

GOVERNMENT OF INDIA
ARCHAEOLOGICAL SURVEY OF INDIA

CENTRAL
ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY

ACCESSION NO 25549

CALL No. 091.4912/Mit

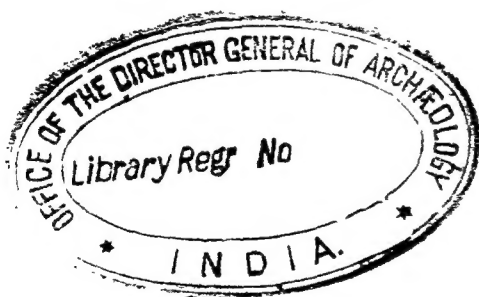
D.G.A. 79

~~D2650~~

Vols. I-II

~~D2658~~

Vols I & II

NOTICES

OF

SANSKRIT MSS.

BY

RÁJENDRALÁLA MITRA,

Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences, Vienna; Corresponding Member of the German and of the American Oriental Societies, of the Royal Academy of Science, Hungary, and of the Anthropological Society of London; Fellow of the Royal Society of Northern Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.

PUBLISHED

235-3

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME I. &c. (Vol. 2 inside)

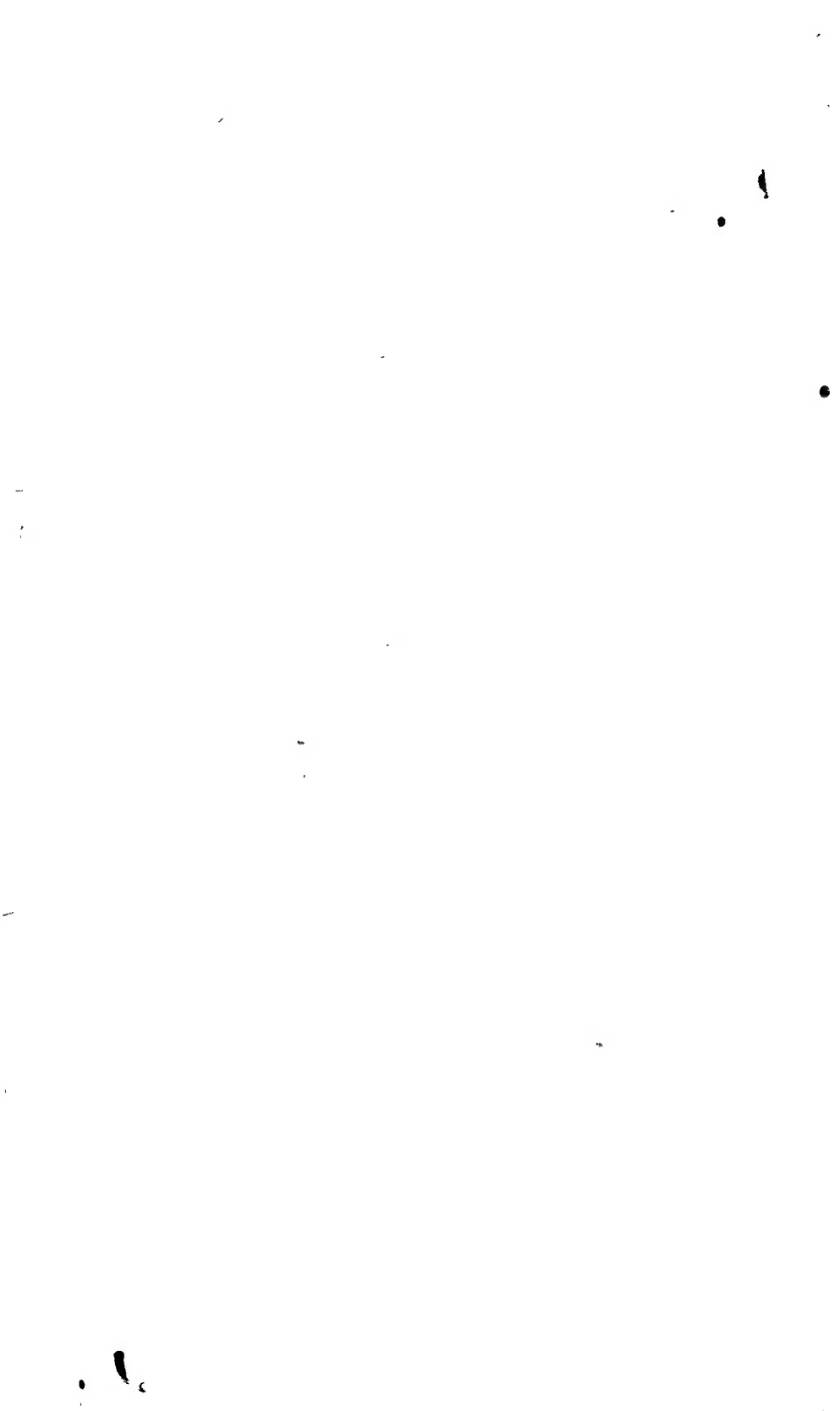
091.4912
Mitt.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1871.

D 2650
2650

XII F.11

P R E F A C E.

In May, 1868, Paṇḍit Rādhākṛishṇa, of Lahore, suggested to His Excellency the Viceroy, the "compilation, by Government, of a catalogue of all the Sanskrit manuscripts preserved in the Libraries of India and Europe, and stating that anything done towards the encouragement of Sanskrit learning would be gratefully appreciated by scholars." The suggestion was most favourably received, but owing to the want of the necessary materials, the work could not then be undertaken; with a view, however, to further the object, and to discover and utilize the large collections of Sanskrit MSS. lying unnoticed and uncared for in native libraries it was, among other things, resolved—

- 1st. "To print uniformly all procurable unprinted lists of Sanskrit manuscripts in Indian Libraries, and to send them to the various learned societies of Europe and to individual scholars in Europe and India, as an intimation that the Government will carefully attend to their suggestions as to which of the manuscripts therein mentioned should be printed, purchased or transcribed."

- 2nd. "To institute searches for manuscripts, and to this end prepare of desirable codices; to distribute these lists among scholars and other persons willing to assist in the search, with a request that they report discoveries to such officer as may from time to time be appointed by the Government of India; and to depute competent scholars on tours through the several presidencies and provinces to examine the manuscripts reported upon, to seek new manuscripts, to purchase manuscripts at reasonable rates, and to have copies made of such manuscripts as are unique or otherwise desirable, but which the possessors are unwilling to part with."

In Bengal the task of collecting the lists was made over to the Asiatic Society, and by it intrusted to the writer of this note.

The following pages are the first-fruits of the undertaking on this subject of India. In submitting them to the public, the Compiler is anxious that their scope and purpose as laid down in the Government resolutions quoted above, should be distinctly understood; that nothing

more should be expected from them than just what they profess to records of names, dates, extent and subjects of little-known manuscripts, with just so much of explanation as might awaken, without presuming to gratify, curiosity, and assist competent scholars in the examination and analysis of such works as are likely to prove interesting, with a view ultimately to the compilation of a catalogue *raisonné* of Sanskrit literature. The catalogue of the Asiatic Society's Library has been adopted as a guide, and only such codices have been noticed as are not to be found in it. Those described as belonging to the Asiatic Society were when first examined, in the possession of a Pandit at Benares, from whom they have since been purchased.

The works have been named as they have turned up, without any attempt at classification. It is intended, however, to supply a classified index on the completion of a Volume.

The Sanskrit portion of these Notices has been revised by Pandit Harachandra Vidyābhushana.

Móniktalah, 20th April, 1871.

INDEX

	Page
A 'chára-dípa,	74
A 'dhána Prayoga,	83
Adhvara-kánda,	65
Advaita Upanishad,	50
Agni Purána,	97
Agnyádhána Paddhati,	65
Alátas 'ánti Upanishad,	50
Amoghánandiní Sikshá, ..	72
Amṛita-náda Upanishad, .	24
Amṛita-vindu Upanishad, .	22
A 'nanda Giri,	2
A 'nandavana,	5-33
Ananta Deva,	37
Aniruddha,	39
Aniruddha-charita Champu, .	39
Antyeshti Prayoga,	24
Apekshá-buddheranekatva- sankhyá-hetutva-vichára, .	78
Apyaya Dikshita,	35
A 'runeya,	53
A 'runya Upanishad,	55
A 'runyopanishad Dípiká, ..	92
Ashu Ghosha,	22
Atharvas 'ikshá Upanishad, ..	48
Atharvas 'ira Upanishad, ..	47
Atharvas 'ira Upanishad Dí- piká,	32
A 'tmajñánopodes 'a-vidhí, ..	94
A 'tma Purána,	97

	Page
A 'tma Upanished,	56
A 'treya,	3
Aurdha-dehika-Paddhati, ..	105
Balabhadra,	74
Balabhadra Sandarbha,	74
Bálabodhiní,	93
Bálabodhiní-bhávaprakás 'íní, .	99
Bálakrishna Champu,	40
Baudháyana,	6-12-81-100
Baudháyaniya Somaprayoga, .	12
Bháminívilása Kávyá,	44
Bhattotpala,	28
Bháva Mis'ra,	96
Bháva-prakás 'a,	96
Bhoja Deva,	89
Brahma Upanishad,	15
Brahma-vindu Upanishad, .	52
Brahmopanishad-Dípiká, ..	90
Chákshusha Upanishad,	23
Champu-kávyá,	38
Champu Rámáyana,	39
Chandraprabhá Nāṭiká,	67
Chandras 'ekhara,	42
Charaka,	96
Chayana Paddhati,	27
Chhanda Sūtra,	1
Chhurika (Kshurika) Upa- nished,	25
Chulika Upanishad,	47

	Page		Page
Chulikopanishad Dípiká, ..	63	Grihya Smṛiti,	3
Dakṣiṇá-murtistotra-vyá- khyá Pravandha,	76	Grihya Sūtra,	13
Damayantí,	38	Haláyudha,	1
Damayanti-Kathá,	38	Haṇsa Upanishad,	25
Dána-chandriká,	4	Haṇsopanishad Dípiká,	90
Danta,	5	Hari,	46
Dars'apaurnamása-práyas- chitta Káriká,	64	Harihara,	29-93
Devarája,	39	Harijívana Mis'ra,	69
Dhanvī Svámī,	35	Hariráya,	30
Dhárá,	70	Harivilása Mahákavya,	46
Dharma-vijaya,		Hiranyakes 'i,	86
Dhúrta-samágama,	47	Hiranyakes 'i-sútra-prayo- ga-ratna,	86
Dhyána-vindu Upanishad, ..	52	Itihása-samuchchaya,	83
Divákara Bhaṭṭa,	4	Jábála Upanishad,	57
Dráhyáyana,	35	Jábálopānīshad Dípiká,	92
Dráhyáyana-Sútra-Tíká, ..	35	Jagadís 'a Tarkálañkára, ..	104
Dvādasáha-hotra Prayoga, .	99	Jagannátha,	44
Dravyaguna,	109	Jambhala Datta,	68
Dvādv's'áha-prayoga Vṛitti, ..	106	Jánakī-parinaya,	36
Gāṇapatya Tápaní,	61	Jayatírtha,	75
Ganes'a,	61	Jīva Gosvámī,	8
Garbha Upanishad,	48	Jīvanmukta Upanishad, ..	5
Garbhopanishad Dípiká, ..	63	Jīvarāja,	40
Garga Áchárya,	7-82	Jyotis 'vara,	47
Garga Sañhitá,	80	Kaivalya Upanishad,	57
Garuḍa Upanishad,	21	Kaivalyopanishad Dípiká, .	32
Goloka Tápaní,	22	Kálágnirudra,	59
Gopála,	8	Kálágnirudra Upanishad, ..	58
Gopála Champu,	40	Kálanirnaya-Dípiká-viva- rana,	77
Gopála Nyáyapañchánana, .	99	Kalávilása Kávyā,	44
Gopála Tápaní,	8	Káliká,	80
Gopála-Tápaní-Dípiká,	18	Káliká Purāṇa,	80
Gopichandana Upanishad, .	60	Kálipati,	26
Gopichandanopanishad Di- pika,	20	Kalpa Sūtra,	61
Govardhana A'chárya,	43	Kamalákara Bhaṭṭa,	11, 85
Govardhana Bhaṭṭa,	14	Káma-sútra,	98
		Karma-Paddhati,	108

	Page
Karṇasundarī Nāṭikā,	82
Karpura-manjarī Nāṭikā, ..	46
Kātyāyana,	93
Kausikī S'ikshā,	72
Kedāra Bhaṭṭa,	89
Kes'ava Svāmī,	17
Kimpancha-charita,	34
Kṛishṇa,40-42-45-57-59	
Kṛishṇa-bhakti-Chandrikā, .	64
Kṛishṇa Bhaṭṭa,	14
Kṛishṇa Kavi,	45
Kṛishṇa Upanishad,	59
Kshemendra,	44
Kshurika vide Chhurika, ..	25
Lakshmaṇa,39-96	
Lakshmaṇa Somarājī,	43
Lāla Mis'ra,	69
Laukika-vishayatā-vichāra, .	77
Līṅga-pratisthā Vidhi,	6
Lomaś'ī S'ikshā,	71
Lolimbarāja,	49
Mādhava,	74
Mādhava Achārya,10-36	
Mādhava Champu,	62
Mādhava Kṛishṇa,	62
Mādhavānala Upākhyāna, ..	43
Mādhva-Vijaya,	36
Mahā-bhāshya,	31
Mahādeva Somayājī,	86
Mahā-rudra,	58
Mahā Upanishad,	25
Mahāvratā Prayoga,	107
Māhis'eya,	3
Mānasa-pūjana,	104
Maṇḍuka,	73
Māṇḍukī S'ikshā,	73
Mani-parikshā,	71
Mantrārtha Bhāshya,	19

	Page
Manyu-deva,	85
Māsaka,	61
Mṛitasanjivani,	1
Muhurta sarvasva,	109
Mukundānanda Bhāna,	26
Mukunda Bhaṭṭa,	88
Muṇḍita Prahasana,	68
Nādavindu Upanishad,	51
Nāgadeva Bhaṭṭa,	74
Nādi-jnyāna,	109
Nārada,7-73	
Nārada Purāṇa,	
Nārādīyā S'ikshā,	
Nārādīya-S'ikshā Vivaraṇa, .	
Narasīṅha Dikshita,	8
Nārāyaṇa, ..1-18-18-20-2-36-62	
Nārāyaṇa Bhaṭṭa,91-100	
Nārāyaṇa Upanishad,	12
Nārāyaṇopanishad Dīpikā, .	96
Nīla,	38
Nīlakaṇṭha Dikshita,	38
Nīlarudra Upanishad,	51
Nṛisīṅha,	27
Nṛisīṅha Tāpanī,	9
Nṛisīṅha-Tāpānī Bhāshya, .	16
Paramahaṇsa Upanishad, ..	56
Paramahaṇsopanishad Dī- pikā,29-91	
Pāras'ika-prakāś'a,87-1-1	
Pārijāta-haraṇa Champu, ..	45
Parivrājaka Upanishad,	30
Parva-Nirnaya,	27
Pās'ukādi-prayoga Sūtra, ..	107
Paundarika Prayoga,	106
Pīṇḍa Upanishad,	55
Pīṅgala,	1
Pīṅgala S'āstra,	103
Pippālāda Sākhā,	8

	Page
Chulik	
Daksh	
khy: Pramāṇa-Paddhati,	75
Damay	
Pratāpa-nārasīṇha,	26
Damay	
Prātisākhya,	2
Dāna-	
Prāyascitta-pradīpa,	20
Danta,	
Prayoga-sāra,	17
Dars'aj	
chitt	
Rādhā,	41
Rādhā-Kṛishṇa,	62
Devarē	
Rādhā-vinoda Kāvya,	41
Dhanv	
Rādhikā Upanishad,	62
Dhārā,	
Raghunātha Bhaṭṭa,	14-40
Dharma-vijaya	
Surjana Charita Kāvya,	42
Dhūrta-samā	
janīvalabha,	46
Dhyāna-vinc	
ma,	5-17-19-4-42-43
Divākara Bh	
ma Tāpanī,	5-33
Drāhyāyan	
amabhadrā,	36
Drāhyāyan	
āmachandra Bhaṭṭa,	75
Dvādasāha	
āmachandra Champu,	41
Dravyagur	
āmachandra Kavi,	41
Dvādv's'āh	
āmakṛishṇa Kāvya Saṭika,	42
Gānap:	
Rāmātīrtha,	76
Ganes'	
Rāmāyana,	39
Garbh	
Ranarāja,	35
Garbh	
Rasapradīpa,	79
Garga	
Rāsasundara Mahākāvya,	102
Garga &	
Rudra Bhāshya,	101
Garuḍa	
Rudrachandra Deva,	64
Goloka	
Rudra Deva,	26
Gopāla	
Rudra-Padphati,	100
Gopāla	
Rudra Sañhitā,	66
Gopāl	
S'abdas'akti-prakās'ikā,	104
Gopāla	
S'abdas'akti-prakās'ikā-pra-	
bodhinī,	104
Gopich	
S'abdendus'ekhara-doshod-	
dhāra,	85
Gopich	
pika,	
Govard	
Sadāchāra-Saṅgraha,	103
Govard	
Sambandha-nirnaya,	99
Sambhu Bhaṭṭa,	80

	Page
Sandhyāopaniṣad	
Vyā-	
khyā,	34
S'aṅkara A 'chārya,	10
22, 63, 63-94-95	
S'aṅkarānanda, 90-90-91-9192-97	
S'aṅkara Prakās'a,	26
Saṅkha,	3
Saṅkhāyana,	13-13
Sannyāsa Upanishad,	54
Saṅskāra-Paddhati,	11
Saṅskāra-prakās'a,	26
Saṅskāra-Prayoga,	85
Saptas'ati Kāvya,	43
Saptas'lokī-Vīrtti,	30
Sarva Upanishad,	79
S'āstra-siddhānta-les'a Sañ-	
graha,	35
Satsaṅga-vijaya,	37
Satyabhāmā,	45
Satyanātha,	7
Satyanātha Māhātmya-rat-	
nākara,	7
Sāyana A 'chārya,	9-101
Siddhānta-lesa,	35
Siddhāntalesa Tīkā,	35
Sinhāsana-Dvātriṅśat-kathā,	73
S'itā,	17-41-43
Sītā-rāma-vihāra Kāvya,	17
S'iva,	36
S'ivadāsa,	68
Siva Jyotī,	68
S'iva Purāṇa,	66
S'iva Upanishad,	29
Smṛiti-saṅskāra-v'ichāra,	77
Snāna-Paddhati,	63
Sobhākara,	7
S'rauta-prāyascitta-chan-	
drikā,	97

	Page
S'rauta Sūtra,.....	100
S'ri-rāma-Kās'ikā,.....	33
Subāla Upanishad,.....	33
Subodhinī,	81-100
S'uddhi-chandrikā,.....	14
Sukavi-hṛidayānandinī,....	84
S'uklābha Deva,.....	37
Sulhana,	84
Sundara Deva,	102
Súres'vara,	2
Surjan,.....	42
Súrya Pandita,	42
Suryyārghya-dāna-Paddhati, 14	
Taittirīya Aranyaka,	9
Tarkāmṛita,	88
Tarkāmritataraṅginī,.....	88
Tattvaparakās'a,	89
Tattvaparakās'ikā-bhāvabodha, 19	
Tejovindu Upanishad,	15
Tribhāshya-ratna,	2
Triṇsachchhloka-vivarana, ..	80
Triṇs'achchhloka-vivarna-sāroddhāra,.....	80
Tripurī-tīkā,	87
Tripurī Upanishad,	10
Trivikrama Bhaṭṭa,.....	38
Tryambaka Bhaṭṭa,	83
Uparāgodaya Nāṭikā,	64
Ushā,	38
Uttara Gītā,	197
Uttara-gītā Bhāshya,.....	107
Vaidika-chhandha-Prakās'a, 13	
Vaidyanātha,	37
Vaidyanātha Sūri,	17
Vaitartya Upanishad,	49
Vajras'uchī Upanishad,....	22
Vākyavṛitti savivṛitī,.....	95

	Page
Vararuchi,	3
Vasanta-tilaka,	63
Vāsudeva Upanishad,	60
Vāsudevopanishad Dīpikā, .	18
Vātsyāyana,	98
Vāyaviya,	66
Vedānuvachana,	58
Vāyu-pratyaksha-vichāra, ..	78
Vedānga Rāya,	87
Vetāla-panchviṇśatī, ..63-68-73	
Vidhyaparādha Prāyas'chit- ta,	
Vighnes'vara,.....	
Vijayapārijāta Nāṭaka,	
Vijayarāma Achārya,	10
Vikramāditya,	7
Vināyaka,	3
Vishṇu-dāsa,	74
Vishṇu-gūdha,	86
Vishṇu Upādhyāya,	86
Vis'vanātha Bhaṭṭa,	89
Vis'vanātha Śiṅha,.....	41
Vis'ves'vara,	8
Vivarana-prameya-saṅgraha, 28	
Vṛihadāranyaka Bhāshya, ..	2
Vṛihajjābāla Upanishad, ..	79
Vṛihannārāyaṇa Upanishad, 9	
Vṛihaspatis'ava Prayoga, ..	105
Vṛitta-ratnākara,	84
Vyāsa,.....	19
Yājñikī Upanishad,	9
Yayātīrtha,	19
Yogāchandrikā,	96
Yogas'ikshā Upanishad, ..	53
Yogatattva Upanishad,....	53
Yogayātrā Vivarana	28

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI
23549
20.4.58
091.4912/MCT
No.

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

I.

Chhanda-Sūtra.

A treatise on Sanskrit Metres, attributed to Piṅgala. It is generally supposed to be one of the *aṅgas* or subsidiary branches of Vedic learning, but the number of Vedic metres given in it is limited to a few of the leading ones only. It is divided into eight chapters, and has a running commentary (*Mritasanjīvanī*) by Halāyudha, the prime minister of Lakshmana Sena of Bengal, who lived in the 12th century. Colebrooke has given an abstract of it in his essay on Sanskrit Prosody. *Asiatic Researches*, X. p. 390, Max Müller's *Sanskrit Literature*, p. 147. *Indische Studien*, VIII. p. 1.

१ । छन्दःसूत्रं, मृतसञ्जीवनीनामवृत्तिसहितम् ।

अन्वकारः पिङ्गलः । वृत्तिकारः हलायुधः ।

अवतरणं । परिशुद्धं सम्पूर्णम् । पत्रसङ्ख्याः ५२ । प्रतिपृष्ठस्य पङ्क्ति-सङ्ख्याः ७-८ । श्लोकसङ्ख्याः १२७५ । अक्षरं नागरं । तदाधारो देशीयकागजः । लेखनकालः संवत् १८३२ ।

लिपिस्थानं । काशीवासी श्रीवामनाचार्यः ।

मूलस्य प्रारम्भवाक्यं । धी श्री स्त्री म् ।

श्लोकः प्रारम्भवाक्यं । श्रीमत्पिङ्गलनामोक्तच्छन्दः शास्त्रमहोदधेः ।

वृत्तानि सौत्तिनानां च कानिचित् विचिनोम्यहं ॥

मूलस्य समाप्तिवाक्यं । एवं प्रत्ययविभागः ।

वृत्तेः परिसमाप्तिवाक्यं । पिङ्गलाचार्यरचिते कन्दःशास्त्रे हलायुधः ।

वृत्तसञ्जीवनी नाम वृत्तिं निर्मितवानिमां ॥

इति पिङ्गलच्छन्दोवृत्तौ अष्टमोऽध्यायः ।

विषयः । कन्दसां विवरणं ।

II.

Vṛihdāranyaka Bhāṣya.

A commentary by S'ures'vara on the Upanishad of that name. The work is scarce. The MS. is incomplete, but correct. The Asiatic Society's edition of the Upanishad contains the commentary of S'ures'vara with the gloss of Ananda Giri.

२ । वृहदारण्यकभाष्यं ।

ग्रन्थकारः शूरेश्वरः ।

विवरणं । दुष्प्राप्यं परिशुद्धं असम्पूर्णञ्च । प०* १३८ । पङ्क्ति०† १२ । श्लो०‡ ७२१५ ।
अ०§ नागरं । आ०॥ देशीयकागजः । का०¶ शकाब्दाः १२१६ । स्या०
काशीवासीश्रीवामनाचार्यः ।

प्रा० वाक्यं । सा विद्या विभवप्रसूतविपुलाद्वैतप्रपञ्चाहिता-
स्यष्टचान्तिनिरोहितात्ममतयो यं भागशो मन्यते ।
निर्भागं सकलाभिधानमननयापारदूरस्थितं
वन्दे वन्दितविश्वमव्ययमजं भक्त्या तमेकं विश्वं ॥

समाप्तिवा० । न वेदार्था न चापीदृक् तर्केणाप्युपपद्यते ।
भिन्नाभिन्नेक्षणं दद्यात् यथोक्तं न्यायवर्त्मना ॥
इति वार्त्तिकक्रमेण तृतीयेऽध्यायः । इति तृतीयस्य षष्ठं ब्राह्मणं समाप्तं ॥
विषयः । वृहदारण्यकोपनिषदर्थविवरणं ।

* प० पत्रसङ्ख्याः ।

† पङ्क्ति० प्रतिपद्यस्य पङ्क्ति-सङ्ख्याः ।

‡ श्लो० श्लोकसङ्ख्याः ।

§ अ० अक्षरं ।

॥ आ० आचारः ।

¶ का० लेखनकालः ।

** स्या० प्राप्तिस्थानं ।

[३]

III.

Tribhāshyaratna.

This is a Prātisākhya or phonology of the Black Yajur Veda, in twenty chapters, containing rules regarding the accents, pronunciation, of the different branches of that Veda ; compiled by an anonymous author who says he has collected in it the substance of the sikshās of Āyā Māhisheya, and Vararuchi. The MS. is remarkably correct and beautifully written. A second MS. in the collection is imperfect.* Mackenzie MSS. I. p. 7. Max Müller's Sanskrit Literature,

३ । त्रिभाष्यरत्नम् ।

प्रश्नः — ?

प्राचीनं परिशुद्धं सुचारुलिखितम् । प० १५२ । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० २१४० ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६४२ । स्था० काशीवासीश्रीयुत-
वावुशीतलप्रसादः ।

वाक्यम् । भक्तियुक्तः प्रणम्याहं गणेशचरणद्वयम् ।

गुरुनपि गिरं देवीमिदं वक्ष्यामि लक्षणम् ॥

प्रति० । सू० परे पूर्णमिति । टी० मन्वेदाचार्यसंसदं । वीप्सा शास्त्रपरिसमाप्तिं
द्योतयति ।

इति श्रीत्रिभाष्यरत्ने प्रातिशाख्यविवरणे चतुर्विंशोऽध्यायः ।

प्रश्नः । आत्रेयमाहिषेयवररुचिमत्तानुसारिकृष्णयजुर्वेदीयप्रातिशाख्यविवरणम् ।

IV.

Grihya Smṛiti.

Māṅkha's exposition of the domestic rites and sacrifices of the Rig Veda, with an anonymous commentary. The work is divided into x chapters of which the MS. under notice embraces only four.

* Since writing the above, I have seen the first ten chapters of the work, along with an English translation, published in the Journal of the American Oriental Society, IX. p. 1.

४ । गृह्यस्मृतिः सविवरण ।

ग्रन्थकारः शङ्खः । विवरणकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं चारुलिखितञ्च । प० ७२ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० २००० ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६१० । स्या० काशीवासोऽश्विन-
वावुशीतलप्रसादः ।

म० प्रा० वाक्यं । अथातः पाकयज्ञान् व्याख्यास्यामः ।

टी० प्रा० वाक्यं । नमस्यामि गुरुन् सर्वान् प्रज्ञानुग्रहलिप्सया ।

अल्पज्ञोऽपि प्रसादेन येषां साध्वेव जल्पति ॥

समाप्तिवा० । यथा होलाकाः कर्त्तव्याः । आहोमघ्नकादयः कर्त्तव्या इति । द्विरभ्यासेऽध्या-
परिसमाप्तौ स्वस्त्ययनाय । इति शाङ्खायनीये गृह्यस्मृतिशालिविवरणे चतुर्थो-
ऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । स्नानकर्म्मविवरणं । ग्रन्थसु षडध्यायात्मकः, अत्र तु चत्वारोऽध्याया वर्तन्ते ॥

V.

Dónachandriká.

On alms and gifts and the time and mode of consecrating them.
By Divákara Bhatta.

५ । दानचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः दिवाकरभट्टः ।

विवरणं । प्रायः परिशोधितं समीचीनञ्च । प० ११६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २६०० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्था एसियाटिक्-
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य मातरं गङ्गां भैरवं वनशङ्करं ।

महादेवाख्यपितरं श्रौतस्नानविशारदम् ॥

समाप्तिवा० । प्रतिदिवसमावर्त्तव्याः । अभ्यासे तु त्रिंशद्रात्रं व्रतस्थः प्राणायामैश्चान्तेऽघमर्षणं
जपेत् । महापापैः शुध्येत । मत्या चेत् प्राणायामान् प्राग् वै निष्क्रम्य स्नायः
दिति ।

विषयः । सुवर्णदानतुलादानादिविविधदाननिरूपणं । इदं खण्डितमिव प्रतिभाति, यत्
इति श्रुत्यादिवाक्यान्तरमपि ग्रन्थविषयो लिखितः । तदनन्तरं समाप्तिस्त्रचक
वाक्यं नास्ति ।

VI.

Jīvanmukta Upanishad.

Vedantic doctrine of salvation or final absorption by Danta, an Asura. This is called an Upanishad, because it treats of the same subject which the leading works of that name have for their theme, but it forms no part of the Vedas, and therefore has no claim to be reckoned as an Upanishad.

The style is modern.

६ । जीवन्मुक्तोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः श्रीदन्तः ।

विवरण । अपरिशुद्धं प्राचीनं चारुलिखितञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ८-९ । श्लो० १७ ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्वा० काशीवासीश्रीयुतवावुश्री-
तल्लप्रसादः ।

प्रा० बाक्यं । जीवन्नेव सदात्मानं नामाभूतव्यवस्थितम् ।

एकमेवाधिपश्येद्यो जीवन्मुक्तः स उच्यते ॥

बन्धनं सर्वशून्यञ्च सिद्धिर्भवति नान्यथा ।

यस्य ह्युक्तिर्भवत्यादा जीवन्मुक्तः स उच्यते ॥

इति श्रीदन्तप्रोक्तवेदवेदान्तसारजीवन्मुक्तोपनिषत् सम्पूर्णा ।

विषयः । जीवन्मुक्तलक्षणानि ।

VII.

Rāma Tāpanī.

A theological treatise, in two parts, on the divinity of Rāma, said to belong to the Atharva Veda. Dr. Weber has published the text in the German character with a German translation. Several MSS., both of the text and a commentary by Anandavana, are available.

७। रामतापनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं अनतिपरिशुद्धं चारुलिखितं भागद्वयविभक्तञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ९ ।
श्लो० १६८ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । म्हा० काशीवासोश्रियुतवावु-
शीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ चिन्मयेऽस्मिन् महाविष्णौ जाते दशरथे हरौ ।

रघोः कुलेऽखिलं राति राजते यो महीस्थितः ॥

समाप्तिवा० । एतैः सप्तचत्वारिंशन्मन्त्रैर्निर्णयं देवं स्मृति स देवं पश्यति सोऽमृतलब्ध गच्छतीति
पञ्चमः खण्डः । इत्यथर्ववेदे श्रीरामतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीरामस्य ब्रह्मस्वरूपत्वनिरूपणम् ।

VIII.

Līṅgapratisthā Vidhi.

Rules for consecrating the Lingam, according to the school of Bau-
dhāyana.

८ । लिङ्गप्रतिष्ठाविधिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ८३ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८२५ । म्हा० काशीवासोश्रियुतवावुशीतल-
प्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । तत्रादौ कालः । विष्णुधर्मम् ।

चैत्रे वा फाल्गुने वापि ज्येष्ठे वा माघवे तथा ।

माघे वा सर्वदेवानां प्रतिष्ठा शुभदा सिते ॥

समाप्तिवा० । ततो मण्डपदेवता अग्निञ्च विसर्जयेत् । इति बौधायनप्रयोगः ।

विषयः । लिङ्गप्रतिष्ठानिरूपणम् ।

IX.

Nāradiya-Sikshā-Vivaraṇa.

A gloss or *Vivaraṇa*, by Sobhākara, on Nārada's rules for reading the Vedas. Three MSS have come under examination. For text vide No. 168.

९ । नारदीयशिक्षाविवरणम् ।

ग्रन्थकारः शोभाकरभट्टः । नारदो मूलकारः ।

विवरणं । प्राचीनमनन्तिपरिशुद्धं चारुलिखितम् । प० १२ । पङ्क्ति० १२ । श्लो ७२० ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६३४ । स्वा० काशीवासी-
श्रीयुतवावुश्रीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमात्मानमृक्सामस्वरविग्रहं ।

मुनिना नारदेनोक्तां शिक्षां व्याख्यातुमिच्छते ॥

समाप्तिवा० । एवं वर्णाः प्रयोक्तव्या नाव्यक्ता न च पीडिताः ।

सम्यग्दर्शनप्रयोगेण ब्रह्मलोके महीयते ॥

इति भट्टशोभाकरविरचिते नारदशिक्षाविवरणे द्वितीयाध्यायस्याष्टमी कण्डिका ॥

विषयः । वैदिकोच्चारणविषयकग्रन्थार्थव्याख्यानं ।

X.

Satyanātha Māhātmyaratnākara.

A biographical notice of Satyanātha, a *Yati* or hermit. A running commentary, by an anonymous author, explains the text.

१० । सत्यनाथमाहात्म्यरत्नाकरः (सटीकः) ।

ग्रन्थकारः सङ्कर्षणाचार्यः । टीकाकारोऽप्ययम् ।

विवरणं । प्रायोऽशुद्धं नातिप्राचीनम् । प० ११७ । पङ्क्ति० ६-१५ । श्लो ३००० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्वा० कलिकातास्था एसियाटिक्-
सोसाइटी ।

मू० प्रा० वाक्यं । श्रीरामे सुगुणग्रामे रमारामे मनोरमे ।
सत्कामे रमतां हृन्मे वादाकामे समोत्तमे ॥

टी० प्रा० वाक्यं । ॐ आनन्दात्मकदेहं श्रीवन्द्यं सुन्दरसुन्दरं ।
अनघं श्रीहरिं वन्दे दशस्यन्दननन्दनं ॥

मू० समान्निवा० । श्रीमत्सङ्ख्यसत्यनाथयतिराष्माहात्म्यरत्नाकरे
समाज्ञास इहोत्तमैः कविजनैरेकोनविंशोऽभवत् ॥

इति श्रीमत्कविकुलतिलकश्रीमच्छेषाचार्यसुतसङ्कर्षणाचार्यविरचिते सत्य-
नाथमाहात्म्यरत्नाकरे एकोनविंशः सर्गः ॥

टी० समान्निवा० । श्रीति । इह रत्नाकर इत्यन्वयः । इत्यशेषमतिमङ्गलं । ८८ । इति श्रीमत्क-
विकुलतिलकश्रीमच्छेषाचार्यसुतसङ्कर्षणाचार्यविरचिते सत्यनाथमाहात्म्यर-
त्नाकरप्रकाशे एकोनविंशः सर्गः ॥

विषयः । सत्यनाथयतेर्गुणकीर्तनादिः ।

XI.

Gopāla Tópaní.

An Upanishad intended to vindicate the divinity of Gopāla or Krishna; said to be a section of the Pippalāda S'ákhā of the Atharva Veda. Separate commentaries by Vis'ves'vara, Náráyana, and Jíva Gosvámí, are extant.

११ । गोपालतापनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायेण शुद्धं नवीनञ्च । प० इ । पङ्क्ति० १२—१२ । स्तो० १६० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का—? । स्था० काशीवासीश्रीयुतवावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । सच्चिदानन्दरूपाय लक्ष्म्यायास्त्यक्त्यर्पणे ।

नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥

समाप्तिवा० । ब्रह्मणे ब्रह्मपुत्रेभ्यो नारदाय यथाश्रुतं ।

तैथा प्राक्तनं गान्धर्वि गच्छध्वं खालयान्निकम् ॥

इत्यथर्ववेदे ओमङ्गोपालतःपनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । श्रीगोपालस्य ब्रह्मत्वस्थापनम् ॥

XII.

Vṛhannārāyaṇa Upanishad, alias Yājñikī Upanishad.

Vedantic Theology, forming the last (10th) Prapāthaka of the Taittirīya Āraṇyaka of the Black Yajur Veda. Śāyana, in his commentary, describes it as a supplementary chapter or *Khilakūṇḍa*. In his time, four hundred years ago, several recensions of the work were current, of which the Drāviḍa text contained 64 sections; the Kārṇāta one, 74 sections; the Andhra one, 80 sections; and others, 89 sections. Śāyana commented on the Andhra recension of 80 sections; but he says that the others must all be authentic, their differences being due to their belonging to separate sākhās or schools. Of the seven MSS. examined three have the text and commentary in 64 sections and four the text only in 80 sections: none 74 or 89. Weber's *Berlin Catalogue*, p. 384, 394; *Indische Studien*, II. p. 78; Max Müller's *Sanskrit Literature*, p. 114.

१२ । वृहन्नारायणोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० २० । पङ्क्ति० ११ । स्तो० ३७५ । अ० नागरं ।

आ० । देशीयकागजः । का०—? । स्या० कासीवासीश्रीयुतवःवुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । अक्षस्यनारे भुवनस्य मध्ये इत्यादि ।

समाप्तिवा० । तेजसि नावधोतमस्तु मा विद्धिषावहे । ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

इति वृहन्नारायणोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मविद्या ॥

XIII.

Nṛi-śūha Upani.

An Upanishad or theological discussion in two parts, said to belong

to the Atharva Veda—the fifth in a series of fifty-two Upanishads. The Tápanís (otherwise called Tápiní) are mostly apocryphal, but this treatise has the advantage of a commentary by S'añkara, in whose time, nearly a thousand years ago, it was held in sufficient respect to deserve notice from that profound scholar and philosopher. The scholia are specially noticed in S'añkara's life by Mádhaváchárya. Weber's *Berlin Catalogue*, 348. *Indische Studien*, II. 23-54-106.

१३ । नृसिंहतापनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अष्टाद्वं भागद्वयविभक्तञ्च । प० १३ । पङ्क्ति० १२—१३ । श्लो० ५०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी त्र्युतवावुश्रीतल-
प्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन्नित्यादि ।

समाप्तिवा० । ॐ नमोन्नेन जानीयादनुज्ञातारमान्तरं ।

अनुज्ञमद्वयं लब्ध्वा उपदेशारमात्रजेत् ॥

इति नृसिंहतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । नृसिंहस्य ब्रह्मलक्ष्यापनम् ॥

XIV.

Tripurí Upanishad.

Vedantic theology by S'añkara.

१४ । त्रिपुर्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । अष्टाद्वं चारुलिखितं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ६० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी त्र्युतवावुश्रीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ ज्ञानस्वरूपविज्ञानज्ञं प्रतिविवर्जितं ।

पूर्वशून्यः पद्मनाभः सर्वभासास्तं नमाम्यहं ॥ इत्यादि ।

समाप्तिवा० । यतो वाचो निवर्त्तन्ते अप्राप्य मनसा सह ।

आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् न बिभेति कदाचन ॥

इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचिता त्रिपर्युपनिषत् समाप्ता

विषयः । ब्रह्मतत्त्वम् ॥

XV.

Saṅskāra Paddhati.

A manual, by Kamalākara Bhaṭṭa, of the principal *Saṅskāras* or essential purificatory rites, commencing with conception and ending with marriage. The author, son of Rāmākṛishṇa Bhaṭṭa, and grandson of Nārāyaṇa Bhaṭṭa, wrote, besides this work, the following viz. *Baherichāhnika*, *Lingārcha-Pratiṣṭha*, *Pūrta-kamālākara*, *Tīrtha-Yātrā*, *S'ūdradharmatattva*, *S'ānti-ratna*, *Dāna-kamālākara*, *Jalāsayotsarga-vidhi*, *Tūlī-paddhati*, *Pravara-darpana*, *Nirṇaya-sindhu*, and *Prāyaścitta-ratna*. Aufrecht's *Bodleian Catalogue*, 277a, 277b. Weber's *Berlin Catalogue*, 151, 1019, 223, 1230, 1244.

१५ । संस्कारपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः कमलाकरः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६२ । पङ्क्ति० ८-९ । स्तो० ११४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७९१ । म्हा० कलिकातास्था एसियाटिक
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रीरामकृष्णतनयः कमलाकरसञ्चितः ।

श्रीरामं पितरौ नत्वा संस्कारान् वक्ति साम्प्रतम् ॥

समाप्तिवा० । शुद्धमासे एवाष्टका न तु मले भाद्रपदापरपक्षे

सप्तम्यादित्रिष्वहःसु अष्टकावत् सर्व्वं कुर्यादिति वक्तव्यम् ।

हरदत्तसु तत् त्रैपक्षे त्रयोदश्यां मघाशुक्लायां

सङ्कल्पविधानेन माघपक्षर्षाख्यं आहम् ॥

इति श्रीजगद्गुरुनारायणमहस्वनुरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृता अन्वष्टका-
नाः संस्काराः ।

विषयः । गर्भाधानादिसंस्कारनिर्णयः ॥

XVI.

Baudhāyana Soma-prayoga.

A ritual for the performance of the *Agnishṭoma*, *Jyotiṣṭoma*, and the *Soma* sacrifices, according to the rules of Baudhāyana.

१६ । बौधायनसोमप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवोनं परिशुद्धप्रायं खण्डितञ्च । प० १७४ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ३२०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्या एमिश्याटिक् सोसादटी ।

प्रा० वाक्यं । यस्य ज्ञानमनन्तं दानं यस्य चानन्तं ।

भक्तितर्थस्यानन्ते तमनन्तं गुरुं नैमि ॥

आश्वलायनश्राखिनो यजमानस्य बौधायनसोमप्रयोगः ।

समाप्तिवाक्यं । खण्डितत्वाद् ग्रन्थशेषवाक्यपरिसमाप्तिस्त्वचकवाक्यान्यत्र न सन्ति ।

विषयः । अग्निष्टोमाग्निषोमादिविवरणम् ।

XVII.

Nārāyaṇa Upanishad.

An Upanishad in praise of Nārāyaṇa. This is a different work from the Vṛihannārāyaṇa noticed under No. XII.

१७ । नारायणोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २६ । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी शोभुतवावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ अथ पुरुषो ह वै नारायणोऽकामयत प्रजाः सृजेयमिति, नारायणात् प्राणो जायते मनः सर्व्वेन्द्रियाणि च खं वायुर्ज्योतिरिति ।

समाप्तिवा० । मध्यन्दिनमादित्याभिमुखोऽधीयानः पञ्चमहापातकोपपातकात् प्रमुच्यते स सर्व्व-

वेदपारायणं लभते नारायणे सायुज्यमाप्नोति नारायणे सायुज्यमाप्नोति ।
इति श्रीनारायणोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । नारायणस्य ब्रह्मत्वस्थापनम् ॥

XVIII.

S'āukhāyana Gṛihya-Sūtra.

S'āukhāyana's rules for the performance of the domestic rites enjoined in the Rig Veda. Max Muller's *Sanskrit Literature*, 201. Weber's *Berlin Catalogue*, 57.

१८ । गृह्यसूत्रं ।

ग्रन्थकारः शाङ्खायनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं चारुलिखितञ्च । प० ८६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १७०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७४ । स्था० काशीवासी श्रियुत-
वावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । व्याख्यातोऽग्निष्टोमः प्रकृतद्वादशाहस्यैकाहानाञ्च तस्य विकारमित्यादि ।

समान्निवा० । उत्तरोत्तरिणोमेव तच्छ्रियं प्रजां विराजमाप्नोति य एवं वेद य एवं वेद ।
इति शाङ्खायनसूत्रे षोडशोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । गृह्यकर्म ॥

XIX

Vaidika-chhandha-prakās'a.

Vedic metres, by Vināyaka.

१९ । वैदिकच्छन्दःप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः विनायकः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० १०—१४ । श्लो० ३४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रियुतवावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीरामवेधस्तनयेकदन्ता क्रमादुरोवक्त्रकरानभिज्ञान् (?) ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिस्त्वचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । वैदिकच्छन्दसां विवरणं ॥

XX.

S'uddhi-Chandrikā.

Rules regarding the observance of mourning and the purificatory rites thereto belonging, by Kṛishṇa Bhaṭṭa, son of Raghunātha Bhaṭṭa, grandson of Govardhana Bhaṭṭa.

२० । शुद्धिचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः कृष्णभट्टः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धिश्च । प० १४ । पङ्क्तिः ६—१० । श्लो० २२[॥] ; अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थ्या एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । शिरसि मुकुटधारी योगिहृत्यङ्गधारी

निजजनसुखकारी सर्वविघ्नापहारी ।

युवतिजनविहारी सर्वदा योऽविकारी

कृपयतु मयि स श्रीशेऽपि सञ्ज्ञानदीपः ॥

समाप्तिवा० । विनिगमनाविरहात् । आपदिषयकमित्युक्तिरपि न, मानाभावात् ।

इति श्रीमन्नैानिकुलजायमानगोवर्द्धनभट्टात्मजर्घुनाथभट्टसुतश्रीकृष्णभट्टविरचिता

शुद्धिचन्द्रिका सम्पूर्णा ।

विषयः । अशौचादिविवरणं ॥

XXI.

Sūryyārghyadāna-Paddhati.

Rules and mantras for the offering of uncooked rice and water, called *arghya*, to the sun.

२१ । सूर्यार्घ्यदानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायशः शुद्धं । प० १५ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २६० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० शक्राब्दाः १६९५ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक
सोसाइटी ।

प्रारम्भवाक्यं । खगट्योक्तविधिना स्नानं कृत्वा अर्घ्यदानाङ्गस्नानं कुर्यात् । मूलमन्त्रेण कुम्भमुद्रया
शिरसि द्वादशवारं जलमेचनं विधाय मूलमन्त्रेण तर्पणं विधायेत्यादि ।

समाप्तिवा० । सदा एवं सूक्तजपं कृत्वा अनेनार्घ्यदानेन सूर्यः प्रीयतामिति देवतायै कर्म-
समर्पणं कुर्यात् । ळचाकल्पः समाप्तः ॥

विषयः । अर्घ्यदानमन्त्रादिः ॥

XXII.

Tejovindu Upanishad.

A theological chapter of the Atharva Veda on the nature of Brahma.

२२ तेजोविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० १३ । श्लो० २३ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी वावुश्रीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ओं तेजोविन्दुः परं ध्यानं विज्ञातीतं हृदि स्थितं ।

समाप्तिवा० । तद्ग्राह्यं ब्रह्म तत् परमिति । इति तेजोविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वम् ॥

XXIII.

Brahma Upanishad.

On the attributes of Om, the mystic emblem of Brahma, a chapter of the Atharva Veda. *Indische Studien*, I 70, 83, 249, 302, 424, II. 173.

२३ । ब्रह्मोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । नवीनमनतिशुद्धं चारुलिखितञ्च । प० १ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० १६ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्था० काशीवासी बाबुश्रीयुतश्रीतल-
प्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्मविद्यां प्रवक्ष्यामि सर्वज्ञानमनुत्तमम् इत्यादि ।

समाप्तिवा० । भ्रुवं हि चिन्तयेद् ब्रह्म सोऽष्टतत्वाय कल्पते ।

इति श्रीब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । प्रणवशरीरादिरूपणम् ॥

XXIV.

Nṛsiṁha-Tápani-Bhāṣya.

S'aṅkara's commentary on the Nṛsiṁha Tápani Upanishad. Vido
No. XII.

२४ । नृसिंहतापनीभाष्यम् ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनमनतिशुद्धञ्च । प० २८ । पङ्क्ति० १४ । श्लो० १२५४ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुश्रीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । यन्नामोपनिषत् तत्पन्तमित्यादि ।

समाप्तिवा० । पदचतुष्टयाभ्यासः सर्वोपनिषत् समाप्तिं मे* * *ति सर्वमखिलं ।

इति श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीशङ्करभगवत्कृतं
नृसिंहतापनीसप्तमोपनिषद्भाष्यम् ॥

विषयः । नृसिंहतापनीयार्थविवरणं ॥

Sitāramahīra Kīrya. A heroic poem on the life of Rāma and his wife Sītā; by Vaidyanātha Sūri.

२५ । सीतारामविहारकाव्यं ।

अन्वकारः वैद्यनाथस्वरिः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० १४७ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० — ? । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७१९ । म्या० काशीवासी श्रीयुक्तवाहुहरि-
चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ईशविष्णुकमलासनमुखैर्देवतैरपि समोद्धतसिद्धैः ।

समाप्तिवा० । संशोध्यमेतत् कृतिभिः प्रसिद्धं यद्यच्च्युतं संस्मृतं जनस्य ।

इति श्रीमत्पद्मवाक्यप्रसादभिज्ञधर्मशास्त्राङ्गधुरीणवैद्यनाथस्वरिविरचितं सीताराम-
विहारकाव्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । सीतारामरहस्यचरित्रोपाख्यानं ।

XXVI.

Prayoga-sāra. A manual for the performance of the *Dārś'a*, *Paurṇamāsa* and other Vedic sacrifices; by Kes'ava Svāmī.

२६ । प्रयोगसारः ।

अन्वकारः केशवस्वामी ।

विवरणं । प्रायःशुद्धं प्राचीनं । प० १०६ । पङ्क्ति० १४-१५ । श्लो० ४२०० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । म्या० कलिकातास्था एसियाटिक
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । त्रियः पतिं नमस्कृत्य कण्ठं मुनिसत्तम् ।

प्रयोगसारं वक्ष्यामि केशवोऽहं यथासति ॥

समाप्तिवा० । * * काले पशेः पक्षे होमकाल उपस्थिते ।

समाप्यैव न होतव्यं काल एव जुहोति तु ॥

विषयः । दर्शपौर्णमासादिप्रयोगविवरणम् ।

Vāsudevopaniṣad Dīpikā. A commentary on the Vāsūdeva Upa-
nishad, being a chapter of the Atharva Veda; by Nārāyaṇa. The
author was a distinguished Vedantist of his time, and commented on
several Vedānta works.

२७ । वासुदेवोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । अनतिशुद्धं नवीनं चारुलिखितञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ८-१६ । श्लो० ७४ ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०-१ । श्या० काशीवासी श्रीयुतवावु-
हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वासुदेवोपनिषदि चत्वारिंशकलानि हि ।

चुद्रग्रन्थगणे चैकोनपञ्चाशत्तमो सता ॥

समाप्तिवा० । चन्द्रेणोपलिप्य देहे निदध्यान्नापि तप्तानि देहे न्यमेदिति मन्त्रेण प्रश्न-
पूर्वकमुत्तरं ।

नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।

अस्यष्टपदवाक्यानां दीपिका वासुदेवके ॥

इति वासुदेवोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । वासुदेवोपनिषदर्थविवरणं ।

XXVIII.

Gopāla-Tāpani Dīpikā. A commentary on No XI by Nārāyaṇa.
Indische Studien, 1, 250.

२८ । गोपालतापनीदीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । शुद्धं प्राचीनञ्च । प० २१ । पङ्क्ति० ७-१६ । श्लो० १००० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०-१ । श्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । गोपालतापनीथोपनिषदाष्टाष्टखण्डिका ।

षट्चत्वारिंशतो च पूर्णा चाश्वर्षपेय्यले ॥

समाप्तिवा० । नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।

अस्यष्टपदवाक्यानां दीपिकोत्तरस्त्यक्के ॥

इति श्रीगोपालोत्तरतापनीदीपिका समाप्ता ।

विषयः । गोपालतापनीयार्थविवरणं ।

Mantrārtha Bhāṣya. A dissertation on the meaning of the word Rāma, and on the mantras with which the hero of that name is to be worshipped as the Deity.

२८ । मन्त्रार्थभाष्यं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धं । प० ९ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० २५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० —? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवालुचरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । सच्चिद्रूपगुणस्वरूपविभवेत्यर्थैकदिष्टं वपु-
र्नित्यानन्दगुणानुभावकरुणासौन्दर्यशुद्धोदधिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । दृष्टानामपि जन्तूनां जन्मान्तरनिवारिणीत्यादिभिः प्रपन्नस्य देहमम्बन्धो नास्तीति
भावः । इति मन्त्रार्थभाष्यं समाप्तं ।

विषयः । रामशब्दार्थनिरूपणं ।

XXX.

Tatva-prakāś'ikā-bhārabodha. A gloss on the *Tatva-prakāś'ikā* of Yayatīrtha, which itself is a gloss on the commentary of S'aṅkara on the Vedānta Aphorisms of Vyāsa. F. E. Hall's Contributions, 163.

३० । तत्त्वप्रकाशिकाभावबोधः ।

ग्रन्थकारः रघूत्तमयतिः ।

विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धं सम्पूर्णं । २ अध्यायस्य ४८ । ४९ पत्रद्वयं नास्ति । प०—
१ अ० १+२ पा० ६८ । १ अ० २+४ पा० ५५ । २ अ० ७१ । २ अ० १२५ । ४ अ०
४२ । पङ्क्ति० ८+१०+८ । श्लो० ९५८० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः ।
का०—? । स्या० कलिकातास्या एषियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य कल्याणगुणं रमेशसमाधेयं जययोगिवर्यं ।

गुरोर्गुरुं गुरुमार्थ्यांश्च तत्त्वप्रकाशिकाभावमहं प्रवक्ष्ये ।

समाप्तिवा० । रघुवर्यगुरुप्रेतो भावो जयमुनेर्मया ।

लिखितो मन्दबोधार्थं प्रोद्यतां श्रुतिस्ततः ॥

इति श्रीमद्रघुवर्यतीर्थपूज्यपादशिष्यरघूत्तमयतिष्ठते तत्त्वप्रकाशिकाभावबोधे चतु-
र्थाध्यायस्य चतुर्थपादः ।

विषयः । वादरायणीयवेदान्तसूत्रवीथश्रीमच्छङ्कराचार्यभाष्यस्य जयतीर्थप्रणीतटीकायास्मात्प-
र्यार्थविवरणम् ।

XXXI.

Gopichandanopanishad Dipikā. A commentary, by Nārāyaṇa, on the Gopichandana Upanishad, a treatise on the merits of putting on sectarian marks on the forehead with an ochreous earth called Gopichandana. *Indische Studien*, 1, 250.

३१ । गोपीचन्दनोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणम् । नवीनमपरिशुद्धं चाबलिखितञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० १३-१५ । श्लो० १७५ ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०-? । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवाबु-
हरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वासुदेवोपनिषदि शङ्काशूकनिवर्तका ।

पञ्चखण्डाधुनारभ्या (?) गोपीचन्दनवर्णिका ॥

समाप्तिवा० । नारायणेन रचिता श्रुतिमन्त्रोपजीविना ।

अस्यष्टपदवाक्यानां दीपिका गोपीचन्दने ॥

इति गोपीचन्दनोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । गोपीचन्दनोपनिषदर्थप्रतिपादनम् ।

XXXII.

Prāyas'chitta-pradīpa. Expiations for accidental irregularities in the performance of the *Agnyādharma* and certain other Vedic ceremonies.

३२ । प्रायश्चित्तप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः—? :

विवरणम् । नातिप्राचीनं प्रायेण शुद्धं सम्पूर्णञ्च । प० १०३ । पङ्क्ति० ११-१२ । श्लो० २००० ।

अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०-? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा बोधायनाचार्यं * तेनेऽक्तथैतकर्म्मणां ।

विध्यतिक्रमणे प्रायश्चित्तदीपः प्रकाश्यते ॥

अथैते बोधायनोक्तानि प्रायश्चित्तानि यानि तु ।

उक्तानि सूत्रभाष्ये च वर्त्यगोपालसूत्रिणा ॥

समाप्तिवा० । अग्निनयेत्यादिषडभिर्माहाव्याहृतिभिः व्याहृतिभिः व्यस्ताभिः समस्ताभिः ओं
स्वाहेत्यादिप्रणवेनान्तः, एतैः सर्वैः क्रत्वन्ते सर्वप्रायश्चित्तानि जुहुयात् । इति
प्रायश्चित्तप्रदीपे सोमप्रायश्चित्तं नाम पञ्चमं प्रकरणम् । इति प्रायश्चित्तप्रदीपः
समाप्तः ।

विषयः । अग्न्याधानादौ कर्म्मण्ये विध्यतिक्रमणनिमित्तकप्रायश्चित्तविवरणं ।

XXXIII.

Garuda Upanishad. Said to be a chapter of the Atharva Veda. It contains mantras for the worship of Garuḍa, and the neutralization of snake poison. *Indische Studien*, 1, 249.

३३ । गरुडोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अश्वहं प्राचीनं अस्यष्टलिखितञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ७—८ । स्तो० ५० । अ०

नागरं आ० देशीयकामजः । का०—? म्या० काशीवासो श्रीयुक्तवावुहरिसुन्दरः ।

प्रा० वाक्यं । खगोत्तमाय विद्महे वैनतेयाय धीमहि तन्ना तार्चं प्रचोदयात् ।

समाप्तिवा० । अतिथिं पूजयेद्भक्त्या पुष्पाणि विविधानि च ।

भोजनमुत्तमं दद्यात् विषझानिः समाप्यते ॥

इति गरुडोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । गरुडमन्त्रकथनं ।

* पुस्तकान्तरेषु बोधायन इति बह्विधे दृश्यते । बोधायन इति बोधायन इति इयमपि सङ्गच्छते सञ्ज्ञावाचकत्वादुभयोरिति ।

XXXIV.

Goloka Tāpani. An apocryphal Upanishad, containing praises of Rādhā and Kṛishṇa; evidently a compilation by a modern Vaiṣṇava. It is ascribed to the Atharva Veda. The MS. is probably incomplete.

३४ । गोलोकतापनी ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ३ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ३८ । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का० संवत् १९०९ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कारुण्येच्छे पुरुषशिवब्रह्मा मुनिगणाः

चतुर्थहस्थाने शिशुसमयलोलाटतपरे ।

समाप्तिवा० । एवं विविधा गोप्यः श्रीकृष्णमेवां कुर्वन्ति । इत्यथर्वणिके पुरुषबोधगम्यौ प्रथम-

प्रपाठकः । इति ओगोलोकतापनी सम्पूर्णा ।

विषयः । राधाकृष्णलोकादि ।

XXXV.

Amṛitarindu Upanishad. One of the Atharva Upanishads devoted to Brahma. *Indische Studien*, II. 59-394.

३५ । अमृतविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । नवीनमशुद्धं चारुलिखितं । प० २ । पङ्क्ति० ५-९ । श्लो० २४ । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९०९ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मनो हि द्विविधं प्राक्तं शुद्धं चाशुद्धमेव च ।

अशुद्धं कामसङ्कल्पाच्छुद्धं कामविवर्जितं ॥

समाप्तिवा० । सर्वभूताधिवासश्च यद्भूतेषु वसत्यपि ।

सर्वानुग्राहकत्वेन तदस्मिन् वासुदेवः तदस्मिन् वासुदेवः ।

इति श्री अमृतविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

XXXVI.

Vajrasūchī Upanishad. An essay on Bráhmans, by Sañkara Acháryya. The author comes to the conclusion that Bráhmañism is due to a knowledge of Brahma, and is not the result of birth or caste. A treatise by a Buddhist, Ashu-Ghosha, published in the Transactions of the Royal Asiatic Society (I. 160,) discusses the same subject, and comes to a like conclusion. The arguments used in the two works are very much alike, but S'añkara dwells at length on Brahma and *Mokhsha*.

३६ । वज्रसूच्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं नवीनं चारुलिखितञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ६-९ । श्लो० १०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९०९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावु-हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वज्रसूचीं प्रवक्ष्यामि शास्त्रमज्ञानभेदनं ।

दूषणं ज्ञानहीनानां भूषणं ज्ञानचक्षुषां ॥

समाप्तिवा० । प्रध्वस्ताखिलमोक्षोऽपि लोककार्यं तनोति आत्मवित् ।

इति श्रीशङ्कराचार्यविरचिता वज्रसूची उपनिषत् सम्पूर्णा ।

विषयः । ब्राह्मणादिवर्णनिरूपणं ।

XXXVII.

Chākshusha Upanishad. A hymn in praise of the sun for the cure of eye diseases.

३७ । चक्षुषोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धं चारुलिखितञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ४-५ । श्लो० १७ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८८१ । स्था० काशीवासी श्रीयुत-वावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथातश्चाक्षुषीं पठितसिद्धिविद्यां चक्षुरोगहरां व्याख्यास्याम इत्यादि ।

समाप्तिवा० । नमो भगवते आदित्याय अहो वाहिनीं वाहिनीं स्वाहा ।

इति चाक्षुषोपनिषत् सम्पूर्णा ।

विषयः । चक्षुरोगनाशकसूर्यस्तोत्रम् ।

XXXIII.

Antyeshṭi-Prayoga. A manual for the performance of funeral rites, ● being a chapter of the *Saṁskāra Prakāśa*.

३८ । अन्त्येष्टिप्रयोगः, प्रतापनारसिंहाख्यमंस्कारप्रकाशोयः ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्रायः शुद्धं खण्डितञ्च । प० ८ । पङ्क्तिः १०—११ । श्लो० १५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १८१९ स्या० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथाहिताग्रेरन्त्येष्टिप्रयोगः । तत्रादौ प्रायश्चित्तं आसन्नमरणे पित्रादिके पुत्रादिः
तीर्थे स्नात्वा प्रायश्चित्तं कारयेत् ।

समाप्तिवा० । (खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । आश्वलायनशाखिनामन्त्येष्टिक्रियाव्यवस्थापनं ।

XXXIX.

Amṛitanāda Upanishad. A chapter of the Atharva Veda, on the knowledge of Brahma. *Indische Studien*, I. 51, 249, 469—II. 1, 59, 394.

३९ । अमृतनादोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५ । पङ्क्तिः ८—१५ । श्लो० १४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी त्रियुतवावुहिरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । विशिखब्राह्मण आदित्यलोकं जगाम । तमादित्यं नत्वा भो भगवन् किं देहः
किं प्राणः किं कारणं किमात्मा तत् होवाच ।

समाप्तिवा० । यत्र तत्र द्वियेद्वापि न स भूयोऽभिजायते । इति अमृतनादोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मतत्त्वम् ॥

Mahā Upanishad. A chapter of the Atharva Veda on the knowledge of Brahma.

४० । महोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचनोच्च । प० २ । पङ्क्ति० १२—१३ । श्लो० २२ । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का० —? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । आं अथातो महोपनिषदमेव तदाङ्गरेको ह वै नारायण आसीत् ।

समाप्तिवा० । पुनातीत्याह भगवान् हिरण्यगर्भोऽष्टतत्वं गच्छतीति तृतीयखण्डः । इत्यथर्ववेद

महोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

Haṁsa Upanishad. An Atharva Upanishad on Brahma.

४१ । हंसोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० १२—१८ । श्लो० २० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का० —? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ हंसपरमहंसनिर्णयं व्याख्यास्यामो ब्रह्मचारिणे दान्ताय गुरुभक्ताय ।

समाप्तिवा० । शक्त्यात्मा सर्व्ववावस्थितः शान्तः प्रकाशयतीति वेदवचनं भवति ।

इति श्रीहंसोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

Chhurika Upanishad. An Atharva Upanishad on the preëminence of the Yoga scheme of salvation.

४२ । कुरिकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का० शांते १६४२ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कुरिकां सम्प्रवक्ष्यामि धारणां योगसिद्धये ।

समाप्तिवा० । क्त्वा तन्नूत्रं बध्यते क्त्वा तन्नूत्रं बध्यते ।

इत्यथर्ववेदे कुरिकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । योगनिरूपणं ।

XLIII.

Pratāpanārasīṅha alias *Saṅskāra Prakāśa*. By Rudra Deva. This MS. includes only one section of the work—that on the duties of *Yatis* or hermits. No. XXXIII is another section. The whole work has not yet come under examination.

४३ । प्रतापनारसिंहाख्यः संस्कारप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः रुद्रदेवः ।

विवरणं । सम्पूर्णपरिशुद्धं । प० ४५ । पङ्क्ति० ९—१०—११ । श्लो० १२०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७२४ । स्था० कलिकाताखा एसियाटिक्
सेसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ सन्न्यासकर्तारं प्रति ब्रह्मानन्दीयपद्धतिमनुसृत्य प्रयोगमात्रमुच्यते ।

समाप्तिवा० । न स्नानमाचरेद्भिक्षुः पुत्रादिनिधनश्रुतौ ।

पितृमातृक्षयं श्रुत्वा स्नात्वा शुध्यति साम्बरः ॥

इति प्रतिष्ठानपुरवासितोरोनारायणात्मजरुद्रदेवकृते प्रतापनारसिंहाख्ये संस्कार-
प्रकाशे यतिसंस्कारोपयोगिनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । सन्न्यासिकर्तव्यानुष्ठाननिरूपणं ।

XLIV.

Mukundānanda Bhāṇa. A dramatic composition in monologue, on the doings of Kṛishṇa in Vrindāvana, by Kālīpati.

४४ । मुकुन्दानन्दभाणः ।

ग्रन्थकारः कालीपतिः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ७१ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १३०० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १८१४ । स्था० काशीवासी ओयुनवाबुहरिसिन्धः ।

प्रा० वाक्यं । वन्दे वन्दारुभन्दारमिन्दुभूषणनन्दनं ।

अमन्दानन्दसन्दोहबन्धुरं सिन्धुराननं ॥

समाप्तिवा० । तेषाञ्च श्रायन्तु खलोपसर्गाः । इति श्रीमत्कालीपतिकविविरचितो मुकुन्दानन्द-
भाणः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य नानाविधरहस्योक्तकटनानोपाख्यानं ।

XLV.

Parva-Nirṇaya. On the time meet for performing the *Dars'a*, *Paur-*
namūsa and other Vedic ceremonies.

४५ । पर्वनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायेण शुद्धं । प० १० । पङ्क्ति० १२—१३ । श्लो० १५० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १८१५ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । तत्र इष्टकृत्वेन पर्वप्रतिपत्त्यन्वितावच्छ्रुत्या विहितः सन्धौ यजेतेति । तत्र सन्धि-
कालस्य दुर्लब्धत्वात्तदुपलक्षितपूर्वोत्तरकालौ सन्धिशब्देन विवक्षितौ ।

समाप्तिवा० । गणेषु तु प्रथमस्याहः पर्वसम्बन्धो दाशमिकन्यायेन प्रथमस्यैव विनिगमकत्वादिति
पर्वनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । दर्शपौर्णमासादियागकालनिरूपणं ॥

XLVI.

Chayana-Paddhati. A manual, by Nṛsiṃha, for the collection and
maintenance of the perpetual fire and the performance of the *Jyotishṭoma*
Agnishṭoma and other fire sacrifices.

४६ । चयनपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः नृसिंहः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धञ्च । प० ७२ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १५०० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १५७७ । स्था० कलिकातास्था एसिया-
टिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ साग्निके क्रतौ विशेषः । तत्र फाल्गुनपूर्वमास्येष्टानन्तरं पक्षदिकर्माग्निक-
वैश्वदेवकर्माणि समाप्य पुण्याहवाचनं ।

समाप्तिवा० । आदीप्य प्रवेशनं गत्वा गार्हपत्यादि यथास्थानं स्थापयेत् ।

इति चयनपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । साग्निकक्रियमाण्योतिष्ठोमादियज्ञानुष्ठानप्रकाशः ॥

XLVII.

Yogayātrā Vivaraṇa. On the particular conjunctions of the stars favourable to starting on distant journeys and important undertakings. By Bhaṭṭotpala.

४७ । योगयात्राविवरणम् ।

ग्रन्थकारः भट्टोत्पलः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० ६१ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १८०० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १८५३ । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । यस्तुर्जगतः सद्यस्करवद्वाम्नाञ्च धामार्कवन्-

मोक्षद्वारमपादतच्च रविवदुध्मान्मल्लोत् स्वर्यवत् ।

आत्मा सर्वशरीरिणं सविद्वत् तिग्मांशुवत् कालवत्

साध्वी नः स गिरिं करोतु सविता योऽन्यैरतुल्योपमः ॥

समाप्तिवा० । चन्द्रं मलयजं, बला औषधिः, अतिबला औषधिः, एतैर्यज्ञेन जलेन वारिणा
स्नानं कार्यमिति ।

इति श्रीभट्टोत्पलविरचिते योगयात्राविवरणे नक्षत्रकैटभनामाध्याये नवमः ।

विषयः । यात्राशुभलग्नादीनां निरूपणं । अत्र दैवपुरुषकाराचाराभियोग्ययोगमित्रकबल्युप-
हारस्नानाग्निनिमित्तनक्षत्रकैटभाख्या नव अध्याया वर्तन्ते ।

XLVIII.

Vivaraṇa-prameya Saṅgrha. A dissertation on the Vedānta aphorisms of Vyāsa.

४८ । विवरणप्रमेयसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । खण्डितं परिशुद्धं । प० ८८ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २६५० । अ० नागरं ।

५। देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । स्वमात्रयानन्दयच्च जन्तून् सर्वात्मभावेन तथापरन्तु ।
 यच्छङ्करानन्दपदं हृदजे विभाजते यद् यतयो दिशन्ति ॥
 भाष्यटीकाविवरणतन्निबन्धनसङ्ग्रहः । व्याख्यानव्याख्येयभावक्लेशहानाय रच्यते ।
 समाप्तिवा । तदेवं विषयप्रशेजनसङ्गावात् शास्त्रमवतरणीयमित्येतद्वर्णकतात्पर्यं सिद्धम् ।
 इति विवरणप्रमेयसङ्ग्रहे प्रथमसूत्रे प्रथमवर्णकं समाप्तम् ।
 विषयः । शारीरकसूत्रभाष्यार्थविवरणप्रतिपाद्यार्थनिरूपणम् ॥

XLIX.

Paramahansaopaniṣad Dīpikā. A commentary, by Nārāyaṇa, on the Paramahansa Upanishad—a treatise on Brahma.

४९ । परमहंसोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।
 विवरणं । अपरिशोधितं । प० ६ । पङ्क्ति० १२—१६ । स्तो० ३०० । अ० वल्लीयं । आ०
 देशीयकागजः । का० संवत् १६२६ । स्था० काशीवासी राजगुरुः ।
 प्रा० वाक्यं । शुद्धात्मा परमो हंसस्तस्योपनिषदुच्यते ।
 त्रिखण्डार्थश्च शिखरे चलारिंशतमी ततः ॥
 समाप्तिवा० । नैवास्ति किञ्चित् कर्तव्यमस्ति चेन्न स तत्त्ववित् । इति ।
 द्विरुक्तिः समाप्तार्था । नारायणेन रचिता जीवन्मुक्तिविवेकतः ।
 श्रुत्यर्थेयं च परमहंसोपनिषद्दीपिका ।
 विषयः । परमहंसोपनिषदीयार्थविवरणम् ॥

L.

S'iva Upanishad. Praise of S'iva as the Deity, by Harihara.

५० । शिवोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः हरिहरः ।
 विवरणं । अपरिशुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति० ८—१० । स्तो० ३० । अ० वल्लीयं । आ०

देशीयकागजः । का—? । स्था० काशीवासी राजगुरुः ।
 प्रा० वाक्यं । ॐकारे आदिरूपे सुकृतबहुविधे श्वेतपीते च कृष्णे
 नीले रक्ते कपोते तदुपरिरहिते सर्व्ववर्ण विवर्णे ।
 समाप्तिवा० । एको व्यापी शिवोऽयमिति वदति हरिर्नास्ति देवो द्वितीयः ।
 इति श्रीहरिहरविरचितेयं शिवोपनिषत् सम्पूर्णा ।
 विषयः । शिवस्तोत्रम् ॥

LI.

Parivrajaka Upanishad. On the duties of Yatis or hermits.

५१ । परिव्राजकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ३४ । अ० वज्जीयं । आ० देशीय-
 कागजः । का०—? । स्था० काशीवासी राजगुरुः ।
 प्रा० वाक्यं । सह नाववत्विति शान्तिः । अत यतर्नियमः कथमिति पृष्ठवान्नारदः पितामहं
 पुरस्कृत्य पितामहसं प्रत्युवाच ।
 समाप्तिवा० । सर्व्वदा संसारतारकमनुस्मरन् जीवन्मुक्तो वसेत् अधिकारिविशेषेण कैवल्यप्राप्त्यु-
 पायमन्विषेदित्युपनिषत् । परिव्राजकसप्तमोपनिषत् सम्पूर्णा ।
 विषयः । यतिनियमनिरूपणम् ॥

LII.

Saptas'loki Virṛiti. A commentary, by Harirāya, on the *Saptas'loki*,
 a hymn in praise of Kṛishṇa.

५२ । सप्तश्लोकीविरृतिः ।

ग्रन्थकारः श्रीहरिरायः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । प० २२ । पङ्क्ति० ९—१० । श्लो० ५५० । अ० नागरं ।
 आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । नमामि श्रीमदाचार्यचरणाम्बुहृदयम् ।
 यत्कपालेशतः श्रीमद्विठ्ठलेशकृतिज्ञना ॥

समाप्तिवा० । दालेन बालभावेन बालकृष्णैः क्लृप्तावतः ।

किञ्चिद्विगदितं तेन प्रसन्नोऽसु प्रभुर्मम ॥

इति श्रीमदाचार्यचरणसरसिजरजोभिषेकप्राप्तमाहाराज्यश्रीहरिरायविरचिता
सप्तश्लोकीविष्टतिः सम्पूर्णा ।

विषयः । श्रीकृष्णस्तोत्रविवरणम् ॥

LIII.

Mahābhāṣya : or the great commentary of Patanjali on the grammar of Pāṇini. The MS. is complete and remarkably correct.

५३ । महाभाष्यम् ।

ग्रन्थकारः पतञ्जलिः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । पञ्चानि-१ अथायस्य १ पादस्य १ अवधेः ८ आह्निकस्य १६४ ; पङ्क्तिं ८ । १ अ० २ पा० १ अवधेः ४ आह्निकं ४० ; पङ्क्तिं ८-१० । १ अ० ३ पा० १-२ आह्निकं २९ ; पङ्क्तिं ११-१२ । १ अ० ४ पा० १ अवधेः ४ आह्निकं ४८ ; पङ्क्तिं ९-१० । २ अ० १ पा० १ अवधेः ३ आह्निकं ३८ । पङ्क्तिं ९-१० । २ अ० २ पा० १-२ आह्निकं २२ ; पङ्क्तिं १० । २ अ० ३ पा० ४ आह्निकं ४२ । पङ्क्तिं १० । ३ अ० १ पा० १ अवधेः ६ आह्निकं ६९ ; पङ्क्तिं १० । ३ अ० २ अवधेः ४ पा० ५२ । पङ्क्तिं १०-११ । ४ अ० १ अवधेः ४ पा० ७२ । पङ्क्तिं १० । ५ अ० १ अवधेः ४ पा० ७५ , पङ्क्तिं ८ । ६ अ० १ अवधेः ४ पा० १२४ ; पङ्क्तिं १० । ७ अ० १ अवधेः ४ पा० ८१ ; पङ्क्तिं १० । ८ अ० १ पा० १-२ आह्निकं १६९ । ८ अ० २ पा० १-२ आह्निकं २६ । पङ्क्तिं ९ । ८ अ० ३ पा० १-२ आह्निकं २८ । ८ अ० ४ पा० ९ । पङ्क्तिं ९ । श्लो० २२००० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०-? । स्था० रसियाटिक । सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ शब्दानुशासनं । अथेत्ययं शब्देऽधिकारार्थः प्रयुज्यते, शब्दनुशासनं शास्त्रमधिकृतं वेदितव्यं, केषां, शब्दानां लोकिकानां वैदिकानाञ्चेति ।

समाप्तिवा० । एकशेषनिर्देशाद्वा । खरानुनासिकभिन्नानां भगवतः पाणिनेः सिद्धं । एकशेषनिर्देशाद्वा भगवतः पाणिनेराचार्यस्य सिद्धम् एकशेषनिर्देशोऽयम् अथ इति । इति श्रीमद्भगवत्पतञ्जलिविरचिते व्याकरणमहाभाष्ये अष्टमस्याध्यायस्य चतुर्थे पादे प्रथमाह्निकं । समाप्तं महाभाष्यम् ॥

विषयः । पाणिनिमुनिप्रणीतव्याकरणसूत्रव्याख्यानं । अस्य ग्रन्थस्य तावदष्टौ वृथाया वर्तन्ते, द्वाविंशत्सङ्ख्यकाः पादाश्च, पञ्चाशीतिसङ्ख्यकानि आह्निकानि च । तत्र प्रथमेऽध्याये अष्टादशह्निकानि । द्वितीये दशह्निकानि । तृतीये द्वादशह्निकानि । चतुर्थे नवह्निकानि । पञ्चमे सप्ताह्निकानि । षष्ठे पञ्चदशह्निकानि । सप्तमे सप्ताह्निकानि । अष्टमे सप्ताह्निकानि सन्तीति ।

LIV.

Kaivalyopanishad Dīpikā. A commentary on the *Kaivalya Upanishad*—a treatise on the unity of the Godhead, by S'aṅkarānanda.

५४ । कैवल्योपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । अपरिशोधितं नवोनक्ष । प० । पङ्क्ति० ११—१५ । श्लो० २०० । अ० वक्ष्यं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी राजगुरुः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कैवल्योपनिषद् व्याख्यायते । अतः सोपायान्तामाह अद्वैति । एतेषां योग-सम्बन्ध एतत्कारणमिति यावत् ।

समाप्तिवा० । कैवल्यमेवास्यात्मनो भाव तत्कैवल्यं पुरुषाभिनाशविषयं सर्वपुरुषार्थसमाप्तिभूतं अश्नुते प्राप्नोति । पादाभ्यास उपनिषदर्थसमाप्तिर्गर्भः ।

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यान्न्दात्मपूज्यपादशिष्यश्रीशङ्करानन्दभगवतः कृतौ कैवल्योपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । कैवल्योपनिषदर्थविवरणम् ॥

LV.

Atharvasiropanishad Dīpikā. A commentary by S'aṅkarānanda, on the *Atharva-sira Upanishad.* *Indische Studien* I. 383.

५५ । अथर्वशिर उपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुनवावुशीतलप्रसादः ।

६ पत्रावधि ८ पत्रपर्यन्तं नास्ति ।

प्रा० वाक्यं । वाङ्मयार्थशिक्षानाम्नाः श्रुतेः स्तोत्रैघनाशिनो ।

क्रियते ब्रह्मबोधार्थं तथा शुद्धात् मे मनः ॥ १ ॥

ब्रह्मविद्याप्राप्त्यर्थं तपोविद्यासम्यग्नेरपि गुरुश्रुषादि करणीयमित्यादि ।

समाप्तिवा० । ओविद्यामोक्षाणां जयफलत्वात् प्रत्यक् वाक्यवयेणाभ्यस्तेन प्रार्थना ओविद्यामो-
क्षाणां वाक्यं मन्त्रमनसोः प्रार्थनम् ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यस्य श्रीशङ्करानन्दभ-
गवतः छतिरथर्वशिरउपनिषद्दीपिका समाप्ता ॥

विषयः । अथर्वशिरउपनिषदर्थविवरणं ।

LVI.

S'rî-râma-kâs'ikâ. A commentary, by Anandavana, on the Râma-
tâpani Upanishad. Vide No. VII.

५६ । श्रीरामकाशिका ।

ग्रन्थकारः आनन्दवनः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण शुद्धञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० १५—२० । श्लो० १९४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसा-
इटी ।

प्रा० वाक्यं । तथ्यं तारकतत्त्वमोमिदमणु स्थूलं चतुष्पादकं जायतस्त्रसुषुप्तिजं स्मृतिवशाद्
विश्वात् प्रतोतं विभुं ।

समाप्तिवा० । श्रीरामं साक्षादात्मनि वहिरपि पश्यति अष्टतत्त्वमिति । मोक्षं गच्छति मोक्षं
गच्छति प्राप्नोति । ग्रन्थसमाप्तिं दर्शयति । इत्याथर्वणरहस्ये श्रीरामोत्तरतापनो-
द्योपनिषत् समाप्ता ।

इति श्रीरामचन्द्रचरणानुगृहीतपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यानन्दवनविरचितायां
श्रीरामकाशिकाख्यायां श्रीरामोत्तरतापनोद्योपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीरामपूर्वात्तरतापनोद्योपनिषदर्थविवरणं ।

LVII.

Subâla Upanishad. An Upanishad of the Atharva Veda, on salva-
tion.

५७ । सुबालोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं । प० ९ । पङ्क्ति० ९—१० । श्लो० २०० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसःइटो ।

प्रा० वाक्यं । ॐ सह नाववतु इत्यादि शान्तिः शान्तिः शान्तिः । हरिः ॐ । तदाहुः किं तदा-
सीतस्त्रै स होवाच । न सन्नासन्न सदसदिति । तस्मात्तमः सञ्जायते । तमसो भूतादी ।
समाप्तिवा० । यस्य देवे परा भक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ । तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशने
महात्मनः प्रकाशने महात्मनः । इत्येतन्निर्वाणमनुशासनमिति वेदानुशासनमिति
वेदानुशासनम् । इति सुबालोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । मुक्तितत्त्वनिरूपणं ।

LVIII.

Kimpancha-charita Nāṭaka. A Drama, in five acts.

५८ । किम्पञ्चचरितं नाटकं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं । प० २९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० —? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः ।

का—? । स्या० काशीवासो अयुतवाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वारुणीं वाहिनीं पीत्वा यस्य तोषोऽपि न कश्चित् ।

वारुणीं पृष्ठतः कृत्वा स्थितः सोऽपात् हलायुधः ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे । इति किम्पञ्चे पञ्चमोऽङ्कः ।

विषयः ।

LIX.

*Sandhyā Upanishad Vyākhyā. A gloss on the Sandhyā Upanishad of
the Atharva Veda, on divine knowledge. Indische Studien, I. 36, 11, 294.*

५९ । सन्ध्यापनिषद्वाक्या ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशोधितं नवीनञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ८० । अ० बन्नीयं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासो राजगुरुः ।

प्र० वाक्यं । अथ सन्ध्यापनिषद् । ॐ ब्रह्मेवाहमस्मि । अथातः सन्ध्यापनिषद् व्याख्या-
स्यामः ।

समाप्तिवा० । स्वात्मानं पश्यति ज्ञानचक्षुषा स एवास्तमयः स एवास्तमयोऽस्तमय इत्युपनि-
षत् शब्देषु सर्वम् । इति सन्ध्यापनिषद् व्याख्या समाप्ता ।

विषयः । आत्मज्ञानादिविवरणं ।

LX.

Siddhāntales'a-Tīkā. A commentary on the *Siddhāntales'a* alias *S'āstra-Siddhānta-les'a Saṅgraha* of Apyaya Dikshita, son of Ranarāja Dikshita. The text of Apyaya is a dissertation, in four sections, on the Vedānta Philosophy, shewing the different schools into which it is divided, and their peculiarities.

६० । सिद्धान्तलेशटीका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । परिशुद्धं । प० ७२ । पङ्क्ति० १५ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्था० काशीवासी वामनाचार्यः ।

प्रा० वाक्यं । वेदवेद्यमुमाकान्तं कुमारार्थभलङ्कृतम् ।

समाप्तिवा० । अस्येदं मूलमनुबध्य सम्प्रदायसिद्धान्तभेदतत्त्वसङ्ग्रहमित्यकार्षीदिति ।

विषयः । सिद्धान्तलेशार्थविवरणं ।

LXI.

Drāhyāyana-Sūtra-Tīkā. A gloss on the aphorisms of Drāhyāyana, on the rituals of the Sāma Veda. By Dvanvī Svāmī. Max Muller's *Sanskrit Literature*, 181, 190, 219.

६१ । द्राह्यायणसूत्रटीका ।

ग्रन्थकारः धन्विस्वामी ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० १२४ । पङ्क्ति० ११ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
गजः । का०—? । स्था० काशीवासी वामनाचार्यः ।

प्रा० वाक्यं । आसमिति ब्रह्म परमं प्रपद्ये पुरुषोत्तमं । इन्द्रेण सूत्रं व्याचष्टे इति ।

समाप्तिवा० । पूर्ववच्चो + + + सिद्धिरिति ।

विषयः । इन्द्रेण सूत्रार्थव्याख्यानं ।

Mādhva-Vijaya. A poem, in sixteen cantos, on the polemical disputations of Mādhava Acharya. By Nārāyaṇa.

६१ । माध्वविजयमहाकाव्यं ।

ग्रन्थकारः नारायणपण्डिताचार्यः ।

विवरणं । नवीनमण्डपः । प० ५९ पङ्क्तिः १२ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशी-
यकागजः । का०—? । स्या० काशीवासो श्रियुतवावुहरिसिद्धः । अत्र षोड-
शसर्गाः सन्ति ।

प्रा० वाक्यं । कान्ताय कल्पान्तगुणैकधास्तेऽमरद्युनाथप्रतिमप्रभाय ।

नारायणायाखिलकारणाय श्रीगणनाथाय नमस्करोमि ।

समाप्तिवा० । वष्टपुरखिलदूष्यं पुष्पवायोः सुगन्धं हरिदयितवरिष्ठं श्रीमदानन्दतीर्थं । इति
श्रीमत्कविकुलतिलकत्रिविक्रमपण्डिताचार्यसुतनारायणपण्डिताचार्यविरचितं
माध्वविजयमहाकाव्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । माध्वसम्प्रदायविषयकोपाख्यानं ।

Jānakīpariṇaya. A drama, in seven acts, on the marriage of S'itā. By Rāmabhadra.

६२ जानकीपरिणयनाटकं ।

ग्रन्थकारः रामभद्रदीक्षितः ।

विवरणं । नवीनमण्डपः । प० १२५ । पङ्क्तिः ८ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशी-
यकागजः । का० संवत् १९१४ । स्या० काशीवासो श्रियुतवावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । संसक्तानिव पातुमौपनिषद्व्याहारमाध्वोरसा-

नुन्मद्यु ब्रजसुन्दरीकुचतटीपाटीररेणूनि च ।

उन्मीलनुरलीनिनादबडलामोदोपसोदन्द्वो

जिह्वालीढमलीकवज्जवविशाः वादाम्बुजं पातु वः ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । सप्तमोऽङ्कः ।

इति श्रीरामभद्रदीक्षितविरचितं जानकीपरिणयं नाम नाटकं समाप्तं ।

विषयः । सीताविवाहमहात्म्यादिवर्णनं ।

LXIV.

Kṛishṇa-bhakti-chandrikā. A drama on the fruits of faith in Kṛishṇa. By Ananta Deva.

६४ । कृष्णभक्तिचन्द्रिकाभिधाननाटकं ।

ग्रन्थकारः अनन्तदेवः ।

विवरणं । अरिशङ्कं नवीनं चारुलिखितञ्च । प० ३३ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुत-
वावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । कोऽपि स गोपकुमारः स्फुरति समाजे व्रजस्त्रीणां ।
नवजलधर इव मध्ये नद्धितां परितःस्फुरन्नोनाम् ॥

समाप्तिवा० । इति श्रीमदापदेवस्तनुनाशनन्तदेवेन कृतं श्रीकृष्णभक्तिचन्द्रिकाभिधानं नाम
नाटकं सम्पूर्णं ।

विषयः । श्रीकृष्णभक्तिमाहात्म्यकथनं ।

LXV.

Dharma-vijaya. A drama on the ultimate success of virtue over vice. By S'uklābha Deva.

६५ । धर्मविजयनाटकं ।

ग्रन्थकारः शुक्लभूदेवः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० ४६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः ।
का० संवत् १८१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । प्रकटितनिजरूपः षेडशराभिरामे विभुरपि हृदयाङ्गे दीपवद्विद्यसूर्तिः ।
त्रिभुवनमिदमेतत्प्रातमेवास्ति यस्मिन् स जयति जगदोशः शास्त्रसिद्धान्तगम्यः ॥

समाप्तिवा० । नाट्येन निष्क्रान्ताः सर्व्वे ।

इति श्रीमच्छुक्लभूदेवविरचितं धर्मविजयं नाम नाटकं सम्पूर्णं ॥

विषयः । धर्मसम्बन्धित्रसावर्णनम् ।

LXVI.

Satsaṅga-vijaya. A drama on the advantages of associating with good people. By Vaidyanātha.

६६ । सत्सङ्गविजयनाटकं ।

ग्रन्थकारः वैद्यनाथकविः ।

विवरणं । परिग्रहं । पं० १६ । पङ्क्ति० १० । श्लो०—? । अ० नागरं आ० देशीयकागजः ।
का० संवत् १८१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मुष्णन् नवनीतमेककवलं हस्ते गृहीत्वा द्रुतं धावन् जननोभयादिव मुञ्चः पद्मां
करेणायतः । काञ्चीनूपुरसिञ्चितप्रकटितस्मेराभिरामाननं भक्तोद्धारपरायणं पर-
हरिं श्रीबालकृष्णं भजे ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सख्यं । पञ्चमोऽङ्कः । इति श्रीवैद्यनाथकविविरचितं सत्सङ्गविजयं
नाम नाटकं समाप्तं ।

विषयः । साधुसङ्गविषयकोपाख्यानं ।

LXVII.

Champu Kāvya. A romance in prose and verse on faith. By
Nīlakanṭha Dikṣhita.

६७ । चम्पूकाव्यं ।

ग्रन्थकारः नीलकण्ठदीक्षितः ।

विवरणं । अपरिग्रहं । पं० १४७ । पङ्क्ति० ७ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १८१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । समेतत् कथयिष्यतीति रचितं काव्यं मया तत् पुनस्तद्वक्ष्येति वा न वा तदुपरि
न्यस्तः समस्तो भरः ।

समाप्तिवा० । इति श्रीमद्भारद्वाजकुलजलधिकौस्तुभश्रीमदण्यदोक्षितसोदर्याप्योदीक्षितपौत्रेण
नारायणदीक्षितात्मजेन भूमिदेवीशर्भसम्भवेन श्रीनीलकण्ठदीक्षितेन विरचिते
चम्पूकाव्ये पञ्चम आश्वासः समाप्तः ।

विषयः । भगवद्भक्तिविषयकोपाख्यानं ।

LXVIII.

Damayanti-Kathā. The story of Damayantī, wife of Nala. By
Trivikrama Bhaṭṭa.

६८ । दमयन्तीकथा ।

ग्रन्थकारः विविक्रमभट्टः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० १४० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
गजः । का० संवत् १८१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । या दुग्धाऽपि न दुग्धेव कविदोषधृभिरन्वहं ।

हृदि नः सन्निधत्तां सा स्तुतिधेनः सरस्वती ॥

समाप्तिवा० । इति श्रीचिविक्रमभट्टविरचितायां दमयन्तीकथायां सप्तम उल्लासः ।

विषयः । दमयन्तीचरित्रवर्णनं ।

LXIX.

Aniruddha-charita Champu. A romance founded on the secret marriage of Ushā and Aniruddha. By Devarāja.

६८ । अनिरुद्धचरितचम्पूः ।

ग्रन्थकारः देवराजः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० २०२ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
गजः । का० संवत् १८१५ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । शार्ङ्गव्याकिणश्चिरत्रियो मद्दान्तोऽयं सुसुखमयनस्य बाह्वो वः ।

पद्मानामपि सुरभूषणममार्थं चत्वारो विदधति ये जनस्य ह्यर्थं ॥

समाप्तिवा० । कविमौलिसिर्जयन्ति वाचो मुनिवर्यस्य पराशरप्रसूतः ।

अनुगामितर्पविरामश्लाघाः (?) भुवि धस्यन्ति मदुक्तयः ॥

इति श्रीदेवराजनिबद्धे अनिरुद्धचरितेऽनिरुद्धपरिणयो नाम नवम उल्लासः ।

विषयः । अनिरुद्धचरित्रवर्णनम् ।

LXX.

Champu-Rāmāyana. The story of the Rāmāyana in prose and verse. By Lakshmana.

७० । चम्पूरामायणं ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणकविः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० ७४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
गजः । का० शकाब्दाः १७७० । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । लक्ष्मीं तनेतु सुतरामितरानपेक्षमङ्घ्रिदयं निगमशाखिशिखाप्रबालं ।

हेरन्ममभ्युदयदम्बरचौर्यनिघ्नं विघ्नाद्रिभेदशतधारधुरन्धरम् ॥

समाप्तिवा०। काण्डो निर्मित एकचूतपतिना षष्ठाऽपि जीयाच्चिरं ॥

इति श्रीलक्ष्मणकविविरचिते चम्पूरामायणे युद्धकाण्डः समाप्तः ॥

विषयः। श्रीरामचरित्रवर्णनम् ।

LXXI.

Bālakṛishṇa Champu. A romance in prose and verse on the doings of Kṛishṇa during his infancy. By Jīvana, son of Gokulotsava.

७१ । बालकृष्णचम्पूः ।

ग्रन्थकारः जीवनशर्मा ।

विवरणं। परिशुद्धं । पं० १८२ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का० संवत् १९१४ । श्या० काशीवासो श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । शोमदुष्टन्दावनाख्यं ब्रजवरवनितादृन्दसम्बेष्टितोऽसौ

चन्द्रज्यातुस्त्राविराजद्विपुलसुविपिने चन्द्ररोकप्रघुष्टे ।

सख्यैर्मृत्ताफलाभेः सुललितरविजारेणुसङ्केर्षलक्ष्णे

कुर्वन् रासप्रमेदं प्रतिनिश्चमपि यो बालकृष्णोऽवतान्नः ॥

समाप्तिवा०। श्रीबालकृष्णादिमशब्दचम्पूः समापितेयं ननु जीवनेन ॥ इति श्रीमद्बालकृष्णपदे-

न्दीवरमिलिन्दायमानश्रीमद्गोकुलोत्सवात्मजजीवनशर्मणा विरचिते बालकृष्ण-

चम्पूवाक्यप्रबन्धे षष्ठः श्लोकः समाप्तः ॥

विषयः। बालगोपालविषयकोपाख्यानं ।

LXXII.

Gopāla Champu. Tales and anecdotes of Kṛishṇa's boyhood. By Jīvarāja.

७२ । गोपालचम्पूः ।

ग्रन्थकारः जीवराजः ।

विवरणं। परिशुद्धं । पं० ४५ । पङ्क्ति० १४ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशी-

यकागजः । का० — ? । श्या० काशीवासो श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अश्वोजन्म वसत्यनल्पकरका षट्ज्ञावलीमेकतः

पद्मेधोः शरमन्यतोऽर्द्धशशिनं खते नवं पञ्चवं ।

ध्रुव चुम्बति चक्रवाकमिथुनं प्रोद्दामतारागणं

आतस्त्रा काऽपि विधो गता विसृतां गङ्गातरङ्गान् विधेः ॥

समाप्तिवा० । मद्यति मनो मदीयं तनुजघनभारतीरसविलासः ।

किमु सुतनु नीरविहारो न हि न हि चम्पूविहारोऽयं ॥

इति श्रीविद्वत्कदम्बहरेरम्बसकलविपुलकविकुलतिलकमहाराष्ट्रदेशवारिधिसुधा-
निधिभारद्वाजकुलकासारराजहंसकाशीस्थजगद्गुरुश्रीमदीक्षितकविसोमराजसू-
रिवरसूनुश्रीकामराजसूरिवरतनयश्रीव्रजराजकविराजात्मजबालकविश्रीजीवरा-
जविरचितायां चम्पूविहारसमाख्यायां खनिर्मितगोपालचम्पूव्याख्यायां पूर्वाह्ने
समाप्तं ।

विषयः । गोपालचरित्रविषयकोपाख्यानं ।

LXXIII.

Rámachandra Champu. A romance on the life of Ráma and his
consort S'ítá. By Visvanátha Sínha.

७३ । रामचन्द्रचम्पूः सटीका ।

ग्रन्थकारः विश्वनाथसिंहः ।

विवरणं । प्राचीनं । प० ४१ । पङ्क्ति० १५ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
गजः । का० —? । स्था० काशीवासी श्रियुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । शक्तिर्येषां न पुंसां भवति न कविता लोकशस्त्रायवेचा

नैपुण्यैव नैवाभ्यसनमपि तथा शिञ्ज्या काव्यगानां ।

काव्यं कुर्वन्नि तेऽपि प्रचुरगुणयुतं यत्कृपातो लभन्ते

प्रेमाणञ्चायल्लभ्यं तदवनितनयापादपद्मं नमामि ॥

समाप्तिवा० । विश्वनाथानुभूतोदितं ध्यानं हन्ति भवबन्धजालं ।

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीराजवाह्यदुरसीतारामचन्द्रदत्तपापात्राधिकारिविश्व-

नाथसिंहभूदेवविरचितरामचन्द्राङ्गिकटीकायामष्टमोऽध्यायः ।

विषयः । श्रीरामचन्द्रचरित्रकथनम् ।

LXXIV.

Rádhávinoda Kavya. A poem on the loves of Rádhá and Krishna.
By Rámachandra Kavi.

७४ । राधाविनोदकाव्यं सटीकं ।

ग्रन्थकारः रामचन्द्रकविः ।

विवरणं । प० ११ । पङ्क्ति० ९ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? ।

स्था० काशीवासी श्रियुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । राधाविनोदाख्यकाव्यं चिकीर्षुर्निर्विघ्नसमाप्तिकामो रामचन्द्रकविः परमेश्वरकर्तृ-

कस्वरक्षणा-शंसनरूपं मङ्गलमाचरति ।

माली नेति । सर्गबन्धो महाकाव्यमुच्यते तस्य लक्षणं ।

समाप्तिवा० । रामचन्द्रकविना विनोदः पुरुषोत्तमसुतेन सुतेन ।

राधिकाहृदयशोकदमासीद्राधिकाहृदयशोकदमादरात् ॥

इति सटीकं राधाविनोदकाव्यं ।

विषयः । राधिकाचरित्रविषयकवर्णनम् ।

LXXV.

Rámakrishṇa Kīrtya Saṭika. A poem, by Súra Paṇḍita, so written that every stanza of it, when read from the beginning to the end describes Ráma, and when read from the end to the beginning portrays the life of Kṛishṇa. An anonymous commentary explains the text.

७५ । रामकृष्णकाव्यं सटीकं ।

ग्रन्थकारः स्वर्यपण्डितः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० १२ । पङ्क्ति० ७ । स्तोत्रं — ? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० — ? । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । तं भूषुतामुक्तिमुदारहासं वंदे यतो भव्यभवं दया ओ ।

श्रीयादवं भव्यभतोयदेवं संहारदामुक्तिमुतामुभूतम् ॥

समाप्तिवा० । एवं विलोमाचरकाव्यकर्तुर्भूर्यासमायासमवेक्ष्य तज्ज्ञाः ।

जानन्तिमां चित्रकविलसीमां दैवज्ञस्वर्याभिषसम्प्रदिष्टां ॥

इति दैवज्ञपण्डितस्वर्यविरचितं रामकृष्णेतिकाव्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । अत्र पद्यस्थानुलोमपाठे रामविषयकवर्णनं विलोमपाठे तु श्रीकृष्णविषयक-
वर्णनम् ।

LXXVI.

Rája Súrjana Charita Kárya. A poem on the life of Rájá Surjan ; by Chandra-s'ekhara.

७६ । रासूरजनचरितकाव्यं ।

ग्रन्थकारः चन्द्रशेखरकविः ।

विवरणं । प्राचीनमशुद्धं । प० ८७ । पङ्क्ति० १० । श्लो०—? । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० — ? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुद्धरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कार्यं प्रकाशयति कारणमन्तरेण खेच्छानुरूपविभवः प्रभुरवयो यः ।
सामोपगीतशिवकीर्तननामधेयः श्यामः समग्रयतु सर्वसमीहितं नः ॥

समाप्तिवा० । गौडीयः किल चन्द्रशेखरकविर्यः प्रेमपात्रं सता-

मस्वष्टान्वयमण्डलात् छतधियो जातो जितामिचतः ।

निर्वन्धानुपसृज्जनस्य नितरां धर्मकतानात्मनो

ग्रन्थोऽयं निरमायि तेन वसता विश्वेशितुः पत्तने ॥

इति सृज्जनविरचितमहाकाव्ये विंशतितमः सर्गः समाप्तः ।

विषयः । सृज्जनराजकीयदत्तान्तसंवरणम् ।

LXXVII.

Saptas'atī. A collection of miscellaneous poetry, consisting chiefly of prayers, hymns, moral maxims, and amatory verses. Judging from its name, it originally included seven hundred stanzas in the *Ārya* metre, but the MS. under notice contains 743 stanzas, some of which are not in *Ārya*. From one of the verses in praise of a Sena Rājā of Bengal, it would seem that the author, Govardhana Achārya, lived in the 12th century.

७७ । सप्तशतीकाव्यं ।

ग्रन्थकारः गोवर्द्धनाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ५९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ७४३ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुद्धरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । पाणिग्रहे पुलकितं वपुरैशं भूतिभूषितं जयति ।

अद्भुत इव मनोभूर्यस्मिन् मस्मावशेषोऽपि ॥

समाप्तिवा० । विरचन् वामनशीला वामन इव कविपदं लिप्सुः ।

अकृतार्थ्यासप्तशतीमेतां गोवर्द्धनाचार्यः ॥

इति श्रीगोवर्द्धनाचार्यविरचितं सप्तशतीकाव्यं समाप्तं ।

विषयः । नीतिगर्भस्तवादिरसादिनानाविधपद्यसमूहः ।

LXXVIII.

Sītārāma-rihāra Kārya. A poem on the life of Rāma and his spouse Sītā. By Lakshmana Somarājī.

७८ । सीतारामविहारकाव्यं ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणसोमयाजी ।

विवरणं । प्राचीनमविशुद्धं । प० ४२ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दः ।

प्रा० वाक्यं । अस्ति प्रशस्ताखिललोकभूषाविभूषितद्वादस्योजनैषा ।

विशुद्धभावैर्विनिविष्टमध्या विराजमाना विबुधैरयोध्या ॥

समाप्तिवा० । श्रीगण्डिवंशवर्द्धनलक्ष्मण्याजिप्रणीतकृतित्वर्थं ।

सीतारामविहारे द्वादशसर्गागमनमहाकाव्ये ॥

इति श्रीगण्डिशङ्करसीमयाजितनूजलक्ष्मणसोमयाजिछतौ सीतारामविहारे महाकाव्ये यौवराज्याभिषेको नाम द्वादशः सर्गः ।

विषयः । सीतारामवृत्तान्तविषयकोपाख्यानम् ।

LXXIX.

Bhāminīvilāsa Kāvya. The heroine offended ; a poem by Jagannātha.

७९ । भामिनोविलासकाव्यं ।

ग्रन्थकारः जगन्नाथः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं खण्डितम् । प० ७ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दः ।

प्रा० वाक्यं । न मनागपि राक्षरोपशङ्का न कलङ्कानुगमो न पाण्डुभावः ।

उपचीयत एव कोऽपि भावः परितो भामिनि ते सुखस्य नित्यं ॥

समाप्तिवा० । सम्यवरार्थिनि सुदृशि जयति रूपा परुषा ।

इति श्रीमत्पण्डितराजविरचिते भामिनोविलासे द्वितीय उल्लासः ।

विषयः । अशेषरक्षसादिविषयकवर्णनं ।

LXXX.

Kalāvilāsa Kāvya. A poem by Kshemendra.

८० । कलाविलासकाव्यं ।

ग्रन्थकारः क्षेमेन्द्रः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० २० । पङ्क्ति० १४ । श्लो० — ? । अ० वज्जीयं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८२१ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दः ।

प्रा० वाक्यं । अस्मि विशालकमलाललितपरिष्वङ्गमङ्गलायतनं ।

श्रीपतिवत्तःस्थलमिव रत्नोज्ज्वलमुज्ज्वलनगरं ॥

समाप्तवा० । शशीव मानसाक्कादं करोतु सततं सतां ।

इत्याचार्यश्रीयासदासापरनामधेयक्षेमेन्द्रकृते कलाविलासकाव्ये दशमः सर्गः ।

विषयः । उज्ज्वलनगरोयमनोज्ञरहस्योपाख्यानं ।

LXXXI.

Párijáta-harāṇa Champu. A romance, in poetical prose, on the rape of the Párijáta flower of Indra's garden by Kṛishṇa, for the gratification of his wife Satyabhámá. By Kṛishṇa Kavi.

८१ । पारिजातहरणचम्पूः ।

ग्रन्थकारः कृष्णकविः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धञ्च । प० ३२ । पङ्क्ति० ९ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी श्रीयुक्तवावु-हरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । सानन्दं मकरन्दविन्दुनिकरप्रस्यन्दवन्दीभवन्मन्दीभूतमिलिन्दतुन्दिलदलन्मन्दार-मन्दादरं । भूयः मेरुभलोभसम्भ्रमभजङ्गङ्गीभिरङ्गीकृते भासन्ती किल पारिजात-कुसुमे जीयात् सहृदं मनः ॥

समाप्तिवा० । किलपारिजातहरणे पूर्णाऽभवत् पञ्चमः ॥

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीमन्नरोत्तमादिष्टशेषनरसिंहसूरिसूनुकृष्णविरचिता पारिजातहरणचम्पूः सम्पूर्णा ।

विषयः । पारिजातकुसुमापहरणदृष्टान्तसंवर्णनम् ।

LXXXII.

Mádhavánala Uphákhyána. The story of Mádhava and Anala—a poem.

८२ । माधवानलोपाख्यानकाव्यं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायःशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ७० । पङ्क्ति० १० । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । एका नगरो पुष्पचण्डीनामान्विता ।

समाप्तिवा०। लोकाश्च हर्षिता बभूवुः। इति श्रीमाधवानलोपाख्यानं सम्पूर्णं।

विषयः। माधवानलसम्बन्धिनानाट्टान्तसंवर्णनम्।

LXXXIII.

Harivilāsa Mahākāvya. An epic on the doings of Hari in Vrindāvana and Gokula. By Lolimbarāja.

८३ । हरिविलासकाव्यं ।

ग्रन्थकारः लोलिम्बराजः।

विवरणं। अपरिशोधितं नवीनञ्च। प० १८। पङ्क्ति० १०। श्लो०—?। अ० नागरं।

आ० देशीयकागजः। का०—?। स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दः।

प्रा० वाक्यं। रचयतिसहस्रा चरित्रमेतत्।

समाप्तिवा०। त्रैलोक्यकौतुककरं क्रियते स्म काव्यं लोलिम्बराजकविना कविनाथकेन॥

इति श्रीमत्सुख्यपण्डितकुलालङ्कारश्रीहरिहरमहाराजाधिराज्योतितलोलिम्ब-
राजविरचितं हरिविलासकाव्यं सम्पूर्णं।

विषयः। भगवच्चरित्रविषयकोपाख्यानम्।

LXXXIV.

Karpūra-manjari Nāṭikā. A drama in four acts. By Rajanivallabha.

८४ । कर्पूरमञ्जरी नाटिका ।

ग्रन्थकारः रजनीवल्लभः।

विवरणं। अपरिशोधितं। प० ४८। पङ्क्ति० ६। श्लो०—?। अ० नागरं। आ०

देशीयकागजः। का० संवत् १६५७। स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दः।

प्रा० वाक्यं। भद्रं भोदु सरसम् अकदण्डे गदंतु वासादण्डे अण्डाणं विषय ददुवरो वासीद्वद
लम्बञ्जी।

समाप्तिवा०। इति निष्क्रान्तः सर्व्वे। चतुर्थजवनिकान्तरं। समाप्ता चैवं कर्पूरमञ्जरी।

विषयः। कर्पूरमञ्जरीनायिकासम्बन्धिनानाट्टस्योपाख्यानम्।

LXXXV.

Dhūrtasamāgama. The Council of rogues ; a farce in two acts. By Jyotis'vara. Wilson's *Hindu Theatre*, II, p. 408.

८५ । धूर्तसमागमप्रहसनं ।

ग्रन्थकारः ज्योतीश्वरः ।

विवरणं । प० १४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? ।

स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुचरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ईर्ष्यादम्नीजजन्मप्रभृतिदिविषदां संसदि प्रीतिमत्या खक्रा+ +पुरारे दुहिदप-
रिणये साक्षतं चुम्बमाने ।

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । द्वितीयः सन्धिः ।

इति श्रीकविशेखराचार्यश्रीज्योतीश्वरविरचितं धूर्तसमागमं नाम प्रहसनं समाप्तं ।

विषयः । वेश्याशक्तधूर्तसम्बन्धितान्तसंवर्णनम् ।

LXXXVI.

Chūlika Upanishad. An Atharva Upanishad on the knowledge of Brahma. *Indische Studien*, I. 249, 51, 83.

८६ । चूलिकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १॥० । पङ्क्ति० १० । श्लो० २४ । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुचरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अष्टपादं शुचिं हंसं त्रिखन्त्रं मणिमयम् ।

द्विवर्तमानं तेजसैव सर्वं पश्यन्न पश्यति ॥

समाप्तिवा० । ब्रह्म ब्रह्मविदानास्तु ये विदुर्ब्रह्मणादयः ।

ते लयं यान्ति तत्रैव लीनाः स्युर्ब्रह्मशायिने,

लीनाः स्युर्ब्रह्मशायिने इति ॥ इति चूलिकोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

LXXXVII.

Atharva's'ira Upanishad. An Upanishad of the Atharva Veda on divine knowledge. Vide No. LV.

८७ । अथर्वशिर उपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायेण शुद्धं । प० ६ । पङ्क्ति० १० । श्लो० १२० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देवा ह वै स्वर्गलोकमायंते रुद्रमष्टच्छन् को भवान् ।

समान्निवा० । —द्वितीयं जपत्वा गणाधिपत्यमवाप्नोति तृतीयं जपत्वा एकमेवाविशति । ओं सत्यं
ओं सत्यं ओं सत्यं ।

इत्यथर्वशिर उपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । रुद्रस्य ब्रह्मलप्रतिपादनं ।

LXXXVIII.

Athurvas'ikhā Upanishad. A dissertation on the value of the mystic syllable Om, in meditation. *Indische Studien*, I. 51, 53, 249, 383, II. 40, 53, 54.

८८ । अथर्वशिखोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ९० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । पिप्पलादोऽङ्गिराः सनत्कुमारस्याथर्व्येण भगवन्तं पप्रच्छ किमादौ प्रयुक्तं ध्यानं ध्यायि-
तयं किं तत् ध्यानं को वा ध्याता ।

समान्निवा० । —सर्वमन्यत् परित्यज्यैतामधीत्य द्विजो गर्भवासान् मुच्यते गर्भवासान् मुच्यत इति ।
इत्यथर्वशिखोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ॐकारतत्त्वनिरूपणं ।

LXXXIX.

Garbha Upanishad. An Atharva Upanishad on the five elements of the human body, gestation, &c. *Indische Studien*, I. 348, 49, 51, 309, 469, II. 65.

८९ । गर्भोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ४० । अ० बागरं । आ०
देशीयकागजः । का०— ? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।
प्रा० वाक्यं । पञ्चात्मकं पञ्चसु वर्तमानं षडाश्रयं षड्गुणयोगयुक्तं ।
तत्प्रधातुं चिमलं द्वियोनिं चतुर्विधाचारमयं शरीरं ॥
समाप्तिवा० । —पैष्यत्वाद् मोक्षशास्त्रमिति । इति शर्भापनिषत् समाप्ता ।
विषयः । शरीरस्य पञ्चभूतात्मकत्वादिनिरूपणम् ।

XC.

Prāṇāgnihoṭra Upanishad. An Atharva Upanishad typifying meditation as a fire sacrifice. *Ind. Std.* 1. 286, 302.

६० । प्राणाग्निहोत्रोपनिषत् ।

पञ्चकारः — ?

विवरणं । नवीनं प्रायेण शुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४८ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०— ? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।
प्रा० वाक्यं । ॐ अथातः सर्वोपनिषत्सारं संसारजानमत्रं सूत्रं शरीरयज्ञं व्याख्यास्यामः ।
समाप्तिवा० । वाराणस्यां मृतो वापि इदं वा ब्रह्म यः पठेत् ।
एकेन जन्मना जन्तुर्मांश्च प्राप्नुयादिति ॥
इति आथर्वणीय प्राणाग्निहोत्रोपनिषत् समाप्ता ॥
विषयः । शरीरयज्ञादिनिरूपणम् ।

XCI.

Vaitathya Upanishad. On the knowledge of the divine essence. *Ind. Std.* II. 201.

६१ । वैतथ्योपनिषत् ।

पञ्चकारः — ?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० २॥० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४६ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०— ? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।
प्रा० वाक्यं । वैतथ्यं सर्वभूतानां स्वप्न आर्जुनोपनिषः ।
अन्तःस्थानात् भेदानां संवृतत्वेन हेतुना ॥
समाप्तिवा० । निस्तुतिर्निर्ममस्कारो निःस्वधाकर एव च ।

चलाचलनिकेतश्च यतिर्धादृच्छिको भवेत् ॥

इति द्वितीयं वैतथ्यप्रकरणमुपनिषदां ।

विषयः । ब्रह्मविद्या ।

XCII.

Advaita Upanishad. On the unity of the divine and the human souls. *Ind. Std.* I. 303, 435, 11, 102.

६२ । अद्वैतोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ५४ । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । आ० उपासनाश्रितो धर्मा जाते ब्रह्मणि वर्तते ।

प्रागुत्पत्तेरजं सर्वं तेनासौ लक्षणः स्मृतः ॥

समाप्तिवा० । न कश्चिज्जायते जीवः सम्भवोऽस्य न विद्यते ।

एतत्तदुत्तमं सत्यं यच्च किञ्चित् न जायते ॥

इत्युपदेशग्रन्थे अद्वैताख्यं प्रकरणं समाप्तं । तृतीयोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । आत्मतत्त्वम् ।

XCIII.

Alātas'ānti Upanishad. On the knowledge of the divine soul. *Ind. Std.* 1. 435, II. 101.

६३ । अलातशान्त्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १२० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ज्ञानाकाशविकल्पेन धर्मान्योगमलोपमान् ।

ज्ञेयाभिन्नेन सन्निभं वन्दे द्विजपदाम्बरं ॥

सिमाप्तिवा० । दुर्दर्शमतिगम्भीरमजं शम्यं विशारदं ।

बुद्धा पदमनानात्वं मनः कुर्मो यथाचलं, मनः कुर्मो यथाचलमिति ॥

इत्युपदेशग्रन्थे अलातशान्त्याख्यं प्रकरणं । चतुर्थोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मविद्या ।

XCIV.

Nīlarudra Upanishad. Praise of the mantra for worshipping Rudra.

८४ । नीलरुद्रोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २६ । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दः ।

प्रा० वाक्यं । अपश्यन्नावरोऽन्नं दिवितः पृथिवी भव (?) ।

अपश्यमस्य तं रूपं नीलघोवं शिखण्डिनम् ॥

समाप्तिवा० । यस्य हरी अश्वतरौ गर्दभावभितः करौ ।

तस्मै नीलशिखण्डाय नमः सभा-प्रपादिने,

नमः सभा-प्रपादिने (?) ॥

इति नीलरुद्रोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । रुद्रमाहात्म्यप्रकाशमन्त्रः ।

XCV.

Nādarindu Upanishad. Praise of the mystic syllable Om. *Ind. Std.*
I. 302.

८५ । नादविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दः ।

प्रा० वाक्यं । अकारो दक्षिणः पञ्च उकारस्ततरः स्मृतः ।

मकारस्तस्य पुच्छं वा अर्द्धमावा शिरस्तथा ॥

समाप्तिवा० । ततो विलीनपाशोऽसौ विमलः केवलः प्रभुः ।

तेनैव ब्रह्मभावेन परमानन्दमश्नुते, परमानन्दमश्नुते इति ॥

इति नादविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ओङ्कारस्वरूपादिनिरूपणम् ।

६६ । योगतत्त्वोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १८ । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १७७६ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ओं योगतत्त्वं प्रवक्ष्यामि योगिनां हितकाम्यया ।

तच्छ्रुत्वा च पठित्वा च सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥

विष्णुर्नाम महायोगो महामायो महातपाः ।

तत्त्वमार्गे यथा दीपो दृश्यते पुरुषोत्तमः ॥

समाप्तिवा० । पद्मपत्रमिवाच्छद्ममूर्च्छं वायुविमोक्षणे ।

भुवोर्ललाटमध्यस्थं तज्ज्ञेयञ्च निरञ्जनं ॥

निषिद्धे तु न निर्व्याते निर्जने निरुपद्रवे ।

निश्चितश्चात्मभूतानामरिष्टं योगसेवया, अरिष्टं योगमेवयेति ॥

इति योगतत्त्वोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । योगतत्त्वम् ।

C.

Sannyāsa Upanishad. On the duties of Sannyāsis. Ind. Std. 1. 202.

१०० । सन्न्यासोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २६ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १७७६ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ओं अथाहिताग्निर्धियेत प्रेतस्य मन्त्रैः संस्कारोपतिष्ठते । स्वःस्वा वायस्यपारं गच्छे-
यमिति । एतासां पितृभेदकामो विधिसम्भारान् समृत्य अरण्ये गत्वा अमावास्यायां
प्रातरैवान्ते अग्निसुपसमाधाय पितृभ्यः आद्वतर्पणं कृत्वा ब्राह्मेष्टिं निर्वपेत् ।

समाप्तिवा० । अथ तेः समूतैर्वायुः संश्राव्य हृदयं तपः कर्त्तुं प्रपद्यते देहाङ्गिला मूर्धनि अथ स
मूर्धनमस्य देहेषा मतिर्भतिमतो ये प्राप्य परमांगतिं भूयस्ते न निवर्त्तन्ते परापर-
मवस्थितां परापरमवस्थितामिति ॥

विषयः । सन्न्यासिकर्तव्यानुष्ठानकथनम् ।

CI.

Aruneya, alias *Aruni*, *Arunika*, *Arunya Upanishad*. The performance of Sannyāsa described. *Ind. Std.* 1. 249, 59, II, 76, 176, 76, 81.

१०१ । आरुणेयोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १॥० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २७ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।
प्रा० वाक्यं । ओं आरुणिः प्रजापतेर्लोकं जगाम तं गत्वा वाच, केन भगवन् कर्माण्यशेषतो विद्वज्जानीति । तं होवाच प्रजापतिः,
समाप्तिवा० । य इदं वेदं पालाशं वैत्स्वं दण्डमजिनं मेखलां यज्ञोपवीतं च त्यक्त्वा शूरो य एवं वेद । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः । दिवीव चक्षुराततं । तद्विप्रासो विपन्यवो जायतांशः समिन्धते विष्णोर्यत् परमं पदमिति । तन्निर्व्वाण-
मनुशासनमिति वेदानुशासनमिति वेदानुशासनमिति । इति सन्न्यासोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । सन्न्यासादिकथनम् ।

CII.

Pinda Upanishad. A chapter of the Atharva Veda, on the origin of the mundane egg.

१०२ । पिण्डोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण परिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।
प्रा० वाक्यं । ओं देवता ऋषयः सर्वे ब्रह्माणमिदमनुवन् ।
मृतस्य दीयते पिण्डं कथं गृह्णन्त्यचेतसः ॥
भिन्ने पञ्चात्मके देहे गते पञ्चसु पञ्चधा ।

समाप्तिवा०। अष्टमेन तु पिण्डेन वाचःपृष्टप्रतिवैर्यवान्।

नवमेन तु पिण्डेन सर्वेन्द्रियसमाहृतिः ॥

दशमेन तु पिण्डेन भावानां ज्ञवनं तथा ।

पिण्डे पिण्डे शरीरस्य पिण्डदानेन सम्भवः ॥

इति पिण्डोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । पिण्डोत्पत्तिकथनम् ।

CIII.

Ātma Upanishad. On the identity of the human and the divine souls. *Ind. Std.* I. 249, 51, 302, II. 56.

१०३ । आत्मोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण शुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८ । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । —अथैवाङ्गिरसि विधः पुरुषस्तद्यथा बाह्यात्मान्तरात्मा परमात्मा चेति लक्ष्मण-

नखमांसलोमाङ्गुल्यङ्गुष्ठपृष्ठवंशनखगुल्फोदरनाडीमेढ्रकटूषकपोलध्रुवो ललाटबाहु-

पार्श्वशिरोधमनिकाक्षीणि आवाणि भवन्ति ।

समाप्तिवा० । संस्कारो नास्ति संस्कारो नास्त्येव परमात्मा पुरुषो नाम । इत्यथर्ववेदे आत्मोप-

निषत् समाप्ता ।

विषयः । बाह्यात्मान्तरात्मपरमात्मनां स्वरूपनिरूपणं ।

CIV.

Paramahansa Upanishad. On the divine soul. *Ind. Std.* I. 249, 51, 470, II. 173-5.

१०४ । परमहंसोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायम् । प० १॥० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४५ । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयतवावु-

हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ अथ योगिनां परमहंसानां कोऽयं मार्गस्तेषां का स्थितिरिति नारदो भगवन्तमुपगम्योवाच । तं भगवानाह योऽयं परमहंसमार्गो लोके दुर्लभतरः ।

समाप्तिवा० । दुःखेनोद्दिग्धः सुखे निःस्पृहस्त्यागो रागे सर्व्वेव शुभाशुभयोरनभिस्नेहो न द्वेष्टि न प्रमोदं च सर्व्वेषामिन्द्रियाणां गतिरुपरमते ज्ञाने स्थिरस्य सदा आत्मा आत्मन्येवावतिष्ठते स यतिर्यत् पूर्णानन्दैकं कथ्यते स एव योगी स एव ज्ञानी च यत् पूर्णानन्दैकबोधस्तद् ब्रह्माहमस्मि हतछत्या भवति । इति परमहंसोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । परमहंसमार्गादितिरूपणम् । अस्या दीपिकाख्या टीका ४९ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ।

CV.

Jábála Upanishad. This Upanishad is attributed to the Yajur Veda, though it occurs in collections of the Atharva. It treats of Brahma as the Paramahansa.

१०५ । जाबालोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण परिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४६ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवाबु-हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । दृढस्थतिरुवाच । याज्ञवल्क्यं यदनु कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं सर्व्वेषां भूतानां ब्रह्मसदनमविमुक्तं वै कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं ।

समाप्तिवा० । निर्भ्रमः शुक्लध्यानपरायणोऽध्यात्मनिष्ठोऽशुभकर्म्मनिर्मूलनपरः सत्यासेन देह-त्यागं करोति स परमहंसे नाम परमहंसे नामेति । इति यजुःशाखायां जाबालोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मविद्या परमहंसस्वरूपनिरूपणञ्च ।

CVI.

Kaivalya Upanishad. On the knowledge of the divine soul. For commentary vide No. 54. *Ind. Std.* I. 249, 52, 53, 802, 469, II. 10, 14.

१०६ । कैवल्योपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशोधितम् । प० १॥० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । म्हा० काशीवासी श्रीयुतवावु-
हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथाश्वत्थानो भगवन् परमेष्ठिनमुपसमेत्योवाच । अधोहि भगवन् ब्रह्मविद्यां
वरिष्ठां सदा यतिभिः सेव्यमानां निगूढां । यथा चिरात् सर्वं पापं व्यपोह्य
परात् परं पुरुषमुपयाति विद्वान् ।

समाप्तिवा० । अनेन ज्ञानमाप्नोति संसारार्णवनाशनं । तस्मादेवं विदित्वैनं कैवल्यं फलमश्नुते,
कैवल्यं फलमश्नुते इति ॥ इति कैवल्योपरिनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मविद्या । अस्या दीपिकाख्या टीका ५४ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ।

CVII.

Vedānurvachana. A collection of S'ānti mantras or blessings with which Upanishads are generally made to begin and end. By Tris'anku.

१०७ । वेदानुवचनम् ।

ग्रन्थकारः विशङ्कः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० १० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । म्हा० काशीवासी श्रीयुतवावुह
रिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ शन्नो मित्रः शं वरुणः । शन्नो भवत्वर्थमा । शन्न इन्द्रो वृद्धस्यतिः शन्नो
विष्णुरवक्रमः ।

समाप्तिवा० । अहं वृद्धस्यरेरिव (?) । कीर्तिः वृष्टं गिरेरिव । ऊर्ध्वं पवित्रो वाजिनीव स्वस्त-
मस्मि । द्रविणं सुवर्चसं । सुमेधा अस्तोचितः । इति विशङ्कोर्वेदानुवचनम् ।

विषयः । वेदादिप्रारम्भपाथशान्तिमन्त्राः ।

CVIII.

Kāldāgnirudra Upanishad. On the divinity of Mahārudra, and the propriety of putting on the triple sectarian mark on the forehead. *Ind. Std.* I. 249.

१०८ । कालाग्निरुद्रोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितम् । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवाबुहरिसन्धः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कालाग्निरुद्रं भगवन्तं सनत्कुमारः पप्रच्छाघोहि भगवंस्त्रिपुण्ड्रविधिं सतत्त्वं किं द्रव्यं किं स्थानं कतिप्रमाणं का रेखा किं दैवतं के मन्त्राः काः शक्तयः ।

समाप्तिवा० । स सर्वैर्देवैर्ज्ञातो भवति स सर्वेषु तीर्थेषु स्नातो भवति स सततं रुद्रजापी भवति स सकलभोगभुक् देहं त्यक्त्वा शिवसायुज्यमेति न स पुनरावर्तते न स पुनरावर्तते इत्याह भगवान् काला रुद्रः । यस्त्वेतदधीते सोऽप्येवमेव भवतीत्येवं सत्यमित्युपनिषत् । इत्याद्यवर्णवेदे कालाग्निरुद्रोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । त्रिपुण्ड्रविधानादिनिरूपणं महारुद्रस्य ब्रह्मलप्रतिपादनम् ।

CIX.

Krishna Upanishad. On the divinity of Krishna.

१०९ । कृष्णोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवाबुहरिसन्धः ।

प्रा० वाक्यं । ते होचुस्तं सुराः सर्वे भगवन्तं सनातनं ।

नावद्यमवतारा वै गृह्यन्ते नैव भूतले ॥

समाप्तिवा० । तस्मान्न भिन्ना एतासा नैवैताभिर्भिन्ना विभुः ।

भूमावुत्तारितं सर्वं वैकुण्ठस्वर्गवासिनं,

वैकुण्ठस्वर्गवासिनमिति ॥ इति कृष्णोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीकृष्णस्यैश्वर्यत्वकथनम् ।

Vāsudeva Upanishad. On the propriety of putting on sectarian marks with the yellow ochreous earth called Gopichandana. Vide No. 27.

११० । वासुदेवोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमनतिशुद्धिः । प० १॥० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २१ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवाबुहरिचन्द्रः । प्रा० वाक्यं । आ० नमस्कृत्य भगवन्तं नारदः सर्वेश्वरं वासुदेवं पप्रच्छ, श्रीभगवन्मूर्द्धपुण्ड्रविधिं ब्रह्ममन्त्रस्थानादिसहितं मे ब्रूहीति । तं होवाच भगवान् ।

समाप्तिवा० । नारायणे मयि अचला भक्तिश्च वर्द्धते सम्यग् ज्ञानं लब्ध्वा विष्णुसायुज्यमवाप्नोति न च पुनरावर्तते । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति स्वरयः । दिवीव चतुरातनं । तद्विप्राप्ते विपन्यवो जायन्तेऽसुः समिन्धते विष्णोर्यत्परमं पदम् । इति वासुदेवोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । गोपीचन्दनधारणमन्त्रादिकथनम् । अस्या दीपिकाख्या टीका १७ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ।

CXI.

Gopichandana Upanishad. On the specific character and religious value of the ochre so called. For commentary vide No 31. *Ind. Std.* I. 250.

१११ । गोपीचन्दनोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धिः । प० १॥१ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४५ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवाबुहरिचन्द्रः । प्रा० वाक्यं । गोपिका नाम संरक्षणी । कुतः संरक्षणी लोकस्य नरकान्मृत्योर्भयाच्च संरक्षणी चन्दनं तुष्टिकरणं च । किं तुष्टिकरणं ब्रह्मानन्दकारणं ।

समाप्तिवा० । कृष्णमाराधयामासुर्गोकुले धर्मसंकुले । श्रीकृष्णार्थं परं ब्रह्म गोपिकाः युतयोऽभवन् । एतत् सन्तोषसम्भूतं चन्दनं गोपीचन्दनं गोपीचन्दनमिति ।

इति अथर्ववेदे गोपीचन्दनोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । गोपीचन्दनस्वरूपादिनिरूपणं । अस्या दीपिकाख्या टीका १२ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ॥

Gāṇapatya Tāpani. On the divinity of Gaṇeś'a.

११२ । गाणपत्यपूर्वतापनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमनतिपरिशुद्धं । प० ६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १९० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावु-
हरिसन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथातो ब्रह्मोपनिषदं व्याख्यास्यामः । ब्रह्मा देवानां सवितुः कवीनामृषि-
र्विप्राणां महिषो ऋगाणां ।

समान्निवा० । वर्षो ह वै स पुरुषः स लोकाधिष्ठितो भवत्यनुष्टुप् वै पुरुषः स होवाच भृगुपुत्रे
एतमानुष्टुभं मन्त्रमर्जं साङ्गं सप्रसूतिकं समायं साधिष्ठानं स्वतन्त्रं यो जानाति स
भूतिमान् भवति सोऽमृतत्वञ्च गच्छति सोऽमृतत्वञ्च गच्छति ।

इति गाणपत्यपूर्वतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । गणपतितत्त्वम् । एतदुपनिषत्समाग्रनन्तरं शान्तिपाठः पञ्चैकलिखितो विद्यते ॥

Kalpa-Sutra. Rules for the use of the Sāma Veda hymns in the
Agnishṭoma, *Jyotishṭoma* and other ceremonies; by Mas'aka. Max
Müller's *Sanskrit Literature*, pp. 199-209.

११३ । कल्पसूत्रम् ।

ग्रन्थकारः मशकाचार्यः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ६८ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १०९० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ लक्ष्मो अग्निष्टोमोऽतिराचः षोडशिकः ।

समान्निवा० । सद्यश्च संवत्सरं विश्वदृजामयनमिति सचाणि ।

इति मशकाचार्यविरचिते कल्पसूत्रे एकादशोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । अग्निष्टोमादिविवरणं ॥

CXIV.

Rádhiká Upanishad. On the preeminence of Rádhá and Kṛishṇa as objects of worship said to be an Upanishad of the Ríg Veda.

११४ । राधिकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । नवीनमशुद्धम् । प० १॥० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २४ । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ ऊर्द्धमन्यिन ऋषयः सनकाद्या भगवन्तं हिरण्यगर्भमुपगम्योचुः । कः परमो
देवः का वा तच्छक्तयः ।

समाप्तिवा० । सर्वतीर्थेषु स्नातो भवति सोऽग्निपूतो भवति स सर्वपूतो भवति राधाकृष्णप्रियो
भवति । वाक् चक्षुः सफलौभवति ।

इति ऋग्वेदे ब्रह्मभागे परमरहस्ये श्रीराधिकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । राधाकृष्णयोः सर्वदेवोक्तद्वयवस्थापनं ॥

CXV.

Mádhava Champu. A romance on the life of Mádhava or Kṛishṇa during his sojourn in Vṛindávana.

११५ । माधवचम्पूः ।

ग्रन्थकारः चिरञ्जीवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ३० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० —? । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । तमोगणनिवासिनी सकलकालमुद्योतिनी
धरातलविहारिणी जडसमाजविद्वेषिणी ।
कलानिधिसहायिनी लसदलोलसौदामिनी
मदनरवलम्बिनी भवतु कापि कादम्बिनी ॥

समाप्तिवा० । चम्पूमाधववर्षिकेति समभूदुच्छ्वासकः पद्यमः ।

इति श्रीचिरञ्जीवभट्टाचार्यविरचिता माधवचम्पूः समाप्ता ॥

विषयः । माधवसम्बन्धिचरित्रोपाख्यानम् ॥

Vasanta-tilaka. A comic drama in five acts ; by Varadā Achārya.

११६ । वसन्ततिलको भाणः ।

ग्रन्थकारः वरदाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमशुद्धञ्च । प० ९९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १९१८ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । जयन्ति जगतां मातुः सनकुङ्कुमविन्दवः ।

मुकुटाश्लेषसङ्क्रान्तकौतुकश्रीविडम्बिनः॥

समाप्तिवा० । आकल्पयन् वसुमतीमनुरज्य मानी कल्पद्रुमो जयति कश्चन मानवानां ।

इति श्रीमद्वटिकाशङ्करीवरदाचार्य्यकृतौ वसन्ततिलको नाम भाणः समाप्तः ।

विषयः । नायकादिसम्बन्धिरहस्यवृत्तान्तसंवर्णनम् ॥

Chūlikopaniṣad Dīpikā. Commentary on No. 86, by Narāyaṇa.

११७ । चूलिकोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ९॥० । पङ्क्ति० २४ । श्लो० ९९० । अ० वङ्गीयं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था रसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । चूलिका चूड़िका लोके सभायं तीक्ष्णमुच्यते ।

तद्वद्देवान्भागोऽयं चतुष्खण्डोऽभिधीयते ॥

समाप्तिवा० । नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।

अस्यष्टपदवाक्यानां दीपिका चूलिकाभिधे ॥

समाप्ता चूलिकोपनिषद्दीपिका ॥

विषयः । ब्रह्मविद्याबोधकचूलिकोपनिषदर्थव्याख्यानं ॥

Garbhopaniṣad Dīpikā. Commentary on Rs. 98, by S'añkarānanda.

११८ । गर्भापनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० ३० । श्लो० ३०० । अ० वङ्गोद्यं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । संसारदुर्वैतरणीनिमग्नान्निरीक्ष्य सर्वान् बह्वधास्मदादीन् ।

समाप्तिवा० । सर्वतः समाप्तिं गतं पैप्लादं मोक्षशास्त्रं समाप्तं व्याख्यातं । वाक्याभ्यास उपनिषत्समाप्त्यर्थः । इति श्रीमच्छङ्करानन्दभगवतः कृतिर्गर्भापनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । शरीरकोत्यत्यादिबोधकगर्भापनिषदर्थप्रतिपादनं ।

CXIX.

Uparāgodaya Nāṭikā. A comic drama in four Acts, by Rudra-chandra Deva.

११९ । उपरागोदया नाटिका ।

ग्रन्थकारः रुद्रचन्द्रदेवः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० १९ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० —? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९१४ । स्था० काशीवासी त्रियुतवाजुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणयकल्लवकोपात् पाटलेऽस्य प्रभाते

मुखशशनि परार्द्धे पाण्डुवर्णे च सद्यः ।

प्रकटितनिजदेहद्वन्द्वसीमाविभेदं

वपुर्गच्छ शिवयोस्तद् भूतये शस्त्रदात्रा (?) ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । समाप्तस्तुर्थोऽङ्कः ।

इति श्रीकृष्णगिरिवरेश्वरश्रीमत्प्रतापचारितारितमोभास्करश्रीमद्रुद्रचन्द्रदेवविरचिता उपरागोदया नाम नाटिका सम्पूर्णा ।

विषयः । नायकादिसम्बन्धिरहस्योपाख्यान ।

CXX.

Dars'apaurṇamāsa Prāyaś'chitta kārīkā. Memorial verses for the

performance of expiations for omissions and irregularities in the observance of the new and the full moon ceremonies.

१२० । दर्शपौर्णमासप्रायश्चित्तकारिका ।

ग्रन्थकारः—?.

विवरणं । नवीनं प्रायश्चः परिशुद्धम् । प० ३६ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ८०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० १८६६ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ बोधायनदर्शपौर्णमासयोः प्रायश्चित्तानि । तत्र अन्वाधानानन्तरं दक्षिणाग्निनाम्ने शुचिर्भूत्वा विहारं प्रविश्य मार्चपत्यान्तं प्रणीय ।

समाप्तिवा० । सद्यः व्याहृतिभिश्च जुला द्वादशशुद्धीतेन शुचं पूरयित्वा जातवेदसे मनो ज्योतिरिति एताभ्यां जुला सद्यः व्याहृतिभिर्जुहुयादिति मन्त्रकृतम् । इति दर्शपौर्णमासप्रायश्चित्तकारिका समाप्ता ।

विषयः । आह्विताग्नेरन्वाधानानन्तरं दक्षिणाग्निनाम्नादिनिमित्तकप्रायश्चित्तविवरणं ।

CXXI

Adhvare-kāṇḍa. A section of the Śatapatha Brāhmaṇa of the Yajur Veda. The MS. contains only the first half of the work. Weber's *Catalogue*, 181-200.

१२१ । अध्वरकाण्डं, पूर्वार्द्धम् ।

ग्रन्थकारः—?.

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ५० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ९०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । तद्देवयजनमीक्षन्ते । तद्देवयजं वर्षिष्ठं भूमेसदेव देवयजनम् ।

समाप्तिवा० । स यदि द्वादशोपसदो भवति त्रींशत्तुरहं दोग्धि द्वौ चतुरहमेकं चतुरहं । चतुर्थं ब्राह्मणं । इति चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । शुक्लयजुर्वेदोपसदपथब्राह्मणान्तर्गतयज्ञीयानुष्ठानयोक्तकब्राह्मणं ।

CXXII

Agnyādhitā Paddhati. A ritual for the collection and maintenance of the domestic sacred fire.

१२२ । अग्न्याधानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ७२ । पङ्क्ति० ९—१० । श्लो० २४०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—१ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा योगेश्वरीं देवीं तथा हरिहरेश्वरौ ।

आराध्य परशुरामश्च सत्याषाढं मुनिं गुरुन् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । हरिणकेशिशास्त्रीयाग्रग्राधानाद्यनुष्ठाननिरूपणम् ।

CXXIII.

S'iva Purāṇa. According to the *Nārada Purāṇa*, this is an *Upa* or minor *Purāṇa*, but it itself claims to be a *Mahā* or great *Purāṇa*, embracing a hundred thousand verses, and divided into twelve books or *Saṁhitās*. The MS. contains only three of these books viz. the *Vighnes'vara*, the *Vāyaviya*, and the *Rudra Saṁhitās*. Aufrecht's *Bodleian Catalogue*, 113.

१२३ । शिवपुराणम् ।

ग्रन्थकारः वेदव्यासः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धश्च । प० विघ्नेशसंहितायाः ३४, वायवीयसंहितापूर्वभागस्य ६६, तदुत्तरभागस्य ४४, रुद्रसंहितापूर्वभागस्य १५७, तदुत्तरभागस्य ४३६ । पङ्क्ति० १४ । श्लो० २३०९२ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९२४ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं विघ्नेशसंहिता । आद्यन्तमङ्गलमजातसमानभयं तं विश्वमङ्गलमजं परमात्मदेवम् ।

वायवीयसंहिताप्रा० वाक्यं । ओं नमः शिवाय सोमाय समणाय सखानवे ।

प्रधानपुरुषेशाय सर्गस्थित्यन्तहेतवे ॥

रुद्रसंहिताप्रा० वाक्यं । त्रिभिरशैः शोभमानमजसुखसुखमयं ।

एकपादं महादंष्ट्रं सज्जालकवलैर्मुखैः ॥

तदुत्तरभागस्य प्रा० वाक्यं । अगतः पितरं शम्भुं जगतो मातरं शिवां ।

तत्पुत्रं च गणाधीशं नलैतद्वर्णयाम्यहं ॥

समान्निवा०। अन्ते भक्तिं परां प्राप्य मुक्तिं वै प्राप्नुयात् पुनः ।

शिवे भक्तिः शिवे भक्तिः शिवे भक्तिर्भवे भवे ॥

इति श्रीशिवपुराणे व्याससूतसंवादे ज्ञानप्रकरणनिरूपणं नाम षष्ठसप्ततितमो-
ऽध्यायः ।

विषयः । शिवसाक्षात्प्रादिविविधप्रस्तावनिरूपणं । वायवीयसंहितायामेतस्य महापुराणल-
मुक्तं । नारदपुराणे चास्योपपुराणलं निरुणाथि । इदन्तु लक्षश्लोकात्मकं द्वा-
दशसंहितासमन्वितञ्च । तदुच्यथा, १, विघ्नेशसंहिताश्लोकसङ्ख्याः १०००० ।
२, रुद्रसंहिता ८००० । ३, विनायकसंहिता ८००० । ४, भौमसंहिता ८००० ।
५, मातृकासंहिता ८००० । ६, रुद्रैकादशसंहिता १२००० । ७, कैलाशसंहिता
६००० । ८, शतरुद्रसंहिता २००० । ९, कोटिरुद्रसंहिता ९०० । १०, सहस्रकोटि-
रुद्रसंहिता ११००० । ११, वायवीयसंहिता ४००० । १२, धर्मसंहिता १२००० ।
एतत्प्रमाणं वायवीयसंहितायां प्रथमाध्याये उक्तम् । अथ विघ्नेशसंहितायाः १६
अध्यायाः, ११२० श्लोकाश्च वर्तन्ते । वायवीयसंहितापूर्वभागस्य २० अध्यायाः, १८४८
श्लोकाश्च सन्ति । तदुत्तरभागस्य २० अध्यायाः, २४२० श्लोकाश्च विद्यन्ते । रुद्रसंहि-
तापूर्वभागस्य ६४ अध्यायाः, ५४५५ श्लोकाश्च सन्ति । तदुत्तरभागस्य ७६ अध्यायाः,
१२२६० श्लोकाश्च वर्तन्ते ॥

CXXIV.

Chandra-prabhā Nāṭikā. A drama in five acts, by an unknown author.

१२४ । चन्द्रप्रभा नाटिका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायेण शुद्धं । प० ४८ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० —? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १९१५ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । भाम्यत्पिङ्गजटाकलापविलसद्गङ्गाजलासेचनै-

र्लोकानामखिलं चित्रापदहनं निर्व्यापयन् सर्वतः ।

तत्केजानतिकावलम्बनजगद्विस्तारिकल्पद्रुमो (?)

देवः स्नातकपण्डितो गिरिसुताप्राणप्रियः पातु वः ॥

समान्निवा०। निष्क्रान्ताः सर्वे । चन्द्रप्रभालाभो नाम चतुर्थोऽङ्कः ।

विषयः । चन्द्रप्रभाविषयकविविधोपाख्यानम् ।

Muṇḍita Prahāsana. A farce in three acts; by Ś'iva Jyotirvit.

१२५ । मुण्डितप्रहसनं ।

ग्रन्थकारः शिवज्योतिर्वित ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० २४ । पङ्क्ति० २ । श्लो०—? । अ० नागरं । अ०

देशीयकागजः । का० संवत् १९१५ । स्था० काशीवासी त्रियुतवावुहरिचन्द्रः । •

प्रा० वाक्यं । कठिनकुचयुग्मं ते चञ्चलाचिदयन्ते कुटिलकचचयंसे मन्दयानं त्वदीयं ।

अतिशयतरमध्यसे प्रियः केलितर्णः प्रलपनमिति रोषात् पातु गौरीशयोर्वः ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।

इति मुण्डितप्रहसने शिवज्योतिर्वित्कृते तृतीयोऽङ्कः ॥

विषयः । नायकनायिकादिविषयकविविधोपाख्यानम् ।

Vetāla-pancharīṣ'atī. Twenty-five tales related by an evil spirit to Vikramāditya. Versions of these tales exist in almost every Aryan vernacular of India, as also in the Tāmil and the Telegu languages. Four English translations therefrom are likewise current, as also one from the Sanskrit original. In Sanskrit there are three recensions extant, two by Ś'iva-dāsa and one by Jambhāla Bhaṭṭa. The MS. under notice is by Ś'ivadāsa. Vide Nos. C XXVII—III.

१२६ । वेतालपञ्चविंशतिः ।

ग्रन्थकारः शिवदासः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायं जीर्णञ्च । प० ४० । पङ्क्ति० ११—१४ । श्लो० १४०० । अ०

नागरं । अ० देशीयकागजः । का० संवत् १६५२ । स्था० काशीवासी त्रियुत-

वावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । विघ्नेश्वरं गणेशञ्च गजास्यं मूषवाहनं ।

विघ्नवासं सदाकार्यं नमामि गणनायकम् ॥

अस्ति दक्षिणापथे प्रतिष्ठानपुरं नाम नगरं ।

तत्र राजा विक्रमसेनाख्यो मन्त्रिबर्गपुरस्तुतः ॥

समाप्तिवा० । त्वं स विक्रमसेनस्य राजवंशविभूषणः ।

सर्गापवर्गसुभगां भुङ्क्ष्व विद्याधरत्रियम् ॥

इति श्रीशिवदासविरचितायां वेतालपञ्चविंशतिकायां पञ्चविंशतिकथानकं समाप्तम् ।

विषयः । विक्रमसेनमुद्दिश्य वेतालस्य नानाविषयकोपन्यासकथनम् ।

CXXVII.

Vetāla-panchviṃś'ati. A second recension of No. CXXVI, differing greatly both in matter and style.

१२७ । वेतालपञ्चविंशतिः ।

ग्रन्थकारः शिवदासः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ५० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १२०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० कलिकातावासी श्रीयुक्तवावुराजेन्द्र-लालमित्रः ।

प्रा० वाक्यं । गङ्गाधरजटाजूटवासकाशनिभा शुभा ।

पायाङ्गागीरथी तोरनीरपूरितसागरा ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । विक्रमादित्यनरपतिसन्निधौ वेतालस्य पञ्चविंशत्युपाख्यानं ।

CXXVIII.

Vetāla-panchaviṃś'ati. The tales of Vetāla by Jambhala Bhaṭṭa.

१२८ । वेतालपञ्चविंशतिः ।

ग्रन्थकारः जम्भलभट्टः ।

विवरणं । नवीनं प्रायः शुद्धं । प० ५२ । पङ्क्ति० २८ । श्लो० १४०० । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८२६ । स्या० कलिकातावासी श्रीयुतवावुराजेन्द्रलालमित्रः ।

प्रा० वाक्यं । दोर्दण्डद्वयलीलाचलगिरिभ्राम्यन्तदुच्चैरव-

ध्वानोद्गीतजगद्धमत्पद्भरालोलतफणाघोरगं ।

समाप्तिवा० । सुखेन महता राज्यं चकार तदनुदिवसे महीधरस्त्वयाहतगतिर्जगति लोकपाल-इवासीत् । इति श्रीजम्भलभट्टविरचितकथापोठे पञ्चविंशतितमो वेतालः ।

विषयः । विक्रमसेनभूभञ्जं प्रति वेतालस्य नानाविधोपाख्यानं ।

CXXIX

Vijayapārijāta Nāṭaka. A drama in five acts by Harijīvana Miś'ra, son of Lāla Miś'ra.

१२८ । विजयपारिजातं नाटकं ।

ग्रन्थकारः हरिजीवनमित्रः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं विंशत्यङ्केः समन्वितञ्च । प० १४७ । पङ्क्ति० ६ । स्त्रो०—? ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७३० । स्था० काशीवासी
श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । आनन्दाय महीयसामुपचयं कर्तुं प्रजानामहो
स्वेच्छाविग्रहवैभवेन जगतामाधारतामागता ।
भूमिर्भग्नमनोरथस्य विलसद्भूषणादिरक्षाक्षमा
कामाख्या कलिकालकर्महरा श्रीरामसिंहप्रभोः ॥

समाप्तिवा० । शोभनञ्चं मुद्रपति सततं । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । श्रीवेदवेदान्तविशारदश्रीगौड़ा-
ग्रगण्यश्रीवैद्यनाथमित्रान्वयसर्वोत्तमश्रीलालमित्रात्मजश्रीहरिजीवनमित्रविरचितं वि-
जयपारिजातं नाम नाटकं सम्पूर्णं ।

विषयः । विजयसम्बन्धिविविधचरित्रोपाख्यानं ।

CXXX.

Sinhāsana-Drātrīṣṭ Kathā. This, like the *Vatāla-pañchaviṃśati*, is a collection of tales popular in every part of India, and occurs in almost every vernacular language of the country, but the Sanskrit original has nowhere been noticed. In it thirty-two images relate to Bhoja, king of Dhāra, a variety of tales in praise of Vikramāditya.

१३० । सिंहासनद्वात्रिंशत्कथा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ६५ । पङ्क्ति० ८ । स्त्रो० १०३० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अनन्तशब्दार्थगतोपयोगिनः पश्यन्ति पारं नहि यस्य योगिनः ।

जगत्तयाशेषतमोविनाशकं ज्योतिः परं तज्जयति प्रकाशकम् ॥

समाप्तिवा० । भो राजन्यः कश्चित् श्रीविक्रमादित्यचरित्रं देवाङ्गनासंवादसुन्दरं पठिष्यति,
वाचयिष्यति, तस्य धृतिः कीर्तिर्लक्ष्मीः सकलसौभाग्यावाप्तिर्भविष्यति इति वरं
दत्त्वा देवाङ्गनाः स्वर्गं जग्मुः । श्रीभोजस्तु जलनिधिमखलायामखण्डशसनस्थिरं
रराज राजलक्ष्मीः ॥ इति सिंहासनद्वात्रिंशत्कथा समाप्ता ।

विषयः । भोजभूजः पुरतो रत्नमयमिहसनस्थपुत्तलिकाभिर्द्वाविंशत्कथानकैर्विक्रमनरपते-
र्गुणकीर्तिनम् ॥

CXXXI.

Mani parīkshā. A treatise on precious stones, their origin and character.

१३१ । मणिपरीक्षा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २० । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० ४६० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८२८ । श्या० काशीवासी श्रीयुतवाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ऋषय ऊचुः । शृण्वन्ति मुनयः सर्वे कृताञ्जलिपुटाः स्थिताः ।

मुनीनां त्वं मुनिश्रेष्ठ अगस्त्याय नमोऽस्तु ते ॥

समाप्तिवा० । तीर्थाकारस्तुतेजाश्च द्युतिमानिह दृश्यते ।

समस्तविषहो ज्ञेयः स मणिजीयते भुवम् ॥ इति श्रीमणिपरीक्षा समाप्ता ॥

विषयः । रत्नोत्पत्तितारतम्यादिनिरूपणं ।

CXXXII.

Lomas' S'ikshā. On the pronunciation of Vedic words, by Garga A'chārya.

१३२ । लोमशी शिक्षा ।

ग्रन्थकारः । गर्गाचार्यः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० ६ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ८५ । अ० वङ्गीयं । आ० देशीय-

कागजः । का० संवत् १८२६ । श्या० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । लोमशिन्यां प्रवक्ष्यामि गर्गाचार्येण चिन्मिताम् ।

सामिधानां यथोक्तां वा आचार्यवचनं यथा ॥

समाप्तिवा० । शून्यगृहे पिशाचस्तु गर्जते न च दृश्यते ।

एवं यकारा वक्तव्या धियग्निर्जानिदर्शनम् (?) ॥

८ खण्डः । इति प्रथमः प्रपाठकः समाप्तः । इति लोमशी शिक्षा समाप्ता ॥

विषयः । सामवेदीयह्रस्वदीर्घस्वराद्युच्चारणनिरूपणम् ।

Amoghānandinō S'ikshā. A treatise on Vedic phonetics.

१३३ । अमोघानन्दिनी शिक्षा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नकोनमशुद्धश्च । प० ३ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १२० । अ० नागरं । आ०

देश्यकागजः । का० संवत् १९२६ । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ शिक्षां प्रवक्ष्यामि अमोघानन्दकारिणीम् ।

यस्याः अवलम्बने सर्वत्र विज्ञेयो भवेत् ॥

समाप्तिवा० । खरहीना तु या कणी वल्लहीना तु धोक्ता ।

एवं वर्णा न शोभन्ते प्राणहीना यथा तनुः ॥

इति अमोघानन्दिनी शिक्षा समाप्ता ।

विषयः । वैदिकौष्ठ्यदन्त्यादिवर्णखरादिनिरूपणं ।

Kaus'ikā S'ikshā. Vedic phonetics according to the School of Kaus'i-
ka Achārya.

१३४ । कौशिकी शिक्षा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धश्च । प० ५ । पङ्क्ति० ८—९ । श्लो० ८० । अ० नागरं ।

आ० देश्यकागजः । का० संवत् १८२६ । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । देधा चैव सम्पन्ने लक्षणं निर्णयो भवेत् ।

लक्षणं न विनाशः स्यात् सम्प्रदायो विनाशवान् ॥

समाप्तिवा० । करेण तारितस्याङ्गं तद्वत्कालेपुरङ्गयोः (?) ।

यहीनप्रहारोक्तः यथा आ ई ओं इति निदर्शनम् (?) ॥

इति कौशिकाचार्यमतानुसारिणी शिक्षा समाप्ता ।

विषयः । वैदिकवर्णोच्चारणादिनिरूपणं ।

CXXXV.

Manduka-S'ikshā. Vedic phonetics, by Manduka.

१३५ । मण्डूकशिक्षा ।

ग्रन्थकारः मण्डूकः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८४ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९२६ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ॐ तिष्ठो हृत्तीरनुक्रान्ता द्रुतमथविलम्बिताः ।

यथानुपूर्वं प्रथमा द्रुता हृत्तिः प्रशस्यते ॥

समान्निवा० । यो हि तत्त्वेन जानाति ब्रह्मलोकं स गच्छति,

ब्रह्मलोकं स गच्छति ॥ १६ ॥ इति श्रीमण्डूककृता शिक्षा समाप्ता ।

विषयः । सामवेदीयस्वरौचाराणादितिरूपणं ।

CXXXVI.

Nāradyā-S'ikshā. Vedic phonetics, by Nārada. For commentary vide No. 9.

१३६ । नारदीयशिक्षा ।

ग्रन्थकारः नारदः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १५ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९२६ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथातः स्वरशास्त्राणां सर्वेषां वेदं निश्चयम् ।

उच्चनीचविशेषाद्धि स्वरान्यत्वं प्रवर्तते ॥

समान्निवा० । एवं वर्णाः प्रयोक्तव्या नात्यक्ता न च पीडिताः ।

सम्यग्वर्णप्रयोगेण ब्रह्मलोके महीयते ॥

११ खण्डः । इति द्वितीयप्रपाठकः समाप्तः । इति नारदीयशिक्षा समाप्ता ।

विषयः । वैदिकस्वरादितिरूपणं । एतस्या विवरणास्था टीका ९ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ।

CXXXVII.

Balabhadra-Sandarbha. Epitome of the Categories of the Nyāya Philosophy; by Balabhadra, son of Vishnu-dāsa and Mādhavī.

१३७ । बलभद्रसन्दर्भः ।

ग्रन्थकारः बलभद्रः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । अत्र ९ + १० पत्रद्वयं नास्ति । प० १८ पङ्क्ति० ८—९ स्तो० २७२ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्रा एमियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा ढुण्डिपदद्वन्द्वं सर्वकामार्थसिद्धये ।

अनल्पमत्तिसम्भूत्यै बलभद्रः समातनोत् ॥

समाप्तिवा० । धर्मसम्बन्धोऽपि करणलमिति बोध्यं । साधनेति । साधनं तत्त्वज्ञानं निःश्रेयसोऽप-
वर्गादिः तदभिधायकं शास्त्रमित्यर्थः । इति श्रीवासुदेवपरायणश्रीमन्निर्वाणविष्णु-
दासतनूजसाधवीरूनुबलभद्रकृतसन्दर्भः समाप्तः ।

विषयः । नैयायिकसम्मतद्रव्यगुणादिसप्तपदार्थनिरूपणम् ।

CXXXVIII.

Āchāra-dīpa. The diurnal religious duties of a strict Hindu; by Nāgadeva Bhaṭṭa.

१३८ । आचारदीपः ।

ग्रन्थकारः नागदेवभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशोधितम् । प० ५३ । पङ्क्ति० १०—११ । स्तो० ८५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्रा एमियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । उक्तो वाजसनेयेन याज्ञवल्क्येन धीमता ।

आचारो द्विजवर्णानां सुबोधः कथ्यतेऽधुना ॥

समाप्तिवा० । ऋतुस्नातान्तु यो भार्यां सन्निधौ नापगच्छति ।

घोरायां ब्रह्महत्यायां युज्यते नात्र संशयः ॥

इति भट्टनागदेवकृतौ स्तुतिभिर्गमनविधिः ।

इति योगेश्वराश्रिते आचारदीपे कर्मसमुदायः समाप्तः ।

विषयः । अत्र आचारमाटका, आत्मचिन्तनम्, सुप्रभातविधिः, भूवपुरीषात्मर्गविधिः, शौचविधिः, आचमनविधिः, दन्तधाननविधिः, यज्ञोपवीतविधिः, दर्भविधिः, प्रातःसन्ध्याविधिः, अभिवादनविधिः, अभिवन्दनविधिः, प्रातर्होमविधिः, दान-विधिः, मङ्गलावेक्षणविधिः, वेदाध्ययनविधिः, योगक्षेमविधिः, मध्याह्नस्नानविधिः, सङ्क्षेपस्नानविधिः, सङ्क्षेपतर्पणविधिः, मध्याह्नसन्ध्यापासनविधिः, तर्पण-विधिः, जलदेवतार्चनविधिः, प्रोक्षणाहरणविधिः, गृहदेवतार्चनविधिः, पञ्चम-हायज्ञनिर्व्वपणविधिः, भोजनविधिः, सायंसन्ध्याविधिः, सायंहोमविधिः, शयन-विधिः, स्नानविधिः, स्नानविधिः वर्त्तते ।

CXXXIX.

Pramāṇa-Paddhati. A manual on proofs or sources of knowledge as recognised in the Nyāya Philosophy ; by Jayatīrtha.

१३९ । प्रमाणपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः जयतीर्थः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १८ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ८०० । अ० नागर । आ० देशीयकाग्रजः । का०—? । स्वा० कलिकातास्त्रा एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रारम्भवाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । जयतीर्थमनोन्द्नेण बालबोधाय निर्मिता ।

प्रमाणपद्धतिर्भूयान्प्रोत्यै माधवसम्प्रदायः ॥

इयि श्रीमज्जयतीर्थपूज्यचरणविरचितायां प्रमाणपद्धतौ द्वितीयं प्रकरणं समाप्तं ।

विषयः । प्रत्यक्षादिप्रमाणनिरूपणं ।

CXL.

Kālanirṇaya-Dīpikā Vīcarana. A gloss or *Vīcarana*, by Nṛsiṅha, son of Rāmachandra A'chārya, on the commentary (*Dīpikā*) on an essay on auspicious and inauspicious times, by Rāmachandra Bhaṭṭa.

१४० । कालनिर्णयदीपिकाविवरणं ।

ग्रन्थकारः श्रीनृसिंहाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १५२ । पङ्क्ति० ९-११ । श्लो० २००० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसा-
इटी । अत्र २१, २२, ८३, ८४, पत्राणि न सन्ति । ६१ अवधि ६९ पर्थ्यन्तं
सङ्ग्राया वारचयं विन्यासे भ्रमाधीनः । पाठस्तु क्रमेण वर्तते ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रारम्भवाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । तज्ज्येष्ठधातुपुनः परिकलितकलः श्रीगुरो रामचन्द्रात्
काव्यानां येन टीका व्यरचि स करुणाभानिधिज्ञानसिन्धुः ।
श्रीहृष्णाचार्यसञ्ज्ञो गुरुरयमवतात् मां कृपां प्राप्य यस्य
श्रीरामाचार्यस्तुर्विवरणमकरोदीपिकायां दृशिंहः ॥
इति श्रीमत्सर्वशास्त्रज्ञसकलसदागमाचार्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीगोपालगुरु-
पूज्यपादप्रियशिष्यश्रीरामचन्द्राचार्यसुतश्रीदृशिंहाचार्यकृतं कालनिर्णयदीपिकावि-
वरणं समाप्तं ।

विषयः । मलमाससङ्क्रान्त्यादिकालव्यवस्थापककालनिर्णयदीपिकार्थविवरणं ।

CXLI.

Dakṣiṇāmūrtistotra-Vyākhyā Pravandha. Vedānta Philosophy il-
lustrated by verses in praise of a form of Śiva named Dakṣiṇāmūrti;
by Rāmatīrtha.

१४१ । दक्षिणामूर्तिस्तोत्रव्याख्याप्रबन्धः ।

ग्रन्थकारः रामतीर्थः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ५२ । पङ्क्ति० १२-१६ । श्लो० १५६० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० शकाब्दः १७८८ । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रोक्तच्छास्त्रमन्त्रादट्टमते योगासनस्थं प्रभुं
प्रत्यक्तत्त्वबुभुत्सुभिः प्रतिदिशं प्रोक्षीत्यमाणाननम् ।
मुद्रां तर्कमयीं दधानममलं कर्पूरगौरं शिवं
हृद्यन्तः कलये स्फुरन्तमनिशं श्रीदक्षिणामूर्तिकम् ॥

समाप्तिवा० । अनेन भगवान् श्रीमदक्षिणामूर्तिरीश्वरः ।

गुर्व्वात्मा प्रीयतां नित्यं तत्त्वज्ञानप्रदः सताम् ॥

इति श्रीदक्षिणामूर्तिस्तोत्रव्याख्याप्रबन्धो भानसोत्सासट्तान्तविलासः समाप्तः ।

विषयः । दक्षिणामूर्त्याख्यमहेश्वरस्य माहात्म्यप्रकाशनं ।

CXLII.

Smṛiti-saṁskāra-Vichāra. Disquisition on initiatory sacramental rites.

१४२ । स्मृतिसंस्कारविचारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ९ । पङ्क्ति० १५—१७ । श्लो० ३५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । घटगोचरस्मृतिं प्रति घटगोचरज्ञानत्वेन न हेतुना, घटनिर्विकल्पकादपि घट-
स्मरणापत्तेः ।

समाप्तिवा० । तादृशसंस्कारनाशं प्रति तादृशसंस्कारस्यापि प्रतियोगिविषयया हेतुत्वेन तदभावादेव
तथापत्त्यसम्भवादित्याहुः । इति स्मृतिसंस्कारविचारः समाप्तः ।

विषयः । स्मृतिसंस्कारयोः कार्यकारणत्वव्यवस्थापनं ।

CXLIII.

Laukika-vishayatā-vichāra. Dissertation on material and imma-
terial objects according to the Nyāya system.

१४३ । लौकिकविषयताविचारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायम् । प० ४ । पङ्क्ति० १५—१६ । श्लो० १४० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । घटं साक्षात्करोमीत्याद्यनुयवसायविषयतया लौकिकविषयतायाः सिद्धिरिति
नवोनाः ।

समाप्तिवा० । कार्यकारणभावस्योपदर्शितप्रतिबन्धिसहस्रकवलितत्वेनानुपादेयत्वात् इत्यलमति-
विस्तरेण । इति लौकिकविषयताविचारः ।

विषयः । विषयताया लौकिकत्वव्यवस्थापनम् ।

CXLIV.

Apekshā-buddheranekatva-saṅkhyā-hetutva-vichāra. A Nyāya dissertation on the faculty of number.

१४४ । अपेक्षाबुद्धेरनेकत्वसङ्ख्याहेतुत्वविचारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमनतिशुद्धञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० १४—१६ । श्लो० १४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अपेक्षाबुद्धिः शून्यकाले द्वित्वाद्यनुपलम्भात् अपेक्षाबुद्धेरनेकत्वसङ्ख्याहेतुत्वं स्वी-
क्रियते ।

समाप्तिवा० । अपेक्षाबुद्धिजन्मद्वित्वाद्विजनकत्वात् फलोपहिततज्जन्यतायाः प्रत्यासत्तित्वे चानु-
गमादिति । इत्यपेक्षाबुद्धेरनेकत्वसङ्ख्याहेतुत्वविचारः समाप्तः ।

विषयः । अपेक्षाबुद्धेर्द्वित्वादिसङ्ख्याहेतुत्वव्यवस्थापनं ।

CXLV.

Vāyu-pratyakshya-vichāra. A Nyāya disquisition on the materia-
lity of air.

१४५ । वायुप्रत्यक्षविचारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० १६ । श्लो० ७५ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रारम्भवाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । रूपस्पर्शयोः स्पर्शश्चानुपेक्ष्यतामिति विभिन्नरूपेण हेतुत्वावश्यकत्वं तथाच
नाधिककार्यकारणभावकल्पनेति वायुरात्मा च प्रत्यक्ष एवेति परमार्थः । इति
वायुप्रत्यक्षविचारः ।

विषयः । वायोः स्पर्शश्चानुपेक्ष्यतामिति वायुरात्मा च प्रत्यक्ष एवेति परमार्थः । इति
वायुप्रत्यक्षविचारः ।

CXLVI.

Sarva Upanishad. On the Vedantic doctrine of moksha or salvation. *Ind. Std. I.* 244-51-302.

१४६ । सर्वोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं अपरिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० ६७ । श्लो० ४६ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।
प्रा० वाक्यं । कथं मोक्षः का विद्या का अविद्येति जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तितीत्यञ्च कथम् ।
समाप्तिवा० । न सती न सदसती स्वयमविकारहेतौ अनिरूप्यमाणसन्नक्षणशून्या मायेत्युच्यते ।
इति सर्वोपनिषत् समाप्ता ।
विषयः । मोक्षादिरूपम् ।

CXLVII.

Vrihajjābala Upanishad. On the divinity of Kālāgnirudra. *Ind. Std. II.* 72.

१४७ । वृहज्जाबालोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशोधितम् । प० १० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २०० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुशीतलप्रसादः ।
प्रा० वाक्यं । ओं भद्रं कर्णेभिरित्यादिशान्तिमन्त्रद्वयानन्तरं ।
ओं आपो वा इदमाप्त शलिलमेव स एकः पुष्करपर्णे भूशूण्डः समभवत् ।
समाप्तिवा० । खण्डितत्वाद् ग्रन्थशेषवाक्यं नास्ति ।
विषयः । कालाग्निरुद्रस्य विभूतिकथनम् ।

CXLVIII.

Rāsapradīpa. A collection of prescriptions with a Hindustani translation.

१४८ । रसप्रदीपः । (हिन्दीभाषीयटीकासहितः) ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० ९९ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १९०० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीमन्मुकुन्दचरणौ नत्वा तोषाय भिषजाम् ।

क्रियते रसप्रदीपो गदकुलतिमिरापहः श्रेष्ठः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । विविधौषधादिनिरूपणं ।

CXLIX.

Kālikā-Purāna. One of the eighteen Upapurānas ; it recounts the life of Kālikā and her wars with demons.

१४९ । कालिकापुराणं ।

ग्रन्थकारः वेदव्यासः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम्, एकादिक्रमनिबद्धाङ्गरचितञ्च । प० १२१ । पङ्क्तिः १०-११ ।
श्लो० ७६०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०-? । स्था० कलिका-
तास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । यद्योगिभिर्भवभयार्तिविनाशयोग्यमासाद्य बन्धितमतीव विविक्तचित्तैः ।
तद्वः पुनातु हरिपादसरोजयुग्ममाविर्भवाक्रमविलङ्घितभूर्भुवःखः ॥
समाप्तिवा० । इति सकलजगद्विभर्ति या सा मधुरिपुमोहकरी दिवास्वरूपा ।
रमयति च हरं शिवास्वरूपा वितरतु वो विभवं शुभानि माया ॥
इति कालिकापुराणं समाप्तम् ।

विषयः । महामायाजन्मतत्कर्मकमहादेवसम्प्रादनादिविविधदृष्टान्तस्य वर्णनम् ।

CL.

Triṃsachchhloka-vivaraṇa-sāroddhāra. Notes, by S'ambhu Bhaṭṭa, on the Triṃsachchhloka-vivaraṇa of Raghunātha Bhaṭṭa, on mourning or religious impurities caused by death.

१५० । त्रिंशच्छ्लोकविवरणसारोद्धारः ।

ग्रन्थकारः शम्भुभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण परिशुद्धञ्च । प० ३९ । पङ्क्तिः १२ । श्लो० १२०० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का०-? । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । रघुनाथकृतत्रिंशद्भोक्तव्याख्यानसारतः ।

शम्भुराशौचविषयं लिखत्यनतिविलरम् ॥

समाप्तिवा० । मया कृतः सङ्ग्रहमात्रबुद्ध्या विरुद्धनानामतसन्निवेशः ।

तथापि विद्वत्परिभाषनीये मते ममास्था रघुनाथइष्टे ॥

इति श्रीमद्वाजपेथयाजिभट्टरघुनाथकृतत्रिंशद्भोक्तविवरणसारेद्वारः कविमण्डनश-

म्भुभट्टकृतः समाप्तः ।

विषयः । गर्भश्रावजननमरणादशौचविनिर्णयः ।

CLI.

Viddhyaparādha-Prāyaśchitta. Expiations for accidents to the sacred fires to be kept up by strict Brahman householders ; anonymous.

१५१ । विध्यपराधप्रायश्चित्तम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं अपरिशुद्धं । प० २४ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ४६० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८६६ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सेसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ बोधायनमवलम्ब्य कानिचिदैष्टिकानि प्रायश्चित्तानि अभिधेयन्ते । अन्वा-
धानानन्तरं दक्षिणाग्निनाशे शुचिर्भूत्वा गार्हपत्यादक्षिणाग्निं प्रणयेत् ।

समाप्तिवा० । पूर्णाहुतौ द्वादशगृहोऽनसृष्टमाध्यायं जुहोति । अग्नये पथिकते स्वाहा अग्नये पथि-
कत इदं सर्वप्रायश्चित्तं विष्णुस्मरणञ्च ।

इति विध्यपराधोक्तप्रायश्चित्तानि समाप्तानि ।

विषयः । अन्वाहितस्य दक्षिणाग्न्यादिनाशनिमित्तकप्रायश्चित्तनिरूपणं ।

CLII.

Subodhini. A commentary on the Kalpa-Sūtra of Baudhāyana.

१५२ । सुबोधिनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण परिशुद्धं । प० १९० । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ५६५० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सेसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नमस्कृत्य गुरुन् सम्यक् भावार्थानवधारयन् ।
 बोधायनीयसूत्रस्य कुर्वे दृष्टिं सुबोधिनीं ।
 समाप्तिवा० । बोधायनीयकृतस्यासौ दृष्टिः सूत्रस्य तोर्यते ।
 दर्शश्च पौर्णमासश्च सम्पूर्णः प्रोयतां शिवः ॥
 केदं बोधायनं सूत्रं क मेऽल्पविषया मतिः ।
 गुरोः कटाक्षस्तनुते दृष्टिमेवं सुबोधिनीं ॥
 विषयः । बोधायनीयकल्पसूत्रार्थविवरणं ।

CLIII.

Garga Saṅhitā. Legends in praise of Goloka, Vrindāvana, Girirāja, Mathurā, Dvārakā, Viś'vajit, and other sacred places, in seven books, the last being devoted to Vedantic knowledge ; by Garga A'chārya.

१५३ । गर्गसंहिता ।

ग्रन्थकारः गर्गाचार्यः ।
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं नवभिः खण्डैरन्वितञ्च । तत्र १ गोलोकखण्डः । प० ५१ । २ वृन्दा-
 वनखण्डः । प० ५५ । ३ गिरिराजखण्डः । प० २४ । ४ माधुर्यखण्डः । प० ४७ ।
 ५ मथुराखण्डः । प० ६८ । ७ द्वारकाखण्डः । प० ५१ । ७ विश्वजित्खण्डः । प०
 १४० । ८ बलभद्रखण्डः । प० ७४ । ९ विज्ञानखण्डः । प० २१ । पङ्क्ति०—? ।
 श्लो०—? । च० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्या
 रसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रा० वाक्यं नास्ति ।
 समाप्तिवा० । इति श्रीमद्गर्गाचार्यविरचिता संहिता सम्पूर्णा ।
 विषयः । गोलोकादिधाम्नां साक्षात्परिनिर्ूपणं ।

CLIV.

Karnasundarī Nāṭikā. A Drama in five acts.

१५४ । कर्णसुन्दरी नाटिका ।

ग्रन्थकारः—?
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ६० । पङ्क्ति० ५ । श्लो०—? । च० नागरं । आ० देशीय-
 कागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीधतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रा० वाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यमपि नास्ति ।

विषयः । कर्णमुन्दरीनायिकासम्बन्धिविधवृत्तान्तोपाख्यानं । उल्लासाः पञ्चात्र सन्ति ।

CLV.

A'dhāna Prayoga. Rules for the establishment of the sacred household fire ; by Tryambaka Bhaṭṭa.

१५५ । आधानप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः व्यम्बकभट्टः ।

विवरणं । प्रायेण शुद्धं । प० ३९ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ११०० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १८१० । म्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अ० अस्त्रालयनस्य वरणे विशेषः । अस्त्रिन्नाधाने चन्द्रमासे ब्रह्मासने ब्रह्मा ब्रह्माणं
त्वं केशवशर्माणं हणे महन्मेवोचो भर्गा मेवोचो भर्गा मेनेचो यशो मेवोचो स्तोमं
मेवोचः क्षितिं मेवोचो भुक्तिं मेवोचस्तृप्तिं मेवोचः सर्वं मेवोचः चन्द्रमासे ब्रह्मा-
सने ब्रह्माहं ते मानुषः ।

समाप्तिवा० । उभयोररण्योरेकदृष्टादाहरणं । अन्यतरारणेर्दृष्टान्तरादाहरणेनागम्यत्यतिः ।
इत्याधानं समाप्तं ।

विषयः । अ० अस्त्रालयनशाखिनासाधानाङ्गवरणाद्यनुष्ठानविधानं ।

CLVI.

Itihāsa-Samuchchaya. Ancient legends and tales of Vedavyāsa retold.

१५६ । इतिहाससमुच्चयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । १०१ पत्रावधि १३० पत्रपर्यन्तं नास्ति । प० १४३ ।
पङ्क्ति० ८-९ । श्लो० २३०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? ।
म्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । कृष्णद्वैपायनं व्यासं विद्धि नारायणं परम् ।

को ह्यन्यः पण्डरीकाक्षान्महाभारतकृद्भवेत् ॥

समाप्तिवा० । एवं संसारकूपस्य धर्म एव उदाहृतः ।

धर्मात्परतरं नास्ति धर्मः सुखकरः स्मृतः ॥

इति इतिहाससमुच्चये संसारकूपवर्णनं नमः त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ।

विषयः । अत्र श्वेनजिदाख्यानं लुब्धकगौतम्याख्यानं मुद्गलोपाख्यानं शिविश्वेनसंवादः गङ्गा-
माहात्म्यं शक्तप्रस्थीरोषाख्यानं सुदर्शनाख्यानं नरकाख्यानं दुर्गतेस्तरणं सप्तपिण्डं
संवादः लोभ्याख्यानं जाज्याख्यानं कुण्डधारस्याख्यानं मङ्गोत्तमं बोध्यनक्षत्रसंवादः
इन्द्रकाशपसंवादः पितुः पुत्रस्य संवादः शुकसंवादः भूमिदानमाहात्म्यं गोदान-
माहात्म्यं अन्नदानमाहात्म्यं तिलदानमाहात्म्यं ऋगाख्यानं चवनसंवादः मानसो-
तीर्थयात्रा ब्रह्महत्याविधिः मांसभक्षणनिषेधः नङ्गवाख्यानं बज्रलाख्यानं सुव्रता-
संवादः नारदपुण्डरीकसंवादश्च वर्तते ।

CLVII.

*Sukavi-hridayānandīnī. A commentary, by Sullhāna, on the Tṛiṭṭa-
Ratnākara, a treatise on versification.*

१५७ । सुकविहृदयानन्दिनी ।

ग्रन्थकारः सुल्हणः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ५४ । पङ्क्ति० ११-१२ । श्लो० १००० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकगजः । का० — ? । स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । सद्योक्तं प्रभया युतं वचिरया प्रोद्धाभितं गङ्गाया
नानावक्त्रविराजितं शशिकलाकाण्डोच्छ्रयालङ्कृतम् ।

अर्थोपेतमुपस्थिताखिलगणकपूजितं सर्वदा

इन्दुःशस्त्रमिवेश्वरस्य जयति चैलोक्त्यवश्यं वपु ॥

समाप्तिवा० । वंशेभूतकश्यपस्य प्रकटगुणगणः श्वेसिद्धान्तवेत्ता

विप्रः पत्येकनासा विमलतरमतिर्वेदतत्त्वावबोधी ।

केदारस्य स्वनुः शिवचरणयुगाराधनेकाग्रचित्त-

शब्दस्तेनाभिरामं प्रविरचितमिदं वृत्तरत्नाकराख्यम् ।

इति सुल्हणकृतायां सुकविहृदयानन्दिनीनामधेयायां श्रीवृत्तरत्नाकराख्यच्छन्दो-
व्याख्यायां षट्प्रत्ययाध्यायः सम्पूर्णः ।

विषयः । यतिगणमात्राच्छन्दःप्रखारादिविभेदलक्ष्यलक्षणादिबोधकवृत्तरत्नाकराख्यानां ।

S'abdena'usekhara-doshoddhāra. A dissertation on Sanskrit Grammatical terminology, by Manyu-deva.

१५८ । शब्देन्दुशेखरदोषोद्धारः ।

ग्रन्थकारः । मन्युदेवः ।

विवरणं । नवीनमपरिशोधितम् । प० १०२ । पङ्क्ति० ९-१० । श्लो० २५०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा गणपतिं देवं हस्मिहं कमलायुतम् ।

तातं भक्षुं प्रभुं दुर्गां कृष्णदेवं तथायजम् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिस्त्रचकवाक्यं नास्ति ।

विषयः । वैयाकरणपरिभाषोपदोषनिराकरणयुक्तिप्रदर्शनं ।

Saṅskāra-Prayoga. Rules for the performance of the initiatory sacraments or *saṅskāras*. By Kamalākara Bhaṭṭa.

१५९ । संस्कारप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः । कमलाकरभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ६० । पङ्क्ति० ८-९ । श्लो० ८०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७६० । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रीरामकृष्णतनयः कमलाकरसज्जितः ।

श्रीरामं पितरं नत्वा संस्कारान् वक्ति साम्प्रतम् ॥

समाप्तिवा० । ततो ब्रह्मण्येन्यस्मै वा दक्षिणां ऊतशेषं वा सहिरण्यं दत्त्वा यस्य स्मृत्येत्युक्ता कर्मस्य-
रार्पणं कुर्यात् ।

इति श्रीजगद्गुरुनारायणभट्टस्त्रुनारामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृतः स्यालीपाक-
प्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । गर्भाधानादिविविधसंस्कारनिरूपणम् ।

Hiranyakes'i-Su'tra-Prayogaratna. Directions, by Mahádeva Somayáji, for the application of the rules regarding the performance of the *Dars'a*, *Purnamása* and other Vedic ceremonies according to the school of *Hiranyakes'i*.

१६० । हिरण्यकेशिसूत्रप्रयोगरत्नं ।

ग्रन्थकारः महादेवसोमयाजी ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । पं० ५१ । पङ्क्ति० ९-१० । श्लो० ११०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७१४ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । यदर्पितं कर्म महाफलायते यदर्पितं न्यूनमपीह पूर्तये ।

तस्मै परस्मै हरये नमोस्तु मे यज्ञेश्वरायाम्बुविभूतये सताम् ।

समाप्तिवा० । अत्राद्यादिष्टदक्षिणां तुल्यमूल्यां प्रतिष्ठितां ।

आपस्तम्बसूत्रे उर्वरा प्रतिष्ठा देया इत्यत्रैवाक्तत्वात् ।

इति श्रीमहादेवसोमयाजीविरचिते सत्याषाढीयहिरण्यकेशिसूत्रप्रयोगरत्ने दर्श-
पौर्णमासप्रायश्चित्ताणि समाप्तानि ।

विषयः । आहिताग्नेरग्न्याधानादौ दक्षिणाग्न्यादिनाशनिमित्तकप्रायश्चित्तविधानम् ।

Vishnu-gūḍha. Directions, by Vishṇu Upálhyāya, for the performance of the *Ukṛtha*, *Vájapeya*, *Mádhyandina*, *Dus'aráttra* and other rites.

१६१ । विष्णुगूढः ।

ग्रन्थकारः विष्णुपाध्यायः ।

विवरणं । पं० १२७ । पङ्क्ति० ७-१० । श्लो० २२०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथैक्यप्रयोग उच्यते । तस्यैन्द्राग्रः पशुः आवाहनकाले आच्यभागानन्तरं इन्द्रा-
ग्री आरवह । वनस्पतिमारवह इन्द्रवसुमन्ममन्मारवह ।

समाप्तिवा० । चिरक्ता भूर्भुवः सरोमिति उक्ता वाजं विश्वजन्ते । एवमेतदहः कृत्वा एतां रात्रिं
वसन्ति । सन्निष्ठते दशमसहः । इति दशरात्रः समाप्तः ।

विषयः । उक्त्यवाजपेयमाश्विन्दिनसवनदशरात्रादिवैदिकप्रयोगविधिः ।

Pārasī-prakāś'a. Persian (Arabian ?) astronomy as known to the Brahmanas. By Vedānga Rāya.

१६२ । पारसीप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः वेदाङ्गरायः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० २१ । पङ्क्ति० १२ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्या० काशीवासो श्रियुतवावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । नला श्रीभुवनेश्वरीं हरिहरौ लम्बादरादीन् द्विजान्
श्रीमच्छाहजहानरेन्द्रपरमपीतिप्रसादाप्नये ।

कृत्वा संस्कृतपारसीकरचनाभेदप्रदं कौतुकं
ज्योतिःशास्त्रपदोपयोगि मरुतं वेदाङ्गरायः सुधीः ॥

समाप्तिवा० । ज्योतिर्विदुपकारी च पारसीसुप्रकाशकः ।

सङ्क्षेपतः समाप्नोऽयं पारसीग्रन्थनामतः ॥

इति पारसीप्रकाशः ग्रन्थः समाप्तः ॥

विषयः । लग्नयाचादिनिरूपणम् ॥

Tripurātīkā. A Vedantic disquisition on some passages of the Upanishads declaring the unity of the divine and the human souls. By Prajñānanda.

१६३ । त्रिपुरीटीका ।

ग्रन्थकारः प्रज्ञानानन्दः ।

विवरणं । अतिप्राचीनं । कीटनिष्कुषितं मध्ये खण्डितं परिशुद्धप्रायश्च । प० २४ । पङ्क्ति० ६ ।
श्लो० १५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या
एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आकाशादिजगत् षड्ढा सूक्ष्मसूक्ष्मात्मकं पुरं ।

भजन भोक्तैव यो मायां मोक्षमस्मि हरिः परः ॥

समाप्तिवा० । प्रज्ञानानन्दकृतिना कृता शिष्यहितैषिणा ।

त्रिपुरीविष्टतिः पूर्णा सन्तोषं कुरुतात् सताम् ॥

इति श्रीप्रज्ञानानन्दभगवता कृता त्रिपुरीटीका समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्माक्षमस्त्रीत्यादिमहावाक्यार्थनिरूपणं ।

Tarkāmṛita-taraṅginī. A commentary, by Mukunda Bhaṭṭa, on the elements of the Vais'eṣhika philosophy—the *Tarkāmṛita* of Jagadīś'a Tarkālaṅkāra. Hall's *Contributions*. 76.

१६४। तर्कामृततरङ्गिणी ।

ग्रन्थकारः मुकुन्दभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २६ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० ७६० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । लम्बोदरपदद्वन्द्वचिन्तनात्मनोरथं ।

अमन्तभट्टं मीमांसापारगं तातमाश्रये ॥

शरणीकृत्य विश्वेशचरणौ तन्यतेतरां ।

बालानामवगाढाय तर्कामृततरङ्गिणी ॥

समाप्तिवा० । न च वैपरीत्यं उपसर्गाभावेऽपि धातोरर्थप्रतीतेः धात्वर्थस्य प्राक् सत्त्वात् केवलादुपसर्गादर्थप्रतीत्यभावादित्यादि । इति मुकुन्दभट्टकृता तर्कामृततरङ्गिणी समाप्ता ।

विषयः । प्रमाणप्रमेयादिपदार्थबोधकतर्कामृतार्थविवरणं ।

S'rauta-prayaschittā-chandrikā. An exposition of the rules for performing expiations for irregularities in the performance of Srauta works ; by Vīśvanātha Bhaṭṭa, son of Narasiṅha Dīkṣhita.

१६५। श्रौतप्रायश्चित्तचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः विश्वनाथभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५४ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० ४६० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । पञ्चशरवैरिसञ्चितमगणितपुण्यं गणेशजन्मपदम् ।

अञ्चितदृगन्तकरणं कच्चन कलयामि शेषिभोलासम् ॥

समाप्तिवा० । अग्रये हिरण्यं सोमाय वासो रुद्राय गामिति प्रतिग्रहः ।

इति बोधायनीयेष्टिः । इति नरसिंहदोक्षितस्मृत्यनुविश्वनाथभट्टविरचिता श्रौतप्रायश्चित्तचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । श्रुतिबोधितकर्मणः कालातिपातादिनिमित्तकप्रायश्चित्तविवरणं ।

CLXVI.

Vṛttaratnākara. Sanskrit meters; by Kedāra Bhaṭṭa. For commentary vide No. CLVII.

१६६ । वृत्तरत्नाकरः ।

ग्रन्थकारः केदारभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० १०—१२ । श्लो० १०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८०१ । स्या० कलिकानास्त्रा एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । सुखसन्तानसिद्धार्थं नत्वा ब्रह्माच्युतार्चितम् ।

गौरोविनायकोपेतं शङ्करं लोकशङ्करम् ॥

समाप्तिवा० । केदारस्य स्तूनुः शिवचरणयुगाराधनैकाग्रचित्त-

च्छन्दस्तेनाभिरामं प्रविरचितमिदं वृत्तरत्नाकराख्यम् ॥

इति श्रीमद्वेदकेदारविरचिते वृत्तरत्नाकरे षष्ठोऽध्यायः ।

विषयः । यतिगणमात्रप्रसारच्छन्दोविशेषादिकथनम् । अस्य सुकविहृदयानन्दिनीनाम्नी टीका १५७ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ।

CLXVII.

Tattvaparakāśa. The elements of Saiva Philosophy; by Bhoja Deva.

१६७ । तत्त्वप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः भोजदेवः ।

विवरणं । नवीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ९५ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकानास्त्रा एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । चिद्वन एको व्यापी नित्यः सततोदितः प्रभुः शान्तः ।

जयति जगदेकबीजं सर्वानुग्राहकः शम्भुः ॥

समाप्तिवा० । यस्याखिलं करतलामलकक्रमेण

देवस्य विस्फुरति चेतसि विश्वजातम् ।

श्रीभोजदेववृत्तपतिः स शिवागमार्थ-

तत्त्वप्रकाशमसमानमिमं व्यधत् ॥ २५ ॥

इति श्रीभोजदेवविरचितस्तत्त्वप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । पशुपतिपाशनिरूपणं वा शैवदर्शनं ।

CLXVIII.

Brahmopanishad-dīpikā. A commentary on the Brahma Upanishad (No. XXIII.) ; by S'āṅkarānanda.

१६८ । ब्रह्मोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ७ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २१० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ॐ ब्रह्मोपनिषद् नाम ब्रह्मात्मैक्यावबोधिनी ।

व्याकरिष्यामि तेनेदं ब्रह्म तुल्यतु सर्वदा ॥

समाप्तिवा० । तत् ब्रह्मोपनिषत्पदं व्याख्यातं । पादाभ्यास उपनिषदर्थपरिसमाप्त्यर्थः । इति

उपनिषत्समाप्त्यर्थः । इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यस्य

श्रीशङ्करानन्दभगवतः कृतिर्ब्रह्मोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मोपनिषदर्थविवरणं ।

CLXIX.

Haṁsopanishad-dīpikā. A commentary on the Haṁsa Upanishad (No. XLI.) ; by S'āṅkarānanda.

१६९ । हंसेपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धश्च । प० ६ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० १६० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ॐ हंसेपनिषदो व्याख्यां करिष्येऽहं स एव सत् ।

सम्बन्धाद्युपनिषदां विज्ञेयं तुल्यमत्र तत् ॥

समाप्तिवा०। ब्रह्मात्मबोधात्सस्यतेन किञ्चिन्वायापिशर्चीं प्रतिहन्ति हन्तीं ।

स सर्वज्ञोऽस्यत एव लोकास्तदेकविन्वासपरा भवन्तु ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूजपादशिष्यस्य श्रीशङ्करानन्दभगवतः

छतिर्हंसोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । हंसोपनिषदर्थव्याख्यानं ।

CLXX.

Nārāyaṇopaniṣad-dīpikā. A commentary on the Nārāyaṇa Upani-
shad (No. XVII.) ; by S'aṅkarānanda.

१७० । नारायणोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ७० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ॐ नारायणोपनिषद् भेदपर्वतभेदिनीं ।

व्याख्यास्ये ब्रह्मविद्यायाः जननीं पापहारिणीं ॥

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् ग्रन्थशेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । नारायणोपनिषदर्थप्रतिपादनम् ।

CLXXI.

Paramahaṁsopaniṣad-dīpikā. A commentary on No. CIV. by S'aṅ-
karānanda.

१७१ । परमहंसोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । परिशुद्धप्रायं सुजीर्णञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २८० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । साधो परमहंसाभिधानां कोपनिषत्पुष्पा ।

पदावलोकनान्तस्था अर्थमाविष्करोम्यहम् ॥

समाप्तिवा०। इयं परमहंसानां व्याख्यातोपनिषत्प्रकाश्या ।

तद्वर्त्मज्ञानजननो सानन्दात्मप्रबोधिनी ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्येण श्रीशङ्करानन्दभगवता
विरचिता परमहंसोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । परमहंसोपनिषदर्थतात्पर्यव्याख्यानं । ४६ सङ्ख्यायामुल्लिखिता तु इतोऽन्येवेति ।

CLXXII.

Jābālopanishad-dīpikā. A commentary on No. CV. by S'aṅka-
rānanda.

१७२ । जाबालोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । अतिप्राचीनं परिशुद्धं । पं० १० । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १८० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्वा० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ओं जाबालोपनिषद्वाण्यां स्थापयन्तीं सुषानिधिं ।

करिष्ये ग्रीयतां देवाऽविमुक्तो यस्त्येस्वरः ॥

समाप्तिवा० । स्पष्टं स स्वल्पमधिकं वा कालमनुष्ठितसञ्ज्ञासः परमहंसः परमहं शब्दाभिधेयः,
नाम निश्चितम्, इति समाप्ता ।

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यश्रीशङ्करानन्दभगवतः
कृतौ जाबालोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । जाबालोपनिषदर्थव्याख्यानं ।

CLXXIII.

A'ranyupanishad-Dīpikā. A commentary on No. CI., by Saṅkarā-
nanda.

१७३ । आरुण्युपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । अतिप्राचीनमपरिशुद्धं । पं० ८ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० १४० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्वा० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आरुण्येऽपनिषदं व्याख्यास्ये न्यासमार्गं ।

आनन्दात्मनमायान्तो गङ्गामिव पयोनिधिं ॥

समाप्तिवा० । उपनिषदन्तरस्यार्थं मदर्थपर्यवसायित्वमित्येतदर्थमिति शब्दः ।

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमदानन्दात्मभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीशङ्करा-
नन्दभगवतः कृतावारुण्युपनिषदोपिका समाप्ता ।

विषयः । आरुण्युपनिषदर्थविवरणम् ।

CLXXIV.

Snāna-paddhati. A gloss on Kātyāyanā's rules for bathing ; by Harihara.

१७४ । स्नानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः हरिहरः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च १५, १६, १७ पत्राणि न सन्ति । प० १८ । पङ्क्तिः ११-१२ ।
श्लो० ४७० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८१२ । स्या०
कलिकान्तास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रणतोऽस्मि हरेरङ्गिः सरसीरुद्धमादरात् ।

यज्जगत्पावनं पाथः प्रासेष्टामरसैश्वर्यं (?) ॥

कात्यायनकृतस्नानविधेर्याख्यापुरःसरं ।

विधास्ये पद्धतिं विद्वत्सदाचारद्विजप्रियाम् ॥

समाप्तिवा० । तानाम्नात्मभगिन्यपत्यधवयुग्जायापिता सद्गुरुः

शिष्यान्नाः पितरो महालयविधौ तीर्थे तथा तर्पणे ॥

इति श्रीमिश्रामिहोत्रिहरिहरकृतौ कात्यायनोक्तस्नानविधिस्तुत्रव्याख्यानपूर्विका
स्नानपद्धतिः सम्पूर्णा ।

विषयः । कात्यायनकृतस्नानविधिस्तुत्रार्थविवरणं सङ्क्षेपतः स्नानाद्यनुष्ठाननिरूपणञ्च ।

CLXXV.

Bālabodhinī. The elements of the Vedānta doctrine ; by S'aṅkara A'chārya. Mr. Hall describes a book of this name as a commentary on the *Vākyasudhā* of S'aṅkara, by an unknown scholiast. Vide his *Contributions*, p. 130.

१७५ । बालबोधिनी ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ८-११ । श्लो० ८० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०-? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।
प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमानन्दं मोहान्वतिमिरापहं ।
तत्प्रसादबलेनैव क्रियते बालबोधिनी ॥
समाप्तिवा० । विशुद्धबुद्धयो धीरा ज्ञानदीपकराः करे ।
पश्यन्ति मणिवद्भिन्ना तमो ब्रह्म परं तु यत् ॥
इति श्रीशङ्कराचार्यविरचिता बालबोधिनी समाप्ता ।
विषयः । आत्मस्वरूपादिनिरूपणम् ।

CLXXVI.

Atmajñānopades'a-vidhi. Lessons on the knowledge of the divine essence ; by S'añkara A 'chārya. Mr. Hall notices a treatise of this description under the title of *Atmajñānopades'a prakaraṇa*. Vide *Contributions*, p. 129.

१७६ । आत्मज्ञानोपदेशविधिः ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।
विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १॥० । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ४८ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०-? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।
प्रा० वाक्यं । अनात्मभूते देहादावात्मबुद्धिषु देहिनां ।
साविद्या तत्त्वतो बन्धस्तन्नाशो मोक्ष उच्यते ॥
समाप्तिवा० । एवं ज्ञात्वा कृतकृत्यो भवति नान्यदेत्येवं वेदान्तानुशासनं वेदान्तानुशासनमिति ।
इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्भोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य शङ्करस्य
कृतौ आत्मज्ञानोपदेशविधिः सम्पूर्णः ।
विषयः । ब्रह्मविद्या ।

CLXXVII.

Bālabodhinī bhāvaprakas'inī. A commentary on No. CLXXV. ; by Rāmachandra Sarasvatī. Hall's *Contributions*, p. 203.

१७७ । बालबोधिनीभावप्रकाशिनी ।

ग्रन्थकारः रामचन्द्रसरस्वती ।

विवरणं । नवीनमपरिशोधितम् । प० १३ । पङ्क्ति० १०-१३ । श्लो० ५५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नृसिंहाख्यं परं ब्रह्म सच्चिदानन्दविग्रहम् ।

जाग्रत्सुषुप्तिज्ञं यत्सोऽहं प्रत्यगद्वयः ॥

समाप्तिवा० । प्रसन्नवदनो देवो भक्तलीलातविग्रहः ।

नृसिंहाजेन कृत्येन तुष्यतां मे मुकुर्मुकुः ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्भोविन्दानन्दसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीरघुनाथसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीमद्रामचन्द्रसरस्वतीविरचितायां बालबोधिनीभावप्रकाशिनीयां द्वितीयः कल्पः समाप्तः ।

विषयः । शङ्कराचार्यप्रणीतबालबोधिनीतात्पर्यार्थविवरणं ।

CLXXVIII.

Vākyārṇṇī savirṇī. An exposition of the Vedānta by S'aṅkara Achārya, with an anonymous commentary. Hall's *Contributions*, p. 106.

१७८ । वाक्यवृत्तिः सविवृतिः ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनं प्रायेण शुद्धम् । प० ८ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । सू० प्रा० स्वर्गस्थितिप्रलयहेतुमचिन्त्यशक्तिं विश्वेश्वरं विदितविश्वमनन्तमूर्तिम् ।

टी० प्रा० तात्पर्येण वेदान्ता यद्वदन्ति परमं पदं । तदहं ब्रह्म निर्भेदं सत्यादिपदलक्षितम् ॥

समाप्तिवा० । सू० स० निरस्मात्तिशयानन्दं वैष्णवं परमं पदं । पुनरावृत्तिरहितं कैवल्यं प्रतिपद्यते ॥

टी० स० वाक्यवृत्तेरित्यं वृत्ती रुचिरा रचिता मया । पना रुचिरतां धाता सा मता पुरुषोत्तमे ॥

इति श्रीवाक्यवृत्तिप्रकरणं समाप्तम् । इति श्रीमच्छङ्करभगवतः कृता वाक्यवृत्तिः
समाप्ता ।

विषयः । वाक्यवृत्तितान्त्र्यार्थविवरणम् ।

CLXXIX.

Yogachandrikā. A manual of Materia Medica and therapeutics.
By Lakshmana, son of Datta.

१७८ । योगचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० १०७ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १७०० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १७५७ । म्हा० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । विज्ञान्यतिस्थानसंहारहेतुं जेतुं देवैरादिदेवान् स्मृतं तं ।

सन्दिग्धार्थोदन्वदुत्तारनावं देवं प्रत्युच्चाटवीदावमीडे ॥

समाप्तिवा० । चिरं चरकसुश्रुतादिरचितानि तन्त्राणि यद्विभाष्य नियतं ततोऽर्थमतिदुर्ग्रहं विसृ-
रात् । विविच्य सुखसङ्गृहं रचयतो महायास इत्यदभ्रमतिसम्मतस्य गुणगृह्यतास्तां
मयि ॥ ३ ॥

इति श्रीमद्ब्रह्मज्ञानिवंशावतंसदत्तसुतलक्ष्मणविरचिता योगचन्द्रिका समाप्तिमगात् ।

विषयः । सुश्रुतचरकादिमतसङ्गृहीतनानाविधौषधादिनिरूपणं ।

CLXXX.

*Bhāva-prakāśa. The nature and treatment of diseases ; by Bhāva
Miśra ; the most elaborate work on the subject in Sanskrit next to
the Charaka.*

१८० । भावप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः भावमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं खण्डितं । प० ५१० । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २०००० ।

१ पत्रावधि ५८ पर्यन्तानि पत्राणि न सन्ति । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १८०४ । म्हा० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रारम्भे खण्डितत्वात् आद्यवाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । यावच्चावनिमण्डलं फलिपतेरासे फणामण्डले

तावत् सङ्क्षिप्तजः पठन्नु परितो भावप्रकाशं शुभम् ।

विषयः । ज्वरादिनानाविधरोगाणां तदुपशमकौषधादीनाञ्च निरूपणं ।

CLXXXI.

Agni Purāṇa. One of the eighteen great Purāṇas of Vyāsa. Vide Aufrecht's Bodleian Catalogue 7, 79, 84, 103, 277, Wilson, in Journal As. Soc. I. 80.

१८१ । अग्निपुराणम् ।

ग्रन्थकारः वेदव्यासः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । पं० ३३० । पङ्क्ति० ९-१० । श्लो० १५००० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० - ? । स्था० कलिकातावासी श्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोह-
नठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । अथ सरस्वतीं गौरीं गणेशं स्कन्दमीश्वरं ।

ब्रह्माणं वक्त्रिमिन्द्रादीन् वासुदेवं नमाम्यहम् ॥

नैमिषे हरिमीजाना ऋषयः श्रौतकादयः ।

तीर्थयात्राप्रसङ्गेन स्वागतं स्तुतमब्रुवन् ॥

समाप्तिवा० । यूयं स्मरत चाग्नेयं पुराणं रूपमीश्वरं ।

स्तुतो गतः पूजितस्तैः श्रौतकाद्याः हरिं युयुः ॥

इत्याग्नेये महापुराणे पुराणमाहात्म्यं ।

विषयः । अत्र मत्स्याद्यवतारवर्णनं रामायणहरिवंशभारतवृत्तान्तकथनं जगत्सर्गवर्णनं वासु-
देवादिपूजाकथनं सर्वदेवदोक्षाविधिः प्रतिष्ठाविधानं पविचारोपणादिविवरणं
प्रतिमालक्षणादिविधिः प्रासादलक्षणादिकथनं सैरादिसन्तनिरूपणं मण्डलकथनं
विविधमन्त्रकथनं द्वीपवर्षादिकथनं गङ्गादितीर्थमाहात्म्यं ज्योतिषक्रवर्णनं मन्त्र-
न्तरादिविवरणं अशौचद्रव्यशुद्धिप्रायश्चित्तविधानं राजधर्मादिवर्णनं व्यवहारप्रद-
र्शनं श्रान्तिविधानं सूर्य्यवंशादिवर्णनं धनुर्वेदवैद्यकगजाश्चिकित्सादिकथनं
गाथर्ववेदतात्पर्यार्थप्रतिपादनं वेदाङ्गानां सङ्क्षेपेण तात्पर्य्यकथनं नैमित्तिका-
दिप्रलयवर्णनं ब्रह्मज्ञानविवरणादिश्च वर्तते ।

CLXXXII.

Ātma Purāṇa. Dissertations, in verse, on the contents of the Upani-
shads; by Saṅkarānada. Hall's Contributions, p. 116.

१८२ । आत्मपुराणम् ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । पञ्चमाध्यायविकलितञ्च । प० २४३ । पङ्क्तिः १९-२० ।
श्लो० १२०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्था० कलिका-
तास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ईशानीशादिभेदेन व्याकुलं सकलं जगत् ।

निरीक्ष्य आन्रियः कश्चिच्छ्रुतार्थग्रहणक्षमः ॥

समाश्रिताः । सर्व्वत्र नापरं किञ्चित्त एतत्पठन् पुमान् ।

शृण्वन् वदन् विजानन् वै मुच्यते भवसङ्कटात् ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्येण शङ्करानन्दभगवता
विरचित उपनिषद्ब्रह्म आत्मपुराणे अष्टादशोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । अत्र १ अध्याये षेत्तरेषां वर्णितः । २ अ० कौषीतकुपनिषत्सारार्थाभिहितः ।
३+४ अ० वृहदारण्यकमधुकाण्डसारार्थवर्णनं । ६ अ० वृहदारण्यकीययाज्ञवल्क्य-
जनकसंवादप्रदर्शनं । ७ अ० वृहदारण्यकीययाज्ञवल्क्यमैत्रेयीसंवादकथनं । ८ अ०
श्वेताश्वतरोपनिषत्सारार्थविवरणं । ९ अ० काठकोपनिषत्सारार्थनिरूपणं । १० अ०
तैत्तिरीयोपनिषत्सारार्थवर्णनम् । ११ अ० गर्भोदुपनिषत्सारार्थकथनं । १२+१३
+१४ अ० आन्दोग्योपनिषत्सारार्थवर्णनं । १५ अ० तलवकारोपनिषत्सारार्थक-
थनं । १६ अ० मुण्डकोपनिषदर्थविवरणं । १७ अ० प्रश्नोपनिषत्सारार्थकथनम् ।
१८ अ० ब्रह्मविद्यावर्णनं च वर्तते ।

CLXXXIII.

Kāma-Sūtra. On association, marital and non-marital, with woman.
By Vātsyāyana.

१८३ । कामसूत्रं ।

ग्रन्थकारः वात्स्यायनः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं नवीनञ्च । पूर्णग्रन्थस्य ३२ अध्यायाः ६० प्रकरणानि ७ अधिकरणानि
च वर्तन्ते । अत्र १ अवधि ६ अधिकरणानि सन्ति । प० ६० । पङ्क्तिः १७ ।
श्लो० १२५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० शकान्दाः १७९१ ।
स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । शास्त्रे प्रकृतत्वात् । तत्समवायबोधकेभ्यश्चाचार्येभ्यस्तत्सम्बन्धात् । प्रजापतिर्हि प्रजा
सृष्ट्वा तासां स्थितिनिबन्धनं त्रिवर्गस्य ।

समान्निवा०। खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । साम्प्रयोगिकपारदारिकादिसम्प्रदायानां वर्णनं ।

CLXXXIV.

Dādas'āha-hotra-prayoga. Manual for the performance of the Dādas'āha or the "twelve-day" ceremony.

१८४ । द्वादशाहहोत्रप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १४५ । पङ्क्ति० ८-१० । श्लो० १५०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था रसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । द्वादशाहे अतिरात्रप्रभृतिविशेषा लिख्यन्ते । दृष्ट्युद्योतिरात्रः । चारियोजने प्रागुत्तमादङ्गः । तिष्ठानुमेकं मघवन्मापरागाः सोमस्य नुला सुषुतस्य यक्षि ।

समान्निवा०। अग्ने विश्वेभिः सुमना अनीकोतये अग्ने मयाश्वं न सोमैः क्रतुं न भद्रं हृदिस्पृशम् । श्रधामात ॐ हे वैषट् । इति पौर्णमासवदन्यत् । आश्वलायनपत्रे द्वादशाहहोत्रं समान्नम् ।

विषयः । सातिरात्रप्रभृतिद्वादशाहस्त्रयागीयमन्त्रादिकथनं ।

CLXXXV.

Sambandha-nirṇaya. Enquiry into the nature of the relationship which bars marriage. By Gopāla Nyāyapaṇḥānana.

१८५ । सम्बन्धनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः गोपालन्यायपञ्चाननः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं सुजीर्णञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० १०-११ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था रसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । सम्बन्धस्तु सपिण्डसमानोदकसगोत्रसमानप्रवरबान्धवभेदात्यक्षविधः । तत्र सापिण्डमाह शङ्खः । सपिण्डता तु सर्वेषां गोत्रतः साप्रपौरुषी ।

समान्निवा०। अग्निं परिगता या तु पुनर्भूप्रसवा च या । इत्येताः काश्यपेनोक्ता दहन्ति कुलम् । ग्नियन्त । छतकौतुकमङ्गला छतकङ्कणचातयः । इति श्रीगोपालन्यायपञ्चानन-भट्टाचार्य्यछतः सम्बन्धनिर्णयः सम्पूर्णः ।

विषयः । विवाह्याविवाह्यादिनिरूपणं ।

CLXXXVI.

Subodhiní. A commentary on the Śrauta Sūtra of Baudhāyana.

१८६ । सुबोधिनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं प्रायशः शृङ्खल । प० ७२ । पङ्क्ति० १२ । खो० १६२९ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८१४ । खा० कलिकाताखा एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आधानं सविकारं सप्रपञ्चमुक्त्वा क्रमप्राप्तमग्निहोत्रमाह । पुरादित्यस्यास्त्वमयात्
गार्हपत्यमुपसमाधायान्वाहार्यपचनमाहुत्य ज्वलन्तमाहवनीयमुद्धरति ।

समाप्तिवा० । व्याख्यातेषां दशाध्यायी यथाशास्त्रं यथामति ।

तत्तत्सुष्यन्तु विद्वांसः प्रीयतां मे सदा शिवः ।

इति बौधायनसूत्रविदितौ सुबोधिनीं होत्रव्याख्यानं सम्पूर्णम् । सम्पूर्णा च
दशाध्यायी ।

विषयः । बौधायनसूत्रार्थविवरणं । १८२ सङ्ख्यायां समुल्लिखिता तु इतो विभिन्नैवेति ।

CLXXXVII.

Rudra-padphati. Manual for the adoration of Rudra, according to the Taittirīya Śākhā of the Black Yajur Veda. By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, son of Rames'vara Bhaṭṭa.

१८७ । रुद्रपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः नारायणभट्टः ।

विवरणं । प्रचीनं परिशुद्धम् । प० ६२ । पङ्क्ति० ८—१० । खो० ११०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८३८ । खा० कलिकाताखा एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः कृती ।

प्रणम्य रामं तनुते रुद्रानुष्ठानपद्धतिम् ॥

तत्र तावद् यद्यप्यनेकास्तु यजुःशाखास्तु रुद्रः पथते तथापि तैत्तिरीयशाखानुसारेण
रुद्रप्रयोग उच्यते ।

समाप्तिवा० । रामेश्वरभट्टात्मजनारायणसूरिणा काश्यां ।

कर्मावसज्जनतुष्टै रूद्रानुष्ठानपद्धतौ रचिता ॥

ग्रन्थाननेकानालोच्य विचार्य्य सदसच्च यः ।

कृतः श्रमस्तेन विभुः शङ्करः प्रीयतां मम ॥

इति श्रीरामेश्वरभट्टस्त्रुनारायणभट्टकृता रूद्रपद्धतिः ।

विषयः । रूद्रसम्बन्धिजपहोमादिप्रयोगः ।

CLXXXVIII.

Rudra-Bhāshya. Explanation of the Mantras for worshipping Rudra. By Śāyana Āchārya.

१८८ । रूद्रभाष्यं ।

ग्रन्थकारः सायणाचार्य्यः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० १७ । पङ्क्ति० ८—९ । खो० १६३ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७५ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । रूद्राणां व्याख्यानं वक्ष्यामि । यज्जपो मोक्षाय सालोक्यव्याधिनाशः प्रयोजनम् ।
तच्च जाबालोपनिषत् ।

समाप्तिवा० । नमो रूद्रेभ्य इत्येष षष्ठिव्यादिविभेदतः ।

चेष्टा भिन्नस्ततो ह्येते षण्णन्त्रा इह कीर्तिताः ॥

इति सायणाचार्य्यविरचिते रूद्रभाष्ये एकादशोऽनुवाकः समाप्तः ।

विषयः । रूद्रमन्त्रव्याख्यानम् ।

CLXXXIX.

Uttaragītā-Bhāshya. A commentary, by Gaudapāda Āchārya, on the *Uttara Gītā*—a metaphysical dissertation on the model of the *Bhagavad Gītā*.

१८९ । उत्तरगीताभाष्यं ।

ग्रन्थकारः गौडपादाचार्य्यः ।

विवरणं । नवीनं परिशोधितञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० ९—११ । खो० ६०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । मू० प्रा० वा० । यदेकं निष्कलं ब्रह्म व्योमातीतं निरञ्जनं ।

टी० प्रा० वा० । अखण्डं सच्चिदानन्दमवाङ्मनसगोचरम् ।

आत्मानमखिलाधारमाश्रयेऽभीष्टसिद्धये ॥

इह खलु भगवानर्जुनः धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे इत्यादि ।

समाप्तिवा० । मूलसमाप्तिवा० । भूतवस्तुन्यशेषे पुनर्जन्म न विद्यते ।

टी० समाप्तिवा० । आत्मयोगमवाचयो भक्तियोगश्चिरोमणिम् ।

तं वन्दे परमानन्दं नन्दनन्दनमीश्वरम् ॥

इति गौडपादाचार्यविरचितायामुत्तरगीतायाख्यायां तृतीयाध्यायः समाप्तः ।

विषयः । तत्त्वबुभुक्षुमर्जुनं प्रति आत्मतत्त्वादिकथनं ।

CXC.

Rāsasundara Mahākāvya. An epic poem, by Sundara Deva, a physician, illustrating the principles of rhetoric; with an anonymous commentary. The MS. is incomplete and contains only the 21st canto.

१८० । राससुन्दरमहाकाव्यं सुन्दरालङ्कारकाव्यवृत्तिसहितं ।

• ग्रन्थकारः सुन्दरदेववैद्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं खण्डितञ्च । पं० २४ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ७०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७६२ । ख्या० कलिकातास्था शसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ११ सर्गस्य प्रा० वा० । रासेन तारा बभूरेणनेत्राः आन्ताः प्रगेनन्तकलाधिपेन ।

परालयं प्राप्य सुखेऽवसन्ता ह्यनिर्भरं साध्या इवाथ जग्मुः ॥

समाप्तिवा० । श्रीमत्काश्यपगोत्रपावनजनेर्देवोपनाम्नो भिषग-

गोविन्दात्मजसुन्दरस्य मुरजिच्छीरासलीलोत्तमे ।

साहित्याद्यसुराससुन्दर इति ध्वन्यर्थशब्दाद्भुते

काव्येऽगाद् गुणभूषणाञ्जनरसप्रायेतिसर्गः प्रथमः ॥

इति श्रीमत्काश्यपगोत्रपविचित्रतिलकद्विजवरकुलालङ्कारचूडामणिमुकुटमणिमरीचिनीराजितपदारविन्दगोविन्ददेवसुतागदङ्कारधुरीणसाहित्यार्णवकर्णधारश्रीसुन्दरदेववैद्यविरचिते राससुन्दरमहाकाव्ये सुन्दरालङ्कारकाव्यवृत्तौ अर्थालङ्कारनिरूपणे चन्द्रास्तस्यैव्यादयवर्णनं नामैकविंशतिकः सर्गः ।

समाप्तिमिदं चित्रकाव्यम् ।

विषयः । उपमायलङ्कारनिरूपणं । अत्र केवलमेकविंशतितमसर्गो वर्तते ।

CXCI.

Piṅgala-Sāstra. A treatise on versification in the Prākṛita dialect.

१८१ । पिङ्गलशास्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । पं० १६ । पङ्क्ति० १५ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवाजुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । आजोयणाभियाणकुवणवसिविया हरिसं जननी प्रसवस्तयन्नवदासुमन्ता जय-
उज्जिणवाणी ।

समाप्तिवा० । इति श्रीनिशिपालचन्द्रः समाप्तं । इति श्रीपिङ्गलशास्त्रं समाप्तं ।

विषयः । यतिमात्राचन्द्रःप्रसारादिविवरणं ।

CXCII.

Sadāchāra-Saṅgraha. The religious duties of well behaved men, illustrated by extracts from the Purāṇas.

१८२ । सदाचारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धं सुजीर्णं । पं० ६८ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० १६०० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कविकातास्त्रा एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रीमत्स्यकच्छपवराहवसिंहकुजराभाभिरामहलध्वगुधकल्किरूपान् ।

एको हिताय जगतः स्थितिभङ्गसर्गान् धत्ते स मामवतु वाचमलङ्करोतु ॥

समाप्तिवा० । जयति जयति देवो देवकीनन्दनार्थं

जयति जयति हृष्यो हृष्यिवंशप्रदीपः ।

जयति जयति मेघश्यामलः कोमलाङ्गो

जयति जयति शृङ्खोभारनाशो मुकुन्दः ॥

इति श्रीसदाचारसङ्ग्रहे विष्णुभक्तिविषयवर्णने वार्षिकपर्वसु क्रियाविधानवर्णनं
नाम नवमप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । नानापुराणेतिहासाद्युद्धृतपथ्यैर्दीक्षास्नानादिविविधसदाचारप्रतिपादनं ।

CXCIIL.

Mónasa-pujana. A hymn to Durgá, in which the author, Vijaya-ráma Áchárya, makes a variety of offerings to that divinity.

१६३ । मानसपूजनं ।

ग्रन्थकारः विजयरामाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । पं० १६ । पङ्क्ति० ९-१० । श्लो० ४५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्माजेशपुरन्दरादिविबुधानीकस्फुरच्छेखरा-
स्त्रिष्टसृष्टमणिप्रदीपनिकरैर्निराजिताङ्गिद्वये ।
संसारानलदह्यमानमनिशं कारुण्यवारां निधे
मातर्मां शरणगतं शरणदे दीनं समालोकय ॥

समाप्तिवा० । ब्रह्माण्डाधारभूतां विविधमणिगणालङ्कृतां रक्तवस्त्रां
वन्दे ब्रह्मादिवन्द्यां त्रिपुरहरवधूं स्वर्यसोमाग्निनेत्रां ॥
इति श्रीमच्चतुर्भुजाचार्यचरणसरोजनिवसितमनसश्चरीकाखादितचिन्मकरन्दश्रीम-
द्विजयरामाचार्यविरचितं श्रीमानसपूजनं सम्पूर्णम् ।

विषयः । जयदुर्गास्तोत्रं ।

CXCIIV.

Sabdas'akti-prakás'iká-prabodhiní. A commentary, by Rámabhadrá
Siddhántavágis'a, on the *S'abdas'akti-prakásiká* of Jagadís'a Tarkálañkára,
a Nyáya treatise on testimony as a proof.

१६४ । शब्दशक्तिप्रकाशिकाप्रबोधिनी ।

ग्रन्थकारः रामभद्रसिद्धान्तवागीशः ।

विवरणं । नवीनं प्राथमपरिशुद्धं । पं० ४२ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० १२०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । विश्वतस्त जगन्मानरेवं गौरीगिरीशयोः ।

मिथः सम्भाषया स्मरं चेरम्बं समुपास्यते ॥

समाप्तिवा० । संशयकोटितायामनुभवस्य बाधितत्वात् इत्याशयेनाऊरित्युक्तास्तरसौख्यञ्जितः ।

[१०५]

इति नवदीपीयमहामहोपाध्यायश्रीरामभद्रसिद्धान्तवागीशभट्टाचार्यविरचिता शब्द-
शक्तिप्रकाशिकाप्रबोधिनी समाप्ता ।

विषयः । नैमित्तिक्यादिसञ्ज्ञानामघावादिप्रतिपादकशब्दशक्तिप्रकाशिकार्थविवरणं ।

CXCV.

Aurdhadehika-paddhati. A Compendium of the funeral rites to be observed for a Bráhmāna who has cherished the sacred household fire. By Nárāyaṇa Bhaṭṭa, son of Rāmes'vara Bhaṭṭa.

१८५ । और्ध्वदेहिकपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः नारायणभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । २ पत्रे नखः । प० ६५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ११०० ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्वा० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आसन्नमरणं पित्रादिकं पुत्रादिस्त्रीर्था नीला प्रायश्चित्तं कारयेत् । तदीयं स्वयं वा
कुर्यात् । तद्यथा । तच्च षड्भ्यं त्र्यभ्यं सार्द्धाब्दं वा यथाशक्ति तदैव सुवर्णादिप्रत्या-
न्नायद्वारा कुर्यात् ।

समाप्तिवा० । भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः सुधीः ।

व्यधत्त रुचिरां काश्यामौर्ध्वदेहिकपद्धतिम् ॥

आश्वलायनमार्गेण सन्नि पद्धतयः शतम् ।

ताभ्यस्त्वस्य विशेषो यः पण्डितैः सोऽवधार्यताम् ॥

इति श्रीमदिदम्बकुटमाणिक्यहीराङ्गुरश्रीमद्रामेश्वरभट्टस्त्रुश्रीमद्भट्टनारायणकृते प्र-
योगरत्ने और्ध्वदेहिकपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । साम्प्रिकपित्रादिमरणोत्तरकर्तव्यानुष्ठानविशेषनिरूपणं ।

CXCVI.

Vṛihaspatisava-prayoga. A guide to the performance of the *Vṛihas-
pati-sava* ceremony ; by Govinda.

१८६ । वृहस्पतिसवप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः गोविन्दः ।

विवरणं । प्राचीनं अपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० १५—१६ । श्लो० ७५ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्वा० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । दृढस्यतिसवो नाम वसन्ते क्रियतामयं ।
 वसन्त एव कर्त्तव्यः स्वतन्त्रो नियमेन तु ॥
 समाप्तिवा० । दृढस्यतिसवस्यास्य कृतः सङ्क्षेपतो मया ।
 अथ्यधायि प्रयोगोऽयं गोविन्देन मनीषिणा ॥
 इति दृढस्यतिसवप्रयोगः समाप्तः ।
 विषयः । दृढस्यतिसवाख्यागीयहोत्रादिनिरूपणं ।

CXCVII.

Dādas'āha-prayoga-rīti. A handbook for the performance of the *Dādas'āha* ceremony. This work is different from the one noticed under No. CXXXIV.

१८७ । द्वादशाहप्रयोगवृत्तिः ।

ग्रन्थकारः—?
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ४॥० । पङ्क्ति० १४—१७ । श्लो० १८० । अ० नागरं ।
 आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । अथ द्वादशाहप्रयोगो वक्ष्यते । अयं द्वादशाहो द्विविधः अहीनः सचक्षेति ।
 समाप्तिवा० । पूर्व्वं च हृदयशूलोदासनं न कृतं चेदत्रोदोनोदासनं कर्त्तव्यं । पत्नीसंयोजान्तमग्नि-
 होमवत् । समाप्तः षष्ठसत्वे षष्ठशमनीयप्रयोगः । द्वादशाहप्रयोगवृत्तिः समाप्ता ।
 विषयः । द्वादशाहसचविवरणं ।

CXCVIII.

Paundarika-prayoga. A manual for the performance of the *Paundarika* ceremony.

१८८ । पौण्डरीकप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः—?
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ५ । अ० नागरं । आ०
 देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । अथेदानीं पौण्डरीकप्रयोगो वक्ष्यते । तस्य परिमिता दीक्षा द्वादशोपसदः ।

समाप्तिवा०। प्रथमादिष्वहःसु सद्धं सद्धं ददाति । अन्यत् सर्वं द्वादशाहवत् पशुकृत्रि-
त्यादि चरति । इति पौण्डरीकप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । पौण्डरीकाख्यसवीयानुष्ठाननिरूपणं ।

CXCIX.

Mahārṣata-prayoga. A manual for the performance of the *Mahā-
vrata* ceremony.

१८८ । महाव्रतप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० १२—१५ । श्लो० ७६ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकाताखा एसियाटिक् सोसाइटी ।
प्रा० वाक्यं । अथ महाव्रतस्य प्रयोगो वक्ष्यते । स्वर्गकामस्य महत्त्वप्राप्तिकामस्य वा महाव्रतं ।
समाप्तिवा०। प्रथमवषट्कारहोमानन्तरं प्रतिप्रस्थाता प्राजापत्यमतिग्राह्यं जुहोति । अन्यत् सर्व-
मग्निष्टोमवत्समाप्यते । महाव्रतप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । महाव्रताख्ययागस्यानुष्ठाननिरूपणं ।

CC.

Pās'ukādi-prayoga-sūtra. Rules for the performance of the *Pās'uka*
and other Vedic ceremonies.

२०० । पाशुकादिप्रयोगसूत्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० २२ । पङ्क्ति० १५—१६ । श्लो० १००० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकाताखा एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ पाशुकः प्रक्रम्यते । तत्र पशुर्नित्यः काम्यश्च । तत्र नित्यः षट्सु मासेषु याव-
ज्जीवं प्रयोज्यः । माघमासे अविष्टानचत्रगते सवितर्येकस्य पशोः कालः ।

समाप्तिवा०। ज्योतिरतिरात्रः सन्निष्ठते सूर्याचन्द्रमसोरेतत्पायुज्यं सलोक्ततामान्नवन्ति स एतेना-
यनेन यन्ति य उ चैनदेवं विदुर्य उ चैनदेवं विदुः । ५० इति उत्तरा चितिः
समाप्ता ।

विषयः । पाशुकसोमयागवत्प्रयासादिबहुविधप्रसिद्धवैदिकप्रयोगविधिः ।

[१०८]

CCI.

Karma paddhati. Rules for the performance of the marital ceremony.

२०१ । कर्मपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २० । पङ्क्ति० ९—१० । श्लो० ३५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकामजः । का० संवत् १६२८ । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । विष्टरः पाद्यम् अर्घ्यं आचमनीयम् मधुपर्कः इति आसादयेत् । अथ वरसोरणमा-
गतः । प्रथमं शान्तिपाठः ।

समाप्तिवा० । माता मातृस्थं कृत्वा श्रीगणेशगोत्रदेव्योः पूजनं कुर्यात् । इति कर्मपद्धतिः समाप्ता ।
विषयः । विवाहसंस्कारप्रयोगः ।

CCII.

Nāḍījñāna. On the examination of the pulse for the ascertainment of disease. By *Ātreya*.

२०२ । नाड़ीज्ञानं ।

ग्रन्थकारः आत्रेयः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० २६ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकामजः । का० संवत् १८४४ । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अतः परं प्रवक्ष्यामि नाडिकाज्ञानमुत्तमम् ।

येन विज्ञानमात्रेण ज्ञायन्ते रोगसङ्कराः ।

समाप्तिवा० । भिषक् रोगान् वदेत् पश्चात् मुनिरात्रेयभाषितम् । दर्शनं स्पर्शनं प्रक्षयतुर्थं नाडि-
द्विलक्षणं ॥ इति आत्रेयप्राक्तनाड़ीज्ञानं सम्पूर्णम् ।

विषयः । नाडीनिरूपणम् ।

CCIII.

Dravyaguna-Satas'loki. Materia Medica in a hundred verses ; by
Trimalla Bhaṭṭa.

२०३ । द्रव्यगुणशतश्लोकी ।

ग्रन्थकारः विमलभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १८ । पङ्क्ति० ३ । श्लो० १५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागज । का० संवत् १५५५ । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रीकण्ठं गिरिजागणेशसहितं नला शरणं सतां
नानाद्रव्यगुणागुणान् कथयतो ग्रन्थान् विचार्यासकृत् ।
पथ्यापथ्यविदे गुणागुणयुतं यद्वस्तु तोयादिकं
तत्पुङ्क्षेपतया ब्रवीति हि शतश्लोका विमलः कविः ॥

समाप्तिवा० । अदोषा सामन्द्यं गदिविरचितलोचनविद्या शिवा
मे नैरुज्यं जनयति सदानन्दजननी ॥

इति श्रीविमलभट्टविरचिता द्रव्यगुणशतश्लोकी समाप्ता

विषयः । जललवणाद्यादिद्रव्याणां गुणदोषनिरूपणं ।

No. CCIV.

Muhūrta-sarvasva. Astrological Calendar; by Raghuvīra.

२०४ । मुहूर्तसर्वस्वः ।

ग्रन्थकारः रघुवीरः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्ध । प० १६ । पङ्क्ति० ११-१२ । श्लो० ४५० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागज । का० संवत् १८१८ । स्था० कलिकातास्या
एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । गौरीपुत्रं नमस्कृत्य दौर्चितं विद्वलं गुरुं । मुहूर्तानानु सर्वस्वं रघुवीरेण रच्यते ॥
समाप्तिवा० । श्रीशालिवाहने शाके सप्तपञ्चतिथिप्रमे । चक्रे मुहूर्तसर्वस्वं रघुवीरो विमुक्तके ॥
इति श्रीविद्वलदोक्षितात्मजरघुवीरज्योतिर्विरचिते मुहूर्तसर्वस्वे मिथप्रकरणं
समाप्तं ।

विषयः । अत्र संवत्सरप्रकरणं तिथिप्रकरणं वारप्रकरणं करणप्रकरणं योगावयगप्रकरणं
नक्षत्रप्रकरणं सङ्क्रान्तिप्रकरणं गोचरप्रकरणं संस्कारप्रकरणं विवाहप्रकरणं यात्रा-
प्रकरणं गृहप्रकरणं गृहप्रवेशप्रकरणं अवकाशचक्रप्रकरणं मिथप्रकरणं च विद्यते ।

No. CC V.

Rasadrāmṛita. On pharmaceutical preparations of mercury
and other metallic substances; by Rāma Sena,

२०५ । रससारासृतं ।

ग्रन्थकारः रामसेनः ।

विवरणं । परिशुद्धप्रायं सम्पूर्णं प्राचीनञ्च । प० १८२ । पङ्क्ति० २-७ । स्तो०—? अ० वङ्गीयं । आं देशीयकागज । कां—? । स्था० नवद्वीपगोदाङ्गिवासिवावु उमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । गोदाजनपदं वन्दे नित्यमानन्दरूपिणम् । त्रिभङ्गललितं श्लासं तिर्यग्गोवं मनोहरम् ॥
शालिनाथकृताद्रन्यान्त्यनःकृतात्तथा । मदनानन्दनाथादेः सारं नीत्वा प्रयत्नेन
नत्वा गुरुपदद्वन्द्वं सुस्तिग्धं वाञ्छितप्रदम् । रससारासृतो ग्रन्थो रामसेनेन वक्ष्यते ॥
समाप्तिवा० । सर्वचूर्णमेकीकृत्य तत्समानं शोधितं शक्रान्नचूर्णं सर्वद्रव्यस्य समां शर्करां
दृतमधु तत्समं कर्पूरकर्षं सर्वं मोदकं कार्य्यं । कामाग्निस्फुटिपनमोदकं
इति वृथाधिकारः ॥ समाप्तश्चायं रससारासृतो ग्रन्थः ।

विषयः । अस्मिन् पथ्यौषधादीनां विशदा व्यवस्था रसायनव्यवस्था च विद्यते ।

No. CCVI.

Gūdhabodhaka. An essay, by Heramba Sena, on certain diseases and the medicines most appropriate for them.

२०६ । गूढबोधकः ।

ग्रन्थकारः हेरम्बसेनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १४५ । पङ्क्ति० १० । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं ।
आ० देशीयकागज । का०—? । स्था०, नवद्वीपगोदाङ्गिवासिवावु उमेश-
चन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । नमो गणेशाय शिवायैजाय गजेन्द्रवक्त्राय चतुर्भुजाय ।

कुबुद्धिनाशाय वरप्रदाय योगार्थिने सिद्धसुखेवकाय ॥

सक्रपाणिपदद्वन्द्वं वन्दे वन्द्यं महेश्वरम् ।

माधवं नित्यनाथञ्च नित्यं मूर्द्ध्नि कृताञ्जलिः ॥

यत् प्रसिद्धं तदवाप्ति यस्य योगेषु यौगिकं ।

ततः सर्वं प्रयत्नेन सारमेकीकृतं भया ॥

रसरत्नाकराचन्द्रादन्यपुस्तकसङ्कुलात् ।

माहेश्वरात् समाकृष्य सङ्ग्रहे गूढबोधकः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् ग्रन्थशेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । व्याधीनां लक्षणानि शान्तिसमुपायाश्च विद्यन्ते ।

No. CCVII.

Paryāyaratnamālā alias *Rājavallabha*. By Rājavallabha. Treats concisely of food, drinks, baths, dress, habitation, diurnal duties, and other subjects of hygiene. It includes also the names of a number of medicines arranged in classes.

२०७ । पर्यायरत्नमाला ।

ग्रन्थकारः राजवल्लभः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १२ । पङ्क्ति० ८-१० । स्तौ०—१ । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का०—१ । स्था० नवद्वीपगोयाङ्गिवासि-
वावुडमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमं देवं दुःखत्रयहरं हरं । संसारसागरचाण्डेतुं सेतुमिषोत्थितं ।
पर्यायरत्नमालेयमायुर्वेदार्णवोत्थिता । विविच्यते मया सारो नातिसङ्क्षेपवित्तरात् ॥
समाप्तिवा० । खण्डितत्वेन शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । पथ्यौषधादिव्यवस्थापनं ।

No. CCVIII.

Pathya-vidhāna. On dietetics in health and disease.

२०८ । पथ्यविधानं ।

ग्रन्थकारः—१ ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १२ । पङ्क्ति० ८-१० । स्तौ०—१ । अ० वङ्गीयं
आ० देशीयकागजः । का०—१ । स्था० नवद्वीपगोयाङ्गिवासिवावुडमेश-
चन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । विनापि भेषजैर्बोधिः पथ्यादेव निवर्तते । न तु पथ्यविहीनस्य भेषजानां शतैरपि ॥
तस्माद् यत्नेन सदैवैः पथ्यापथ्यं सुनिर्णीतम् । विज्ञातव्यं चरादीनां रोगिणां वक्त्रप्रशान्तये ॥
समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अस्मिन् पथ्यप्राधान्यं विद्यते तस्य प्रकाराश्च ।

No. CCIX.

Dravyaguna. By Nārāyaṇa Dēsa. A short treatise on the proper-
ties of various drugs, as also of the different alimentary substance-
in common use among the Hindus of Bengal.

२०६ । द्रव्यगुणः ।

ग्रन्थकारः नारायणदासः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ४ । पङ्क्ति० ५ । स्त्रो—? । अ० वङ्गोयं ।
आं देशीयकागजः । कां—? । स्थां नवद्वीपगोयाडिवासिवावुउमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । परमानन्दसन्देशकरं भद्रकरं सतां । इन्दिरामन्दिरं वन्दे गोपालं नन्दनन्दनम् ॥

श्रीनारायणदामेन कविराजेन धीमता । प्रतिसंस्क्रियते द्रव्यगुणोऽयं राजवल्लभः ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । पानीयादिद्रव्याणां गुणनिरूपणं औषधिव्यवस्था च विद्यते ।

No. CCX.

Paribhāṣā. A guide to medical technicalities ; by Nārāyaṇa Dāsa.

११० । परिभाषा ।

ग्रन्थकारः नारायणदासः ।

विवरणं । अनतिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० २-५ । स्त्रो—? । अ० वङ्गोयं । आ०
देशीयकागजः । कां—? । स्था० नवद्वीपगोयाडिवासिवावुउमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । जयति गगनैकदीपः प्राचीवदनैकदर्पणस्तपनः ।

उदयाचलैकतिलकस्त्रिभुवनमुकुटैकमाणिक्यं ॥

अव्यक्तानुक्तलोकोक्तसन्दिग्धार्थप्रकाशिकाः ।

परिभाषाः प्रकाशन्ते दीपीभूताः सुनिश्चिताः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अनुक्तभागादिकद्रव्यस्य समभागादिप्रतिपादनं यथोक्तद्रव्यालामे प्रतिनिधिविधानञ्च ।

No. CCXI.

Gaṇādhyāya. By Paramēśvara Rakṣita. Classification of medicines.

२११ । गणाध्यायः ।

ग्रन्थकारः परमेश्वररचितः ।

विवरणं । प्राचीनमशुद्धं सम्पूर्णञ्च । प० ६ । पङ्क्ति०—७ । स्त्रो—? । अ० वङ्गोयं ।

आ० देशीयकागजः । कां—? । स्था० नवद्वीपगोयाडिवासिवावुउमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । दिदरगणया युक्तो जीवकर्षभकैः सह ।

दन्तिपक्षो ग्रथकर्षो शकश्चिविः शतावरी ॥

समाप्तिवा० । समस्तवर्गमर्द्धं वा यथास्वाभमथापि वा ।
कल्ककाथरजःस्नेहलेहाद्यैर्थाजयेत् गणान् ॥
इति श्रीपरमेश्वररचितकृतो गणाध्यायः समाप्तः ।
विषयः । गणपठितौषधादिकथनं ।

No. CCXII.

Rituguna. On the effect of drugs and alimentary substances as influenced by the seasons.

२१२ । ऋतुगुणः ।

ग्रन्थकारः—?
विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० १५ । पङ्क्ति०—८-९ । स्त्रो—१ । अ० वक्तीयं ।
आं देशीयकागजः । कां—? । स्या० नवद्वीपगोत्रादिवासिवावुत्तमेशचन्द्रदत्तः ।
प्रा० वाक्यं । मासैर्द्विसहस्रैर्मार्गाद्यैः क्रमात् षडृतवः स्मृताः ।
परिसमाप्तिवाक्यं । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।
विषयः । अस्मिन् ऋतुरसधान्यशकलवणफलतैयक्षोरदधितक्रष्टतादीनां गुणा विद्यन्ते ।

No. CCXIII.

Yoga-chandrikā. An essay on the Yoga system of philosophy. It is probably the same work which is quoted in the Hatha-sanketa-chandrikā of Sundara Deva. Hall's Contribution, 17.

२१३ । योगचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः—?
विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं सम्पूर्णं । प० ७ । पङ्क्ति० ६-७ । स्त्रो—१ । अ० वक्तीयं ।
आं देशीयकागजः । कां—? । स्या० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीमतीशचन्द्ररायः ।
प्रा० वाक्यं । भित्त्वा मूलाभिधानं तदनु रसदलं वारिजं वायुयोगात् ।
भूयो द्विद्वादशार्णं अरदलललितं दग्धपत्रञ्च तद्वत् ॥
प्राप्य श्रीनाथसञ्ज्ञं जननि जनयसि क्षेमकृत् योगिनां यत् ।
पौत्र्यं तेन मातृर्विरचय सततं मातृचित्तोपपुष्पं ॥
समाप्तिवा० । शेषे खण्डितत्वात् अन्तिमवाक्यं नास्ति ।
विषयः । योगनिरूपणं । १७९ सङ्ख्यासमुक्तिजिता तु वैद्यकोया इत्येतस्या एतदीयप्रमाणं
हटदीपिकाध्यामुक्तं ॥

No. CCXIV.

Máyá Tantra. The rigin and adoration of Máya and the myjs-
tic diagrams appropriate for her worship.

२१४ । मायातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० १० । पङ्क्तिः ८ । स्तो० २९० । अ० वङ्गीयं । आ

देशीयज्ञागजः । कां—? स्था० कलिकातास्थत्रीयुक्तवावयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ईश्वर उवाच । शृणु देवि प्रवक्ष्यामि तत्त्वमन्यत् यथा पुरा ।

समाप्तिवा० । इति ते कथितं देवि रहस्यं परमाद्भुतं । न कश्चित् प्रवक्तव्यं यदि तेऽसि दया मयि
इति मर्यातंचे सप्तमः पटलः ॥

विषयः । १ पटले मायोत्पत्तिः । २ साधारानं । ३ देव्या यन्त्रसूत्रादिविधानं । ४ मन्त्र-
पुरश्चरणं । ५ दुर्गानामफलकथनं । ६ योगतत्त्वकथनं । ७ यन्त्रविशेषकथनं ।

No. CCXV.

Níla Tantra. A dialogue between Mahádeva and Durgá, on the
mode of worshipping Dakṣiṇá Kálí, and performing the diverse
ceremonials of that worship.

२१५ । नीलतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । प्राचीनतममपरिशुद्धं । प० ५ । पङ्क्तिः ८ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं । आ० देशीय-

कागजः । कां—? । स्था० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरारूढं देवदेवं जगद्गुरुम् । सदा स्मरमुखी दुर्गा पप्रच्छ नगनन्दिनी ॥

चतुःषष्टि च तन्त्राणि कृतानि भवता प्रभो । तेषां मध्ये प्रधानानि वद मे करुणानिधे ।

समाप्तिवा० । खण्डितेलात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । दक्षिणकालिकायाः पुरश्चरणनैमित्तिकार्चनकुलपूजादिविधानं ।

No. CCXVI.

Navaratnesvara Tantra. On fasts, penance, meditations and the
worship of Kálíká and other Sáкта divinities.

२१६ । नवरत्नेश्वरतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति ७-८ । स्तो०—१ । अ० वङ्गीयं । आ०
 देशीयकागजः । का०—१ । स्या० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीसतीशचन्द्ररायः ।
 प्रा० वाक्यं । हिमवच्छिखराग्रीनं स्वच्छन्दाच्चं महेश्वरं । तपोगुह्यपदद्वन्द्वं प्रेषाच जगदम्बिका ॥
 भयादहं न शृङ्गमि भगवन् ग्रणभैरव । भवार्णवनिमग्नानां लमुदूर्तुमिहाहंसि ॥
 नवरत्नेश्वरं तन्त्रं स्वच्छन्दपदसन्निभम् । पुरा मयि समाज्ञातुं निर्ममे जगदीश्वरः ॥
 समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।
 विषयः । कालिकायाः पूजाध्यानजपादिविधानं ।

No. CCXVII.

Mahākālī Tantra. Discourse on the adoration of Mahākālī.

२१७ । महाकालीतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।
 विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति ७—८ । स्तो०—१ । अ० वङ्गीयं । आ०
 देशीयकागजः । का०—१ । स्या० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीसतीशचन्द्ररायः ।
 प्रा० वाक्यं । पार्वत्युवाच । देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन ।
 येयं त्वया महाविद्या प्रोक्ता देव सुदुर्लभा ॥
 यस्यास्तु ज्ञानमात्रेण कृतार्था तु न संशयः ।
 किन्त्वस्या मन्त्रतन्त्राणि न ज्ञातानि महानघ ॥
 तदेव कथयन्नाद्य यदि तेऽस्ति कृपा मयि ॥
 समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।
 विषयः । महाकाल्याः पूजनध्यानादिनिरूपणं ।

No. CCXVIII.

Rāja-mārtanda alias *Yogasāra Saṅgraha*. A treatise on the preparation of medicated oils and other compound medicines, attributed to Rājā Bhoja Deva of Dhārā.

२१८ । राजमार्तण्डनामयोगसारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः भोजदेवः ।
 विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धं सुजीर्णं । प० २५ । पङ्क्ति ८ । स्तो० ५६० । अ०
 नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—१ । स्या० एसियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । नीलस्निग्धगिरीन्द्रजालकलतासम्बद्धवद्वस्तुहः

चन्द्रांशुयुतिशुभदंष्ट्रवदनः प्रोत्पद्युध्वनिः ।
 लोलोदुद्रेककरप्रहारदलितोदामद्विपेन्द्रः त्रियं
 दिव्याद्देऽग्निशिखापिङ्गनयनखण्डोश्पञ्चाननः ॥
 दृष्ट्वा रोगैः समयेर्जनमवशमिम सर्वतः पीयमानं
 योगानां सङ्ग्रहोऽयं नृपतिशतशिरोधिष्ठिताञ्जन राजा ।
 कारुण्यात् सन्निवद्धः स्फुटपदपदवोसुन्दरोदामवन्द्यै-
 वृत्तैरुद्धृतश्चुप्रमथनपटुना राजमार्त्तण्डनामा ॥
 समाप्तिवाक्यं । समस्तपाथोनिधिवौचिसञ्चयप्रवर्त्तितान्दोलनकेलिकीर्त्तिना ।
 प्रकाशितो भोजन्यपेण देहिनां हिताय नानाविधयोगसङ्ग्रहः ॥
 महाराजयोगोभोजराजविरचितो राजमार्त्तण्डनामयोगसारसङ्ग्रहः समाप्तः ।
 विषयः । नानाविधतैलौषधादिनिरूपणं ।

No. CCXIX.

Siva-sahasra-nāma. One thousand epithets descriptive of the attributes of *Siva*.

२१८ । शिवसहस्रनाम ।

ग्रन्थकारः शिवः ।
 विवरणं । प्राचीनतममपरिशुद्धिः । प० १२ । पङ्क्ति० ५ । स्तो०—? । अ० वङ्गोयं । आ० देशीय
 कागजः । स्था० नवद्वीपछल्लनगरमहाराजयोगेश्वरीसचन्द्ररायः ।
 प्रा० वाक्यं । ऋषय ऊचुः । सूत वेदार्थतत्त्वज्ञ शिवध्यानपरायण ।
 मुक्त्युपायं वदाऽस्मभ्यं कृपालो मुनिसत्तम ॥
 समाप्तिवा० । ये शम्भूँ सुरसत्तमासुरगणैराराध्यमीशं शिवं
 शैलाधीशसुतासमेतममलं सम्यजयन्त्यादरात् ।
 ते धन्या शिवपादपूजनपराह्वान्यो न धन्यो जनः
 सत्यं सत्यमिहोच्यते मुनिवरैः सत्यं पुनः सर्वदा ॥ ५८ ॥
 इति श्रीशिवरहस्ये सप्तमांशे स्कन्दसदाशिवसंवादे शिवसहस्रनामकथनं नाम
 प्रथमोऽध्यायः ।
 विषयः । शिवस्तोत्रं ।

No. CCXX.

Syāmārchana-chandrikā. The mode of worshipping the goddess
 Syāmā or the rituals of the Kālīpujā By Mādhavānanda,

२२० । श्यामार्चनचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः रत्नगर्भसार्वभौमः ।

विवरणं । गवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १७६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५२५० । अ० षड्गीयं । आ०
कागजः । शकान्दाः १७४५ । स्या० कलिकातास्यश्रौतश्रौतवावयतोन्मोहमठाकुरः ।

प्रां वाक्यं । नमामि कालीं कलिकलमपापदां प्रेतासनां चण्डनृमुखधारिणीं ।

विशालदंष्ट्रानिवहैर्भयागकां कृष्णां त्रिनेत्राञ्च दिगम्बरां तां ॥

समाप्तिर्वा । गौडचोरत्नगर्भाख्यसार्वभौमविपश्चिता ।

वंश्यानां हितमुद्दिश्य हता श्यामार्चनचन्द्रिका ॥

इति स्वर्णप्राप्तनिवासिगौडमहागमिकश्रौतश्रौतगर्भसार्वभौमविरचितायां श्यामा-
र्चनचन्द्रिकायां नित्यानुष्ठानादिप्रकरणं षष्ठः पटलः ।

विषयः । शक्तिमाहात्म्यं विद्यामाहात्म्यं देव्यः सान्नायविशेषपूजाङ्गभूतशृङ्गादि देव्याना-
मान्यविशेषपूजा पुरस्चरणं शक्ताचारवोरसाधनादिसाधनप्रभेदादीनि दक्षूनि
प्रकरणानि विद्यन्ते ।

CCXXI.

Tattva-dīpikā. A commentary on the Megha-dūta of Kālidāsa, by
Bhāgīratha Mīśra. The commentary that is generally known is by
Mallinātha. Wilson had access to five others, viz. the works of
Kalyāṇa Malla, Saṁstāna Gosvāmī, Bharata Mallika, Ramānātha
Tarkālakāra, and Haragovinda Vāchaspatī; but he does not appear
to have seen the work now under notice.

२२१ । तत्त्वदीपिका ।

ग्रन्थकारः भागीरथमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २५ । पङ्क्ति० १-८ । श्लो०—१ । अ० षड्गीयं ।

आ० कागजः । का०—१ । स्या० भवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रौतसतीश्वरप्रसादः ।

प्रां वाक्यं । परमानन्दसन्देहकन्दं वन्देऽमुदप्रभं । गोविन्दमशुभखन्दमिन्दिरानन्ददायकं ।

श्रीभःगीरथमिश्रेण गोविन्दपदसेविना । क्रियते मेघदूताख्यटीकेयं तत्त्वदीपिका ।

समाप्तिर्वा । एतेन मेघे आशीर्वादः हतः । ११४ ॥

इति मद्यमद्योपाध्यायश्रीभागीरथमिश्रविरचिता तत्त्वदीपिकास्त्वा मेघदूतटीका
समाप्ता ।

विषयः । मेघदूतार्थविवरणं ।

CCXXII.

Sāra-sangraha. A manual of practice of medicine and therapeutics. By Raghunātha.

२२२ । सारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः रघुनाथः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ४१ । पङ्क्ति० ६-७ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपलक्ष्मणगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । अश्लेषगदविध्वंसं नत्वा लक्ष्यपदाम्बुजं । कृतः श्रीरघुनाथेन ग्रन्थोऽयं सारसङ्ग्रहः ॥

श्रीपार्वतीहृदयमन्दननित्यनाथसिद्धादिभिर्विरचितान्यवस्तोकां तानि ।

तन्त्राणि वीक्ष्य चरकादिमतं समासात् नृणां हिताय वङ्गशो रचितः प्रयत्नात् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । विविधरोगौषधिषड्व्याजां निरूपणं ।

CCXXIII.

Śabda-bhedaPrakāśa. A vocabulary of words having the same, or very nearly the same, sounds, but very different meanings. Anonymous.

२२३ । शब्दभेदप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनम् । प० ६ । पङ्क्ति० ५ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपलक्ष्मणगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । प्रबोधनायाखिलशब्दिकानां लपामुपेत्यापि सतां कवीनां ।

कृतो मया रूपमवाप्य शब्दभेदप्रकाशोऽखिलवाङ्मयार्थः ॥

समाप्तिवां । अव्ययानव्यया दोषा शब्दो वाच्य प्रचक्ष्यते ॥ इति शब्दभेदप्रकाशः ॥

विषयः । शब्दानां विशेषप्रतिपादनम् यथा अगार आगारः अम्बूकः अम्बुकः शम्बूकः शम्बूक इत्यादि ।

CCXXVI.

Annapūrnāśṭottara-sata-nāma Stotra. A hymn in praise of Annapūrnā, a form of Durgā, in which one hundred and eight epithets appropriate to her are worked out into verses. This is said to be a fragment of the Tantra named *Śiva-Rahasya*, but it does not occur in No. 233.

२२४। अन्नपूर्णाष्टोत्तरशतनामस्तोत्र० ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनम् । प० १ । पङ्क्ति०—१ । श्लो०—१ । अ० वक्ष्ये । आ०

कागजः । कां—१ । स्थां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितं

समाप्तिर्वा । तेषां मुक्तिर्भवत्येव मङ्गले भद्रनुपहात् ॥

इति शिवरक्षस्ये सप्तमांशे अन्नपूर्णाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । अन्नपूर्णाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रं ।—

CCXXV.

Ulkādi-svarūpa. Extraordinary physical phenomena, such as meteors, rain-bows, multiplicity of moons, spontaneous fires in forests, their nature and causes, and prayers for alleviating their evil effects. The work is incomplete; it is probably a part of one of the Tantras.

२२५। उल्कादिस्वरूपः ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १८ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो०—१ । अ० वक्ष्ये । आ०

कागजः । कां—१ । स्थां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । तत्र प्रथमत उल्का तत्स्वरूपमाह—

समाप्तिर्वा । खण्डितं ।

विषयः । प्रथमा शान्तिः द्वितीया शान्तिः तृतीया शान्तिः चतुर्थी शान्तिः पञ्चमी शान्तिः षष्ठी शान्तिः सप्तमी शान्तिः सामान्या शान्तिः प्रतिसूर्यकः परिवात्मकाराद्भुतानि जायाद्भुतं सन्ध्याद्भुतं दिवानक्षचदर्शनाद्भुतं दृष्टाद्भुतानि मेघाद्भुतं विद्युत् दिग्दाहः चन्द्रोत्पात इन्द्रधनुः निर्वातदण्डदुत्पातादिः अन्नरौच्योत्पातादयश्च निरूपिताः ।

CCXXVI.

Jyotis-sāra. The elements of Astronomy. By Halāyudha Miśra.

२२६। ज्योतिःसारः ।

ग्रन्थकारः हलायुधमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ११ । पङ्क्ति० ५-७ । श्लो०—१ । अ० वक्ष्ये ।

आ० कागजः । कां—१ । स्थां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रां वाक्यं । मेढ्रस्थाने शिखाकारमाधारे कनकप्रभं । नाभिस्थं सूर्यविष्णुतं तक्षणादित्यवर्चसं ।
समाग्निवां । —परिहरेत् षष्ठोमिह द्वादशी० । इति सर्वसम्पत्तललायुधभित्तनञ्जोतिः-
सारः समाप्तः ॥

विषयः । ग्रन्थनक्षत्रादिनिरूपणं ।

CCXXVII.

Shatchakra-bheda. Adoration of the female energy, Śakti, through the medium of mystic diagrams. By Purnānanda.

२२७ । षट्चक्रप्रभेदः ।

ग्रन्थकारः पूर्णानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १० । पङ्क्ति० २-६ । स्तो०—१ । अ० नामरं ।

आ० कागजः । कां—१ । स्थां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीशुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रां वाक्यं । अथ तन्त्रानुसारेण षट्चक्रादिक्रमोक्तम् । तस्यै परमानन्दनिर्वाद्यप्रथमाङ्कुरः ॥

समाग्निवां । —तरी मृत्यते । इति श्रीपूर्णानन्दविरचितः षट्चक्रप्रभेदः समाप्तः ॥

विषयः । मूलाधारादिचक्राणां विवरणम् ॥

CCXXVIII.

Varudā Tantra. This MS. is probably incomplete. The following are the contents of the first eight chapters ; 1st. mystic mantras of Kālī and Dakṣiṇā Vidyā ; 2nd. diurnal duties of Śāktas ; 3rd. the mode of attaining perfection in the Kālī mantra ; 4th. time appropriate for the attainment of that perfection ; 5th. certain mantras of Kālikā for the attainment of special objects ; 6th. Yoni Mudrā or the mystic diagram of the female energy ; 7th. worship of the spiritual guide ; 8th. astrological influence on the mantra for the worship of Kālikā.

२२८ । वरदातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १२ । पङ्क्ति० ४-६ । स्तो०—१ । अ० वज्रीयं ।

आ० कागजः । कां—१ । स्थां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीशुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रां वाक्यं । देवदागवगर्भर्वसेवितं त्रिदशेश्वरं । उवाच विनय-विष्टा पार्वती पार्वतपतिं ।

देव्युवाच । दयदेव महारैव जगदानन्दकारक । कांरुका वरदा देवी कथं भवति तद्वद ॥

समाप्तिर्वा । यदि प्रकाशिता न स्यात् विगुणा परमेस्वरी । प्रकाशिता च सा देवी सर्वनाश-
करी मता ॥ इति वरदात्मन्ने अष्टमः पटलः ॥

विषयः । अत्राष्टो पटलानि विद्यन्ते । प्रथमे कालीमन्त्रदक्षिणाविद्यामन्त्रकथनं । द्वितीये
नित्यनैमित्तिकत्वकथनं । तृतीये कलौ कालीमन्त्रपुरस्सरणप्रशंसा । चतुर्थे
तदीयपुरस्सरणस्य कालनिरूपणं । पञ्चमे राक्षसाभार्य कालिकायास्तत्त्वर-
मन्त्रसाधनं । षष्ठ्येनिसुद्राकथनं । सप्तमे गुरुपूजाविधिः । अष्टमे कालिकाया-
मन्त्रकालमन्त्रकथनं ।

CCXXIX.

Vīra Tantra. This is likewise incomplete. Its contents are ; 1st. the spiritual guide ; 2nd. the worship of Tārā ; 3rd. derivation of certain mystic mantras ; 4th. those appropriate to particular individuals ; 5th. the mode of attaining perfection in them ; 6th. desirable objects defined ; 7th. worship of Dakṣiṇā Kālī ; 8th. and 9th. isoterics of the Śākta secret science ; 10th. controul over the passions ; 11th. characteristics of the mahā-vīra, or the great hero in this form of religious worship ; 12th worship of Mahā-vidyā ; 13th. worship of Ugra-chandā ; 14th. vocabulary of mystic mantras ; 15th. means and observances for the attainment of supernatural powers, for the destruction of enemies, securing the affection of woman. &c. &c.

२२८ । वीरतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ७० । पङ्क्तिः ४-६ । श्लो०—? । अ० वल्लीयं ।

आं कागलः । कां—? । स्यां नवद्वोपलम्बनगरमहाराजश्रीयुक्तसतोश्चन्द्रायः ।

प्रा० वाक्यं । शम्भो सर्वविचारवर्धकतुरः सर्वगमनां निधिस्त्वं दाता सदसत्फलैकनिपुणस्त्वं-
ब्रह्म बन्धोऽपि च । देव लज्जानपारे प्रभवति न हि यत्तादृशं कार्यरूपं तन्नै-
वास्ति न जायते अम पुनर्वाच्यं विचार्य गुरो ॥

यदुक्तं भवता तन्त्र तत् सर्वं दुःखसिद्धिदं ।

विना पापैर्विना दुःखैस्तत्सिद्धिं ब्रूहि मे प्रभो ॥

समाप्तिर्वा । खण्डितं ।

विषयः । पञ्चदशपटलान्यत्र सन्ति । तत्र १ गुरुरहस्यं । २ ताराप्रकरणं । ३ मन्त्रो-
द्धारः । ४ मपर्थ्याक्रमः । ५ पुरस्सरणविधिः । ६ काम्यकर्मनिर्णयः । ७ दक्षिण-
कालिकाप्रकरणं । ८ गुरुविशारदस्य । ९ यन्त्रमन्त्रादिकथनं । १० नि-

यदकथनं । ११ महावीरक्रमः । १२ महाविद्यानुष्ठानं । १३ उग्रचण्डाप्रकरणं ।
१४ मन्त्रकोषादिकथनं । १५ रुक्प्रतिकारः ।

CCXXX.

VimalāTantra. Mystic rites to be celebrated with wine, women, &c.

२३० । विमलातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहम् । प० ११ । पङ्क्ति० १-५ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । कां—? । स्यां नवद्वीपछण्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । शिव उवाच । प्रचण्डचण्डिकाविद्या त्वयोक्ताऽधिगता मया ।

सम्पत्तिं श्रोतुमिच्छामि बोधार्थां नित्यकर्मा यत् ॥

यस्यानुष्ठानमात्रेण ब्रजेत् तत्तत्पुरमादतः ॥

समाप्तिर्वा० ।—प्रचण्डचण्डिका देवो तस्य सर्वं विनाशयेत् ॥

इति श्रीविमलातन्त्रे सप्तमः पटलः ॥

विषयः । सप्त पटलान्यत्र विद्यन्ते । प्रथमे ग्राम्यव्यवहारेण रुक्मीयस्त्रिया शक्तिसाधनं
देव्याभिहितं । द्वितीये परकीयस्त्रिया शक्तिसाधनं । तृतीये योगान्तरकथनं
चतुर्थे गौर्यास्तवक्रमप्रश्नोत्तरे । पञ्चमे प्रचण्डचण्डिकाकवचं । षष्ठे कुलाचा-
रविषयकप्रश्नोत्तरे । सप्तमे कुलाचारविवेकः ।

CCXXXI.

Durgā-pujā-vidhi. Manual for the performance of the Durgā Pujā.

२३१ । दुर्गापूजाविधिः ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहम् । प० ४१ । पङ्क्ति० ६ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । शकाब्दाः १५०६ । स्यां नवद्वीपछण्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । अथ नवम्यादिकल्पः ।

समाप्तिर्वा० । ततो दशान्यूनब्राह्मणान् भोजयेत् इति ।

इति वार्षिकशरत्कालीनदुर्गापूजाविधिः ।

विषयः । यथाक्रमं जयदुर्गापूजानुष्ठानविवरणं ।

CCXXXII.

Kālī-pūjā-vidhi. Guide to the performance of the Kālī Pūjā.

२३२ । कालीपूजाविधिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० १९ । पङ्क्ति० ५ । स्तो०—? । अ० बङ्गीयं ।
आं कागजः । कां—? । स्थां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रायः ।
प्रा० वाक्यं । तत्रादौ स्नानादिकं विधायेत्यादि ।
समाप्तिवां । यथा सुखं विश्वरेत् । इतिकालीपूजापद्धतिः समाप्ता ।
विषयः । कालिकाया ध्यानमन्त्रादिकथनं ।

CCXXXIII.

Śiva-rahasya. A compilation from the Tantras on the devinity and worship of Śiva. Anonymous.

२३३ । शिवरहस्यं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २६० । पङ्क्ति० ६-११ । स्तो०— । अ० बङ्गीयं ।
आं कागजः । कां—? । स्थां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रायः ।
प्रा० वाक्यं । अथ जपुः । सूत्रं वेदार्थतत्त्वज्ञं शिवध्यानपरायणं ।
मुक्त्युपायं वदाम्नाभ्यं कृपालो मुनिसत्तम ॥
समाप्तिवां । —अक्षरद्वयः स्मरणयोगी ॥ १०११ ॥
इति श्रीशिवरहस्ये सप्तमांशे शिवगौरीसंवादे काशीप्रभावकथनं नाम
एकोनविंशोऽध्यायः ॥
विषयः । शैवाच्येन जपन होमपुरस्करणमन्त्रोद्धारयन्त्रोद्धारस्तवकवचादीन्यत्र वर्तन्ते एतेषां वि-
चारपूर्विका व्यवस्था च वर्तते ।

CCXXXIV.

Durgā-bhakti-laharī. An eulogium on faith in Durgā. By Ra-
ghūttama Yati.

२३४ । दुर्गाभक्तिलहरी ।

ग्रन्थकारः । रघूत्तमतीर्थः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २६ । पङ्क्ति० ५-६ । स्तो०—? । अ० बङ्गीयं । आं
कागजः । शकान्दाः १६६७ । स्थां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रायः ।

प्रा०वाक्यं । निःशरीरोऽपि भगवान् सशरीरोऽभजायते । यो भक्तकथया देवस्तं वन्देऽहं सनातनं ।
 स्त्रीपुंसादिबपुर्दत्ते देवतिर्याङ्मराकृतिः । निराकृतिरपोशमो मठवत् यः स नोऽवतु ॥
 समान्निवां । इति सकलजगद् विभर्ति या सा मधुरिपुमोदकरोन्द्रियस्वरूपा ।
 रमयति च हरं शिवास्वरूपा वितरतु यो विभवं शुभानि माया ॥
 विषयः । दुर्गाभक्तिमाहात्म्यादिकथनं ।

CCXXXV.

Mahānīla Tantra. On the devinity of Śīva and Śaktī, and their mantras.

२३५ । महानीलतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ८६ । पङ्क्ति० १-७ । स्तो०—१ । अ० वज्रीयं ।
 आं कागजः । कां—१ । स्यां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।
 प्रा० वा० । कैलाशशिखराकूटं देवदेवं जगद्गुरुं । सदा स्नेरमुखी दुर्गा पप्रच्छ नगनन्दिनी ।
 समान्निवां । यथा शक्त्या तु दीयेत देशकालानुरूपतः । न वित्तशायं कुर्वीत न श्राठं कुरते सुधीः ।
 इति महानीलतन्त्रे हरगौरीसंवादे एकविंशः पटलः ।
 विवरणं । शिवशक्तिप्राधान्ययोगस्वरूपादिनिरूपणं ।

CCXXXVI

Tīrī pralīpa. A compendium, in five chapters, on the principles of the Śākta faith, and the rules to be observed in the worship of Tārā. By Lakshmaṇa Deśika.

२३६ । ताराप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणदेशिकः ।
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ३० । पङ्क्ति० ६-७ । स्तो०—१ । अ० वङ्गीयं । आं
 कागजः । कां—१ । स्यां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।
 प्रा०वाक्यं । पञ्चाशद्वर्णभेदाः सकलगुणमयो नादचिद्रूपसाक्षी द्यौषी सत्ता विधाता परमगुरुतरो
 निष्कलो निर्विकारः । आधारे लिङ्गनाभौ हृदि गलवदने भालदेशे स्तम्भाय्याशौ
 यो रामभद्रः स जयति नितरां योगिनां ज्ञानशम्यः ।
 नत्वा वेदाभ्युपारं द्विजकुलतिलकं व्यासदेवं विवानैर्लोकाणां धमहेतौ कलि-
 भवविभवे तारणार्थं प्रथमात् । स्वच्छं सत्कारभूतं त्रिविधजनहितं मन्त्रमन्त्रादिगुह्यं
 व्याचक्षे भव्यभुक्तिवरयजनविधौ शास्त्रमेतत् समन्तात् ॥

समाप्तिवा० । एतद्ग्रन्थं परमं कथितं प्रतिगोपितं । न दद्यात् भक्तिहीनाय निर्धनाय कदाचन ॥

इति श्रीलक्षणदेशिकविरचिते ताराप्रदीपे नानामन्त्रकथनं नाम पञ्चमः पटलः ।

विषयः । १ पटले मन्त्रसाधनविवरणं । २ पूजासङ्केतकथनं । ३ मन्त्रसङ्केतकथनं ।

४ साधनसङ्केतः ५ नानामन्त्रकथनं ।

CCXXXVII.

Kārtavīrya-dīpa-lāna Paddhati. Rules for dedicating lighted lamps to Kārtavīrya. By Lakshmaṇa Deśika.

२३७ । कार्तवीर्यदीपदानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः लक्षणदेशिकः ।

विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धं । प० १६ । पङ्क्ति० ७-८ । स्तो० २५० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कार्तवीर्यदीपदानप्रयोगः । तत्र वसन्तशिशिररश्मिस्तत्तुषु वर्षाशरदोर्वा ।

वैशाखश्रावणाश्विनकार्तिकशरदौषमाष फाल्गुनमासेषु ॥

समाप्तिवा० । इति श्रीकार्तवीर्यदीपदानपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । कार्तवीर्यप्रीत्यर्थकदीपदानविवरणं ।

CCXXXVIII.

Kālyāṣṭuka. A hymn to Kālī. from the *Dakṣiṇā-Kālī-Kalpa.* By Viṣṇu.

२३८ । काव्यष्टकं ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति० २-८ । स्तो० १०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव उवाच ॥ सुखासीनं जगन्नाथं कैलासे गिरिजैकदा । आलिङ्ग्याह कथं वाचं

दत्ताऽङ्गाङ्गेय वञ्चने ॥

समाप्तिवा० । वाचा वृक्षस्तिसमो गजवाजिवृन्दसंख्यमानचरणो दिवि मोदते च ।

इति श्रीदक्षिणकालिकाकल्पे विष्णुना विरचितं काव्यष्टकं समाप्तं ।

विषयः । कालिकास्तवः ।

CCXXXIX.

Sanatkumára Tantra. A Vaishṇava Tantra, attributed to Sanatkumára, one of the earliest Rishis. Its contents are ; 1st. mantra of Vishṇu ; 2nd. 3rd. & 4th. worship of Kṛishṇa ; 5th. mystic mantras of Vishṇu ; 6th. mystic mantras of Gopála ; 7th. the form in which Gopála should be worshipped ; 8th. Homa &c. explained ; 9th. a charm for overcoming evils of every kind ; 10th. ritual for attaining perfection in the mantras ; 11th. initiation in the mantras.

२३९ । सनत्कुमारतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः सनत्कुमारः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० २८ । पङ्क्तिं ६ । स्तो० ५०४ । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—१ । स्था० कलिकाताम्रश्रीयुतबावुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नमः कनककिञ्जल्कपीतनिर्मलवाससे । महावीजरिपुस्तन्वसृष्टचक्राय चक्रिणे ॥

सुविविक्ते वने रम्ये सिद्धचारणसेविते । सनत्कुमारं नत्वाप्यपप्रच्छदं पुलस्तकः ।

समाप्तिवा० । दक्षिणाभिमुखं दृष्ट्वां दोलयेद् यः समाहितः ।

लक्ष्मीस्तस्य गृहं साक्षात् त्रिसन्ध्यां न विमुञ्चति ।

इति सनत्कुमारीयतन्त्रे एकादशः पटलः ।

विषयः । १ विष्णुमन्त्रकथनं । २-३ श्रीकृष्णपूजादिकथनं । ५ श्रीकृष्णविषयकमनजान-
रकथनं । ६ गोपालमन्त्रकथनं । ७ गोपालपूजाकथनं । ८ होमादि-
निर्णयः । ९ त्रैलोक्यमङ्गलकवचं । १० पुरस्सरविधानं । ११ दोक्षाधिकथनं ।

CCLX.

Tantra Ratna. This MS. is incomplete ; it contains 5 Patalas on the following subjects : viz. secret congregation ; time for initiation ; mystic diagrams ; rituals ; regulation of the breath and gesticulation during worship. By Śrīkṛishṇa Vidyāvágīśa.

२४० । तन्त्ररत्नं ।

ग्रन्थकारः श्रीकृष्णविद्यावागीशः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० २९ । पङ्क्तिं ११- । स्तो० १८०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—१ । स्था० कलिकाताम्रश्रीयुतबावुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नित्यामन्दां परां वन्द्य ब्रह्मरूपां गुणाश्रयां । सर्वभूतमयीन्देवीं श्रीमन्तिपरसुन्दरीं ।

पुराणकरणं वन्दे ग्रणेशं पार्वतीसुतं । यस्य स्मरणमात्रेण विघ्ना दूरेभवन्ति हि ।
समान्निवा० । खण्डितं ।
विषयः । १ चक्रविचारः । २ दीक्षाकालनियमः । ३ सर्वसोमद्रमण्डलादिकथनं । ४ साङ्ग
पूजनादिविधानं । ५ भाटकाभ्यासादिकथनं ।

CCLXI.

Devī Upanishad. On the preeminence of the Devī as the supreme
divinity.

२४१ । देव्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—? ।
विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्तिं ६-७ । स्तो० ५० । अ० षड्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्या० कलिकास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । ओं सर्वे देवा देवीमुपतस्थुः । काऽसि त्वं महादेवी साऽब्रवीदहं ब्रह्मरूपिणी ।
मत्तः प्रकृतिपुरुषात्मकं जगत् शून्यञ्चाशून्यञ्च अहमानन्दानानन्दौ ।
समान्निवा० । प्राणप्रतिष्ठायां जपत्वा प्राणानां प्रतिष्ठा भवति भौमास्त्रिन्यां महादेवीसन्निधौ जपत्वा
महास्रत्युं तरति महास्रत्युं तरति च एवं वेद इत्युपनिषत् । इति देव्याथर्वण
श्रीर्वं सम्पूर्णं ।
विषयः । देव्याः जगत्कर्तृत्वाद्विप्रतिपादिनौ ब्रह्मविद्या ।

CCLXII.

Śakti-ratnākara. A work of the Tantra class in five chapters.
Contents: 1st. an enquiry into what is Brahma; 2nd. the true nature of
Durgā; 3rd. the merits of her many names; 4th. the merits of wor-
shipping her; 5th. the nature and attributes of Mahāvīdyā.

२४२ । शक्तिरत्नाकरः ।

ग्रन्थकारः—? ।
विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० २६ । पङ्क्तिं ६ । स्तो० ८२६ । अ० षड्गीयं ।
आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । या शक्तिर्गिरिशस्य चक्षुरधिका दृष्टिः परा शम्भवो कण्ठे गीः श्रवणे रवा च रसना-

मध्ये रसैकात्मिका । प्राणै याऽपि च भक्तिका किमपरं प्राणात्मिका मानसे । वन्दे तः ।
त्रिगुणैकवन्दितपदां भूयोऽपवर्गप्रदां ।

समाप्तिवा० । गकारः सिद्धिदः प्रोक्तो रेफः पापस्य दाहकः ।

उकारः शम्भुरित्युक्तस्त्रितयात्मा गुरुः परः ।

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो महेश्वरः ।

गुरुदेवात् परं नास्ति तस्मै श्रीगुरवे नमः ।

इति शक्तिरत्नाकरे श्रीविद्यामहाविद्यानिरूपणं नाम पञ्चम उद्घासः । समाप्तार्थ-
ग्रन्थः ।

विषयः । १ ब्रह्मनिरूपणं । २ दुर्गास्वरूपनिरूपणं । ३ भगवत्या नाममाहात्म्यं । ४ दुर्गारा-
धनमाहात्म्यं । ५ महाविद्यानिरूपणं ।

CCLXIII.

Uṛdhvāmnāya Saṁhitā. A treatise on modern Vaishṇava faith, attributed to Nārada. Its contents are ; 1st. faith in the spiritual guide ; 2nd. incarnations ; 3rd. derivation of the mystic mantra for the worship of Gaura and Chaitanya ; 4th. praise of the *tulasi* plant ; 5th. praise of the river Ganges ; 6th. worship of the spiritual guide ; 7th. hymn to Nārāyaṇa ; 8th. praise of Gayā as a place of pilgrimage ; 9th. praise of the month Kārtika, as the season meat for the performance of religious acts ; 10th. various sects of Vaishṇavas ; 11th. worship of Vaishṇava saints ; 12th. offences against the Vaishṇava religion.

२४३ । ऊर्ध्वास्त्रायसंहिता ।

ग्रन्थकारः नारदः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १४ । पङ्क्ति ९ । स्तो० १५२ । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—१ । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवानुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक् । कदाचिन् सुखमाप्सोर्न नारदं मुनिसत्तमं । पत्रच्छ निधतो भूत्वा व्यास लीकनमस्कृतः ॥

महासुने कथय मे विष्णुभक्तिमनुत्तमां । विष्णुभक्तिश्च कात्स्न्येन उक्तारगुणांस्तथा ।

समाप्तिवा० । अष्टादशपुराणानि महाभारतमेव च । अत्रा यत् फलमाप्नोति तद्दुर्लभायश्च वात् ।

प्रत्यहं पूजनं कुर्यात् पुस्तकस्य तु वैष्णवः । लक्ष्मीनारायणस्य च स्थाप्य भक्तिभावतः ॥

इत्यूर्ध्वास्त्रायसंहितायासंपराधकथनं नाम द्वादशोऽध्यायः ।

इत्यूर्ध्वास्त्रायसंहिता समाप्ता ।

विषयः । १ गुरुभक्तिकथनं । २ अवतारकीर्तनं । ३ भौरमन्त्रोद्धारः । ४ तुलसी-
माहात्म्यवर्णनं । ५ गङ्गासाक्षात् । ६ गुर्वादिपूजाकथनं । ७ नारायणस्तवः ।
८ गङ्गासाक्षात् । ९ कार्तिकमासमाहात्म्यं । १० दैत्यववर्गग्रहणं । ११ वैष्णव-
सङ्ख्यारपूजा । १२ अपराधकथनं ।

CCXLIV.

Tantra-ganṭharva. An elaborate treatise on the various subjects
of Śākta religious observances, attributed to Dattātreyā, author of one
of the original Smritis.

२४४ । तन्त्रगन्धर्वः ।

ग्रन्थकारः दत्तात्रेयः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । पृ० १८२ । पङ्क्तिं ६ । स्तो० ४५०५ । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताम्रश्रीयुतवायुनीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । यं वदन्त्यमलात्मानः पुरुषं प्रकृतेः परं । चिद्रूपं परमानन्दं वन्दे तं विघ्ननाशनं ।

भर्तारं गुणद्विभूत्यमलं गलाभिसारक्रमादिव्यन्ती कुलवत्तनैव गुणवत्यानन्दमात-
न्वती । श्वेते सुप्रभुजङ्घनेतकुटिला या मेरुमूलं गता सूते जनुशतानि तानि मुर-
जिन्मुह्यानि पायादसौ ।

समाप्तिवा० । अनेन ज्ञानमाप्नोति संसारार्णवनाशनं । तस्मादेवं विदित्वैव कैवल्यं फलमश्नुते ।

इति तन्त्रगन्धर्वे द्विजत्वारिंशत् पटलः ।

विषयः । १ देवीं प्रति महादेवस्य गौतमोक्तशस्त्रादीनामनादेयकथनं । २ शक्ति-
मन्त्रकथनं । ३ पञ्चमोविद्यामाहात्म्यं । ४ त्रिपुराकवचः । ५ त्रिपुर-

सुन्दर्यायननादिकथनं । ६ त्रिपुरादेव्यः पूजादिकथनं । ७-८-९

१० षोडशमाहकान्यासकथनं । ११ करणद्वयादिकथनं । १२ षोडशोपचारपू-

जादिकथनं । १३ साङ्गवह्निदोगविधानं । १४ खेचर्यादिनानाविधमुद्राकथनं ।

१५ पूजोपचारकथनं । १६ मयविशेषादिकथनं । १७ प्रकटादिशक्तिविशेष-

पूजनं । १८ जपविधानं । १९ वटुकादिविधानं । २० —२१-२२ शेषिकादेव्याः

पूजनादिविधानं । २३ कुमारोपूजाकथनं । २४ तत्फलकथनं ।

२५ पुण्यक्षेत्रादिकथनं । २६ गुरुशिष्यलक्षणकथनं । २७ दीक्षाविधानं । २८-२९

पुरस्चरणविधानं । ३० हंसमन्त्रजपकथनं । ३१ हंसविधानं । ३२ मुद्रा

धारणविधिः । ३३ पूजाधिष्ठानस्थानकथनं । ३४ कुलाचारादिकथनं ।

३५ रात्रौ शक्तिविशेषपूजाकथनं । ३६ कुलपूजाकथनं । ३७ ३८ शक्ति-

माहात्म्यं । ३९ कौलाचारकथनं । ४० शिवशक्तिज्ञानं । ४१-४२ तत्त्वज्ञान-
कथनं ।

CCXLV.

Kula-chūḍā-maṇi Tantra. This MS. is incomplete. Its subject is the adoration of the Devī through the medium of wine, women &c. It is one of the text books of the Kaulas, a sect of lecherous drunkards.

२४५ । कुलचूडामणितन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० २३ । पङ्क्तिं ५ । स्तो० ४६० । अ० वङ्गीयं ।
आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताम्रश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।
प्रा० वाक् । असङ्ख्या त्रिपुरा देवि असङ्ख्याना च कालिका ।
वागीश्वरी तथाऽसङ्ख्या तथा चाप्यकुलाकुला ॥
मातङ्गिनी तथा पूर्णा विमला चण्डनायिका ।
त्रिपुरैकजटा दुर्गा या चान्या कुलतुन्दरी ॥
वैष्णवं गणपत्यञ्च तथा सौरभतं तथा । शैवं शङ्करञ्च यत्किञ्चिद्भूतसम्भवं ॥
समान्निवा० । खण्डितं ।

१ पटले कुलतन्त्रप्रशंसा । २ कौलकर्तव्यानुष्ठानकथनं । ३ कुलशक्तिपूजा-
विधानं । ४-५-६ कौलिकानुष्ठानविशेषः । ७ महिषमर्दिन्या स्तवादिकथनं ।

CCXLVI.

Kankāla-mālinī Tantra. An original Tantra in fifty thousand verses. The portion found contains: 1st. the relation of the Devī to the letters of the alphabet; 2nd. the mystic diagram of the *Yoni*; 3rd. adoration of the spiritual guide; 4th. the mantra of Mahākālī; 5th. the mode of praying with it.

२४६ । कङ्कालमालिनीतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० २८ । पङ्क्ति० ६ । स्तो० ६७६ । अ० वङ्गीयं ।
आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताम्रश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।
प्रा० वाक् । श्री भेरुवाच । त्रिपुरेश महेशान पार्वतीप्राणवल्लभ ।

जगद्वन्द्वं शूलपाणे वर्षानां कारणं वद ॥

समाप्तिवा० । प्रत्यहं प्रजपेदादौ तदा सिद्धिः प्रजायते । सत्यं सत्यं परं सत्यं सत्यपूर्वं समीरितं ।
इति दक्षिणाध्याये सार्द्धलवग्रन्थे कङ्कालमालिनोत्तम्वे पुरश्चरणादिकथनं नाम पञ्चम
पटलः ।

विषयः । १ अकारादिवर्णानां शिवशक्तिसरूपकथनं । २ योनिमुद्राकथनं । ३ गुरुपूजा-
तत्त्ववचादिकथनं । ४ महाकालोत्तमन्वकथनं । ५ पुरश्चरणविधानं ।

CCXLVII.

Guru Tantra. The spiritual guide, his character and adoration.

२४७ । गुरुतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । नवोनं परिशुद्धञ्च । प० २२ । पङ्क्ति० ४ । स्तो० २६४ । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्थ० कलिकातास्थीयुतवावुयतोन्ममेहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं । शङ्करं रक्षसि प्रीत्या पप्रच्छ परमेश्वरी ।

श्रीदेव्युवाच । देवदेव जगद्वन्द्वं सृष्टिस्थित्यन्तकारक ।

परमेश मद्देशान सर्वभूतहिते रत ॥

समाप्तिवा० । इत्युक्तं मम तन्त्रराजमतुलं पुण्यं यशस्यं कृती नित्यं शम्भुमहेश्वरीगुरुपदं ध्यात्वा
सदा वै पठेत् । तस्यासीत् किल भक्तिशक्तिवटिता मुक्तिः करस्यायिनी । वश्यं याति
महीपतिः प्रतिदिनं लक्ष्मीश्वरोऽयं भवेत् ॥ इति श्रीगुरुतन्त्रे पञ्चमः पटलः ॥

विषयः । गुरुध्यानपूजामाहात्म्यादिकथनं ।

CCXLVIII.

Brahmānīla-jñāna Tantra. A Tantra on the origin and destruction of the universe, and the knowledge of the devine essence.

२४८ । ब्रह्माण्डज्ञानतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः ।

विवरणं । नवोनं परिशुद्धञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ६ । स्तो० २४० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्थ० कलिकातास्थीयुतवावुयतोन्ममेहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेव जगद्गुरुं । पृच्छत्येव उमा देवी ब्रह्मज्ञानं मद्देश्वरं ।

कुतः सृष्टिर्भवत्येव कुतः सृष्टिर्विनश्यति । ब्रह्मज्ञानं कथं देव सृष्टिसंहारवर्जितं ।
समाप्तिर्वा० । पुष्पाष्टानामिदं देवि विचार्य ब्रह्मविद्भवेत् ।
निन्दका यान्ति वरकं नाहं त्रामि महेश्वरि ।
इति श्रीपार्वतीश्वरसंवादे ब्रह्माण्डज्ञानमहाराजतन्त्रे पञ्चमः पटलः ।
विषयः । ब्रह्मतत्त्वनिरूपणं ।

CCXLIX.

Uttara Tantra. This treatise includes ten chapters on the following subjects of the Śākta faith, viz: 1st. duties of the faithful; 2nd. the mode of performing them; 3rd. proper persons for initiation into the faith; 4th. discription of *Kula-Śakti*; 5th. the peculiarities of the persons who are fit to worship her; 6th. different forms of Śakti; 7th. praise of Śakti; 8th. praise of a disgustingly obscene form of worship called *Sayambhu-kusuma*; 9th. different forms of seats proper during worship; 10th. praise of sacrifice.

२४८ । उत्तरतन्त्रं ॥

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ११ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २१० । अ० वङ्गोद्यं ।

आ० कागजः । का०—? स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । वक्तव्ये समीचीना देवी पत्रच्छ शङ्करं ।

भगवन् साधकानाञ्च कथयत्य क्रियाविधिं । श्रुताणि सर्वतन्त्राणि यामलादीनि वै प्रभो ।

कुदापि न श्रुतो देव क्रियाया विधिरुत्तमः ।

समाप्तिर्वा । ताम्रपात्रे कलापे वा स्मशानकादनिर्मिते । शनिभौमदिने वाऽपि न वारे मृतसम्भवे ।

इत्युत्तरतन्त्रे हरपावतीसंवादे दशमः पटलः ।

विषयः । १ क्रियाविधानं । २ प्रयोगः । ३ पात्रनिर्णयः । ४ कुलशक्तिकथनं । ५ कुल-

साधकलक्षणं । ६ कलाप्रशंसा । ७ शक्तिप्रशंसा । ८ स्वयम्भूकुटुम्बमाहात्म्यं ।

९ आसनविधानं । १० बलिप्रशंसा ।

CCL.

Haṭha-dīpikā. A Yoga manual, by Svātmérāma. Its contents are; 1st overcoming of the passions and regulation of habits; 2nd, regula-

tion of the breath ; 3rd. mystic diagrams ; 4th. the highest form of meditation.

२४६ । हठदीपिका ।

ग्रन्थकारः स्वात्मारामः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० १४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४४८ । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीआदिनाथाय नमोऽस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।

विराजते प्रोन्नतराजयोगमारोढुमिच्छारधिरोहणीव ॥

प्रणम्य श्रीगुरुं नाथमात्मारासेण योगिना । केवलं राजयोगाय हठविद्यापदिश्यते ॥

आन्त्या बद्धमतध्वान्तराजयोगमजानतां । हठप्रदीपिकां धत्ते स्वात्मारामः क्षपाकरः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः—? । १ यमनियमासनलक्षणं । २ रेचकादिप्राणायामलक्षणं । ३ खेचर्यादिमुद्रा-
कथनं । ४ समाधिकक्रमकथनं । अत्र किञ्चिद्भूतचत्वारः पटलाः सन्ति ।

CCL.

Adbhuta-Charita. Terrestrial, atmospheric and celestial portents, and the mode of overcoming their evil effects by mantras and religious observances.

२५० । अद्भुतचरितं ।

ग्रन्थकार ईश्वरः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० १४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २९२ । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । दुर्निमित्तान्यथो बध्यैः शृणुन्तु मुनिपुङ्गवाः ।

येषां यदुग्रहदेष्टैश्च तेषां शान्तिं यथाक्रमात् ॥

समाप्तिवा० । चन्द्रमण्डलकद्वन्द्वं उल्कावज्रप्रपातनं । दर्शने राष्ट्रदुर्मिहं मरकं नृपतिक्षयः ॥

इतोश्चरभाषिताद्भुतचरितं समाप्तं ॥

विषयः । भौमदिव्यान्तरोक्षविधौ व्याताततश्चान्निकथनं ।

Dattātreyā Saṁhitā. A work of the Tantra class, on the details for the performance of Yoga, or meditation for the attainment of perfection in this life. By Dattātreyā.

२५१। दत्तात्रेयसंहिताः ।

ग्रन्थकारः दत्तात्रेयः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ९ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २२५ । अ० वङ्गोद्यं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थत्रोयुतवावुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ऋषिंरूपिणे चिदात्मने सुखस्वरूपिणे ।

पदैस्त्रिभिस्तदादिभिर्वर्ण्योऽपि तायते नमः ॥

साङ्गतिर्मुनिवर्योऽसौ भूतले योगमिच्छया ।

सकलञ्च परिभ्रम्य नैमिषारण्यमाप्तवान् ॥

सुगन्धि नानाकुसुमैः स्वादुमत्फलसङ्गतैः ।

शाखाभिः शोभितं पुष्पं जलकासारमण्डितं ॥

समुनिर्व्विचरंस्तत्र ददर्शास्य तरोरधः ।

वेदिकायां समासीनं दत्तात्रेयं महामुनिं ॥

समाप्तिवा० । महाभाषाप्रसादेन सर्व्वेषामस्ति तत् सुखं ।

एतत् सर्व्वं यथा युक्तं तदेव धारयेत्ततः ॥ इति दत्तात्रेयभाषिते योगप्रकरणे दत्तात्रेयसंहिता समाप्ता ।

विषयः । योगाङ्गयमनियमादिबहुविधयोगोपायकथनं ।

Adbhuta-sāra. Terrestrial, atmospheric and celestial omens of approaching evils, such as earthquakes, meteors, comets, &c., and the means of obviating their mischievous effects. This work quotes No. CCL. By Mahādeva Sarmā.

२५२। अद्भुतसारः ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १६ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ४८० । अ० वङ्गोद्यं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थत्रोयुतवावुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नला श्रीशपदद्वन्द्वं शास्त्राण्यलोक्य भूरिशः ।

लिख्यतेऽद्भुतसारोऽयं श्रीमहादेवदर्शना ॥

[१३५]

अथाद्भुतं । वसिष्ठसंहितायां ।

अथातः सम्प्रवक्ष्यामि उत्पाताध्यायमुत्तमं ।

अन्यत्वं प्रकृतेर्यत् साक्षादुत्पातसञ्ज्ञकं ॥

समाप्तिवा० । प्रभुः प्रथमकल्पस्य योऽनुकल्पेन वर्तते ।

न साम्प्रसारिकं तस्य दुर्मतेर्विद्यते फलं ॥ इत्यद्भुतसारः समाप्तः ।

विषयः । दिव्यनाभसभूमिजविविधोत्पातशान्तिकथनं ।

No. CCLIII.

Sārachintāmaṇi. A Tantra compilation on *Dikshā* or initiation in the mantras, and the rituals of Śākta worship. By Bhavānīprasāda.

२५३ । सारचिन्तामणिः ।

ग्रन्थकारः भवानोप्रसादः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १५४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५५४४ । अ० वङ्गोयं । आ० कागजः । शकाब्दः १०५४ । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतोन्द्रमोहनढाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा ओशिवसुन्दरीपदयुगं नित्यं हि यद्योगिने

ध्यानासक्तहृदोऽथमी युगशतं नासादिताः सत्परं ।

तन्त्राणां कतिचिन्मतानि कियतां श्रीमद्भवानोप्रसा-

देनोद्भूत्य वितन्वतेऽर्चनविधिः श्रीसारचिन्तामणिः ॥

समाप्तिवा० । प्रष्टे द्वेषो भवति च सत्यं मध्ये रोगो विलसति नित्यं ।

क्रोडे सत्यं वदति महेशः क्रोडे प्रष्टे बलते सुयशः ॥

क्रोडे मा * * * * सन्नाम मध्ये प्रष्टे । इति समाप्तः ।

विषयः । दीक्षाव्यवस्थाकडमादिचक्रादिविधिनित्यानुष्ठानपूजासन्तःपुरादिबहुविधशक्तिविषयकानुष्ठानकथनं ।

No. CCLIV.

Gheraṇḍa Saṁhitā. A Tantra, in seven chapters, on *Upadesa*, or the mode of performing the Yoga form of Śākta worship. By Gheraṇḍa.

२५४ । घेरण्डसंहिता ।

ग्रन्थकारः घेरण्डः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १६ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ४५६ । अ० वङ्गोयं । आ०

कागजः । का०-? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतोन्द्रमोहनढाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । आदीश्वराय प्रणमामि तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।

विराजते प्रोन्नतराजयोगमारोढुमिच्छन् विधियोग एव ॥

एकदा चण्डकापालिर्गत्वा घेरण्डकुटिरं ।

प्रणम्य विनयाद्भक्त्या घेरण्डं परिपृच्छति ॥

चण्डकापालिरेवाच ।

घटस्थयोगं योगेश तत्त्वज्ञानस्य कारणं ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि तद्वदस्य योगेश्वर ॥

समाप्तिवा० । इति ते कथितं चण्ड समाधिं दुर्लभं परं ।

यज्ज्ञात्वा न पुनर्जन्म जायते भूमिमण्डले ॥

इति घेरण्डसंहितायां घटस्थयोगसाधने घेरण्डचण्डसंवादे समाधियोगो नाम
सप्तमोपदेशः ।

विषयः । १ उद्देशे ध्यात्यादिषट्कर्मकथनं । २ घटस्थयोगकथनं । ३ घटस्थयोगमुद्रा-

प्रकरणं । ४ प्रत्याहारप्रयोगकथनं । ५ प्राणायामसूक्षणं । ६ ध्यानयोगकथनं ।

७ समाधियोगः ।

No. CCLV.

Dakṣiṇā-Kālīkā-saṅkṣhepa-pujā-prayoga. A compilation, from divers Tantras, on the details of worshipping Dakṣiṇā Kālī. By Harakumāra Thākura. The author was a member of the Tagore family of Calcutta, and died about fourteen years ago.

२५५ । दक्षिणकालिकासङ्क्षेपपूजाप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः हरकुमारठाकुरः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धम् । प० २६ । पङ्क्तिः ८ । श्लो० ४६८ । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । तत्रादौ प्रातरुत्थाय शय्यास्थः साधक उत्तराभिमुखो भूत्वा स्वनाभौ दक्षिण-

हस्तोपरि वामहस्तं निधाय शिरःस्थसहस्रदलकमले शिवस्वरूपिणमित्यादि ।

समाप्तिवा० । कुमारीपूजनकर्म्मणः साङ्गतार्थं दक्षिणामिदं रजतं कुमार्यै अहं ददे । ततो

अच्छिद्रावधारणं कुर्यात् । इति कुमारीपूजा ।

विषयः । दक्षिणकालिकायाः आसनशुद्धादिसंहितपुरस्करणादिविधानं ।

Siddha-nāgārjunīya. A Tantra on the attainment of supernatural powers, and the means of causing death by imprecation, and securing the good-will and affection of kings, women, &c. By Siddhanāgārjuna.

२५६ । सिद्धनागार्जुनीयः ।

ग्रन्थकारः सिद्धनागार्जुनः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ७२ । पङ्क्ति० ६ । स्तो० १८०० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रियोतवावुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । यः शम्भुः परमात्ययः परशिवः कः कालाकालान्तलो

ध्यानातीतमनादिनित्यनिश्चयः सङ्कल्पसङ्कोचयेत् ।

आभासान्तरहासकः समरसः सम्मानसाबोधकः

सोऽयं सर्वहितं ददातु जगतां विद्यादिसिद्धायकं ॥

समाप्तिवा० । ॐ नमो समुद्रतीरे वलिशिलिवाडोलागुडचोपीडा कण्डमाला भस्मान्तकरि
आधीया वेतालशोमहारी शक्तिपुरे ॐ फट् खाहा ॥ ० ॥ एह मन्त्रमणिपाथ
तिने छेटरा २७ उगि येवलि इत्यादिदृशने ।

इति श्रीसिद्धनागार्जुनविरचिते कच्छपुटे सर्वसङ्ग्रहनाम एकविंशतितमः
पटलः ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । मन्त्रसाधनं — वशीकरणं — राजादिवशीकरणं — मारणोच्चाटना-
दिप्रयोगः ।

Yantra-Chintāmaṇi. A Tantra compilation, by Dāmodara, on fascinating, killing, paralyzing, &c., females, kings and enemies, by means of charms and mystic diagrams.

२५७ । यन्त्रचिन्तामणिः ।

ग्रन्थकारः दामोदरः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २२ । पङ्क्ति० ११—१२ । स्तो० १३२० । अ० वङ्गीयं ।
आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रियोतवावुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । यं ध्यायन्ति सुरासुराश्च निखिला यक्षाः पिशाचैरगाः

राजानश्च तथा मुनीन्द्रनिवहाः सर्वार्थदं सिद्धये ।

भक्तानां वरदा भयप्रदकरं पाशाकुशलहृतं

चक्षश्चासुरवीज्यमानमनिर्गं सोऽहं अये शङ्करं ॥

समाप्तिवा० । नित्यं नद्यां प्रदातव्यमष्टोत्तरसहस्रकं ।

परस्परं भवेत् द्वेषः सिद्धयोग उदाहृतः ॥

ॐ आमोदकि प्रमोदकि गौरि मे गौरि अमुकस्यामुकेन सह काकोलूकादिवत्

कुरु कुरु साहा ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । वशीकरणमारणस्तन्मोचाटनादिविधानं ।

No. CCLVIII.

Kulārṇava Tantra. An original Tantra, attributed to S'iva. Contents : 1, creation and existence of humanity ; 2, advantages of the Kulāchāra system of worship ; 3, praise of Urdhāmnāya and other Tantras on the subject ; 4, derivation of mantras ; 5, articles necessary for the *Kula* form of worship ; 6, purification of those articles of sacrifice and of Vatuka ; 7, Rules for drinking wine ; 8, Yoga, as performed by the followers of the *Kula* system ; 9, worship on particular auspicious days ; 10, Rules of the *Kula* system ; 11, adoration of the shoes of the spiritual guide ; 12, characteristics of the spiritual teacher and the taught ; 13, their trials ; 14, attainment of power over mantras ; 15, desirable objects ; 16, name of the Guru, &c.

२५८ । कुलार्णवतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । नातिनवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ७९ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २३७० । अ० वङ्गोयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकानास्थश्रीयुतवावुयतन्द्रमोहनटाकुरं ।

प्रा० वाक्यं । भगवन् देवदेवेश पञ्चवक्त्र विधायक । सर्वज्ञ भक्तिमुलभ शरणागतवत्सल ॥

कुलेश परमेशान करुणामृतवारिधे । अक्षरे घोरसंसारे सर्वदुःखमलोमसे ॥

समाप्तिवा० । ऊर्द्धास्त्रायः समाख्यातः समासेन च विस्तरात् ।

कुलार्णवमिदं प्रोक्तं योगिनामुपवर्णितं ॥

इति श्रीकुलार्णवमहारहस्ये सर्व्यागमोत्तमे सपादलक्षग्रन्थे पञ्चमखण्डे गुरुनाम-
वासनादिकथनं नाम सप्तदशोऽध्यायः ।

विषयः । १ जीवस्थितिकथनं । २ कुलमाहात्म्यकथनं । ३ ऊर्द्धास्त्रायादिमाहात्म्यं ।

४ मन्त्रोद्धारादिकथनं । ५ कुलद्रव्यनिर्माणादिविधिः । ६ कुलद्रव्यसंस्कारादि-

कथनं । ७ वटुकादीनां बलिशक्त्यादिकथनं । ८ पानभेदादिकथनं । ९ कुल-

योगादिकथनं । १० विशेषपदिवसपूजाकथनं । ११ कुलाचारविधिकथनं ।

१२ श्रीपादुकाभक्तिलक्षणकथनं १३ गुरुशिष्यलक्षणकथनं । १४ गुरुशिष्य
परोक्षादिकथनं । १५ पुरुषरणादिकथने । १६ काम्यकर्मकथनं । १७ गुरुनाम-
वासनादिकथनं ।

No. CCLIX.

Yogúrali Tantra. Tantric explanation of the Yoga dogma.

२५८ । योगवर्लितन्त्रं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १७ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० २७२ अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनढाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । महादेव उवाच । एकीभूतं यथाऽऽकाशः शरीरं जायते तथा ।

पद्मं सप्तदलं चक्रं प्रमाणं द्वादशाङ्गुलं ॥

तस्य मध्यगते वायौ तदा गर्भः प्रजायते । वामचक्रे भवेन्नारी दक्षिणे पुरुषोमतः ॥

समाप्तिवा० । मूलाधारे पुनः पीला पिङ्गलाय गुणद्वये ।

एवं कृत्वा महादेवि पुनर्जन्म न दिश्यते ॥

इति योगवर्लितन्त्रे हरगौरोसंवादे मोक्षसाधने पञ्चमपटले कुलदोषनी समाप्ता ।

विषयः । देहोत्पत्त्यादिनिवृत्तिपूर्वकं योगविशेषादिकथनं ।

No. CCLX.

Tantra-pramoda. Rules for the performance of the Homa for ini-
tiation into the Tantric doctrine.

२६० । तन्त्रप्रमोदः ।

ग्रन्थकारः रामेश्वरः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० २१ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० २६८ । अ० वङ्गीयं ।
आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनढाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । योमाभ्योरुहमध्यमण्डलसमन्वाथाङ्कविद्यातनीं

रक्ताञ्छादनधारिणीं नवदिवानाथप्रभारूपिणीं ।

हस्ताभ्यामभयं वरं विदधतीमानन्दकन्दस्थलीं

वन्दे श्रीगुरुमङ्गनातनुमतीं तेजस्वतीं सन्ततं ॥

यो जातः पृथिवीतले दिजकुलश्रोतस्वतीनाथके

राकानिर्मलशर्व्वरीपरिटटः श्रीरामभद्रः कृतो ।

प्राज्ञाण्यजैवशैर्यवीर्यनिचयैर्मह्यां महोयानसो
विद्याभिः प्रतिवासरं कल्पितप्रत्यर्थिविद्वद्गणः ॥
न्यायालङ्कारनामा सुविदितसुकताशोधिभूकीर्त्तिपूर्ण-
प्रक्षीणाङ्गवियामाकरकरनिकरो दिक्षु सर्वासु योऽयं ।
भट्टाचार्यः प्रसिद्धो निखिलजनपदे जङ्गुकन्याप्रतीरे
आन्नं स्नेष्टामराङ्गप्रिद्वयसरसिच्छन्धानधामैकबन्धुः ॥
दानैर्देव्यदरोघदारणपटुर्यो भूमिनाकौकसां
ख्यातश्च क्षितिमण्डलेश्वरगणैः संसेविताङ्गप्रिद्वयः ।
ज्ञात्वाऽयं क्रियतेऽखिलागममतं तस्य द्वितीयात्मज-
श्रीरामेश्वरशर्म्मा सुविदुषा तन्त्रप्रभोदः शुभः ॥

समाप्तिवा० । रामेश्वरभूमिसुरक्षते तन्त्रप्रभोदके ।

सङ्क्षेपदीक्षणविधिः सप्तमः पटलो गतः ॥ समाप्तस्यायं ग्रन्थः ।

विषयः । १ कुण्डविनिर्णयः । २ सुगादिनिर्णयः । ३ वज्रिसंस्कारः । ४ होमविधानं ।

५ सङ्क्षेपहोमविधिः । ६ हवनीयवस्तुप्रमाणादिकथनं । ७ सङ्क्षेपदीक्षाविधिः ।

No. CCLXI.

Sarasvatī Tantra. Contents: 1, means for vitalising mantras ; 2, Yoni mudrá, or mystic diagram of the female emblem ; 3, the goddess Kulluka ; 4, the purification of the great bridge, &c. ; 5, purification of the mouth ; 6, the Yoga of life.

२६१ । सरस्वतीतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः — ? ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १४० । अ० वहीयं । स्या०

अ० कागजः । का०— ? । स्या० कलिकातास्थत्रोयुतवावुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । मन्त्रार्थं मन्त्रचैतन्यं योनिमुद्रां न वेत्ति यः ।

शतकोटिजपेनापि तस्य विद्या न सिध्यति ।।

देवदेव महादेव इति यत् पूर्वस्मिन्चितं ।

एतत्तत्त्वं महादेव कथया वद शङ्कर ।।

समाप्तिवा० । एतत्तन्त्रं गृहे यस्य तत्राहं सुरवन्दिते ।

तिष्ठामि नाव सन्देहो गोप्रत्यममरेष्वपि ।। इति सरस्वतीतन्त्रे षष्ठः पटलः ।

विषयः । १ मन्त्रचैतन्यकथनं । २ योनिमुद्राकथनं । ३ कुक्षुकाकथनं । ४ महासेतु-

शुद्धादिकथनं । ५ मुखशोधनविधानं । ६ प्राणयोगकथनं ।

Siddhavidyā-dīpikā. On the cult of Dakṣiṇā Kālī, by S'aṅkara Achārya, disciple of Jagannātha.

२६२ । सिद्धविद्यादीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० २७ । पङ्क्ति० ९ । स्तो० ९७२ । अ० वक्तीयं । आ० कागजः । का०—? स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतोन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । जायतस्त्रसुषुप्ता च तुर्यतुर्योत्तरां परां ।

महाप्रकाशसुभां वन्दे तां शोडशीं कलां ॥

सर्वसन्देहवेत्तारं सर्वमगमविशारदं । जगन्नाथं गुह्यं वन्दे शिवयारेकविग्रहं ॥

समाप्तिवा० । भूचरखेचरसंयोगान्मूलाच्छक्तिं संशोध्य सेतुबन्धनमार्गेण पञ्चकारणत्यागान्नादा-
शसः । इति सिद्धविद्यादीपिकायां नवमः पटलः समाप्तः ॥

विषयः । १, दक्षिणकालिकायाः कल्पः । २, तदीयपूजाविधिकथनं । ३, माधनविशेष-
कथनं । ४, पुनः पूजाकथनं । ५, मन्त्राद्वारकथनं । ६, ७, ८, पुरस्चरणविधानं ।
९, नैमित्तिकानुष्ठानं ।

Īgamasāra. A compilation, by Raghunāṇi, on Tantric mysteries.

२६३ । आगमसारः ।

ग्रन्थकारः रघुमणिः ।

विवरणं । नवीनमपरिशोधितं । प० १०९ । पङ्क्ति० ७ । स्तो० ३५२ । अ० वक्तीयं । आ० कागजः । का०—? स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतोन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नमामि नागमसूक्तं शङ्खवत् करोज्ज्वलं ।

द्विजैकनिर्युतं वराभयापवर्जितोद्यतं ॥

भमित्यरावशङ्करं तमोघ्नधामभाजनं ।

सवामभाक्कलत्रकं च खण्डपर्शुनामकं ॥

नावद्यद्युन्नदानद्रुतदलिततलसदुविद्यविद्वतभ्रमुद्य-

दारिद्र्याद्राविनारिद्रुमविलविलसतसत्प्रतापेर्विगर्भः ।

न्यायालङ्कारविन्निर्विविधवधवरातदुर्बाधविद्या-

याख्यानायप्रबुद्धियथितदिविषदाचार्यको रामभद्रः ॥

भट्टाचार्यस्य तस्य स्वगुणगुणविद्वानमोत्रास्थगढ-

ध्वान्तः स्वान्तान्शान्तेन्द्रियविक्रितिवशी यः सुतः षष्ठ आसीत् ॥

समाप्तिवा० । प्रीणयेदनया स्तुत्या जगन्नाथं जगन्मथं ।

धर्म्मार्थकाममोक्षाणामाप्तये पुरुषोत्तमं ॥ इति विष्णुस्तोत्रं समाप्तं ॥

विषयः । तन्त्रशास्त्रोक्तविधिविधप्रकरणसङ्ग्रहः ।

No. CCLXIV.

Vijachintāmaṇi Tantra. An original Tantra. Contents: 1, praise of the alphabet; 2, its origin; 3-4, mystic mantras—their derivation; 5, desirable objects; 6, 7, 8, vitalizing of mantras; 9, particular forms of meditation.

२६४ । वीजचिन्तामणितन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । नवीनमपरिशोधितञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ७ । स्तो० २८० । अ० वङ्गोद्यं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीपार्वत्युवाच । देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन ।

शूलपाणे महाकाल कथ्यतां चन्द्रशेखर ॥

सर्वञ्च पूर्वमीशान श्रुतं तव मुखात् प्रभो ।

एकं वृच्छामि देवेश गुप्ततत्त्वं वृषध्वज ॥

समाप्तिवा० । स धनी स गुणी लोके स एव पुरुषोत्तमः ।

स विष्णुः स च रुद्रः स्यात् स एव श्रीसदाशिवः ॥

इति वीजचिन्तामणितन्त्रे नवमः पटलः ।

विषयः । १, वर्णप्रशंसा । २, वर्णतत्त्वकथनं । ३, वीजमन्त्रकथनं । ४, मन्त्रोद्धारकथनं ।

५, वासनाकथनं । ६, ७, ८, मन्त्रचैतन्यनिरूपणं । ९, ध्यानविशेषकथनं ।

No. CCLXV.

Kaivalya Tantra. Tantric secret observances. Contents: 1, praise of wine, (*madya*), flesh, (*māṃsa*), fish, (*māna*), gesticulation, (*mudrá*), female society, (*maithuna*),—the five essentials of Tantric worship. These are technically called, from their initial letters, the five ms.,—*pancha makāra*. 2-3, purification of the five essential ms.; 4, five great principles; 5, public homas.

२६५ । कैवल्यतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धप्रायश्च । प० ७ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १२४ । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्य । श्रीदेव्युवाच । देवदेव महादेव हृष्टिस्थित्यन्तकारक ।

श्रुतं बहुविधं देव समयाचारलक्षणं ॥

इदानीं श्रुतमिच्छामि तेषां सारञ्च यत् प्रियं ।

कथयस्व महाबाहो यदि स्नेहोऽस्ति मां प्रति ॥

समाप्तिवा० । इति श्रुत्वा महादेवो हृत्यमानः पुनः पुनः ।

दुर्गा दुर्गेति संसृत्य भूको भूला स्मरन्मनुं ॥

इति कैवल्यतन्त्रे पञ्चमः पटलः ।

विषयः । १, मन्त्रादिपञ्चमकारप्रशंसा । २, ३, पञ्चमकारशोधनं । ४, पञ्चतत्त्वशोधनं । ५, वाङ्महोमविधानं ।

No. CCLXVI.

Chintāmaṇi Tantra. The MS. is incomplete ; its contents are : 1, the six mystic circles ; 2, the all-protecting charm ; 3, Yoni-mudrā diagram ; 4, meaning of mantras ; 5, vitality of the meanings of mantras ; 6, ditto of mantras relating to diagrams ; 7, ditto of diagrams.

२६६ । चिन्तामणितन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्ध । प० ११ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २६४ । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्य । श्रीपार्वत्युवाच । देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन ।

शूलपाशे महादेव कथ्यतां चन्द्रशेखर ॥

सर्वं हि परमेशान श्रुतं तव मुखात् प्रभो ।

एको हृच्छामि देवेश गुप्ततत्त्वं दृषध्वज ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, षट्चक्राधिकरणकथोन्निरूपचिन्ताविधिः । २, त्रैलोक्यमङ्गलकवचं । ३, योनि-मुद्रानिरूपणं । ४, मन्त्रार्थनिरूपणं । ५, मन्त्रार्थचेतन्यनिरूपणं । ६, मुद्रामन्त्रार्थ-चेतन्यं । ७, मुद्रार्थचेतन्यं । एवं सप्तपटलाः सन्ति ।

No. CCLXVII.

Syómakalpatalá. A work of the Tantra class, by Rámacharāṇa. Contents : 1, praise of the Devī ; 2, initiation ; 3, diurnal worship ; 4, hymn to Syámá ; 5, charms ; 6, exercise in the mantra ; 7-8, particular forms of worship ; 9, secret worship ; 10, different forms of reflection &c. ; 11, homa.

२६७ । श्यामाकल्पलता ।

ग्रन्थकारः रामचरणः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । पं० १०८ । पङ्क्तिः ७-८ । स्तो० १२४० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । श्या० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ज्ञानातीतोऽपि संवित् सृजति च तदवत्यति विश्वेकहेतु-

र्विश्वात्मा बुद्धिचेतःप्रकृतिमहदहङ्कारमात्रास्वरूपा ।

वर्णात्मा वर्णधामा प्रकृतिरिति परा गीयते वेदविद्भिः ।

धारासारास्तु तस्यै वनतिमिरभिदे सर्व्युत्तै नमोऽस्तु ॥

अज्ञानध्वान्तहंसाय चित्तकैरवकलाभते ।

दीनबाणकृपाधाम्ने श्रीकृष्णाय नमो नमः ॥

देवीं दुर्द्धरदैत्यदर्पदमनीं नम्रां शिरःपङ्कजे

धृत्वा श्रीगुरुपादपङ्कजरजो ज्ञात्वा गुरुणां मतं ।

तेषामाचरणञ्च तन्त्रनिवहानालोक्य यत्नादिमां

श्यामाकल्पलतां सतां वितनुते मोदाय रामः सुधीः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, विद्यामाहात्म्यनिरूपणं । २, दीक्षाप्रकरणोपदेशः । ३, नित्यपूजाप्रमाणं ।

४, श्यामास्तवप्रकाशः । ५, कवचप्रकाशः । ६, पुरस्चरणविधिः । ७-८, साधन-

विशेषकथनं । ९, रहस्यसाधनविधिः । १०, भावादिनिर्णयः । ११, होम-

विधानं । एवं एकादशस्तवका लभ्यन्ते ॥

No. CCLXVIII.

Vīra Tantra. This work is said to be an original Tantra treating of the whole Śākta cult. The MS. examined is imperfect and contains only charms for bringing persons under control ; for bewitching, paralyzing, and making them of unsettled mind ; for appeasing malevolent influences, &c.

२६८ । वीरतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४२० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । उड्डीशे च समाकीर्णे योगिवन्दसमाकुले ।

प्रणम्य शिरसा गौरी परिशृङ्गति शङ्करं ॥

विशेषेण तु तत्सर्वं कथयस्व प्रभो मम ।

अन्येऽपि विविधाः कार्याः (?) सन्त्रांसं ब्रूहि भैरव ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । वशीकरणोच्चाटनमोहनसम्भनशान्तिकपौष्टिकादिविविधोपायकथनं ।

No. CCLXIX.

Āgama Chandrikā. A Tantric compilation, by Rāmakrishṇa, on initiation, bathing, worship of different divinities, diagrams, &c. The MS. examined is incomplete.

२६९ । आगमचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः रामलक्ष्मणः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ६१ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १५२५ । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य गुरुपादाब्जं मुनिवेददृष्टे शके ।

श्रीरामलक्ष्मणः सङ्क्षिप्य तनोत्यागमचन्द्रिकां ॥

तातात्त्र्या तत्त्वविलासं सप्रपञ्चमुपलक्ष्य प्रपञ्चं कालानुरूपं सानसवस्त्वविकलं (?)

प्रत्यवायभीतानुरागाय किञ्चिदत्र लिखति ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । दीक्षाविधिस्नानसर्वदेवपूजाविविधचक्रादिनिरूपणं ।

No. CCLXX.

Kaulikārchana-dīpikā, alias Kula-dīpikā. The religious duties of the Kaulas. By Jagadānanda.

२७० । कौलिकार्चनदीपिका ।

ग्रन्थकारः जगदानन्दः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ६२ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १८६० । अ० वज्जीर्य । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा विश्वेश्वरं भक्त्या जगदानन्दभर्षणा ।

प्राच्यते कौलिकप्रीत्यै कौलिकार्चनदीपिका ॥

तत्र कुलार्चने कुलाममादिसर्वतन्त्रेषु मन्त्रादिदानस्यावश्यकत्वमाह, यथेति ।

समाप्तिवा० । एवं श्रवं पुरा कृत्वा इत्येतयोर्मन्त्रयोरेकतमेनाभिषिष्टेदित्यभिषेकविधिः ।

सम्प्रेरणद्वि ब्रह्मसाधकानां हिताय तेषां कुलसाधकानां ।

तन्त्राण्यनेकानि विलोक्य यत्नात् प्रकाशिता स्म कुलदीपिकेत्यर्थः ॥

यद् यन्मया चात्र विमूढबुद्ध्या स्पष्टीकृतं गुह्यतरं सुगुप्तं ।

सुगोप्यमेतत् खलु साधकानां प्रयाति घोरं नरकं प्रकाशात् ॥

नभोयोमाब्धिचन्द्राब्दे काश्यां चैत्रे सितेतरि ।

जगदानन्दमिश्रेण कृतैषा कुलदीपिका ॥

विषयः । कुलधर्मप्रशंसादिबहुविधकौलिकाचारादिनिरूपणं ।

No. CCLXXI.

Yuktikalpataru. A compilation by Bhoja Narapati. It treats of jewels, swords, horses, elephants, ornaments, flags, umbrellas, seats, ministers, army, horses, boats, &c. and frequently quotes from an author of the name of Bhoja (*bhojepi*), meaning probably Bhoja Rájá of Dhárá.

२७१ । युक्तिकल्पतरुः ।

ग्रन्थकारः भोजराजः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं प० ७२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २०१६ । अ० वज्जीर्य । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । विश्वसर्गविधौ वेधास्त्याललयति यो विभुः ।

तदत्ययविधावोश्रुतं वन्दे परमेश्वरं ॥

कं सानन्दमकुर्वीतः कंसानन्दं करोति यः ।

तं देवद्वन्द्वैराराध्यमनाराध्यमहं भजे ॥

नमामि शास्त्रकर्तृणां चरणानि मुहुर्मुहुः ।

येषां वाचः पारयन्ति श्रवणेनैव सज्जनान् ॥

नानामुनिनिबन्धानां सारमाह्वय यत्नतः ।

तनुते भोज्यपतिर्युक्तिकल्पतरुं मुदे ॥

समाप्तिवा० । यानं यत् लघुभिर्दृष्टैश्चयानं तदुच्यते ।

जन्तुभिः सलिले यानं जन्तुयानं प्रचक्षते ॥

बाह्यभ्यां वारि * * * ज्ञानेषु न निर्णयः ।

इति युक्तिकल्पतरौ निष्पद्यानादेशः ।

विषयः । अमात्यादिवलयानयानाविग्रहदूतलक्षणद्वैधदण्डमन्त्रिनीतिर्युक्तिः द्वन्द्वयुक्तिः
नगरीर्युक्तिः बाल्ययुक्तिः राजगृहयुक्तिः गृहयुक्तिः असनयुक्तिः वृत्रयुक्तिः
ध्वजयुक्तिः उपकरणयुक्तिः अलङ्कारयुक्तिः हीरकपरीक्षा विद्रुमपरीक्षा प्रबाल-
परीक्षा मुक्तापरीक्षा वैदूर्यपरीक्षा इन्द्रनीलपरीक्षा मरकतपरीक्षा हविमा-
हविमपरीक्षा कर्कतपरीक्षा भीममणिपरीक्षा बधिराख्यपरीक्षा स्फटिक-
परीक्षा खड्गपरीक्षा गजादिपरीक्षादयो विविधा उपाया वर्तन्ते ।

No. CCLXXII.

Sārasaṅgraha. On stellar conjunctions, mourning, expiations, lunar days, &c. By Chandras'ekhara Vachaspati.

२७२ । सारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः चन्द्रशेखरवाचस्पतिः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १०२ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २००० । अ० वङ्गोप० । आ० कागजः । का०—? । श्या० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतोन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । शिवं नला स्मृते स्तुते क्रियते सारसङ्ग्रहः । श्रीवाचस्पतिधोरेण वैधक्यप्रवर्तये ॥

अथ कालस्य तत्र संवत्सरस्य च सौरः सावनो नाक्षत्रस्येति चतुर्विधः ।

समाप्तिवा० । अथो नौ मोथो नौ अष्टु वा मैथुने देवी वाप इत्यस्य जपः प्राणायामश्चतं वा इति ।

विषयः । सङ्गान्याशौचप्रायश्चित्तादित्यादिवस्था ।

No. CCLXXIII.

Vais'adevādi-mantra-cyāṅkhyā. Object of the mantras for the performance of śrāddha, &c.

२७३ । वैश्वदेवादिमन्त्रव्याख्या ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २७ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २०० । अ० वङ्गोयं । आ०
कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थत्रोयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । अग्नये स्वाहा इति सुगमं । देव हे अग्ने इति गम्यं देवे देवकर्माणि कृतस्य एनस्य
पापस्य अवयजनं नाशनमसि ।

समाप्तिवा० — ?

विषयः । आद्यादिमन्त्रप्रतिमाद्यार्थविवरणं ।

No. CCLXXIV.

Vrihamirvāna Tantra. An original Tantra. Contents, 1, origin of the universe ; 2, the mundane creation ; 3, praise of the female energy ; 4 ; 5, 6, 7, 8, Goloka and other celestial regions ; 9, the lotus of knowledge ; 10, the upper part thereof ; 11, knowledge of the Tantras ; 12, Tantras appropriate to the Vaishnavas ; 13, praise of the Brahma whose name is formed of ten syllables ; 14, characteristics of the *avadhuta* hermit.

२७४ । वृहन्निर्वाणतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २६ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० १६ । अ० वङ्गोयं । आ०
कागजः । का० ? शकाब्दाः १७३४ । स्था० कलिकातास्थत्रोयुतवावुयतीन्द्र०
मोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशपर्वते रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।

विपरीतरताशक्ता चण्डी पप्रच्छ शङ्करं ॥

श्रीचण्डिकोवाच । निराकारं निर्गुणञ्च स्तुतिनिन्दाविवर्जितम् ।

यन्नित्यं सर्वकर्तारं वर्णातीतं सुनिश्चितम् ॥

समाप्तिवा० । इति ते कथितं कान्ते चतुराश्रमलक्षणं ।

न वक्तव्यं पशोरग्रे प्राणान्तोऽपि महेश्वरि ॥

इति श्रीवृहन्निर्वाणतन्त्रे चण्डिकाशङ्करसंवादे चतुराश्रमवर्णनं नाम चतुर्दशः
पटलः ॥

विषयः । १, ब्रह्माण्डकथनं । २, छर्ष्टिनरूपणं । ३, प्रकृतिप्रशंसा । ४, सन्नासावस्थादिकथनं ।
५, ६, ७, ८, गोलोकादिकथनं । ९, ज्ञानपद्मकथनं । १०, प्रोक्तपद्मस्योद्देशविवरणं । ११, तत्त्वज्ञानकथनं । १२, वैष्णवतत्त्वकथनं । १३, दशाक्षरमन्त्र-
माहात्म्यं । १४, अवधूतलक्षणकथनं ॥

CCLXXV.

Draitanirnaya.—Dissertations, by Váchaspati Mīśra, on disputed questions of Smṛiti, such as, bathing, duties during eclipses, when they extend from day to night, or night to day, adoption, intercalary months, shedding of the hair of the head near sacred streams, &c.

२७५ । द्वैतनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः वाचस्पतिमिश्रः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १०२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २५०० । अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रेयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । आभीरदारकमुदञ्चितकिङ्किणीकमाताघ्पाणिचरणं पुरुषं पुराणं ।

मञ्जीरमञ्जुमरुणाधरमम्बुजाक्षमद्वैतचिन्मयमनादिमनन्तमोडे ॥

सरसुलितसागरं व्यधितं येन नृपग्रामणीर्भजाविजितकाञ्चनैरदितं सलुलापूरुषान् ।

स एव नृपभैरवः समरसीम्नि पञ्चाननो जयत्यरिविदारको जगति राजदृन्दारकः ॥

अयं वापि नामानतोतः कवीनां गुणैर्दोःप्रतापानतीतो भट्टनाम् ।

त्रिलोकोपतिः श्रेयसी वासभूमिः पुनीते जगन्मण्डलं राजचन्द्रः ॥

सत्यभासेव कृष्णस्य गौरीव मदनद्विषः ।

सविशेषा जयत्येषा नृपभैरवभामिनी ॥

विश्वोद्युक्तः पुरमिव शम्भोरिव देहवासार्द्धः ।

देवी सनाभिरेशा जयति जयात्मा महादेवी ॥

एषा विदितविशेषा प्रसहारं वीक्ष्यते जगज्जननी ।

तदुपरि परितः प्रपतति चाटकहोरकमयी दृष्टिः ॥

श्रीभैरवस्त्रधरणीपतिधर्मपत्नी राजाधिराजपुरुषोत्तमदेवमाता ।

वाचस्पतिं निखिलचन्द्रविदं नियुज्य द्वैते विनिर्णयविधिं विधिरुत्तनोति ॥

समाप्तिवा० । मेखलाबन्धसमये सर्वपञ्चकसङ्ग्रहं । शुभयुक्तं प्रशंसन्ति तदालोकितमेव वा ॥

इति महासहोपाध्यायमिश्रवाचस्पतिविरचितो द्वैतनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । १, स्नानादिद्वैतनिर्णयः । २, वृद्धिग्रहणविचारः । ३, दत्तकपुत्रविधानं । ४, अधि-
मासादिविचारः । ५, तीर्थमुण्डनादिविचारादिविविधसन्दिग्धार्थविनिर्णयो
वर्तते ।

CCLXXVI.

Saṅskāra-vādārtha.—A Smṛiti compilation on essential sacraments
or saṅskāras.

२७६ । संस्कारवादायः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ५ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० ३८० । अ० वज्जीयं । आ०
कामजः । का०—? । श्या० कलिकातास्थश्रुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ननु जातकर्मादिसंस्काराणां खकालाकरणे उपनयनकाले आगते प्रायश्चित्तं कला
करणं तत्र बाध एवेति संशयः ।

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । जातकर्मादिसंस्काराणां कर्तव्यसमयादिविचारः ।

CCLXXVII.

Kālanimaya.—On proper times for the performance of religious
rites. By Gopāla Nyāya-panchānana.

२७७ । कालनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः गोपालन्यायपञ्चाननः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ४२ । पङ्क्तिः ६ । श्लो० ५०० । अ० वज्जीयं । आ०
कामजः । का०—? । श्या० कलिकातास्थश्रुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कस्मिन् कर्मणि कः कालो नैव कालः कदा तयोः ।

विलोक्य सुनिवाक्यानि निर्णयेऽत्र निगद्यते ॥

समाप्तिवा० । एकस्मिन्नेव वर्षे तु द्वौमासावधिमासकौ । प्रकृतसूत्रं पूर्वं स्यादधिमासस्तदुत्तरः ॥

इति जावालवचनाच्च परोऽधिमास इत्याहुः । इति मलमासकालनिर्णयः सम्पूर्णः ।

विषयः । १, कार्यविशेषप्रतिपादकसमयनिरूपणं । २, मलमासादिकालनिरूपणम् ।

CCLXXVIII.

Dānasāgara.—A compilation, in 70 sections, on the advantages of various kinds of gifts, and their consecration. The author of this treatise was Rājā Vallāla Sena of Bengal. He calls himself the son of Vijaya Sena, and grandson of Hemanta Sena. According to the author of the *Samaya Prakāśa*, the work was completed in the S'aka year 1019, = A. D. 1097. *Vide* Journal As. Soc. Bengal, XXXIV. pt. i. p. 137.

२७८ । दानसागरः ।

ग्रन्थकारः वल्लालसेनः ।

विवरणं । नवीनप्रायमपरिशोधितश्च । प० २२९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ३५०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० कागजः । का० शकाब्दाः १७२८ । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्र-
मोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ये साक्षादवनीतलामृतभुजो वर्णाश्रमव्यायसां

येषां पाणिषु निःक्षिपन्ति कृतिनः पाथे * * * * *

* * * * * नियमगुरुत्त्वचारिवच्यार्था-

मर्यादागोचरैः कलिचकितसदाचारसञ्चारसोमा ॥

समाप्तिवा० । श्रीवल्लालनरेन्द्रवर्णितममुं सर्वानुसम्पत्प्रतिदानसागरमधिदैरूपार्द्धजनाः ।

इति परमेश्वरपरममाहेश्वरमहाराजाधिराजनिःशङ्कशङ्करश्रीमद्वल्लालसेनदेववि-
रचितः श्रीदानसागरः समाप्तः ।

विषयः । ब्राह्मणप्रशंसा । दानप्रशंसा । पात्रप्रशंसा । सात्त्विकराजसतामसदानफलं ।
तुलापुरुषदानादिनिरूपणं । धान्याचलादिदानं । गोदानादिविविधदान-
फलकथनं च । प्रयोगश्च ।

CCLXXIX.

Nirṇayāmr̥ita.—A Smṛiti treatise on obligatory diurnal duties. By Śūrya Sena.

२७९ । निर्णयामृतं ।

ग्रन्थकारः सूर्यसेनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धश्च । प० २८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ७०० । अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कारणमेकं जगतां वारणमास्येन वारणं विपदां ।
 किमपि महामहनीयं प्रत्युह्यूहदारणं वन्दे ।
 भावयामि दृढभक्तिभावनीं भाविताङ्घ्रियुगलां सुमङ्गलां ।
 इष्टदां सततमिष्टदेवतामन्त्रवत्सकलमन्त्रमातरं ।

समाप्तिवा० । खण्डितलेन शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । १, तिथ्यादितत्कर्मण्यकर्मनिश्चयः ।

CCLXXX.

Varnabhairava.—On the origin, forms, and merits of the letters of the Sanskrit alphabet. By Rāmagopāla Panchānana, son of Rāmanatha, grandson of Nārāyaṇa.

२८० । वर्णभैरवः ।

ग्रन्थकारः रामगोपालपञ्चाननः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १२ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० २९० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । सहस्रच्छदाभोजमधोपविष्टं नितान्तप्रशान्तं सदाशक्तियुक्तं ।

श्रिया युक्तमोडे गुहं सुप्रसन्नं गिरीशं स्फुरद्दंसमोडे निषण्णं ॥

यामलादोनि तन्त्राणि समालोक्य बहूनि च ।

नानामुनिनिबन्धांश्च तथा सम्पूर्णसंहितां ॥

साधकानां मतं ज्ञात्वा स्वयं युक्त्या निरूप्य च ।

मन्त्राणां तत्त्वसङ्गत्यै रामगोपालशर्म्मा ॥

साधकानां तथा प्रीत्यै वर्णभैरव उच्यते ।

समाप्तिवा० । विलोक्य नानातन्त्राणि ज्ञात्वाश्चरमतानि च ।

अकारादिक्षकारान्तः वर्णभैरव ईरितः ॥

यदत्र लिखितं भ्रान्त्या तद्दोषः क्षम्यतामुमे ।

शक्नोति कथितुं को वा वाग्वैदग्ध्यं महेशितुः ॥

विख्यातः कविराजमिश्रधरणीगीर्वाणवाचस्पति-

र्योगोशसनुजसदोयगुणयुक् षट्कर्कवित्यापतिः ॥

आचार्य्योजनि तत्सुतः श्रुतिगुरुर्लक्ष्म्यादिनारायण-

सहोरात्रजरासनाथतनयस्यैषा कृतो राजते ॥

विषयः । १, शब्दात्यक्तिकथनं । २, अकारादिप्रत्येकवर्णानां साक्षात्प्रकथनं ॥

S'ritattvabodhini.—A compilation, by Kṛishṇānanda, embracing the whole of the Śākta cult. The MS. is incomplete and contains only 15 chapters.

२८१ । श्रौतत्वबोधिनी ।

ग्रन्थकारः कृष्णानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । पं० २१५ । पङ्क्तिं ६ । श्लो० २५०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । श्रीनाथाङ्गिसरोरुहं प्रतिदिनं सच्चिन्म्य मुक्तिप्रदं
नानातन्त्रमते विविच्य विदुषां श्रीनाथवक्त्रान्मुदा ।
सारं तेषु निगूढमाहृतवता ज्ञाला मया श्रीमता
कृष्णानन्दविदित्युना विरचिता श्रौतत्वबोधिन्यपि ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, कल्पे गुरुस्रोत्रकवचादिकथनं । २, नित्यकर्मानुष्ठानपूजादिकथनं । ३, शिव-
पूजाविधानं । ४, पूजाधारादिन्यासविवरणं । ५, साधारणपूजाकथनं ।
६, जपरहस्यकथनं । ७, पञ्चाङ्गपुरस्सरणकथनं । ८, ग्रहणपुरस्सरणादिविवरणं ।
९—१०, होमविवरणं । ११, कुमारीपूजादिकथनं । १२, षट्चक्रविधिकथनं ।
१३, शान्तिवश्मादिषट्कर्माकथनं । १४, शान्तिकल्पविधानं । १५, आथर्वणेत्त-
ज्वरशान्तिकथनं । एवं पञ्चदशपटलाः सन्ति ।

Yoginīhrīdaya.—This MS. is also incomplete. Its contents are, 1, hints regarding magic circles ; 2, hints regarding mantras ; 3, hints about the mode of worshipping the Devī ; 4, derivation of mantras ; 5, time meet for initiation ; 6, how to become a *vīra*, or one who can worship with spirituous liquors.

२८२ । योगिनोद्दयं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्ध । पं० २७ । पङ्क्तिं ७ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ओदेव्युवाच । देवदेव महादेव परिपूर्णप्रथामथ ।
 वामकेश्वरतन्त्रेऽस्मिन्नज्ञातार्थास्तनेकशः ।
 तान्स्तानर्थानशेषेण वक्तुमर्हसि शङ्कर ।
 ओभैरव उवाच । शृणु देवि महागुह्यं योगिनीहृदयं परं ॥
 त्वत्प्रीत्या कथयाम्यद्य गोपितव्यं विशेषतः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, पटले श्रीचक्रसङ्केतकथनं । २, मन्त्रसङ्केतकथनं । ३, पूजासङ्केतकथनं ।
 ४, मन्त्रोद्धारकथनं । ५, दीक्षाकालविनिर्णयादिकथनं ॥ ६ वीरसाधनकथनं ॥
 एवं पट् पटला वर्तन्ते ।

CCLXXXIII.

Yoginīhrīdaya-dīpikā.—A commentary on No. CCLXXXII, by Amṛitānanda.

२८३ । योगिनीहृदयदीपिका ।

ग्रन्थकारः अष्टतानन्दः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५३ । पङ्क्ति० १० । श्लो० १५०० । अ० वङ्गीयं । आ०
 कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थयीयुतवावुयतोन्द्रमोहनढाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । जगद्वन्द्यावेतौ गणपवटुकौ विश्वविनुतौ
 जगद्रक्षाशैलौ जपनिरतसाहित्यवरदौ ।
 रथाङ्गस * * रविशशिक्षणानूज्वलदशौ
 मयि स्यातां रक्षापरवशधियैः सद्गुरुमयो ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, योगिनीहृदयतात्पर्यार्थविवरणं ।

CCLXXXIV.

Tārāpradīpa.—A Tantra compilation by Lakshmana Desīka.

२८४ । ताराप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणदेशिकः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० २४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ९०० । अ० वङ्गीयं । आ०
 कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थयीयुतवावुयतोन्द्रमोहनढाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । पञ्चाशद्वर्णवेत्ता सकलगुणमयो पादचिद्रूपसाक्षी
 व्यापी सत्ताविधाता परमगुरुतरो निष्कलो निर्विकारः ।
 आधारे लिङ्गनाभौ हृदि गलवदने भालदेशे स्वभावै-
 र्याग्रं यो रामभद्रः स जयति नितरां योगिनां ज्ञानगम्यः ॥
 नत्वा भेदाश्रित्वा द्विजकुलतिलकं व्यासदेवं विधानै-
 र्लोकानां धर्महेतौ कलिभवविभवे तारणार्थं प्रयत्नात् ।
 स्वच्छं संसारभूतं विविधजनहितं मन्त्रतन्त्रातिगुह्यं
 व्याचक्षे भवसूक्तिर्वैराज्यनविधौ शास्त्रमेतत्सम्नात् ॥
 श्रीमल्लक्षणदेशिको निजगुरोः पादाब्जसेवावशात्
 व्याचक्षे जनरोचनाय विधिना शास्त्रं प्रमोदप्रदं ।
 केचिन्नागममन्त्रतन्त्रनिपुणः कौटिल्यमोहादृता-
 स्तेषां वामविमर्गमोचनधिया ताराप्रदीपं शुभं ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वेन शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । १. पटले गुरुश्रियादिलक्षणं । २, पूजाज्ञानादिकथनं । ३, तारामहाविद्याया-
 स्तयोदशवान्तरमहामूर्तिकथनं । ४, मारणाच्चाटनादिबद्धविधोपायकथनं ।
 ५, मन्त्रसाधनप्रभेदकथनं । एवं पञ्च पटलाः सन्ति ।

CCLXXXV.

Niruttara Tantra.—An original Tantra, attributed to Mahādeva. Contents : 1, praise of Dakṣiṇā Kālī; 2, the cult of that divinity; 3, charms, bearing her name; 4, purifications necessary for her worship; 5-6, the mode of worshipping her at night; 7-8, bathing her image for worship; 9, attainment of power over her mantra; 10, differences of the various forms of Śakti; 11, form of adoration appropriate for *Yogis*; 12, another form; 13, adoration of Siddha Vidyā, a form of Śakti; 14, characteristics of courtezans who may be engaged for the Kaula form of worship; 15, purifications of wine, flesh, meat, fish, gesticulation and female society, or the five essentials of Kaula worship.

२८५ । निरुत्तरतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनप्रायं परिशुद्धम् । प० १०८ । पङ्क्तिः ४ । श्लो० २००० । अ० वङ्गीयं ।
 आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । सिद्धविद्या पुरा प्रोक्ता मन्त्रयन्त्रादिकानि च ।

नानाभावप्रभेदेन संस्कारो जायते प्रभो ॥

भावभेदेन कथय लोकनिसारकारक ।

सर्वेषां शरणं तन्त्रसिद्धान्तं विष्णुसम्मतं ॥

आसामाराधना केन भावेन परिजायते ।

आसां वा प्रकृतिः कापि तस्या वा कीदृशी क्रिया ॥

तत्प्रकाशय सम्यग् मे येन यामि निरुत्तरं ।

समाप्तिवा० । न वारतिथिनक्षत्रं न योगकरणन्था ।

सिद्धविद्या महाविद्या युगसेवा प्रकीर्तिता ॥

इति श्रीनिरुत्तरतन्त्रे पार्वतीशिवसंवादे पञ्चदशः पटलः ।

विषयः । १ देवोक्तकथावदीयप्रश्नोत्तरकरणात् देव्या निरुत्तरत्वेन निरुत्तरतन्त्रेति समाख्या
यौगिकी । अथ १५ पटला वर्तन्ते ।

१, सङ्क्षेपेण दक्षिणकालिकाया माहात्म्यकथनं । २, दक्षिणकालिकायाः पूजा-
प्रकारमन्त्रकथनं । ३, तस्याः कवचं । ४, तदीयपुरस्सरविधानं । ५-६,
रजनीदेव्याः पूजनादिकथनं । ७, दक्षिणकालिकाया अभिषेककथनं । ८,
पुनस्तदीयाभिषेकादिकथनं । ९, मन्त्रसिद्धिप्रकारकथनं । १०, शक्तिप्रभेदकथनं ।
११, योगिनां साधनविशेषविधानं । १२, साधनान्तरकथनं । १३, सिद्धविद्या-
साधनोपयोगिशक्तिविशेषप्रतिपादनं । १४, कौलसाधनानुकूलवेश्याशक्तेः प्रभेद-
प्रतिपादनं । १५, मद्यमांसमीनमुद्रामैथुनाख्यपञ्चमकारशुद्धिकथनं ।

CCLXXXVI.

Jñānānandu-taranginī.—A Tantra compilation by Śīromanī. The MS. is incomplete, containing only the first seven chapters and a portion of the 8th. The subject is the cult of the Devī and of her different manifestations. One chapter is devoted to prove that the Durgā puja is founded upon unquestionable authorities.

२८६ । ज्ञानानन्दतरङ्गिणी ।

ग्रन्थकारः शिरोमणिः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १२० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २००० । अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०-? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । शक्तियुक्तं शिवं नत्वा शिरोमणिद्विजन्मना ।

सङ्गृह्य सत्प्रयत्नेन ज्ञानानन्दतरङ्गिणी ॥

आलोक्य शिववाक्यञ्च नानातन्त्रे यथोदितं ।

प्रकाशते मया यत्नात् साधकस्यार्थसिद्धये ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १ परिच्छेदे गुरुशिष्यलक्षणाकडमाचाद्यासनप्रभेदमालासंस्कारादयः । २, पुर-
स्खरणेनिसुद्धाविधानादिग्रहणपुरस्खरणं । ३, महाविद्याविवेचनं । ४, भगवत्या-
स्तत्त्वविनिर्णयः, दुर्गात्मप्रमाणञ्च । ५, सर्वतोभद्रमण्डलकथनं । ६, दीक्षा-
विधानं, सामान्यपूजाविधानञ्च । ७, गायत्र्यादिपूजाविधिः । ८, मन्त्रोद्धार-
कथनं । एवं क्रियदर्शरहिता अष्टपरिच्छेदा वर्तन्ते ।

No. CCLXXXVII.

Vārāhi Tantra. A Vaishnava Tantra attributed to Kṛishṇa. Con-
tents : 1, dialogue between Kṛishṇa and Rādhikā on their birth and
sojourn among the Gopa tribe ; 2, description of Brahma stones and
Brahma Līṅgas ; 3, sacred places, where perfection may be attained ; 4,
places with five sacred pools ; 5-6, the Mahādeva of Chandrās'ekhara, a
place of pilgrimage in Chittagong ; 7, the Champaka forest, and other
places of pilgrimage ; 8, merits of reading hymns to Chāṇḍī, wearing
charms bearing her name, &c.

२८७ । वाराहीतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः श्रीकृष्णः ।

विवरणं । नवीनं परिष्कृतप्रायञ्च । पं० १७ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५०० । अ० वक्रोद्यं । आ०
कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थायीयुतवायुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । एकदा गोलके रम्ये षोडशद्वारमन्दिरे ।

नानामणीन्द्रनिर्झाणे श्वेतचामरशोभिते ॥

गोपविकोटिभिः सार्द्धं गोपिकानां तथैव च ।

पार्श्वैर्विष्णुरूपैश्च ब्रह्मविष्णुशिवादिभिः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । १ षष्ठले नारायणं प्रति राधिकाया गोपकुलवासादिविषयकविविधप्रश्नात्तरे ।
२, ब्रह्मशिलादिब्रह्मलिङ्गादीनां तत्त्वकथनं । ३, सिद्धिस्थानादिविनिर्णयः ।

४, पञ्चकुण्डान्वितस्थानादिकथनं । ५—६, चन्द्रशेखरमहादेवावस्थित्यादिकथनं ।
७, चम्पकारणादिवर्णनं । ८, चण्डोक्तोक्तैकाष्टत्रादिपाठमाहात्म्यकथनं ।
एवमचाष्टौ पटलाः सन्ति ।

No. CCLXXXVIII.

Līṅgārachana Tantra. The rules and advantages of worshipping the
Līṅgam.

१८८ । लिङ्गार्चनतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । पं० ६९ । पङ्क्तिः ५—६ । स्तो० १००० । अ० वङ्गीयं ।
आ० कागजः । का०—? । श्या० कलिकातास्यश्रुतवावुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । ओदेयुवाच । कामरूपसमासोनं शङ्करं त्रिदशेश्वरं ।

पप्रच्छ सादरं देवो योगमाया जगन्मया ॥

तपोधन महादेव सर्वेषामेश्वर प्रभो ।

पुरा यत् स्तुतितं देव शिवलिङ्गार्चनं प्रभो ॥

हृदये विद्यते देव मम श्लोपमं सदा ।

इदानीं परमेशानं लपय शल्यमुद्धर ॥

शिवलिङ्गार्चनं तन्त्रं विचार्य कथय प्रभो ।

समाप्तिवाः । स एव धन्यो देवेशि स एव शोसदाशिवः ।

कैलाशसदृशाकारं पश्यामि तस्य मन्दिरं ॥

इति लिङ्गार्चनतन्त्रे देवेश्वरसंवादे ज्ञानप्रकाशेष्टादशपटलः समाप्तः ॥

विषयः । १ पटले सध्वेपूजानामादौ लिङ्गपूजाव्यवस्थापनं । २, शिवलिङ्गपूजनादिवि-
धानं । ३, भस्मादिधारणविधानं । ४, पूजाङ्गधानादिविधानं । ५, पूजाधिष्ठान-
मण्डलयन्त्रादिकथनं । ६, उल्लूकोपाख्यानकथनं । ७, अष्टसूत्रादिपूजाविधानं ।
८, भ्रमरोक्त्या माहात्म्यादिकथनं । ९, षोडशोपचारादिकथनं, प्रलयादि-
काले पूजाव्यवस्थाविधानञ्च । १०, विजयापवादिना लिङ्गपूजाविधानं ।
११, देवीं प्रति महादेवस्य वाच्यज्ञानाद्युपदेशः । १२, शिवलिङ्गरहस्यकथनं ।
१३, शिवनिर्माणदूषणवृत्तान्तकथनं । १४, ज्ञानोपदेशः । १५, तत्त्वज्ञानकथनं ।
१६, श्रीफलपत्रतत्त्वकथनं । १७, योगकथनं । १८, शिवलिङ्गार्चनफलकथनं ॥

Mahānirvāna Tantra. One of the original and most revered of Tantras, attributed to Mahāleva. The MS. includes only the first half in 14 chapters. Contents: 1, enquiry into salvation; 2-3, adoration of Para Brahma; 4, ditto of Prakṛiti or the female energy; 5, the decasyllabic mantra of the Devī, and adoration therewith; 6, homa, magic circles, &c.; 7, the cult of the Kaulas; 8, duties of the several castes and orders of men; 9, the ten sacraments; 10, Ś'ráddhas and other ceremonies; 11, expiations; 12, rules regarding conduct; 13, consecration of houses, tanks, temples, alms, images of gods, &c.; 14, consecration of Liṅgams; fourteen orders of Avadhūta ascetics, &c.

२८९ । महानिर्व्वाणतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः— ?

विवरणं । नवोनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १२५ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ३६०० । अ० वङ्गोद्यं ।
आ० कागज । का०—? श्लो० कलिकाताम्रयौतवाडुयतोन्द्रमेहनटाकुरः ।
प्रा० वाक् । गिरीन्द्रशिखरे रम्ये नानारत्नपशोभिरे । नानादृक्कलताकीर्णे नानापद्मिरवैर्यते ॥
समाप्तिवा० । महानिर्व्वाणतन्त्रस्य साहाय्या किं ब्रवीमि ते ।

विदित्वैनं महान् ब्रह्मनिर्व्वाणसामुदायम् ॥

इति श्रीमहानिर्व्वाणतन्त्रे सर्व्वतन्त्रोत्तमोत्तमे सर्व्वधर्म्मनिर्णयसारे श्रीमदाद्यासदा-
शिवसंवादे पूर्व्वकाण्डे शिवलिङ्गस्थापनचतुर्विधावधूतविवरणकथनं नाम चतु-
र्दशोऽङ्काः । समाप्तोऽयं पूर्व्वकाण्डः ॥

विषयः । इदं खण्डद्वयविभक्तं । अत्र पूर्व्वार्द्धमात्रं वर्तते । अत्र चतुर्दशोऽङ्काः सन्ति ।
तत्र १ प्रथमे, जीवनिस्तारोपायविषयकप्रश्नो भगवत्या महादेवं प्रति । २, पर-
ब्रह्मोपासनक्रमविषयकमहादेवोत्तरं । ३, परब्रह्मोपासनकथनं । ४, प्रकृति-
साधनोपासनः । ५, देव्या दशाक्षरादिमन्त्रोद्धारकलशस्थापनतत्त्वसंस्काराः ।
६, ओपावस्थापनहोमचक्रानुष्ठानकथनं । ७, कुलतत्त्वकथनं । ८, वर्णा-
श्रमःचारकथनं । ९, कुशण्डिकादशविधसंस्कारविधिकथनं । १०, दृष्टिआ-
द्यादिदृष्टतक्रियापूर्णभिषेककथनं । ११, स्वपरानिष्टजनकपापप्रायश्चित्तकथनं ।
१२, सनातनव्यवहारकथनं । १३, वामग्रहयामजलाशयादिदेवगृहदानाद्यादि-
सर्व्वदेवप्रतिष्ठाकथनं । १४, शिवलिङ्गस्थपनचतुर्विधावधूतविवरणकथनं ।

ग्रन्थोऽयं समोचिन इत्यवधोयते ॥

Kulárnava Tantra. An original and standard Tantra—the text book of the Kaulas. Contents: 1, existence of created beings; 2, praise of the Kaula tenet; 3, praise of Urdhámnáya, &c.; 4, derivation of mantras, and rules regarding the regulation of the breath; 5-6, consecration of articles necessary for the Kaula form of worship; 7, adoration of the Vātuka attendants of S'iva and his consort; 8, rules regarding drinking during worship; 9, Yoga; 10, particular forms of worship; 11, rules of conduct for Kaulas; 12, respect for the shoes of S'ri; 13-14, teacher and the taught, their characteristics and trials; 15, mode of attaining perfection in mantras; 16, rites for the attainment of desirable objects; 17, miscellaneous rules regarding Kaula teachers.

२८० । कुलार्णवतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ६९ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २००० । अ० वज्रीयं । आ० कागजः । का०—? । श्या० कलिकाताम्रश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोचनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।

पप्रच्छेशं परानन्दं पार्वती परमेश्वरं ॥

ओदेव्युवाच । भगवन् देवदेवेश पङ्कजतुविधायक ।

सर्वज्ञ भक्तिसुलभ शरणागतवत्सल ॥

समाप्तिवा० । ऊर्ध्वान्नायः समाख्यातः समानेन च विस्तरात् ।

कुलार्णवमिदं शास्त्रं मुक्तिदमुपवर्णितं ॥

इति श्रीकुलार्णवमहाराष्ट्रस्ये सर्व्यागमोत्तमोत्तमे सपादलक्षग्रन्थे पञ्चमखण्डे गुरुनाम-
वासनादिकथनं नाम सप्तदशोऽध्यायः ॥

विषयः । १, जीवस्थितिकथनं । २, कुलमाहात्म्यकथनं । ३, ऊर्ध्वान्नायादिमाहात्म्य-
कथनं । ४, मन्त्रोद्धारपोढान्यासकथनं । ५, कुलद्रव्यादिसंस्कारकथनं । ६, द्रव्य-
संस्कारादिकथनं । ७, वटुकादिपूजाविधानं । ८, तत्त्वत्रयेणासपानभेदकथनं ।
९, योगादिकथनं । १०, विशेषपूजाकथनं । ११, कुलाचारविधिकथनं । १२,
ओपादुकाभक्तिलक्षणकथनं । १३, गुरुशिष्यलक्षणकथनं । १४, गुरुशिष्यादि
परीक्षाकथनं । १५, पुरस्करणविधिकथनं । १६, काम्यकर्मविधानं । १७, गुरु-
नामवासनादिकथनं ।

Dakṣiṇā-Kalpa. Manual of S'ākta worship. By Haragovinda Tattvavāgis'a.

२६१ । दक्षिणाकल्पः ।

ग्रन्थकारः हरगोविन्दतन्त्रवागीशः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । पं० ५६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १००० । अ० वङ्गोद्यं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य शिरसा देवं गुरुञ्च ज्ञानदायकं ।

हरगोविन्दतन्त्रादिवागीशेन मयाधुना ॥

नानातन्त्रात् समाकृत्य सारमादाय यत्नतः ।

कथ्यते दक्षिणाकल्पः प्रयोगविधिरुत्तमः ॥

समाप्तिवा० । शेषं खण्डितं ।

विषयः । अथ किञ्चिदधिकत्रयोदशपरिच्छेदा लभ्यन्ते । पुरुषप्रकृत्यभेदशक्तप्रशंसा । दक्षिणाकालिकामन्त्रोद्धारप्रातःकृत्यस्नानतिलकविधिः । सन्ध्यादिविधिः । पूजा-स्थाननिर्णयः । दिङ्निर्णयमश्विपूजादिविधानगुरुपूजास्नानादिदक्षिणाकालिका-पूजामन्त्रादिप्रतिपादनं ।

No. CCXCII.

Rudrayāmala Tantra. An elaborate and original Tantra, including the whole range of S'ākta knowledge about religion, social orders, castes, sacred places, modes of adoration, forms of ceremonies, &c., &c. The MS. is imperfect, and contains nine thousand verses divided into 67 sections.

२६२ । रुद्रयामलं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । पं० २५८ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ९००० । अ० वङ्गोद्यं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव उवाच । पुरा श्रीपरमेशानीवदनाभोजनिःसृतं ।

श्रीयामलं महातन्त्रं स्वतन्त्रं विष्णुयामलं ॥

शक्तियामलमाख्यातं ब्रह्मणस्तुष्टिहेतुना ।

ब्रह्मयामलवेदाङ्गं सर्वञ्च कथितं प्रिये ॥

इदानीमुत्तराकाण्डं वद श्रीरुद्रयामलं ।

समाप्तिवा० । शेषं खण्डितं ।

विषयः । अत्र सप्तपष्टिमण्डलिकाः पटलाः सन्ति । १, सिद्धमन्त्रप्रकरणं । २, सर्वचक्रा-
नुष्ठानमहागुरुप्रकरणं । ३, सर्वचक्रानुष्ठाने सिद्धमन्त्रप्रकरणे भाविर्निर्णयः ।
४—५, चक्रानुष्ठानप्रकरणं । ६—७, कुमार्युपचर्याविन्यासप्रकरणं । ८, कुमारो-
पूजादिविवरणं । ९, कुमारोक्तवचोक्तासः । १०, कुमार्या अष्टोत्तरसहस्रनाम ।
११, पशुभावविचारः । १२, आज्ञाचक्रसङ्गतिविद्वमन्त्रप्रकरणं । १३, आज्ञा-
चक्रसारसङ्केतकथनं । १४, भरण्यादिसप्तविंशतिनक्षत्रफलाफलकथनं । १५,
वेदप्रकरणं । १६, वेदभाषापरिच्छेदः । १७, अथर्ववेदप्रकरणं । १८, चतुर्वेदो-
क्तासः । १९, प्रश्नचक्रसारसङ्केते चतुर्वेदोक्तासः । २०, फलचक्रसारसङ्केते चतु-
र्वेदोक्तासः । २१, भूमिचक्रखर्गचक्रतुलाचक्रवारिचक्रसारसङ्केते मूलपञ्चोक्तासः ।
२२, षट्चक्रसारसङ्केते योगशिक्षाविधिः । २३, आसनकथनं । २४, योगशाल-
तात्यर्थकथनं । २५, ब्रह्मतत्त्वप्रकरणं । २६, प्राणायामनिरूपणं । २७, शक्ति-
तत्त्वकथनं । २८, मन्त्रसिद्धिलक्षणकथनं । २९, षट्चक्रप्रकाशे महाप्रलयनिर्णयः ।
३०, षट्चक्रसिद्धिसाधने डाकिनीब्रह्मसोत्रं । ३१, भेदिन्यादिसोत्रं । ३२, स्कन्द-
वासिनोसोत्रं । ३३, स्कन्दवासिनोक्तवचं । ३४—३५, पञ्चामरायोगसाधनं ।
३६, महाकुण्डलिन्यष्टोत्तरसहस्रनामस्तवः । ३७, स्वाधिष्ठानश्रोत्राकारिणीसाधनं ।
३८, श्रोत्राध्यासाधिष्ठानप्रवेशः । ३९, श्रोत्राध्यासवचकवचं । ४०, षड्दलवर्णप्रकाशः ।
४१, राकिणीसोत्रं । ४२, राकिणा अष्टोत्तरसहस्रनामसोत्रं । ४३, षट्चक्र-
भेदादिकथनं । ४४, मणिपूरचक्रभेदप्रकारः । ४५, त्रितत्त्वलोकिनीशक्तित्वः ।
४६, वर्णध्यानकथनं । ४७, रुद्रशक्तिलाकिनीसोत्रं । ४८, रुद्रमन्त्रप्रकाशः । ४९,
रुद्रस्त्युच्चयस्तवः । ५०, लाकिनीशक्तित्वः । ५१, मणिपूरभेदप्रकाशः । ५२, महा-
रुद्रस्त्युच्चयलाकिनीसाष्टोत्तरशतसहस्रनाम । ५३, मन्त्रार्थचैतन्यविन्यासः । ५४,
मणिपूरभेदः । ५५, अमरुचामरादिपञ्चद्रव्यशोधनं । ५६, हृदयोगकथनं । ५७,
अनाहतपद्मविन्यासः । ५८—५९, काकिनीश्वरवर्णपार्श्वचरयजनादिकथनं । ६०,
काकिनीसिद्धिसाधनं । ६१, काकिनीसोत्रविन्यासः । ६२, काकिन्यष्टोत्तरशत-
सहस्रनामसोत्रं । ६३, ईश्वरसोत्रविन्यासः । ६४—६५, अनाहतेश्वरसम्बोह-
नाथकवचं । ६६, शाकिनीशिवार्चनं । ६७, शाकिनीसोत्रविन्यासः ॥

Nigama Kalpadruma. A Tantra compilation, on secret or licentious worship. Contents : 1, praise of wine, flesh, fish, gesticulation and female society ; 2, the reason why they should be purified ; 3, the noblest form of worship ; 4, praise of women as an instrument of worship ; 5, particulars thereof ; 6, worship thereof ; 7, especial worship ; 8, ditto with *scayambhu-kusuma*, a kind of filthy rag ; 9, purification of the five essentials of worship noticed in the 1st chapter ; 10, particular kinds of flesh, and their purification.

२८३ । निगमकल्पद्रुमः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ३६ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ६०० । अ० दङ्कोयं । आ० कागजः । का०—? । म्या० कलिकानास्यश्रीशिववायुतान्द्रोमोच्चनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरे रम्ये क्रोडस्थानं नगनन्दिनीं ।

रतेः प्राथम्यसमये भगवान् शङ्करोऽब्रवीत् ॥

समाप्तिवा० । शक्तिसन्तोषमात्रेण पूर्णा याति कुलक्रिया ।

येन तेन प्रकारेण सक्तिसन्तोषणं चरेत् ॥

इति निगमकल्पद्रुमे श्रीशिवपार्वतीसंवादे दशमः पटलः ॥

विषयः । १ पटले पञ्चमकारप्रशंसा । २, पञ्चमकारशुद्धिकारणकथनं । ३, परमसाधनकथनं । ४, स्त्रिया माह्वान्यं । ५, तदङ्गविशेषप्रभेदादिकथनं । ६ तदीयपूजनदिकथनं । ७, तदीयसाधनावशेषवचनं । ८, स्वयम्भुक्तुसामासधानं । ९, पञ्चतत्त्वादिशोधनं । १०, सांसर्विशेषादिकथनं तदायशोधनप्रकारश्च ।

Brahmāṇḍa Tantra. A Tantra in which Nārāyaṇa, in reply to a question from Nārada, expounds the truth about Brahma, Prakṛiti or female energy, and *Pralaya* or periodical destruction of the universe. Contents : 1, Unity of Prakṛiti and Puruṣa ; 2, praise of Ś'akti ; 3, description of Goloka, the region of Viṣṇu ; 4, incarnation of Prakṛiti ; 5-6-7, various names of Prakṛiti ; 8, worship of Tārinī ; 9, true knowledge explained ; 10, hymn to Prakṛiti ; 11, distinction between Prakṛiti and Puruṣa.

२८४ । ब्रह्माण्डतन्त्र ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १७ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २०० । अ० वज्रीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थीयुतवायुयतोन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नारायणं नमस्कृत्य नारदो मुनिपुङ्गवः । पप्रच्छ वेदसारं च सारपूतं सुमङ्गलं ॥
नारद उवाच । ब्रह्म किं वद साकारं किं निराकारमोक्षरं ।

प्रलयं कीदृशं नाम का वा प्रकृतिरोक्षरी ॥

समाप्तिवा० । किमेदो लक्ष्यते तत्र यज्जले शैत्यमेव तत् ।

अत एव हि योगोद्भिः स्त्रीपुंभेदो न लक्ष्यते ॥

इति ब्रह्माण्डतन्त्रे एकादशः पटलः ॥

विषयः । १ पटले । प्रकृतिपुरुषाद्योरभेदकथनं । २, शक्तिमाहात्म्यं । ३, गोलैकधाम-
दृष्टान्तकथनं । ४, प्रकृतीनामाविर्भावादिकथनं । ५, प्रकृतिनामानि । ६—७,
प्रकृतिनामानि । ८, तारिणीपूजाकथनं । ९, तत्त्वज्ञानकथनं । १०, प्रकृतिस्रवः ।
११, प्रकृतिपुरुषविवेचन ।

No. CCXCV.

Pichchhilitā Tantra. An original Tantra in two parts: the MS. includes the first. Contents: 1, characteristics of the spiritual guide; 2-3, praise of Kālikā; 4, mantra of Kṛishṇa; 5, initiation; 6, rules for bringing people under control by charms; 7, mantras for seizing thieves, &c.; 8, ditto for overcoming snake poison; 9, the mystic diagram called *sarvatobhadra*; 10, individual peculiarities; 11, mantras of Kālikā; 12, daily worship; 13, pacification of demons; 14, mantras of Durgā; 15, worship of virgins; 16, six mystic circles; 17, praise of the mantra of Kālikā; 18, charm bearing the name of Bhuvaneshvarī; 19, mantra of Mahā Kālī; 20, origin of Vidyā; 21, monosyllabic mantra of Kālikā.

२८५ । पिच्छिलातन्त्रं पूर्वाङ्कः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धश्च । प० १८ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २५० । अ० वज्रीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थीयुतवायुयतोन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेवं दृषध्वजं । भवानो रक्षसि प्रीत्या जगाद् मधुरं वचः ॥

श्रीदेव्युवाच । भगवन् देवदेवेश लोकानुग्रहकारक ।

रूचितं यत् पुरा देव कालिकासाधनक्रमं ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, गुरुलक्षणं । २-३, कालिकायाः प्रशंसा । ४, कृष्णमन्त्रकथनं । ५, दीक्षाप्रयोग-
विधानं । ६, वशीकरणकथनं । ७, चौरधारणार्थकप्राकृतभाषीयमन्त्रादिकथनं ।
८, सर्पविषनाशकमन्त्रादिकथनं । ९, सर्वतो भद्रमण्डलकथनं । १०, भावप्रभेद-
कथनं । ११, कालीमन्त्रकथनं । १२, नित्यपूजाविधिकथनं । १३, भूतशुद्धिविधानं ।
१४, दुर्गामन्त्रकथनं । १५, कुमारीपूजनक्रमः । १६, षट्चक्रक्रमनिरूपणं ।
१७, कालीमन्त्रप्रशंसा । १८, भुवनेश्वरीकवचं । १९, महाकालीमन्त्रकथनं ।
२०, विद्योत्पत्तिप्रकारकथनं । २१, कालिकाया एकाक्षरमन्त्रनिरूपणं ।

No. CCXCVI.

Vákyatattva. A Smárta treatise by Siddhánta Pañchánana, on time
meet for religious ceremonies.

२८६ । वाक्यतत्त्वं ।

अन्यकारः सिद्धान्तपञ्चाननः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० ५-६ । स्त्रो० २६० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलुटकागजः । का०-? । स्था० ढाकाविक्रमपुरान्तर्गतमहाराजनगरस्थ-
श्रीयुतकालीलव्णगङ्गापाश्यायः ।

प्रा० वाक्यं । वाक्यतत्त्वं निरूप्यते । तत्र वाक्यं मासपक्षतिथिवर्णितं ।

मासपक्षतिथीनाञ्च निमित्तानाञ्च सर्वशः ।

उल्लेखनमकुर्वाणो न तस्य फलभाग् भवेत् ॥

समाप्तिवा० । पूर्ववदेवान्यत्र सुगममित्याह । इति सिद्धान्तपञ्चाननद्वयं वाक्यतत्त्वं समाप्तम् ॥

विषयः । मासपक्षादिवर्णितवाक्यस्य तात्पर्यनिर्णयः ।

No. CCXCVII.

Kávyádars'a-ryádkhyá. A commentary on the *Kávyádars'a*, a treatise on rhetoric, by Daṇḍí.

२८७ । काव्यादर्शव्याख्या ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनं । प० ६ । पङ्क्ति० ८—९ । श्लो० २०० । अ० वक्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० ढाकाविक्रमपुरान्तर्गतमहाराजनगरस्थश्रीयुत-
कालीकृष्णगङ्गापाध्यायः ।

प्रा० वाक्यं । काव्यलक्षणसारभमाणः काव्यस्य वाङ्मयत्वात् तदधिष्ठात्रीं सरस्वतीं कीर्त्तयन्नाह
चतुर्मुखेत्यादि । भगवतो मुखानां बहुत्वात् अश्वोजवनत्वेन निरूपणं ॥

समाप्तिवा० । अतस्तन्मैश्वर्यगतालस्यैः ईशते समर्था भवन्ति ।

इति काव्यादर्शटीकायां प्रथमपरिच्छेदस्य व्याख्या समाप्ता ॥

विषयः । दण्ड्याचार्यकृतकाव्यादर्शनामालङ्कारग्रन्थस्य व्याख्या ।

No. CCXCVIII.

Saṅkalpachandrikā. A Smṛiti treatise on resolution to commence a religious ceremony. By Raghunandana Bhaṭṭācārya, the author of the 28 Tattvas.

२८८ । सङ्कल्पचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः रघुनन्दनः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ४—७ । श्लो० १०० । अ० वक्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० ढाकाविक्रमपुरान्तर्गतमहाराजनगरस्थश्रीयुत-
कालीकृष्णगङ्गापाध्यायः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीगुरोश्चरणद्वन्द्वं नत्वा सङ्कल्पचन्द्रिकां । गङ्गातीरसमुद्भूतः करोति रघुनन्दनः ॥
अथ कक्षावत् सङ्कल्प इति चेत् अत्र हारीतः । मनसा सङ्कल्पयति वाचाभि-
लपति कर्मणा चोपपादयति । तथा ब्रह्मपुराणेऽपि । आसाद्य च शुभं कार्य-
मुद्दिश्य च मनोगतं ।

समाप्तिवा० । अहः पदस्याहोरात्रार्थकतयाऽत्र चावगतत्वात् ।

इति रघुनन्दनभट्टाचार्यकृता सङ्कल्पचन्द्रिका समाप्ता ॥

विषयः । सङ्कल्पपदार्थादिनिरूपणं ।

Mimāṃsā-nyāya-prakāś'a. A treatise on the elements of the *Mimāṃsā* philosophy, by Āpadeva son of Anantadeva. Dr. Hall describes this work as "of first-rate repute and great comparative currency." *Contributions &c.*, p. 185.

१८८ । मीमांसान्यायप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः आपदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितञ्च । प० ५२ । पङ्क्ति० १०—१२ । श्लो० २५०० । अ० वज्जीयं ।
आ० तुल्यटकागजः । का०—? । स्था० ऊगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाट्याख्यग्रामस्थः
श्रीवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रियुततारकनाथतत्त्वचरतः ।

प्रा० वाक्यं । यत्कृपालेशमात्रेण पुरषार्थचतुष्टयं । प्राथमे तमहं वन्दे गोविन्दं भक्तवत्सलं ॥
अनन्तगुणसम्पन्नमनन्तभजनप्रियं । अनन्तरूपिणं वन्दे गुरुमानन्दरूपिणं ॥

इ खलु परमकारुणिकेन भगवता जैमिन्युषिणा अथातो धर्मजिज्ञासा इत्यादिना
द्वादशसु अध्यायेषु धर्मो विचारितः । अत्र वेदेन प्रयोजनमुद्दिश्य विधीयमानो
धर्मः । यथा यागादिः ।

समाप्तिवा० । ग्रन्थरूपो मदीयोऽयं वागव्यापारः सुशेभनः ।

अनेन प्रीयतां देवो गोविन्दो भक्तवत्सलः ॥

इति श्रीअनन्तदेवस्त्रुणा आपदेवेन कृतं मीमांसान्यायप्रकाशसञ्ज्ञकं मीमांसा-
प्रकरणं समाप्तं ॥

विषयः । मीमांसादर्शनप्रतिपादितधर्मप्रमाणादिपदार्थनिरूपणं ।

Muktitattva. Nine dissertations on the means of salvation as described by the Vedāntic philosophers. By Rāmānanda S'vāmī.

३०० । मुक्तितत्त्वं ।

ग्रन्थकारः रामानन्दस्वामी ।

विवरणं । परिशुद्धं नवीनं । प० २४ । पङ्क्ति० ६—८ । श्लो० ७२० । अ० वज्जीयं । आ०
तुल्यटकागजः । का०—? । स्था० ऊगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाट्याख्यग्रामस्थः श्रीवर्द्ध-
मानाधिपतेः सभापण्डितः श्रियुततारकनाथतत्त्वचरतः ।

प्रा० वाक्यं । ननु माभुक्तं क्षीयते कर्म कल्पकोटिशतैरपि ।

अवश्यमेव भोक्तव्यं कृतं कर्म शुभाशुभम् ॥

इति कथं सङ्गच्छते सृष्ट्यभवाकाले कर्माभावात् । अत्र केनचिदुक्तं । सृष्टेर्नाशो नास्ति नित्यत्वात् । तथाचै प्रमाणं । नासदुत्पद्यते न च सद् विनश्यति इति ।

न च कदाचिदनोदृशं जगदिति च ॥

समाप्तिवा० । एवमेवात्मबुद्ध्या तु सायात्मानं विचिन्तय ।

तेनैव सदभिज्ञो हि भविष्यसि सुनिश्चितं ॥

इति श्रीमन्मुक्तितत्त्वे परमरहस्योपदेशे नवमः परिच्छेदः ॥

समाप्ताऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । १, परिच्छेदे ब्रह्मनिरूपणं । २, संसारवैचित्र्यकथनं । ३, जीवस्य बन्धननिवृत्ति-
हेतुकथनं । ४, अष्टाङ्गयोगकथनं । ५, भक्तिस्वरूपकथनं । ६, साधनोपदेशे श्राद्धित्य-
विद्याकथनं । ७, गृह्यब्रह्मचार्युदासीनवानप्रस्थसंन्यासिनां सर्वेषामेव यथाक्रमं
मुक्तेर्विधानकथनं । ८, मरणविशेषेण तीर्थादौ मुक्तिकथनं । ९, निर्वाणमुक्ते-
रुल्लेखकथनं तदुपायनिरूपणञ्च ॥

No. CCOI.

Bālabodhinī.—A commentary on the Gīta-Govinda of Jayadeva.
By Chaitanya Dāsa.

३०१ । बालबोधिनी ।

ग्रन्थकारः चैतन्यदासः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० ४१ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—२ । स्या० ऊगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाटग्राह्यग्रामस्थः
श्रीयुक्ततारकनाथतत्त्वरत्नः श्रीयुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीचैतन्यपादपद्ममधून्मतेन केनचित् । टीका सङ्गृह्यते गीतगोविन्दस्य समासतः ॥

खयम्बोद्धुमभिराद्यं जयदेवमहामतेः । क्रमेणोपक्रमोपदेशो ग्रन्थते बालबोधिनी ॥

अत्र व्याकरणादीनां ग्रन्थबाहुल्यभोतितः ।

वितृतिर्न कृता सा स्याद् ज्ञेया ग्रन्थान्तराद् बुधैः ॥

वक्तव्यो बालबोधिण्यां शब्दार्थः शब्दवेदिभिः ।

भावार्थदीपिकायाञ्च भावो भावार्थलोलुपैः ॥

समाप्तिवा० । श्रीगोविन्दपादसेवाप्रभावादुदिता स्वयं ।

चैतन्यदासतो बालबोधिनी स्यात् सतां मुदे ॥

श्रीमद्रूपगणान् वन्दे दण्डवत् भुवि सम्पतन् ।

समर्थोत्कर्षपीयूषं साध्यते यैरहर्निशम् ॥ * समाप्ता चेयं बालबोधिनी ॥

विषयः । जयदेवगोखामिप्रणीतगीतगोविन्दकाव्यस्य तात्पर्यार्थविवरणं ।

CCCL.

Rāmalilodaya.—An epic poem, in twenty cantos, on the life of Rāma from his birth to his coronation. By Rāmakānta.

३०२ । रामलीलोदयं ।

ग्रन्थकारः रामकान्तः ।

विवरणं । नवोनं परिशुद्धश्च । प० ८१ । पङ्क्ति० ३३ । श्लो० ४५०० । अ० वङ्गोयं ।

आ० कागजः । शकःब्दाः १७८० । स्था० ऊगलीप्रदेशान्तर्गतं शवाटग्राह्यग्रामस्थः

श्रीयुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रीयुततारकनाथतत्त्वरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नवोनघनवीरदप्रभमतीवमद्युज्ज्वल-

न्मणिखजमुदन्ति प्रबलवोचिमातन्वति ।

कृतालिमुरसा दृशा चरणजानुमूर्द्धा हृदा

भुजेन वचसा शृङ्गं मधुरमूर्तिरामं भजे ॥ १ ॥

को जानाति महेन्द्रवज्रवपुषो वातात्मजस्यामलं

विक्रान्तं जननीप्रसूतिसमयेऽधावत् प्रचण्डद्युतिं ।

द्यो गक्षीरपयोधिपारमगमत् लीलारसव्यञ्जनात्

दग्ध्वा काञ्चनपद्मसङ्घयलसलङ्कामगाहत् पुनः ॥ २ ॥

अस्यानुग्रहमात्रतो जडजनैः पाण्डित्यमातन्वते

येन ओरघुनाथपादकमले शङ्कीकृतं मानसं ।

येनानीय महौषधालयगिरिं श्रीलक्ष्मणो रक्षितः

तं वन्दे सुरशत्रुदर्पदलनं वीरं समीरात्मजं ॥ ३ ॥

समाप्तिवा० । धीरश्रीयुतरामकान्तकृतिना स्वर्गापवर्गार्थिना

पाठाभ्यासविचारमञ्जनमनोमोदं समाकाङ्क्षिणा ।

श्रीवाणेश्वरसूनुना विरचिते श्रीरामलीलोदये

काव्ये विंशतिरीरितोऽतिरुचिरो रामाभिषेकाभिधः ॥ २० ॥

विवयः । १ सर्गे, श्रीरामजन्म । २, जानकोपरिणयः । ३, मार्गवजयः । ४, वनान्तराभि-
गमनं । ५, भरतागमः । ६-७, जानकोहरणं । ८, लङ्कादाहः । ९, हनूमत्-
प्रत्यागतिः । १०, सीतासन्देशः । ११, विभीषणाश्वासः । १२, अङ्गदागमनं ।
१३, लक्ष्मणशक्तिवेषः । १४, अतिकायनिकुम्भबधः । १५, इन्द्रजियुद्धं । १६,
मयशक्तिमोक्षणं । १७, रामचन्द्रकर्दकब्रह्मालपरित्यागः । १८, शुभसंवादकथनं ।
१९, भरतदर्शनं । २०, श्रीरामाभिषेकः ।

CCCI.

Siddhānta Gītā.—A treatise on salvation. It says that the first three Vedas are the great causes of bondage, and the last the means of freedom from transmigration and of eternal beatitude. It is said to be a part of a work named *Atharva-rahasya*, and is divided into eight chapters.

३०३ । सिद्धान्तगीता ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० ९ । पङ्क्ति० ७-२२ । श्लो० २७०० । अ० वल्लीयं ।
आ० इरेजीयकागजः । शकाब्दाः १७८७ । स्या० ऊगलोप्रदेशान्तर्गतवंशवाटग्राह्य-
ग्रामस्थः श्रियुततारकनाथतत्त्वरत्नः श्रियुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीअर्जुन उवाच । देवादिदेव देवेश कथयस्व महामते ।

केन ज्ञानप्रभावेन मुच्यते भवबन्धनात् ॥ १ ॥

श्रीभगवानुवाच । वेदत्रयं महाप्राज्ञ भवबन्धनकारणं ।

चतुर्थञ्च परिज्ञातं मुच्यते भवसागरात् ॥ २ ॥

ऋग्यजुःसामभेदाऽयं परित्याज्या महामते ।

वेदे चाथर्वणे सारं ग्राहयित्वा प्रयत्नतः ॥ ३ ॥

तत्रास्ति प्रणयो मूलं विचार्यञ्च पुनः पुनः ।

वेदत्रयविनिर्मुक्तो मात्रात्रयविवर्जितः ॥ ४ ॥

समाप्तिवा० । सकलभुवनहेतुः ज्ञानमार्गिकसेतुः गुरुचरणजबोधः सर्वसंसाररोधः ।

समुण्मजनहानिः प्राणिनां मोक्षपाणिः दिशतु दिशतु तूर्णं सद्गुरुः सातपूर्तं ॥

इति श्रीमदथर्ववेदरहस्ये श्रीकृष्णार्जुनसंवादे सिद्धान्तगीतायामष्टमोऽध्यायः ॥

विषयः । १ अध्याये, मतनिर्देशनं । २, वर्णाक्षरयोः परिचयः । ३, केवलं ब्रह्माहमिति प्रतिपत्तिः । ४, तत्त्वज्ञानतत्त्वयोगतत्त्वार्थचिन्ताप्रवृत्तयः । ५, देहनिर्णयः । ६, लिङ्गदेहसमुच्चयः । ७, निर्गुणशतनामवर्णनं । ८, महाकारणदेहादिकथनम् ॥

CCCIV.

Srīharistotra.—A hymn in praise of Hari. By Ś'ankara Āchārya.

३०४ । ओहरिस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० १९ । श्लो० १२० । अ० वज्जीयं । आ० इरेजीयकागजः । का०—? । स्था० ऊगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाट्याख्यग्रामनिवासि-
श्रौततारकनाथतत्त्वरत्नः श्रौतवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः ।

प्रा० वाक्यं । स्तोत्रे भक्त्या विष्णुमनादिं जगदादिं यस्मिन्नेतत् संहतिचक्रं भ्रमतोत्यं ।
यस्मिन् दृष्टे नश्यति तत् संहतिचक्रं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडु ॥ १ ॥

समाप्तिवा० । इत्थं स्तोत्रं भक्तजनेयं भवतीति ध्वान्तार्काभं भगवत्यादीयमिदं यः ।
विष्णोर्लोकं पठति शृणोति व्रजति ज्ञानं ज्ञेयं स्वात्मनि चाप्नोति मनुष्यः ॥
इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं श्रीहरिस्तोत्रं समाप्तं ॥

विषयः । ४४ सङ्ख्यकस्तोत्रात्मकमिदं स्तोत्रं । अत्र भगवतो नारायणस्य साहाय्यप्रति-
पादनम् ॥

CCCV.

Anandatarāṅgini. Itinerary from Chandananagara to Benares, and description of the latter city, its foundation and ancient legends. By Vechāvāma Nyáyāṅkārā.

३०५ । आनन्दतरङ्गिणी ।

ग्रन्थकारः वेचारायन्यायलङ्कारः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धम् । प० ९६ । पङ्क्ति० ४—११ । श्लो० २००० । अ० वज्जीयं ।

आ० तुलटकशजः । शकाब्दाः १७२१ । स्था० ऊगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाट्याख्य-
ग्रामस्थः श्रौतुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रौतुततारकनाथतत्त्वचरतः ।

प्रा० वाक्यं । विश्वेशमाधवकट्टण्डिकदण्डपाणिश्रीकालभैरवगुहामरनिम्नगाभिः ।
दुर्गादिभिश्च मणिकर्णिकया च युक्ता वाराणसी मम मनोरथसिद्धयेऽस्तु ॥ १ ॥

आनन्दं ब्रह्मरूपं श्रुतिवच्च इति यच्चैकमेवाद्वितीयं

ब्रह्मे तत्त्वात्मनो दर्शयितुमिति न भिन्ना च शक्तिर्जगत्सु ।

यः सर्वाम्नायबोधः स्वयमपि भगवान् अर्द्धनारीश्वरोऽभूत्

तत्पादाभोजलुब्धो भवतु मम मनश्चर्यरीकश्चिराय ॥ २ ॥

प्रणम्य सच्चिन्म सदाभिवासतिं महेश्वरं सोममुपास्य कोऽपि सन् ।

स्निग्धतानन्दतरङ्गिणीकृतौ करोति सिद्धान्ततरिं सतां मुदे ॥

कोमलोऽपि सतां श्लोको विघूर्णयति बालकं ।

विनाऽपि धातुवैषम्यात् यथा मातुलपुत्रकः ॥

समाप्तिवा० । सिद्धान्तोत्तरराजराजामतनयो वन्द्यान्वयः श्रौयुतो

वेच्चारामसुधीर्महेश्वरगरीं दृष्ट्वा चिक्कलो मुदा ।

तेनानन्दतरङ्गिणी कविमनःसन्तोषणी निर्मिता

सा चेच्छाष्टमसर्गमूलसहिता लम्बेऽथ सर्णस्मृतां ॥

ग्रन्थसमाप्तानन्तरं ग्रन्थकृता पञ्चभिः श्लोकैः स्वपरिचयः प्रदत्तः । तेषामन्त्यः

श्लोको यथा ।

यश्चैतन्यरहस्यमद्भुतरसं सत्काव्यरत्नाकरं

वैद्यानां सुखहेतवेऽतिबहुलं भेषज्यरत्नाकरं ।

तस्मात् श्रीमणिमञ्जरीं सुवचिरां नेपालभूपाज्ञया

श्रीसिद्धान्तमनोरमां समकरोत् टीकां तथा ज्योतिषि ॥

महामहोपाध्यायश्रीराजराजसिद्धान्तभट्टाचार्यात्मजश्रीवेच्चारामन्यायालङ्कारविर-

चिता श्रीसिद्धान्ततरिनाम्नी श्रीआनन्दतरङ्गिणी टीका सम्पूर्णा ॥

विषयः । १ प्रथमसर्ग, वर्त्मकथनं । अर्थात् चन्दननगरात् काशीपर्यन्तभागोरथीतीरवर्ति-

ग्रामादिवर्णनं । २, शम्भुशिवारहस्यवर्णनं । ३, रत्नपुरीनिधानकथनं । ४, हिम-

शैलराजचरितवर्णनं । ५, व्यासभुजावरोधकथनं । ६, व्यासविलापकथनं । ७,

तीर्थकशक्तिलिङ्गकथनं । ८, काशीपुरीवर्णनं ग्रन्थसमाप्तिश्च ।

Siddhāntamāṇi-manjarī. An astrological compendium, by Vechā-rāma Nyāyāṅkārā, containing detailed accounts of the effects of particular conjunctions of the Planets.

३०६ । सिद्धान्तमणिमञ्जरी ।

ग्रन्थकारः वेचारामन्यायालङ्कारः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धं । प० १२ । पङ्क्ति० २-६ । श्लो० ४०० । अ० वङ्गोयं । आ० तुलुटकागजः । शकाब्दाः १७२७ । स्या० उगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाटग्राह्याम-निवासित्रीवर्द्धमानाधिपतिमभापण्डितश्रीयुततारकनाथतत्त्वरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । बाणोपाण्यपलप्राद्भुततमविचलत्तन्त्रिकोत्था समन्तात्
प्राद्यद्वासन्तरागोत्तमसधुरिमसम्पूर्णनासूज्ज्वलाङ्गो ।
मीमांसान्यायवैशेषिकविरसविचारप्रयामातिशुष्कं
सत्कायज्ञप्तिदानो सुखयतु हृदयं कल्पकोकाकलो वः ॥ १ ॥
निजनिर्मितसिद्धान्तरलाकरसमुद्भूतां ।
करोमि काव्यवत् खल्पां सिद्धान्तमणिमञ्जरीं ॥ २ ॥

समाप्तिवा० । वैधेयो मास्तु विधेयो भवन्तितरां तत्र नैव नः खेदः ।

दोषज्ञा दोषज्ञा न गुणज्ञा एतदाश्चर्यम् ॥ १६२ ॥

इति बन्धुघटीयश्रीराजरासमिद्धान्तभट्टाचार्यात्मजश्रीवेचारामन्यायालङ्कारविर-
चिता सिद्धान्तमणिमञ्जरी सम्पूर्णा ॥

विषयः । ग्रन्थकारनिवेदनं । राशिविभागः । राशिविशेषसञ्ज्ञा । चैत्रकथनं । चोरा-
द्रेककाणकथनं । नवांशः । द्वादशांशः । त्रिंशांशः । तन्वादिभावाः ।
पापपद्माः । ग्रहदृष्टिः । रवेर्मित्रं । रवेः शत्रुः । चन्द्रस्य मित्रं । कुजशत्रुमित्रे ।
बुधशत्रुमित्रे । गुरुशत्रुमित्रे । शुक्रशत्रुमित्रे । शनिशत्रुमित्रे । राहुशत्रुमित्रे ।
केतुशत्रुमित्रे । तात्कालिकमित्राणि । गोचरः । चन्द्रताराशुद्धेरावश्यकं ।
चन्द्रशुद्धिः । ताराशुद्धिः । नक्षत्राघोशः । सप्तगणः । पाठान्तरेण लघुगणः ।
अधोमुखगणः । ऊर्ध्वमुखगणः । पुद्गामगणः । नक्षत्रमुहूर्ताः । पुष्यप्रशंसा । वार-
वेला । इत्यादिविविधश्रौतिविषया वर्तन्ते ।

Yatīśāra-Saṅgraha. A manual of the duties of a Yati, by Viś-
ves'vara Sarasvatī. The MS. found contains only the rules for the
funeral of Yatis, and is entitled Yatisaṅskāra Prayoga.

३०७ । यत्याचारसङ्गृहीययतिसंस्कारप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः विश्वेश्वरसरस्वती ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २५ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । म्हा० वर्द्धमानप्रदेशान्तर्गतमानकरग्रामस्थश्रीयुत-
वाबुहितलालमिश्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ यतिसंस्कारः । तदुच्यवस्था विश्वेश्वर्याख्यसङ्गृहीता यथा,
शैलनकः । अथवा कालगत्या च भिक्षुके गतजोविते ।
संस्क्रुत्यात् ब्राह्मणे विद्वान् गृही धर्मपरायणः ॥
भगवत्यादपूज्ययोगोविन्दसरस्वतीनां । अस्मत् परमेश्वरगुरुणां विचार आचारश्चेति ।
असंस्कृतं विशोध्यैत यत्र देशे कलेवरं ।
धर्मलोपो भवेत्तत्र दुर्भिक्षं मङ्कादिकं ॥

समाप्तिवा० । परमानन्दपूर्वकं स्वसंगृहं व्रजेयुः ।

इति विश्वेश्वरसरस्वतीविरचितयत्याचारसङ्गृहीययतिसंस्कारप्रयोगः समाप्तः ॥

विषयः । यत्योद्विद्धिया ।

No. CCCVIII.

Panchikarana Vārttika. : A metrical paraphrase of S'ankara Āchārya's *Panchikarana, Prakriyā*,—a disquisition on the union of the five elements in the formation of the universe, and the means of redemption therefrom. By Sūres'vara Āchārya.—Vide Hall's *Contributions*, 139.

३०८ । पञ्चीकरणवार्त्तिकं ।

ग्रन्थकारः सुरेश्वराचार्यः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० ४—१६ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । म्हा० वर्द्धमानप्रदेशान्तर्गतमानकरग्रामस्थश्रीयुतवाबु-
हितलालमिश्रः ।

प्रा० वाक्यं । उक्ताकारः सर्वदेवानां सारसत्त्वप्रकाशकः ।

तेन चित्तमभाषानं मुमुक्षुणां प्रकाश्यते ॥ १ ॥

आसीदेकं परं ब्रह्म नित्यमुक्तमविक्रियं ।

तत् स्वभावासमावेशात् बीजमव्याकृतात्मकं ॥ २ ॥

संमोन्नित्वा०। समभ्यसेदिहामुच भोगानासक्तधीः सुधीः ।

रागद्वेषादिरहितः स्वात्मानं चिन्तयेत् सदा ॥ ६४ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छङ्करभगवत्पूज्यपादशिष्यसुरेश्वराचार्यस्य कृतौ पञ्चीकरणवार्तिकं समाप्तम् ॥

विषयः । आसियाटिकशेराइटोनामकसभालयस्थितात् पुस्तकान् खतन्त्रमिदं । सङ्क्षेपेण ब्रह्मतत्त्वपञ्चीकारवर्णनं ॥

No. CCCIX.

Prasthāna-bheda. Essay on the different schools of the Vedānta Philosophy. By Madhusūdana Sarasvatī.

३०८ । प्रस्थानभेदः ।

ग्रन्थकारः मधुसूदनसरस्वती ।

चिवरणं । नवीनं परिगृह्य ॥ प० ५ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० ६६ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० वर्द्धमानप्रदेशान्तर्गतमानकरग्रामस्थश्रीयुतवावु-
हितलालमित्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ सर्वेषां शास्त्राणां भगवत्येव तात्पर्यं साक्षात् परम्परया चेति समासेन तेषां प्रस्थानभेदेऽत्र उद्दिश्यते । तथा हि । ऋग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदोऽथर्व-
वेद इति वेदाश्चत्वारः । शिखा कल्पो व्याकरणं निरुक्तं ह्यन्धो ज्योतिषमिति वेदा-
ज्ञानि षट् । पुराणन्यायमोर्मासाधर्म्यशास्त्राणि चेति चत्वार्युपाङ्गानि । अत्र
उपपुराणानामपि पुराणे अन्तर्भावः ।

संमोन्नित्वा० । तत्र तेषां तात्पर्यमबुद्ध्या वेदविरुद्धेऽप्यर्थे तात्पर्यमुत्प्रेक्षमाणस्तन्मतमेवोपादेय-
त्वेन गृह्णन्तो जना नानापथजुषो भवन्ति इति सर्व्वमनवयं ।

इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितः प्रस्थानभेदः समाप्तः ॥

विषयः । वेदान्तशास्त्रोपप्रस्थानविशेषनिरूपणं ।

No. CCCX.

Syāmā-pradīpa. A manual for the worship of Syāmā. Contents :

1. The derivation of the mystic mantra of the Devi.
2. The mode of worshipping her.
3. Prayers.
4. Fee &c.
5. Purification.
6. Natures of the worshipers and the worshiped.
7. Occasional worship.
8. Esoterics of the cult.
9. What are desirable objects.
10. Ritual for the worship of Tārā.
11. Especial worship.
12. Hymns and prayers.
13. Expiations, &c.

३१० । श्यामाप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । परिशुद्धं । प० १४९ । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० २००० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नमामि परदेवतां प्रणतकार्यसिद्धिप्रदां महेशकमलापतिप्रभृतिदेवदेवसुतां ।
अनेकजननार्जितप्रथितपुण्यलभ्याश्रयां निरङ्कुशशलाञ्कनप्रचुरविम्बकान्ताननां ॥
समाप्तिवा० । लोकैर्दृश्यते न तु तद्धान्तरमिति (?) तथाचेति । इत्यास्तां विस्तरः ।
इति श्यामाप्रदीपे ताराकल्पे त्रयोदशपरिच्छेदः ॥

विषयः । १, देव्या मन्त्रोद्धारविनिर्णयः । २, पूजाविधिः । ३, स्तवादिक्तयनं । ४, दक्षिणा-
विधानं । ५, पुरस्चरणं । ६, भावनिर्णयः । ७, नैमित्तिकनिरूपणं । ८, गोप्यनि-
र्णयः । ९, काम्यविधानं । १०, ताराकल्पः । ११, देव्या अर्चनं । १२, विशेषतः
स्तवादिक्तयनं । १३, प्रकीर्णप्रकरणं ॥

No. CCCXI.

Achāra-mālā. Rules of conduct, or what to do and what to avoid.
By Nidhirāma S'armā.

३११ । आचारमाला ।

ग्रन्थकारः निधिरामशर्मा ।

विवरणं । परिशुद्धं कदर्यलिखितम् । प० ४२ । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नला विघ्नविनाशाय देवेन्द्रं गणनायकं ।
दुर्गां दुर्गतिनाशाय शिवाय च शिवं गुरुं ॥
आचारमाला नाम (?) स्मृतितन्त्रानुसारिणी ।
भण्यते निधिरामेण द्विजेन प्रीतये सताम् ।

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । सदाचारनिरूपणम् ।

No. CCCXII.

Dānarākhyārāṭi. Consecration of various kinds of gifts, and the merits of bestowing them upon particular persons.

३१२ । दानवाक्यावली ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । परिशुद्धं नवीनञ्च । प० १०९ । पङ्क्ति० ६—७ । स्तो० १५०० । अ० वङ्गोयं ।
आ० तुलटकागजः । शकाब्दाः १६८५ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थ-
महाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देशे काले तथा पात्रे धनं न्यायार्जितं तथा ।
यद्दत्तं ब्राह्मणश्रेष्ठास्तदनन्तं प्रकल्पितं ॥
मत्स्यपुराणे, न्यायेनार्जनमर्थस्य वर्जनञ्चातिरक्षणं ।
सत्यान्ने प्रतिपत्तिश्च सर्वशस्त्रेषु गीयते ॥

समाप्तिवा० । ततः कुशादीनादाय अमुकनामगोत्रायेत्यादि । दक्षिणा च ।
वर्षे गौडमहीभुजः शशिसरिद्रायाग्निचिह्ने शुचौ
पञ्चम्यां भृगुनन्दने रतिपतिः श्रीमानमे श्रीयदा ।
एतत् पुस्तकमुत्तमं गुणगणग्रामाभिरामाय वै
गोविन्दार्चनतत्पराय भवते श्रीरत्नपाणेऽस्तु ते ॥

विषयः । • हिरण्यतैजसरजतरत्नालङ्कारपुष्परगादिमणिवेश्मधेनुवृषभगवाश्वाजादिपशुसङ्ग-
घृतधेनुतिलधेन्वादिविविधदाननिरूपणं ॥

No. CCCXIII.

Kāmarūpiya-nibandha Tantra. Various kinds of potentates, kings, and emperors, the curse of Vasistha on drinkers of spirits, &c.

३१३ । कामरूपीयनिबन्धतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ८० । पङ्क्ति० २—६ । स्तो० १००० । अ० वङ्गोयं । आ०
पत्रविशेषः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीश-
चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । भगवन् सर्वधर्माञ्च चन्द्राद्विकृतभूषणं ।
विप्रञ्चवविशं धर्माः शुद्धस्य कथितास्तथा ॥

निर्णीतं लक्षणं तेषां यथानुक्रमयोगतः ।

ब्रह्मचर्यं तथा गार्हं वानप्रस्थाश्रमेऽपि च ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । हरगौरीसमागमराजनिर्णयवशिष्टशापचक्रवर्त्तिनियमादिवर्णनम् ।

No. CCCXIV.

Nirdosha-kula-sārdvalē. Kulins, their attributes, defects, and genealogy. The bulk of the work is in Sanscrit, but in some places the Bengali language is introduced.

३१४ । निर्दोषकुलसारावली ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ३८६ । पङ्क्ति० ९—१२ । श्लो० ९००० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतछप्पनगरस्थश्रीयुतलोहा-
रामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । अथ दुर्बलिप्रकरणं । दुर्बले वार्त्तियं आर्हते अरविन्दजः न्यूनं मुं सिरौ खञ्ज-
करं गृहीषा उधोजः उचितं मुं विकर्त्तनं साधुः उधोजः सिरौ खञ्जकरणात् पर-
विकर्त्तनप्राप्तिनात् दुर्बलेः साधुः केचित् इत्यादि ।

समाप्तिवा० । सर्व्वे दाधवकाटोनिवासिनः ।

इति निर्दोषकुलसारावल्यां काञ्चीकुलं समाप्तम् ।

विषयः । पुस्तिकादौ संस्कृतभाषया लिखिता । परन्तु कुत्र कुत्रचित् वङ्गभाषापि विद्यते ।
अत्र कुलीनानां लक्षणादि वंशावलिश्च वर्त्तते । कुलीनानां प्रभेदश्च विद्यते ॥

No. CCCXV.

Des'tiyarāja-s'ekhara-kosha. A dictionary of Synonyms. By Pan-
chánana Bhaṭṭāchārya.

३१५ । देशीयराजशेखरकोषः ।

ग्रन्थकारः पञ्चाननभट्टाचार्यः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० २—७ । श्लो० ९० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । नवद्वीपान्तर्गतछप्पनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । सारस्वतरहस्यानि रसमुच्चि पदे पदे ।

सर्वस्वानि कवीन्द्रस्य शब्दतत्त्वानि बोधत ॥

सामजः सिन्धुरः कुम्भी मदवन्दो महामृगः ।

कुञ्जरे कुन्दरोवाहर्बोलासमाऊर्नवेष्ट ये (?) ॥

पारावतः कलरवे गुञ्जनं गजमज्जने ।

कादम्बिनी मेघदास्मि सरो ह्रावे भुजा भुजे ॥

समाप्तिवा० । कण्ठीरवस्तु पारीन्द्रो मृगेन्द्रे तरसं तथा । इति देशीयराजशेखरकोषः ॥

विषयः । पर्यायशब्दकथनम् ॥

No. CCCXVI.

Syāma-nitya-pūjā-paddhati. A manual for the daily worship of Syāma.

३१६ । श्यामानित्यपूजापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १९ । पङ्क्ति० ३—६ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० पञ्च-
विधेषः । का०—? । श्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । हस्तौ पादौ प्रक्षाल्य । ॐ सूर्यः सोमः यमः कालो महाभूतानि पञ्च च ।

एते शुभाशुभस्येह कर्मणा नव साक्षिणः ॥

समाप्तिवा० । ॐ उच्चिष्टचाण्डालिन्यै नम इति निर्माल्येन समूच्य दक्षिणं कुर्यात् ॥

विषयः । कालिकाराधनानुष्ठानकथनम् ।

No. CCCXVII.

Krishi-rishaya. A guide to agriculture.

३१७ । कृषिविषयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ५ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुड-
कागजः । का०—? । श्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । जयति पराशरनामा मुनिः कृषिकर्मधर्मसंवेदी ।

कृषका यस्य मतज्ञा वसुधां फलन्ति सर्वरत्नानि ॥

चतुर्विदार्थतत्त्वज्ञो ब्रवीति कृपणं वचः ।
 अलक्ष्यामृच्छते सोऽपि प्रार्थनालाघवान्वितः ॥
 सुवर्णमणिमाणिक्यवसनैरपि पूरितः ।
 तथापि प्रार्थयन्त्येते कृषकान् भक्तदृष्टया ॥
 कटौ हस्ते च कर्णे च सुवर्णं विद्यते यदि ।
 उपवासस्तथापि स्यात् अन्नालाभेन देहिनाम् ॥
 समाप्तिवा० । अङ्गारको यदा सिंहे तदाङ्गारमयी मर्द्दी ।
 स एव रविणा युक्तः समुद्रमपि शोषयेत् ॥
 इति कृषिविषयः समाप्तः ॥
 विषयः । कृषिसम्बन्धिनानाविधोपायकथनम् ।

No. CCCXVIII.

Sangita-nārāyaṇa. On tone, rythm, gamut, &c. of the Indian music. By Purusottma Miśra.

३१८ । सङ्गीतनारायणं ।

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तममिश्रः ।
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं सुजीर्णतमम् । प० ८० । पङ्क्ति० ५—७ । श्लो० १५०० । अ०
 वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहा-
 राजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । लीलाद्रिकन्दरानन्दिमन्दरायणवन्दितं ।
 वन्दे वन्दारसाङ्ग(?)मन्दिरं मेन्दिरं महः ॥
 प्रष्टुलालं करतालिकाभिराभीरिकानां कलवेषुगीतं ।
 नृत्यन्तमत्यन्तमुदीर्णहार्सं रासं भजन्तं हरिमन्तमीडे ॥
 समाप्तिवा० । दोर्मूलकूलङ्कषशतकुम्भभ्रमस्वरारम्भिकुचापि सापि ॥
 श्रोकविरलपुरुषोत्तममिश्रकृतः सङ्गीतनारायणनामा ग्रन्थः समाप्तः ॥
 विषयः । सङ्गीतापयोगिसरताललयादिविवरणं ।

No. CCCXIX.

Āchāra-sāra-prakarana of the *Brahma-jāmala Tantra*. The praise of Buddha in seven cantos.

३१८ । आचारसारप्रकरणं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २२ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० २५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । शकाब्दाः १६९३ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराज-श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । महाचीनक्रमाचारः सूचितो न प्रकाशितः ।

इदानीं श्रुतमिच्छामि कथयस्व महेश्वर ॥

समाप्तिवा० । एतत्ते कथितं सर्वं विजयाकल्पमुत्तमं ।

प्रसादादचिरादस्य वाञ्छितं ते भविष्यति ॥

इति ब्रह्मयामले आचारसारप्रकरणे सप्तमः पटलः ॥

विषयः । भगवतो बुद्धदेवस्य महात्मप्रवर्णनेन महाचीनाचारस्य गौरवमुक्तं ब्रह्मणा । शिवेनैतदेवोक्तं भगवत्यै ॥

No. CCCXX.

Smārta-ryarasthórṇava. Responsa prudentum, on various questions of Hindu law. By Raghunátha.

३२० । स्मार्तव्यवस्थाएवः ।

ग्रन्थकारः रघुनाथः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ४४ । पङ्क्ति० ४—६ । श्लो० ९०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा श्रीरघुनाथ ईश्वरपदाभोजं गुरुं सादरात्

मन्वादिस्मृतिर्महितार्थमवधार्याचार्यवाक्येन च ।

बालानां पटुताविधायकसमं स्मार्तव्यवस्थाएवं

रायश्रीयुतराघवस्य नृपतेरादेशतो निर्णमे ॥

तिथिसङ्क्रान्त्यभौचेषु द्रव्यशुद्धाधिकारिणाः ।

प्रायश्चित्तोद्वाहदायेष्वपि वाच्योऽत्र निर्णयः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । रघुनन्दनमहाचार्यसङ्कलितधर्मशास्त्रीयबहुविधव्यवस्थायाः सङ्क्षेपेण प्रतिपादनम् ॥

Kāvya-prakāś'a-rahasya-prakāś'a. A commentary on the *Kāvya-prakāś'a* of Mammāṭṭha Bhaṭṭa. By Rāmanātha Vidyāvāchaspati.

३२१ । काव्यप्रकाशरहस्यप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः रामनाथविद्यावाचस्पतिः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ११६ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० १८०० । अ० वङ्गोयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसती-
शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । व्रजशिशुवृन्दवयस्यं सततमुपास्यं मुनोन्द्राणां ।
वेदाविदितरहस्यं गिरिशनमस्यं नमस्यामः ॥
मौनीभूतमुखार्द्धमादरदरस्तुत्याकुलार्द्धाननं
रम्यं सार्द्धविलोचनं भयपरिस्नानान्यसार्द्धक्षणं (?) ।
बद्धं वामकरेण सव्यचरणन्यस्तान्यदोःपञ्चवं
व्यामुच्चञ्चिरसा पदान्तपतनं शैवं वपुः पातु वः ॥
निःशेषशास्त्रसारं वारं वारं विचार्य चिन्वानः ।
काव्यप्रकाशगूढं विद्यावाचस्पतिर्विकाशयति ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । सम्प्रभट्टप्रणीतकाव्यप्रकाशार्थविवरणं ।

Panchama-sōra-saṁhitā. Dissertations on the notes of the Hindu gamut. By Nārada.

३२२ । पञ्चमसारसंहिता ।

ग्रन्थकारः नारदः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ११ । पङ्क्ति० ३—५ । श्लो० २०० । अ० वङ्गोयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुक्तबाबु-
उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । मयूरवृषभच्छागक्रोष्टुकोकिलवाजिनः ।

भातङ्गाश्च क्रमेणाहुः खरानेतान् सुदुर्गमान् ॥

[१८२]

निषादर्षभगाभ्यारषड्जमध्यमधैवताः ।

पञ्चमयेत्यमी सप्त तन्त्रोक्तोत्थिताः खराः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितम् ।

विषयः । निषादादिसप्तखरग्राममूर्च्छनादिनिरूपणम् ।

No. CCCXXIII.

Koshthi-pradipa. Elements of horoscopy. By Śrīnātha Bhaṭṭa.

३२३ । कोष्ठोप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः श्रीनाथभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १८ । पङ्क्ति० ७-९ । श्लो० २५० । अ० वक्तीयं । आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरग्रामनिवासिओद्युतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । तच्चिन्तामणिमानस्य प्रभावात् प्रभविष्णवे ।

सर्ववेदार्थतत्त्वाय कस्मैचित् येयसे नमः ॥

तन्त्राणि यत्नेन विवृणुष्व भूयसा शुभप्रभावोऽञ्जलमारकल्पनं ।

श्रीनाथभट्टः सुरनिम्नगातटे कोष्ठोप्रदीपं विदधे विचक्षणः ॥

समाप्तिवा० । विवाहितायाः पतिफलमेव फलवतीत्वं, अविवाहितायाः सप्तमं स्थानं फलजननाय विचार्यमिति भावः ।

इति कोष्ठोप्रदीपे तनुवित्तादिप्रकाशिका समाप्ता ॥

विषयः । तन्त्रादिद्वादशस्थानविचारलग्नादिनिरूपणं ।

No. CCCXXIV.

Panchapakshī Tikā. A commentary, by Rāghavanandana, on the Pancha-pakshī, a treatise on horoscopy.

३२४ । पञ्चपक्षीटीका ।

ग्रन्थकारः राघवनन्दनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २०० । अ० वक्तीयं । आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थओद्युतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । पञ्चभिश्च हृतादिति । जन्मसकासात् कार्तिकवर्षादिगणनया यावन्तः संवत्सरा
गतास्त एव वयः । राशिर्दृष्टादिर्जन्मकालो नो ग्राह्यः खरोऽपि । यत्र नामाच्चरं
तदङ्कं एकादिरूपं तदा च शुक्लौकादश्यादौ जन्मनि वयोवर्षे एकं देयं ॥

समाप्तिवा० । पताकीगणनं कृत्वा पापं ज्ञेयं, एवं त्रिपापे त्रिपापीति ॥

इति श्रीराघवमन्दनविरचिता पञ्चपक्षीटीका समाप्ता ॥

विषयः । प्रश्नादिगणनाप्रतिपादकपञ्चपक्षीयतान्पर्य्यविवरणम् ।

No. CCCXXV.

Suddhīdīpikā. Astrological disquisitions on auspicious and inauspicious days. By S'rīnivāsa.

३२५ । शुद्धिदीपिका ।

ग्रन्थकारः श्रीनिवासः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ८५ । पङ्क्ति० ४-५ । स्तो० १००० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । श्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिभ्योत-
वातु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । दृष्टान्तरङ्गदुस्तरसंसाराभोधिमुक्त्वा तद्विनिर्णयः ।

उदयवस्तुधाधराणमुकुटमणिः (?) ॥

असं गतवति मिहिरेऽतिमलिनदोषाकुले च गोविभवे ।

उद्वाहादिषु शुद्धिग्रहणार्थं दीपिका क्रियते ॥

समाप्तिवा० । रिपुरन्ध्रत्राश्रयता नयन्ति चास्त्रारिनिधनस्थाः । स्वतस्य देवलोकादिगति-
निर्णयः ।

सुविस्तरे ज्योतिषि यत्नतः कृतां समस्तकर्म्मव्यवहारदर्शिकां ।

श्रीश्रीनिवासेन समाहृतामिमामसत्सराः पश्यत शुद्धिदीपिकां ॥

इति शुद्धिदीपिकायां यात्रानिर्णये नामाष्टमोऽध्यायः ॥

विषयः । लग्नविवाहयात्रादीनां निरूपणं ।

No. CCCXXVI.

Videanmanoramā. A commentary on a hymn to Chandikā in the
Mārkaṇḍeya Purāṇa. By Gaurīvara S'armā.

३२६ । विद्वन्मनोरमा ।

ग्रन्थकारः गौरीवरश्मिः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ७१ । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० २५०० । अ० वज्जीयं । आ० तुलटकागजः । का०-? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतछप्पन्नगरनिवासिश्रीयुतवावु-उमा-नन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । समाधिर्नाम वैश्वोऽहमुत्पन्नो धनिनां कुले ।

पुत्रदारैर्निरस्तश्च धनलोभादसाधुभिरिति श्लोकात् सप्तमपत्राच्च विद्यते ।

समाप्तिवा० । वैवस्वतेऽन्तरे प्राप्ते अष्टाविंशतिमे द्युगे ।

शुभो निशुभश्चैवान्यावुत्पत्स्यते महासुरावित्यतः श्लोकात् ७१ पत्राच्च खण्डिता ॥

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डिकास्तोत्रतात्पर्यव्याख्यानं ॥

No. CCCXXVII.

Grantha-Sangraha. A collection of rules and maxims for calculating nativities, &c. By Prajāpati Dāsa. At the end of the work there is a collection of the astrological maxims of Khanā, in Bengali.

३२७ । ग्रन्थसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः प्रजापतिदासः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १४ । पङ्क्ति० ५-८ । श्लो० २०० । अ० वज्जीयं । आ० तुलटकागजः । का०-? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतछप्पन्नगरनिवासिश्रीयुतवावु-उमा-नन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । इष्टदेवं नमस्कृत्य गोपालं कुलदैवतं ।

श्रीप्रजापतिदासेन क्रियते ग्रन्थसङ्ग्रहः ॥

नवग्रहाश्चमस्कृत्य देवीसैव सरस्वती ।

प्रणिपत्य गुरुं मूर्ध्ना ज्योतिर्ग्रन्थं वदाम्यहं ॥

समाप्तिवा० । काणा खोड़ा तुमि शनैश्चर मानुषमारे पोड़ाथ घरे । कौल चापड़ पड़े पीठे चावुकेर वाड़ी गाय उठे ॥ श ॥ केतुकुण्डलिनीफलं समाप्तं ॥

विषयः । शिशुरिष्टमादरिष्टपिटरिष्टदण्डपलादिनिर्णयः । पुंजन्मस्त्रीवजन्मस्त्रीजन्मनिर्णयः ।

जारजज्ञानं । सुखदुःखादिनिर्णयः ।

षष्ठाध्याये ग्रन्थसमाप्तिः । खनायाः वचनमपि सङ्गृहीतं ।

[१८६]

No. CCCXXVIII.

S'akuna-dīpikā. On good and evil omens. By Ganes'a.

३२८ । शकुनदीपिका ।

ग्रन्थकारः गणेशः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतछल्लनगरनिवासिश्रीयुतवावु-उमानन्द-
रायः ।

प्रा० वाक्यं । वाञ्छककल्पतरुं दृष्ट्वा संसाराभोधिपारदं ।

लम्बोदरपदाभोजद्वन्द्वं वन्दामहे वयं ॥

अज्ञानतिमिरध्वंसकारिणी इष्टदर्शिनो ।

तन्यते श्रीगणेशेन मुदा शकुनदीपिका ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ॥

विषयः । अत्र शुभाशुभसूचकनिमित्तानि विद्यन्ते ।

No. CCCXXIX.

Guru-pādūkā-panchaka-stotra Tikā. A commentary on five hymns in praise of the great guru; attributed to Mahādeva. By Durgādāsa Vidyāvāchaspati.

३२९ । गुरुपादुकापञ्चकस्तोत्रटीका ।

ग्रन्थकारः दुर्गादासविद्यावाचस्पतिः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० १२० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतछल्लनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्मरन्ध्रसरसोरुहोदये नित्यलघ्नमवदानमद्भुतम् ।

कुण्डलीविवरकाण्डमण्डितं दादृशार्णसरसोरुहं भजे ॥

समाप्तिवा० । एतद्वचनानुसारेण षड्भस्मायागमेतोपासनावाधां कुर्वन्ति तेऽतिमन्दधियो
भ्रान्ता इति सङ्क्षेपः ॥

इति श्रीदुर्गादासविद्यावाचस्पतिमिश्रविरचिता श्रीमच्छिवपञ्चवक्त्रविनिर्गतश्री
गुरुपादुकापञ्चकस्तोत्रटीका समाप्ता ॥

विषयः । श्रीगुरुदेवमाहात्म्यप्रकाशकगुरुपादुकापञ्चकस्तोत्रस्य तात्पर्यविवरणं ॥

No. CCCXXX.

Anandadīpanī Tikā. A commentary on a hymn called Karpūra Stotra. By Brahmānanda Sarasvatī.

३३० । आनन्ददीपिनीटीका ।

ग्रन्थकारः ब्रह्मानन्दसरस्वती ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धं । प० ३५ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७४३ । स्या० नवद्वीपान्तर्गतछव्णनगरनिवासि-
श्रीयुतवातु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । अथानन्दमयीं ब्राह्मीं चिगुणं निर्गुणात्मिकां ।

वन्देऽहं नोलकुहरलिषा स्मितविलासिनीं ॥

सच्चिन्म्य दृष्ट्याङ्गप्रिसरोरुहामलं सङ्गृह्य वेदागमव्यासवाक्यं ।

दिताय मन्मन्त्रजपार्थिकानां कुर्व्यं स्फुर्यान्न्दकलास्वरूपं (?) ॥

आनन्ददीपिनी टीका श्रोत्रव्याख्यास्वरूपतः ॥

समाप्तिवा० । तत्कीदृशः प्रेम्णा रमेन तरलमित्यर्थः ।

इति श्रीब्रह्मानन्दसरस्वतीविरचिता श्रीकर्पूराख्यश्लोत्रस्य आनन्ददीपिनी टीका समाप्ता ॥

विषयः । टीकेयं कर्पूराख्यश्लोत्रस्य टीकाकृता २२ श्लोकानां समीचीना व्याख्या कृता । अस्यां कालिकाया मन्त्राद्वारो वर्तते । श्लोत्रस्यादिमः श्लोकः, कर्पूरं मध्यमान्तःस्वरपरि-
रहितमित्यादिः ॥

No. CCCXXXI.

Kramachandrikā. Tāntric Liturgy. By Ratnagarbha Sārva-
bhauma.

३३१ । क्रमचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः रत्नगर्भसार्धभौमः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० ७४ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० २२२० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतछव्णनगरनिवासिमहा-
राजश्रीयुतसतोश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । गुरौ सन्निहिते यक्षु पूजयेदन्यदैवतं ।

स याति नरकं घोरं सा पूजा विफला भवेत् ॥

समाप्तिवा०। तत्पादपद्मरजसा निर्धूताखिलकल्पः ।

प्रकाशितोऽस्मि शास्त्राणि ज्ञात्वा सारं ततोऽर्थतः ॥

इति श्रीरत्नगर्भसार्वभौमविरचिता क्रमचन्द्रिका समाप्ता ॥

विषयः । तन्त्रशास्त्रप्रतिपादितार्थव्याख्यानं ।

No. CCCXXXII.

Dravyagunādhirāja. Physiological action of various articles of food, drink and medicine.

३३२ । द्रव्यगुणाधिराजः ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ४९ । पङ्क्ति० ५२ । श्लो० ९६० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलुटकागजः । का०—? । नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । द्वौ जातौ भुवि वासवौ निरुपमौ राजन्यविप्रान्वयौ

सप्तद्वीपपतिर्विराट् पुनरसौ विप्रो नवद्वीपराट् ।

नामादेः परिगृह्यतेऽत्र चरमे शेषस्य राहर्मूखे

क्षत्रस्यास्य सभासदेः मुनिगणा विप्रस्य तर्कोत्तराः ॥ १ ॥

समाप्तिवा०। सहितं परप्रीतीनां शिवेन परमात्मना ।

खट्वीजिगीसतावत्स आद्युर्वेदः प्रकाशितः ॥ इत्याद्युर्वेदः समाप्तः ॥

विषयः । अत्र मधुरास्त्रलवणकटुतिक्तकषायशीतवीर्योष्णवीर्यप्रभृतीनां द्रव्याणां गुणकथनं ।

No. CCCXXXIII.

Purāṇa-Sarvasva. Summary of various Purāṇic legends, ancient dynasties, cosmic phenomena, consecration of houses, cars, &c. &c. By Purusottama.

३३३ । पुराणसर्वस्वं ।

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तमः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० ३३१ । पङ्क्ति० ४—९ । श्लो० ८३०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलुटकागजः । का० शकाब्दाः १५९३ । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-

निवासिमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । योऽर्थं वेदपुराणभारतमनुस्मृत्यादिरामार्थैः

शाल्वैलैः पुरुषोत्तमैरहरहो ज्ञातो हिताकाङ्क्षिभिः ।

सत्रह्यर्षिसुरासुरैरभिनृतो वन्द्योऽभिनन्द्यो जनै-

र्देवो वः शिवसातनोतु सततं त्रैगुण्यभिन्ना हरिः ॥

समाप्तिवा० । इत्येतत् कथितं विप्र पद्ममीकल्पमुत्तमं ।

यच्चायं पठ्यते मन्त्रः सर्वसर्पविशेदकः ॥

ॐ कुरु कुरु नवः फट् स्वाहा ॥ इति पुराणसर्वस्वे नागलक्षणं ॥

विषयः । अनुक्रमणिका । चन्द्रवंशः । मन्वन्तरकथनं । वंशानुचरितं । इक्ष्वाकुचरितं । गणेशस्तवः । पुरुवंशः । शृष्टिवादि संस्थानं । योजनसङ्ख्या । भुवनकोषः । नरक-
कथनं । भूकम्पलक्षणं । नरकनिर्णयः । संसारचक्रं । स्वर्गस्थानं । भुवर्लोकादिकथनं ।
अहःपरिमाणं । सूर्य्यारथपरिमाणं । मेघलक्षणं । अक्षरान्वित्यवस्था । चतुर्मुख-
सङ्ख्या । चन्द्रकरसंस्थानं । अमावास्यायां वृक्षच्छेदनदोषः । बुधादिग्रहरथवर्णनं ।
भुवादि संस्थानं । जातिधर्मः । ग्रहदर्शनमाहात्म्यं । भुवनकोषसमाप्तिः । आह्वादि-
प्रकरणं । ब्रह्मपुराणीयनानातीर्थप्रकरणं । प्रासादनिर्माणं । ध्वजदानं । सम्मार्जनं ।
उपलेपः । देवाङ्गनफलं । द्रव्यपूजाफलं । शासनादिदानं । दक्षिणावर्तशङ्खदान-
प्रश्नतयः ॥

No. CCCXXXIV.

Vidyotpatti-vidhi. Descriptions of the various manifestations of the Devī, or Vidyā, and the most appropriate days and manner of worship-
ing them.

३३४ । विद्योत्पत्तिविधिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० ४-६ । श्लो० ११२; अ० वङ्गोद्यं । आ०
तुलटकगजः । का०—? । म्या० नवद्वोपान्तर्गतक्षणनगरस्थमहाराजश्रीयुत-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । श्यामार्चनघृतविष्णुयामले । आगमोक्तविधानेन कलौ देवान् यजेत् सुधीरित्यादि ॥

समाप्तिवा० । तृतीया माघवे शुक्ला कुलर्चं (?) दारुणा तिथिः ।

इत्येताः तिथयः पुण्या अन्यासैव सत्सदृशः ॥

इति गुह्यातिगुह्यतः प्रोक्तो विद्योत्पत्तिविधिः ॥

विषयः । नानाविद्यानामुत्पत्तिकथनम् ।

Kālikā-mūhūrtmya. Praise of Kālikā, a manifestation of the Devi : a compilation from some of the Tantras.

३३५ । कालिकामाहात्यम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १२ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० २९० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्यमहाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । श्यामामोदतरङ्गिण्यां । मातर्वदामि देवेशि कालिकानामतः फलं ।

ककारो वाञ्छितं दत्ते धनपुत्रादिकान् परान् ॥

समाप्तिवा० । असकृद्वा सकृदपि येन कालो स्मृता परा ।

मुक्तिस्तस्य करे देवि नात्र कार्या विचारणा ॥ इति कालिकानाममाहात्म्यम् ॥

विषयः । कालिकाया महत्त्वव्यापनम् ॥

Vidyā-mūhūrtmya. Praise of Ādyā Vidyā and the mode of worshipping her. This work is likewise a Tantric compilation.

३३६ । विद्यामाहात्यम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ३ । पङ्क्ति० २-६ । श्लो० ४० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्यमहाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । श्यामार्चनचन्द्रिकाधृतगान्धर्व्यं । अस्या विज्ञानमात्रेण कुलकोटीः समुद्भरेत् ।

नन्दन्ति पितरः सर्वे गाथां गायन्ति ते मुदा ।।

समाप्तिवा० । चन्द्रश्चर्य्यसमा भूत्वा वसेत् कल्यायुतं दिवि ।

न तस्य दुर्लभं किञ्चित् यः स्मरेत् कालिदक्षिणां ॥

इति विद्यामाहात्म्यं समाप्तं ॥

विषयः । आद्याविदाया महत्त्वव्रतिपादनम् ॥

Sārvalī. A treatise on astrological influence on wars, coronations, and other human actions. By Rājā Kalyāna Varmā.

३३७ । सारावली ।

ग्रन्थकारः राजा कल्याणवर्मा ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १०३ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० ३१०० । अ० वङ्गोद्यं ।
आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराज-
श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यस्त्योद्गमे जगदिदं प्रतिबोधमेति मध्यस्थिते प्रसरति प्रकृतिक्रियासु ।

असङ्गते स्वपिति वाङ्मसितैकमात्रं (?) स्वर्यः स एष जयति प्रकटप्रभावः ॥

विसरौक्तानि भुनिभिः पुरातनानि शास्त्राणि ।

होरातन्त्रं रचितं वराहमिहिरेण सङ्क्षेपात् ॥

राशिदशावर्गे नृपतियोगा युद्धयोगाश्चरदशायां ।

विषयविभागः स्पष्टं कर्तुं न शक्यते यतस्तेन ॥

अतएव विसरेभ्यो यवननरेन्द्रादिरचितशस्त्रेभ्यः ।

सकलमसारं त्यक्त्वा तेभ्यः सारं समुद्धृत्य ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । राशिदशावर्ग-नृपतियोग-युद्धयोग-प्रभृतिन्योतिर्विषयकथनम् ॥

Rāsyaītrāpadhātī. A manual for the celebration of the anniversary of Kṛishṇa's grand festival with the milk maids of Vrindāvana, held on the full moon and on the two preceding days of Kārtika, October—November. By Raghunandana.

३३८ । रासयात्रापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः रघुनन्दनः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ४—६ । श्लो० ८० । अ० वङ्गोद्यं । आ०
तुलुटकागजः । शकाब्दाः १७४६ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुक्त-
बाबु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य कमलाकान्तं वागीशमजमव्ययं ।

प्रयोगं रासयात्राया वक्ति श्रीरघुनन्दनः ॥

समाप्तिवा० । अशक्तानां दृष्ट्याद्वहोमौ नावश्यकौ ॥ इति रामयात्रापद्धतिः ॥
विषयः । कार्तिकपौर्णमासोक्तव्यं रामयात्राविवरणं ।

No. CCCXXXIX.

Saṅkalpadurgabhanjana. On the necessity of a formal resolution (*sankalpa*) in the performance of religious rites. By Chandrásekharā.

३३९ । सङ्कल्पदुर्गभञ्जनं ।

ग्रन्थकारः चन्द्रशेखरः ।

विवरणं । प्राचीनपरिशुद्धि । प० ९ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०-? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुत-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । सदानन्दमयं स्मृत्वा चन्द्रशेखरशर्म्मा ।

सङ्कल्पसृतिदुर्गानां भञ्जनं क्रियतेऽधुना ॥

काम्यकर्मणि सङ्कल्पं विना फलाल्पत्वमृतेरित्यादि ।

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । कर्मादौ क्रियमाणसङ्कल्पविचारः ॥

No. CCCXL.

Vāsishṭhasāra. An epitome of the scheme of salvation as inculcated in the *Yogavāsishṭha*. Contents. 1, dispassion; 2, unreality of the creation; 3, characteristics of the devotee who is liberated in this life; 4, annihilation of the mind; 5, anecdote of Vāsala; 6, meditation; 7, worship of the soul; 8, definition of the soul; 9, liberation in this life.

३४० । वाशिष्ठसारः ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धि । प० १६ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० ३२० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०-? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमा-
नन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । दिक्कालाद्यनवच्छिन्नानन्तचिन्मात्रमूर्तये ।

स्वानुभूत्येकानाथ नमः शान्ताय तेजसे ॥

अहं बद्धो विमुक्तः स्यामिति यस्यासि निश्चयः ।

नात्यन्तमज्ञो नो तज्ज्ञः सोऽस्मिन् शास्त्रेऽधिकारवन् ॥

समाप्तिवा० । एक एव च भूतात्मा भूते भूते व्यवस्थितः ।

एकधा बद्धधा चैव दृश्यते जलचन्द्रवत् ॥

इति योगवाशिष्ठसारे जीवन्मुक्तिदर्शनप्रकरणं ॥

विषयः । १ प्रकरणे, वैराग्यं । २, जगन्मिथ्यात्वं । ३, जीवन्मुक्तिलक्षणं । ४, मनोऽलपः । ५, वामलोपाख्यानं । ६, मननं । ७, आत्मार्चनं । ८, आत्मनिरूपणं । ९, जीवन्मुक्तिः ।

No. CCCXLI.

Nārāyaṇīya-pras'navālī. The means of propounding the past, the present and the future by astrological and mystic calculations. This is a fragment of the Brahmayāmala Tantra.

३४१ । नारायणीयप्रश्नावली ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० १२५ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-
त्तमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । वन्दे नारायणं देवमनादिनिधनं विभुं ।

यस्य स्मरणमात्रेण सर्व्यज्ञो जायते नरः ॥

देव्युवाच । भगवन् देवदेवेश भक्तानामभयङ्कर ।

येनोपायेन जानीयात् भूतभयादिकं नरः ॥

समाप्तिवा० । सङ्क्षेपेऽत्र सया प्रोक्तस्त्वत्प्रियार्थं महेश्वरि ।

एतज् ज्ञात्वापि मनुजः सामान्यार्थं वदेत् प्रिये ॥

इति श्रीब्रह्मयामले नारायणीप्रश्नावली समाप्ता ॥

विषयः । अतीतादिविषयकप्रश्नगणनाविधानम् ।

No. CCCXLII.

Vedāntārthasāgraha. A digest of the Vedānta system of Philosophy with a commentary. By Ś'rīrāma Ś'armā.

३४२ । वेदान्तार्थसङ्ग्रहः, सटीकः ।

ग्रन्थकारः श्रीरामशर्मा ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १६ । पङ्क्ति० ९-१२ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०-? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । यस्मात् अनिश्चितिलयस्सचराचरस्य विश्वस्य यत्परिचितं नवलक्षणैस्तु ।
 वारीव तेजसि ऋषाऽनदिव चिसर्गो यस्मिन् महोऽस्रकुहकं प्रभजामि सत्यं ॥ १ ॥
 श्रीरामचरणाशोभजमकरन्दकणाञ्जनं । द्वैतध्वान्ताम्बितधियामन्धकारं धुनोतु नः ॥ २ ॥
 अर्थाः पदैर्निबध्यन्ते वेदान्तस्वरिसम्भताः । श्रीरामचन्द्रभूषेन्द्रतुर्थ्यैः श्रीरामशर्म्माणाम् ॥ ३ ॥
 राजश्रीरामचन्द्रः क्षितिपगणशिरश्चन्द्रकान्तादिकान्त्या-
 ब्रान्तोपान्ताङ्घ्रिपीठो भुवि विमलयश्चन्द्रमालोक्य यस्य ।
 मूढो दृश्यः कलङ्को भ्रमति वियति हा चन्द्रमाः स्थातकीर्ति-
 खस्रानां चास्रानौ खयमिव जनको ब्रह्मनिष्ठासु जीयात् ॥ ४ ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । वेदान्तार्थप्रतिपादनम् ॥

No. CCCXLIII.

Siddhānta Sangraha. An elementary exposition of the Vedānta Philosophy, according to the school of the nondual theorists. By Apyayīdikshita.

३४३ । सिद्धान्तसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः अण्णयोदीक्षितः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ४६ । पङ्क्ति० २-१२ । श्लो० १२०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०-? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । तत्र तावदात्मावारे द्रष्टव्यः श्रोतव्यः प्रत्यधीतसाङ्गत्वाध्यायस्येत्यादि ।

समाप्तिवा० । सन्निवन्धपरमेस्वरभावापत्तिर्मन्त्रयेति सिद्धं ॥

इति श्रीअण्णयोदीक्षितकृतसिद्धान्तसङ्ग्रहे चतुर्थः परिच्छेदः ॥

विषयः । सङ्क्षेपतः अद्वैतमतानुसारिवेदान्तीयविविधसिद्धान्तप्रतिपादनम् ।

No. CCCXLIV.

S'ilāmāhātmya. Praise of the *sīlagrāma* or ammonite stone, and the advantage of worshipping it as Vishnu. This is probably an extract from one of the Purāṇas. The stone is found in the Gandak River in Oudh; according to the MS. the best place for the petrified shell is a spot forty miles to the south of a peak of the Himālaya, called Gandaka.

३४४ । शिलामाहातम्यं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० ७ । पङ्क्ति० ५—७ । श्लो० १०० । अ० वज्जीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । श्ला० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्यश्रीयुतवातु-
उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । क्व त्वं वससि भो विष्णो किं नामास्ति त्वदात्मनः । कथं वा प्रीयसे देव तत्सर्वं
कथयस्व मे ॥ श्रीविष्णुस्वाच ॥ निवसामि सदा ब्रह्मन् शालग्रामेऽथवाग्नि ।
गण्डक्यां गिरिराजस्य दक्षिणे दशयोजनं ॥

समाप्तिवा० । यत्कृत्वा मुनयः सर्वे शालग्रामशिलार्चनं । सर्वतो मोक्षमाप्नोति (?) विष्णुलोकं
गताः सुखं । इति श्रीब्रह्मविष्णुसंवादे वेदव्यासगमप्रोक्तशिलामाहातम्यं समाप्तं ॥

विषयः । शालग्रामशिलाया महत्त्वव्युत्पन्नं, तस्यां श्रीविष्णोः पूजनादिविधानञ्च ।

No. CCCXLV.

Kātantra-vṛitti. An exposition, by Durga Sīṁha, of the Sanskrit grammar, by Sarvavarma Achārya entitled *Kātantra*, or *Kalāpa*.

३४५ । कातन्त्रवृत्तिः ।

ग्रन्थकारः श्रीपतिदत्तः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० १४४ । पङ्क्ति० १०—१२ । श्लो० ५००० । अ० वज्जीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । श्ला० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्यश्रीयुतसती-
शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देवदेवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं सर्वदर्शिनं । कातन्त्रस्य प्रवक्ष्यामि व्याख्यानं सार्ववर्त्मिकं ॥
सिद्धो वर्णसमास्त्रायः । सिद्धः खलु वर्णानां समाम्नायो वेदितव्यः ॥

समाप्तिवा० । जनानौ । ऊट इति किम् । आद्योटाकदेतो औरितिभिद्धे दृडिग्रहणं मङ्गलार्थम् ।
इति दौर्गमिद्धां दत्तौ कृतसु षष्ठपादः समाप्तः ॥

विषयः । सर्ववर्मकृतकातन्त्रव्याकरणार्थकथनम् ।

Rājadharmakauṣṭubha. The jurisdiction of kings, their characteristics and defects; characteristics of queens, ministers, royal priests and astrologers; requirements of kings; rites to be performed by them; royal unction; duties to be observed for some days after coronation, &c., &c. By Ananta Deva.

३४६ । राजधर्मकौस्तुभः ।

ग्रन्थकारः अनन्तदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ७८ । पङ्क्तिः ६-८ । स्त्रो० १६०० । अ० वक्रोऽयं
आ० तुल्यकामजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराज-
श्रीयुतसतोऽक्षचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । दक्षा पूरितमात्ममूर्त्तिकलसं धत्वा व्रजन्तीं व्रजे
काञ्चित् गोपकुमारिकां कनु गतिर्युक्तेति समुच्छतीं ।
दृष्ट्वा श्रीमुरलीधरः स्मितयुतभ्रूयुग्मभङ्गा यथा
तस्यै स्तुतितवान् गतिं समुचितां पायात् तथा मे मतिं ॥
यत्प्रताप उदिते दितेः सुता विष्णुचक्र इव सर्वशेखरः ।
न्यस्तद्वस्तगतशस्त्रबुद्धये * * * गयमितास्तभागिनः ॥

समाप्तिवा० । योऽनन्तदेवकृतमन्यनसन्निवन्धनीरात्रितोय हरिणा मततं धृतो यः ।
भूपाभिषेकविषया भवदोदृशीयं सन्दीधितिर्हरिमुदावहकौस्तुभे स्यात् ।
इति श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीराजवाह्यदुरचन्द्रवपराज्ञाप्रहतेनापदेवसुतानन्त-
देवविदुषा कृते राजधर्मकौस्तुभे ढतीयाभिषेकदीधितिः ॥

विषयः । राज्याधिकारिनिर्णयः । राजलक्षणं । असनानि । पट्टमहिषीलक्षणं । मन्त्रिलक्षणं ।
पुरोहितलक्षणं । ज्योतिर्विज्ञक्षणं । अङ्गानि । उपाङ्गानि । शान्तिप्रयोगः । विना-
यकस्त्रपनं । मन्त्रवावाहनमन्त्राः । नैर्ऋतयागः । शर्मवर्मगणः । रौद्रगणः । ऐन्द्र-
शान्तिः । अभिषेकदिनात् कतिपयदिनपर्यन्तं प्रतिदिनकार्यं । अभिषेकप्रयोगः ।
अभिषेकमन्त्राः । पुष्पाभिषेकः । संवत्सराभिषेकप्रभृतयः ॥

Patrakaumudh. The universal letter-writer, containing rules for determining the size, shape and decorations of letters, according to the different ranks of the parties to whom they are to be addressed; qualifications of letter-writers; forms of addresses, &c., &c. By Vararuchi, one of the "nine jewels" of Vikramāditya.

३४७ । पञ्चकौमुदी ।

ग्रन्थकारः वररुचिः ।

विवरणं । प्राचीनमनतिशुद्धञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ५-६ । श्लो० २५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०-? । श्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमा-नन्दरायैः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीसत्कृष्णपदारविन्दयुगलं ब्रह्मेश्वराद्यामर-
श्रेणोनचकिरीटकोकवडभोपुष्पापितं सन्ततं ।
वाणोज्ञं प्रणमामि विश्वजननीं प्रत्यूहविध्वंसिनीं
भक्तानुग्रहकारिणीं भगवतीं नित्यं वचोदहये ॥
विक्रमादित्यभूपस्य कीर्तिसिन्धोर्निदेशतः ।
श्रीमान् वररुचिर्धीमांसुनोति पञ्चकौमुदीं ॥
राज्ञां मन्त्रिप्रवीराणां पण्डितानां तथैव च ।
गुरुणां स्वामिभार्याणां तथैव पितृपुत्रके ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ॥

विषयः । अनुक्रमणिका । पत्राणां रञ्जनं । पत्रप्रमाणानि । पत्रलेखकलक्षणानि । पत्ररचनाक्रमः । पत्रलिखनक्रमः । पत्रनयनक्रमः । पत्रपठनं । पाठापाठप्रवृत्तयः ॥

No. CCCXLVIII.

Sakārabheda. Words having the three Sanskrit sibilants, arranged in classes. By Purusottama Datta.

३४८ । सकारभेदः ।

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तमदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ९-१० । श्लो० ८१ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०-? । श्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । अथ तालव्यशकारभेदः ॥ अथः शर्क्षणि शते शते शकारशोचिर्थ्यशोचिर्थशः
सूक्ष्णश्रीपदशुद्धशोभनशब्दं शून्यं शरणं शिवं ।
शृङ्गं दर्शनशतनं शुभशतं किंशायशस्यांशुकं
स्यात् कलिशं शस्यमञ्जरीत्यमरः (?) ॥

समाप्तिवा० । संसारसाम्राज्यस्य सारस्वतसरोरुपाः । सादृशं यत्तिशचूद्धि दन्त्यसद्वयसंयुता (?) ॥

इति पुरुषोत्तमदेवकृतः सकारभेदः समाप्तः ॥

विषयः । तालव्यसूदन्यदन्त्यशकारविशेषप्रतिपादनं ।

No. CCCXLIX.

Koshthi-prakarana. Horoscopy, according to the principles of Kerali. No work of Kerali has yet been discovered, but he is reckoned to be a high authority on astrology and chiromancy.

३४९ । केरलीसम्मतं कोष्ठोपकरणं ।

ग्रन्थकारः केरली ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १० । पङ्क्ति० ५-७ । श्लो० २५० । अ० वक्ष्यं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितं ।

समाप्तिवा० । सङ्ख्यानामाक्षरा ज्ञेया । अन्यवर्णादये ज्ञेया एको ह्रासस्ततो भवेत् ॥

इति केरलीसम्मतं कोष्ठोपकरणं ॥

विषयः । अस्य प्रथमद्वितीयपत्रे खण्डिते । द्रेक्कणनवांशत्रिंशांशादिप्रतिपादनम् ।

No. CCCL.

Diryachūdāmani. Rules for calculating future events by astrological and other recondite means. By Chūdāmani.

३५० । दिव्यचूडामणिः ।

ग्रन्थकारः चूडामणिः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १५ । पङ्क्ति० २-७ । श्लो० ४०० । अ० वक्ष्यं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । यदुपचितमन्यजन्मनि शुभाशुभं तस्य कर्मणि ।

पङ्क्तिं व्यञ्जयति शास्त्रमेतत् तमसि द्रव्याणि दीपकवत् ॥

लोकस्य चरितार्थाय दिव्यचूडामणिं वदे ।

क्रियते त्रिविधार्थानां शृणुन्तु स्थिरचेतसः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । शुभाशुभविषयकप्रश्नोत्तरनिरूपणं ॥

No. CCCLI.

Ushmariveka. On Sanskrit aspirates and nasals. By Gada Siṅha.

३५१ । ऊष्मविवेकः ।

ग्रन्थकारः गदसिंहः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ४-८ । श्लो० २५० । अ० वङ्गोद्यं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्यमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वर्षाज्वला गुणवती सहृदयहृदयानुरञ्जिनी सरसा ।

नानालङ्कारवती प्रियेव कविता सती जयति ॥

समाप्तिवा० । इत्युष्मभेदः कृतः श्रीगदसिंहेनाल्पबुद्धीनां प्रीत्यै ।

स करोतु सदसि ज्ञानं यस्यायं वर्तते हृदये ॥

इति गदसिंहविरचिते ऊष्मविवेके ऊष्मभेदकथनं समाप्तं ॥

विषयः । सकारनकारविशेषप्रतिपादनम् ।

No. CCCLII.

Mugdha-bodha-paris'ishṭa. A supplement to the Sanskrit grammar entitled "Mugdhabodha." It treats of prefixes, affixes, suffixes, &c. By Kāsīs'vara Bhaṭṭāchārya.

३५२ । मुग्धबोधपरिशिष्टः ।

ग्रन्थकारः काशीश्वरः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ९३ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गोद्यं । आ० तुलुटकागजः । का० शकाब्दाः १७०९ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नला पदाम्बुजमशेषगुणैकसिन्धो रामस्य वीक्ष्य मुनितन्त्रमशेषतश्च ।

श्रीवोपदेवकविना कृतमुग्धबोधे काशीश्वरो वितनुते परिशिष्टमेतत् ॥

समाप्तिवा० । ह्रज इः । हरिः । इति श्रीकाशीश्वरभट्टाचार्यकृतं मुग्धबोधपरिशिष्टं समाप्तं ॥

विषयः । प्रकृतिप्रत्ययगमादित्यवस्थापनं ।

No. CCCLIII.

Dakṣaśānti-sahasranāma-stotra. A hymn to Durgā, in which a thousand names or epithets beginning with the letter द are strung together. This work professes to be a portion of the eighth part (*Khaṇḍa*) of the Kulārṇava Tantra, but it does not occur in the MS. of that name noticed on page 138.

३५३ । दकारादिसहस्रनामस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचोनमपरिशुद्धश्च । प० २० । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० २०० । अ० वक्त्रोयं । आ० तुल्यकामजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुक्तवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । भैरवी उवाच । कथं भैरव सर्वज्ञ जम्बूद्वीपे कलौ युगे ।

अलसानां बुभुक्षूणां दृष्टामल्पायुषामपि ॥

विना योगाभ्यासमहो तत्त्वज्ञानं भवेत् शुभं ।

रेचिका अपि भोगाश्च भवेयुः सेच्छया प्रभो ॥

श्रीभैरव उवाच । शृणु देवि प्रवक्ष्यामि सर्वमेतत् भवेद् यथा ।

सामवेदात्मने मुनिप्राक्तं (?) जैमिनये तु यत् ॥

पुरा पुरन्दरमुखाः सेश्वरत्वाभिमानिनः ।

उचुः किमोश्वरोस्त्यस्मादतिरिक्तः सुरानिति ॥

समाप्तिवा० । शतावर्तनमतस्य पुरस्चरणमुच्यते । स्तुतिसारो निगदितः किं भूयः श्रोतुमिच्छसि ॥

इति कुलार्णवे महारहस्ये सर्वागमोत्तमे सपादलक्षग्रन्थे पार्वतीश्वरसम्वादेऽष्टम-
खण्डे श्रीदुर्गादकारादिसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

विषयः । दुर्गाया माहात्म्यप्रतिपादनम् ।

No. CCCLIV.

Nānārthas'abda. A dictionary of words having various meanings. By Mathures'a.

३५४ । नानार्थशब्दः ।

ग्रन्थकारः मथुरेशः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धश्च । प० ५८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २००० । अ० वक्त्रोयं । आ० तुल्यकामजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुक्तवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । नला ज्योतिः परं ब्रह्म सूक्ष्माख्यानदृष्टया ।
 नानार्थशब्दा लिखन्ते मथुरेशेन यत्नतः ॥
 द्वित्रिचतुःषष्ट्यष्टकवर्णाः कान्नादिचिह्निताः ।
 खरान्ना यज्जनान्नाश्च नानार्थाः स्फुरिहोदिताः ॥
 एकवर्णाऽपि नानार्थः क्रमादादौ निबध्यते ।
 नानार्थः प्रथमान्तः स्यात् सप्तम्यन्ते च वर्तते ॥
 क एकः ॥ को ब्रह्मवायुस्वर्याग्निमदच्चात्मवर्दिषु ।
 कामे ध्वनौ च पुंसि स्यात् जलमूर्द्धसुखेषु कं ॥
 समाप्तिवा० । खण्डितं ॥
 विषयः । ककारादिवर्णक्रमेण नानार्थशब्दनिरूपणम् ॥

No. CCCLV.

Rahasyātīrahasya Puruṣ'charaṇa. Details of a mode of acquiring superhuman power by meditation and mystic rites. These rites should be performed on a burning-ground at night, while seated on a corpse. On this account it is called the most secret of all secret modes of purification.

३५५ । रहस्यातिरहस्यपुरश्चरणं ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहश्च । प० ५ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० १०० । अ० वक्ष्येयं । आ० तुल्यटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तस-
 तीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथेदानीं रहस्यातिरहस्यपुरश्चरणं लिख्यते । तथाच गान्धर्वं ॥

समाप्तिवा० । ततो दक्षिणां दत्वाच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ॥

इति रहस्यातिरहस्यपुरश्चरणं समाप्तं ॥

विषयः । श्रमशानादौ विशिष्टपुरश्चरणविधिः ।

No. CCCLVI.

Vāhyamātrikā-nyāsa and *Mahāśhodhā-nyāsa.* On the merits of two particular modes of regulating the breath during meditation. This is an extract from the Urdhāmnāya Tantra; the work is distinct from Urdhamnya Sāṁhitā.

३५६ । वाह्यमातृकान्यासो महाषोढान्यासश्च ।

ग्रन्थकारः विरूपाक्षः ।

विवरणं । प्राचीनसपरिशुद्धश्च । प० ९ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० १५० । अ० वङ्गोद्यं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तस-
तीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । तद्धानं यथा । पञ्चाशन्निपिभिरित्यादि ॥

समाप्तिवा० । इत्यूर्ध्वस्नायान्तर्गतमहाषोढान्यासः ।

इति विरूपाक्षपरमहंसपरिव्राजकसिद्धा महाषोढा ॥

विषयः । अकारादिपञ्चाशद्वर्षेश्वरोरस्थमुखादिप्रदेशेषु न्यासविधानं ।

No. CCCLVII.

Chandī Tīkā. A commentary on the Chandī, an episode of the Márkaṇḍeya Purāṇa, on the wars of the Devī with certain Asuras. By Kāmadeva Kavivallabha. The commentary commonly known is by Nāgoji Bhaṭṭa, the author of the S'abdenduseikhara.

३५७ । चण्डीटीका ।

ग्रन्थकारः कामदेवकविवल्लभः ।

विवरणं । प्राचीनसपरिशुद्धश्च । प० ५२ । पङ्क्ति० ७—१० । श्लो० १००० । अ० वङ्गोद्यं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यत्संसर्गविशेषादुदयति गुणितैर्निर्गुणस्यापि ।

गुणिनामपि नैर्गुणं यत्संसर्गात् सा सदा जयति ॥

सज्जननिरसौ मुनितः श्रुतमाहात्म्यमुपास्य यां देवीं ।

मनुतापगर्गभाजौ सुरयसमाधी सदैवासादयतां ॥

अथ श्रीमद्यन्त्यासशिष्यो जैमिनिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । शेषे कतिपयपङ्क्त्यो विलुप्तप्रायाः । अतएव समाप्तिवाक्यं नादृतं ।

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डिकास्तोत्रार्थविवरणं ।

No. CCCLVIII.

Kōryakūmadhenu T'kū. A commentary, by Vopadeva, on the Kavi-kalpadruma.

३५८ । काव्यकामधेनुटीका ।

ग्रन्थकारः वोपदेवः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५२ । पङ्क्ति० १-६ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गोयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं खण्डितं ।

समाप्तिवा० । सर्वव्याकरणार्हायानास्यां तान्यलिखितं ह्यहं (?) ॥

विषयः । कविकल्पद्रुमाथेविवरणं ।

No. CCCLIX.

Mahābhāgarata. An apocryphal Purāṇa, containing legends of the Devī.

३५९ । महाभागवतं ।

ग्रन्थकारः ———— ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं खण्डितञ्च । प० १८१ । पङ्क्ति० ५-१० । श्लो० ४००० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थ-महाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यामाराधयितुं विरिञ्चिरस्य जगतः सृष्टा हरिः पालकः

संहर्त्ता गिरिशः स्वयं ससुभवद् ध्येया च या योगिभिः ।

यामाद्यां प्रकृतिं वदन्ति मुनयस्तत्त्वार्थविज्ञाः परां

तां देवीं प्रणमामि विश्वजननीं सर्गापवर्गप्रदाम् ॥

या स्नेह्यास्य जगतः प्रविधाय हृष्टिं सम्प्राप्य जन्म च तथा पतिमापशुम् ।

उग्रैस्तपोभरिपि यां समवाप्य पत्नीं शम्भुः पदं हृदि दधे परिपातु सा वः ॥

एकदा नैमिषारणे श्रौनकाया महर्षयः । पप्रक्षुर्मुनिशार्दूलं स्तुतं वेदविदां वरं ॥

समाप्तिवा० । ऋषय ऊचुः । शत्रोर्निधनमन्विच्छन् अकालोऽपि विधानतः ।

देवीं सम्पूजयामास भूयः किं शत्रुमिच्छसि ॥

इति श्रीमहाभागवते महापुराणे अष्टचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः ॥

अतः परं द्विविधोक्ताः सन्ति ॥

विषयः । भगवतीमाहात्म्यप्रतिपादकपुराणम् ।

Vīrachintāmaṇi. A treatise on arms and military tactics. By Śārngadhara.

३६० । वीरचिन्तामणिः ।

ग्रन्थकारः शार्ङ्गधरः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनं सम्पूर्णं च । प० ७ । पङ्क्ति० ७—६ । श्लो० २०० । अ० वज्रीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । श्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराज-
श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अश्वायुधो लक्षणं । नभो जिघ्रन्ति ये वाचा भास्करार्पितदृष्टयः ।

पृथुकुक्षिकटोवक्षाः सुनिप्रा(?)श्चिरजीविनः ॥

समाप्तिवा० । तस्मात् चेयं विधातयं । शेषमस्यष्टं चरणद्वयं ॥

इति शार्ङ्गधरविरचितवीरचिन्तामणौ धनुर्वेदस्य परिच्छेदः ॥

विषयः । अत्र अश्वायुर्लक्षणश्चपरीक्षा-तुरगप्रशंसा-धनुर्द्वारणप्रशंसा-धनुर्द्वारणविधि-धनु-
र्दानविधि-चापप्रमाण-गुणशरफलकलक्षण-फलकपारण-नाराचनालिकस्थान-मु-
ष्टाकर्षणलक्षण-गुणचतुष्टयधनुर्मुष्टिसन्धानन्यायाम-लक्ष्यानध्यासयमत्रिया-लक्ष्यस्व-
लनविधि-शोभ्रसन्धान-दूरपातित्व-दृढप्रहारित्व-दृढवेधित्व-हीनयन्त्रक-हीनगति-
बालस्वलनगति-लक्ष्यस्वलनगति शुद्धगति-दृढचतुष्कचिविधि-वाणभङ्गवराटि-
कावर्तकाष्टच्छेदनविन्दुकगोलकचिविधि-धारलक्ष्यशरवेधिलासविधि-शस्त्रवारण-
विध्युपशमशस्त्रविधि-मन्त्रस्मरण-विष्णुस्मरण-सङ्ग्रामविध्यौहणीसङ्ग्राम-महासौहृदि-
शीवूहविधि-युद्धप्रभृतयो निरूपिताः ॥

Tārākshobhya Saṁvāda. A Tantric compilation on the adoration of Tārā, and anecdotes regarding her.

३६१ । ताराक्षोभ्यसंवादः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धमसम्पूर्णं च । प० १४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ३०० । अ० वज्रीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । श्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराज-
श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । निरुत्तरतन्त्रे । तारोवाच । लतायां साधयेत् कालीं नीले नीलसरखतीं ।

यदुक्तं तद्वदेदानीं येन यामि निरुत्तरं ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । तारामाहात्म्यादिव्यवस्थापनं ।

[१०५]

No. CCCLXII.

Kālārkarudra-pūjā Paddhati. A manual for the adoration of Kālārkarudra—a form of Śiva.

३६२ । कालार्कैन्द्रपूजापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ८ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० १०० । अ० वक्ष्येयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-सतोशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । तत्र स्वाङ्गप्रधानोभूत इत्यादि ॥

समाप्तिवा० । परमात्मवेन नृत्यगोतपुरःसरेण प्रतिमां यथास्थानं नयेयुः । ततः पार्ष्वणं कुर्यात् ॥
इति कालार्कैन्द्रपूजापद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । कालार्कैन्द्रार्चनविधानं ।

No. CCCLXIII.

Nis'ācharapūjā. A manual for the worship of the Devī at night.

३६३ । निशाचरपूजा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० ५० । अ० वक्ष्येयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतो-शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमं स्तूयार्घं दत्ता इत्यादि ॥

समाप्तिवा० । अस्त्रिद्रावधारणं कुर्यात् । इति निशाचरपूजापद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । निशाचरपूजननिरूपणं ।

No. CCCLXIV.

Ratnamālā. A treatise on precious stones. By Pasupati.

३६४ । रत्नमाला ।

ग्रन्थकारः पशुपतिः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनं । प० ३ । पङ्क्ति० ४—६ । श्लो० १०० । अ० वक्ष्येयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतो-शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । का भूषा योगानां किञ्च शिशोः कण्ठमण्डनं भाति ।

निर्मलमुक्तामाला पशुपतिरचिता चातुरी वाचां ॥

समाप्तिवा० । गुणहृदयद्रुमवक्त्रा (?) निर्मलसुवर्णलङ्काराङ्गो ।

श्रीमत्पशुपतिरचिता सम्पूर्णा रत्नमालैषा ॥

विषयः । अत्र मुक्ताफल-पद्मराग-मरकत-इन्द्रनील-वैदूर्य-काञ्चनपरीक्षा विद्यन्ते ।

No. CCCLXV.

Padārthakhaṇḍana Tīppanī. A gloss on the Padārthakhaṇḍana of Ragunātha Siromaṇi. By Rāmabhadra Śārvabhauma.

३६५ । पदार्थखण्डनटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः रामभद्रसार्वभौमः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ३० । पङ्क्तिः ५—६ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । श्या० नवद्वीपान्तर्गतछप्पनगरस्थमहाराज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रारम्भे विलुप्ताः पङ्क्तयः । अतिप्राचीनत्वात् ।

समाप्तिवा० । क्रमशः कारणतायामनिवेशेत्यलमतिविसृष्टेति दिक् ।

इति महामहोपाध्यायश्रीमद्रामभद्रसार्वभौमविरचितपदार्थखण्डनटिप्पणी समाप्ता ॥

विषयः । रघुनाथशिरोमणिप्रणीतपदार्थखण्डनाभिधेयग्रन्थार्थविवरणं ॥

No. CCCLXVI.

Ākhyātavāda Tīppanī. A gloss on the Ākhyātavāda of Raghu-
nātha Śiromaṇi. By Bhavānanda Tarkavāgis'a.

३६६ । आख्यातवादटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः भवानन्दतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ४५ । पङ्क्तिः ५—६ । श्लो० १२३० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । श्या० नवद्वीपान्तर्गतछप्पनगरस्थमहाराजश्रीयुत-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रारम्भे विलुप्ताः पङ्क्तयः । अतिप्राचीनत्वात् ।

समाप्तिवा० । गुरुत्वादित्यपि द्रष्टव्यमिति सङ्क्षेपः ।

इति तर्कवागीशविरचिताख्यातवादटिप्पणी समाप्ता ॥

विषयः । रघुनाथशिरोमणिप्रणीताख्यातार्थविचारतात्पर्यार्थविवरणं ।

[२०७]

No. CCCLXVII.

S'abdakhaṇḍa Tippanī. A gloss on the *S'abdhachintāmaṇi* of Ganges'a Upādhyāya. By Mathurānātha.

३६७ । शब्दखण्डटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ४७ । पङ्क्ति० ६-९ । श्लो० १६०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वोपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं खण्डितं ।

समाप्तिवा० । यथार्थपदार्थतानवच्छेदकप्रकारकज्ञानविषयत्वमा, इत्यतः परं खण्डितं ।

विषयः । गङ्गेशोपाध्यायप्रणीतशब्दचिन्तामणिनाम्यथार्थव्याख्यानं ।

No. CCCLXVIII.

Tattvānanda-tarranginī. A treatise on mantras, their derivation and uses, homas, mystic diagrams, sanctification and other Tantric subjects. By Pūrṇānanda Paramahansa. The MS. examined is incomplete, and contains only the rituals.

३६८ । तत्त्वानन्दतरङ्गिणी ।

ग्रन्थकारः पूर्णानन्दपरमहंसः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ३० । पङ्क्ति० ३-७ । श्लो० ११२० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वोपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । दिक्कालादिविनिर्मुक्तं निर्मुक्तं त्रिगुणैरपि ।

आनन्दधनसन्देहमात्मानं समुपाश्रय ॥

तद्धिदाकारमानन्दमूलकन्दसमाश्रितं ।

भजामि वचसां मूलं यन्मूलं जगतामपि ॥

स्थूलनीलमणिश्यामं वाममर्द्धं महेशितुः ।

आनन्दनन्दनोत्प्लासं प्रकाशं जगतां भजे ॥

तन्त्राणां सङ्गतिं वक्ष्ये तत्त्वानन्दतरङ्गिणीं ।

धर्माशंकाभयोक्षाणां आद्यसाधनपद्धतिं ॥

समाप्तिवा० । षष्ठमाशेन रुद्ररूपो भवेदिति शिवं ।

इति श्रीमहामहोपाध्यायब्रह्मानन्दपरमहंसपरिव्राजकशिष्यश्रीपूर्णानन्दपरमहंसर-
चिता तन्त्रानन्दतरङ्गिणाः प्रयोगविधिः । समाप्तस्यायं ग्रन्थः ॥

विषयः । मन्त्रवीजपूजाहोमपुरश्चरणमन्त्रोद्धारयन्त्रोद्धारध्यानकवचपूजास्थानप्रभृतोनां नि-
रूपणं ॥

No. CCCLXIX.

S'ambhunáthurchana. Manual for the worship of S'ambhunátha or S'iva.

३६९ । शम्भुनाथार्चनं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ४० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलुटकागजः । का०—? । श्या० नवदोपान्तर्गतकृष्णनगरस्थसम्वाराजश्रीयुत-
सतोश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । तत्प्रसादान्नमहादेव पविचारं न चान्यथा ।

शम्भुनाथार्चनं देव श्रोतुमिच्छामि साम्प्रतं ॥

समाप्तिवा० । इति ते कथितं देवि तन्त्राणां तन्त्रमुत्तमं ।

बहु किं कथ्यते देवि भूयः किं श्रोतुमिच्छसि ॥ परिसमाप्तिशेषवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । महादेवध्यानमन्त्रादिकथनं ।

No. CCCLXX.

Chundé Purána. An apocryphal Purána on the exploits of the Devi in destroying various Asuras ; attributed to Márkandeya. Contents : 1, curse to Daksha ; 2, suicide of Satí ; 3, praise of sacred places where the different members of Satí fell ; 4, destruction of Madhu and Kaitabha ; 5, ditto of Dundubhi ; 6, ditto of Ghora ; 7, ditto of Namuchi and Chikshura ; 8, ditto of Mahishásura ; 9, ditto of Sunda and Upasunda ; 10, anecdote of Sanatkumára ; 11, destruction of Mura.

३७० । चण्डीपुराणं ।

ग्रन्थकारः मार्कण्डेयः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० ८२ । पङ्क्ति० ५-६ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलुटकागजः । का०—? । श्या० नवदोपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिसम्वाराजश्रीयुत-
सतोश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मार्कण्डेयं मुनिश्रेष्ठं तपसा हतकल्मषं ।

कौमारको मुनिश्रेष्ठः पप्रच्छ तपसो निधिं ॥

समाप्तिवा० । पाठकाय प्रदातव्यं यदीच्छेत् लोकमक्षयं ।

पाठके परितुष्टे तु सन्तुष्टाः सर्वदेवताः ॥

इत्याद्ये चण्डीपुराणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । १ प्रथमः, दक्षशपः । २, सतीदेहत्यागः । ३, तीर्थसाक्षात्कारः । ४, मधुकैटभबधः ।

५, दुन्दुभिवधः । ६, घोरबधः । ७, नमुचिचिचुरबधः । ८, महिषासुरबधः ।

९, मुन्दोपमुन्दबधः । १०, सनत्कुमारोपाख्यानं । ११, मुरबधः ॥

No. CCCLXXI.

Samdhana Tantra. The MS. is incomplete, and comprises only the latter portion of the second part of the work. Its subject is Tantric ritual for the adoration of the Devī named Kulakundalinī. The work is reckoned to be an original Tantra, and not a compilation.

३७१ । समोहनतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । पं० १७ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ५०० । अ० वज्रीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । श्ला० नवद्वोपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-
श्रीयुतसतीशन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं खण्डितं ।

समाप्तिवा० । इति ते कथितं पुत्र दिव्यभावं परात् परं ।

न कलौ दिव्यभावोऽस्ति कलौ सर्वेऽजितेन्द्रियाः ॥

इति समोहनतन्त्रे उत्तरखण्डे सप्तमः पटलः ॥

विषयः । कुलकुण्डलिनीशक्तिप्रातःकृत्यबोढामन्त्रसर्वतोभद्रकवचादिनिरूपणं ।

No. CCCLXXII.

Kumārī-karachollāsa. The virtues of a charm bearing the name of Kūmārī or the virgin goddess. It is a portion of the 9th section of the last book of the Rudrayāmala Tantra.

३७२ । कुमारीकवचोच्चासः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अतिप्राचीनं परिशुद्धं । प० ३ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ८० । अ० वङ्गोप० ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । श्ला० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहारज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । आनन्दभैरव्युवाच । अथातः सम्प्रवक्ष्यामि कुमारीकवचं शुभं ।

त्रैलोक्यमङ्गलं नाम महापातकनाशनं ॥

समाप्तिवा० । लोकानामतिशौख्यदं भयहरं शोपाद्भक्तिप्रदं

मोक्षार्थं कवचं शुभं प्रपठतामानन्दसिन्धुद्वयं ।

पार्थानां कलिकालघोरकलुषध्वंसैकहेतुं जयं

ये लोकाः प्रपठन्ति धर्ममतुलं मोक्षं व्रजन्ति क्षणात् ॥

इति श्रीरुद्रयामले उत्तरतन्त्रे सर्वतन्त्रोद्दीपने कुमार्युपचर्याविन्यासे कुमारीकव-
चोच्चासे सिद्धमन्त्रप्रकरणे दिव्यभावनिरूपये नवमः पटलः ।

विषयः । कुमारीकवचमाहात्म्यं ॥

No. CCCLXXIII.

Padmapushpāñjali-stotra. A hymn to Bhagavāti, literally a prayer with a handful of lotus flowers. By Sañkara Āchārya.

३७३ । पद्मपुष्पाञ्जलीस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ८ । पङ्क्ति० ४—६ । श्लो० २०० । अ० वङ्गोप० । आ०
तुलटकागजः । का०—? । श्ला० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहारजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । भगवतीभववत्पदपङ्कजं भ्रमरभूतसुरासुरसेवितं ।

सुजनमानसहसपरिष्कृतं कमलयामलया निभृतं भजे ॥

समाप्तिवा० । स्तुतिसिन्धुस्तुतिमितः सुसमाधिना नियमतो रमतोऽनुदिनं पठेत् ।

परमया रमया स निषेव्यते परिजनो विजनोऽपि च तं भजेत् ॥

इति श्रीशङ्कराचार्यविरचितं भगवतीपद्मपुष्पाञ्जलिस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

विषयः । भगवत्याः स्तुतिः ।

No. CCCLXXIV.

Satyanārāyaṇa-vratakathā. Ritual for the adoration of Satyanārāyaṇa, and the fruit thereof. This is an attempt to Hinduise the worship of a Mahomedan Saint, commonly called Satyapir, or the true Saint. The word *pir*, for obvious reasons, is changed to Nārāyaṇa, and the story of his life is cast in a Hindu mould. The work is attributed to S'ukadeva; but it is manifestly the composition of a modern pandit.

३७४ । सत्यनारायणव्रतकथा ।

ग्रन्थकारः शुकदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० ९ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वोपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नारायणं नमस्कृत्य इत्यादि ।

ऋषय ऊचुः । व्रतेन तपसा वापि प्राप्यते वाञ्छितं फलं ।

सर्वं त्वां प्रष्टुमिच्छामः कथयस्व महामुने ॥

समाप्तिवा० । व्रतमस्मि महा इत्यतः परं खण्डितं ।

विषयः । सत्यनारायणसाहाय्यकथनं ॥

No. CCCLXXV.

Panchasāyaka. An erotic composition. Contents: 1, classification of women; 2, female society; 3, mantras of Chamundā; 4, prostitution; 6, characteristics of women under eight different conditions. By Jyotirīś'vara.

३७५ । पञ्चसायकः ।

ग्रन्थकारः ज्योतिरीश्वरः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० ४२ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १०५२ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वोपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । रतिपरिमलसिन्धुः कामिनीकेलिबन्धुः विहितभुवनमोदः सेव्यमानप्रमोदः ।

जयति मकरकेतुर्माह नस्यैकचेतुर्विरचितबज्रसेवः कामिभिः कामदेवः ॥

अस्ति प्रत्यहमित्यादि ॥

समाप्तिवा० । ये दोनेषु दयालवः सृशति यान्त्यो न श्रीमानवः

यथा ये च परोपकारकरणे हृथन्ति ये याचिताः ।

स्वस्थाः सन्त्यपि ये च नोदरमहाव्याधिप्ररोहेऽपि ये

ते भूमण्डलमन्त्रणैकतिलकाः सन्तः कियन्तो जनाः ॥

इति कविशेखराचार्यश्रीज्योतिरीश्वरविरचिते पञ्चमसायके पञ्चसायकः समाप्तः ॥

विषयः । १ म-सायके चित्रिण्यादिलक्षणं । २, सुरतभेदादिकथनं । ३, ग्राम्यधर्मापयोगि-
चामुण्डामन्त्रादिकथनं । ४, परदारगमनादिनिरूपणं । ५, अष्टनायिकादीनां
लक्षणं ॥

No. CCCLXXVI.

Kṛityarāja. Rules and directions for various religious rites and observances, compiled by the court pandits of Rājā Kṛishnachandra Rāya of Nuddia.

३७६ । कृत्यराजं ।

ग्रन्थकाराः राजश्रीकृष्णचन्द्ररायज्ञपण्डिताः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ७२ । पङ्क्ति० ५—८ । श्लो० २५०० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकगजः । का०—? । स्था० नवदीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतस-
तीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा हेरम्बगौरीगिरिशहरिहरद्वाजिनः पञ्च देवान्

वाग्देवीकेलिगङ्गाज्जलवल्लयनवदीपराज्याधिपस्य ।

राज्ञः श्रीकृष्णचन्द्रचित्तिपतितिलकस्याज्ञया प्राज्ञवर्गा

धर्मस्य स्थापनार्थं विदधति सुधियः पुस्तकं कृत्यराजं ॥

समाप्तिवा० । पूज्यान् जनांश्च सम्पूज्य सांवत्सरपुरो इत्यनः परं खण्डितं ।

विषयः । नानाविधश्रौतस्मार्त्तादिकर्मणां निरूपणं ॥

No. CCCLXXVII.

S'yámáratna. Manual for the adoration of Kálí, Tárá, Shodashí, Bhuvanes'varí, Bhairaví, Chhinnamastá, Dhumávatí, Vagalá, Mátangi and Kamalátmiká, the ten manifestations of the Deví known under the collective name of Das'amahávidyá. By Yádavendra Vidyálankára.

३७७ । श्यामारत्नं ।

ग्रन्थकारः यादवेन्द्रविद्यालङ्कारः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४४ । पङ्क्ति० ४-५ । श्लो० १२०० । अ० वक्त्रोद्यं ।
आ० तुलटकगजः । का० शके १४१४ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहा-
राजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० नाक्यं । नत्वा गुरुपदद्वन्द्वं शुभ्राभं मुक्तिदायकं ।

भवान्यङ्गप्रियुगाञ्चानां लिख्यते पटलप्रभा ॥

प्रणम्य कालिकापादं चतुर्वर्गफलप्रदं ।

विवुधैः सेवितं नित्यं साधकानां हिताय च ।

क्रियते यादवेन्द्रेण प्रयागं मन्त्रविग्रहं ।

श्यामारत्नं बुधै रम्यं सुखदं ज्ञानवर्द्धनं ॥

तत्रादौ दश महाविद्या निरूप्यन्ते । तत्रावधेयं मुखसालातन्त्रे । यथा,

कालोतारेत्यादि ।

समाप्तिवा० । रात्रौ पर्यटनञ्चैव रात्रौ शक्तिप्रपूजनं ।

न करोति कथं देवः साधकः कैलिको भवेत् ॥

इति ओमदक्षिणाकालोपूजापद्धतिः ।

विषयः । अत्र दशमहाविद्यामन्त्रोद्धारपुरस्करण-जप-होम-दक्षिणाप्रभृतयो विद्यन्ते ॥

No. CCCLXXVIII.

Bhavanístava-s'ataka. A hymn to Bhavaní in a hundred stanzas.

३७८ । भवानीस्तवशतकं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमशुद्धं खण्डितञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० २-६ । श्लो० १५० । अ० वक्त्रोद्यं ।

आ० तुलटकगजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-
श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । काशीनाथपुरे सदाशिवहृदि न्यस्तं कलौ तारकं
 कालीपादशुभारविन्दयुगलं ध्यात्वा च तद्वद्गुरोः ।
 रक्षाभोरुहमधवासमनिशं श्रितातपादं तथा
 काल्याः पद्मशतेन पुष्पचयदं तन्ये भवान्यास्रवं ॥
 इयं कालीकारे चितितललसत्यादकमला
 गतायतैर्वातैर्गमयति रसां नागमुवनं ।
 ऊङ्गङ्गारोत्कारैर्दनुजगणमुष्टानिदलना
 कटौ क्षीणा योना विजितविहगेना चिनयना ॥

समाप्तिवा० । इत्थं स्तुतिश्च विविधां कवचञ्च छत्वा छत्वा प्रदक्षिणमनुचिह्नतं कराचर्चि ।
 अष्टाङ्गसन्नतिविधिश्च विधाय मन्त्रो न्यूनातिरिक्तयजनं विनिवेदयेच्च ॥
 विषयः । भवान्याः स्तुतिः ॥

No. CCCLXXIX.

Annapūrnā-sahasra-nāma-stava. A hymn to Annapūrnā in which a thousand names or epithets are strung in verses. This is an extract from the Vis'vasāra Tantra.

३७९ । अन्नपूर्णासहस्रनामस्तवः ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ६—८ । श्लो० २०० । अ० वङ्गोप्यं । आ०
 तुल्यकागजः । का०—? । श्ला० नवद्वीपान्तर्गतक्षेत्रनगरनिवासिमहाराज-
 श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देवुवाच । देवदेव महादेव सर्वशक्तिविशारद ।

ब्रह्मविष्णुशिरोरत्ननिष्ठचरणाम्बुज ॥

समाप्तिवा० । माटजारसमं ज्ञात्वा गोपयेत् सवराजकं ।

सत्यं सत्यं महेशानि गोप्यं सर्वगमेषु च ॥

इति विश्वसारतन्त्रे देवीमहेश्वरसंवादे अन्नपूर्णासहस्रनामस्तवः समाप्तः ॥

विषयः । अन्नपूर्णायाः साक्षात्प्रवर्णनं ॥

No. CCCLXXX.

Mālā-sanskāra. Consecration of the mālā or rosary for counting prayers.

३८० । मालामंस्कारः ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० ४-५ । श्लो० २० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । उदयाकरपद्धत्यां । आदौ प्राणान् प्रतिष्ठाप्य पश्चात् संस्कारमाचरेत् ।

यथा ॐ ह्रीं श्रीं इत्यादि ।

समाप्तिवा० । इति सर्व्वत्र नवकोणाश्चत्यपत्रे मालास्थापनं ।

विषयः । मालाधारणानुष्ठानप्रतिपादनम् ॥

No. CCCLXXXI.

Japarahasya. Rules for counting prayers.

३८१ । जपरहस्यं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । परिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० ७-९ । श्लो० ५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । जपक्रमं प्रवक्ष्यामि शृणु त्वं कमलानने । येन विना न सिद्ध्येत कल्पकोटिशतैरपि ॥

समाप्तिवा० । देवतागुह्यमन्त्रेषु समभावपराय च । निन्दकेभ्यः शठेभ्यश्च पशुभ्यो नैव दर्शयेत् ॥

इति जपरहस्यं समाप्तम् ॥

विषयः । जपनिरूपणं ।

No. CCCLXXXII.

Mahāshodhā-nyāsa. Rules for the regulation of breath and gesti-
culation during Śākta worship. By Virupāksha.

३८२ । महाषोढान्यासः ।

ग्रन्थकारः । विरूपाक्षः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० ९ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ वाङ्मसाहकान्यासः । तद्धानं यथा, पञ्चाश्लिपिभिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । इत्यूर्ध्वाम्नाथान्तर्गतमहाषोढान्यासः ।

इति विरूपाक्षपरमहंसपरिव्राजकसिद्धमहाषोढा ॥

विषयः । कराङ्गन्यासादिविधानं ॥

No. CCCLXXXIII.

Rādhā Tantra. Rules and observances for the guidance of Śākta worshipers. The MS. is very imperfect, containing only the 23rd section.

३८३ । राधातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अष्टाद्वं । प० ६ । पङ्क्तिः ५ । स्तो० १२० । अ० वक्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ईश्वर उवाच । यदुक्तं तन्त्रमन्त्रेषु कुलाचारं वरानने ।
तत्सर्वं परमेशानि पद्मानि परमाद्भुतं ॥
विष्टव्यं बहुधा मूर्तिं नायिकां पद्ममालया ।
कोटिकोटिं महेशानि हृद्वा वै पद्मानि प्रिये ॥

समाप्तिवा० । यदुक्तं सुकुरङ्गाक्षि त्रिपुरापदपूजनात् ।
किमसार्थं महेशानि त्रिपुरायाः प्रसादतः ॥
इति श्रीवासुदेवरहस्ये राधातन्त्रे हरपार्वतीसंवादे त्रयोविंशतिपटलः ॥

विषयः । कुलाचारसम्मतपूजनजनपनादि ॥

No. CCCLXXXIV.

Vyāñjanaguna. This MS. is also a fragment of a large work ; it is devoted to the culinary art.

३८४ । व्यञ्जनगुणं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अष्टाद्वं । प० २ । पङ्क्तिः १०—११ । स्तो० १०० । अ० वक्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । शुष्कपचान्वितो रुच्यः सङ्गाही कफपित्तजित् ।

कर्कटीशीर्णटन्नादिसिद्धो मत्स्यसु पित्तजित् ॥

समाप्तिवा० । ताम्बूलं दोषजिद्वक्त्रपाटवोत्साहकान्तिदं ।

मद्यं सुप्तोत्थिते भुक्ते त्यज्य दन्ता गद्गदे (?) ॥ परिसमाप्तिस्त्र्यक्षकवाक्यं नास्ति ।

विषयः । सिद्धमत्स्यादीनां गुणकथनं ॥

No. CCCLXXXV.

Toḍala Tantra. An original Tantra on the S'akta cult. The MS. is incomplete, breaking off at the middle of the 11th section.

३८५ । तोडलतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । विशुद्धम् । प० २५ । पङ्क्ति० ५ । स्तो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । ब्रूहि मे जगतां नाथ सर्वविद्यामय प्रभो ।

महाविद्यासु सर्वासु पुण्यासु भुवनत्रये ॥

एतासां दक्षिणे भागे नानारूपः पिनाकधृक् ।

पृथक् पूज्यो महादेव कथयस्व मयि प्रभो ॥

समाप्तिवा० । ब्रह्मजन्मार्जितात् पुण्यान् ब्रह्मभाग्यवशाद् यदि ।

श्रीगुरुर्लभ्यते देव तस्याधा इत्यतः परं खण्डितं । एकादशोक्तासप्रारम्भे ॥

विषयः । महाविद्यादीनां पूजापुरस्सरणहोमप्रभृतयः ॥

No. CCCLXXXVI.

S'yómākaraṇa. A charm bearing the náme of S'yámá, a form of Durgá. This is an extract from the Bhairava Tantra.

३८६ । श्यामाकवचं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । परिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० ४—६ । स्तो० २८१ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव्युवाच । कालीपूजा श्रुता नाथ भावाश्च विविधाः प्रभो ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि क्वचं पूर्वस्मृचितम् ॥

समाप्तिवा० । शतलक्षं प्रजप्त्वापि तस्य विद्या न सिद्ध्यति ।

स श्लघातमाप्नोति सोऽचिरान्मृत्युमाप्नुयात् ॥

इति भैरवतन्त्रे भैरवभैरवीसंवादे कालीकल्पे श्यामाक्वचं समाप्तम् ॥

विषयः । कालिकाराधनाप्रवर्तकप्रयोजनादिकथनं ॥

No. CCCLXXXVII.

Sankshepa-purascharanavidhi. Directions for attaining perfection in mystic mantras;—an extract from the Nitánta Tantra.

३८७ । सङ्क्षेपपुरस्चरणविधिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धम् । प० ६ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १०० । अ० वक्तीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्या० भवद्दीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रोत-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ नितान्ततन्त्रोक्तशिवपार्वतीसंवादकसङ्क्षेपपुरस्चरणविधिर्लिख्यते ।

सङ्क्षेपेण पुरस्चर्यां वक्ष्यामि शृष्टुं पार्वति ।

यां कृत्वा साधको देवि परं मोक्षमवाप्नुयात् ॥

समाप्तिवा० । अन्यत् पूर्ववत् । इति सङ्क्षान्तिपुरस्चरणं ।

इति नितान्ततन्त्रोक्तहरपार्वतीसंवादकतित्यादिपुरस्चरणप्रयोगः ॥

विषयः । समयविशेषकर्तव्यपुरस्चरणविवरणं ॥

No. CCCLXXXVIII.

Ashṭádas'ottara-s'útas'loka. A hymn to Devī, in 108 stanzas, by Ś'ivachandra, the great great grandfather of the late Mahárájá Satís-chandra Ráya, of Krishṇanagara.

३८८ । अष्टादशोत्तरशतश्लोकी ।

ग्रन्थकारः शिवचन्द्रः । पुस्तिकादौ राज्ञः सतीशचन्द्रस्य प्रपितामहपितुः शिवचन्द्रस्य कति-
रित्यनुमोयते । तदनुमानं सतीशचन्द्रेणापि वाढमनुमोदितम् ॥

विवरणं । परिशुद्धं । प० २० । पङ्क्ति० ४ । श्लो० २६० । अ० वज्रोयं । आ० तुल्य-
कायजः । का०—? । स्था० नवदीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अशक्तास्त्वां स्तोतुं विधिहरिमहेशादिविबुधाः
प्रवर्तन्तेऽहं जानन्निति तदपि दुर्धीः पशुरिव ।

भवत्या क्षन्तयं तदिति शशिशूङ्गे जननि यन्

महाकालेनेतत् न खलु पशुबोधः समुचितः ॥

समाप्तिवा० । शिवाख्यः प्रेतसूत्ररूपसरसीजद्वयतले

समन्ताद् वर्त्तन्ते निरवधिशिवाख्याश्च पशवः ।

शिवाख्यस्ते भर्ता स्वयमपि शिवाख्यासि यदतः

शिवाख्यं मां ज्ञातुं तव भवति युक्तं न कुत्रचित् ॥ परिसमाप्तिस्त्वचकवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । देव्याः स्तुतिः ।

No. CCCLXXXIX.

Sangita-dāmodara. An elaborate treatise on music, both vocal and
instrumental. By Subhankara.

३८९ । सङ्गीतदामोदरः ।

ग्रन्थकारः शुभङ्करः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १२१ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ५००० । अ० वज्रोयं ।
आ० तालपत्रं । का० शकाब्दाः १६४२ । स्था० नवदीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासि-
महाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । भावो ह्यवानुभावौ गतिसमयदशास्थानदूतीविभावाः

स्त्रीपुंसौ नादगोतस्वरगुरुकगणा मूर्च्छना वर्गतालाः ।

ग्रामो रागाङ्घ्रितालयुतिसचिक्कला वासमात्राङ्गद्वारा

दृत्यन् निर्दोषगानाभिनयनरसाः कृष्णलोला वच्चन् ॥

समाप्तिवा० । ख्यातो यः कविचक्रवर्त्तिपदतो विद्याबलैरञ्जितः

सौभद्रेयमिमं यमर्जुनयशः सोऽजीजनत् श्रीधरः ।

तस्य श्रीलशुभङ्करस्य भणिते सङ्गीतदामोदरे

साभोगः स्वकः प्रपञ्चितरसः श्रीमानयं पञ्चमः ॥

इति श्रीलशुभङ्करकृतः सङ्गीतदामोदरः समाप्तः ॥

विषयः । विभावानुभाव-सञ्चारिभाव-नायक-नायिकादृत्यादीनां निरूपणं । सङ्कीर्तोपयोगि-
निषादादिखरग्राममूर्च्छनाताललयादीनाञ्च प्रतिपादनं ।

No. CCCXC.

Āyurveda. This MS. professes to include the whole circle of the science of medicine as known to the ancient Hindus, but the Pandit who examined it, states that it contains only notices of the properties of certain articles of food and medicine. I have not had an opportunity of seeing the work.

३६० । आयुर्वेदः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५१ । पङ्क्ति० ४—८ । श्लो० ५१५ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वोपान्तर्गतक्षय्यनगरनिवासिमहाराज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमद्वितीयपत्रेण खण्डितः ।

समाप्तिवा० । स्मृतिं परंप्रोतीनां शिवेन परमात्मना ।

खट्टो जिह्मसता वत्स आयुर्वेदः प्रकाशितः ॥ इत्यायुर्वेदः समाप्तः ॥

विषयः । अत्र यवादिधान्यविशेषमांसमत्स्यशकफलादीनां गुणा निर्दिष्टाः ॥

No. CCCXCI.

Mahākālarudrodita-stotra. A hymn to Dakṣiṇākālī, supposed to have been composed by Mahākālarudra, a form of Śiva.

३६१ । महाकालरुद्रोदितस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ५० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वोपान्तर्गतक्षय्यनगरनिवासिमहाराज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । महाकाल उवाच । अचिन्त्यामिताकारशक्तिस्वरूपा प्रतियत्त्यधिष्ठानसत्तेकमूर्तिः ।

गुणातीतनिर्द्वन्द्वबोधैकगम्या लसेका परं ब्रह्मरूपेण सिद्धा ॥

समाप्तिवा० । महाकालरुद्रोदितस्तोत्रमेतत् सदा भक्तिभावेन योष्येति भक्तः ।

न शोको न रोगो न मृत्युर्भवेत् * * सिद्धिरन्ते च केवल्यलामः ॥

विषयः । दक्षिणकालिकाया महाकालप्रतिपादनं ।

Sundarī-s'aktidēna stotra. A hymn to Kālī, by Adinātha Mahākāla.
This is an extract from the Mahākāla Saṁhitā.

३८२ । सुन्दरीशक्तिदानस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः आदिनाथ-महाकालः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २६ । पङ्क्ति० ७ । स्तो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुल्यटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतछत्वनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासशिखरे रम्ये नानादेवगणादृते । नानाटल्लताकीर्णं नानापद्मिर्वैद्युते ॥
चतुर्मण्डलसंयुक्ते शृङ्गारमण्डलाविते ।
समाधौ संस्थितं शान्तं क्रीडन्तं योगिनीप्रियं ॥

समाप्तिवा० । इति सङ्क्षेपतः प्रोक्तं किमन्यत् आतुमिच्छसि ॥ ७४ ॥
इति श्रीमदादिनाथमहाकालविरचितायां महाकालसंहितायां कालीकालसंवादे
सुन्दरीशक्तिदानाख्यं कालीस्वरूपं मेधासाक्षात्तोलोचं सम्पूर्णं ॥

विषयः । कालिकायाः स्तोत्रं ॥

Pipitakadrōdas 'irata. Manual for the performance of a religious rite on the twelfth of the waxing of the moon in the month of Vaisākha, when the giving away of water, food and other articles is held meritorious. The rite was first instituted by a Brāhman named Pipitaka.

३८३ । पिपीतकद्वादशीव्रतं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ५ । स्तो० ८० । अ० वङ्गीयं । आ० तुल्यटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतछत्वनगरनिवासिश्रीयुतलोच-रामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । ततः पूर्वदिने उपोष्य प्रातःस्नातः शुचिराचानः प्राङ्मुखः सूर्यार्घ्यं दत्वा स्वस्ति-वाचनपूर्वकं सूर्य्यसोमेति पठित्वा सङ्कल्पं कुर्यात् ।

समाप्तिवा० । इह पुत्रादिकैर्युक्तो घनधान्यशुभान्वितः ।

अन्ते याति परं स्थानं विष्णोरेव न संशयः ॥

विषयः । श्रीविष्णुप्रीत्यर्थकत्रतविशेषानुष्ठानकथनं ।

No. CCCXCIV.

Samāsavāda. A Nyāya dissertation on the Sanskrit cases, by Govinda Chakravartī. This is probably different from the work of this name, by Jayarāma Nyāyapanchānana, noticed by Dr. Hall in his *Contributions*, p. 61, and by Weber in the Berlin Catalogue, p. 217.

३८४ । समासवादः ।

ग्रन्थकारः गोविन्दचक्रवर्ती ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १७ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ४०० । अ० वक्ष्येयं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दः १७७५ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतछत्वनगरनिवासि-
श्रीयुक्तलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नाम्नां समासो युक्तार्थ इति वैयाकरणाः । नाम्नामिति बहुलमविवक्षितं ॥

समाप्तिवा० । समासस्य प्रत्येकपदान्धत्वात् लिङ्गसञ्ज्ञायां कारकविभक्त्यादिकमुपपद्यते इति
सङ्क्षेपः ॥ इति महामहोपाध्यायश्रीगोविन्दभट्टाचार्यचक्रवर्तिविरचितः समा-
सवादः सम्पूर्णः ॥

विषयः । समासपदस्य वाचकत्वादिव्यवस्थापनं ॥

No. CCCXCV.

Mugdhabodha-tīkā. A commentary on the Sanskrit grammar of Vopadeva, entitled Mugdhabodha. By Rāmānanda Āchārya.

३८५ । मुग्धबोधटीका ।

ग्रन्थकारः रामानन्दाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ८६ । पङ्क्ति० ५-८ । श्लो० १२२० । अ० वक्ष्येयं । आ० तुलटकागजः । शकाब्दः १६२२ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतछत्वनगरनिवासि-
श्रीयुक्तलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथम्य परमात्मनं रामं पद्मदलेक्षणं । मुग्धबोधस्य टीका श्रीरामानन्देन रच्यते ॥

श्रीवैपदेवपण्डितः सङ्क्षेपतः स्वयङ्कृतस्य व्याकरणस्य दुर्बुद्धतया दृष्टिं चिकीर्षुः

[११३]

प्रारब्धसमाप्तिथे शिष्टाचारप्राप्तं मङ्गलं कुर्वन् वृत्तेः सम्बन्धाभिधेयप्रयोजनानि व्या-
करणनाम च निर्दिशति मुकुन्दमित्यादि ॥

समाप्तिवा० । करोतीति कारुः वातीति वायुः इत्यादि । इति महामहोपाध्यायश्रीरामान-
न्दाचार्यविरचिता मुग्धबोधव्याकरणटीका समाप्ता ॥

विषयः । मुग्धबोधव्याकरणार्थविवरणं ॥

No. CCCXCVI.

S'abdārtha-sāra-manjarī. Logical meaning of words in a crude state as also when compounded. By Jayakrishna S'armā. A work of this name, by Bhavānanda Siddhāntarāgīś'a, is noticed in Hall's *Contributions*, p. 5.

३८६ । शब्दार्थसारमञ्जरी ।

ग्रन्थकारः जयकृष्णशर्मा ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० २८ । पङ्क्ति० ५-६ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलुटकागजः । का० शकाब्दाः १७७५ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकल्याणनगर-
निवासिभूयुतलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । हेरम्बचरणद्वन्द्वं विघ्ननाशकरं परं । प्रणम्य जयकृष्णेन क्रियते सारमञ्जरी ॥

तत्र प्रथमं कालत्रयनिरूपणं । वर्तमानध्वंसप्रतियोगित्वमतीतत्वमित्यादि ।

समाप्तिवा० । आलोच्यविविधग्रन्थं विचार्य च पुनः पुनः ।

कतेयं जयकृष्णेन शब्दार्थसारमञ्जरी ॥

इति जयकृष्णशर्माणा विरचिता शब्दार्थसारमञ्जरी समाप्ता ॥

विषयः । आख्यातार्थसमासार्थादिव्यवस्थापनम् ॥

No. CCCXCVII.

Subodhā. A commentary on the Kumārasambhava of Kālidāsa, by Bharata Sena, son of Gaurānga Sena. The MS. is imperfect, and contains explanations of only the first three cantos. The writer states that the Kumārasambhava originally included 16 cantos, of which the last eight never got currency, and the eighth was cursed by the Devī, so he confined his commentary to the first seven cantos. Commentaries on the Meghadūta and the Māgha by this author are noticed by Aufrecht in the Bodleian Catalogue, and several others are current in Bengal, the most esteemed being that on the Amavakosha. The author lived about a hundred years ago, and had the title of Mallika.

३६७ । सुबोधा ।

ग्रन्थकारः भरतसेनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २७ । पङ्क्ति० ८—१० । श्लो० १३०० । अ० वज्रीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । म्हा० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रोतु-
लोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । कुमारसम्भवं नाम कालिदासमहाकविः ।

यच्चकार महाकाव्यं सर्गैः शोड्षभिः युतं ॥

तस्य शेषाष्टसर्गस्य सच्चारोऽभून्न दैवतः । पाठोऽष्टमस्य सर्गस्य देवीशपात्र विद्यते ॥

टीका तत्सप्तसर्गस्य सुबोधाख्या यथामति । गौराङ्गसेनपुत्रेण भरतेन वितन्यते ॥

श्रीमान् कालिदास इत्यादि ।

समाप्तिवा० । अद्रिसुरगजयोः शक्तत्वात् उन्नतत्वाच्च साम्यं ।

इति वैद्यहरिहरात्माजवंशसम्भवगौराङ्गमल्लिकात्माजश्रीभरतसेनकृतायां कुमार-
सम्भवटीकायां सुबोधायां तृतीयः सर्गः ॥

विषयः । कुमारसम्भवाभिषेयकाव्यार्थव्याख्यानं ॥

No. CCCXCVIII.

Grahayāmala Tantra. On daily prayers, rites and other liturgical details.

३६८ । ग्रहयामलं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ४२ । पङ्क्ति० ५—१० । श्लो० ४०० । अ० वज्रीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । म्हा० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रोतु-
लोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । परमं विषयेऽर्काद्यास्ते परं विष्णो नरः । परमा शङ्करा यूयमोन्नतस्तु वो नमः ? ॥

समाप्तिवा० । अक्षयं कवच इत्यतः परं सप्तमपटलात् खण्डितं ॥

विषयः । वैदिकीसन्ध्याभिषेकादिजपसङ्ख्याग्रहचरितादिनिर्णयः ॥

No. CCCXCIX.

Meghadūtārtha-muktāvalī. A commentary on the Meghadūta of Kālidāsa, by Vis'vanātha Miś'ra. This work is different from the six commentaries noticed under No. 221.

३८८ । मेघदूतार्थमुक्तावली ।

ग्रन्थकारः विश्वनाथमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २६ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १४०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासित्रोद्युक्त-
लोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । उपास्य विश्वकर्माणं मुक्तावलिखितं मया । ग्रथ्यते मेघदूतीया विदुषां कण्ठभूषणं ॥
तत्र कालिदासस्य महाकवेरास्तिकत्वात् ग्रन्थस्य परिसमाप्तिविशिष्टशिष्टाचारानु-
मितपरीप्सितनिर्विघ्नपरिसमाप्तिहेतुमङ्गलाचार * * महाकाव्यमिदमतः प्रथमं
वस्तुनिर्देशः । तथा च दण्डी ।

समाप्तिवा० । विद्युता कलचेण तव विप्रयोगो साभूदिति भावः ।

इति विश्वनाथमिश्राचार्यकृता मेघदूतार्थमुक्तावली समाप्ता ॥

विषयः । मेघदूताख्यकाव्यार्थव्याख्यानम् ॥

No. CCCC.

Mahāvāṇś'āvalī. Genealogy of the Kulinas, or the nobility created
by Vallāla Sena of Bengal. By Dhrúvānanda Miśra.

४०० । महावंशावली ।

ग्रन्थकारः ध्रुवानन्दमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ११५ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० १२४० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का० शकब्दाः १२६१ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-
निवासित्रोद्युक्तलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा तां कुलदेवतां खलु सदा सन्मानसे हंसतां
जातां भक्तिविशेषतः कुलसभामध्ये सदा मोदितां ।
श्रीमद्वन्द्यघटोयकादिकमहावंशावलीं यत्नतो
वक्ष्ये तत्परिवर्तवर्त्तनविधिं मिश्रो ध्रुवानन्दकः ॥

समाप्तिवा० । क्षम्यौ सूकजजानकीशमुकजयीरामचन्द्राक्षय-
आर्त्तिर्मूकजवाणिनाथसुहृतो क्षम्यौ रमानाथकः ।

[१२६]

लक्ष्मीनाथमुकः सुतौ सुविदितौ सच्चट्वंशोद्भवौ
गङ्गानन्दसुधीसुता कुललती श्रीषष्ठिदाससुतः ॥
परिसमाप्तिस्त्वचकं वाक्यं नास्ति ॥

विषयः । कुलीनवंशावलीवर्णनम् ॥

No. CCCC.I.

Vyāvasthā-sūtra. A dissertation on the law of inheritance according to the Bengal school. By Nārāyaṇa S'armā.

४०१ । व्यवस्थासारः ।

ग्रन्थकारः नारायणशर्मा ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १४५ । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० १०० । अ० वङ्गोप० ।
आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७२० । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-
निवासिश्रीयुक्तलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं श्रीनारायणशर्म्मा । क्रियतेऽतिप्रयत्नेन व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ॥

समाप्तिवा० । तत्कुलान्तपिण्डमेकं गृह्णीयादविलम्बितः ।

धर्मं गृहीते शुद्धः स्यादधर्मं तु महीयते ॥

इति व्यवस्थासारे विवादादिपरीक्षान्वयवस्थापरिच्छेदः ॥

श्रीनारायणशर्म्मा विरचितं व्यवस्थासारपुस्तकं समाप्तम् ॥

विषयः । दायविभागादिनिरूपणम् ।

No. CCCC.II.

Mis'ra. Genealogy of the Mukhyoti, Ghosāla, Chatṭa and Gāngulī
septs of the Kulina Brāhmins of Bengal. By Mis'ra Āchārya.

४०२ । मिश्रः ।

ग्रन्थकारः मिश्राचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १२८ । पङ्क्ति० ५-६ । श्लो० २१२० । अ० वङ्गोप० ।
आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७६३ । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-
निवासिश्रीयुक्तलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । वन्द्यो मुखैटी काञ्ची घोषालस्तु तथापरे ।

चट्टः पूतश्च गाङ्गोली कुन्दग्रामी क्रमादमी ॥

आर्चतो वसुरूपाख्यः शिरो भोवर्द्धनः सुधीः ।

गाशिषो (?) मकरन्दश्च जाङ्गवाख्यः समा इमे ॥

सप्तमिवा० । आर्त्तिमूर्खजवाणिनाथसुततो चैभ्यो रमानाथको

लक्ष्मीनाथमुखः सुतौ सुविदितौ सच्चट्टवंशोद्भवौ ।

* * * * *

गङ्गादाससुधीः कुलकृतौ श्रीचट्टदासस्ततः ॥ परिसमाग्निसूचकवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । कुलिनवंशावलीसंवर्णनं ॥

No. CCCCIII.

Dhruvānanda-mataryókhya. The Bráhmaṇ Kulinas of Bengal, their orders, gradations, subdivisions, &c. The work professes to be a commentary on the text of Dhruvānanda. The author, Gopāla S'armá, says that the ancient text having been destroyed by the Bārgis, he compiled the work with great labour in his native village, Harinadí, near Sántipur, on the eastern bank of the Bhágirathí. He writes of 5 gotras, including 56 Gápis or families, of which 22 were Kulinas, and the rest S'rotriyas. Of the Kulinas, 8 are called *Mukhya* or chief, and 14 *Gauna*, or inferior.

४०३ । ध्रुवानन्दमतव्याख्या ।

अन्यकारः गोपालशर्मा ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १२२ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ६००० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १६७२ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतलक्ष्मणनगरनि-
वासिभ्योयुतलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नला रामपदद्वन्द्वं गुरुञ्च कुलदेवता । ध्रुवानन्दमतव्याख्या कृता गोपालशर्मणा ॥
वर्गिकेन हतं सर्व्वं पुस्तकं विमलं महत् । ततोऽपि बङ्गकालेन कृता विप्रप्रसादतः ॥
ग्रामे हरिनदीरम्ये गङ्गायाः पूर्व्वभागतः ।
शके नन्दचर्तुभूषे शुभारम्भः कृतो मुदा ॥
पञ्चगोत्रसमूहताः षट्पञ्चाशतगाजिकाः ।
तेषां द्वाविंशतिकुला अपरे श्रोत्रिया वराः ॥
द्वाविंशतिमध्ये अष्टौ मुख्यकुलास्तुर्दश गौणाः ।

समाप्तिवा० । अधुना हरं गदाधरश्चान्यो नहि ॥ १० ॥ तत्रैव च० अभवन् केचित् ॥ १ ॥ १०
यज्ञेश्वर आर्तिरत्र दीर्घाङ्गोसम्पर्कः । मु० मृत्युञ्जयश्च पूर्णाधन्वसम्पर्कः । वाणोपुचः
क्षेप्य इति ॥ परिसमाप्तिस्त्रचकं वाक्यं नास्ति ॥

विषयः । १, कन्या । २, खड्गद्व । ३, बल्लवी । ४, सर्वानन्दी । ५, पण्डितरत्नी । ६, वा-
ङ्गाल । ७, आडी । ८, विजयपण्डितो । ९, सुराड । १०, गोपालघटकी । ११,
कांटावनी । १२, आचार्यशेखरी । १३, चट्टराघवो । १४, विद्याधरो । १५, चां-
दाड । १६, माधाड । १७, पारिहाल । १८, मालाधरखानी । १९, ओरङ्गभट्टो ।
२०, बालि । २१, मोदिनी । २२, काकुम्भमिश्रो । २३, शतानन्दखानी । २४,
नरेन्दी । २५, चन्द्रपति । २६, खालकुलिया । २७, राघवघोषालो । २८, शुद्ध-
सर्वानन्दी । २९, दासरथी । ३०, भैरवी । ३१, आचमिता । ३२, देहाटा ।
३३, शुद्धवाजखानी । ३४, सौरी । ३५, घराघरी । ३६, नत्या । ३७, इद इत्यादि
कुलीनवंशावलीविवरणम् ॥

No. CCCCIV.

Phuliyákula. Genealogy of the Kulinas of the order of Phuliyá,
a village near Sántipur, in the district of Nuddea.

४०४ । फुलियाकुलं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ८ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ५२० । अ० वङ्गोयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुक्तलोहा-
रामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । रामाचार्योऽतिविर्यः कुलकुलमिहिरो धैर्यगाम्भीर्ययुक्तः
ख्यातः क्षौणीतलेऽसौ वितरणविधिना सर्वपूज्यः सुरेज्यः ।
आर्त्तिगा यदुक्तेष्वैव सुललितौ चानात्रि वन्द्यं ततः
लभ्यं श्रीभुवनं सुचट्टजननं लक्ष्मीपतिं सोऽकरोत् ॥

समाप्तिवा० । सत् श्रीनारायणोऽसौ शुभकुलजयिनो धन्या घरामण्डले
तेषां सत्कर्म्मशाली कुलनिपुणजगज्जीवनो माङ्गनीयः ।
परिसमाप्तिस्त्रचकं वाक्यं नास्ति ॥

विषयः । फुलियावंशावलोकनम् ॥

S'aktisangama Tantra. An original Tantra, including the whole circle of the S'akta cult. It is said to have originally contained sixty thousand s'lokas, but the MS. examined does not exceed eleven thousand. It is divided into four parts or khandas, of which the 1st comprises twenty chapters, the 2nd, sixty-five chapters, the 3rd, nineteen chapters, and the 4th, eleven chapters.

४०५ । शक्तिसङ्गमतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धम् । प० ३१९ । पङ्क्ति० ७ । स्त्रो० ११०० । अ० वक्ष्येयं ।

आ० तुल्यतकागजः । का० भकाब्दाः १६७४ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव्याय । अनादिरूप भूतेश शशिसेखर शङ्कर ।

देवाधिदेव विश्वेश विश्वाराध्य सुरेश्वर ॥

समाप्तिवा० । रक्षस्यतिरक्षस्य रक्षस्यतिरक्षस्यकम् ।

इति सङ्क्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छ्रेतुमिच्छसि ॥

इति श्रीमदचोभ्यतारासंवादे तारासूक्ते ब्रह्मजातिवर्णने एकादशः पटलः ॥

समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । अत्र चत्वारः खण्डाः सन्ति । प्रथमे खण्डे २० पटलास्तत्र, १ पटले, अकाराक्षर-तत्त्वकथनादि । २, भूगोलकृतादियुगनिर्णयः । ३, देवीशक्त्याद्यष्टगुणकरणकथनं । ४, पूजापात्रनिर्णयकथनं । ५, ऋषिधनिचक्रोक्तिः । ६, नानादेवतानामविवरणं । ७, दीक्षाविवरणं । ८, प्रदोषसमयकर्तव्यानुष्ठानं । ९, पूजाद्रव्यादिकथनं । १०, होमचत्वरकृतविन्द्वादिरेखादिविशेषस्वरूपमेवकथनं । ११, साधकस्य पूर्णाभिषेकादिकथनं । १२, तारामन्त्रसिद्धिप्रयोगः । १३, वीररात्र्यादिकतिपयरात्रिकथनं । १४, इक्ष्वाकालीसिद्धिप्रकारः । १५, मधुमतोसाधनप्रकारः । १६, क्रमदीक्षाविशेषकथनं । १७, यन्त्रधारणं । १८, पवित्ररक्षाकरणं । १९, दमनारोपणविधिः । २०, पत्रलिखनप्रकारादि ॥

द्वितीयशेषः खण्डितः । अत्र ६५ पटला लभ्यन्ते, तत्र, १ प्रथमे, तन्त्रादिग्रन्थनामतद्भोक्तृसङ्ख्याषोडशमहाविद्यासाधनप्रकाराद्युक्तिः । २, साधकस्य तन्त्रोक्तविधना संस्कारविशेषकथनादि । ३, शाक्तास्त्रायादिकथनं । ४, कालीमन्त्रतत्साधनाद्युक्तिः । ५, यत्तिणीगन्धर्वादिस्मूहकथनं । ६, महाविद्यासिद्धिप्रकारादि । ७, कुशमुण्डाद्यासनकथनादि । ८, वीरसिद्धेश्वरीसाधनप्रकारादि । ९, भूतशुद्धिनिरूपणादि । १०—१९, कवचपुस्तक्याकौलतीर्थसिद्धिपीठ-

विषयः । पीठशक्तितयूजाप्रकारादिनटीकापालिकोवेशादिशक्तितत्त्वचणतत्साधनप्रकारादि-
कथनं । २०, नवरात्रनिर्णयदेवोपूजाप्रकारादि । २१—२३, चन्द्रसूर्ययज्ञणे
मन्त्रजपादिप्रकारादिकथनम् । २४, कालिकादिदशमहाविद्यासाधनप्रकारभेदा-
दिकथनम् । २५, महाचीनाभिधशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनं । २६, गन्धर्वक-
माख्यशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनं । २७, वगन्ताभिधशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनं ।
२८, महाराजाभिधशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनं । २९, भुवनेश्वरीसाधनक्रमनिर्दे-
शः । ३०, कमलासाधनक्रमविशेषः । ३१, धूमावतीसाधनक्रमः । ३२, ब्रह्ममार्गा-
भिधसाधनक्रमः । ३३, भुवनेश्वर्यादिमन्त्रजपार्थं सालानिर्माणद्रव्यविशेषादि-
कथनं । ३४, नीलाभिधदेवतासाधनक्रमाद्युक्तिः । ३५, ब्राह्मग्रादिमुद्रातत्त्वादि-
कथनादि । ३६, पानभेदकथनादि । ३७, स्त्रीसाधनप्रकारादि । ३८, निशा-
योगे कालीपूजाप्रकारादि । ३९, स्त्रीपूजनमद्यपानादिप्रकारकथनं । ४०,
मङ्गुघोषसाधनं । ४१, मुण्डासनसाधनादि । ४२, मालायथननिर्णयादि । ४३,
देवीस्वरूपमवनप्रकारादि । ४४, विद्यासिद्धिनिर्णयादि । ४५, सुन्दरीदेवी-
साधनक्रमः । ४६, भवननिर्णयादिकथनं । ४७, मन्त्रत्यागदोषादिकथनं ।
४८, यन्त्रविशेषे देवीपूजनादि । ४९, दिग्जासननिरूपणादि । ५०, आस-
नारोहणपूर्वकदेवविशेषमन्त्रजपः । ५१, भौमाग्यप्रदयन्त्रलेखनधारणादिप्रकारः ।
५२, यन्त्रलेखनाट्टनविशेषफलादि । ५३, भूमौ यन्त्रलेखनप्रकारादि । ५४, मा-
लाविशेषजपसिद्धिदिननियमकथनादि । ५५, रजतसर्णाङ्कुरीयपवित्रादिधारण-
नियमः । ५६, नानाविधद्रव्यजातमालाकथनं । ५७, उन्नतमालाफलकीर्तनं । ५८,
स्त्रीदीक्षादिविनिर्णयः । ५९, कालीरहस्यवर्णनं । ६०, आसनविशेषे जपप्रकारादि ।
६१, बालिकापूजनप्रकारादि । ६२, ब्रह्मराजाभिधयोगकथनादि । ६३, रहसि
कुमारीपूजनादि । ६४, भद्रयन्त्रप्रायश्चितादि । ६५, महायन्त्रसंस्कारकथनं ॥

ततोयस्यादिः खण्डितः । २० पटले खण्डसमाप्तिर्हस्यते । तत्र, ४—१०, मन्त्र-
प्रसार-मन्त्रपारायण-मन्त्रन्यास नानाविधस्नान-सन्ध्यामन्त्रजप-तदङ्गहोम-पूज्यपू-
ज्यक्रममात्रायादिदिङ्निर्णय-देश्यव्यवस्था-परस्त्रीपूजनस्वरूपानन्दयोगकथनादि ।
११, धूमकेतूदयादिमहोत्साहोत्सवादिदेशसिद्धविशेषजोवन्यासविनिर्णयपुरश्च-
रणभेदभूतप्रेतादिनियमकथनादि । १२, षट्चक्रगतदेवधानतत्फलकालीमन्त्र-
कथनादि । १३, कपालिनीमन्त्रसिद्धिप्रकारकथनादि । १४, कुरुकुञ्जानाङ्गी-
कालीविरोधिण्यादिसाधनविधानकथनादि । १५, विप्रचित्तोपनित्यासाधनादि ।
१६, दीपनित्यामहानीलसरस्वतीसाधनप्रकारादि । १७, मुद्रानित्यामावा-
नित्यामन्तार्चनादिकथनं । १८, तिरस्करणिकामन्तार्चनकथनादि । १९, स-
म्पत्सरस्वतीमन्तार्चनकथनादि । २०, शत्रुनिग्रहविद्याकथनादि ॥

विषयः । चतुर्थ एकादशपटलाखव, १ प्रथमे, दशमहाविद्यामन्त्रादिकथनं । २, अङ्गवक्त्रा-
दिकतिपयदेशनामोलेख-तन्त्रविशेषास्त्रायक्रम-विद्याविशेषसाधनादिप्रकारः । ३,
जपविशेषादिप्रकारः । ४, मार्गभेदेन विद्याविशेषसाधनभेदकथनादि । ५,
शक्तिपूजार्हपुष्पविशेष-देशभेदास्त्रायभेद-विद्याविशेषोत्पत्तिकथनादि । ६, वग-
लाथोक्त्याद्यवतारादिकथनं । ७, आस्त्रायभेदेन विद्याभेदकथनादि । ८,
ईश्वरतत्त्वभेदनिरूपणादि । ९, कालिकायाः सर्वविद्यास्वरूपत्ववर्णनादि ।
१०, विद्यासाधनमतभेदादिकथनं । ११, स्त्रीदीक्षाविधानादि ॥

No. CCCCVI.

Kāmarūpayātrā Paddhati. Guide to pilgrimage to Kāmarūpa or Assam. The work is divided into ten chapters, and contains notices of the different sacred places in that district, as also directions for worshipping the images of Kāmākhyā &c.—By Holirāma S'armā. The work was printed for private circulation 38 years ago.

४०६ । कामरूपयात्रापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः हलिरामशर्मा ।

विवरणं । परिशुद्धं मुद्रितम् । प० ८२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १७८० । अ० वक्त्रेयं । आ०
तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७५५ । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० तावत् । श्रीनीलशैलस्थितनीलवर्णं सकामनिष्कामदशरूपकर्णम् ।

अजं गजेन्द्रास्यसुदृश्यवेशं सेवेऽनिशं विघ्नहरं गणेशम् ॥

नमो भवगुह्यमध्यवासिनीं कामरूपिणीम् ।

वन्दे कामेश्वरहिणीं कामाख्यां कामदायिनीम् ॥

समाप्तिवा० । भवानोहृदयानन्दवर्द्धनं भवभञ्जनम् ।

भक्तान्तरायहरणं भजे श्रीमद्भजाननम् ॥

इति श्रीकामरूपयात्रापद्धत्यां कामाख्यादिपञ्चमूर्तिपूजाविधिर्नाम दशमः पटलः
समाप्तः ।

प्रणम्य लल्लोपतिपादपङ्कजं प्रयत्नतः ओहलिरामशर्मेणा ।

विनिर्मितेयं किल कामरूपप्रयाणबोधार्थकरो सुपद्धतिः ॥

निदेशतस्मै दयार्दचेतसः श्रिया भवानोचरणो धरामरः ।

अमुद्रयचन्द्रिकयेति पद्धतिं हिताय तत्तीर्थगणाभिगमिनाम् ॥

विषयः । अथ दशपटलाः, तत्र प्रथमे पटले कामरूपशब्दव्युत्पत्ति-कामाख्यापञ्चदेवीमूर्तिपू-
जामाहात्म्य-यात्रिककर्तव्य-कामाख्यापूजन-कालविशेष-मणिकूटतीर्थयात्रामाहात्म्य-
कामरूपचेचमाहात्म्यादिवर्णनं । २तीये, अश्वक्रान्ततीर्थादियात्राविधिः । ३तीये,
मणिकर्णिकेश्वरादियात्रा । ४थे, पाण्डुनाथपर्वतगमनादिवर्णनं । ५मे-ईष्टे,
कामाख्यायात्रापूजनादिवर्णनं । ७मे, हयग्रीवविष्णुयात्रापूजाविध्यादिकथनं । ८मे,
दिकपालादियात्राकथनं । ९मे, यात्रासङ्क्षेपकथनं । १०मे, कामाख्यादिपञ्चदेवी-
मूर्तिपूजाकथनं ॥

No. CCCCVII.

Nigama-tattvasāra. Directions for secret worship of the Devī for
the attainment of perfection in S'ākta mantras.

४०७ । निगमतत्त्वसारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अष्टाङ्गं खण्डितञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ९-१४ । श्लो० १२५ । अ० वल्लीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । श्ला० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं नास्त्यतो नात्र प्रारम्भवाक्यलिपिः ।

समाप्तिवा० । खयोषिद्रूपमाश्रित्य ज्ञायायां मण्डपालये ।

मां सम्यग्यति साधकेन्द्रः सर्वथैव कुलेश्वर ॥

इति निगमतत्त्वसारे गुप्तिरत्नविधाने द्वितीयः पटलः ॥

विषयः । मन्त्रस्तोत्रादिसाधनेन सिद्धिप्राप्तिकथनं ॥

No. CCCCVIII.

Brahmajāna-mahātāntrarāja. On Brahma, the cause of the evolution
and absorption of the universe, and on knowledge thereof—a Tantric
modification of the Vedānta doctrine.

४०८ । ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशोदितम् । प० १७ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २४० । अ० वल्लीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । श्ला० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुम् ।

पृच्छत्येवमादेवी ब्रह्मज्ञानं महेश्वरम् ॥

कुतः सृष्टिर्भवेद्देव कुतः सृष्टिर्विनश्यति ।

ब्रह्मज्ञानं कथं देव सृष्टिसंहारवर्जितम् ॥

समाप्तिवा० । नादोपरिमहादेव शक्तियुक्तं निरञ्जनम् ।

ध्यायेन्मूर्द्ध्नि शिवञ्चोतिसुखं सफटिकसन्निभम् ॥

इति श्रीपार्वतीशिवसंवादे ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । तान्त्रिकक्रमेण ब्रह्मविद्याकथनम् ॥

No. CCCCIX.

Kālisahasranāma-stotra. A hymn to Kālī in which a thousand epithets are worked out into verses. This is an extract from the *Kālī-kā-kula-sarvasva*.

४०८ । कालीसहस्रनामस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ५ । पङ्क्ति० ६-८ । श्लो० १०० । अ० वज्रीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कालीसहस्रनामस्तोत्रम् । तदुक्तं कालिकाकुलसर्व्वखे । श्रीभैरव उवाच ।

एतस्मिन्नेव काले तु भृगुरामस्य पार्वति ।

कार्त्तवीर्य्यसुताः सर्वे चिच्छिदुः पितरं क्षणात् ॥

समाप्तिवा० । अन्ते खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नोद्धृतम् ।

विषयः । क्षत्रियान्तकरणाय परशुरामं प्रति शिवकर्त्तृककालीसहस्रनामोपदेशः ।

No. CCCCX.

Śrīguru-sahasranāma-stotra. Praise of the Guru or spiritual guide in a thousand epithets worked out into verses. This is an extract from the *Sanmohana Tantra*.

४१० । श्रीगुरुसहस्रनामस्तोत्रम् ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ८ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २४० । अ० वज्रीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । सूत उवाच । कैलाशशिखरासीनं चन्द्रखण्डविराजितं ।

पप्रच्छ विनयाद् भक्त्या गौरी नत्वा दृषध्वजम् ॥

समाप्तिवा० । यत्र गृहे सहस्रं नामस्मिष्ठिति पूजनम् ।

श्रीगुरोः कृपया शिष्यो ब्रह्मसायुज्यमाप्नुयात् ॥

इति सम्मोहनतन्त्रे शिवपार्वतीसंवादे श्रीगुरुसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । पार्वतीं प्रति शिवकवचकः श्रीगुरुसहस्रनामस्तोत्रोपदेशः ॥

No. CCCCXI.

Brahmajñāna Tantra. Identification of the universe in the human body as a means of acquiring a knowledge of Brahma with a view to salvation—a Tantric modification of the Yoga doctrine.

४११ । ब्रह्मज्ञानतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १२० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७२९ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव्युवाच । श्रियापस्तथा तेजो वायुराकाशमेव च ।

पञ्चतत्त्वं कुतः दृष्टिः पुनः कुत्र विलीयते ॥

समाप्तिवा० । काश्चां वासः सतां सङ्गो गङ्गाभः शम्भूपूजनम् ।

ब्रह्मज्ञानसमो धर्मो नान्यो धर्मो विधीयते ॥

इत्युसामहेश्वरसंवादे सदेहे ब्रह्मज्ञानम् ।

विषयः । शारीरिकपदार्थेषु चन्द्रसूर्यादिवाह्यपदार्थभावनादिना ज्ञानोत्पादनप्रकारः ।

No. CCCCXII.

Nāḍījñāna-dīpikā alias *Antarayoga*. An extract from the *Goraksha Saṅhitā* on the details of performing the Yoga.

४१२ । नाडीज्ञानदीपिका वा अन्तरयोगः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ३ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ७० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७२९ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ गोरक्षमंहितायां नाडीज्ञानदीपिकेयम् । श्रीगौतम उवाच ॥

देवर्षे योगयुक्तात्मन् योगानुभवदर्शक ।

साङ्ख्ययोगविशेषज्ञ कर्मयोगनिषेवक ॥

समाप्तिवा० । ततः सिद्धमनो मन्त्री जपहोमं समभ्यसेत् ।

ततः परं न किञ्चिच्च कृत्यमस्ति मुने हरेः ॥

इति श्रीनारदगौतमसंवादे अन्तरयोगः ॥

विषयः । योगसाधनोपायः ॥

No. CCCCXIII.

Dolárohana Paddhati. A manual for the performance of the *Dola* ceremony; when the image of Jagannátha at Puri is placed in a swing, and a red powder, called *holi*, is sprinkled on the image and on the worshippers. By Vidyánivása.

४१३ । दोलारोहणपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः विद्यानिवासः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २७ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगणसेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्मास्त्रादसहोदनिर्भरमधुरीभाञ्जे विद्यानिवासस्तुने याचाकर्माणि स भूतभर्तुः ? । कोच विधिनिषेधो नीलमणिर्यथा ? ।

समाप्तिवा० । तदधः सप्तवारान् गोविन्दं भ्रामयित्वा अवतार्य उदीच्यां शाययनहोमादिवामदे-
व्यशान्त्यन्तं कर्म समाप्य कर्म कारयित्वा ब्राह्मणाय दक्षिणां दत्त्वाऽच्छिद्रावधारणं
कुर्यात् । इति दोलारोहणपद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । श्रीजगन्नाथदेवस्य वार्षिकयात्रोत्सववर्णनम् ॥

No. CCCCXIV.

Vrihad-dharma Purána. An upa-Purána in which Vyása, in reply to Jávála, relates a number of stories inculcating filial and other moral duties.

४१४ । वृहद्धर्मपुराणम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनं सूक्ष्मारलिखितम् । प० १५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ६०० । अ० वज्जीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० आसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ॐ भूर्भुवः स्वरिति तत्त्ववितुर्वरेण्यं भर्गो निसर्गविमलं परमस्य पुंसः । देवस्य धीमहि धियोऽधिगतं वयं ये यन्मान ईदितमतींस्तु प्रचोदयादाम् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं न लब्धम् ।

विषयः । अत्राष्टावध्यायाः । जावालिब्यासंवादच्छलेन पितृमातृभक्ततुलाधारोपाख्यानादिविविधधर्मकथानिरूपणम् ।

No. CCCCXV.

Prāyas'chitta-vivēka. A treatise on Expiations, of paramount authority in Bengal, and cited as of authority in all the modern digests, including those of Raghunandana. By Śūlapāṇī Bhaṭṭa. No. 1109 India H. L.

४१५ । प्रायश्चित्तविवेकः ।

ग्रन्थकारः । शूलपाणिभट्टः ।

विवरणं । प्रायः परिशोधितं प्राचीनम् । प० १५६ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० ४००० । अ० वज्जीयं । आ० । तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७२७ । स्था० आसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नित्यश्रुत्युदितस्रधर्मचरणानुष्ठानहीनात्मनां, तत्तद्देदनिषिद्धकर्मनिचयानुष्ठाननिष्ठावताम् । श्लोकानां कलिकालरूढकलुषध्वंसानुमेयोऽधुना, प्रायश्चित्तविवेकमत्र विदधे श्रीशूलपाणिः सुधीः ॥

समाप्तिवा० । तेनैकपक्षाभोजनं सार्द्धसप्तप्राजापत्यतुल्यं । अतः पक्षाभोजने सार्द्धसप्तधेनवो देयाः । इति धेनुसङ्कल्पनम् ।

इति साङ्गिडियानमहामहोपाध्यायश्रीशूलपाणिभट्टविरचितः प्रायश्चित्तविवेकः समाप्तः ॥

विषयः । महापातकादिनानाविधपातकप्रायश्चित्तकथनम् ॥

[११७]

No. CCCCXVI.

Kālī-stavarāja. A hymn to Kālī, an extract from Kālīhṛdaya Tantra.

४१६ । कालीखवराजः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमनतिशुद्धश्च । पं० १ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० १६ । अ० वङ्गोप० । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णभेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कालोद्दयेत्तकालीखोत्रम् । कालभैरव उवाच ।
खवराजं शृणु राम कालिकाया मनोहरम् ।
यस्याः स्मरणमात्रेण कालिका सुप्रसीदति ॥

समाप्तिवा० । शृणु वत्स प्रयत्नेन खवमेनं प्रदर्शयेत् ।
प्रसादादर्शयेद्वापि सर्वसिद्धिर्भवेन्नहि ॥
इति कालोद्दये कालभैरवपरशुरामसंवादे श्रीकालीखवराजः समाप्तः ।

विषयः । कालिकायाः स्तुतिः ।

No. CCCCXVII.

Syāmā-stotra. A hymn to Syāmā, by Mahākāla—said to be an extract from the Vira Tantra, but No. 229 does not contain it. No. 208 contains the 15th chapter of the work.

४१७ । श्यामास्तोत्रम् ।

ग्रन्थकारः महाकालः ।

विवरणं । प्राचीनमनतिशुद्धश्च । पं० १ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० ५४ । अ० वङ्गोप० । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णभेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ वीरतन्त्रोक्तस्तोत्रान्तरम् । श्रीकालभैरव उवाच ।
कर्पूरं मध्यमान्यखरपररहितं सेन्दुवामाक्षियुक्तं
वीजं ते मातरेतत् त्रिपुरहरबधु चिःकृतं ये जपन्ति ।
तेषां गद्यानि पद्यानि च मुखकुहरादुल्लसत्येव वाचः
खच्चन्दं ध्वान्तधाराधररुचिरुचिरे सर्वसिद्धिं गतानाम् ॥

समाप्तिवा० । इति ते कथितं श्रोत्रं सर्वसिद्धिप्रवर्तकं ।

एतज् ज्ञात्वा दक्षिणायाः स्तवं जानाति नान्यथा ॥

इति वीरतन्त्रे महाकालविरचितं श्यामाश्रोत्रं समाप्तम् ।

विषयः । दक्षिणकालिकायाः स्तुतिः ।

No. CCCCXVIII.

Yatibhushanī. Directions for the ordination of a Yati or professed hermit. By Rámánanda Tírtha. The MS contains the first chapter only.

४१८ । यतिभूषणी ।

ग्रन्थकारः रामानन्दतीर्थः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १७० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । श्या० भारतवर्षीयगवर्षमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ यतिधर्मः । खशाखोपनिषद्गीतं विष्णोर्नामसहस्रकम् ।

श्रीरौद्रं पौषं स्तुतं नित्यमावर्त्तयेयतिः ॥

समाप्तिवा० । द्वादशाहमनन्तरं शिष्यः कुर्यात्समाहितः ॥

आतुरसञ्ज्ञासौ शिष्यो चेत् त्रिदण्डवृत्तक्रियाः कार्य्याः ।

इति रामानन्दतीर्थकृतायां यतिभूषणां प्रथमः परिच्छेदः ॥

विषयः । सञ्ज्ञासाधनप्रवृत्तिविधिः ।

No. CCCCXIX.

Dars'anakalikā. Definitions of the principal technical terms of the different schools of Indian Philosophy. By Rámánanda Tírtha, author of the *Vrihat-tantrasāra*, *Jñāna-caibhava Tantra*, and *Kundatattva-prakās'a*, and of glosses on the *Chakra*, *Mohamudgara*, *Mahimnastara*, *Vedāntasāra*, *Rāmatatva-prakās'a*, and *Adhyātmaramāyaṇa*.

४१९ । दर्शनकलिका ।

ग्रन्थकारः । रामानन्दतीर्थः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ८० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । श्या० भारतवर्षीयगवर्षमेष्टः ।

[११६]

प्रा० वाक्यं । परात्मानं रामं भुवनजननीं भूमितनयां
भजे श्रेष्ठं देवं निखिलशरणं लक्षणमपि ।
कृपापारावारं भरतमनुजं शत्रुदमनं
महार्घं देवं कर्णहृदयं वायुतनयं ॥
समाप्तिवा० । रामदासः शक्तिवादः श्रीमद्भागवताशयः ।
रामानन्दयतरेते ग्रन्थाः सारार्थवाचकाः ॥
इति श्रीरामानन्दतीर्थकृता दर्शनकलिका समाप्ता ।
विषयः । प्रकृतिपुरुषजीवमुक्त्वादिदार्शनिकपारिभाषिकशब्दनिरूपणम् ।

No. CCCCXX.

Sis'u-bodhiní. An elementary treatise on judicial astrology, eclipses, planets, constellations, &c. By Śiva Chakravartī.

४२० । शिशुबोधिनी ।

ग्रन्थकारः शिवचक्रवर्ती ।
विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितम् । प० ६९ । पङ्क्तिः ४ । श्लो० ७०० । अ० वक्तीयं । आ०
तालपत्रं । का० शकाब्दाः १५७९ । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।
प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रस्य खण्डितत्वात् प्रारम्भवाक्यं न लिखितं ।
समाप्तिवा० । नवाश्वराजचन्द्रे च शाके हि शिवशर्म्मा ।
बालानामाशुबोधेन क्रियते शिशुबोधिनी ॥
इति वन्द्यघटोयशिवचक्रवर्तिविरचिता शिशुबोधिनी समाप्ता ॥
विषयः । ग्रहनक्षत्रमूर्त्तादिशुभाशुभविचारः ।

No. CCCCXXI.

Bhagavad-bhakti-vilāsa. Directions for the observance of a fast on the eleventh day of the moon, in honor of Vishnu. By Gopāla Bhaṭṭa.

४२१ । भगवद्भक्तिविलासः, सटीकः ।

ग्रन्थकारः गोपालभट्टः ।
विवरणं । प्रायः शुद्धम् । प० ४१ । पङ्क्तिः त्रिवलीकृतं १०—१२ । श्लो० मूलस्य १०२५ ।
टीकायाः ७३५ । अ० वक्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारत-
वर्षीयगवर्णमेष्टः ।

मूलप्रा० वाक्यं । नमो भगवते तस्मै यस्य प्रियतमा तिथिः ।

एकादशी द्वादशी च सर्वाभीष्टप्रदा वृणाम् ॥

टीकाप्रा० । श्रीचैतन्यप्रभुं वन्दे यदाश्रयरसाद्भुतः ।

वाक्कातीतं फलत्येव मनोरथमहीरुहः ॥

मूलसमाप्तिवा० । अन्येऽपि द्वादशीभेदा बहवः सन्ति विवृताः ।

अग्रतो लेखनीयास्तै तत्तन्मासप्रसङ्गतः ॥

इति श्रीगोपालभट्टविलिखिते भगवद्भक्तिविलासे विष्णुव्रतात्मको नाम
त्रयोदशविलासः ॥

टीकासमाप्ति० । अन्येऽपि मास्यादिद्वादश्या निर्जलाद्याश्च ॥ १३ ॥ इति त्रयोदशः ॥

विषयः । एकादशीनिर्णयतद्ब्रतविष्णुपूजादिकथनं ।

No. CCCCXXII.

Bhaktiratnāvalī sakāntimālā. A commentary on passages of the
Bhāgavata Purāṇa, inculcating faith in Krishna. By Viṣṇu Purī.

४२२ । श्रीभक्तिरत्नावली, सकान्तिमाला ।

ग्रन्थकारः श्रीविष्णुपुरी ।

विवरणं । परिशुद्धं चाखिलखितञ्च । प० १०४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २०८६ । अ० वङ्गोयं ।

आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दः १६४० । श्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ये मुक्तावपि निःस्पृहाप्रतिपदप्रेम्मीलदानन्ददां,

यामास्थाय समस्तमलकमणिं कुर्वन्ति यं स्वे वशे ।

तान् भक्तानपि ताञ्च भक्तिमपि तं भक्तप्रियं श्रीहरिं,

वन्दे सन्ततमर्थयेऽनुदिवसं नित्यं शरणं भजे ॥

समाप्तिवा० । इत्येषा बह्व्यक्ततः खलु कृता श्रीभक्तिरत्नावली,

तत्प्रतीत्यैव तथैव सम्प्रकटिता तत्कान्तिमाला मया ।

अत्र श्रीधरसत्तमात्तिनिखिले न्यूनाधिकं यत्त्वभूत्,

तत् क्षणं सुधियोर्हृथ खरचनालुब्धस्य मे चापलम् ॥

इति श्रीगुरुषोत्तमचरणारविन्दकृपाभक्तविरचितविशेषकतेव(?)भक्तपरम-

हंसश्रीविष्णुपुरीयथितायां श्रीमद्भागवताब्जिलब्धश्रीभक्तिरत्नावली सकान्तिमाला
समाप्ता ॥

विषयः । अत्र त्रयोदशविवेचनानि सन्ति । तत्र भगवद्भक्तभक्तिलक्षणादिनिरूपणम् ॥

Harindāmṛta. A Sanskrit grammar, in which all the examples allude to Hari. By Jīva Gos'vāmī.

४२३ । हरिनामाष्टतम् ।

ग्रन्थकारः जीवगोस्वामी ।

विवरणं । परिशोधितं चारु लिखितञ्च । प० ३१ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५८१ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । श्ला० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । य एकः सर्वरूपाणां सर्वनाम्नां तथाग्रयः ।

तस्य विष्णोः पदं सर्वं विष्णुभक्त्या निरूप्यते ॥

समाप्तिवा० । सान्नाहृतं । कृत्वा कर्तुङ्कारं कारमित्यादि च । महाहरत्वादौ तु पाण्डवेषु न ।
अहो इत्यादि ज्ञेयम् ॥ इति श्रीहरिनामाष्टताख्ये वैष्णव्याकरणे नामविष्णुपद-
प्रकरणं द्वितीयम् ॥

विषयः । हरिनामादिसङ्केतवज्रचक्षणादिभिः सन्धिसुवन्तादिपदसाधनम् ॥

Isāna-saṅhitā. The preeminence of Vaiṣṇavas, and their duties, an extract from the Kulārṇava Tantra.

४२४ । ईशानसंहिता ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं चारु लिखितञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १८१ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । श्ला० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । गौतम उवाच । देवेषु सर्वधर्माञ्च सर्वदर्शिनं दद्यानिधे ।

वैष्णवाचारधर्माश्च योगधर्मास्तथा गुरौ ॥

समाप्तिवा० । अनिशं हृदि सच्चिन्त्य करुणाम्बुनिधिं विभुम् ।

विमुक्ता यान्ति ते मर्त्यास्तद्विष्णोः पदमव्ययम् ॥

इति नारदगौतमसंवादे कुलार्णवीयगुप्ताम्नाये ईशानसंहिता समाप्ता ॥

विषयः । वैष्णवधर्मानिरूपणम् ॥

No. CCCCXXV.

Mātrikā-kōsha. On the meaning of letters as employed in the formation of mystic mantras.

४२५ । मातृकाकोषः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० ९ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २७० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलतकागजः । का० शकाब्दाः १७२७ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । उद्यत्प्रद्योतनप्रख्यमतर्कगुणवैभवम् ।

सम्बेरमास्यमम्बाया ह्यङ्गस्थं नैमि भूतये ॥

श्रीमच्चतुर्भुजाचार्य्यचरणाम्बुहृदयम् ।

नला सङ्क्षेपतो वक्ष्ये मातृकाकोषमङ्गुतम् ॥

समाप्तिवा० । अयम् मातृकाकोषः सर्वकोषोत्तमोत्तमः ।

धारणादस्य मन्त्राणां भवेदुद्धरणे क्षमः ॥ इति मातृकाकोषः समाप्तः ॥

विषयः । अकाराद्यक्षराणां मान्त्रिकपर्यायकथनम् ॥

No. CCCCXXVI.

Madana-pārijāta. The duties of the different orders of people; a Smṛiti compilation of great authority in the North Western Provinces. By Vis'ves'vara Bhaṭṭa.

४२६ । मदनपारिजातम् ।

ग्रन्थकारः श्रीविश्वेश्वरभट्टः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० ८१ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १९१३ । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रबालादिप्रस्थयुतिनिचयपर्यायवपुषे,

नमो विघ्नश्रेणीविघटनवरिष्ठाय महत्से ।

जगत्प्रादुर्भावस्थितिलयनिरासाय रचना-

विनोदासक्ताय प्रणतफलसिद्धिप्रतिभवे ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात्ममाप्तिवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । अत्र नवस्तवकाः सन्ति । तेषु ब्रह्मचर्याष्टहस्याश्रमाङ्गिकगर्भाधानादिसंस्काराभौच-
द्रयशुद्धिश्राद्धविभागप्रायश्चित्ताभिधानां नवपदार्थानां क्रमेण निर्णयकथनम् ॥

No. CCCCXXVII.

S'ānti-s'ataka. A collection of miscellaneous stanzas, inculcating dispassion, or renunciation of attachment to worldly objects.

४२७ । शान्तिशतकम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० १२ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २६४ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुटकागजः । का० शकाब्दाः १७५ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । नमस्यासौ देवान्नु हतधियस्तोऽपि वशगा
विधिर्वन्द्यः सोऽपि प्रतिनियतकर्म्मकफलदः ।
फलं कर्मायनं किममरगणैः किञ्च विधिना
नमस्तत्कर्म्मभ्यो विधिरपि न येभ्यः प्रभवति ॥

समाप्तिवा० । मयि बोधात्मधौ स्वच्छे तुच्छोऽयं विश्वबुद्धदः ।

विश्लोततडितो वेति विकल्पपटलः कुतः ॥ इति शान्तिशतके चतुर्दशः परिच्छेदः ।

विषयः । सांसारिकमोहनिवर्त्तकसद्गुपदेशवाक्योक्तिः ।

No. CCCCXXVIII.

Shat-chakra-bheda-tippantī. A commentary on the *Shat-chakra-bheda*—a Yoga treatise. By S'aṅkara A'chārya, a native of Bengal and author of several Tāntric compilations.

४२८ । षट्चक्रभेदटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः श्रीशङ्करः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ८—११ । श्लो० ३२० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुटकागजः । का० —? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य शैलाधिपकन्यकायाः पादाब्जमञ्जासहि (?) विष्णुपूज्यम् ।

प्रतन्यते श्रुतशङ्करेण षट्चक्रटीकाख्यसुपुस्तिकेयम् ॥

समाप्तिवा० । सन्ध्योरधीते दिवा स्त्रीयभाववस्थितः सन् तस्यावश्यमेव अभीष्टमन्त्रमनो यस्य स तथेति । इति षट्चक्रभेदटिप्पणी समाप्ता ॥

विषयः । शरीरस्यमूलाधारादिषट्चक्रतदधिष्ठातृदेवतादिनिरूपकपञ्चार्थविशदीकरणं ॥

No. CCCCXXIX.

Shat-chakra-virriti-tīkī. A gloss on a commentary on the *Shat-chakra-bheda*. By Viś'vanātha, son of Vāmadeva, and grandson of Nārāyaṇa Bhaṭṭāchārya.

४२८ । षट्चक्रविष्टितिटीका ।

ग्रन्थकारः श्रीविश्वनाथः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ४६८ । अ० वज्जीयं ।

आ० तुलुटकागजः । का० शकाब्दाः १७२७ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । टीका श्रीविश्वनाथेन नत्वा सन्नान्यतेऽम्बिकाम् ।

कैवल्यकलिकातन्त्रद्वितीयपटलस्य च ॥

समाप्तिवा० । नारायणो वैदिकश्च भट्टाचार्यः समोरितः ।

तस्यात्मजो वामदेवभट्टाचार्यस्तथैव च ॥

तस्यात्मजो विश्वनाथसेनेन रचिता मुद्रा । इति षट्चक्रविष्टितिटीकेयं ॥

विषयः । शरीरस्त्राधिष्ठानादिषट्चक्रविवरणादि ।

No. CCCCXXX.

Srāddhavidhi. A manual for the performance of the *Srāddha* or offering of the funeral cake to the manes, with a preliminary dissertation, on the meaning of that word and the nature of the ceremony. By Vāchaspati Miśra.

४३० । आहुविधिः ।

ग्रन्थकारः वाचस्पतिमिश्रः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५६ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १७०० । अ० वज्जीयं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतनिमाद-
चन्द्रशिरोमणिः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमात्मानं विचार्याचार्यसंहिताः ।

श्रीवाचस्पतिमिश्रेण आहुस्य विधिरुच्यते । अथ आहुस्वरूपं । तत्रापस्तम्बः । अथ
एतत् सन्तुः । आहुशब्दं कर्म प्रोवाच प्रजानिःश्रेयसार्थं तत्र पितरो देवता
ब्राह्मणस्याहवनीयार्थे मासि मास्यपरपक्षस्यापराहः श्रेयान् । आहुशब्दं आहु-
नामकं कर्म तत्र आहु पितरो देवता मन्त्रकरणकचविर्भागिलेनेद्देश्या ब्राह्मणा
इति प्रतिपत्तिभागितरा आहवनीयस्थानीयाः तेन पितृदेवताको द्रव्यत्यागो
ब्राह्मणस्वीकारानश्च आहुः ।

समाप्तिवा० । अविच्छिन्ना आहुसमाप्तिः । इत्यन इतितः ।

विषयः । आहुशब्दार्थविचारः पार्वणादिआहुनष्टानविधानञ्च ।

Divyachūdāmani. Divination with the aid of the letters of the Sanskrit alphabet. By Kerala Achārya. The work is divided into four parts, of which the 1st treats of terrestrial objects; the 2nd of Nāgas or subterranean objects; the 3rd of aerial objects; and the 4th of etherial, or celestial objects.

४३१। दिव्यचूडामणिः ।

ग्रन्थकारः केरलाचार्यः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० ६-८ । श्लो० १८६ । अ० वल्लीयं ।
आ० तुलुटाकागजः । का०—? । श्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । यदुपहितमन्यजन्मनि शुभाशुभं तस्य कर्मणः ।

पङ्क्तिं व्यञ्जयति शास्त्रमेतत् तमसि द्रव्याणि दीप इव ॥

लोकस्य च हितार्थाय दिव्यचूडामणिर्मेया ।

वक्ष्येऽत्र विविधानर्थान् शुण्णन् स्थिरचेतसः ॥

समाप्तिवा० । प्रथमवर्गे पृथिवी । द्वितीयवर्गे नागः । तृतीयवर्गे वायुः । चतुर्थवर्गयाकाशः ।

इति श्रीकेरलाचार्यविरचितो दिव्यचूडामणिः समाप्तः ।

विषयः । अकारादक्षरक्रमेण धातुजीवादिप्रश्नप्रकारकथनं ॥

Annapúrṇá Upanishad. On the divinity of Annapúrṇá, a form of the goddess Durgá,—an apocryphal Upanishad.

४३२। अन्नपूर्णापनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० १५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ६५० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । श्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ भद्रं कर्णेभिस्त्रिभिः शान्तिः । निदाघो नाम योगीन्द्र ऋभुं ब्रह्मविदां वरम् ।

प्रणम्य दण्डवद्भूमावुत्थाय स पुनर्मुनिः ॥

आत्मतत्त्वमनुब्रूहीत्येवं पप्रच्छ सादरम् ।

कथोपासनया ब्रह्मब्रीहिशं प्राप्तवानसि ॥

तां मे ब्रूहि महाविद्यां मोक्षसाधायिकायिनीम् ।

निदाघं त्वं कृतार्थोऽसि शृणु विद्यां सनातनीम् ॥

समाप्तिवा० । अन्नपूर्णापनिषद् योऽधीते गुर्वनयन्तात् ।

स जीवन्मुक्तां प्राप्य ब्रह्मैव भवति स्वयम् ॥ इति पञ्चमोऽध्यायः ॥

इति श्रीमद्विश्वाधिष्ठानपरमहंससद्गुरुश्रीरामचन्द्रार्पणमस्तु ।

श्रीअन्नपूर्णापनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । अत्र निदाघशब्दः स्वप्ने अन्नपूर्णापदिष्टां ब्रह्मविद्यां निदाघाद्योपदिशति ।

No. CCCCXXXIII.

Nirvāṇa Upanishad. An Upanishad on Nirvāṇa, or final absorption into the Deity.

४३३ । निर्वाणोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० ५० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयग्रन्थमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ वाङ् मे मनसीति शान्तिः । अथ निर्वाणोपनिषद् व्याख्यास्यामः । परम-
हंसपरिव्राजकाः पश्चिमलिङ्गा मन्मथत्वेचपाला गगनसिद्धान्तमष्टतकसौख्यदी-
त्यादि ।

समाप्तिवा० । अन्ते ब्रह्माखण्डाकारनित्यं सर्वदेहनाशनमेतं निर्वाणदर्शनं शिष्यं पुत्रं विना न
देयमित्युपनिषत् । श्रीमद्विश्वाधिष्ठान० ।

इति निर्वाणोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । निर्वाणमोक्षविद्योपदेशः ।

No. CCCCXXXIV.

Ekākshara Upanishad. On the merits of Om as the emblem of the godhead.

४३४ । एकाक्षरोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० ४७ । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयग्रन्थमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । सङ्गनाववत्विति शान्तिः । एकाक्षरं लक्षरतासि सोमे सुषुम्णया चेह हृदीन एकः ।
 त्वं विश्वभूतपतिः पुराणः पर्जन्य एको भुवनस्य गोप्ता ॥
 समाप्तिवा० । य एवं नित्यं वेदयते गुहाशयं प्रभुं पुराणं सर्वभूतं हिरण्यम् । हिरण्यं बुद्धि-
 मतां परां गतिं स बुद्धिमान् बुद्धिमतीत्य तिष्ठतीत्युपनिषत् ॥
 इति एकाक्षरोपनिषत्समाप्ता ।
 विषयः । एकाक्षरीब्रह्मविद्योपदेशः ।

No. CCCCXXXV.

Yājñavalkya Upanishad. An Upanishad in which Yājñavalkya inculcates the preeminence of Sannyāsa or asceticism.

४३५ । याज्ञवल्क्योपनिषत् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० ३ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० ७० । अ० नागरं । आ० देशो-
 कागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।
 प्रा० वाक्यं । ॐ पूर्णसह इति शान्तिः । अथ जनको ह वैदेहो याज्ञवल्क्यमुपसमेत्योवाच
 भगवन् सत्यासमनुब्रूहीति कथं सत्यासलक्षणं । सहेवाच याज्ञवल्क्यः ।
 समाप्तिवा० । यतीनां तदुपादेयः पारमहंस्यं परं पदम् ।
 नातः परतरं किञ्चिद्विद्यते मुनिपुङ्गवेत्युपनिषत् ॥
 त्रैलोक्यविद्यापारमहंससङ्गुरामचन्द्रार्पणमस्तु ।
 याज्ञवल्क्योपनिषत्समाप्ता ।
 विषयः । अथ जनकपुत्रो याज्ञवल्क्यो जनकाय सत्यासलक्षणोपनिषद्विद्यामुपदिशति ।

No. CCCCXXXVI.

Akshamalika Upanishad. On different materials fit for making ro-
 saries, and the merit of using such rosaries.

४३६ । अक्षमालिकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० १०४ । अ० नागरं । आ० देशी-
 यकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ओं वाङ् मे मनसोति शान्तिः । अथ प्रजापतिर्गुहं पप्रच्छ भो ब्रह्मन् अक्षमालिका-
विधिं ब्रूहीति ।

समाप्तिवा० । एवमक्षमालिकया प्राप्तो मन्त्रः सद्यः सिद्धिकरोभवति इत्याह भगवान् गुहः प्रजा-
पतिमित्युपनिषत् । इति अक्षमालिकोपनिषत्समाप्ता ।

विषयः । भौतिकस्फटिकरुद्राक्षादिमालानिर्माणसंस्कारविधेः, तादृशमालाकृतजपस्य सिद्धि-
दायकत्वस्य च वर्णनं ।

No. CCCCXXXVII.

Vagalámukhí-kavacha. A charm bearing the name of Vagalámukhí, a form of Durga. This is said to be an extract from the Rudra-yámala Tantra, but it is not included in No. CCXCII.

४३७ । वगलामुखीकवचं ।

ग्रन्थकारः— ?

विवरणं । प्रचीनं प्रायशः परिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० २४ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०— ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव्युवाच । युता च वगलापूजा शोचच्च परमेश्वर ।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि कवचं वद मे प्रभो ॥

समाप्तिवा० । मन्त्राभये विपत्तौ च पटेद्वा पाठयेत् ५ ।
तस्य सर्वार्थमिद्धिः स्याद्भक्तिभुक्तस्य पार्वति ॥
इति रुद्रयामले वगलामुखीकवचं समाप्तम् ।

विषयः । मन्त्रादिभिरात्मरक्षणम् ।

No. CCCCXXXVIII.

Vagalámukhi-stotra. A hymn in praise of Vagalámukhí, an extract from the Rudra-yámala Tantra. Not included in No. CCXCII.

४३८ । वगलामुखीश्लोत्रं ।

ग्रन्थकारः— ?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धं । प० ४ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ४८ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०— ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । अस्य वगलामुखीलोवस्य भगवान्नारद ऋषिस्त्रिष्टुप् छन्दः श्रीवगलामुखी देवता
अमुकस्य सन्निहितानां विरोधिनां वाङ्मुखपदजिह्वानामित्यादि ।

समाप्तिवा० । चाहि मां जगतां मातः ऋष्टिसंहारकारिणि ।

नमस्त्वच्चरणाभोजे प्रसीद हरवत्समे ॥

इति रुद्रयामले वगलामुखीलोचं समाप्तम् ।

विषयः । वगलामुखाः स्तुतिः ।

No. CCCCXXXIX.

Vástuhoma. Directions for performing a homa before entering a new house.

४३९ । वास्तुहोमः ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० ४—५ । श्लो० ५६ । अ० वज्जीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ यजुर्वेदी वास्तुहोमः । ततः पञ्चवर्णगुण्डिकया वास्तुमण्डलं निर्माय तदुपरि
घटं संस्थाप्येत्यादि ।

समाप्तिवा० । दक्षिणापूर्णपात्रादिकं दत्वा अग्निद्रावधारणं कुर्यात् । इति वास्तुहोमः समाप्तः ।

विषयः । गृहप्रतिष्ठादौ कर्त्तव्यकर्मकथनम् ।

No. CCCCXL.

Bhagavatí Gítá. An imitation of the *Bhagavad Gítá* of the Mahábhárata. It treats of the Yoga scheme of salvation. The interlocutors are Himálaya, the mountain of that name personified, and his daughter Bhagavatí. The latter is the expounder of the scheme.

४४० । भगवतीगीता ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनं शुद्धम् । प० १० । पङ्क्ति० ९—१० । श्लो० ७८ । अ० वज्जीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीनारद उवाच । ब्रूहि देव महेशान यथा सा परमेश्वरी ।

बभूव मेनकागर्भे पूर्णभावेन पार्वती ॥

समाप्तिवा० । लीलया मेनकागर्भे भूयः किं श्रेतुमिच्छसि । इति भगवतीगीता समाप्ता ॥

विषयः । हिमालयकर्तृकदुर्गास्तवः, हिमालयं प्रति भगवत्या योगसारकथनम् ।

No. CCCCXLI.

Chaurak'īrya alias *Chaurapanchās'ikā*. Fifty stanzas by the celebrated poet *Chora* of Telingáná, every one of which is applicable both to a princess disconsolate on separation from her lover, and to the goddess *Durgá*. A commentary by *Rádhakrishna* explains the text. The MS. is imperfect. The whole of *Chora's* elegant poem was, some years ago, published, along with a French translation, in the *Journal Asiatique*. A Bengáli poet, *Bháratachandra*, quoted a few of the s'lokas in his *Vidyá-sundara*, from which circumstance the whole of the stanzas are, in Bengal, attributed to *Sundara*, the hero of the poem.

४४१ । चौरकाव्यम्, सटीकम्, चौरपञ्चाशिका वा ।

ग्रन्थकारः मूल० चारः । टीका० राधाकृष्णः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् प्रान्तलिखितञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ६—११ । श्लो० ४३६ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अद्यापि तां कनकचम्पकदामगौरीं फुल्लारविन्दनयनां तनुरोमराजीम् ।
सुप्तेत्यितां मदनविक्कललालसाङ्गीं विद्यां प्रसादगणितामिव चिन्तयामि ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । प्रतिपद्ये एकेनार्थेन विद्याया राजकन्याया अपरेणार्थेन देव्या वर्णनम् ।

No. CCCCXLII.

Gáyatrí-hridaya. Origin, derivation and meaning of the *Gáyatrí*, a verse of the *Rig Veda*. This is apparently an extract from one of the *Tantras*; the part of the *Tantra* whence it is taken is called *Nárada Upanishad*.

४४२ । गायत्रीहृदयं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ४८ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । वैशम्पायन उवाच । अथ भगवन्तं परिप्रक्षामि अग्नेरुत्थायाग्नेर्देवतानां गायत्रीणां
ब्राह्मणे वै मनुष्याणां वसन्त ऋतूनां मेरुः शिखरिणामेवं ब्राह्मणस्य गायत्री ।

समाप्तिवा० । अथात्रियः योत्रियो भवति अथै ब्राह्मणान् गृहीत्वा ब्रह्मलोके सहोयते ॥

इति नारदोपनिषत्संवादे गायत्रीहृदयं समाप्तम् ।

विषयः । गायत्र्युत्पत्तिवर्णनयुक्तं गायत्र्यर्थप्रतिपादनम् ।

No. CCCCXLIII.

Gáyatrikalpa. Mode of adoration through the Gáyatrí, and its advantages. This is probably another chapter of the work named under No. CCCCLII.

४४३। गायत्रीकल्पम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ४८ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ गायत्रीकल्पम् । पद्मयोगिनिसमुत्पन्नमष्टनेवं चतुर्मुखम् ।

प्रणम्य शिरसा देवं नारदः परिष्ठञ्चति ॥

नारद उवाच । गायत्र्याः कीदृशं ध्यानं वर्णरूपञ्च कीदृशम् ।

कीदृशं देवता बन्ध आवाहनविसर्जनम् ॥

समाप्तिवा० । यं यं स्पृशति हस्तेन यं यं पश्यति चक्षुषा ।

यं यं भवति (?) चित्तेन सर्वं पूर्णत्वमिति च ॥ इति गायत्रीकल्पम् ।

विषयः । गायत्रीध्यानरूपमाहात्म्यादिवर्णनम् ।

No. CCCCXLIV.

Jñána Tantra. An original Tantra. Contents : 1st, the characteristics of a spiritual guide ; 2nd, means of knowing the creation, animate and inanimate ; 3rd, salvation and damnation ; 4th, *pujá*, *homa* and other forms of worship ; 5th, origin of mantras ; 6th, purification of mantras ; 7th, obviating of the curse on, and adoration with, mantras ; 8th, mantra through which the Nága king upholds the earth ; 9th, obviating of the curse on mantras by a Gandharva.

४४४। ज्ञानतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० ८३ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीनारद उवाच । यत् लयोक्तं महादेव विस्तरेण श्रुतं मया ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि सङ्क्षेपाद्गुह्यलक्षणम् ॥

समाप्तिवा० । आद्यर्चस्थापितैर्त्र्यैर्देवाद्देवस्य दक्षिणे ।

वदन्त्यनु (?) वामहस्ते च घण्टावाद्यपुरःसरम् ॥

एवं जपं समं प्याथ साधयेत्सकलेप्सितम् ॥

इति श्रीशिवनारदसंवादे ज्ञानतन्त्रे नवमः परिच्छेदः ।

विषयः । अत्र नव परिच्छेदाः सन्ति । तत्र १ प्रथमे गुरुपरीक्षाकालदीक्षादिकथनम् । २ ये, चराचरविषयज्ञानोपायः । ३ ये, कस्य मुक्तिर्नरकसेत्यादिप्रश्नः । ४ र्ये, पूजाहोमबलिदानादिविधिकथनम् । ५ मे, मन्त्रोत्पत्तिनिरूपणम् । ६ षष्ठे, मन्त्रशोधनादिप्रकारः । ७ मे, मन्त्रशापोद्धारपूजाप्रकारादिनिरूपणम् । ८ मे, कस्य मन्त्रस्य जपप्रभावेण नागराट् शुथिवीं धारयतीत्यसोत्तरम् । ९ मे, मन्त्राणां गन्धर्वशापमोचनम् ॥

No. CCCCXLV.

Gurugītā. The attributes of a spiritual guide :—said to be an extract from the Rudra-yāmala Tantra. This portion is not included in No. CCXCII.

४४५ । गुरुगीता ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायशः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ७—१० । श्लो० १६५ । अ० वङ्गोयं ।

आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षाधिगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ गुरुगीता । नमोस्य गुरुगीतास्तोत्रस्य परमशिव ऋषिर्विराट् ऋन्द्ः श्रीगुरुः परमात्मा देवता हं बीजं सं शक्तिः क्रौं कीलकं श्रीगुरोः प्रसादात् परमार्थसिद्धये विनियोगः ।

समाप्तिवा० । संसारसागरसमुद्गरणैकमन्त्रं ब्रह्मादिदेवमुनिपूजितसिद्धमन्त्रम् ।

दारिद्र्यद्रुःखभवशोकविनाशमन्त्रं वन्दे महाभयहरं गुरुराजमन्त्रम् ॥

इति रुद्रयामलतन्त्रगुरुगीता समाप्ता ।

विषयः । गुरुस्तुतिमाहात्म्यादिवर्णनम् ।

No. CCCCXLVI.

Pīṭhanirṇaya. Notices of the fifty-one sacred spots in India where portions of the body of the Devī fell when cut up by Ś'iva : an extract from the Tantra-chūḍāmaṇī.

४४६ । पीठनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायशः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ७ । पङ्क्तिः २ । श्लो० ८० । अ० वज्जीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ महापीठलक्षणम् । श्रीश्वर उवाच । मातः परात्परे देवि सर्वज्ञानमयीश्वरि । कथ्यतां मे सर्वपीठशक्तिभैरवदेवताः ॥

समाप्तिवा० । शठाय क्रूरकार्याय दत्ता स्वत्युमवाप्नुयात् ।

दद्यात् शान्ताय शिष्याय मन्त्री मन्त्रार्थसिद्धये ॥

इति तन्त्रचूडामणौ पार्वतीशिवसंवादे एकपञ्चाशद्विद्योत्पत्तौ पीठनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । सत्यरूपतनोत्पन्नपीठस्थानस्थितशक्तिभैरवादिकथनम् ।

No. CCCCXLVII.

Sarasvatī Tantra. A mystic Tantra. Contents : 1st, placing of the divinity to be meditated upon, on a spot in the human body entitled *mūlādhāra-chakra* or the circle of primary receptacle; 2nd, emancipation by *nirvāṇa*; 3rd and 4th, the number of syllables appropriate in the mantras of *Kālikā* and other goddesses; 5th, purification of the mantra sacred to *Vidyā*; 6th, vivification of mantras.

४४७ । सरस्वतीतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायशः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० १५२ । अ० वज्जीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । पार्वत्युवाच । मन्त्रार्थं मन्त्रचैतन्यं योनिमुद्रां न वेत्ति यः ।

भक्तकोटिजपेनापि तस्य विद्या न सिद्ध्यति ॥

समाप्तिवा० । एतत्तन्त्रं षट्छे यस्य तन्त्रार्थं सुरवन्दिते । तिष्ठामि नात्र सन्देहो गोप्यं मम वेश्मनि ॥

इति सरस्वतीतन्त्रे षष्ठः पटलः ।

विषयः । अत्र षट्पटलाः सन्ति । तत्र १ मे, मूलाधारादिचक्रविशेषे इष्टदेवतादिध्यानप्रकारः । २ ये, निर्वाणमुक्तिप्रकारविशेषकथनम् । ३ ये, ४ र्थे, कालिकादिकतिपथ-देव्यादीनां मन्त्राक्षरसङ्ख्या । ५ मे, विद्यामन्त्रशोधनम् । ६ षष्ठे, मन्त्रप्राणदान-प्रकारः ॥

No. CCCCXLVIII.

Vidyotpatti. Origin of Vidyá, a form of Durgá,—an extract from the *Guhyátiguhya Tantra*.

४४८ । विद्योत्पत्तिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १३८ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णसेण्डः ।

प्रा० वाक्यं । अथ विद्योत्पत्तिः । सत्ये काले च श्रीविद्या कमला भुवनेश्वरी ।

सिद्धविद्या महेशानि चिश्क्तिः कमला शिवे ॥

समाप्तिवा० । तृतीया माधवे शुक्ता कुलार्चा दारुणा तिशो(?) ।

इत्येतास्त्रिधयः पुण्यां चान्याच्चैव सहस्रशः ॥

इति गुह्यातिगुह्यतन्त्रे विद्योत्पत्तिः समाप्ता ।

विषयः । कालिकाञ्चिन्नमस्तादिविद्योत्पत्तिकथनं ।

No. CCCCXLIX.

Mughabodha Tīkā. A commentary on the Sanskrit Grammar of Vopadeva. By Durgádāsa. This work is highly esteemed in Bengal ; but it has scarcely any currency out of it.

४४९ । मुग्धबोधटीका ।

ग्रन्थकारः दुर्गादासः ।

विवरणं । प्रायः परिशोधितं प्राचीनञ्च । प० १३० । पङ्क्ति० ७—९ । श्लो० ४३१५ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णसेण्डः ।

प्रा० वाक्यं । लक्ष्मीकान्तं निखिलजगतां सर्गसंचारहेतुं दुर्गादासो धरणिपतितः कोटिह्रस्वः प्रणम्य । पर्यालोच्याखिलबुधमतं धीमतां पाठकानां सन्तोषार्थं रचयति सितं मुग्धबोधस्य टीकाम् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात्समाप्तिवाक्यं नास्ति । अथयीमावसमासप्रारम्भपर्यन्ता ॥

विषयः । वेपदेवकृतमुग्धबोधयाकरणव्याख्यानम् ।

Puruscharana-vidhi. Directions for acquiring proficiency in mantras, and the advantage of repeating them a certain number of times under particular lunar and astral influences. This is an extract from the *Seatantra Tantra*.

४५० । पुरश्चरणविधिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ६० । अ० वङ्गोयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । अथ रहस्यपुरश्चरणम् । सतन्त्रतन्त्रे । पार्वत्युवाच ।

कथयस्व महादेव सिद्धिकारणमुत्तमम् ।

येन सिद्धिं समायाति सर्वे मन्त्राश्च सिद्धिदाः ॥

समाप्तिवा० । उत्तराभिमुखो भूत्वा जपेन्नन्तं समाहितः ।

श्चुनाशाय सततं दक्षिणाभिमुखो जपेत् ॥

इति सतन्त्रतन्त्रे हरगौरीसंवादे पुरश्चरणविधिः सम्पूर्णः ॥

विषयः । नक्षत्रविशेषे छतमन्त्रजपसङ्ख्याविशेषस्य फलविशेषोक्तिः ।

Goraksha Sataka. The advantage of giving up life while engaged in Yoga meditation.

४५१ । गोरक्षशतकम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ३२८ । अ० वङ्गोयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीगुरोः परमानन्दं वन्दे सानन्दविग्रहम् ।

यस्य सान्निध्यमात्रेण मोक्षो नश्यति सत्वरम् ॥

समाप्तिवा० । स्नातं तेन समस्ततीर्थमलिले दत्ता च पृथ्वी द्विजे

यज्ञानां बङ्गलं सदृशमयुतं देवार्चनं निश्चितम् ।

नित्यं तेन द्युतर्पिताश्च पितरः स्वर्गश्च नीताः पुन-

र्यस्य ब्रह्मविचारणे क्षणमपि प्राप्नोति धैर्यं मनः ॥

विषयः । प्राणनिरोधकृतयोगसाधनफलकथनं ।

No. CCCCLII.

Pūrṇānanda-nirūpaṇa-ṭikā. A gloss on a work, by Pūrṇānanda, on Yoga mysticism, and certain imaginary receptacles in the human body, on which the soul is centred during meditation. Six such receptacles are enumerated. By Rāmavallabha S'armā.

४५२ । पूर्णानन्दचक्रनिरूपणटीका ।

ग्रन्थकारः श्रीरामवल्लभशर्मा ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० १९ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ७५० । अ० वज्रीयं । आ० देशो-
यकागजः । का० शकाब्दः १७१७ । स्या० भारतवर्षीयमवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । मोहान्धकारविध्वंसि भवतीह भयापहम् ।

भवानीचरणद्वन्द्वं भज भाग्यवशान् मनः ॥

पूर्णानन्दोदितानन्दनिर्वाद्याङ्गुरकारिकां ।

विशदां कुरुते तूर्णं द्विजः श्रीरामवल्लभः ॥

समाप्तिवा० । योगी कीदृशः यतान्तर्भनाः संयतान्तर्भनाः वशीकृतचित्त इत्यर्थः ।

इति षट्चक्रटीका श्रीरामवल्लभशर्मणा ।

कृता समाप्ता सुबोधा मता सज्जनरञ्जनी ॥

अशुद्धं किञ्चिदस्यां चेन्महादुःखे भसादयः (?) ।

सुधीभिसत्यरिस्कार्यमित्येष विनयो मम ॥

इति चन्द्रदीपान्तर्गतवत्सपुराख्यग्रामनिवासिश्रीरामवल्लभशर्मणा कृता पूर्णानन्द-
चक्रनिरूपणटीका समाप्ता ॥

विषयः । मूलाधारादिषट्चक्रनिरूपकपूर्णानन्दचक्रनिरूपणाख्यग्रन्थस्याख्यानम् ।

No. CCCCLIII.

Yoga-vivaraṇa. Directions for performing various kinds of Yoga meditation—an extract from the Vas'ishṭha Yogakāṇḍa. By Vas'ishṭha.

४५३ । वशिष्ठयोगकाण्डीयं, योगविवरणम् ।

ग्रन्थकारः वशिष्ठः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ६-८ । श्लो० २२८ । अ० वज्रीयं ।
आ० देशोयकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयमवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ वशिष्ठयोगकाण्डं लिख्यते । वशिष्ठ उवाच ।

जातस्य द्विविधो ज्ञेयो पन्थानो वेदबोधिनौ ॥

कर्म्मार्थकावुभावेनौ प्रवर्तकनिवर्तकौ ।

समान्निवा० । योगशास्त्रं पठेन्नित्यं किमन्यैः शास्त्रविस्तरैः ।

योगशास्त्रमिदं तत्त्वं वशिष्ठेन प्रभाषितम् ॥

स्नानं तेन समस्ततीर्थसलिले दत्ता च पृथ्वी दिजे, यज्ञानाञ्च कृतं सहस्रमयुतं
देवास्य सम्यजिताः ।

नित्यं तेन सुतर्पिताश्च पितरः स्वर्गञ्च नीताः पुनर्यस्य ब्रह्मविचारणे क्षणमपि
प्राप्नोति धैर्यं मनः ॥ इति वशिष्ठयोगकाण्डे योगविवरणं समाप्तं ॥

विषयः । यमनियमाद्यष्टाङ्गयोगनिरूपणम् ।

No. CCCCLIV.

*I's'varīgītā Upanishad alias S'ivagītā. An imitation of the Bha-
gavad Gītā, designed to establish the preeminence of S'iva as the supreme
divinity—said to be an extract from the Kurma Purāṇa.*

४५४ । ईश्वरगीतोपनिषत्, कूर्मपुराणीया ।

ग्रन्थकारः व्यासः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् प्राचीनञ्च । प० १४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४४५ । अ० वक्तीयं ।

आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७२३ । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । अथ शिवगीता । नारायणं नमस्कृत्य नरश्चैव नरोत्तमम् ।

देवीं सरस्वतीञ्चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥

ऋषय ऊचुः । भवता कथितः सम्यक् सर्गः स्वायम्भुवस्ततः ।

ब्रह्माण्डस्यास्य विस्मारो मन्वनरविनिश्चयः ॥

तत्रेश्वरोऽस्य देवो वर्णिर्भिर्धर्मतत्परैः ।

ज्ञानयोगरतैर्नित्यमाराध्यः कथितस्त्वया ॥

तद्ब्रह्मेशेषसंसारदुःखनाशनमुत्तमम् ।

ज्ञानं ब्रह्मैकविषयं येन पश्येम तत्परम् ॥

समान्निवा० । यश्चैतत् शृणुयान्नित्यं भक्तियुक्तो दृढव्रतः ।

सर्वपापविनिर्मुक्तो ब्रह्मलोके महीयते ॥

तस्मात् सर्वप्रयत्नेन पठितव्यो मनीषिभिः ।

श्रोतव्यश्चानुमन्यो विशेषाद् ब्राह्मणैः सदा ॥

इत्यादिमहापुराणे कौर्मै शिवविष्णुव्यासादिसंवादे ईश्वरगोतासूपनिषत्सु नवमो-
ध्यायः ।

विषयः । अचेष्टरः सनत्कुमरादिभ्यो ब्रह्मज्ञानमुपदिशति ।

No. CCCCLV.

Gaṅgāśṭaka. A hymn in praise of Gangā in eight stanzas. By
S'aṅkāra Āchārya.

४५५ । गङ्गाष्टकं ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २७ । अ० वङ्गीयं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्त्रा० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । भगवति भवलीलामौलिमाले तवाश्रमः

कणमणुपरिमाणं प्राणिनो ये स्मृशन्ति ।

अमरनगरनारीचामरयाहिणीनां

विगतकलिकलङ्कातङ्कमङ्गे लुठन्ति ॥

समाप्तिवा० । सातर्गङ्गे तरलतरङ्गे सततं वारिधिवारिणि सङ्गे ।

सम तव तोरे पिवतो नीरं हरि हरि जपतः पतति शरीरं ॥

इति शङ्कराचार्यविरचितं गङ्गाष्टकं समाप्तं ।

विषयः । गङ्गायाः स्तवः ।

No. CCCCLVI.

Annadākalpa. A Tantra. Contents : 1, praise of Annadā ; 2nd, initia-
tion into her mantra ; 3, derivation of her mantra ; 4, purification of
her mantra ; 5, bathing and other duties of neophytes ; 6, ablution of
the face and other preliminaries of worship ; 7, intellectual adoration ;
8, other rituals to end of *pūjā* ; 9, adoration of the emblem of Annadā ;
10, mantras for pouring sacred water into jars ; 11, employment of a fair
damsel of eighteen years of age as a substitute for a jar ; 12, ceremonials
to be observed in connection with the jars ; 13, ceremonials from in-
vocation to sacrifice ; 14, repetition of the mantra of the divinity with the
belief that the divinity, the spiritual guide, and the mantra, are iden-
tical ; 15, worship of the divinity and offerings ; 16, adoration through
women ; 17, charms bearing the name of Annadā.

४५६ । अन्नदाकल्पः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४७ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ७०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । नित्यानन्दमयीं सदाशिवमनःसंमोहिनीं चित्कलां

संसारार्णवतारिणीं विजयतामुत्पत्तिमूलाश्रयां ।

ध्यानज्ञाननिदानभूतविभवां ब्रह्मादिभिः सेवितां

भूतानां परिपालनश्रयमतां (?) तामन्नपूर्णां त्रये ॥

समाप्तिवा० । इत्थं कवचमाहात्म्यं वक्तुं नालं यथोदितं ।

वक्त्रकोटिसहस्रेषु जिह्वाकोटिशतैरपि ॥

इति अन्नदाकल्पे सर्वसिद्धिप्रदकवचविवरणे सप्तदशः पटलः ।

विषयः । १ पटले अन्नदायाः प्रशंसा । २, तस्या मन्त्रग्रहणप्रकारः । ३, तस्या मन्त्रोद्धारः ।

४, तस्य पुरश्चरणं । ५, साधकस्नानादिविधानं । ६, आचमनादिपीठन्यासप-

र्यन्तविवरणं । ७, हृत्पद्ममासनं दद्यादित्यादिमानसपूजाकथनं । ८, पूजासमाप्ति-

कालपर्यन्तस्थायिविशेषार्घ्यसंस्कारः । ९, अन्नदापीठार्चनं । १०, मन्त्रविशेषेण

प्रक्षालितकलसे तीर्थजलपूरणं । ११, अष्टादशवर्षीयां स्त्रीयां परकीयां वा नारीं

मन्त्रविशेषेणाभिषिञ्च्य तया सह पात्रसंस्थापनं । १२, स्थापितपात्रादिजलेन वटु-

कादीनम्रदाश्च प्रतर्प्य पूर्व्यादिभागेषु वटुकादिभ्यो बलिदानं । १३, आवाचना-

दिबलिदानपर्यन्तविवरणं । १४, देवतागुरुमन्त्राणामभेदेन जपः । १५, नारिकेल-

कदलीपक्षादिद्रव्यविशेषकृतहोमादिभिः साधनोपायकथनं । १६, नायिकासाध-

नात्मककाम्यविध्यादिकथनं । १७, अन्नदाकवचं ।

No. CCCCLVII.

Puras'charana-rasollōsa. A Tantra. Contents: 1, purification; 2, praise of initiation; 3, adoration in charnal places for attainment of power over mantras; 4, evil of initiation on the fifth of the waxing moon in the month of Māgha; 5, praise of the ten great Vidyās, Kālī, Tārā, Shodāshī, Bhuvanes'varī, Bhairavī, Chhinnamastā, Dhūmāvatī, Vagalā, Mātāṅginī, Kamalātmikā.

४५७ । पुरश्चरणरहोत्साहः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ३२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ४८८ । अ० वङ्गीयं ।
 आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।
 प्रा० वाक्यं । श्रीदेव्युवाच । देवपूज्य महाबाहो संसारार्णवतारक ।
 रक्षस्य देवदेवेश पुरस्खरणकर्मणः ॥
 समान्निवा० । कलारूपेण सा देव्यभवद् ब्रह्मस्वरूपिणी ।
 इति ते कथितं सर्व्वं तव स्नेहाद्विरानने ॥
 इति पुरस्खरणरसोत्सासतन्त्रे देवदेवीसंवादे दशमः पटलः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।
 विषयः । १ पटले पुरस्खरणं । २, दीक्षाप्रशंसनं । ३, श्मशाने मन्त्रसाधनं । ४, श्रीपद्मभ्यां
 दीक्षायां दोषकथनं । ५, काल्यादिदशमहाविद्यामाहात्म्यं । ६, सुषुण्णामार्ग-
 संस्थितरक्षस्यविशेषदेवीदीक्षादिकथनं । ७, महादेवविग्रहकार्यविशेषादिवर्णनं ।
 ८, सहस्रारपद्मदलस्थितगुर्वादिध्यानपूर्वकजपफलादिकथनं । ९, सहस्रारपद्मस्व-
 रूपस्थानादिकथनं । १० मन्त्रदीक्षोपयोगितय्यादिनिरूपणम् ।

No. CCCCLVIII.

Gaṅgāśhṭaka. A hymn in praise of Gangā, in eight stanzas. By
 Vālmīkī.

४५८ । गङ्गाष्टकम् ।

ग्रन्थकारः । वाल्मीकी ।
 विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धञ्च । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ३६ । अ० वङ्गीयं ।
 आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।
 प्रा० वाक्यं । मातः शैलसुतासपत्नि वसुधाशृङ्गारहारावलि स्वर्गारोहिणि वैजयन्ति भवतीं
 भागीरथीं प्रार्थये, इत्यादि ।
 समान्निवा० । प्रचात्य गात्रकलिकल्मषपङ्कमाशु मोक्षं लभेत् पतति नैव पुनर्भवाभ्यो ॥
 इति श्रीवाल्मीकिना विरचितं गङ्गाष्टकश्लोकं समाप्तम् ॥
 विषयः । गङ्गायाः स्तुतिः ।

No. CCCCLIX.

Devīkarachā. A charm bearing the name of Devī, Yayā &c.

४५८ । देवीकवचं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ७५ । अ० वृत्तीयं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । म्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । मार्कण्डेय उवाच । यद्गुह्यं परमं लोके सर्वरक्षाकरं दृशाम् ।

यन्न कस्य चिदाख्यातं तन्मे ब्रूहि पितामह ॥

समाप्तिवा० । देवान्ते परमं स्नानं यत्पुरैरपि दुर्लभम् ॥ ५० ॥

तत्र मच्छति भक्तोऽपि पुनरागमनं न हि ।

सम्प्राप्नोति मनुष्येणैव महाभाषाप्रसादतः ॥

इति हरिहरब्रह्मविरचितं देवीकवचं समाप्तम् ।

विषयः । जयादिदेवीनामविशेषाणामङ्कप्रत्यङ्गादिषु विन्यासः ।

No. CCCCLX.

Puras'charana-riveka. Directions for acquiring proficiency in mantras. This forms the first chapter of the *Uttara Tantra*.

४६० । पुरश्चरणविवेकः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० ६-८ । श्लो० ६१ । अ० वृत्तीयं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । म्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव उवाच । कैलाशशिखरारूढमेकदा तु महेश्वरम् ।

प्रपञ्चं पार्वती देवी प्रणयेन सुखोषिता ॥

समाप्तिवा० । सद्धर्षं वा शतं वापि जपत्वा मन्त्रं समर्पयेत् ।

गुरवे दक्षिणां दत्त्वा ब्राह्मणानपि भोजयेत् ॥

पूजयित्वा सुखी भूत्वा विरहरेत् साधकोत्तमः ।

इत्युत्तरतन्त्रे परमरहस्ये पुरश्चरणविवेके प्रथमः पटलः ।

विषयः । मन्त्रपुरश्चरणसुलभोपायकथनं ।

No. CCCCLXI.

Durgádádī-nāma-stotra. A hymn to Durgā in which every epithet begins with the letter द=d. It is probably an extract from one of the Tantras.

४६१ । दुर्गादादिनामस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १२ । पङ्क्ति० ८ । स्तो० १६४ । अ० वङ्गीयं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । श्ला० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासशृङ्गे शृङ्गारवर्द्धने सुमनोरमे ।

शीतलैर्दुलैश्चारुगन्धैर्वतैः सुवीजिते ॥

समाप्तिवा० । देवतागुरुमन्त्राणामैक्यं सन्नाय्य साधकः ।

सर्वदा प्रपठेत् स्तोत्रं सर्वत्र सुखभाग् भवेत् ॥

इति श्रीशिवपार्वतीसंवादे दुर्गादादिनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । दकारादिपदैर्दुर्गायाः स्तुतिः ।

No. CCCCLXII.

Takārādisvarūpa. A thousand epithets of Tārā, a form of Durgā, strung into verses, and the advantages of acquiring proficiency in them : all the epithets begin with the letter त=t. This work is an extract from the *Bātāvilāsa Tantra*.

४६२ । तकारादिस्वरूपम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । प० १३ । पङ्क्ति० ८ । स्तो० ३१२ । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुल्यकागजः । का०—? । श्ला० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ सुमेरुशिखरे रम्ये नानादेवगणादृते ।

कामेश्वरं समालिङ्ग्य पप्रच्छ त्रिपुरा पुरा ॥

समाप्तिवा० । इति परमरहस्यं गोपितं सर्वतन्त्रे

त्रिदिवसुखनिदानं सिद्धिसङ्कप्रमाणम् ।

शुचिरशुचिरवश्यं यः पठेत्पाठयेद्वा

भवति मनुजवर्यस्सारिणीप्रेमपात्रम् ॥

इति श्रीबालाविलासतन्त्रे देवीश्वरसंवादे तकारादिस्वरूपाख्यं सप्तसप्तनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । तकारादिपदैस्तारायाः स्तुतिः, एतत्स्तोत्रपुरश्चरणफलदिकथनं च ।

No. CCCCLXIII.

Nīla Tantra. An original Tantra, one of the sixty-four said to have been related by S'iva to his consort Durgā. A chapter of this work, probably the 13th, has been noticed under No. CCXV. The present MS. comprises seventeen chapters or Pāṭalas, of which the 13th is wanting, and the 12th is incomplete. In its complete form, the work probably comprises many more chapters. Contents: 1st, Praise of the Nīla Tantra, and the duties to be observed by the faithful on rising from their beds in the morning; 2nd, directions for bathing and prayers; 3rd, places meet for worship; 4th, emblem of the Nīla Devī or the blue goddess, purification of the elements, meditation on the goddess, her emblem and her attributes; 5th, adoration of the goddess, with fish, flesh meat, rice, gesticulation, regulation of breath, &c.; 6th, purification of the mouth by repeating her mantra; 7th, sacrifice with a view to the attainment of worldly objects; 8th, dedication to her of the fruits of one's own deeds, circumambulation, &c.; 9th, directions for drinking spirituous liquors; 10th, initiation; 11th, purification of the mantra of the blue goddess; 12th, offering particular kinds of flowers and fruits to her, and praise of her worshipers; 13th, wanting; 14th, merits of several Tantras and praise of asceticism; 15th, directions for ensuring the reward of repeating mantras; 16th, connexion with women of different classes as a part of religious duty; 17th, directions for particular forms of worship for attaining perfection.

४६३ । नीलतन्त्रम् ।

पन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । पं० २५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५८७ । अ० वज्रीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेषः ।

प्रा० वाक्यं । देवुवाच । भगवन् देवदेवेश पञ्चकृत्यविधायक ।

सर्वज्ञ भक्तिमुल्लभ शरणागतवत्सल ॥

समाप्तिवा० । गोपितव्यं प्रयत्नेन खयोनिरिव पार्वति ।

प्रकाशात् सिद्धिदानिः स्यान् न प्रकाशं कदाचन ॥

इति श्रीनीलतन्त्रे पार्वतीश्वरसंवादे परमरक्षसे सप्तदशः पटलः ।

विषयः । अत्र सप्तदशपटलाः सन्ति । तत्र १ प्रथमे नीलतन्त्रमाहात्म्यं, नीलदेव्युपासकोक्तिः, एतत्तन्त्रानुसारिष्योत्थानानन्तरकर्तव्यदेवीश्वरणादि च । २ ये, तान्त्रिकस्नानमन्त्रज-पादिविधिः । ३ ये, पूजास्नाननिर्णयः । ४ ये, नीलदेवीयत्तलिखनभूतशुद्धियन्त्र-शक्तिदेवताध्यानादिप्रकारः । ५ मे, नीलदेवीपूजनविधिः, मन्त्रमांसादिनैवेद्यदान-

वीजन्यासमुद्रादर्शनतारामन्त्रगुरुकथनादि च । ६ छे, मन्त्रजपेन मुखशेषनादि-
प्रकारः । ७ मे, काम्यबलिदानप्रकारः । ८ मे, आत्मकृतकर्मसमर्पणं । देवप्रदक्षिणा-
दिप्रकारः । ९ मे, मद्यपानविधिः । १० मे, दीक्षाविधिः । ११ श्रे, मन्त्रपुरस्चरण-
विधिः । १२ श्रे, पुष्पविशेषादिना देवीपूजनफलस्य शान्तप्रशंसादेशोक्तिः, द्वादश-
चरोदशपटलसमाप्तिवाक्यं न दृश्यते । १३ श्रे—, । १४ श्रे, कतिपयतन्त्रनामोद्धेख-
पूर्वकमवधूतात्मप्रशंसादि । १५ श्रे, जपसिद्ध्यादिप्रकारः । १६ श्रे, षट्कारमन्त्रज-
पकुलीनादिप्रशंसादि । १७ श्रे, साधनादिविशेषैः सिद्धभवनप्रकारादि ।

No. CCCCLXIV.

Vagalā Paṭala. Liturgy for worshipping the goddess Vagalā. A hymn to this goddess occurs under No. CCCXXXVIII, and her charms under No. CCCXXXVII.

४६४ । वगलापटलः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनम् । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ७८ । अ० वज्जीयं ।

आ० तुलटकागजः । का० — ? । स्था० भारतवर्षीयमवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ ह्रीं श्रीं वगलामुखि सर्वदुष्टानां वाचं मुखं लक्ष्म्य कीलय कीलय बुद्धिं
विनाशय ह्रीं ॐ स्वाहा इति मन्त्रस्य नारद ऋषिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । भैरवाय बलिं दत्वा देव्यै पुष्पाञ्जलिवयं दत्वा यथाशक्ति जपत्वा धूपादिकं दत्वा
विसर्जयेत् ॥ इति वगलापटलः समाप्तः ।

विषयः । वगलामन्त्रतत्पूजनप्रकारादि ।

No. CCCCLXV.

Adbhuta-sāra-saṅgraha. An abstract of the astrological work noticed under No. CCLII. The author, Navadvīpa, calls himself a descendant of Nityānanda a cousin and follower of Chaitanya, the Vaishnavite reformer of Nuddea.

४६५ । अद्भुतसारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः नवद्वीपः, नित्यानन्दवंशजः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनम् । प० २० । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २६० । अ० वज्जीयं ।

आ० तुलटकागजः । का० — ? । स्था० भारतवर्षीयमवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा महाप्रभुं कृष्णचैतन्याख्यं तदयजम् ।

प्रभुं नित्यानन्दरामं प्रभुमद्वैतमीश्वरम् ॥

नित्यानन्दवंशजेन नवद्वीपेन कन चित् ।

क्रियते शान्तिसहितोद्भुतसारस्य सङ्ग्रहः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् पेशवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । दिव्यनाभसभूमिजादिनिविधोत्पातशान्तिवर्णनादि ।

No. CCCCLXVI.

Rājavallabha alias *Dravyaguna* A portion of this work has been noticed under the name of *Dravyaguna*, No. CCIX.; and the *Paryāya-ratnamālā*, No. CCVIII, of Mādhava Kavirāja has been described as the work of an author named Rājavallabha, and as being current in his name, but the second verse of this MS. shows the description to be unauthorised. The codex contains six chapters, of which the first treats of the sanitary duties to be observed at dawn; the second treats of exercise on foot and on horseback, rubbing of oil on the body, bathing, &c.; the third, of midday duties or breakfast and the aliments most appropriate for the occasion; the fourth, of articles having bitter, hot and other tastes; the fifth, of sexual intercourse, chewing betel, &c.; and the sixth, of the qualities of various medicaments. By Nārāyaṇadāsa Kavirāja.

४६६ । राजवल्लभः ।

ग्रन्थकारः नारायणदासकविराजः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । पं० १६ । पङ्क्तिः ६-८ । श्लो० ५२८ । अ० वल्लीर्ध । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । परमानन्दसन्देशकन्दं भद्रकरं सतां ।

इन्दिरामन्दिरं वन्दे गोविन्दं नन्दनन्दनम् ॥

श्रीनारायणदासेन कविराजेन धीमता ।

प्रतिस्मृतिरयते द्रव्यगुणोऽयं राजवल्लभः ॥

प्रभातप्राङ्मध्याह्नापराह्नरजनीभवाः ।

इति पञ्च परिच्छेदाः षष्ठोऽथैषध्यायः ॥

समाप्तिवा० । कषायमधुरा रुचा वातघ्नी वंशलोचना ।

तुगाक्षरी (?) चयश्वासकासघ्नी मधुरा ह्रिमा ॥

इति नानौषधिगुणाः । दिङ्माचं दर्शितं ह्येतद्दृष्टतामन्यतः परम् ॥

षष्ठौषधिपरिच्छेदः समाप्तो राजवल्लभः ।

इति नारायणदासकविराजकृतो राजवल्लभो नाम द्रव्यगुणः समाप्तः ॥

विषयः । १ परिच्छेदे मलमूत्रात्सर्गादिभैवकर्मरूपप्रान्तःकृत्यनिरूपणं । २ ये, वायुसेवनाश्च-
ष्टव्यायामतैलमर्दनोद्गर्जनस्नानादिपौर्वाहिककर्मनिरूपणं । ३ ये, तण्डुलशकदधि-
दुग्धमांसादिविषध्याद्यद्रव्यसंस्कारादिमाध्याह्निककर्मकथनं । ४ ये, कटुतिक्ता-
दिषड्रसगुणकथनादि । ५ ये, स्त्रीसम्भोगताम्बूलसेवनादिवर्णनं । ६ ये, नानौषधि-
गुणवर्णनम् ।

No. CCCCLXVII.

Roga-rinis'chaya. Causes, nature and diagnosis of fever, dysentery, cholera and other diseases.

४६७ । रोगविनिश्चयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० २१ । पङ्क्तिः ५ । श्लो० २५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुड-
कागजः । का०—? । श्ला० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथम्य जगदुत्पत्तिस्थितिसंहारकारणम् ।

सर्गापवर्गयोर्द्वारं चैलोक्थशरणं शिवम् ॥

नानामुनीनां वचनैरिदानीं समासतः सङ्क्षिपज्ञां नियोगात् ।

सोपद्रवारिष्ठनिदानलिङ्गो निबध्यते रोगविनिश्चयोऽयम् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यादि नास्ति ।

विषयः । ज्वरातीसारविस्फुचिकादिरोगनिदानं ।

No. CCCCLXVIII.

Sāṅkhya-kaumudī. An epitome of the Sāṅkhya Philosophy in verse. By Rāma-kṛishṇa. This is a very different work from the Sāṅkhya-tattva-kaumudī, otherwise called Sāṅkhya Kaumudī, of Vāchaspati Miśra. Hall's *Contributions*, 5.

४६८ । साङ्ख्यकौमुदी ।

ग्रन्थकारः रामकृष्णः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ४० । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ७६० । अ० वज्जीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । म्हा० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । कथं प्रणम्य पुरुषात् प्रकृतेश्च परं विभुम् ।

तन्यते रामकृष्णेन रम्येयं साङ्गकौमुदी ॥

समाप्तिवा० । इति षष्टिपदार्थानामष्टाभिः सह सिद्धिभिः ।

तथाचात्र षष्टिपदार्थविवेचनाग्नेदं प्रकरणमपितु मन्त्रमेवेति ।

इतिहासपुराणादौ द्वागूढप्रत्ययार्थिभिः ।

रामकृष्णतता शशङ्क दृश्यतां साङ्गकौमुदी ॥

इति साङ्गकौमुदी समाप्ता ॥

विषयः । प्रकृतिपुरुषादिषष्टिपदार्थविवेचनादि ।

No. CCCCLXIX.

Munda-mālā Tantra. An original Tantra, probably incomplete. The initial verse seems doubtful. Contents: 1, descriptions of Bhuvanes'varī and other Vidyās; 2, rosaries; 3, proper place and seat for repeating mantras; 4, sacrifice of fish and flesh meat; 5, attainment of perfection in mantras; 6, mode of worshiping Bhuvanes'varī.

४६८ । मुण्डमालातन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १८७ । अ० वज्जीयं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । म्हा० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । लक्ष्मीबीजादिभेदेन पञ्चमी सा भवेद्विह ।

एकाक्षरी महाविद्या बीजहीना भवेत्युरा ॥

भुवनेश्वरी त्र्यक्षरी तु महाविद्या प्रकीर्ताता ।

देव्युवाच । दुष्टविद्याश्च देवेश कथिता न प्रकाशिताः ।

इदानीं देव भावेन कथयानन्दसुन्दर ॥

समाप्तिवा० । गोप्यञ्च प्रयत्नेन यद्यच्च तव बल्लभः ।

यस्मै कस्मै न दातव्यं जीवनं तस्य दुर्लभं ॥

इति मुण्डमालातन्त्रे षष्ठः पटलः ।

विषयः । १ मे, भुवनेश्वरीादिकतिपयविद्याकथनं । २ ये, अक्षमालादिकतिपयमालानि-
र्माणकथनं । ३ ये, जपस्थानासनादिकथनं । ४ ये, मत्स्यव्यागादिवलिदानप्रकारः ।
५ मे, मन्त्रपुरस्सरविधिः । ६ छे, भुवनेश्वरीपूजनप्रकारः ॥

No. CCCCLXX.

Achórasúra Tantra. Fragment of a Tantra on the duties of a Kaula.

४७० । आचारसारतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ८५ । अ० वङ्गीयं । आ० देशो-
यकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितं पत्रद्वयं ।

समाप्तिवा० । वामे वामा रमणकुशला दक्षिणे चारुपात्रं

अये न्यस्तं चमकपुटकं शूकरस्योष्णमांसं ।

स्कन्धे वीणालसितसुभगा सम्रतिः सत्कथायां

कौलो धर्मः परमगहनो योगिनामप्यगम्यः ॥

इत्याचारसारतन्त्रे महारहस्ये सप्तमः पटलः ।

विषयः । १, २, ३, पटला न सन्ति । ४ र्थं, कौलधर्माङ्क्तिः । ५ मे. कामक्रोधादिरिपुद्-
मनादिमाधनेपायविशेषकथनं । ६ छे, कौलाचारेण शक्तिसाधनादिकथनं ।
७ मे, संविदाख्यज्ञानजननोपायकथनं ।

No. CCCCLXXI.

Devīpā-kosha. A vocabulary of words of the same or similar sounds but different spellings. By Purushottama Deva.

४७१ । द्विरूपकोषः ।

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तमदेवः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ८० । अ० वङ्गीयं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ द्विरूपकोषः । भवेदाषाढ आशाढो विषुवद्विषुवञ्च तत् ।

मातुःपुत्रा मातुःसखा कक्षायां कथिता कषा ॥

समाप्तिवा० । हलन्तो गीयते कश्चिददन्तोपि च गीयथे ।

दुर्लभो ग्रन्थो लोके धातुबीजप्रमाणतः ॥

इति पुरुषोत्तमदेवविरचितो द्विरूपकोषः समाप्तः ।

विषयः । एकस्य शब्दविशेषस्य आकृतिवैकल्यकथनं ।

No. CCCCLXXII.

Sandhyá-paddhati. Liturgy for the three diurnal prayers, according to the ordinance of the Yajur Veda.

४७२ । सन्ध्यापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनम् । प० ७ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १८२ । अ० वज्रीयं । आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७२९ । स्या० भारतवर्षीयमवर्णनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ यजुर्वेदोक्तसन्ध्याप्रयोगः । आदौ कुम्भस्नानम् ।

ॐ इन्द्र आपो धन्वन्ता श्मनः सन्तु नूय्याः (?) इत्यादि ।

समाप्तिवा० । नमो मण्डलद्वीपाय शिरोरत्नाय धूर्जटिकलाभिर्वर्द्धमानाय नमः सोमाय चारवे

ॐ चन्द्राय नमः । इति सन्ध्यापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । प्रतिदिनब्राह्मणकर्तव्यविमन्थानुष्ठानोक्तिः ।

No. CCCCLXXIII.

Karpūra-stava-tīkā. A gloss, by Anantarāma, on a hymn to Durgā, entitled *Karpūra-stava*, or 'the camphor praise,' said to have been composed by Mahākāla, one of the attendants of S'iva. The hymn occurs under the name of Syāmāstotra under No. CCCXVII, and is there said to be an extract from the *Vīra Tantra*.

४७३ । कर्पूरस्तवटीका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । प० ९ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १२६ । अ० वज्रीयं । आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७२६ । स्या० भारतवर्षीयमवर्णनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । कर्पूरमित्यादि । कर्पूरमित्यत्र ककाररेफयोर्मध्यमपरिरक्षितं, अकाररेफपकारो-
काररक्षितमित्यर्थः ।

समाप्तिवा० । प्रतिजनु प्रतिजन्मनि देवोभक्तो भक्तो भवति ॥ २२ ॥ इतीत्यादि ।

इतिशब्द एवम्प्रकारार्थः, ते तव सर्वसिद्धिप्रदायकं स्तोत्रं कथितम्, इति टीका
समाप्ता ।

विषयः । कर्पूरस्तवार्थविवरणम् ।

No. CCCCLXXIV.

S'ra-saṁhitā. A Tantric dialogue in which S'iva, in reply to Nandi, discourses on, 1st, Prakṛiti and Puruṣa ; 2nd, the corporeality of Viṣṇu, Mahādeva, &c. ; 3rd, the constituent elements of creation ; 4th, the condition of a Brahmachārī ; 5th, the difference between the individual and the universal souls ; 6th, the organs of sense ; 7th, the organs of life, 8th, praise of the Devī ; 9th, birth of the Devī ; 10th, duties of the several orders and conditions of life ; 11th, hymns to Brahmā, Viṣṇu, Devī, &c.

४७४ । शिवसंहिता ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६३ । पङ्क्तिः ७ । स्तो० २५११ । अ० वज्रीयं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेषः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासशिखरे रम्ये देवदेवं जगद्गुरुम् ।

ध्यानतत्परमासीनं प्रसन्नमुखपङ्कजम् ॥

सुरासुरशिरोरत्नरञ्जिताङ्घ्रिदुर्गं प्रभुम् ।

प्रणम्य शिरसा नन्दो कृताञ्जलिरभाषत ॥

नन्दुवाच । देव त्वं जगतामीश सर्वसुखो जगन्मयः ।

विश्वकर्ता विश्वपाता विश्वहर्ता च सर्ववित् ॥

त्वत्परा देवता नास्ति तमेव शरणं सताम् ।

त्वत्प्रसादादहं देव सर्वं जानामि निश्चितम् ॥

देवदेव महादेव संशयोऽस्ति महान्मम ।

रहस्यं किञ्चिदिच्छामि प्रष्टुं त्वां भक्तवत्सल ॥

देवतायास्त्वया कस्याः श्रोत्रमेतद्विवानिशं ।

पश्यते भक्तिभावेन किमाश्चर्यमिदं प्रभो ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । अस्य एकादशपरिच्छेदाः प्राप्ताः । तत्र १ प्रथमपरिच्छेदे प्रकृतिपुरुषादिनिरूपणं ।

२ ये, विष्णुमहादेवादिशरीरपदार्थनिरूपणं । ३ ये, प्राकृतजीवदेहस्थितप्राणादि-
पदार्थकथनं । ४ ये, ब्रह्मचर्याद्याश्रमतर्मादिकथनं । ५ मे, जीवात्मपरमात्मनोः

परस्परतारतम्यनिरूपणादि । ६ छे, शब्दस्पर्शादिज्ञानवृद्धिप्रकारविशेषादि-

कथनं । ७ मे, वृष्टपदार्थकतिपयनामदेहतत्त्वादिकथनं । ८ मे, देव्या माहा-

त्म्यवर्णनादि । ९ मे, देवीजन्मोपाख्यानादि । १० मे, वर्णाश्रमाचारादिनिरू-

पणम् । ११ श्रे, ब्रह्मविष्णुदेव्यादिशिवकथनादि ।

No. CCCCLXXV.

Gáyatrī-hṛidaya. Origin, meaning and use of the Gáyatrī in the adoration of the Universal soul,—alleged to have been described by Brahmā in reply to a query of Vasishṭha.

४७५ । गायत्रीहृदयम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ९० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । श्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । अथ गायत्रीहृदयम् । अथातो वशिष्ठः स्वयम्भुवमपृच्छत् भगवन् गायत्रीं नो ब्रूहि । श्रीब्रह्मोवाच । ब्रह्मज्ञानोत्पत्तिप्रकृतिं गायत्रीं व्याख्यास्यामः ।

समाप्तिवाक्यं । इहामत्र च सर्वत्र सुखमाप्नोति मानवः ।

गायत्रीहृदयं नित्यं + + यो ब्राह्मणः पठेत् ॥

गायत्र्याः षष्ठिसहस्रलक्षत्रयजपस्य फलं लभते ।

सर्वतीर्थेषु स्नातो भवति । सर्व वेदे जातो (?) भवति ।

सर्ववेदाधीनी भवति । इति गायत्रीहृदयं समाप्तम् ।

विषयः । गायत्र्युत्पत्तिदर्थतद्विवर्णादिकथनं ।

No. CCCCLXXVI.

Gaurīkanchulīkā, 'or the boddice of Gaurī.' An astro-medical dissertation, forming the last chapter of *Gopāla Sañhitā*. Contents: discrimination of the age of the moon, the day of the week, and the influence of the Nakshatras, when collecting herbs or digging out roots and simples; duration of disease influenced by the Nakshatras; treatment of herpes, gonorrhoea, glandular swellings on the neck, &c.; preparation of conserves with silk-cotton tree, *plumbago zeylanica*, *vitea negundo* and other substances, for securing perpetual juvenescence.

४७६ । गौरीकञ्चुलिका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १२० । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का०—? । श्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । ज्ञातं तव प्रसादेन यथा कालस्य वचनं ।

मन्त्रस्य सारसम्भूतिनिदानोमोषधं वद ॥

समाप्तिवा०। नृगहस्ताविशाखाश्च ज्येष्ठामूलानुराधिकाः ।

धनिष्ठा श्रतभिषा चैव हितमौषधभक्षणम् ॥ इति गैरीकञ्जुलिका समाप्ता ।

विषयः । ओषधिखननोत्पाटनादौ तिथिवारनक्षत्रादिनिधमः । नक्षत्रविशेषे रोगोत्पत्तौ तद्गैगकालसाध्यासाध्याक्तिः । दद्रुप्रमेहगण्डमालादिविविधरोगविशेषचिकित्सा । शरीरजराविनाशकशाल्मलीचित्रकनिर्गुण्डादिकल्पकथनम् ॥

No. CCCCLXXVII.

Kālī-kādi-sahasranāmā-stuti-ratna-ṭīkā. A commentary, by Pūrpā-nanda Paramahaṁsa, on a hymn in praise of Kālī. The hymn comprises a thousand epithets, every one of which begins with the letter क = k, and is an extract from the *Mahākāla Saṁhitā* where it is named *Sundarī-s'aktidāna*.

४७७ । सुन्दरीशक्तिदानाख्यकालीकादिसहस्रनामस्तुतिरत्नटीका ।

ग्रन्थकारः पूर्णानन्दपरमहंसः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २६ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० ११४४ । अ० वज्रीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । म्या० भारतवर्षीयगवर्णमेण्डः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरे देवी शङ्करं पप्रच्छ । कैलाशशिखरे किभूते, रम्ये, नानारत्नविभूषिते, नानावृक्षलतया आकीर्णं, व्याघ्रे, नानापक्षिवरैर्युते, चतुर्मेण्डपसंयुते । चतुर्मेण्डल-इति क्वचित्पाठः ।

समाप्तिवा० । सर्वविद्याधिपो भवेत् । श्रुत्यालये इत्यादि । एषु स्थानेषु सर्वकामार्थसिद्धये सहस्रना-माख्यस्रोत्रं पठेदिति ॥

इति श्रीपूर्णानन्दपरमहंसविरचिता कालीकादिसहस्रनामस्तुतिरत्नटीका समाप्ता ।

विषयः । ककारादिशब्दक्रमपठितकालीसहस्रनामार्थविवरणम् ।

No. CCCCLXXVIII.

Sundarī-s'aktidāna. A hymn to Kālī, by Ādinātha Mahākāla. Vide No. CCCCLXXVII.

४७८ । सुन्दरीशक्तिदानं ।

ग्रन्थकारः आदिनाथमहाकालः ।

विवरणं । प्रायः परिशोधितं प्राचीनञ्च । प० २२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ४६४ । अ० वङ्गीयं ।
 आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णभेदः ।
 प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरे रम्ये नानारत्नविभूषिते ।
 नानादललताकीर्णे नानापद्मिर्वैर्युते ॥
 चतुर्मण्डपसंयुक्ते शृङ्गारमण्डपान्विते ।
 समाधौ संस्थितं शान्तं क्रीडनं योगिनीप्रियं ॥
 तत्र भौमधरं दृष्ट्वा देवो पप्रच्छ शङ्करम् ।
 समाप्तिवा० । इति निगदितमशेषं कालिकावर्णरूपं प्रपठति यदि मत्तया सर्वसिद्धीश्वरः स्यात् ।
 अभिनवसुखकामं सर्वविद्याभिरामं भवति सकलसिद्धिः सर्वबोरादिसिद्धिः ॥
 इति सङ्क्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छेत्तुमिच्छसि ।
 इति श्रीमदादिनाथमहाकालविरचितायां महाकालसंहितायां कालीकालसंवादे
 सुन्दरीशक्तिदानाख्ये कालीस्वरूपं सहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ।
 विषयः । ककारादिशब्दक्रमेण कालीसहस्रनामकथनं ।

No. CCCCLXXIX.

Vijakosha. Explanations of mystic mantras—an extract from the
Bhairava Tantra. By Krodhīś'a-bhairava.

४७९ । वीजकोषः ।

ग्रन्थकारः क्रोधीशभैरवः ।
 विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ७५ । अ० वङ्गीयं ।
 आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णभेदः ।
 प्रा० वाक्यं । अथ वक्ष्ये मनोः कोषं कथितं भूतयक्षडामरे । क्रमशो वीजविधानं तत्र श्रोत्रा-
 दीनां विज्ञानं ।
 समाप्तिवा० । किङ्करी पिशिताक्षी च किन्नरी च मनोहरी ।
 ध्वाङ्क्षवैतालिकं फेत्कारिणीशूलपाशधरे (?) ॥
 चतुर्विंशतिवीजानि तन्त्रे सुमर्यक्षडामरे (?) ।
 इति श्रीमत्क्रोधीशभैरवविरचिते भैरवतन्त्रे वीजकोषः ॥
 विषयः । ओं श्रीं इत्यादि चतुर्विंशतिवीजविशेषोद्धारः ।

No. CCCCLXXX.

Gaṅgāstara. Hymn, by Bhagīratha, in praise of the river Ganges: an extract from Vrihaddharma Purāṇa. This is different from the works noticed under Nos. CCCCLV and CCCCLVIII.

४८० । गङ्गास्तवः, वृहद्धर्मपुराणमध्यमखण्डोऽयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । पं० १० । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २०५ । अ० वङ्गीयं ।
आ० देशीयकागजः । का०— । स्वा० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । शुक उवाच । अथ देवी तदा गङ्गा तपस्यन्तं भगीरथं ।

आत्मानं दर्शयामास श्वेतं चारु चतुर्भुजम् ॥

समाप्तिवा० । शुक उवाच । इत्युक्त्वा सा तदा देवी तत्रैवान्तरधीयत ।

भगीरथोऽपि राजर्षिरात्मानं ब्रह्ममन्यत ॥

इति वृहद्धर्मपुराणे मध्यमखण्डे गङ्गास्तवः ।

विषयः । भगीरथकृतगङ्गास्तुतिः ।

No. CCCCLXXXI.

Gāyatrī-brāhmaṇollāsa Tantra. Five chapters of the *Kāmadhenu Tantra*, containing: 1st, rules for the repetition and meditation of the Gāyatrī; 2nd, purport of the words *bhur*, *bhuva* and *sva* (called *vyāhṛiti*) in the Gāyatrī; 3rd, the object of the Gāyatrī; 4th, the brahminical thread, the vehicle of Gāyatrī; 5th, the daily triple worship, prayers, &c.

४८१ । गायत्रीब्राह्मणोल्लासतन्त्रं, सूचोपत्रसहितं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । पं० ३८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ८२५ । अ० वङ्गीयं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्वा० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव उवाच । अधुना सम्प्रवक्ष्यामि गायत्रीं परमाचराम् ।

स्मरणात् सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति तत्त्वज्ञातः ॥

समाप्तिवा० । तेषां प्रायः प्रथमं स प्रथमैः स्थानमुत्तमम् (?) ।

बलिदानं विना हत्यागत्या सर्वत्र गर्हिता ॥

प्रसङ्गात्कथिता हत्या बलिदानं विना यथा ।

इति कामधेनुतन्त्रे आगमसन्दर्भे ज्ञानदर्पणे श्रीदेवदेवीसंवादे आत्मज्ञाननिरूपणं
गायत्रीब्राह्मणैक्यासतन्त्रं समाप्तम् ॥

विषयः । अत्र पञ्च पटलाः सन्ति । १ प्रथमे पटले ध्यानजपादिविविधगायत्र्युपयोगिवि-
धानकथनं । २ ये, भूरादित्याहृत्यर्थनिरूपणादि । ३ ये, गायत्रीजप्यस्वरूपादि-
कथनं । ४ ये, गायत्र्यावाहनयज्ञोपवीतनिर्माणदिकथनं । ५ मे, सन्ध्यापासना-
द्युक्तिः ।

No. CCCCLXXXII.

Tripurā-sāra-samuchhaya Tīkā. A commentary, by Govinda S'armā,
on the *Tripurā-sāra-samuchhaya*, a treatise on the worship of Tripurā.

४८२ । त्रिपुरासारसमुच्चयटीका ।

ग्रन्थकारः गोविन्दशर्मा ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४० । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ११२५ । अ० वक्त्रियं ।
आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्धमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा शङ्करचरणं श्रीमद्गोविन्दशर्मणा ।

त्रिपुरासारटीकेयं रच्यते सार + + ना ॥

तस्यै दिग्मे सततमञ्जलिरेष पौष्पः

प्रक्षिप्यते सुखरितो मधुरैर्द्विरेफैः ।

जागर्ति यत्र भगवान् गुरुचक्रवर्ती

विश्वोदयप्रणयनाटकसूत्रधारः ॥

समाप्तिवा० । तेजोविशेषणं जनयति तद्बोधं करोति । कीदृक् सक्तः, शक्तितन्त्रनिवितः कुशला,
तथा सूत्राक्षमालायुक्तः सूत्ररूपाकारः, अकारादित्तरात्तवर्णमालायुक्तः, एवं
चिन्तनं नित्यजपरूपो भवति ॥

इति श्रीगोविन्दाचार्यविरचितायां श्रीत्रिपुरासारसमुच्चयटीकायां पदार्थादर्शे द-
शमः पटलः समाप्तः ।

विषयः । त्रिपुरासारसमुच्चयार्थव्याख्यानं ।

No. CCCCLXXXIII.

Aparokshānubhūti alias *Aparokshānubhava*. A short metrical para-
phrase of the Vedānta scheme of salvation, touching most of the leading
topics of the doctrine, which a candidate for release from the trammels
of the world has to bear prominently in mind. By S'aṅkara Acharyya.
Hall's *Contributions*, 104. Aufrecht's *Bodleian Catalogue*, 223.

४८३ । अपरोक्षानुभूतिः ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० १०—१२ । स्तो० १५२ । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीहरिं परमानन्दमुपदेष्टारमीश्वरं ।

आपकं सर्वलोकानां कारणं तं नमाम्यहं ॥

अपरोक्षानुभूतिर्वै प्रोच्यते योगसिद्धये ।

सद्भिरेव प्रयत्नेन वीक्षणीया-मुक्तमुक्तः ॥

समाप्तिवा० । परिपक्वं मनो येषां केवलो (?) पक्षसिद्धिदः ।

गुरुदैवतभक्तानां सर्वेषां सुलभो भवेत् ॥

श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत्शङ्कराचार्यविरचिता अपरोक्षानुभूतिः

समाप्ता ।

विषयः । देहात्मबुद्ध्यादिनिराशकज्ञानोपदेशः ॥

No. CCCCLXXXIV.

Svarodaya. An Astrological dissertation on the indications which the human breath affords under particular circumstances and astral conjunctions of the duration of life and future events. The *Svaratattva* of Jivanátha, belonging to the Bodleian collection (p. 337), is described by Aufrecht, as having the alternative title of *Svarodaya*, but its initial and concluding verses are different. The subject, however, of both the works appears to be the same; and some of the verses quoted by Aufrecht occur in the MS. under notice.

४८४ । खरोदयं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० ११ । स्तो० ४८४ । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीपार्वत्युवाच । देवदेव महादेव सर्वज्ञ परमेश्वर ।

कथयस्व प्रभो ज्ञानं कृपां कृत्वा दयानिधे ॥

कथं ब्रह्माण्डमुत्पन्नं कथं वा परिवर्तते ।

समाप्तिवा० । इदं खरोदयं शास्त्रं सर्वज्ञेन प्रकाशितं ।

सर्वान्तिप्रेमवत्त्वेन लोकानां हितकाम्यया ॥

एवं प्रवर्तितं लोके प्रसिद्धं सिद्धयोगिभिः ।

आचन्द्रार्कग्रहं यावत् पठतां सिद्धिदायकं ॥

इति श्रीउमामहेश्वरसंवादे स्तरोदयं शास्त्रं समाप्तं ।

विषयः । नासिकारन्ध्रविनिर्गतदक्षवामश्वासफलस्य इडादिनाद्यादीनां च विवरणं ।

No. CCCCXXXV.

Pavanavijaya. Tantric form of Yoga meditation. The creation, support and the dissolution of the universe ; the different effects of the vital air escaping at death through one of the nostrils or the mouth ; the symptoms of death, &c. ; regulation of breath in inspiration and expiration ; suppression of breath ; circulation of vital air through the three principal arteries, *idú*, *pingalá* and *susumná*. Aufrecht's Bodleian Catalogue 107.

४८५ । पवनविजयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शृङ्गं प्राचीनञ्च । प० २४ । पङ्क्ति० ६ । स्तो० १९२ । अ० वल्लीयं । आ०

तुल्यटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । महेश्वरं नमस्कृत्य शैलजा गणनायकं ।

गुरुश्च परमात्मानं भयसंसारतारणं ॥

श्रीदेवुवाच । देवदेव महादेव कृपां कृत्वा मनोपरि ।

सर्वसिद्धिकरं ज्ञानं कथयस्व महाप्रभो ॥

कथं ब्रह्माण्डमुत्पन्नं कथं वा परिवर्तते ।

कथं विलीयते देव वद ब्रह्माण्डनिर्णयम् ॥

समाप्तिवा० । चिन्तयेत्परमात्मानं यो वदेत्स भविष्यति ।

इति श्रीशिवोमासंवादे नवप्रकरणान्वितपवनविजयः समाप्तः ।

विषयः । दक्षिणवामनासारन्ध्रविनिर्गतवायोर्युद्धकश्चरोगादिकतिपथकायुषु शुभाशुभफल-
प्रदलक्षणं ।

No. CCCCLXXXVI.

Mátriká-jaganmañgala-kavacha. A charm bearing the name of Mátriká, a form of Durgá. This work professes to be an extract from the *Chintámúñi Tantra*.

४ ८६ । मातृकाजगन्मङ्गलकवचं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । प० ६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १२६ । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ईश्वर उवाच । शृणु कमलपत्राक्षि मातृकां ब्रह्मरूपिणीं ।

समान्निवाः । स एव धन्यो यस्म्यर्थे महेष्टो व्यग्रमानसः ॥

इति चिन्तामणितन्त्रे देवीश्वरसंवादे मातृकात्रीजगन्मङ्गलं नाम कवचं समाप्तं ।

विषयः । मातृकाकवचतद्धारणप्रशंसादिकथनं ।

No. CCCCLXXXVII.

Grantha-saṅgraha. This is another exemplar of No. CCCXXVII., but it includes seven chapters, and not six as the latter, substituting the last in the place of the Bengali maxims of Khaná. Contents: 1st, horoscopic calculation of the life of an infant; 2nd, influence of certain conjunctions of planets and stars at the birth of a child on the life of its mother; 3rd, ditto ditto on the life of its father; 4th, calculations for ascertaining the sex of a person from his horoscope; 5th and 6th, effect of the planets according to their positions on the prospects of a child; 7th, fatal conjunctions.

The work professes to be a compilation by Prajapati Dása, a Vadya by caste, from the *Varaha Sutra* and other leading works on astrology.

४ ८७ । ग्रन्थसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः प्रजापतिदासः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । प० १० । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० २२५ । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । इष्टदेवं नमस्कृत्य गोपालं कुलदैवतं ।

ओप्रजापतिदासेन क्रियतेग्रन्थसङ्ग्रहः ॥

नवग्रहान्नमस्कृत्य देवीं सरस्वतीं तथा ।

प्रणिपत्य गुहं किञ्चिज् ज्योतिर्ग्रन्था निगद्यते ॥

सदैवोच्चं कुले जातः परिहारः कृतो भया ।

ज्योतिर्वित्तु च सर्वेषु ब्राह्मणेषु विशेषतः ॥

वराहकृतसूत्रेण यत्किञ्चित् क्रियते मया ।
ज्योतिर्विदः प्रपश्यन्तु यद्वाणां सुविचारकाः ॥
पञ्चस्वराभिधानञ्च ग्रन्थं निदानसंश्रयम् ।
किञ्चिदुद्देशगम्यञ्च स्वल्पं वक्ष्यामि शश्वतम् ॥
ज्योतिर्विद्विः पुरा सर्वैः कृतो निर्णयविस्तरः ।
तन्वादिव्ययपर्यन्तं राशिचक्रे व्यवस्थितम् ॥
धर्मकर्मसुखं दुःखं मूर्त्यादिमुतवान्भवम् ।
तद्ग बुद्ध्वा कुमतयो वल्गयन्ति यथातथा ॥
अपास्य मरणं जीवं चाहयन्ति (?) शुभाशुभम् ।
मरिष्यति यदा देवात् को भोक्ष्यति शुभाशुभम् ॥
समाप्तिवा० । आयुर्दायं तथारिष्टं यदुक्तं ग्रन्थमङ्गदे ।
पापदण्डे भवेद्रिष्टं शुभदण्डे शुभप्रदः ॥
इति सप्तमोऽध्यायः । समाप्तायं ग्रन्थः ।
विषयः । अत्र सप्ताध्यायाः सन्ति । तत्र १ मे, पताकीचक्रविचारानुसारेण शिशुरिष्टिकथ-
नादि । २ ये, शिशुप्रसवकाले स्थानविशेषस्थितग्रहविशेषानुसारेण मादरिष्टि-
कथनं । ३ ये, तन्वादिभावविशेषस्थितग्रहविशेषानुसारेण पिदरिष्टिकथनं ।
४ ये उत्पन्नस्य जन्तोः स्त्रीपुंनपुंसकादिज्ञानप्रकारः । ५ मे, ६ छे, तन्वादिभाव-
स्थितरथादिग्रहशुभाशुभफलोक्तिः । ७ मे, मृत्युयोगविचारः ।

No. CCCCLXXXVIII.

Prasna-kaumudī. A manual of foretelling, or ready means of cal-
culating replies to recondite questions. By Vibhākara Āchāryya.

४८८ । प्रश्नकौमुदी ।

ग्रन्थकारः विभाकराचार्यः ।
विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्तिः ८ । श्लो० १४५ । अ० बह्वीयं
अ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयमवर्णमेषः ।
प्रा० वाक्यं । शक्त्या युक्तं प्रणम्यादौ शिवं सन्तोषतः सतां ।
श्रीमान् विभाकराचार्यः करोति प्रश्नकौमुदीं ॥
प्रश्नयेन्मैनिनः सर्वे सन्तः सर्वगुणान्विताः ।
शिवशक्तिप्रमाणेन प्रश्नं वक्तुं समोद्यमः ॥

समाप्तिवा०। एवं कृते विधानेन घनलाभो भविष्यति ॥

इति प्रश्नकौमुद्यां धनोद्धारो नाम द्वादशोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । घातुमूलजीवघटितविविधप्रश्नगणनाप्रकारकथनं ।

No. CCCCLXXXIX.

Jyotiḥ-sāgara-sāra. Judicial astrology, by Mathures'a. Contents: 1, conjunctions of the *tithis* or ages of the moon, days of the week, and the constellations; 2, the duration of the influence of each of the planets on human life, and its effects; 3-5, calculation of auspicious conjunctions of planets and stars for marriage, first entrance of a bride into her husband's house, ceremonies during conception, birth, first eating of rice, and other domestic observances. I. O. 1052.

४८८ । ज्योतिःसागरसारः ।

ग्रन्थकारः मयुरेशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५१५ । अ० वल्लीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । ख्या० भारतवर्षीयमवर्षमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । जगदीशं हरिं नत्वा लोकानुग्रहकारिणं ।

ज्योतिःसागरसारेयं मयुरेशेन रच्यते ॥

समाप्तिवा० । अन्यदन्यत्र विज्ञेयं नोक्तं ग्रन्थस्य गौरवान् ।

इति ज्योतिःसागरसारे पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । अत्र पञ्चाध्यायाः सन्ति । तत्र १ मे, तिथिवारनक्षत्रयोगजाततत्त्वयोगकथनम् ।

२ ये, राशिभोग-कालशुद्ध्यादिकथनं । तृतीयपञ्चमयोर्मध्ये विवाहवध्वागमनग-

र्भाधानपञ्चासूतजातकान्नप्राशनानादिविविधकर्षणं शुभमुहूर्तादिनिरूपणं । अत्र तृतीयचतुर्थ्याध्यायनामोत्तमो नास्ति ।

No. CCCCXC.

Chandronmīlana. An astrological miscellany compiled from various works, but principally from the following five Tantras, viz. *Rudra-yāmala*, *Brahma-yāmala*, *Vishṇu-yāmala*, *Umā-yāmala*, and *Budha-yāmala*, as also the *Adīchūdāmaṇi*, a work said to have been compiled by the chief of the Jains, that is, Jina himself. It contains directions for and the mode of foretelling the past, the present, and the future; loss, gain and success in warfare; accidental death; attainment of wealth; human

thoughts; the contents of a closed fist; hidden property; empty receptacles; the names of thieves and those of their villages; nights, figures and dates; assaults on forts; famine; the measure of rain during the rainy season; overthrow of kings; revolutions; the sites for tanks, wells, fountains and gardens; the locale of fish; merits of horses, elephants and other animals; trade, sale and purchase; the councils of kings ***; the transition to heaven or hell after death; in short all and everything that exists in the three regions of the universe, and occurring among men, gods and titans. *Index Of.* 854.

४८० । चन्द्रोन्मीलनं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १९ । पङ्क्तिः ६ । श्लो० ४८५ । अ० वङ्गोयं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्षमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । नमस्कृत्य गणाधीशं विश्वरूपं त्रिलोचनं ।

ब्रह्मविष्णु तथा शुक्रं सर्वरूपां सरस्वतीं ॥

सरसङ्गा गणाः सर्वाः (?) अनिलं स्वर्यचन्द्रको ।

पृथिव्यां पञ्चभूतानि स्मरेन्महिषमर्दिनीम् ॥

सप्तार्द्धपीठदेवांश्च चतुःषष्टिञ्च योगिनीम् ।

नमस्कृत्य मया सर्वं दर्शनान्द्रुभाषितं ॥

जामलं ब्रह्मरूपस्य विष्णोर्जामलमेव च ।

उभाया जामलं ज्ञानं पञ्चमं बुधजामलम् ॥

आदिचूडामणेः सारं स्वयं जैनेन्द्रभाषितम् ।

तच्च दृष्टं मया ज्ञानं ग्रन्थभेदमनेकधा ॥

सारात् सारतरं ज्ञानं खीरे सर्पिर्यथा स्थितम् ।

समुद्रस्य यथा रत्नं पुष्पमध्ये यथा मधु ॥

पाषाणाग्निःकृतं सर्वं हिरण्णादि यथाक्रमम् ।

तथैव सर्वशास्त्राणां सारभूतं मया कृतम् ॥

दृष्ट्वा शास्त्राण्यनेकानि कोटिभेदशतानि च ।

तेन दृष्टेन शास्त्रेण चन्द्रोन्मीलनभाषितम् ॥

अतीतानागतज्ञैव वर्तमानं शुभाशुभम् ।

स्वाभो हानिर्जयो दुःखे अपस्त्युर्धनागमः ॥

मनोमध्ये च याचिन्ना मुष्टिभेदमनेकधा ।

लुकिश्च द्रव्यशून्यश्च (?) ग्रामनाम च तत्स्मरं ॥

निशाभोगं तथा ज्ञेयं सङ्ग्राहं च दिनमेव च ।
 कोटभङ्गश्च दुर्भिक्षं प्रादृषि जलदागमम् ॥
 ह्यभङ्गं नरेन्द्राणां राष्ट्रभङ्गस्य लक्षणम् ।
 वापीकूपजलोद्देशमुद्यानं मत्स्यमन्दिरम् ॥
 द्विषतं+षष्टिसङ्क्रमर्षकाण्डस्य (?) लक्षणम् ।
 गजादिसर्वनखेषु (?) वाणिज्यं क्रयविक्रयं ॥
 परोक्षमन्त्रो भूपानां पात्रखण्डश्च मुद्रितं (?) ।
 परधी रमते यच्च जीवस्त्युमुपेक्षया ॥
 श्वपस्य सन्धियुक्तस्य उड्डं नष्टञ्च जातकम् ।
 ज्ञातव्यं भूमिभागश्च सकलं निष्फलानि च ॥
 श्वतेऽपि गम्यते यच्च मोक्षश्च नरकानि च ।
 अन्यच्च विषु लोकेषु वर्तते सुरदानवैः ॥
 उद्धृतञ्च मया ज्ञानं ज्ञातव्यं सचराचरं ।
 इति चन्द्रोन्मीलने तत्त्वसम्बन्धः प्रथमप्रकरणम् ॥
 अतः परं प्रवक्ष्यामि वर्णवर्गं यथाविधि ।
 एकैकस्य यथाभेदं कथयामि नर्सशयः ॥ इत्यादि ।
 समाप्तिवा० । बुद्धिभङ्गो प्रजायेत ज्ञानं नैव स्फुटे (?) भवेत् ।
 एतैर्दैवैर्विनिर्मुक्तिं कठिनीं मूर्द्धि सञ्जयेत् ॥
 इति चन्द्रोन्मीलनं समाप्तं ॥
 विषयः । वक्तव्यविषयप्रतिज्ञाप्रज्ञाचरनिर्णयातीतानागतवर्तमानलाभालाभजयाजयधातुमूल-
 जीवादिविषयकप्रश्नगणनाविवरणं ।

No. CCCCXCI.

Chhándogya-bhāshya. A commentary on the first two chapters of the Chhándogya Bráhmaṇa of the Sáma Veda, in the order in which they have been quoted by Bhavadēva in his *Das'akarma puḍḍhati*. The mantras refer principally to the marriage ceremony. Sáyaṇa Áchárya is said to have commented upon this portion of the Bráhmaṇa; but the introductory verses which generally precede his works are here wanting, and the last two or three folia of the MS. being missing, it is difficult to make out the author. The last eight chapters of the Bráhmaṇa, constitute the Chhándogya Upanishad.

४८१ । खान्दोग्यभाष्यं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० २० । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १५० । अ० वज्जीय । आ०
तुलुटकागजः । का०—? । स्था० कलिकानास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । शङ्कराय नमस्तस्मै भक्तानां यत्प्रसादतः ।

सूक्ष्मान्तर्हितदूरस्था भावा भान्ति यथायतः ॥

स्याणुरिव भारद्वाजः किलादृद्धीस्व वेदं (?) ।

न विजानाति योर्थं तव न अतनकिमेति (?) ॥

अतो मन्त्रार्थज्ञाने यतितथ्यम् । इत्यादि ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । वैदिकमन्त्रार्थविवरणं ।

No. CCCCXCII.

Padārtha-dharma-saṅgraha. A Vaisheshika treatise on matter and its attributes. Anonymous.

४८२ । पदार्थधर्मसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १२५ । अ० वज्जीय ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयशिवर्षमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य हेतुमीश्वरं मुनिं कणादमन्वतः ।

पदार्थधर्मसङ्ग्रहः प्रवक्ष्यते सद्वादयः ॥

द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायानां पदार्थानां साधर्म्यवैधर्म्याभ्यां तत्त्वज्ञानं निः-

श्रेयसहेतुः । तच्चेष्टरदेशनाभिव्यक्ताद्वर्मादेव ।

अथ के ते द्रव्यादयः पदार्थाः, किञ्च तेषां साधर्म्यं वैधर्म्यहेति ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । द्रव्यादिषट्पदार्थसाधर्म्यवैधर्म्यविवरणं ।

No. CCCCXCIII.

Vyācsthārnava. Judicial astrology, principally devoted to the ascertainment of auspicious and inauspicious stellar conjunctions for civil undertakings. By Raghunātha Śāryabhauma. L. O. 638.

४८३ । व्यवस्थाएवः ।

ग्रन्थकारः रघुनाथसार्वभौमः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । पं० ४३ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १८०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकामजः । का० श्लोकाः १५१२ । श्या० भारतवर्षीयमवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा श्रीरघुनाथ ईश्वरपदभोजं गुरुंश्चादरान्
मन्वादिस्मृतिसङ्ग्रहार्थमवधार्याचार्यवाक्येन च ।
बालानां पटुताविधायकममुं स्मार्तव्यस्वार्णवं
रायश्रीयुतराघवस्य ऋपतेराद्भुतो निर्ममे ॥
तिथिसङ्क्रान्त्यशौचेषु द्रव्यशुद्धाधिकारिणोः ।
प्रायश्चित्तोद्वाहदायेष्वपि वाच्येन निर्णयः ॥ तत्रादौ तिथिव्यवस्था ।

समाप्तिवा० । श्लो०ऽग्निमङ्गलहरास्यकलानिधाने
श्रीराघवावनिपतेर्बुधवत्सरस्य ।
प्रीत्यर्थमाशुरचितोर्णव एष दाय-
भागव्यवस्थितिमयोष्टम उत्तरार्द्धः ॥
इति सकलहितार्थं वन्द्यवंश्रावतंसः
छतवसतिरमुष्मिन् विश्रुतोलासमाजे ।
सकलमुनिमते यं निर्ममे सार्वभौमः
स खलु बचिरबन्धो ग्रन्थराजः समाप्तः ॥

विषयः । तिथि-सङ्कोर्णशौच-द्रव्यशुद्धि-प्रायश्चित्त-विवाह-दायभागादीनां व्यवस्था ।

No. CCCCXCIV.

Dvityādi-vyutpattivāda. A Nyāya treatise on the theory and effect of declensions. By Gadādhara Aśhāryya. I. O. 963.

४८४ । द्वितीयादिव्युत्पत्तिवादः ।

ग्रन्थकारः गदाधरभट्टाचार्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं । पं० २९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २१८४ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । श्या० भारतवर्षीयमवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अणुमित्यर्थकधातुयोगे विधेयत्वं विधेयित्वं वा द्वितीयार्थः ।

समाप्तिवा० । देवताललाभेषु मन्त्रलिङ्गकविपक्षबाधकतर्कादिसापेक्षतया सुतरां वल्लतेति समा-
प्तायं व्युत्पत्तिविचारः ।

विषयः । विभक्त्यर्थादिविवरणं ।

Anumiti-Rahasya. A commentary on a portion of the *Chintāmaṇi* of Gaṅgeśa Upādhyāya on inference. By Mathurānātha Tarkavāgīśa.

This and the following ten codices are parts of an elaborate and highly esteemed commentary on the great work of Gaṅgeśa Upādhyāya on the totality of the Nyāya doctrine. The entire work is usually known under the name of *Mathurānāthī*, or *Māthurī*, from the name of its author, but from such passages in the section on *Pakṣatā* as “*asmatkṛita-siddhānta-rahasye*,” “*asmatkṛita-pūrva-pakṣa-rahasye*” &c., and the use of the word *Rahasya* in the colophons of the MSS. I believe it originally bore the name of *Rahasya* or *Manirahasya* or *Chintāmaṇī-Rahasya*, in the same way in which the commentary of Raghunātha Śīromaṇi on the *Chintāmaṇi* is named, *Chintāmaṇi-dīdhiti*, *Maṇidīdhiti*, *Didhiti*, or *Śīromaṇi*, the last being the most common. Dr. Hall notices the whole work under the name of *Mathurānāthī*. (*Contributions*, p. 29.) The usual abbreviation of the name is मी. त्रि.

The original text of Gangesa Upādhyāya, who lived about seven centuries ago in Tirhoot, (Mithila), bears the title of *Tattvachintāmaṇi*, but it is generally known and quoted under the name of *Chintāmaṇi* or simply *Maṇi*. It is divided into four books, the *Prataṅkshya-khaṇḍa*, perception, *Anumāna-khaṇḍa*, inference, *Upamāna-khaṇḍa*, comparison, and *Sabda-khaṇḍa*, affirmation. Of these, the second was printed in Calcutta, in 1848, and MSS. of the first and the fourth are available in the Calcutta Sanskrita College Library. The Asiatic Society's Library has a codex of the fourth, and the third has been met with in the late Rājā Rādhākānta Bahādur's Collection. The Bodleian has the first, (Aufrecht's MS. 584), and the Berlin Library the second (Nos. 651-2). The Benares College codex noted by Dr. Hall is probably complete (*Contributions*, 28). The work forms the text book of the Bengal School of the Naiyāyikas, and has been most extensively commented upon. The oldest commentary extant bears the name of *Maṇyāloka* or simply *A'loka*. (No. DXVI.) Its author, Jayadhara Tarkālaṅkāra Miśra was a native of Tirhut, and lived about five centuries ago. He bore the title of *Pakṣadhara*, from the circumstance, it is said, of his having been able to maintain by argument whatever side of a question he undertook to defend; but others say that the title is due to the power he had of retaining in his memory for a fortnight whatever he once heard. According to Dr. Hall, it proceeded

from his habit of reading logic only once every fortnight. He is sometimes, but erroneously, called Jayadeva, and more erroneously identified with the author of the *Gīta Gorinda*, who lived in the district of Bankurah between six and seven hundred years ago. Vāsudeva Sārvabhauma of Nadiā was a pupil of Pakshadhara. He wrote a commentary on some parts of the *Chintāmaṇi* which bore the title of *Sārvabhauma Nirukti*, but it probably was superseded by the work of his pupil Raghunātha S'īromaṇi, who is said to have studied for a time with Pakshadhara also, and was a contemporary of Raghunandana, the author of the twenty-eight Tattvas. He commented on the first two books only, and of these the second occurs in the Bodleian (Nos. 587, 588, 589), the Berlin (No. 650), and other collections. A fragment of the first exists in the Calcutta Sanskrit College Library. The most apt pupil of Raghunātha was S'rīrāma Tarkālaṅkāra, but the professor neglected him and encouraged another, a dunce, in his stead. The tradition runs that S'rīrāma was very much hurt at this, and at his death bed earnestly requested his son Mathurānātha Tarkavāgis'a, then a youth of 19 years of age, to avenge the insult, by writing a commentary on the *Chintāmaṇi* which should supersede the work of his preceptor. Mathurānātha, though well versed in Sanskrit at the time, was not proficient in the Nyāya, and the best teacher accessible to him being Raghunātha, he became his pupil, and as he read on, he compiled notes on the *Didhiti* which are still extant. Those notes, however, are not held in so much esteem as the scholia on that work by Jagadīs'a (vide No. DVII). Gadādhara's notes are likewise said to be superior to them. The exercise, however, qualified Mathurānātha for a longer and more comprehensive work in which he commented on all the four books of the *Chintāmaṇi*, and indulged in a sarcasm against his tutor by describing him as one who knew only up to a semblance of a reason: *jūnanti kechit hetvābhāsāntam*, thereby redeeming the pledge he had given to his father. His work is generally acknowledged to be more lucid and successful than that of his tutor; but a complete copy of it has not yet been met with. The fragments here noticed are portions of the second book; other fragments are available in the Library of the Calcutta Sanskrit College. It is said that complete copies may be had at Navadvīpa. A scholia on the *Guṇa-prakāś'a*, the *Guṇa-prakāś'a-vivṛiti* is the only other work (Calcutta Sanskrit College Library, No. 451) of his that has come to my notice.—The India Office MSS. Nos. 3062, 786, 282 and 108 are said to be commen-

taries on the *Chintāmaṇi*, but I have no means of ascertaining the names of their authors.

४८५ । अनुमितिरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ३१५ । अ० वक्तव्यं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्डः ।

प्रा० वाक्यं । न्यायानुधिष्ठितमेतुं हेतुं श्रीराममखिलसम्पत्तेः ।

नातं चिभुवनगीतं तर्कालङ्कारमादरान्नत्वा ॥

श्रीमता मथुरानाथतर्कवागीशधीमता ।

विश्वदीप्त्य दर्शने द्वितीयमणिफक्त्रिकाः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । अनुमितिलक्षणार्थविचारः ।

No. CCCCXCVI.

Vyāptipañchaka-Rahasya. A commentary on a portion of the *Chin-
tāmaṇi* of Gaṅgeśa Upādhyāya on the five characteristics of logical re-
lation of the major term. By Mathurānātha Tarkavāgīśa.

४८६ । व्याप्तिपञ्चकरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २६४ । अ० वक्तव्यं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्डः ।

प्रा० वाक्यं । अनुमानप्रामाण्यं निरूप्य व्याप्तिस्वरूपनिरूपणमारभते नन्वित्यादिना ।

समाप्तिवा० । तृतीये साध्यवत्प्रतियोगिकान्योन्याभावमात्रस्य लक्षणघटकत्वे चालनीन्यायेनान्यो-
न्याभावमादाय नानाधिकरणसाध्यके वक्तिमान् धूमादित्यादावव्याप्तिरित्यपि बोध्यं ।

विषयः । व्याप्तिपञ्चकार्थविचारः ।

No. CCCCXCVII.

Sūha-ryāghra Rahasya. A commentary on the section of the *Chin-
tāmaṇi* entitled “the lion and the tiger” or the two most important
characteristics of the major term. These two are in addition to the five
noticed in the preceding treatise. By Mathurānātha Tarkavāgīśa.

४६७ । सिंहव्याघ्ररहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ८२ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । नापीति । साध्यासामानाधिकरणं न साध्याधिकरणवृत्तिभावात् ।

समाप्तिवा० । केवलान्वयिनि न प्रसिद्धत्वाच्च यत्किञ्चिदिति । शेषं पूर्ववदित्याहुः ।

विषयः । व्याप्तिलक्षणार्थविचारः ।

No. CCCCXCVIII.

Vyadhikarāṇa-dharmāvachchhinnābhāva Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi* on the pervading notion of the major term. By Mathurānātha Tarkavāgīś'a.

४६८ । व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २१० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नप्रतियोगिताकाभाववादिनोन्वयाख्यात्यनङ्गीकारिणः सेन्द्र-
उल्लस्य मतमादाय साध्याभाववदवृत्तिलमिति प्रथमलक्षणे केवलान्वयिसाध्यकाव्याप्ति-
मुद्धरति अथेति ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । व्याप्तिलक्षणार्थविचारः ।

No. CCCCXCIX.

Sāmānyābhāva Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi* which treats of the defects of the major term. By Mathurānātha Tarkavāgīś'a.

४६९ । सामान्याभावरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ८८ । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का० शकान्दाः १६९७ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । वक्रिमान् धूमादित्यत्र पूर्वपक्षग्रन्थोक्तामव्याप्तिमुद्धरति अन्यनिष्ठेति ।

समाप्तिवा० विशेषमस्मत्कृतसिद्धान्तरहस्येऽनुसन्धेयं ।

इति सामान्याभावरहस्यं समाप्तं ॥

विषयः । वक्रिर्नास्तीत्यादिप्रतीतिसिद्धस्य वक्रित्वादिसामान्यधर्मावच्छिन्नाभावस्य युक्तिः ।

No. D.

Vis'eshavyūpti Rahasya. A commentary on the section of the *Chintā-maṇi* on the universality of the major term. By Mathuranātha Tarkavāgīś'a.

५०० । विशेषव्याप्तिरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५७२ । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्षभेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । यद्वेत्यादि । स्वपदं हेलभिमत्परं । कपिसंयोगो एतद्गुह्यत्वादित्यादावव्याप्तिवारणाय प्रतियोगिव्यधिकरणेति ।

समाप्तिवा० । योगार्थापेक्षयैतस्य गुह्यत्वादिति दिक् ।

विषयः । तत्तत्साध्यनिरूपिता व्याप्तिः, तत्तद्देताविति विशेषव्याप्तिविचारः ।

No. DI.

Vyāptigrahopāya Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi*, on the means of apprehending the major term, or the comprehending intellect. By Mathuranātha Tarkavāgīś'a.

५०१ । व्याप्तिग्रहोपायरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४०८ । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्षभेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । व्याप्तिस्वरूपं निरूप्य परमतनिराकरणपूर्वकं स्वमतेन तद्ग्राहोपायमभिधातुं प्रथमं प्रभाकरमतमुपदर्शयति सेयमित्यादिना मेवमित्यन्तेन ।

समाप्तिवा० । तर्कं विनैव व्याप्तिग्रहस्तर्कजनकः ।

विषयः । साध्यसाधनसहचारभूयेदर्शनानां व्याप्तिप्रत्यक्षकरणलनिरासः ।

No. DII.

Tarka Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi* on logical discussion. By Mathurānātha Tarkavāgīś'a.

५०२ । तर्करहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्तिः ८ । श्लो० १४९ । अ० वज्जीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । श्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । यत्तर्कविघटकशङ्कासामान्यं तर्काभावातिरिक्तकारणप्रतियोगिकाभावादेव पूर्वं नावतरति तं तर्कमाह तथाहीति ।

समाप्तिवा० । अविचारसंशयसामग्रीसत्त्वेन न तत्र व्याप्तिनिश्चयः ।

विषयः । अविचारशङ्कानिरासः ।

No. DIII.

Vyāptyanugama Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi* on the perception of the major term. By Mathurānātha Tarkavāgīś'a.

५०३ । व्याप्त्यनुगमरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्तिः ८ । श्लो० १०० । आ० वज्जीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । श्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ननूक्तव्याप्तिज्ञानं समुच्चयेन न हेतुरसम्भवात् न प्रत्येकमननुगमात् कस्यचि-
देव ज्ञानं तथेत्यत्र तु गमकाभाव इत्यत आह उक्तेति ।

समाप्तिवा० । अनयोरिति, साध्याभाववद्वृत्तित्वसममानाधिकरणात्यन्ताभावाप्रतियोगिसाध्यसामा-
नाधिकरणयोरित्यर्थः ।

विषयः । व्याप्तीनामनुगतरूपकथनं ।

No. DIV.

Sāmānyalakṣaṇā Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi* on ideas. By Mathurānātha Tarkavāgīś'a.

५०४ । सामान्यलक्षणरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णभेदः ।

प्रा० वाक्यं । प्रसङ्गसङ्ख्या सामान्यलक्षणायाः प्रत्यासत्तित्वं व्यवस्थापयितुमाह व्याप्तिग्रहणेति । समाप्तिवा० । घटांशे प्रमेयप्रकारकलनिश्चयसत्वेन ततो घटः स इति धीसम्भव इति भाव इति दिक् । इति सामान्यलक्षणारहस्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । अलौकिकसन्निकर्षरूपसामान्यलक्षणायाः कार्यकारणभावादि ।

No. DV.

Pakshatā Rahasya. Commentary on the section of the *Chintāmaṇi* on the subject of the conclusion, or the minor term. By Mathurānātha Tarkavāgīś'a.

५०५ । पक्षतारहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ७ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २४२ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णभेदः ।

प्रा० वाक्यं । उपाधिं निरूप्य पक्षतां निरूपयितुं शिष्टावधानाय प्रतिजानीते व्याप्तिग्रहणमिति । समाप्तिवा० । निर्विकल्पादिकव्यक्तेर्भवतापि स्वीकारात् इत्यासां विस्तरः । इति पक्षतारहस्यं । विषयः । पक्षतायाः लक्षणादि ।

No. DVI.

Vrihannāradya Purāṇa. One of the *Upa* or *minor Purāṇas*, in which S'aunaka, in reply to the sages assembled at the great hermitage of Naimisāranya, discourses on the usual Paurānic topics, ancient legends, holy places, sacred pools, means of salvation, various forms of adoration, &c., &c. The work is throughout Vaishṇavite in its tendency.

५०६ । बृहन्नारदीयपुराणं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ११८ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २७१७ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णभेदः ।

प्रा० वाक्यं । वन्दे बृन्दावनासीनमिन्दिरानन्दमन्दिरं ।

उपेन्द्रं सर्वकारुण्यं परानन्दविद्ं परं ॥

ब्रह्मविष्णुमहेशया यस्यांशा लोकपालकाः ।
 तमादिदेवं चिद्रूपं विशुद्धं परमं भजे ॥
 सूत उवाच । शैलकाया महात्मान ऋषयो ब्रह्मवादिनः ।
 नैमिषाख्ये महापुण्ये तपलेपुर्मुमुक्षवः ॥
 जितेन्द्रिया जिताहाराः सन्तः सत्यपरायणाः ।
 जपन्तः परया भक्त्या विष्णुमाद्यं जगद्गुरुम् ॥
 अनीषाः सर्वधर्मज्ञा लोकानुग्रहतत्पराः ।
 निर्ममा निरहङ्काराः परेश्वरतमानसाः ॥
 अस्वकामादिदृजिनाः शमादिगुणसम्पन्नाः ।
 ह्यष्टाजिनोत्तरीयास्ते जटिला ब्रह्मचारिणः ॥
 गृणन्तः परमं ब्रह्म जगच्चक्षुःसमोजसः ।
 सर्वशास्त्रार्थतत्त्वज्ञास्त्रिभुवनैकानने ॥
 यज्ञैर्यज्ञपतिं केचित् ज्ञानैर्ज्ञानात्मकं परे ।
 केचित् परमया भक्त्या नारायणमपूजयन् ॥
 एकदा ते महात्मानः समाजं चक्रुस्तमं ।
 धर्मार्थकाममोक्षाणामुपायं ज्ञातुमिच्छवः ॥
 कानि क्षेपाणि पुण्यानि कानि तीर्थानि भूतले ।
 कथं वा लभ्यते मुक्तिर्दृष्टां तापार्तचेतसाम् ॥
 कथं हरौ मनुष्याणां भक्तिरव्यभिचारिणी ।
 केन सिद्ध्येत च फलं कर्मणस्त्रिविधात्मनः ॥
 इत्येवं प्रष्टुमात्मानमुद्यतान् प्रेक्ष्य शैलकः ।
 प्राञ्जलिर्वाक्यमाहेदं विनयावनतः सुधोः ॥
 शैलक उवाच । तं शृण्वन् सुखासीनं नैमिषारणवासिनः ।
 ऋषय ऊचः । वयमतिथयः प्राप्ता आतिथेयोसि सुव्रत ॥
 ज्ञातस्त्वोपचारेण पूजयास्मान्यथाविधि ।
 दिवौकसे हि जीवन्नि पीला चन्द्रकलामृतम् ॥
 ज्ञानामृतं तु पिवसि परैरन्यैश्च निःसृतं ।
 येनेदमखिलं जातं यदाधारं यदात्मकं ॥
 यस्मिन् प्रतिष्ठितं तत्ते यस्मिन् वा लयमेत्यति ।
 केन विष्णुः प्रसन्नः स्यात् स कथं पूज्यते नरैः ॥
 कथं वर्णाश्रमाचारस्यातिथेः पूजनं कथम् ।

सफलं स्यात् कथं कर्म मोक्षोपायः कथं खणाम् ॥

भक्त्या किं प्राप्यते पुम्भिस्रया भक्तिश्च कीदृशी ।

वद स्तूत मुनिश्रेष्ठ सर्वमेतदक्षेपतः ॥

समाप्तिर्वा । एतत्पुराणश्रवणमिहामुच सुखप्रदम् ।

ते सर्वे पापनिर्मुक्ता यास्यन्ति परमां गतिं ॥

वदतां शृण्वतां सद्यः सर्वपापप्रणाशनम् ।

सङ्गाद्वा यदि वा मोक्षार्थे शृण्वन्तोदमुत्तमम् ॥

इति वृत्तान्तरदीये चतुर्विंशोऽध्यायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । एतत्पुराणपाठफलं, पुराणश्रवणाधिकारी, पुराणनिन्दकपापं, नारायणस्मरणफलं, मार्कण्डेयस्य नारायणाराधनं, कपिलकद्रुकसगरवंशध्वं १; उत्तङ्गोपाख्यानं, कलिधर्म-कथनञ्च ।

No. DVII.

Tarka-Tippantī. Scholia on Raghunātha S'īromani's commentary on that portion of the *Chintāmaṇi* of Gaṅgeśa Upādhyāya which treats of logical discussion. By Jagadīśa Tarkālaṅkāra Bhaṭṭāchārya. The scholiast lived in Navadvīpa four centuries ago, and is held in high esteem as one of the ablest among those who have treated of the Nyāya. The author named his entire work the *Maṇidīdhītiprakāśikā* in imitation of his *S'ubhas'akti prakāśikā*, but it is generally known under the name of *Jāgudīśī*, and more commonly the *Tippantī*, the usual abbreviation of which is *Jā. ṭī*. A complete codex of the second part of the work in the library of the Calcutta Sanskrit College (No. 442) includes the following sections, viz.: 1, Anumiti; 2, Vyāptipañchaka; 3, Sīṅhavyāghra; 4, Vyadhikarāṇa-dharmā-vachchhinnābhāva; 5, Siddhānta-lakṣhaṇa; 6, Avachchhedaka-nirukti; 7, Viśeṣa-vyāpti; 8, Sāmānyābhāva; 9, Vyāptigrahopāya; 10, Tarka; 11, Vyāptyanugama; 12, Sāmānyalakṣhaṇa; 13, Pakṣhatā; 14, Parāmars'a; 15, Kevalānvayī; 16, Bādha; 17, Asiddhi; 18, Satpratipakṣa; 19, Anupasañhārī; 20, Sādhārāṇa; 21, Avayava; 22, Hetvābhāsa; 23, Savyabhichārī. The following are also well known, Pūrvapakṣa (after 4) Kevala-vyati-rekī and Anvaya-vyatirekī (after 15). Hall's *Contributions*, pp. 31-35.

५०७ । तर्कटिप्पनी ।

ग्रन्थकारः अगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० १० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ७११ । अ० वृत्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ननु वज्रौ धूमकारणत्वशङ्कानिरासार्थं तर्कानुसरणं यर्थं धूमकारणत्वस्य क्वचिदपि निर्णये तत्सद्वचरितत्वग्रहाभावादेव वज्रौ तत्संशयस्यासम्भवात् ।

समाप्तिवा० । तथा च करवक्त्रिभयोगे च अतोन्द्रियधर्मसमवायित्वे सति जनकत्वादित्येवा-
प्रयोजकं स्वमते बोध्यमिति भावः ॥ इति तर्करहस्यं समाप्तं ।

विषयः । अभिचारशङ्कानिरासः ।

No. DVIII.

Vyāptyanugama Tīppanī. This is another section of the scholia noticed above. It treats of the perception of the major term. By Jagadís'a Tarkālañkāra.

५०८ । व्याप्यनुगमटिप्पनी ।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ८० । अ० वृत्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । असमानाधिकरणत्वादिपदेन निष्कृष्टार्थस्य हेत्वधिकरणे प्रतियोग्यनधिकरणत्वस्य परिग्रहः । तत्रापि अन्योन्याभावगर्भस्याग्निग्रहेऽपि ।

समाप्तिवा० । समवायेन वृत्तिताद्वयभावमादाय सत्तावान् मेयत्वादित्यादावतिव्याप्तिश्चाह विशेषणतेति ।

विषयः । व्याप्तीनामनुगतरूपकथनं ।

No. DIX.

Sāmānyābhāva Tīppanī. Another chapter of the scholia noticed above. It treats of the defects of the major term. By Jagadís'a Tarkālañkāra.

५०९ । सामान्याभावटिप्पनी ।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८७ । अ० वृत्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ननु व्याप्तिनिरूपणप्रसंगे सामान्याभावव्यवस्थापनमर्थान्तरग्रस्तमित्युपोद्घातसङ्ख्या
तदवतारयति नन्विति ।

समाप्तिवा० । अत्र प्रतिबन्धेरनुत्तरत्वमित्यस्वरसः केचिदाहुरित्याभ्यां सूचितः । इति सामान्या
भावटिप्पणी समाप्ता ।

विषयः । बह्निर्ग्रासोत्यादिप्रतीतिसिद्धस्य बह्निर्वादिसामान्यधर्मावच्छिन्नप्रतियोगिताकसामा-
न्याभावस्य युक्तिः ।

No. DX.

Sihha-ryóghra Tīppanī. Another chapter of the scholia noticed above. It treats of the characteristics of the major term. By Jagadīśa Tarkālañkāra.

५१० । सिंहव्याघ्रटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ७५ । अ० वङ्गीयं । आ०
तुल्यटकागजः । का०—? । म्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । साध्यासामानाधिकरणपदस्य साध्यवद्भिन्नवृत्तित्वार्थकत्वे साध्यवैयधिकरणेत्यादि-
द्वितीयलक्षणेन सह पुनरुक्तापत्तिरतो आच्छेदे साध्यमसामानाधिकरणं यस्येति ।

समाप्तिवा० । गोत्वाधिकरणोपकालिकसम्बन्धे विरुद्धान्नाव्याप्तिरित्यपि निरस्तमिति सङ्क्षेपः ।

विषयः । व्याप्तिलक्षणार्थविचारः ।

No. DXI.

Pakshatá Tīppanī. Another section of the scholia noticed above. It treats of the subject of the conclusion, or the minor term. By Jagadīśa Tarkālañkāra.

५११ । पक्षताटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं सुप्ताक्षरं प्रान्तजीर्णं च । प० २६ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २८० । अ०
वङ्गीयं । आ० तुल्यटकागजः । का०—? । म्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अनुमितिलक्षणेति । अनुमितिसवरूपकार्येत्यर्थः । व्याप्तिज्ञानजन्याया अनुमितेः
किमन्यत्कारणमिति ।

समाप्तिवा० । खण्डितम् ।

विषयः । पक्षताल्लक्षणार्थकथनम् ।

Tárá-rahasya-erittiká. Directions for the adoration of the goddess Tárá. By S'aṅkara Āchārya, a native of Bengal.

५१२ । तारारहस्यवृत्तिका ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १२१ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २५०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का० — ? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । भर्जितानन्दमहनां सर्वदेवशरीरिणी ।

परं वारूषिणी मन्दे मद्धानीलसरस्वती ॥

समाप्तिवा० । अकारि शङ्करेणैषा वासनातत्त्वबोधिनी ।

इति गौरभूमिवासिमहामहोपाध्यायशङ्कराचार्यविरचिता तारारहस्यवृत्तिका समाप्ता ।

विषयः । तारायाः पूजनादिकथनं ।

Kātantra-eritti-tiká, alias *Durgá Tiká*. A gloss, by Durgá Siṅha, on his own exposition of the *Kātantra* a short but highly esteemed set of aphorisms on Sanskrit grammar, by Sarvavarma Āchārya (*File* No. CCCXLV). This gloss did not, however, satisfy him, and he compiled a third series of notes under the name of *Chandriká*.

The exposition of Durgá Siṅha was commented upon by Trilochana Dāsa, whose work in its turn had the honor of a gloss by Susena Āchārya: A work under the name of *Vyākhyāsāra* is said to contain annotations on all the preceding, but none of the last four works has been met with.

५१३ । कातन्त्रवृत्तिटीका वा दुर्गटीका ।

ग्रन्थकारः दुर्गसिंहः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १७८ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५२४० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का० — ? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । धातु । भूप्रभृतयो धातवः विभक्तयः स्यादयस्यादयश्च ।

समाप्तिवा० । यदागमग्रहणं तदिह सुखार्थमिति ।

इति श्रीदुर्गासिंहविरचितायां कातन्त्रवृत्तिटीकायां नाम्नि चतुष्टये तद्धितः पादः
समाप्तः ।

विषयः । कलापव्याकरणस्य परिष्कारः ।

No. DXIV.

Kātantraparis'ishṭa. Supplement to the Sanskrit Grammar called *Kalāpa* (No. 345). By Śrīpati Datta.

५१४ । कातन्त्रपरिशिष्टं ।

ग्रन्थकारः श्रीपतिदत्तः ।

विवरणं । प्राचीनं शुद्धञ्च । प० ११२ । पङ्क्तिः ६ । श्लो० २२१९ । अ० वङ्गीयं । आ०
तुल्यटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयग्रन्थमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । संसारतिमिरमिहिरं सहेशमजसत्तरं हरिं नला ।

विविधमुनितन्त्रदृष्टं ब्रूमः कातन्त्रपरिशिष्टं ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । कातन्त्रानुक्तसन्धिसुवन्नादिपदसाधनं ।

No. DXV.

Durga-rūkyā-prabodha. Annotation on the commentary noticed under No. DXIII. By Kulachandra. The MS. is incomplete.

५१५ । दुर्गवाक्यप्रबोधः ।

ग्रन्थकारः कुलचन्द्रः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ७२ । पङ्क्तिः ४ । श्लो० ७६० । अ० वङ्गीयं । आ०
तालपत्रं । का०—? । स्था० भारतवर्षीयग्रन्थमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । धातु । तन्युदपस्थोत्तरपदप्रधानत्वात् धातुविशेषिता विभक्तिः स्यादिरेव गम्यते ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । दुर्गासिंहवृत्तिकायाः कलापसूत्रवृत्तेः परिष्कारः ।

No. DXVI.

Siddhāntadēpa. A disquisition on salvation and other Nyāya doctrines. By Mahes'vara Bhaṭṭāchārya.

५१६ । सिद्धान्तदीपः ।

ग्रन्थकारः महेश्वरभट्टाचार्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६१ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ५८७ । अ० वक्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य वचसां देवीं भट्टाचार्यमहेश्वरः ।

सिद्धान्तदीपं कुरुते न्यायशास्त्रस्य शास्त्रवित् ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । ज्ञानादिपदार्थनिरूपणं ।

No. DXVII.

S'abda-chintāmanyāloka alias *A'loka*. A commentary on the *S'abda-khaṇḍa* of the *Chintāmaṇi* of Gaṅgeś'a. By Jayadhara Upādhyāya Tarakachudāmaṇi Miśra. The colophon of the MS. makes the name Jayadeva. It is said that Jayadhara commented on all the four parts of the *Chintāmaṇi*, and his work in its entirety is called *Manyāloka* or *Chintāmaṇi-Prakāś'a*. The first name is in common use, but the entire work has not yet been met with. Vide No. 495 and Hall's *Contributions*, 38.

५१७ । शब्दचिन्तामणालोकः ।

ग्रन्थकारः जयदेवमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनं शुद्धञ्च । प० १२३ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ४२५६ । अ० वक्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । न जाने श्रीजाने विचरितुमिह ग्रन्थगद्दने

समर्था नैवार्थानधिगमयितुं निर्मितिरपि ।

तथाप्येतावत्यामहमिह विगत्यामपि किल

प्रष्टन्नो यस्तस्मिंस्तवचरणमेवैव शरणं ॥

समाप्तिवा०। सति प्रमाणभेदेऽनुगमकगवेषणादिति ।

इति श्रीसहामहोपाध्यायतर्कचंडामणिश्रीजयदेवमित्रप्रकाशितः शब्दचिन्तामण्या-
लोकः सम्पूर्णः ।

विषयः । शब्दबोधकारणत्वकथनं ।

No. DXVIII.

Smṛiti-chandra. A dissertation, by Bhavadeva Nyáyālaṅkāra, on the various topics of the Smṛiti Śāstra. The MS. is incomplete, and includes only one chapter, that referring to the *S'rāddha*, or offerings to the manes, the *S'rāddhi Kalā* which is treated under thirty-nine different heads. The work is scarce, but of great repute.

५१८। स्मृतिचन्द्रे श्राद्धीकला ।

ग्रन्थकारः भवदेवन्यायालङ्कारः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ११४ । पङ्क्तिः ७ । ११ । श्लो० ७२ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुल्यकागजः । का०—? । श्लो० १४ प० हालिसहरकुमारदृढवलिदामाठ
ओयुत ईशानचन्द्रचूडामणिः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य देवेशपदारविन्दं सतां कृते श्रीभवदेवशर्मा
प्रकाशते श्रीस्मृतिचन्द्रविम्बात् आर्क्षी कलां पञ्चमभागरूपां ।
अथ श्राद्धलक्षणं । तत्र कल्पतरुः ।

पिटृनुद्दिश्य द्रव्यत्यागो ब्राह्मणस्वीकारपर्यन्तं श्राद्धम् ।
देवश्राद्धादौ तु श्राद्धशब्दे गौणः, तत्तत्कर्म्मप्राप्त्यर्थं इति ।

समाप्तिवा०। परं ज्योतिर्निषेधस्य न पर्युदासतेति विधिवाधवैषम्याभावादिति शिवं ।
परिसमाप्तिस्त्वं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । अत्र १, श्राद्धलक्षणं । २, श्राद्धभेदाः । ३, पार्वणश्राद्धं । ४, श्राद्धदेशाः । ५,
भूखामिदानं । ६, निन्दितदेशाः । ७, श्राद्धकालाः । ८, अनित्यश्राद्धकालाः ।
९, अनित्यब्राह्मणाः । १०, अनित्यविचारः । ११, अनित्यब्राह्मणाः । १२, निष्कृ-
मणं । १३, कुशमयब्राह्मणकरणे विचारः । १४, श्राद्धदेशः । १५, ब्राह्मणसङ्ख्या ।
१६, श्राद्धेति कर्त्तव्यता । १७, गणदेवतासङ्ख्या । १८, वखादीनां ध्यानानि ।
१९, दर्भाः । २०, प्राचीनवीत्यादि । २१, अनुज्ञादि । २२, कुशासनं । २३,

आवाहनं । २४, अर्थः । २५, न्युञ्जीकरणं । २६, गन्धादिदानं । २७, तत्र गन्धा-
दि । २८ धूपदोषो । २९, वस्त्रम् । ३०, भोजनपात्रादि । ३१, मण्डलकरणादि ।
३२, अग्नौकरणं । ३३, उतशेषप्रतिपत्तिः । ३४, परिवेषणादि । ३५, अन्नाद्यर्ग-
प्रकारः । ३६, गायत्र्यर्थः । ३७, पुण्याख्यानकथनादि । ३८, अन्वयीकरणं ।
३९, पिण्डदानं । इत्यादि ॥

No. DXIX.

Bālakṛishnūśṭaka. A hymn in praise of the infant Kṛishṇa. By
S'atakarṇa Keshārya.

५१८ । बालकृष्णाष्टकं ।

ग्रन्थकारः शतकरणाचार्यः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्ति० १ । ६ । श्लो० ४६ । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० २४ प० हालिसहरकुमारखड्गशिवेरगलि-
निवासी त्रियुतनवीनचन्द्रभट्टाचार्यः ।

प्रा० वाक्यं । स्मितविकशितवक्त्रं रत्नपाणौ सुवेषुं सुललितमणिहारं वारिजास्यं वदान्यं ।

तरुणजलदनीलं चारुगोविन्ददृष्टैः (?) परमपुरुषसायं बालकृष्णं नमामि ।

समाप्तिवा० । त्रिविधकरणभक्त्या बालकृष्णाष्टकं यः

पठति तरति दुःखं सर्व्वसौभाग्यसिद्धिं ।

विविधपरमभोगान् प्राप्नुयात् चिन्तितात्म्यं (?)

गमयति परलोकं शाश्वतं सालतश्च ॥

इति शतकरणाचार्यविरचितं बालकृष्णाष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । श्रेष्ठकृष्णस्य बाल्यलोलवर्णनं ।

CLASSIFICATION.

- I. VEDA S'ASTRA.
 - a. Sañhitá (hymns).
 - b. Bráhmaṇa (ceremonials).
 - c. Aranyaka (do. appropriate for forest-life).
 - d. Upanishad (theology).
 - e. Vaidika (sutras, rituals, phonetics, &c.).
 - II. AITIHASIKA S'ASTRA.
 - a. Itihása (history).
 - b. Purána (ancient legends).
 - III. KAVYA S'ASTRA.
 - a. Kávyā (poems).
 - b. Nāṭaka (drama).
 - c. Champú (poetico-prose compositions).
 - d. Kosha (miscellaneous poetical collections).
 - e. Upákshyána (tales and romances).
 - IV. ABHIDHANA S'ASTRA (lexicography).
 - V. VYAKARANA S'ASTRA (grammars).
 - VI. CHHANDAS S'ASTRA (versification).
 - VII. ALANKARA S'ASTRA (rhetoric).
 - VIII. JYOTISA S'ASTRA (astronomy and astrology).
 - IX. SMṚITI S'ASTRA (law, civil and canonical).
 - X. SANGÍTA S'ASTRA (music).
 - XI. SILPA S'ASTRA (art).
 - XII. KAMA S'ASTRA (erotics).
 - XIII. DARS'ANA S'ASTRA (philosophy).
 - a. Sáñkhya (hylotheistic).
 - b. Nyáya (dialectic).
 - c. Vais'eshika (physical).
 - d. Mimáñsá (ritualistic).
 - e. Vedánta (monotheistic).
 - f. Yoga (theocratic).
 - g. Aparadárs'anika (minor systems of philosophy).
 - XIV. BHAKTI S'ASTRA (faith).
 - XV. TANTRA S'ASTRA (mysticism).
 - XVI. VAIDYAKA (medical works).
 - XVII. JAINA S'A'STRA (Jain religion).
 - XVIII. BAUDDHA S'A'STRA (Buddhist religion).
 - XIX. ANIRDISHṬA (miscellaneous).
-

CLASSIFIED

I. VEDIC

I. a. SAÑHITA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.

I. b. BRAHMANA.

491	Chhándogya Bháshya.	..	30	6
-----	---------------------	----	----	---

I. c. ARANYAKA.

--	--	--	--	--

I. d. UPANISHAD.

92	Advaita, U.	..	3	9
436	Akshamálika, U.	..	4	7
93	Alátas'ánti, U.	..	6	9
39	Amritanáda, U.	..	5	8-15
35	Amritavindu, U.	..	2	5-9
432	Annapúrñá, U.	..	15	7
101	Áruneya, U.	..	1½	9
173	Árupi, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	8	11
88	Atharvas'ikhá, U.	..	1	..
55	Atharvas'ira, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	20	9
87	Atharvas'ira, U.	..	6	10
182	Āsmapurána.	S'añkaránanda.	243	19-20
103	Ātmá, U.	..	1	9
23	Brahma, U.	..	1	13
168	Brahma, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	7	11

INDEX.

WORKS.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.

950	B.*	C.Y. paper.†	..	Asiatic Society, Calcutta.
-----	-----	--------------	----	----------------------------

--	--	--	--	--

Upanishad.—*Continued.*

54	N.‡	C. paper.§	..	Bábu Harischandra, Benares.
104	N.	C. paper.	..	Government of India.
120	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
140	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
24	N.	C. paper.	Sm. 1909	Bábu Harischandra, Benares.
350	N.	C. paper.	..	Government of India.
27	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
240	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
20	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
150	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
120	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
12000	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
16	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
210	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.

* Bengáli.

† Country yellow paper.

‡ Nágari.

§ Country paper.

Upanishad.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
96	Brahmavindu, U.	..	2	9
117	Chūlika, U. Dípiká.	Náráyana,	2½	24
86	Chūlika, U.	..	1½	10
42	Chhuriká, U.	..	2	9
37	Chákshusha, U.	..	5	4-5
97	Dhyánavindu, U.	..	2	9
434	Ekákshara, U.	..	2	7
112	Gánapatya Tápaní.	..	6	9
89	Garbha, U.	..	2	10
118	Garbha, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	5	30
33	Garuda, U.	..	4	78
34	Goloka Tápaní.	..	3	9
11	Gopála Tápaní.	..	6	12-13
28	Gopála Tápaní Dípiká.	Náráyana.	21	7-16
31	Gopíchandana, U. Dípiká.	..	4	13-15
111	Gopíchandana, U.	..	21½	9
41	Hañsa, U.	..	1	12-18
169	Hañsa, U. Dípiká,	S'añkaránanda.	6	11
454	Is'vara Gitá, U.	Vyása.	14	8
105	Jábála, U.	..	2½	9
172	Jábála, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	10	10-11
6	Jívanmukta, U.	Danta.	3	8-9
106	Kaivalya, U.	..	3½	9
108	Kálágnirudra, U.	..	1	9
109	Kṛishṇa, U.	..	1	9
54	Kaivalya, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	5	11-15
40	Mahá, U.	..	2	12-13
95	Nádavindu, U.	..	1	10
170	Náráyana, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	2	11
17	Náráyana, U.	..	3	10
94	Nílarudra, U.	..	2	9
433	Nírvána, U.	..	2	7
13	Nṛisīṇha Tápaní.	..	13	12-13
24	Nṛisīṇha Tápaní Bháshya.	S'añkara Ácharya	28	14
104	Paramahañsa, U.	..	1½	9

Upanishad.—*Continuad.*

Extent in Ślokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
36	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
990	B.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
24	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
30	N.	C. paper.	S. 1642	Bábu Harischandra, Benares.
17	N.	C. paper.	Sm. 1881	Bábu Harischandra, Benares.
36	N.	C. paper.	Sm. 1879	Bábu Harischandra, Benares.
47	N.	C. paper.	..	Government of India.
120	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
40	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
300	B.	C. paper.	.	Asiatic Society, Calcutta.
50	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
38	N.	C. paper.	Sm. 1909	Bábu Harischandra, Benares.
160	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
1000	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
175	N.	C. paper.	..	Bábu Hárishchandra, Benares.
85	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
20	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
160	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
445	B.	C. paper.	Sk. 1723	Government of India.
46	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
280	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
17	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
70	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
20	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
40	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
200	B.	C. paper.	..	Ráj Guru, Benares.
22	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
20	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
70	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
26	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
36	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
50	N.	C. paper.	...	Government of Bengal.
500	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
45	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.

Upanishad.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
49	Paramahaṇsa, U. Dīpikā.	Nārāyaṇa.	6	12-16
171	Paramahaṇsa, U. Dīpikā.	San̄karānanda.	13	10
51	Parivrājaka, U.	...	1	10
102	Piṇḍa, U.	...	1	9
90	Prāṇāgnihotra, U.	...	3	8
114	Rādhikā, U.	...	2 $\frac{1}{3}$	9
7	Rāma Tāpanī.	...	8	9
100	Sannyāsa, U.	...	2	9
59	Sandhyā, U. Vyākhyā.	...	3	10
146	Sarva, U.	...	4	6-7
50	Sīva, U.	Harihar.	7	8-10
56	S'rīrāmakās'ikā.	Ānandavana.	32	15-20
57	Subāla, U.	...	3	9-10
22	Tejovindu, U.	...	2	13
14	Tripurī, U.	S'aṅkara Āchārya	3	8
91	Vaitathya, U.	...	2 $\frac{1}{3}$	9
36	Vajrasūchī, U.	S'aṅkara Āchārya	6	6-9
110	Vāsudeva, U.	...	2 $\frac{1}{3}$	9
27	Vāsudevopanishad-Dīpikā.	Nārāyaṇa.	4	8-16
147	Vṛihajjābāla, U.	...	10	8
12	Vrihannarāyaṇa, U.	...	20	11
2	Vrihadāranyaka Bhāshya.	Sures'vara.	138	12
435	Yājñavalkya, U.	...	3	7
98	Yogas'ikshā, U.	...	1	9
99	Yogatattva, U.	...	1	9

I. e. VAIDIKA.

155	Ādhāna-prayoga.	Trymbak Bhaṭṭa	39	9
121	Adhvara-kāṇḍa.	...	50	8
122	Agnyādhāna-paddhati.	...	72	9-10
133	Amoghānandinī S'ik'shā.	...	3	9
38	Antyeshti-prayoga.	...	8	10-11
195	Aurdhadehika-paddhati.	Nārāyaṇa Bhaṭṭa	65	9
16	Baudhāyaniya-somaprayoga.	...	174	9

Upanishad.—*Continued.*

Extent in Ślokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
300	B.	C. paper.	Sm. 1626	Rāj Guru, Benares.
380	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
34	B.	C. paper.	...	Rāj Guru, Benares.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
48	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
24	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
168	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
36	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
80	B.	C. paper.	...	Rāj Guru, Benares.
46	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
30	B.	C. paper.	...	Rāj Guru, Benares.
1940	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
300	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
23	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
60	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
46	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
100	N.	C. paper.	Sm. 1909	Bábu Harischandra, Benares.
32	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
74	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
200	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
375	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
4215	N.	C. paper.	Sk. 1216	Pandit Vámanácharya, Benares.
70	N.	C. paper.	...	Government of India.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.

Vaidika.—*Continued.*

1100	N.	C. paper.	Sm. 1810	Asiatic Society, Calcutta.
900	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
3400	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
120	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
...	N.	C. paper.	Sm. 1819	Asiatic Society, Calcutta.
1100	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
3200	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.

Vaidika.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
46	Chayana-paddhati.	Nṛsiṅha.	72	10-11
120	Darsapaurṇamāsa-prāyas-chitta-kārikā.	..	39	10
61	Drāhyāyana-sūtra-tīkā.	Dhanvi Svāmi.	134	11
184	Dvādasāhahotra-prayoga.	..	145	8-10
197	Dvādasāha-prayoga-vṛtti.	..	4½	14-17
4	Grihya-smṛiti.	S'aṅkha.	73	11-12
18	Grihya-sūtra.	S'aṅkhāyana.	86	9
160	Hiranyakesī-sūtra prayoga ratna.	Mahādeva Somayāji.	51	9-10
113	Kalpa Sūtra.	Mās'aka Achārya.	68	7
134	Kausiki S'ikshā.	..	5	8-9
8	Liṅgapratishthā-vidhi.	..	5	11
132	Lomasi S'ikshā.	Garga Achārya.	6	7
199	Mahāvratā-prayoga.	..	2	12-15
135	Maṇḍuka S'ikshā.	Maṇḍuka.	10	9
136	Nāradya S'ikshā.	Nārada.	15	9
45	Parva-nīrṇaya.	..	20	12-13
200	Pāsukādi-hotra-prayoga-sūtra	..	22	15-16
198	P. " "	..	—	4
32	P. " "	..	103	11-12
26	Prayoga-sāra.	Kes'ava Svāmi.	106	14-15
188	Rudra-bhāshya.	Sāyana Achārya.	27	8-9
187	Rudra-paddhati.	Nārāyana Bhaṭṭa.	62	8-10
9	S'ikshā-vivarana.	Sobhākara.	23	13
174	Snāna-paddhati. [drīkā.	Harihara.	18	11-12
165	Srauta-prāyas'chitta-chan-	Viś'vanātha Bhaṭṭa.	54	7-8
186	Subodhīnī.	..	73	13
152	Subodhīnī.	..	190	11
3	Tribhāshya-ratna.	..	153	6-7
273	Vaiś'vādi-mantra-vyākhyā.	..	27	6
107	Vedānūvachana.	..	1	10
151	Vidhyaparādha-prāyas'chitta	..	24	10
161	Vishṇugūḍha.	Vishṇu Upādhyāya.	137	7-10
196	Vrihaspati-sava-prayoga.	Govinda.	2	15-16

Vaidika.—Continued.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1500	N.	C. paper.	Sm. 1577	Asiatic Society, Calcutta.
800	N.	C. paper.	Sk. 1866	Asiatic Society, Calcutta.
..	N.	C. paper.	..	Vámana Acharya, Benares.
2500	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
180	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
2000	N.	C. paper.	Sm. 1610	Bábu Sítalapasád, Benares.
1700	N.	C. paper.	Sm. 1774	Bábu Sítalapasád, Benares.
1100	N.	C. paper.	Sm. 1718	Asiatic Society, Calcutta.
1090	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
80	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
83	N.	C. paper.	Sm. 1825	Bábu Sítalapasád, Benares.
58	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
76	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
184	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
250	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
950	N.	C. paper.	Sm. 1815	Asiatic Society, Calcutta.
1000	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
5	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
3000	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
4300	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
163	N.	C. paper.	Sm. 1775	Asiatic Society, Calcutta.
1100	N.	C. paper.	Sm. 1838	Asiatic Society, Calcutta.
720	N.	C. paper.	Sm. 1634	Bábu Sítalapasád, Benares.
470	N.	C. paper.	Sm. 1912	Asiatic Society, Calcutta.
460	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
2629	N.	C. paper.	Sm. 1814	Asiatic Society, Calcutta.
5650	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
2140	N.	C. paper.	Sm. 1643	Bábu Sítalapasád, Benares.
300	B.	C. paper.	..	Rájá Jatindramohan Tagore Cal.
20	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
460	N.	C. paper.	Sm. 1866	Asiatic Society, Calcutta.
2200	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
75	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.

II. AITIHAŚIKA

II. a. ITIHĀŚA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
403	Dhruvānanda-matavyākhyā.	Gopāla S'armā.	122	10
153	Garga Sañhitā.	Garga Āchārya.	531	..
156	Itihāsa-samuchchaya.	..	143	8-9
400	Mahāvaiśāvali.	Dhruvānanda Miś'ra.	115	6-7
402	Miś'ra.	Miś'ra Āchārya.	128	5-6
314	Nirdosha-kula-sārāvali.	..	386	9-12
404	Phuliyākula.	..	8	5-6
76	Rājā-sūrijanacharita Kāvya.	Chandra-s'ekhara.	87	10

II. b. PURĀṆA.

181	Agni, P.	Vedavyāsa.	330	9-10
370	Chandī, P.	Mārkaṇḍeya. [bha.	92	5-6
357	Chandī-ṭikā.	Kāmadeva Kavivalla-	52	7-10
480	Gaṅgā-stava.	..	10	6
149	Kālikā, P.	Vedavyāsa.	221	10-11
359	Mahābhāgavata.	..	191	5-10
333	Purāna-sarvasva.	Purusottama.	331	4-9
374	Satyanārāyaṇa-vratākathā.	S'ukadeva.	9	6
344	S'ilā-māhātmya.	..	7	57
123	S'iva Purāṇa.	Vedavyāsa.	747	14
326	Vidvanmanoramā.	Gourīvara S'arm'a.	71	6-7
414	Vṛihaddharma, P.	..	15	7
506	Vṛihannāradiya Purāṇa.	..	119	7

III. KĀVYA

III. a. KĀVYA.

305	Ananda-taraṅgiṇi.	Vechārāma Nyāyālaṅ-	96	4-11
301	Bāla-bodhini.	Chaitanya Dāsa. [kāra.	41	9
519	Bālakrihṇāśṭaka.	Satakarana Āchārya.	2	3-6
79	Bhāminīvilāsa-kāvya.	Jagannātha.	7	13
441	Chaura-kāvya.	Chora.	6	6-11
68	Damayantī-kathā.	Trivikrama Bhaṭṭa.	140	9

S'ASTRA.

Itihāsa.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
..	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
1300	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
100	N. C. Y. paper.	Sk. 1361	..	Pandit Lohārām S'iroratna, Krishnanagar.
2120	B. C. Y. paper.	Sk. 1763	..	Pandit Lohārām S'iroratna, Krishnanagar.
6000	B. C. Y. paper.	Sk. 1673	..	Pandit Lohārām S'iroratna, Krishnanagar.
520	B. C. Y. paper.	Pandit Lohārām S'iroratna, Krishnanagar.
9000	B. C. Y. paper.	Pandit Lohārām S'iroratna, Krishnanagar.
..	N. C. paper.	Bābu Harischandra, Benares.

Purāna.—*Continued.*

15000	B. C. paper.	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
12400	B. C. Y. paper.	Rājā Satís'achandra, Krishnanagar.
1000	B. C. Y. paper.	Rājā Satís'achandra, Krishnanagar.
205	B. C. paper.	Government of India.
3600	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
4000	B. C. Y. paper.	Rājā Satís'achandra, Krishnanagar.
8300	B. C. Y. paper.	Sk. 1593	..	Rājā Satís'achandra, Krishnanagar.
500	B. C. Y. paper.	Rājā Satís'achandra, Krishnanagar.
100	B. C. Y. paper.	Bābu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
23093	N. C. paper.	Sm. 1924	..	Asiatic Society, Calcutta.
2500	B. C. Y. paper.	Bābu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
600	B. C. Y. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
3717	B. C. Y. paper.	Government of India.

S'ASTRA.

Kāvya.—*Continued.*

2000	B. C. Y. paper.	Sk. 1721	..	Pandit Tárakanáth Tarkaratna, Hugli.
800	B. C. Y. paper.	Pandit Tárakanáth Tarkaratna, Hugli.
46	.. C. Y. paper.	Novinachandra Bhattácharya, Kumár- hatta Sivergali, Halisahara.
..	N. C. paper.	Bābu Harischandra, Benares.
436	B. C. Y. paper.	Government of India.
..	N. C. paper.	Sm. 1914	..	Bābu Harischandra, Benares.

Kāvya.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
458	Gaṅgāśhṭaka.	Válmíkí.	1	9
455	Gaṅgāśhṭaka.	S'aṅkara Achárya.	1	7
83	Harivilása Kāvya.	Lolimbarāja.	18	10
80	Kalávilása Kāvya.	Kshemendra.	20	14
358	Kávyakámadhenu-tíká.	Vopadeva.	52	1-6
62	Mádhvavijaya-mahákāvya.	Náráyana.	59	12
399	Meghadútārtha-muktávalí.	Viś'vanátha Miś'ra.	26	10-11
75	Rámakrishṇa Kāvya.	Súrya Paṇḍita.	19	7
302	Ráma-lílodaya.	Rámakánta.	91	33
74	Rádhávinoda Kāvya.	Rámchandra Kavi.	11	9
190	Rámasundara Kāvya. [kara.	Sundara Deva.	24	11
10	Satyanátha-máhátmya-ratná-	S'aṅkara Achárya.	117	6-15
52	Saptas'lokí-vivṛiti.	Hariráya.	23	9-10
78	Sítaráma-vihára Kāvya.	Lakshmaṇa Somayáji	42	11
25	Sítaráma-vihára Kāvya.	Vaidyanátha Súri.	157	11
397	Subodhá.	Bharata Sena.	27	9-10
221	Tattvadípiká.	Bhágíratna Miś'ra.	35	3-8

III. b.—NĀṬAKA. DRAMA.

124	Chandra-prabhá.	...	48	9
65	Dharmavijaya.	S'uklábha Deva.	46	9
85	Dhúrtasamágama.	Jyotís'vara. [ta.	14	7
63	Jánakiparinaya.	Rámabhadra Díkshi-	125	8
154	Karṇasundari.	...	60	5
84	Karpúramanjarí.	Rajanívallabha.	48	6
58	Kimpancha-charita.	...	29	8
64	Kṛishṇabhakti-chandriká.	Ananta Deva.	33	8
44	Mukundánanda.	Kálípati.	71	8
125	Mundita-prahasana.	S'iva Jyotirvit.	34	9
66	Satsaṅga-vijaya.	Vaidyanátha.	19	10
119	Uparágodayá.	Rudrachandra Deva.	19	7
116	Vasanta-tilaka.	Varadá Achárya,	39	8
129	Vijaya-párijáta.	Harijívana.	147	6

Kāvya.—Continued.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
36	B. C. paper.	Government of India.
27	B. C. paper.	Government of India.
..	N. C. paper.	Bábu Harischandra, Benares.
...	B. C. paper.	Sm. 1821	...	Bábu Harischandra, Benares.
800	B. C. Y. paper.	Rájá Sátis'achandra, Krishnanagar.
...	N. C. paper.	Bábu Harischandra, Benares.
1400	B. C. Y. paper.	Pandit Lohárám S'íroratna, Krishnanagar.
...	N. C. paper.	Bábu Harischandra, Benares.
4500	B. C. paper.	Sk. 1780	...	Pandit Tárakanáth Tarkaratna, Hugli.
...	N. C. paper.	Bábu Harischandra, Benares.
700	N. C. paper.	Sm. 1762	...	Asiatic Society, Calcutta.
3000	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
550	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
...	N. C. paper.	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Bábu Harischandra, Benares.
1300	B. C. Y. paper.	Pandit Lohárám S'íroratna, Krishnanagar.
...	B. C. paper.	Rájá Sátis'achandra, Krishnanagar.

Náṭaka. Drama.—Continued.

...	N. C. paper.	Sm. 1915	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
..	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1657	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1915	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1918	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1730	Bábu Harischandra, Benares.

III. c. CHAMPU.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
69	Aniruddha-charita.	Devarāja.	202	9
67	Champú-kāvya.	Nīlakaṇṭha Dīkshita.	147	7
70	Champú-rāmāyana.	Lakshmana.	74	8
72	Gopāla-champú.	Jīvarāja.	45	14
115	Mādhava-champú.	Chiranjīva.	30	8
81	Pārijāta-harana-champú.	Krishṇa Kavi.	33	9
73	Rāmachandra-champú.	Viśvanātha Sīṅha.	43	15
71	Vālakrishṇa-champú.	Jīvana Kavi.	182	12

III. d. KOSHA-KAVYA.

427	S'ānti-s'ataka.	...	12	6
77	Saptas'atī.	Govardhana Āchārya.	59	8

III. e. UPĀKHYANA. TALES.

82	Mādhavānalopākhyāna.	...	70	10
130	Sīṅhāsana-dvātriṅśat-kathā.	...	65	8
126	Vetāla-panchaviṅśati.	S'iva-dāsa.	40	11-14
127	Ditto.	S'iva-dāsa Bhaṭṭa.	50	9
128	Ditto.	Jambhala Bhaṭṭa.	52	18

IV. ABHIDHANA.

315	Des'īya-rāja-s'ekhara-kosha.	Panchānana Bhaṭṭa- ^[chārya.]	3	3-7
471	Dvirūpa-kosha.	Purushottama Deva.		6
354	Nānārtha-s'abda.	Mathures'a.	58	6
223	S'abdabheda-prakās'a.	S'iva.	3	5
348	Sakāra-bheda.	Purusottama Deva.	2	9-10
351	U'smaviveka.	Gada Sīṅha.	9	4-8

Champú.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
...	N.	C. paper.	Sm. 1915	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sk. 1770	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sk. 1914	Bábu Harischandra, Benares.

Kosha-kávyā.—*Continued.*

234	B.	C. Y. paper.	1775	Government of India.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.

Upákhyāna.—*Continued.*

...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
1730	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
1400	N.	C. paper.	Sm. 1652	Bábu Harischandra, Benares.
1200	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Rájendralála Mitra, Calcutta.
14000	B.	C. paper.	Sm. 1926	Bábu Rájendralála Mitra, Calcutta.

LEXICOGRAPHY.

90	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
80	B.	C. paper.	...	Government of India.
2000	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	B.	C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
81	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
250	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

V. VYAKARANA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
449	Āsubodha-ṭikā.	Durgādāsa.	137	7-9
515	Duga-vākya-prabodha.	Kulachandra.	72	4
423	Harināmāmṛita.	Jīva Gos'vāmi.	31	7
514	Kātantrapariśiṣṭa.	Srīpati Datta.	112	6
345	Kātantra-vṛitti.	Srīpati Datta.	144	10-12
513	Kātantravṛitti-tikā.	Durgasiṁha.	179	7
53	Mahābhāṣya.	Patanjali.	1101	9-10
352	Mugdhabodha-pariśiṣṭa.	Kāśis'vara.	93	4
395	Mugdhabodha-ṭikā. [dhāra.	Rāmānanda Āchārya.	83	5-9
158	Sabdendu-s'ekhara-doshod-	Manyu-deva.	102	9-10

VI. CHHANDAS.

1	Chhandas Sutra.	Piṅgala.	52	7-8
191	Piṅgala S'āstra.	16	15
157	Sukavi-hṛidayānandinī.	Sulhana.	54	11-13
19	Vaidika-chhanda-prakās'a.	Vināyaka.	12	10-14
166	Vṛitta-ratnākara.	Kedāra Bhaṭṭa.	8	10-12

VII. ALANKARA.

321	Kavya-prakās'a-rahasya-prakās'a.	Rāmānātha Vidyāvāchaspati.	116	7-8
297	Kāvyaḍars'a-vyākhyā.	6	8-9

VIII. JYOTIH S'A'STRA.

250	Adbhuta-charita.	Īs'vara.	14	7
465	Adbhuta Śārasaṅgraha.	Navadvīpa.	20	6
350	Divyachuḍā-maṇi.	Chūdāmaṇi.	15	2-7
327	Grantha-saṅgraha.	Prajāpati Dāsa.	14	5-8
487	Grantha-saṅgraha.	Prajāpati Dāsa.	10	9-10
226	Jyotih-sāra. [karana.	Halāyudha Mīs'ra.	11	5-7
349	Kerali-sammata-koshṭhipro-	Kerali.	10	5-7
323	Koshṭhi-pradīpa.	S'rīnātha Bhaṭṭa.	18	7-9
204	Muhurta-sarvasva.	Raghuvira.	26	11-12
341	Nārāyaṇiya-prasnāvali.	5	6-7

GRAMMAR.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
4315	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
760	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
581	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
3219	B.	C. Y. paper.	..	Government of India.
5000	B.	C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
5340	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
22000	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
800	B.	C. Y. paper.	Sk. 1709	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
1230	B.	C. Y. paper.	Sk. 1622	Pandit Lohārām Sīroratua, Krishna-
2500	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta. [nagar.

VERSIFICATION.

1275	N.	C. paper.	Sm. 1832	Vāmana Āchārya, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bābu Harischandra, Benares.
1000	N.	C. paper.	...	Asiatic Society of Bengal.
340	N.	C. paper.	...	Bābu Sitalaprasād, Benares.
200	N.	C. paper.	Sk. 1801	Asiatic Society of Bengal.

RHETORIC.

1800	B.	C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
300	B.	C. Y. paper.	...	Pandit Kalikrishna Gaṅgopādhyā, Mahārājnagar Vicrampur, Dhākā.

ASTRONOMY AND ASTROLOGY.

393	B.	C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
390	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
400	B.	C. Y. paper.	...	Bābu Umānanda Rāy, Krishnanagar.
200	B.	C. Y. paper.	...	Bābu Umānanda Rāy, Krishnanagar.
235	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
...	B.	C. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
250	B.	C. Y. paper.	...	Bābu Umānanda Rāy, Krishnanagar.
250	B.	C. Y. paper.	...	Bābu Umānanda Rāy, Krishnanagar.
450	N.	C. paper.	Sm. 1818	Asiatic Society, Calcutta.
125	B.	C. Y. paper.	...	Bābu Umānanda Rāy, Krishnanagar.

Jyotih S'āstra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
162	Párasíka-prakás'a.	Vedānga Rāva.	21	13
324	Panchapakshi-tíkā.	Rāghavanandana.	20	9
488	Prasna-Kaumudī,	Vibhākara Āchārya.	10	8
328	Sakunadīpikā.	Gaṇeśa.	6	8
337	Sārāvalī.	Kalyāna Varmā.	103	6-7
306	Siddhānta-manimanjarī.	Vechārāma Nyáyalañkara.	22	3-9
420	Sisū-bodhinī.	Síva Chakravartī.	69	4
325	Suddhi-dīpikā.	S'rínivāsa.	85	4-5
225	Ulkādisvarupa.	Síva.	18	7-8
47	Yoga-yātrā-vivarāṇa.	Bhaṭṭotpala.	61	10-11

IX. SMRITI.

138	Āchāra-dīpa.	Nāgadeva Bhaṭṭa.	53	10-11
311	Āchāra-mālā.	Nidhirāma Sarmā.	42	6-7
5	Dānachandrikā.	Dīvākara Bhaṭṭa.	116	9
278	Dānasāgara.	Vallāla Sena.	229	8
312	Dānavākyāvalī.	...	109	6-7
413	Dolārohana-paddhati.	Vidyānivāsa.	37	6
275	Dvaita-nirṇaya.	Vāchaspati Miśra.	102	7
475	Gāyatri-hridaya.	... [nana.]	6	5
277	Kāla-nirṇaya.	Gopāla Nyāyapañchā-	42	6
201	Karma-paddhati.	...	20	9-10
376	Kṛitya-rāja.	...	72	5-8
426	Madana-pārijāta.	Vis'ves'vara Bhaṭṭa.	81	7
29	Mantrārtha-bhāshya.	...	9	12
279	Nirṇayāmṛita.	Súrya Sena.	68	6
393	Pipitakidvādas'ivṛata.	...	4	5
43	Pratāpa-nārasīṇha.	Rudra Deva.	45	9-10-11
415	Prayaschitta-viveka.	Sulapāni Bhaṭṭa.	156	7-8
346	Rāja-dharma-kaustubha.	Ananta Deva.	79	6-8
338	Rasayātrā-paddhati.	Raghunandana.	4	4-6
185	Sambandha-nirṇaya.	Gopāla Nyāyapañchā-	7	10-11
		nana.		

Jyotih S'ástra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
...	N. C.	paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
200	B. C.	Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
345	B. C.	Y. paper.	...	Government of India.
100	B. C.	Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
3100	B. C.	Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
400	B. C.	Y. paper.	Sk. 1737	Pandit Tárakanátha Tarkaratna, Hugli.
700	B.	Palm leaf.	Sk. 1579	Government of India.
1000	B. C.	Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	B. C.	paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1800	N. C.	paper.	Sm. 1853	Asiatic Society, Calcutta.

LAW.

850	N. C.	paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
800	B. C.	Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
2300	N. C.	paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
3500	B. C.	paper.	Sk. 1728	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
1500	B. C.	Y. paper.	Sk. 1685	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
500	B. C.	paper.	...	Government of India.
2500	B. C.	paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
90	B. C.	Y. paper.	...	Government of India.
500	B. C.	paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
350	N. C.	paper.	Sm. 1638	Asiatic Society, Calcutta.
2500	B. C.	Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1913	N. C.	paper.	...	Government of India.
250	N. C.	paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
700	B. C.	paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
80	B. C.	Y. paper.	...	Pandit Lohárám S'iroratua, Krishnanagar.
1200	N. C.	paper.	Sk. 1724	Asiatic Society, Calcutta.
4000	B. C.	paper.	Sk. 1737	Asiatic Society, Calcutta.
1600	B. C.	Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
80	B. C.	Y. paper.	Sk. 1749	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	N. C.	paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.

Smṛiti.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
298	Saṅkalpa-chandrikā.	Raghunandana.	4	4-7
339	Saṅkalpa-durga-bhañjana.	Chandrasekhara.	9	7-8
15	Saṅskāra-paddhati.	Kamalākāra.	62	8-9
159	...	Kamalākāra Bhaṭṭa.	60	8-9
276	5	7
272	Sāra-saṅgraha.	Chandrasekhara Vāchaspati.	103	6
518	Smṛiti-chandra.	Bhavadeva Nyāyālaṅkāra.	114	7-11
320	Smārta-vyāvasthārnava.	Raghunātha.	44	4-6
430	Srāddhavidhi.	Vāchaspati Miśra.	56	6
20	Suddhi-chandrikā.	Kṛṣṇa Bhaṭṭa.	14	9-10
21	Suryārghya-dāna-paddhati.	...	15	9
150	Triṅśāchchhloki-vivarāṇa-sāroddhāra.	S'ambhu Bhaṭṭa. [na.	39	12
296	Vākya-tattva.	Siddhānta Pañchāna-	13	5-6
439	Vāstu-homa.	...	4	4-5
401	Vyavasthā-sāra.	Nārāyaṇa Śarmā.	145	6-7
307	Yatyāchāra-saṅgraha.	Viśveśvara Śarasvatī.	1	11
418	Yati-bhūṣaṇī.	Rāmānanda Tīrtha.	10	7
271	Yukti-kalpa-taru.	Bhoja Narapati.	73	7

X. SANGITA ŚĀSTRĀ.

322	Pañchamasāra-saṅhitā.	Nārada.	11	3-5
389	Saṅgita-dāmodara.	Subhāṅkara.	121	4
318	Saṅgita-nārāyaṇa.	Purusottama-Miśra.	80	5-7

XI. ŚILPĀ ŚĀSTRĀ.

--	--	--	--	--

Smṛiti.—Continued.

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
100 B.	C. Y. paper.	Pandit Kálīkrishṇa Gaṅgopádhyāya, Maharanagar, Vicrampura, Dacca.
500 B.	C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1140 N.	C. paper.	Sm. 1791	...	Asiatic Society, Calcutta.
800 N.	C. paper.	Sm. 1760	...	Asiatic Society, Calcutta.
380 B.	C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
2000 B.	C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
72 B.	C. Y. paper.	Ishanchandra Chudámani, Kumarhatta-validamata Hálisahara, 24-Pergunnahs.
900 B.	C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1700 B.	C. Y. paper.	Nimáichandra Shiromoni, Krishnanagar.
325 N.	C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
260 N.	C. paper.	Sk. 1695	...	Asiatic Society, Calcutta.
1200 N.	C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
260 B.	C. Y. paper.	Pandit Kálīkrishṇa Gaṅgopádhyāya, Maharajanagar, Vikrampur, Dacca.
56 B.	C. Y. paper.	Government of India.
100 B.	C. Y. paper.	Sk. 1720	...	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
25 B.	C. Y. paper.	Bábu Hitlala Mis'ra, Mánkár, Burdwan.
170 B.	C. Y. paper.	Government of India.
2016 B.	C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.

MUSIS.

200 B.	C. Y. paper.	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
5000 B.	Palm leaf.	Sk. 1643	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1500 B.	C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

ART.

--	--	--	--	--

XII. KĀMA S'ĀSTRA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
183	Kāma-sūtra.	Vātsyāyana.	60	17
375	Pañchasāyaka.	Jyotirīśvara.	43	5

XIII. DARSANA

XIII. a. SĀṆKHYA S'ĀSTRA.

468	Sāṅkhya-kaumudī.	Rāma-Kṛishṇa.	40	5
-----	------------------	---------------	----	---

XIII. b. NYĀYA S'ĀSTRA.

495	Anumiti Rahasya.	Mathurānātha Tarkavāgīś'a.	9	8
366	Akhyātavāda Tippanī.	Bhavananda Tarkavāgīś'a.	45	5-6
144	Apeksha-budheranekatva-saṅkhyā-hetutva vichāra.	...	4	15 16
137	Balabhadra-sandarbhā.	Balabhadra.	18	8-9
143	Laukika-vishayatā Vichāra.	...	4	15-16
365	Dārthakhaṇḍana-Tippanī.	Rāmabhadra Sārva-bhauma.	30	5-6
511	Pakshatā Tippanī.	Jagadīś'a Tarkalaṅkāra.	26	7
505	Pakshatā Rahasya.	Mathurānātha Tarkavāgīś'a.	7	8
139	Pramāṇa-paddhati.	Jayatirtha.	38	9
517	S'abda-chintāmanyāloka.	Jayadhara Upādhyāya Tarkachūdāmaṇi Miś'a.	133	6
367	Sabdakhaṇḍa Tippanī.	Mathurānātha.	47	6-9
194	Sabdāsakti-prakāsikā-prabodhini.	Rāmabhadra Siddhānta-vāgīś'a.	43	12
396	Sabdārthasāra-mañjarī.	Jayakṛishṇa S'armā.	28	5-6
499	Sāmānyābhāva Rahasya.	Mathurānātha Tarkavāgīś'a.	2	8

EROTICS.

Extent in S'lokas. Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1250 N. C. paper.		Sk. 1791	Asiatic Society, Calcutta.
1052 B. C. Y. paper.		...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

S'A'STRA.

Sáñkhya S'ástra.—*Continued.*

760 B. C. Y. paper.	...	Government of India.
---------------------	-----	----------------------

Nyáya S'ástra.—*Continued.*

325 B. C. Y. paper.	...	Government of India.
1230 B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
140 N. C. paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.
272 N. C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
140 N. C. paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.
500 B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanag
280 B. C. Y. paper.	...	Government of India.
343 B. C. Y. paper.	...	Government of India.
800 N. C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
4256 B. C. Y. paper.	...	Government of India.
1600 B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1300 N. C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
500 B. C. Y. paper.	Sk. 1775	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
88 B. C. Y. paper.	Sk. 1697	Government of India.

Nyāya S'āstra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
504	Sámānyalakṣhaṇā Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	10	8
509	Sámānyābhāva Ṭippaní.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	7	9
394	Samāsa-vāda.	Govinda Chakravartí.	17	6
516	Siddhāntadīpa.	Mahes'vara Bhaṭṭāchārya.	61	5
497	Sīṅha-vyāghra Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	2	8
510	Sīṅha-vyāghra Ṭippaní.	Jagadís'a Tarkalāṅkára.	5	9
142	Smṛiti-saṅskara-víchāra.	..	9	15-17
164	Tarkāmrita-taraṅginí.	Mukunda Bhaṭṭa.	26	12
512	Tára-rahasya-vṛttiká.	S'aṅkara Achārya.	121	6
502	Tarka Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	6	8
507	Tarka Ṭippaní.	Jagadís'a Tarkalāṅkára Bhaṭṭāchārya.	10	9
145	Vāyu-pratyakṣa-víchāra.	...	2	16
500	Viśeshavyāpti Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	13	8
498	Vyadhikarāṇa-dharmāvachchhinnābhava.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	5	8
501	Vyāptigrāhopāya Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	9	9
496	Vyāptipañchaka Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	6	8
503	Vyāptyanugama Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	2	8
508	Vyāptyanugama Ṭippaní.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	7	9

XIII. c. VAIS'ESHIKA S'ĀSTRA.

--	--	--	--	--

XIII. d. MIMĀÑSĀ S'ĀSTRA.

299	Mimāñsā-nyāya-prakásá.	Āpadeva.	53	10-13
-----	------------------------	----------	----	-------

Nyāya S'āstra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
400	B. C. Y. paper	Government of India.
187	B. C. Y. paper.	Government of India.
400	B. C. Y. paper.	Sk. 1775	Pandit Lohárám S'íroratna,	Krishnanagar.
587	B. C. Y. paper.	Government of India.
82	B. C. Y. paper.	Government of India.
75	B. C. Y. paper.	Government of India.
350	N. C. paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.	
360	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
2500	B. C. Y. paper.	Government of India.
249	B. C. Y. paper.	Government of India.
721	B. C. Y. paper.	Government of India.
75	N. C. paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.	
572	B. C. Y. paper.	Government of India.
210	B. C. Y. paper.	Government of India.
408	B. C. Y. paper.	Government of India.
264	B. C. Y. paper.	Government of India.
100	B. C. Y. paper.	Government of India.
80	B. C. Y. paper.	Government of India.

Vais'eshika S'āstra.—*Continued.*

--	--	--	--	--

Mimāṃsā Ś'āstra.—*Continued.*

2500	B. C. Y. paper.	...	Pandit Tárakanátha Tarkaratna,	Hugli.
------	-----------------	-----	--------------------------------	--------

XIII. e. VEDĀNTA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
483	Aparokshānubhūti.	S'aṅkara Āchārya.	4	10-13
176	Ātmajñānopades'avidhi.	S'aṅkara Āchārya.	2½	11
175	Bāla-bodhinī. [s'ini.	S'aṅkara Āchārya. [ti.	4	9-11
177	Bāla-bodhinī-bhāva-prakā-	Rāmachandra Sarasva	13	10-13
419	Dars'ana-kalikā.	Rāmānanda Tīrtha.	5	8
300	Muktitattva.	Rāmānanda S'vāmī.	24	6-9
308	Pañchīkaraṇa Vārttika.	Súres'vara Āchārya.	8	8-16
309	Prasthāna-bheda.	Madhusūdana Saras-	5	12
303	Siddhānta-gītā.	... [vati.	9	7-22
343	Siddhānta Saṅgraha.	Apyayī Dikshita.	46	2-12
60	Siddhānta-les'aṭīkā. [dha.	...	72	15
30	Tattva-prakās'ikā-bhāva-bo-	Raghuttama Yati.	361	...
189	Uttaragītā Bhāshya.	Gauḍapāda Āchārya.	31	9-11
178	Vakyavritti.	S'aṅkara Āchārya.	8	11
340	Vásishṭhasāra.	...	16	7-8
342	Vedāntārtha-saṅgraha.	S'rírāma S'armā.	16	9-12
48	Vivaraṇaprameya-saṅgraha.	...	88	10

XIII. f. YOGA.

251	Dattātreyā Saṅhitā.	Dattātreyā.	9	6
254	Gheraṇḍa Saṅhitā.	Gheraṇḍa.	19	6
451	Goraksha-s'ataka.	...	4	11
249	Haṭha-dīpikā.	Svātmārāma.	14	8
412	Nādi-jñāna-dīpikā.	...	3	9
213	Yoga-chandrikā.	...	7	6-7
453	Yoga-vivaraṇa.	Vas'ishṭha.	8	6-8

XIII. g. DĀRSANIKĀ.

167	Tatvaparakāsa.	Bhoja Deva.	5	9
-----	----------------	-------------	---	---

Vedānta.—*Continued.*

Extent in Ślokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
152	B. C. Y. paper.	Government of India.
48	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
90	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
550	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
80	B. C. Y. paper.	Government of India.
720	B. C. Y. paper.	Paṇḍit Tārakanātha Tarkaratna, Hugli.
100	B. C. Y. paper.	Bābu Hitlāla Miśra, Mánkar, Burdwan.
66	B. C. Y. paper.	Bābu Hitlāla Miśra, Mánkar, Burdwan.
2700	B. E. paper.	Sk. 1787	...	Paṇḍit Tārakanātha Tarkaratna, Hugli.
1200	B. C. Y. paper.	Bābu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	N. C. paper.	Paṇḍit Vámana Achárya, Benares.
9580	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
600	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
250	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
320	B. C. Y. paper.	Bābu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
500	B. C. Y. paper.	Bābu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
2350	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.

Yoga.—*Continued.*

225	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
456	B. C. Y. paper.	Government of India.
328	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
448	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
70	B. C. paper.	Sk. 1729	...	Government of India.
...	B. C. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
228	B. C. paper.	Government of India.

Dársanika.—*Continued.*

95	B. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
----	--------------	-----	-----	----------------------------

XIV. BHAKTI

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
421	Bhagavadbhakti-vilása.	Gopála Bhaṭṭa.	41	10-13
192	Sadáchára-saṅgraha.	...	98	11-13
422	S'ribhakti-ratnávalí.	Vishṇu Puri.	104	7
243	Urdhvámñáya Sañhitá.	Nárada.	14	9

XV. TANTRA

319	Āchárasára-prakarana.	...	22	5
470	Achárasára T.	...	5	6
269	Āgama-chandriká.	Rámakrishṇa.	61	7
263	Āgamasára.	Raghumani.	109	7
330	Anandadīpaní-ṭiká.	Brahmánanda Sarasvatí.	35	5-6
456	Annadákálpa. [stava.	...	47	7
379	Annapurná-sahasra-náma-	...	9	6-8
388	Ashtádas'ottara-s'atas'loki.	S'ivachandra.	20	4
440	Bhagavatí-gitá.	...	10	9-10
378	Bhaváni-stava-s'ataka.	...	9	3-6
408	Brahmajñána-mahátantra.	...	17	11
411	Brahmajñána T.	...	5	8
294	Brahmánḍa T.	Náráyana.	17	7
266	Chintámani T. [tra.	...	11	7
353	Dakárádi-sahasranáma-sto-	...	20	5-6
91	Dakshíná-kalpa.	[vágís'a. Haragovinda Tantra-	53	8
459	Deví-kavacha.	...	2	10
461	Durgá-dádináma-stotra.	...	12	8
476	Gaurí-kanchuliká.	...	15	7
481	Gáyatribráhmaṇollása T.	...	38	6
398	Graha-yámala T.	...	43	5-10
445	Guru-gitá. [ṭiká.	...[chaspati.	6	7-10
329	Gurupáduká-pañchaka-stotra.	Durgádása Vidyává-	8	5-6
424	Ísána Sañhitá.	...	9	5
381	Japa-rahasya.	...	1	7-9
286	Jñánánanda-taranginí.	S'íromani.	130	8
444	Jñána T.	...	8	6-7

S'A'STRA.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1760	B. C. Y. paper.	Government of India.
3600	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
2086	B. C. Y. paper.	Sk. 1640	...	Government of India.
252	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.

S'A'STRA.

250	B. C. Y. paper.	Sk. 1693	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
95	B. Y. paper.	...	Government of India.
1525	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
3052	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
800	B. C. Y. paper.	Sk. 1743	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
700	B. C. paper.	...	Government of India.
200	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
160	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
78	B. Y. paper.	...	Government of India.
150	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
340	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
120	B. C. Y. paper.	Sk. 1729	Government of India.
200	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
264	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
200	B. C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
1000	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
75	B. C. paper.	...	Government of India.
246	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
330	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
825	B. C. paper.	...	Government of India.
400	B. C. Y. paper.	...	Pandit Lohárám S'íroratna, Krishnanagar.
195	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
120	B. C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
181	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
50	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
2000	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
83	B. C. Y. paper.	...	Government of India.

Tantra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
265	Kavalya T.	...	7	8
362	Kálárkarudra puja-paddhati.	...	8	6-7
335	Káliká-máhátmya.	..	12	5
416	Káli-stavarāja.	...	2	6-7
409	Káli-sahasranāma-stotra.	...	5	6-8.
313	Kāmarūpiya-nibandha.	...	80	3-6
270	Kaulikārchana-dīpikā.	Jagadānanda.	62	8
331	Krama-chandrikā.	Ratnagarbha Sārva-	74	7-8
290	Kulārṇava T.	...[bhauma.	69	9
372	Kumārikavachollāsa.	...	3	5-6
473	Karpūra-stava-ṭikā.	...	9	8
288	Lingārchana T.	...	69	5-6
391	Mohākālarudrodita-stotra.	...	2	5-6
356	Mahāsoḍhā-nyāsa.	...	9	7-8
382	Mahāsoḍhā-nyāsa.	Virupāksha.	9	7-8.
289	Mahā-nirvāna T.	...	125	6
380	Mālā-saṅskāra.	...	1	4-5
193	Mānasa-pūjana.	Vijayarāma Āchārya.	26	9-10
425	Mātrikā-kosha.	...	9	10
469	Muṇḍamālā T.	...	13	5
293	Nigama-kalpa-druma.	...	36	4
407	Nigama-tattva-sāra.	...	4	9-14
463	Nīla T.	...	25	7
285	Nirottara T.	...	108	4
363	Nisācharapuja-paddhati.	...	2	7-8
373	Padma-puspāñjalī-stotra.	S'aṅkara Āchārya.	8	4-6
295	Pichchhilā T.	...	19	7
446	Piṭha-nirṇaya.	...	7	3
460	Purascharaṇa-viveka.	...	3	6-8
457	Purascharaṇa-rasollāsa.	...	32	7
450	Purascharaṇa-vidhi.	...	2	10
452	Purnānanda-chakra-nirūpa-	RāmavallabhaS'armā.	12	10
383	Rādhā T. [na-ṭikā.	...	6	5
406	Kāma-rupayātrā-paddhati.	Holirāma S'armā.	89	7
292	Rudra-yāmala T.	...	258	7

Tantra.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
224	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
100	B. C. Y. paper.	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
230	B. C. Y. paper.	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
36	B. C. Y. paper.	Government of India.
100	B. C. Y. paper.	Government of India.
1000	B. Palm leaf.	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
1860	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
2220	B. C. Y. paper.	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
2000	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
80	B. C. Y. paper.	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
126	B. C. paper.	Sk. 1726	...	Government of India.
1000	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
50	B. C. Y. paper.	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
150	B. C. Y. paper.	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
200	B. C. Y. paper.	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
3600	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
20	B. C. Y. paper.	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
450	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
270	B. C. Y. paper.	Sk. 1727	...	Government of India.
187	B. C. paper.	Government of India.
600	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
125	B. C. Y. paper.	Government of India.
587	B. C. Y. paper.	Government of India.
2000	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
50	B. C. Y. paper.	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
200	B. C. Y. paper.	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
250	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
80	B. C. Y. paper.	Government of India.
63	B. C. Y. paper.	Government of India.
488	B. C. paper.	Government of India.
60	B. C. Y. paper.	Government of India.
750	B. C. paper.	Sk. 1717	...	Government of India.
120	B. C. Y. paper.	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
1780	B. C. Y. paper.	Sk. 1755	...	Government of India.
9000	B. C. Y. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.

Tantra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
405	S'akti-saṅgama T.	...	319	3
369	Sambhunātharchana.	...	5	5
472	Sandhyā-paddhati. [dhi.	...	7	8
387	Saṅkshepa-purascharaṇa-vi-	...	6	6
447	Sarasvatī T.	...	5	7
428	Shatchakrabheda Ṭippanī.	Saṅka ra.	10	8-11
262	Siddhavidyā-dīpikā.	S'aṅkara Āchārya.	27	9
474	S'iva-Saṅhitā.	...	93	7
219	S'iva-saḥsranāma.	...	22	5
410	S'rīguru-sahasranāma-stotra.	...	8	9
281	S'rītattva-bodhinī.	Krishnānanda.	215	6
478	Sundarī-s'aktidāna.	Ādinātha-Mahākāla.	22	7
477	Sundarī-s'aktidāna-ṭikā.	Pūrṇānanda Pārama- haṇsa.	26	12
292	Sundarī-s'aktidāna-stotra.	Ādinātha Mahākāla.	26	7
484	Svarodaya.	...	13	11
267	Syāmā-kalpalatā.	Rāmacharana.	108	7-8
220	Syāmārchana-chandrikā.	Ratnagarbha Sārva-	176	8
316	Syāmā-nitya-pūja-paddhati.	... [bhauma.	19	3-6
310	Syāmā-pradīpa.	...	149	6-7
517	Syāmā-stotra.	Mahākāla. [laṅkāra.	3	6-7
377	Syāmā T.	Yādavendra-Vidyā-	44	4-5
386	Syāmā-kavacha.	...	4	4-6
371	Sanmohana T.	...	17	5-6
462	Takārādisvarūpa.	...	13	8
361	Tārākshobhya Saṅvāda.	...	14	7
284	Tārā-pradīpa.	Lakshmaṇa Des'ika.	34	7
385	Toḍala T.	... [haṇsa.	25	5
368	Tattvānanda-taraṅginī. [kā.	Pūrṇānanda Pārama-	30	3-7
482	Tripurā-sāra-samuchchya ṭi-	Govinda S'armā.	40	7
437	Vagalāmukhi-kavacha.	...	2	4
438	Vagalāmukhi-stotra.	...	4	4
287	Vārāhī T.	Kṛishṇa. [nana.	17	8
280	Vaṇabhairava.	Rāmagopāla Pañchā-	13	7
336	Vidyāmāhātmya.	...	3	2-6

Tantra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1100	B. C. Y. paper.	Sk. 1674	Government of India.	
40	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.	
182	B. C. paper.	Sk. 1729	Government of India.	
100	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.	
153	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
330	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
972	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
2511	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
	B. C. paper.	...	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.	
240	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
250	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
464	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
1144	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
500	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.	
494	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
3240	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
5250	B. C. Y. paper.	Sk. 1745	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
200	B. Palm leaf.	...	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.	
2000	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.	
54	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
1200	B. C. Y. paper.	S. 1414	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.	
381	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.	
500	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.	
312	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
300	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.	
900	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
500	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.	
1120	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.	
1135	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
24	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
48	B. C. paper.	...	Government of India.	
500	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
390	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
40	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.	

Tantra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
448	Vidyotpatti.	..	6	6
334	Vidyotpatti-vidhi.	...	7	4-6
264	Vijachintāmaṇi T.	...	10	7
479	Vijakosha.	Krodhis'a-bhairava.	5	6
268	Vīra T.	...	9	8
274	Vṛihannirvāṇa T.	...	26	7-8
282	Yoginī-hṛidaya.	...	27	7
283	Yoginī-hṛidaya-dīpikā.	Amṛitānanda.	53	10

XVI. VAIDYAKA

390	Āyurveda.	...	51	4-8
180	Bhāva-prakāś'a.	Bhāva Miś'ra.	510	11
209	Dravya-guṇa.	Nārāyaṇa Dāsa.	4	5
332	Dravya-guṇādhirāja.	...	49	52
203	Dravyagūṇa-s'atas'lokī.	Trimalla Bhaṭṭa.	19	3
211	Gaṇādhyāya.	Parames'vara Rakshi- ^{[ta.}	6	7
206	Gūḍha-bodhaka.	Heramba Sena.	145	10
202	Nādi-jñāna.	Ātreya.	4	7-8
210	Paribhāshā.	Nārāyaṇa Dāsa.	7	2-5
207	Paryāya-ratnamālā.	Rājavallabha.	13	8-10
208	Pathya-vidhāna.	...	13	8-10
218	Rājamārtanda.	Bhoja Deva.	35	8
466	Rājavallabha.	Nārāyaṇa Dāsa.	16	6-8
148	Rasa-pradīpa.	...	99	9
467	Rogavinischaya.	...	21	5
205	Rasa-sārāmṛita.	Rāma Sena.	182	3-7
212	Ritu-guṇa.	...	15	8-9
222	Sāra-saṅgraha.	Raghunātha.	41	6-7
384	Vyāñjana-guṇa.	...	2	10-11
179	Yoga-chandrikā.	Lakshmaṇa.	107	7

Tantra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
138	B. C. Y. paper.	Government of India.
112	B. C. Y. paper.	Rājā Satis'achandra, Krishnanagar.
280	B. C. paper.	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
75	B. C. Y. paper.	Government of India.
420	B. C. paper.	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
16	B. C. paper.	Sk. 1734	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
500	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
1500	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	

S'A'STRA. MEDICINE.

535	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
20000	N. C. paper.	Sm. 1904	Asiatic Society, Calcutta.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
960	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
250	N. C. paper.	Sm. 1555	Asiatic Society, Calcutta.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
26	N. C. paper.	Sm. 1844	Asiatic Society, Calcutta.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
560	N. C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
528	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
1900	N. C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
350	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
100	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satis'achandra, Krishnanagar.
1700	N. C. paper.	Sm. 1757	Asiatic Society, Calcutta.

XVII. JAINA

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.

XVIII. BAUDDHA

--	--	--	--	--

XIX. ANIRDISHTA.

317	Kṛishi-vishaya.	...	5	4
131	Maṇi-parikshā.	...	20	10-16
347	Patrakaumudī.	Vararuchi.	9	5-6
364	Ratnamālā.	Pas'upati.	3	4-6
360	Vīra-chintāmaṇi.	Sāraṅgadhara.	7	6-7

S'A'STRA.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.

S'A'STRA.

--	--	--	--	--

MISCELLANEOUS WORKS.

100 B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
460 N. C. paper.	Sm. 1828	Bábu Harischandra, Benares.
250 B. C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
100 B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
202 B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

I N D E X.

	<i>Page</i>
Achára-dípa,	... 74
A'cháramálá,	... 176
A'chárasára-prakarana,	... 180
A'chárasára Tantra,	... 268
Adbhuta-charita,	... 133
Adbhuta-sára,	... 134
Adbhutasára-saṅgraha,	... 264
Adhána Prayoga,	... 83
Adhvara-kāṇḍa,	... 65
Adhyátmarámáyana,	... 238
Adichúdāmaṇi,	... 280
A'dinátha Mahákála,	221, 272
Advaita Upanishad,	... 50
A'gama-chandriká,	... 145
A'gama-sára,	... 141
Agni Purāṇa,	... 97
Agnyádhána Paddhati,	... 65
A'khyátaváda,	... 206
A'khyátaváda Tippaní,	... 206
Akshamáliká Upanishad,	... 247
Alátas'ánti Upanishad,	... 50
Amara-kosha,	... 223
Amoghánandiní S'ikshá,	... 72
Amṛita-náda Upanishad,	... 24
Amṛitánanda,	... 154
Amṛita-vindu Upanishad,	... 22
Anala,	... 44
Ananda Giri,	... 2
A'nandadípaní Tíká,	... 187
A'nandatarāṅginí,	... 171
A'nandavana,	...5, 33

	<i>Page</i>
Ananta Deva,	37, 167, 196
Anantarāma,	... 269
Aniruddha,	... 39
Aniruddha-charita Champú,	39
Annadá,	... 258
Annadákálpa,	... 258
Annapurná,	118, 214, 245
Annapúrná Upanishad,	... 245
Annapúrnásahasranáma- stava,	... 214
Annapúrnáshṭottara-s'atanáma- stotra,	... 118
Antarayoga,	... 234
Antyeshti Prayoga,	... 24
Anumánakhaṇḍa,	... 285
Anumiti Rahasya,	... 285
A'padeva,	... 167
Aparokshánubhava,	... 275
Aparokshánubhúti,	... 275
Apekshá-buddheranekatva- saṅkhyá-hetutva-vichára,	... 78
Apyaya Dikshita,	35, 194
A'ruṇeya,	... 55
A'ruṇeya Upanishad,	... 55
A'runyupanishad Dípiká,	... 92
Ashtádásottara-s'atas'lokí,	... 218
Ashu Ghosha,	... 23
Atharvas'ikhá Upanishad,	... 48
Atharvas'iras Upanishad,	... 47
Atharvas'iras Upanishad Dí- piká,	... 32

	<i>Page</i>
Atmajñánopades'a, ...	94
Atmajñánopades'a-vidhí, ...	94
Atma Purāṇa, ...	98
A'tma Upanishad, ...	56
A'treya, ...	3, 108
Aurdha-dehika-Paddhati, ...	105
A'yurveda, ...	220
Balabhadra, ...	74
Balabhadra Sandarbha, ...	74
Bálabodhiní, ...	93, 160, 168
Bálabodhiní-bhávaprakás'íní, ...	95
Bálakṛishṇa Champú, ...	40
Bálakṛishṇashtaka, ...	199
Bálávilása Tantra, ...	262
Baudháyana, ...	6, 12, 81, 100
Baudháyaniya Somaprayoga, ...	12
Bhagavadbhaktivilása, ...	239
Bhagavadgítá, ...	101, 257
Bhágavata Purāṇa, ...	240
Bhagavatí, ...	210
Bhagavati gítá, ...	298
Bhágíráthí, ...	227
Bhagiratha Mis'ra, ...	117
Bhairava Tantra, ...	217, 273
Bhairaví, ...	213, 259
Bhaktiratnávalí sakátni- málá, ...	240
Bháminívilása Kávyá, ...	44
Bháratachandra, ...	250
Bharata Sena, (Mallika), ...	117, 223
Bhaṭṭotpála, ...	28
Bháva Mis'ra, ...	96
Bhavánanda Siddhánta- vágís'a, ...	223
Bhava Deva, ...	280, 300
Bhavánanda Tarkavágís'a, ...	206
Bhavání, ...	213

	<i>Page</i>
Bhavánístava-s'ataka, ...	213
Bhaváníprasáda, ...	135
Bháva-prakás'a, ...	96
Bhoja Deva, ...	89, 115
Bhoja Narapati, ...	146
Bhavadeva Nyâyálañkára, ...	298
Bhuvanes'varí, ...	213, 259, 267
Brahmajñána Tantra, ...	234
Brahmjñána mahátantrarāja, ...	232
Brahmánanda Sárasvatí, ...	187
Brahmāṇḍajñána Tantra, ...	131
Brahmāṇḍa Tantra, ...	163
Brahma Upanishad, ...	15
Brahma-vindu Upanishad, ...	52
Brahmayámala Tantra, ...	180, 193, 280
Brahmopanishad-Dípiká, ...	90
Buddha-yámala, ...	280
Chaitanya, ...	264
Chaitanya Dása, ...	168
Chakra, ...	238
Chákshusha Upanishad, ...	23
Champú-kávyá, ...	38
Champú Rámáyana, ...	39
Chámuṇḍá, ...	211
Chikshura, ...	208
Chandí Tíká, ...	202
Chandraprabhá Nátiká, ...	67
Chandras'ekhara, ...	42, 192
Chandrasekhara Váchas- pati, ...	147
Chandronmilana, ...	280
Charaka, ...	96
Chaṭṭa, ...	226
Chaura-kávyá, ...	250
Chaura-panchás'ika, ...	250
Chayana Paddhati, ...	27

	<i>Page</i>
Chhandas Sūtra,	... 1
Chhāndogya Bhashya,	... 281
Chhinnamastā,	213, 259
Chhurika (Kshurika) Upa-	
nishad,	... 25
Chandī Purāṇa,	... 208
Chintāmaṇi,	283, 293, 298
Chintāmaṇiprakāśa,	... 298
Chintāmaṇī Tantra,	143, 277
Chora,	... 250
Chūdāmaṇi,	... 198
Chūlika Upanishad,	... 47
Chulikopanishad Dīpikā,	. 63
Dakārādi-sahasranāma-stotra,	200
Daksha,	... 208
Dakshinā Kālī,	114, 120,
	136, 141, 155, 220
Dakshinākālikākalpa,	... 125
Dakshinā-Kālikā-saṅkshepa-	
pūjā-prayoga,	... 136
Dakshinā-kalpa,	... 161
Dakshināmūrti,	... 76
Dakshinā-mūrtistotra-vyā-	
khyā Prabandha,	... 76
Damayantī,	... 38
Damayantī-Kathā,	... 38
Dāmodara,	... 137
Dāna-chandrikā,	... 4
Dāna-sāgara,	... 151
Dāna-vākyāvali,	... 177
Dandī,	... 165
Danta,	.. 5
Dars'ana-kalikā,	... 238
Dars'apauruṣamāsa-prāyas-	
chitta Kārikā,	... 64
Das'amahāvidyā,	... 213
Das'akarmapaddhati,	... 281

	<i>Page</i>
Dattātreyā,	129, 134
Dattātreyā Saṅhitā,	... 134
Deśiyarājas'ekhara-kosha,	... 178
Devarāja,	... 39
Devī-kavacha,	... 260
Devī Upanishad,	... 127
Dhanvi Svāmī,	... 35
Dhārā,	... 70
Dharma-vijaya,	... 37
Dhruvānanda-matavyākhyā,	227
Dhruvānanda Mis'ra,	225, 226
Dhūmāvati,	213, 259
Dhūrta-samāgama,	... 47
Dhyāna-vindu Upanishad,	52
Divākara Bhaṭṭa,	... 4
Divyachūdāmaṇi,	198, 245
Dola,	... 235
Dolārohaṇa Paddhati,	... 235
Drāhyāyaṇa,	... 35
Drāhyāyaṇa-Sūtra-Ṭikā,	... 35
Dravyagaṇa,	111, 265
Dravyagaṇādhirāja,	... 188
Dravyagaṇas'atlasloka,	... 108
Dvirūpa Kosha,	... 268
Dundubhī,	... 208
Durgā,	114, 118, 123, 127,
	200, 217, 245, 261, 269
Durgābhakti-laharī,	... 123
Durgādāsa,	... 254
Durgādāsa Vidyāvāchas-	
pati,	... 186
Durgādādināma-stotra,	... 261
Durgāpūjā-vidhi,	... 122
Durga Siṅha,	... 297
Durga Ṭikā,	... 296
Durgavākya prabodha,	... 297
Dva'tyādivyātpattivāda,	... 284

	<i>Page</i>
Dvādasāha-hotra-prayoga, 99, 106	
Dvādasāha-prayoga-vṛitti, ...	106
Ekākshara Upanishad, ...	246
Gada Siñha, ...	199
Gadādhara Achārya, ...	284
Gaṇādhyāya, ...	112
Gāṇapatya Tāpani, ...	61
Gaṇeś'a, ...	61, 86
Gangā, ...	258, 260
Gaṅgāśhṭaka, ...	258, 260
Gaṅgāstaka, ...	274
Gāṅgulī, ...	226
Gaṅgeś'a Upādhyāya, ...	207, 285, 293, 298
Garbha Upanishad, ...	48
Garbhopenishad Dīpikā, ...	63
Garga A'chārya, ...	71-82
Garga Sañhitā, ...	80
Garuḍa Upanishad, ...	21
Gauṇa, ...	227
Gaurāṅga Sena, ...	223
Gaurī-kanchulikā, ...	271
Gaurīvara S'armā, ...	184
Gāyatrī, ...	251, 274, 271
Gāyatrī-brahmaṇollāsa, ...	274
Gāyatrīhṛdaya, ...	250, 271
Gāyatrikalpa, ...	251
Gheraṇḍa, ...	135
Gheraṇḍa Sañhitā, ...	135
Gitagovinda, ...	168
Ghora, ...	208
Ghoshāla, ...	226
Goloka Tāpani, ...	22
Gopāla, ...	126, 8
Gopāla Bhaṭṭa, ...	239
Gopāla Champū, ...	40
Gopāla Nyāyapañchānana, 99, 150	

	<i>Page</i>
Gopāla Sañhitā, ...	271
Gopāla Sarmā, ...	227
Gopāla Tāpani, ...	8
Gopāla-Tāpani-Dīpikā, ..	18
Gopīchandana Upanishad, 20, 60	
Gopīchandanaupanishad Dī-	
pikā, ...	20
Goraksha Sañhitā, ...	234
Goraksha S'ataka, ...	255
Govardhana A'chārya, ...	43
Govardhana Bhaṭṭa, ...	14
Govinda, ...	105
Govinda S'armā, ...	275
Grahayāmala Tantra, ...	224
Grantha-saṅgraha, ...	185, 278
Gṛihya Smṛiti, ...	3
Gṛihya Sūtra, ...	13
Gūḍhabodhaka, ...	110
Guhyātiguḥya Tantra, ...	254
Gurugītā, ...	252
Guru, ...	233, 236
Gurupādukā-panchaka-sto-	
tra Ṭikā, ...	186
Guru Tantra, ...	131
Halāyudha, ...	1
Halāyudha Mis'ra, ...	119
Haṇsa Upanishad, ...	25, 90
Haṇsopanishad Dīpikā, ...	90
Haragovinda Tantravāgīś'a, ...	161
Haragovinda Vachaspati, ...	117
Harakumāra Ṭhākura, ...	136
Hari, ...	46, 241
Harihara, ...	29, 93
Harijīvana Mis'ra, ...	69
Harinadī, ...	227
Harināmāmṛita, ...	241
Harirāya, ...	30

	<i>Page</i>
Harivilása kávyā,	... 46
Haṭha-dīpikā,	... 132
Heramba Sena,	... 110
Hiranyakes'ī,	... 86
Hiranyakes'ī-sūtra-prayoga- ratna,	... 86
Holirāma S'armā,	... 231
Is'āna-saṅhitā,	... 241
I'svarīgītā Upanishad,	... 257
Itihāsa-samuchchaya,	... 83
Jābāla,	... 235
Jābāla Upanishad,	... 57
Jābālopanishad Dīpikā,	... 92
Jagadānanda,	... 145
Jagadīśa Tarkālaṅkāra, 104,	292, 293, 294
Jagannātha,	44, 141, 235
Jambhala Bhaṭṭa,	68, 69
Jānakī-parinaya,	... 36
Japa-rahasya,	... 215
Jayadeva,	... 168
Jayadhara Miś'ra,	... 298
Jayakṛishṇa S'armā,	... 223
Jayarāma Nyāyapanehānana,	222
Jayatīrtha,	... 75
Jīva Gosvāmī,	8, 241
Jīvana,	... 40
Jīvanātha,	... 276
Jīvanmukta Upanishad,	... 5
Jīvarāja,	... 40
Jñāna-vaibhva Tantra,	... 238
Jñānānanda-taranginī,	... 156
Jñāna Tantra,	... 251
Jyotiśśāgara-sāra,	... 280
Jyotis-s'āra,	... 119
Jyotirīs'vara,	... 211
Jyotis'varā,	... 47

	<i>Page</i>
Kaitābha,	... 208
Kaivalya Tantra,	... 142
Kaivalya Upanishad,	32, 57
Kaivalyopanishad Dīpikā,	... 32
Kālāgnirudra,	... 79
Kālāgnirudra Upanishad,	... 58
Kālanirṇaya,	... 150
Kālanirṇaya-Dīpikā-viva- raṇa,	... 75
Kālārkarudra,	... 205
Kālārkarudra-pūjā-paddhati,	205
Kalāvilāsa Kāvya,	... 44
Kālī, 120, 125, 213, 233,	237, 259
Kālidāsa,	117, 223, 224
Kālīhrīdaya Tantra,	... 237
Kālikā, 80, 114, 164,	190
Kālikā-kula-sarvasva,	... 233
Kālikā-māhātmya,	... 190
Kālikā Purāṇa,	... 80
Kālisahasranāma-stotra,	... 233
Kālistavarāja,	... 237
Kālīpati,	... 26
Kālī-pūjā-vidhi,	... 123
Kalpa Sūtra,	61, 81
Kalyāṇa Varma,	... 191
Kālyashṭaka,	... 125
Kāmadeva Kavivallabha,	.. 202
Kāmadhenu Tantra,	.. 274
Kāmākhyā,	... 231
Kamalākara Bhaṭṭa,	11, 85
Kamalātmikā,	213, 259
Kāmarūpa,	... 231
Kāmarūpa-yātrā Paddhati,	. 231
Kāmarūpiya-nibandha Tan- tra,	... 177
Kāma-sūtra,	... 98

	<i>Page</i>
Kaṅkāla-mālinī Tantra, ...	130
Karma-Paddhati, ...	108
Karṇasundarī Nāṭikā, ...	82
Karpura-manjarī Nāṭikā, ...	46
Karpūra-stava, ...	269
Karpūra-stava-ṭikā, ...	269
Kārtavīrya-dīpadāna Pad- dhati, ...	125
Kāsīs'vara Bhaṭṭāchārya, ...	199
Kātyāyana, ...	93
Kātantra-parisishṭa, ...	296
Kātantra-vritti, ...	195-296
Kaulikārchana-dīpikā, ...	145
Kausika A'chārya, ...	72
Kaus'ikī S'ikshā, ...	72
Kavikalpadruma Ṭika, ...	203
Kāvyaḍars'a, ...	165
Kāvyaḍars'a-vyākhyā, ...	165
Kāvyaakāmadhenu Ṭikā, ...	203
Kāvya prakās'a-rahasya-pra- kāś'a, ...	182
Kedāra Bhaṭṭa, ...	89
Kerala A'chārya, ...	245
Kerali, ...	198
Kes'ava Svāmī, ...	17
Kimpañcha-charita, ...	34
Koṣṭhi-pradīpa, ...	183
Koṣṭhī prakaraṇā, ...	198
Kramachandrikā, ...	187
Kṛishi-vishaya, ...	179
Kṛishṇa, 1, 5, 7, 26, 34, 40, 41, 42, 45, 59, 62, 126, 157, 240, ...	299
Kṛishṇa-bhakti-chandrikā, .	37
Kṛishṇa Bhāṭṭa, ...	14
Kṛishṇachandra, ...	212
Kṛishṇa Kavi, ...	45

	<i>Page</i>
Kṛishṇānanda, ...	153
Kṛishṇa Upanishad, ...	59
Kṛityarāja, ...	212
Krodhīsabhairava, ...	273
Kshemendra, ...	44
Kshurika Upanishad, ...	25
Kulachandra, ...	297
Kula-chūdāmaṇi, ...	130
Kula-dīpikā, ...	145
Kulakuṇḍalinī, ...	209
Kulārṇava Tantra, 138, 160, 200, 241	224, 227, 228
Kulinas, ...	140
Kullaka, ...	223
Kumāra-sambhava, ...	209
Kumārī, ...	209
Kumārī-kavachollāsa, ...	238
Kundatattva prakās'a, ...	257
Kurma Purāṇ a, ...	39, 96
Lakshmaṇa, ...	124,
Lakshmaṇa Des'ika, ...	125, 154
Lakshmaṇa Sena, ...	1
Lakshmaṇa Somarājī, ...	43
Lāla Mis'ra, ...	69
Laukika-vishayatā-vichāra, .	77
Liṅgārchana Tantra, ...	158
Liṅga-pratisthā-Vidhi, ...	6
Lolimbarāja, ...	49
Lomaśī S'ikshā, ...	71
Madanapārijāta, ...	242
Mādhava, ...	44, 62
Mādhava Kavirāja, ...	265
Mādhavī, ...	74
Mādhava A'chārya, ...	10, 36
Mādhava Champū, ...	62
Mādhava Kṛishṇa, ...	62

	<i>Page</i>
Mádhavánala Upákhyána, ...	45
Madhu, ...	208
Madhusúdana Sarasvatí, ...	175
Mádhva-vijaya, ...	36
Mádhyaandína, ...	86
Mágha, ...	223
Mahá-bhágavata, ...	203
Mahádeva, ...	118, 155, 270
Mahá-bhášhya, ...	31
Mahádeva S'armá, ...	134
Mahádeva Somayájí, ...	86
Mahákála, ...	237, 269
Mahákála-rudra, ...	220
Mahákála-rudroditas't-otra, ...	220
Mahákála Sāñhitá, ...	221
Mahákálí Tantra, ...	115
Maháuila Tantra, ...	124
Mahánirváṇa Tantra, ...	159
Mahá-rudra, ...	58
Maháshoḍhānyāsa, ...	201, 215
Mahá Upanishad, ...	25
Mahábhárata, ...	249
Mahadeva, ...	156
Mahávaṇsávalí, ...	225
Mahávrata Prayoga, ...	107
Mahes'vara Bhaṭṭáchárya, ...	297
Máhisheya, ...	3
Mahishásura, ...	208
Málá-saṅskára, ...	214
Mallika, ...	223
Mammátha Bhaṭṭa, ...	182
Mánasa-pújana, ...	104
Maṇḍúkí, ...	73
Máuḍukí S'ikshá, ...	73
Maṇi-paríkshá, ...	71
Mantrártha Bhášhya, ...	19
Manyu-deva, ...	85

	<i>Page</i>
Márkaṇḍeya, ...	208
Másaka, ...	61
Mátangí, ...	213, 259
Mátanġiní, ...	259
Mathuránáthí, ...	385
Mathuránátha Tarkavágis'a, ...	207
285, 286, 287, 288, 289, 290, ...	291
Mathures'a, ...	200, 280
Mátrikájaganmangala Kava- cha, ...	277
Mátrká-kosha, ...	242
Máyá Tantra, ...	114
Meghadúta, ...	117, 223, 224
Meghadútártha-muktávalí, ...	224
Mimáñsá-nyāya-prakás'a, ...	167
Mis'a, ...	226
Mahimnastava, ...	238
Mohamudgara, ...	238
Mṛitasanjivani, ...	1
Mugdhabodha, ...	199, 222, 254
Mugdha-bodha-Paris'ishta, ...	199
Mugdhabodhaṭiká, ...	222, 254
Muhúrta-sarvasva, ...	190
Mukhya, ...	227
Mukhyotí, ...	226
Muktitattva, ...	167
Mukunda Bhaṭṭa, ...	88
Mukundánanda Bhāṇa, ...	26
Mundamálá Tantra, ...	267
Muṇḍita Prahasana, ...	68
Mura, ...	208
Nádavindu Upanishad, ...	51
Nádíjñána-dípiká, ...	234
Nádí-jñána, ...	108
Nágadeva Bhaṭṭa, ...	74
Nagoji Bhaṭṭa, ...	202
Nala, ...	38

	<i>Page</i>
Namuchí,	... 208
Nánárthas'abda,	.. 200
Nandí,	... 270
Nárada, 7, 66, 73, 128, 163,	182, 250
Nárada Purāṇa,	... 66
Nárada Upanishad,	... 250
Náradiya S'ikshá,	... 73
Náradiya-S'ikshá Vivaraṇa, .	7
Narasiṅha Dikshita,	... 88
Nárāyaṇa, 8, 12, 18, 20, 29,	36, 63, 128, 152, 163 211
Nárāyaṇa Bhaṭṭa,	11, 100
Nárāyaṇa Bhaṭṭāchārya,	... 243
Nárāyaṇa Dāsa,	111, 112
Nárāyaṇadāsa Kavirāja,	... 265
Nárāyaṇopaniṣad Dīpiká, .	91
Nárāyaṇa S'armá,	... 226
Nárāyaṇa Upanishad,	12, 91
Nárāyaṇīya-prasṇāvalí,	... 193
Navadvīpa,	... 264
Navaratnes'vara Tantra,	... 114
Nidhirāma S'armá,	... 176
Nigamakalpadruma,	... 163
Nigama-tattva-sāra,	... 232
Nílakanṭha Dikshita,	... 38
Nílarudra Upanishad,	... 51
Níla Tantra,	114, 263
Nirdosha-kula-sārāvalí,	.. 178
Nirnayāmṛita,	... 151
Niruttara Tantra,	... 155
Nirváṇa Upanishad,	... 246
Nis'ācharapūja,	... 205
Nityānanda,	... 264
Nṛsiṅha,	27, 75
Nṛsiṅha Tápānī,	... 9
Nṛsiṅha-Tápānī Bhāshya, .	16

	<i>Page</i>
Padārthadharma-saṅgraha,	284
Padārthakhaṇḍana Tīppanī,	206
Padmapushpāñjali-stotra, ..	210
Pakshatá Rahasya,	... 291
Pakshatá Tīppanī,	... 295
Panchama-sāra-Saṅhitá,	... 182
Panchánana Bhaṭṭāchārya, .	178
Panchapakṣhī Tīkā,	... 183
Panchasāyaka,	.. 211
Panchikaraṇa Várttika,	... 174
Pánini,	... 31
Paramahaṁsopaniṣad Dí-	
piká,	29, 91
Paramahaṁsa Upanishad,	29, 56
Parames'vara Rakshita,	... 112
Páras'ika-prakás'a,	... 87
Paribhāshá,	... 112
Párijāta-haraṇa Champú,	... 45
Parivrājaka Upanishad,	... 30
Parva-nirṇaya,	... 27
Paryāya-ratnamálá,	... 111
Pás'ukádi-prayoga Sūtra,	... 107
Pas'upati,	... 205
Patanjali,	... 21
Pathya-vidhāna,	... 111
Patra-kaumudí,	... 196
Paundarika Prayoga,	... 106
Pavanavijaya,	... 276
Phuliyá,	... 228
Phuliyá-kula,	... 228
Pichehhilá Tantra,	... 164
Piṇḍa Upanishad,	... 55
Piṅgala,	... 1
Piṅgala S'āstra,	.. 103
Pipítaka,	.. 221
Pipítaka-dvādas'ivrata,	... 221
Pippálada S'ákhá,	... 8

	<i>Page</i>
Píṭha-nirṇaya,	... 252
Prajápati Dása,	185, 278
Prajñánanda,	... 87
Prakṛití,	103, 163, 270
Pramána-Paddhati,	... 75
Pránágnihoṭra Upanishad,	. 49
Pras'nakaumudí,	... 279
Prasthánabheda,	... 175
Prataks'hya-khaṇḍa,	... 285
Pratápa-nárasin'ha,	... 26
Prátis'ák'hya,	... 2
Práyas'chitta-pradípa,	... 20
Práyas'chitta-viveka,	... 236
Prayoga-sára,	... 17
Purána-sarvasva,	... 188
Purs'charaṇa-vidhi,	... 255
Puras'charaṇa-rasollása,	... 259
Puras'charaṇa-viveka,	... 261
Púrñánanda,	120, 256
Púrñánanda-chakra-nirúpa- na Tíká,	... 256
PúrñánandaParamahaṇsa,	207, 272
Purusha,	... 270
Purusottama,	... 188
Purusottama Datta,	197, 268
Purusottma Mi's'ra,	... 180
Rádhá,	41, 62
Rádhá-Kṛishṇa,	41, 62, 25, 22, 41, 250
Rádhá Tantra,	... 216
Rádhávinoda Kávyá,	... 41
Rádhiká,	... 157
Rádhiká Upanishad,	... 62
Rághavánanda,	... 183
Raghumaṇi,	... 141
Raghunandana Bhaṭṭá- chárya,	166, 191, 236

	<i>Page</i>
Raghunátha,	181, 181
Raghunátha Bhaṭṭa,	14, 80
Raghunátha Sárvaabhauma,	283
Raghunátha S'íromaṇi,	206, 285
	293
Raghúttama Yati,	... 123
Raghuvíra,	... 109
Rahasyátirahasya Puras- charaṇa,	... 201
Rájadharmā-kaustubha,	... 196
Rájamártanda,	... 115
Rajanívalabha,	... 46
Rájá Súrjana Charita Kávyá,	42
Rájavallabha,	111, 265
Ráma, 5, 17, 19, 41, 42, 43,	169
Rámabhadra Díkshita,	... 36
Rámabhadra Sárvaabhauma,	206
Rámabhadra Siddhantývá- gís'a,	... 104
Rámachandra A'chárya,	... 75
Rámachandra Bhaṭṭa,	... 75
Rámachandra Champú,	... 41
Rámachandra Kavi,	... 41
Rámachandra Sarasvatí,	... 98
Rámacharaṇa,	... 144
Rámagopála Pañchánana,	. 152
Rámakánta,	... 169
Ráma-Kṛishṇa,	... 266
Rámakṛishṇa-kávyá Saṭika,	42
Rámálílodaya,	.. 169
Rámánanda A'cháryá,	.. 222
Rámánanda Svámí,	.. 167
Rámánanda Tírtha,	.. 238
Ramánátha,	.. 152
Ramánátha Tarkálaṇkára,	... 117
Ramánátha Vidyáváchas- pati,	.. 182

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Ráma Sena,	.. 109	Sakárabheda,	.. 197
Ráma Tápaní,	... 33	S'aktiratnákara,	.. 127
Rámatattva-prakás'a,	.. 239	S'aktisaṅgama Tantra.	.. 229
Rámatírtha,	.. 76	S'akuna-dípiká,	... 186
Rámavallabha S'armá,	.. 256	Sámányalakṣhṇá Rahasya,...	290
Rámáyana,	38, 39	Sámányābhāva Rahasya,	.. 288
Raṇarāja Dikshita,	.. 35	Sámányabhāva Ṭippaní,	.. 294
Rasapradípa,	.. 79	Samásavāda,	.. 222
Rasasáramṛita,	.. 109	Sambandha-nirṇaya,	.. 99
Rásasundara Mahákavya,	.. 102	Sambhu Bhaṭṭa,	.. 80
Rásayátrá-paddhati,	.. 191	S'ambhunátha,	.. 208
Ratnagarbha Sārvabhauma,	116, 187	Sāmbhunáthārchana,	.. 208
Ratnamálá,	.. 205	Sanatkumára,	.. 126
Rīg Veda,	.. 250	Sanatkumára Tantra,	.. 126
Rītuguṇa,	.. 113	Sandhyá paddhati,	.. 269
Rogavinis'chaya,	.. 266	Sandhyopanishad Vyá-	
Rudra Bhāshya,	.. 101	khyá,	.. 34
Rudrachandra Deva,	.. 64	Saṅgita-dāmodara,	.. 219
Rudra Deva,	.. 26	Saṅgita-nāráyana,	.. 180
Rudra-Paddhati,	.. 100	Saṅkalpachandriká,	.. 166
Rudra Saṅhita,	.. 66	Saṅkalpa-durga-bhānjana,	.. 192
Rudrayámala Tantra,	161,	S'aṅkara A'chārya, 10,	141,
	205, 269, 280, 248, 248	16, 19, 85, 93, 108, 150,	
S'abdabheda Prakás'a,	.. 118	23-210, 63, 94, 63, 95, 93, 296	
S'abdārthasāra-manajarí,	.. 223	S'aṅkaránanda, 32, 90, 63,	
S'abdachintāmaṇi,	.. 207	171, 174, 245, 258, 275,	
Sabda-chintāmanyāloka,	.. 297	91, 92,	97
S'abdakhaṇḍa,	285 298	Saṅkha,	.. 6
S'abdakhaṇḍa Ṭippaní,	.. 207	S'āṅkhāyana,	13-31
S'abdas'akti-prakás'iká,	.. 104	Sāṅkhyā,	.. 266
S'abdas'akti-prakás'iká-pra-		Sāṅkhyā-kaumudí,	.. 266
bodhiní,	.. 104	Sāṅkhyatattva-kaumudí,	... 266
S'abedendu-s'ekhara,	.. 202	Saṅkshepapuras'charaṇavidhi,	218
S'abedendus'ekhara-doshod-		Sanmohana Tantra,	709, 233
dhāra,	.. 85	Sannyāsa Upanishad,	.. 54
Sadāchāra-Saṅgraha,	.. 103	Saṅskāra-Paddhati,	... 11
		Saṅskāra-prakás'a,	.. 26

	<i>Page</i>
Saṅskāra-Prayoga,	.. 85
Saṅskāra-vādārtha,	.. 150
S'āntipur,	.. 227
S'āntis'ataka,	... 243
Saptas'atī Kāvya,	.. 43
Saptas'lokī-Vivṛitī,	... 30
Sārachintāmaṇi,	.. 135
S'ārṅgadhara,	.. 204
Sārasaṅgraha,	118, 147
Sarasvatī Tantra,	140, 253
Sāravakī,	.. 191
Sarva Upanishad,	.. 79
Sārvabhauma Āchārya,	195, 296
S'āstra-siddhānta-les'a Saṅ- graha,	.. 35
Satakarṇa Āchārya,	... 300
Satapatha Brāhmaṇa,	... 65
Satī,	.. 208
Satsaṅga-vijaya,	.. 37
Satyabhāmā,	.. 45
Satyanārāyaṇa,	.. 211
Satyanārāyaṇa-vratākathā,...	211
Satyanātha,	.. 7
Satyanātha Māhātmya-rat- nākara,	... 7
Satyapī,	.. 211
Saunaka,	... 291
Sāyaṇa A'chārya,	9, 101
Shatçakra-bheda,	120, 242
Shatçakra-bheda-ṭippanī,	.. 243
Shatçakra-vivṛitī-ṭikā,	.. 243
Shoḍas'hī,	213, 259
Siddhanāgārjuna,	.. 137
Siddha-nāgārjunīya,	... 137
Siddhāntadīpa,	... 298
Siddhāntagītā,	.. 170

	<i>Page</i>
Siddhānta-lakṣhaṇa,	... 296
Siddhānta-les'a,	.. 35
Siddhāntales'a ṭikā,	.. 35
Siddhāntamaṇi-manjarī,	... 173
Siddhānta Panchāṇaṇa,	.. 165
Siddhānta-saṅgraha,	.. 194
Siddhavidyā-dīpikā,	.. 141
S'īlāmāhātmya,	.. 195
Siṅhāsana-Dvātriṅś 'atkhā,	70
Siṅha-vyaghra Rahasya,	... 287
Siṅha-vyāghra Ṭippanī,	... 295
S'īromaṇi,	.. 156
Sis'ubodhinī,	.. 239
S'ītā,	17, 41, 43
S'tā-rāma-vihāra Kāvya,	17, 43
Satīs'achandra Rāya,	.. 218
S'īva, 29, 89, 116, 123, 124, 205, 208, 220, 263, 252,*	257
Siva Chakravartī,	.. 239
S'ivachandra,	.. 218
S'ivadāsa,	.. 68
S'ivagītā,	.. 257
S'īva Jyotirvit,	.. 68
S'īva Purāṇa,	.. 66
S'īva-Rahasya,	118, 123
S'īva-sahasranāma,	.. 116
S'īva Saṅhitā,	.. 270
S'īva Upanishad,	.. 29
Smārta-vyavasthārṇava,	.. 181
Smṛiti,	.. 242
Smṛiti-chandra,	... 299
Smṛiti-saṅskāra-vichāra,	.. 77
Snāna-Paddhati,	.. 93
Sobhākara Bhaṭṭa,	.. 7
Srāddhavidhi,	... 244
Srāddhikalā,	... 299

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
S'rauta-práyas'chitta-chan-		Svátmaráma,	.. 132
driká,	.. 88	S'yámá, 116, 175, 179, 217,	237
S'rauta Súra,	.. 100	S'yámá-kalpalatá,	... 144
S'riguru-sahasranáma-stotra,	233	S'yámá-kavacha,	.. 217
Srihari-stotra,	.. 171	S'yámá-nityapujá-paddhati, ..	179
Srikṛishṇa Vidyávágis 'a,	.. 126	S'yámá-pradīpa,	.. 175
S'rinátha Bhaṭṭa,	.. 183	S'yámá-ratna,	.. 213
S'ripivása,	.. 183	S'yámárchana-chandriká,	.. 116
S'ri-ráma-kás'iká,	.. 43	S'yámá-stotra,	237, 269
Sripatí Datta,	... 297	Taittiríya A'raṇyaka,	.. 9
S'riráma S'armá,	.. 193	Takárádisvarúpa,	.. 262
S'ritattvabodhiní,	.. 153	Tantra-chúdámāṇi,	.. 252
S'rotriyas,	.. 227	Tantra-gandharva,	.. 129
Subála Upanishad,	.. 33	Tantra-pramoda,	.. 139
Subhaṅkara,	.. 219	Tantra-ratna,	.. 126
Subodhá,	.. 223	Tárá, 124, 204, 269, 263,	213
Subodhiní,	81, 100	Tárá-rahasya-vṛittiká,	... 296
S'uddhi-chandriká,	.. 14	Tára-kshobhya-saṇvāda,	.. 204
Suddhi-dípiká,	.. 184	Tárá-pradīpa,	124, 154
S'ukadeva,	.. 211	Tarka,	... 293
Sukavi-hṛidayánandiní,	.. 84	Tarkámṛita,	.. 88
S'uklábha Deva,	... 37	Tarkámritataraṅginí,	.. 88
S'ulapāṇi Bhaṭṭa,	236, 26	Tarka Rahasya,	.. 290
S'ulhana,	.. 84	Tarka Ṭippaní,	... 293
Sundara,	.. 250	Tattva-chintámāṇi,	... 285
Sundara Deva,	102, 113	Tattva-dípiká,	.. 117
Sundarí-s'aktidána,	.. 272	Tattvánanda-taraṅginí,	.. 207
Sundarí-sáktidána-stotra,	.. 221	Tattvaparakás'a,	19, 89
S'úres'vara,	.. 4	Tattvaparakás'iká-bhávabodha,	19
Súresvara A'chárya,	.. 172	Tejovindu Upanishad,	.. 15
Surjan,	.. 42	Toḍala Tantra,	.. 217
Súrya Paṇḍita,	.. 42	Tribhášhya-ratna,	2
Súrya Sena,	.. 151	Trilochana Dása,	... 296
Súryyárghya-dána-Paddhati,	14	Trimalla Bhaṭṭa,	... 108
Svaratattva,	.. 276	Triṇs'achchhloka-vivaraṇa,	... 80
Svarodaya,	.. 276	Triṇs'achchhloka-vivarṇa-	
Svatantra Tantra,	.. 255	sárodhdhára,	... 80

	<i>Page</i>
Tripurá,	... 275
Tripurá-sára-samuchchaya,	275
Tripurá-sára-samuchchaya- Tika,	... 275
Tripurí-tíká,	... 87
Tripurí Upanishad,	... 10
Trivikrama Bhaṭṭa,	... 38
Tryambaka Bhaṭṭa,	... 83
Ulkádi-svarúpa,	... 119
Umáyámala,	... 280
Upamánakhaṇḍa,	... 2 8
Uparágodaya Naṭiká,	... 64
Upasunda,	... 208
U'rdhvámnáya Sañhitá,	128, 202
Urdhámnáya Tantra,	... 201
Ushá,	... 39
U'shmaviveka,	... 199
Uttara-gítá,	... 191
Uttara-gítá Bháshya,	... 101
Uttara Tantra,	132, 261
Váchaspati Mísra,	149, 266, 244
Vagalá,	213, 259, 264
Vagalámukhí,	.. 248
Vagalámukhi Kavacha,	.. 248
Vagalámukhi-stotra,	... 248
Vagalá Paṭala	.. 264
Váhyamátrikányása,	.. 201
Vaidika-chhandha-prakás'a,	13
Vaidyanátha,	.. 37
Vaidyanátha Súrí,	... 17
Váhyasudhá,	... 93
Vais'hnava,	.. 241
Vaisvadevádimantra-vya- khyá,	.. 147
Vaitarthya Upanishad,	... 49
Vajras 'uchí Upanishad,	... 23
Vákyatattva,	.. 165

	<i>Page</i>
Vákyavṛitti savivṛití,	... 95
Vallála Sena,	151, 225
Válmíki,	... 260
Vámadeva,	.. 243
Varadá Āchárya,	... 63
Varadá Tantra,	.. 120
Varáha Sutra,	... 278
Varáhi Tantra,	... 157
Vararuchi,	3, 196
Varṇabhairava,	.. 152
Vasanta-tilaka,	.. 63
Vasishṭha,	256, 271
Vásishṭha-sára,	... 192
Vasishṭha Yogakāṇḍa,	.. 256
Vástuhoma,	.. 249
Vásudeva Upanishad,	18, 60
Vásudevopanishad Dípiká,	. 18
Vátsyáyana,	.. 98
Váyaviya,	.. 66
Váyu-pratyaksha-vichára,	.. 78
VechárámaNyáyálañkára,	171, 173
Vedāṅga Ráya,	.. 87
Vedántártha Saṅgraha,	.. 193
Vedánuvachana,	.. 58
Vetála-panchviñs'ati,	69, 68
Vedántasára,	.. 238
Vibhákara A'cháryya,	... 279
Viddhyaparádha Práyas'chit- ta	... 81
Vidvanmanoramá,	.. 184
Vidyá,	254, 259
Vidyá-máhátmya,	... 190
Vidyá-sundara,	.. 255
Vidyánivása,	... 234
Vidyotpatti,	... 253
Vidyotpatti-vidhi,	... 180
Vighnes'vara,	... 62

	<i>Page</i>
Vijakosha,	.. 271
Vijachintāmaṇi Tantra,	.. 149
Vijayapārijāta Nāṭaka,	... 64
Vijayarāma A'chārya,	... 101
Vyaya Sena,	... 156
Vikramāditya,	70, 194
Vimalā Tantra,	... 129
Vināyaka,	... 12
Vīrachintāmaṇi,	.. 201
Vīra Tantra, 121, 144, 237.	239, 269
Virūpāksha,	269, 215
Viśeshavyāpti,	... 596
Vishṇu, 125, 195, 270, 239	
Vishṇu-dāsa,	.. 74
Vishṇu-gūḍha,	... 86
Vishṇu-yāmala,	... 280
Vishṇu Puri,	.. 240
Vishṇu Upādhyāya,	... 86
Visvajit,	... 82
Viśvanātha,	.. 243
Viśvanātha Bhaṭṭa,	... 88
Viśvanātha Miśra,	... 224
Viśvanātha Siṅha,	... 41
Viśvasāra Tantra,	... 214
Viśvavyāpti Rahasya,	.. 289
Viśves'vara,	.. 8
Viśves'vara Bhaṭṭa,	... 242
Viśvesvara Sarasvatī,	... 173
Vivaraṇa-prameya-saṅgraha,	28
Vopadeva,	203, 222, 254
Vṛihadāranyaṇa Bhāshya,	... 2
Vṛihaddharma Purāṇa,	.. 274
Vṛihaddharma Purāṇa,	.. 235
Vṛihajjābāla Upanishad,	... 79
Vṛihannārāyaṇa Upanishad,	9
Vṛihannirvāṇa Tantra,	.. 148

	<i>Page</i>
Vṛihaspatīś'ava Prayoga,	.. 105
Vṛihat-tantrasāra,	.. 238
Vṛihannārādīya Purāṇa,	.. 291
Vṛindāvana,	... 82
Vṛita-ratnākara,	84, 89
Vyākhyāsāra,	... 296
Vyāñjanagūṇa,	.. 216
Vyadhikaraṇa-dharmāvach- chhinna bhāva Rahasyā,	288, 296
Vyāpti-grahopāya Rahasya,	. 289
Vyāptyanugama,	... 293
Vyāptyanugama Rahasya,	... 290
Vyāptyanugama Tīppanī,	... 294
Vyāpti pañchaka,	... 293
Vyāptipañchaka-Rahasya,	.. 287
Vyāsa,	28, 19, 82, 235
Vyāvasthārnava,	... 283
Vyāvasthasāra,	.. 226
Yādavendra Vidyālaṅkāra,	. 213
Yājñavalkya,	... 247
Yājñavalkya Upanishad,	.. 247
Yājñīkī Upanishad,	.. 9
Yajur Veda,	... 269
Yantra-chintāmaṇi,	.. 137
Yatibhushanī,	... 238
Yatisaṅskāra Prayoga,	.. 173
Yatyāchāra saṅgraha,	.. 173
Yayatīrtha,	.. 19
Yoga, 135, 138, 140, 234,	
248, 255, 256, 27,	260
Yoga-chandrikā,	96, 135
Yogasāra-saṅgraha,	.. 139
Yogāvalī Tantra,	.. 111
Yogas'ikshā Upanishad,	.. 53
Yoga-Vivaraṇa,	... 562
Yogatattva Upanishad,	... 53
Yogavāsishṭha,	... 192

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Yogayātrā Vivaraṇa,	.. 28	Yoginīhṛdaya-dīpikā,	.. 564
Yoginīhṛdaya,	.. 113	Yuktikalpataru,	.. 546

ERRATA ET CORRIGENDA.

- Page 44, line 16. From a printed copy of the work the initial lines quoted appears to form the beginning of the 2nd Canto. The work comprises 4 Cantos—*ullāsa*.
- „ 77, „ 3. For “initiatory sacramental rites” read “memory,—a Nyāya treatise.”
- „ 116, „ 30. For “Mādhavānanda” read “Ratnagarbha Sārvabhamma.”
- „ 161, „ 3. For “Tattvavāgīśa” read “Tantravāgīśa.”
- „ 171, „ 21. For “Vechāyāma” read “Vechārāma.”

NOTICES

OF

S A N S K R I T M S S.

BY
RÁJENDRALÁLA MITRA,

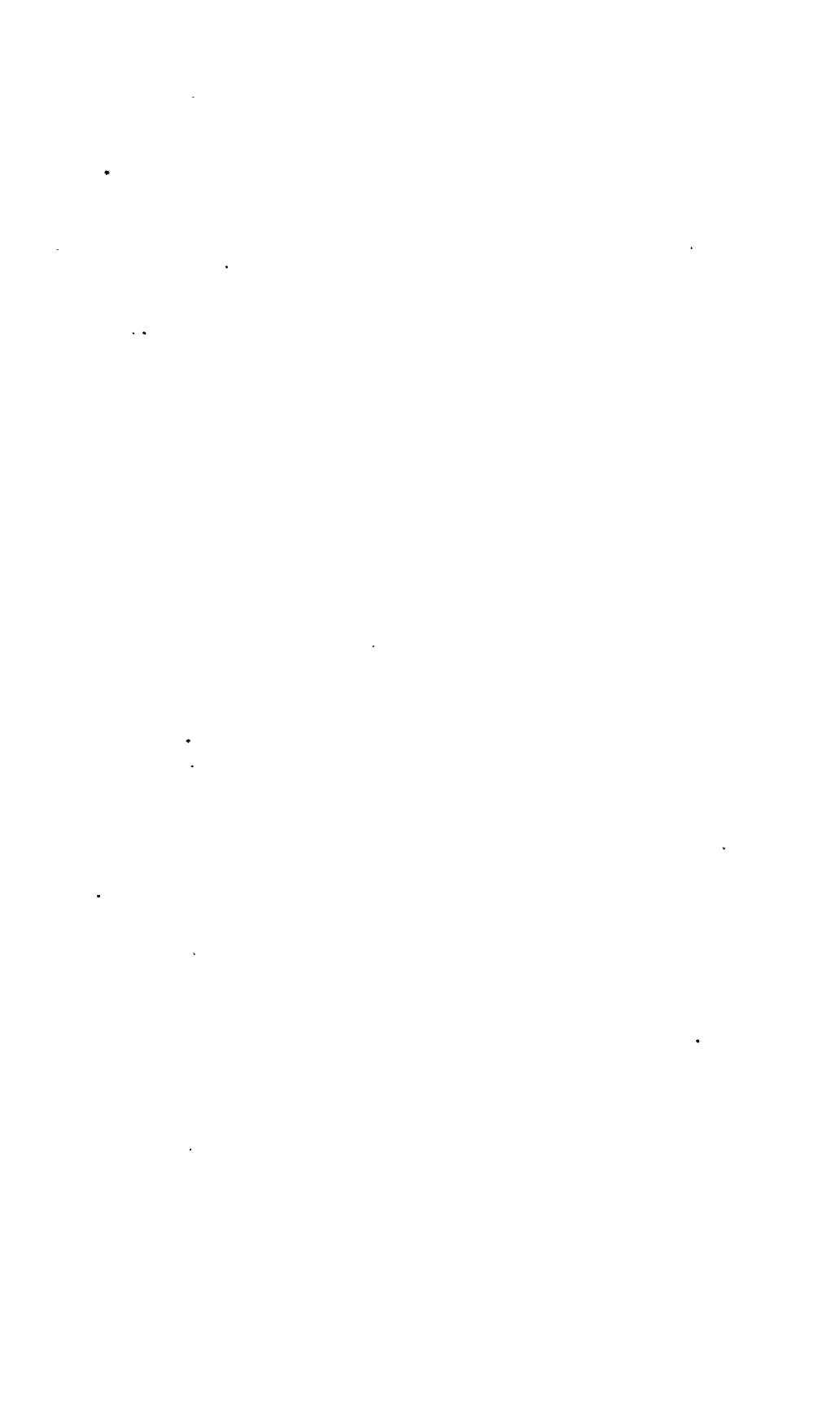
DIRECTIONS FOR THE BINDER.

Facsimile of Mádhavánala Kathá to face page	137
„ Sulva-sútra-vivarāṇa „	159
„ Upagrantha Sūtra „	182
„ Cháturmásya-hotra „	247
„ S'apta-padhárthi „	281

CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1874.

PREFACE.

The circumstances under which these Notices have been taken in hand, have already been explained in the Preface to the first volume; and as the general plan which was originally adopted, has been strictly followed in the present issue, little need be said by way of preface to it. Some alterations, however, have been made in the details, which call for a few remarks.

In the first volume, the names of the persons in whose possession the different MSS. noticed were found, and the extent, size, appearance, and character of the MSS. were given in Sanskrit; but this was found objectionable, as many persons, who did not read Sanskrit, but took an interest in the Indian classics, could not make use of the information to advantage. The whole of the information under those heads has accordingly been given in the present volume in English. The analytical portion has also been in many instances greatly amplified.

Advantage has also been taken of a suggestion some time ago made by the learned Dr. A. C. Burnell of Mangalore, to supply facsimiles of some of the MSS. that have come under examination. The object of these facsimiles is not to give the finest specimens of writing available, but to afford typical examples of the styles of writing which were current at different times, and in different localities, in order that it may be possible to ascertain the date of a manuscript from its appearance in those cases where dates are wanting. For this purpose it is necessary that a great number of samples should be placed

before the reader, so that sufficient materials may be at hand to distinguish local styles of different times from individual peculiarities. Accordingly a large number of specimens have been collected, and photozincograph facsimiles are in course of preparation for publication in the next volume.

INDEX TO VOL. II.

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Abhidhána-tantra, . . .	44	Ákhyáta-váda, . . .	245
Abhidhá-váda-vichára, . .	359	Ákhyáta-váda Tíká, . .	245
Abhinava-naráyapendra, . .	133	Ákhyáta-viveka, . . .	245
Áchárárka,	15	Amarakosha,	252
Áchára-mayúkha,	141	Amarakosha Tíká, . . .	252
Áchára-nirnaya,	49, 353	Amaru,	22, 72
Ácharyánumāna-patriká, . .	374	Amaru-s'ataka,	22, 72
Ácharyánumāna-ṭippani- patriká,	375	Amaru-s'ataka Tíká, . . .	22
Achchhávāka-prayoga, . . .	114	Ananda-chandra,	62
Adbhuta-s'ānti,	299	Ananda-laharī-tattvadīpikā, .	158
Adbhuta Upanishad,	346	Ananta Deva,	21, 233
Adhána-baudháyana,	235	Anartīya,	88
Adhána-prayoga,	235	Aniruddha,	338
Adhána-vidhi-prayoga, . . .	228	Aniruddha Bhaṭṭa,	372
Adhikaraṇa-kaumudī,	67	Antyeshṭi-paddhati,	233
Adhyátma Rāmáyana,	21	Anubhava-sāra,	200
Adhyátma-vidyopades'a- vidhi,	97	Anumāna-maṇi-didhiti-vyá- khyá,	185
Ādi Purāṇa,	18	Anupanárāyaṇa Tarkas'iro- maṇi,	103
Advaita-brahma-siddhi, . . .	167	Āpastamba,	86
Advaita-makarandā,	105	Appyaya Dikshita,	134
Advaitāmṛita,	112	Arka-prakás'a,	27
Advaita-rahasya,	384	Āranya-pañchaka,	280
Agnihotra-homa,	238	Āranya-gāṇa,	240
Agni-prayoga,	181	Antyeshṭi-paddhati,	233
Agni Sañhitá,	46	Anumāna-didhitiṭippaní, 335, 375	356
Agnishṭoma-paddhati,	171	Anumiti-mānas-vádārtha, . .	356
Āhnikā-prakás'a,	227	Anumiti Ṭippaní	373
Aitareya Āranyaka,	280	Apármārjana-stotra,	292
Ajámilopākhyāṇa,	212	Āsatt-irahasya,	360
Ajnāna-bodhinī,	97	Āsatti-vichára,	2

	<i>Page</i>
Asaucha-kāṇḍa, . . .	114
As'aucha-saṅkshepa, . . .	362
As'aucha-mañjarī, . . .	314
As'aucha-nirṇaya, . . .	301
Aśtādhāyikāṇḍa, . . .	256
Ās'valāyana, . . .	291
Āsvalāyana-brāhmaṇa-pañ- chikā, . . .	175
Āsvalāyana-grihya-kārikā, . . .	175
As'vamedha-prayoga, . . .	206
Ātma-bodha, . . .	97
Ātmānātma-viveka, . . .	60
Ātmārāma Bhaṭṭa, . . .	271
Ātmāśṭaka-bhāṣya Ṭikā, . . .	133
Avadhūta-gītā, . . .	91
Āyurvedāgamana, . . .	59
Baddhayoni-mahāmudrā- kathana, . . .	369
Bāla-bodhaka, . . .	62
Bāla-bodhini, . . .	320
Baladeva Vidyābhushaṇa, . . .	94
Bālakṛishṇa, . . .	273
Bāla Tantra, . . .	219
Bānara, . . .	40
Baudhāyana-chāturmāsyā- sūtra, . . .	270
Baudhāyanāgnyādhāna, . . .	164
Bhagavat Gītā, 12, 93, 94, 323	
Bhāgavatāmṛita-kaṇikā, . . .	37
Bhāgavata-prakāś'a, . . .	99
Bhaktāmṛita, . . .	35
Bhakti-rasāmṛita-sindhu, . . .	35
Bhakti-rasāmṛita-vindu, . . .	35
Bhānu Bhaṭṭa, . . .	272
Bhañjū Dikshita, . . .	252
Bharadvāja Mahādeva, . . .	126
Bhārgavarāma, . . .	15
Bharata Sena, Mālika, Mal- la, . . .	6, 29, 55, 318

	<i>Page</i>
Bhartrihari Yogīndra, . . .	116
Bhāsarvajña, . . .	139
Bhāshika-sūtra, . . .	87
Bhāsvati, . . .	189
Bhaṭṭāchārya, . . .	10
Bhaṭṭoji Dikshita, . . .	198, 252
Bhaṭṭotpala, . . .	165, 214
Bhāva-bodhikā, . . .	249
Bhavanānda Sidhāntavā- gīś'a, . . .	185, 248
Bhavanāndī, . . .	248
Bhāvārtha-dīpikā, . . .	99
Bhāva-vīs'odhinī, . . .	231
Bhōlānātha S'armā, . . .	25
Bhṛigu, . . .	4
Bhūdharma, . . .	90
Bhūmi-khaṇḍa, . . .	1
Bhuvana-dīpikā, . . .	249
Bhuvana-dīpaka Ṭikā, . . .	169
Bhuvanes'varī-sahasra-nā- ma-stotra, . . .	154
Bhūri-prayoga, . . .	6, 44
Bodhāyana, . . .	82, 85
Bodhāyana-charaka-sau- trāmaṇi, . . .	180
Brahma Upanishad, . . .	345
Brahmajñāna, . . .	345
Brāhmaṇa Sarvasva, . . .	79
Brahmaṇḍa Purāṇa, . . .	21
Brahmaṇḍa Purāṇa, Uta- rakhaṇḍa, . . .	253
Brahmānanda Yogīndra, . . .	252
Brahmaprabhu Sūri, . . .	249
Brahma-Saṅhitā Satīka, . . .	106
Brahma-siddhānta, . . .	176
Brahma-siddhānta-paddah- ti, . . .	176
Brahma-vaivartta Purāṇa, . . .	19

	<i>Page</i>
Brahmayajña, . . .	65
Budha-manohará Tíká, . .	246
Chaitanya-kalpa, . . .	45
Chakrachudámani, . . .	108
Chakrapáni Datta, . . .	25, 71
Chámundá, . . .	304
Chandrálóka, . . .	52, 177
Chandras'ékhara S'armá, . .	329
Chandras'ékhara Váchas- pati, . . .	77
Cháturmásya-hotra, . . .	247
Cháturmásya-prayoga, . .	207
Chaturaṅga-kriḍana, . . .	10
Chhandogápara-sútra, . . .	209
Chhandogá-mantrapátha, . .	115
Chhandomañjarí, . . .	282
Chikitsá-saṅgraha, . . .	71
Chintámani, . . .	2
Daivajña-chintámani, . . .	192
Daivajña S'íromani, . . .	249
Daivata Káṇḍa, . . .	303
Dakshiṇa Godáchara, . . .	234
Dakshiṇakáliká sahasraná- ma-stotra, . . .	102
Dámodara, . . .	338
Dána-mayúkha, . . .	168
Darsapaurṇamása, . . .	160
Dars'apúrṇamásayor-adh- varya-prayoga, . . .	209
Das'akarma-dípiká, . . .	5
Datta Gitá, . . .	267
Dattaka-nirṇaya, . . .	70
Dattaka-putra-vidhána; . .	292
Dattátreya, . . .	91, 267
Dáya-nirṇaya, . . .	352
Dáya-vyávasthá-saṅkshhepa, .	333
Devabodha, . . .	5
Devabhadra Páthaka, . . .	162

	<i>Page</i>
Devayájñika, . . .	185
Devímábátmya Tíká, . . .	75
Divákara, . . .	15, 126
Divákara Bhaṭṭa, . . .	115, 147, 297
Dinakarí, . . .	273
Dvarkánátha, . . .	83
Dvaita-nirṇaya-siddhánta- saṅgraha, . . .	271
Dvijanayana, . . .	67
Dhanvantari-guṇágua- yoga-s'ata, . . .	276
Dhātu-rahasya, . . .	150
Dharma-dípiká, . . .	77
Dharma-sindhu-sára, . . .	178
Dharma-ghaṭa, . . .	16
Dharma-ghaṭa-vrata-kathá, .	16
Dhira-rañjiká, . . .	158
Dhruva-charita, . . .	274
Dhruṇḍirája, . . .	20
Durga-bhañjana, . . .	329
Durgánáma-phala, . . .	367
Durgotsava-viveka, . . .	312
Ekákshara-kosha, . . .	337
Gada Siñha, . . .	155
Gadádharma Bhaṭṭáchárya, 354, 356, 357, 358, 374, 375, . . .	376
Gadádharma Tarkáchárya, . .	75
Gágá Bhaṭṭa, . . .	115
Gakarádi-gaṇapati-sahas- ra-náma-stotra, . . .	239
Gaṇapati, . . .	128
Gaṇapatyádi-pújana-pad- dhati, . . .	206
Gaṅgádharma, . . .	113
Gaṅgá-snána-vidhi, . . .	289
Gaṅgádása, . . .	282
Gaṅgádharma S'armá, . . .	14

	Page
Gaṅgādhara Sarasvatī, .	3
Gaṅgāhari, . . .	158
Gaṅgāśhṭaka, . . .	80
Gaṅgādharendra Sarasvatī, .	348
Gārhya-karma-prayoga, .	86
Gaura-gaṇoddes'a-dīpikā, .	13
Garga Rishi, . . .	355
Gāyatrī-hṛidaya, . . .	285
Gāyatrī-brahmakalpa, . .	296
Gāyatrī-puras'charaṇa- vidhi, . . .	295
Gāyatrī Tantra, . . .	48
Gāyatrī-pañjara, . . .	286
Gāyatrīpañjara-stotra, . .	286
Gāyatrīyaśhṭottaras'ata-di- vyanāmāmṛita-stotra, . .	285
Gītābhushaṇa Bhāshya, . .	94
Gītagovinda Tīkā, . . .	319, 320
Gītāsāra, . . .	12
Gopāla, . . .	187
Gopāla Āchārya, . . .	325
Gopāladāsa, . . .	282
Gopāla Nyāyapañchānana, 349, 350, 351, 352, 353	
Gopāla Yogi, . . .	135
Gopīnātha S'armā, . . .	157
Govardhana Tripāthī, . . .	208
Govardhana-dhṛita-kṛish- na-charitra, . . .	213
Govindānanda, . . .	63
Govinda-lilāmṛita, . . .	31
Govindarāma S'armā, . . .	158
Grihya-Sūtra, . . .	84
Gūḍhārthādars'a, . . .	229
Gūḍhavākya-bodhaḥa, . .	71
Gūṇālāṅkāra-dosha, . . .	71
Gupta-sādhana Tantra, . .	151
Halāyudha, . . .	60, 67, 79

	Page
Hāralatā, . . .	372
Hārāvalī, . . .	6
Haridāsa Bhāṭṭāchārya, . .	4
Harihara Dikshita, . . .	198
Harililā-vivarana-saṅgraha, .	200
Harināma Upanishad, . . .	102
Harinārāyana S'armā, . . .	314
Harisevaka Mis'ra, . . .	268
Haribhāshkara, . . .	126
Haritattva-muktāvalī, . . .	252
Haṭha-dīpikā, . . .	173
Haṭha-pradīpikā, . . .	173
Hautrakalpadruma, . . .	244
Hotraprayoga-vṛitti, . . .	230
Hridayarāma Deva, . . .	269
Jagachchandrikā, . . .	165
Jagadānanda, . . .	109
Jagadhātrī-pūjā, . . .	22
Jagadhātrī-pūjā-vidhi, . .	22
Jagadis'a Tarkālāṅkāra, . .	335
Jagannātha Mis'ra, . . .	309
Jagannātha Sarasvatī, . . .	112
Jaimini Saṅhitā, . . .	220
Jakāra-bheda, . . .	311
Jānakyānanda-bodhana, . .	193
Jāraṇa-māraṇādi, . . .	30
Jaṭādhara Āchārya, . . .	44
Jaṭādhara-kosha, . . .	44
Jātimālā, . . .	151
Jayadeva, . . .	52, 177, 319, 320
Jayakṛishṇa Bhāṭṭa, . . .	271
Jayakṛishṇa S'armā, . . .	212,
213, 274, 275, 319	
Jayarāma Nyāyapañchā- ṇāna, . . .	245
Jñāna-saṅkulī, . . .	26
Jvālānātha Mis'ra, . . .	136
Jyotiratirātra, . . .	199

	<i>Page</i>
Kaivalyopanishad, . . .	247
Kaivalyopanishad Dípiká, . . .	247
Káládharma Sena, . . .	22
Kálárka-rudra, . . .	3
Káles'a, . . .	61
Kálidása, . . .	80
Kálisantarāṇa Upanishad, . . .	102
Kalpa-Sútra, . . .	81
Kalpa-Sútra-bhāshya, . . .	88
Kalpa-Sútra-vyākhyá, . . .	87
Kalyána, . . .	219
Kamalákara Bhaṭṭa, . . .	53
Káma-ratna, . . .	366
Kanádi Sañhitá, . . .	30
Kañkálí-rasahema, . . .	181
Kaṇsári Mis'ra, . . .	192
Kapardí Svámí, . . .	83
Káranatá-vádártha, . . .	357
Karma-lochana, . . .	11
Karma-vipáka, . . .	4, 68
Kás'iká-vṛitti, . . .	215
Kásínátha, . . .	229, 257
Kásínátha Bhaṭṭáchárya, . . .	156
Kásínátha Upádhyáya, . . .	178
Kátantra-vṛitti-pañchiká, . . .	336
Kaṭhavallí-bhāshya-viva- raṇa, . . .	135
Kátyáyana, . . .	84, 162, 185
Kátyáyana-grihya-sútra- bhāshya, . . .	234
Kátyáyana-prayogasára, . . .	162
Kátyáyana-sútra-paddha- ti, . . .	185
Kautúhala-vidyá, . . .	56
Kavikarnapúra, . . .	13
Kavíndra-chandrodaya, . . .	216
Kavi-rahasya, . . .	60
Kávyachandriká, . . .	71

	<i>Page</i>
Kávyakalápa, . . .	322
Kávyakámadhenu, . . .	194
Kes'ava Tripáthí, . . .	262
Kes'ava Mis'ra, . . .	240
Kes'ava S'armá, . . .	76
Ketúdaya-phala, . . .	259
Kevalánvayí-vyākhyána, . . .	34
Kevalánvayí, . . .	34
Khaṇḍánanda Muni, . . .	234
Khaṇḍa-prasasti-'Tiká, . . .	204
Kíchaka-badha, . . .	57
Kosálágama, . . .	177
Koṭa-chakra, . . .	8
Krama-saṅgraha, . . .	322
Kṛishṇa, . . .	11, 12, 31
Kṛishṇadhúrjaṭi Díkshita, . . .	250
Kṛishṇakánta Nyáyarat- na, . . .	51
Kṛishṇakánta Vidyává- gís'a, . . .	50
Kṛishṇánanda Bhaṭṭá- chárya, . . .	326
Kṛishṇa S'armá, . . .	380
Kṛitya-chandriká, . . .	3
Kṛitya-kála-vinirnaya, . . .	361
Kṛitya-kaumudí, . . .	109
Kṛitya-mahārṇava, . . .	371
Kṛitya-prakás'a, . . .	136
Kubjiká Tantra, . . .	108
Kukkuṭi-vrata-kathá, . . .	64
Kuladípiká, . . .	55
Kumári-pújá, . . .	69
Kuṇḍárka-maríchi-málá, . . .	120
Kurma-chakra, . . .	8
Kusumánjali, . . .	4
Kusumánjali-káriká-vyākhyá, . . .	4
Kúṭamudgara, . . .	199
Laghu-játaka, . . .	214

	<i>Page</i>
Laghu-sabdendu-s'ekhara,	132
Laghu-s'aunaki, . . .	242
Lagna-chandriká, . . .	257
Laksha-homa-paddhati, . .	239
Lakshmana Bhaṭṭa, . . .	244
Lakshmana Desikendra, . .	145
Lakshmi-charitra, . . .	39
Lakshmidhara Kaví, . . .	105
Lakshmi-nivásábhidhána,	136
Liṅgádi-saṅgraha, . . .	6
Liṅga-prakás 'a, . . .	32
Liṅgádi-saṅgraha Tíká, . .	318
Madana Pála, . . .	264
Madanavinoda-nighaṇṭu, .	264
Mádha, . . .	199
Mádha Sarasvatí, . . .	281
Mádhavánala-kathá, . . .	137
Madhusúdana Sarasvatí, . .	167
Madhusúdana Váchaspati,	362
Madhya-manoramá, . . .	224
Mahábhárata, . . .	5
Mahábhárata-tát-paryya-dí- piká, . . .	5
Mahádeva, . . .	246, 279
Mahádeva Dinakara, . . .	273
Mahádeva Vájapeya, . . .	237
Mahádeva Vedántavágis'a,	370
Mahádevendra Sarasvatí, .	103
Mahágaṇapati-sahasra-ná- ma-stotra, . . .	290
Mahágní-prayoga, . . .	237
Mahánanda Dhira, . . .	322
Mahárajá Harináráyana, .	371
Mahás'ánti-paddhati, . . .	236
Mahás'aṅkha-málá-saṅskára,	370
Mahátantrarāja, . . .	73
Mahidhara, . . .	21, 159
Mallári-máhátmya, . . .	170

	<i>Page</i>
Máláṅka, . . .	11
Maṇḍala-bráhmaṇa Upani- shad, . . .	100
Maṇḍapa-pújá, . . .	294
Manishá-pañchaka, . . .	346
Manodúta, . . .	56
Mantra-chandriká, . . .	305
Mantra-pradīpa, . . .	156
Mathuránátha, . . .	375, 379
Mathures'a Vidyálaṅkára,	31
Matsyas'ukta Tantra, . .	53
Maya-mata, . . .	306
Maya S'ilpa, . . .	306
Meṅganátha, . . .	207
Mitra Miśra, . . .	227
Momohana, . . .	183
Momohanavilása, . . .	183
Mṛitavatsa-chikitsá, . . .	153
Mugdhabodha, . . .	14
Mukhaṇḍa Dása, . . .	99
Muktáphala, . . .	47
Muktávali-dīpiká, . . .	273
Muktávali-kiraṇa, . . .	273
Muktávali-prakás 'a, . . .	273
Mukti-chintāmaṇi, . . .	38
Mukhaṇḍa-vijaya, . . .	277
Muṇḍamálá Tantra, . . .	152
Muṇḍaka-bhāshya-tīppanī,	138
Múrkhaḥ, . . .	49
Nádadīpaka, . . .	10
Náges'a Bhaṭṭa, . . .	132, 164
Nágojī Bhaṭṭa, . . .	54
Naigeyanam-rikshudaiva- tam, . . .	201
Nakules'varī-mantra- vidhána, . . .	302
Nánārtha-dhvanimañjarí,	155
Nārada, . . .	10, 18

	<i>Page</i>
Narahari Paṇḍita, . . .	28
Nārāyaṇa Bhaṭṭa, 54, 202, 244	244
Nārāyaṇa Chakravartī, 9, 314	314
Nārāyaṇa Gosāiṇ Nṛipatī, 189	189
Nārāyaṇa-prabodhotsava, 139	139
Navya-mata-vādārtha, . . .	356
Nigama-latā, . . .	111
Nighaṇṭú, . . .	226
Nilakaṇṭha Bhaṭṭa, . . .	5, 141
168, 183, . . .	272
Nirālamva-upanishad, . . .	95
Nṛisīṇha Bhaṭṭa, . . .	293
Nītayarmā, . . .	57
Nītinibandha, . . .	33
Nītibhājana-bhājana, . . .	33
Nītyanātha, . . .	56
Nyāya-muktāvali-praka- rana, . . .	273
Nyāyavāgis'a, . . .	71
Nyāyaratnāvalī, . . .	50
Nyāyaratnaprakāś'ikā, . . .	51
Nyāya-sāra, . . .	139
Padagāḍha, . . .	191
Padamañjarī, . . .	380
Padāṅka-dūta, . . .	380
Pādapaḍma Āchārya, . . .	211
Padārtha-kaumudī, . . .	314
Paddhati-saṅgraha, . . .	116
Padmanābha Datta, . . .	6
Padma Purāṇīya Srishti kaṇḍa . . .	1
Padyatrayī-vyākhyāna, . . .	132
Pallavadīpikā, . . .	107
Pañchapādikā-vivarana, . . .	211
Pañchikarana-mahāvā- kyārtha bodhaprakarana, 95	95
Parābhīdhāna, . . .	155
Paramāmṛita, . . .	106

	<i>Page</i>
Paramārtha-sāra, . . .	111
Parāsara Upapurāṇa, . . .	225
Paribhāṣhā, . . .	30
Pārthasārathi Miś'ra, . . .	134
Pārthiva-liṅga-pujana- vidhi, . . .	311
Pās'aka-keralī, . . .	355
Pas'upati, . . .	5, 153
Pātālkhaṇḍa, . . .	1
Pathyāpathya, . . .	28
Pathya-vidhāna, . . .	361
Pavamāna-homa-vidhi, . . .	282
Prahlāda-charita, . . .	275
Prakāsātmā Yati, . . .	211
Prakīrṇa-mantra Upani- shad, . . .	101
Prākṛita Vyākarna, . . .	17
Prāṇakṛishṇa Viś'vāsa, . . .	318
Prāṇatoshani, . . .	317
Prasna-vaishṇava, . . .	189
Prasnottara-mālā, . . .	355
Prātis'ākhya, . . .	298
Pratishthā-prayoga, . . .	66
Pratishthā Tantra, . . .	306
Praudha-manoramā, . . .	198
Pravara-khaṇḍa, . . .	37
Pravargya-prasna, . . .	86
Pravāsa-kṛitya, . . .	113
Prāyas'chitta-nirṇaya, . . .	349
Prāyas'chitta-tattvālarsa, . . .	343
Prāyas'chitta-vyavasthā- saṅkshēpa, . . .	330
Prayogaratnīya-charaka- sautrāmaṇi, . . .	180
Premāmṛita, . . .	149
Pretakṛityādinirṇaya, . . .	75
Pis'achabhāṣya, . . .	93
Pīṭha-nirūpaṇa, . . .	371

	<i>Page</i>
Pitrimedha Sutra, . . .	85
Pitri-paddhati, . . .	325
Priyádása, . . .	99
Puṇḍariká Upanishad, . . .	92
Purána-dána-máhátmya, . . .	321
Puránártha-prakás'a, . . .	9
Purnánanda, . . .	43
Purushottama, . . .	311
Purushottama Datta, . . .	6
Purushottama Deva, . . .	337
Purushottama-máhátmya, . . .	231
Purushottama Sarasvatí, . . .	98
Rádhákánta Bhaṭṭa, . . .	31
Rádhákánta Tarkavágís'a, . . .	9
Rádhá, . . .	12, 35
Rádhámohanadása Gos'vá- mi, . . .	110
Rádhámohana Gos'vámí Bhaṭṭácharya, . . .	104
Rádhámohana S'armá, . . .	91
Rádhá Tápaní, . . .	93
Rághava Deva, . . .	338
Raghudeva, . . .	28
Raghunandana, . . .	350
Raghunátha, . . .	204
Raghunátha Bhaṭṭa, . . .	31
Raghunátha Chakravartí, . . .	349
Raghunátha Sárvaabhauma Bhaṭṭácharya, . . .	381
Raghunátha S'iromani, 185, . . .	245
Raghunátha Yájñika, . . .	114
Raghuvíra, . . .	120
Rájadharma-kaustubha, . . .	21
Rájanáráyaṇa Mukhopá- dhyáya, . . .	13
Rája-nirghanta, . . .	28
Rájávalí, . . .	23
Rákshasa-kávyá, . . .	186

	<i>Page</i>
Ráma, . . .	2
Rámachandra, . . .	204
Rámachandra Chakravartí, . . .	3
Rámachandra Nyáyavá- gís'a, 358, 359, . . .	360
Rámachandra Sárvaabha- ma, . . .	4
Ráma Datta, . . .	74
Rámadeva Nyáyalañkára, . . .	2
Rámagítá, . . .	20
Rámagítá Tíká, . . .	20
Rámagunákara, . . .	2
Rámakánta, . . .	150
Rámakṛishṇa, . . .	67
Rámakṛishṇa Bhaṭṭa, . . .	116, 294
Rámánanda S'armá, . . .	24, 55
Rámánanda Tírtha, . . .	383, 384
Rámánuja, . . .	262
Rámasañkara, . . .	41
Ráma S'armá, . . .	224
Rámasundra Vidyávágís'a, . . .	315
Rámatoshana S'armá, . . .	318
Rámavarma, . . .	21
Rámes'vara Bhaṭṭa, . . .	297
Rámes'vara S'armá, . . .	7
Rasahema, . . .	181
Rasasañketa-kaliká, . . .	304
Rathayátrá-prayoga, . . .	110
Ratnadipaka, . . .	127
Ratna-kosha-vádártha, . . .	357
Ráyamukuta, . . .	266
Rigveda-saṇhitá-homavi- dhi, . . .	288
Rigvedíyábhudayíka-s'rád- dha, . . .	59
Rigvedíya-das'akarma-pad- dhati, . . .	61
Rishitarpaṇa, . . .	218, 241

	<i>Page</i>
Rudradeva, . . .	239
Rudra-japa, . . .	243
Rudránusthána-paddhati, . . .	207
Rúpa, . . .	106
Rúpachintámani, . . .	12
Sabda-chandriká, . . .	25
Sabdakhaṇḍa, . . .	2
S'abdáloka Rahasya, . . .	379
S'abdamálá, . . . 7,	157
S'abda-nityatá, . . .	360
S'abda-ratnamálá, . . .	44
Sabdárna, . . .	7
Sabdárthasúra-manjarí, . . .	318
S'abda-rúpa-prakás'iká, . . .	51
Sabhá-taraṅga-sára, . . .	309
Sachchidánanda Yati, . . .	201
Sadáchára-prakarana, . . .	344
Sadánanda, . . .	132
Sádhana-panchaka, . . .	90
S'ákala Sañhitá, . . .	263
Sakunárna, . . .	8
Samañjasá-vṛitti, . . .	103
Sámánya-lakshanádihitya- anta Tippaní, . . .	378
Samara-sára, . . .	204
Samayáchára Tantra, . . .	161
Sámayáchárika Súra, . . .	144
Saṅgraha, . . .	57
Saṅgrahanyeshi, . . .	232
Sanhitávṛitti, . . .	42
S'aṅkara, . . .	189
S'aṅkara Áchárya, 60, 90, 96, 97, 131, 344, 346, 347, 355	
Sáñkháyana, . . .	88
Sáñkháyana-súra, . . .	302
Sañkránti-nirṇaya, 313, . . .	353
Sañkshepa-gúyatrí-nyása- prayoga, . . .	295
Sañkshipta-prayoga, . . .	218

	<i>Page</i>
Sañkshipta-vedánta-s'ástra- prakriyá, . . .	97
Sannyása-vidhi, . . .	100
S'ántikalpa-dípiká, . . .	300
S'ántika-tattvámrita, . . .	9
Sapiṇḍa-prayoga, . . .	64
Sapta-padárthí, . . .	281
S'apta-páka-yajñas'esha, . . .	122
Saptas'atí-vyákhána, . . .	54
Saptasoma-sañsthá-paddha- ti, . . .	208
Sárachandriká, . . .	58
Sáradásundarí, . . .	31
Sáradátílaka, . . .	145
S'arangadhara, . . . 196,	338
S'áraṅgadharma-paddhati, . . .	338
S'áraṅgadharma Sañhitá, . . .	195
Sárasamuchchaya, . . .	268
Sárasaṅgraha, . . . 78,	262
Sára-sañhitá, . . .	10
Sárasvatábhidhána, . . .	38
Sarasvatí-stotra of Sudar- sana Sañhitá, . . .	291
Sarasvatí-stotra-tripura- siddhántíya, . . .	291
Sárására-saṅgraha, . . .	41
S'áriraka-nyáya-raksháma- ni, . . .	134
S'áriraka-sútrártha-sañ- graha, . . .	110
Sarvāṇukramaṇí-vyákh- yá, . . .	279
Sarvato-bhadra-maṇḍala, . . .	336
Satánanda, . . .	189
S'atarudriya, . . .	348
S'átátapa, . . .	4
S'atru-vimochana, . . .	365
Satyanáthábhyudaya, . . .	210
Satyopákhyana, . . .	129

	<i>Page</i>
Saubhágya Tantra, . . .	303
S'aunaka, . . .	298
S aunakokta-vástu-sánti-pra- yoga, . . .	283
Sávabhauma, . . .	76
Sávitrachayana, . . .	236
Sáyana Acharya, . . .	348
S'eshácháryya, . . .	210
S'esha Nága, . . .	111
S'eshanáráyana, . . .	180
Shodas'a-piṇḍa-dána-pray- oga, . . .	310
Siddhánta-chandrodaya, . .	250
Siddhánta-kaṇmudi, . . .	116
Siddhánta-lakshana Tip- paní, . . .	377
Siddhánta-muktávalí, 173, 273	3
Siddhánta-sukti-mañjarí, . .	377
Sinhavyághra Tippaní, . .	377
S'romani-purvárdha-vyá- khyá, . . .	248
Siva Bhaṭṭa Kála, . . .	54
S'ivadása, . . .	204
S'iváditya, . . .	281
S'ivánandanátha, . . .	229
S'ivapújá-paddhati, . . .	225
S'ivaráma, . . .	136
Skanda-purániya Pátála- khaṇḍa, . . .	117
Smárta-práyas'chitta- prayoga, . . .	297
Smárta-vyavastháṇava, . .	76
S'mas'ánakáli-mantra, . .	369
Smriti-sára, . . .	76
S'raddha-chandriká-pra- kás'a, . . .	147
S'raddha-kalpa, . . .	363
S'raddhasútra-paddhati, . .	174
S'raddha-tattvādarsa, . .	343

	<i>Page</i>
S'raddha-vyavsthá-saṅk- shepa, . . .	332
Srauta-sutra, . . .	86
S'rídatta, . . .	364
S'ríkara Achárya, . . .	361
S'ríkriṣṇa S'árvabhauma, . .	380
S'ríkriṣṇa Tarkálaṅkára Bhaṭṭáchárya, . . .	322
S'ríkriṣṇa Vidyávágisa Bhaṭṭáchárya, . . .	107
S'rímadhágavata-skandhár- tha-nirupana, . . .	200
Srinandana Bhaṭṭáchárya, . .	23
S'riúatha S'armá, . . .	361
S'ríngarádirasa, . . .	52
S'rí L'arama, . . .	277
S'rípatigovinda, . . .	193
S'rishiti-khaṇḍa, . . .	1
S'ruti-stuti-vyákhyána, . .	349
S'uddhi-nirṇaya, . . .	353
S'uddhitattva-káriká, . . .	313
S'uddhi-viveka, . . .	338
S'uddhi-vyavasthá-saṅk- shepa, . . .	373, 334
Sudra-dharma-tattvá, . . .	53
S'ukáshtaka, . . .	347
Sukhalekhana, . . .	29
Sukṛitya-prakás'a, . . .	136
S'úlapani Bhaṭṭáchárya, . .	312
Súlpání, . . .	70
S'ulvá-sútra-bhásya, . . .	83
S'ulva-sútra-bodháyaníya, . .	33
S'ulva-sútra-dipiká, . . .	33
S'ulvasútra-vivarana, . . .	159
Sures'vara Paṇḍita, . . .	32
Súryádi-pañcháyatana-pra- tishthá Paddhati, . . .	125
Svalpádvaita-prakás'a, . . .	383
Svánubhavádars'a, . . .	96

	<i>Page</i>
Svargakhaṇḍa . . .	2
S'varúpákhyā-stotra, . .	368
Svátmarāma, . . .	173
Svatva-vyavsthārṇava-setu- bandha, . . .	380
Svayamprakás'a Yati, . .	252
S'yámámantraḥ, . . .	324
S'yámápúja-paddhāti, . .	138
S'yámárahasya, . . .	43
Tájika, . . .	20
Tájikabhushaṇa, . . .	20
Tálavrintanivási, . . .	230
Tantroкта-chikitsá, . . .	73
Tantra-ratna, . . .	133
Tantra-sára, . . .	325
Tántrikapúja-paddhati, . .	317
Tarka-paribhášhá, . . .	240
Tarka-tippañi, . . .	378
Tattvārtha-kaumudí, . . .	63
Tattva-saṅgraha, . . .	104
Tattvas'ára, . . .	90
Teronárayaṇa Deva, . . .	239
Tírtha Savámí, . . .	384
Trilochana Dása, . . .	336
Trípurasúndarí-mantra-ná- masa-hasra, . . .	154
Tristhalísetu, . . .	202
Tirthamahes'vara, . . .	32
Tithi-nirṇaya, . . .	351
Tithi-vyavasthá-saṅkshépa, . .	331
Toshañi, . . .	72
Tryambaka, . . .	207, 302
Tryambaka Bhaṭṭa, . . .	223
Tryambaka Paṇḍita, . . .	301
Tulas'icṇandriká, . . .	13
Ṭupa Ṭká, . . .	133
Udayana Áchárya, . . .	4
Udbodha-chandriká, . . .	47
Uḍḍis'a Tantra, . . .	364

	<i>Page</i>
Udváha-vyavasthá, . . .	77, 334
Udváha-vyávasthá-saṅk- shepa, . . .	332
Udváha-vyávastha- vikás'a, . . .	334
Ujjavalanílamaṇi-kiraṇa- les/a, . . .	36
Ujjvala-nílamaṇi, . . .	36
Unádi, . . .	24
Upádhiváda Ṭippañi, . . .	354
Unádikosha, . . .	24
Upagrantha Súra, . . .	182
Upamána Khaṇḍa, . . .	50
Upáṅgalalitá-pujana, . . .	121
Utsarga-mayúkha, . . .	182
Uttara Gítá, . . .	323
Uttara-kámákhyá Tantra, . .	33
Uttara-khaṇḍa, . . .	1
Vagalámukhi-kavacha, . . .	366
Vaidaykula-tantra, . . .	55
Vaikhánasíya Upanishad, . .	92
Vaishṇava, . . .	45
Vaishṇavámṛita, . . .	25
Vaiyákarapa -siddhánta- mañjúshá, . . .	163
Vaiyákarapa-siddhánta-rat- nákara, . . .	116
Vájapeya-paddhati, . . .	159, 211
Vakárabheda, . . .	40
Vámana, . . .	215
Vámana-chitra-charitra, . . .	213
Vánara, . . .	40
Vánaráshtaka, . . .	40
Vánaryáshtaka, . . .	45
Varadarája, . . .	87
Váránasí-darpaṇa-praká- s'ika, . . .	172
Vararuchi Kavindra, . . .	186
Varpábhidhána, . . .	23

	<i>Page</i>
Varnasañkara-játimálá, .	15
Varshakṛitya-taraṅga, .	371
Vas'antarāja, . .	8
Vas'ishṭha, . .	4
Vāstu-pūjāvidhi, . .	293
Vāstu-s'ānti, . .	294
Vāstu-tattva, . .	315
Vāsudeva Dikshita, . .	237
Vaṭas'vattha-vivāha, .	157
Vatsarāja, . .	172
Vedānta-s'āstra-saṅkhipta- prakriyā-nirupaṇā .	344
Vedānta-vijñāna-naukā, .	131
Vedastuti Tīkā, . .	108
Vidhisvarūpa-vichāra, .	61
Vidhi-vāda-vichāra, .	359
Vijayagobinda Sikha, .	23
Vidyānidhi Kavindra, .	216
Vidyāranya, . .	247
Vikhyāda Purāṇa, . .	148
Vindu-sandipana, . .	98
Viparīta-pratyāṅgira, .	370
Virajā-paddhati, . .	100
Virodhi-vichāra, . .	358
Vishṇudharmottara Purāṇa,	16
Vishṇu Siddhānta, . .	37
Viśvakarmā, . .	17
Viśvakarma-prakāś'a, .	17
Viśvakarmīya S'īlpa, .	142
Viśvāmītra-kalpa, . .	287
Viśves'vara, . .	115
Vishṇurāma Siddhānta- vāgīś'a, . .	343
Vivāda-nirṇaya, . .	352
Vivāhādi-paddhati, . .	74, 153
Vivaraṇa-tattva-dīpana, .	233
Vivekachudāmaṇi, . .	347

	<i>Page</i>
Vopadeva, . .	47, 200
Vrajabhakti-vilāsa, . .	54
Vratodyāpana-vidhi, . .	140
Vṛindāvana, . .	11
Vṛindāvana-yamaka, . .	11
Vṛishotsarga-prayoga, . .	65
Vṛitta-ratnākara-setu, . .	126
Vyākaraṇa-saṅgraha, . .	14
Vyākya-sudhā, . .	251
Vratakāla-viveka, . .	312
Vyāptigrahopāya-tīkā, .	354
Vyāptipāṇchaka Tippani,	376
Vyāptyanugama-tippani,	378
Vyāptyanugama-vādārtha,	357
Vyāsa, . .	1
Vyāvahāra-didhiti, . .	21
Vyavasthā-sāra-saṅgraha,	155
Yadumaṇi, . .	277
Yajnasūtra-pramāṇa, . .	367
Yajña-prāyas/chitta-viva- raṇa, . .	187
Yājñika Deva, 171, 185,	211
Yājñika Raghunātha, . .	114
Yajñopavita-ṇāsa-prāyas- chitta, . .	284
Yajur Veda, . .	5
Yajurvedi-māsika-s'rāddha- prayoga, . .	63
Yajurvedi saṅvatasrikaiko- dishta-srāddha-prayoga,	66
Yasodhara, . .	192
Yathārtha-manjarī, . .	382
Yoga-s'atābhidhāna, . .	276
Yogesīśahasra-nāma-sto- tra, . .	283
Yogini-das'ā-phala, . .	257
Yogyatā-vichāra, . .	358

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 520. पद्मपुराणीयसृष्टिखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 212. Lines, 9 on a page. Extent, 8347 s'lokas. Character, Bengali. Date — ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Tolerably correct.

Padma Purāṇīya Sṛisṭi khaṇḍa. This is the first part of one of the great Purāṇas attributed to Vyāsa. The Padma is divided into five parts ; 1st, Sṛisṭi khaṇḍa ; 2nd, Bhūmi khaṇḍa ; 3rd, Svarga khaṇḍa ; 4th, Pátála Khaṇḍa ; 5th, Uttara Khaṇḍa. In the first, the work under notice, Ugras'ravas describes, in reply to the enquiry of the sages assembled at the Naimisha hermitage, the origin of the universe, and the development of the creation, relating at the same time detached accounts of the geography of India. The translators under Dr. Wilson rendered a great portion of it into English, a MS. of which exists in the Asiatic Society of Bengal, and another in the India House Library. A full analysis of the work occurs in the Journal of the Royal Asiatic Society, V, 280. See also Preface to the Vishṇu Purāṇa,

Beginning. खच्चं चन्द्रावदातं करिकरसकरक्षोभसञ्जातफेनं

ब्रह्माद्भूतिप्रशक्तिव्रतनियमपरैः सेवितं विप्रमुखैः ।

उक्त्वाकारलङ्घनेन विभुवनगुणैः ब्रह्मणा हृष्टभूतं

सम्भोगभोगरम्यं जलमशुभहरं पौरुषं वः पुनातु ॥

End.

कल्पकोटिशतं सायं ब्रह्मलोके महीयते ॥

Colophon. इत्यादिपराणे पादो पञ्चचलारिंशत्तमोऽध्यायः । हृष्टिखण्डं समाप्तं ॥

विषयः । हृष्टिप्रकारकथनं पृथ्वीस्थाननिरूपणादिकञ्च ॥

No. 521. रामगुणकरः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 240 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Rámagunákara. A poem on the marriage and exile of Ráma. By Rámadeva Nyáyálanákára.

Beginning. भूम्हदंशावतीर्णा सजलजलधरदेष्टिविद्वेषिवर्णा

पूर्णानन्दार्द्धचन्द्राभरणहृदयगा द्योतयन्तो दिग्गन्तान् ।

या वैदेहीप्सितार्थं वितरति सरसा कल्पवल्लीव नित्या

शान्तं भूयान्ममान्नःकरणमविरतं तत्त्वमूर्त्ता नितान्तं ॥

End. भुक्त्वा राज्यं चिराय चिभिरनुजनिभिः खस्थलीमाहरोह ॥

Colophon. श्रीमद्रामगुणकराख्यललितग्रन्थः समाप्तिं गतः ।

विषयः । रामविवाहरामवनवासादिवर्णनं ॥

No. 522. आसत्तिविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 428 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A'satti vic'hára. The natural relation of words in composition. This is a Nyáya treatise—probably a part of Mathuránátha's commentary on the S'abdakhaṇḍa of the *Chintámani*.

Beginning. एककार्यकारित्वमङ्गत्या योग्यतानिरूपणानन्तरमासत्तिं निरूपयति आसत्तिश्चेति ।

End. इत्यध्याहारपक्ष एव सम्यगित्यवधेयं ॥

Colophon. शब्दपरिच्छेदरहस्ये आसत्तियन्यरहस्यम् ।

विषयः । शब्दबोधकारणादिकथनं ।

No. 523. कृत्यचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 12 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old.

Kṛitya-chandrikā. On ceremonials, diurnal and casual. By Rāmachandra Chakravartī. The MS. is imperfect, and contains only that portion which is devoted to the duties to be observed at the end of the month of Chaitra, or *Sivayātrā*, i. e., the Charakpūjā. The deity to be adored, is a form of Śiva, and bears the name of Kālārkarudra.

Beginning. तत्र चैवसङ्क्रान्त्यां कर्त्ता सामान्योक्तं कृत्वा अद्येत्यादि चैवे मासि मीनराशिस्थे
भास्करे अमुके पक्षे अमुकतिथौ षडशीतिसङ्क्रान्त्यामारभ्य महाविषुवसङ्क्रान्तिं
यावत् प्रत्यहं अमुकगोत्रोऽमुकः सर्वार्थनिद्रिकामो गणेशादिकालार्कचन्द्रपूजापूर्वक-
शिवयाचनामहं करिष्ये ।

End. एतैस्तुष्यति शङ्करः ॥

Colophon. इति रामचन्द्रचक्रवर्त्तिविरचितायां कृत्यचन्द्रिकायां मासविवरणं ।

विषयः । शिवोपासनाविधानादि ।

No. 524. सिद्धान्तसूक्तिमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 5—8, on a page. Extent, 337 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Siddhānta-sūktimanjarī. A Vedānta dissertation on life, soul, the deity, salvation, &c. By Gaṅgādhara Sarasvatī, disciple of the Paramahansa Rāmachandra Sarasvatī. The author styles himself a *Bhikshu*, whereby he evidently means to call himself a mendicant, and not a Buddhist. He quotes most of the leading authors on the Vedānta.

Beginning. तरणिशतसुवर्णं कर्णपूर्णद्विरेफावलिवलितकपोलोद्दामदानाभिरामं ।

गिरिशगिरिसुताभ्यां लालितं नित्यमङ्गे खजनभरणशीलं विघ्नराजं नमामि ॥

End. रञ्जयलखिलान् बुधान् ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीरामचन्द्रसरस्वतीपूज्यशिष्येण गङ्गाधरसर-
स्वत्याख्यभिक्षुणा विरचितायां वेदान्तसिद्धान्तसूक्तिमञ्जर्यां चतुर्थपरिच्छेदः ।
सम्पूर्णोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । आत्मवर्णनं, श्रवणादिज्ञानकथनञ्च । बहुविधग्रन्थकारमतमपि दर्शितमत्र ।

No. 525. **कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या ।**

Substance, country yellow paper. Folia, 50. Lines, 10 on a page. Extent, 1911, s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kusumánjali Kárikávyákhya. A commentary on the *Kusumánjali*, a Vais'eshika treatise on the existence of a supreme Being by Udayana Achárya. By Rámabhadra Sárvaabhauma. The text with a commentary by Haridasá Bhaṭṭáchárya, has been translated into English by professor E. B. Cowell. Dr. Hall notices the works of eleven commentators on the *Kusumánjali*, but not that of Rámachandra. *Contributions*, p. 83.

Beginning. आभेदेः परितोषिता परिषद्ः प्रत्येकमाशाश्रयतां

सान्द्रैः पिञ्जरिताः परामपटलैराशवकाश दश ॥

End. ईश्वरः स प्रीतो भवत्तनेन । इति पञ्चमः सूक्तः ॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायरासभद्रमावभेसीया कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या समाप्ता ।

विषयः । परमात्मनिरूपणयुक्तिवर्धितं कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्यानम् ।

No. 526. **कर्मविपाकः ।**

Substance, country yellow paper. Folia, 96. Lines, 6 on a page. Extent, 2376 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Karmavipáka. A treatise on rewards and punishments in a future life for virtuous and sinful acts of this life. By S'átátapa.—The MS. terminates with the 87th chapter on the rewards of virtuous women. The work is in the form of a dialogue between Vas'ishṭha and Bhṛigu.

Beginning. श्रुतातपः । प्रायश्चित्तविहीनानां महापातकिनां व्रणं ।

नरकान्ते भवेज्जन्म चिक्रे किन्तु शरीरिणां ॥

End. सञ्ज्ञया पार्वती उक्ता तस्मात्तां पूजयेद् बुधः ॥

Colophon. इति कर्मविपाके वशिष्ठभृगुसंवादे नानाधर्मपतिव्रतामाहात्म्ये सप्तशतितन्मो-
ऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । पापजनितरोगादीनां कारणं, तत्प्रायश्चित्तविधानञ्च ॥

No. 527. महाभारततात्पर्यदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 11 on a page. Extent, 2215 ślokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mahābhārata-tātparyā-dīpikā. A gloss on the *Ādi* or first volume of the Mahābhārata. By Devabodha, the disciple of Satyabodha; both were hermits or paramahāṇsas. The author seems to have never completed his work. The gloss best known is by Nīlakaṇṭha.

Beginning. प्राग् देवेभ्यः प्रयान्थाः शतमखसदनं इक्षमभोधियायाः

End. पाथान्नारायणी यश्चिरचरितचरस्त्रावराभोष्टदो वः ।

Colophon. इति परमहंसपरित्राजकाचार्यभट्टारकसत्यबोधशिष्यपरमहंसपरित्राजकाचार्य-
श्रीदेवबोधकृतौ महाभारततात्पर्यदीपिकायां टीकायामादिपर्वसमाप्तं ।

विषयः । महाभारतविवरणं, अर्थात् महाभारतीयतात्पर्यसंहिता टीका । आदिपर्वटीका-
मात्रं प्राप्तं ॥

No. 528. दशकर्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 573 ślokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Daśakarma-dīpikā. The principal ceremonials to be observed by those pious Hindus, who follow the Yajur Veda. By Paś'upati, the chief judge and head paṇḍit of the Court of Lākshmaṇeya, the last Hindu king of Bengal. (A. D. 1200.) He was a descendant of Bhaṭṭa Nārāyaṇa, one of the five Brāhmaṇas who came to Bengal from Kanauj in the reign of Ādisūra.

Beginning. शास्त्रज्ञानविवेकनिर्मलधियां प्रज्ञावतामग्रणीः

पाण्डित्येन विखण्डितामरगुरुः प्राज्ञातिसुज्ञः स्मृतौ ।

विप्राणान्दशकर्मपद्धतिमिमामुद्धृत्य वेदादसौ

चक्रे भूपतिपण्डितः पशुपतिः स्वर्गापवर्गप्रदां ॥

End. शान्त्याशोर्वादं कृत्वाच्छिद्रावधारयेत् (?) ॥

Colophon. इति शालाकर्मपद्धतिः समाप्ता । इति दशकर्मदीपिका ।

विषयः । यजुर्वेदिनां दशकर्मविधानं ॥

No. 529. लिङ्गादिसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 45. Lines, 5 on a page. Extent, 825 slokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Liṅgádisaṅgraha. Annotations on the Amarakosha. By Bharata Sena *alias* Bharata Mallika. The author points out in detail the genders of all the words in the Amarakosha.—(*Vide ante* I p. 223.)

Beginning. सन्नादिङ्गत्तद्धितसमासजैर्नशब्दैरिह वर्गसङ्ग्रहः ।

End. वेदाः प्रमाणमेवमन्यत् प्रयोगानुसारात् ॥

विषयः । अमरकोषव्याख्यानं ।

No. 530. भूरिप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 70. Lines, 8 on a page. Extent, 1972 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhūriprayoga. Annotations on the Amarakosha. By Padmaná-bha Datta. The author supplies a great number of synonyms. The MS. is incomplete, extending only to the third chapter of the text.

Beginning. मुदे हरिं तन्नमतैकनाथं ।

End. इदमचोदितं शेषं ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥

Colophon. श्रीपद्मनाभदत्तसङ्ग्रहेते भूरिप्रयोगाभिधाने नामलिङ्गानुशासने सामान्यकाण्ड-
तृतीयः समाप्तः ।

विषयः । शब्दसमूहसङ्ग्रहः । अमरकोषाभिधानस्यटीका ।

No. 531. हारावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 315 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Háravali. A Sanskrit Dictionary. By Purushottama Datta. Dr. Wilson, in noticing this work, says: "the *Háravali* is a collection almost exclusively of uncommon words:—It is divided into two parts, the one containing synonymous words, and the other words of various

meanings. The first part is again divided into three portions, according to the extent of the synonyms and their recapitulation through a whole stanza, or a half, or a quarter. The work is of very limited extent, but it is the product, according to the author's own averment, of twelve years' reading. He states also that it was compiled at the suggestion and with the aid of his spiritual preceptor, S'ri Dhriti Siṅha, an atithi or religious ascetic, known in the spoken dialects by the appellation Atit, and he mentions Janmejaya, a Paṇḍit, as having contributed to the compilation. The age of Purushottama, according to the order of Medinī, should be earlier than that of the Vis'va, and he may probably have written in the 10th or 11th century." Preface, Sanskrit Dictionary, 1st Ed.

Beginning. भुजगरतिविमुक्तखचु(?)निर्मोकवल्ली-

विलसितमनुकुर्वन् यस्य गङ्गाप्रवाहः ।

शिरसि सरसभास्त्रन्मालतीदामलक्ष्मि(?)

लघयति हिमगौरः सेणुवः (?) साध्यसिद्धौ ॥

End. प्रथमान् नव पत्राणि प्राप्तानि, ततः खण्डितं ॥

विषयः । नानार्थशब्दसमूहसङ्ग्रहः ।

No. 532. शब्दमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 7 on a page. Extent, 1365 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

S'abdamālā. A Sanskrit glossary compiled from the *S'abdārṇava* and other ancient works. By Rāmes'vara S'armā.

Beginning. जगदीशं हरिं नत्वा श्रीरामेश्वरशर्मणा ।

शब्दार्थवादिकोपात्ता शब्दमाला वितन्मते ॥

End. रामेश्वरेण रचितं परिपालयन्तु सन्तः परोऽत्रतिरता हि भवन्ति लोके ॥

विषयः । शब्दसमूहकथनं ।

No. 533. कूर्मचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kūrmachakra. On a mystic diagram shaped like a tortoise. It is of great importance in certain forms of S'ákta worship. This is probably a fragment of one of the Tantras.

Beginning. कूर्माकारं लिखेच्चक्रं सर्वावयवसंयुतं ।

End. दुष्टस्थानगते चन्द्रे शान्तिकं यत्नतश्चरेत् ॥

Colophon. इति कूर्मचक्रं ।

विषयः । कूर्मचक्रप्रमाणम्, उक्तचक्रस्ववर्णादिक्रमानुसारेण क्रियादिशुभाशुभं ।

No. 534. कोटचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 119 s'lokas. Character, Bengali. Date — ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Koṭachakra. Ground plans of eight kinds of forts and their descriptions. This too is apparently a fragment of one of the Tantras.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि कोटचक्रमिच्छादधा ।

End. तद्दिने प्रभवद् युक्तं दुर्गं सिद्ध्यति नान्यथा ॥

Colophon. इति कोटचक्रं ।

विषयः । ग्रहवारविशेषेण युद्धादिक्रमकथनं ।

No. 535. शकुनार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 95. Lines, 8 on a page. Extent 3040 lokas. Character, Bengali. Date, Saka 1773. Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'akunárṇava. A manual of divination. By Vasantarāja. The divinations are made by the peculiarities in the flow of breath, (austromancy) ; by the sight of particular objects when starting on an expedition, such as curds, durva grass, rice, a handsome man, a fair woman with a flower, which are auspicious ; by the voice of jackals and other animals, &c., &c. Means of divining answers to recondite questions are also described.

Beginning. विरिञ्चिनारायणशङ्करेभ्यः शचीपतिस्कन्दविनायकेभ्यः ।

लक्ष्मीभवानीपतिदेवताभ्यः नमो नवभ्योऽपि सदा ग्रहेभ्यः ॥

End. समस्तसत्यकौतुके कृतं प्रभाववर्णनं ॥

Colophon. इति वसन्तराजकृते शकुनार्णवे शकुनशास्त्रं समाप्तम् ।

विषयः । शुभाशुभशंसि निमित्तं यावाद्दिसमये द्रव्यविशेषदर्शनं । दधिदुर्वाक्षतादिचेत-
पुष्पयुक्तगौराङ्गीलोदर्शने शुभं, शृगालादिरवेषे शुभाशुभप्रज्ञादिकथनञ्च ।
एवं पक्षिरवादिनः शुभाशुभं कथितं ।

No. 536. शान्तिकतत्त्वामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 8-9 on a page. Extent, 1475 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sántika-tatvámrita. Ceremonials to be observed to overcome evils consequent on adverse conjunctions of planets. By Náráyana Chakravartí.

Beginning. नला गोपीकान्तं मला विविधमुनिवाक्यानि ।

श्रीनारायणश्चोऽं शान्तिकतत्त्वामृतं तनुते ॥

End. धेनुसुवर्णञ्च दक्षिणां दद्यात् ॥

Colophon. इति नारायणचक्रवर्तिकृतं शान्तिकतत्त्वामृतं समाप्तं ।

विषयः । ग्रहवैगुण्यादिदोषशान्तिः ॥

No. 537. पुराणार्थप्रकाशकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 16. Lines, 10 on a page. Extent, ? s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Puránártha-prakáśaka. An epitome of Puránic knowledge, containing brief summaries of the six schools of Philosophy, of Solar, Lunar, and other calendars, of the planetary system, Ancient History, &c., &c. By Rádákánta Tarkavágís'a.

Beginning. यो ब्रह्मविष्णुशिवरूपधरः करोति सृष्टिस्थितिप्रलयमस्य चराचरस्य ।

End. राजराजेश्वरश्रीलहेष्टो नमः निदेशतः ॥

Colophon. इति श्रीराधाकान्तकृत्वागोशक्तपुराणार्थप्रकाशकः समाप्तः ।

विषयः । सङ्क्षेपतः षड्दर्शनमतै, सौरादिमासकथनं, मेघादिराशिकथनं, पुरातनराज-
वंशदिकथनञ्च ॥

No. 538. नाददीपकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 9 on a page. Extent, 599 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Nádadípaka. A treatise on Hindu music,—origin of sounds, musical and non-musical; musical modes, harmony, &c. By — (?) Bhaṭṭāchārya.

Beginning. विचरन्ति परिशुद्धिर्वेदसामारदाय (?) ॥ पादत्रयस्यासम्पूर्णत्वात् शेषपादे
लिखितः ।

End. वाराधरा धर्षरा ॥

Colophon. इति श्रीभट्टाचार्यविरचितनाददीपकं सम्पूर्णं ।

विषयः । शब्दनादसंज्ञाद्युत्पत्तिकथनं, रागरागिण्यादिरूपणञ्च ।

No. 539. चतुरङ्गक्रीडनं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 10 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chaturaṅga Kṛīḍana. A treatise on the Chess as formerly played by the Hindus. Anonymous.

Beginning. चतुरङ्गक्रीडायां व्यासयुधिष्ठिरसंवादः प्रचरति । यथा, युधिष्ठिर उवाच ।
अष्टकोष्टग्राह्यं वा क्रीडा तां मे ब्रूहि तपोधन ।

End. प्राप्ते गजद्वये राजन् हन्तव्यो वामतो गजः ।
प्रकर्षणैव मे नाथ चतुरङ्गी यतो भवेत् ॥

विषयः । चतुरङ्गक्रीडाकथनं ।

No. 540. सारसंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent, 213 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sárasaṅhita. Hindu instrumental music, in four chapters. By Nárada.

Beginning. चिदानन्दरसेल्लासनिदानं श्यामसुन्दरं ।

End. शिवलोके महीयते ॥

Colophon. इति नारदकृतायां सारसंहितायां चतुर्थोऽध्यायः ।

विषयः । सङ्गीतकारण-ताललयादिनिरूपणम् ॥

No. 541. वृन्दावनयमकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Extent, 18 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vrindavana-yamaka. A poem on the early life of Kṛishṇa during his sojourn in Vrindavana. Every verse of the poem has the same word twice in different senses, and is otherwise full of alliterations. By Málánka. The MS. is incomplete.

Beginning. वरदाय नमो हरये पतति जनोऽयं स्मरन्नपि न मोहरये ।

बहुशस्रक्रन्दं हता मनसि येन दैत्यचक्रन्दहता ॥

End. प्रथमश्लोकादिद्विपञ्चाशच्छ्लोकाः प्राप्ताः । ततः खण्डितं ।

विषयः । पादान्तयमकादिना वृन्दावनवर्णनं, कृष्णं प्रति बलरामवाक्यं, ग्रन्थकारपरिचयकथनञ्च ॥

No. 542. कर्मलोचनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 225 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Correct.

Karmalochana. A work of some repute on modern religious observances, the mode of performing them, and the fruits thereof. The MS. is a mere fragment.

Beginning. व्रतानामुपवासानां श्राद्धादीनाञ्च संयमे ।

न करोति चौरकर्म सोऽशुचिः सर्वकर्मसु ॥

End. दत्ता नरकमाप्नुयात् ॥ प्रथमपत्रात् दशपत्रं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।

विषयः । नानाविधपुराणप्रवृत्तिवचनानुसारेण व्रतयज्ञदानस्नानपूजनादीनां कर्मणां कर्त्तव्याकर्त्तव्यं, तत्तत्कर्मकृतपापपुण्यकथनञ्च ॥

No. 543. गीतासारं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 175 s'lokas. Character, Bengali. Date 1736. Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Gítására. An abstract of the Bhagavadgítá, by an unknown author. It is devoted to an exposition of the Yoga form of meditation with the aid of the mystic *Om*, and the identification of the different regions (lokas) of the universe with different parts of the human body.

Beginning. अर्जुन उवाच । ॐकारस्य च माहात्म्यं रूपं स्थानं परं तथा ।

सत्त्वस्यैव श्रोतुमिच्छामि ब्रूहि मे पुरुषोत्तम ॥

End. गीता सुगीता कर्तव्या किमन्यैः शास्त्रविस्तरैः ।

या स्वयं पद्मनाभस्य मुखपद्माद् विनिर्गता ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णार्जुनसंवादे गीतासारं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीमतिप्रणवमाहात्म्यवर्णनं, तस्याकारकथनं, समाधिलक्षणं, गीतामाहात्म्या-
दिवर्णनं, देवस्थानादिसप्तपातालभूरादिलोककथनञ्च ॥

No. 544. रूपचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 3 on a page. Extent, 60 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Rúpachintāmani. Praises of Rádhá and Kṛishṇa, enumerating the different peculiar marks on their persons, especially noticing those on the palms of their hands and the soles of their feet. Anonymous.

Beginning. चन्द्रार्दं कलसं चिकोणधनुषो खं गोप्यदं प्रोष्ठिकां

शङ्खं सव्यपदेऽथ दक्षिणपदे कोणाष्टकं खस्तिकं ।

चक्रं कवचवङ्कुशं ध्वजपवी जम्बूद्वारेखाम्बुजं

विभाणं हरिमूनविंशतिमहालक्षार्चिताङ्घ्रिभजे ॥

End. श्रीराधिकामाधवरूपचिन्तामणौ मनो द्विखिरिशो चतुर्वर्णा ।

आवर्त्तयेद् यो हृत्तिमाग् पठन् स प्राप्नोति तद्दर्शनमाश्र साक्षात् ॥

Colophon. इति श्रीरूपनिरूपितरूपचिन्तामणिः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य श्रीराधायाश्च पादादिसर्वाङ्गवर्णनरूपं खनः ॥

No. 545. गौरगणेशदेशदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gaura-ganodes'a-dípiká. Notices of the principal followers of Chaitanya, the Vaishnaviti reformer. By Kavikarnapúra, author of the *Chaitanya-chandrodaya Nátaku*, *Alaũkára kaustubha* and other works of repute on the Vaishnava doctrine.

Beginning. यः श्रीदन्दावनभुवि पुरा सच्चिदानन्दसाम्ने

गौराङ्गीभिः सदृशसुचिभिः श्यामघासा जननैः ।

श्यामां शश्वदु दृढभरपरीरम्भसम्भेदतः किं

गौराङ्गः सन् जयति स नवद्वीपमालम्बमानः ॥

End. श्रीगौराङ्गणेशदेशदीपिका रचिता मया ।

दीप्यतां परमानन्दसन्देशभक्तवैश्वनि ॥

Colophon. इति कविकर्णपूरविरचिता श्रीगौराङ्गणेशदेशदीपिका समाप्ता ।

विषयः । गौराङ्गदेव-जन्मविवरणं, तदीयभक्तगणजन्मविवरणञ्च । अर्थात् अन्ययुगस्था ये ये साक्षात्मानः प्रसिद्धास्ते एव श्रीकृष्णभिधेन गौराङ्गेन सह कलाववतीर्णौ इति कथितं ॥

No. 549. तुलसीचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1647 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Correct.

Tulasichandriká. A treatise on the sanctity and religious uses of the Tulasi plant, (*Ocimum sanctum*,) the Bel and the Amla. By Rájanaráyana Mukhopádhya.

Contents : origin of the Tulasí plant,—proofs of its sanctity—advantage of planting it—praise of the Tulasí bush—merit of clearing the ground about it—mode of plucking its leaves—time when they should not be plucked—proofs of the leaves being fit to be offered to all the gods with the exception of Ganes'a—proofs of the propriety of putting on rosaries made of Tulasí wood. Origin of the Vilva (Bel) plant, *ægle marmelos*. Time when its leaves should not be plucked—mantra to be repeated when plucking the leaves. Origin of the Amalaka tree, *Terminalia emblika*, its merits. Injury to Brahmans forbidden. The use of flesh meat at S'râddhas in the present age forbidden. Considerations regarding lawful sacrifice. Praise of Vaishnavas.

Beginning. वन्दे विघ्नेश्वरं तारं विघ्नयूहचरं परं ।

चतुर्वर्गैकदातारं भातुरं विततोदरं ॥

End. सङ्क्षेपतो मया प्रोक्ता तुलसीचन्द्रिका शुभा ।

दोषादिकं विविच्य ज्ञैः क्षन्तयं मदनुग्रहात् ॥

Colophon. इति श्रीराजनाथसुखोपाध्यायकृता तुलसीचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । तुलसीत्यतिः, तुलसीपूजाप्रमाणं, तुलसीरोपणमाहात्म्यं, तुलसीकाननमाहात्म्यं, तुलसीमार्जनादिमाहात्म्यं, तुलसीचयनप्रमाणं, तुलसीचयननिषेधकालः, सर्वदेवपूजायां तुलसीदानप्रमाणं । गणेशपूजायां तुलसीदाननिषेधः, तुलसीकाष्ठमालाधारणप्रमाणं । विस्वदत्तोत्पत्तिः, विस्वपञ्चचयनकालनिषेधः, तच्चयनमन्त्रश्च । आमलकुत्यतिः, तन्माहात्म्यञ्च । ब्राह्मणानां हिंसनिषेधः । कलौ श्राद्धादिषु मांसदाननिषेधः । वैधर्हिंसाविचारः । वैष्णवमाहात्म्यादिकथनं ॥

No. 547. व्याकरणसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 8 on a page. Extent, 705 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vyākaraṇa-saṅgraha. A paraphrase of the Sanskrit Grammar called *Mugdhabodha*. By Gaṅgádhara S'armá. The MS. is incomplete, and ends with the Káraka.

Beginning. दुर्बोधमुग्धबोधस्य सुखबोधाय सङ्ग्रहः ।

तनोति सम्प्रत्ययेऽर्शं दोषो मङ्गाधरो द्विजः ॥

- End. अश्वे स्थितो धावति पश्वे षडगो धावति ॥
 Colophon. इति मङ्गाधरकृतव्याकरणसङ्ग्रहे कारकः पादः । अतः परं श्रेष्ठं खण्डितं ।
 विषयः । मुग्धबोधव्याकरणस्य सारसङ्ग्रहः ।

No. 548. वर्णमङ्करजातिमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 10 on a page.
 Extent, 336 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
 Correct.

Varnasankarajátimálá. An account of the various mixed castes of
 the Hindus. By Bhárgavaráma.

- Beginning. ब्राह्मणाः क्षत्रियाः वैश्याः शूद्रा वर्णास्तुर्विधाः ।
 वर्णानां सङ्करोत्पत्तिं निशामय मन्त्राश्रय ॥
 End. इमां क्रियां भार्गवरामगीतां योऽप्यन्यथा मूढजनः करोति ।
 तस्योत्तमाङ्गे खलु वज्रकल्पः पतन् सदा देवभ्यगोः कुठारः ॥
 Colophon. इति भार्गवरामकृता वर्णमङ्करजातिमाला समाप्ता ।
 विषयः । वर्णानां सङ्करोत्पत्तिकथनं ॥

No. 549. आचाराकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 8 on a page.
 Extent, 1403 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse.
 Generally correct.

Āchārārka.—The daily religious duties of a strict Hindu, com-
 mencing with rising from bed and ending with the evening prayers.
 By Divákara, son of Bharadvāja Mahádeva.

- Beginning. The first five folia wanting.
 End. उक्तं नात्र मया स्वयं खरचितं यद् याज्ञवल्क्यादिभिः
 प्रोक्तं धर्मविनिर्णये तदखिलं स्पष्टं परब्रह्मणे ।
 सन्दिग्धं गुह्यं दत्तमत्र कथया शाङ्खलुविक्रीडितं
 तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायणः प्रीयतां ॥

Colophon. इति श्रीमद्भरद्वाजसह्यादेवभरद्वाजात्मजदिवाकरकृते आचारार्के अष्टमभाग-
कृत्यं समाप्तं ।

विषयः । प्रातरविधिः मनुष्याणां यादृशः आचारः कर्तव्यः स संकुचीतः । मलमूत्र-
त्यागविधिः, प्रातः कृत्यं, दन्तधावनविधिः, स्नानविधिः, पूजनविधिः ।
भोजनविधिः । सन्ध्यादिविधिः ।

No. 550. धर्मघटव्रतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahadur. Appearance, old. Prose. Correct.

Dharmaghāṭa-vratākathā. Directions for performing a ceremony called *Dharmaghāṭa* or the sacred pitcher. It consists in consecrating and giving away a pitcher full of water daily to a Bráhmaṇa in the month of *Vaisákha* (April—May), and offering adorations to Vishṇu. This is an extract from the *Vishṇudharmottara Purána*, a work not included among either the *Mahá*, or the *Upa*, *Puráṇas*.

Beginning. स्वस्तिवाचनपूर्वकं सूर्यः सोम इति पठित्वा सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End. आयुरारोग्यकोर्तिश्च देयञ्च लभते सदा ।

अन्ते याति परं स्थानं यच्च देवो निरञ्जनः ॥

Colophon. इति विष्णुधर्मोत्तरपुराणे लोमशमालावतीसंवादे धर्मघटव्रतकथा समाप्ता ।

विषयः । महाविषुवसङ्क्रान्त्यामारभ्य वैशाखे मासि प्रत्यहं जलपूर्णघटं दद्यात्, विष्णु-
पूजनादिकं कार्यं, व्रतकथाश्रवणञ्च कार्यं ।

No. 551. प्राकृतव्याकरणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Extent, 731 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Correct.

Prākṛita Vyākaraṇa.—A Grammar of the Prākṛita language. It is different from the works of this class which have already come under notice, such as those of Vararuchi, Kramadis'vara and Márkaṇḍeya. The MS. being incomplete, breaking off at the 26th leaf, the author's name cannot be ascertained.

Beginning. प्राक् सर्गादेक एकस्मिन् वज्रघा योऽवभासते ।

तं वन्दे नित्यमानन्दं नन्दनन्दनमीश्वरं ॥

End. प्रथमपञ्चात् २६ पत्रपर्यन्तं प्राप्तम्, ततः खण्डितं ।

विषयः । प्राकृतव्याकरणं, अर्थात् संस्कृतशब्दस्य विकारिभावः साधितः ।

No. 552. विश्वकर्मप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1480 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Prose. Generally correct.

Vis'vakarmaprákás'a.—Rules and directions for building houses, excavating tanks, &c., and the most appropriate stellar conjunctions when such works should be undertaken. The work is attributed to Vis'vakarmá, but it is evidently a modern compilation.

Contents : c. I. Introduction, selection of different kinds of land for building houses for Bráhmans, Kshatriyas, &c. II. Months appropriate for commencing building, the area whereof is to be regulated by the cubit of the owner, or of his wife, or of his son. III. Astral influence on buildings. IV. Bedsteads, shoes, houses, roads, Maṇḍapa and other objects. V. Offerings to certain gods. VI. Various kinds of houses, and making of bricks and other building materials. VII. Size of doors to be regulated by the planet which presided on the natal hour of the owner. VIII. Directions for making houses, tanks, wells, &c. lucky. IX. Ditto for cutting down trees. X. Ditto for entering a new house. XI. Rules for building fortifications. XII. Removal of bones, &c., from the ground before building thereon. XIII. Characteristics of houses of different kinds and their appurtenances.

Beginning. जयति वरदमूर्तिर्मङ्गलं मङ्गलानां

जयति सकलवन्द्या भारती ब्रह्मरूपा ।

जयति भवनमाता चित्रायी मोलरूपा
दिशतु मम महेशो वाङ्मयः शब्दरूपं ॥

End.

अथ स विमलविद्यो विश्वकर्मा महात्मा
सकलगुणगरिष्ठः सर्वशस्त्रार्थवेत्ता ।
सकलसुरगणानां सूत्रधारः कृतात्मा
भवननिवसतां सत्त्वास्त्रमेतत् चकार ॥

Colophon. इति ब्रह्मोक्तविश्वकर्माप्रकाशे वास्तुशास्त्रे त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । १, वास्तुपुरुषोत्पत्तिः, तस्य गृहचारम्भगृहप्रवेशादिशुभकर्मणि पूजनकथनं, श्वेत-
रत्नपीतकृष्णादिभेदात् ब्राह्मणादिवर्णवत् भूमिप्रशंसा, भूमिपरीक्षणकथनञ्च ।
२, खम्वविधिः चैत्रादिमासभेदेन गृहचारम्भे शुभाशुभकथनं, स्वस्य अथवा
पत्न्या वा ज्येष्ठपुत्रस्य हस्तप्रमाणेन गृहनिर्माणादिकथनं । ३, गृहनिर्माण-
कालनक्षत्रादिकथनं । ४, शय्योपानद्गृहचरव्यामण्डपादिनिर्माणलक्षणं । ५,
वास्तुदेहलक्षणगणेशादिपूजनबलिदानशिलान्यासादिकथनं । ६, विविधप्रा-
सादविधानेष्टकादिलक्षणदिकथनं । ७, राश्यादिभेदेन विविधगृहद्वारनि-
र्माणकथनं । ८, कूपजलाशयादिनिर्माणविधिः । ९, वृक्षच्छेदनादिविधानं ।
१०, गृहप्रवेशादिविधानं । ११ दुर्गनिर्माणलक्षणं । १२, शस्त्रोद्धारकथनं ।
१३, गृहवैधनिर्णयः ।

No. 553. आदिपुराणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 91. Lines, 8 on a page.
Extent, 2604 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Ādi Purāṇa.—One of the *Upa* or minor *Purāṇas*. The greater
portion of this work was translated into English by the late Dr. H. H.
Wilson's assistants, and manuscript copies of their version exist in the
India House, and the Bengal Asiatic Society's libraries. The following
account of the work by Dr. Wilson is taken from the Asiatic Society's
MS. "It is a work of little interest or importance, although it claims to
take precedence of all the works of this class, whence its appellation
Ādi or First. It is supposed to be related by Nārada to the *Rishis* at
Naimishāranya, and is dedicated to the promulgation of faith in Vishṇu.
The other gods, Nārada observes, punish their contemners, and
neglect their worshipers, but Kṛishṇa is kind to both friends and foes,

and those who constantly meditate upon him, no matter with what intent, are absorbed into his essence.

“The doctrine and the references to the personage and incidents connected with the life of the juvenile Kṛishṇa, clearly point out the school to which this *Purāṇa* belongs, and afford evidence of its modern origin. It is not impossible that an older work may have existed under the same title, but the Ādi Purāṇa now met with, cannot boast more than two or three centuries of antiquity, if it bear even so remote a date.

“The Ādi Purāṇa comprehends but 25 Sections, and about—(?) stanzas, and the subject is restricted to the sports of the infant Kṛishṇa. After some general observations on the merit of *Bhakti* or faith, and the superior virtue of *Bhaktas* or those devoted to Hari, some legendary accounts of the celestial Kṛishṇa and Rādhā, similar to those in the *Brahma-vaivarta Purāṇa*, are given, which are followed by the birth of Kṛishṇa, and his education in the house of Nanda. Some of his infant feats, such as the destruction of Pūtana and Triṇāvarta and his childish sports with the *Gopis* or cowherdesses of Vṛindavana, are then narrated, and the work closes with the legend of the two sons of Kuvera, who, having been transformed to trees, were restored to their original shape by Kṛishṇa’s contact. The youthful deity, who had been tied to these trees by his foster-mother, Yasodā, preparatory to his getting a whipping, casting them both down to earth, and thus liberating their heavenly tenants. The *Purāṇa* closes before Kṛishṇa’s quitting the groves of Vṛindavana for Mathurā, and his more momentous achievements at that city.”

Professor Wilson’s guess about the date is not reliable, as the work was quoted as an authority by Vaishṇava writers three and a half centuries ago, and it was then of sufficient age to pass for an authority.

Beginning. जयति यशोदास्त्रुः यो हि समस्तायः साक्षी ।

भवभयनिचयनिवृत्तौ शरणगतानां वाञ्छकश्चेति (?) ॥

End. इदं मया ते कथितं महाद्भुतं बाल्ये रक्ष्ये चरितं मया यत् ।

शृणोति यत् श्रावयते च भक्तिरनुग्रहे मे भवताति सत्यं ॥

Colophon. इति आदिपुराणे नारदकृष्णसंवादे पञ्चविंशोऽध्यायः । समाप्तमादिपुराणं ।

विषयः । १, स्त्रीनिन्दाकथनं, संसारिणां गर्भशासादिजन्मपर्यन्तविवरणं, श्रीहरिप्रशंसनञ्च । २, हरिभक्तानां लक्षणं, तेषां क्रियादिकथनञ्च । ३, नारदकृतान्तः, मथुरालक्षणं, वृन्दावनवर्णनं, तस्य साक्षात्प्रकथनं, वृन्दावनाविर्भावः । ४,

विषयः । तत्र हरिक्रीडाकारणादिकथनं । ५, गोपिकानां नामविशेषः । ६, कृष्ण-
 पारिषदोक्तिः । ७, राधाजन्मादिवृत्तान्तः, श्रीकृष्णमित्राणां नामकथनञ्च । ८,
 श्रीकृष्णरूपादिवर्णनं । ९, वृन्दावनस्य तद्वासिनामपि नित्यत्वप्रतिपादनं । १०,
 ११, राधाकृष्णकेलिकथनं । १२, राधिकायाः पुरुषरूपधारणं, कृष्णविवरणञ्च ।
 १३, कृष्णजन्मविषयककृष्णनारदसंवादः, नन्दनारदसंवादश्च । १४, कृष्ण-
 जन्मोत्सवः, रामायणसङ्क्षिप्तविवरणञ्च । १५, १६, पूतनावृत्तान्तकथनं । १७,
 कृष्णनन्दसंवादः, द्रुकोदरीविवरणञ्च । १८, शिवस्य गोकुले आगमनं गोकुल-
 लीलाप्रशंसा पतनावधश्च । १९, २०, दृष्टावर्त्तवधः । २१, गर्जनन्दसंवादः,
 यशोदानिकटे गोपीनामाभियोगश्च । २२, कृष्णबाल्यलीलाकथनं, गोपिकानां
 गृहे कृष्णकृतोपद्रवोक्तिः, यशोदासमीपे गोपिकाभियोगः, यशोदाकृतकृष्ण-
 ताडनादि । २३, निकुञ्जवनविहारः । २४, यशोदाविवरणं, कुवेरकृतकृष्ण-
 प्रशंसा च । २५, कुवेरपुत्रमुक्तिः, अन्यप्रशंसा च ।

No. 554. ताजिकभूषणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 7 on a page.
 Extent, 700 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
 Incorrect.

Tājikabhushaṇa.—An astrological dissertation, founded on the
 Tājika, on the effects of particular astral conjunctions at the natal hour.
 By Dhundirāja.

Beginning. शके जन्मशकेनिते भवति यच्छेषं गताब्दत्रयोऽ-

धोधः सङ्गुणितः शरैश्च यमलैरङ्गैरगैर्भाजितः ।

लब्धं तज्जननोत्थवारघटिकाद्येनाहितं सप्तभिः

पूर्वाङ्गेन विहृतोऽत्र शेषकमितो वर्षप्रवेशश्रुतः ॥

End.

सूर्यं च वीर्यं संहिते कलङ्गं चारं तथेनै चित्तिजे च तित्तं ॥

Colophon. इति श्रीदैवज्ञदुष्टिराजकृतं ताजिकभूषणं समाप्तं ।

विषयः । यच्चादिजन्यशुभाशुभं, अशुभशान्तिकथनादिकञ्च ।

No. 555. रामगीताटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 15 on a page.
 Extent, 159 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,

Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rámagitá Tíká.—A commentary on the *Rámagitá*. By Mahidhara. The *Rámagitá* constitutes the fifth canto of the *Adhyátma Rámáyana*, which itself is an episode of the *Brahmánda Purána*. The *Adhyátma Rámáyana* has lately been printed in Calcutta with a commentary by Rámavarma.

Beginning. गणेशं कमलाकान्तं प्रणिपत्य गुरोः पदं ।

करिष्ये रामगीताया व्याख्यानं बालबुद्धये ॥

End. मय्येव प्रलीयते मुक्तो भवति ।

Colophon. इति श्रीमहोदधिरविरचिता रामगीताटीका समाप्ता ।

विषयः । रामगीतायाः तात्पर्यव्याख्यानं टीकेति श्रुतं ।

No. 556. राजधर्मकौस्तुभयव्यवहारदीधितिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 68. Lines, 7 on a page. Extent, 973 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Vyavahára-didhiti.—A treatise on jurisprudence. By Ananta Deva, son of Vāsudeva. This is a part of the *Rájadharm-Kaustubha*, but is not included in the MS. noticed under No. 346. The work is said to have been compiled under the auspices of Maharájádhirája Rájá Bahádur Chandra ; but who this potentate was, cannot be ascertained.

Beginning. अथ राजधर्म उच्यते, तत्र राज्याभिषेकदीधित्युक्तलक्षणलक्षितो राजा प्रासाद-
प्रतिष्ठादीधित्युक्तप्रकारेण दुर्गमृच्छं भद्रासनञ्च निर्माय सभां समन्तिपुरोद्धित-
पण्डितैः सह प्रजापालनप्रवृत्तस्य व्यवहारमन्तरेण न सम्यग् भवतीति व्यवहारा-
निरूप्यन्ते इति ।

End. पूर्ववर्त्तमानः शब्दविच्छेदाभावात् ।

Colophon. इति श्रीभूमण्डलायतमानश्रीवासुदेवसुतानन्ददेवकते राजधर्मकौस्तुभे व्यवहार-
दीधितिः समाप्ता ।

विषयः । राजव्यवहारनिरूपणं, प्रजाप्रतिपालनादिनियमः, सभास्थाननियमादिकञ्च ।
पापिनां परीक्षार्थं विषादिदानविधिः, विषविधिः, तण्डुलविधिः, तण्डुलमाष-
विधिः, फालविधिः, इत्यादि ।

No. 557. अमरुशतकटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 8 on a page. Extent, 1254 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Amaruas'taka Tiká.—A commentary on the *Amaruas'taka*, a collection of miscellaneous verses by Amaru, a celebrated poet. By Kaládhara Sena.

Beginning. विद्या वितरति मुक्तिं भक्तिमवित्तया ।

चरमाह चरमवशात् या शक्तिः सा वः शिवं दिशतु ॥

End. परकोर्त्तिपरिष्कारधिया यन्निखितं मया ।

तत् सन्तः शोधयिष्यन्ति तत्र विगतमत्सुराः ॥

Colophon. इति ज्ञानानन्दननकालिदासकवोन्द्रमान्यकलाधरसेनकृता अमरुशतकटीका समाप्ता ।

विषयः । प्रत्येककवितानां शृङ्गारशान्तिरसाभ्यां प्रसिद्धामरुशतककाव्यस्य तात्पर्यप्रकाशिका टीका ॥

No. 558. जगद्धात्रीपूजाविधिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 40 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose and Verse. Correct, but incomplete.

Jagaddhātrī-pūjā-vidhi.—A manual for the performance of the annual ceremony of *Jagaddhātripūjā*, which is celebrated on the 8th of the waxing moon in Kártika, (October—November).

Beginning. निगमकल्पसार-सारसप्तम्ये दुर्गाकल्पे । श्रीशिव उवाच ।

प्रसीद जगतां मातर्जगन्निखारकारिणि ।

अत एव महेशानि तवाहं शरणागतः ॥

End. कार्तिकस्य युगाद्याथाष्टद्विकामोऽर्चयेदुमां । प्रथमात् तृतीयपत्रपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।

विषयः । जगद्धात्रीपूजनविधानं, तत्पूजनफलकथनञ्च ॥

No. 559. राजावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 77. Lines, 8 on a page. Extent, 2849 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Partly verse and partly prose. Generally correct.

Rājāvali.—Chronicles of the sovereigns of Hindustan from Vichitravīrya the head of the Pāṇḍu races at the beginning of the Kali Yuga, to Warren Hastings. By Vijayagovinda Siṅha, a Mahārājā of Nasirāvāda in Kusira, on the banks of the Kausikī river, the modern Kusī in Behar. Some of the dynasties noticed in this work have already been summarised by Wilford and Prinsep.

Beginning. यस्येच्छा जगदादिकारणतया वार्यायतेजोमदां
भेदाभेदविवेककारणधिया तावन्मनोमूखदत् (?) ।
ज्ञानोष्णोसितहृत्सरोजमनिर्गन्धं ध्येयं त्वभेदाग्रये
नित्यानन्दममन्दधाम तद्वत् वन्दे महः श्लाघतं ॥

End. श्रीमद्विजयगोविन्दसिंहः सिंहपराक्रमः ॥
तेनेयं रचिता चितोचितपदा राजावली विद्युता
दिङ्मोक्षाननिवासिभूपचरितैस्त्रिवैर्विचित्रा परा ।
सङ्क्षिप्ताक्षरकोमलामलपदप्रख्यातकोर्तित्रजै-
राचन्द्रार्कमियं विराजतुतरां भूमीपतीनां मुदे ॥

Colophon. इति कौशिकोतीरविलसन्नशिरादेशपालकमहाराजश्रीविजयगोविन्दसिंहवि-
रचिता राजावली षोडशपरिच्छेदमिता समाप्ता ।

विषयः । धृतराष्ट्रावधिपूर्वतनविक्रमादित्य-शकादित्य-बल्लालसेनप्रभृतिहिन्दुराजवंशानां
विवरणं, दिङ्मोक्षस्येच्छाराजानां विवरणञ्च ॥

No. 560. वर्णाभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 178 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Varnābhidhāna.—The various meanings of the syllable Om and of the different letters of the Sanskrit alphabet. By Śrīnandana Bhaṭṭāchārya.

Beginning. ॐकारं वर्तुलं तारं वामञ्च ईसकारणं ।

मन्त्राद्यः प्रणवः सत्यं विन्दुशक्तिस्त्रिदैवतं ॥

End. कायापुत्रस्य सङ्घातो मलयः श्रीललाटकः ॥

Colophon. इति श्रीनन्दनभट्टाचार्यविरचितं वर्णाभिधानं समाप्तं ।

विषयः । वर्णाभिधानं, अर्थात् ॐकारस्य विवरणं, अकारादि चकारान्नवर्णानां नाना-
र्थनाप्रतिपादनञ्च ॥

No. 561. उणादिकोषः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 8 on a page. Extent, 1572 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Unādikosha.—A vocabulary of words formed irregularly with the class of affixes called *Unādi*, with explanations. By Rāma Sarmā. The following is Professor Wilson's account of the work : "The *Unādikosha* is an explanation of the irregular derivatives formed with the affixes *Un* and others, or *Unādi*, the construction and import reducible to no positive system, they have been formed into a class by themselves. The vocabulary I now speak of has the advantage of being elucidated by a comment written by the author, and I have therefore found it sometimes usefully consulted ; but as the comment is constructed according to Vopadeva's system of grammar, I have preferred, in all cases where I had a choice, the five *Unādi* chapters of the *Siddhānta Kaumudī*." (Essays &c., III, 237). The most approved comment on the *Unādi Sūtras* is by Ujjvaladatta, of which Professor Aufrecht has published an edition in London.

Beginning. ब्रह्मादिदेवासुरराजवन्दिते पद्मालये साक्षिसरोजराजिते ।

कन्दर्पदर्पान्नकपादनीरजे सन्तु प्रणामा वरदोद्दम्रजे ॥

भगवान् पाणिनिर्धानि फणिकात्यायनादयः ।

उज्जगुलानि रूपाणि तन्यन्ते रामशर्मणा ॥

End. हसदित्यन्नकाण्डोऽत्र कृतः श्रीरामशर्मणा ।

नानाशास्त्रं समालम्ब्य बालानां बुद्धिद्वये ॥

विषयः । उणादिकोषीय-नानार्थशब्दाभिधानं ॥

No. 562. शब्दचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 7 on a page. Extent, 1470 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Inccorret.

S'abdachandriká. "A vocabulary of vegetable and mineral substances, with a tolerably copious list of animals, and a chapter on compounds, both in medicine and diet. It is accompanied by an interpretation in Bengali, and is a useful work. The author is Chakrapáni Datta, and the compilation is comparatively modern." Wilson's Essays, III, 237.

Beginning. देवं प्रणम्य चेरन्वं वैद्यश्रीचक्रपाणिना ।

भैषज्यशब्दबोधाय क्रियते शब्दचन्द्रिका ॥

अमरादिप्रसिद्धानि यानि नामानि तानि च ।

नानातन्त्रप्रयोगेन कथ्यते दीक्षितानि च ॥

End. अलाभादधिकाख्याया मयोक्तं नेह यत् कश्चित् ।

शब्दार्णवादिकोषेभ्यः तज्ज्ञानयं भिषग्वरैः ॥

Colophon. इति त्रिफलादिवर्गः । ओचक्रपाणिदत्तविरचिता शब्दचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । वैद्यशास्त्रोक्तपारिभाषिकशब्दाभिधानं ॥

No. 563. वैष्णवामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 133. Lines, 8 on a page. Extent, 3959 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vaisṇavāmṛta. A manual for Vaishṇavas. By Bholánátha S'armá. The MS. is incomplete. The fragment found is devoted to the following subjects ; the necessity of appointing a spiritual guide (*guru*) ; the characteristics of a proper guru ; persons who should not be accepted as gurus ; derivation of the word guru ; characteristics of a neophyte ; the right to initiation in the mystic mantra ; origin of the word mantra ; origin of the word *dikshá* (initiation) ; the necessity of initiation ; meaning of the word *ógama* ; astrological considerations in connexion with initiation ; avoidance of hostile mantras ; months, days of the week

and ages of the moon proper for initiation ; rosaries ; articles proper to be used as counters for reckoning the number of times a mantra is repeated ; the mode of worshiping Vishṇu ; the quarters to be faced when worshiping ; purification of rosaries ; various seats for worship ; the rules for receiving the name of Hari as a mantra from the guru ; initiation in the mantra of Vishṇu ; the six acts proper for Brahmans, *viz.*, study of the Vedas, teaching of the Vedas, offering of sacrifices, officiating at sacrifices celebrated by others, and giving and accepting gifts, should not be neglected by Vaishṇavas.

Beginning. श्रीदामोदरपादपङ्कजयुगं नित्यं मुनीन्द्रैः स्तुतं
 देवानामपि दुर्लभं किमपरं धर्मार्यमुक्तिप्रदं ।
 संसारार्णवतारणाय तरणौ यः कर्णधारः स्वयं
 सानन्दं स्मरतो ममास्तु हृदये स्वाभीष्टसिद्धौ सदा ॥

End. १ प्रथमपत्रावधि १२४ सङ्गुक्कपत्रपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।

विषयः । गुरुकरणावश्यकत्वं, सङ्गुक्कलक्षणं, निषिद्धगुरुलक्षणं, गुरुशब्दव्युत्पत्तिः, शिष्य-
 लक्षणं, दीक्षायामधिकारिनिर्णयः, मन्त्रशब्दव्युत्पत्तिः दीक्षाशब्दव्युत्पत्तिः, दी-
 क्षाया अवश्यकर्तव्यत्वं, आगमशब्दार्थः, नक्षत्रराशिचक्रादिविचारः, वैरिमन्त्र-
 परित्यागप्रकारः, दीक्षायां मासतिथिवारप्रभृतिकथनं, अपमालानिर्णयादिकं,
 अपसङ्ख्यायां विहितविहितद्रव्यादिकथनं, विष्णुपूजाविधिः, तत्र दिङ्निर्णयः,
 मालासंस्कारविधिः, आसनभेदः, हरिनामग्रहणविधिः, विष्णुमन्त्रोपदेशः,
 वैष्णवानां षट्कर्माविधिः ॥

No. 564. ज्ञानसङ्कुली ।

Substance, country yellow paper. Folia 9. Lines, 7 on a page. Ex-
 tent, 208 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cal-
 cutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
 Incorrect.

Jñānasaukūli. The MS. is very defective ; wanting the first six
 leaves out of a total of nine. The colophon makes it to be a distinct
 work by itself, but it seems to be an extract from some Tantra. The
 portion examined is devoted to the description of a Tantric modification
 of the Yoga meditation with the aid of the mystic Om.

Beginning. प्राक् चत्वारि पत्राणि न सन्ति ।

End. शेषे २ पत्रमात्रं प्राप्तम् ।

वेदान्तसारसर्वस्व समाये शिवभाषितं ।

सिद्धान्ति सर्वयोगिनां नात्र कार्य्या विचारणा ॥

Colophon. इति उमामहेश्वरसंवादे ज्ञानसङ्कुली समाप्ता ।

विषयः । प्रणवप्रशंसनं, स्थूलदेहादिलक्षणञ्च ।

No. 565. अर्कप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia 35. Lines, 9 on a page. Extent, 945 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Arkaprakás'a. A treatise on the practice of medicine; and on the preparation of various compound medicines; attributed to the giant Rávana, king of Lañká, who recounted it for the edification of his wife, Mandodarí, soon after her confinement.

Beginning. औषधीपतिनेत्राय पद्मिनीपतिमूर्त्तये ।

कालकालाय नीलाय पार्वतीपतये नमः ॥

गर्भभारपरिक्लान्ता कन्या मन्दोदरी शुभा ।

रावणं परिपप्रच्छ पूजान्ते तुष्टमानसं ॥

End. एवमुक्त्वा तु भैषज्यरहस्यं स दशाननः ।

सायंसंस्थाविधिं कर्त्तुमुत्थितो मन्दिरं ययौ ॥

Colophon. इति श्रीलङ्केश्वररावणकृतेऽर्कप्रकाशे धातुशुद्धिशतकं पूर्णं ।

विषयः । मन्दोदरोष्टुष्टरावणकर्त्तृकं नानाविधौषधिकथनं, नानाविधचिकित्साकथनञ्च ।

No. 566. राजनिर्घण्टः ।

Substance, country yellow paper. Folia 132. Lines, 10 on a page. Extent, 4702 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance old. Verse. Generally correct.

Rājanirghaṇṭa—“is the work of Narahari Paṇḍita, who states himself to be descended from a family of Kashmirian Brāhmins; from the frequent occurrence of Dakṣhiṇī terms in explanation of his Sanskrit text, it is inferred, however, that he was an inhabitant of the south of India. Besides the medical works which he refers to, he comprises amongst his authorities Amara, Halāyudha and the Viśvaparakāśa, and by his stopping at the latter, it appears probable that he wrote during the interval between the appearance of that work and the Medinī, or some time in the twelfth or thirteenth century. The compilation is almost wholly limited to the *Materia Medica* of Hindu physicians, or the synonyms and properties of various vegetable and mineral products considered to possess medicinal virtue.” Wilson’s *Essays*, III, 236.

Beginning. श्रीकण्ठावलमेखलापरिणमतकुक्षीन्द्रबद्धा रद-

प्रान्तसन्निभितसमृताब्दगणितैः शीतैरपां सीतकरैः ।

निर्वाणे भद्रसज्ज्वरे प्रमुदितस्तेनातपत्रत्रियं

विधाणेन निरत्ययं दिशतु वः श्रीविघ्नराजो मुदं ॥

End. तस्येङ्गाथेकविंशः (?) अयति खलु छतौ नामनिर्भाणचूडा

रत्नापीडु प्रशान्ते नरहरिकृतिनः कोऽपि सत्त्वादिसर्गः ।

Colophon. इति नरहरिपण्डितकृतराजनिर्घण्टाभिधाने सत्त्वादिकविंशोऽध्यायः ।

विषयः । द्रव्यगुणादिकथनं, नानाविधभेषज्याभिधानञ्च ।

No. 567. पथ्यापथ्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 6 on a page. Extent, 459 s’lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Correct.

Pathyāpathya. Diet and regimen during illness, a medical treatise. By Raghudeva.

Beginning. अथ सर्व्वगदानां यत् पथ्यं नोपपथ्यमेव यत् ।

तदत्र विस्तरेणैव रघुदेवेन लिख्यते ॥

End. गुरुदेवप्रसादेन पितृदेवप्रसादनः ।

रघुदेवेन निर्णीतं पथ्यापथ्यं गदातुरे ॥

विषयः । प्वराशांभिमान्य-कृमि-पाण्डु-रक्तपित्त-क्षिक्ता-काशप्रवृत्तिवज्रविधरोगे पथ्या-पथ्यकथनं ।

No. 568. सुखलेखनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 238 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sukhalekhana. A guide to correct writing, giving rules for easily knowing the proper spelling of words, the alterations of the lingual and the dental nasals and of the three sibilants under particular circumstances. By Bharata Sena, son of Gauránga Sena. The author was a Vaidya by caste, and wrote several works on medicine, grammar and lexicography, of high repute in Bengal. The following is Professor Wilson's account of this author. "The commentary of Bharata Malla (on the Amarakosha) is the favorite authority of the Bengal school, and of all others in which the grammar of Vopadeva is received : it is an able performance, and is particularly full on the subject of various readings. The author has also compiled a kosha on this topic, or a vocabulary of words which vary in their orthoepy, styled by the Hindus a Dvirúpa Kosha, a compilation rendered very necessary by the fluctuations in the forms of words which arise from the arbitrary application of those letters that are considered interchangeable, and from the varieties introduced by different modes of pronunciation, in different provinces, and caused, in many cases no doubt, by the blunders of copyists, the multiplication and repetition of which, have given to different modes of spelling currency and sanction. Bharata Malla is considered to have flourished in the middle of the last century, and has written commentaries on many celebrated compositions.' Essays, VI, 207. For some of his works, vide ante I, pp. 117, 223.

Beginning. सविद्युच्चारदाभोदभभाजं धृताद्रिजं ।

शम्भुं प्रणम्य भरतः कुरुते सुखलेखनं ॥

यत्नेनाल्पेन विज्ञातुं पलादीक्षति योजनः ।

तस्य मानसमानन्दमुत्पादयतु मत्कृतिः ॥

End.

कुलवितरणविद्या-वैभवश्रेष्ठगोष्ठो वरहरिहरखालख्यातवंशप्रसूतः ।

विदितचरितधीरः श्रीलभौराङ्गस्वनुर्यधित भरतमेनो बालबोधार्थमेतत् ॥

विषयः ।

पल्लवादिनिरूपणं, सुखलेखनाय वर्णानां निरूपणाकथनञ्च ।

No. 569. जारणमारणादिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Jāraṇa mārāṇādi. On the preparation of sublimates, oxides and other metallic medicines. This is a fragment of three leaves only ; the concluding part being wanting, the name of the author has not been ascertained.

Beginning. ऊर्द्धजापस्थले (?) वक्त्रिर्मध्ये च रससङ्ग्रहः ।

पातालवन्तमेतद्धि शेषयेत् सूतकादिकं ॥

वालुकापूरितं भाण्डं तन्मध्ये सूतकं क्षिपेत् ।

वज्रसूषागतश्चैव भाण्डं आवेण बोधयेत् ॥

End. प्रथमपत्रावधि पत्रत्रयं प्राप्तं श्रेष्ठं खण्डितं ।

विषयः । रसकज्जलीप्रभृत्यौषधप्रस्तुतसङ्केतकथनं ।

No. 570. परिभाषा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 510 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Paribhāṣa. This is the first chapter of a work styled Kanādi Sañhitá, and is devoted to the diagnosis of disease by the character of the pulse.

Beginning. अथ ज्ञानुक्तलेशोक्तमन्दिग्धार्थप्रकाशिकाः ।

परिभाषाः प्रवक्ष्यन्ते दोषोभूताः सुनिश्चिताः ॥

End. इत्युक्तं नाडिकाज्ञानं निदानं कथ्यतेऽधुना ।

Colophon. इति श्रोकणादि(?)संहितायां प्रथमं नाडीप्रकरणं ॥

विषयः । नाडीज्ञानं, रोगादिलक्षणकथनञ्च ।

No. 571. गोविन्दलीलामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 169. Lines, 9 on a page. Extent, 3887 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gorindalílámṛita. A poem on the pastimes and amours of Kṛishṇa in Vraja. By Raghunátha Bhaṭṭa, a pious and learned Vaishṇava, who was a contemporary of Chaitanya, and flourished about the end of the 15th century.

Beginning. श्रीगोविन्दं ब्रजानन्दसन्दाहानन्दमन्दिरं ।

वन्दे वृन्दावनाधीशं श्रीराधासङ्गनन्दितं ॥

End. काव्ये श्रीरघुनाथभट्टवरजे गोविन्दलीलामृते
सर्गाऽयं रजनीविलासवलितः पूर्णस्त्रयेविंशतिः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य नानाविधरसभावयुक्तब्रजलीलावर्णनं ।

No. 572. सारदामुन्दरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 278. Lines, 10 on a page. Extent, 11,645 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sáradásundarī. A commentary on the Amarakosha. By Mathures'a Vidyálaṅkára, son of Sivaráma Chakravartí. Wilson describes the work as a "useful one," and, adverting to the author's Sabdaratnávalí, adds, "it is chiefly useful for its introduction of various readings amongst the synonyms; but he has made very little addition of any other kind. This work was composed, according to the date, in S'aka 1588, or A. D. 1666, and under the patronage of a Musalman chief whose name, as written in the manuscript, appears to be Murchán Khán. It should be more probably Músá Khán, a name common amongst the Musalman chiefs of the seventeenth century." Essays, III, 233.

Beginning. ब्रह्मोपेन्द्रमहेशशक्रवरुणादित्यज्यपादद्वयां

देवदेधिपिशाचदानवचमूरन्मूलयनीं परां ।

वन्देऽहं परमेश्वरीं प्रभजतां संसारपीडाहरा-

मुयां सूर्य्यशतप्रभां त्रिनयनां भृत्यार्चिहामम्बिकां ॥

End. शिवरामचक्रवर्ती जनकः पार्वती प्रसूतः ।
यस्य श्रीमथुरेशोऽयं चकार सारसुन्दरीं ॥

Colophon. इति वन्द्यवटीयश्रीमथुरेशविद्यालङ्कारविरचितायां नामलिङ्गानुशासनटीकायां
लिङ्गादिसङ्ग्रहः ।

विषयः । अमरसिंहकृतनामलिङ्गानुशासनटीका ।

No. 573. तीर्थमहेश्वरः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 53. Lines, 10 on a page. Extent, 2285 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Tīrtha-mahes'vara. A Vedānta treatise on liberation in this life. The MS. is probably incomplete. The opening and the concluding verses occurring in it, are invariably introduced in Mādhava's works, and from that circumstance it may be presumed that that great Vedic commentator was the author of this work.

Beginning. यस्य निश्चितं वेदा मायया योऽखिलं जगत् ।

निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

End. जीवन्मुक्तविवेकेन बन्धं हृद्दं निवारयन् ।

पुमर्थमखिलं देयाद् विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥

Colophon. इति जीवन्मुक्तिः समाप्ता ।

विषयः । जीवन्मुक्तलक्षणं, विद्वत्प्रशङ्का, तीर्णतीव्रभेदेन द्विविधविरक्तिकथनञ्च ।

No. 574. लिङ्गप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 5 on a page. Extent, 95 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Līngaparakāś'a. On the genders of words, a vocabulary. By Sures'vara Paṇḍita. From his salutation to Munja Ghosha, and Jines'vara, the author appears to have been a Jain.

Beginning. शाब्दिराजं (?) नमस्कृत्य मङ्गुषोषं जिनेश्वरं ।

कृतो लिङ्गप्रकाशोऽयं सारेश्वरमनोषिणा ॥

End. विषाणस्य विषाणश्च द्वयमेतदुदाहृतं ।

Colophon. इति पण्डितसारेश्वरविरचितो लिङ्गप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । शब्दानामर्थविशेषेण लिङ्गप्रभेदकथनं ।

No. 575. उत्तरकामाख्यातन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 315 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Uttara-kámáhyá Tantra. This MS. is a mere fragment and contains only four chapters of the second part of the work. Contents: Chapter X. The characteristics of the four Yugas. XI. Worship of particular divinities on particular months. XII. Intellectual sacrifice. XIII. Descriptions of mystic diagrams and bhairavas.

Beginning. श्रीपार्वत्युवाच । एकं ब्रह्मैवादितीर्थं यत् लया कथितं पुरा ।

अचिन्त्यायुक्तरूपस्य कथं वा रूपकल्पना ॥

End. शठाय क्रूरकर्माय दत्ता मृत्युमवाप्नुयात् ।

दद्यात् शान्ताय शिष्याय मन्त्री मन्त्रार्थसिद्धये ॥

Colophon. इति उत्तरकामाख्यातन्त्रे उत्तरखण्डे पार्वतीश्वरसंवादे एकपञ्चाशद्विद्योत्पत्तौ पीठनिर्णयसंक्षेपः पटलः ।

दशमपटलादिवद्योदशपटलपर्यन्तं प्राप्तं, अन्यत् खण्डितं ।

विषयः । १०, पटले चतुर्युगधर्माकथनं । ११, मासभेदेन देवविशेषपूजनफलं । १२, अन्तर्यामकथनं । १३, विश्वचक्रचतुर्पतितसत्यङ्गप्रत्यङ्गप्रभवपीठशक्तिभैरवनामनिर्देशः ।

No. 576. नीतिनिबन्धः, नीतिभाजनभाजनं वा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 10 on a page. Extent, 1125 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Nītinibandha alias *Nītibhājana-bhājana*. A treatise on polity, dedicated to Bhoja Rājā. The MS. is incomplete, breaking off at the 40th leaf. Contents: Characteristics of kings; of kingdoms; of princes, ministers, secretaries and priests; of courtiers; of envoys and spys; of guards; of commanders of armies; of servants and maids; of officials; of superintendents of cattle, horses, and elephants. The work follows the rules given on these topics in the Rājadharmā chapter of the Mahābhārata and the Kāmandakīya Nītisāra.

Beginning. प्रपञ्चरूपाय सते निष्पन्नैकरूपिणे ।

सच्चिदानन्दरूपाय तस्मै तत्त्वात्मने नमः ॥

स भारतीं भजन् भजन् (?) नीतिभाजनभाजनं ।

भोजो विभाजयामास सभाजनसभाजनः ॥

End. हरिरितो हरादेश अजयानात् श्रुतः स्मृतः ।

चत्वारिंशत् पचात् परं खण्डितं ।

विषयः । राजलक्षणं, राष्ट्रलक्षणं, युवराजलक्षणं, राज्ञां मन्त्रिलेखकर्त्रिणां लक्षणं, सभासदानां लक्षणं, दूतानां लक्षणं, चराणां लक्षणं, रक्षिणां लक्षणं, सेनापतीनां लक्षणं, दासदासीनां लक्षणं, कारूणां स्तूपकारिणाञ्च लक्षणं, गोगजाश्वरचकाणां लक्षणं ।

No. 577. केवलान्वयीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 33. Lines, 8 on a page. Extent, 1485 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Keralānrayi-ryākhyāna. Annotations on the *Keralānrayi* portion of the *Chintāmaṇi* of Ganges'a. Anonymous.

Beginning. अनुमानविभाजकमूलग्रन्थे केवलान्वयिपदस्य प्रसिद्ध्यर्थपरत्वे ज्ञानकरणतापत्ते तज्ज्ञानस्य केवलान्वयित्वानुपपत्तिः ।

End. विशिष्टहेतुकस्यले स्वाधिकरणेत्यादि व्याप्तिरेव निर्वहतीति ।

Colophon. इति केवलान्वयीव्याख्यानं समाप्तं ।

विषयः । केवलान्वयानुमानलक्षणा टीका ।

No. 578. भक्तामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákanta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Bhaktámṛita. Praises of Vrindávana, of Rádhá, and of faith in Kṛishṇa. A work of some repute among the Vaishṇavas.

Beginning. चाराधनं मुकुन्दस्य भवेदावश्यकं यथा ।

तथा तदीयभक्तानां नेचेद्दोषोऽस्ति दुस्तरः ॥

End. चैलोक्ये पृथिवी धन्या तत्र वृन्दावनं परं ।

तत्रापि गोपिका पार्थ यत्र राधाभिधा मता ॥

Colophon. इति भक्तामृतं समाप्तं ।

विषयः । वृन्दावनमाहात्म्यं, राधामाहात्म्यं, कृष्णभक्तिकथनञ्च ।

No. 579. भक्तिरसामृतविन्दुः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent, 282 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákanta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhakti-rasámṛita-rindu. This also is a Vaishṇava work, and treats of faith in Kṛishṇa, who, it recommends, should be looked upon as a master, a friend, a son, a parent, or a lover, according to one's feelings and depth of devotion. It is an abridgement, by Vis'vanátha Chakravarti, of the great work of Jíva Gosvámí on the subject—the *Bhakti-rasámṛita-sindhu* or the "ocean of the nectar of faith." Under instruction from Sanátana Gosvámí, Rúpa Gosvámí wrote the first work on the topic, the *Bhágavatámṛita*, which describes the amours of Kṛishṇa at Vrindávana as the most perfect manifestation of divine love on earth, and says that the effect of the highest faith in man develops itself in the form of love which the milkmaids of Vrindávana evinced towards Kṛishṇa. Jíva Gosvámí and Raghunátha Dása compiled an abridgment of this work, under the name of *Bhágavatámṛita kaṇá*, and Vis'vanátha Kavirája prepared a brief epitome of it, which is called *Bhágavatámṛita-kaṇá-lesa*. By the advice of Rúpa, Jíva also wrote a separate work,

the *Bhakti-rasāmṛita-sindhu*, in which he describes faith to manifest itself in three forms, first *Sādhana-bhakti* or service, under which a man is propelled to please the divinity by doing meritorious works. The second is called *Bhāva-bhakti* in which the devotee remains in perfect resignation and entire devotion to the will of the Godhead. The third is called *Premabhakti* or the love of faith, in which inaction is followed by an energetic and ardent yearning, like that of carnal love, for the affection of Kṛishṇa. Under the same advice, Jīva composed a second work on the subject, which bears the name of *Ujjvalanīlamāṇi* in which the principles of the *alankāra* (Rhetoric) as bearing on love are illustrated by references to the amours of the pastoral maidens of the sacred land of Vraja with Kṛishṇa. Viśvanātha Chakravartī published an abstract of this also, and it is known under the name of *Ujjvalanīlamāṇikīśana*. For an epitome of the last, vide No. 580.

Beginning. अन्यामिलविताशून्यं ज्ञानकर्माद्यनाहतं ।

आनुकूल्येन कृष्णानुशीलनं भक्तिरुत्तमा ॥

End. यदि कृष्णवैरिषु भवन्ति तदा अतिरसाभासाः ।

Colophon. इति श्रीभक्तिरसान्तविन्दुः समाप्तः ।

विषयः । भगवद्भक्तिवित्सारकथनं, शान्तिदास्यसख्य-वात्सल्यादिभावकथनं, प्रणयानुराग-महाभावादिलक्षणम् ।

No. 580. उज्ज्वलनीलमणिकिरणलेशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 168 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ujjvala-nīlamāṇi-kirāṇa-leś'a. Another work of the same character as the above. It is an epitome or a condensed paraphrase, or as the author himself designates it "the shadow of a ray, of the *Ujjvalanīlamāṇi kirāṇa* of Viśvanātha Chakravartī, on the amours of Kṛishṇa in Vrīndāvana, describing him and his associates, male and female, according to the rules of the Kāmasāstra. In fact it is a treatise on Erotics sanctified in the eyes of the faithful by the examples being taken from the life of the Cupid of Vrīndavana. Anonymous.

Beginning. तत्र विषयात्मनो नायकचूडामणिः कृष्णः प्रथमं गोकुलमथुरादारकासु
पूर्णतमः पूर्णतरः पूर्ण इति त्रिविधः ।
End. लीलामधुपानादयोऽनन्ता एव ॥
Colophon. इत्युज्ज्वलनीलमणिकिरणलेशः समाप्तः ।
विषयः । ब्रजलीलावर्णनं, कृष्णादिनायकभेदकथनं, राधादिनायिकाभेदादिकथनञ्च ।

No. 581. भागवतामृतकणिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 86 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bhāgaratāmritakaṇikā. The divinity of Kṛishṇa established by the evidence of various s'āstras. The various incarnations of the divinity are arranged into two classes, *viz.*, *līlāvatara* or manifestation for enjoyment, and *guṇāvatāra* or incarnation of the three qualities of *satva*, *rajas* and *tamas*. Kṛishṇa belongs to the first class, and was manifest in the entirety of the divine spirit, Purnāvatāra. The work is founded on the *Bhāgaratāmṛita* of Rūpa Gos'vāmī.

Beginning. श्रीभागवतामृतनिर्णीतसर्व्वप्राधान्योऽनन्यापेक्षितमहैश्वर्य्यमाधुर्य्यः श्रीकृष्ण एव
स्वयं रूपः ।

End. भागवतामृतकणिका मणिकाञ्चनमणिकेव स्यात् ॥

Colophon. इति भागवतामृतकणिका समाप्ता ।

विषयः । लीलावतारकथनं, सत्त्वादिगुणवतारकथनं, प्रकृतादस्य वैष्णवश्रेष्ठत्वकथनञ्च ।

No. 582. विष्णुसिद्धान्तः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 24. Lines, 6 on a page. Extent, 439 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vishṇu Siddhānta. A treatise on astrology and astronomy. The MS. is a mere fragment, and contains descriptions of the several astronomical cycles, directions for pacifying hostile planets, transmigration through various forms of animal life according to one's acts, effects of years and months commencing under particular circumstances, and several arithmetical formulæ.—Anonymous.

Beginning. अथ वैकुण्ठसंस्थान श्रीलनारायण प्रभो ।

श्रीलक्ष्मीयेत् प्रियाहन्ते ज्योतिषां चरितं वद ॥

End. पद्मकार्पापणं धेनौ चतुःकार्पापणं मणे ।

प्रथमावधिचतुर्विंशतिपत्रप्राप्तिः, ततः खण्डितम् ।

विषयः । सत्ययुगादिमानकथनं, ग्रहदोषशान्तिविधानं, अशौतिकोटियोनो क्रमेण भ्रमण-
कथनं, वर्षप्रवेशस्मृत्यं, मासप्रवेशस्मृत्यं, द्रव्याणां मूल्यनिरूपणं ।

No. 583. प्रवरखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 962 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pravara-khaṇḍa. Genealogy of various *gotras* and *pravaras*; as also rules regarding marriage among them and expiations for marriages among forbidden relations.—The work is evidently a part of a larger work on the subject of marriage. Anonymous.

Beginning. असमोत्तमसपिण्डासमानप्रवरां वरबध्वाः पितृसन्ताने सप्तमादूर्द्ध

End. प्रजा इति हि ब्राह्मणमिति ब्राह्मणं ॥

Colophon. इति प्रवरखण्डं समाप्तं ।

विषयः । समानगोत्र-समानप्रवराविवाहे प्रायश्चित्तविधानं, गोत्रप्रवरकथनञ्च ।

No. 584. मुक्तिचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 44. Lines, 7 on a page. Extent, 4350 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Mukti-chintāmaṇi. An easy method of attaining salvation by visiting the temple of Jagannátha and other sacred places at Puri. Jagannátha partaking of the remnant of food offered to the idol, of seeing it bathed, &c. It is a compilation from the Purāṇas by a pious Vaishṇava, who supports the Bhakti dogma of Chaitanya, which maintains the superiority of faith and love over philosophic knowledge.

Beginning. नीलाद्रौ तत्तदर्थिभ्यः दातुमर्थचतुष्टयं ।

अदृष्टो नेत्रपदवीं यातो यस्तं हरिं नुमः ॥

End. ब्रतोपवासनियमाः सहस्रान्दार्जिता अपि ।

समूह एषामेकत्र गुणितः कोटिकोटिभिः ।

विष्णुभक्तेः सहस्रांशसमोसौ न हि कीर्तितः ॥

Colophon. इति मुक्तिचिन्तामणौ प्रसादकाण्डः समाप्तः ।

विषयः । पुरुषोत्तमश्चेवमाद्यात्मज्ञ, जगन्नाथस्य स्नानदर्शनप्रसादमाद्यात्मज्ञः ।

No. 585. सारखताभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, 5 on a page. Extent, 11 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sárasvatábhidhāna. A list of synonyms. This is a fragment of one leaf only. I introduce it here with a view to attract attention to a vocabulary, which has not yet been noticed by any European orientalist.

Beginning. सारखताभिधानन् प्रवक्ष्यामि प्रयत्नतः ।

गोपनीयं कवीन्द्राणां आयुषोऽपि कलत्रतः ॥

End. ब्रह्मणोऽपि भवेन्मोहो यस्य हस्ते कदापि न ॥

Colophon. इति सारखताभिधानं समाप्तं ।

विषयः । अभिधानं । ?

No. 586. लक्ष्मीचरित्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Lákshmi Charitra. The best means of securing the favour of the goddess of fortune—Lakshmi. The means recommended by the goddess in reply to a query of her consort Kesava, are strict, personal and domestic cleanliness; respect for seniors and women, attention to the daily religious duties, as enjoined in the s'ástra, unswerving attachments to truth, cultivation of morality, and other social duties.

Beginning. मेरुपृष्ठे सुखासीनं लक्ष्मीं पृच्छति केशवः ।

केनोपायेन लक्ष्मीस्त्वं वृणां भवसि निखला ॥

End. आपदस्तस्य नश्यन्ति तमः सूर्योदये यथा ।

Colophon. इति लक्ष्मीकेशवसंवादे लक्ष्मीचरित्रं समाप्तम् ।

विषयः । लक्ष्मीयुक्तस्यायुक्तस्य च लक्षणं ।

No. 587. वानराष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, on a page. Extent, 16 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vánaráshtaka. An ode in praise of morality. By Bánara, commonly supposed to be the same with Hanumána, but probably, a human poet of no distinction.

Beginning. येन दत्तक्रतौ रूपं सन्ध्याश्लेषेन येन यवः ।

दुर्मन्त्रिणमिति प्रोक्ताः कथिता वानराष्टके ॥

End. दुर्मन्त्रिणं कमुपयान्ति न नीतिदोषाः

सन्तापयन्ति कमुपयभुजं न रोगाः ।

कं श्रीर्न दर्पयति कं न निहन्ति हृत्युः

कं स्त्रीकृतार्थविषयाः परितापयन्ति ॥

Colophon. इति वानरेण कृतमष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । नीतिगर्भापदेशः ।

No. 588. वकारभेदः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vakárabheda. A vocabulary of words containing the letters b. and v. In Bengal the two letters are written and pronounced alike, and a work of this description showing their distinction is of great use.

Beginning. पवर्गोऽयवकारेऽथ बकबाल्मिकवर्गकाः ।

बन्धकी बन्धकं बीरो बन्धूकश्च बलाद्धकं ॥

End. विभावो वैष्णवो विघ्ने वासुदेवो विभावसुः ।

विषयः । वार्गिकान्त्यस्य वकारभेदकथनं ।

No. 589. सारात्सारसुसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 367. Lines, 8 on a page. Extent, 9175 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sárátsára-susañagraha. A Tántric compilation. By Rámásaṅkara. Contents: Description and praise of a figure, the right half of which is male (S'iva), and the left half female (Durgá); salvation of sages; the number of original Tantras; Káliká's exposition of the nature of Brahma; praise of Durgá; names of 'Tantras; sacred spots where the severed body of Sati fell; characteristics of a Mahávidyá; origin of the Vedas; the alphabet; the monosyllabic mantra of Ádyá S'akti; various names of Mahávidyá; the different forms of gods; morning service; characteristics of religious instructors and neophytes; various astrological diagrams; mystic diagrams; expiations; measure of cloth for dress; rules regarding worship; vessel for offering *Arghya*; adoration with the Gáyatri; ordinary worship; purification of the elements; purification of seats; gesticulation during worship; sacrifice of animals; self-sanctification; mode of attaining power over mantras; rules for repeating mantras a great number of times; altars; articles proper for burnt offerings (homa); purification of rosaries; praise of S'iva; proofs regarding the eightfold forms of Durgá; mystic mantra of S'iva; do. of Gauri; do. of Ganes'a; do. of Vaṭukabhairava; do. of Mahishamardini; do. of Mrityuñjaya; various incantations for overcoming enemies, and securing the affection of unyielding females; sacrifices meet for S'iva.

Beginning. आद्या या नारतारा रुजति गुणधारा गुणगणा-

दहधारा यस्याः खति गुणधारा गुणधारा (?) ।

महामाया माया लसति हरजाया दनसुदा

खयं या श्रीः श्रेयस्करवरा दुःखितजनं ॥ १ ॥

खयं वाणी बाला मुखरयति बालानपि जडा-

नुमा धूमा वायोः प्रलयलयदा वीजवपुषा ।

End. शुभं यदि भवेत्तच्च भुज्यते तदशेषतः ।

एवं ज्ञाला महेशानि शान्तिस्वस्थयनश्चरेत् ॥

Colophon. इति श्रीयुक्तरायरामशङ्करविरचिते सारात्सारसुसङ्ग्रहे भवदिनिर्णयो नाम द्वादशपरिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । अर्द्धनारीश्वरमूर्तिकथनं, मुनीनां निर्वाणकथनं, तन्त्राणामसङ्ख्याकथनं, इन्द्रा-
दीनां कालिकायां ब्रह्मसंशयस्य हेदकथनं, श्रीदुर्गासाक्षात्तां, तन्त्राणां नाम-
कथनं, पीठनिर्णयः, महाविद्यानिर्णयः, वेदोत्पत्तिः, वर्णमालाकथनं, आद्याया
एकाक्षरमन्त्रार्थः, महाविद्यानां विशेषणामानि, देवतानां विशेषरूपकल्पना,
प्रातःकृत्यादि, गुरुशिष्यलक्षणं, राशिचक्र-नक्षत्रचक्रादि, सर्वतोभद्रमण्डलं,
मन्त्रविद्ययोर्दोषशान्तिः, परिधेयवस्त्रप्रमाणं, आराधनविधिः, अर्घ्यपात्रनिरु-
पणं, गायत्रीविधिः, पूजाविधिः, भूतशुद्धिः, आसनविधिः, मुद्राप्रमाणं, वा-
गादिवलिः, पुरश्चरणविधिः, मन्त्रसिद्धिलक्षणं, जपविधिः, कुण्डविधिः,
होमद्रव्यं, मालासंस्कारः, शिवसाक्षात्तां, अष्टमूर्त्तिप्रमाणं, शिवमन्त्रः, गौरीमन्त्रः,
गणेशमन्त्रः, वटुकभैरवमन्त्रः, सहस्रमर्दिनीमन्त्रः, स्तुत्युच्चयमन्त्रः, शान्तिपुष्टि-
वश्याकर्षणनियन्त्रनिधनरूपषट्कर्माणां लक्षणं, शिवावलिः ।

No. 590. संहितावृत्तिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 448. Lines, 10 on a page.
Extent, 12,320 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose.
Corrupt.

Saṅhitāvṛtti. An astronomico-astrological treatise. Contents:
Origin of the planets; measure of the earth; measure of the four Yugas;
months, seasons, and particular conjunctions of planets and stars; muhur-
tas, a measure of time; distinction of solar and ordinary months;
winter and summer solstices; ascent and descent of planets; motions of
planets; differences in the commencement of the day in different parts
of India; effects of looking at the rainbow under different circum-
stances; time meet for making idols; characteristics of Maṇḍapas;
particular marks on the body indicative of the nature of the life and
career of the person; months appropriate for marriages; effect of birth
under the influences of the different constellations (nakshatras); effects
of the influences of the different planets on ones life. The MS. being
incomplete, the name of the author has not been ascertained.

Beginning. ब्रह्माजशङ्कररवीन्द्रकुञ्जजीवशुक्रार्कपुत्रगणनाथगुरुन् प्रणम्य ॥

यच्चास्त्रं सविता प्रकारविपुलैः स्कन्दैस्त्रिभिर्ज्योतिषं

तस्योच्छिन्तिभयात् पुनः कलियुगे संसज्य यो भूतलं ।

भूयः खल्यतरं वराहमिहिराख्यातेन सर्व्वं व्यधा-
दित्यं यं प्रवदन्ति सोऽक्षकुशलास्तस्मै नमो भास्वते ॥ २ ॥

End. चन्द्रसूतीये दशमे षष्ठे सप्तमे आये जन्मनि स्थितः शुभः । इतःपरं खण्डितं ।
अतः समाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । रव्यादिनवग्रहात्मिककथनं, ग्रहिवीमानकथनं, सत्यादिचतुर्गुणमानकथनं,
मासकथनं, ऋतुकथनं, लग्नकथनं, मूर्हर्तकथनं, सौरसावनादिभेदकथनं,
दक्षिणायनोत्तरायणकथनं, ग्रहाणामुच्चनोचभावकथनं, ग्रहादीनां गतिकथनं,
नर्मदादिनदीकथनं, शोणादिनदकथनं, पौष्पादिजनकथनं, वज्रादिदेश-
कथनं, इन्द्रधनुर्दर्शने शुभाशुभकथनं, प्रतिमाप्रतिष्ठापनादिकथनं, मण्डप-
लक्षणकथनं, पुरुषाणां नारीणाञ्च शरीरचिह्नतः शुभाशुभकथनं, विवाह-
विहितमासादिकथनं, अश्विन्यादिनक्षत्रेषु जन्मनः फलकथनं, ग्रहगोचर-
फलकथनञ्च ।

No. 591. श्यामारहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 135. Lines, 7 on a page.
Extent, 2835 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

S'yāmārahasya. A Tantric compilation, by Pūrṇānanda, a Parama-
haṇṣa mendicant of high repute as a profound scholar and devoted fol-
lower of the Śākta faith. Contents : Praise of Kālikā ; her mantras ;
praise of repeating those mantras ; matin duties of Śāktas ; the kind of
kus'a grass which should be used for worship ; the three diurnal prayers
of Tāntrics ; meditation of Kālikā ; her worship ; charms bearing her
name ; sanctification of her mantra ; worship of women as the repre-
sentative of the Śākti ; impropriety of treating with disfavour wine,
flesh-meat and other articles used in Śākta worship ; offering of tila ;
adoration of Śākti while seated on a corpse ; prayers during eclipses ;
making of altars for ceremonies with a worldly object ; killing of
enemies by magical incantations ; subjugating them by the same means ;
causing ruin by the same means ; bringing demons under subjugation by
charms ; expiations appropriate for Kaulas ; evils of rejecting mantras
and gurus ; worship of Tarinī, a form of Durgā ; charms, bearing the
name of Tārā ; praise of gurus of good families ; proper time for first re-
ceiving the mantra of Tārā from a guru ; derivation of the mystic mantra
of thirty-four syllables appropriate for the worship of Nīlasarasvatī.

- Beginning. देवीं दानवदैत्यदर्पनिवद्धानुमूलयन्तीं परां
 ब्रह्मानन्तमहेशमौलिमणिभिः संमेविताङ्गिद्वयां ।
 नत्वा श्रीगुरुपादपद्मपरमामोदास्यतस्मावितः
 पूर्णानन्दमतिस्त्रिनेति विमलां शशमारुहस्याभिधां ॥
- End. लक्ष्मके जपेद्विद्यां दशांशमशितोत्पलैः ।
 ध्यानपूजापुरस्चर्यां सर्व्यां नीलासमं भवेत् ॥
- Colophon. इति वेदान्तागमसत्त्वविशारदश्रीपूर्णानन्दपरमहंशपरित्राजकाचार्यविरचिते
 शशमारुहस्ये द्वाविंशतितमः परिच्छेदः समाप्तः ।
- विषयः । कालिकाया माहात्म्यकथनं, तस्या मन्त्रकथनं. तन्मन्त्रजपप्रशंसनं, प्रातःकृत्यं,
 कुशलक्षणं, तान्त्रिकी सन्ध्या, कालिकाया ध्यानं, तस्याः पूजनादिकं, तस्याः
 कवचं, तस्या मन्त्रपुरस्चरणं, शक्तिरूपस्त्रीमाधनं, मद्यादौ घृणायां दोषकथनं,
 नीलसाधनं, श्वसाधनं, ग्रहणपुरस्चरणं, काम्यकर्म्मार्थं कुण्डविधानं. शत्रुमारणं,
 वशीकरणं, उच्चाटनं, वेतालादिसिद्धिः, कौलानां प्रायश्चित्तं, मन्त्रत्यागिनां
 गुरुत्यागिनाञ्च दोषकथनं, तारिणीपूजनादिकं. ताराकवचं, कुलीनगुरुप्रशंसा,
 तारामन्त्रग्रहणे वारतिथिनञ्चचादिनिर्णयः, नीलचरस्वत्याश्चतुस्त्रिंशदर्णात्मक-
 मन्त्रोद्धारः ।

No. 592. अभिधानतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 112. Lines, 7 on a page. Extent, 2072 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, decayed. Verse. Generally correct.

Abhidhānatantra alias *Jaṭādharakośha*. A Sanskrit vocabulary, forming a sort of supplement to the *Amarakośha*, the arrangement of which it follows. By Jaṭādhara Āchārya. Wilson classes it with the *Bhūriprayoga* and the *Sabda-ratnāmlā* (Essays III. 232). It is useful only in so far as it supplies a few new synonyms and uncommon words.

- Beginning. भागीरथीं जलमयीं जगतामधीशां मन्दोदरीरघुपती पितरौ च नत्वा ।
 दिण्डीयविप्रकुलजः स जटाधरोऽसौ आचार्य एतदकरोदभिधानतन्त्रं ॥
- End. जटाधरकवेरस्मिन् नामलिङ्गानुशासने ।
 काण्डसूतीयः पर्याप्तः सामान्याख्यः कविप्रियः ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥
- विषयः । अथ अमरसिंहोक्तरोत्या प्रायो विविधपदार्थनामपर्यायसङ्ग्रहः ।

No. 593. वानर्यष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 10 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Verse. Generally correct.

Vánaryashṭaka. Eight stanzas on sweetness of temper, quietude, health, ignorance, the twice-born class, physicians, and decayed trees, said to have been composed by a she monkey.

Beginning. माधुर्यं शान्तमारोग्यं दानं मूर्खद्विजानिभिः ।

वैद्यं सुजीर्णदृक्च वानर्याष्टकं तु वै ॥

End.

दृक्च हीनफलं त्यजन्ति विद्वद्गः शुभं रसः सारसाः

पुष्पं पर्युषितं त्यजन्ति मधुपाः दग्धं वनान्तं गृहाः ।

निर्द्रव्यं पुरुषं त्यजन्ति गणिका भयत्रियं सन्निधः

सर्वं कार्यवशाज्जनो हि भजते कस्यापि को बान्धवः ॥

विषयः ।

अत्रोपदेशयुक्ताः कविताः सन्ति ।

No. 594. चैतन्यकल्पः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Chaitanyakalpa. An apocryphal Tantra, said to be a part of the *Brahmayāmala Tantra*, but evidently compiled by a Vaishṇava, with a view to prove the divinity of Chaitanya by Tántric evidence, and thereby overcome the opposition of the S'ákta sect. Contents: Birth of Chaitanya; his merits; mystic mantra for worshiping him; hymn to the river Yamuná; details of worshiping Chaitanya.

Beginning. कैलाशशिखरे रम्ये भक्तिसाधनतत्परा ।

पप्रच्छ पार्वती भक्त्या शङ्करं परमेश्वरं ॥

End.

भक्तप्रियो गौरचन्द्रो भक्तवत्सलः सचोद्यतः ।

तस्मात् गौरं ये भजन्ति तेषां वश्यो जनार्दनः ॥

Colophon. इति ब्रह्मयामले शिवदुर्गासंवादे चैतन्यकल्पे षष्ठः पटलः ।

विषयः । गौराङ्गदेवजन्मकथनं, गौराङ्गदेवमाहात्म्यकथनं, गौराङ्गमन्त्रोद्धारकथनं, यमुनास्तवकथनं, गौराङ्गपूजाकथनञ्च ।

No. 595. अग्निसंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 63 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Agni Sañhitá. This is another spurious revelation regarding the divinity of Chaitanya, *alias* Gauránga, *alias* Gaurachandra. Prithivi, the earth personified, oppressed by the sins of mankind, with tearful eyes besought Brahmá, the lotus-born, to devise a remedy, and that divinity, says the Sañhitá, pacified the weeping lady by assuring her that relief was at hand, as the Divine Spirit would ere long appear incarnate on earth to afford a sovereign specific for the malady of sin. In reply to further enquiries, he foretold the whole history of the life of Chaitanya. The work, I suspect, was not well received even by the Vaishnavas, for it is rarely quoted. The MS. has 24 chapters, but the absence of the word *samápta* in the colophon, induces me to think that the work in its entirety comprised some more chapters.

Beginning. रोदमाना च पृथिवी गत्वा च ब्रह्मणेऽन्निकम् ।

सन्नम्य पद्मयोनित्त्वं वेपमानात्रवीद्वचः ॥

End. इति निगदितमिष्टं नेष्टमन्यद्विशेषं

सकलनिगमवल्लीशीर्षकैकप्रकाशम् ।

अखिलभुवननाथप्रेमपीयूषधारः

सरभसमपि तद्वद् गौरचन्द्रोऽवतीर्णः ॥

Colophon. इति अग्निसंहितायां गौराङ्गप्रादुर्भावो नाम चतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

चतुर्विंशतितमाध्यायमात्रं प्राप्तं ।

विषयः । धरण्या ब्रह्मप्रीते गमनं, ब्रह्मकर्तृकहरिस्तवः, गौराङ्गप्रादुर्भावश्च ।

No. 596. उद्बोधचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1660 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Udbodha-chandriká. An astrological work comprising rules for the preparation of horoscopes, &c. Some of Khaná's astrological maxims occur at the end ; but the MS. is incomplete.

Beginning. आदित्यादिग्रहाः सर्वे नक्षत्राणि च राशयः ।

दीर्घमायुः प्रकुर्वन्तु यस्येयं जन्मपत्रिका ॥

विधात्रा लिखिता या तु कपालेऽक्षरमालिका ।

ज्योतिर्वित् तां विजानीते होरानिर्णयचक्षुषा ॥

End.

३४ पत्रपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।

Colophon.

इत्युद्बोधचन्द्रिकायां खनावचननिर्णयो नामोनविंशोऽध्यायः ।

विषयः ।

ज्योतिषसारसङ्ग्रहः, जन्मपत्रिकादिकृतिसङ्केतं, वर्षगणनं, नित्यदशा, अन्तर्दशा, खनावचननिर्णयश्च ।

No. 597. मुक्ताफलं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 105. Lines, 2 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Muktáphala. A synopsis of the Vaishṇava doctrines of the Bhágavata Purāṇa. By Vopadeva, son of Kesava, *alias* Bhishakkesava, the physician, and disciple of Dhanes'a. The author describes himself as the protégé of Hemádri, king of Deoghar. This work and another lately found by me in which the same author gives an abstract of the contents of the Bhágavata, afford strong presumptive evidence against the opinion, now generally received by European orientalists, that the Bhágavata was written by Vopadeva. A much stronger proof, however, is afforded by the *Dánaságara* of Ballála Sena, king of Bengal, in which the Bhágavata is repeatedly quoted. That work also quotes from the *Ādi Purāṇa*, which Wilson supposed was composed within the last three centuries. Vopadeva, according to Colebrooke and Wilson, flourished between the 12th and the 13th centuries ; Ballála lived in the 11th.

Beginning. विष्णुपञ्चात्मकं वन्दे भक्त्याष्टादशभेदया ।

सङ्ख्यवर्गानविंशत्या भक्तैर्नवभिराश्रितं ॥

विष्णुप्रीत्या चतुर्वर्गचिन्तामल्पमजोगणत् ।

भेदान् व्रतानां दानानां तीर्थानां मोक्षवर्त्मनां ॥

भूर्तिप्रासादपूजानां हेमाद्रिर्गणकाग्रणीः ।

विष्णुभक्त्यङ्गभक्तानां गणयत्युक्तसारधीः ॥

मुक्ताफलेन ग्रन्थेन सद्भागवतसूक्तिना ।

भक्तिस्वात्ययुना मुग्धमार्कण्डेयशिशुश्रिया ॥ ४ ॥

End. विद्वज्जनेशशिष्येण भिषक्केशवसूनुना ।

हेमाद्रिवैपदेवेन मुक्ताफलमचीकरत् ॥

खर्गे गीर्वाणनाथः सुरपतिमभितः शब्दिकानां वरेण्यं

पाताले नागराजः फणिपतिसदृशो यस्य गायन्ति कीर्तिः ।

यस्मीर्णः शास्त्रपाथोनिधिमखिलमदो ग्रन्थरत्नं सुव्रतं

चक्रो शिष्या घनेशः कविकुलतिलकः केशविवैपदेवः ॥

Colophon. इति वोपदेवकृतं मुक्ताफलं समाप्तम् ।

विषयः । निराकारब्रह्मलक्षणं, साकाराणां शतधृतिविष्णुराणां लक्षणं, श्रीकृष्णस्य विश्वरूपवर्णनञ्च ।

No. 598. गायत्रीतन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 195 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gáyatrí Tantra. A Tantra in praise of the Gáyatrí as the only means of adoration of the deity. It is written in the usual Tántric style, and gives in detail the rules to be observed in worshiping with the aid of the Gáyatrí. The MS. is a mere fragment, and I suspect it is a part of one of the larger Tantras.

Beginning. अधुना सम्प्रवक्ष्यामि गायत्रीं परमाचरिणीं ।

स्मरणात् सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति ततश्चणात् ॥

End. पञ्चाशन्मातृकावर्णपठितां तत्र कारयेत् ।

प्रथमपटलात् नवमपटलपर्यन्तं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।

विषयः । गायत्रीमाहात्म्यं, गायत्रीध्यानं, गायत्रीन्यासः, गायत्रीहीनब्राह्मणनिन्दा, यज्ञो-
पवीतलक्षणं, सन्ध्यालक्षणं, गायत्रीतन्त्रप्रशंसा, तिथीनां ध्यानं मन्त्रश्च, पक्षयो-
र्ध्यानं मन्त्रश्च, गायत्रीकवचञ्च ।

No. 599. आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Ex-
tent, 66 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta,
Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Āchāranirṇaya. A Tantra. Contents : Origin of the Káyasthas ;
duties of Bráhmans ; anecdote of Sutapas, a Brahman, and Suyajña, a
king, on the conduct of Bráhmans ; propriety of the Sudras assuming
the profession of Kshatriyas in the Kali Yuga ; curse of Bráhmans
on Chitrāngada ; encomiastic recommendations of the mantra of
Vagalá.

Beginning. भूयस्तेहं प्रवक्ष्यामि वगलेति मनूत्तमं ।

यस्य ग्रहणमात्रेण कायस्थो विप्रमेव च ॥

End. केवलं पटलमिदं पठन् शृण्वन् मनोरथं ।

लभेत् कालीवपुः सुला वगलाञ्च न शंसयः ॥

Colophon. इति आचारनिर्णये वासुदेवसम्भते हरपार्वतीसंवादे पञ्चत्रिंशत्तमः पटलः ।

पञ्चत्रिंशत्पटलमात्रं प्राप्तम् ।

विषयः । कायस्थोत्पत्तिकथनं, विप्रकर्तव्यनिरूपणं, सुयज्ञराजानं प्रति सुतपोविप्रस्योप-
देशः, कलियुगे शूद्रस्य क्षत्रियकर्माकारिकथनं, चित्राङ्गदं प्रति ब्राह्मणा-
नामभिशापः, वगलामन्त्रजपमाहात्म्यं ।

No. 600. मूर्खहा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 160. Lines, 6 on a page.
Extent, 1120 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Mūrkahá. A Smárta treatise, comprising dissertations regarding
various penances, expiations and religious observances. The MS. is
incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. प्रायः सङ्कल्पानामेव कर्माणामारम्भः । तत्रादौ स एव निरूप्यते ।

End. इति गोविधप्रायश्चित्तपत्रलेखनप्रकारः । इतः परं खण्डितं ।
 विषयः । स्मृतीनां सङ्ग्रहः, अर्थात् नानाविधवचनप्रदर्शनैर्नानाविधव्रतपूजाश्राद्धादीनां प्रायश्चित्तानाञ्च व्यवस्थापनं ।

No. 601. उपमानखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 8 on a page, Extent, 90 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Upamánakhaṇḍa. The third part of the great work of Ganges'a Upadhyáya, on the Nyáya. It comprises the portion on comparison. Vide ante I. p. 285.

Beginning. अथोपमानं निरूप्यते । तत्र सादृश्यप्रमाकरणमुपमानमिति केचित् । सादृश्यं पदार्थान्तरं ।

End. अथ वाक्यादेवानेन परिच्छिन्नः केवलमग्रेऽप्यभिजातियोगेनेदृशगवयपदवाच्यत्वेनावगतः ।

Colophon. इति

विषयः । उपमानखण्डस्य मूललक्षणादि ।

No. 602. न्यायरत्नावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 121. Lines, 7 on a page. Extent, 1957 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Prose. Corrupt.

Nyáyaratnóvalí. An elementary treatise on the principles of the Nyáya Philosophy. By Krishnakánta Vidyávágís'a. This is a very different work from the one of this name by Brahmánanda Sarasvatí. noticed by Mr. Hall. *Contributions*, 109.

Beginning. नयप्राचीनताकीं नसर्वार्थाधीनधीमता ।

तन्यते ह्येकान्तेन न्यायरत्नावली मता ॥

End. संसर्गभावो द्विविधः, अत्यन्ताभावध्वंसभेदात् । इत्यभाववादः समाप्तः ।

Colophon. श्रीलङ्कान्तविद्यावागीशविरचिता न्यायरत्नावली समाप्ता ।

विषयः । न्यायशस्त्रीयसारसङ्ग्रहः ।

No. 603. न्यायरत्नप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 420 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nyāyaratnaprakāś'ikā. Annotations on the scholia of Brahmanānda Sarasvatī, entitled *Nyāyaratnāvalī*, on Madhusūdana Sarasvatī's commentary on S'aṅkara's essence of the Vedānta, the Das'as'lokī. By Krishnākānta Nyāyaratna. The MS. is incomplete.

Beginning. योगेशं क गतं चिरं हिमरुचेः शृङ्गे कुटीरे प्रिये
योगार्थं किमुतास्ति कोचरमणी तत्रेति सम्भाषणं ।
श्रुत्वा हाससमन्वितं गिरिचुतागौरीशयोर्भनका
तत्रास्तीति वदन् सलज्जवदनो मां पातु लम्बोदरः ॥
न्यायरत्नावलीटीकां तनुं नत्वा च नीलिकां ।
तनोति श्रीकृष्णकान्तो न्यायरत्नप्रकाशिकां ॥

End. २१ पत्रमात्रं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।

विषयः । न्यायरत्नावलीग्रन्थस्य टीका ।

No. 604. शब्दरूपप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 525 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Śābharūpaprakāś'ikā. Sanskrit declensions. Anonymous.

Beginning. श्रीरामचरणौ नत्वा नामानि लिखति क्रमात् ।
शब्दानामज्झमन्तानां रूपाण्यन्यधियां कृते ॥
रामशब्दः श्रीरामचन्द्रवाचो पुंसि । रामः रामो रामा ।

End. च वा चाहौ वेति ।

Colophon. शब्दरूपप्रकाशिका समाप्ता ।

विषयः । साधिताज्झमन्तपदानां सङ्ग्रहः ।

No. 605. चन्द्रालोकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 4 on a page. Extent, 168 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chandráloka. An elementary treatise on Rhetoric. By Jayadeva. A MS. in the possession of Bábu Piyárimohana Prabhu of Dacca contains short annotations on the text, said to be by the author himself.

Beginning. परस्परतपःसम्यत्फलस्थितपरस्परौ ।

प्रपञ्चमात्तापितरौ प्राञ्चौ जयापती सुमः ॥

अलङ्कारेषु बालानामवगाहननिन्दये ।

ललितः क्रियते तेषां लललक्षणसङ्ग्रहः ॥

End. चन्द्रालोकाभिधानोऽयं जयदेवेन निर्मितः ।

विपश्चितां मुदे भूयादलङ्कारस्य सङ्ग्रहः ॥

Colophon. समाप्तोऽयं चन्द्रालोकालङ्कारः ।

विषयः । अलङ्काराणां लक्षणं, उदाहरणञ्च ।

No. 606. शृङ्गारादिरसः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 108 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

S'ringárádirasa. The eight passions described. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. शृङ्गारहास्यकषणरौद्रवीरभयानकाः ।

वीभत्साद्भुतसञ्ज्ञौ चेत्यष्टौ नाट्ये रसाः स्मृताः ॥

End. न पञ्चमात्रं प्राप्तं, शेषं नास्ति ।

विषयः । शृङ्गाराद्यष्टविधरसानां लक्षणमुदाहरणञ्च ।

No. 607. शूद्रधर्मतत्त्वं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 97. Lines, 9 on a page. Extent, 2619 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Partly verse and partly prose. Generally correct.

Súdradharmatattva. A manual of the whole religious and social duties of Súdras. By Kamalákara Bhaṭṭa, son of Rámkrishna. The work is of considerable repute, but of rare occurrence.

Beginning. प्रणम्य रामं पितरं कमलाकरशर्माणा ।

रामकृष्णतनूजेन शुद्धधर्मा वितन्यते ॥

End. योऽत्र अमः किल हतः कमलाकरेण प्रीतोऽमुनासु सुकृतीषु च रामकृष्णः ।

Colophon. इति रामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृते शुद्धधर्मतत्त्वे शुद्धसमसङ्करजस्वरूप-
निरूपणं ।

विषयः । शुद्धाणां समस्तधर्माणां विवरणं, अर्थात् अन्नप्राशन-विवाह-प्रायश्चित्तादिषु
शुद्धैतिकर्तव्यतानिरूपणं ।

No. 608. मत्स्यसूक्ततन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 99. Lines, 10 on a page. Extent, 3960 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Matsyasúkta Tantra. A Tantric compilation. Contents : Rules regarding mourning ; expiations and aliment ; rice cooked by Súdras, forbidden as food for Bráhmans ; effect of certain conjunctions during particular days of the moon's age ; vessels of particular metals recommended to be used when eating while facing particular quarters ; duties before meals ; purification of houses rendered impure by corpses and other offensive objects ; the worship of Bhadrakáli and other divinities in the month of Vaisákha ; rules for the celebration of a ceremony called *Annantavrata*, on the 14th of the waxing moon in the month of Bhádra ; do. of the *Rohinívrata*, on the 9th of the waxing moon in the same month ; praise of particular forms of sacrificial knives ; proper mode of sacrificing animals ; prognostications from the flow of blood from the carcass of sacrificed animals ; adoration of Durgá ; celebration of the ceremony called *Gaurívrata* ; mantra for saluting the wag-tail (*motacilla alba*) ; mantra for offering oblations of water to the manes on the 8th of the waxing moon in the month of Mágha ; salutary verses called *Mangaláshṭaka* ; origin of the Mandára mountain. The MS. is a fragment, and contains from the 35th to the 60th sections. The contents above given refer to the sections examined.

Beginning. सद्यस्वजापात् देवेशि नाशेच मृतसूतके ।

जनने मरणे नित्यमशौचमनुधावति ॥

End. पञ्चविंशतपटलावधिषष्टिपटलपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।
 विषयः । अशौचव्यवस्था, प्रायश्चित्तविधानं, द्रव्याणां भक्ष्याभक्ष्यविधानं, शुद्धावादि-
 भोजने ब्राह्मणानां पापकथनं, तिथीनां युग्मायुग्मभेदेन व्यवस्थाकथनं,
 पूर्वादिदिग्भेदेन खर्णादिपात्रभेदेन भोजने दोषादोषकथनं, भोजनस्यादौ
 कर्त्तव्यकर्मनिरूपणं, शवादिदूषितगृहशुद्धिकथनं, कुशण्डिकानिरूपणं, वैशाख
 मासादौ भद्रकात्यादिदेवतापूजनफलं, अन्नन्तव्रतं, रोहिणीव्रतं, खड्गस्य
 विशेषप्रशंसा, पशुच्छेदनप्रकारः, रुधिराधारनिर्णयः, दुर्गाध्यानं, तस्याः स्तवः,
 तस्याः शारदीयपूजनञ्च, गौरीव्रतं, खड्गनप्रणाममन्त्रः, भीष्मतर्पणमन्त्रः,
 भङ्गलाष्टकं, मन्दरपर्वतोत्पत्तिकारणं ।

No. 609. सप्तशतीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 9 on a page.
 Extent, 1280 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose.
 Incorrect.

Saptas'atī-ryākhyaṇa. A commentary on the Saptas'atī or Chaṇḍī
 section of the Mārkaṇḍeya Purāṇa. By S'iva Bhaṭṭa Kāla. The
 most approved commentary on the Chaṇḍī is by Nāgoji Bhaṭṭa, who
 has appended to his work a dissertation on the rules regarding the
 reading of the Chaṇḍī and the details of the Durgā puja.

Beginning. (प्रारम्भे खण्डितं)

End. कीलकोक्तप्रकारेण ज्ञानं सूचितं, सर्वेष्टमिद्धिः ।

Colophon. इति कालोपनामकत्रीशिवभट्टकृते सप्तशतीव्याख्याने त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । सप्तशत्यभिधायसंख्याटीका ।

No. 610. ब्रजभक्तिविलासः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 14 on a page.
 Extent, 4435 s'lokas. Character, Bengali. Date S. K. 1762. Place of
 deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old.
 Verse. Generally correct.

Brajabhaktivilāsa. The topography of Vraja, describing its groves,
 pools, bowers, and all places of note in connection with the career of
 Kṛiṣṇa in that town; and the religious merit of visiting its sacred
 spots. By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, son of Bhāskara.

Beginning. राधया सहितं कृष्णं लालितेयं समिष्टकं ।

रेवतीसहितं देवं बलदेवं हलायुधं ॥

कुर्वेऽहं पञ्चमं गोप्यं वनयात्राशुभप्रदं ।

ब्रजभक्तिविलासाख्यं ब्रजमाहात्म्यदर्शितं ।

End. माहात्म्यपूर्वञ्च परिक्रमं शुभं ग्रन्थः प्रपूर्णे ब्रजभक्तिभासकः ।

Colophon. इति श्रीमद्भास्करात्मजश्रीनारायणभट्टविरचिते ब्रजभक्तिविलासे परमहंस-
संहितोदाहरणे ब्रजमाहात्म्यनिरूपणे वनयात्राप्रसङ्गिके त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । वृन्दावनस्थानां काम्यादिद्वादशवसानां सञ्ज्ञा माहात्म्यञ्च, द्वादशोपवन-
तद्धिदेवताकथनं, तत्तद्वनाधिपतिदेवानां मन्त्राः, मथुरोत्पत्तिः, गोवर्द्धनो-
त्पत्तिमाहात्म्यं, नानाविधपुराणवचनैर्ब्रजधामान्तर्गतस्थानादिमाहात्म्यकथनं ।

No. 611. वैद्यकुलतत्त्वं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 8 on a page.
Extent, 960 śloka. Character, Benguli. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Vaidyakuḷa-tattva. Genealogy and history of the Vaidyas of
Bengal. By Bharata Mallika, son of Gaurāṅga. Vide ante Vol. I. for
several works of this author and remarks on his life.

Beginning. नत्वा शिवं शिवकरं शिवया समेतं वर्षीं गुरुं द्विजगणं भिषजां गुरुञ्च ।

गौराङ्गसङ्गिकसुतो भरतो विनीतो वैद्याञ्जया वदति वैद्यकुलस्य तत्त्वं ॥

End. ४० पत्रमात्रं प्राप्तं, शेषं खण्डितं ।

विषयः । वैद्यानां कुलकथनं ।

No. 612. कुलदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 10 on a page.
Extent, 570 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Kuladīpikā. Genealogy and history of the Kulina Kāyasthas of
Bengal. By Rāmānanda Śarmā. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा तां भारतीं देवीं तथैव कुलदेवतां ।

क्रियतेऽतिप्रयत्नेन शूद्राणां कुलदीपिका ॥

नानाशास्त्रं समालोक्य तथैव कुलशास्त्रकं ।

श्रिष्टाणां प्रति बोधाय श्रीरामानन्दशर्मा ॥

End. १९ पत्रमात्रं प्राप्तं, शेषं खण्डितं ।

विषयः । शूद्राणां कुलकथनं, तेषामुत्पत्तिश्च ।

No. 613. मनोदूतः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 209 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Manodúta. A poem in imitation of the "Messenger Cloud" of Kálidása, in which the poet directs his own mind to go to the feet of Kṛishṇa and relate his feelings and aspirations. Anonymous. The first leaf of the MS. is wanting.

Beginning. १ (पत्रं नास्ति)

End. बन्धुस्त्वमेव हृदयाख्यपथप्रपन्नं सत्यं रिपुर्विपथगमितया त्वमेव ।

तत्कालतरे मयि विधेहि हृषीं यदैतदुक्तं कुतश्च सुरवैरिपदे रमसि ॥

Colophon. इति मनोदूताख्यकाव्यं समाप्तम् ।

विषयः । कश्चिज्ज्ञानी मनो दूतं कृत्वा हृष्यचरणसमीपे गन्तुं तत्प्रति उपदिशति ।

No. 614. मन्त्रसारीयकौतूहलविद्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 149 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Generally correct.

Kautúhala-vidyá. On *Indrajála* or magic. By Nityanátha, son of Párbatí. This is a chapter of the author's *Mantrasúra*, "the Essence of Mantras," a tantric compilation. The author depends mainly on incantations to effect his magical experiments.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ऐन्द्रजालमनुत्तमं ।

व्याधिदारिद्र्यहरणं जरामरणनाशनं ॥

End. ॐ ऐं ह्रीं क्रीं श्रीं फट् स्वाहा अनेन मन्त्रेण सर्वयोगानभिगम्य मन्त्रसिद्धिः ।

Colophon. इति श्रीपार्वतीपुत्रश्रीनित्यनाथविरचिते सिद्धखण्डे मन्त्रसारे कौतूहलविद्या नाम ऐन्द्रजालं समाप्तम् ।

विषयः । कपोत-च्छाग-मयूर-जनकनानाविधौषधकथनं, वशीकरणमन्त्रादिकथनञ्च ।

No. 615. कीचकबधमहाकाव्यम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 226 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Kíchaka-badha. An epic poem founded on an episode of the Mahá-bhárata. By Nítavarmá. During the sojourn of the Pándus in the court of Viráta, king of Matsya, Kíchaka, the brother of the queen, attempted to commit a criminal assault on Draupadí, the wife of the Pándus, and Bhíma, resenting the affront, killed him. This forms the subject of the poem. The work is written in a highly artificial style, and is full of alliterations, besides having the same word used in different senses at the end of every two lines.

Beginning. जितः सुचरितच्छेदोऽस्योऽयं दुःसहो मया ।

इतीव देहमकरोदभिन्नं यः सहोमया ॥ १ ॥

विभर्त्ति हारमलयं यो भस्मभिरहंसितं ।

नेमश्च मन्मथशरैरिन्द्रियार्थैरहंसितं ॥ २ ॥

या त्रिलोकनता मूर्तिरुपायेन जुगोप तां ।

योऽवहत् कंसनिधनप्रयुक्ताम् जुगोपतां ॥

End. इति भवतु दश तवाहितानां सकलभक्षोजयभूतवाहितानां ।

रससुखमुदयादहोयमानः सकलधराधरधारणादहोयमानः ॥

Colophon. श्रीनोतवर्माविरचिते कीचकबधे महाकाव्ये पञ्चमः सर्गः ।

विषयः । अत्र यमकेन रचितोऽधिकांशः । द्रौपदीरूपवर्णनं, कीचकदमनं, उत्तरगोमृद्व-युद्धविवरणञ्च ।

No. 616. सङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1511 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rámakrishna Majumdár. Appearance, old. Incorrect.

Saṅgraha. A collection of formulas for the preparation of various kinds of compound medicines; in short, a native pharmacopœa. Anonymous.

Beginning. इच्छी कीलालवक्रिश्चसनखतनुभिलिष्ठति व्याप्य विश्वं
 विश्वेषां विघ्नपूतानतिविपुलबलन्दो(?)नरेन्द्रान् विहन्तुं ।
 यो धत्ते मूर्त्तिमम्भारुहजविदुराद्यामरैः संसृताद्या
 तामोडे खेष्टसिद्धौ तनुपिहितमृदे यान्ति दोषाशितुल्या ॥
 ईषडास्यं वदति मधुरं बान्धवैः शिष्यमाणो
 वारं वारं लुठति धरणो मध्यतो सा तु जानु ।
 माता तस्य प्रवदति मुहुः षष्ठिषष्ठोति वाणी-
 मेवं गोपीगणपरिष्टतं बालगोपालमोडे ॥

End. चन्द्रप्रभागुटिका । (परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । पञ्चभद्रः, अमृताष्टका, अष्टावलेहः, दशमूलं, अष्टादशाङ्गं, भैरवेश्वरः,
 उन्मत्ताख्यरसः, निदिग्धिकादि, भाग्यादि, चिद्बुलेखरः, शीतभट्टिरसः,
 ज्वरमुरारिः, मधुकादिप्रभृतय औषधा निरूपिताः ।

No. 617. सारचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 6—7 on a page.
 Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Krishnanagar, Rāmakrishṇa Majumdār. Appearance, old. Verse. In-
 correct.

Sārachandrikā. General principles of pathology and therapeutics.
 Contents: Disease defined; diagnosis; infection and contagion; symp-
 tomatology; examination of the tongue; examination of the urine;
 examination of the nostrils; examination of the pulse; duration of
 diseases; actual cautery; purgation; enemas; fumigation, &c. Anony-
 mous.

Beginning. प्रणम्य परमानन्दवन्दकन्दं गुरोः पदं ।

मन्दधोसाधुबोधाय साध्यते सारचन्द्रिका ॥

धर्मार्थकाममोक्षाणामारोग्यं मूलमुत्तमं ।

रोगास्तस्यापह्नानारः श्रेयसो जीवितस्य च ॥

End. बालस्य नारिकेलस्य जलं प्राये विरेचनं ।

नारिकेलोदकं जीर्णं विष्टास्ति शुक्र..... ॥ इत्यतः खण्डितम् ।

विषयः । रोगनिरूपणं, ज्ञातव्यानि, सङ्कीर्णाधिकारः, शरीरिकाधिकारः, जिह्वापरीक्षा,
 मूत्रपरीक्षा, नासिकापरीक्षा, नाडीपरीक्षा, परिमाणनिरूपणं, दाहकर्म,
 भेदिका वटिका, वस्त्रिकर्मनिरूपणं, घूमपाननिरूपणं, इत्यादयो निरूपिताः ।

No. 618. आयुर्वेदागमनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 5—6 on a page, Extent, 433 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rámakrishna Majumdár. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Ayurvedāgamana. History of Hindu medicine from its origin, to the day of the author. The earliest professors of the art, according to this work, were successively Brahmá, Daksha, Indra, Átreya, Bháradvája and Dhanvantari. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. गजमुखमसरप्रवरं सिद्धिकरं विप्लवहारं ।

गुरुमागमनघनप्रदमिष्टकरोमिष्टदेवतां वन्दे ॥

आयुर्वेदागमनं क्रमेण येनाभवत् भूमौ ।

प्रथमं लिखामि तमहं नानातन्त्राणि संदृश्य ॥

End. रजोगुणमयः सूक्ष्मः शरीतो दृष्टो(?) लघुसूक्ष्मः ।

खरो मृदुर्योगवाही संयोगा..... ॥ इत्यतः खण्डितं ।

विषयः । आयुर्वेदस्य लक्षणं, ब्रह्मप्रादुर्भावः, दक्षप्रादुर्भावः, इन्द्रप्रादुर्भावः, आत्रेय-प्रादुर्भावः, भारद्वाजप्रादुर्भावः, धन्वन्तरिप्रादुर्भावः, मृष्टिप्रकरणादिषु वर्तते ।

No. 619. ऋग्वेदीयाभ्युदयिकश्राद्धम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 234 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nímachandra S'iromaji. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvedīyābhyudayika-s'rāddha. A manual of the s'rāddha to be performed on the marriage day for the gratification of the manes. It follows the ordinances of the Rig Veda. Anonymous.

Beginning. तत्र पूर्वदिने निरामिषं सकृद् भुक्त्वा स्नातः प्रातर्निर्वतितनित्यकृत्यो धौते वाससो परिधाय उपवीतो प्रक्षालितशङ्खिपादः प्राङ्मुख आसने उपविश्य द्विराचम्य सृज्जलेन आदोयद्रव्यप्रोक्षणं कृत्वा पुण्डरीकाक्षं स्मृत्येत्यादि ।

End. ततस्तद्विष्णोरिति विष्णुं स्मरेत् ।

Colophon. इति ऋग्वेदिनां नान्दीमुखश्राद्धे समाप्तं ।

विषयः । नान्दीमुखश्राद्धानुष्ठानविधानं ।

No. 620. आत्मानात्मविवेकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page, Extent, 110 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'iromani. Appearance, old. Verse. Correct.

A'tmānātma-viveka. A concise epitome of the distinctive characters of matter and spirit. By S'aṅkara A'chārya. Mr. Hall notices a work of this name and nature by Svayam-prakāśa Yogindra. *Contributions*, 131.

Beginning. इदं सर्वमनात्मा स्याद् दृगेवात्मा विवेकिनः ।

आत्मानात्मविवेकोऽयं कथ्यते ग्रन्थकोटिभिः ॥

आत्मानात्मविवेकः कथ्यते । आत्मनः किं निमित्तं दुःखं शरीरपरिग्रहनिमित्तं ॥

End. एवं नित्यशुद्धबुद्धिमत्तत्त्वभावब्रह्माहमस्मितीति संशयसम्भावना-विपरीतभावना-राहित्येन यस्तु जानाति स जीवन्मुक्तो भवति ॥

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्यविरचित आत्मानात्मविवेकः समाप्तः ॥

विषयः । बन्धमोक्षजीवन्मुक्त्यादिव्यवस्थापनम् ।

No. 621. कविरहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 3—5 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'iromani. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kavirahasya. Conjugation of the verbs of the first class, *Bhādigani*. It is intended to serve as a hand-book to poets in search of synonyms and optional forms. By Halāyudha, minister of king Lakshmana Sena of Bengal.

Beginning. जयन्ति मुरजित्यादनखदीधितिदीपिकाः ।

मोहाभकारविध्वंसान्मुक्तेर्मार्गप्रकाशिकाः ॥

लोकेषु शास्त्रेषु च ये प्रसिद्धाः काव्येषु ये सत्कविभिः प्रयुक्ताः ।

उद्दिश्य तांश्चितविनोदनाय शब्दानहं धातुभिरुद्धराभिः ॥

End. परिसमाप्तमवाप्तगुणोदयं कविरहस्यमिदं रसिकप्रियं ।

सदभिधानविधानहलायुधद्विजवरस्य कृतिः सुकृतात्मनः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीहलायुधकृतं कविरहस्याख्यं समाप्तं ॥

विषयः । वैयाकरणसम्मतभ्वादिगणपठितधातुविवेकः ।

No. 622. ऋग्वेदीयदशकर्मपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 3—6 on a page. Extent, 1012 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nimachandra S'īromaṇi. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvedīya-das'akarma-paddhati. A guide to the performance of the ten sacraments or saṅskāras enjoined in the Rīg Veda. The work follows the rules of Ās'valāyana. By Kāles'a.

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नमस्कृत्य गुरोः पदं ।

निरूप्य यत्नतः सूत्रमाद्यलायनसञ्चितं ॥

कालेक्षिना पण्डितेन स्मृतिन्यायार्थदर्शिना ।

ऋग्वेदिनां निषेकादौ पद्धतिः क्रियते शुभा ॥

End. स्वयं यथासुखं भुञ्जीत एतस्यावश्यकम् ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीकालेखिविरचिता ऋग्वेदिनां दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । गर्भाधानादिदशविधसंस्कारोपानुष्ठानविधानं ।

No. 623. विधिसंख्यपविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 388 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nimachandra S'īromaṇi. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vidhi-saṅkhyā-vichāra. A dissertation on the nature and characteristics of ordinances or rules enjoining actions. Speech is divided into three classes ; viz. 1st, such as enjoin an action, *vidhi*, injunctive ; 2nd, such as prohibit an action, *niśedha*, prohibition ; and 3rd, such as describe an action, *arthavāda*, descriptive. The first class is surveyed from a Nyāya stand-point. Anonymous.

Beginning. विधिनिषेधार्थवादभेदेन वाक्यं त्रिविधं । तत्र प्रवर्तकवाक्यं विधिः । श्रौतन-
कासः पचेत् स्वर्गकामो यजेदित्यादौ लौकिकालौकिकवाक्यानां प्रवर्तककर्त-
व्यताज्ञानेन प्रवर्तकत्वाद् विधिलं ॥

End. सामान्याङ्गनया तद्विधायकवाक्यस्य एकवाक्यतानुरोधान् उक्तैकीभावरूपाङ्ग-
विधायकत्वमुपेयतामिति दिक् ।

Colophon. इति विधिसंख्यपविचारः ॥

विषयः । नैयायिकाभिप्रेतविधिवाक्यताव्यर्थार्थविवरणं ।

No. 624. बालबोधकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 5—6 on a page. Extent, 46 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śīromāṇi. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bālabodhaka. A compendium of expiations or *prāyaschitta*. Expiations for the following offences are particularly noticed: murder of Brāhmaṇs; drinking of spirituous liquors; theft of gold; incest with the wife of a spiritual guide; association with outcasts; venial offences called *anupātuka*; destruction of cows; murder of Kṣhatrīyas, &c.; murder of women; causing of miscarriage or abortion; killing of elephants, horses, &c.; killing of cats, &c.; killing of birds; killing of vertebrate and invertebrate animals; felling of trees; destruction of gardens, houses, temples, &c.; killing of animals for food; eating of forbidden food; eating of rice cooked by S'ūdras; eating of rice cooked by Chāṇḍālas; eating of improper rice; eating of meat not duly sacrificed, or unfit to be used; eating of meat on forbidden days; eating of fish. By Anānda-chandra. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य पार्वतीनाथं प्रायश्चित्तापसारकं ।

आनन्दचन्द्रो विप्रेन्द्रः कुरुते बालबोधकम् ॥

पापक्षयमात्रसाधनं कर्म प्रायश्चित्तम् । तथा च निश्चितपापक्षयेतरसाधनत्वा-
प्रयोज्यत्वे सति पापक्षयसाधनता प्रयोज्या या कृतिस्तद्विषयत्वं । अथवा निश्चित-
पापक्षयेतरविषयकेऽज्ञान्यप्रवृत्तविषयकत्वे सति पापक्षयविषयकेऽज्ञान्य-
प्रवृत्तिजन्यत्वं वा प्रायश्चित्तं ॥

End.

क्षत्रियादीनां स्वजातीयाश्चैषे षडधेनूनां पादपादहानिः ।

परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः ।

प्रायश्चित्तलक्षणं, ब्रह्मबधप्रायश्चित्तं, सुरापानप्रायश्चित्तं, कुवर्णस्त्रेयप्रायश्चित्तं, गुर्वङ्गनागमनप्रायश्चित्तं, पतितसंसर्गप्रायश्चित्तं, अनुपातकप्रायश्चित्तं, गोवधप्राय-
श्चित्तं, क्षत्रियादिवधप्रायश्चित्तं, स्त्रीवधप्रायश्चित्तं, गर्भवधप्रायश्चित्तं, गजाश्वादि-
बधप्रायश्चित्तं, मार्जारोदिवधप्रायश्चित्तं, पक्षिवधप्रायश्चित्तं, सांख्यग्रन्थिवध-
प्रायश्चित्तं, दृक्क्षेदनप्रायश्चित्तं, मण्डपोद्यानदेवतागारादिभेदनप्रायश्चित्तं, हिंसाप्रायश्चित्तं, भक्ष्यभक्ष्यप्रायश्चित्तं, शूद्राग्नभक्षणप्रायश्चित्तं, चाण्डालाग्नभक्षण-
प्रायश्चित्तं, ऊभेऽग्नभक्षणप्रायश्चित्तं, दद्यामांसादिभक्षणप्रायश्चित्तं, सामान्या-
भक्ष्यमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, निषिद्धतिथिमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, मत्स्यभक्षणप्राय-
श्चित्तादिकञ्च अभिहितं ॥

No. 625. तत्त्वार्थकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 5—7 on a page. Extent, 1197 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śiromani. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Tattrārtha-kāumudī. A commentary on the *Prāyaśchitta Vireka* of Sūlapānī. By Govindānanda, brother of Gaṇapati Bhaṭṭa. The MS. is incomplete.

Beginning. श्रीगोविन्दपदद्वन्द्वमन्दिरानन्दमन्दिरं ।

वन्दे वन्दारकाष्टन्दशिरोमन्दारसुन्दरम् ॥

येन श्रोतिषपङ्कजेषु नितरां मार्त्तण्डविद्यथितं

श्रीगोविन्दपदारविन्दयुगले लीलामवालायितं ।

वेदान्तश्रुतिसन्नतिविषयगोम्ने हि (?) माद्रायितं

केषां नो परिशीलितो गणपतिर्भट्टः सतामग्रिमः ॥

गोविन्दानन्दकतिना तत्तनूजेन तन्यते ।

प्रायश्चित्तविवेकस्य टीकातत्त्वार्थकौमुदी ॥

End. उक्ता हि साहित्ये हि द्विवचनबहुवचने द्वन्द्वसमासः । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । शूलपाणिमहामहोपाध्यायकृतप्रायश्चित्तविवेकतात्पर्यार्थव्याख्यानं ।

No. 626. यजुर्वेदीयमासिकश्राद्धप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6—8 on a page. Extent, 64 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śiromani. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Yajurvedi-māsika-s'rāddha-prayoga. A guide to the performance of the mensual s'rāddhas, or offering of funeral cakes to the manes, according to the rules of the Yajur Veda. This work follows the directions of Vāchaspatī Miśra.

Beginning. अथ वाचस्पतिमिश्रसम्मतः यजुर्वेदिनां मासिकश्राद्धप्रयोगः । तत्रादौ भोज्योत्सर्गं कृत्वा एष गन्धं ॐ यज्ञेश्वराय श्रीविष्णवे नमः, इत्यादिक्रमेण ऋषिभागं दत्त्वा ॐ शङ्खचक्रधरं विष्णुमित्यादि ।

End. ॐ देवताभ्यः पिबन्त्यस्य इति त्रिः पठेत् । दक्षिणपाणिना दीपं निर्व्याघ्राक्षि-
द्रावधारणं कुर्यात् ॥ (परिसमाप्तिस्त्रचक्रं वाक्यं नास्ति) ।

विषयः । श्राद्धीयमन्त्राद्यनुष्ठानकथनं ।

No. 627. सपिण्डनप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5—6 on a page. Extent, 160 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nímachandra S'iromaṇi. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Sapinda-prayoga. Directions for performing the first anniversary s'ráddha, according to the rules of Váchaspatí Mís'ra. Anonymous.

Beginning. अथ वाचस्यतिमित्रसम्मतः यजुषां सपिण्डनप्रयोगः । गृहं प्रविश्योपविश्याचम्य प्राङ्मुखः ॐसिद्धमिति पात्रिकां सृष्ट्वा पुण्डरीकाक्षं यथोक्तलक्षणं कृत्वा कुशचय-
तिलजलान्यादयश्चयामुक्तगोचर्येति ।

End. ततो विष्णुं स्मरेत् ॥

Colophon. इति वाचस्यतिमित्रसम्मतः यजुषां सपिण्डनयाद्रप्रयोगः समाप्तः ॥

विषयः । सपिण्डनमन्त्रानुष्ठानकथनं ।

No. 628. कुकुटीव्रतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 4—6 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nímachandra S'iromaṇi. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Kukkuṭi-vrata-kathá. A story in praise of a fast called *Kukkuṭivrata*, or fowl fast. Chandramukhí, wife of Nahusa, is said to have first originated this fast, and Kṛishṇa is described as having taken his birth in the womb of Devakí to reward her piety in having observed it. A modification of it under the name of Lalitásaptamí is now observed by Hindu women, on the 7th of the waxing moon in the month of Bhádra, the forbidden bird being omitted. Anonymous.

Beginning. अथ कुकुटीव्रतकथा । युधिष्ठिर उवाच । देवकीजठरे केन व्रतेन तपसायवा ।

उत्तमः श्रीजगन्नाथस्त्वमे ब्रूहि जनार्दन ॥

श्रीकृष्ण उवाच । सोमसो नाम देवर्षिर्मथुरामागतः पुरा ।

सोऽर्चितो वसुदेवेन देवक्या च युधिष्ठिर ॥

End. या कुकुटीव्रतचर्यं * * * * * देवं चराचरगुहं हृदये निधाय ।

भक्त्या करोति कलुषैर्निघातदहं सावाप्नुयान् सकलसन्निभोगृहं ॥

Colophon. इति कुक्कुटीव्रतकथा समाप्ता ॥

विषयः । श्रीकृष्णजन्मनः पूर्वविवरणं । वस्तुतस्तु अस्य व्रतस्य प्रसादेन देवकीगर्भं श्रीकृष्णो जात इति वर्णने । नक्षत्रप्रियया चन्द्रमुख्या प्रकाशिवमिदं व्रत-
वरमिति ।

No. 629. ब्रह्मयज्ञः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—6 on a page. Extent, 78 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Ś'īromani. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Brahma-yañña. Directions for performing the ordinary daily worship of Brahma by Brāhmaṇas. Anonymous.

Beginning. स तु मध्याह्नसन्धानन्तरं स्वर्यार्थात् प्राक् कार्यः । यथा, प्राग्यकुशेषु प्राङ्मुखः
सायंकुशपचदयं गृहीत्वा ॐपवित्रेष्टो वैष्णवौ इत्यनेन प्रादेशप्रमाणं हित्वा
ॐ विष्णोर्मनसा पूते स्थः, इत्यनेन अभ्युक्ष्य इत्यादि ।

End. कृष्णचतुर्दश्यां नद्यां यमुनायाञ्च कार्यम् । ततो घौते वाससी परिषाद्य
मद्विष्य करु जङ्घे च प्रक्षाल्य अधोवस्त्रं । इतः खण्डितम् ।

विषयः । ब्राह्मणस्य नित्यमवश्यकर्तव्यकर्मविशेषः ।

No. 630. वृषोत्सर्गप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page, Extent, 337 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Ś'īromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vṛishotsarga-prayoga. Directions for performing the ceremony called *Vṛishotsarga*, or consecrating a bull and four young heifers, and letting them loose. The work follows the rules of Vāchaspati Miś'ra.

Beginning. अथ यजुर्वेदिनां वृषोत्सर्गप्रयोगः । तत्रादौ सङ्कल्पं कुर्यात्

End. ततो रुद्राये वज्रसर्पिष्कं पायसं ब्राह्मणान् भोजयेत् ।

Colophon. इति वाचस तिसिन्धुसप्ततवृषोत्सर्गप्रयोगः ।

विषयः । वृषोत्सर्गानुष्ठानविधानम् ।

No. 631. यजुर्वेदिषांवत्सरिकैकोद्दिष्टश्राद्धप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 3—5 on a page. Extent, 83 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Yajurvedi-s'āṅvatsarikaikoddishṭa s'rāddha-prayoga. Directions for offering the funeral cake on the first anniversary, according to the ordinance of the Yajur Veda.

Beginning. अथ यजुषां सांवत्सरिकैकोद्दिष्टश्राद्धप्रयोगः । ततः पाके दृते गृहं प्रविश्य हस्तपादौ च प्रक्षाल्य द्विराचम्य दीपं प्रक्षाल्य पूर्वाम्मुखः भोज्यमुत्सृज्य दक्षिणां दद्यात् ।

End. ततो हस्तपादौ प्रक्षाल्य गृहं प्रविशेत् ।

Colophon. इति यजुर्वेदिषां सांवत्सरिकैकोद्दिष्टश्राद्धपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । सांवत्सरिकश्राद्धानुष्ठानमन्त्रादिकथनम् ।

No. 632. प्रतिष्ठाप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 3—7 on a page. Extent, 130 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Pratishṭhā-prayoga. General rules for entering into a vowed austerity according to the Yajur Veda.

Beginning. अथ यजुर्वेदिषां साधारणव्रतप्रतिष्ठाप्रयोगः । तत्र कथानां व्रतं समाप्य तत्तद्देवताप्रीतिकामो यथाशक्ति दानादि कृत्वा पुण्याहं स्वस्ति ऋदिक्ष वाचयित्वा ओं स्वस्ति न इत्यादि ।

End. तत एतत्कर्मेणा भगवान् विष्णुः प्रीयतामिति समर्पयेत् ।

Colophon. इति साधारणव्रतप्रतिष्ठा समाप्ता ॥

विषयः । व्रतप्रतिष्ठानुष्ठानविधानं ।

No. 633. द्विजनयनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 98. Lines, 6 on a page. Extent, 1692 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani. Appearance, decayed. Verse. Incorrect.

Drija-nayana. Astrological rules for determining the exact time of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another, and the moment most appropriate for performing such ceremonies as are enjoined on such occasions. By *Haláyudha*. The MS. is incomplete.

Beginning. जयति श्रीसरस्वत्योऽरुपास्योऽमुरदारणः ।

सर्व्वगः सर्व्वभूतेशः सर्व्वात्मा सर्व्वभावनः ॥

सन्ध्यावरोधकमनुष्टुविकाशकारि निस्कारकं किमपि भूषितकर्णदेशः ।

एतन्निराविलम्कारि हलायुधेन नेत्रद्वयं विसदृशं नयनं द्विजानां ॥

अथ सङ्क्रान्तिनिरूपणम् । अथने द्वे विषुवे द्वे चतस्रः षडशीतयः ।

चतस्रो विष्णुपद्मस्य सङ्क्रान्त्यो द्वादश स्मृताः ॥

मृगशर्करासङ्क्रान्तौ द्वे तूदग्दक्षिणायने ।

तुलामेषे विषुवती गोलमध्ये ततोपराः ॥

End. तथा उपवासनिषेधे तु मध्यं किञ्चित् । (इतः खण्डितम् ।)

विषयः । सङ्क्रान्त्यादिव्यवस्थाकथनं ॥

No. 634. अधिकरणकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 6—7 on a page. Extent, 685 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'íromani. Appearance, decayed. Prese. Incorrect.

Adhikaraṇa-kaumudī. Various kinds of topics reduced to Mi-máñsá syllogisms, each comprehending five members, or the subject, the doubt, the prima facie argument, the conclusion, and the application. By Rámakṛishṇa.

Beginning. नन्दस्त्रुं नमस्तु सर्व्वलोकेश्वरेश्वरं ।

निरूप्यतेऽधिकरणं रामकृष्णेन विभूतम् ॥

अधिकृत्य क्रियतेऽर्थाद्विचारो वास्मिंस्तदधिकरणं सीमांससिद्धान्तः । यदाह भट्टः ।

विषयो विषयश्चैव पूर्व्वपक्षस्तथोत्तरं ।

निर्णययेति पञ्चाङ्गं शास्त्रेऽधिकरणं स्मृतम् ॥

End. अयमर्थः, काले कुर्यात् श्रुतिः कुर्यात् ।

Colophon. इति श्रुत्याशौचम्..... । इतः खण्डितम् ।

विषयः । १, परिषद्धिकरणं । २, रात्रिसवाधिकरणं । ३, विश्वजिदधिकरणं । ४, सर्वस्वदक्षिणाधिकरणं । ५, होलाकाधिकरणं । ६, सर्वपिण्डाधिकरणं । ७, हविर्भयवाधिकरणं । ८, ग्रहैकत्वाधिकरणं । ९, तदर्थशास्त्राधिकरणं । १०, निषत्सूपत्यधिकरणं । ११, रथकाराधिकरणं । १२, तन्त्रन्यायः । १३, प्रसङ्गन्यायः । १४, अङ्गस्य प्रधानवृत्ते प्रयोजकलन्यायः । १५, योगसिद्धाधिकरणं । १६, कर्मण्यारम्भाधिकरणं । १७, षष्ठाधिकरणं । १८, देवताधिकरणं । १९, कौण्डपाविनामयनाधिकरणं । २०, यागदानहोमाधिकरणं । २१, पदाक्षरणीयन्यायः । २२, पदिन्यायः । २३, आर्काग्रिष्टोमाधिकरणं । २४, कृष्णन्यायः । २५, कपालाधिकरणं । २६, अर्थवादाधिकरणं । २७, विरोधाधिकरणं । २८, प्रतिनिध्यधिकरणं । २९, फलभूमा । ३०, अधानुषङ्गाधिकरणं । ३१, देवतासाहित्याधिकरणं । ३२, विकल्पाः । ३३, यावज्जीवाधिकरणं । ३४, काम्यस्य नित्यापेक्षया विलम्बित्वाधिकरणं । ३५, तदन्तापकर्षन्यायः । ३६, तदुत्कर्षन्यायः । ३७, संयोगश्रुत्युक्तन्यायः । ३८, अक्षिप्तवचनीयन्यायः । ३९, पणपुराणन्यायः । ४०, दण्डापूर्पन्याय इत्यादयो निरूपिताः॥

No. 635. कर्मनिपातः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 85. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1657 s'lokas. Character, Bengali. Date SK. 1687 ? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis'achandra Ráya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Karmaripáka. Diseases and evils resulting in this life for sins committed in a former one, and the expiations meet for their removal. The causes and cures of the following evils are especially mentioned, viz. :— Loss of sexual power; giving birth to dead infants; poverty; separation from loved objects; diseases of the eye; hunch-backedness; lameness; slit in the nostrils; amputation of hands and feet; diseases of the eyes; widowhood; barrenness; miscarriage; widowerhood; death of many children; misfortune; getting rival wives; loss of caste; dumbness; boils; diseases of the mouth; diseases of the ears; stench of the skin; loss of wealth; fears; dispepsia; indigestion; diarrhoea, dysentery; jaundice; cough; asthma; pthisis; hemorrhages; biliousness; spleen; colic; piles; fistula in ano; diabetes. This is an extract from the *Bhrigu Saṁhitá* section of the *Vrihaddharma Purána*.

Beginning. अथ कर्मविपाक उच्यते । भरत उवाच ।

कृतौषधेन यो व्याधिर्न यात्युपशमं मुने ।

तद्विशेषं विशेषज्ञ वक्तुं नान्यस्त्वया ऋते ॥

भृगु उवाच । वातपित्तादिभिर्दोषैर्यदुत्पन्नं प्रशाम्यति ।

अगदेन सुवैद्येन कर्मजं नोपशाम्यति ॥

तस्मात् कर्म परिज्ञाय प्रायश्चित्तं करोति यः ।

स तु दोषैर्विनिर्मुक्तो रोगी च कञ्चुकोज्झितः ॥

End.

इति पतिव्रतामाहात्म्यं ।

Colophon. इति बृहद्विष्णुपुराणे शकुन्तल-भरत-भृगुसंवादे भृगुसंहितायां कर्मविपाकः समाप्तः ।

विषयः । षण्डलोपशमनं, ऋतप्रजलं, दारिद्र्योपशमनं, वियोगोपशमनं, नेत्रपीडा, कुजलं, खड्गलं, विघ्ननासिकलं, हस्तपादच्छेदः, चक्षुरोगः, गरुडदानमाहात्म्यं, वैधव्यं, वैधव्यभंसनं, उमासहस्ररदानं, बन्ध्यालं, गर्भस्त्रावः, सुवर्णयज्ञोपवीतदानं, ऋतभार्यलं, प्रभृतवज्रपुत्रलं, वृत्तधेनुदानमाहात्म्यं, दौर्भाग्योपशमनं, सा-पलसम्भवः, जात्यन्तररोगशमनं, सूकलं, गण्डदोषशमनं, मुखरोगः, कर्णरोगः, गात्रगन्धः, दारिद्र्यधनक्षयः, माहेस्वरकवचं, ज्वरोपशमनं, दाहज्वरविनाशाय सप्ताक्षिदानं, अग्निमान्द्यं, अजीर्णं, अतीसारः, गृह्णीरोगः, पाण्डुरोगः, कामलारोगः, कासरोगः, विपुलगृहदानं, धान्यकूटदानं, खासकासः, यक्ष्मा-रोगः, रक्तपित्तं, शय्यादानं, गुल्मरोगः, गणधूपदानमाहात्म्यं, शूलरोगः, परिणामशूलः, कर्शरोगः, भगन्दरः, सूत्रघात इत्यादयो निरूपिताः ॥

No. 636. कुमारपूजा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—7 on a page. Extent, 55 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pañḍit Tārāprasanna Bhaṭṭācharjyā. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Kumārīpūjā. A Tāntric compilation, giving directions for worshipping virgins of various castes, ages and characteristics.

Beginning. अथ कुमारीपूजा । एकवर्षा भवेत् सन्ध्या द्विवर्षा च सरस्वती ।

त्रिवर्षा च त्रिधामूर्तिः चतुर्वर्षा च कालिका ॥

शुभगा पञ्चवर्षा च षड्वर्षा च उमा भवेत् ।

सप्तभिर्मानिनी साक्षात् अष्टवर्षा च कुजिका ॥

नवभिः कालसन्दर्भा दशभिश्चापराजिता ।

त्रयोदशे महालक्ष्मीर्द्विसप्ता पीठनायिका ॥

क्षेत्रज्ञा पञ्चदशभिः षोडशे चाम्बिका भवेत् ॥ अथ पूजाक्रमः ।

End. हस्ते बलयं धारयेत् । परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । कुमार्या अवस्थाभेदेनाभिधानान्तरकथनं, तदीयपूजानुष्ठानप्रतिपादनञ्च ।

No. 637. दत्तकनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 3—5 on a page. Extent, 40 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nímachandra S'íromani. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Dattaka-nirṇaya. An exposition of the law of adoption. By S'úlápáni. This work forms a part of the author's great digest of the Hindu Law, the *Smṛitiviveka*. Nearly the whole of it has been printed in Professor Bharatachandra S'íromani's *Dattaka s'íromani*.

Beginning. अथ दत्तकविवेकः । याज्ञवल्क्यः ।

दद्यात् माता पिता वार्यं स्वपुत्रो दत्तको भवेत् । इति ।

End. अथ देया तु कन्या स्यात्तद्वर्णस्य युधिष्ठिर ।

Colophon. इति श्रीशूलपाणिमहामहोपाध्यायकृतदत्तकनिर्णयः समाप्तः ॥

विषयः । दत्तकपुत्रकरणविचारः ।

No. 638. चिकित्सासङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 71. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1810 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Rámakrishṇa Majumdár. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Chikitsā-saṅgraha alias *Gūḍhāvākyabodhaka*. A treatise on Hindu medicine and therapeutics. By Chakrapāṇi Datta. The author, though modern, has considerable reputation and wrote several works on medicine. Vide ante p. 25.

Beginning. गुणत्रयविभेदेन सूक्तित्रयमुपेयुषे । त्रयीशाय त्रिनेत्राय त्रिलोकीपतये नमः ॥

नानार्युर्वेदविख्यातसद्वैद्यचक्रपाणिना ।

क्रियते सङ्गृहे गूढवाक्यबोधकराक्षरः ॥

रोगमादौ परीक्षेत ततोऽनन्तरमौषधं ।

ततः कर्म भिषक् पश्चात् ज्ञानपूर्वं समाचरेत् ॥

End.

चतुः स्लेहे * * भावान । इतः खण्डितम् ।

विषयः ।

षडङ्गपानीयं, सर्वज्वरः, पैत्तिकज्वरः, चातुर्भद्रिकावल्लेहिका, नवाङ्गं, वात-
पित्ताधिकारप्रभृतयो निरूपिताः ।

No. 639. काव्यचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 4—5 on a page. Extent, 180 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rājā Satis'achandra Rāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Kāvya-chandrikā alias *Guṇālaṅkāra-dosha*. An elementary treatise on rhetoric, embracing a summary of the ornaments and defects, of literary compositions, as also a classification of poetical writings. By Nyāyavāgīśa, son of Vidyānidhi.

Beginning. सगुणा सालङ्कारा रसभावा दोषपरीहारा ।

जगदनुरञ्जनशीला कविकृतलीला सरस्वती जयति ॥

विद्यानिधितनुर्जेन न्यायवागीशधीमता ।

गुणालङ्कारदोषाख्या क्रियते काव्यचन्द्रिका ॥

End.

अलङ्कारमहाशास्त्रं समुद्रं रससागरं ।

बालकस्य प्रबोधाय रचितं कतिचित् पदैः ॥ परिसमाप्तिस्त्वचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः ।

काव्यप्रभेदरसदोषगुणालङ्कारादिनिरूपणं ।

No. 640. तोषणी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 186 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis'achandra Ráya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Toshaní. A Tántric compilation, on mystical rites called *Kulluká-setu*, *Mahá-setu* and *Nirrána-setu*. Anonymous.

Beginning. अथातो मया कुलुकासेतुश्चैर्महासेतुनिर्व्वाणयुक्तः सुगुप्तः ।

अनेकेषु तन्त्रेषु मन्त्रप्रदीपे सतां तोषणो दध्यते भुक्तिमुक्तौ (?) ॥

कुलुकां मूर्ध्नि सञ्जय्य हृदि सेतुं विचिन्तयेत् ।

महासेतुं विशुद्धौ तु सद्यश्चारे समुद्धरेत् ॥

End. कण्ठे दीपशिखाकारं घण्टां वैदूर्यसन्निभं ।

नैष्ठिके चन्द्रविम्भाभं भूमध्ये रत्नवद्गुचिः ॥ परिसमाप्तिस्त्वचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । कुलुका-सेतु-महासेतु-निर्व्वाणादिकथनं ।

No. 641. अमरुशतकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 2—6 on a page. Extent, 222 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Táráprasanná Bhaṭṭácharjya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Amaru'sataka. A collection of miscellaneous mostly amatory poetical pieces by Amaru. The author is held in high esteem as one of the greatest poets of mediæval times. A Bengali translation of this work has lately been published in Calcutta.

Beginning. आलक्ष्यिबद्धलटकामखपाणिशृङ्ग-प्रेक्षन्त्रखांशुचयमम्बलितोऽम्बिकायाः ।

त्वां पातु मञ्जरितपञ्जवकर्णपूर-लोभधमदुधमरविधमभृत् कटाक्षः ॥ १ ॥

End. शृङ्गारसारपरमं रसदं कवीनां कार्यं मनोजमनवद्यमिति प्रसादम् ।

चक्रोऽमरुः कविगुरुः सुविचार्य सन्तः सन्तोषसन्ततिमुघाप्रकरं पिवन् ॥ १०१ ॥

इत्यमरुशतकं समाप्तम् ॥

विषयः । रसभावादिप्रेक्षोपकाशेषरहस्यार्थप्रतिपादनं ।

No. 642. महान्तराजः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 243 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Mahāntantrarāja. The essence of the Vedānta doctrine of salvation discussed from a Tāntric stand-point.

Beginning. कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।

प्रच्छत्येवमुमा देवी ब्रह्मज्ञानं महेश्वरं ॥

कुतः सृष्टिर्भवेद् देव ! कुतः सृष्टिर्विनश्यति ।

ब्रह्मज्ञानं कथं देव सृष्टिसंहारवर्जितं ॥

End. पुण्याख्यानमिदं देवि विचार्य ब्रह्मविद्भवेत् ।

मिन्दया यानि नरकं नाहं चाणि (?) महेश्वरि ॥

Colophon. इति पार्वतीशिवसंवादे ब्रह्मज्ञानमहान्तराजे पञ्चमः पटलः । समाप्तश्चायं ॥

विषयः । तान्त्रिकसम्मतब्रह्मविद्या ।

No. 643. तन्त्रोक्तचिकित्सा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 6 on a page. Extent, 448 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Tantroкта-chikitsā. A Tāntric compilation on medicine, charms, &c. Contents: medicinal herbs; treatment of fevers; do. of diabetes; do. of pthisis; do. of dysentery; do. of diseases of the mouth; do. of diseases of the nostrils; do. of dryness of the mouth; do. of diseases of the teeth; do. of colic; do. of boils; sleep; generative organs; conception, and diseases incident to that condition; conjugal love; sweetness of breath; charms for subjugating mankind; aphrodisiacs; means for promoting corpulency; antidotes to snake poison; cure for barrenness, &c.

Beginning. देवुवाच । ज्ञातं भवत्प्रसादेन यथा कालस्य वचनं ।

मन्त्रस्य सारसम्भूतमिदानीमौषधं वद ॥

येन सिद्धान्ति देहानि सर्वकामप्रदानि च ।

जरारोगहरं कल्पं तद्वद विपुराणिक ॥

सन्त्यौषधान्यनेकानि मनुष्याणां हिताय च ।

पूर्वं तु यत् त्वया प्रोक्तं प्रत्यक्षं कथयस्व मे ॥

End. ॐ ह्रीं रच चामुण्डे कुरु २ अमुकी । इतः खण्डिता ।

विषयः । औषधौषधिकथनम्, ज्वरचिकित्सा, बडभूवचिकित्सा, कासचिकित्सा, रक्ता-
नीमारचिकित्सा, मुखचिकित्सा, नासारोगचिकित्सा, मुखशूलकताचिकित्सा,
दन्तचिकित्सा, शूलचिकित्सा, व्रणविस्फोटकचिकित्सा, निद्राचिकित्सा,
मैथुनचिकित्सा, गर्भोत्पादनं, गर्भचिकित्सा, दम्पतीव्रणयः, मुखवासः, जगदभी-
करणं, वीर्यकरणं, स्थूलीकरणं, सर्पविषहरणं, स्त्रीबन्ध्यात्वहरणप्रभृतयः ।

No. 644. विवाहादिपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 72. Lines, 5—6 on a page.
Extent, 888 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, new.
Prose. Incorrect.

Vivāhādīpaddhati. A manual of domestic rites. By Rāmadatta.
Contents : *S'ráddha* before an auspicious occasion, such as marriage &c. ;
marriage ; first religious rites on the third month after conception ; second
religious rites on the fourth month after conception ; a purificatory rite
observed on the seventh month of pregnancy ; do. on the 8th month,
rites after birth ; naming ; rite of bringing a child out of the house on
the 4th month after birth to see the sun ; first feeding with rice ; tonsure ;
puncture of the lobes of the ear ; putting on the sacrificial thread ;
commencement of education ; return home from the tutor after the
completion of religious education.

Beginning. अथ यजुषामाभ्युदयिकत्रादं । तत्र प्रातःस्नानादिकं कृत्वा कृतनित्यक्रियः
सुप्रक्षालितपाणिपादः कृताचमनो गोमयेोपलिप्तदेशे आसने उपविश्य दोषं
प्रज्वाल्य प्राङ्मुखः शालयामे घटे वा विष्णुं सम्पूज्य स्वस्तिवाचनं कृत्वा एते
गन्धपुष्पे ओं आदित्यादिनवग्रहेभ्यो नम इत्यनेन सम्पूज्य सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End. गुरवे दृषं तन्मूलेपकल्पितं वा दक्षिणां दद्यात् ।

Colophon. इति श्रीराजपण्डितरामदत्तविरचितविवाहादिपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । १, आभ्युदयिकत्रादं । २, विवाहः । ३, चतुर्थीकर्म । ४, पुंसवनं । ५,
सीमन्तकर्म । ६, नस्तःकरणं । ७, जातकर्म । ८, नामकरणं । ९, निष्क्रामणं ।
१०, अन्नप्राशनं । ११, चूडाकरणं । १२, कर्णबोधः । १३, उपनयनं । १४,
विदारभः । १५, समावर्तनं ।

No. 645. देवीमाहात्म्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 41. Lines, 7—9 on a page. Extent, 1645 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Derímáhātmya Tíkā. A commentary on the Chaṇḍī section of the Márkaṇḍeya Purāṇa. By Gadādhara Tarkāchārya. Vide ante, p. 202.

Beginning. अथ चण्डीविवरणम् । चण्डी त्रिशक्तिरूपा ऋष्यादिषु यक्ता पूजापद्धतौ च जीणि ध्यानानि सालिकादीनि । वाच्यवाचकयोरैक्या चण्डीति । चण्ड्याः शतार्द्धपाठेनेत्यादि यश्चण्डीपाठनियत इत्यादि ज्ञेयं । रुद्रचण्डी चास्ति तच्चाप्यस्या नाम ।

End. मन्वन्तराधिप इत्यर्थः ।

Colophon. इति गदाधरतर्काचार्यकृता देवीमाहात्म्यटीका समाप्ता ।

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डीस्तोत्रतात्पर्यार्थविवरणं ।

No. 646. प्रेतकृत्यादिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page. Extent, 303 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pretakṛityādinirṇaya. Funeral rites, mourning and s/rāddhas. The MS. is incomplete.

Beginning. संसारकारानिःसारकेतवे धर्मसेतवे ।

प्रणम्य विष्णवे बद्धे प्रेतकृत्यादि निर्णयं ॥

तत्र प्रकरणानुक्रमणिका । प्रेतक्रियाशौचधर्मा जाते शौचं मृते तथा ।

अशौचसङ्करस्यैव गर्भसावे ततः परं ॥

End. सा तिथिः सकला ज्ञेया दानाध्ययनकर्मसु ।

एतयोरुद । इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । मरणोत्तरकर्तव्यादकपिण्डदानादिव्यवस्थापनं ।

No. 647. स्मृतिसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 49. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1359 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Smṛiti-sāra. Rites proper to be observed on the different lunations. By Kes'ava S'armā.

Beginning. जगतीहेतुं नत्वा श्रीकेशवशर्मणा लिखितञ्चेतत् ।

स्मृतिसारं मणिहारं कुरु तारं स्मृतिसारं पारं यत् ॥

दृढयाज्ञवल्क्यः । कर्मणो यस्य यः कालस्तत्काल्यापिनी तिथिः ।

तथा कर्माणि कुर्वीत द्वाप्तदृष्टो न कारणं ॥

द्वाप्तदृष्टो शुक्लकृष्णपक्षौ तत्र पक्षभेदेन व्यवस्था इत्यर्थः । तत्कालः श्रुतिः ।

End. विष्णुः । अशीतिर्यस्य वर्षाणि बालो वाप्यूनषोडशः । इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । तिथ्यादिविचारः, प्रतिपदादितिथिकर्तव्यदेवकृत्यादिनिरूपणञ्च ।

No. 648. स्मार्तव्यवस्थार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 332 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Smārtavyavasthārnava. A Smṛiti treatise. By (?) Sārvabhauma. Contents: The origin of the four principal castes; origin of the mixed castes; impropriety of marrying before an elder brother; forbidden relationships in marriage; collateral relations; collateral relations on the father's side; collateral relations on the mother's side; gotras, &c. This is apparently different from No. 320.

Beginning. आदौ प्रजापतिमुखाज् जाता विप्रा * * * ।

बाह्ये च विप्रा जाता ऊर्वेर्विश्वा बभूवुरे ॥

पादाच्छूद्राश्च सम्भूतास्त्रिवर्णस्य हि सेवकाः ।

सत्यत्रेताद्वापरेषु वर्णाश्चलार एव च ॥

End. इति प्रशस्तं उचिता कन्या विवाहकार्यं लिखितञ्च सप्तमः (?) ।

Colophon. स्मार्तव्यवस्थार्णव उत्तराङ्कः श्रीशार्वभौमेन कृतो समाप्तः ।

विषयः । वर्षपरिचयः, वर्षसंस्कारोत्पत्तिः, विवाहे परिवेदनादोषः, वैवाहिकसम्बन्ध-
निर्णयः, बन्धुसन्निपातव्यवस्था, पितृबन्धुसन्निपातः, मातृबन्धुसन्निपातः, गोत्र-
विचारप्रभृतयः ।

No. 649. उद्वाहव्यवस्था ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5—6 on a page.
Extent, 351 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose.
Corrupt.

Udvāhavyavasthā. A dissertation on the laws relating to marriage.
Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. तत्रोद्वाहलक्षणं । भार्यात्वसम्पादकग्रहणं विवाहः । तच्च ग्रहणं उत्सर्गानन्तरं
वरस्य ममेयमिति ज्ञानरूपं । तस्य समवायविषयताभ्यां वरकन्ययोः सत्वात्
वरकन्ययोर्विवाह इति प्रतीतिरुपपद्यते । भार्यात्वस्य स्वरूपविशेषणहेतुना-
न्योन्याश्रयः । स च विवाहोऽष्टविधो भवति ।

End. अर्थपरिष्कारपूर्वकं पञ्चमं निरस्यति न चेति । इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । विवाहलक्षणतत्सम्बन्धादिविचारः ।

No. 650. धर्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 6—7 on a page.
Extent, 250 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose.
Incorrect.

Dharmadīpikā. Reconciliations of discordant opinions on points
of law. By Chandras'ekhara Vāchaspati.

Beginning. नत्वा शिवपदद्वन्द्वं तानतन्नातसेवितं ।

तत्प्रभा वर्जिताऽस्माभिः क्रियते धर्मदीपिका ॥

विद्याभूषणविख्यातः षड्दर्शनमते सुधीः ।

तत्सुतस्त्राटशो धोमांस्ततोऽधीनी च तत्सुतः ॥

श्रीचन्द्रशेखरो नाम्ना ख्यातो वाचस्पतिः चितौ ।

सूतीनाञ्च प्रकाशार्थं तनोतीमां प्रदीपिकां ॥

तत्र भीमांसातर्क एव वेदः, तन्मूलकशास्त्रार्थप्रकाशकः ।

End. एषामेकत्र प्रशक्ता पूर्वा द्रष्टव्यः, यतोऽ । इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । विविधव्यवस्थानिर्णयेन नानावचनभीमांसासङ्ग्रहः ।

No. 651. सारसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 149. Lines, 6—7 on a page. Extent, 4581 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Bābu Vāmācharana Datta. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Sārasaṅgraha. Practice of medicine and therapeutics. The MS. is imperfect.

Beginning. संसारसिन्धुतरणश्रवमद्रिकन्यावक्त्रप्रफुल्लसरसीरुहसद्द्विरेफं ।

कन्दर्पदर्पपरिदर्पविदर्पताच्चं वन्दे सदा त्रिपुरसेकगतिं महेशम् ॥

आलोक्य बज्रतन्त्राणि सारं समाहृत्यान्यतः ।

लोकानामुपकाराय क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥

प्रायश्चित्तं चिकित्साञ्च ज्योतिषं धर्मनिर्णयं ।

विना शास्त्रेण यो ब्रूयात् तमाजर्जस्तघातकं ॥

कुचेलः कर्कशोऽतुष्टः कुग्रामी स्वयमागतः ।

पञ्च वेद्या न पूज्यन्ते धन्वन्नरिसमा यदि ॥

End. दुर्व्यानिशायुते लेपः कण्डुपामाविनाशनः ।

हृन्निदद्गुह्यरश्मैव (इत्यतः खण्डितः)

विषयः । चरादिनानाविधरोगानां तदुपशमकौषधादीनाञ्च व्यवस्थापनं ।

No. 652. ब्राह्मणसर्वस्वः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 6—7 on a page. Extent, 5750 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nimechandra S'īromani. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Bráhmaṇa-sarvasva. On the duties of Bráhmaṇas, from the commencement of their religious study to funeral. By Haláyudha, minister of justice of Lakshmaṇa Sena of Bengal. He is the author of several works of great repute, including among others the *Mimāṃsā-sarvasva*, or a summary of the Mimāṃsā philosophy; the *Vaiṣṇava-sarvasva*, or the duties of Vaiṣṇavas; the *S'iva-sarvasva*, or the whole circle of duties of S'aivas; the *Paṇḍita-sarvasva*, or the duty of the learned; the *Muni-sarvasva*, or the duty of ascetics; the *Nyāya-sarvasva*, or a summary of Nyāya philosophy; the *Matsyasukata Tantra*, or theology; the *Abidhāna ratnamālā*, or a vocabulary of Sanskrit words; the *Kavi-rahasya*, (No. 639); and the *Mṛita-sañjivani* (No. 1). The brother of the author, Pashupati, was the prime minister of Lakshmaṇa Sena, and several works of great repute are attributed to him. The work under notice treats of seventy-six subjects, the Sanskrit names of which are noted below. It quotes largely from the Kalpa and the Gṛihya Sūtras of Kātyāyana, Baudhāyana, Āsvalāyana, Gobhila and Pāraskara, as also from Manu, and most of the leading Purāṇas.

Beginning. दीपवत् द्योतयति यो भूर्भुवःस्वर्जगत्त्रयं ।

सवितुस्तं वयं भर्गमपवर्गकरं सुतः ॥

दधानं चतुरास्त्रायपूतां मुखचतुष्टयीं ।

मुनिमार्थं नमामस्तं पङ्कजोऽजवामिनां ॥

त्रिदिवाभरणं कालवयहेतुस्त्रयोमयः ।

त्रिवर्गप्राप्तिसरणिस्त्रिः श्रेयसेऽस्तु नः ॥

त्रिलोकपूज्यां रमति त्रिसन्ध्यायां त्रिलोचनः ।

त्रिवेदीफलनिर्मात्री गायत्रीं तामुपास्महे ॥

End.

ब्रह्मणे वरदानं, ब्राह्मणभोजनं, अश्विद्रावधारणञ्च शतपरिमिताध्यसनं कुर्यात् । इत्यावसथिकमहाधर्माध्यक्षहलायुधकृते ब्राह्मणसर्वस्वाभिधानपुस्तकं समाप्तम् ।

Colophon.

इत्यावसथिकमहाधर्माध्यक्षहलायुधकृते ब्राह्मणसर्वस्वे अग्राधानादि अन्येष्टान् कर्म समाप्तं ।

विषयः ।

१, वेदाध्ययनं । २, वेदार्थावगमनं । ३, ऋष्यादिज्ञानं । ४, दन्तधावनं । ५, प्राभातिकस्नानं । ६, प्रातःस्नानमन्त्राः । ७, प्रातःसन्ध्या । ८, ॐकार-माहात्म्यं । ९, प्राणायामः । १०, गायत्र्यर्थाख्या । ११, प्राणायामप्रकारः । १२, पूरकादिप्राणायामभेदाः । १३, काश्यपप्राणायामाः । १४, प्राणायाममाहात्म्यं ।

१५, प्रणवादिजपफलं । १६, गायत्रीमाहात्म्यं । १७, प्राणयामान्तराचमनं
तन्मन्त्रादिस । १८, द्रुपदादिमन्त्रार्थः । १९, सूर्योपस्थानमन्त्रार्थः । २०, गा-
यत्रीजपानुष्ठानं । २१, गायत्रीमाहात्म्यं । २२, गायत्रीयाख्या । २३, गायत्री-
स्वरूपं । २४, गायत्रीजपफलं । २५, अक्षमाला । २६, वृषभमन्त्रयाख्या ।
२७, जपयज्ञादि । २८, मध्याह्नस्नानविधिः । २९, मध्याह्नस्नानमन्त्राः । ३०,
तत्र विष्णुमन्त्रादयः । ३१, सूर्यार्घ्यदानं । ३२, नवग्रहमन्त्रार्थः । ३३, पुरुषसूक्त-
याख्या । ३४, सहस्रशीर्षायाख्या । ३५, त्र्यम्बकमन्त्रार्थः । ३६, चण्डीपूजा-
मन्त्राः । ३७, निरग्रेवैश्वदेवः । ३८, श्रान्त्यध्यायः । ३९, श्रान्त्यध्याययाख्या ।
४०, अतिथिपूजामन्त्राः । ४१, श्राद्धमन्त्रयाख्या । ४२, पार्वणश्राद्धमन्त्राः । ४३,
वृद्धिश्राद्धमन्त्राः । ४४, भोजनविधिः । ४५, पुंसवनं । ४६, सीमन्तोन्नयनं ।
४७, जातकमन्त्राः । ४८, बालग्रहशान्तिः । ४९, नामकरणमन्त्राः । ५०,
निष्क्रामणमन्त्राः । ५१, अन्नप्राशनविधिः । ५२, चूडाकरणं । ५३, उपनयन-
मन्त्राः । ५४, समावर्तनमन्त्रार्थः । ५५, विवाहमन्त्रार्थः । ५६, दशकर्मम-
न्त्रार्थः । ५७, आवसथ्याधानमन्त्राः, अग्राधानमन्त्राश्च । ५८, अरण्यादि-
निर्माणं । ५९, कुण्डनिर्माणं, दक्षिणाग्निश्च । ६०, पिढयज्ञः, वृद्धिश्राद्धश्च ।
६१, कुण्डसंस्कारादिः । ६२, मणिकाधानं । ६३, वैश्वदेवविधिः । ६४, सायं-
प्रातर्होमादि । ६५, पक्षादिकर्म । ६६, पाकयज्ञादिः । ६७, पुनराधाननिमि-
त्तानि । ६८, अशौचं । ६९, अशौचे निषेधविधी । ७०, अस्थिसद्ध्यनं । ७१,
अन्येष्टिकर्मनिबन्धः । ७२, आवसथ्यादान्येष्टिकर्मणाम् मन्त्राः । ७३, नवान्नप्राशन-
मन्त्राः । ७४, गृहोपस्थानं । ७५, आवसथ्याधानपद्धतिस ।

No. 653. गङ्गाष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 9 on the first page and 5 on the second. Extent, 25 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmaṇḍra Śīromaṇi. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Gaṅgāśṭaka. Eight stanzas in praise of the river Ganges. By Kālidāśa. Two other hymns of this class have already been noticed. Ante, Nos. 455. and 458.

Beginning. कत्यक्षिणि करोटयः कति कति द्वीपिद्विपानां लचः

काकोलाः कति पन्नगाः कति सुधाम्बस्य (?) खण्डाः कति ।

मातस्त्वच्च कति विलाकजनि लद्धारिपूरोदरे

मज्जज्जनुकदम्बकं समुदयत्येकैकमादाय यत् ॥

End. शेषलेशकुले गले दंतविले कामाकुचे बाकुले
 कण्ठे घर्घरघेरिघोषमिलिते काये च मग्नीलिते ।
 यां ध्यायन्नपि भारभङ्गुरतः प्राप्नोति मुक्तेः सरः
 सा मे चेतसि जाह्नवी निवसतां संसारसन्नापहन् ॥ ८ ॥

Colophon. इति श्रीकालिदासविरचितं गङ्गाष्टकं समाप्तम् ।
 विषयः । गङ्गास्तुतिः ।

No. 654. कल्पसूत्रम् ।

Substance, country paper, 7 × 4 inches. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1275 s/lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Remarkably correct.

Kalpa Sūtra. The rituals of the Sāma Veda in eleven chapters, (Adhyāyas). The author's name is not given in the text, but the work is evidently a complete text of the Māsaka Sūtra noticed under No. 113. Contents: 1. Prāyaṇi and other ishtis; 2. Abhijit, Svarasāma and Mahāvratā ceremonies; 3. Vis'vajit, Vratyastoma, &c.; 4. Vais'vadevika, Várūna, Praghāra, Sākamedha, Sunásirā, &c.; 5. Punastoma, Sarvastoma, Upachiti, Indrastoma, &c. 6. Garga-trirātra, As'vamedha-trirātra, Chhandoga-pavamāna-trirātra, &c.; 7. Chaturvirāha, Jāmadagnyāha, Jāhnavāha, Vās'ishtāha, Panchasārādīya, Saptarātra, &c.; 8. Kakuvasas'arātrāha, Vis'vajitatirātra-navamāha, Kusuruvinḍapancharātra, Chhandoga-das'arātra, &c.; 9. Trayodas'a rātra and other vidhritiḥ; 10. Madhye-prishṭhyāha, Chhandoga das'āha, &c.; 11. Purastāt-prishtya, Chhandoga-prathamāha, &c.

Beginning. ऋग्रे ओतिष्टोमोऽतिरात्रोऽष्टोडशिकः पवस्व वारो अग्निः पवस्वेन्दो दृषासुत
 उपस्रै गायता नर इत्यादि ।

End. ऋतं विश्वद्वजामयनं ओतिष्टोमेन वा ऋग्रेण ओतिष्टोमेन वा यथासोम-
 ऋग्रेण यथासोमऋग्रेण ॥ १० ॥
 इति विषुवान्येते एव पूर्वे अहनी आहते ताभ्यामाहताभ्यामुत्तरान् षण्णासा-
 ५ स्तेषामेकाद्विंशी प्रथमस्त्रिंशत्वरं प्रजापतेः सहस्रसंस्वरं विश्वद्वजामयन-
 मिति सञ्चालि ।

Colophon. इति कल्पसूत्रेऽधिकादशः प्रपाठकोऽध्यायश्च । समाप्तेऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । १ प्रपाठके. प्रायण्यमिष्यवाह-ष्टष्टपडहकथनं । २, अमिजित्स्वरसाम-महा-
व्रतोक्तिः । ३, विश्वजिदु-ब्राह्मसोमादिकथनं । ४, वैश्वदेविकह-वारुणप्रघासि-
काह-शकमेध-शुनासीर्यौपहव्याभिपेचनोय-दशपेयादिकथनं । ५, पुनसोम-
सर्वसोमोपचितोन्द्रसोमादिकथनं । ६, गर्गचिराचाहोश्वमेधचिराच-वैदचिराच-
च्छन्दोगपवसानचिराचादिकथनं । ७, चतुर्वीराह-जामदग्न्याह-जाह्नवाह-
वाशिष्ठाहादिपञ्चशरदीयव्रत-सप्तराचादिकथनं । ८, ककुब्दशराचाह-
विश्वजिदतिराच-नवमाहकुसुविन्द-पञ्चराच-च्छन्दोगदशराचादिकथनं । ९,
त्रयोदशराच-विशालाहादि-विष्टत्यादिकथनं । १०, मध्ये षष्ट्याह-च्छन्दा-
गदशाहादिकथनं । ११, पुरस्तात्पृष्ट-च्छन्दोगप्रथमाहादि-सारस्वतत्रयादि-
निर्देशश्च ।

No. 655. शुल्बसूत्रम्, बोधायनीयम् ।

Substance, country paper, 8½ x 3½ inches. Folia, 8. Lines, 14 on a page. Extent, 329 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sulva Sūtra, Bodhāyanīya. Bodhāyana's aphorisms on the formation of various kinds of fire altars, and the positions which the priests and sacrificers are to occupy around them. The work embraces eight chapters (Paṭalas.) The MS. is imperfect, the latter portion of the 4th and the beginning of the 5th chapters being wanting. Contents: 1, Area meet for the altar; 2, the number of bricks necessary for the altar, and the proper places for the different priests around it; 3, the receptacle for the fire to be made of bricks in the form of a hawk; 4 and 5, formation of the altar like the nave of a wheel &c.; 6, formation of the altar like the wheel of a chariot; 7, formation of quadrangular altars; 8, altars for burning grounds.

Beginning. अथेमेऽग्निचयान्तेषां भूमेः परिमाणविहारान् व्याख्यास्यामः । अथाङ्गुलिप्रमाणं
चतुर्दशणवस्यतुस्त्रिंशत्तिला इत्यपरं दशाङ्गुलमित्यादि ।

End. द्वादशनेष्टकाः कारयेत्तासामर्थ्याः पाद्याद्यान्वमेधिकस्याग्नेः पुरुषाभ्यासो नारत्नि-
प्रादेशानां प्रकृतो वा त्रिगुणतिस्रोवोऽग्निर्भवत्यकविशोऽग्निर्भवतीति तदुभयं
ब्राह्मणमुभयं ब्राह्मणमिति । अष्टमः पटलः ।

Colophon. बोधायनीयशुल्वाध्यायः ।

विषयः । १ पटलेऽग्निविचारप्रमाणनिर्देशादि । २, वेद्यां दृष्टकाभिचयनं, होवादि-
स्थानविभागदिकथनं च । ३, दृष्टकाभिः श्वेनाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि ।
४, वक्रपुच्छश्वेनाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । (चतुर्थशेषः पञ्चमादिर्न
प्राप्तः) । रथेषासंयोगस्थानाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । ६, रथचक्रा-
काराग्निचितिस्थाननिर्माणप्रकारादि । ७, चतुरस्राद्याकृत्यग्निचितिस्थान-
निर्माणप्रकारः । ८, गृहशानचितिकर्मचित्याद्यग्निचयनस्थाननिर्देशः ।

No. 656. शुल्वसूत्रदीपिका, बोधायनीया ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 58. Lines, 12—13 on a page. Extent, 1533 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1666. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva-sūtra-dīpikā. A gloss on the last by Dvārkānātha, son of Tīkā Bhaṭṭa.

Beginning. बोधायनीयशुल्वस्य प्रव्याख्याः प्रेक्ष्य यज्वना ।

टीका भट्टात्मजेनेयं क्रियते शुल्वदीपिका ॥

अथेतेऽग्निचयाः । अथ गृह्यज्ञानान्तरमग्निचयग्रहणं वेद्या अप्युपलक्षणार्थम् ।
इत्यादि ।

End. उभयस्यापि ब्राह्मणार्थलादुभयमनुष्ठेयमिति भावः । वीप्सा समाग्निल्यापनार्था ।

Colophon. टीकामहोदयस्य द्वारकानाथस्य कृता शुल्वसूत्रदीपिका समाप्ता ।

विषयः । बोधायनीयशुल्वसूत्रार्थविवरणं ।

No. 657. शुल्वसूत्रभाष्यम्, आपस्तम्बीयं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10 on a page. Extent, 1260 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1885. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva-sūtra-bhāṣya. A commentary on Āpastamba's aphorisms on the formation of fire altars. By Kapardī S'rāmī. The work comprises six pāṭalas.

Beginning. उक्ता यज्ञस्तेषामायतनानि नियतप्रमाणानि नियतदेशानि तेषामायामविस्तरान् वक्तुकाम आह । विहारयोगान् व्याख्यास्यामः । विज्ञियन्तेऽस्मिन्नग्रय इति विहाराः प्राम्शदरो मार्चपत्यादयश्चेत्यादि ।

End. नारलिप्रदेशानां, तत्र श्लोकः, विधे नरः
* * * * * प्रोक्ताविस्तरावति विभावसोः (?) ।
एकविंशे ततो न्यूनं तिलानाञ्चैव सप्ततिः ॥
द्विरुक्तिर्मङ्गलार्था । षष्ठः षटलः ।

Colophon. इत्यापस्तम्बीयश्रुत्वभाष्यं कपर्दिस्त्रामिद्धतं समाप्तम् ।
विषयः । आपस्तम्बीयश्रुत्वस्ववार्थव्याख्यानं ।

No. 658. गृह्यसूत्रं, कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 36. Lines, 10 on a page. Extent, 720 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1724. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Gṛhya Sūtra. Aphorisms on the rites and ceremonies appropriate for householders. By Kātyāyana. Contents: 1. Cooking of rice as a ceremonial rite at marriage, conception, quickening, birth, first eating of rice, and tonsure; 2. Observances at the time of investiture with the sacred thread, and after it; 3. Observances on return home from the tutor; 4. Mensual and first anniversary s'rāddhas, offering of water to the manes, agriculture; 5, 6. Rites for overcoming evils at the consecration of tanks, lakes, gardens, &c.

Beginning. अथातः पाकयज्ञान् व्याख्यास्यामोऽभिसमावर्त्यमाने यवान्त्यां समिधमभ्यादधात्तमग्निमिन्वीत वेदाह्वं वादायेत्यादि ।

End. सर्वस्मात् खलि देवऋषिभ्यश्च ब्रह्म सत्यञ्च पातु मामिति ब्रह्म सत्यञ्च पातु मामिति ।

Colophon. इति षष्ठाध्यायः । समाप्तमिदं गृह्यसूत्रम् ॥

विषयः । अत्र षडध्यायाः । तत्र १ अध्याये, विवाह-गर्भाधान-सीमन्तोन्नयन-जातकर्म्म-उपश्रान्त-चूडादि कर्त्तव्यचरुपाकयज्ञकर्म्मकथनं । २, उपनयनेऽपनीतकर्त्तव्यकथनं । ३, गुरुकुलात्समावृत्तेन कर्त्तव्यकर्म्मकथनं । ४, मासिकश्राद्धसपिण्डोत्तरण-तर्पणकृषिकर्म्मादिकथनं । ५, ६, पुष्करिणी-तडागारामाद्भुतशान्त्यादिकर्म्मकथनं । (६४ पत्रं नास्ति)

No. 659. श्रौतसूत्रं, बोधायनोयं ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 79. Lines, 11 on a page. Extent, 1896 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1646. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Srauta Sūtra. This is an incomplete MS. of the aphorisms of Bodhāyana on the rites of the Yajur Veda. It includes the Agnīṣṭoma, Pravargya and the Mahāvira rites.

Beginning. अग्निष्टोमेन यक्ष्यमाणो भवति स उपकल्पयते कृष्णाजिनञ्च कृष्णविषाणञ्च वासञ्च मेखला चेत्यादि ।

End. श्रेण्णे तित्वग्रग्निमभिसंश्रत्यग्निरसि वैश्वानरोऽसीत्येतेनानुवाकेनाचाध्वर्यवेऽग्नि-
दक्षिणां ददाति शतं सहस्रं * * * * कं वा ॥ १७ ॥ (समाप्तिवाक्यं नास्ति)

विषयः । अग्निष्टोमप्रवर्ग्यमहावोरादिकर्मकथनं ।

No. 660. पितृमेधसूत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 9—10 on a page. Extent, 130 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pitrīmedha Sūtra. This is a mere fragment of either Bodhāyana's or Bharadvāja's aphorisms on the ceremony of cremation. I have not the necessary MSS. at hand to identify the work.

Beginning. अथ पितृमेधं व्याख्यास्यामो दहननिधानदेशपरिवृत्ताणि निधानकाल इति ब्राह्मणोक्तं दुर्बलोभवन्नं शालादण्डेषु दर्भानास्तीर्य स्थानासौभव * वरोहनिमिति मन्त्रोक्तावनुमन्त्रयते ।

End. पालाशं परिददाति शक्तुञ्च निवृत्यमासीत्यनुमन्त्रयते क्षूपालोहितसू — ।
(इतःपरं खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति)

विषयः । शवदाहनाद्यन्त्येष्टिकृत्यकथनं ।

No. 661. प्रवर्ग्यप्रश्नः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Correct.

Pravargya-pras'na. The ninth chapter of the Srauta Sūtra of Bodhāyana, (No. 659), and contains the rules regarding the Pravargya ceremony.

Beginning. प्रवर्ग्यं सप्तरिष्यद्रुकल्पयते खादिरोमौदुम्बरीं कङ्कतीं वा अग्निं व्यामसावीं
वोभयतस्त्रीक्ष्णां सदृश्च भावितां, इत्यादि ।

End. उदुत्यं चित्रमित्यथाहवनीयमुपतिष्ठते, इममूषु त्वं नवीयांसं वोच इत्यथाग्नि-
प्रदेशं गत्वाग्नीप्रदेश उत्तरां शान्तिमुपयन्ति, शन्नो वातः पवता मातरि-
ञ्चेति । इति बौधायनसूत्रे नवमः प्रवर्ग्यप्रश्नः ॥

विषयः । प्रवर्ग्यविधिः ।

No. 662. गार्ह्यकर्मप्रयोगः, आपस्तम्बीयः ।

Substance, country paper, 11 × 3½ inches. Folia, 46. Lines, 10 on a page. Extent, 1150 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gārhya-karma-prayoga. A manual for the performance of the domestic rites enjoined in the Gṛihya Sūtra of Āpastamba. The rites are nearly the same as those noticed under No. 658.

Beginning. हरेःपदाम्बुजं नत्वा कपर्द्यादिभिरीडितं ।

आपस्तम्बगार्ह्यकर्मप्रयोगः प्रवितन्यते ॥

End. अमुकाद्भुतनिमित्तं शान्तिं करिष्ये इत्यर्थः । अमुकोत्पातनिमित्तमित्युत्पातेषु
सर्वतः ॥ (इतःपरं खण्डितं)

विषयः । विवाहोपनयनगर्भाधानजातकर्मादीनां आद्याद्भुतशान्त्योश्च कथनं ।

No. 663. भाषिकसूत्रं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bhāshika Sūtra. Vedic phonetics. Anonymous.

Beginning. अथ ब्राह्मणसंस्कारनियमः । उदात्तानुदात्तौ भाषिकस्तत्त्वम् । आप्रपूर्वं
आख्यातपरो न ।

End. क्रियावाचकमाख्यातं लिङ्गतो न विशिष्यते ।
नीनत्र पुरुषान् वक्ति कालतस्तु विशिष्यते ॥
इति भाषिकसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । वैदिकवाक्येषु उदात्तादिस्वरप्रयोगविधिः ।

No. 664. कल्पसूत्रव्याख्या, वरदराजीया ।

Substance, country paper, 10×4 inches. Folia, 225. Lines, 10 on a page. Extent, 4500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Kalpa-sūtra-ryākyā. A commentary on the Kalpa Sūtra of Māsaka, (No. 654). By Varadarāja. The MS. is incomplete, and the author's name does not occur, except in the title of the work as given on the cover.

Beginning. अथाषयकल्यो व्याख्यातयस्तस्य ढचः सर्वक्रतुप्रकृतिभूतस्य त्रिसुपर्णे ज्योतिष्टोमस्य
सर्वाहर्गणप्रकृतिभूतस्य च बृहद्वादशाहस्य ब्राह्मणेनैव क्लृप्तिरुक्तति तदुपजीवने-
न क्रतुनराख्येव कल्पितानि अस्माभिस्त्वस्य प्रवन्धस्य कार्त्स्न्यार्थं तयोस्तावत्
प्रयोगः सूत्रब्राह्मणानुसारेण प्रदर्श्यते ।

End. तत्र विशेषमाह । रायन्नरेणाह्ना चिह्न * * पद्यते । वार्हतेन पञ्चदशरात्राद्वा-
थान्तरेण सप्तदशान् वार्हतेनैकविंशानिति * * * । आरभत इत्यर्थः ।
एतदुक्तं भवति । विधिति— (इतः परं खण्डितम्)

विषयः । ज्योतिष्टोमाग्निष्टोमादियौतकर्मविनियोग्यानां साम्नां तेषामष्टविदैवतादीनां च
प्रख्यापकस्य कल्पसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 665. कल्पसूत्रभाष्यम्, शाङ्खायनीयं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 110. Lines, 10 on a page. Extent, 3368 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1645. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kalpa-sūtra-bhāṣhya. A commentary on the Kalpa Sūtra of Śāṅkhāyana, by Anartīya, son of Varadatta. Contents : (1) Dars'a, (2) Paur-ṇamāsa, (3) Saumika, (4) Yajamāna, ceremonies.

Beginning. पुरुषस्य बुद्धिपूर्वकारिणोभ्युदयनिःश्रेयसमुपादित्वितं । तच्च विशिष्टं क्रिया-
साध्यं । सा च वैदिकी क्रिया नान्या या काचित् । कुत एव तत् ।

End. कूर्चादीनि यथाकालमर्थ्यायार्चप्रदो वेदयेत् । तिस्रो वेदयेदिति तन्त्रान्तरात् ।
द्विरभ्यासोऽध्यायपरिसमाप्तौ शिष्टाचारस्तदाचरणं चायुष्यमिति ॥ इति शाङ्खा-
यनसूत्रभाष्ये चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

(इतेऽपि सप्तपङ्क्तात्मकः पाठोऽस्ति, तस्यायः)

शाङ्खायनसूत्रस्य समं शिक्षितेच्छया । वरदत्तसुतो भाष्यमार्नतोयोऽकरोन्नवम् ॥

(तस्यान्यः)

चतुरः सर्वान् वा चतुरो महर्लिङ्गो हणीते सर्वान्वा । सदश्यसप्तदशानुतया(?)
शाखान्तरात् । चन्द्रमा मे देवो ब्रह्मेत्युपांशु लं मानुष इत्युच्चैश्चन्द्रामा मेदेवो
ब्रह्मा एतदुपांशु च ।

(खण्डितमिति भाति)

विषयः । चतुरध्यायनिबद्धस्य दर्शपौर्णमाससौमिकयाजमानादिकर्मबोधकस्य शाङ्खायन-
सूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 666. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper. 9½ by 4 inches. Folia 205, lines, 7 on a page. Extent, 2870 s'lokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kātyāyana-sūtra-paddhati. This is a very imperfect MS. of Yājñikadeva's summary of Kātyāyana's aphorisms on the ceremonials of the White Yajur Veda. The MS. comprehends the concluding portion of

the VI only, and Chapters VII, XVI, and XVIII, complete. The 7th treats of the S'atarudríya homa; the 16th, of expiations in connection with the collection of fire for a Soma sacrifice; and the 18th of the sacrifice of the horse and other animals. The author was the son of Prajapati, and celebrated as a great sacrificer of his time. The work is in great repute, but scarce.

Beginning. प्रारम्भे खण्डितं । अत्र ७, १६, १८ अध्यायाः सन्ति, इतोधिकं ७, पञ्चावधि ९३, पत्रपर्यन्तमन्य एको भागोऽस्ति । अत्राध्यायसङ्ख्या नास्ति । तत्र ७ अध्यायारम्भे, अथ शतरुद्रियहोमसञ्ज्ञो जुहोतिरुच्यते । तत्र सङ्ग्रामाचग्रादिषु (?) तिष्ठसु परित्रित्सु अग्न्यन्वाधानम् ।

१६ अध्यायारम्भे, अथ सोमाङ्गीभूतस्याग्निचयनस्य पद्धतिर्लिख्यते, तदग्निचयनं सोमयागमात्रे विकल्पेन भवति ।

१८ अध्यायारम्भे, अथ गवामयनस्य पद्धतिर्लिख्यते । तत्र दीक्षा द्वादश । द्वादशोपसदः । अपरस्य आद्यन्तखण्डितत्वात्प्रारम्भसमाप्तिवाक्ये न स्तः ।

End.

७ अध्यायसमाप्ते । अत्र केवलैर्हिरण्यशकलैः प्रोक्षणासम्भवादुदकवति पूर्णपात्रे द्वे शते हिरण्यहिरण्यशकलानां प्रतियोदकमिश्रितैः प्रोक्षणं कर्तव्यम् । इति सन्नाट्यपतिविरग्निचित्सन्नाट्याग्निकश्रोत्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ सप्तदशोऽध्यायः समाप्तः ।

१६ अध्यायसमाप्ते, अत एवैकेकप्रकारस्यावृत्तिः कर्तुं शक्यते, क्रमनियमाभावादिति । इति श्रीविरग्निचित्सन्नाट्यपतिमहायाज्ञिकश्रोत्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ षोडशोऽध्यायः ।

१८ अध्यायसमाप्ते । * * * मैत्रावरुणाः पयस्याया उपशूलं देवसूहविषां क्रमस्यार्थसू * यत् अत्र * * * । इति श्रीविरग्निचित्सन्नाट्यपतिमहायाज्ञिकश्रोत्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ अष्टादशोऽध्यायः ।

विषयः ।

७ अध्याये, शतरुद्रियपरस्परणाङ्गीभूतहोमप्रकारः । १६, सोमाङ्गीभूताग्निचयनस्य तत्र विकलाङ्गप्रायश्चित्तस्य चेत्किं । १८, द्वादशाह्वीय-गवामयनेष्टाङ्गीभूतत्रिशतसूत्येष्टिप्रकारकथनादि ।

No. 667. साधनपञ्चकं, सटीकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 26—27 on a page. Extent,—s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Sádhana-panchaka. Five stanzas, by S'aṅkara A'chárya, on the duties of a Vedánta neophyte, with a commentary by Bhúdhara.

Beginning. वेदो नित्यमधीयतां तदुदितं कर्म खनुष्ठीयतां तेनेशस्य विधीयतामपचितिः
काम्ये मतिस्त्वय्यतां । पापैषः परिधूयतां भवसुखे दोषोऽनुसन्धीयतामात्मैच्छा
व्यवसीयतां निजगृह्णात् तूर्णं विनिर्गम्यतां ॥ १ ॥

(टी०)

करं धूनयन्तं मुखं स्वादयन्तं स्वतेजोभिभूताविवर्गं गणेशं । स्वभक्तेष्टदातारमाद्यं
सुराणां गणेशानसीशानमहं नमामि ॥ १ ॥

श्रीशङ्कराचार्यविनिर्मितस्य करोम्यहं साधनपञ्चकस्य ।

टीकां मनोज्ञां बुधमेदवीजां सुयुक्तियुक्तां किल भूधराख्यः ॥

इह खलु परमकारुणिका भगवान् सकललोकहितावतारो भवभयनिकिर-
दुल्लसमुद्रनिजमूर्त्तितारणे कैवर्तको द्रविडावंशरत्नाकरचन्द्रमाः श्रीमच्छङ्करा-
चार्यः स्वदेहमुत्सृज्युः शिष्यान प्रति उपदिशति वेदो नित्यमित्यादि ॥

End.

यः श्लोकपञ्चकमिमं पठते मनुष्यः सच्चिन्तयत्यनुदिनं स्थिरतामुपेत्य । तस्याशु
संछतिदवानलतीव्रघोरतापः प्रशान्तिमुपयाति चितिप्रसादात् ॥ ६ ॥

साधनपञ्चकं सम्पूर्णं ॥ ० ॥

(टी०)

अधुना श्लोकपञ्चकपठने फलं दर्शयति, यः इति । यः मनुष्यः इमं श्लोकपञ्चकं
पठति, स अनुदिनं स्थिरतामुपेत्य सच्चिन्तयति, तस्याशु शीघ्रं संछतिदवा-
नलतीव्रघोरतापश्चितिप्रसादात् शान्तिमुपयातीत्यन्वयः ॥ ६ ॥

विषयः ।

श्रीमच्छङ्कराचार्येण शशिष्याय पञ्चभिः श्लोकैः साधनोपदेशः कृतः ।

No. 668. तत्त्वसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 11—14 on a page. Extent, 773 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vasur Bazar, Dháká, Dínabandhu Gos'vámí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tattvasāra. A concise epitome of the philosophy of the Bhāgavat Purāṇa. By Rādhāmohana S'armā.

Beginning. श्रीकृष्णचरणाम्बोजे परानन्दावताम्बुधौ ।

मनो मधुव्रतो नित्यं रमतां समताङ्कितः ॥

श्रीकृष्णभावलुब्धेन राधामोहनशर्म्मा ।

श्रीमद्भागवतस्यार्थं तत्त्वसारः प्रकाशयते ॥

अथ द्वापरे ज्ञानवैकल्ये पुनर्ज्ञानरत्नप्रदर्शनाय ब्रह्मादिदैवतैरर्थितो भगवान्
नारायणो व्यासलेनावततार । ततश्च वेदान् ब्रह्म विभज्यापि तज्ज्ञानशक्ति-
विहीनमन्दबुद्धिजना अल्पायुषो कलौ भविष्यन्तीति निश्चित्य स्त्रीशूद्रद्विजवन्धू-
नामपि निःश्रेयसाय च भारतपुराणान्तराणि कृत्वादि ।

End.

मुनीनां मननशीलानां मुक्तस्यापि शुकस्य श्रीमद्भागवत—इत्यतः खण्डितः ।

विषयः ।

भागवतसारार्थवर्णनं ।

No. 669. अवधूतगीता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 6 on a page. Extent, 362 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamāna, Bábu Hitalāla Mis'ra. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Aradhūtagītā. A poem inculcating dispassion, and the Vedānta scheme of salvation. By Dattātreyā.

Beginning. अस्य श्रीअवधूतगीतासालामन्त्रस्य अवधूत ऋषिरनष्टपुण्ड्रः श्रीभगवान् निर-
ञ्जनो देवता निरञ्जनशीत्यर्थं जपे विनियोगः ।

ईश्वरानुग्रहादेव पुंसामत्येति वासना ।

महाभयपरित्राणा धिषणा चोपजायते ॥

येनेदं पूरितं सर्वं आत्मनेवात्मनात्मनि ।

निराकारं कथं वन्दे ह्यभिन्नं शिवमव्ययम् ॥

End.

चिन्ताक्रान्तं धातुबद्धं शरीरं नष्टे चित्ते धातवो यान्ति नाशं ।

तस्मात् चित्तं सर्वतो रक्षणीयं सुखे चित्ते बुद्धयः सम्भवन्ति ॥

इति श्रीदत्तात्रेयविरचितायामवधूतगीतायां स्वात्मशान्त्युपदेशे अष्टमप्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः ।

आत्मज्ञानोपदेशः ।

No. 670. पुण्डरीकोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page. Extent, 80 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Verse. Correct.

Puṇḍarīka Upanishad. Pippaláyana's instructions to Puṇḍarīka on the knowledge of Brahma.

Beginning. ॐ अथ होपेत्य तत्त्वज्ञं महर्षिं पिप्पलायनं ।

प्रप्रयाषतः शान्तः पुण्डरीको बभाष च ॥

पुण्डरीक उवाच ।

किं खित् ब्रह्म क उ आत्मा किं ज्ञेयं ध्येयमप्युत ।

किं भरं वामयं किं खित् कस्माच्चेतन्निवर्तते ॥

को बन्धः कस्य वै मोक्षः ब्रूहि निःश्रेयसाय मे ।

End. य इदं पठते नित्यं श्रद्धावान् संयतेन्द्रियः ।

मुच्यते स हि पापेभ्यो यो विष्णुं नाभ्यसूयति ॥

इति पुण्डरीकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः महर्षिपिप्पलायनेन पुण्डरीकायाध्यात्मविशेषदेशः, विशेषतस्तु ब्रह्मोपदेशः कृतः ।

No. 671. वैखानसीयोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 72 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Verse. Correct.

Vaikhānasiya Upanishad. An apocryphal Upanishad of the Atharva Veda on the divinity of Kṛishṇa. It is alleged to have been first expounded by Nárada to Vádaráyana.

Beginning. ॐ सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायास्तित्कर्मणे ।

स्वात्मज्ञेतिःप्रकाशाय विश्वरूपाय वै नमः ॥

अथ वादरायणो ह वै भगवन् नारदमनुससार । कः परमो देवः किंखिद्

ब्रह्म कस्मिन्नेतं प्रोतञ्च सर्व्वं । तस्मै स होवाच कृष्णो वै परमं दैवतं ब्रह्मेति ।

तन्महिमानमामनन्ति तस्मिन्नेतं प्रोतञ्च सर्व्वं ॥

End. तदेच्छासनं वैखानसं पवित्रं शिष्येभ्यः प्रदेयं दीक्षितेभ्यो विप्रेभ्यः । नाशिष्येभ्यो-
नापुत्रेभ्यो न हेतुकेभ्यः पशुभ्यः । ॐ तत सदिति ।
विषयः । श्रीकृष्णमाहात्म्यकथनं, यन्माहात्म्यं नारदेन बादरायणाय कथितं ।

No. 672. पिशाचभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 17—18 on a page. Extent, 2588 s'lokas. Character, Bengali, well written. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Very incorrect.

Pis'uchabháshya. A commentary on the Bhagavad Gítá, attributed to a demon of the name of Pís'úcha.

Beginning. सर्व्वं रम्यं गङ्गाविहारासभा नागामरा वेगरवीशमन्नरा (?) ।

वेल्हासरोतीरकराजहंसा स्त्रोकास्तुतं सप्तशतेन पूरितं (?) ॥

प्रपन्नपारिजाताय स्नातवेचैकपाणये ।

ज्ञानमुद्राय कृष्णाय गीतास्तुतदुहे नमः ॥

End. किं ब्रह्मना यत्र मम यस्मिन् पक्षे योगेश्वरः कृष्णः स्थितः यत्र पार्थः धनुर्धरः
उद्यद्गुणाधीवस्त्रत्र तस्मिन् पक्षे श्रीदेवता विजयार्थं विजयः शत्रूणां धर्षणं
भूतिर्नीतिर्नयः प्रज्ञा जयसाधिका इति । इत्थं मतिर्निश्चयः । इतिकरणं गीता-
शास्त्रपरिसमाप्त्यर्थं ॥ इति पैशाचभाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No 673. राधातापनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 7—21 on a page. Extent, 47 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Rádhá Tápaní. An apocryphal Upanishad on the divinity of Rádhá, a mistress of Kṛishṇa. Though running over very much the same subject, the work is distinct from No. CXIV.

Beginning. ॐ आसीन्निश्चयमानन्दं स ब्रह्म यद्दृष्टमस्त्वस्मयन्तमयवहार्थमद्यात्मवाह्य-
मध्यमवज्रेयमतर्कमबोधमचिन्त्यमसङ्गमेकं न तमे न गन्धवती नोष्टं न शून्यं

न वायुर्न नाग्निर्नापो न पृथ्वी न तत्त्वं, तत् कवलं सिद्धं शूद्रं तुह्यं स ईशः स
कालः स सुखद आदिर्गुरुरनादिनिधनः शिवः पिता स्वयम्भूः स होदयः
कृष्णधाम त्रिगुणात् परः । इत्यत्र श्लोका भवन्ति,

ज्ञाने सरस्वतीनिष्ठं सकामे रुक्मिणीप्रियं ।

लीलारूपं राधिकायाः सिद्धं सद्ग्रासमुत्तमं ॥

End. वशिष्ठश्च बृहस्पत्यं चार्वाकमध्यापयन्ति यजमानस्य बार्हस्पत्यं, ॐ नमः ॐ नमो
सूलाघात्रैः ।

Colophon. इत्याद्यष्टोत्तरभागे रत्नस्यवर्णने राघोत्तरतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीराधिकायास्तत्त्वरत्नस्यवर्णनं ।

No. 674. गीताभूषणभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 101. Lines, 11—12 on a
page, Extent, 5188 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of
deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new.
Prose. Generally correct.

Gītābhushaṇa Bhāṣhya. A commentary on the Bhagavadgītā.
By Baladeva Vidyābhushaṇa.

Beginning. सत्यानन्नाचिन्यशक्त्येकपक्षे सर्वाध्वक्षे भक्तरक्षातिदक्षे ।

श्रीगोविन्दे विश्वसर्गादिकन्दे पूर्णानन्दे नित्यमासां मतिर्नः ॥

अज्ञाननीरधिरूपैति यथा विशेषं भक्तिः परा विभजते परिपोषमुच्चैः ।

तत्त्वं परं स्फुरति दुर्गममप्यजस्रं षाड्गुण्यष्टतत्सत्चित्तां (?) प्रणमामि गीतां ॥

अथ सुखचिह्ननः स्वयं भगवान् अचिन्यशक्तिः पुरुषोत्तमः स्वसङ्कल्पायत्न
विचित्रजगदुद्यादिर्विरिञ्चिचिन्यचरणः खजन्मादिलीलया स्वतुल्यान् सद्वा-
विर्भूतान् पारिषदान् प्रदर्षयन् तथैव जीवान् बहून् अविद्येत्यादि ।

End. श्रीमद्गीताभूषणनामभाष्यं यत्नात् विद्याभूषणेनोपचीर्णं । श्रीगोविन्दप्रेमसाधुर्य-
लुब्धाः कारुणार्द्राः साधवः शोधयध्वं ।

Colophon. इति श्रीभगवद्गीतोपनिषद्भाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No. 675. निरालम्बोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page, Extent, 64 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nirálamba Upanishad. An elementary treatise on the Vedánta doctrine, comprising thirty questions, such as : Who is Brahma ? who the Creator ? who Ís'vara ? what is duty ? &c., &c., propounded by Bharadvája, and their appropriate answers by Brahmá.

Beginning. भरद्वाज उवाच । १ प्रश्नः । किं ब्रह्मेति । ब्रह्मोवाच । उत्तरं । अचि-
न्त्योपाधिविनिर्मुक्तमनाद्यन्तं शुद्धं शान्तं निर्गुणं निरवयवं नित्यानन्दम-
खण्डैकरसमद्वितीयं चैतन्यं ब्रह्म ॥ २ प्रश्नः । किं सकलं ब्रह्म । २ उत्तरं ।
अव्यक्तात्ममहद्दृक्कारग्रथियत्तेजोवाष्वाकाशात्मकं । तेन दृक्द्रूपेणाण्डकोषेण
कर्मज्ञानार्थरूपतया भासमानं सकलशक्त्युपवृत्तितं सकलं ब्रह्म । ३० प्रश्नः ।
को ब्राह्मणः । ३० उत्तरं । ब्रह्मवित् स एव ब्राह्मणः ।

End. इति निरालम्बोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । १, किं ब्रह्म । २, किं सकलं ब्रह्म । ३, क ईश्वरः । ४, को जीवः । ५, का
प्रकृतिः । ६, कः परमात्मा । ७, के ब्रह्माद्याः । ८, का जातिः । ९, किमकर्म ।
१०, किं कर्म । ११, किं तपः । १२, किमासुरः । १३, किं ज्ञानं ।
१४, किमज्ञानं । १५, कः संसारः । १६, को बन्धः । १७, को मोक्षः ।
१८, किं सुखं । १९, किं दुःखं । २०, कः स्वर्गः । २१, को नरकः । २२, किं
परमपदं । २३, क उपास्यः । २४, को विद्वान् । २५, को मूढः । २६, कः
सद्ग्राही । २७, किं ग्राह्यं । २८, किमग्राह्यं । २९, कः समाधिः । ३०, को
ब्राह्मणः । भरद्वाजप्रश्नानामतत्त्विशत्प्रश्नानामुत्तरवर्णनं ।

No. 676. पञ्चीकरणमहावाक्यार्थबोधप्रकारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 16. Lines, 12—14 on a page. Extent, 353 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pañchikarana-mahāvākya-rtha-bodha-prakāra. A Vedānta treatise founded on the *Pañchikaranaprakriyā* of S'aṅkara Āchārya. From its abrupt commencement I suspect the MS. is imperfect, and does not contain the beginning of the work.

Beginning. अथ शिष्येण सप्त प्रश्नाः कृताः । ते कथं, ततः प्रोवाच । शिष्यस्तु ब्रह्मशब्देन
शब्दितो जीवशब्देन च, तथा क उक्तः स्यात्, तदुच्यतां ।

माया वा कस्य शक्तिः स्यात् तत्स्वरूपञ्च कीदृशं ।

अविद्यायाः कथं रीतिः किमात्मनो तथा भवेत् ॥

End. महावाक्यप्रबन्धो हि सारात् सारतरं महत् ।

श्रवणान्मुच्यते जन्तुर्मृत्युसंसारसागरात् ॥

Colophon. इति वेदान्तसारासारपञ्चीकरणमहावाक्याबोधः समाप्तः ।

विषयः । गुह्यशिष्ययोः कथोक्तकथनच्छ्लेनाध्यात्मविशेषोपदेशः ।

No. 677. खानुभवादर्थः, सटीकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 72. Lines, 10 on a page. Extent, 2193 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mānakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Mis'ra. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Śānubhavadars'a. Dissertation on the dualistic or Vaishṇava form of the Vedānta; the text in verse with a commentary in prose. Both anonymous.

Beginning. (मू० प्रा०) यस्मात् परं किमपि नास्ति नमोऽस्तु तस्मै

सच्चित्सुखाय विभवे पुरुषोत्तमाय ।

नो यत्र वागपि मनो न विरोधनाथ

दृष्ट्याय पूर्णमहमे यदुनन्दनाय ॥

अतिदूरतरं निजं स्वयं गुरुशास्त्राण्यविचार्यते यदि ।

निकटं गुरुशास्त्रबोधनात् प्रकटं स्यात् वत नौरवयं (?) हि तत् ॥

(टी० प्रा०) [चिकीर्षितस्य, अन्यस्य निर्विघ्नपरिसमाप्तिप्रचयगमनशिष्टाचार-
परिपालनकालं, विशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्तव्यताकं स्वेष्टदेवतान-
मस्कारात्मकं मङ्गलमाचरन् प्रकरणप्रतिपाद्यमर्थं सङ्क्षेपेण दर्शयति यस्मा-
दित्यादि ।

- End. पूर्वाचार्योद्दिष्टलेशोऽयमुक्तो बुद्धिस्थोऽव सख्य न प्रौढिवादः ।
 विद्वांसो येऽनुयायार्थं समर्थाः तेभ्यो भक्त्या मे प्रणामोऽयमस्तु ॥ २१३ ॥
 इति श्रीमन्नारायणश्रमशिष्यमाधवाश्रमविरचितं खानुभवादशाख्यं प्रकरणं
 समाप्तं ॥
 इदानीं यन्त्यर्कटलाभिमानपरिहारपूर्वकं सम्प्रदायकर्त्ताचार्यनमस्कररूपं मङ्ग-
 लमाचरति पूर्वाचार्येति । स्पष्टार्थः ।
- Colophon. इति (परिसमाप्तिस्त्वचकवाक्यं नास्ति) ।
- विषयः । आत्मतत्त्वानुभवकथनं ।

No. 678. अज्ञानबोधिनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 12 on a page.
 Extent, 375 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose.
 Generally correct.

Ajñána-bodhiní, alias *Adhyátma-vidyopades'a-vidhi*, alias *Saṅkship-
 ta-vedánta-s'ástra-prakriyá*. A commentary on the *A'tmabodha*, a
 metrical summary of the Vedánta doctrine. By Saṅkara Achárya.
 Hall's *Contributions*, 105.

Beginning. चित्सदानन्दरूपाय सर्वधीष्टतिसाक्षिण ।

नमो वेदान्तवेद्याय ब्रह्मणेऽनन्तरूपिणे ॥

यदज्ञानादिदं भाति यज्ज्ञानाद् विनिवर्त्तते ।

नमस्तस्मै चिदानन्दवपुषे परमात्मने ॥

अथाध्यात्मविद्योपदेशविधिं व्याख्यास्यामः । मुमुक्षवे, श्रद्धधानाय ।

End. क्रियाद्वैतं न कर्त्तव्यं भावाद्वैतं सदा कुरु ।

अद्वैतं त्रिषु लोकेषु नाद्वैतं गुरुणा सह ॥

Colophon. इति सङ्क्षिप्तवेदान्तशास्त्रप्रक्रिया । इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छ-
 ङ्करकृतो बहिर्मुखान्तःप्रकरणमज्ञानबोधिनी समाप्ता ।

विषयः । वेदान्ततात्पर्यस्वरूपात्मबोधार्थविवरणं ।

No. 679. विन्दुसन्दीपनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 13—15 on a page. Extent, 2233 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vindusandipana. A commentary on the *Siddhánta-vindu* of Madhusúdana Sarasvatí. By Purusottama Sarasvatí, pupil of Madhusúdana Sarasvatí and S'rídharma Sarasvatí. The *Siddhánta-vindu*, otherwise called *Siddhánta-tattra-vindu*, is itself a commentary on the *Das'as'loki*, a metrical abstract of the Vedánta in ten stanzas, by S'añkara Áchárya. Hall's *Contributions*, 108.

Beginning. यद्बोधादिदं भानि शुक्तिकारजतं यथा ।

यद्बोधादसमायाति न चोदेति तदस्माह ॥

श्रीरामं मुञ्जरानस्य वक्ति श्रीपुरुषोत्तमः ।

सिद्धान्तविन्दौ तत्त्वार्थसाधकं किमपि स्फुटम् ॥

End.

मद्वाङ्मननिरसदोषमचिरादुलङ्घ्यमानं बुधै-

र्यत्सिद्धान्तदुरन्तसिन्धुमकरोदाहृत्य विन्दूपमं ।

सम्यग्लब्धसुदर्शनाय विलसद्वाणीप्रणोतत्रिये

निर्वाजं मधुसूदनाय गुरवे तस्मै परस्मै नमः ॥

अलमन्यामुधिर्भानिर्गृह्यतां विवर्धेरिह ।

विन्दुसन्दीपनाभ्यासे युक्तिसौक्तिकपङ्क्तयः ॥

Colophon. इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीशोधसरस्वतीपूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीपुरुषोत्तमसरस्वतीविरचितो विन्दुसन्दीपनाख्यो ग्रन्थः समाप्तः ।

विषयः । श्रीमधुसूदनसरस्वतीकृतसिद्धान्तविन्दुवाङ्मननं ।

No. 680. भावार्थदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 84. Lines, 12—13 on a page, Extent, s'lokas. Character, Bengali. Date S. 1909. Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Bhāvartha-dīpikā. A commentary on the *Bhagavad-gītā*. By Mukunda Dāsa.

Beginning. श्रीमकुन्दं नमस्कृत्य तदासेन विनिर्मिता ।

गीतायाः शास्त्रसारायाः भावार्थस्य प्रदीपिका ॥

वितनुतां सतां मोदं साधकानां विमुक्तिदा ।

यस्य देवस्य दामोऽहं स एव शरणं मम ॥

युद्धार्थं कुबलेन गतानां कौरवपाण्डवानां हतं व्यासप्रसादेन लब्धदिव्यदृष्टिं
स्वस्मृतं सञ्जयं प्रति धृतराष्ट्रः पृष्ठवानिति जनमेजयं प्रति वैशम्पायनो दर्शयति,
धृतराष्ट्र उवाचेति ।

End. शरणागतदीनार्तिपरिचाणपरायणः ।

यः प्रसिद्धः स एवास्तु मम चाणपरायणः ॥

Colophon. इति श्रीमकुन्दविरचितायां भगवद्गीताया भावार्थदीपिकायामष्टादशाध्यायः ।

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No. 681. भागवतप्रकाशः ।

Substance, English paper. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Extent, 296 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Poetry. Incorrect.

Bhāgavatapráś'a. An exposition of the doctrine of faith as an element of devotion, as elaborated in the *Bhāgavata Purāṇa*. By Priyádāsa.

Beginning. वन्दे सुष्टन्दारकष्टन्दवन्द्यं हृन्दाटवीकुञ्जविराजमानं ।

वेदैश्च सर्वैरनुगोयमानं श्रीराधिकावल्लभमिष्टदेवं ॥

हृदकं स्त्रोयानां विकसति समन्नाद्यदुदयाग्निश-

तुल्या माया कुहकवदना याति श्रमनं ।

कुमार्गस्थालोको भवति तमसुं व्यासतनयं

नमामो भास्वनं सकलहितरूपं गुरुवरं ॥

नन्वा मुञ्जर्भागवताङ्घ्रिरण्णपुंसः समस्तार्थसुमिद्धिहेतून् ।

कुतर्कमायावरणं निवार्य करोम्यहं भागवतप्रकाशं ॥

- अथ खलु भक्तिरेवैनं नयति भक्तिरेवैनं दर्शयति भक्तिवशः पुरुषो भक्तिरेव
 भयसीत्यादिश्रुतिवाक्येभ्यो भक्त्या मामभिजानातीत्यादि ।
 End. अयं सदा भागवतप्रकाशः प्रकाशतां श्रीहरिभक्तिमार्गं ।
 घुनोतु घान्यां (?) हृदयान्वकारं तनोतु साधुषु सुखं सदैव ॥
 Colophon. इति श्रीमद्भागवतसरसिकहृदयवृद्धानन्दकन्दश्रीसदपदारविन्दामन्दमकर-
 न्दमधुव्रतानुव्रतप्रियादासकृतः श्रीभागवतप्रकाशः सम्पूर्णः ।
 विषयः । श्रीमद्भागवतगूढार्थविवरणं ।

No. 682. मण्डलब्राह्मणोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page.
 Extent, 76 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose.
 Correct.

Maṇḍala-bráhmaṇa Upanishad. An Upanishad on the adoration of
 the spirit of the sun as the supreme deity, the mode of meditating on
 it, and the fruit thereof.

Beginning. ॐ यदेतन् मण्डलं तपति तन् महत् उक्तं ता ऋचः स ऋचां लोकोऽथ यदेत-
 द्दर्शिर्दीप्यते तन् महाव्रतं तानि समानानि स साक्षां लोकोऽथ य एष एतस्मिन्
 मण्डले पुरुषः सोऽग्निस्तानि यजूर्षि यजुषां लोकः ।

End. स एष एव ऋतुर्य एष एतस्मिन् मण्डले पुरुषो यस्यायं दक्षिणेक्षपुरुषः (?) स एष
 एवंविदात्मा भवति स यदैवं विदत् स्वालोकात् प्रैत्यथैतमेवात्मानमभिसम्भवति
 सोऽमृतो भवति ऋतुर्ह्यस्यात्मा (?) भवति ॥

Colophon. इति मण्डलब्राह्मणोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । सूर्यमण्डलमुपलक्ष्योक्त्याध्यात्मविद्याकथनं, तद्धानं, फलश्रुतिश्च ।

No. 683. सन्यासपद्धतिः, सन्यासविधिः, वा विरजापद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines 11—17 on a page.
 Extent, 121 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose.
 Generally correct.

Sannyāsa-vidhi, alias Sannyāsa-paddhati, alias Virajā-paddhati.

A manual for the performance of the ceremonies necessary for assuming the condition of a Sannyāsī. The work is attributed to S'aunaka, but it is apparently a compilation.

Beginning. अथ स्नानादिकं कृत्वा निमन्त्रितान् ब्राह्मणान् आहूय पादौ प्रक्षाल्याचम्य
प्राङ्मुख उपविश्य विष्णुस्मरणपूर्वकं प्राणायामतिथिप्रवणञ्च (?) कृत्वा मत्सन्नग्रा-
साङ्गभूतनान्दीमुखत्रादिसहं करिष्ये इति सङ्कल्प्य वेतालाद्येत्यादिभिरक्षतै-
र्भूमिशोधनं कृत्वा ।

End. गुरोर्वाक्यं कार्यं गुरुसमीपे स्थातव्यं । न गुरोरवधीरणं कार्यं ॥

Colophon. इति शैलकप्रोक्तः सन्नगासविधिः समाप्तः ।

विषयः । सन्नगासपरिग्रहणविधिकथनं ।

No. 684. प्रकीर्णमन्त्रोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Line, 14—15 on a page.
Extent, 33 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, New. Verse.
Correct.

Prakírnamantra Upanishad. Minor mystic mantras for the adora-
tion of the Supreme Soul, and the advantages of worshipping therewith.

Beginning. ॐ सर्वेषां खलु भूतानां आत्मा सत्ये प्रतिष्ठितः ।

तेनात्मानमन्मर्दाय न किञ्चित् पापमिच्छति ॥

आत्मसत्यात्मसाक्षी यः सतां बन्धः प्रतापवान् ।

स पापानि न कुरुते यस्यात्मा भवति प्रियः ॥

जायत्येको म्रियत्येको अन्नात्येकः शुभाशुभं ।

सर्वभूतात्मभूतेभ्यः सम्यग्भूतानि पश्यति ॥

End. इन्द्रं मित्रं वरुणमग्निमाङ्गरथो दिव्यः ससुपर्णो गरुत्मान् ।

एकं सद्विप्रा बहुधा वदन्ति अग्नीयमं मातरिश्चानमाहुः ॥

Colophon. एते प्रकीर्णमन्त्राः समाप्ताः ।

विषयः । अध्यात्मविषयकमन्त्राः ।

No. 685. दक्षिणकालिकासहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6—7 on a page. Extent, 367 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dháká, Rámachandra Chakravartí. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dakṣiṇakālikā-sahasranāma-stotra. A hymn in praise of a form of Durgá named Dakṣiṇa-kālikā, in which a thousand epithets are strung in verse. The work professes to be a part of the Kālikūla-sarvasva, a Tántric compilation. Almost all the leading divinities of modern Hinduism have hymns of this description sung in their praise. The epithets are usually accepted as so many names of the divinity.

Beginning. कथितोऽयं महामन्त्रः सर्वमन्त्रोत्तमोत्तमः ।

यमासाद्य मया प्राप्तसैश्वर्य्यपदमुत्तमम् ॥

संयुक्तः परया भक्त्या यथोक्तविधिना भवान् ।

कृतमत्यर्थेन देव्यास्त्रैलोक्यविजिगीषया ॥

End. श्रीमत्सद्गुरुभक्तिपूर्वकमहाकालीपराध्यायिनो

मुक्तिर्भुक्तिलयसुतिपरा भक्तिः करस्थायिनी ॥

Colophon. इति श्रीकालीकुलसर्वस्वे शिवपरशुरामसंवादे श्रीदक्षिणकालिकासहस्रनाम-
स्तोत्रं समाप्तम् ।

विषयः । दक्षिणकाल्याः सहस्रनामकथनं । पूर्व' यदुक्तं, तन्महाकालसंवादयुक्तम् । इदं
परशुरामसंवादवत् ।

No. 686. हरिनामोपनिषत्, वा कलिसन्तरणोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 6—11 on a page. Extent, 27 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mís'ra. Appearance, new. Prose. Correct.

Harināma Upanishad, alias *Kalisantarana Upanishad*. An apocryphal Upanishad affiliated to the Atharva Veda in which the word *Harī*, a name of Viṣṇu, is described as the only specific for salvation in the present Kali age. It professes to have been first imparted by Brahmá

to Nārada; but from its language and style, it appears to be a very modern composition, probably not so old as the time of Chaitanya.

Beginning. द्वापरान्ते नारदो ब्रह्माणं प्रतिजगाम कथं नु भवयोगं पर्यटन् कलिं सन्तरेय-
मिति । स होवाच । साधु शृणोऽस्मि सर्वश्रुतिरक्ष्यं गोप्यं तत् शृणु येन कलिं
संसारं तरिष्यसि, भगवदादिविष्णोर्नारायणस्य नाम्नेति । नारदः पुनः पप्रच्छ
किं नामेति । स होवाच । हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे । हरे कृष्ण
हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे ।

इति षोडशकं नाम्नां कलिकलुषनाशनं ।

नातः परतरोपायः सर्ववेदेषु दृश्यते ॥

End. स्वधर्मपरित्यागपापात् सद्यः शुचितामानुयात् सद्यो मुच्यते सद्यो मुच्यते ।

Colophon. इत्यर्थवर्णोपनिषदि हरिनामोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मनारदकथोपकथनप्रसङ्गेन हरिनामसाहाय्यं सूचितं ।

No. 687. समञ्जसा वृत्तिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 109. Lines, 20—21 on a page. Extent, 3052 śloka. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Correct.

Samanjasávrīti. Annotations on the original aphorisms of the Vedānta. By Anupanárāyaṇa Tarkas'īromañi.

Beginning. ब्रह्मजिज्ञासा । स्वार्थस्ववक्ष्याथकृदुत्पत्तिसमञ्जसां ।

वृत्तिं श्रीमान् वक्तव्यनूपनारायणशिरोमणिः ॥

समन्वयाविरोधसाधनफलान्वध्यायार्थाः । तात्पर्यनिर्णायकन्यायसूचकत्वाद् ब्रह्म-
विचारात्मकशस्त्रस्य स्वार्थनिर्णयापेक्षत्वात् श्रुतीनां समन्वयादिविचारापोहान्त-
कत्वादस्य सूत्रस्य चात्र सङ्गतिः ।

End. कायेन मनसा वाचा यत् किञ्चित् सुकृतं कृतं ।

कर्तव्यं क्रियमाणं वा सर्वं कृष्णार्पितं पुरा ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णद्वैपायनाभिधानमहर्षिवेद्यासप्रोक्तजयाख्यब्रह्मसूत्रे श्रीमदनूपना-
रायणतर्कशिरोमणिमहाचार्यविरचितायां समञ्जसायां वृत्तौ चतुर्थध्याय
चतुर्थपादः । समाप्तसाधं अन्यः ।

विषयः । ब्रह्मसूत्रस्य व्याख्येयं ।

No. 683. तत्त्वसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper .Folia, 54. Lines, 17—22 on a page. Extent, 1930 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vasur Bájára, Dháká, Dínabandhu Gôsvámí. Appearance, old. Prose. Correct.

Tattvasaṅgraha. A Vaishṇavite exposition of the Vedānta doctrine. By Rádhámohana Gos'vámí Bhaṭṭáchárya, of the family of Advaita, the colleague of Chaitanya. The work is divided into two parts, the first comprising 8 chapters, and the second 6. Contents : First Part, I. Introduction. II. Tattva defined. III. Creation. IV. The influence of Prakṛití on creation. V. VI. VII. The nondual theory and its varieties. VIII. Creation according to the Tridaṇḍis. Second Part, I. Introduction. II. Pratishṭhá. III. Meaning of the word Bhagavat. IV. The sátvata theory. V. The suddhatattva theory. VI. Reconciliations of the different theories.

Beginning. श्रीमद्द्वैतवंशेन राधामोहनशर्म्माण ।

प्रणम्य राधिकाकान्तं क्रियते तत्त्वसङ्ग्रहः ॥

अथ तत्त्वनिर्णयः ।

तच्च परापरभेदेन द्विविधं । तत्राद्यमाह, प्रथमे—

“वदन्ति तत् तत्त्वविदस्तत्त्वं यज्ज्ञानमद्वयं ।

ब्रह्मति परमात्मैति भगवानिति शब्दात्” ॥

अद्वयं सजातीयनिष्ठाभावप्रतियोगिज्ञानं स्वप्रकाशरूपं तत्त्वं परमार्थसद्वस्तु ॥

End. अत्राप्युद्देशं श्रीलक्ष्मणसेवादिकं फलं न तु सम्भोगादि । तत्फलस्य न्यूनत्वात् सम्भोगाकाङ्क्षायां कैवल्यभक्तिलानुपपत्तेरित्यादिकमालोचनोपपत्तिः ।

Colophon. इति कलिद्युगपावनावतारश्रीमद्द्वैतवंशश्रीराधामोहनगोस्वामिभट्टाचार्यकृत-
तत्त्वसङ्ग्रहः समाप्तः ।

विषयः । पुस्तकमिदं पूर्वोत्तरभागद्वयेन विभक्तं परिसमाप्तिं गतञ्च । तत्र पूर्वभागे ।
१, विभागारम्भः । २, तत्त्वनिर्णयः । ३, दृष्टिप्रक्रिया । ४, प्रकृतिः ।
५, अद्वैतवादिमतम् । ६, विशिष्टाद्वैतवादिमतम् । ७, चिदण्डिनां द्वैताद्वैत-
वादिनां मतम् । ८, तन्मते दृष्टिक्रमश्च । उत्तरविभागे—१, उत्तरविभागारम्भः ।
२, प्रतिष्ठा । ३, भगवत्शब्दार्थः । ४, सत्त्वतमः । ५, शुद्धसत्त्वं । ६, मतस-
मन्वयश्च ।

No. 689. अद्वैतमकरन्दः, सटीकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 16—18 on a page. Extent, 518 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Mānakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Mis'ra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Advaitamakaranda. A Vedānta treatise on the nondual theory, in verse. By Lakshmīdhara Kavī. Attached to it is a commentary on the text by Svayamprakāśa Yatī, the disciple of Kaivalyānanda Yogindra.—Hall's *Contributions*, 102.

Beginning. (मू०) कटाक्षकिरणावान्ननमन्मोहाव्यये नमः ।

अनन्तानन्दकृष्णाय जगन्मङ्गलमूर्तये ॥ १ ॥

अहमस्मि सदा भामि कदाचिद्वाहमप्रियः ।

ब्रह्मैवाहमतः सिद्धः सच्चिदानन्दलक्षणः ॥ २ ॥

(टी०) नित्यं निरन्तरानन्दचिद्गुणं ब्रह्मनिर्णयः ।

श्रुत्या तर्कानुभूतिभ्यामहमस्माद्वयं परं ॥ १ ॥

अम्बाष्टहोतवामार्दवंन्दे चन्द्रकलाधरं ।

लावण्यमधुरासारं कारुण्यरसवारिधिं ॥ २ ॥

End. (मू०) लक्ष्मीधरकवेः स्तुतिशरद्भोजसम्भृतः ।

अद्वैतमकरन्देयं विद्वद्भूष्टैर्निर्णीयतां ॥

इति श्रीलक्ष्मीधरपण्डितविरचिताद्वैतमकरन्दः समाप्तिसंगमत् ।

(टी०) ब्रह्मानन्दरसास्वादमिच्छद्भिर्विबुधैस्तैः ।

रसाभिव्यञ्जिकां श्लेषा परिशोभया सदादरात् ॥

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्यकैवल्यानन्दयोगीन्द्रपादकमलभट्टाचार्यमानसख-
न्मकाशाख्ययतिविरचिताद्वैतमकरन्दयाख्या रसाभिव्यञ्जिका नाम समाप्ति-
संगमत् ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

No. 690. परमाद्युतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, —13 on a page. Extent, 155 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Paramámṛta. A Vedántic disquisition on the supreme soul, and the mode of adoring him. By Mahádevendra Sarasvatí, a disciple of Prajñánendra.

Beginning. प्रज्ञानमेकं ब्रह्मैव वासुदेवोऽद्युतः शिवः ।

इत्यादिनामधेयैयत् तस्मै ज्ञानात्मने नमः ॥ १ ॥

अथ परागदृष्टिविषयप्रवणानां शास्त्रेण पूर्वाचार्यैश्च शिद्धितं कथमिति चेत्
उच्यते, शृणु यस्मात्प्रबुद्धिः कुणपे विघातुके सुधीः कलत्रादिषु भोग्यसत्यधीः ।
यस्योर्थबुद्धिः मलिलेषु कर्हिचिज् जनेष्वभिज्ञेषु स एव मोक्षरः ।

End.

काश्यां परमाद्युताख्यं प्रकरणमिदं सुष्ठु सङ्गृह्य ह्यत्सं

श्रीमुखसंवत्सरेऽस्मिन् सुरगुर्वर्द्धमाघकृष्णे दशम्यां ।

ध्यात्वा नत्वा गुरुणां विकशितप्रभुदार्पितं तच्छिवाया-

नेन प्रीणातु देवो मम धीविलसत्पूर्णप्रत्यक्स्वरूपः ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत्प्रज्ञानेन्द्रगुरुवर्यपूज्यपादशिष्यमहा-
देवेन्द्रसरस्वतीसङ्गृहीतं परमाद्युताख्यप्रकरणं सम्पूर्णं ।

विषयः । अध्यात्मविद्यावभासः ।

No. 691. ब्रह्मसंहिता, सटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 18 on a page. Extent, s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kágjitolá, Dháká, Bábu Krishnagovinda Ghosha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Brahma Saṁhitá. An epitome of a large work of this name on the divinity of Kṛishṇa, with a metrical commentary. By Rupá, brother of Vallabha and Sanátana, immediate followers of Chaitanya.

Beginning. ईश्वरः परमः कृष्णः सच्चिदानन्दविग्रहः ।

अनादिराशिर्गोविन्दः सर्वकारणकारणं ॥

सहस्रपत्रं कमलं गोकुलाख्यं महत्पदं ।

तत्कर्णिकारं तद्दूषाम तदगन्तांशसम्भवम् ॥

(टी०) श्रीकृष्णरूपमहिमा मम चित्ते महीयतां ।

यस्य प्रसादाद् व्याकर्तुमिच्छामि ब्रह्मसंहितां ॥

दुर्योजनापि युक्तायै सुचिरादृषिणाङ्कतिः ।

विचारे तु मयाच स्यादृषोणां स ऋषिर्गतिः ॥

यद्यप्यध्यायशतयुक् संहिता सा तथाप्यसौ ।

अध्यायः सूत्ररूपत्वात् तस्याः सर्वाङ्गतां गतः ॥

End.

अध्यायशतसम्पन्ना भगवद्ब्रह्मसंहिता ।

कृष्णापनिषदां सारैः संहिता ब्रह्मणेदिता ॥

इति श्रीब्रह्मसंहितायां भगवत्सिद्धान्तसङ्ग्रहे मूलसूत्राख्यः पञ्चमोऽध्यायः ।

(टी०) सनातनसमो यस्य व्यायान् श्रीमान् सनातनः ।

श्रीवल्लभानुजः सोऽसौ श्रीरूपो जीवसङ्गतिः ॥

Colophon. परिसमाप्तिस्त्वचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । श्रीवासुदेवस्य ब्रह्मताप्रकाशिनी बृहद्ब्रह्मसंहिता विद्यते । तत्प्रतिपाद्यमात्र-
द्योतिकासौ सङ्क्षिप्ता ब्रह्मसंहिता इह श्लोकात्मिका च ।

No. 692. पञ्चवदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines 6—7 on a page. Extent, 196 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dhākā, Bābu Vrindāvanchandra Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Pallavādīpikā. A short treatise on incantations for killing, subjugating, and bewitching rivals, &c. By Śrīkrishṇa Vidyāvāgīśa Bhaṭṭācārya.

Beginning. कृष्णं देवीं नमस्कृत्य तथा त्रिपुरसुन्दरीं ।

भद्रकालीं च देवेशीं तथा षट्कर्मादेवताम् ॥

श्रीकृष्णविद्यावागीशभट्टाचार्येण धीमता ।

क्रियते विदुषां प्रीत्यै कृता पञ्चवदीपिका ॥

क्रोधाज् ज्वलन्तीं ज्वलनं वहन्तीं हृष्टिं दहन्तीं दितिजं प्रसन्तीं ।

भोमं नदन्तीं प्रणमामि कृष्णं रोक्ष्यमानां क्षुधयोयकेशोम् ॥

End.

निवेद्य पिष्टपानादि तत्फलानि तथा तथा ।

Colophon. परिसमाप्तिस्त्वचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । मारणमोहनादिविधिकथनं ।

No. 693. वेदस्तुतिटोका ।

Substance, country yellow paper. Folia 31. Lines, 17—18 on a page. Extent, 2093 s'lokas. Character. Nāgara. Date S. 1920. Place of deposit, Mānakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vedastuti Tīkā. Annotations on the Tenth Book of the Bhāgavata Purāṇa, in accordance with the exposition of S'rīdhara Sāmī. By Chakra Chuḍāmaṇi.

Beginning. सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायान्तिटकर्मणे ।

नमो वेदान्तवेदाय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥

अथ श्रीवेदस्तुतियाख्या ओषरपूज्यपादैर्यो कृता सैव तदनुकूलाधिकपदकदम्ब-
संवेर्द्धना यत्कार्यं यथा स्यात् तथा स्वीयनां सुखबोधाय मया च लिख्यते ।

End.

हृन्दारण्ये निकुञ्जस्थः कविचूडामणिर्द्विजः ।

श्रुतिस्तुतिश्रुतियाख्यामकरोत् सर्वसम्पत्तां ॥

Colophon. इति श्रीवेदस्तुतिटोका चक्रचूडामणिकृता समाप्ता ।

विषयः । श्रीमद्भगवत्प्रथमस्कन्धान्तर्गतश्रुत्यध्यायव्याख्यानं ।

No. 694. कुब्जिकातन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 33. Lines, 4 on a page. Extent, 453 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dhākā, Bābu Kāsinātha Chakravartī. Appearance, old. Verse. Incorrect, and defective.

Kubjikā Tantra. This is an original Tantra; but the MS. was in so disordered a state, that the Paṇḍit who examined it, could not make much of it. According to his report, the MS. comprises fourteen paṭalas, of which the first treats of the faults of women; 2nd the worship of Raktamātrikā; 3rd the purification of the centres of the body; 4th worship of Shashṭhī, the protectress of new born infants; 5th worship of Dānkura-kumāra; 6th worship of Jayakumāra; 7th infructuousness in man; 8th directions for bathing; the rest unintelligible.

Beginning. अथदं सम्प्रवक्ष्यामि कुञ्जिकातन्त्रमुत्तमं ।

रक्तमात्री च षष्ठी च डाङ्गुरा जयकुमारकः ॥

चतुर्विधः बाधकः स्यान् मुनिभिः परिकीर्तितः ।

तेषां स्वभावं वक्ष्यामि यथाशास्त्रं निशामय ॥

एतेषां सकलं कार्यं जनैः मन्त्रतिकाङ्क्षिभिः ।

निःशरणं स्थापनञ्च बलिदानं विशेषतः ॥

कर्त्तव्यं गुरुवाक्येन ज्ञात्वा शास्त्रस्य लक्षणं ।

चतुर्विधो बाधकः स्याज् जायते ऋतुकालतः ॥

End. सिद्ध गुरु श्रीरामेर आज्ञा ।

Colophon. इति कुञ्जिकातन्त्रे देवीश्वरसंवादे चतुर्दशः पटलः समाप्तः ।

विषयः । अत्रेयं विष्टङ्गुला दृश्यते । यद् वङ्गलाभाषया ग्रन्थशेषवाक्यकथनं । परम्परा
अस्य विषयाः शुभा इति लिखितोऽयं ग्रन्थः । विषयास्तु यथा—
१, प्रथमपटले स्त्रीदोषलक्षणं । २, द्वितीये रक्तमातृकापूजा । ३, नाडीशुद्धिः ।
४, षष्ठीदेवीपूजा । ५, डाङ्गुरकुमारपूजा । ६, जयकुमारपूजा । ७, पुं-
बन्ध्यात्वप्रशमनं । ८, स्नानविधिः । एतत्प्रश्नतयः ।

No 695. कृत्यकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 131. Lines, 6 on a page.
Extent, 2848 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Vanagrāma Dhākā, Kāsinātha Chakravartī. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Kṛityakaumudī. A compilation on Smṛiti rites. By Jagadānanda.
The account furnished of the MS. by the Paṇḍit who examined it, is
imperfect.

Beginning. नत्वा दिनपतिं पुंषां चतुर्वर्गफलप्रदं ।

धीरः श्रीजगदानन्दो निर्गमे कृत्यकौमुदीं ॥

इह खलु सकलेषु कर्म्मसु कालशुद्धिरावश्यकी । सा च मुनिभिरशुद्धि(?)-

भिन्नतयैव निरुक्तेति प्रथमं कालशुद्धिरव निरुच्यते ।

तत्र शुद्धिदोषिकायां । गुर्वीदित्ये गुरौ भिन्ने नष्टे शुक्ले मलिसृचे ।

याम्नायने ह्रौ सुप्ते सर्वकर्म्माणि वर्जयेत् ॥

End. जातः कनकरेखायां कृष्णपादाब्जषट्पदः ।
 नमः सर्वेषु धोरेषु परनिन्दापराङ्मुखः ।
 धोरः श्रीजगदानन्दो निर्मम हृत्यकौमुदी । समाश्लायं ग्रन्थः ॥
 विषयः । विवाहादिकर्मणां दिवसशुद्धादिकथनं ।

No. 696. रथयात्राप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Extent, 84 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dhākā, Vrindāvanachandra Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rathayātrā Prayoga. A manual for the performance of the ceremonial rites necessary to be observed before taking out an image of Vishṇu, particularly Jagannātha, for airing on a car on the 2nd of the waxing moon in the month of Aśhāḍha, June-July.

Beginning. पूर्नदिने अधिवासं कृत्वा अपरदिने हृतप्रातःकृत्यः कृतनित्यक्रियो यजमानः
 पूर्वमुख आचम्य खलिवाचनपूर्वं सङ्कल्पं कुर्यात् ।
 End. इति सुता प्रणम्य दक्षिणाङ्घ्रिद्रावधारणं कुर्यादिति रथयात्राप्रयोगः, समाप्तः ।
 विषयः । रथयात्राविधिः ।

No. 697. शरीरकसूत्रार्थसङ्ग्रहः ।

Substance, English paper. Folia, 54. Lines, 7—10 on a page, Extent 2058 s'lokas. Character, Bengali. Date, SK. 1770. Place of deposit, Sūtrapura, Dhākā, Bhagavānachandra Chakravartī. Appearance, new, Prose. Correct.

S'ārīraka-sutrārtha-saṅgraha. A commentary on the Vedānta Sūtras of Vyāsa. By Rādhāramaṇadāsa Gos'vāmī, son of Govardhana-lāla Gos'vāmī.—This work is from the pen of a Dacca Pandit of no repute.

Beginning. श्रीराधारमणं नत्वा राधारमणदासकः ।

ब्रह्मसूत्रप्रवेशाय कुर्वे सूत्रार्थसङ्ग्रहं ॥

अथातो ब्रह्मजिज्ञासा । कर्मज्ञानानन्तरं कर्मणामल्पास्थिरफलत्वाद् ब्रह्मभ्यान कर्तव्यं ।

- End. अनावृत्तिः शब्दादनावृत्तिः शब्दात् ॥ २२ ॥ इति चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः
पादः समाप्तः ॥
(टी०) भाष्यलोचनसालस्यैर्वैष्णवैः शास्त्रसम्मतः ।
सूत्रार्थसङ्ग्रहः पाथः पाठनीयो मुकुर्मुकुः ॥ ४ ॥
- Colophon. इति श्रीगोखामिगोवर्दनलालतनूजराधारमणदासगोखामिहते शारीरक-
सूत्रार्थसङ्ग्रहे चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थपादः समाप्तः ॥
- विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्यानं ।

No. 698 परमार्थसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 10—20 on a page.
Extent, 180 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit
Vasur Bājāra, Dhākā, Dīnabandhu Gos'vāmī. Appearance, old. Prose,
Generally correct.

Paramārthasāra. Eighty-five verses in the Āryā metre on the
elements of the Vedānta, apparently an imitation of the *Sāṅkhya Kārikā*
of Īśvara kṛiṣṇa. By Sesha Nāga.

Beginning. अव्यक्ताद्भूतमभूदङ्गाद् ब्रह्मा ततः प्रजासर्गः ।
मायामयो प्रवृत्तिः संश्लिष्यत इयं पुनः पुनः(?) ॥
मायामयोऽप्यचेता गुणकरणगणः करोति कर्माणि ।
तदधिष्ठाता देहो सचेतनोऽपि न करोति किञ्चिदपि ॥

End. वेदान्तशास्त्रमखिलं विलोक्य शेषोऽखिलाधारः ।
आर्यापञ्चाशीत्या बबन्ध परमार्थसारमिदं ॥

Colophon. इति श्रीशेषनागविरचितः परमार्थसारः समाप्तः ।
विषयः । वेदान्तार्थसारनिरूपणं ।

No. 699. निगमलता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 8 on a page,
Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit.
Vanagrāma, Dhākā, Rāmachandra Chakravartī. Appearance, old. Prose.
Correct.

Nigamalatā. A Tāntric compilation on the attainment of perfec-
tion through the adoration of women, according to the Kulāchāra
system. The MS. is incomplete, the first three chapters being
wanting.

Beginning. (द्वितीयपटलपर्यन्तं नास्ति । चतुर्थपटलात्)

श्रीपार्वत्युवाच । इतोऽधिकं महादेव सङ्क्षेपाच्छृणु यत्नतः ।

जातिविचारणं वाच सधवां विधवां विना ॥

दृढां वा दौवनेनान्तां कुत्सितां नास्ति वत्सल(?) ।

शक्तेर्दर्शनमात्रेण शान्तानान् महोत्सवम् ॥ इत्यतो विद्यते ॥

End.

कवचं वा तदर्द्धं वा तदर्द्धं वा महेश्वर ।

जानाति स गुरुः साक्षान् सत्समस्तसमोऽपि वा ॥

इति निगमसूत्रायां सार्वतीश्वरसंवादे पञ्चविंशतितमः पटलः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । अत्र सर्वत्र नायिकासाधनव्यवस्था, तन्मन्त्राणि च विद्यन्ते ।

No. 700. अद्वैतामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 14—15 on a page. Extent, 776 ślokas. Character, Nāgara. Dated S. 1807. Place of deposit, Mānakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Mis'ra. Appearance, old. Verse. Correct.

Advaitāmṛita. The preeminence of the Vidānta as a means of salvation. By Jagannātha Sarasvatī, disciple of Harihara Sarasvatī. The subject of the work is treated in the form of a dialogue. Vivekās'rama Yāti, or the saint of the hermitage of dispassion, in course of his search for a peaceful hermitage, encounters Chittavrittī, (mind), who calls herself his elder sister, and enters into conversation on the subject of salvation. The work is divided into five kavala or mouthfuls of nectar. Contents: I introduction. II Ātma defined, its character. The power of the Godāvāri, and other rivers to afford salvation; the story of Andhaka. III Proofs of the felicitous character of the soul. IV. Impermanence of worldly pleasures, and nonduality of the soul. V. The difference between spirit, and matter; a quotation on the subject from the Chhāndogya Upanishad. Dr. Hall states (Contributions, p. 14) that the work "purports to have been written for the use of one Vivekāsrama;" that personage, however, is entirely imaginary, and plays the part of the tutor and not the taught.

Beginning. हरिहरसरस्वती यद्गुरोः परमहंसानां ।

स जगन्नाथपदोत्तरसरस्वतीशब्दसंवेद्यः ॥ १ ॥

कर्मादिकृष्णालङ्कारं सारं वेदान्तवारिधेः ।

रचयत्यमलं ग्रन्थमद्वैतामृतसञ्ज्ञकं ॥ २ ॥

आसीत् यतिवरः कश्चिद् विवेकाग्रमसञ्ज्ञकः ।

यत्प्रसादेन बहवो मुक्तिमार्गमुपागताः ॥ ३ ॥

End. जिताहारो जितक्रोधो जगन्नाथसरस्वती ।

तेनायं रचितो ग्रन्थो अद्वैतामृतसञ्ज्ञकः ॥

एतस्य कवलान् पञ्चाशन्नोद्गादवतां गताः ।

अमृतत्वं प्रयान्त्याशु विबुधा यतिसत्तमाः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यहरिहरसरस्वतीप्रियशिष्यश्रीजगन्नाथसरस्वतीविरचिताद्वैतामृते पञ्चमः कवलः समाप्तः ॥

विषयः । अध्यात्मविद्याभ्यासः ।

No. 701. प्रवासकृत्यम् ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 160 s/lokas. Character, Nāgara. Date of compilation, S. 1663; that of MS. S. 1739. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Correct.

Pravāsakṛitya. The duties of a Sāgnika Brāhmaṇa, driven to a foreign country for the sake of earning a livelihood or other cause. By Gaṅgādhara, son of Rāmachandra.

Beginning. स्वप्रकाशविमर्शाख्यबीजाङ्कुरलतां पराम् ।

शृङ्गाटपीठनिलयां ब्रह्मानन्दमयीं नुमः ॥

धनार्जने तथापन्नौ प्रवासे समुपस्थिते ।

अग्नेर्भारं प्रतिष्ठाप्य पलप्राप्त्युच्चैर्धर्मावित् ॥

प्रवसेद्विधिना सम्यक् तत्र कृत्यमिहोच्यते ।—इत्यादि ।

End. यदत्र सौष्ठवं किञ्चित् तद्गुरोरेव केवलम् ।

यदत्रसौष्ठवं किञ्चित् तन्ममैव गुरोर्न हि ॥ ४८ ॥

संवत् षोडशके त्रिषष्टिसमये वासन्तिके माघे

पूर्णाब्दे रविवसरे दृष्यते मार्गशुद्धके मण्डले ।

श्रीमद्गुरुर्मण्डले द्विजयुते श्रीसप्तमीर्थे शुभे

श्रीमत्पाठकरामचन्द्रतनयो गङ्गाधरोऽलोलिखत् ॥ ४९ ॥

- Colophon. इति श्रीमन्महायाज्ञिकदीक्षितहरिशङ्करानुगतश्रीमन्महायाज्ञिकपाठकरामचन्द्र-
सूनुगङ्गाधरविरचितं प्रवासकृत्यं समाप्तम् ।
विषयः । धनार्जनार्थं आपत्तौ च प्रवासे सम्पत्स्थिते, तत्र साग्निककर्तव्यकृत्यकथनं ।

No. 702 अच्चावाकप्रयोगः ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 38. Lines, 12 on a page. Extent, 750 ślokas. Character, Nāgara. Date, S. 1793. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Achchhāvāka Prayoga. Directions for the performance of the Achchhāvāka rite, which constitutes a part of the Dvādas'ūha sacrifice. By the Yājñika Raghunātha, son of Rudra Bhaṭṭa.

Beginning. अथवा द्वादशाहस्याच्चावाकप्रयोग उच्यते । तस्य सर्वमग्निष्टोमवत् । द्वादश
दीक्षा । द्वादशोपसदः । द्वादश सुत्याः । एवं षट्त्रिंशद्दक्षो वा एष यद् द्वाद-
शाहः ।—इत्यादि ।

End. अरङ्गमाम ते वयमरङ्गमाम ते वयोऽश्नेऽमावाये अग्निमिन्धतेत्यादि समान-
मुक्त्यम् । येषोऽद्रोऽस्य राजाऽवौ सौम० । इति द्वितीयः पर्यायः । समाप्तो
दयनीयातिरावः ।

Colophon. इति श्रीमद्याचितोपनामकश्रीवद्रभट्टात्मजयाज्ञिकरघुनाथेन द्वादशाहस्याच्चा-
वाकप्रयोगो विरचितः ।

विषयः । द्वादशाहोपनामः सवनमाध्यान्दिनसवनादिकर्मानुष्ठानविधिः ।

No. 703. आशौचकाण्डः ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches. Folia, 36. Lines, 11 on a page. Extent, 1000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A'sauchakāṇḍa. Rules regarding mourning among the different castes. This is a chapter of a great, but scarce, work on the Smṛiti,

called the *Dinakaradyota*. It was commenced by Divákara Bhaṭṭa, son of Rámakrishṇa and grandson of Náráyana, and completed by his son Vis'ves'vara *alias* Gágá Bhaṭṭa.

Beginning. सारं यच्छ्रुतिशिरसामगोचरं यन्मनोवचसाम् ।

तत् कौश्या वचसां शिक्षापानं मद्यो वन्दे ॥ १ ॥

मीमांसिकधुरन्धरः श्रुतिधरो न्यायेपि वागीश्वरः

साहित्यामृतसागरः सुजनतावलीरसालद्रुमः ।

यं विद्वन्मणिशेखरो दिनकरः प्रासूत विश्वेश्वरं

तेनाशौचनिबन्धनो दिनकरोद्योतोऽधुना पूर्यते ॥ २ ॥

End. अथापद्य समाध्यक्षनिवहानन्ददायिनी ।

शिवश्च त्रपतेभूयाश्चिद्वदुसणिदीपिका ॥

Colophon. इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाणिक्यमरीचिमञ्जरीपुञ्जपिञ्जरितपदद्वन्द्वारविन्दश्रीना-
रायणभट्टस्वरिखनुरामकृष्णभट्टात्मजभट्टदिनकरतनयगामभट्टापरनामकविश्वेश्व-
रभट्टपरिपूरिते दिनकरोद्योते आशौचकाण्डे द्रव्यशुद्धिविचारः शुद्ध्युद्योतः
समाप्तः ।

विषयः । आशौचपदार्थनिरूपणं । वर्णाशौचातिश्रान्ताशौचानुगमनाशौचादिविविधस्य-
ताशौचविषयकव्यवस्थाकथनं ।

No. 704. छन्दोगमन्त्रपाठः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia 12. Lines, 9 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chhándoya-mantrapáṭha. A collection of the Sāma Vedic mantras required to be recited at the Vrashotsarga ceremony.

Beginning. देव सवितः प्रसुवं यज्ञ प्रसुव यज्ञपतिं भगाय दिव्यो गन्धर्वः केतपूः केतं नः
पुनातु वाचस्यतिर्वाचं नः खदतु ॥ १ ॥—

End. माता रुद्राणां दुहिता वस्त्रवस्त्रनां खसादित्यानामस्तस्य नाभिः ।

प्रण वाच चिकितुषे जनाय मागामनागामदितिं वधिष्ठ ॥ अमूमत्सृजत ।

Colophon. इति छन्दोगमन्त्रपाठः समाप्तः ।

विषयः । दृषोत्सर्गे पठनीयाः छन्दोगमन्त्राः । अत्र चतुर्दशखण्डाः सन्ति । तत्र तृतीय-
खण्डो न मिलति ।

No. 705. वैयाकरणसिद्धान्तरत्नाकरः ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 99. Lines 11 on a page. Extent, 3275 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vaiyākaraṇa siddhānta ratnākara. A commentary on the grammar called the *Siddhānta Kaumudī*. By Rāmakṛishṇa Bhaṭṭa. The MS. is incomplete, and contains only a portion of *Subānta* or declension.

Beginning. विश्वेशं सच्चिदानन्दं लक्ष्मीकान्तमजं विभुम् ।

प्रणम्याय मुनीन्मत्वा पाणिन्यादींस्तथागुरुन् ॥ १ ॥

वेदशास्त्रार्थनिष्णातं तातं तिरुमल्लाभिषम् ।

शेषाशेषार्थसिद्धान्तकौमुदीमतिगङ्गराम् ॥ २ ॥

आचिख्यासुर्विधास्येहं रामकृष्णे यथागमम् ।

वैयाकरणसिद्धान्तरत्नाकरमिमं सुधीः ॥ ३ ॥

End.

(यतः खण्डितं, तच्छेषो लिख्यते,) अस्ये इत्यस्यां दृशायां प्रवृत्तायाः पदसञ्ज्ञाया लुप्तप्रकृतिके प्रत्यये एकदेशविकृतन्यायेन प्रवृत्तौ अत्यभावादिति सङ्क्षेपः ।

विषयः । सिद्धान्तकौमुदीआख्या सुबन्तारम्भस्थादेशप्रत्यययोरितिस्वरूपपर्यन्ता ।

No. 706. पद्धतिसङ्ग्रहः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 108. Lines, 8 on a page. Extent, 1900 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Paddhati-saṅgraha. A collection of manuals for the performance of Smṛiti rites. By Bhartrihari Yogindra.

Beginning. दिक्कालाद्यनवच्छिन्नानन्तचिन्मात्रमूर्त्तये ।

स्नानभूत्यैकमानाय नमः शान्ताय तेजसे ॥ १ ॥

बोद्धारो मत्वरयस्ताः प्रभविस्त्वयदूषिताः ।

अनेषोपहृताद्यान्ते जोषे मन्ये सुभाषितम् ॥ २ ॥ अत्रपद्धतिरच्यते ।

End. (यतः खण्डितं तच्छेषो लिख्यते) अस्मिन् संवत्सरे अस्माकं देशे तावद् वरुणः(?) नास्ति । शस्यादिकमधिकमधिकप्रकारेण ।

विषयः । अस्मिन् ग्रन्थे अन्न-विद्वत्-ब्रह्म-वैद्य-सुजन-धैर्य-शील-दैव-शृङ्गार-सम्भोग-सुविरक्त-वसन्ताद्यर्तु-वर्षा-वैराग्य-दृष्ट्या-याज्ञा-दैव्य-कालमहिमा-शीर्वादेश्वरसु-ति-संसार-चतुर्थ्युधर्म विप्रप्रशंसा-कविप्रशंसा-विद्याप्रशंसा-भाग्य-सज्जन-दुर्ज-नान्यापदेश-सत्यकृतिविधिप्रभाव-याचक-लाघव-कुपव-धनिक-दरिद्र-परोप-कार-दत्तवस्तु-देश-काल-स्वर्ग-नरक-लोभ-नीतिप्रभृतिविधिषट्पदार्थवर्णनविष-यकपद्यसङ्गच्छास्ति ।

No. 707. स्कन्दपुराणीयपातालखण्डः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 151. Lines, 9 on a page. Extent, 3000 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1799 Sk. 1664. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Skandapurāṇiya Pātāla-khaṇḍa. This name is taken from the colophon of the MS., but it is evidently incorrect. According to the Nārada Purāṇa, the Skanda Purāṇa embraces seven khaṇḍas, viz., 1, Māhes'vara; 2, Vaishṇava; 3, Brahma; 4, Kās'ī; 5, Avanti; 6, Nāgara; and 7, Prabhāsa, and none of these includes the subjects treated of in this work. The Padma Purāṇa has a Pātāla-khaṇḍa, but it treats principally of the history of Rāma and of his ancestors, as given in the Raghuvaṇśa, and devotes a great portion of its space to a detailed description of Rāma's horse-sacrifice; whereas this work, although beginning with a eulogium on Rāma's house, notices Rāma but casually, and has nothing to say about his horse-sacrifice. What the correct name of the work is, I cannot ascertain. The contents of the Purāṇas given in the Nārada Purāṇa, do not shew that any part of the Purāṇas treats of the Dharmāranya Kshetra, the principal subject of the work under notice, and I am, therefore, driven to the conclusion that it is either spurious, or an episode of one of the Upapurāṇas, the contents of which are not on record. The MS. includes 32 chapters as follow: 1, Enquiry about the Dharmāranya tīrtha. 2, Origin of its name. 3, Yama performs a penance at the place. 4, Vardhanī, a heavenly courtesan, sent to disturb the penance, and its consequences. 5, Duties of the inhabitants

of Dharmāranya. 6, Srāddha to be performed at a well there. 7, Origin of Brahmā, and the creation of the universe by him. 8, Atreya, Vas'ishṭha and other Gotras and Pravavas. 9, Story of a marriage between a banker of Dharmāranya with a Gandarva nymph. 10, Dedication of a temple to Dharmes'vara by Vishṇu to overcome a Rákshasa who infested Dharmāranya. 11, Assignment of the southern gate of the temple to the protection of Gaṇes'a. 12, The dedication of a temple to Vakulārka. 13, Penance by Hayagriva to beautify his equine face. 14, Story of Hayagriva. 15, Temple of A'nandā Devī. 16, Praise of Śrímātrī Devī. 17, Story of Karnāṭa, a Daitya. 18, Praise of Indres'vara, and Jayantes'vara. 19, The sacred pools of Dharmāranya described. 20, Genealogy of Bhāṭṭārikā, Chhatrá, and Ambikā. 21, The celestial guards of Dharmāranya. 22, Investment of the place by Daityas. 23, Anecdotes of Rāma, and his pilgrimages. 25, Rāma requested by the Devī to repair the sacred temples of the place. 26, Land grants by Rāma recorded on copper plates. 27, Sacrifices performed by Rāma at the place. 28, Characteristics of the Kāli Yuga, and anecdotes of Kumārāpāla. 29, Resumption of lands granted to Brahmanas by Rāma, and Hanumana's imprecations on the subject. 30, The aforesaid resumed lands restored. 31, Disputes among the donees. 32, Account of the donees, and who they were in their former births; merit of hearing this Purāṇa.

Beginning. जयति रघुवंशतिलकः कौशल्याहृदयनन्दनो रामः ।

दशवदननिघनकारी दाशरथिः पुण्डरीकाक्षः ॥ १ ॥

धन्यायेथा दशरथद्वयः सा च मातापि धन्या

धन्या वंशे रघुकुलभवो यत्र रामावतारः ।

धन्या वाणी कविवरमुखे रामनामप्रपन्ना धन्या

लोकः प्रतिदिनमसौ रामदत्तं शृणोति ॥ २ ॥

नैमिषेऽनिमिषक्षेत्रे ऋषयः शौनकादयः ।

सर्वं स्वर्गाय लोकाय सहस्रसममासत ॥ ३ ॥

एकदा स्वतसायानं दृष्ट्वा तं शौनकादयः ।

परं हर्षसमाविष्टाः पपुर्नैकैकचेतसा ॥ ४ ॥

चित्राः श्रोतुं कथासुत्र परिवव्रुस्तपस्विनः ।

अथ तेषूपविष्टेषु तपस्विषु महात्मसु ॥ ५ ॥

निर्दिष्टमासनं भजे विनयाञ्जैर्महर्षिणः ।

सुखासीननतस्तं च विश्रान्तमुपलब्ध च ॥ ६ ॥

अथाष्टचंखे ऋषयः काश्चित् प्राप्तावयन् कथाः ।
 पुराणमखिलं तात पुरातेऽधीतवान् पिता ॥ ७ ॥
 कञ्चित् त्वमपि तत्सर्वमधीषे लौमहर्षणे ।
 कथयस्व कथां स्मृतं पुण्यां पापतिहृदनीम् ॥ ८ ॥
 इदमाख्यानकं सर्वं कथितं पाण्डुनन्दन ।
 यच्छ्रुत्वा गोसहस्रस्य फलं प्राप्नोति मानवः ॥
 अपुत्रो लभते पुत्रान् निर्धनो धनवान् भवेत् ।
 रोगी रोगात् प्रमुच्येत बद्धो मुच्येत बन्धनात् ॥
 विद्यार्थी लभते विद्यामुत्तमां कर्मसाधनीन् ।
 तीर्थयात्राफलं तस्य कोटिकन्याफलं भवेत् ॥ ८३ ॥
 यः शृणोति नरो भक्त्या नारी वाथ नृपोत्तम ।
 निरयं नैव पश्येत् स एकोत्तराक्षतैः सह ॥ ८४ ॥
 शुभे देशे निवेश्याथ लौमवस्त्रादिभिर्यथा ।
 पुराणपुस्तकं राजन् प्रयतः श्रित्सम्मतः ॥ ८५ ॥
 अर्चयच्च यथान्यार्थं गन्धमाल्यैः शृणुक् शृणुक् ।
 समाप्तौ नृप ग्रन्थस्य वाचकस्यानुपजनम् ॥ ८६ ॥
 दानादिभिर्विधान्यायं सम्पूर्णफलहेतवे ।
 मुद्रिकाकुण्डले चैव ब्रह्मस्त्रं च हिरण्यम् ॥ ८७ ॥
 वस्त्राणि च विचित्राणि गन्धमाल्यानुलेपनम् ।
 देववत् पूजनं कृत्वा गाढदयान्ययस्त्रिनीम् ॥ ८८ ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे पातालखण्डे धर्मारण्यं समाप्तम् ।

विषयः । अत्र द्वाविंशदध्यायाः सन्ति । तत्र १, अध्याये धर्मारण्यकथाकथनविषयको
 स्मृतनारदादिप्रसङ्गः, धर्मारण्यकथाप्रसङ्गप्रोद्घाटनं च । २, धर्मारण्यस्य
 वर्णनं, तस्य साहाय्यकथनं, धर्मारण्यनामार्थकथनं च । ३, धर्मारण्ये धर्म-
 राजस्य तपश्चरणं, धर्मराजतपोभीतब्रह्मादिदेवकृता महादेवस्तुतिः, धर्मराज-
 तपोविघ्नकरणाय इन्द्रकर्तृकाप्सरःप्रेषणं, वीणादस्ताया भूषिताया वर्द्धनोनाम्ना
 अप्सरसे धर्मराजं प्रति गमनं, स्त्रीसाहाय्यवर्णनादि च । ४, वर्द्धन्यप्सरोय-
 मसंवादः, धर्मराजस्य पुनस्तपः, महादेवाद् धर्मस्य वरप्राप्तिः, धर्मकृतमहादेव-
 स्तुतिः, धर्मारण्यसाहाय्यनादि च । ५, धर्मारण्यनिवासिजनकर्तव्यम् । ६, धर्म-
 वाप्यां आदस्य कर्तव्यता, युगधर्मकथनादि च । ७, ब्रह्मण उत्पत्तिः, तत्कृत-
 खट्विष । ८, विष्णुना सह देवतासंवादः, आत्रेयवशिष्ठकौशिकादिगोत्राणां

तत्प्रवरादीनाञ्चेति । ९, विश्वावसुगन्धर्वकन्यानां धर्मारण्यस्यवणिग्भिः सह विवाहः । १०, लोलजिह्वाक्षनाम्ना रक्षसा धर्मारण्ये उपद्रवे कृते देवप्रार्थितेन विष्णुना तच्छान्तिः कृता, अतस्तत्र सत्यमन्दिरे धर्मेश्वरसंस्थापनं कृतमिति वृत्तान्तेति । ११, सत्यमन्दिररक्षार्थं दक्षिणद्वारे गणेशस्थापनं । १२, सत्यमन्दिरपश्चिमे वकुलार्कस्थापनं रविकुण्डोत्पत्त्यादि च । १३, हयग्रीवदेवस्य हयमुखस्य रमणीयतासिद्ध्यर्थं धर्मारण्ये तपस्वरणं, हयमुखोत्पत्तिवृत्तान्तादिकथनञ्च । १४, हयग्रीवोपाख्यानं । १५, राक्षसादिभयनाशार्थमानन्दादेवीस्थापनं । १६, श्रीमालदेवीमाहात्म्यकथनादि । १७, कर्णाटकनामदैत्योपाख्यानं, देविकर्तृकदैत्यवधादि च । १८, इन्द्रेश्वरजयन्तेश्वरमहिमावर्णनादि । १९, धर्मारण्यस्थिततीर्थधराक्षेत्रतीर्थवर्णनादि । २०, भट्टारिकाच्छास्त्रिकादिकुलदेवीनां गोत्रप्रवरकथनं । २१, धर्मारण्यदिग्देवतास्थापनं । २२, देवासुरयुद्धे, देवपराजयः, धर्मारण्यब्राह्मणादीनां पलायनं, धर्मारण्ये लोहासुरादिदैत्यप्रवेशकथनादि च । २३, रामचरित्रवर्णनं । २४, रामस्य तीर्थयात्रा, तत्तत्तीर्थस्नानफलकथनादि च । २५, धर्मारण्यस्वदेवमन्दिरादिजीर्णोद्धारकरणार्थं रामं प्रति देवीप्रेरणादि । २६, तावपचे धर्मशासनपत्रलेखनादि । २७, धर्मारण्ये रामकर्तृकं दानयज्ञादिकरणं । २८, कलिधर्मकथनं रामदत्तब्रह्मस्वरूपेणोद्यतेन कुमारपालेन राज्ञा सह विप्रसंभाषणं, सेतुबन्धे विप्रगमनं, तत्र हनूमदागमनं हनूमद्विजभाषणादि च । २९, ब्राह्मणवृत्त्युद्धारार्थं हनूमत्कर्तृकोपायादिकरणं । ३०, ब्राह्मणवृत्तिप्राप्तिः । ३१, रामदत्तवृत्तिभोगिब्राह्मणानां परस्परविरोधोत्पत्तिकथनादि । ३२, तेषां द्विजानां भूतवृत्तान्तकथनं एतदुग्रन्यत्रवर्णादिफलकथनञ्च ।

No. 708. कुण्डार्कमरोचिमाला ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 18. Lines, 10 on a page. Extent, 360 ślokaś. Character, Nāgra. Date, S. 1885. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Kuṇḍārka-marīchimdālā. A commentary on a metrical treatise on the construction of ten kinds of fire altars. The text is by S'aṅkara son of Nīlakaṇṭha, and the commentary by Raghuvīra, son of Viṭṭhala of the clan Kṛishṇātri.

Beginning. कृष्णचित्रमोचोद्भववृषसिन्धोः समुद्रतो विट्ठलपूर्णचन्द्रः ।

तस्यात्मजः श्रीरघुवीरसञ्जः करोति कुण्डार्कमरीचिमालाम् ॥

अथ भगवान् श्रीभट्टनोलकण्डसुतो भट्टशङ्करनामानुपपत्तिप्रधानं सुकरोपायश्च
कुण्डप्रकाशकं ग्रन्थमाविष्कर्तुं प्रतिजानीते ।

भास्वन्तं नीलकण्ठं पितरमनुसरच्छङ्करो वन्ति कुण्डं

भू१द्ग२श्च३४५६७८९१० दशशतहवनान्तदशघ्नेतरे स्यात् ।

हस्तः स्यादूर्ध्वबाहोः प्रपदगमखिनः पञ्चमोऽंशोऽङ्गुलं त-

त्सिद्धं शस्तद्गजांशो यव उरगलवसस्य यूकाष्टलोचा ॥ १ ॥

भास्वन्तं कीटष्टङ्गन्यायेन ध्यानवलाङ्गास्त्रावप्राप्तं कुण्डं दशविध साङ्गोपाङ्गमित्य-
र्याद् ज्ञेयम् ।

End.

उपसंहरति । व्यासदोषमिति भवदलङ्करोनैकण्डरिति (?) । दशविधकुण्ड-
प्रकृतिव्यासानामेकहस्तद्विहस्तादिमानभेदेन प्रत्येकं दशविद्यानां तथा दोषां
वाङ्मनां शतसङ्ख्यानामित्यनेन प्रकारेण मितिप्रमाणम् । भट्टशङ्करनामा श्रीमन्नी-
लकण्डसुतः अवदत् उक्तवान् । न परैरवगाहिता स्फुटं कुण्डाक निखिलशङ्करी
कृतिः । विष्टता रघुवीरदीक्षितैः कुतुकादेव न कामकाम्यया ॥

Colophon. इति कुण्डार्कटीका समाप्ता ।

ॐ अद्योऽर्थं गायत्रीपुरस्सरणहवनोपयोगिकुण्डमण्डपनिर्माणं कर्तुं गणेश-
कूर्मशेषवसुधाविश्वकर्मद्विजपूजनं भूम्यर्चनानि करिष्ये । निर्विघ्नसिद्ध्यर्थं
गणपतिपूजनं खस्तिपुण्याहवाचनं कर्हिष्ये । ततः गणपत्यादयः प्रोयन्तामिति
विशेषः । मन्त्रः,

आगच्छ सर्वकल्याणि वसुधे लोकधारिणि ।

उद्धृतासि वराहेण सशैलवनकानना ॥

मण्डपं कारयामस्य लवदूर्द्धं शुभलक्षणम् ।

गृह्णाणार्घ्यं मया दत्तं प्रसन्ना शुभदा भव ॥ (इतः परं पाठो नास्ति ।)

विषयः ।

दशविधोऽमकुण्डनिर्माणप्रकारोद्योतकस्य शङ्करभट्टकृतस्य कुण्डार्कनामग्रन्थस्य
व्याख्यानं ।

No. 709. उपाङ्गललितापूजनं, ललिताकल्योक्तं ।

Substance, country paper, 7 $\frac{3}{4}$ X 4 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 7 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Upāṅgalalitā-pūjana. Directions for the adoration of Upāṅgalalitā, a form of Durgā. Founded on the *Lalitākālpa*.

Beginning. अथोपाङ्गललितापूजनं । तच्चादौ प्रातःस्नानादिकं विधाय वनस्थितिं प्रार्थयेत् ।

आयुर्वलं यशोवर्चः प्रजापशुवस्त्रं च ।

ब्रह्म प्रजाश्च भेषाश्च तन्ने धेहि वनस्थते ॥ इति वनस्थतिप्रार्थना ।—इत्यादि ।

End.

व्रतमेतत्तु यः कुर्यात्पुत्रवान् धनवान् भवेत् ।

विद्यावान् रोगनिर्मुक्तः सुखी भोगी च जायते ॥ ९ ॥

सौभाग्यं लभते नित्यं स्त्रीकन्याव्रतमुत्तमं ।

विजयं पुष्टिमरोगं यच्चान्यदपि काङ्क्षितम् ॥ १० ॥

तत्सर्वं समवाप्नोति महादेव्याः प्रसादतः ।

इत्येतद् व्रतमाख्यातं सेतिहासं सद्धर्षयः ।

शृण्वन् पश्यन्नेवो भक्त्या नित्यं सुखमवाप्नुयात् ॥ ११ ॥

Colophon. इति उपाङ्गललितापूजनं समाप्तम् ।

विषयः । उपाङ्गललिताया व्रताङ्गीभूतपूजनस्य व्रतकथायाश्च कथनं ।

No. 710. सप्तपाकयज्ञशेषः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 65. Lines, 10 on a page. Extent, 1600 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Saptapākayajña-s'esha. This work is divided into four chapters or *Prasnas*, each comprising from 18 to 23 sections or *adhyāyas*. The sections are generally very short, and give very brief descriptions of matters, apparently, with a view to supply omissions in some original work. From the repeated use of the words *examāha bhagavān Bodhāyana*, both at the ends of sections and in other parts, it would seem that the work is a supplement or *pariśiṣṭa* to the Sūtras of Bodhāyana, by a pupil of his. But looking to its contents, which are of a most miscellaneous character, including almost all the Grihya domestic rites, as also various acts and expiations on particular sacred days, rules regarding domestic economy, and adorations to different divinities, such as are nowhere mentioned in the Grihya Sūtra of Bodhāyana,

and do not form parts of Grihya rituals, and bearing in mind that the work is written in the Sūtra style, I am disposed to think that it is a *Samaya-chārīka Dharma Sūtra*. Its name, as given above, is not the right one, as it has been obviously formed by putting together the two principal words of the first sentence *athātaḥ sapṭapākayajñān uktam, tats'esham vyākhyāsyāma*. The colophon gives no name, nor is there any at the beginning. Contents: arrangement of altars; making of altars; sand for altars; spreading of kús'a grass on altars; articles required for the Sarvadarvi homa; presiding divinities of auspicious days; addresses to Bráhmans on such days; piercing of the lobes of the ears on the 7th or 8th month after birth; duties on the day on which the natal constellation presides; certain Vedic mantras for the preservation of children; charity to beggars; rites for assuaging adverse supernatural influences on a house; ceremony for the welfare of elephants; coronation; ceremonial bathing for longevity; rites after conception; do. after birth; homa for getting children; duties on the 7th of the waxing moon in Mágha; adoption of children; investiture of Bráhmans with the sacrificial thread; do. of Kshatriyas and Vaisyas; offering of rice to crows and to the fire; investiture for emasculated, deaf and dumb persons; worship of the As'vattha tree; establishing of a figure of Vishṇu; daily worship of ditto; bathing of ditto; establishing of a figure of Rudra; daily worship of ditto; bathing, &c., of ditto; establishment of gods; adoration of the śhṭa-devatā in effigy, or in water, worship through the Gáyatri; worship of Durgá; worship of Kálarátrī on certain specified days; worship of S'rí; worship of Sarasvatī; worship of Vishṇu on certain specified months; worship of the Sun on Sundays; do. of Jyeshṭhá and Kanishṭhá Devís; do. of Vináyaka; do. of gods on the day when the natal constellation is on the ascendant; expiatory rites meet when unfortunate accidents occur; do. on the birth of twins; do. for recovery from ill-health; duties on the full-moons of Ās'vina and Kártika; feeding of a thousand Bráhmans to overcome disease, or attack of devils; addresses to Bráhmans after feeding them; s'rāddha for one's ownself; expiation for death by accident; sacrifice of crows; minor balís; cremation and other funeral rites for one's ownself; offerings on the tenth day after death; rites with special prayers; use of water after calls of nature; washing of the face; Dars'a and Purnamása rites by persons who have not established the sacred

household fire; Agnihotra rite by persons having two wives; payment of debts to gods, men and manes; worship of Agni; duties of persons who have established the sacred household fire on the death of two wives; details of the mode of using fire borrowed from another; duties of Sannyāsis; funeral for Yatis; offering of durba grass to Vishṇu; Nāndimukha S'rāddha; annual s'rāddha; first anniversary s'rāddha.

Beginning. ॐ अथातः सप्तपाकयज्ञानामुक्तं तच्छेषं व्याख्यास्यामः । पवित्रकरणं प्रोक्षण-
संस्कारप्रणोताप्रणयनं सुक्वसमार्जनमिति दर्शपूर्णमासवतूष्णीमथाग्निं परिस्रोथं
दक्षिणेनाग्निमावाह्यत्यादि ।

End. अथैनामुपतिष्ठते ये समाना ये सजाता इति द्वाभ्यामुपस्थायैकं वा पात्र-
मसौ पितृभिः पितामहैः प्रपितामहैः सहेतवे तिलोदकं प्रदानमग्नौकरणमन्न-
प्रदाने यथार्थमूहेदासेचनेन सपिण्डो व्याख्यातः । समाप्तश्च चतुर्थः प्रश्नः ।
संवत्सरे सपिण्डोकरणं । एकादशे मासि संवत्सरे सपिण्डोकरणम् । अथैकोदिष्टेषु ।
अथातो नान्दोमुखं । अथातो कुतोङ्कुरार्पणविधिं (?) । अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ।
अथातः कपिलसग्न्यासविधिं । अथप आहिताग्निः (?) । अथ गृहस्थस्यो-
पासनं । अथातो लौकिकोपासनविधिं । अथ वै भवति जायमानो वै । अथ
यदि गृहस्थस्य द्वे भार्ये विन्देत । कथमु खल्वनादिमग्नेः (?) । अथ गृहस्थ-
स्यापासनपक्षासानजुहुवः । अथ वै भवत्यापो वै । अथात आचमनविधिं ।
अथातः काम्यविधिं । प्रकृतानुकृतिधर्मेपभोगः (?) । अथातो नृतबलिं ।
आकृतानुकृति-हरणानुकृति-धूर्त्तबलिं । इतः खण्डितम् ।

विषयः । आसादनसामग्र्यादिकथनं । स्थण्डिलविधिः । शिकतादोषकथनं । परि-
स्तरणविधिः । सर्वदेवीर्होमसामग्रीकथनादि । पुण्याहदेवताकथनं । पुण्याह-
वाचनं । सप्तमऽष्टमे वा मासि कर्णवेषविधिः । जन्मनक्षत्रे आगते कर्त्तव्य-
नक्षत्रहोमः । वेदमन्त्रविशेषैर्बालकस्य रक्षाकरणविधिः । ग्रहातिथ्यबलिकर्मो-
पहारादिकथनं । गृहशान्तिविधिः । गजशान्तिविशेषकथनं । राजाभिषेक
विधिः । शताभिषेकविधिः । गर्भाधानजातकर्मविधिः । प्रजार्थहोमः । माघ-
शुक्लसप्तम्यां कर्त्तव्यम् । दत्तकपुत्रविधिः । यज्ञोपवीतविधिः । राजन्यवैश्ययो-
रुपनयनविधिः । देवतार्चनबलिवैश्वदेवादिविधिः । षण्ढवधिरसूकानामुप-
नयनसंस्कारप्रकारः । अश्वत्यपूजनविधिः । विष्णुप्रतिष्ठाविधिः । महापुरुषा-
भिषेकस्य विष्णोरहरहःपरिचर्याविधिः । वेदोक्तमन्त्रविशेषैर्विष्णोः स्तूपनं ।
रुद्रप्रतिष्ठाविधिः । महादेवस्याहरहःपरिचर्याविधिः । रुद्रस्तूपनार्चनविधिः ।

विषयः ।

पुनः रुद्रस्य स्तुपनविधिः । पुनः प्रतिष्ठाकल्पकथनादि । प्रतिमायां जले स्थले वाऽपि खेष्टदेवतापूजनस्यावश्यकर्तव्यतोक्तिः । पूर्वोक्तकतिपयविधुल्लेखादि । व्याहृतिजपस्य तदङ्गस्य होमस्य च विधिः । मासि मासि छत्तिकानक्षत्रदिन दुर्गापूजनविधिः । आदित्यवारेङ्कारकवारे वा चतुर्थ्यामष्टम्यां चतुर्दश्यां वा भरण्यां छत्तिकायां वा कर्त्तव्यस्यापश्रुतिमहाकालरात्र्याद्याख्यदेवीपूजनविधिः । शुक्लपञ्चम्यां पौर्णमास्यां वा श्रीपूजनविधिः । शुक्लत्रयोदश्यामुत्तराफल्गुनी-
नक्षत्रदिने वा पुष्पनक्षत्रदिने वा सरस्वतीपूजनविधिः । आषाढकार्तिक-
फाल्गुनशुक्लपक्षेषु द्वादश्यां विष्णुपूजनविधिः । रविवारे सूर्यपूजाविधिः । ज्येष्ठाकनिष्ठादेवीपूजनविधिः । मासि मासि चतुर्थ्यां शुक्लपक्षस्य पञ्चम्यां शुभफलप्राप्त्यर्थं विनायकपूजनविधिः । जन्मनक्षत्रदिवसे अपमृत्युजयार्थं देवपूजनविधिः । अशुभकरघटनाविशेषशान्तिः । यमकजन्मशान्तिः । आ-
रोग्यकामादीष्टिविधिः । कार्तिक्यां पौर्णमास्यां वाश्वयुज्यां कर्त्तव्यदृष्टोत्सर्गविधिः । आपूर्यमाणपक्षे पुण्ये नक्षत्रे जन्मनक्षत्रे ग्रहगृहीते व्याधिग्रस्ते वा सहस्रब्राह्मण-
भोजनादिविधिः । भोजनस्तुतिविधिः । जीवच्छादविधिः । अपघातमरण-
कर्त्तव्यनारायणबलिविधिः । वायुसबलिविधिः । पूर्वोक्तविषयोल्लेखादि । अनु-
हत्याद्याख्यबल्यादिविधिः । जीवतापि दहनप्रभृतिसपिण्डीकरणान्कर्मणः
कर्त्तव्यतोक्तिः । दशदिनेषु मृतबलिविधिः । ऊतानुहृतिधर्मोपभोगविधिः ।
काम्यकर्मविधिः । विष्ठात्यागे शौचविधिः । आचमनविधिः । अनाहिताग्नि-
दर्शपूर्णमासादिकथनं । गृहस्थोपास्यकर्मकथनं । अग्निहोत्रादिकर्मसु द्विभार्येण
कथनमुद्वेगं, तदुक्तिः । ऋणत्रयमोचनप्रकारः । अग्न्युपासनाविच्छेदे कर्त्तव्यं ।
आहिताग्नेर्भार्याद्वयमरणे कर्त्तव्यं । लौकिकाग्निग्रहणादिविधिः । कपिलसत्र्यास-
विशेषविधिः । प्रमीतयतिसंस्कारविधिः । विष्णवे दूर्वादङ्कुरार्पणादि-
विधिः । नान्दीमुखत्रादिविधिः । एकोद्दिष्टत्राज्ञादिविधिः । सपिण्डीकरण-
विधिसु ॥

No. 711. सूर्यादिपञ्चायतनप्रतिष्ठापद्धतिः ।

Substance, country paper, 8½ × 4 inches. Folia, 40. Lines, 7 on a page. Extent, 470 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1866. Place of deposit, Government of India. Appearance, new; the leaves quite fresh. Prose. Generally correct.

Súryádipañcháyatanapratishthá Paddhati. Guide to the rituals for the installation of Súrya, S'iva, Ganes'a, Durgá and Vishnu, in a temple or altar. By Divákara, son of Bháradvāja Mahádeva.

Beginning. इक्ष्वके शैवाः सन्यपर उदिताः शक्तिपरमा-

स्तोत्रेण शकेशः कतिचिदपरे वैष्णवतमाः ।

त एते मार्तण्डं प्रतिपरमुखेन स्तन उत

प्रयान्ति लामेवाखिलसुसरितो वारिधिमिव ॥

दिवाकरेण विदुषा प्रणम्य तरणिं परं ।

तन्यते सर्वदेवानां प्रतिष्ठापनपद्धतिः ॥

End.

ततः स्यष्टिंस्त्रातूर्वस्यामन्त्रपर्येषु ऊतशेषं दत्त्वा विश्वभुजे नमः, सर्वभुजे नमः,

आत्मभुजे नमः, परमात्मने नमः, इति चतुर्भिः प्रदक्षिणाः कृत्वा दण्डवन्नम-
स्कारश्च विधाय द्वादशब्राह्मणान् भोजयेदिति दिक् ।

उक्तमात्रं मया किञ्चिद् यद्युक्तं तन्महात्मभिः ।

अतो निरीक्षितयेयं प्रतिष्ठापनपद्धतिः ॥

Colophon. इति श्रीभारद्वाजमहादेवस्मृत्यनुदिवाकरकृता सूर्यादिपञ्चायतनप्रतिष्ठापद्धतिः
समाप्ता ।

विषयः । सूर्यमहादेवगणपतिदुर्गाविष्ण्वादिदेवप्रतिष्ठापनप्रकारकथनं ।

No. 712. वृत्तरत्नाकरसेतुः ।

Substance, country paper, 10 $\frac{1}{2}$ X 5 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Extent, 900 slokas. Character, Nágara. Date .? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, the leaves nearly new. Prose. Generally correct.

Vṛitta-ratnākaraśetu. A commentary on the Vṛitta-ratnākara, a short treatise or versification. By Haribhāshkara, son of Āpóji Bhaṭṭa, grandson of Hari Bhaṭṭa, and great grandson of Purusottama Bhaṭṭa. The work was compiled at Benares in the Samvat year 1733. The Vṛittaratnākara has been printed several times in Calcutta.

Beginning. टो० । प्रसूतुरन्धुपचुम्बितपद्मापङ्कजातजनिपङ्कजनोयम् ।

वयते किल जडापि च यस्मात्पादुषं तद्विहि(?) वाम नमामः ॥

श्रीगुरुन् पितरौ चापि नत्वा भास्करशर्मणा ।

दत्तरत्नाकरे सेतुर्यथाभिति विरचित ॥

ग्रन्थारम्भे यमशर्मधिकृत्य प्रवर्तते तत्प्रयोजनमिति गौतमसूत्रोक्तः, सप्रयाजनं शिवप्रणामरूपं मङ्गलं निर्विघ्नग्रन्थस्य सम्बन्धप्रयोजने श्लोकत्रयेणाह । सुख-
सन्तानेति ॥

End. टी० । अथमकेसरपुरीकृतवासादग्निहोत्रिकुलनीरधिचन्द्रात् ।

पुण्यपूर्वपुस्तोतमभङ्गादुद्भूय सुकृती हरिभट्टः ॥ १ ॥

वेदवाक्यनिचयावचयेन प्रोक्षितो विधिरिवेह बुधैर्धैः ।

लोकगीतविमलायतकीर्तिः सोऽपि सज्जनमर्णिर्यति स्म ॥ २ ॥

तस्मादुद्भूतकीर्तिः कृतसुकृतभरान्मन्ततन्तः स्वतन्तः

साधूनामग्रगण्यो गद्दलनविधौ मानवानां शरणः ।

काशीच्चेचाधिवासी हृतकठिनमहच्छुषड्गर्दभः

श्रीमानापाजिभट्टः सुरयजनरतः शुद्धधीराविरासीत् ॥ ३ ॥

सेतुसूतनयेन शैवनगरे सद्वृत्तरत्नाकरे

नेतुं भास्करशर्मणा विरचितः पारं बुधानां ग्रंथं ।

तेनायं समुरेन्द्रनिकरव्यालोलमौलिस्खल-

ञ्चञ्चन्द्रमरीचिरञ्जितपदो देवो रविः प्रीयताम् ॥ ४ ॥

नरीतुमचिरीकरं यदिह दत्तरत्नाकरं

महासुमनसामहं मननहेतुसेतुं जडः ।

हरेरिव भद्रोदधौ कपिनिबद्धसेतौ स्फुर-

न्नयन्तु महिमा गुरोश्चरयोः समुज्जृम्भते ॥ ५ ॥

अचिवक्त्रिहयभूमितवर्षे सद्दसन्तसमये मधुशुक्ले ।

आगतः प्रतिपदीह समाप्तिं सेतुरेष बुधसङ्क्रमुदेत् ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीमदग्निहोत्रिकुलतिलकायमानश्रीमदापाजीभट्टस्वरिखनुपराभिधान-
हरिभास्करविरचितो दत्तरत्नाकरसेतुः समाप्तिमगात् ॥

विषयः । दत्तरत्नाकरव्याख्यानं ।

No. 713. रत्नदीपकम् ।

Substance, country paper, 12 $\frac{3}{4}$ X 5 inches. Folia, 25. Lines, 9 on a page. Extent, 450 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1861. Place of deposit, Calcutta Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Ratnadīpaka. Influences of the planets under particular circumstances on the destiny of man. By Gaṇapati, disciple of Gopāla.

Beginning. सिद्धिशीगुरुगणपतिसारदाप्रसादाज्जयो मङ्गलाभ्युदयश्च ।

प्रणम्य सारदां देवीं गणेशं शिवनन्दनं ।

ब्रह्मविष्णुमहेशास्त्रं वक्षेहं जन्मजं फलम् ॥

विलोक्य नानामुनीनां मतानि सर्वार्थदं जन्मफलं प्रकाशं ।

नत्वा गुरोः पादयुग्मं मातुः करोमि रम्यं किलरत्नदीपं ॥

श्रीसद्वायकवानवंशविभवः श्रीरामसेवारतः

श्रीतस्मान्नैशिशेषधर्मनिरतो विद्याद्यावारिधिः ।

बुद्ध्या वै जितचन्द्रजोतयश्चो(?) विद्याजितो वाक्पतिः

कान्त्या वै जितचन्द्रमा भुवि तले गोपालनामा गुरुः ॥ २ ॥

तस्य प्रसादात् खलु रत्नदीपं वर्तते द्विजोयं किल नार्मदेयः ।

देवद्विजानां परिदासभूतः सौम्यात्मबुद्धिर्द्विजदेवभक्तः ॥ ४ ॥

अथ प्रवक्ष्याम्यथ वर्णभावमयं(?) स्वभावं खलु उच्चनीचं ।

सूर्यादिकानां गृहं वा कठोरं तेनैव भावेन नरो हि योज्यः ॥ ५ ॥

End.

एतत्पादपसङ्घिते खलुखगैः संसेवितया परं

दृष्टं वै खलु मानसोपरिगतो जातोऽथवा पङ्क्तुः ।

ऋक्षो वा विकलोऽवलम्बधरणो कृष्णोऽथ वाल्मियुतो (?)

खड्गो अङ्गुलिवर्जितो भवति वा वक्रोऽप्यपादोऽथवा ॥ ८ ॥

Colophon. इति श्रीगणपतिस्तुतेरत्नदीपके शुभमस्तु सिद्धिरस्तु (?) ।

विषयः ।

१ अध्याये, मङ्गलाचरणग्रन्थरचनाप्रतिज्ञादि । २, तन्वादिभावस्थितरवि-फलं । ३, तन्वादिभावस्थचन्द्रफलं । ४, तन्वादिभावस्थभौमफलं । ५, तन्वादिभावस्थबुधफलं । ६, तन्वादिभावस्थगुरुफलं । ७, तन्वादिभावस्थशुक्र-फलं । ८, तन्वादिभावस्थनिफलं । ९, तन्वादिभावस्थराहुफलं । १०, रवि-चन्द्ररविभौमादिद्विग्रहयोगफलं । ११, सूर्यचन्द्रभौमादित्रिग्रहयोगफलं । १२, चतुर्ग्रहयोगफलं । १३, राजयोगकथनं । १४, लाभदयोगकथनं । १५, सुखदयोगकथनं । १६, दारिद्र्ययोगकथनं । १७, रोगदयोगकथनं । १८, चौरयोगकथनं । १९, पापयोगकथनं । २०, २१, जातिभंशयोगतल्लक्षणकथ-नं । २२, काणयोगकथनं । २३, कुष्ठयोगकथनं च ।

No. 714. मत्तोपाख्यानम् ।

Substance, country paper, 13 × 5 inches. Folia, 79. Lines, 7 on a page. Extent, 1185 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, modern. Verse. Generally correct.

Satyopākhyāna. The MS. examined is incomplete, and embraces only a portion of the work (chapters 50 to 79), which has the distinctive title of *Rāmarahasya khaṇḍa*. Apparently the work is a compilation from one of the Purāṇas. The contents of the fragment examined are as follow : L. A musical entertainment in Vaikuṇṭha, laws of dancing, origin of the names of Rāma, Kṛishṇa, &c. LI. Birth and early life of S'itā, preparations for her marriage. LII. Festal hall of Janaka where many princes arrive in hopes of securing the hands of S'itā. LIII. Vis'vāmītra deputed to bring Rāma to the place. LIV. Rāma's arrival at the court of Janaka, LV. Janaka's hospitality to his guests. LVII. Rāma's breaking the monster bow. LVIII. Daśaratha's arrival at the court of Janaka. LIX. Reception given him. LXI. LX. Marriage of Rāma and Lakshmaṇa. Heavenly damsels pay their respects to the newly married couple. LXI. Rāma's return home. LXIII. His reception at Kośāla. LXIV. Nārada's interview with Rāma, LXIV. Reception of Sītā. LXVI. A feast given to Vas'istha and other sages by S'itā. LXVII. Rāma's cruise on the Sarayu. LXVIII. He visits Pāvakaśara, a sacred pool. A picnic there. LXIX. He is roused from his sleep. LXX. Sports with Guhaka. LXXI. A trip to the banks of the Manoramā River. LXXII. A visit to the temple of Vilvahari. LXXIII. A trip to the Ramaṇaka forest. LXXIV to LXXVIII. Rāma and S'itā's recreations. LXXIX. Description of Ayodhyā.

Beginning. शैनक उवाच । स्तुत स्तुत महाबुद्धे श्रीरामचरितं वद ।

यस्य श्रवणमात्रेण भवेन्मुक्तो न संशयः ॥

उत्पन्ना च कथं सीता साक्षाज्ज्योः क्षितेस्त्वलात् ।

कारणं वद मे विद्वन् रामेणोदाहिता पुनः ॥

End.

इदन्तु चरितं रम्यं सीताराघवयोः शुभम् ।

श्रुत्वा व्यासान्मथा तुभ्यं शैनकेदं प्रकीर्तितं ॥

घन्यं यशस्यमायुष्यं पुण्यं वंशविवर्द्धनं ।

सदैव शुद्धतां लोके मङ्गलप्रदमुत्तमं ॥

चतुर्वर्गप्रदं ह्येतच्छ्रोत्रं मुदकारकम् ।

यश्चेतच्छृणुयाद्वापि वाचयेद्वा समाहितः ॥

उभौ तौ सुखमेधेते व्यासवाक्यमिदं शुभं ।

वाचकस्य यथाशक्ति पूजां कुर्यान्महामनाः ॥

मङ्गलानि प्रजाभ्यस्तु हृषेभ्यस्तु सदैव हि ।

साधुगोविप्रभूमिभ्यः श्रीशे दिशतु मङ्गलम् ॥

Colophon. इति श्रीसत्योपाख्याने सूतशौनकसंवादे रामबालचरित्रे एकोनाशीः—
(इतः परं पाठो नास्ति।)

विषयः । ५० अध्याये, शौनकस्य सूतं प्रति श्रीरामचरित्रप्रश्नः, वैकुण्ठवर्णनं, महा-
लक्ष्म्या अग्रतो वासन्तिकाया अप्सरसो नर्तनं, नाट्यप्रशस्तिः, लक्ष्म्याः
सकाशात् तस्या अप्सरसो वरप्राप्तिः, भुवि अवतरिष्यमाणानां रामकृष्णादीनां
नामनिर्देशश्च । ५१, जनकयज्ञशालातो जानक्युत्तिविवरणं, अतर्कोर्णि-
माण्डव्याद्युत्तिविवरणं, जानक्या बाण्यलीलादिवर्णनं, सीताविवाहदाने चि-
न्तायुक्तं जनकं प्रति स्वप्ने महादेवोपदेशः, सीताखयम्बरसभानिर्माणदि,
तत्सभायां भूपादीनां समागमनं, सीतादर्शनजातभूपति-नानाचेष्टावर्णनञ्च ।
५२, धनुर्भङ्गार्थं गतानां भूमजां वैमुख्यकथनादि, रावणाय सीताप्रदान-
विषये प्रहस्यस्य जनकेन कथोपकथनञ्च । ५३, सीतावैवाहिकोत्सवे रामस्या-
नयनार्थं विश्वामित्रमुनेरयोध्यायां गमनादि, रामलक्ष्मणौ नीत्वा विश्वामित्रस्य
प्रत्यागमनादि, रामलक्ष्मणरूपलावणं दृष्ट्वा विश्वामित्रं प्रति पौरजनप्रश्लादि,
ताड्यकारूपवर्णनं, रामकर्तृकतद्वादि कथनञ्च । ५४, विश्वामित्रनिकटे जनक-
दूतागमनादि, रामपादरजःस्पर्शदृष्ट्यामोक्षः, सरामलक्ष्मणेन ऋषिदण्डेन
सञ्च विश्वामित्रस्य जनकालयगमनादि, परस्परं कुशलप्रश्नानन्तरं रामलक्ष्मणयो
रूपवेशादिवर्णनं, कस्यैव कुमारवित्यादिजनकप्रश्नस्य विश्वामित्रकर्तृकोत्तर-
दानादि च । ५५, रामादिसमागमे जनकस्य शिष्टाचारवाक्यादि । ५६,
भोजनार्थं निमन्त्रितस्य सरामलक्ष्मणमुनिदण्डस्य विश्वामित्रस्य जनकद्वे-
गमनं, रामलक्ष्मणवेशभूषादिवर्णनञ्च । ५७, धनुर्भङ्गोत्सववर्णनादि । ५८,
दशरथानयनार्थं दूतप्रेरणानन्तरं दशरथस्य जनकालये ससज्जमागमनादि ।
५९, दशरथानयनार्थं जनकस्य खपुराग्निर्गमनम्, उभयसमागमे परस्परं
यथाविहितशिष्टाचारकरणादि । ६०, रामलक्ष्मणादिविवाहोत्सववर्णनादि ।
६१, सीतासहितरामदर्शनार्थं ब्रह्माणादीनामागमनादि, जैतुकदानादि च ।

६२, रामलक्षणादिभिः सह दशरथस्य स्वपुत्र आगमनं । ६३, रामाद्यागमने
अयोध्यापुरवासिप्रभृतिस्तमङ्गलोत्पत्त्यनादि । ६४, इन्द्रप्रेषितनारदस्याप्सरः-
प्रभृतीनाञ्चायोध्यायामागमनं, रामस्य पुरतो नारदस्याप्सरसश्च नर्तनादिकथ-
नञ्च । ६५, पुरस्त्रीणां सीतादर्शनार्थमागमनं, रामसीतारक्ष्यकथावर्णनञ्च ।
६६, जानकीकृतपाकेन वशिष्ठादिद्विजादीनां भोजनं । ६७, रामलक्षणा-
दीनां सपरिवाराणां सैनिकादीनाञ्च सरथां नौकासु गमनादि । ६८, ततो
रामस्य सैनिकादिसहितस्य पार्वतीसरोदर्शनार्थगमनादि, रामादीनां वन-
विचारादिदृष्टान्तकथनं च । ६९, रामनिद्राभङ्गान्नर वनधमणादि । ७०,
रामादीनां गुहेन सह वनविचारादिदृष्टान्तकथनादि । ७१, मनोरमा-
नदीप्रदेशे रामादीनां गमनादि । ७२, रामादीनां विष्णुहरिसमीपे गमना-
दिदृष्टान्तकथनं । ७३, रामादीनां रमणकवनगमनादिदृष्टान्तकथनं । ७४,
७५, ७६, ७७, ७८, सीतारामयो रक्ष्यकेलिदृष्टान्तकथनं । ७९, अयोध्या-
वर्णनादि ॥

No. 715. वेदान्तविज्ञाननौका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 2—9 on a page.
Extent, 25 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Vedánta-vijñána-nauká. The essence of the Vedánta in nine stan-
zas. By Śaṅkara Āchárya.

Beginning. तपोयज्ञदानादिभिः शुद्धबुद्धिर्विरक्तो रूपदौ पदे तुच्छबुद्ध्या ।

परित्यज्य सर्वं यदाप्नोति तत्त्वं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ १ ॥

दयालुं गुहं ब्रह्मनिष्ठं प्रशान्तं समाराध्य भक्त्या विचार्यस्वरूपं ।

यदाप्नोति तत्त्वं निदिध्यास्य विद्वान् परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ २ ॥

दयानन्दरूपं प्रकाशस्वरूपं निरस्तप्रपञ्चं परिक्रिन्दशून्यं ।

अहं ब्रह्मविद्यैकगम्यं तुरीयं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ ३ ॥

End. स्वरूपानुसम्भानरूपां स्मृतिं यः पठेदादराद् भक्तिभावान्मनुष्यः ।

शृणोतीह वा नित्यसुयुक्तचित्तो भवेद् विष्णुरत्रैव वेदप्रमाणात् ॥ ९ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं वेदान्तविज्ञान-
नौकाख्यं प्रकरणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । ब्रह्मतत्त्वविषयकाः श्लोका एव ॥

No. 716. लघुशब्देन्दुशेखरं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 475. Lines, 10 on a page. Extent, 11520 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Laghus'abdendu-s'ekhara. A commentary on the *Siddhānta Kaumudī* of Bhaṭṭojī Dikshita. By Nāges'a, son of Ś'iva Bhaṭṭa and Satī Devī. The MS. is incomplete.

Beginning. पानञ्जले मन्त्राभाषे कृतमूरिपरित्रयः ।

शिवभट्टसुतो धीमान् सतीदेव्यास्तु गर्भजः ॥

याचकानां कल्पतरोररिकचञ्चताश्रनात् ।

शृङ्गवेरपुराधीशाद्रामतो लब्धजोविकः ॥

नत्वा फणीशं नागेशस्तनुतेऽर्थप्रकाशकं ।

सनोरमोमार्द्धदेहं लघुशब्देन्दुशेखरम् ॥

End. खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । सिद्धान्तकौमुदीस्थानां सव्यादिद्वन्द्वपर्यन्तानां प्रकरणानां व्याख्यानं । अत्र प्रायश्चित्तप्रकरणानां व्याख्यानं न सम्पूर्णं, पत्राण्यपि नैकतः क्रमशः संलग्नानि ।

No. 717. पद्यत्रयीव्याख्यानं, सटीकम् ।

Substance, country paper, $12\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 38. Lines, 14 on a page. Extent, 1400 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Padyatrayavyākhyāna. A dissertation in verse on the first three stanzas of the *Bhāgavata Purāna*, designed to establish the divinity of Kṛishṇa and the preeminence of the Bhakti doctrine. By Sadānanda. Attached to the text is a prose commentary by an unknown author.

Beginning. (टीका०) सकलरसनिवासं सर्वसौन्दर्यसारं मधुरमधुरमूर्तिं सर्वदा प्रेमगम्यम् ।

रतिमतिगतिशान्तिश्रीजयाशक्तिसेवं ब्रजपतिसुतमेकं कृष्णमेव श्रेयस्वम् ॥

श्रीमद्भागवताद्यपद्यत्रयीं व्याख्यातुकामो मङ्गलमाचरति ।

(मू०) नत्वा श्रीमाधवं भक्त्या सुखबोधाय सन्नृणाम् ।

श्रीमद्भागवते पद्यत्रयव्याख्यानं करोम्यहम् ॥

End.

(टीका०) पुमर्थ इति तत्प्रवृत्तिक्षये न पृथक् यतितयमिति अभिप्रायः ।

कृतं पद्यत्रयव्याख्यानं भगवति समर्पयति श्रीमदिति त्रिभिः ।

इति श्रीमन्मुकुन्दपदारविन्दरसाभिलाषिसदानन्दविरचितं पद्यत्रयीव्याख्यानं समाप्तिमगमत् ।

(मू०) श्रीमद्भागवतं पुराणमतुलं तस्याद्यपद्यत्रयं

सारांशो निखिलोऽत्र सूचित इतः काण्डत्रये सम्मतः ।

व्याख्यातं तत एतदेव विमलैः पद्यैरुदारक्षणे-

Colophon. रतेनैव हरिः कृपानिधिरसौ ग्रीणातु सङ्गतिदः ॥ ४५ ॥

विषयः । जन्माद्यस्येत्यादीनां भागवताद्यपद्यत्रयाणां पदैर्वाख्यानम् ।

No. 718 आत्मषट्कभाष्यटीका, वा ऐतरेयभाष्यटीका ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 57. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Correct.

Ātmashatka-bhāṣhya Tīkā. A gloss on S'aṅkara's commentary on the Aitareya Upanishad. By Abhinava-narāyaṇendra.

Beginning. ॐ आत्मा वा इदमित्यादिना केवलात्मविद्यारभस्यावसरं वक्तुं दत्तं कीर्त्तयति ।
परिसमाप्तमिति । इत्यादि ।

End. अवतु वक्तारमित्यभ्यासेऽध्यायपरिसमाप्त्यर्थो द्वितीयारण्यकपरिसमाप्त्यर्थश्च ।
हरिः ॐ ।

Colophon. इति श्रीमद्भिनवनारायणेन्द्रविरचितात्मषट्कभाष्यटीका समाप्ता ।

विषयः । ऐतरेयभाष्यतत्तत्स्थलार्थविवरणम् ॥

No. 719. तन्त्ररत्नम् ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 622. Lines, 11 on a page. Extent, 18,650 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tantra-ratna alias Tūp Tīkā. A commentary on the Mīmāṃsā Sūtras of Jaimini. By Pārtha sārathi Miśra. The MS. is imperfect, and contains only Chapters IV, V, VI, VII, IX and X of the work. This work, in common with four others, bears the generic name of *Vārtika*. Hall's *Contributions*, 170-180.

Beginning. (चतुर्थाध्यायस्य प्रथमपत्रं नास्ति, द्वितीयपत्रस्यादौ लिखितं, यथा—)
र्थ इति वेदितव्यं । पदाङ्के इत्येवमादिष्वप्येवं योज्यमित्यादि ।

End. (दशमाध्यायस्य शेषवाक्यं, यथा—)
श्रूयते यस्त्वसौ कालः सौगमेतस्य कर्मणः ।
स च तत्रापि नापेता यत्राग्रेयोऽस्ति केवलः ॥
तस्मान् तत्राप्यवैगुण्याद्वाधो नोपांशुकर्मणः ॥

Colophon. इति औपार्थसारथिमिश्रविरचिते तन्त्ररत्ने दशमाध्यायस्याष्टमः पादः ।
समाप्नो दशमः ।

विषयः । जैमिनीयमीमांसासूत्रार्थविवरणं । मूलसूत्रग्रन्थे १२ अध्यायाः सन्ति । तत्र प्रत्यध्यायविषयस्तु न्यायमाला १५ सूत्रोपपत्ते उक्तः । अस्य तन्त्ररत्नस्य ४, ५, ६, ७, ८, १० एते अध्यायाः वर्तन्ते, अन्ये १, २, ३, ८, ११, १२ एते अध्याया न सन्ति । (अतः खण्डितं) ।

No. 720. शारीरकन्यायरक्षामणिः ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches. Folia, 132. Lines, 12—13 on a page. Extent, 2500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ārīraka-nyāya-rakshāmaṇi. A gloss on the commentary of S'aṅkara Āchārya, on the Vedānta aphorisms of Vyāsa. By Apya Dikshita. The MS. is incomplete, containing only the second and the fourth chapters. Hall's *Contributions*, p. 90.

Beginning. (चतुष्पादावच्छिन्नेऽयं ग्रन्थः, तत्रास्माभिरस्य द्वितीय-चतुर्थपादौ प्राप्नो, तत्र द्वितीयस्याद्यन्तवाक्यानि,) प्रथमे पादे स्पष्टं ब्रह्मलिङ्गानि वाक्यानि निर्णेतानि, अथास्य ब्रह्मलिङ्गानि वाक्यानि निर्णेतुं पादान्तरारम्भः । इदञ्च तत्र तत्र स्फुटोक्तिरिष्यते इत्यादि ।

(चतुर्थस्यादिवाक्यादि०) । आनुमानिकमथैकेषामिति चेन्न शरीररूपविन्यस्त-
मृच्छीतेर्दर्शयति च, इत्यादि ।

End. आदेशमात्रलाभप्रवणेनोपासकमूर्धादिषूपपञ्चतलप्रतीतेर्वैदिवर्हिगार्हपत्यादिकल्प-
नप्रतिनिरुद्धत्वाच्चास्पष्टता ।

Colophon. इति श्रीमद्भारद्वाजकुलजलधिकौस्तुभ-श्रीमद्वैतविद्याचार्य-श्रीविश्वजिच्छीरङ्ग-
राजाध्वरिवरस्त्रनो रयिदीक्षितस्य कृतौ शारीरकन्यायरक्षामणौ प्रथमाध्यायस्य
द्वितीयः पादः ।

तस्मात्सिद्धं ब्रह्मजगतो निमित्तमुपादानञ्चेति युक्तं ब्रह्मण उपलक्षणम् ।

इति न्यायरक्षामणौ चतुर्थः पादः ।

विषयः । द्वितीये ब्रह्मणे जन्कारणत्वं तदाक्षिप्तं सर्वज्ञत्वं सर्वात्मत्वं व्यापित्वं नित्यत्वं-
मित्येवमादिधर्मात्मकानां स्पष्टब्रह्मलिङ्गवाक्यानां निर्णयः ।
चतुर्थं, ब्रह्मप्राधान्यप्रतिपादकवेदान्तवाक्योत्पन्नशङ्कानिरासपूर्वकप्रसाधितस-
मन्वयदृढीकरणम् ।

No. 721. कठवल्लीभाष्यविवरणं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 34. Lines,
16 on a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ?
Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose.
Correct.

Kāthavallībhāṣya-vivaraṇa. A gloss on the commentary of S'aṅ-
kara Achārya, on the Kāṭha Upanishad. By Gopāla Yogī.

Beginning. ब्रह्मादयं परानन्दं धर्मादीनामगोचरं ।

कार्यकारणनिर्मुक्तं शिवं परमुपास्यते ॥

नला देवमुमाजानिं स्मृत्वा गुरुपदाम्बुजम् ।

ध्यात्वा गौरीमहं कुर्वे कठभाष्यविवेचनम् ॥

End. ॐ शब्दे मङ्गलप्रयोजनः कृत्वापनिषदर्थस्मारकः । इतिशब्दे भाष्यसमाप्ति-
दोतनप्रयोजन इति बोध्यम् ।

कठवल्लीभाष्यटीका कृता गोपालयोगिना ।

अनया प्रीयतां देवो दक्षिणाशामुखः शिवः ॥

Colophon. इति कठवल्लीभाष्यविवरणेऽन्तिमा वल्ली समाप्ता ।

विषयः । षट्कठवल्लीभाष्यतत्त्वस्थलविशेषार्थव्याख्यानम् ।

No. 722. सुकृत्यप्रकाशः ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 48. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Sukṛitya-prakāś'a alias *Kṛitya-prakāś'a*. A Smṛiti compilation. By Jvalánátha Mis'ra. Contents : I *Achára*, or the daily duties of washing the face, bathing, morning, noon and evening prayers, charity, sacrifices. II. *As'aucha*, or impurities resulting from death, birth, &c., among different castes and orders. III. *Sráddha*, or offerings to the manes. IV. *Asatpratigraha*, or receipt of gifts from persons not religiously qualified to make them. The work in its complete form probably includes several other chapters.

Beginning. वन्देहं पदपङ्कजं रसभरं नित्यं विभुं श्रीप्रदं

विभ्रध्वंसपट्टीयसखव विभो देवाग्रपूजाग्रहम् ।

जुष्टं विद्वद्गुपासकैः प्रतिदिनं मुक्तिरामान्वेषिभि-

सुष्टयेत्यकलं मनोभिलषितं पूर्णं फलं दास्यति ॥ इत्यादि ।

End.

समे केवलज्योतिषं सपिपि हि खं यान्ति जातं सता

तस्मै सर्वसुसाक्षिणे नम इति कुर्वे सुकृत्यार्पणम् ।

Colophon. इति ज्वालानाथमिश्रकृतधर्मशास्त्रे सुकृत्यप्रकाशे असत्प्रतिग्रहप्रकरणम् ।

विषयः ।

१, आचारप्रकरणे आचारनिर्णयः, तत्प्रसंशा । दन्तधावन-स्नानसन्ध्यादि-
तर्पण-बलिर्कर्मतिथिपूजाभोजन-दाराममनादिव्यवस्था च । २, अशौचप्रकरणे,
सार्ववर्णिकमृताशौचनिर्णयः । ३, श्राद्धप्रकरणे, नानाविधश्राद्धलक्षणविधि-
नियमादिकथनं । ४, असत्प्रतिग्रहप्रकरणे, स्तूतकमृतकग्रहणादौ प्रतिग्रह-
निषेधः ।

No. 723. लक्ष्मीनिवासमिधानं ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 26. Lines, 8 on a page. Extent, 650 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Correct.

Lakshminivásábhidhāna. A Sanskrit vocabulary, in verse, of words formed with the Unádi affixes. By Sivarāma, son of Kṛishṇarāma, and grandson of Trilokachandra. The first seven folia of the MS. are wanting.

Beginning. (प्रथमतः सप्तपत्राणि न सन्ति) ।

End. काव्यानि पञ्च नुतये युगसन्निताश्च टीकास्त्रयोदश तथेष उणादिकोषः ।
 भूपालभूषणमयो रसरत्नहारो विद्याविलास इनपूर्वफलात्किरब्दे ॥ ११ ॥
 ग्रन्थान्मया विरचितान् परिशीलयन्तु श्रीलान्विताः सुमनसो मनसो मुदे मे ।
 यद्वह्निशोधितमनल्परुचा समेतं जाम्बूनदं भवति मूल्यविशेषलभ्यं ॥ १२ ॥
 परित्यक्तो व्याकरणे काव्यादावपि यः कृतः ।
 दिग्विधं दर्शिता तस्य शिवरामेण सन्मुदे ॥ १३ ॥
 लक्ष्मीः कीर्त्तिरसा मध्ये (?) शिवरामप्रसादतः ।
 कुरुतां वसन्ति शक्रतुल्यभूपालपालिते ॥ १४ ॥
 शिवरामकृतौ कोष उणादनैकसङ्ग्रहः ।
 लक्ष्मीनिवासे सम्पूर्णः पादोऽयं पञ्चमोभवत् ॥

Colophon. इति श्रीमन्निपाथुपनामकचिलोकचन्द्रात्मजकृष्णरामकृतौ लक्ष्मीनिवासाभिधाने
 उणादिप्रत्ययान्तशककोषे पञ्चमः पादः ।

विषयः । उणादिप्रत्ययान्तशब्दानां पञ्चभिः पादैर्नामलिङ्गाद्यनुशासनम् ।

No. 724. माधवानलकथा ।

Substance, country paper, 7 $\frac{3}{4}$ x 3 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 20. Lines, 8—9 on a page. Extent, 323 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1587. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mādhavānala-kathā. The amours of Madhāvānala, and Kāma-kandalā, a tale. The lovers are said to have resided at Pushpavati, in the neighbourhood of the palace of King Govinda Chandra. Fol. 3rd, 4th, 7th and 12th wanting.

Beginning. प्रणम्य परया भक्त्या हंसयानां सरस्वतीम् ।

तस्याः प्रसादमासाद्य करिष्यामि कथामिमाम् ॥

End. राजा सदर्षा जाताः । उक्तञ्च ।

विजेतव्या लङ्का चरणतरणीयो जलनिधिर्विपक्षः

पौलस्त्यो रणभुवि सहायाश्च कपयः ॥

तथाप्येको रामः सकलमवधीद्राक्षसकुलं

क्रिया सिद्धिः सत्त्वे वसति सहतां नोपकरणे ॥

ततो राजा माधवानलश्च कामकन्दला जाता ॥ ७ ॥

Colophon. इति माधवानलकथा समाप्ता ।

विषयः । पुष्पावतीनगरीश्वरस्य गोविन्दचन्द्रस्य राडे। गृहवर्तिनो माधवानलस्य ब्राह्मण-
वटोः कामकन्दलावेश्यास्य वृत्तान्तविशेषकथनं । अत्र तृतीय-चतुर्थ-सप्तम-
द्वादशपत्राणि न सन्ति । अतः खण्डितम् ।

No. 725 मुण्डकभाष्यटिप्पणं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 11. Lines, 13 on a page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mundaka-bhāṣya-ṭippaṇa. A gloss on S'ankara's commentary on the Muṇḍaka Upanishad. Anonymous.

Beginning. यदक्षरं परं ब्रह्म विद्यागम्यमितोरितं ।

यस्मिन् ज्ञाते भवेज् ज्ञातं सर्वं तत्क्षामसंशयम् ॥

ब्रह्मोपनिषद्गोपनिषदाद्या अथर्वणवेदस्य बह्व्य उपनिषदः सन्ति । तासां शरीरके अनूपयोगिलेनायाचिख्यामितत्वाददृश्यत्वादिगुणको धर्मोक्तैरित्याद्य-
धिकरणोपयोगितया मुण्डकस्य याचिख्यासितस्य प्रतीकमादत्ते, ब्रह्मा देवानां
इत्यादि ।

End. ग्रन्थद्वारेण विद्यायाः प्रकृतत्वसम्भवात् न सर्वत्र ब्रह्मविद्याप्रदानमिति सूचय-
न्नाह, एतां ब्रह्मविद्यां वदेतेति ।

Colophon. इति मुण्डकभाष्यटिप्पणं ।

विषयः । मुण्डकभाष्यतत्परस्य लविशेषार्थविवरणं ।

No. 726. श्यामापूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, 9½ × 3½ inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'yāmapūjā Paddhati. A manual for the worship of Dakṣiṇākālī. Anonymous.

Beginning. अथ श्यामापूजापद्धतिः । पादौ प्रचाख्याचम्य मन्त्राचमनं कुर्यात् । तद्यथा,
 त्रीमिति त्रिर्जलं पीत्वा, इत्यादि ।

End. ततो मूलमन्त्रेण पूर्णाहुतिं दत्त्वा संहारमुद्रया स्नेहदेवतां हृदये समानीय
 क्षमस्वेति विसृज्य दक्षिणां दत्त्वाच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ।

Colophon. इति सङ्क्षेपहोमपद्धतिः ॥

विषयः । दक्षिणकालिकापूजनाद्यङ्गीभूतविधिकथनं ।

No. 727. न्यायसारः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 18. Lines, 9 on a page. Extent, 370 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Nyáya-sára. An elementary treatise on the Nyáya. By Bhásar-vajña. Dr. Hall notices a commentary on this work by Bhaṭṭa Rághava, *Contributions*, 26.

Beginning. प्रणम्य शङ्खं जगतः पतिं परं समस्ततत्त्वार्थविदं स्वभावतः ।

शिशुप्रबोधाय मयाभिधास्यते प्रमाणतद्भेदतदन्यलक्षणम् ।

सम्यग्गनुभवसाधनं प्रमाणम् । इत्यादि ।

End. तत्सिद्धमेतत् । नित्यसर्वव्यसुखे न विशेषः । आत्यन्तिकी दुःखनिवृत्तिः पुरुषस्य
 मोक्ष इति ।

Colophon. इति श्रीभासर्वज्ञविरचिते न्यायसारे तृतीयः परिच्छेदः । समाप्तायं न्याय-
 सारः ॥

विषयः । प्रमाणप्रयेयानुमानजात्यादिकतिपयपदार्थानां नैयायिकनयेन सङ्क्षिप्तलक्षण-
 कथनं ।

No. 728. नारायणप्रबोधोत्सवः वा प्रबोधोत्सवः ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Nārāyaṇa-prabodhotsava. Rules for the celebration of a feast on the 12th of the waxing moon in the month of Kārtika, that is on the day after the close of the *Chāturmāsya* fast, which commences on the 11th of the waxing moon in the month of Āshāḍha, and lasts for four months, terminating on the 11th of the waxing moon in Kārtika. The first day is called *S'ayana ekādaśī* or the day on which Viṣṇu, according to the Purāṇas, falls asleep, and the last, *Uttāna ekādaśī* or the day of his waking. This is evidently a Hindu adaptation of the Buddhist *Vassa*, which lasted for four months of the rainy season, during which the monks were permitted to reside in hermitages and cells, and to abstain from peregrination and begging. There is every reason to believe that the Buddhists copied it from the Vedic ceremony of *Chāturmāsya*, which lasted for four months, but not always during the rains. The most prominent features of the fast as now observed are continence, abstinence from certain rich articles of food, bedding, shaving and other luxuries, eating on the bare earth, and other privations; each devotee fixing his own course of observances. The feast which the MS. describes, is intended to mark the termination of the fast by rejoicing, like the *Rāmzān* of the Muhammadans, or the last day of the Lent among Roman Catholic Christians. Annexed to the work is a ritual for the celebration of the marriage of Nārāyaṇa with the Tulasī plant on the day preceding the feast. Anonymous.

Beginning. अथ कार्तिकशुक्लद्वादश्यां पारणाविचारस्तथा प्रबोधोत्सवस्य विचार्यते ।

कार्तिकशुक्लद्वादश्यां रेवतोयागरहितायां पारणं कार्यम् ।

End. चातुर्मास्यव्रतसमाप्तिरप्यत्रैवेति केचित् । कार्तिकमासव्रतोद्यापनं चातुर्मास्य-
व्रतोद्यापनं च चतुर्दश्यां पूर्णिमायां वेत्यपरे ।

Colophon. इति श्रीनारायणप्रबोधात्मको व्रतनिवेदनं सङ्क्षेपतसुलसीविवाहप्रयोगश्च
समाप्तः ।

विषयः । हरिप्रबोधनाङ्गीभूतकर्त्तव्यानुष्ठानकथनादि, तुलसी विवाहप्रयोगकथनं च ।

No. 729. व्रतोद्यापनविधिः, शालग्रामदानविधिः ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 45. Lines, 11 on a page. Extent, 1125 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S. 1890, SK. 1755. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Tratodyāpanavidhi. Rituals to be observed on the last or concluding day of certain prescribed penances, as also what are to be gone through on the occasion of giving away an ammonite stone (*s'ūlagrāma*).

Beginning. अथ सङ्क्षेपतो व्रताकौत्तानि व्रतोदापनानि प्रयोगरीत्या उच्यन्ते । तत्रादौ सर्वतोभद्रकारिका ।

End. (खण्डितलात्परिसमाप्तिवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः । सर्वतोभद्रादिचक्रनिर्माणविधिः । सङ्कटचतुर्थीनागपञ्चमीजन्माष्टम्यादिविविध-
व्रतोदापनविधिः । शालग्रामदानविधिश्च । (इतः परं खण्डितं) ।

No. 730. आचारमयूखः ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 80. Lines, 9 on a page. Extent, 1800 s lokas. Character, Nāgara. Date, S. K. 1729. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Āchāramayūkha. A compendium of diurnal religious duties which should be observed by all strict Hindus. By Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa, son of S'aṅkara Bhaṭṭa. The author has treated of the whole circle of the Smṛiti, in separate compendia under the generic title of *Mayūkha* or the Mirror, and this is one of them.

Beginning. पादो दिवाकरस्याहमबलम्बे मुहुर्मुहुः ।

यत्यादालम्बितं पद्मं पद्मारोहति सम्प्रति ॥

श्रुतीः स्मृतीर्विध्य पुराणजातं तत्तन्निबन्धानपि सन्निबन्धान् ।

चिरन्तनाचारचयं च बभ्रात्यथाक्रिकं सम्प्रति नीलकण्ठः ॥

End. अनेन विधिना यस्तु शान्तिं कुर्वीत शक्तिः ।

तस्य वर्षशतायुषं भवत्येव न संशयः ॥ १४ ॥

Colophon. इति श्रीमीमांसापारावारपरीणधुरीणभट्टशङ्करस्त्रनोर्भट्टनीलकण्ठस्य कृता आ-
चारमयूखः समाप्तः ।

विषयः । श्रयनादुत्थाय प्रातःस्मरणदन्तधावनमलमूत्रत्यागस्नानसम्प्रातर्पणपूजनबलिवैश्व-
देवादिदैनन्दिनाचारानुष्ठानयवस्थाकथनं ।

No. 731. विश्वकर्मायशिल्पं ।

Substance, English paper, $9\frac{3}{4} \times 7\frac{1}{2}$ inches : a 4to. volume. Folia, 63. Lines, 20 on a page. Extent, 1224 s'lokas. Character, Nágara. Date, 1872. A. D. Place of deposit, Calcutta, Bábu Rájendralála Mitra. Appearance, new. Verse. Incorrect, and corrupt.

Vis'vakarmiya S'ilpa. A treatise on the manual arts attributed to Vis'vakarmá, the divine architect ; but apparently a compilation, as it is written in the Tántric style, having S'iva for its narrator. The MS. has been copied for me from an old Codex in the Library of the Rájá of Tanjore. There are in it many lacunæ and several Tamil words which, I understand from Mr. Burnell, through whose kind aid I have got the copy, have crept in, owing to the circumstance of the original, in the Hala-kánádá character, having short notes interspersed in the Tamil language. This peculiarity characterises almost all the S'ilpa MSS. in the Tanjore Library. None of the MSS. examined by Mr. Burnell is perfect, or even tolerably correct. Contents : I. Origin of Vis'vakarma ; derivation of the words *Takshaka* (carpenter) *vardhaki* (sculptor) &c. II. Height of man in different ages of the world ; wood and stone for the formation of images. III. Sacraments for sculptors and carpenters. IV. Halls for the consecration of S'iva and other gods. V. Proportions of images of the planets and lingams. VI. Formation of cars. VII. Consecration of cars. VIII. Forms of Bráhma, Mahes'vari and other goddesses. IX. Sacrificial or Brahmanical thread. X. Sacrificial threads of gold, silver, and munja fibre ; the different sides where images of gods and goddesses are to be placed ; qualities of a kind of stone called *Hemas'ilá* or "golden stone" to be found to the south of the Meru mountain. XI. Images of Indra, Máhes'vari, and other gods and goddesses. XII.—XIII. Crowns, crests and other head ornaments. XIV. Movable and fixed thrones for images ; crests and other ornaments for the head ; repairs of temples. XV. Proportions of doors of temples for lingams. XVI. Proportion, of doors for other temples. XVII. Temples for Vighnes'a. Most of these chapters appear imperfect and fragmentary, and the work is obviously incomplete.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नसमाकुले ।

नानास्वसमाकीर्णे नानारत्नसमाकुले ॥

नानाप्सरोभिरुषिते नानासुरगणादृत ।
 नानारक्षोभिराकीर्णे नानागन्धर्वसेविते ॥
 नानामुनिगणाकीर्णे नानापुण्यसमाकुले ।
 किन्नरैर्नारदेनापि सुत्ये तुम्बुरुभिः सह ॥
 दिव्याङ्गनासमागते सर्वदा देवसन्निधौ ।
 आकाशगङ्गासलिलैः शीतलैरुपशोभिते ॥
 श्रुतिस्मृतिपुराणाद्यैरितिहासैः सुविश्लैः (?) ।
 सूचमानैस्तु ऋषिभिः सनन्दसनकादिभिः ॥
 + सयवसप्रदोषा च समुद्राश्च विनीयते (?) ।
 एतषान्तु समाकर्तुं समर्थस्तन्मनाः शिशवः (?) ॥
 इत्युक्तो देवदेवेशो भुवनाधिपतिः शिवः ।
 समीक्ष्य विश्वकर्माणं तस्य मे खजतीश्वरः (?) ॥ इत्यादि ।

End. द्वारस्तम्भस्य दोर्घेण दशनवाष्टभागतः ।

एवं भागशिरोत्सेधं द्वारस्तम्भस्य योजयेत् ॥

Colophon. शिवमयं शिल्पग्रन्थः सम्पूर्णः ॥

विषयः । १, अध्याये विश्वकर्मात्म्यः, कर्मविशेषभेदेन व्यवहृततत्त्वकवर्द्धक्यादिशब्दव्युत्पत्तिश्च । २, सत्यादिद्युगजातनरोच्चताप्रमाणं, यज्ञीयकाष्ठेन प्रस्तरेण, वा देवप्रतिमानिर्माणे मानादि । ३, तत्त्वकस्य गर्भाधानादि संस्कारकथनं, गर्भात्म्यत्तिकथनादि च । ४, शिवलिङ्गादिप्रतिष्ठार्थं सभानिर्माणादि । ५, प्रहप्रतिमानिर्माणप्रमाणं, लिङ्गपीठनिर्माणप्रमाणादि च । ६, रथनिर्माणविधेः कथनं । ७, रथप्रतिष्ठाविधिः । ८, ब्राह्मोमाहेस्वर्यादीनां स्वरूपादिवर्णनादि । ९, यज्ञोपवीतलक्षणं । १०, सुवर्णरजतमौञ्ज्यादिनिर्मितयज्ञोपवीतकथनं, दिग्भेदेन देवस्थापनप्रकारादि, मेरुदक्षिणस्थितहेमशिलाकथनादि च । ११, लक्ष्मीब्राह्मोमाहेस्वर्यादिदेवीन्द्रादिकपालग्रहादिमूर्तिनिर्माणप्रकारः । १२, १३, मुकुटकिरीटजटामुकुटादिनिर्माणप्रकारादि । १४, स्थावरास्थावरसिंहासननिर्माणप्रकारादि । पुनर्विशेषेण किरीटललाटपट्टिकादिनिर्माणप्रकारः । देवताया मन्दिरस्य च जोर्णोद्धारप्रकारः । १५, लिङ्गमूर्तिमन्दिरद्वारादिकथनं । १६, प्रतिमामूर्तिमन्दिरद्वारादिकथनं । १७, विघ्नेशमूर्तिमन्दिरादिनिर्माणादिविधिः ।

No. 732. सामयाचारिकसूत्रं ।

Substance, country paper, 11 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 24. Lines, 11—12 on a page. Extent, 840 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old: Prose. Correct.

Samayúcháríka Sūtra. This is a fragment of the S'rauta Sūtra of Āpastamba of which it forms, according to Mr. Burnell, chapters XXVI and XXVII. It treats of *Upānayana*, or the investiture of the sacrificial thread; *Brahmacharya*, or the study of the Vedas by a tutor, including the duties of the teacher and the taught; proper and improper food; the domestic duties of the four orders; and funeral. An excellent edition of this work has been published by Professor Buhler of Bombay.

Beginning. अथातः सामयाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामः ॥ १ ॥ धर्मज्ञसमयः प्रमाणम् ।
वेदाश्चत्वारो वर्णा ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यशूद्राः । इत्यादि ।

End. पाणिग्रहणादार्थजात्यायेन भिक्षणे सवर्णा सह विलयन (?) चत्वारो व्याख्या-
ताः । चेन्नमेकादश ।

Colophon. इति द्वितीयः प्रश्नः ।

विषयः । १, पटले वर्णान्नधर्मः । उपनयनं । उपनोतधर्माः । उपनयनकालः । काल-
अनुपनीते प्रायश्चित्तादि । आचार्यकुलवासकालनिर्धारणं । त्रैवर्णिकब्रह्मचर्य-
विधिः । त्रैवर्णिकभैक्ष्यचर्याः । भोजनविधिः । समिदाद्याहरणादि । २, तपः-
करणाकरणफलादि । त्रैवर्णिकाभिवादनं । अध्ययननियमादि । गुरुस्नापन-
विधिः । स्वशयनविधिः । आचार्योपासना । ब्रह्मचारिनियमाः । गुरुदक्षि-
णादि । आत्मप्रशंसावर्जनादि । आचरणनियमादि । शिष्यं प्रत्याचार्यकर्त-
व्यता । ३, उपाकर्मकृत्यम् । अनध्यायः । वपनादि । पुनरनध्यायादि । ४,
स्नाध्यायनियमादि । सहायज्ञब्रह्मयज्ञकर्तव्यादि । मादृपिचादिगुरुजनशुश्रूषादि ।
भूतबलिप्रभृति । अभिवादनयोग्यादि । कुशलप्रश्नादि । ५, कर्मविशेषेषु उपवीति-
भवनं । आचमननियमादि । भोजनपात्रनिर्देशः । भोज्यान्नशकादि । सद्य-
पाननिषेधः । पेयापेयक्षीरादि । करञ्जपलाण्ड्याद्यभक्ष्यमूलादि । भक्ष्याभक्ष्य-
पशुपमत्स्यादि । ६, भोज्याभोज्यान्नादिकथनं । ७, धर्माधर्मविचारः, अशुचि-
करपदार्थादि । ८, आध्यात्मिकयोगानुष्ठानादि । ९, क्षत्रियादिहवनप्राय-
श्चित्तकथनादि । १०, पतितापतितादिकथनं । ११, सूत्रपुरोषादिविधिः ।

(इति प्रथमप्रश्नस्य) । द्वितीयप्रथमपटले गृहमेधिव्रतायुक्तिः । २, बलिवेध-
देवादिकर्मकथनं । ३, अतिथिपूजनादिकथनं । ४, मधुपर्कादिकथनादि ।
५, चैवर्णिककर्त्तव्याभ्ययनाध्यापनादिकर्मापदेशादि । ६, दायार्चपुनादिकथनं,
७, पिढमेधादि । ८, नित्ययाज्ञभोजननियमादि । ९, चतुराश्रमादिकर्त्तव्यादि ।
१०, ११, राज्ञो विशेषधर्मकथनादि । (इति द्वितीयप्रश्नः) ।

No. 733. शारदातिलकं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 134. Lines, 14 on a page. Extent, 3100 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Bābu Rājendralāla Mitra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

S'aradātīlaka. A Tāntric compilation of great repute in Bengal. By Lakshmaṇa Des'ikendra, son of S'rikrishṇa, and grandson of Vijaya Āchārya, of the Vārendra clan. The work comprises 25 chapters. Contents: 1. Vījāmantras of different divinities; 2, different divinities and their appropriate S'aktis; 3, 4, initiation in mystic mantras; 5, eighteen appropriate Saṅskāras or sacraments for neophytes; 6, caste; 7, 42 letters of the alphabet; 8, worship with mystic mantras; 9, mantra and adoration of Jagaddhātṛī; 10, do. of Tvaritā Devī; 11, do. of Durgā; 12, do. of Tripurā; 13, do. of Gaṇeś'a; 14, do. of Chandramā; 15, do. of Viṣṇu; 16, do. of Nṛsiṅha; 17, do. of Puruṣhottama; 18, do. of Mahes'a; 19, mystic mantra for the attainment of every desirable object; 20, do. of Aghora; 21, Gāyatrī as a mystic mantra, and the mode of adoring with it; 22, mystic mantra of Atidurgā; 23, do. of Traiyambaka; 24, mystic diagrams; 25, various forms of Yoga meditation.

Beginning. नित्यानन्दवर्णिरन्तरगलत्यञ्चाश्दणैः क्रमा-

ज्ञाप्तं येन चराचरात्मकमिदं शब्दार्थरूपं जगत् ।

शब्दब्रह्म यदूर्चिरे सुकृतिनश्चेत्यमन्तर्गतं

तद्दोऽव्यादनिशं शशाङ्कसदनं वाचामधोऽं सहः ॥

अन्तस्मितोल्लसितमिन्दुकलावतंसमिन्दोवरोदरसहोदरनेत्रशेभि ।

हेतुलिलोकविभवस्य नवेन्दुमौलेरन्तः परं दिशतु मङ्गलमादराद्द्वः ॥

संसारमिन्धोस्तरैकहेतून् वन्दे गुरुन् मूर्ध्नि शिवस्वरूपान् ।

रजांसि येषां पदपङ्कजानां तीर्थभिषेकत्रियनावहन्ति ॥

सारं वक्ष्यामि तन्त्राणां शारदातिलकं शुभम् ।

धर्मार्थकाममोक्षाणां प्राप्तेः प्रथमकारणम् ॥

End.

महाबलाय प्रणतोस्मि तस्मै संविक्रतालिङ्गनशीतलाय ।

येनार्पितं मुक्तिफलं विपक्वाम्नायशाखाभिरुपाश्रितेभ्यः ॥

तस्माद्भूदखिलदेशिकवारणेन्द्रः षट्कर्मसागरविहारविनोदशीलः ।

यस्य त्रिलोकविततं विजयाभिधानमाचार्यपण्डित इति प्रथयन्ति सन्तः ॥

तन्नन्दनो देशिकदक्षिकोऽभूच्छ्रीकृष्ण इत्यभ्युदितप्रभावः ।

यत्पादकारणसुधाभिषेकालक्ष्मीं परामञ्जवते क्षतार्थाः ॥

आचार्यविद्याविभवस्य तस्य जातः प्रभोर्लक्षणदेशिकेन्द्रः ।

विद्यास्त्रशेषासु कलासु सर्वास्तपि प्रथां यो महतीं प्रपदे ॥

आदाय सारमखिलं निखिलागमेभ्यः श्रीसारदातिलकनाम चकार तन्त्रं ।

प्राज्ञः स एष षटलैरिह तत्त (२५) सङ्घैः प्रीतिप्रदानविधये विदुषां चिराय ॥

अनाद्यन्ता शम्भोर्वपुषि कलिताडन वपुषा

जगद्रूपं शश्वत् वृजति महनीयामपि गिरम् ।

सदृशा शब्दार्थसनभरनता शङ्करवधू-

र्भवद्भूत्यै भूयाद्भवजनितदुःखौघशमनी ।

Colophon. इति श्रीशारदातिलके पञ्चविंशतितमः पटलः ।

विषयः ।

१ पटले देवदेवीनां श्रुत्यङ्गन्ताक्षरसङ्ख्यानिर्देशादि । २, देवतच्छक्तीनां नाम्नां मन्त्राणाञ्च कथनादि । ३, दीक्षाङ्गकर्मकथनादि । ४, दीक्षाकरणप्रकारादि । ५, साधकस्याष्टादशसंस्कारकथनादि । ६, वर्णतन्त्रादिकथनादि । ७, द्विचत्वारिंशदक्षरकभूतलिपिकथनादि । ८, श्रीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथनादि । ९, जगद्वाचीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथनादि । १०, त्वरितादेवीमन्त्रतज्जपकथनादि । ११, दुर्गामन्त्रतज्जपकथनादि । १२, त्रिपुरामन्त्रतज्जपकथनादि । १३, गणपतिमन्त्रतज्जपकथनादि । १४, चन्द्रमोमन्त्रतज्जपकथनादि । १५, विष्णुमहामन्त्रतज्जपकथनादि । १६, वृषिंहमन्त्रतज्जपकथनादि । १७, आपुरुषोत्तममन्त्रतज्जपकथनादि । १८, महेशमन्त्रतज्जपकथनादि । १९, समस्तपुरुषार्थदमन्त्रतज्जपकथनादि । २०, अघोरमन्त्रतज्जपकथनादि । २१, गायत्रीरूपमन्त्रतज्जपकथनादि । २२, अतिदुर्गामन्त्रतज्जपकथनादि । २३, त्रैलोक्यमन्त्रतज्जपकथनादि । २४, यन्त्रभदकथनादि । २५, योगसाधनप्रकारादि ।

No. 734. आद्धचन्द्रिकाप्रकाशः, अनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 125. Lines, 9 on a page. Extent, 2233 s/lokas. Character, Nágara. Date, S. 1866, SK. 1731. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse and prose. Correct.

S'ráddha-chandriká-prakás'a. A dissertation on S'ráddhas or offerings of the funeral cake to the manes at stated times, the merit thereof, the persons who should make the offerings, the proper times when they should be made, and general rules for making them. By Divákara Bhaṭṭa, son of Mahádeva, and grandson of Bálakṛishṇa. Appended to the work is a short index by the author's son, Vaidyanátha.

Beginning. जानकीनयनरुग्मोचरं मानिनां नयनयोरमोचरं ।

नीलमेघवचिरच्छविं सदा भावयेन्मनसि राघवं मुदा ॥

यत्कोत्या घवलीकृतं चिम्बवनं नाम्ना जगत्यावितं

यन्मूर्त्या विनिवारितं बद्धतरं पापं महापापिनाम् ।

यद्ग्रन्थैः कठिनं जगाम कृशतां द्वैतं व्रतादिस्थले

तस्याहं शिरसा नमामि चरणौ श्रीनीलकण्ठप्रभोः ॥

नत्वा साम्बं तथा तातं जनयित्रीं गुरुनपि ।

दिवाकरेण विदुषा तन्यते आद्धचन्द्रिका ॥

तत्रादौ आद्धप्रशंसा हेमाद्रौ कूर्मपुराणे । (इत्यादि)

End.

भारद्वाजकुलोदधौ समभवच्छ्रीबालकृष्णभिधः

सोमो लाव्धनवर्जितः प्रतिदिनं सन्तोषलद्विदतां ।

तत्सूनुः प्रथमो महामणिरिव प्रख्यातकीर्तिर्गुणै-

रासीच्छास्त्रवने सृगेन्द्ररचनो नाम्ना महादेवकः ॥

तत्पुत्रेण दिवाकरेण विदुषा निष्पादिता चन्द्रिका

त्यक्त्वा चङ्कृतिमुन्नतां सुमनसः सम्पश्यातां हे बुधाः ॥

यद्यस्ति स्वयमेतदीयकृतिनो वाच्यः कथं निर्णय-

स्तर्ह्येवं निपुणं विभाष्य हृदये दूष्यं वचो मामकं ।

उक्तं नात्र मया स्वयं स्वरचितं यद्गुद्रपादादिभिः

प्राक्तः आदविनिर्णये तदखिलं स्पष्टं परं ज्ञप्तये ॥

सन्दिष्टं गुरुदत्तमन्त्ररूपया शार्दूलविक्रीडितं

तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायणः प्रीयताम् ॥

Colophon. इति श्रीभारद्वाजमहादेवभट्टात्मजदिवाकरविरचिते धर्मशास्त्रसुधानिधौ आद्य-
चन्द्रिकाप्रकाशः समाप्तिमकारि । (इतः परं पत्रचतुष्टयात्मकः पाठ एतद्ग्रन्था-
नुक्रमणिकाभूतो दिवाकरात्मजवैद्यनाथविरचितोऽस्ति ।)
विषयः । पित्रुद्देशेन कर्तव्यस्य आद्यकर्मणः प्रशंसालक्षणाधिकारिदेशकालपात्रादीनां नि-
र्णयकथनं ।

No. 735. विख्यादपुराणं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 47. Lines, 9 on a page. Extent, 1100 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1775. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vikhyáda Purána. I suspect this to be a Tántric compilation. In it Mahádeva, in reply to a query of Kártika, describes the journey of the pious from India to the region of S'iva. The MS. is apparently incomplete, and comprises only 14 chapters.—Contents: 1. Praise of those who desire to follow the great journey *Maháprasthána*; the terminus of that journey. 2. Proceeding northwards the traveller first sees the Hemavat Línga and its temple, and there attains perfect juvenescence. 3. Rivers, hermitages, and mausious to the north thereof. 4—5. Next, a mountain named Aprasáda, and certain villages around it, 6—7. Next, Chandravegá River, and certain temples of Kedára, Nandís'vara, Hemastamba, &c. 8. Next, a mansion containing several forms of Mahádeva. 9. Next, Mandákiní River and the foot of the Kailás'a mountain. 10. The road to the north of it branches into three, leading respectively to the regions of Brahmá, Vishnu, and S'iva; praise of those three regions. 11. Arrival at the peak of the Kailása mountain. 12 to 14. The sights to be seen there, and the blessings which S'iva bestows on the traveller.

Beginning. कार्तिकेय उवाच । अहं शृण्वामि देवेश साधकानां हिताय च ।

महापत्येन पश्यन्ति कथं सत्यञ्च मानवाः ॥

तस्यार्थं च फलं ब्रूहि सत्यं देव सदाशिव ।

गच्छन्ति साधकाः सर्वे स्वयं देहेन शङ्कर ॥

End.

पश्चिमे च दिशभागे उदयं शशिभास्वरौ ।

वक्रिवाहिमघायानि नैव कल्प च नान्यथा(?) ॥

Colophon. इति श्रीविष्णुपुराणे शम्भुस्कन्दसंवादे स्वर्गवासो नाम चतुर्दशः पटलः ।

(इतः परमेकपत्रात्मकः पाठोऽस्ति । अतः खण्डितमिदमित्यनुमीयते) ।

विषयः । साधकस्य शिवलोकगमनस्य पन्थैव महापन्थेत्युच्यते । तत्र मार्गं यानि यानि वस्तूनि दृश्यन्ते तेषां शिवस्कन्दसंवादच्छलेन चतुर्दशपटलेषु प्रपञ्चः । तत्र १, पटले महापन्थगमिसाधकप्रशंसा, महापन्थं गच्छन्ति तत् कुत्र महापन्थोऽस्तीति कार्तिकप्रश्नोत्तरश्च । २, शिवलोकं गन्तुमुत्तरतो गच्छता प्रथमं हेमवलिङ्गो यो दृश्यत ततो या पुरी दृश्यते यथा च शरीरकल्पो भवति, इत्यादेवर्णनं । ३, ततोऽप्युत्तरं गते यद्यन्ननद्यान्नमपुरादिदर्शनं भवति, तद्वर्णनादि । ४, ५, ततोऽप्युत्तरं गते अग्रसादनामकमहागिरेः पुरादेर्दर्शनं भवति, तद्वर्णनादि । ६, ७, ततोऽप्युत्तरं गते यच्चन्द्रवेगातटस्थदिव्यर्षिपुरीकेदारनन्दीश्वरहेमसत्त्वादिदर्शनं भवति, तद्वर्णनादि । ८, ततोऽप्युत्तरं गते यत् पुरीत्रिनेत्रदशभुजमहादेवादिदर्शनं जायते, तद्वर्णनादि । ९, ततोऽप्युत्तरं गते मन्दाकिनीगङ्गाकैलासपर्वतादि यद् दृश्यते, तद्वर्णनादि । १०, ततोऽप्युत्तरं गते दृष्टस्य मार्गत्रयस्य शिवब्रह्मविष्णुलोकभोगादेश्च वर्णनं । ११, साधकस्य कैलासप्राप्तिः, कैलासवर्णनं, महादेवकण्ठकं साधकाय वरदानमेवमादि । १२, १३, १४, साधकानां यमेन्द्रब्रह्मविष्णुलोकदर्शनादि, तत्तल्लोकवर्णनं च । १४ पटलात्परं सिद्धिदायकमन्त्रकथनं । (ततः पटलसमाप्तिर्नास्तीति खण्डितमेतदित्यनुमीयते) ।

No. 736. प्रेमामृतं ।

Substance, Palm leaf. Folia, 18. Lines, 2—3 on a page. Extent, 223 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhanda, Vikramapura, Dhākā, Vaikuṇṭhanātha Chakravartī. Appearance, old. Prose and Verse. Generally correct.

Premāmṛita. This is a miscellany in prose and verse, on the early career of Kṛishṇa, and on love for him, or the highest manifestation of faith in the divinity. The work is written in the form of a Chāmpu, and is attributed to Chaitanya Deva, the great Vaiṣṇavite reformer of Nadiyā.

Beginning. यं ब्रह्मा वरुणेन्द्रब्रह्मसुतसन्वन्ति दिव्यैः स्रवैः

वेदैः साङ्गपदक्रमोपनिषदेर्गायन्ति यं सामगाः ।

	ध्यानावस्थिततद्गतेन मनसा पश्यन्ति यं योगिनाः यस्यान्तं न विदुः सुरासुरगणा देवाश्च तस्मै नमः ॥
अपिच ।	जयति जननिवासो दैवकीजन्मवाटो यदुवरपरिषद्भिर्दोभिरस्यन्दधर्मा । स्थिरचरद्विजिनघ्नः सन्धितश्रीमुखेन ब्रजपुरवनितानां वर्जयन् कामदेवम् ॥
End.	ततस्तत्र विविधमन्त्रयन्त्रीक्रीडामनुभूय द्विजभवनगमनं चक्र । राधा सखीजनैः सह भावमादाय मथुरां गतवती ॥ इति दानखण्डः ॥
Colophon.	इति चैतन्यदेवविरचितं प्रेमाष्टकं समाप्तम् ।
विषयः ।	गदेन पदेन च श्रीकृष्णस्य कतिपयलीलारसभावा वर्णिताः ।

No. 737. धातुरहस्यं ।

Substance, yellow country paper. Folia, 82. Lines, 6 on a page. Extent, 1322 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhanda, Vikramapura, Dháká, Vaikuṇṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Prose. Correct.

Dhóturahasya. An elementary treatise on Sanskrit roots and the class of grammatical affixes called *Krit*. By Rámakánta. The MS. is incomplete, and the work is rare, but of no great importance.

Beginning. नला गुरुपदद्वन्द्वं रामकान्तेन यत्नतः ।

बालावबुद्धये धातुरहस्यं सङ्गृहीयते ॥

वाच्याभ्यासा दशेहाटो इन्नासाः पुनश्च ते(?) ।

छन्दसाश्च ततो वाच्यमखिलं चर्करीतकं(?) ॥

वाच्यः कर्त्तादिभेदेन त्यास्यत्यतिर्विनिर्णयः(?) ।

उक्तानुक्तविचायश्च कतिपयश्च निर्णयः(?) ॥

End. यथा जाल्पनीति सङ्गृहे न जा घटो(?) ।

Colophon. इत्यतः खण्डितम् ।

विषयः । छदादिप्रत्ययविवरणं ।

No. 738. गुप्तसाधनतन्त्रं ।

Substance, yellow country paper. Folia, 21. Lines, 6—7 on a page. Extent, 484 s/lokas. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhanda, Vikramapura, Dhākā, Kálíkumára Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Guptasādhana Tantra. An original Tantra on the esoteric, secret adoration of Ś'akti, according to the Kaula cult. The MS. examined comprises twelve chapters, but the work in its entirety is probably much larger.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।

तं कदाचित् सुखासीनं भगवन्तं विलोचनं ॥

पद्मच्छपरया भक्त्या देवो लोकहिताय वै ।

देव्युवाच । देव देव महादेव लोकानुग्रहकारक ।

कुलाचारस्य माहात्म्यं पूर्वं वै सूचितं मया ॥

तत् कथं गोपितं देव मम प्राणेश्वर प्रभो ।

कथयस्व महाभाग यद्यहं तव वल्लभा ॥

End. नित्यं नित्य महेशानि यः स्युशेन् (?) मन्त्रमुत्तमं ।

स पूतः सर्वपापेभ्यः सदाशिवसमो भवेत् ॥

Colophon. इति गुप्तसाधनतन्त्रे द्वादशः पटलः ।

विषयः । १, पटले । कुलाचारतत्साधनकथनं । २, २, पञ्चाङ्गोपासनादि । ४, आत्म-
सिद्धिपायः । ५, भासिकजपविवरणं । ६, दक्षिणायाः प्रकारादि । ७, मन्त्रो-
द्धारप्रभृति ।

No. 739. जातिमाला ।

Substance, yellow country paper. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent 67 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhanda, Vikramapura, Dhākā, Bābu Vaiṣṇaṇthānātha Chakravartī. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Jātimālā. An account of the origin of the different Hindu castes, differing in some respects from the well-known work of this name which forms a part of the *Rudra Yāmala Tantra*. The MS. is imperfect and the author's name cannot be ascertained.

Beginning. ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्याः शूद्रा वर्णास्तुर्विधाः ।

वर्णानां सङ्करोत्पत्तिं निशामय महामुने ॥

आदौ विष्णोर्मुखाज्जाता ब्राह्मणा वेदपारगाः ।

तद्वाहोः क्षत्रिया जाता उर्व्यावैश्या घनान्विताः ॥

End. तैलङ्गाय तनो देयं ततस्तु चर्मकारिणे(?) ।

ताथलाय प्रदातव्यं चाण्डालाय ततः परम् (?) ॥ इत्यतः खण्डितः ॥

विषयः । जातिनिर्णयकथनं ॥

No. 740. मुण्डमालातन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 5—8 on a page. Extent, 416 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhanda. Vikramapura, Dháká. Bábu Vaikuṇṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Muṇḍamálá Tantra. This is one of the original Tantras of the Kaula class, but the MS. is incomplete, and contains only the first six chapters. Contents: 1. The science of one syllable, or a mystic mantra of one syllable with which Indra worshipped the Devi. 2. The alphabet. 3. Places most appropriate for worship. 4. Articles of offering. 5. Initiation. 6. Mystic diagrams for worship.

Beginning. सर्वानन्दमयीं नित्यां सर्वान्नायनमस्मृतां ।

सर्वसिद्धिप्रदां देवीं नमामि सकलेश्वरीं ॥

देव्युदाच । देव देव महादेव परमानन्दनन्दन ।

प्रसीद गुह्यवक्तान्तः(?) कथयस्व प्रियंवद ॥

End. इह लोके सुखं सर्वं देवा गणमतन्यतः(?) ।

गोप्तव्यं तत् प्रयत्नेन यस्मै कस्मै न विश्वसेत् ॥

Colophon. इति मुण्डमालातन्त्रे षष्ठः पटलः समाप्तः ॥

विषयः । १ पटले, एकाक्षरीविद्या, या च देवराजेन साधिता पूर्व । २, अक्षमालाया नामानि फलानि च । ३, साधनस्थानानि । ४, निवेद्यवस्तूनि, बलिदानि च । ५, दीक्षाविधिः, गुरुलक्षणानि च । ६, पूजायन्त्रप्रभृतयः । पुस्तकमिदं समाप्तिं न प्राप्तम् । प्रथमपटलात् षष्ठपटलपर्यन्तं विद्यते ॥

No. 741. मृतवत्सा-चिकित्सा ।

Substance, palm leaf. Folia, 11. Lines, 4—5 on a page. Extent, 241 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda, Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikunṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mṛitaratsá chikitsá. Treatment of women who miscarry, or suffer abortion, or whose children die soon after birth. Anonymous.

Beginning. गर्भस्यमृतं जातमृतं वा पञ्चान्मासाद्धवत्सुरात् ।

चित्रते चिद्विदर्षे वा यस्याः सा मृतवत्सिका ॥

End. इत्यनेन वंशपत्रे लिखित्वा सिरसि बाहौ वा रक्तवस्त्रेण बध्ना धारयेत् ।

विषयः । मृतवत्सालप्रश्ननोपायः ।

No. 742. दशकर्मदीपिकीया विवाहपद्धतिः ।

Substance, palm leaf. Folia, 20. Lines, 3 on a page. Extent, 285 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandal-khanda, Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikunṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vivāhapaddhati. A treatise on marriage, forming a part of a large work on the ten principal sacraments or Saṅskáras, and entitled *Das'a-karma-dīpiká*. By Paś'upati, the elder brother of Haláyudha, who lived in the court of Lakshmaṇa Sena of Bengal.

Beginning. प्रथमं स्त्रिवाचनपूर्वकं सूर्यः सोम इति पठित्वा । इत्यादि ।

End. ततः शान्तिं कृत्वा तानमभिषिञ्चाच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ।

Colophon. इति राजपण्डितपद्मपतिवृत्तायां दशकर्मदीपिकायां विवाहपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । यजुषां वैवाहिककर्मप्रयोगकथनं ।

No. 743. भुवनेश्वरीसहस्रनामस्तोत्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 5—6 on a page. Extent, 179 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda. Vikramapura, Dháká, Vaikunṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhuvanes'varí-sahasranáma-stotra. A hymn to Bhuvanes'varí, a form of Durgá, in which a thousand epithets are strung together in her praise. The work is acknowledged to be a section of the Meruviraha Tantra.

Beginning. श्रीपार्वत्युवाच । देवदेव महादेव सर्वशस्त्रविशारद ।

कपालखट्वाङ्गधर चिताभस्माङ्गलेपक ॥

या आद्या प्रकृतिर्नित्या सर्वशस्त्रेषु गोपिता ।

अस्याः श्रीभुवनेश्वर्या नामाष्टकसहस्रकम् ॥

End. भयमपि मधुसिक्तैः कुङ्कुमाद्यैर्विशेषात् ॥

Colophon. इति शिवपार्वतीसंवादे मेरुविरहतन्त्रे श्रीभुवनेश्वरीसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । भुवनेश्वरीसहस्रनामकथनादि ।

No. 744. त्रिपुरसुन्दरीमन्त्रनामसहस्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 3—5 on a page. Extent, 201 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda., Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikunṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Correct.

Tripurasundarí-mantra-námasahasra. A hymn, similar to the last, in praise of Tripurasundarí, another form of Durgá. It is an extract from the Vámaśeśvara Tantra of Púrṇánanda Paramahaṁsa.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।

कल्पपादपमध्यस्थे सिद्धगन्धर्वसेविते ॥

मणिमण्डपमध्यस्थे नानापुष्पोपशोभिते ।

तं कदाचित् सुखासीनं भगवन्तं जगद्गुरुं ॥

End. देहान्ते परमं स्थानं यत् सुरैरपि दुर्लभम् ।

स यास्यति न सन्देहः स्ववराजस्य कीर्तनात् ॥

Colophon. इति वामकेश्वरतन्त्रे पूर्णानन्दपरमहंसविरचिते श्रीकार्तिकेयशिवसंवादे श्री-
महात्रिपुरसुन्दरीमन्त्रनामसहस्रं समाप्तम् ॥

विषयः । त्रिपुरसुन्दर्याः सहस्रनामस्तवकथनं ।

No. 745. व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 5—6 on a page. Extent, 307 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalkhaṇḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunṭhanátha Chakravarti. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyavasthā-sāra saṅgraha. Dissertations on the ages of the moon and astral conjunctions favorable for particular ceremonial observances. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. गुरोः पादयुग्मं नत्वा रामगेविन्दश्रमणा ।

क्रियते बालबोधाय व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ॥

तच्चादौ तिथिव्यवस्था निरूप्यते ।

End. वचनात् सौरभाद्रे उभयोरपि पक्षयोस्तुर्थीतिथिसात्रे चन्द्रो नेक्षितव्यः ।

इत्यतः खण्डितः ॥

विषयः । तिथ्यादिव्यवस्थानिरूपणं ।

No. 746. पराभिधानं, अथवा अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper. Folia 7. Lines 6, on a page. Extent, 139 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalkhaṇḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunṭhanátha Chakravarti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Parābhidhāna alias *Nānārtha-dhvanimañjarī*. A Sanskrit vocabulary of words having various meanings, compiled from the works of Amara, Rudra, and Gaṅgādhara, and the Dharanī Kosha and Ratra Kosha. By Gada Siṅha. The work is sometimes called *Nānārthadhvanimañjarī*.

Beginning. शब्दाश्लेषिर्धनोऽननो यतो यास्या प्रवर्तते ।

गुरवे शम्भवे तस्मै नित्यं वागात्मने नमः ॥

End. अमररुद्रगङ्गाधरघरणीरत्नकोषानालोक्य सङ्क्षेपात् ।

नानार्थध्वनिमञ्जरीयमभिहिता श्रीगदसिंहेन परमयत्नात् ॥

Colophon. इति श्रीगदसिंहविरचिता अनेकार्थध्वनिमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । नानार्थशब्दकथनं ।

No. 747. मन्त्रप्रदीपः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 71. Lines, 6 on a page. Extent, 1207 s/lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagaḍ, Vikramapura, Dháká, Vaikuṇṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Mantra-pradīpa. A dissertation on mystic mantras, their derivations, meanings, and uses, as also the uses of mystic diagrams in the adoration of Śákta divinities. By Kás'ínátha Bhaṭṭācharya.

Beginning. यामासाद्य विधीयते विधिबलिध्वंसीशदेवादिभिः

स्त्रीयं स्त्रीयमतीव दुष्करतरं कर्म क्षणक्षोलया ।

सा दुर्गा भवदुर्गदुर्गतिहरा सर्वान्तरस्थायिनी

पूर्णं वो विदधातु सर्वमनिशं चेतोगतं यद्भवेत् ॥

बाह्यैकादिति सर्वभूधरघवो मेना तु शैत्यादिति

प्रावाच स्मरशासनादिति पुनर्मनाकसीमन्तिनी ।

इत्थं संशयकोटिभिः कवलितः कोऽप्येष कल्पः कवेः

शम्भोः शैलसुताकरप्रणयने भूयादिवं भूतये ॥

End. पशुमावात् परो भावो नास्ति चास्मिन् कलौ युगे ।

तस्मात् सर्वं परित्यज्य अनाश्वामं विभावय ॥

Colophon. इति काशीनाथभट्टाचार्यविरचिते मन्त्रप्रदीपे वासाचारनिरूपणं नाम चतुर्थः परिच्छेदः ।

विषयः । मन्त्रार्थमन्त्रचैतन्यकरणयानिमुद्रानिरूपणप्रवृत्तयः ॥

No. 748. शब्दमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1666 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalgaḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunthanáth Chakravarti. Appearance, old. Verse. Correct.

S'abdamálá. A Sanskrit vocabulary. By Gopínátha S'armá. A work of this name by Rámesvara Sarmá is noticed by Wilson, which he describes as "a work of limited extent and value, and is little better than a supplement to the Amarakosha." He takes its date to be prior to that of the *Mediní*. Essays III, 231.

Beginning. अमन्दानन्दवन्दारवन्दारकशिरोमणि,—

सेवमानमहं वन्दे भवान्याखरणाम्बुजम् ॥

प्रणम्य चरणभोजं भवान्या बालबोधिनो ।

क्रियते शब्दमाला वै श्रीगोपीनाथशर्मणा ॥

धुलीनपुंसकान् शब्दान् वाचलिङ्गांश्च वाचकान् ।

यथाप्रज्ञं प्रवक्ष्यामि समासांश्च समासतः ॥

End. शब्दवत्साधनं लिङ्गत्रये (इत्यतः खण्डिता)

विषयः । शब्दानां वाचलिङ्गाद्यनुशासनं ।

No. 749. वटाश्वत्यविवाहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—6 on a page. Extent, 65 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalgaḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunthanáth Chakravarti. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vatás'rattha-riváha. A manual for the celebration of marriage between the *Ficus religiosa* and the *Ficus indicá*, a religious ceremony of some merit in the estimation of modern Hindus. Anonymous.

Beginning. तत्र विवाहपूर्वदिने सायं संयम्य छतनित्यक्रियः सुहृद्भिः सहितः अश्वत्य-

वटयोः समोपं गत्वा घटं संस्थाप्य खसिवाचनं कृत्वा सङ्कल्पं कुर्यात् ।

विष्णुरो न त्वत्त अदेत्यादि ।

End. वटमूले हस्तं दत्त्वा पठेत् । वटवत्त महाभाग सर्वप्राणिहितो भव ।

पुत्रायुर्धनवृद्धार्थं तुभ्यं नित्यं नमो नमः ॥ (परिसमाप्तिस्त्रिचकं वाक्यं नास्ति) ।

विषयः । वटाश्वत्ययोर्विवाहदानप्रकारः ।

No. 750. आनन्दलहरीतत्त्वदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 276 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagāḍa, Vikramapura, Dhākā, Vaikunthanātha Chakravartī. Appearance, old. Correct.

Ānandalaharī-tattvadīpikā. A commentary on the *Ānandalaharī*, a hymn in praise of S'iva, by S'aṅkara Āchārya.—By Gaṅgahari.

Beginning. नत्वा गुरुं गणपतिं देवीं विपुलसुन्दरीं ।

तन्त्राण्यथ समालोक्य ज्ञात्वा गुरुमतं तथा ॥

युक्त्या च स्वयमारोप्य श्रीगङ्गहरिषोमता ।

आनन्दलहरीतत्त्वदीपिका क्रियते मुदा ॥

इह खलु शक्तिखण्डनं कुर्वतः श्रीशङ्कराचार्यस्य सर्वाणोन्द्रियाणि विकुण्ठितानि आसन् पुनरपि इत्यादि ।

End. सर्वदेवमयं ब्रह्म सर्ववेदमयं तथा ।

सर्वयोगमयं तद्धि सर्वज्ञानमयं तथा ॥ इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । आनन्दलहरीवाक्यार्थव्याख्यानं ।

No. 751. धीररञ्जिका ।

Substance, country yellow paper. Folia 35. Lines, 6—8 on a page. Extent, 1054 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagāḍ, Vikramapura, Dhākā, Vaikunthanātha Chakravartī. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dhīrarañjikā. A commentary on the *Kumāra sambhava* of Kālī-dāsa. By Govindarāma S'armā.

Beginning. यज्ञीलया स्मरहरोऽपि बभूव मुग्धा योगीन्द्रवन्दपरिवन्द्यपदारविन्दं ।

तस्या गिरीन्द्रदुहितुः पदपद्मयुग्ममातिष्ठतां हृदि सतां चिदशौघसेयम् ॥

सानन्दं चरणाभिवन्दनभवत्प्रीडाढहर्षाश्रुभिः

संशिक्षाननभूरिगद्गदवचा देवेन्द्रवन्दार्चितं ।

पादाब्जं परिवन्द्य शङ्करविभोर्गोविन्दरासो द्विजः

व्याख्यातं वितनोति पण्डितमुदे यत्नात् कुमारीयकम् ॥

End. घटजलरूपसन्त्यदानवर्द्धितत्वादित्यपि पुत्रवत् वत्सलाः ॥ इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । कुमारसम्भवस्य व्याख्यानं ।

No. 752. वाजपेयपद्धतिः, वा वाजपेयक्रतोरुद्गाहप्रयोगः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Extent, 900 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. M. 1846. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vājapeya-paddhati. A manual for the performance of a ceremony called *Vājapeya*, in which spirituous libations form the most important offerings. The work describes the duties of the Udgātri priest.

Beginning. उद्यत्कोटिसहस्ररश्मिकिरणन्यङ्कारकारिष्कवि-

प्रध्वसाखिलभक्तमानसगुहाज्ञानान्यकारावलिः ।

यो हृन्दारकहृन्दवन्दनशिरःसङ्घट्टनस्त्रीकृता-

लक्तक्ष्णपदाम्बुजद्वयतलो विघ्नेश्वरोयात् नः ॥

अथ वाजपेयक्रतोरुद्गाहप्रयोगो लिख्यते ।

End.

प्रसोता उदवसानोये प्रधानयागकाले गायन्ति तन्युद्दृशीयं सामद्वचं गायेत् ।

उद्दृशीय ऋषिः अनुष्टुप्कन्दः इन्द्रो देवता उदवसानोयायं सामगान
विनियोगः ।

Colophon. इति वाजपेयस्य पद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । वाजपेययज्ञानुष्ठानप्रयोगः ।

No. 753. शुल्बसूत्रविवरण कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 32. Lines, 10 on a page. Extent, 700 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulvasūtravivaraṇa. A commentary on the *S'ulvasūtra* of Kātyāyana. The work treats of the formation of altars. By Mahidhara, who says he compiled it in the Samvat year 1846, in compliance with an order to that effect of his tutor Ratnesvara Miśra.

Beginning. यस्य लीलावशेनेदं जन्मस्थितिलयं ब्रजत् ।

आनन्दैकरसं वन्दे तमुमासहितं शिवम् ॥

श्रीवृत्तिं नमस्कृत्य रमेशं भक्तवत्सलं ।

शुल्लस्य विवृतिं वच्मि भाष्यवृत्त्यनुसारिणीम् ॥

श्रीमान् कात्यायनः पञ्चदशशाखासाधारणं कल्पसूत्रं विरच्य तत्र कथित-
वेद्यादिमानोपयोगितया शुल्लं परिशिष्टं चिकीर्षुः प्रतिजानीते । रज्जुसमासं
वक्ष्यामः ।

End. तत्र दोषद्विदस्य गूढमन्त्रमधीयता ।

समाप्तेयं क्रिया शैलवा कात्यायनमहात्मनः ॥

इत्याद्योऽन्येऽपि श्लोका द्रष्टव्याः ।

Colophon. इति शैल्ये विवरणे महीधरविनिर्मिते वेदीष्टकान्ता इवा षष्ठीयं कण्डिका-
ममत् । समाप्तं शुल्लसूत्रविवरणं ॥

रसवेदाङ्गभूवर्षे (१८४६) मास्यन्ये धवले दले ।

चयोदशां रवेर्वारे वाराणस्यां महीधरः ॥

श्रीरत्नेश्वरमित्रस्य गुरोः केशवजन्मनः ।

आज्ञया विवृतिं शैल्लीं भाष्यवृत्त्यनुसारिणीं ॥

विदुषां सुखबोधाय यथाबुद्धानुसारतः ।

भाष्यं रामकृतां वृत्तिं सूत्राणालोच्य तत्ततः ॥

नीलकण्ठे रामनाथः सिताभस्यन्द्रशेखरः ।

भैरवेशः कृपासिन्धुलेन तुष्येन्न केशरी ॥

इति श्रीमन्महीधरविरचितं शुल्लसूत्रविवरणं समाप्तम् ॥

विषयः । १ कण्डिकायां, शालावेदीनिर्माणार्थं शङ्कुनिखातपूर्वकं प्राच्यादिदिक्साधनं ।

२, चतुरखादिकथनं । ३, दीर्घचतुरस्रसमचतुरखादिभेदः । ४, वेद्युवत्तर-
आष्टादिभागमानं । ५, वेदिभागविशेषेषु एकद्व्यादिपुरुषप्रमाणं । ६, वेद्यामि-
ष्टकाचयनादि ॥

No. 754. दर्शपूर्णमासः ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 61. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Darsapūrnāmāsa. Directions for the performance of the Darsa Paurṇamāsa rites according to the rules of As'valāyana and Apastamba.

Beginning. अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्यामः । प्रातरग्निहोत्रं ऊत्वा दर्शमासीनो दर्शान् धारयमाणः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणानायस्य दर्शेन यक्ष्ये पूर्णमासेन यक्ष्ये इति मङ्गल्यम् ।

End. भूः स्वाहा भुवः स्वाहा सुवः स्वाहा भूर्भुवः सुवः स्वाहा । इत्यापस्तम्बशाखायां दर्शपूर्णमासौ समाप्तौ ॥

विषयः । आश्वलायनापस्तम्बानुयायो दर्शपूर्णमासष्टिप्रयोगः ।

No. 755. समयाचारतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 16. Lines, 9 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Samayāchāra Tantra. An original Tantra treating the details of the Kaula cult. Contents : meaning of the word *Samayāchāra* ; a mantra of Sarasvatī ; a hymn to Vijayā ; Tāntric duties, and the necessity of observing them ; the fourteen articles of offering necessary for S'akta worship, and their purification ; the five daily prayers ; various kinds of gesticulation for effecting pacification, subjugation, paralysis, disputes, absence of mind, and destruction ; eastern, western, northern and southern sects of Kaulas, their special divinities, and their rosaries ; various kinds of seats for worship with special objects ; places meet for counting the rosaries ; sacraments for mantras ; two classes of Kaulas, the Vāmāchāra and the Dakshipāchāra ; enumeration of Tantras and Yāmalas ; the five essentials of Tantra worship—fish, flesh, gesticulation, wine, and female society ; procedure for acquiring influence over S'akti ; places sacred to S'akti ; sacrifices ; special mantras ; special sacraments for mantras, on their birth, vivification, &c. ; females to be accepted as S'akti and males as S'iva ; wet and dry forms of worship.

Beginning. ओपार्वत्युवाच । भगवंस्त्वं गुणाधार सर्वत्र करुणानिधे ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि समयाचारमुत्तमम् ॥

यः पुरा समयाचारः पूर्वाम्नायेषु कीर्तितः ।

तं पुनः श्रोतुमिच्छामि षडाम्नायेषु यद्भवेत् ॥

End. षडाम्नायषु कथितं तन्त्रं सर्वत्र दुर्लभं ।
 तथा गोप्यञ्च सुभगे मातृजारपदं यथा ॥ ७१ ॥
 यदि चेद्वै वरारोहे मया तुभ्यं प्रकाशितं ।
 अतस्तद्गापयेन्नित्यं यतस्त्वं मम वल्लभा ॥

Colophon. इति श्रीउमामहेश्वरसंवादे समयाचारतन्त्रं समाप्तम् ॥ •

विषयः । समयाचारशब्दार्थः । वाग्वादिनीमन्त्रः । विजयास्तोत्रं । तन्त्रोक्तकर्मणो
 यथोक्तकाले कर्तव्यलोक्तिः । क्षीरदधितक्रादिचतुर्दशद्रव्योक्तिः । तच्छोधन-
 प्रकारः । प्रातर्मेधाक्रादिपञ्चजपकालः । शान्तिवश्यस्नानभक्षणद्वेषणाच्चाटनमार-
 णादिषट्कर्मानुकूलमुद्राकथनादि । पूर्वदक्षिणपश्चिमोत्तरायाम्नायकथनं ।
 पूर्वादितत्तदाम्नायदेवताकथनं । उक्ताम्नायमालाभेदः । शान्त्यादिकर्मसु
 आसनभेदः । जपस्थानं । मन्त्राणां पुन्रपुंसकादिकथनं । वामदक्षिणाचा-
 रादि । तन्त्रयामलादिपरिसङ्ख्याकथनं । मत्स्यमांसमुद्रामैथुनमद्यादिपञ्चम-
 कारकथनादि । शक्तिसाधनादि । पीठस्थानकथनादि । सालिकराजसा-
 दिबलिः । मन्त्रविशेषाः । मन्त्राणां जननजीवनताडनबोधनादिसंस्काराः ।
 स्त्रीपुरुषादौ शक्तिशिवभावनादि । आर्द्रशुष्काचारकथनादि ।

No. 756. कात्यायनप्रयोगसारः ।

Substance, country yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 91. Lines, 9 on a page. Extent, 1500 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kātyāyana prayogasāra. Easy rules for the performance of the ceremonies recommended in the Kalpa Sūtra of Kātyāyana. By Devabhadrā Pāṭhaka, son of Balabhadra and Bhāgrathī. The author says that he has followed the Karkabhāshya and the Daivabhāshya, with their Paddhatis, by Ananta, Rāma, and Padmanābha. The MS. is incomplete.

Beginning. श्रीविघ्नेशं याज्ञवल्क्यं मुनिं कात्यायनं गुरुम् ।

अस्मद्दुष्टजानानां सद्गुरुञ्च हरिशङ्करम् ॥

गङ्गाधरं पाठकञ्च यागकालविवेचकम् ।

भागीरथीं मातरञ्च पितरं बलभद्रकम् ॥

पितृभूतिं भर्तृयज्ञं वासुदेवञ्च शङ्करं ।
 गर्गं कर्कमनन्तञ्च श्रीहरिस्वामिमाधवौ ॥
 सम्प्रदायप्रणेष्टञ्च रामं शुल्बप्रकाशकम् ।
 यज्ञविद्याप्रणेतारं परमं वेद्याज्ञिकम् ॥
 दीक्षितं श्रीधरं रेणुं पद्मनाभं गदाधरम् ।
 महादेवं हरिहरमित्यादीन् पूर्वयाज्ञिकान् ॥
 प्रणम्य मनसा वाचा कर्मणापि च भक्तितः ।
 सूत्रं कातोथं तद्भाष्यं कार्कं दैवं सपद्धतिं ॥
 अनन्तकृतं रामपद्धतिं याज्ञिकप्रियाम् ।
 अन्वयद्विं पद्मनाभं सम्प्रदायाख्यपद्धतिम् ॥
 ग्रन्थानेतान् सुसङ्गृह्य निजबुद्ध्या विमृश्य च ।
 ततोऽपि याज्ञिकानाञ्च सम्प्रदायो यथाधुना ॥
 तथा कर्कानुसारेण ज्योतिष्टोमक्रतोर्ऋजुः ।
 प्रयोगसारनामसौ प्रयोगो रच्यते यतः ॥
 सूत्रवाक्यं समुल्लिख्य प्रयोगलेखनं न हि ।
 कृतं पूर्वैरतस्तस्य लेखनं क्रियते मया ॥

End.

विषयः ।

(खण्डितलाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।)
 (अथ शुक्लैकादशीकृत्यं, तत्र) सोमेष्टिविचारः । अग्निषोमीयपशुः । वषायागः ।
 विमितादिमानार्थं शालारज्जुप्रमाणकथनादि । दीक्षादिकालः । दीक्षाप्रयो-
 गः । दीक्षणीयेष्टिः । कृष्णाजिनदीक्षा । प्रवर्ग्ये महावीरसम्भारः । यूपच्छेद-
 नादि । (अथ द्वादशीकृत्यं, तत्र) प्रायणीयेष्टिः । सोमक्रयः । इडान्नातिथ्येष्टिः ।
 अवान्तरदीक्षा । प्रवर्ग्यप्रचरः । उपसदिष्टिः । (अथ त्रयोदशीकृत्यं,) द्विती-
 योपसदिष्टिः । (अथ चतुर्दशीकृत्यं, तत्र) तृतीयोपसदिष्टिः । अग्निषोमीयपशुः ।
 पशुपुरोडाशनिर्णयः । अवदानलक्षणदि । (खण्डितलान्न सर्वविषयः प्राप्तः)

No. 757. वैयाकरणसिद्धान्तमञ्जूषा ।

Substance, country yellow paper, 12 × 5 inches. Folia, 380. Lines,
 9 on a page. Extent, 8360 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1906.
 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Ge-
 nerally correct.

Vaiyākaraṇa-siddhānta-manjūśā. A dissertation on the Syntax of Sanskrit Grammar. By Nages'ā Bhaṭṭa, son of S'iva Bhaṭṭa and Satī Devī. This work enjoys a high and well-deserved repute.

Beginning. नागेशभट्टविदुषा नत्वा साम्प्रशिवं लघु ।

वैयाकरणसिद्धान्तमञ्जूषया विरच्यते ॥

तत्र वाक्यस्फोटो मुख्यः । लोके तस्यैवार्थबोधकत्वात् ।

End. अधीत्य फणिभाष्याब्धिं सुधीन्द्रहरिदीक्षितान् ।

न्यायतन्त्रं रामरामाद्वादिरञ्जोषरामतः ? ॥

याचकानां कल्पतरोरारिकचङ्गताशनान् ।

शृङ्गवेरपुराघोशाद्रामतो लब्धजीविकः ॥

वैयाकरणनागेशः स्फोटायनश्चपेर्मतम् ।

परिद्यू (चिं) त्योक्तवांस्तेन ग्रीयतामुमया शिवः ॥

छतस्कर्कऽस्य नाभ्यास इति चिन्त्यं न पण्डितैः ।

दृषदेऽपि हि सन्तोषा पयोधौ रामयोगतः ॥

Colophon. इति श्रीमदुपाध्यायोपनामकसतीगर्भजशिवभट्टसुतनागेशकृतौ वैयाकरणसिद्धान्त-
मञ्जूषाख्यस्फोटकः ॥

विषयः । शक्तिलक्षणाव्यञ्जनात्मिकशब्दबोधजनिकवृत्तेर्विचारादि । वर्णध्वन्यात्मकशब्द-
विचारादि । जातिस्फोटनिष्कर्षः । धातुनिपातार्थनिर्णयः । तिङ्र्थविचारः ।
छदर्थविचारः । प्रातिपदिकार्थनिरूपणम् । प्रथमादिविभक्त्यर्थनिरूपणम् ।
समस्यमानशब्दार्थविचारादि च ।

No. 758. बौधायनान्याधानं ।

Substance, country yellow paper, 10 × 4½ inches. Folia, 39. Lines, 9 on a page. Extent, 780 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Baudháyanaágyádhána. A guide to the Agnyádhána ceremony according to the rules of Bodháyana. Contents: Proper times for the ceremony; Madhuparka; altar; auspicious days; mantras to be muttered by the Adhvaryu and others; rites for the manes and cattle; Brahmodana rite; Paramána rite; Agnihotra homa; Anvárambhaníya ishṭi.

Beginning. अथारम्भाधानं निरूप्यते । तस्य कालः शिशिरवसन्तग्रीष्मर्तवः ।

End. यथादैवतमुज्जित्वाचनं(?) यजमानभागप्राशने प्रजापतेरित्येतस्य स्थाने
मद्रात्रं स्योनः । ब्राह्मणतर्पणानं समानं । सन्निष्ठते व्रीह्याग्रयणं ।

(समाप्तिवाक्यं नास्तीत्यतः खण्डितमनुमीयते)

विषयः । आधामोपयोगिमासतिथिनक्षत्रादिकथनं । मधुपर्ककथनं । अग्न्यायतनं ।
पुण्याहवाचनं । अर्घ्यप्रभृतिजपः । गोपितृयज्ञः । ब्रह्मोदनादि । पवमानेष्टिः ।
अग्निहोत्रहोमः । अन्नारम्भोपेष्ट्यादि ।

No. 759. जगच्चन्द्रिका, वृहज्जातकमूलसंहिता ।

Substance, country yellow paper, 9 × 3½ inches. Folia, 321. Lines, 9 on a page. Extent, 5451 s/lokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1531. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Jagachchandrikā. A commentary on the Brihajjātaka, a treatise on astronomy and astrology. By Bhaṭṭotpala. The work was completed by the author, on Thursday the 5th of the waxing moon, in the month of Chaitra. Saka year 788.

Beginning. ब्रह्माजशङ्कररवीन्दुकुजज्जजीवशुक्रार्कपुत्रगणनाथगुरुन् प्रणम्य ।

यः सङ्गृह्योर्करलाभविटद्वयद्वेरावन्तिकस्य तमहं विटणोमि कृतं ॥

यच्छालं सविता चकार विपुलैः स्त्र्यैस्त्रिभिर्ज्योतिषं

तस्योच्चिन्तिभयात् पुनः कलियुगे संश्रित्य यो भूतलं ।

भूयः स्वल्पतरं वराहमिहिरव्याजेन सर्वं व्यषा-

दित्यं यं प्रवदन्ति मोक्षकुशलास्त्रै नमो भासत ॥

वराहमिहिरादौ सुबद्धभेदतोयाकुले

ग्रहचर्चगणयादसि प्रचुरयुक्तिरत्नाकरे ।

धमन्ति परितो यतो लघुधियोऽर्थलुब्धास्ततः

करोमि विटतिष्ठवं निजधियाऽहमत्रोत्पलः ॥

End. दिनकरोर्ज्यैः, तदादिकाः सर्वे एव ग्रहाः, मुनयो वशिष्ठादयः, गुरुरादिदासः,
तेषां चरणप्रणिपातकरणेन पादपादं नमस्कारकरणेन यः कृतप्रसादोऽनुग्रहः
तेन भतिर्बुद्धिर्यस्य तेन दिनकरमुनिगुरुचरणप्रणिपातसततप्रसादभागिना मधेदं

शास्त्रमुपसंहृतं सङ्क्षिप्तं कृतं । तस्मात् प्रणेढभ्यः पूर्वशास्त्रकारिभ्यो नमस्करणेन
यः कृतप्रसादः ।

Colophon. इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां जगच्चन्द्रिकाभिधानायां दृढज्जातकविरुद्धो
उपसंहाराध्यायः षड्विंशः ॥

पुरा विहितकर्मपाकभवसन्दर्शने जनोपचारितिप्रविग्रहः सर्वविषध्वामहमिपा-
दधै(?) ।

अर्थिनामत्यलं(?) चक्रे ढप्रये विवृतिश्रवम् ।

चिन्तामणीति विख्याता टीकेयं शास्त्रवज्रभा ॥

सप्तसार्द्धसहस्राणि मानसस्या ह्यनुष्टुभाम् ।

प्रीतिदिष्टै(?) परित्यज्य टीकाः सम्यक् विचार्ये च ॥

उपयोगेश्वरे शास्त्रे चेतुङ्गाद्यः कृतेपराधतः ।

व्याख्येयं यन्मया त्यक्तं यच्च युक्तिविवर्जितं ।

धान्या च लिखितं यच्च तत्सर्वं स्पष्टतां न यत् ॥

चैत्रमासस्य पक्षस्यां सितायां गुरुवासरे ।

वस्त्रष्टाश्रमिने शाके कृतेयं विवृतिर्मया ॥

विधाय टीकां शास्त्रेऽस्मिन् यत् क्वचित् पुण्यमर्जितम् ।

तेन निर्मत्सरी भूयात् सौजन्यालङ्कृतो जनः ॥

विषयः । १ अध्याये, राशिप्रभेदः । २, ग्रहयोनिभेदः । ३, तिर्यक्पक्षिस्थायरादीना-
मुत्पत्तिः । ४, गर्भाधानकालः । ५, जन्मविधिः । ६, सद्योमरणारिष्टयोगः । ७,
आयुर्गणना । ८, दशाविभागः । ९, तनुधनसहजाद्यष्टस्थानविशेषस्थित-
ग्रहशुभाशुभकथनं । १०, कर्मविशेषेण जीविका । ११, राजयोगकथनं ।
१२, ग्रहयोगविशेषादिकथनं । १३, सुनपादिचन्द्रयोगाः । १४, द्विग्रह-
योगाः । १५, प्रत्रय्यायोगाः । १६, राश्वनुसारिशीलादिकथनं । १७, ग्रह-
दृष्टिफलम् । १८, तन्वादिभावस्थाय्यादिप्रत्येकग्रहफलकथनं । १९, मिश्र-
फलविचारः । २०, राशिचैवस्थानादिभिर्ग्रहाणां प्रकीर्णभावविचारः । २१,
अनिष्टयोगः । २२, स्त्रीजातकनिर्णयादि । २३, मृत्युयोगाः । २४, नष्टजातक-
प्रकारः । २५, द्रेकाण्यविचारः । २६, प्रश्नतिथिवलावलादिकथनं ।

No. 760. अद्वैतब्रह्मसिद्धिः ।

Substance, country yellow paper, 10 × 4½ inches. Folia, 182. Lines, 10 on a page. Extent, 8500 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Advaita-brahma-siddhi. An essay on the non-dual Vedānta theory, designed to establish the identity of the human and the divine souls. By Madhusūdana Sarasvatī pupil of Nārāyaṇa Āchārya. The MS. is incomplete. It is, I believe, a portion of the work which is described in Dr. Hall's catalogue under the name of *Advaita-siddhi.* *Contributions*, p. 157.

Beginning. ॐ नमामि सद्गुरुं शान्तं ब्रह्मानन्दमनीश्वरं ।

यत्कृपालवलेभेन सत्तर्कस्फुरणं मम ॥

श्रीमन्नारायणाचार्यं सनातनशिवं सदा ।

बन्धेऽहं वाङ्मनःकायैर्द्वैतध्वान्तनिवृत्तये ॥

श्रुतिसिद्धञ्च यद् ब्रह्म सच्चिदानन्दमद्वयम् ।

तदच चिन्त्यते तर्कैर्मनोमलनिवृत्तये ॥

End.

(खण्डितत्वाच्छेषाकां नास्ति)

विषयः ।

१ मुद्गरे, देहतत्त्वनिरूपणादि । २, नास्तिकषड्दर्शनमतखण्डनम् । ३, जीव-
तत्त्वशोधनच्छलेन सत्याद्यवान्तरवाक्याखण्डार्थतोपपत्तिः । ४, सत्यं ज्ञानमनन्तं
ब्रह्मेत्यवान्तरवाक्याखण्डार्थतोपपत्तिः । ५, तत्त्वमस्यादिमहावाक्याखण्डार्थतोप-
पत्तिः । ६, ब्रह्मणे निर्गुणत्वापपत्तिः । ७, ब्रह्मणे निर्गुणत्वे प्रमाणापपत्तिः । ८,
ब्रह्मणे निराकारत्वसिद्धिः । ९, ब्रह्मणे ज्ञानत्वानन्दत्वादितोयत्वनित्यत्वसाक्षित्वा-
पपत्तिः । १०, ब्रह्मणे जगदुपादानलोपपत्तिः । ११, ब्रह्मणे जगन्निमित्तत्वाप-
पत्तिः । १२, ब्रह्मणे जगदुपादानत्वे प्रमाणलोपपत्तिः । १३, स्वप्नाश्लेषलो-
पपत्तिः । १४, स्वप्नाश्लेषापपत्तिः । १५, आत्मनः स्वप्नाश्लेषापपत्तिः । १६,
ब्रह्मणः शब्दावाच्यत्वं । १७, सामान्यतो भेदखण्डनं । १८, विशेषतो भेदख-
ण्डनं । १९, भेदप्रतिनिधिविशेषखण्डनं । २०, भेदपक्षके प्रत्यक्षभङ्गः । २१,
जीवब्रह्मभेदानुमानभङ्गः । २२, जीवभेदानुमानभङ्गः । २३, जीवभेदानुसू-
तर्कभङ्गः । २४, भेदपक्षकेऽनुमानभङ्गः । २५, २६, भेदश्रुतेरनुवादकत्वादि ।
२७, भेदश्रुतेः षड्विधतात्यर्थलिङ्गभङ्गः । २८, ऐक्यस्वरूपोपपत्तिः । २९, जीव-

ब्रह्माभदे प्रमाणं । २०, एकश्रुतेरुपजीव्यबाधाभावः । २१, तत्त्वमसिवाकार्य-
निरूपणम् । २२, अहं ब्रह्मास्मीत्याद्यनेकश्रुतिस्मृत्यर्थकथनं । २३, जीवब्रह्मा-
भदानुमानं । २४, विम्बप्रतिविम्बन्यायेनैकसिद्धिः । २५, खण्डितत्वान्नाचान्ये
विषया लिखिताः ॥

No. 761. दानमयूखः ।

Substance, country yellow paper, 11 × 4 inches. Folia, 44. Lines, 13 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse and prose. Generally correct.

Dánamayúkhā. On the sixteen great religious gifts. By Níla-
kaṇṭha, son of S'aṅkara Bhaṭṭa. Contents: (1) gift of silver of the
weight of the donor; (2) gift of a golden globe, (3) gift of a thousand
heads of cattle; (4) gift of a cow made of gold; (5) gift of a horse made
of gold; (6) gift of a horse attached to a golden car; (7) gift of a golden
elephant attached to a similar car; (8) gift of five ploughs, with bullocks
and an area of land in which the same may be used; (9) gift of gold
and land; (10) gift of a golden wheel; (11) gift of a jewelled creeper;
(12) gift of seven rats made of gold; (13) gift of a jewelled cow; (14)
gift of a golden jar decorated with jewels; (15) gift of the five elements
represented by golden images; (16) gift of golden flights of steps. The
advantages of making the above gifts and the ceremonial rites to be
observed in giving them away are also described in detail. For an-
other work of this author, vide No. 730.

Beginning. अथ तुलादानपुरुषप्रकारः । अथ तुलापुरुषदानप्रयोगः । तत्राधिवसनान्त
पूर्वदिने कृतैकभक्तादिरधिवसनदिने यजमानो देशकालौ सङ्कीर्त्य ब्रह्म-
हत्यादिसर्वपापनाशपूर्वकसर्वमन्त्ररकालावच्छिन्नसर्वलोकपालस्थानाधिकरण-
कवासेत्तर—इत्यादि ।

End. विभागस्तु तुलापुरुषवशात्ततः पुण्याहवाचन-ब्रह्मादिपूजनविसर्जनमण्डपादि-
प्रतिपादन-ब्राह्मणभोजनाशीर्वादग्रहण-मङ्गलाचारादीनि । इति महाभूत-
घटदानं ।

Colophon. इति श्रीसीमांसकशङ्करभट्टात्मजभट्टनीलकण्ठकृते दानमयूखे षोडशमहादानानि
समाप्तानि ॥

विषयः । तुलापुरुष—रजतादिमयतुला—हिरण्यगर्भ—सुवर्णादिनिर्मितत्रच्छाण्ड—सुवर्ण-
निर्मितकल्पवृक्ष—गोसदृश—हिरण्यनिर्मितकामधेनु—हिरण्यनिर्मिताश्व—हिर-
ण्यनिर्मिताश्वयुक्तरथ—ह्येननिर्मितहस्तियुक्तरथ—सदृशसारदारुमयपञ्चलाङ्गलस-
हितभूमि—सुवर्णमयभूमि—सुवर्णमयषोडशारविश्वचक्र—चामीकरनिर्मितकल्प-
लता—काञ्चननिर्मितप्रादेशमानसप्रकुण्ड—रत्नमयीधेनु—रत्नयुक्ताकाञ्चनघट—
सुवर्णमयमहाभूतघटादिषोडशमहादानफलविधिप्रयोगकथनं ।

No. 762. भुवनदीपकटीका ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 31. Lines, 10 on a page. Extent, 1100 s/lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1816. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Bhuvanadīpakatīkā. A commentary on the *Bhuvanadīpaka*, a treatise on astronomy and astrology.

Beginning. सारस्वतमित्यादि । या० । सरस्वत्याः सम्बन्धि सारस्वतं तच्च तत् महस्य तन्म-
स्कात्य मया ज्ञानमुच्यते प्रकटीक्रियते ।

End. शीघ्र एकराशौ तथा दश(?) प्राग्वज्जातभवयोगो मध्ये मुसरिकाभिधः ।
मियो दश विना खेटा द्वायान्तः(?) शीघ्रगो ग्रहः ॥

Colophon. इति श्रीभुवनदीपकस्य टीका समाप्ता ।

विषयः । भुवनदीपके वक्ष्यमाणानि २६ द्वाराणि सन्ति, तद्द्वाराण्यनं । तत्र द्वाराणि यथा,
१ द्वारे, मेषादिलग्राधिपाः । २, उच्चनीचविचारः । ३, ग्रहाणां परस्परं
मित्रशत्रुत्वादिविचारः । ४, राहोर्बच्चनीचगृहाणि । ५, राहुतः सप्तमस्थस्य
केतोर्विचारः । ६, ग्रहस्वरूपसंभावादि । ७, द्वादशस्यपि भावेषु कुत्र किं
विचार्यं । ८, अक्षीकालनिर्णयः । ९, लग्राधिपादिविचारः । १०, विनष्टो
ग्रहः कीदृश उच्यते । ११, राजयोगचतुष्टयं । १२, लाभालाभविचारः । १३,
लग्नेशवर्तिस्थितिसद्भावफलं । १४, अस्य गर्भस्य क्षेममस्ति वा न वा । १५,
गर्भिण्याः प्रसवकालादिविचारः । १६, युगलवालकस्य प्रसवज्ञानं । १७,
गर्भस्य माससङ्ख्या । १८, विवाहितादिविवाहितापरीक्षा । १९, विषस्वरूप-
कन्यालक्षणं । २०, भावविशेषस्यग्रहफलं । २१, विवाहादिविचारणम् । २२,
वादिप्रतिवादिविवादादौ जयपराजयविचारः । २३, ग्रहसङ्कीर्णभावादि
निर्णयः । २४, विदेशस्थग्रहादि । २५, पथिकस्य यागमन्त्रश्चा । २६, मृत्यु-

योगः १७, दुर्गभङ्गः । २८, चैर्यकर्मविचारः । २९, महर्ष्यविचारः । ३०, नौकागमनकुशलतादि । ३१, दृष्टलाभालाभादिविचारः । ३२, लग्नपतेः सकाशात् कस्मिन् मासि लाभः । ३३, द्रेःकाणादिफलं । ३४, अद्भुतदोषज्ञानं । ३५, राजादीनां कस्मिन् दिने किं भवतीति । ३६, अस्मिन् गर्भे पुत्रपुत्रिकास्तीत्यादि ॥ (प्रश्नग्रन्थोपम)

No. 763. **मल्लारिमाहात्म्यं, ब्रह्माण्डपुराणान्तर्गतचेत्रखण्डीयं ।**

Substance, country yellow paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 63. Lines, 9 on a page. Extent, 550 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance old. Verse. Generally correct.

Mallārimāhātmya. Legendary account of a place of pilgrimage called Mallāri. This professes to be an episode of the *Khetra Khaṇḍa* of the *Brahmāṇḍa Purāṇa*. Contents : 1. A hermitage assailed by a demon of the name of Malla. 2. The sages of the hermitage repair to Indra for aid. 3. Thence they go to Vaikuṇṭha; thence to Kailāsa. 4. Description of Kailāsa. 5. Description of the court of Ś'ambhu. 6. Description of the person of Ś'iva. 7. The sages relate to Ś'iva their grievance. 8. The army of Ś'iva. 9. The encampment of the demon. 10. Defeat of the demon's forces. 11. Destruction of Khadgadañśhtrā by Saḍānana. 12. Destruction of Ulkā mukha and Kuṇṭaloma by Nandi. 13. Destruction of Manikāsūra by Mārtaṇḍa Bhairava. 14. Viṣṇu's embassy to Malla. 15. Combat between Malla and Ghritamāri. 16. Overthrow of Malla by Ś'ambhu. 17. Prayer of Malla to Ś'iva. 18. Praise of Ś'iva by the Devas. 19-20. Kapila and other places of pilgrimage described. 21. Directions for worshipping the image of Ś'iva at Mallāri. 22. Speech of the Enemy of Mallāri (Ś'iva) to the sages. 23. Mantras of Mallāri.

Beginning. वाग्वज्रोपपन्नोऽज्ञोऽलसरागकरभासुरं ।

गजास्थं सुन्दरं वन्दे हृन्दारकगणार्चितं ॥

विघ्नेशचरणाभोजमकरन्दोदविन्दवः ।

सिञ्चन्तु भारतीं वल्लीं नतानां वदनालये ॥

कैलासाचलचूडाये मणिसुन्दरमन्दिरे ।

पप्रच्छ पार्वती कानां रहस्यानन्दसुन्दरं ॥

श्रीपार्वत्युवाच । प्रियं किं दुर्लभं लोके किमाश्चर्यकरं परम् ।

चेवं तीर्थं सदा नृणां भुक्तिमक्तिफलप्रदम् ॥

अवतारेण केन त्वं सर्वेषां सुलभः सदा ।

कैत्रैतैस्त्वं समाराध्यः कथयाशु मम प्रभो ॥

End. नित्यं नमामि भवसागरताचणाय मञ्जारिपादयुगलं परमार्यरूपम् ।

इन्द्रादिवन्दितमशेषसुखप्रदेयं चिन्तामणिं सकलमङ्गलकामघेनूनम् ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे चैवखण्डे मञ्जारिमाहात्म्ये त्रयोविंशतितमोऽध्यायः ॥ २३ ॥

विषयः । १ अध्याये, मञ्जाख्यदैत्यकृतार्थाश्रमपीडनं । २, दैत्यभयभीतानां ऋषीणां शक्रभवने गमनादि । ३, ऋषीणां वैकुण्ठे गमनादि । ४, कैलासवर्णनं । ५, शम्भुसभावर्णनं । ६, शिवमूर्तिवर्णनं । ७, शिवस्य निकटे मणिकमञ्जाख्योदैत्य-
योऽरूपद्रवनिवेदनं । ८, शिवसेन्यवर्णनं । ९, दैत्यचमूवर्णनं । १०, मार्त्तण्ड-
भैरवसैन्यकर्टकमञ्जासुरसैन्यवधः । ११, षडाननकर्टकखड्गदंष्ट्रवधः । १२, जय-
नन्दिकर्टकोल्कामुखकुन्तलोमदैत्यवधः । १३, मार्त्तण्डभैरवकर्टकमणिकासुरवधः ।
१४, युद्धनिवृत्तौ प्रबोधनार्थं मल्लदैत्यनिकटे शिवकर्टकं विष्णुप्रेरणादि । १५,
मल्लदैत्येन सह घृतमारीयुद्धं । १६, शम्भुकर्टकमञ्जासुरवधः । १७, किञ्चि-
ज्जोविशेषमल्लदैत्यकृतशिवस्तुतिः । १८, देवकृतशिवस्तुत्यादि । १९, २०,
कपिलतीर्थादिकतिपयप्रधानतीर्थकथनं । २१, मञ्जारिशिवपूजनविधिः । २२,
ऋषीन् प्रति मञ्जारिवाक्यं । २३, मञ्जारिमन्त्रकथनादि ।

No. 764. अग्निष्टोमपद्धतिः, कात्यायनसूत्रपद्धत्यन्तर्गता ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 580 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Agnishṭomapaddhati. Directions for the performance of the Agnishṭoma sacrifice, according to the rules of Kātyāyana, founded on the Mādhyandini S'ākhā of the White Yajur Veda. By Yājñika Deva, son of Prajāpati. The work is a fragment of the author's *Kātyāyana-sūtra-paddhati*.

- Beginning. अथ माध्यन्दिनसवनमुच्यते, तत्र पूर्वमाग्रीधीयस्य पश्चादुदङ्मुखोपविष्टस्य
यजमानस्य लोकदारोयसामगानं(?) होमश्च । ततः सर्वे ऋत्विजः सयजमानाः
स्नाताः सवनवद्विष्णोपस्थानादिधिष्ण्याभिमतत्वनान्नं समर्पणं कुर्वन्ति ।
- End. तदानोमेव पुनरुद्धृत्य स्वयमेवाग्निहोत्रहोमः । प्रातर्होमस्तु सकाल एव । अत
ऊर्द्ध्वं सन्धातर्पणवैश्वदेवक्रिया नातः प्राक् ।
- Colophon. इति श्रीविरग्निरिचित्रास्मृत्सप्तमिन्द्रायज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतयाज्ञिकदेवकृतायां
कात्यायनसूत्रपद्धतौ अग्निष्टोमपद्धतिः ।
- विषयः । आग्निष्टोमीयमाध्यन्दिनसवनप्रयोगकथनम् ।

No. 765. वाराणसीदर्पणकारिकाप्रकाशिका, वा दर्पणप्रकाशिका ।

Substance, country paper, 12 × 5 inches. Folia, 45. Lines, 10 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1898. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vārāṇasīdarpaṇ-kāśikāprakāś'ikā, alias *Darpaṇaprakāś'ikā*. A commentary on his poem in eleven cantos on Benares. By Vatsarāja, son of Rāghava Tripāthī, and grandson of Gaṇeśa Agnihotrī.

Beginning. भट्टोजिदीक्षितं नत्वा रामाश्रमगुरुं पुनः ।

वत्सराजः करोत्येतां काशीदर्पणकारिकां ॥

गुरुपादरजःपूरस्तरतेजःरजः खजः ।

राजाने वत्सराजस्य मानसे सच्चिरःखजः ॥

वाराणसी दर्पणकारिकाञ्च प्रकाशिकायां प्रतनोति धीमान् ।

श्रीवत्सराजः किल विश्वनाथकपाकटाचाक्षुरितप्रसादः ॥

End.

चरमप्रसादसमाप्तिं ज्ञापयन्नाह । अति । प्रत्यक्षभावसमुद्रे । एकादशरुद्राः,
तत्सत्त्वाक इति यावत् । कालेशः, रुद्रः, तस्य यः कण्ठः, तस्य हविरिव हवि-
र्यस्य सः । दर्पणस्य श्यामप्रभत्वादित्यर्थः । शोभा कान्तिर्द्युतिरित्यमरः ।
प्रसादात्मकस्य महारुद्रस्य नाम विश्वेश इति सर्वेषु एकादशसु अन्तिमः । एका-
दशरुद्रात्मकोऽयं यन्त्रः ॥ १६ ॥ यन्त्रसमाप्नुत्तरं संवत्सरादिकं निबध्नाह ।
विश्वेशेनमेति । अष्टमूर्तिर्महादेवः । तामिर्गणितं चाब्दे संवत्सरे । अङ्कानां
चारुतो गतिरित्यष्टाङ्कः । देवाः, महः, उत्सवः, तस्य भावः, तथा । दित्यै-

र्दिवसैः । मङ्गलु सहस्रासहेति विश्वः । नवदिवसा इति नवाङ्कः । रसाः षट् षडङ्कः । विश्वनाथ एक एवेत्येकाङ्कः । अन्यत् स्पष्टम् । संवत् षोडषाष्टनवति-
मिते वर्षे इति फलिताऽर्थः । अङ्कतोऽपि १६९८ ।

Colophon. इति श्रीमद्वाराणसीवासिचिपाठिकुलतिलकसामवेदोपाध्यायश्रीगणेशाग्निहोत्रि-
सूनुस्वरिचिपाठिश्रीमद्राघवसूनुश्रीवत्सराजकृते प्रकाशस्वरमः कामं समाप्ति-
मगाच्छुभम् ॥

विषयः । मङ्गलाचरणं, शिववर्णनं, नारदविश्वेश्वरकथोपकथनं, विश्वनाथकर्टकदेव-
ताभ्यां वरदानं, शिवस्य मन्दरासलेन सह साक्षात्कारः, मन्दरकर्टकशिवस्थापनं
दिवोदासस्य विश्वनाथसाक्षात्कारः, काशीमाहात्म्यं, वाराणसीवर्णनं, दिवो-
दासराज्यस्थापनप्रपञ्चः, शृङ्गारादिवर्णनं इत्यादिविषयगर्भितस्यैकादशप्रकाश-
परिच्छिन्नस्य वाराणसीदर्पणकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 766. हठदीपिका ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 20. Lines, 20 on a page. Extent 500 s/lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1689. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Haṭhadīpikā alias *Haṭhapradīpikā*. An essay on a peculiar form of Yoga meditation called *Haṭhayoga*. By Svātmārāma. Contents: 1. Introduction; Yoga teachers; importance of the Yoga proved; place for its performance; the mode of sitting; rules regarding food. 2. Use of the Prāṇāyāma; six ways of washing and purifying the guts. 3. Various forms of gesticulation and diverse postures. 4. Procedure for Samādhi. Signs of perfection, &c. Hall's *Contributions*, p. 15. This is a more complete and correct text than No. 250.

Beginning. नमामि त्रैपुरं धाम । अथादिनाथाय नमोस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।

विराजते प्राञ्जतराजयोगमारोढुमिच्छेरधिरोहणीव ॥

प्रणम्य श्रीगुरुं नाथं स्वात्मारामेण योगिना ।

केवलं राजयोगाय हठयोगेऽनुदिश्यते ॥

End.

विद्यातीर्थे जगति विवृषाः साधवः सत्यतीर्थे

गङ्गातीर्थे मलिनमनसो योगिनो ज्ञानतीर्थे ।

राधानीर्थे(?) धरणिपतयो दानतीर्थे घनाद्या

लज्जातीर्थे कुलयुवतयः पातकं चालयन्ति ॥

Colophon. इति श्रीखात्मारामविरचितायां हठदीपिकायां चतुर्थोऽध्यायः ॥

विषयः । १ अध्याये, हठयोगेन संसिद्धानां गोरक्षनाथादीनां कथनं, हठयोगसाधन-
स्थलनिर्देशः, हठयोगप्रथमाङ्गीभूतस्थलिकाद्यासनेक्तिः, प्याहारनियमश्च । २,
प्राणायामाभ्यासप्रकारकथनं, नाडीशेषकघौनीवस्त्रिनेतिवाटकनौलिककपा-
लभस्त्रोतिषट्कर्मकथनं, प्राणायामाभ्यासारम्भः, पूरककुम्भकादिफलोक्तिश्च ।
३, खेचर्धादिनानाविधमुद्रावस्थादिकथनं, शुक्रादिस्त्रिभुजफलकथनं, कुण्डलि-
न्यादियोगिशक्तिप्रयोगादि च । ४, समाधिकक्रमकथनं, लयःकारः, नादानु-
सन्नानादि च ॥

No. 767. आद्वैतचपद्धतिः, कातोया ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 41. Lines, 7 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'rāddhasūtra paddhati. Directions for performing Pārvaṇa s'rāddha according to the rules of Kātyāyana. The MS. is incomplete, and the author's name is unknown.

Beginning. शिवश्च विघ्नहर्त्तारं गुरुं च वामनं तथा ।

अम्बिकां शरदां चापि वन्दे विघ्नेपशान्तये ॥

कात्यायनकृते आद्वैतचपद्धते व्याख्यापुरःसरम् ।

प्रयोगपद्धतिं कुर्वे याज्ञवल्क्यादिसम्मतम् ॥

End. (खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । पार्वण्यष्टादशप्रयोगविधायककातोयचपद्धतव्याख्यानं ।

No. 768. आश्वलायनब्राह्मणपञ्चिका ।

Substance, country paper, $10 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 574 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

As'valāyana-brahmaṇa-pañchiká, alias *Aitareya Bráhmaṇa*. This is an imperfect MS. containing only the 5th Book. Professor Haug has published an edition of the text together with an English translation.

Beginning. विश्वं वै देवा देवतासृतीमहर्वहन्ति सप्तदशस्रोमो वै रूपं साम जगतीच्छन्दो
यथारोचतमेतेन यथास्रोमं यथासाम यथाह्वन्दसं रात्रोति ।

End. यज्ञस्य देवता मेन्द्रमेव तदुद्गीथं करोतीन्द्रो वै यज्ञ इन्द्रो यज्ञ इन्द्रान्मानागा-
दिन्द्रवन्तद्युध्ममित्येवैतं सदाह तदाह ।

Colophon. इत्याश्वलायनब्राह्मणस्य पञ्चमपञ्चिकायां पञ्चमोऽध्यायः । पञ्चमपञ्चिका
समाप्ता ।

विषयः । १ अध्याये, द्वादशाहस्य तृतीयचतुर्थाहकर्तव्यसूचनं । २, पञ्चमषष्ठाहकर्त-
व्योक्तिः । ३, सप्तमाष्टमाहकृत्यसूचनं । ४, नवमाहकृत्यष्टष्टपडह्यङ्ग्यादि-
कथनं । ५, प्रायश्चित्तहोमकथनं ॥

No. 769. आश्वलायनगृह्यकारिका ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 11 on a page. Extent, 780 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

As'valāyana-grihya-káriká. Memorial verses containing the rules of the Grihya Sūtra of As'valāyana. The MS. is defective at the end and the author's name cannot be ascertained. Contents: Technical terms; sthālipāka; the rites after conception, &c.; sacrifice to Vātsvadeva; the sandhyá prayers; *Upākarma* or putting on of new sacrificial thread, &c. in the month of S'rāvaṇa; offerings to the manes; vástuhoma, &c.

Beginning. आश्वलायनमाचार्यं नत्वा तद्गृह्यकर्मणाम् ।

प्रयोगं वक्ष्मि केषाञ्चिद् वृत्तिकारादिभाषितं ॥

End. (खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । सर्वकर्मसाधारणपरिभाषा, स्थालीपाककथनं, गर्भाधानादिमंस्करोक्तिः, बलि-
वैश्वदेवादिकथनं, सन्ध्यापासनापाककर्मादिकथनं, पितृयज्ञः, चैत्रकर्षणवासु-
कर्मादिकथनञ्च ॥

No. 770. ब्रह्मसिद्धान्तं वा ब्रह्मसिद्धान्तपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia, 61. Lines, 5 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nágara. Date, SM. 1806. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Brahma-siddhánta alias *Brahma-siddhánta-paddhati*. A Tántric miscellany on theology, metaphysics, cosmogony, &c. Contents: Brahma a void, its character; the cosmic mass, its character; generation from that mass of S'íva, from him of Bhairava, and from him of S'ríkantha, &c. The origin of Prakṛití consisting of the five primary elements from the last; the organic and sensuous faculties—sleep, dreaming, and waking; will and the other four sensuous faculties; their agency in the creation of the world. Idá, piṅgalá, and other arterial paths to those faculties; thirteen vital airs, including Prána, samána, &c.; growth of the different members of the body; the essential elements of the body; the principal receptacles in the body; the proper mode of performing *pránáyáma* and the advantage thereof; praise of Yógis.

Beginning. ————— त्रिविधं गर्भसम्भवेत् (?) ।

यदा नास्ति स्वयं कर्ता कारणं न कुलाकुलं ।

अव्यक्तपरमं तत्त्वमनामा विद्यते तदा ॥

End. वैद्यो रोगिणे तुर्वादिरिद्रग्रूरोभीरुधार्मिका । पापकारी ज्ञानो रागी तत्त्व-
कर्मशीलोपायेन ते दास्यकामे वयान्ति(?) ॥

Colophon. इति योगशास्त्रब्रह्मसिद्धान्तपद्धतिः सम्पूर्णम् (?) ।

विषयः । शून्यब्रह्मनिरूपणं, तस्य गुणाः, ब्रह्माण्डपिण्डस्य तद्गुणानाञ्च कथनं, तत्पिण्डात् शिवस्य तस्माद् भैरवस्य तस्मात् श्रीकण्ठादीनामुत्पत्तिः, ततः पञ्चतत्त्वात्मक-
प्रकृतिपिण्डोत्पत्तिः, चुत्पृष्णादिकथनं, अन्नःकरणस्य तद्गुणानाञ्च कीर्तनं, सत्त्वरजस्तमो महाकालजीवात्मकपञ्चकुलशस्य तद्गुणानाञ्च कीर्तनं, जाग्रत्-
सप्प्रसुषुप्ताद्यवस्थाकथनं, इच्छाक्रियादिशक्तिपञ्चकस्य प्रत्यक्षस्य पञ्चपञ्चगुणकथनं, कर्मकामचन्द्रसूर्याग्निरूपप्रत्यक्षाचरणपञ्चकस्य तद्गुणानां कलानाञ्च कीर्तनं, इडापिङ्गलादिनाडीनां तद्द्वारस्य च कथनं, प्राणसमानादिदिशवायुकथनं, शरीराङ्गप्रत्यङ्गोत्पत्तिकथनं, शुक्रमज्जादीनां प्रमाणं, आधारस्वाधिष्ठानादिचक्र-
कथनं, प्राणायामप्रकारस्तत्फलकथनादि, अवधूतलक्षणयोगमार्गप्रसङ्गादि-
कथनं ।

Kos'alagama. This is a very defective MS. wanting both the beginning and end. It supplies a series of diagrams, and gives directions how to calculate therefrom the probable good and evil effects, and astrological influences under particular circumstances, of villages, houses, vehicles, dwellings, wells, wheels, commencement of journeys, &c.

अथ ग्रामवासचक्रम् ।

Colophon. इति गृह्यप्रकारं समाप्तम् । (अस्य नास्ति प्रारम्भे च सन्देशः । प्रारम्भे प्रतिज्ञा-
वाक्यं नास्ति, खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यञ्च नास्ति ।)

विषयः । ग्रामवास-वाहन-वास्तु-रूपचक्र-यात्राविनाडोच्चक्र-सेवाचक्रादिकतिपथचक्रा-
दिद्वारा शुभाशुभगणना ।

No. 772. चन्द्रालोकः ।

Chandráloka. A treatise on Rhetoric in ten chapters. By Jayadeva, son of Mahádeva. The work is held in high repute by Vaishnavas, but it is rare.

Beginning, उच्चैरस्यति मन्दतामरमतां जाग्रत्कलङ्कैरव-

ध्वंसं हन्त्यते च यासु मनसामल्लामिनो मानसे ।

दुष्टोद्यन्मदनाशनश्चिरमलालोकत्रयीदर्शिका
 सा नेत्रचित्तयोव खण्डपरशोर्वागदेवता दीयतु ॥
 हंहे चिन्मयचित्तचन्द्रमणयः संवर्द्धयध्वं रसान्
 रे रे खैरिणि निर्विचारवनिने मास्मत्प्रकाशीभव ।
 उल्लासाय विचारवीचिनिचयालङ्कारवारां निधे-
 चन्द्रालोकमयं स्वयं वितनुते पीयूषवर्षः कृती ॥
 पीयूषवर्षप्रभवं चन्द्रालोकमनोहरं ।
 सुधानिधानमासाद्य त्रयध्वं विवुधा मुदम् ॥
 जयन्ति याजकश्रीमन्महादेवाङ्गजन्मनः ।
 ह्युक्तपीयूषवर्षस्य जयदेवकवेर्गिरः ॥
 महादेवः सचप्रमुखमखविदैकचतुरः
 सुभिचातङ्गक्तिप्रणिहितमतिर्यस्य पितरौ ।
 प्रणीतस्तेनासौ सुकविजयदेवेन दशभि-
 खिरं चन्द्रालोकः सुखयतु मयूखैर्दशदिशः ॥

End.

Colophon. इति श्रीपीयूषवर्षपण्डितश्रीजयदेवविरचिते चन्द्रालोकालङ्कारे अभिधाखर-
 पाभिधानो नाम दशमो मयूखः ॥

विषयः । १ मयूखे, शब्दवाक्यप्रकारकथनं । २, शब्दवाक्यादिगतदूषणनिर्णयः । ३,
 काव्यलक्षणाङ्गिः । ४, आलङ्कारिकगुणाङ्गिः । ५, श्लेषोपमापरिकरादिविविधा-
 लङ्काराणां लक्षणादाहरणयोः कथनं । ६, कव्यादिरसस्य वैदर्भ्यादिरित्येव
 कथनं । ७, ८, वस्त्रलङ्काराणां भेदकथनं । ९, लक्षणनिरूपणं । १०, नाम-
 निर्देशादिकथनं ।

No. 773. धर्मसिन्धुसारः, अनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country paper, 9 $\frac{3}{4}$ × 5 $\frac{1}{2}$ inches. some of the leaves are yellow.
 Folia, 467. Lines, 12—14 on a page. Extent, 12575 s'lokas. Character,
 Nāgara. Date, Sr. 1910, Sk. 1775. Place of deposit, Calcutta, Government
 of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Dharmasindhusāra. A compendium of modern ceremonial rites
 on the model of the *Nirṇayasāndhu*. By Kās'ínātha Upādhyāya, son
 of Ananta Upādhyāya, who was the younger brother of Yajñes'vara
 Upādhyāya, and son of Kās'ī Upādhyāya Sūri.—The work comprises

three books, of which the last is divided into two parts. Contents : I. Calculations of proper times for ceremonies. II. Calendar of ceremonies for the twelve months of the year beginning with Chaitra ; diurnal duties of religious people ; imperative duties ; Sthálipáka, Balivais'vya homa ; consecration of wells, tanks, &c. ; consecration of rosaries ; consecration of images of gods ; coronation ; starting on journeys ; influence of planets on mortals ; pacification of adverse supernatural influences. III. Duties of persons whose parents are living ; persons who should perform s'ráddhas ; time meet for s'ráddhas ; ritual for s'ráddhas ; mourning ; cremation ; expiatory rites ; duties of hermits.

Beginning. श्रीविठ्ठलं सुकरुणार्णवमाशुतोषं दीनेष्टपोषमघसंहतिसिन्धुशेषम् ।

श्रीरुक्मिणीमतिमुषं पुरुषं परं तं वन्दे दुरन्तचरितं हृदि सञ्चरन्तम् ॥

वन्दे प्रतिघ्नन्तमघानि शङ्करं घतां स मे मूर्द्धि दिवानिशं करं ।

श्रिवाच्च विघ्नेशमथो पितामहं सरस्वतीमाशु भजेऽपि तामहम् ॥

श्रीलक्ष्मीं गरुडं सहस्रशिरसं प्रद्युम्नमीशं कपिं

श्रीस्वर्धं विष्णुभैरवविद्भुक्कविष्कायासुतान् षण्मुखं ।

इन्द्राद्यान् विबुधान् गुह्यं जननीं तातं तनन्ताभिषं

नलार्थान् वितनोमि माधवमुखान् धर्माब्धिसारं मितं ॥

दृष्ट्वा पूर्वनिबन्धान्निर्णयसिन्धुक्रमेण सिद्धार्थान् ।

प्रायेण मूलवचनान्युजिह्वत्य लिखामि बालबोधाय ॥

तत्र कालः षड्विधः । वत्सरः, अयनं, ऋतुः, मासः, पक्षः, दिवस इति ।

End.

मूलभूतानि पद्यानि विकृतानि कचित् कचित् ।

निर्विकाराण्यपि नवान्यपुक्तान्यत्र कानिचित् ॥

मीमांसाधर्मशास्त्रज्ञाः सुधियोऽनलसा बुधाः ।

ह्यतकार्थाः प्राङ्निबन्धैस्तदर्थं नायमुद्यमः ॥

य पुनर्मन्दमतयोऽलसा अज्ञाश्च निर्णयम् ।

धर्मं वेदितुमिच्छन्ति रचितस्तदपेक्षया ॥

निबन्धोऽयं धर्मसिन्धुसारनामा सुबोधनः ।

अमुना प्रीयतां श्रीमद्विठ्ठलो भक्तवत्सलः ॥

प्रेम्णा सङ्गिर्ग्रन्थः सेव्यः शब्दार्थतः सदोषोऽपि ।

संशोध्य(?) वापि हरिणा सुदाममुनिसतुषष्ट्युक्तमुष्टिरिव ॥

श्रीकाश्यपाध्यायवरो महात्मा बभूव विद्वद्द्विजराजराजः ।

तस्मादुपाध्यायकुलावतंसो यज्ञेश्वरोऽनन्त इमावभूताः ॥
 यज्ञेश्वरो यज्ञविधानदक्षो देवज्ञवेदाङ्गसुशास्त्रशिखः ।
 भक्तोऽनन्तोऽनन्तगुणैकधामानन्ताऋयोऽनन्तकलावतारः ॥
 एषोऽत्यजजन्मभुवं सक्तीयां तां कौङ्कुणास्थां सुविरक्तशाली ।
 श्रीपाण्डुरङ्गे वसतिं विधाय भीमातटे मुक्तिमगात्सुभक्त्या ॥
 तस्यानन्ताभिधानस्योपाध्यायस्य सुतः कृतो ।
 काशीनाथाभिधो धर्मसिन्धुसारं समातनोत् ॥

Colophon. श्रीमत्काश्युपाध्यायसूरिखनुयज्ञेश्वरोपाध्यायानुजाननोपाध्यायसूरिसुतकाशीना-
 थोपाध्यायविरचिते धर्मसिन्धुसारे द्वितीयपरिच्छेदोत्तरार्द्धं समाप्तम् ॥

विषयः । १ परिच्छेदे, काल-सङ्क्रान्ति-व्रत-तिथीष्टि-याम-श्राद्ध-ग्रहणादिनिर्णयः । २,
 द्वितीयाचतुर्थ्यादितिथिव्रतविशेषमन्वादि-दशावतारजयन्ती-दमनोत्सव-चैत्रवै-
 शाखादिद्वादशमासछत्य-प्रकीर्णकनिर्णयः । ३, पूर्वार्द्धे, गर्भाधानायुद्धान्तसं-
 स्कारदन्तषावनस्नानहोमादिनित्यछत्य-स्थालीपाक-बलिवैश्वदेवादि-वापीकूप-
 तडागाद्युत्सर्ग-मालासंस्कार-स्थिरदेवप्रतिष्ठादि-राजाभिषेक-यात्रा-गोचरफ-
 लाद्भुतशान्त्यादिनिर्णयः । ४ उत्तरार्द्धे, जीवत्पितृकर्तव्यकर्म-श्राद्धाधिकारिश्राद्ध-
 काल-श्राद्धपद्धति-सूतकान्त्येष्टि-प्रायश्चित्त-सन्यासग्रहणादिनिर्णयः ॥

No. 774. प्रयोगरत्नीयचरकसौत्रामणी, वा बोधायनचरकसौत्रामणी ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 16 on a page. Extent, 150 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Prayogaratnīya-charaka-sautrāmaṇi alias *Bodhāyana-charakasautrāmaṇi*. This is a chapter of a comprehensive work called *Prayogaratna*, or a manual for the performance of religious rites. The chapter under notice treats of the ceremony named *Sautrāmaṇi*, in which the principal offering is a spirituous liquor made from rice, *i. e.*, a kind of arrack. By Śeṣhanārāyaṇa. The author follows the rules of Bodhāyana.

Beginning. सौत्रामणीं यास्यास्यामः । पूर्वैद्युर्नान्दीश्राद्धायपरिदुः स्नानादिनिविष्टमित्यन्ते
 चरकसौत्रामण्या यचे इत्युपयाहरणम् ।

End. इति पूर्णाहुतिं कृत्वा समारोप्यायतने मथित्वा विहृत्य मनसतो कृत्वा साय-
 मग्निहोत्रं जुहोति । सन्निष्ठते सौत्रामणी ।

Colophon. इति श्रीम० शेषनारायणोक्ते प्रयोगरत्ने चतुर्थः ।

इति बोधायनचरकसौत्रामणी समाप्ता ॥

विषयः । सौत्रामणीष्टिप्रयोगः ॥

No. 775. अग्निप्रयोगः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 29. Lines, 11 on a page. Extent, 750 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Agniprayoga. A manual for the performance of the Agnishtoma rite, according to the rules of Bodháyana. Anonymous.

Beginning. बोधायनं नमस्कृत्य व्याख्यादृष्टं पुरातनान् ।

अग्निप्रयोगं वक्ष्यामि विष्णुवृद्धान्वयोऽग्निचित् ॥

उक्तः सर्वप्रकृतिभूतो ज्योतिष्टोमोऽग्निष्टोमः । अथेदानीं सर्वप्रकृतिविकृति-
साधारणमग्निष्टोमेन सह व्याख्यातुमारभते ।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः । अग्निष्टोमप्रयोगः ॥

No. 776. रसहेमः, वा कङ्कालीरसहेमः ।

Substance, country paper, 12×5 inches. Folia, 16. Lines, 20 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Rasahema alias *Kaṅkálirasahema.* A pharmacopœia of mercurial and other metallic preparations. The MS. is incomplete. It gives receipts for upwards of two hundred kinds of metallic compounds.

Beginning. श्रीभैरवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं विजगत्प्रभुम् ।

श्रीभारतीञ्च विद्मेशं वन्दे प्रत्युद्दशान्तये ॥

अथ ध्यायन् समायातः श्रीकङ्कालीययोगिनः ।

हविष्यान्नं भवि स्वापं हविष्यञ्चापि भोजनम् ॥

क्रियाधष्ठे न सिध्यन्ति तपोनिष्ठे फलानि हि ।

सूतदोषांस्ततः शुद्धिं संस्कारान् प्राग् वदाम्यहम् ॥

End. (खण्डितलात्परिमसाग्निवाक्यादि नास्ति ।)

विषयः । पारदलौहादिद्रव्यद्वारा नानाविधरसायनौषधनिर्माणप्रकारः ।

No. 777. उपग्रन्थसूत्रम् ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 36. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1600 s'lokas. Character, Nágara. Date, SM. 1642. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Upagrantha Sūtra. A sūtra work treating of expiations and details in connexion with various Kalpa rites.

Beginning. अथ सम्यक्सिद्धिरनादेशे स्तोत्रोपायः शते विशेषसङ्ख्यासमस्ताख्ये प्रत्येकमर्च्चा-
द्विनियमो ज्योतिष्टोमेन वतमुक्थे चिपच्चाशे—इत्यादि(?) ।

End. पुरीषपदशेषाणि निधानान्याचार्याः स्मरितानानि यथाधीतं वा तेषु रीपाश्च
विध्यच्छेदोषिकाराद्वागन्तोवागतः(?) ॥ १३ ॥

Colophon. इत्युपग्रन्थसूत्रे चतुर्थः प्रपाठकः । इत्युपग्रन्थसूत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । १ प्रपाठके, गायत्र्यादिच्छन्दःकथनं, यज्ञचुटिनिमित्तकप्रायश्चित्तोक्तिः; सत्राय
दीक्षितेन कर्तव्यादि च । २, अक्रोतिसोमापहरणप्रायश्चित्तं, सोमकलशे भग्ने
प्रायश्चित्तादि, सोमे दम्भे प्रायश्चित्तं, पृष्ठानुकल्पादि च । ३, वैश्ववर्णकल्पोक्तिः
प्रवर्ग्यशंसये कर्तव्यम्, एकाहस्तोत्राणि, षडहकृत्यं, द्वादशाह-वृहद्रथन्नरपृष्ठ-
स्तोत्रोपादिकथनं, गानेश्वरवृद्धिलोपश्च तन्त्यायसमुद्देशव्याख्यादि । ४, प्रति-
हारोदाहरणकथनादि ॥

No. 778. उत्सर्गमयूखः ।

Substance, country paper, 10×5 inches. Folia, 26. Lines, 8—9 on a page. Extent, 520 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Utsarga Mayúkha. Directions for consecrating tanks, wells, &c., and purifying them should they happen to be polluted by the death of a monkey, or a cat, or by other cause. By Nílakanṭha Bhaṭṭa. *Vide* No. 761 for another work of this author.

Beginning. उत्का दानविधिनाम राममाराध्य भास्करं ।

उत्सर्गविषये भट्टनीलकण्ठो वदत्यथ ॥ तत्र जलाशयोत्सर्गप्रशंसा विष्णुधर्मेत्तरे ।

End. ततोऽभियेकग्रहपूजाग्निपूजाविसर्जनशय्यादानमण्डपाद्युपस्करप्रतिपत्तिविद्रोहो-
नभूयसीदानकर्मस्वरार्पणानि जलाशयोत्सर्गवत् ॥

Colophon. इति श्रीमोसांसकभट्टनीलकण्ठकृते भास्करे जलाशयारामोत्सर्गमयूखः ।

इति उत्सर्गमयूखः समाप्तः ॥

विषयः । वापोकूपतडागाद्युत्सर्गस्य विधिः प्रयोगश्च, वाय्यादिषु मार्जारवानरादिहृतका-
द्युपघाते तत्प्रायश्चित्तकथनं च ।

No. 779. मोमहणविलासः, व्याख्यासहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Folia, 160. Lines, 9—10 on a page. Extent, 8000 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Momahanavilāsa. A treatise on the diseases peculiar to women and children, and on aphrodisiacs. By Momahana, son of Prayágadāsa, a Kshatriya of Kālpī. The work was completed on Saturday, the 4th of the month of Chaitra, 1468, during the reign of Muhammad Sháh, son of Firuz Sháh.

Beginning. यं स्मृत्वा ललितां प्रजापतिरिमां हृष्टिं अध्यान्मनवीं

श्रीकण्डस्त्रिघकान्यदनुजयेणीं जघान द्रुतम् ।

चक्रे रणमरुर्दुर्हृदा सुरहा चक्रे क्षुतसञ्जयं (?)

तं प्रत्यूहनिवृत्तये गणपतिं वन्देऽहमिष्टप्रदं ॥

यत्कर्मतालपद्यनादुद्धता(?) वारिराशयः सप्त ।

एकोयन्ति युगान्ते तमहं वन्दे गणेशानं ॥

क्षत्रान्वये वीरलगोत्रजन्मा प्रख्यातकीर्तिः किल वाघलाख्यः ।

आसीद्यदाख्यां विभराम्भूवुसदंशजाः सन्ति हि वाघलाख्याः ॥

यदंशजानां सूर्यर्थं बभूव कुलदेवताः ।

मरोद्वामिनी देवी सर्वदुर्हन्निजननी ॥
 तस्य कुलेऽतिथिभक्तः प्रसिद्धनामा बभूव हरिवाधलः ।
 यस्य दानस्य तुलायां लघुतां भजतीह कर्णदानमपि ॥
 तस्यात्मजोऽभूद्भिरामकान्तिः प्रयागदासो गुणवान् वदन्यः ॥
 विरुदाबली यस्य बभूव मर्त्यादमेरुर्महिमसमुद्रः ।
 तदङ्गजो मोमहणः प्रसिद्धो गुरुद्विजन्मातिथिदेवभक्तः ॥
 बभूव यस्मार्थिजनाः प्रशंसां कुर्वन्ति सर्वत्र बद्धप्रदस्य ।
 मोमहणः कुतुकादिह मोमहणविलासनामानं ।
 सकलजनहृदयद्रापितं(?) चकार सयोगसङ्ग्रहं रम्यम् ॥
 अब्दे नागरसयुतीन्द्रचित्ते १४६८ पक्षेऽसिते चैत्रके
 हेरम्बस्य तिथौ विकर्त्तनसुतस्याङ्गि न्यलोक(?) वै प्रजानां पतेः ।
 त्र्यक्षे मोमहणे व्यधाङ्गुजजनुः सयोगचूडामणिं
 ग्रन्थं सङ्ग्रिज्जां मत्तानि च बह्मन्यालोक्ष्य वैद्यागमान् ॥
 कालिन्द्या रुचिरे सुदक्षिणतटे सद्रलविद्युद्युता
 नास्त्राभूत् किल कालपीतनगरी ख्याता धरामण्डले ।
 तस्यां कालपिदैवतं निवसति प्रायः स्वयं सर्वदा
 लोकानामभिलाषदं सुरजनैः संसेवितं सत्प्रभं ॥
 भूपालो महमूदसाहिरभवत्योरोजाषानात्मजः
 सार्द्धं योद्धुमलं न हिन्दुकजनास्तेनाभवन् सङ्गरे ।
 तस्योर्जत्करिष्टन्दटंचितमिहाश्वानाञ्च ह्येषारवं
 शुला यान्तरयो भ्रवं जलनिधेः पारस्य तीरे भ्रवं ॥

End.

Colophon. इति कालपीग्रामवस्त्यचचियप्रयागदासात्मजमोमहणविरचिते महमूदसाहि-
 राब्दे मोमहणविलासनामग्रन्थः समाप्तः ।

विषयः । १ प्रथमे अधिकारे, शुक्रवृद्धिकरौपधादिकथनं । २, शुक्रसम्भौषधकथनं ।
 ३, लिङ्गवृद्धिदार्ढ्यकथनं, स्त्रीकुचनितम्बवृद्धिकथनञ्च । ४, लिङ्गसम्भकारकौ-
 षधकथनं । ५, षण्डलनाशकौषधकथनं । ६, बन्ध्यात्वनाशकौषधकथनं, गर्भ-
 रक्षार्थं मन्त्रौषधप्रयोगः, भगसङ्कोचविधिः, स्त्रीरोगचिकित्सादि च । ७, बाल-
 रोगचिकित्सापथ्यौषधमन्त्रादिकथनं । ८, बालग्रहचिकित्साप्रकारः । ९,
 १०, डाकिनोचिकित्सादिप्रकारः । ११, बालग्रहादिनिवारणार्थं कतिपय-
 मन्त्रोक्तिः, माहेश्वरादिधूपनिर्माणविधिश्च ॥

No. 780. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 55. Lines, 14 on a page. Extent, 3000 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kátyáyana-Sútra-Paddhati. A guide to the performance of the ceremonies described in the Kalpa Sútra of Kátyáyana. By Devayájñika, son of Prajápati. The MS. is incomplete and contains only the first portion of the work. The first two folia are wanting.

Beginning. (प्रथमतः पञ्चद्वयं खण्डितं) ।

End. प्रातर्होमस्तु सकाल एव । अत ऊर्ध्वं सन्यातर्पणवैश्वदेवादिनित्यक्रियायामधिकारः । नातः प्राग् भवतीति शिवम् ।

Colophon. इति श्रीचिरमिचिन्महायाज्ञिकश्रोत्रजापतिसुतश्रोदेवयाज्ञिककृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतावगमिष्टोमः समाप्तः ।

विषयः । दक्षितकर्तव्येष्टिः, अवष्टथपर्यन्तदक्षितनिश्चयः, महावीरसम्भरणं, प्रायणो-
येष्टिः, आतिथ्येष्टिः, प्रवर्ग्यचरणं, प्रैषमन्त्रविशेषाः, अध्वर्यागादोद्दनार्थं,
गमनादि, प्रवर्ग्यकरणे घर्महोमः, उपसदिष्टिः, प्रवर्ग्यशान्तिः हविर्धाननिष्पादनं,
उपरवखननं, सदःकरणं, सदोमानादि, अग्निस्थाननिष्पादनं, आग्नि-
भोगादिस्थानकरणं, अग्नीषोमोयेष्टिः, अभिषवेष्टिः, प्रातःसवनं, माध्यन्दिन-
सवनं, तृतीयसवनं, अवष्टथेष्टिः, उदयनोयेष्टिः, अनुबन्धेष्टिः, पथस्तेष्टिः, इत्या-
दीनां विवरणम् ॥

No. 781. अनुमानमणिदीधितिव्याख्या, शिरोमणिमूलसंहिता ।

Substance, country paper, 13 × 5½ inches; some of the leaves are yellow. Folia, 460. Lines, 12-14 on a page. Extent, 18,130 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1828. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Anumāna-maṇi-dīdhiti-vyākhyā. A commentary on Raghunátha S'íromani's *Anumāna-maṇi-dīdhiti*. By Bhaváuanda Siddhántavágis'a. Vide ante I, p. 285.

Beginning. श्रीगोविन्दपदाश्वजनेखचन्द्रमरोचयः ।

सञ्चरिष्योऽस्मस्यन्धे मम सन्धवलम्बनम् ॥

नमस्कृत्य गुरुन् सर्वान् निगूढं मणिदीधितिः ।

श्रीभवानन्दसिद्धान्तवागीशेन प्रकाशिता ॥

शिरोम० प्रा० ॐ नमः सर्वभूतानि विष्टभ्यपरितिष्ठते ।

अखण्डालन्दबोधाय पूर्णाय परमात्मने ॥ १ ॥

अध्ययनभावनाभ्यां सारं निर्णयि निखिलतन्त्राणां ।

दीधितिमधिचिन्तामणिं तनुते तार्किकशिरोमणिः श्रीमान् ॥

मू० प्रा०

प्रत्यक्षोपजीवकत्वात् प्रत्यक्षानन्तरं ब्रह्मवदिसम्मतत्वादुपमानात् प्रागनुमानं निरूप्यते ।

End:

नीलविशिष्टे घूमेऽपि विशिष्टलस्योपाधेः सत्त्वेन निरुपाधित्वं साधनव्यापकत्वा-

दिति विशिष्टलयादस्य(?) प्रामाणिकत्वानुदपेक्षितं भट्टाचार्यशिरोमणिभिरिति ।

Colophon.

इति श्रीमद्दामहोपाध्यायसिद्धान्तवागीशभवानन्दविरचितानुमानमणिदीधिति-
व्याख्या समाप्तिं पप्ता ॥

शि० स०

तथापि जन्यत्वशरीरजन्यत्वावच्छिन्नप्रतियोगिताकावतिरिक्तावेवाभावाविति न
तत्र ब्रह्मत्वभावसम्भव इत्यत्र तात्पर्यम् ।

इति श्रीमद्दामहोपाध्यायशिरोमणिकृतानुमानमणिदीधितिः सम्पूर्णा ।

मू० स०

एकवृत्तिलात् अत्रच्छेदेन वृत्तिरत्रापि तुल्या तत्र देशभेदेनात्र समयभेद इति ॥

विषयः ।

अनुमानमणिदीधितिव्याख्यानम् ।

No. 782. राक्षसकाव्यं, सटीकं ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 13—14 on a page. Extent, 175 s'lokas. Character, Nāgara, Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Rākshasa-kāvya. A poem of 20 stanzas in which a forester describes various pastoral objects for the gratification of his mistress. By Vararuchi Kavindra. The author is said to be the same person who formed one of the "nine jewels" of Vikramāditya. The MS. is in the *trivallī* form, and has a running commentary on the text.

Beginning. टीका० कश्चिदित्यनिर्दिष्टनामा नुरुषः इमां वक्ष्यमाणां गां वाचं वनितां बभाष
उक्तवान् । किं कुर्वन् वनं काननं विचरन् । इत्यादि ।

मूल० कश्चिद्वनं बह्वनं विचरन् वयस्यो वयसां वनात्मवदानां वनितां वनाद्धाम् ।
इत्यादि ।

End. टीका० । एतन्मवच उक्तं कथमपि त्वां भूयः किं कृत्वा दिनं दिवसं तथा प्रियया सह
रमित्वा, कथम्यूतः अभ्यर्त्तणः पुर्याङ् इत्यर्थः । इति पादपूरणे ॥ २० ॥

Colophon. इति श्रीवररुचिकवीन्द्रेण विरचितेन(?)राक्षसकाव्यं समाप्तं । शुभं । टीका समाप्ता ।

मूल० एतावदुत्तमवचः सुमनाः स उक्त्वा रत्नादिनं सह तथा प्रियया ह्यभ्यर्त्तणम् ।
युक्तस्त्वतुर्भिरनडुद्भिरदीनवङ्गिराहस्य यानमथ सम्प्रययौ खगेहे ॥ २० ॥

टीका० इति श्रीवररुचिकवीन्द्रेण कृतं राक्षसकाव्यं समाप्तम् ।

विषयः । कश्चिद्वयस्यो वनस्यः पुरुषो विचरन् वनजान् वृक्षादीन् प्रदर्शयन् तद्दर्शनं
वनितां आवयति ।

No. 783. यज्ञप्रायश्चित्तविवरणं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{4} \times 4$ inches. Folia, 42. Lines, 13 on a page. Extent, 1250 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1783. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose, Generally correct.

Yajñapráyas'chitta vicarana. A treatise on expiations for flaws in the performance of the Darsa, Paurṇamāsa and other ceremonies. By Gopāla. The MS. comprises three Prasnas, the first having 11, the 2nd 10, and the 3rd 8 chapters; but from the style of its commencement and end, it would seem that this is only a part of a larger work. Contents: I. 1, General expiations necessary where no special expiation has been ordained. 2, Expiation for not using the ordained number of pots. 3, Expiation for breakage of the wood used in producing fire by friction. 4, Expiation for defects in Agnihotras, &c. 5—6, Expiations for defilement of the wood for producing fire. 7—11, Expiations for defilement of oblatory articles; do. for suspicion of such defilement or for their use irregularly; and for their being spoiled in cooking.—II. 1, Expiation for rites performed by a consumptive person. 2, Expiation for absence from home for more than a year. 3, Expiation for defects in the Purodās'a for the Nakshatra śstī. 4, Expiation for

substitutes 5, Expiations for animals intended for sacrifice. 6, Expiation for Cháturimásyá vrata, or the quadrimensial fast. 7, Expiation for defects in the initiation of the Adhvaryu. 8, Expiation for accidents in cooking offerings. 9, Expiation for defects in the use of mantras. 10, Optional courses. III. 1, Expiation for accidents to the cooking pot. 2, Expiation for irregularities in the actions of the priests. 4, Expiation for accidental omission of oblations. 5, Expiation for accidental blowing out of the fire when produced by friction. 6, Expiation for use of ordinary fire in rites. 7, Expiation for omission of particular rites. 8, Duties of persons who have established the sacred fire, when they are about to start on a journey.

Beginning. अथातो मन्त्रगणान्नातानि प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्यामः । उक्तानि दर्शपूर्णमासादीनि कर्माण्यनन्तरं तेषामकरणेऽन्यथाकरणे प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्यामः ।

End. एवं हि श्रूयते, मलवद्वासमानसंवदेत न सहासीत नास्या अन्नमद्यादित्यारभ्यायज्जनप्रष्टितिष्ठकाममन्यदित्युक्तम् । अन्यत्सहासनादिति भवत्सामिना व्याख्यातम् ।

Colophon. इति श्रीगोपालकृते यज्ञप्रायश्चित्तविवरणे तृतीयप्रश्नस्याष्टमोऽध्यायः ।

वृत्तिर्नाऽयं ग्रन्थः । खण्डः २ (आदर्शे लिखितमित्यम्)

विषयः । १ प्रश्ने ।—१ अध्याये, अनुक्तप्रायश्चित्तस्थलकर्तव्यसाधारणप्रायश्चित्तं । २, कपालविधिनूनाधिक्ये प्रायश्चित्तानि । ३, अरण्यभङ्गादिप्रायश्चित्तं । ४, अग्निहोत्रादिप्रायश्चित्तं । ५, ६, अरण्यमेध्यस्यर्शप्रायश्चित्तं । ७, ८ हविषि दुष्टे प्रायश्चित्तं । ९, हविर्दोषशङ्कायां हविर्द्रव्यहोमव्यतिक्रमे च प्रायश्चित्तं । १०, साम्राध्यप्रायश्चित्तं । ११, हविर्विहत्यादिप्रायश्चित्तम् ।

२ प्रश्ने ।—१ अध्याये, क्षयरोगग्रस्तान्यदारासक्ताहिताग्निकर्तव्यप्रायश्चित्तं । २, संवत्सरातिरिक्तप्रवासे प्रायश्चित्तं । ३, पुरोडाशभेदेन कृता आयुष्मत्या नक्षत्रेष्टयः । ४, आग्रयणानुकल्पहरितयवादिद्रव्यकथनं । ५, पशुप्रायश्चित्तं । ६, चातुर्मास्यव्रतानि । ७, अध्वरदीक्षानियमभङ्गप्रायश्चित्तकथनं । ८, सर्वयज्ञानां स्कन्धभिन्ननष्टदुष्टादिगुणविशिष्टहविःप्रायश्चित्तं । ९, मन्त्रहीनादिप्रायश्चित्तं ।

१०, विहितकालद्रव्याद्यनुकल्पकथनं ।

३ प्रश्ने ।—१ अध्याये, हविर्घानीभग्नादिप्रायश्चित्तं । २, होतृभैत्रावरुणादीनां स्वस्वकर्तव्यकमेव्यतिक्रमे प्रायश्चित्तं । ३, होमाहुतिविस्मृतिप्रायश्चित्तं । ४, ऊताऊतसोमसंसर्गप्रायश्चित्तं । ५, अरण्यसमारूढाग्निनाशप्रायश्चित्तं । ६, लौकिकाग्निहोत्रहविः । ७, अग्निहोत्रकालेऽग्निहोत्रक्रियाऽकरणे प्रायश्चित्तं । ८, आहिताग्नेः प्रयागे कर्तव्यम् ।

No. 784. प्रश्नवैष्णवः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 24. Lines, 9 on a page. Extent, 480 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Verse, Generally correct.

Prasnavaishṇava. Astrological questions and answers founded on the Váráhi Saṁhítá, the Tájika and other standard works. By Nárāyaṇa Gosáin Nṛipatí. The MS. is imperfect.

Beginning. नारायणं परमपूषमादिदेवं ज्योतिर्मयं शुभकरं चराचरेभ्यः ।

ज्ञानं प्रणम्य शिरसा द्विजपुङ्गवानां प्रश्नार्णवस्रवमहं प्रकरोसि शास्त्रम् ॥ १ ॥

ओम् नमो भगवते वासुदेवाय श्रीमान् गुणयुक्तपतिर्यदुनाथभक्तः ।

वाराहनाजिकमुकुन्दमतं समीक्ष्य नारायणः परमशास्त्रमिदं चकार ॥ २ ॥

प्रष्टा प्रणम्य हरिमिन्द्रकुपुसुखस्यो ज्योतिर्विदं सकलशास्त्रकलाविदम् ।

आह्वय सद्गुवि हितं फलपुष्परत्नहस्तः प्रसन्नवदनः सहादेव वृच्छेत् ॥ ३ ॥

लग्ने चरे च हतलाभ ऋणास्यदार्थनाशे गदक्षयगमगमबन्धमोक्षाः ।

प्रदुर्भवन्ति परचक्रमुपैति शीघ्रं रोगी च जीवति कलिः शमते नु भूयः ॥ ४ ॥

End. (खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति) ।

विषये ।

१ अध्याये, प्रश्नकालीनलग्नादिभावस्थितरव्यादिग्रहद्वारा शुभाशुभकार्यसिद्धि-
कथनं । २, धनलाभ-राज्यलाभ-वृषमन्त्रिस्त्रेह-राज्यचलाचल-वृषदर्शनादि-
प्रश्नफलकथनं । ३, ४, जयपराजयप्रश्नफलकथनं । ५, ग्रहवधादिज्ञानार्थं
सङ्कटचक्रकथनं । ६, राज्यभंशकरनिमित्तकथनादि । परचक्रागमनादिप्रश्न-
फलम् ।

(२४ पत्रेषु एते विषयाः सन्ति । इतः परं खण्डितत्वात् परग्रन्थविषया न प्राप्तः ।)

No. 785. भास्वती, टीकामहिता ।

Substance, country paper, $11\frac{3}{4} \times 6$ inches. Folia, 64. Lines, 11 on a page. Extent, 1920 s'lokas. Character, Nágara, badly written. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Bhāscatī. A treatise on astronomy and astrology. By Satānanda, son of S'āṅkara by Sarasvatī. Attached to the work is a com-

mentary entitled *Bālabodhinī* by Balabhadra, son of Vasanta, and grandson of Vimalākara of the Kaus'ika gotra. The text was written in the S'aka year 1021, = A. D. 1099 and the commentary was completed on Thursday, the 2nd of the wane in the month of Chaitra, Samvat year of Vikramaditya, 1465, = A. D. 1521, in the town of Umā, in the country of Jāmila, during the reign of the Shāhi dynasty.

Beginning टीका प्रा० । आदिमध्यान्तशून्याय त्रिधाविग्रहधारिणे ।

ग्रहर्चादिस्वरूपाय नित्याय हरये नमः ॥ १ ॥

आसीद् द्विजन्मा विमलाकराख्यः प्लान्तः सुशीलो द्विजदेवभक्तः ।

तस्यात्मजः श्रीहरिपादभक्तो नित्यं हराराधनसक्तचित्तः ॥ २ ॥

विष्कम्भजः श्रीमान् दैवज्ञः श्रीवसन्त इति नामा ।

शास्त्रार्थविद्वण्वान्गुरुपादार्चने सदा निरतः ॥ ३ ॥

बलभद्रस्तस्य सुता हरिगुरुचरणारविन्दकृतसेवः ।

कुरते गुणोपयुक्तां सङ्क्षिप्तां भासतीं टीकां ॥ ४ ॥

इह तावद् ग्रन्थारम्भे निर्विघ्नपरिसमाप्तिमुद्दिश्य खेष्टदेवतानमस्कारपूर्वकं
मङ्गलाचरणमात्मनामकथनमङ्कपिण्डानयनञ्च श्लोकेनैकेनाह । नवेति ।

मूलप्रा०

नत्वा मुरारेचरणारविन्दं श्रीमाञ्जुतानन्द इति प्रसिद्धः ।

तां भासतीं शिष्यहितार्थमाह शाके विहीने शशिपक्षखैकैः ॥ १ ॥

End. टीका स० । श्रीमान् शतानन्दनामा गणितसिद्धान्तवित् सरस्वतीशङ्करयोस्तनूजः ।

सरस्वती मातुर्नाम, शङ्करः पितुर्नाम, तयोस्तनूजः पुत्रः, इमां भासतीं
कृतवान् ।

आख्यायां यन्मयात्युक्तं यच्च युक्तिविवर्जितं ।

भान्द्या वा लिखितं यच्च तत्कार्यं क्षम्यतां बुधैः ॥

Colophon.

इति बलभद्रविरचितायां प्रतिलेखाधिकारोऽष्टमः ।

रसवन्निर्दिष्टौ शाके मार्गशीर्षमासे शुक्लेऽष्टम्यां सोमवासरेण ।

लिखितं बलभद्रेण—

शररसमनुमितशाके चैत्रे शुक्लेतरद्वितीयायां ।

गुरुवासरे सम्पूर्णा कृतवान् बलभद्रकेण सा टीका ॥

खरशशिशक्रसमेते शाकेऽवातोचताकुले जन्म(?) ।

वसुयुगवर्षेण मया रचिता बालावबोधिनी विमला ॥

श्रीविक्रमादित्यशाके १४६५ चैत्रमासस्य कृष्णद्वितीयायां तिथौ जीववासर

श्रीमहाराजाधिराजश्रीमान्माहिभुज्यमाने श्रीमञ्जुमिलादेशे त्रमासञ्चक्रनगरे

श्रीमत्सुकलविद्याविशारदकौशिकान्वयजन्मादैवज्ञसस्यात्मजो बलभद्रनामा ज्यो-
तिर्वित्तेने इमां बालबोधिनीं भास्वतीटीकां कृतवान् ।

इति श्रीवसन्तात्मजबलभद्रदैवज्ञविरचितायां भास्वतीटीकायां परिलखाधिकारो
ऽष्टमः समाप्तः ॥

मूलसं०

खखाच्चिवेदाब्दगते युगाब्दे दिव्योक्तितः श्रीपुरुषोत्तमस्य ।

श्रीमान् शतानन्द इतीदमाह सरस्वतीशङ्करयोस्तनूजः ॥ १० ॥

विषयः ।

१ अधिकार तिथिप्रवानयनं । २, ग्रहप्रवानयनं । ३, तिथिनक्षत्रानयनं ।
४, ग्रहस्तुटकरणं । ५, प्रज्ञफलकथनं । ६, ७, ग्रहणविवरणं । ८, सूर्यमोक्ष-
समयनिर्द्धारणादि ।

No. 786. पदगाढः ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 74. Lines, 7 on a page. Extent, 740 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Prose. Generally correct.

Padagāḍha. Vedic measures. Anonymous.

Beginning. इदानीं सर्वसामानि । अमितौजा अङ्गिरा नीवया गभीरवेपा वृहच्छ्रवा
नोषादमूना नवेदा अद्वया दीर्घतमाः इधुपाजा वमणा वतमाः सुमना वि-
मनाः सुवासा गृध्रया नया उषाः पन्था भोजा ऋभुसाध्वन्द्रमा अप्सराः सजोषा
जातवेदा इति सर्वं विमर्जनीयाः ।

End.

राजन् राष्ट्रञ्च राशिश्व रायो राघरथर्यसि ॥

रराति रपमो राज्ञो रभसद्रसभखान् ।

रसररावाथ रराब्ण रवथेन ररपांसि च ॥ रथो सप्तविंशतिः ।

Colophon. इति पदगाढः समाप्तः ।

विषयः ।

सर्वसमान-सर्ववृत्तवाच्यानाम्हचां कथनं, द्विसङ्ख्यादिपञ्चाशत्सङ्ख्यानिततन्नाम-
वाच्यानाम्हचां कथनं, पूर्वापराख्यनामवाच्यानाम्हचां कथनं, अखण्डितनाम-
वाच्यानाम्हचां कथनं, खण्डितनामवाच्यानाम्हचां कथनं, द्वैपदनामवाच्याना-
म्हचां कथनं, पदच्छेदप्रकारदर्शनं, अथशब्दवतीनां सप्ताशीत्युचां कथनञ्च ।

No. 787. दैवज्ञचिन्तामणिः ।

Substance, country paper, $7\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 63. Lines, 11—12 on a page. Extent, 950 ślokaś. Character, Nāgara. Date, SM. 1870. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Verse. Generally correct.

Daivajña chintāmaṇi. A treatise on judicial astrology. By Yaso-dhara, son of Kañśārī Mis'ra. The MS. is incomplete.

Beginning. अथान्यं सम्प्रवक्ष्यामि फलं योगसमुद्भवं ।

मासवारतिथीनाञ्च सम्यग् ज्ञानप्रकाशकं ॥ १ ॥

प्रतिपदि रविवारे चैवमासे यदि स्वस्था-

न्न भवति बह्वृष्टिर्दुःखिता लोकसङ्गः ।

अश्वतकिरणवारे ज्ञस्फुजिद्राक्पतीनां

भवति न तु धरित्री शस्यतोयाभिपूर्णा ॥ २ ॥

End. यदा च जायते पक्षल्योदशदिनात्मकः ।

तदा लोकातिघोराः स्यान्मण्डला च × मेदिनी (?) ॥ ५८ ॥

Colophon. इति श्रीकांसारिभिश्चात्मजमित्रयशोधरविरचिते दैवज्ञचिन्तामणौ सामान्यग्रह-
कथनो नाम प्रकाशश्चतुर्दश ॥ १४ ॥

विषयः । १ प्रकाशे, वैशाखादिद्वादशमासानां तिथिविशेषेषु वारनक्षत्रादिविशेषयोगे
दृष्ट्यादियोगे च वा सति दुर्भिक्ष-राजविक्रोह-प्रजासुखदुःख-मारीभय-शस्य-
महर्षसमहर्षतादिविविधशुभाशुभफलकथनं । २, प्रभवादिषष्ठिसंवत्सरशुभा-
शुभफलं । ३, तत्तन्नक्षत्रविशेषकथनं । ४, रथादिग्रहाणां स्वभावादिवर्णनं ।
५, नक्षत्रादिविशेषगतस्य सूर्यस्य तादृहरितादिवर्णदर्शने शुभाशुभफलं ।
६, नक्षत्रराशिविशेषगतस्य वैवर्णादिमतस्य चन्द्रस्य शुभाशुभफलं । ७, नक्षत्र-
विशेषराशिविशेषगतस्य किंशुकादिवर्णान्तरं गतस्य भौमस्य शुभाशुभफलं ।
८, नक्षत्रविशेषराशिविशेषगतस्य आश्विनादिमासदृष्टस्य बुधस्य शुभाशुभफलं ।
९, नक्षत्रविशेषराशिविशेषगतस्य गुरोः शुभाशुभफलं । १०, नक्षत्रराशिविशेष-
गतस्य ग्रहविशेषादियुक्तस्य शुक्रस्य शुभाशुभफलं । ११, नक्षत्रराशिविशेष-
गतस्य शनैश्चरस्य शुभाशुभफलं । १२, राशिविशेषादिगतस्य राहोः शुभा-
शुभफलं । १३, नक्षत्रविशेषदिग्विशेषगतस्य केतोः शुभाशुभफलं । १४,
सूर्यादिग्रहाणां द्वित्र्याथगादिजनितशुभाशुभफलकथनं ।

No. 788. जानक्यानन्दबोधनं ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 264. Lines, 7 on a page. Extent, 25+1 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Jánakýánanda-bodhana. A poem in twenty cantos, in which the river Ganges appears in human form before Sitá, during her exile in the hermitage of Válmíki, and consoles her by religious advice. By S'rípatigovinda.

Beginning. (प्रथमतः ५२ पत्राणि न सन्ति ।)

End. यथाशस्त्रं मया चित्ते जानकीजगदीशितुः ।
 कृतं तेन सदा रामः प्रसन्नोऽस्तु गुहर्मम ॥ ७२ ॥
 यदस्मिन् सौष्ठवं भाति तद्गुरोरेव मे न हि ।
 यच्च निन्द्यं भवेच्च तन्ममैव गुरोर्न हि ॥ ७३ ॥
 इति गोविन्दसङ्कीर्ते जानक्यानन्दबोधने ।
 लयाष्टौ विंशतितमस्तरङ्गो रङ्गदायकः ॥ ७४ ॥

Colophon. इति ओपतिगोविन्दविरचिते जानक्यानन्दबोधने भागीरथीजानकीसंवादे
 विंशतितमस्तरङ्गः ।

विषयः । अस्मिन् ग्रन्थे वाल्मीक्याश्रमे परित्यक्तया जानक्या सच्च मूर्तिसंस्था गङ्गायाः प्रबोध-
 वाक्योक्तिः । अत्र १० तरङ्गाः सन्ति । तत्र ५२ पत्राणि खण्डितत्वान्नरङ्गवयस्य
 विषये न प्राप्तः । ४, तरङ्गे, आत्मानात्मादिकतिपयपदार्थनिर्णयं वेदान्तमतेन
 नैयायिकं बोधयन् कथयति । ५, अतिस्मृतिपुराणादिवाक्योपन्यासेन ज्ञानस्यैव
 मोक्षकारणत्वोपपादनं । ६, वेदपुराणादिवाक्यैर्नारायणस्यैव मोक्षकारण-
 त्वोपपादनं । ७, वेदपुराणादिवाक्यैर्हरस्य हर्यभिन्नत्वस्य जगत्कारणत्वादेः
 प्रतिपादनं । ८, मनोऽलम्बप्रकारकथनं । ९, बन्धमोक्षकारणकथनादि । १०,
 अहन्तोऽयत्तिनिरासकवाक्योक्तिः । ११, पञ्चवटीवृत्तान्तकथनादि । १२, सीता-
 रामयोः पूर्वकृतरहस्यरासलीलाकथनं । १३, रामस्य सखीगणपरिवृतया सीतया
 जलकेलिकथनादि । १४, १५, १६, नानाविषयान्तिवाक्यैर्जानक्याः पुनः
 प्रबोधनादि । १७, वासनाद्वासप्रकारकथनादि । १८, सर्वत्र रामभावनकथ-
 नादि । १९, रामस्य सर्वात्मकादिवर्णनं । २०, परमात्मभावनदिकथनञ्च ।

No. 789. काव्यकामधेनुः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Extent, 1200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1671. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Kāvya-kāmadhenu. This work has already been noticed in the first volume, (No. 358,) but the MS. examined for that notice having been very defective, the initial and the final words there given, are not correct. The following supplies many details about the work and its author.

Beginning. येनाऽवियद्विकरणैराख्यातैर्ज्ञातुलोहितैः ।

प्रकाशैः सम्प्रकाशने क्रियास्तन्नैमि गोपितम् ॥ १ ॥

कविकल्पद्रुमं धातुपाठं विरचितुं निजं ।

धातुवृत्तिः काव्यकामधेनुर्नाम विधीयते ॥ २ ॥

तत्र प्रयोगा धातूनामिहमादिप्रकृत्यायिताः (?) ।

श्रुतिप्रोक्तानि तां तुल्यप्रयोगाणां सभेदकाः ॥ ३ ॥

तत्रादौ ग्रन्थकृद्विचिष्टदेवतामादित्यमुपासे ।———

शब्दाकरकरग्रामसमर्थमण्डलमण्डलं ।

ज्ञानात्माजमनाद्यन्मादित्यं तमुपास्यते ॥

तस्मिन्, तच्छब्दः प्रतिसमाधिसमयसङ्ग्रहसमर्थकत्वेनानुभूतस्य स्वरूपस्य प्रति-
पादनाद्यच्छब्दं नापन्नते । यथा, सेयं ममाङ्गेषु सुधारमच्छदेत्यादौ । अथ
पूर्वाचार्यान् जयवादेन धिनेति ।

इन्द्रश्चन्द्रः काशकृत्त्रापिश्ली शकटायनः ।

पाणिन्यमरजैनेन्द्रा जयन्त्यष्टादिशाब्दिकाः ॥

अथ ग्रन्थस्वरूपं निरूपयति ।

मतानि तेषामालोच्य सर्वसाधारणः स्फुटः ।

धातुपाठस्वराद्याद्यक्रमादन्मादिमक्रमः ॥

कविकल्पद्रुमो नाम पदैर्निष्पाद्यते (मया) ।

End.

धूतूना (धातूना) मिह सौत्राणां द्विचलारिंशदीरिताः ।

धूतून्निर्द्धार्योपसंहरति ।

इति स्फुटः सप्तदशशत्या षट्कोनषष्टया ।

धातुस्त्वर्थेषुः सेव्यः कविकल्पद्रुमः फलन् ॥

सप्तदशशतानां समाहारः सप्तदशशतो, षट्कोनषष्टाऽधिका षट्कोनषष्टा तथा ।
धातव एव स्कन्धास्तैः । फलन् प्रतिस्कन्धं प्रयोगरूपाणि फलानि स(म.प.यन् ॥

अथ ग्रन्थकृदात्मानं व्याख्यापयति । —

विद्वज्जनेशशिष्येण भिषक्केशवस्त्रिगुणा ।

तेने वेदपदस्थेन बोपदेवद्विजेन यः ।

यः कविकल्पद्रुमो बोपदेवद्विजेन तेने अस्सारि स मेव इति पूर्वेणान्वयः ।

सम्पादयन्मीमङ्गादौ कार्तिसखरलसन्निधिं ।

अथध्वं विबुधाः कामकामधेनुमतन्द्रिताः ॥ १ ॥

वृत्त्यादयन्नु शब्दज्ञासैस्तैः स्तूत्रैषदाहृतीः ।

सर्वव्याकरणाह्यानां नास्यां तान्यलिखं ह्यहं ॥ २ ॥

य एनामविदित्तेच्छेत्कर्तुं धातुर्थनिर्णयम् ।

स वै मूढो विदां मध्ये ह्युपहासमवाप्नुयात् ॥ ३ ॥

Colophon. इति श्रीपण्डितबोपदेवविरचिता कायकामधेनुर्नाम धातुवृत्तिः समाप्ता ।

स्वर्गे गोवर्णनार्थः सुरपतिमभितः शाब्दिकानां वरेण्यं

पाताले शेषदेवं भुजगयुवतयो यस्य गायन्ति कीर्तिं ।

यस्तीर्णः शास्त्रपाथोनिधिमखिलमिमं गोप्यद् वा सुरादौ

शिष्योऽकार्षीद्विजनेशः कविकुलतिलकः कैशविर्बोपदेवः ॥

गजाननं भूतगणाधिसेवितं कपित्थजम्बूफलसारभक्षितम् ॥

उमासुतं शैकविनाशकारणान्नमामि विघ्नेश्वरपादपङ्कजम् ॥

विषयः ।

इकाराद्यनुबन्धद्वारा सेड्वेणनेडधातुनिर्देशः । अकारादिहकारपर्यन्तवर्णान्त-

विन्यासक्रमेण दशगणिधातूनां कथनं, सैत्रधातुकथनञ्च । (कविकल्पद्रुमनाम्नो

धातुपाठग्रन्थस्य वृत्तिः कायकामधेनुनाम्नो । उभयोः कर्त्ता बोपदेव एव ।

ग्रन्थशेषे सर्वधातुपरिगणना च कृतास्ति ।)

No. 790. शार्ङ्गधरसंहिता ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 96. Lines, 13 on a page. Extent, 2470 śloka. Character, Nāgara. Date, SM. 1725. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

S'árāgadhara Sañhitā. Materia Medica and pharmacopœia in three parts. By S'árāgadhara, son of Dāmodara. Contents: Part I, Chapter 1, Weights and measures. 2, Dissertation on physicians. 3, Pulse, dreams, character of messengers who are to go for physicians; effects of particular omens when proceeding to treat a case. 4, Infusions and decoctions. 5, Nerves, arteries, veins, &c. 6, Alimentation; treatment of infants; humours of the body. 7, Nosology and enumeration of diseases. Part II. 8, Extracts, decoctions, levigates, &c. 9, Certain extracts recommended for particular diseases. 10, Churning of infusions. 11, Cooling applications. 12, Levigation. 13, Powders. 14, Pills, boluses and conserves. 15, Electuaries. 16, Pomades or medicines boiled in ghi. 17, Medicated oils. 18, Asavārishta medicines. 19, Preparation of oxides and metallic compounds. 20, Mercurials. Part III. 21, Uses of oils, ghi, fat and marrow. 22, Fomentations, 23, Emetics. 24, Purgation. 25, 26—27, Injections, 28, Snuffs. 29, Fumigation. 30, Gargles. 31, Plasters. 32, Bleeding, 33, Collyrium, &c.

Beginning. त्रिं सद्यद्भवतां पुरारिर्यदङ्गतेजःप्रसरे भवानी ।

विराजते निर्मलचन्द्रिकायां महौषधीव ज्वलिता हिमाद्रौ ॥ १ ॥

प्रसिद्धयोगा मुनिभिः प्रयुक्ताश्चिकित्सकैरेव बद्धशोऽनुभूताः ।

विधीयते शार्ङ्गधरेण तेषां सत्सङ्गहः सज्जगरञ्जनाय ॥ २ ॥

हेलादिरूपात्मकजातिभेदैः * * समीक्ष्य तुरसर्वरोगान् ।

चिकित्सितं कर्म न दृङ्गणाख्यं कुर्वीत वैद्यो विधिवत् सुयोगैः ॥ ३ ॥

द्विषौषधीनां बहवः प्रभेदा दृन्दारकाणामिव विस्फुरन्ति ।

ज्ञातेति सन्देहमपास्य धीरैः सम्भावनीया विविधप्रभावाः ॥ ४ ॥

स्वाभाविकाग्न्युत्पत्तिकान्तरा रोगा भवेयुः किल कर्मदोषजाः ।

तच्चेदनार्थं दुरितापहारिणः श्रेयोमथान् योगवरान् नियोजयेत् ॥ ५ ॥

प्रयोगानागमात् सिद्धान् प्रत्यक्षादनुमानतः ।

सर्वलोकहितार्थाय वक्ष्याम्यनतिविस्तरात् ॥ ६ ॥

अथानुक्रमणिका ।—

प्रथमं परिभाषा स्याद्वैषज्याख्यानकं तथा ।

नाडीपरीचादिविधिसूतो दीपनपाचनं ॥ ७ ॥

ततः कलादिकाख्यानमाहारादिगतिस्तथा ।

रोगाणां गणना चैव पूर्वखण्डोऽयमीरितः ॥ ८ ॥

खरसः काथफाण्डो च हिमः कल्कश्च चूर्णकम् ।
 तथैव गुटिकालेहो स्नेहः संयानमेव च ॥ ९ ॥
 धातुसुद्धौ रसाश्चैव खण्डोऽयं मध्यमः स्मृतः ।
 स्नेहपानं स्नेदविधिर्वमनञ्च विरेचनं ॥ १० ॥
 ततस्तु स्नेहवासाः स्यात् ततश्चापि निरुद्धनं ।
 ततश्चाप्युत्तरो वास्त्रिस्ततो नस्यविधिर्मतः ॥ ११ ॥
 धूमपानविधिश्चैव गण्डूपादिविधिस्तथा ।
 * * दीनां विधिः स्नानस्तथा शोणितविश्रुतिः ॥ १२ ॥
 नेत्रकर्मप्रकारश्च खण्डः स्यादुत्तरत्रयम् ।
 द्वाविंशत्यस्मिताध्यायैर्युक्तेषु संहिता स्मृता ॥ १३ ॥
 षड्विंशतिशतान्यत्र स्त्रोकानां गणितानि च ॥
 आयुर्वेदममद्रस्य गूढार्थपदसंशयम् ।
 ज्ञातः कैश्चिद्गुणैस्तैस्तु कृता विविधसंहिताः ॥
 कश्चिदर्थं ततो नीत्वा कृतं संहिता मया ।
 कृपाकटाक्षविशेषमस्यां कुर्वन्तु साधवः ॥
 विविध * या * * दरिद्रनाशनं हरिरमणीव करोति योगरतैः ।
 विलसतु शार्ङ्गधरस्य संहिता (क)विहृदयेषु सरोजनिर्मलेषु ॥

End.

Colophon.

इति श्रीदामोदरस्तुना शार्ङ्गधरेण विरचितायां संहितायां चिकित्सास्थान
 नेत्राञ्जनविधिर्नाम त्रयस्त्रिंशत्तमोऽध्यायः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।
 विषयः । पूर्वखण्डे ।—१ अध्याये, माषटङ्कादिमानकथनं । २, भेषज्यकालगुणवीर्यादि
 कथनं । ३, नाडीपरीक्षा । खण्डदर्शनप्रतीकारः । वैद्याकारकद्रुतलक्षणदि ।
 रोगिचिकित्सार्थं गमनकालीनशकुनस्य शुभाशुभफलम् । ४, दीपनपाचना-
 दिगुणोक्तिः । ५, शरीरस्थस्वायुमज्जानाड्यस्थ्यादिसङ्ख्यास्वरूपादिकथनं ।
 विश्वदृष्टिकथनम् । ६, आहारपाकप्रकारः । गर्भोत्पत्तिप्रकारः । कुमारपोषण-
 प्रकारः । नरस्य वातपित्तादिप्रकृतिज्ञानकथनम् । ७, रोगगणना ।
 २ खण्डे ।—८, खरसकल्ककाथादिरसकथनं । पुटपाकयोग्यद्रव्यविशेषकथनम् ।
 ९, रोगविशेषे गुडूत्यादिविविधकाथविशेषोक्तिः । १०, फाण्टमन्यादिकथनं ।
 ११, रोगविशेषे हिमौषधकथनं । १२, कल्कस्वरूपगुणकथनादि । १३,
 चूर्णौषधकथनं । १४, वटकमोदकगुटिकौषधकल्पना । १५, अवलेहोषध-
 कथनं । १६, घृतपाच्यौषधकथनं । १७, नारायणतैलादिविविधतैलविशेष-
 कथनं । १८, असवारिष्ठनामकौषधकल्पना । १९, नानाविधधातुशोधन-
 सारणकल्पना । २०, पारदादिनानारुशोधनसारणप्रकारः ।

३ खण्डे ।—२१, घृततैलवसामज्जादिचतुर्विधस्नेहपदार्थपानविधिः । २२, स्नेहविधिः । २३, वसनविधिः । २४, विरेचनविधिः । २५, वस्त्रविधिः । २६, निरुहवस्त्रविधिः । २७, उत्तरवस्त्रविधिः । २८, नस्यविधिः । २९, घूमपान-विधिः । ३०, गण्डूषविधिः । ३१, प्रलेपादिविधिः । ३२, रक्तश्रावविधिः । ३३, नेत्राञ्जनविधिः ॥

No. 791. प्रौढमनोरमा सविवरणा ।

Substance, country paper, 14½ × 5 inches. Folia, 141. Lines, 10 on a page. Extent, 6204 s̥lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1834. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Prandhamanoramā. A commentary on the *Siddhānta Kaumudī*. By Bhaṭṭojī Dikshita, son of Lakshmīdhara Sūrī. Attached is a gloss on the commentary, by Harihara Dikshita, son of Vīres'vara, and grandson of Bhaṭṭojī Dikshita. The name of the gloss is *Laghus'abdu-ratna*.

Beginning. टी० प्रा० । इत्यनुवर्तत इति । शब्दादीनां सार्वधातुकत्वाद्यर्थमिति भावः
तेन न सार्वधातुकानुदात्तलसिद्धिरिति दिगिति ।

मू० प्रा० । धातोः । यद्यपि धांतोरेकाचोहलादेरिति सूत्राज्ञातोरित्यनुवर्तत एव तथापि
आर्द्धधातुकसंज्ञाया आश्रितशब्दव्यापारत्वलाभाय पुनर्धातुग्रहणम् ।

End. टी० समा० । व्यवस्थिततथेति । क्वन्मि सर्वविधीनां वैकल्पिकत्वादिति भावः ।
विकल्पव्यवस्थेति व्यवस्थितविकल्पनेति यावत् । इत्यष्टमोऽध्यायः समाप्तः ।

Colophon. इति श्रीमद्वेदोक्तभट्टोजिपौत्रदीक्षितवीरेश्वरपुत्रदीक्षितहरिहरविरचिते लघु-
शब्दरत्ने वैदिकी समाप्ता ।

मू० स० । चकारोऽनुक्तममुच्यार्थ इत्याशयेनाह । चिदिति । ऋतीसाहमिति । अति-
शब्दस्यान्येषामपीति दीर्घः । इत्यष्टमः ।

इति पदवाक्यप्रमाणश्रीलक्ष्मीधरस्वरः स्रुनुना भट्टोजिदीक्षितेन रचितायां
प्रौढमनोरमायां वैदिकी समाप्ता ।

विषयः । सिद्धान्तकौमुद्याः छन्दभागस्य व्याख्यानं । पुनस्तस्या एव खोलिङ्गावधि-स्त्रोप्र-
त्ययपर्यन्तस्य व्याख्यानं । पुनः सरवैदिकीप्रक्रियाव्यशेषभागस्य व्याख्या च ।
(आदौ मध्ये च खण्डितमेतत्)

No. 792. कूटमुद्रः, सटीकः ।

Substance, country paper, $14 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 140 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Kūṭamudgara. Essays on Digestion and Dietetics. By Mádhava. Attached to the text is an anonymous commentary.

Beginning. टी० प्रा० । ॐ मधुरास्त्रलवणकटुतिक्तकषायाः षड्रसाः । तत्र त्रिभिराद्यै-
र्मधुरास्त्रलवणैः कफवातौ यथाक्रमं दृडिसमौ यातः । कफो दृडिं याति वातः
शमं यातीत्यर्थः ।

मू० प्रा० । कफवातौ वातकफौ यातः पित्तश्च दृडिसमौ ।
त्रिभिराद्यैस्त्रिभिरन्यैस्त्रिभिराद्यपरैस्तदन्यैश्च ॥ १ ॥

End. टी० परि० । किं ज्ञानेन निन्द्यज्ञानेनेत्यर्थः । अल्पदर्शिना अल्पाध्ययनेन एतेन
आत्मनः सविनयत्वमुक्तम् ॥ २० ॥

क्षीरमिश्र वारिविमिश्रं मज्जहेमेन(?) पीयते यद्वत् ।

हृत्वा दोषमशेषं गुणमिच्छ गुणिनो ग्रहीष्यन्ति ॥

मूलपरि० । मिषजा माधवेनेद् किं ज्ञानेनाल्पदर्शिना ।
यत्किञ्चिदुक्तमज्ञानात्तत् क्षमध्वं मनोविषः ॥

Colophon. इति श्रीमाधवविरचितः कूटमुद्रः समाप्तः ।

विषयः । मधुरास्त्रादिषड्रसगुणदोषकथनं । जीर्णाजीर्णाग्नगुणदोषः । पानीयापानीयजल-
निर्णयः । सन्निपातभेदादि । व्रणचिकित्साप्रकारः । पथ्यापथ्यनिर्देशश्च ।

No. 793. ज्योतिरतिरात्रं ।

Substance, country paper, $6\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Jyotiratrātra. Hymns and mantras for the performance of the Atirātra sacrifice.

Beginning. अथोक्थेऽलिखते । पवस्व वाचा अग्निं यः साम चित्राभिरातभिः । अग्नि-
२। १ १ २
विश्वानि कात्या ॥ १ ॥

End. ॐ वायिश्र १ हि मच्छा युवं चित्रं ददृर्भोजनान्नर । वादेया १२। १२। १२।
तावने १ अर्वाग्रथ २ समनसा १ निधा २१२३ताम् । पाथिवत २ १ ४
यां मा २२४ पा ॐ वा ६ हा उवा १ अस ॥ आश्विनश्रलान्ते भक्ष्यः ।

Colophon. इति ज्योतिरतिरात्रः समाप्तः ॥

विषयः । १, उक्त्यजपः । २, वहिष्यवमानं । ३, आच्यनि । ४, माध्यन्दिनपवमानं ।
५, रात्रिपर्यायः । ६, सन्धिः ।

No. 794. श्रीमद्भागवतस्कन्धार्थनिरूपणं, वा हरिलीलाविवरणमङ्गलः
सूचीसहितः ।

Substance, country paper, $12\frac{3}{4} \times 5$ inches. Folia, 33. Lines, 15 on a page. Extent, 1650 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

S'rimadbhāgavata-skandhārtha-nirūpaṇa, alias *Harilīlīr-īraṇa-saṅgraha*. An abstract of the Bhāgavata Purāṇa. By Vopadeva. The MS. is incomplete and comprises abstracts of the first five books only. Vide ante, p. 47.

Beginning. श्रीमद्भागवतस्कन्धाध्यायार्थादि निरूप्यते ।

विदुषा बोपदेवेन मन्त्रिहेमाद्रितुष्टये ॥ १ ॥

तत्र भागवतार्थमाह । आनन्दस्य हरेर्लीलावक्ता भागवतागमः ।

स्कन्धैर्द्वादशभिः शाखाः प्रतन्वद्द्विजसेविताः ॥ २ ॥

End. (पञ्चमस्कन्धपर्यन्तं वर्तते । अतः खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । श्रीभागवतस्य प्रथमस्कन्धावधिपञ्चमस्कन्धपर्यन्तानां पञ्चस्कन्धानामध्यायानामर्थः
सङ्क्षेपेणैव सङ्गृहीतः ।

No. 795. अनुभवसारः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 12. Lines, 12 on a page. Extent, 350 ślokaś. Character, Nāgara. Date, SM. 1872. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Correct.

Anubhavasāra. The essence of the Vedānta, or a treatise on salvation, according to the Vedānta doctrine. By Sachchidanānda Yati.

Beginning. जय जय सकलनिषेधशेषा । जय जय मायादिगुणशेषा ॥

जय जय जडचैतन्यपरेशा । श्रीसदानन्द गुरुवरा ॥ १ ॥

End. तथा अत्रि त्यास चतुरानन । त्यालागि श्रीनारायण ॥

स्वये उपदेशि आपण । चतुः श्लोकी भागवत ॥

Colophon. इति अनुभवसारग्रन्थे सच्चिदानन्दयतिविरचिते पञ्चमप्रकरणं समाप्तम् ।

(अतःपरं) अर्थादर्थं यदा वृत्तिं गन्तुं चलति चान्तरे ।

निराधारा निर्विकारा या दशा सेन्मनी स्मृता ॥ (इत्यादयः)

काशी ब्रह्मेति विख्यातं तद्विवर्त्तं जगद्भ्रमः ।

अविवर्त्तं ततश्चाहुः काशीति ब्रह्मवादिनः ॥ (इत्यन्ताः पञ्चश्लोकाः सन्ति)

विषयः । शारीरिकतत्त्व-ब्रह्मतत्त्व-जीवब्रह्मैक्यमोक्षोपायमुमुक्षुकर्तव्यादिकथनं ।

No. 796. नैगेयानां ऋक्षदेवतं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 10 on a page. Extent, 400 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1674. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Naigeyānām rikshu-daivatam or simply *Naigeya*. An Index to the Sāma Veda, giving “the names of the poets, and the deities for the verses composing the Ārchika of the Chhandogas according to the Sākhā of the Naigeyas, a subdivision of the Kauthumas.” Max Müller, *Ancient Sanskrit Literature*, p. 227. The work comprises two prapāṭhukas, the first giving the poets and deities of the richās, and the second the same of trichās, ardharichās, &c.

Beginning. अथार्धमार्चिकस्याग्रे लमग्नेऽग्निरेहि तामग्ने भरद्वाजो वार्हस्पत्योऽग्निस्मेधातिथिः

काण्डः प्रेष्ठमुशना काव्यस्त्वन्नः सुदीतिर्बार्हङ्गिरसः सौहोवः पुरुमोढो वाते वत्सः

काण्डोऽग्रे सुमित्रो वाध्रश्चो वध्रश्चो वानुरूपः ॥ १ ॥

End. आश्वरुधाय रेन्द्रे वृहस्पते वृहस्पतिः प्रथमेऽभिगोत्राणि वृहस्पतिः पञ्चमे

दक्षिणा षष्ठे मरुतोऽष्टमे वरुणे नवमे आदित्या दशमे उद्धर्षय देवा अष्टमे

मारुत्युत्तमोमोषां प्रथमाद्यो देवीकङ्का अष्टमे विरच्छसृतीया सङ्गामाशीर्ममाप्युः

नरे सङ्ग्रामाशिषामैन्द्री मध्यमे वर्षे प्रथमे सोमो द्वितीये वरीयस्तृतीये देवा-
स्तुर्थे एकादशे चाग्निः सप्तमे भद्रं वैश्वदेव्यो ।

Colophon. इति नैगेयानासृष्टदेवतं समाप्तम् । द्वितीयः प्रपाठकः ।

विषयः । १ प्रपाठके, नैगेयानासृष्टासृष्टिदैवतनिर्णयः । २, तेषामेव त्वचाईर्चपादाना-
सृष्टासृष्टिदैवतनिर्णयः ।

No. 797. त्रिस्थलीसेतुः ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 103. Lines, 9 on a page. Extent, 2600 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Tristhulīsetu. A treatise on pilgrimage. By Náráyana Bhatta, son of Rámes'vara Súrī. The work is of some antiquity and great repute, having been extensively quoted by all subsequent writers on the subject. The MS. is incomplete, and breaks off at the end of the 10th chapter. Contents : 1. Propriety of pilgrimage to sacred pools or *tīrthas* ; *tīrthas* defined. 2. Secondary *tīrthas* ; persons who should perform pilgrimage ; difference in the merit of pilgrimages according to the conveyance used, &c. 3. Comparison of the merits of pilgrimages with penances ; proper times for pilgrimages. 4. Rules for starting on pilgrimages. 5. Do. to be observed in the way ; duties on arrival at a place of pilgrimage ; fasts, and shedding of the hair of the head at *tīrthas*. 6. Bathing at *tīrthas*. 7. Offering of water to the manes ; s'ráddhas ; what to be offered and what forbidden at such s'ráddhas. 8. Who are fit to perform such s'ráddhas. 9. Gifts at such s'ráddhas &c. Throwing of the bones of the dead in *tīrthas*. 10. General observations on the various topics above set forth.

Beginning. सरस्वतीं नमस्यामः प्रत्युद्धयूह्वयामहे ।

यदेकतानचित्तानां चित्ते संवित्तिरुत्तमा ॥

विघ्नाधिप नमस्तुभ्यं विघ्नसङ्घं विघातय ।

प्रचयं रचयत्युच्चं बुद्धिशुद्धिं विधेहि मे ॥

उन्निद्रपत्रशतपत्रसमोत्तमं सुधीवमित्रमतिचित्रपवित्रपात्रं ।

उन्नीलनीलमणिवर्णसर्वर्णगात्रं रामं भजे कुलपतिं कमलाकलत्रं ॥

विश्वामित्रकुलोद्घै विधुरिवाखण्डः कलानां निधि-
 वाग्मुक्ते निखिलेऽपि यस्य वसुधा शिष्यप्रशिक्षिता ।
 विद्या पद्मविकाशनैकतरणिः श्रीभट्टमोविन्दजः
 सङ्ख्यावद्गणनायणीर्विजयते श्रीभट्टरामेश्वरः ॥
 श्रिता वाराणसी तेन नगरी नगरीयसी ।
 यतोऽन्यनगरीहेमनगरीतिमुपेयुसी ॥
 भालेष्वाधीनी पितुरेव यः श्रुतीः स्मृतीः समालोच्य च देशरीतीः ।
 नारायणस्तनये विमुक्ते तीर्थत्रयीसेतुमसौ विधत्ते ॥
 ग्रन्थेऽस्मिन् गुणगणवत्त्वमुच्यते चेत् स्वं ग्रन्थं गुणगणवत्त्वमाह को न ।
 तत्त्वतः शिरसि कृताञ्जलिस्तु याचे श्रेष्ठं तत्सदसदिहोच्यते मया यत् ॥
 खलानां प्रार्थनैषेह खलताखलतास्तु वः ॥
 भवतां भूषणेऽप्यत्र दूषणे सास्तु मानसं ॥

End.

यत्र यत्र दृढा भक्तिर्यदा यस्य महात्मनः ।
 तत्र तस्य महादेवः प्रसादमुपगच्छति ॥ इत्यादि बज्रनालम् ।

Colophon. इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाणिक्यश्रीमद्रामेश्वरखरिखनुनारायणभट्टविरचिते त्रिष्य-
 लीसेतौ सामान्यप्रघटके प्रकीर्णकतीर्थधर्मप्रकरणं समाप्तं । समाप्तस्य प्रघटकः ।
 इतः परं प्रयागप्रकरणं भविष्यति । (अत इदं पुस्तकमसम्पूर्णं)

विषयः ।

१ प्रघटके, तीर्थयात्राकर्तव्यतानिरूपणं । सामान्यतस्तीर्थप्रशंसा । तीर्थस्वरूपं ।
 २, गौर्वादिगौरीतीर्थं । तीर्थयात्राधिकारिणः । तीर्थफलतारतम्यं । यानवि-
 शेषेण तीर्थयात्रायां फलतारतम्यादि । ३, तीर्थस्नानफलविशेषेण सह छच्छा-
 दिप्रायश्चित्तेन तुल्यता । तीर्थयात्रायां कालः । ४, तीर्थगमनविधिः । ५, तीर्थ-
 यात्रायां नियमाः । तीर्थप्राप्तिदिनकृत्यं । तीर्थपवासविधिविचारः । तीर्थ-
 मुण्डनविधिविचारः । ६, तीर्थस्नानविधिः । ७, तीर्थतपणं । तर्पणीयव्यक्ति-
 क्रमोक्तेः । नदीरजोदोषोद्भवमासदिननिर्देशः । तीर्थश्राद्धविधिः । तीर्थश्राद्धे
 निषिद्धद्रव्याणि । आमात्रहेमश्राद्धादिविचारः । तीर्थश्राद्धे एकोद्दिष्टादिश्राद्धान्त-
 समवाये निर्णयः । ८, तीर्थश्राद्धाधिकारिणः । ९, तीर्थश्राद्धे दानकालपार्वण-
 श्राद्धादिनिर्णयः । तीर्थेऽस्मिन्निक्षेपविधिः । १०, प्रकीर्णकतीर्थधर्मः । पुनरस्थि-
 प्रक्षेपविधिः । प्रतिग्रहप्रतिषेधार्थं तीर्थगर्भनिर्णयादि ।
 (साधारणस्तीर्थविधिः प्रथममुक्तः, प्रयागादित्रयविधिः पश्चात्, इत्यत्र सङ्ग्रहः॥)

No. 798. खण्डप्रशस्तिटीका ।

Substance, country paper, 8 × 3 inches. Folia, 131. Lines, 8 on a page. Extent, 2000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Khaṇḍa-pras'asti Tīkā. A commentary on the Khaṇḍapras'asti, of Nārāyaṇa, a poem in praise of the ten incarnations of Vishnu. By Raghunātha.

Beginning. श्रीरामविश्वेश्वरगजाननादीन् प्रणम्य मातापितरौ पित्र्यं ।

नारायणश्च प्रकरोति टीकां खण्डप्रशस्ते रघुनाथनामा ॥

End.

प्रख्यात इति । कल्की देवः वः कल्मषान् पापान् । पापं किल्बिषकल्मषमित्यमरः ।
चायतां रक्षतां । किं विधः । पुरो मथुरा तत्प्रभवतः प्रख्यातः प्रसिद्धः ।
प्राष्ट पयोदः वर्षाकालमेघः तद्द्युतिः तत्कान्तिः मेघश्शामः । बालः अल्पवयः ।
दैत्येश्वराणां द्विषां वैरिणां काल इव दलयिता मारयिता किलेति
पुराणादौ श्रूयते ।

पाठीनः कमठः किटिर्नरहरिः खर्वाकृतिर्भार्गवो

रामः कंसनिखृद्वनो दशबलः कल्की च नारायणः ।

अस्माकं सविभूतयेऽस्तु भगवान् सेतुर्भवाग्नेनिधा-

वुत्ताराय युगे युगे युगपतिल्लैलोक्यनाथो हरिः ॥

अत्र परिसमाप्तिस्त्वचकं शेषवाक्यं नास्ति । (६९, पञ्चात्परमसंलग्नपञ्चाङ्गत्वात्
खण्डितमित्यनुमीयते ।)

विषयः । मत्स्य-कूर्म-वराह-वृषिंह-वामन-परशुराम-राम-कृष्ण-कल्काद्यवतारवर्णनं ।

No. 799. समरसारः, सटीकः ।

Substance, country paper, 13½ × 5½ inches. Folia, 24. Lines, 11 on a page. Extent, 816 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Samarasāra. An essay in verse on supernatural means for success in warfare. By Rāmachandra. Attached is a commentary in prose by Śivadāsa, son of Śūryadāsa Yati by Viśālākṣhā. Contents. Calculations

to be made from the names of the belligerents as to the probability of success, onomancy. The same from those of the day of the week, the age of the moon and of the Nakshatra when war is declared. Calculation from initial letters of names. Do. from the letters, accents, &c., of do. Do. from the positions of armies on the different sides ; obnoxious sides ; calculations from the directions of the wind austomancy. Peculiar stellar conjunctions. Times improper for war. The snake diagram for calculating success in war. Knowledge of nakshatras from names. Calculations from the breath ; considerations about the left and right sides. Connexion with women. Success of embassy by the nature of the breath. Success by putting on particular drugs. Various diagrams for assaults, blockade, &c. Reduction of forts, &c. Ornithomancy.

Beginning. मूलप्रा० । नला गुरुन् समालोच्य खरशास्त्राणि भूरिशः ।

वक्ष्ये युद्धजयोपायं धार्मिकानां सहीक्षिताम् ॥

टीकाप्रा० । अभिवन्द्य रामचन्द्रं गुरुं तदुक्तखरग्रन्थम् ।

विदूषोमि यथाप्रज्ञं तदभिहितार्थानुसारेण ॥

तत्र श्रीरामचन्द्रनामा ग्रन्थकृत् प्रारोपितग्रन्थपरिसमाप्तिपरिपन्थिप्रत्युहायो-
पहाय शिष्टाचारपरिपालनाय गुरुप्रणामं चिकीर्षितं प्रतिजानोते । नलेति
भूरिखरशास्त्राणि रुद्रयामलादीनि । युद्धशब्द उपलक्ष्यार्थः । तेन वादिप्रति-
वादिदम्पतीसु भटयूतकन्मन्त्रादीनां जयपराजयोपायप्रतिपादकत्वस्य ग्रन्थस्य ।
धार्मिकानामिति ग्रन्थाप्रामाण्यशङ्कानिवारणाय । यत्तत्तूपायप्रवृत्तेपाथे ऋषिः
परिपन्थिभिः पराभूयत एव रावणदुर्योधनवत् । नानासतवज्रतरस्यग्रन्थ-
विरोधं गुरुमतमनुवृत्त्य परिहरति तत्र शमेङ्गोत्यादि ॥

End. टीकापरि० । वंशे वत्समुनीश्वरस्य शिवदासाख्यादुल्लेख्यतितः

सद्भाडग्निरिचिदाप यस्य जनकः श्रीसूर्यदासेऽजनि ।

यन्मातुर्यशसा दिशो दश विशालाक्षा वल्लभा व्यधात्

स प्राज्यं खरशास्त्रसारवित्तं रामोऽवसन्नेभिषे ॥

विषयः । युद्धादौ वादिप्रतिवादिनोर्नामलब्धाङ्गमादाय जयपराजयविचारप्रकारः ।
नक्षत्रतिथिवारादिद्वारा जयपराजयप्रकारः । अकारादिखराणां बालयुवा-
यवस्था । अकारादिखराणां ग्रहराशीशादिकथनं । माचावर्णादिखरसमूह-
कथनं । नामाक्षराङ्गन्यूनाधिकभावेन जयपराजयविचारः । भटानां पूर्वादि-
दिगवस्थितिद्वारा जयपराजयकथनादि । केतुहृतदिग्बिचारः । वायुबल-
ज्ञानं । राजयोगिनीबलकथनादि । युद्धे वर्ज्यकालादि । युद्धे जयपराजय-

ज्ञानार्थं सर्वचक्रोक्तिः । दिक्शुलादि । नामाचरान् नक्षत्रज्ञानं । निश्वासा-
प्रश्नासाष्टतिसङ्ख्याविशेषैः पृथिव्यादिपञ्चभूतकथनं । पञ्चभूतफलं । वामदक्षिण-
श्वासवचनद्वारा जयपराजयः । स्वरविशेषवचनकाले नारोसंसर्गे कृतं नारी-
वशीकरणं । नासास्वरबलद्वारा द्यूतजयः । आपधिविशेषधारणेन जयपरा-
जयः । म्हाय्यस्थायिनोर्जयपराजयज्ञानार्थककोटचक्रोक्तिः । दुर्गादौ ग्रह-
बेधज्ञानार्थं सर्वतोभद्रचक्रं । आतुरसाश्वासाध्यज्ञानार्थं ऋषिधनिचक्रोक्तिः ।
शकुनेोक्तिश्च ।

No. 800. गणपत्यादिपूजनपद्धतिः ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 400 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Ganapatyādipūjana-paddhati. Manual for the worship of Ganes'a and other deities on particular auspicious occasions. Anonymous. The MS. is defective.

Beginning. अथ श्रौतस्मार्तौादिकर्माङ्गसाधारणगणपतिपूजनादिपद्धतिरुच्यते । महत्कर्मसु पूर्वयुरल्पेषु तु तस्मिन्नहनि पूर्वाह्णे निर्णैजमान्तपञ्चमहायज्ञान्तकृतनित्यक्रिय-
यजमानः सपत्नीकः स्वासने प्राङ्मुख उदङ्मुखो वोपविश्य द्विराचम्य प्राणाना-
यम्य देशकालौ सङ्कीर्त्तय करिष्यमाणामुककर्मोक्ततया स्नानं करिष्ये ।

End. खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । शुभकर्मारम्भे कर्त्तव्यगणपतिपूजनवसोर्धारानन्दोमुखश्राद्धप्रयोगकथनं ।
(खण्डितत्वादिन उत्तराः पुण्याहवाचनादिविषया न प्राप्ताः ।)

No. 801. अश्वमेधः, वा, अश्वमेधप्रयोगः ।

Substance, country paper, 11×5 inches. Folia, 38. Lines, 10 on a page. Extent, 1300 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

As'vamedha Prayoga. A manual for the performance of the horse sacrifice. Anonymous. The MS. is defective.

Beginning. ब्रह्मोदनं पचति । रेत एव तद्धते । यदाज्यम् * * ते तेन रश्नानामुभाभ्यामा-
दत्ते । तेजो वा आर्ज्यं, प्रजापत्योऽश्वः, प्रजापतिमेव तेजसा समर्द्धयत्यपनेतो
वा एषो मेधो यदश्वः ॥

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । अश्वमेधयज्ञकर्तव्यानुष्ठानकथनं, दृष्टकाचयनारम्भपर्यन्तं ।

No. 802. चातुर्मास्यप्रयोगः ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 50. Lines, 9 on a page. Extent, 800 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chāturmāsya Prayoga. A manual for the performance of the Chāturmāsya or the quadrimensial fast. By Tryambaka. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा मणेशपादाब्जं गुरुनपि महीयशान् ।

कुर्वे त्वत्त्वकनामाहं चातुर्मास्याख्यमादितः ।

प्रयोगं सर्वथा ग्रन्थाननुसृत्यैव सिद्धये ॥

अक्षय्यं च वै चातुर्मास्ययाजिनः सुकृतं भवति ।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । चातुर्मास्येष्टिकर्तव्यानुष्ठानकथनं । चातुर्मास्येष्ट्यारम्भकर्तव्यविभ्रष्टेष्टिकथनं ।

आपस्तम्बीयाग्निहोत्रकथनं । आश्वलायनीयवरुणप्रघासेष्ट्यादि ।

(खण्डितत्वाद्विषयान्तराप्रार्तिः)

No. 803. रुद्रानुष्ठानपद्धतिः वा, रुद्रानुष्ठानदीपिका ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 91. Lines, 10 on a page. Extent, 1850 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Rudrānushṭhāna Paddhati. Directions for performing the *Mahā-rudrānushṭhāna* ceremony. By Meṅgnātha. This is different from No. 187, ante I, p. 100.

Beginning. अथ महारुद्रानुष्ठानक्रमो लिख्यते । मन्त्रादिरहित पूर्व केवलः क्रम ईरितः ।

अधुना सेतिकर्तव्यः सर्वच्छन्दोधिदैवताः ॥

समन्त्रविनियोगश्च जपहोमादिकर्मसु ।

निरूप्यते क्रमस्तस्मान्न शङ्का पुनरुक्तिता ॥

अवमेव(?) वक्तव्यं मन्त्राणाष्टाधिदैवतं ।

ऋष्यादिना विना मन्त्रः प्रयुक्तो निष्फलो भवेत् ॥

यतः । तदुक्तं व्यासेन । ऋषिच्छन्दोऽधिदैवञ्च विनियोगादिकञ्च यत् ।

अज्ञात्वा यदि कुर्वीत तत्सर्वं निष्फलं भवेत् ॥

निरूपितमिदं विशेषतः परिभाषायां । एवमत्र महारुद्रानुष्ठानक्रमः ।

End.

अनेन विधिना यस्तु रुद्रानुष्ठानमाचरेत् ।

सर्वान् कामानवाप्नोति मुच्यते सर्वपातकैः ॥

नानेन सदृशं किञ्चित् त्रिषु लोकेषु विद्यते ।

ऐहिकामुष्मिकार्थानां प्रायसः साधनं परं ॥

महार्णवमुखान् ग्रन्थानवलोक्य विनिर्मिता ।

सर्वज्ञमेङ्गनाथेन (?) रुद्रानुष्ठानदीपिका ॥

छता विज्ञोपकाराय रुद्रानुष्ठानपद्धतिः ।

अनया प्रीयतां देवः परमात्मा सदाशिवः ॥

Colophon. इति सर्वज्ञान्वयसम्भूतमेङ्गनाथविरचिता रुद्रानुष्ठानपद्धतिः ।

विषयः । ऐहिकामुष्मिककामनासिद्ध्यर्थं रुद्रपूजनरुद्रमन्त्रजपहोमाद्यनुष्ठानप्रयोगकथन ।

No. 804. सप्तसोमसंस्थापद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 38. Lines, 9 on a page. Extent, 760 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Saptasoma-saṁsthā Paddhati. Rules for the performance of the Agnishtoma rite. By Govardhana Tripathī.

Beginning. अथाग्निष्टोमादिसप्तसंस्था लिख्यते । अथ विध्यं व्यपदेशे सर्वकालधिकारः ।

तत्रादौ मातृपूजा दृष्टिश्राद्धं । एकश्रुतिविधानान्मन्त्रान् कर्माणि चोद्गातव

कुर्यादनादेशे । सर्वेषां यज्ञोपवीतोदकाचमने नित्ये कर्मापयतां । अथवाद्यो

व्यादृत्तिश्च यज्ञाङ्गैः । प्राङ्मुखकरणञ्चानादेशे । तत्र प्राङ्मुखोपविष्टा ऋत्विजः ।

उदङ्मुखो यजमानः सस्यादिमाङ्गल्यं कृत्वा देवर्त्विग्वरणं ।

- End. सप्तदश आर्भवं एकविंशोऽग्निष्टोमः । द्वादशशतं दक्षिणा । प्रथमायां पूर्व-
पक्षस्य दीक्षितैकाह्येभ्यः । दृष्ट्वा वा नक्षत्रयोगमिति दीक्षाकालः ।
- Colophon. इति श्रीदीक्षितत्रिपाठिगोवर्द्धनेन विरचितायां सप्तमोमसंख्यापद्धतौ प्रथमो-
ऽग्निष्टोमः समाप्तः ।
- विषयः । अग्निष्टोमयागानुष्ठानविधिः ।
-

No. 805. दर्शपूर्णमासयोराध्वर्यवप्रयोगः ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches. Folia, 27. Lines, 9 on a page. Extent, 462 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Dars'a-pūrṇa-māsayorādhvarya Prayoga. The duties of the Adhvaryus in the Dars'a and Pūrṇamāsa rites. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. अथ दर्शपूर्णमासयोराध्वर्यवप्रयोगः । प्रातरग्निहोत्रानन्तरमध्वर्युः कृतसन्ध्यो-
पास्त्याचमनो यजमानेन दृतोस्मि करिष्यामीति वदति ।

End. (खण्डितलाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति)

विषयः । दर्शपूर्णमासयोः कर्तव्यानुष्ठानप्रयोगविधिः ।

No. 806. छन्दोगापरसूत्रं ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 225 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chhandogāpara-sūtra. A treatise on the funeral rites according to the Chhandogas. Anonymous.

Beginning. प्रयाणकाले प्राक्सृतिवियोगान्धितरं मातरं भ्रातरं गुरुमन्यं सहृदयं ब्राह्मणं
तत्सर्गार्थेन निमित्तेनेमानि कर्न्दांसि संस्कृता आवयेत् ।

End. तस्मात्त्वमधिजातोऽसि त्वदयं जायतां पुनः ।

असौ स्वर्गाय लोकाय स्वधा नम इति शान्तिर्वै वामदेये शान्तिर्वै वामदेये ।

Colophon. इति छन्दोगापरसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । अन्येष्टिक्रियाप्रयोगः ।

No. 807. सत्यनाथाभ्युदयः, सटीकः ।

Substance, country paper, 11½ × 4½ inches. Folia, 164. Lines 9 on a page. Extent, 5000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Satyānāthābhyudaya. A poem, in eleven cantos, in praise of *Satyānātha*. By Ś'eshāchārya. Attached is a commentary in prose by a disciple of the author, named Śaṅkarshaṇa.

Beginning. टीका० प्रा० । श्रीरामचन्द्रं गुहं पूर्णबोधं श्रीसत्यनाथेन्द्रमपि प्रणम्य ।

श्रीश्रप्रसन्नै विटणोमि सम्यक् श्रीसत्यनाथाभ्युदयाख्यकाव्यं ॥

अथ कविः स्वचिकीर्षितकाव्यस्य निरन्तरताय समाग्राह्यार्थं खेटदेवतानति-
लक्षणमङ्गलमनुष्ठाय ग्रन्थादौ निबध्नाति श्रीरामेति ।

मूल० प्रा० । श्रीरामचन्द्रं शुभवक्त्रचन्द्रं गुणैघमान्द्रं जनकात्मजेन्द्रं ।

निरस्ततन्त्रं प्रणमामि वोढं धनुर्दरेन्द्रं विजगन्नेन्द्रं ॥

End.

इदानीं स्वकृतकाव्यं काव्यनायकगर्वन्तर्यामिश्रीरामचन्द्राय समर्पयेत् तत्प्रशान-
सनरूपं मङ्गलमन्त्रे करोति मयार्पितामिति । असत्यनाथेन्द्रहृदज्जवासी रामः
आदरतः भक्तितो मयार्पितां अभिनवां नवीनां प्रसिद्धसुवर्णमालापेक्षया विल-
क्षणत्वेनाभिनवां सुवर्णमालां शोभनाः वर्णा येषु काव्यगतपद्येषु तानि सुवर्णानि
तेषां माला काव्यरूपेत्यर्थः । तां कनकमालामिति ध्वनिः । खे हृदि मनसि
वक्षसीति ध्वनिः । हृद्वक्षसि च मानस इति सज्जनः । स्वीकृत्य प्रसन्ना भवतु ।
इत्यशेषमतिमङ्गलं । असत्याभिनवीनेति ॥ ६१ ॥

Colophon. इति असत्यनाथाभ्युदयटीकायामेकादशः सर्गः । असत्यनाथाभ्युदयकाव्यस्य
टीकया कृतया प्रियतां रामः सत्यनाथेन्द्रहृदतः ।

सत्याभिनवतीर्थार्थं पितरं मातरं गुहं ।

सुहृदं सद्गुणाभोग्धिं भूयो भूः ॥

मूल० शेष० । असत्याभिनवीनतीर्थयतिराट् शिष्येण तत्प्रतीतये

शेषाचार्यतनूद्वेन रचिते सङ्कर्षणेनादरात् ।

काव्ये आद्यपदे महागुणनिधे असत्यनाथोदये

स्त्राच्येऽभूद्गुणसागरे सुकविभिः सर्गेऽयमेकादशः ॥

इति असत्यनाथाभ्युदये एकादशः सर्गः ।

विषयः । असत्यनाथयतः कृष्णाचार्यादारभ्य वंशानुकीर्तनं तत्तद्गुणादिवर्णनञ्च ।

No. 808. वाजपेयपद्धतिः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 17. Lines, 11 on a page. Extent, 450 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1655. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vājapeya-paddhati. Directions for the performance of the Vājapeya rite. By Yajñika Deva.

Beginning. अथ वाजपेयप्रयोगः । ब्राह्मणक्षत्रिययोरेव शरदि वाजपेयो भवति न वैश्वस्य ।
तत्र वाजपेयस्य पुरस्तादनन्तरं शुक्लपक्षे दृश्यतिसवो भवति ॥

End. सापि विश्वारेण द्वादशाहे उक्ता । तदन्ते यूपवेष्टनान्यध्वर्यवे दानं । हिरण्मालाञ्च या यावेन दद्या सा तस्मै देया । ? पञ्चमो कण्डिका । इति वाजपेयः ।

Colophon. इति याज्ञिकदेवकृता वाजपेयपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । वाजपेययज्ञानुष्ठानपद्धतिः ।

No. 809. पञ्चपादिकाविवरणं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 220. Lines, 11 on a page. Extent, 5500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Panchapādikā-vivarana. The *Panchapādikā* is a gloss on the whole of the first, and a fourth of the second, chapter of the commentary of S'aṅkara on the Vedānta aphorisms. By Pādapadma Āchārya, a disciple of S'aṅkara. The *Vivarana* is a commentary on this gloss. The object of the author is to prove the identity of the supreme and the human souls, or the superiority of the nondual theory. By Prakāś'ātmā Yati. Hall's Contributions, p. 88.

Beginning. पालने विमलसत्त्ववृत्तये जन्मकर्मणि रजोजुषे लये ।

तामसाय जगतः प्रकाशकृद् द्वैतजालवपुषे नमः सते ॥

यस्याः प्रसादमवलम्ब्य जगद्गुणामप्यखिलद्वन्द्वगुणाः प्रसरन्ति वाचः ।

सा वेदशास्त्रपरिनिर्मितवन्द्यदेहा भूयात्समग्रवरदैव सरस्वती नः ॥

विष्णुभितापमपहृत्य मदीयकृत्यवोजं प्रवृद्धमदनुग्रहवर्षपातिः ।

सम्प्रार्थितः सिततरांसि गणेशमेवः सिद्धमभीष्टफलमङ्कुरयत्वमेधं ॥

शमोऽपि श्रुतिकमलावबोधरागः * * सन्नयति तमेविनाशमन्तः ।
 नीरूपं प्रथयति योऽपि गोसहस्रैस्त्वं व्यासं नमत जगत्यपूर्वभानुम् ॥
 उद्धृत्य वेदप्रथसः कमलामिवाब्धेरालिङ्गिताखिलजत्प्रभवैकमूर्तिम् ।
 विद्यामशेषजगतां सुखदामदायस्त्वं शङ्करं विमलभाष्यकृतं नमामि ॥
 वन्दे तमात्मसम्बुद्धस्फुरद्ब्रह्मावबोधतः ।
 अर्थतोऽपि न नामैव योऽनन्यानुभवो गुरुः ।
 प्रकाशात्मा यतिः सम्यक् प्राप्तविद्या शशुनसया (?) ॥
 यथाश्रुतं यथाशक्ति व्याख्यास्ये पञ्चपादिकां ॥
 End. (खण्डितलाक्षेषवाक्यादिकं नास्ति) ।
 विषयः । मोक्षोपयोगिब्रह्मज्ञानसाधनोपयोगिवेदान्तवाक्यविचारगर्भितवाद्रायणसूत्र-
 भाष्यस्य विवरणं ।

No. 810. अजामिलोपाख्यानं, रत्नमालादिस्तोत्रद्वयसहितं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines 17 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Nāgara, Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Ajāmilopākhyāna. Life of Ajāmila, a Brāhmaṇ who obtained salvation by unconsciously repeating the word Nārāyaṇa when calling his son at his death bed. By Jayakṛishṇa. Attached to the work are two short hymns in praise of Nārāyaṇa by an unknown author.

Beginning. अथशेषोऽप्यवधानं * * यस्य नाम सुमङ्गलं ।

श्रुतिं प्रयाति तं वन्दे * श्रीनारायणं प्रभुं ॥ १ ॥
 मलिनेऽप्यजामिलोऽन्ते पुत्रस्तेहाकुलीखान्तः ।
 यन्नामगृह्णन्मुक्तः सोऽयं नारायणे वसुधन्तः ॥ २ ॥
 कान्यकुब्जभुवि कश्चिदपूर्वं शीलवृत्तगुणवानतिमान्यः ।
 देवतातिथिपरः पितृसेवी भूखुरोऽभवदजामिलसञ्जः ॥ ३ ॥ इत्यादि ।

End. सम्यग्रथं पार्श्वद्वरान् सदयेन येन
 नारायणेति सुतनाम गृह्णन् किलान्तः ।

दासीपतिः पतित इत्यजामिलोऽपि
 सम्प्रोचिता निजधिया सजयत्यनन्तः ॥ ६२ ॥
 श्रीकृष्णपादाब्जधिया कृतं यत् बालेन बाल्याज्जयकृष्णनाम्ना ।
 नाम्नो महिम्ना विलसन्मुरारेरजामिलाख्यानमिदं मुदेस्तु ॥ ६३ ॥

Colophon. श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णकृतमजामिलोपाख्यानं सतां मुदे भूयात् ।
विषयः । अजामिलनाम्नो विप्रस्य जन्मावध्यामरणान्तविवरणं ।

No. 811. वामनचित्रचरित्रं, विष्णुस्तवद्वयसहितं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 5. Lines 16 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vāmanachitracharitra. A poetical description of the dwarf incarnation of Vishṇu. By Jayakṛishṇa. Attached to the work are two short hymns in praise of Vishṇu.

Beginning. मनुमतेऽथतनेतां सजनस्योत्तुङ्गतामनन्दोयः (?) ।

तं वन्दे श्रीकान्तं लीलावामनमवामनं विभवैः ॥ १ ॥

विधिमुखैरमरैर्विमतादिनैः (?) सविनयं नयशालिभिरर्थितः ।

सकृष्णः शरणागतशर्मदः स हरिराविरभूत् किल कश्यपात् ॥

End. परिचारकवंशजन्मना जयकृष्णेन कृता सुवामिका ।

वटुवेशपटार्हरेर्मुदे रचना स्त्रीकथितां महात्मभिः ॥ ५६ ॥

Colophon. श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णरचिता श्रीमद्भगवद्दामनचित्रचरित्ररचना
सतां मुदे भूयात् ।

विषयः । वामनावतारलीलावर्णनं ।

No. 812. गोवर्द्धनधृतकृष्णचरित्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 3. Lines 16 on a page. Extent, 100 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Govardhanadhrita Kṛishṇa Charitra. A poetical description of a miracle performed by Kṛishṇa by holding up the mount Govardhana near Vrindāvana like an umbrella over the cowherds and their flock of that place to protect them from a monstrous shower of rain with which Indra wished to destroy them. A legend occurs in the Tṛittiriya Aranyaka in which Vishṇu is said to have performed a similar feat. By Jayakṛishṇa.

Beginning. स श्रीकृष्णः पायाद्भुवि यः स्तीयमानवन्मदापायात् ।

पूजां नन्दारब्धां जघाच्च पुरा बलारिणा लब्धाम् ॥ १ ॥

एकदा सकलगोकुलगोपैरर्थिता व्रजपतिः किल नन्दः ।

गोकुलस्य कुश्लार्थमुपेतं गोपतेरुचिरमर्हणमैच्छत् ॥ २ ॥

End.

या भगवत्परिचारकजयकृष्णेन रचिता हरेस्तुष्टे ।

सा गिरिघरहरिलीलावर्णनरचना प्रमोदयत्नघान् ॥ ५२ ॥

Colophon.

श्रीभगवत्परिचारकजयकृष्णकृतं गोवर्द्धनधृतकृष्णचरित्रं सदा सतां मुदे
भूयात् ॥

विषयः । श्रीकृष्णस्य गिरिवरोद्धरणलीलावर्णनं ।

No. 813. लघुजातकमूलसहिता शिष्यहिताभिधा, लघुजातकटीका ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 74. Lines 6 on a page. Extent, 1000 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit. Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Laghujātaka. An astrological treatise on the influence of astral conjunctions on the life of man, and on calculating nativities, being an abridgement of a work on the subject called *Jātaka*, or, to distinguish it from the work now under notice, *Vṛihajātaka*. By Bhaṭṭotpala. There is a commentary by this author on the larger work. The text of the *Laghujātaka* in the codex before me has a commentary entitled *Śiṣyahitābhidhā Tīkā*, by an unknown author. The MS. is incomplete.

Beginning. टी० प्रा० । प्रणिपत्य महादेवं भुवनगुरुं दिनकरं लाकेशं ।

भट्टेत्यलेन लघुतरजातकटीकां * * रोमि हितां ॥ १ ॥

सतामयमाचारो यच्छास्त्रप्रारम्भेष्वभिमतदेवतानमस्कारं कुर्वन्ति, तद्यमव-
न्तिकाचार्यवराहमिहिराब्जव्यस्य (?) वरप्रसादः ज्योतिःशास्त्रमङ्गलं कृत्वा तदेव
पठनभीरुजनकृते सङ्क्षिप्तं गणितसङ्गृहं कृत्वा होराशास्त्रमूर्तिं प्रवक्तुकामो-
ऽशेषविघ्नापशान्तये । भगवन् सर्वार्थमादावेव प्रणमति ।

मूल० प्रा० । यस्योदयास्तसमये सुर(मु)कुटनिघृष्टचरणकमलोऽपि ।

कुरुतेऽञ्जलिं चिन्तयेत् स जयति धाम्नां निधिः सूर्यः ॥

End.

(खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । १ अध्याये, राशिप्रभेदकथनादि । २, ग्रहयोनिभेदकथनादि । ३, गर्भाधान-
मुहूर्त्तादिकथनं । ४, सूतिकावृत्तान्तकथनं । ५, शिशुसूतिकयोररिष्टयोग-
कथनं । ६, शिशोरायुर्दायकथनं । ७, ग्रहदशानर्दशादिविभागकथनं ।
८, राश्वष्टवर्गशुभाशुभफलं । ९, ग्रहयोगफलकथनादि । १०, राजयोगादि-
कथनं । ११, स्त्रीजातककथनं । १२, मरणज्ञानकथनादि । (इतः परं
खण्डितं)

No. 814. काशिकावृत्तिः ।—५, ६, ७, ८ अध्यायस्य च ।

Substance, country paper. The Fifth Chapter $9 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 49. Lines 15 on a page. The sixth Chapters $11\frac{3}{4} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 175. Lines, 8 on a page. The seventh and eight Chapters $11\frac{3}{4} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 180. Line 9 on a page. Extent of the 4 chapters 12000 s'lo-
kas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance. Fifth Chapter old and smudgy, the remainder, old but not smudgy. Prose. Generally correct.

Kāśikā-vṛtti. A commentary on the grammatical aphorisms of Pāṇini. By Vāmana. The MS. is incomplete containing the last four chapters only ; but it is old and correct. There is a good MS. of this work in the library of the Asiatic Society, and codices are available in the Libraries of the Sanskrit Colleges of Calcutta and Benares. Next to the Mahābhāṣya of Patañjali, this work enjoys the highest repute.

Beginning. ५ अध्यायारम्भः । प्राक् क्रीताब्धः । तेन क्रीतमिति वक्ष्यति ।

६ अध्यायप्रा० । एकाच्चा द्वे प्रथमस्य । अधिकारोऽयम् । एकाच् इति च
द्वे इति च प्रथमस्येति च त्रितयमेतदधिकृतं वेदितव्यं ।

७ अध्यायप्रा० । सुवारनाकौ । अङ्गस्येत्येव । युव इत्येतयोरेकमुद्विशेषणयो-
रनुनासिकयणोप्रत्यययोर्यङ्गणम् (?) । तयोः स्थाने अन् अक् इत्येतावादेशौ
भवतः ।

८ अध्यायप्रा० । सर्वस्य द्वे । सर्वस्येति च द्वे इति च एतदधिकृतं
वेदितव्यं ।

End. ५ अध्यायसमा० । निर्गता प्रवाणी अस्मिन्निष्प्रवाणिः । स्वर्यादिभ्यो चिरा-
दपहृत इत्यर्थः ।

Colophon. इति काशिकायां वृत्तौ पञ्चमाध्यायस्य चतुर्थः पादः ।

६ अध्यायसमा० । हिरण्यशब्दाद्विहितस्य मयटो मशब्दलोपो निपात्यते
हिरण्यः ।

इति काशिकायां वृत्तौ षष्ठाध्यायस्य तुरीयस्वरणः समाप्तः ।

७ अध्यायसमा० । ई च गणः । गणेरभ्यासस्य ईकारादेशो भवति चङ्परे
णौ परतः । चकारादश्च । अजीगणत् अजगणत् ९७ ।

इति वामनकाशिकायां वृत्तौ सप्तमाध्यायस्य चतुर्थः पादः । समाप्तः सप्तमोऽध्यायः ।

८ अध्यायसमा० । उदात्त उदयो यस्य स उदानोदयः उदात्तपर इत्यर्थः ।
एवं प्रत्यापद्यते ।

इति वामनकाशिकायां वृत्तौ अष्टमाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तः ।

विषयः । पाणिनिहताया अष्टाध्याय्याः पञ्चमाध्यायगतानां 'प्राक्क्रीताब्धः' इत्यादि-
सूत्राणां व्याख्या ।

तस्या एवाष्टाध्याय्याः षष्ठाध्यायगतानां "एकाचो द्वे प्रथमस्य" इत्यादि-
सूत्राणां व्याख्या ।

तस्या एवाष्टाध्याय्याः सप्तमाध्यायगतानां "युवोरनाकौ" इत्यादिसूत्राणां
व्याख्यानं ।

तस्या एवाष्टाध्याय्या अष्टमाध्यायगतानां 'सर्वस्य द्वे' इत्यादिसूत्राणां व्याख्यानं ।

No. 815. कवीन्द्रचन्द्रोदयः ।

Substance, country paper, 11½ × 4 inches. Folia 31. Lines 10 on a page. Extent, 900 śloka. Character, Nāgara. Date S. 1734. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Kavīndra-chandrodaya. A miscellany in prose and verse, containing notices of nearly a hundred different poets of the middle ages. By Vidyānidhi Kavīndra.

Beginning. पुण्डरीकाक्षचण्डांशुचण्डौ चण्डीश्वरं तथा ।

वेतण्डतुण्डमानस्य निबन्धोऽयं निबध्यते ॥ १ ॥

तमस्रमःसङ्गविघातकारी समस्तविद्वत्परिनापहारी ।

कवीन्द्रचन्द्रोदयनामधारी प्रबन्ध एषोऽस्तु जगतप्रचारी ॥ २ ॥

विद्यानुकृतफणीन्द्रो विजितमतीन्द्रो यतीन्द्रो यः ।

सर्वशीकृतप्रथिवीन्द्रो जयति कवीन्द्रो यतिर्जगति ॥ ३ ॥

गोदातीरनिवासी पद्मस्येनाश्रिता काशी ।
 ऋग्वेदीयाभ्यस्ता साङ्गा शास्त्राश्चलायनी शस्ता ॥ ४ ॥
 निःस्पृहता विषयेभ्यः परनिजजनताभिमानेभ्यः ।
 प्राप्ता शैशवसमये विश्वेशानुग्रहः कृत्ये ॥ ५ ॥
 लघुवयसा गततमसा * * लाघिक्यादभिद्रवद्रजसा ।
 यत्र च विद्या तरसा तपसा सर्वा वशीकृतैव रसा ॥ ६ ॥
 बुद्ध्या विबुधाधिकृतां दत्ता यस्मै कवीन्द्रसत्यद्वो ।
 यवनकरग्रहणाभ्यौ मग्ना येनोद्धृता इष्टिवी ॥ ७ ॥
 विजितमहीतले तस्मै (?) दत्तं विद्यानिधानपदमस्मै ।
 आचार्यार्कयसहितं यतिबुधवृन्दैर्महीतले सहितं ॥ ८ ॥ इति कवीचन्द्रवर्णनं ।
 श्रीमत्काशिकाश्रमिभिः सुकविभिस्तद्वत्प्रयागाश्रमिभिः(?)
 नानादेशनिवासिभिश्च रचिता विद्यागणेशाश्रमिभिः ।
 श्रीकृष्णेन सुरसतीपदयुताचार्योपनामश्रित-
 श्रीविद्यानिधिसत्त्वकीन्द्रविषया पद्यावली लिख्यते ॥ १ ॥ तत्रादौ कवीन्द्राष्टकं ।
 प्रयागतः स्नानपुण्याम्बूपुरैः समुत्पाद्य सत्कीर्तिवत्सोमतस्त्रीः ।
 पवित्रारुगोत्रा सुरचाणकारी सद्वाकीन्द्रसंस्कविन्दो(?) विभाति ॥
 * * सद्रसालङ्कृतिरुद्रजसन्ती वसत्प्रमदारलीलयैव (?) वाणी ।
 कवीन्द्रस्य मुनेः कवीन्द्रशिरोमणेरेति शिरोमणिलं ॥ ९ ॥
 दैत्या * बोपचितोचितश्रीसुखाय यो दक्षिणसन्मुखस्यः ।
 इनानिके(?)पुष्कटकायकानिर्जीव्यात्कवीन्द्रः कविरुद्धोऽयम् ॥ १० ॥
 एते रघुनाथभट्टगुर्जरस्य ।

End.

Colophon.

विषयः ।

श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यसरसतीकवीन्द्रचन्द्रोदयपुस्तकं ।
 हेमराजमित्र-साधवभट्ट-खडगमित्र-रघुनाथदीक्षित-क्षमानन्दवाजपेयि-
 भय्याभट्ट-केशवमित्र-मीमांसकदिङ्देश्वरभट्ट-चक्रपाणिपण्डित-गणेशभट्टधर्मा-
 धिकारि-परमेश्वराचार्य-रामकृष्णनागर-मैथिलोपाध्यायविश्वम्भर-जगदीश-
 जानि-श्रीरामेश्वरपद्माननभट्टाचार्य-जयकृष्णोपाध्याय-गौरीपतिमित्र-दा-
 मोदरभट्टकालोपनामका-ऽग्निहोत्रिधर्मेश्वर-व्रजभूषणकवि-कृष्णचन्द्रभट्टा-
 ऽनिरुद्धमित्र-बालकृष्णश्रोतिर्वित्-पूर्णानन्दब्रह्मचारि-कालिदासमित्रपौत्र-
 मुरलीधर-कृष्णाचार्य-पट्टवर्द्धनभट्टादेवभट्ट-दाक्षिणात्यलीलाधरभट्ट-मैथि-
 लवदरोनाथोपाध्याय-होरा रामकवि-गणेशभट्ट-मौनिविश्वेश्वरभट्ट-श्रीमहो-
 पत्युपाध्याय-शिवदत्तमित्र-कविशेखर-रघुनाथोपाध्याय-तिलभण्डेश्वर-व्र-

छेन्द्रसरस्वती—ब्रह्मेन्द्रसामि—नारायणचतुर्वेदि—गङ्गाराममिश्र—जगन्नाथपञ्चा-
ननाचार्य—मैथिलकायस्थ—दयालमिश्र—वोरेश्वरभट्ट—कमलनयनदीक्षित—प-
रमेश्वराचार्य—लरितगतिकवि—रामभद्रवाजपेयि—दिवाकरभट्ट—रघुनाथभट्ट-
गुर्जरप्रभृतिभिः कृतानां श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यप्रशंसापराणां गद्यपद्या-
नां सङ्ग्रहः ।

No. 816. सङ्क्षिप्तप्रयोगः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 78. Lines 9 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1871. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled and old. Prose. Generally correct.

Saṅkshipta Prayoga. A manual of sacramentary rites from conception to marriage, founded on the rules of Ās'valāyana. Anonymous.

Beginning. श्रीरामं सपरोवारं गणेशं च सरस्वतीम् ।

आश्वलायन-तन्त्रिद्यान् प्रणम्य पितरं गुरुम् ॥

अथ किञ्चित् सङ्क्षेपेण प्रयोगमाचमुच्यते ।

End. ततो गृहप्रवेशनीयहोमः कार्यः । ततः शुभदिने स्वस्यादि वाचयित्वा स्वसृ-
ज्जतः स्वलङ्कृतां रात्रावुपगच्छेत् ।

Colophon. इति बभूवसहितस्य गृहप्रवेशविधिः ।

विषयः । दुष्टप्रथमरजोदर्शनशान्तिविधिः । गर्भाधानविधिः । पुंसवन-सीमन्तोन्नयन-
विधिः । जातकर्मनामकरणादिविधिः । चूडाकर्मापनयनविवाहबधूप्रवेशादि-
कर्मविधिश्च ।

No. 817. अक्षितर्पणं ।

Substance, country paper, 9×4 inches. Folia, 27. Lines 9 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1802. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rishitarpana. Directions for offering water to the first seven saintly progenitors of the human race, now identified with the stars

of Ursa Major. The names of the sages are Maríchi, Atri, Aṅgiras, Pulastya, Pulaha, Kratu, and Vasishṭha.—Anonymous.

Beginning. अथ ऋषीणामावाहनप्रतिष्ठाषोडशोपचारैः पञ्चाशत्तेन पूजातर्पणं । आच०
प्रा० अवाद्य० सप्तर्षीणां प्रीत्यर्थं कन्दसां माससञ्ज्ञिकानां यातयामत्वनित्यर्थं
वेदस्याध्यापननिमित्तमुपाकर्मात्सर्गकर्माहं करिष्ये इत्यादि ।

End. अद्य पूर्वा० वेदस्याध्यापननिमित्तं ऋषीणां पूजनतर्पणकर्मणो यश्चूनातिरिक्तं
तत्सर्वं भवतां ब्राह्मणानां वचनात् तीर्थविष्णोः प्रसादात् सर्वं परिपूर्णमस्तु
उत्तरे कर्मणि निर्विघ्नमस्तु ब्रह्मपुत्र० वाञ्छितार्थफलप्राप्तिरस्तु ।

विषयः । सप्तर्षीणां पूजनतर्पणादिकथनं ।

No. 818. बालतन्त्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 43. Lines 10 on a page. Extent, 900. Verses 1000. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled and old. Verse. Generally correct.

Bála Tántra. A treatise on the diseases of women and children, founded on the *Prayogas'ara*, and other Tantras. By Kalyána, son of Mahidhara, and grandson of Rámadása. The author was born in Ahichhatrá, but the work was completed at Benares on Sunday the full moon of Srávana in the S'aka year 644.=A. D. 720. Contents I—III. Treatment of barrenness. IV. Treatment of females during pregnancy. V. Prevention of miscarriage and abortion. VI. Means for promoting easy delivery. VII—XI. Directions for rearing children. XII. Infantile fevers. XIII. Infantile piles, cough, convulsions and boils. Treatment of diseases in the eyes, nostrils, head and other organs of children.

Beginning. विघ्नवनतिविध्वंसकारिणं विघ्नहारिणं ।

कल्याणोऽहं नमस्कुर्वे विघ्नेशं ग्रन्थसिद्धये ॥ १ ॥

प्रयोगसारप्रमुखागमेषु प्रोक्तेषु शास्त्रेषु च सुश्रुताद्यैः ।

यदुक्तमेकत्र निबध्यतेऽस्मिन् ग्रन्थे मया तत् खलु बालतन्त्रं ॥ २ ॥

End. पद्यान् विलोक्य प्रचुरप्रयोगान् पद्यैः स्वकीयैः कतिचित् प्रदीक्षे ।

प्रोक्ता चिकित्सा रूचिरा शिशूनां सदेशकालादिसमीक्ष्य कुर्यात् ॥ २७ ॥

अद्विष्टवाच ये जातः पण्डितैकशिरोमणिः ।

रामचन्द्रार्चनरतो रामदासः सतां प्रियः ॥ २८ ॥

विद्वज्जनाङ्गादकरोऽतिमानी महीधरः सर्वजनाभिवन्द्यः ।

लक्ष्मीनृसिंहाङ्गिसरोजभङ्गसदात्मजोऽभूद्विदितागमार्थः ॥ २९ ॥

कल्याण इत्युक्तत्वात् (?) नामधेयसदात्मजो ग्रन्थवरान् विलोक्य ।

पणोपकाराय प्रदन्ततन्तं सतां समालोकनयोग्यमेतत् ॥ ३० ॥

युगवेदरसाकाशमिते वर्षे नभे रवौ ।

पौरुषमायां चकारेदं लिखे च शिवालये ॥ ३१ ॥

स्वभावात् कृशकाये यः स्वभावादल्पपावकः ।

स्वभावादवलो यस्य तस्य नास्ति चिकित्सितम् ॥ ३२ ॥

Colophon. इति श्रीकल्याणेन कृते बालतन्त्रे नानाप्रयोगकथनं नाम चतुर्दशः पटलः ।

विषयः । १ पटले, बन्ध्यात्वप्रतीकारः । २, साधारणासाधारणबन्ध्यात्वनिवारकौषधकथनं । ३, पुरुषवीर्यनिरोधनं । ४, गर्भाधानदिवसीयस्त्रीकर्तव्यस्थानविधिः । ५, गर्भरक्षाप्रकारः । ६, सुखप्रसवोपायः । ७, ८, ९, १०, ११, नानाविधबाल-
ग्रहनिवारणादिप्रकारः । १२, बालकज्वरचिकित्सा । १३, अर्शकाशमूर्च्छा
विस्फोटकादिबालरोगचिकित्सा । १४, बालकनेत्रनासिकाशिरःप्रभृतिषु जात-
रोगचिकित्सा ।

No. 819. जैमिनिसंहिता, मध्यमखण्डात्मिका ।

Substance, country paper, 11 × 6 inches. Folia, 234. Lines 11 on a page. Extent, 5000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Jaimini Sañhitā. The name of this MS. is doubtful. At the ends of the 2nd and the 3rd chapters, it is called *Brahmaṇḍa Purāṇa*, and the colophon at the end of the work likewise has the same name, but it is in a different handwriting from that of the body of the text. The epigraph of the first chapter calls the chapter "the first of the middle part (*madhya bhāga*) of the *Jaimini Sañhita*, a *Mahā Purāṇa* of 50,000 ślokas." *Ityādi mahāpurāṇe pañchās'itī sāhasrikāyām jaimini-sañhi-tāyām madhyabhāge prathamodhyāyah.* The epigraphs of the other chapters have only *iti śrī* and the numbers of the chapters. According

to the Nārada Purāṇa, the Brahmāṇḍa P. contains only 12,000 verses, whereas the MS. under notice in its entirety should embrace 50,000 verses. The Brahmāṇḍa P. is divided into three parts; but the contents of its 2nd part, as given in the Nārada P. appears to be different from those of the MS. I am disposed therefore to take it as a part of the Jaimini Saṁhitā, and not that of the Brahmāṇḍa P. It should be added, however, that the middle part of the latter has no where yet been found, and according to Wilson (*Vishṇu Purāṇa*, p. liv) the entire work "is considered to be in much the same predicament as the Skānda, no longer procurable in a collective body, but represented by a variety of Khaṇḍas and Māhātmyas, professing to be derived from it," and this may be one of them.

Contents, I. Description of Ayodhyā and the genealogy of the Ikshāku race. II. Account of Nahusa, Yajāti &c., III. Story of Bhadras'renya and Urvasī. IV to XIV wanting in the MS. XV. Story of Kās'irāja. XVI to XVIII. Do of Tālajaṅgha. XIX. Do of Garuḍa. XX—XXI. Sagara's establishment of a kingdom in Ayodhyā. XXII. Nārada's visit to Nārāyaṇa sleeping on the primeval waters. XXIII. Conversation of Nārada and Nārāyaṇa. XXIV—XXV. Story of King Bali. XXVI. Prahlāda's advice to Bali. XXVII—XXVIII. Story of Kārtavīrya. XXIX to XXXIII. Do of Ila Rāja. XXXIV to XXXVII. Merit of dedicating lamps to the glory of various gods. XXXVIII—XL. Do. of a saint in the court of Kārtavīrya. XL to XLIII. Do of Śilavatī, a chaste lady. XLIV. Birth of the sage Durbāsa. XLV—XLVI. Destruction, by Rāvana, of a sacrifice celebrated by Marutta, and its consequences. XLVII. Dislike of worldly pleasures by Kārtavīrya. XLVIII. Origin of the human frame, XL—LII. Asita's advice to Kārtavīrya. LIII—LIV. Description of the court of Kārtavīrya. LV. Kusāmba's obtaining a son by penance. LVI. Birth of Vis'vāmītra. LVII—LXXXIV. Life of Paras'urāma. LXXXV—XCII. Story of Sagara. XCIII. Description of Bhārata-varsha. XLIV. Parasurāma visited by certain sages.

Beginning. विश्वेयान्यादिषु गुणतया यत्कलां शक्तिं सूने-

रन्त्यामोहयति सततं शक्तिलेशो यदीयः ।

शश्वच्चक्षुः सकलभुवनव्यापि नारायणख्यं

प्रत्यग्व्याप्तिः स्फुरतु हृदये सच्चिदानन्दरूपम् ॥

हमाभोरुहकेसराखणरूचामालोलदुर्वादल-
 श्यामानावकरोतु (?) याश्च गतयो श्रेयांसि गात्रे त्विषाम् ।
 श्रीभूम्योरितरेतरत्यतिकरत्यक्तं वपुर्वी निशं
 तत्पीनस्तनचूचुकाम्बुदर * स्यासक्तहस्तं हरेः (?) ॥
 ऋषय ऊचुः । विचित्रार्थकथोपेता ब्रह्माण्डोया सुविस्तरा ।
 पुराणसंहिता स्मृत त्वया सम्यगिदोच्यते ॥
 भूयोऽप्याचक्ष्व नः सम्यग् विस्तरेण महामते ।
 हिरण्यनाभः किं भूयो जैमिनिं पर्यष्टव्यम् ॥
 स्मृत उवाच । श्रुत्वा बहुविधा रम्याः कथा मुनिमुखाद्गताः ।
 हिरण्यनाभो विप्रेन्द्रो जैमिनिं पुनरब्रवीत् ॥
 भगवन् यन्मया शृष्टं त्वया तत्सम्यगोरितं ।
 महदाद्यं हि जगतो नवधा दृष्टिलक्षणं ॥
 नक्षत्राणां ग्रहाणाञ्च ज्योतिषां सरतां तथा ।
 स्थितिसारक्रमस्यैव लोकानाञ्च सहास्रैः ॥
 संस्थानं द्वीपवर्षाणां पर्वतानाञ्च भूतले ॥
 नदीनदसमुद्राणां नामानि च यथाक्रमम् ।
 कथितानि त्वया सम्यग् ब्रह्मर्षे प्रच्छतो मम ॥
 नानाकथामृतमिदं भवद्वक्त्रेन्दुमण्डलात् ।
 श्रूयमाणं श्रुतिपुटेनै तृप्यामि पिवन्नपि ॥
 मेऽहमिच्छामि भगवन् खण्डोऽयं नवमः कथम् ।
 चतुःशतं योजनानां सहस्रलमुपागतः ।
 खण्डानामुत्तमो ह्येष कर्मभूमिश्च कर्मिणाम् ॥
 अत्रैव पुरुषार्थाश्च साध्यन्ते ल * मानवैः ।
 * यं सगरपुत्रैः स (?) योजनानां चतुःशतं ॥
 समुद्रो योजितः कश्चात् पश्चिमे ब्रूहि मेऽखिलं ।
 सगरः स महीपालः कस्य वंशसमुद्भवः ॥
 तस्य पुत्रैरयं द्वीपः सङ्क्षिप्तः पथसां निधो ।
 खण्डोऽयं कतिसङ्ख्यानि योजनानि विलोपितः ॥
 रामेणाभूत् पुनः दृष्टं किथदर्शमहासुने ।
 रामनामा च को यस्य समुद्रो सारणं मतः (?) ॥
 ऽभावोऽद्यापि लोकेऽ कीर्त्यते तच्च मे मुदा ।

सगरस्य च मे शंस जन्म कर्म च विस्तरात् ।
 यन्नाम्नाद्यापि लोकेषु प्रख्यातोऽभूदपान्निधिः ॥
 जैमिनिरुवाच । शृणुष्व मत्तः सकलं यत्पृष्टोऽहमिह त्वया ।
 भारतं खण्डमुद्दिश्य सगरश्च महोपतिं ॥ इत्यादि ।
 ततः सरभसं रामश्चापि कालानलोपमे ।
 सुवर्णपुङ्खनिशितं सन्दधे शरमुत्तमम् ॥
 तस्मिन्नस्त्रं महाघोरं भार्गवं वज्रिदैवतं ।
 युयुजे भृगुशार्दूलः समन्त्राभ्यासतत्परः ।
 ततश्चाल वसुधा सशैलवनकानना ॥

End.

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । १ अध्याये, अयोध्यावर्णनं, इत्थाकुर्वन्वर्णनारम्भश्च । २, नक्षत्रयथात्यादिराज-
 दत्तान्तकथनं । ३, भद्रश्रेष्ठोर्वश्यादेशे दत्तान्तकथनं । (४ अध्यायावधि १४
 अध्यायपर्यन्तपाठो नास्तीत्यनुमीयते ।) १५, काशिराजादिदत्तान्तः । १६,
 शङ्कुतालजङ्गादिराजदत्तान्तकथनादि । १७, १८, तालजङ्गपराजितस्य
 सुबाहुराजस्य सभार्यस्य और्वमुनेरात्रमवासादेवैर्नतेयस्य और्वमगमनदत्ता-
 न्तस्य च कथनं । (अत्र सप्तदशाध्यायमस्मिन्निदृश्यते । एकदैवाष्टादशाध्याय-
 समाप्तिः ।) १९, गरुडस्य पुनरौर्वमहर्षिनिगते गमनादि । २०, सगरस्य
 अयोध्यापुरीगमनादिकथनं । २१, सगरकर्तृकराज्यशासनादि । २२, नारदस्य
 क्षीरसमुद्रशायिनो भगवतो निकटे गमनादि । २३, नारदभगवत्कथोप-
 कथनादि । २४, २५, बलिप्रह्लाददत्तान्तकथनादि । २६, २७, २८, बलिं
 प्रति हरिसमाराधनविषये प्रह्लादकर्तृकं व्रताद्यनुष्ठानोपायकथनं । कार्तवीर्य-
 तपःकरणं, नारदकार्तवीर्यभवादादिकथनञ्च । (२६ शेषभागः २७ अध्यायश्च
 न दृश्यते) । २९, ३०, ३१, पुत्रकामनार्थमिलराराजकृतपितृयज्ञकथनं ।
 इलस्य राज्ञः स्त्रीभावप्राप्तादि च । ३२, शिवप्रसादात्तस्य स्त्रीत्वमोक्षादि ।
 ३३, गोकर्णतीर्थे इलस्य गमनकथनादि । ३४, ३५, ३६, केशवाराधना-
 ज्ञीभूतदीपप्रतिष्ठाप्रकारः । ३७, भद्रदीपप्रतिष्ठाव्रतविधिकथनादि । ३८,
 कार्तवीर्यदृष्टापूर्वमुनिरूपवर्णनादि । ३९, मुनिदर्शनतः कार्तवीर्यविस्मयभव-
 नादिकथनं । ४०, ४१, ४२, ४३, पतिव्रतायाः शीलवत्या उपाख्यानं । ४४,
 रुद्रक्रोधादुर्वसासो मुनेश्च्युतिकथनादि । ४५, रावणकृतमस्तराजयज्ञभङ्गो
 रावणमस्तरयुद्धादि च । ४६, रावणकार्तवीर्ययोर्द्विवर्णनादि । ४७, कार्त-
 वीर्यस्य वैराग्यादयादिकथनं । ४८, शरीरोत्पत्तिवर्णनादि । ४९, ५०, ५१,

५२, असितमुनिः कार्तवीर्यस्य तत्त्वज्ञानमुपदिशति । ५३, विविधजनैः पाल्यमानस्य कार्तवीर्यस्य राज्ञः सभावर्णनादि । ५४, सभायामागतस्य कस्यचिद् द्विजवरस्य पूजनं परस्परकुशलप्रश्नादि च । ५५, कुशाम्बराजस्य तपस्यादिना पुत्रोत्पत्तेर्दत्तानादि । ५६, विश्वामित्राद्युत्पत्तिवर्णनादि । ५७, अवधि ८४, पर्यन्तं परशुरामजन्मकर्मकथनादि । ८५, अवधि ९२, पर्यन्तं समरजन्मकर्मादिकथनं । ९३, भारतवर्षवर्णनादि । ९४, महेन्द्राचलवासि-परशुरामदर्शनार्थं मुनीनां गमनादिदृष्टान्तवर्णनं । (असंलग्नासमाप्तदृष्टान्त-त्वात् खण्डितमिदमिति भाति । अत्र प्रायोऽसंलग्ना अध्यायाङ्काः ।)

No. 820. मध्यमनोरमा, आरम्भावधिलकारार्थप्रक्रियापर्यन्ता ।

Substance, country paper, first Chapter $9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 37. Lines 13 on a page. Second Chapter, $12\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 85. Lines 12 on a page. Extent, 5400 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1850. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Madhyamanoramā. A commentary on the *Madhya-siddhānta-kaumudī*, an abridgment of the Sanskrit Grammar of Pāṇini. By Rāma Śarmā. There are three abridgments of Pāṇini; the most elementary is called *Laghukaumudī*, the next *Madhya-kaumudī* alias *Madhya-siddhānta-Kaumudī* and the most elaborate, *Siddhānta-Kaumudī*, which embraces the whole of the aphorisms of Pāṇini arranged in a convenient form. The first two are by Varadārāja, a disciple of Bhaṭṭoji Dikshita, who compiled the last. Each of these abridgments has a host of commentators. I have heard of a fourth abridgment under the name of *Sārakaumudī*, but I have not yet seen it. Aufrecht's Bodleyan Catalogue, p. 165.

Beginning. महेश्वरं नमस्कृत्य पाणिन्यादीन् गुरुनमि ।

करोमि मध्यकौमुद्या व्याख्यां मध्यमनोरमां ॥

अन्यारम्भे विघ्नविधाताय कृतं मङ्गलं शिष्यशिष्यायै निवध्नाति, नत्वेति । वरद-राजनामा ग्रन्थकारकः पाणिनीयानां मध्यमिज्ञानकौमुदीं करोति ।

End.

इत्थं शब्दनं बुध्यते अत एवाह । अवस्कन्दनलवनरूपेति द्विलापत्तेरिति । क्रियासमभिव्याहारे द्वे वाच्ये इत्यनेनेत्यर्थः ।

Colophon. इति लकारार्थप्रक्रिया । श्रीशिवानन्दभट्टानामाज्ञया रामशर्मणा व्याख्यानं
मध्यसिद्धान्तकौमुद्याष्टीकाया मध्यमनारमायाः सुप्तिङन्तं समाप्तम् ॥

विषयः । मध्यसिद्धान्तकौमुद्या प्रथमत आरभ्य लकारार्थप्रक्रियापर्यन्तानां प्रकरणानां
व्याख्यानम् ।

No. 821. शिवपूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 20. Lines 10 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1843. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Pross. In- correct.

S'ivapūjā-paddhati. Directions for worshipping Siva. Anonymous.

Beginning. अथ शिव(पूजा)पद्धतिर्लिख्यते । ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय यामिनोचैलमृत्युजेत् ।

सहस्रदलकमलमध्यस्थस्य(?) मूर्द्धि ध्यायेद् गुहं समं ॥ ततो ध्यानं ।

End. निर्माल्यं मस्तके धारयेत् । मूलं । पादोदकं पिबेत् । नैवेद्यं तद्भक्ताय विभजेत् ।
स्वयं भक्ता तन्मयो विहरेत् ।

Colophon. इति शिवपूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । शिवमूर्तिपूजनविधिः ।

No. 822. पराशरोपपुराणं ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 57. Lines 8 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Parāsara Upapurāṇa. An Upa or minor Purāṇa. Contents, 1. Descriptions of Upapurāṇas, 2. Origin of the universe. 3. Relative importance of the various objects of creation. 4. Sectarial marks. 5—6. Meaning of S'rutis. 7. Praise of Brāhmanas, 8. Knowledge of the Divinity. 9. Daily religious duties. 10. Occasional religious ceremonies. 11. Conduct of the sinful. 12. Forbidden food. 13 to 15. Expiations for various offences. The MS. is probably incomplete.

Beginning. सौरमण्डलमध्यस्थं साम्बं संसारभेषजम् ।

नीलश्रीवं विरूपाक्षं नमामि शिवमययम् ॥ १ ॥

मरुष्टु के समासीनं संसारोद्धितारकं ।
 शुक्रं प्रणम्य सर्वज्ञं श्रीपराशरमादरात् ॥ २ ॥
 पप्रच्छ परमं गुह्यं भक्त्या परमया मुदा ।
 भवपाशेन बद्धानां भवपाशविमोचनं ॥ २ ॥
 पराशरोऽपि भगवान् भवानोपतिवल्लभः ।
 प्राह कारुणिकः श्रीमान् ध्यात्वा साम्बं चित्तोचनम् ॥ ४ ॥
 अथश्रमनुभोवृत्तं पापानां फलमाश्लिक ।
 प्रायश्चित्तविहीनेन प्रायश्चित्तमथाचरेत् ॥ १०१ ॥
 सर्वमन्तं समासेन प्रायश्चित्तं शुकानघ ।
 अद्धानस्य दातव्यं न देयं यस्य कस्यचित् ॥ १०२ ॥

End.

Colophon.

विषयः ।

इत्युपपुराणे पाराशरे पञ्चदशोऽध्यायः ।
 १ अध्याये, मुनिवृत्तशिवसुतिः । मुनिवृत्तसन्तकुमार-नारसिंहाद्युपपुराणादि-
 रचनादि २, छष्टिक्रमकथनं । ३, अपेक्षिततपदार्थाधिक्यवर्णनं । ४, उपा-
 सनानुसारेण त्रिपुण्ड्राद्विपुण्ड्रादिचिह्नधारणवर्णनं । ५, ६, अत्यर्थसङ्ग्रहकथना-
 दि । ७, ब्राह्मणवैभवकथनं । ८, ज्ञानतत्त्वकथनं । ९, प्रातःकृत्याद्याह्निककृत्य-
 कथनं । १०, अतिस्मृत्युक्तधर्मानुष्ठानकथनं । ११, पापिचरितादिकथनं । १२,
 अभिषेककथनं । १३, १४, १५, प्रायश्चित्तादिकथनं ।

No. 823. निघण्टुः ।

Substance, country paper, $7\frac{3}{4} \times 5$ inches. Folia, 78. Lines 23 on a page. Extent, 1350 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Nighaṇṭu. A list of synonyms of medicinal drugs. Anonymous.

Beginning. नमामि धन्वन्तरिमादिदेवं सुरासुरैर्वन्दितपादपद्मं ।

लोके जराश्वभयस्त्युनाशं धातारमोशं विविधौषधोनाम् ॥ १ ॥

अनेकदेशान्तरभाषितेषु सर्वेष्वथ प्राकृतसंस्कृतेषु ।

गूढेष्वगूढेषु च नास्ति सङ्ख्या डव्याभिधानेषु तथौषधोनां ॥ २ ॥

प्रयोजनं यस्य तु यावता स्यात् तावत्स्यह्यति यथास्व कृपात् ।

तस्मान्निघण्टुस्त्रिनिघेरनन्ताद् गृह्याम्यहं किञ्चिदिहैकदेशं ॥

End.

(खण्डितत्वात्समाप्तिवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः ।

गुडूच्यादिनानौषधीनां नामानि गुणाश्चावोक्ताः ।

No. 824. आह्निकप्रकाशः, वीरमित्रोदयोः ।

Substance, country paper, 14 $\frac{3}{4}$ X 6 inches. Folia, 174. Lines 11 on a page. Extent, 6000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Correct.

Ahnikaparakāś'a. The proper daily duties of Brāhmaṇs from sunrise to the time of retiring for rest at night. By Mitra Miś'ra, son of Paras'urāma Miś'ra, and grandson of Haṇsa Paṇḍita. This is a part of the well known Smṛiti compilation called *Vīramitrodaya*, which was compiled under the auspices of Vira Siṅha a king of Kās'ī, who belonged to the Bundelā clan. He was the son of Madhukara Shāh and grandson of Pratāparudra. The part of the work which treats of inheritance is a leading authority on the subject in the North Western provinces.

Beginning. सिन्दूरारुणमण्डमण्डलगलदानाभसां धारया

सिद्धिनां पदसक्तभक्तजनताविघ्नेषधूलोरिव ।

धम्मिज्जालिमिवालिवृन्दमनिशं मूर्द्ध्ना दधानं हर-

प्रेयांसं गिरिजाङ्गजं गजमुखं वन्देऽरविन्देक्षम् ॥ १ ॥ इत्यादि ।

End.

प्रत्याशं परिवर्द्धितेऽर्थजनता दैन्यान्धवारापचे

श्रीमदीरस्येन्द्रदानजलधिर्ददत्तचन्द्रेदये ।

राज्ञादेशितमित्रमिश्रविदुषस्योक्तिभिर्निर्मिते

ग्रन्थेऽस्मिन् परमाह्निकोक्तिभणितः पूर्तिं प्रकाशोऽग्रसत् ॥

Colophon.

इति श्रीमत्सुकलसामन्तचक्रचूडामणिमरीचिमञ्जरीनीराजितचरणकमलश्रीमन्म-
हाराजाधिराजप्रतापवद्रत्ननूजश्रीमन्महाराजमधुकरसाहस्रनूजश्रीमहाराजाधि-
राजचतुर्दधिवलयवसुन्धराहृदयपुण्डरीकविकासदिनकरश्रीवीरसिंहदेवोद्यो-
तितश्रीहंसपण्डितात्मजश्रीपरशुराममिश्रसूनुसकलविद्यापारावारीणजगद्गिरिद्र-
महागजपारीन्द्रविद्वज्जनजीवातुश्रीमन्मित्रश्रीमित्रकृते श्रीवीरमित्रोदयाभिधनि-
बन्धे आह्निकप्रकाशः पूर्तिमगात् ।

विषयः ।

ग्रन्थकारवंशकथनं । ब्रह्मसूक्तार्तादिकृत्यं । स्वधर्मचिन्तनादि । गोश्रोत्रियादिमा-
ङ्गल्यदर्शनं । विष्णुवेत्तर्गविधिः । मृत्तिकादिशैचक्रिया । आचमनद्विराचम-
नादिकथनं । दन्तधावनस्य स्नानस्य च विधिः । एतदहःप्रथमभागीयकृत्यं । ततो
विद्याभ्यासस्याह्ने द्वितीयभागे कर्तव्यतोक्तिः । ततोयभागे ऊर्ध्वोपार्जनार्थमुपस-
र्पणं । चतुर्थभागे कात्यायनगोभिलादिमतानुयायिष्यकृष्यकस्नानविधेः कथनं ।

स्नाननिमित्तकथनं । तिलकविधिः । सन्ध्यातदुपासनतद्देशनिरूपणादि ।
मार्जनप्राणायामाघमर्षणप्रकारकथनं । ऋषिंहपुराणोक्तसन्ध्याकल्पकथनं । शौ-
नकोक्तसन्ध्यावन्दनविधिः । जपविधिः । कातोयवक्त्रादिब्रह्मयज्ञस्वरूपस्व-
शाखोक्तवेदमन्त्रपाठविधिः । कातोयादिप्रयोगानुसारितर्पणविधिः । तर्पणो-
त्तरकृत्यकथनञ्च । पञ्चमभागे सोम-वनस्पत्यग्नौषोमेन्द्राग्निद्यावाष्ट्रिवीधन्वन्तरी-
न्द्रविश्वेदेवोद्देशेन प्रस्तुताग्रस्याग्नौ होमात्मकस्य आश्वलायनादिशाखीयवैश्वदेव-
कर्मणः कथनं । नित्यश्राद्धातिथ्यभोजनविधिः । भोज्याभोज्यान्नादिनिर्णयः ।
अभक्ष्यमांसकथनं । पशुहिंसाविधिः । अभक्ष्यपशुकथनं, अपेयमद्यकथनं,
पुराणश्रवणादिभोजनोत्तरकर्त्तव्यकर्मकथनं, सायंसन्ध्याश्रयनविधिकथनञ्च ।

No. 825. आधानविधिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia, 53. Lines 7—8 on a page. Extent, 1000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Ādhānabidhi-prayoga. Directions for collecting and preserving the sacred household fire, or the rite of Agnyādhāna, according to the rules of Āpastamba. By Tryambaka Bhaṭṭa, son of Kṛishṇa Bhaṭṭa. The work was composed at Benares.

Beginning. यदीक्षणादिदं विश्वं भवत्युभेत्यपेति च ।

तमक्षयमहं वन्दे वन्दे दाक्षायणीधवं ॥ १ ॥

यत्कपालेशतोऽपि स्यान्मूको वाचस्पतिः स्वयं

तं गुरुं नैमि सर्वज्ञमाडवाशुक्लदीक्षितं ॥ २ ॥

नत्वा गणेशं प्रत्यृहमोहध्वान्नादिवाकरम् ।

समस्तवेदतत्त्वज्ञमापस्तम्बं महामुनिम् ॥ ३ ॥

मोक्षाख्यवंशावृतवारिधीन्दुश्रीलक्ष्मणभट्टप्रवरात्मजोऽहं ।

सूत्रार्थवित् त्र्यम्बकभट्टनामा तन्वेऽमुसाधानविधिप्रयोगम् ॥ ४ ॥

अनेकग्रन्थसम्पादभोभिः सूरिभिस्त्वयम् ।

निर्मत्सरैर्दयोजिद्वैराद्रीयेतेष्टमेव मे ॥ ५ ॥

End.

अथारणीलक्षणं । चतुरङ्गुलोच्छायः । विस्तरः षडङ्गुलः । अरतिमात्रं दैर्घ्यं ।

इत्येके शाखिनः । चतुरङ्गुलोच्छायः । उभयोररण्योरेकदृष्टादाहणं । अन्यत-

राणि दृष्टान्तरादाहरणेनाग्न्युत्पत्तिः । इत्याधानं समाप्तं ।

इति श्रीमोलोपनाम्नः कृष्णभट्टस्य सूनुना त्र्यम्बकेन काश्यां कृतः प्रयोगः समाप्तः ।
(इतः परं सार्धपञ्चदश्यात्मकः पाठोऽस्ति) । तदारम्भवाक्यं यथा, गङ्गाभट्टकृता-
धानपद्धतौ सर्वाधानसाधकं—इत्यादि । (परिसमाप्तिर्न दृश्यते)

विषयः । अग्न्याधानेऽधिकारी । अग्न्याधानकालः । आधानकर्तुरनाहिताग्नितापप्रयुक्त-
दोषपरिहाराय देहशुद्ध्यर्थं प्रायश्चित्तकथनं । भस्मस्त्वत्तिकापञ्चगव्यादिस्नान-
मन्त्राः । तर्पणधेनुदानादिकथनं । प्रायश्चित्ताङ्गीभूतकुष्माण्डहोमः । गार्हपत्या-
द्यग्निस्थाननिर्माणविधिः । प्रकृताग्न्याधानप्रयोगकथनं । अन्वारम्भणीयेष्टिः ।
श्रुतिवीद्युक्तद्रष्टव्यस्यादिचतुर्होदहोमः । वपनप्रकारः । सभारसङ्ग्रहादिकथनं ।
(अवाधानस्य कर्तव्यताकर्तव्यतादिविचारः ।)

No. 826. गूढार्थादर्शः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 55. Lines 15—16
on a page. Extent, 2500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place
of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance. New. Prose
and verse. Correct.

Gūḍhārthādarśa's. A commentary on the Jñānārṇava Tantra. By
Kās'ínātha alias Sivānandanātha, son of Jayarāma Bhaṭṭa.

Beginning. अनन्ताख्यं गुरुं नैमि कविलप्रतिभाकरम् ।

शास्त्रवल्लीजलधरं स्फुरत्कीर्तिकरं परं ॥ १ ॥

नमामि कामेश्वरपादपङ्कजं करोमि कामेश्वरपूजनं सदा ।

वदामि कामेश्वरनाम निर्मलं स्मरामि कामेश्वरतत्त्वमव्ययं ॥

या विद्येत्यभिधीयते श्रुतिपथे शक्तिः सदाद्या परा

सर्वज्ञा भवबन्धमिति निपुणा सर्वाशये संस्थिता ।

दुर्ज्ञेया सुदुरात्मभिश्च मुनिभिर्धानास्यदं प्रापिता

प्रत्यक्षा भवतीह सा भगवती बुद्धिप्रदा मेऽस्तु वै ॥

अनाद्यायाखिलाद्याय मायिने गतमायिने ।

अरूपाय मरूपाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥

वाराणसीमहं वन्दे सच्चिदानन्दरूपिणीं ।

माटरूपेण सततं सद्गुणैः खिलेष्टदां ॥

ज्ञानार्णवे महातन्त्रे गुरुणामुपदेशतः ।

गूढार्थादर्शटीकेयं काशीनाथेन तन्यते ॥

End. राजराजेश्वरो गङ्गा माधवो मणिकर्णिका ।
 अन्नपूर्णा च विश्वेशो ददतां मेनिशं शिवं ॥
 श्रीमत्त्रिपुरसुन्दर्याः प्रीत्यर्थं लिखिता मया ।
 प्रभवान्दे लिपेः शुक्लपद्म्यां ललिताग्रये ॥
 श्रीशिवानन्दनाथेन काशीनाथाख्यशर्मणा ।
 कृता टीका गुरुप्रीत्यै भवन्तु सद्गुणमकाः ॥

Colophon. इति श्रीमच्छ्रुतिस्मृतिसंमतप्रमाणपारावारीणसर्वतन्त्रदक्षिणारतन्त्रधुरीणभंडो-
 पाख्यजयरामभट्टाज्यवाराणसीगर्भसम्भवकाशीनाथाख्यशिवानन्दनाथविरचि-
 तायां ज्ञानार्णवटीकायां त्रयोविंशतिः पटलः समाप्तः ।

विषयः । १ पटले, हे ईश किं त्वया जप्यते इत्यादि पार्वतीवाक्यस्य महादेवकर्तृक-
 मुत्तरदानं । २, त्रिपुरामन्त्रोपासनाप्रकारादिकथनं । ३, अन्तर्याम्यप्रकार-
 कथनं । ४, मन्त्रपूजाप्रकारः । ५, बलिदानप्रकारः । ६, ७, पञ्चसिंहासन-
 स्थितत्रिपुराया विवरणं । ८, त्रिपुरभैरवीवोजादिकथनं । ९, महाविद्याया
 बीजादिकथनं । १०, त्रिपुराविधिभेदतन्त्रादिकथनं, श्रीविद्याया दश-
 भेदकथनादि च । ११, चतुर्विधषोडशोक्तकथनं । १२, आसनशुद्धार्थस्थापनं,
 देवताभेदेन मन्त्रन्यासादिप्रकारभेदश्च । १३, नित्यपूजाप्रकारः, गुरुपूजन-
 प्रकारः, कामेश्वर्यादिपूजनादि च । १४, श्रीचक्रपूजावशीकरणादिकथनं ।
 १५, खर्गपुष्पकृतपूजाफलकथनादि । १६, देवतासाधनप्रकारविशेषकथनं ।
 १७, जप-होम-नानाविधकुण्डनिर्माणादीनां विधिः । १८, होमानन्तरं क-
 र्त्तव्यकुमारीपूजनेति । १९, २०, दूतीपूजनविधिः । २१, मन्त्रदीक्षाविधिः ।
 २२, सुवर्णरौप्यतमस्रुचादिनिर्मितपवित्रपूजनविधिः । २३, दमनाख्यलता-
 पूजनप्रकारादि ।

No. 827. होत्रप्रयोगवृत्तिः, वा आश्वलायनसूत्रप्रयोगवृत्तिः ।

Substance, country paper, 9 $\frac{3}{4}$ X 4 inches. Folia, 198. Lines 10 on a page. Extent, 3800 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Hotraprayoga-vṛitti. Directions for performing the rites mentioned in the Kalpa Sūtra of Ās'valāyana according to the commentary of Deva Svāmī. By Tālavrintanivāsī. The MS. is incomplete, and extends only to *Paundarīkāśikāśa*'s a rite.

Beginning. समस्तप्राणिजातस्य हृत्पद्मनिलये स्थितः ।

वेदार्थविदुषा ज्ञेयं यज्ञात्मानं नमाम्यहम् ॥

आश्वलायनसूत्रस्य देवसाम्यादित्याख्यानानुसारेण प्रयोगवृत्तिः क्रियते ।

End.

(यतः खण्डितं तच्छेषः) । आ नो मित्रा वरुणेति सोत्रियानुरूपैः ऋजुनीति न इत्यारम्भणोपा । मित्रं वयमित्यादिविश्वजिच्छस्त्रशेषः । ब्राह्मणाच्छंसिनः ।

सुरूपकृतमूत —

विषयः ।

दर्शपूर्णमासप्रयोगः । अग्निहोत्रहोमः । आहिताग्नेः प्रवासकालीनाग्न्युपस्था-
नम् । पिण्डपितृयज्ञः । अन्वारम्भणोद्येष्टिः । पुनराधेयेष्टिप्रयोगादि । आप्र-
यणेष्ट्यादि । पुत्रादिकाम्यष्ट्यादि । चातुर्मास्येष्टिप्रयोगः । पशुबन्धप्रयोगः ।
एकादशिनां पशुगणानां देवतानां क्रमः । तत्तद्गद्देवतादिसौच्यमणीकर्म ।
हविर्यज्ञप्रायश्चित्तोक्तिः । सोमप्रयोगः । यज्ञशेषकृत्यं । अत्यग्निहोमप्रयोगः ।
षोडशिकर्म । विहृतषोडशी । वाजपेयप्रयोगः । अतिरात्रप्रयोगः । अग्ने-
र्यामस्य कृतृतिः । शस्त्रस्य प्रतिगरः । अतिरात्रपर्यायः । पौण्डरोक्त्यैकादश-
प्रयोगः । (खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राग्) ।

No. 828. पुरुषोत्तममाहात्म्यं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 59. Lines 8 on a page. Extent, 1100 ślokaś. Character, Nāgara. Date, SM. 1889. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Purushottama-māhātmya. Description of the sacred places in Puru-
sottama or Puri. It professes to be a part of the *Khetrakāṇḍa* of
the *Vishṇu rahasya* section of a work named *Mahāpurusharidyā*, proba-
bly a Tantra. Though its subject is the same as that of the well known
Purushottama Māhātmya of the Skanda Purāṇa, the treatment thereof
is entirely different. The MS. is incomplete, and comprises only nine
chapters as follows: I. Incarnations of Vishṇu. II. Origin of Nilā-
chala, and the reasons why Vishṇu assumed the form of a wooden
divinity. III—IV. Creation of the different regions of the universe
and the guardians of Puri, (different forms of Mahādeva). V. The
temples of Jagannātha, VI. The shape of Jagannātha. VII. Vyāsa's
visit to Puri and praise of the locality. VIII. Merit of visiting
Jagannātha at Puri. IX. The mantra of Jagannātha and the merit
of tasting food offered to him.

Beginning. वन्देऽहं परमात्मानं नीलाचलपतिं प्रभुं ।

संसाराभोधिमग्नानामुद्धारणपरायणम् ॥

श्रीशैलक उवाच । स्तूत स्तूत महाभाग वेदतत्त्वार्थकोविद ।

व्यासशिष्य महाबुद्धे यत्पृच्छामि तदुच्यतां ॥

कस्माज्जातमिदं विश्वं कस्मिंश्च लयमेष्यति ।

कुत्र तिष्ठति कः कर्ता विश्वस्यास्य वदस्व मां ॥

संसाराभोधिमग्नानां कोऽर्त्ता स्मृतिमाचतः ।

ब्रह्मादीनां परेशानां कः प्रभुर्लं वदस्व माम् ॥

स्तूत उवाच । आदिसध्यान्तरहितः सच्चिदानन्दरूपवान् ।

सर्ववेदान्तसारार्था हरिरित्यभिधीयते ॥

End.

स्तूत उवाच । इत्युक्त्वा भगवांस्तस्मै स्वप्रसादं सुदुर्लभं ।

ददौ विनयनघाय लपया परया मुने ॥

लब्ध्वा प्रसादं स मुनिर्जीविन्मुक्तो बभूव ह ।

उवास सुचिरं कालं गायंस्तस्य यशोऽमलं ॥

एवं सर्वं मयाख्यातं तुभ्यं शृणूष्वे मुदा ।

मयापि नारदादेव विशालायां श्रुतं मुने ॥

Colophon.

इति श्रीमहापुरुषविद्यायां विष्णुरहस्ये क्षेत्रकाण्डे श्रीपुरुषोत्तमसाहाय्ये प्रसाद-
वैभवं नाम नवमोऽध्यायः ।

विषयः ।

१ अध्याये, रामकृष्णायवतारकथनं । २, नीलाचलोत्पत्तिर्विष्णोर्दासमयविग्रह-
धारणप्रयोजनकथनं स्वरूपव्याख्यानञ्च । ३, ४, श्रीजगन्नाथप्रसादाख्य-
ब्रह्माण्डभूलोकादिवर्णनम्, पुरुषोत्तमक्षेत्रस्य तत्तत्स्थाने क्षेत्रपालकमहादेव-
देव्यास्थितिवर्णनादि च । ५, जगन्नाथस्य प्रासादस्थितिस्थलस्य तत्पार्षदादीनां
च वर्णनं । ६, जगन्नाथसूक्तिवर्णनादि । ७, व्यासस्य श्रीक्षेत्रस्य देवतादर्शनार्थं
गमनं । व्यासकृतजगन्नाथस्तुतिवर्णनादि । ८, जगन्नाथदर्शनाराधनसाहाय्य-
कथनादि । ९, जगन्नाथमन्त्रजपफलं प्रसादसाहाय्यवर्णनादि च ।

No. 829. साङ्गहृष्टिः ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 23. Lines 9 on a page. Extent, 400 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sūgrahanyeshṭi. A collection of the mantras required in the performance of the rite of that name. Anonymous.

Beginning. साङ्गहृष्येष्टा यजते । इमा जुनतां सङ्गृह्णीति । द्वादशरत्निर-
शना भवति । द्वादश मासाः संवत्सरः । संवत्सरमेवावस्थे ।

End. साङ्गहृष्या, तस्मादश्वमेधयाजी यत्परिमिता ययज्ञमुखे ययं मुखे यो
दीक्षां देवानेव तेजय इमे लोकाः । शिंताय प्राणपानावेवास्मिन्तस्माद्राज्य
एकं भवति ॥ ९१ ॥

विषयः । अश्वमेधयागविधिः ।

No. 830. अन्येष्टिपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 21. Lines 8 on a page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled, but not old. Prose. Generally correct.

Antyeshṭi-puddhati. Funeral ceremonies meet for Brāhmanas who have kept up the sacred household fire. By Anantadeva.

Beginning. अथानन्तदेवस्यान्येष्टिप्रयोगः । अथाहिताग्नेः कृष्णपक्षे मरणशक्तायानुपहोम-
न्यायेन अतिनैकटे समस्य होमन्यायेन वा अर्वाशष्टा होमाः कार्याः ।

End. अकृतारक्षमेष्ट्यां भार्यामेवानुवर्तते ।
नास्ति माहेन्द्रसाम्राज्यं सन्ति सारस्वतादयः ॥
केचित्पत्युः प्रधानत्वान्नाद्रियन्ते तु घोषिता ।
तेनेष्टौ स्यान्महेन्द्रेष्ट्या न स्युः सारस्वतादयः ॥

Colophon. इत्यमन्तदेवकृतान्येष्टिपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । आहिताग्नेरन्येष्टिः क्रियाप्रकारः ।

No. 831. विवरणतत्त्वदीपनं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 41. Lines 12 on each page. Extent, 1100 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Tolerably correct.

Vivaraṇa-tattva-dīpana. A gloss on the *Virarāṇa* alias the *Vārtika* of Sūres'varāchārya on Saṅkara's great commentary—the *S'ārīraka-mīmāṃsā-bhāṣya*. By Akhaṇḍānanda Maṇi, disciple of Akhaṇḍānubhūti. The manuscript is defective both at the beginning and the end. Hall's *Contributions*, p. 90.

Beginning. अनुबन्धचतुष्टयं विचारप्रयोजकं तच्च सिद्धमित्युत्तरग्रन्थवैयर्थ्यमिति चेत् मैवं ।

(प्रारम्भे मङ्गलाचरणायभावे खण्डितमित्यनुमीयते) ।

End. अनुबन्धचतुष्टयसम्भवाद्देदातिविचारकर्तव्यतायुक्ते अधिकरणार्थमुपसंहरति तस्मादिति । रमणीयमिति ।

विषयः । विवरणनामकवेदान्तग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 832. कात्यायनगृह्यसूत्रभाष्यं ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 44. Lines 10—11 on a page. Extent, 880 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, decayed and worm-eaten. Prose. Generally correct.

Kātyāyana-grihya-sūtra Bhāṣya. A commentary on the *Grihya Sūtra* of Kātyāyana. By Gadādhara Dikshita, son of Vāmana. The manuscript is incomplete, terminating with the 3rd chapter.

Beginning. आविर्भूतं चतुर्धा यः कपिभिः परिवारितः ।

हतवान् राक्षसानीकं रामं दाशरथिं भजे ॥ १ ॥

स्वाभिप्रायेण हि मया किञ्चिद्दिह विलिख्यते

किन्तु वाचनिकं सर्वमतो ग्राह्यञ्च निर्भयैः ॥ २ ॥

अथातोऽधिकार इत्यादिना श्रौतानि कर्माणुक्तानि । तदनन्तरं स्मार्तानि विधीयन्ते । तत्रैतत् प्रथमं सूत्रं । अथातो गृह्यस्थालीपाकानां कर्म । उच्यते इति शेषः ।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । प्रथमकाण्डीयप्रथमकण्डिकायां स्थालीपाकः कुत्र कर्तव्य इत्यत्र विचारः, पञ्च भूमंस्कारः । ब्रह्माद्यासनकल्पनादि । यज्ञपात्राद्यासादनविधिः । आत्र्याधिश्रयणानन्तराव्यहोसादिकथनादि । २, वैवाहिकगम्याधानादिकर्म । अस्त्रिन्नयो निर्वाणे सति पुनराधाने शुभदिननिरूपणादि । अग्न्याधानेऽधिकारिणः ।

अग्न्यायनस्थाननिरूपणेति । अरणिप्रमाणेति । अरणिमन्थनादग्निस्मृद्-
नोक्तिः । सूर्योदूखलमशलादीनां परिमाणकथनं । इष्टिभेदेन चरभेदकथनं ।
चरहोमादिकथनं । इष्टिभेदेन भोव्यत्राक्षुषसङ्गाभेदश्च । २, आवसथ्याग्राधाने
कर्त्तव्यादि । पुण्याहवाचनविधिः । नान्दीमुखयाहादिकथनं । स्मार्त्ताग्न्या-
धानप्रकारादिकथनं । आधानकाले प्रतिबन्धके सति तत्प्रतिप्रसवादि
(खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राप्तः) ।

No. 833. आधानबौधायनः ।

Substance, country paper, $8\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 56. Lines 9 on a page. Extent, 1000 ślokas. Character, Nāgara. Date ŚM. 1866 SK, 1731. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Prose. Generally correct.

Ādhānaprayoga alias *Ādhānabaudhāyana*. A treatise on the collection and preservation of the sacred household fire, founded on the rules of Baudhāyana. The manuscript is imperfect and the author's name is missing. This work is more detailed than No. 825.

Beginning. अथाग्न्याधानं निरूप्यते । तस्य कालः । शिशिरवसन्तशीर्षार्त्तवः । पौर्णमास्य-
मावास्या यजनीयास्तथः । कृत्तिकारोहिणोपुनर्वसुपूर्वात्तरफल्गुनोच्चि-
नक्षत्राणि । ऋगशीर्षविप्रोष्ठपदश्रवणानुराधा अपीति केचित् ।

End. ब्रह्मविसर्जनं न कुर्यात् । पौर्णमासीयागपर्यन्तं त एवाग्नयः पौर्णमासीयागान्वा-
धानस्य(खिष्ट)कृत् ।

Colophon. इत्यन्वारम्भणीया । पौर्णमासीयागः तपदि कर्त्तव्यः ।
(परिसमाप्तिस्त्वचकवाक्यादेः परमपि पाठोऽस्तीति समाप्ता सन्देहः) ।

विषयः । अग्न्याधानकालनक्षत्रादिकथनं । ऋत्विगादिवरणं । ऋत्विगादिभ्यो बौधा-
यनमतानुयायिमधुपर्कदानं । गार्हपत्याद्यायतननिर्माणकरणं । यज्ञपात्रा-
णामायतननिर्माणप्रमाणादेः कथनं । गापित्यज्ञादिकरणकथनं । राष्ट्र-
भृतो राज्ञो मङ्गलार्थं अमात्यनामकहोमकथनादि । गोधूमकुलित्यादिहोम-
कथनादि । आहवनीयगार्हपत्यकर्त्तव्यहोमविशेषकथनं । यजमानकर्त्तव्याग्न्यु-
पस्थानं । पूर्णाहुतिदानप्रकारकथनादि । पवमानेष्टिकथनादि । पौर्णमासेष्टि-
कथनञ्च ।

No. 834. सावित्रचयनं ।

Substance, country paper, 10 × 3 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 12. Lines 9 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose, and verse. Correct.

Sāvitrachayana. Rules for the collection and installation of the Sāvītri fire in a household. The manuscript is incomplete, and the author's name is unascertainable.

Beginning. अथ सावित्रचयनमुच्यते । सावित्रमग्निं चेत्यमाण उपकल्पयति । पञ्चाशीत्यधिकमित्यादिशर्कराः । चतस्रः स्वयमावृणः । दधिमधुघृतोदपाचं सहस्रहिरण्यमकलाय । चतुर्दश्यां प्रातरग्निहोचं ऊवा दर्भेष्वामीन इत्यादि । विद्युदमीत्यप उपसृज्य । अथाग्निसङ्कल्पः ।

End. होत्रे प्रयच्छति । होताग्नमुपह्वयते । वाजिनभक्षः । श्रेष्ठं प्रकृतिवत् । सन्निष्ठते मैत्रावरुणमिच्छाप्रयोगः । (परिसमाप्तिस्त्र्यचकवाक्याभावात् खडितमिदमित्यनुमोयते ।)

विषयः । सावित्राग्निस्थापनादिकथनं ।

No. 835. महाशान्तिपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 $\frac{1}{2}$ × 3 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 18. Lines 6 on a page. Extent, 260 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mahāśānti Paddhati. Rules for the performance of various Atharva Vedic rites for the pacification of adverse Rudras or fierce divinities. Anonymous.

Beginning. अथर्ववेदोक्त एकादशरुद्रो विशिष्टपरिशिष्टोक्तरुद्रविधानानुसारेण एकरुद्रविधिरिति लिख्यते । आदौ यजमानः स्नानविधिना स्नानपूर्वकं सन्यातर्पणादिकं देवतार्चनादिकं सर्वं कृत्वा आचमनप्राणायामपूर्वकं शरीरशुद्ध्यर्थं यथाशक्ति गायत्रीं जपेत् । पश्चान्मण्डपे रुद्रस्थोपहारः ।

End. अभयणे अभययागं जुहुयात् । ततः पार्वण्याद्युत्तरतस्तं । ततो दक्षिणा । ब्राह्मणे दश गा दद्यादनङ्गाच्चं ततोऽविकं ।

श्रीराधिकं ततो वैश्वस्तथा प्रादेशिको हयम् ॥

राजा दद्यादरं ग्रामं समूहो राज्ञावत्तथा (?) ।

यथोक्तां दक्षिणां दद्यात्सकलं फलमश्नुते ॥

Colophon. इति श्रीमहाशान्तिपद्धतिः समाप्ता ।

चत्वरनाश्लोका (?) ।

बलिं गृह्णन्विभं देवा आदित्या वसवस्तथा ।

मरुतोऽथाश्विनौ रुद्राः सुपर्णाः पद्मगा ग्रहाः ॥

असुरा यातुधानाश्च पिशाचा मातरो नगाः ।

शक्तिन्यो यक्षवैताला योगिन्यः पूतनाः शिवाः ॥

जम्भकाः सिद्धगन्धर्वा माला विद्या वराननाः ।

दिक्पाला लोकपालाश्च ये च विघ्नविनायकाः ॥

जगतां शान्तिकर्तारो ब्रह्माद्याश्च महर्षयः ।

मा विघ्ना मा च मे पापं मा सन्तु परिपन्थिनः ॥

सौम्या अवनु त्प्राश्च भूतप्रेतसुखावहाः ।

अस्य यागस्य निष्पत्ते (?) भवन्तोऽभ्यर्थिता मया ।

सप्रसादं प्रकर्तव्यं शान्तिकं विधिपूर्वकम् ॥ प्रार्थनासन्तः ।

विषयः । ग्रहमखरुद्रस्त्रक्तादिभिः शान्तिकर्मानुष्ठानम् ।

No. 836. महाग्निप्रयोगः ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches. Folia, 113. Lines 7—10 on a page. Extent, 2200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Mahāgni-prayoga. Rules for the performance of the rite called Mahāgni. By Vāsudeva Dikshita, son of Mahādeva Vājapeyi, disciple of Viśves'vara Vājapeyi. The work was compiled under the patronage of the Chola king Śāhji Sarabhaji Tukojī Bhoslá. The manuscript is incomplete, wanting ten leaves of the second chapter. The total number of chapters is 19.

Beginning. स्वादीं त्वां स्वादुना । त्विवां त्वित्रा । अयतमयतेन । मधुमतीं मधु-
मता । कुजामि सपूषामेन । सोमोऽस्युच्चिभ्यां पच्यते । सरस्वत्ये पच-

ख । इन्द्राय सुत्राम्णे पच्यख । परीतोषिच्यता सुतं । सोमो य उन्नमः
हविः ॥ १ ॥

End.

अथ पूर्वाग्निश्च शकले समारोपयतीत्यादि अथेदवसानोयमायजत । अथ
देविकाहविर्भिर्यजते । अथाग्निकानीसानि देविकाहवींषि कुर्यादिति बोधा-
यना न कुर्यादिति शालोकिः । अथ चैधातवोधया यजते । अथ सौत्रामण्या
यजते । चरक्या सौत्रामण्या कोकिल्या वा । संवत्सरं न कञ्चन प्रत्यवरोहति ।
न शीर्षमांसं खादयति । न वयसां मांसं नाग्निं चित्याराममुपेयान्नाग्निचिद्व-
र्षति धावेददि धावेदुपावर्त्तेताद्वाधमेवाभ्युपावर्त्तेत इति ब्राह्मणम् । विस्वारस्तु
अस्मत्कृतमहाग्निर्वस्व सन्धेयः । एकोनविंशः ।

Colophon. इति श्रीमत्सन्ततसन्तान्यमानश्वेनकूर्मषोडशारण्यचक्राकाराद्यनेकगुणविराजमान-
महाग्निविलसितप्रौढापरिमितमहाध्वरस्य श्रीशहजोशरभजितुकोजोभोसल-
चोलमहोपालवयामात्यधुरन्धरस्य श्रीमदानन्दरायविद्वत्पार्वभौमस्य पञ्चपुत्रषी-
पोष्णे तदध्वर्युणा बाल्य एव तदयानिर्वर्तितापरिमितमहाग्निविज्झितमहा-
ध्वरेणाग्रजन्मविश्वेश्वरवाजपेययाजितो(?) लब्धविद्यावैश्वदेन महादेववाजपेय-
याजिसुतेनाब्रह्मपूर्णगर्भजातवाराणसीवास्तव्येन वासुदेवदीक्षितविदुषा विरचितो
महाग्निप्रयोगः ।

विषयः । १ प्रथमपत्रावधि १६ पत्रपर्यन्तं मन्त्रपाठः । (भिन्नमेतत्प्रकरणं) । (द्वितीयप्रकरणस्य
प्रथमावधि १० पत्राणि न सन्ति ।) २ अध्याये, वायव्यपशुयागविधिः । ४, तत
दृष्टकाचयनं, दीक्षाकथनं, भ्रातृयजननादिप्रकारः, पञ्चोदुम्बरसमिदाधानादि,
यजमानार्थकृष्णाजिनास्तरणादि, उल्ल्याग्निसमिन्धनादि च । ५, प्रयाणमीमां-
सादि, उल्ल्याग्निजलनिक्षेपादि च । ६, वेदीमानसंस्कारकरणादि । ७,
प्रायणेष्टिविधिकथनं । ८, महाग्निचयनविधिः । ९, १०, ११, १२, १३, १४,
१५, १६, विविधदेवतोद्देशेन दिवसविशेषे वेद्यामिष्टकोपाधानं, तत्फलकथ-
नञ्च । १७, प्रवर्ग्यहोमः । १८, अध्वरधिष्ण्यनिर्वापादि । १९, ऋगमेदवपा-
वदनादिशेषकृत्यकथनं ।

No. 837. अग्निहोत्रहोमः ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 66. Lines 8—9 on
a page. Extent, 950 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose.
Generally correct.

Agnihotrahoma. Directions for offering oblations on the sacred perpetual household fire, the mode of establishing the fire, how to preserve it during mourning, and when away from home on business, the articles to be offered to it, &c. &c. By Rudra Deva, son of Tero-nárāyaṇa Deva.

Beginning. श्रीवृद्धिं हि त्रिधा युक्तं गणेशञ्च सरस्वतीं ।

आपस्वस्वमुखान्मान्यान् प्रणम्य पितरं गुरुम् ॥

तारो नारायणसुतो रुद्रदेव इति श्रुतिः ।

तेनाग्निहोत्रहोमोऽयं तन्यते प्रीतये सताम् ॥

End. अथ दर्शपूर्णमासातिपत्तौ पथिकृते वैश्वानरी च समानतन्त्रे पूर्वमेवोक्ता आग्र-
यणमकृत्वा नवान्नाशने वैश्वानरी । अथ यमौ पत्न्यां गवां जायेतां तदा मारुतं
त्रयोदशकपालं निर्वपेत् । ऐन्द्राग्नविकारः । आमावास्यातन्त्रे पूर्वाक्तयाज्यानु-
वाक्ये ।

Colophon. इत्यापस्वमेवोक्ता इष्टयः समाप्ताः ।

विषयः । अग्निहोत्रहोमप्रतिज्ञासङ्कल्पादि । अग्निहोत्रहोमकाले होमद्रव्याद्युक्तिः । अ-
ग्निहोत्रद्रव्याधिप्रयणादिप्रकारः । हविःसंस्कारादि । हविर्होमः । समिद्धोमः ।
अग्निमस्कारः । पर्वहोमद्रव्यकथनं । अशौचे ऋत्विजाभावे यजमानकर्तव्यं ।
पक्षहोमविधिः । सायम्यातर्होमादि । अग्निभिः सह प्रवासे कर्त्तव्याग्निहोत्रहवन-
प्रकारादि । प्रवासगमने विधिः । प्रवासादागतस्य विधिकथनादि । अग्नि-
प्रणयनकालातिक्रमप्रायश्चित्तं । होमकालातिक्रमप्रायश्चित्तं । होमलोपप्राय-
श्चितादि । गार्हपत्यादौ हवनक्रमः । अग्निनाशप्रायश्चित्तं । केशकीटाद्युपहत-
हविःसंस्कारप्रकारः । हविःस्कन्नप्रायश्चितादि । अङ्गारस्य वह्निर्गमने प्राय-
श्चितादि । दर्शपूर्णमासेष्टितप्रायश्चितादिकथनञ्च ।

No. 838. लक्षहोमपद्धतिः ।

Substance, country paper, 8½ × 5 inches. Folia, 16. Lines 10 on a page. Extent, 260 śloka. Character, Nāgara. Date Sm. 1672. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, the writing faded. Prose. Generally correct.

Laksha-homa Paddhati. Directions for offering a hundred thousand oblations to the sacred fire. Anonymous.

विषयः । लक्ष्मणेऽनुष्ठेयप्रयोगकथनं ।

Tarkaparibhāshā. The categories of the Nyáyá Philosophy. By Kes'ava Mis'ra. Hall's *Contributions*, page 22. Aufrecht's Bodleyan Catalogue, p. 244.

Beginning. बालोऽपि यो न्यायनये प्रवेशमल्पेन वाञ्छत्यलमनुतेन ।

सङ्क्षिप्तयुक्त्यन्विततर्कभाषा प्रकाशते तस्य कृत मयेषा ॥

प्रमाणप्रमेयसंयमप्रयोजनदृष्टान्तसिद्धान्तावयवतर्कनिर्णयवादजल्पवित्ताद्वेत्ता-
भासञ्चलजातिनिग्रहस्थानानां तत्त्वज्ञानान्निष्ठसाधिगम इति न्यायस्यादिमं
सूत्रम् । अस्यार्थः । प्रमाणादिषोडशपदार्थतत्त्वज्ञानान्ते चतुर्भिर्भवतीति ।

End. इति हात्यन्तमनुपयुक्तानां स्वरूपभेदप्रतिपादकानामनतिप्रयोजनानां लक्ष-
णावभिमानदोषाय । एतावतैव बलव्युत्तिसिद्धेः ।

Colophon. इति श्रीकेशवमिश्रविरचिता तर्कपरिभाषा समाप्ता ।

विषयः । प्रमाणप्रमेयादिषोडशपदार्थविवरणं ।

No. 841. ऋषितर्पणं, मैत्रायणीयशाखीयं ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 23. Lines, 7 on a page. Extent, 290 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1827. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Rishi Tarpana. Directions for worshipping the seven patriarchs identified with the seven stars of Ursa Major, according to the Maitrāyaṇi Śākhā of the Rig Veda. Anonymous.

Beginning. अथ मैत्रायणीयशाखायां ऋषितर्पणं लिख्यते । तत्र प्रथमं गृह्यात् सर्वां सामर्थीं
गृहीत्वा ऋषितर्पणार्थं गच्छेयुः । तत्र निकटवर्तिनि तीर्थे जाते सति उदेन
मूर्त्तोर्न्नेयेन शान्तिः पठनीया । तीर्थे गत्वा दर्भानानीय दर्भविच्छिन्नं कृत्वा
सप्तर्षिपटदन्धनं । तत्र क्रमः ।

End. सस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः सस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

सस्ति न सार्वर्षी अरिष्टनेमिः सस्ति नो वृहस्पतिर्दधातु ॥

Colophon. इति अन्तरकल्पं सम्पूर्णं ।

विषयः । सप्तर्षिपूजनतर्पणादिकथनं ।

No. 842. लघुशौनकी ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches. Folia, 29. Lines, 7 on a page. Extent, 350 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1730. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Laghus'aunakī. An abridgement of S'aunaka's astrology. The subject of the work is the adoration of the planets when they affect injuriously the destiny of man. The rules for the adoration are given in detail, and the author gives the heads of his topics at the end. Anonymous.

Beginning. नत्वा शौनकाचार्यं तदुक्तस्य यथाविधि ।

नवग्रहमखस्याहं प्रयोगं वक्षिं दीपवत् ॥ १ ॥
 ग्रहतारादलं लब्ध्वा शुभलग्नं विलोकयेत् ।
 नःपवित्रा न च व्याधिर्नाधिपोडा द्रिद्रता ॥ २ ॥
 नारिभिर्जीयते नित्यं कृत्वेमं स्वर्गमोक्षदं ।
 विवाहोत्सवमाङ्गल्यैः शुभैश्चान्यैः प्रयोजकैः ॥ ३ ॥
 प्रथमं शान्तिकं कुर्यात् पश्चात् कर्म समाचरेत् ।
 ग्रहकर्म विना यज्ञं करोति भुव मानवः ॥ ४ ॥
 सत्सर्वं निष्फलं याति कृतघ्ने सुकृतं यथा ।
 वर्षे वर्षे प्रकर्तव्यं श्रीमद्भिः शुभकाङ्क्षिभिः ॥ ५ ॥

End.

नवग्रहमखे कार्ये मण्डपः कुण्डमेव च ।
 स्थण्डिलं रुद्रकलशमृत्विजां वरणादिकं ॥ १ ॥
 कुशण्डोभूमिसंस्कारपूर्वाधिग्रयणान्तिका ।
 स्थापनं नवग्रहादीनां पूजा सङ्क्षेपतस्ततः ॥ २ ॥
 श्रुताभिघारणाद्याज्यभागान्ता च कुशण्डिका ।
 समिदाज्यचक्षुणाश्च होमस्तिलयवैः क्रमात् ॥ ३ ॥
 पक्षाङ्गरुद्रजपनं तज्जोमस्य दर्शाशकः ।
 ग्रहपूजार्घ्यदानञ्च प्रार्थनार्चनकल्पनं ॥ ४ ॥
 वक्षिपूजा बलेर्दानं पूर्णाङ्कतिरतः परं ।
 खिलकृत्यूर्विकावर्हिर्होमःान्ता च कुशण्डिका ॥ ५ ॥
 होमस्य दक्षिणानाञ्च भूयस्याथैव कल्पनं ।

अभिवेकादिमाङ्गल्यं भार्यापुत्रान्वितस्य च ॥ ६ ॥
 प्रणीतानां विमोकादि शान्त्यन्ता च कुशण्डिका ।
 विसर्जनं ग्रहादीनां पदार्थानामयं क्रमः ॥ ७ ॥
 वशिष्ठः सर्वकल्याणं नवग्रहमखं तथा ।
 शान्तिदं राज्यदं श्रीदमायुरारोग्यवृद्धिदं ॥ ८ ॥
 अभिवेकं मूर्द्धि ह्येवं माङ्गल्यं सखिवाचनं ।
 आशीर्वादान् क्रतोः प्रैषानूर्द्धस्यैव कारयेत् ॥ ९ ॥
 ब्रीहितण्डुलमसूर्णं दूर्वाङ्गुरशमीयुतं ।
 कांस्यपात्रं सतामूलमाङ्गबद्धपिणं बुधाः (?) ॥ १० ॥
 समिदाधानमेतेषां ग्रहयज्ञे विधीयते ।
 दक्षिणादानमेतेषां तेषां ब्राह्मणभोजनं ॥ ११ ॥
 यज्ञे शान्तिककल्याणे ऋगी हंसी च कीर्त्तिता ।
 अभिचारे तथा प्रेते शूकरी कथ्यते बुधैः ॥ १२ ॥
 मुख्या कनिष्ठतर्जन्या हंसी मुक्तकनिष्ठिका ।
 शूकरी करमङ्गोची मुद्राचयमुदाहृतम् ॥ १३ ॥
 आवाहनस्यापनसन्निधापनसन्निरोधनसन्मुखीकरणसकलाकरणावगुण्डनकरणा-
 न्दतीकरणपरमीकरणप्रार्थनमुद्राः प्रदर्श्य ॥

Colophon. इति शौलघुशैलकी समाप्ता ।

विषयः । कुण्डमण्डपस्थण्डिलकरण—कलशस्थापनविश्वरूप—कुशण्डिका—ग्रहस्थपन-
 पूजन—हविरभिघारण—समिदाज्यचरितिलयवहोम—पञ्चाङ्गद्रजप—तद-
 शंशहोम—ग्रहपूजार्थदानप्रार्थना—वक्रपूजा—बलिदान—पूर्णाङ्गतिखिद्युक्त-
 दूर्द्धर्मादिकर्मणामनुष्ठानप्रयोगः ।

No. 843. रुद्रजपः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 259 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1897. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old; some of the leaves are torn. Prose. Generally correct.

Rudrajapa. Certain verses from the Vedas in praise of Rudra, arranged in the order in which they should be repeated. Anonymous.

- Beginning. १२१ १२२ १२२ १२२
 ॐ भ्राजाः २ भ्राजा २१ उवाच अग्न आयूष्कृषि पवेस आसुवार्जमित्यचनः
 आरे बाधस्य दुष्ठाटाम् भ्राजा २ भ्राजा २१ उवा २ सभ्राज २ आत्राज २ ।
 (इत्यादि) ।
- End. सस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः सस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।
 सस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः सस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॐ सस्ति नो बृह-
 स्पतिर्दधातु ।
- Colophon. इति बृहजपः सम्पूर्णः ।
- विषयः । ब्रह्मादिमाहात्म्योक्तकतिपयसाम्नां पाठक्रमः ।

No. 844. होत्रकल्पद्रुमः ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 149. Lines, 9—10 on a page. Extent, 4500 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old ; some of the leaves are torn. Prose. Correct.

Hautrakalpa-druma. Directions for performing Homas. Compiled under orders of Bhāvasiṅha Deva of the Bāghel clan, by Lakshmaṇa Bhaṭṭa, son of Nārāyaṇa Bhaṭṭa. Contents ; Dars'a and Paurṇamāsa homas, according to the rules of Āśvalāyana. 2 Ādhāna, Āgrayana, Anvārambhānīya, Kāmya, Chāturmāsya, Varunapraghāsa, Sāyāhna-grahamedhīya, Kṛlaniya, and Māhendri Ishtis. The concluding portion of the second chapter, and the whole of the 3rd and 4th chapters wanting in the MS. Then follow directions for performing the Pasu-bandha, Soma, Agnisomīya and other rites.

- Beginning. नत्वा हेरम्बमीशं गिरिवरतनयां चेमहेतू गुरु तौ
 लक्ष्मीनारायणाभ्यावपि निजपितरो लक्ष्मः शस्त्रदर्शौ ।
 प्रीत्यर्थं होत्रकल्पद्रुममिह विबुधस्त्वान्नदत्तेर्विषधे
 लब्ध्वाङ्गुजां वधेलान्वनयजलधिविधोर्भःवसिष्ठस्य राज्ञः ॥
 प्रणम्य शारदां देवीं पितृव्यचरणौ तथा ।
 विचार्यै स्तूत्रदत्त्यादि कुर्वे होत्रस्य सङ्ग्रहम् ॥

- End. यत्र मन्यनस्यार्थसिद्धस्य पुनर्वचनात् स एवोदवसानीयया यष्टये प्राप्तेऽप्यग्नि-
 होत्रकाले तेनोदवसानीयायाः सोमाङ्गलादिष्टिं समाप्यैव सायमग्निहोत्रं
 होतव्यमिति सिद्धं ॥

Colophon. इति श्रीमद्वघेलवंशावतंससिद्धिशीभावमिच्छदेवकारिते षड्दर्शननारायणभट्टा-
त्मजलक्षणभट्टकृते हौचकल्पद्रुमे अग्रिष्ठेऽमे सुत्याकाण्डं नाम पञ्चमं कुसुमम् ।

विषयः । १ प्रथमकुसुमे, आश्वलायनसूत्रानुसारिदर्शपौर्णमासहौत्रप्रयोगकथनं । २,
आधानेष्टिः, आययणेष्टिः, अन्वारम्भणीयेष्टिः, कतिपयकाम्येष्टिः, चातुर्मास्येष्टिः,
वरुणप्रघासेष्टिः, सायान्ते गृहमेधोयेष्टिः, क्रौलनीयेष्टिः, माहेन्द्रोष्टिः, पित्र्येष्टिः ।
(४४ पत्रे पित्र्येष्ट्यारम्भः । ततः पञ्चाणि न सन्ति ।) पुनरपरखण्डस्यैकादशपञ्चाणि
न सन्ति । (द्वादशपञ्चावधि विषयः । द्वितीयकुसुमस्य शेषमृतीयचतुर्थी
पञ्चमारम्भस्य नास्ति ।) आश्वलायनसूत्रानुसारिपशुबन्धप्रयोगकथनं, सोमप्रयोग-
कथनं, दोन्निषोयेष्ट्यादि । अग्नीषोमीयपशुप्रयोगस्य कथनं, सौत्याहप्रयोगस्य
तदन्तर्गतानां प्रातःसवनमाध्यन्दिनसवनादीनाञ्च कथनं ।

No. 845. आख्यातवादटीका ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 38. Lines, 9—10 on
a page. Extent, 1180 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

A'khyātarāṭu Tīkā. A commentary on the *A'khyātarāda* or *A'khyā-
tarireka* of Raghunātha Śīromani, a work on the logical powers of the
Sanskrit affixes. By Jayarāma Nyāyapañchānana. Dr. Hall gives two
aliases for the name of the work, *A'khyātarāda ṭippanī* and *A'khyāta-
rāṭu-vyākhyā-sudhā*, noticed in MSS. examined by him. Contributions, 59.

Beginning. न्यायपञ्चाननः श्रीमान् जयरामः समासतः ।

आख्यातवादव्याख्यानमातनोति मनोरमं ॥ ० ॥

अनुकूलव्यापारत्वमाख्यातशक्यतावच्छेदकमिति केचित् । अनुकूलत्वस्य संसर्ग-
त्वात् व्यापारत्वमात्रं तथेत्येके ।

End. तत्र चैव पचति सुन्दरः पचतीत्यादौ मण्डनमतदूषणेनैवैतन्मतं दूषितप्राय-
मित्यस्मत्कृतशब्दालोकरक्षये विस्तरः ।

अपूर्जितजयरामेण विवृण्वानन्ददायिनी ।

आख्यातवादव्याख्यानसुधा कण्ठे निधीयताम् ॥

Colophon. इति श्रीजयरामन्यायपञ्चाननकृत आख्यातवादटीका समाप्ता ।

विषयः । धातुतिवादीनां शक्यार्थनिष्पत्तिविचारः ।

No. 846. बुधमनोहरा, अमरकोषटीका ।

Substance, country paper, 10 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia 97. Lines, 10—12 on a page. Extent, 2800 s/lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1802. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Budhamanohará Tíká. A commentary on the Amarakosha. By Mahádeva, a disciple of Svayamprakás'a Tirtha. The MS. is incomplete, and contains only the 3rd Book.

Beginning. टीकाप्र० । सामान्ये काण्डद्वयोक्तसाधारारणात्सामान्यकाण्डेऽस्मिन् विशेष्य-
निष्ठादिभिः पञ्चभिरुपलक्षिता वर्गा उच्यन्त इति शेषः । विशेष्यनिष्ठाविशेष-
णैः । लिङ्गादीत्यत्र आदिशब्दः प्रकार इति स्वामी । कीदृशा वर्गाः । वर्गान्
अवान्तरवर्गान् संश्रयन्ति तथा । यथा, विशेष्यनिष्ठावर्गं प्राणिवर्गः । नानार्थवर्गं
कान्तादिवर्गः । अव्ययवर्गं अनेकार्थकार्थवर्गः । लिङ्गभङ्गद्वयवर्गे स्त्रीलिङ्गादि-
वर्गाः । वर्गसङ्ग्रह इति केचित् पठन्ति । सामान्यकाण्डे ये पञ्च वर्गाः स वर्ग-
सङ्ग्रह इति योजयन्ति ।

मूलप्रा० विशेष्यनिष्ठाः सङ्कीर्णानार्थरव्ययैरपि ।

लिङ्गादिभङ्गद्वयवर्गः सामान्ये वर्गसंश्रयाः ॥ १ ॥

End. टीकास० । अपां द्वादशमण्डूषेरित्यादिस्मृतेर्गण्डूषशब्दस्य पुंस्त्वमपि कलिकाकोरकः
पुमानित्युक्तेऽपि कोरकानोति साधप्रयोगान्नपुंसकत्वमिति ॥ ४६ ॥ इतीति स्पष्ट ।

Colophon. इति श्रीमत्स्वयम्भूताशतौर्ध्वीचरणसेवासमासादितवेदान्तिसत्यदेन महादेवेन
विरचितायां बुधमनोहरायाममरमिहकृतनामलिङ्गानुशासनव्याख्यायां तृतीय-
काण्डः सम्पूर्णः ।

मूलस० षट्सङ्घातस्त्रिषु समा युक्तद्वयस्त्रिषु च ।

परं विरोधे श्रेष्ठं तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥ ४६ ॥

इत्यमरमिहकृतौ नामलिङ्गानुशासने ।

सामान्यकाण्डस्तृतीयः साङ्ग एव समर्थितः ॥ ४७ ॥

विषयः । १ प्राणिवर्गे, सुकृतादिगुणविशिष्टप्राणिनामानि । २, विशेष्यनिष्ठावर्गे विभि-
न्नार्थक-विशेषणशब्दादिकथनं । ३, सङ्कीर्णवर्गे सङ्कीर्णधर्मिकशब्दकथनं ।
४, नानार्थवर्गे नानार्थकशब्दकथनं । ५, अव्ययवर्गे अव्ययशब्दकथनं । ६,
लिङ्गादिभङ्गद्वयवर्गे लिङ्गभङ्गद्वयः । (मध्ये खडितमिदं पृष्ठकम्)

No. 847. चातुर्मास्यहोत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 7 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1707. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chāturmāsya-hotra. Directions for performing the quadrimensal rites which include Pārjanya, Varuṇa-praghāsa, Sākamedha and Sunā-sīra ceremonies. Anonymous.

Beginning. अथ चातुर्मास्यानां होत्रम् । अम्बारभूषणीया वैश्वानरपार्जयेष्टिर्वा । नमः प्रवक्र इत्यादि । पञ्चदश सामिधेन्यः । आवाहने प्रकृतं सर्वं ।

End. आहवनीये समिदाधानान्तं । इष्टिः सन्निष्ठते सन्निष्ठते । सन्निष्ठन्ते चातुर्मास्यानि ।

Colophon. इति चातुर्मास्यानां होत्रं समाप्तम् । यजुर्वेदीनां होत्रिकं समाप्तम् ।

विषयः । पार्जन्य—वरुणप्रघास—साकमेध—शुनासीरीयादीष्टानुष्ठानकथनं ।

No. 848. कैवल्योपनिषद्दीपिका ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 8. Lines, 11—14 on a page. Extent, 195 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1892. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kaivalyopanishad Dipikā. A commentary on the Kaivalya Upanishad of the Atharva Veda. By Vidyāranya. This is different from the work of this name noticed under No. 54, Ante I, p. 32.

Beginning. टीकाप्रारं । कैवल्योपनिषद् कैवल्यार्थावबोधिनी ।

आख्यास्ये केवलखेन कैवल्यात्मा प्रसीदतु ॥

भगवती श्रुतिर्भातेव सुखप्रतिपत्त्यर्थं कञ्चनान्धलायनमुररीकृत्य निमित्तीकृत्य आख्यायिकामवतारयति ब्रह्मविद्यायामास्तिक्यं जनयितुं, अथ साधनचतुष्टय-सम्पत्त्यनन्तरम् आन्धलायन ऋग्वेदाचार्या भवन्तं पूजावन्तं परमेष्ठिनं सर्वोत्कृष्टस्थाननिवासिनं परिसमेत्य शालीयेण विधिना समीपमागत्य उवाच उक्तवान् । इत्यादि ।

भूलूपा०

अथाश्वलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनं परिसमेत्युवाच । इत्यादि ।

- End. केवलं तत्फलं पुरुषाभिलाषविषयं सर्वपुरुषार्थसमाप्तभूतम् अश्रुते प्राप्नोति
कवल्फलं कैवल्यफलमश्रुते व्याख्यानं, पदाभ्यास उपनिषत्परिसमाप्तार्थः ।
- Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्विशारद्विरचिता कैवल्योपनिषदोपिका
समाप्ता ।
- मूलम्. तस्मादेवं विदित्वैनं कैवल्यं पदमश्रुते कैवल्यं पदमश्रुते ॥
इति कैवल्योपनिषत् समाप्ता ।
- विषयः । ऋग्वेदाचार्यायाश्चलायनाय परमेश्वरी अष्टाविंशत्युपनिषद्भिर्मोक्षप्रदां ब्रह्मविद्या-
मुपदिशति ।

No. 849. शिरोमणिपूर्वाङ्कव्याख्या ।

Substance, country paper, $13\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 149. Lines, 13 on a page. Extent, 8500 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1827. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Śiromaṇi-pūrvāṅka-vyākhyā alias *Bhavanāndi*. A commentary on Raghunātha Śiromaṇi's commentary on the Chintāmaṇi of Gaṅgeśa Upādhyāya. By Bhavanānda Siddhāntavāgīśa. Hall's Contributions, &c., p. 33.

Beginning. नमस्तुभ्य गुरुन् सर्वान् निगूढं मणिदीधिता ।

श्रीभवानन्दसिद्धान्तवागीशेन प्रकाशते ॥ १ ॥

ॐ नम इति परमात्मने नमः सर्वोक्त्यात्मने नमः । उत्कर्षश्च जगतः सृष्टि-
स्थितिप्रलयकर्तृत्वम् । एकस्य तस्य कथं सृष्ट्यादिविचित्रकार्यकारित्वं तत्र
चेतुमाह । ओमिति । ब्रह्मविष्णुशिवात्मकाद्येत्यर्थः । ओङ्कारघटकेकारोकार-
मकारैर्ब्रह्मवादीनां प्रतिपादनात् । इत्यादि ।

End. सर्वस्य सामान्यलक्षणया घटलप्रकारकज्ञानसम्भवेऽपि घटत्वांशेऽन्याप्रकारक-
तादृशज्ञानासम्भवेनान्यत्वं तादृशघटलप्रकारकज्ञानवत्त्वव्याप्यमिति विशेषदर्शना-
भावात्तादृशज्ञानस्य संशयो नानुपपन्न इति सिद्धान्ततात्पर्यमिति वयं ब्रूमः ।

Colophon. इति श्रीभवानन्दभट्टाचार्यतर्कवागीशविरचिता शिरोमणिपूर्वाङ्कव्याख्या समाप्ता ।

विषयः । शिरोमणिपूर्वाङ्कव्याख्यानं ।

No. 850. भुवनदीपिका, भावबोधिका टीकासहिता ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 46. Lines, 9—10 on a page. Extent, 820 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Bhuvanadīpikā. A treatise on astronomy. By Brahmaprabhu Sūri. The work is written in the trivalli form, and the longer lines comprise a commentary, by Daivajña Śīromaṇi, entitled *Bhāvabodhikā*. The commentary is the same which has been noticed under the name of *Bhuvanadīpa-īkā*. No. 762, p. 169.

Beginning. अर्द्धदादीन् प्रणम्या गुरुनयाम ते छते (?) ।

श्रीमद्भुवनदीपस्य क्रियते विवृतिर्मया ॥ १ ॥

शास्त्रकारः सम्बन्धाभिधेयपूर्वकं सर्वदर्शनसाधारणसरस्वतीदेवतास्त्ववाचकं प्रथमश्लोकमह । व्याख्या (?) । सारस्वतीमिति सरस्वत्याः सम्बन्धि सारस्वतं, तच्च तन्महस्य तद्गमस्त्वय मया ज्ञानम् उन्मील्यते प्रकटीक्रियते । इत्यादि ।

मूलप्रा० । सारस्वतं नमस्त्वय महः सर्वतमोपहम् ।

ग्रहभावप्रकाशेन ज्ञानमुन्मील्यते मया ॥ १ ॥

End. टीकास० । तेषां प्रकाशाय हेतुर्थं चतुर्थी, प्रकाशनिमित्तायेत्यर्थः । अत इति जगति भुवनदीपवत् प्रकाशकत्वाद् भुवनदीपकं शास्त्रमिति लोके प्रसिद्धं भविष्यतीति सूचितम् ॥ ३२ ॥

टीका भुवनदीपस्य प्रश्नशास्त्रस्य निर्मिता ।

केनापि छतिना भावबोधिका बालबुद्धये ॥

Colophon. इत्यनेकज्योतिर्यन्यतत्त्वविचारसारनिष्ठातान्तरकरणदैवज्ञशिरोमणिनिर्मिता भुवनदीपिकाख्यप्रश्नग्रन्थार्थभावप्रकाशिका टीका समाप्ता ।

विषयः । सूर्यादिग्रहाणामृचनीस्रष्टहादिभावकथनं । ग्रहाणां परस्परं मित्रामित्रभावकथनं । जलस्थलचारिग्रहनिरूपणं । ग्रहस्वरूपविशेषकथनादि । ग्रहविशेषस्य कटुतिक्ततिरसविशेषप्रियतादिकथनं । ग्रहक-घातुमूलजीवचिन्ताविशेषपरिज्ञानोपायकथनं । ग्रहाणां जातिनिरूपणं । तेषां रक्तपीतादिवर्णादिकथनं । प्रश्नलग्नगतसूर्यादिग्रहफलं । चौरज्ञानप्रकारादि । घातुमूलादिचिन्तापरिज्ञानकथनं । तनुधनादिद्वादशभावस्थग्रहानुरूपशुभाशुभफलकथनादि ।

ग्रहदृष्टिविचारकथनादि । कार्यसिद्धिज्ञानोपयोगिराजयोगकथनादि । गर्भा-
दिप्रश्नविचारः । विवाहादिष्टक्षाफलकथनं । देशान्तरगतादिष्टक्षाफलकथनं ।
रोगिष्टक्षाफलकथनं । दुर्गादिभङ्गष्टक्षाफलकथनं । क्रयविक्रयलाभालाभ-
ष्टक् फलकथनादि । ज्ञेयपालादिकृतपीडापरिज्ञानकथनादि । अस्मिन्
गर्भे किं भविष्यतीत्यस्य विचारः । निधिप्रश्नविचारः । एककालीनकृतानेक-
प्रश्नविचारश्च ।

No. 851. सिद्धान्तचन्द्रोदयः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 45. Lines, 13—15 on a page. Extent, 1500 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Siddhānta-chandrodaya. A commentary on the Tarka-saṅgraha of Annam Bhaṭṭa. By Kṛṣṇadhūrjati Dikshita, son of Kekaṇṭha and Ś'eśhī. The work was compiled in the Kali era 4875 = Ś'aka 1696, for the use of Mahārāja Rājasiṅha, son of Gajasiṅha of Vikrama-paṭṭana or Ujain. Hall's *Contributions*, p. 70.

Beginning. यं वेदाः सततं सुवन्ति नितरां ध्यायन्ति यं योगिनो

यः खट्वादिनिदानमुष्णकिरणेन्दुग्रीवचक्षणे यः पुमान् ।

तस्मिज्ज्वलसुताकृतार्द्धवदुषि प्रज्ञात्मके शाश्वते

मच्चित्तं रमतां सदा भयहरे श्रीमत्परब्रह्मणि ॥ १ ॥

चित्रामान्वयसागरे हिमरुचेर्विद्वन्मणेः श्रीगुरोः

काशीनाथशुभाभिधानलसतः कारुण्यबोधाद्गुप्तेः ।

स्नानः स्नानगताम्बकारतरणिं श्रोतुं दपङ्कुरेन्दु-

द्वन्द्वं सङ्कलयामि हृदयममलं प्रत्यक्षदैवं शुभम् ॥ २ ॥

ज्ञात्वा तन्त्रमनेकं श्रोतुं धूर्जटिदीक्षितः ।

तर्कसङ्ग्रहगूढार्थान् विदुषामि यथामति ॥ ३ ॥

श्रीमद्विक्रमपट्टणाधिपमहाराजाधिराजासित-

प्रज्ञश्रीगजसिंहभूपतनयश्रीराजसिंहप्रभोः ।

सुज्ञानाय विनिर्मितोऽतिशुभः सिद्धान्तचन्द्रोदयो

रम्यः साधु तनोतु पण्डितमनोहर्षं तरङ्गायितम् ॥

ग्रन्थादौ निर्विघ्नपरिसमाप्तार्थमग्नमष्टोपाध्यायः शिष्टाचारानुमितश्रुतिबाधित-
कर्तव्यताकं नमस्कारात्मकं मङ्गलमाचरन् श्रोत्रप्रवृत्तयेऽनुबन्धचतुष्टयं दर्शयन्
शिष्याणामवधानाय चिकीर्षितग्रन्थप्रतिज्ञां कुर्वन् शिष्याणां मङ्गलप्रवृत्तये आ-
स्तिकमार्गप्रवृत्तये वा तद्विवर्ध्नाति । निघायेत्यादिना ।

End.

एवं सति तत्त्वज्ञाने जाते शरीरपुवादावात्मलज्जोयत्वाभिमानरूपमिथ्याज्ञानस्य
नाशः । तेन दोषाभावः । तेन प्रवृत्त्यनुत्पत्तिः । तत्कालीनशरीरेण कायव्यूहेन
वा भोगतत्त्वज्ञानाभ्यां सञ्चितप्रारब्धकर्मणां नाशः । ततो जन्माभावः । ततो
मोक्ष इति क्रमः ।

नित्यनैमित्तिकेरेव कुर्वाणो दुरितक्षयम् ।

ज्ञानी च विमलोकुर्वन्नभ्यासेन च पाचयेत् ॥

अभ्यासात् पक्वविज्ञानः कैवल्यं लभते नरः ।

इत्यादिवचनात् । तमेव विदित्वा तिसृषुमेति नान्यः पन्था विद्यते अयनायेति
श्रुतेश्च समुणोपासना काशीमरणादेरपि तत्त्वज्ञानद्वारा मुक्तिर्हेतुत्वं । अतएव
परमेश्वरः क.श्यां तारकमुपदिशतोति सारम् ।

Colophon. इति श्री ० मोक्षनिरूपणं नाम दशमः परिच्छेदः ॥ १० ॥

सामान्वायगकौशिकान्वयभवश्रीवेङ्कटेशात्मजः

शेषीनामधतीजनिर्द्रविडुभः कोयंपुरोसंस्थितिः ।

छत्वन्याक्षरमाद्यभावममलं सिद्धान्तच द्रोदयं

++ सार्द्धसहस्रयद्यकिरणं श्रीचन्द्रचूडार्पणं ॥

सपादशतकन्यूनशरत्पञ्चसहस्रके ।

भूते कलो च सिद्धान्तचन्द्रोदय इहोद्भूतः ।

इति श्रीसिद्धान्तच द्रोदये समाप्तिर्विलसति ॥

विषयः । तर्कसङ्ग्रहयाख्यानं ।

No. 852. सुधाख्या, अमरकोषटीका ।

Substance, country paper, 11½ × 5 inches. Folia, 154. Lines, 6—10
on a page. Extent, 3600 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place
of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and
verse. Generally correct.

Vyākhyā-sudhā alias *Amarakoshatīkā*. A commentary on the Amara-kosha. By Bhānujī Dīkshita, son of Bhaṭṭoji Dīkshita. The work was compiled by order of Rājā Kīrti Siṅha Deva of the Baghelā clan, The MS. is incomplete, and comprises only one-third of the work. Dr. Wilson is of opinion that "it is the ablest commentary on the Amara-kosha that has yet appeared; the interpretations are full and distinct, and the etymological analyses are founded on the most thorough acquaintance with the system of Pāṇini; the commentator is also a very laborious corrector of the mistakes of his brethren, and rectifies especially the grammatical errors of his predecessor Mukuṭa." Essays III, p. 204. According to some, the commentator's title was Rāmās'rama or Bhadrarāmās'arma, but others take that to be the name of his tutor. In Wilson's MS. the clan of the patron is Bundellā. Dow (III, 126) calls him "Hidgar Singh, Rājā of Bundelkhand, and his father Judger Singh."

Beginning. टीकाप्रा० । वल्लवीवल्लभं नत्वा गिरं भट्टोजिदीक्षितं ।

अमरे विद + व्याख्यां मुनिचयमतानुगाम् ॥

प्रारोक्षितप्रत्युत्पापनुत्तये कृतं मङ्गलं शिष्यशिष्यैर्ममादौ निबबन्ध । यस्येति ।

मूलप्रार० । यस्य ज्ञानदयासिन्धोरगाधस्यानघा गुणाः ।

सेव्यतामच्चयो धीराः स त्रिये चास्तथा च ॥ १ ॥

End. टीकास० । उक्तायुगान् सङ्गृह्णाति । उक्तमिति । अत्रैकादशवर्गाः ।

Colophon. इति श्रीवघेलवंशे।ङ्गवशीमहोपरविषयाधिपश्रीकीर्तिसिंहदेवाज्ञया श्रीभट्टोजि-
दीक्षितात्मजश्रीभानुजीदीक्षितविरचितायाममरटीकायां सुधाख्यायां प्रथम-
काण्डः सम्पूर्णतामगात् ॥

विषयः । अमरकोषव्याख्यानं ।

No. 853. हरितत्वमुक्तावलिः ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches. Folia, 78. Lines, 10 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some of the leaves are destroyed by worms. Prose and verse. Generally correct.

Haritattva-muktāvalī. A commentary on a hymn, by S'aṅkara Achāraya, in praise of Hari. By Svayamprakāś'a Yati, disciple of Brahmānanda Yogīndra.

Beginning. (प्रथमपत्रस्याभावात् प्रारम्भवाक्यं न प्राप्तम्) ।

End. इन्द्रपलेन्द्रमणिसुन्दरमिन्दुचूडं वन्दारुद्रपरिवन्दितपादपद्मं ।
आनन्दमन्दहसितोल्लसदाननेन्दुं वन्दामहे वथममन्दमुदं विशेषे ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यब्रह्मानन्दयोगेन्द्रपादकमलस्थङ्गायमानख्य-
म्प्रकाशाख्ययतिविरचिता शङ्करभगवत्पादकृतहरिसुतियाख्या हरितत्त्वमुक्ताव-
लिसमाख्या समाप्ता ।

विषयः । हरिगुणमहिमस्वरूपादिवर्णनपराणां शङ्कराचार्यविरचितानां द्विचत्वारिंश-
होक्तानां व्याख्यानं ।

No. 854. ब्रह्माण्डपुराणीयान्तरखण्डः ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 92. Lines, 14 on a page. Extent, 3438 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, 62 pages, old, the remainder new. Verse. The first 62 pages are generally correct, the remainder incorrect.

Brahmāṇḍa Purāṇa, Uttara khaṇḍa. The last part of the *Brahmāṇḍa Purāṇa*. The following is Dr. Wilson's account of this work. "Copies of what profess to be the entire *Brahmāṇḍa Purāṇa* are sometimes, though rarely, procurable. I met with one in two portions, the former containing one hundred and twenty-four chapters, the latter, seventy-eight; and the whole containing about the number of stanzas assigned to the *Purāṇa*. The first and largest portion, however, proved to be the same as the *Vāyu Purāṇa*, with a passage occasionally slightly varied, and at the end of each chapter the common phrase 'Iti *Brahmāṇḍa Purāṇe*' substituted for 'Iti *Vāyu Purāṇe*.' I do not think there was any intended fraud in the substitution. The last section of the first part of the *Vāyu Purāṇa* is termed the *Brahmāṇḍa* section, giving an account of the dissolution of the universe: and a careless or ignorant transcriber might have taken this for the title of the whole. The checks to the identity of the work have been honestly preserved, both in the index, and in the frequent specification of *Vāyu* as the teacher or narrator of it.

“The second portion of this *Brahmāṇḍa* is not any part of the *Vāyu* : it is, probably, current in the Dakkhin as a *Samhitā* or *Khanda*. *Agastya* is represented as going to the city *Khāncī* (Conjeveram), where *Vishṇu*, as *Hayagrīva*, appears to him, and, in answer to his inquiries, imparts to him the means of salvation, the worship of *Paraśakti*. In illustration of the efficacy of this form of adoration, the main subject of the work is an account of the exploits of *Lalitā Devī*, a form of *Durgā*, and her destruction of the demon *Bhāṇḍāsura*. Rules for her worship are also given, which are decidedly of a *Sākta* or *Tāntrika* description ; and this work cannot be admitted, therefore, to be part of a genuine *Purāṇa*.” Works VI. p. LXXXV. The contents of the MS. under notice corresponds with the above.

Beginning. ॐ चतुर्भुजे चन्द्रकलावर्तसे कुचोन्नते कुङ्कुमरागशोणे ।

पुङ्खेक्षुपाशाङ्कुशपुष्पवाणहस्ते नमस्ते जगदेकमातः ॥ १ ॥

अस्तु नः श्रेयसे नित्यं वस्तु वामाङ्गसुन्दरं ।

यतः प्रतीये विदुषां तुरीयस्तु परं महः ॥

स्वत उवाच । अगस्त्यो नाम देवर्षिर्वेदवेदाङ्गपारगः ।

सर्वसिद्धान्तसारज्ञो ब्रह्मानन्दरसात्मकः ॥ २ ॥

चचारान्नुतहेतूनि तीर्थान्यायतनानि च ।

शैलारण्यपगमुखाः सर्वान् जनपदानपि ॥ ३ ॥

तेषु तेष्वखिलाङ्गनूतनज्ञानतिमिरावृतान् ।

शिशोदरपरान्द्रुहा चिन्तयामास तान् प्रति ॥ ४ ॥

तस्य चिन्तयमानस्य चरतो वसुधामिमाम् ।

प्राप्तमामीनहापुणं काञ्चीनगरमुत्तमम् ॥ ५ ॥

तत्र वारणशैलेन्द्रकेयनिलयं शिवम् ।

कामार्क्षी कलिदोषघ्नामपूज्यदयालवान् ॥ ६ ॥

लेकहेतेरथार्द्रस्य चिन्तयमानस्य धीमतः ।

चिरकालेन तपसा तोषितोऽभूज्जनार्दनः ॥ ७ ॥

हयग्रीवां तनुं कृत्वा साक्षाच्चिन्मात्रविग्रहाम् ।

शङ्खचक्राक्षवलयपुस्तकेज्ज्वलबाहुकाम् ॥ ८ ॥

पूरयित्रीं जगत् कृत्स्नं प्रभया दहजानया ।

प्रादुर्बभूव पुरतो मुनेरमिततेजसः ॥ ९ ॥

तं दृष्ट्वानन्दभरितः प्रणम्य च मुहुर्मुहुः ।

विनयावनतो भूत्वा मनुष्याव जगत्पतिम् ॥ १० ॥

अथोवाच जगन्नाथ तुष्टोऽस्मि तपसा तव ।

वरं वरय भद्रं ते भविता भूसुरोत्तम ।

इति शृष्टो भगवता प्रोवाच मुनिसत्तमः ।

अगस्त्य उवाच । यदि तुष्टोऽसि भगवन्निमे पासरजन्तवः ॥ ११ ॥

केनोपायेन मुक्ताः स्युरेतन्मे वक्तुमर्हसि ।

इति शृष्टो द्विजेनाह देवदेवो जनार्दनः ॥

End. चक्रेश्वरीं हृदि न्यस्य कृत्वा चक्रसमर्पणं ।

मुद्रां प्रदर्श्य योग्याख्यां सर्वानन्दमनु न्यसेत् ।

इत्यात्मन्यस्यचक्रं साक्षादेवो भविष्यति ॥ ११२ ॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणे त्रयश्रीवागस्त्यसंवादे ललितापाख्याने न्यामविधिनाम चतु-
स्त्रिंशोऽध्यायः ॥ १४ ॥

विषयः । १ अध्याये, त्रयश्रीवर्कटकगस्त्यप्रश्नोत्तरदानं । २. महादेव्या आदिर्भावः, देवो-
विविधरूपान्तरादि च । ३, हिंसकादपि विश्वासघातकादेः पापाधिक्यं,
वज्राख्यचोरोपाख्यानञ्च । ४, अगस्त्यागमनादिदोषनिष्कृतिकथनं, लक्ष्मणादि-
भक्षणजन्यपापक्षालनविधिश्च । ५, केनोपायेनाहं निशीको जात इति इन्द्र-
प्रश्नस्य दृष्टस्मृतिस्मरणं ददाति, समुद्रमन्थनविवरणादि च । ६, देवभ्या-
ऽमृतदानार्थं भगवतो मोहिनीरूपधारणादि । महादेवस्य मोहिनीरूपदर्शन-
वृत्तान्तकथनादि च । ७, कन्दर्पात्यन्तिध्वंशवृत्तान्तं, भण्डादिदैत्योत्पत्तिकथनादि
च । ८, भण्डदैत्यश्रीदृष्टिसमयकथनं, भण्डदैत्यमोहनार्थं विष्णुकर्तृकमाया-
प्रेषणादि, इन्द्रं प्रति नारदकर्तृकभण्डदैत्यहननोपायकथनादि च । ९, देवता-
कृतदेवीसुतिः । देवीसकाशादेवतानां वरप्राप्तिश्च । १०, देवीदर्शनार्थं ब्रह्म-
विष्णुशिवदीनामागममञ्च । ११, शिवदेवीविवाहोत्सववर्णनं । १२, भण्डदैत्य-
वधार्थं ललितादेव्या दृढसज्जादि । १३, देवीमैत्र्यवर्णनादि । १४, १५, देव्या
दृढयात्रादि । १६, जम्बिनीमोहिन्यादिदेवीप्रकाशकथनादि । १७, महेंद्रवर्-
तोपाप्तस्यमहाकृतविराजमानभण्डपुरीवर्णनादि, भण्डासुराहङ्कारप्रकाशादि
च । १८, देवीकर्तृकदुर्मदसैन्यवधः । १९, देवीकर्तृककरङ्गादिपञ्चसेनापति-
वधः । २०, भण्डसप्तसेनापतिवधः । २१, विषङ्गदैत्यस्य दृढचेत्वात् पलायनं ।
२२, भण्डदैत्यपुत्रवधादि । २३, दैत्यसैन्ये गणेशवीर्यप्रदर्शनादि । २४, विषङ्ग-
दैत्यवधादि । २५, भण्डासुरवधः । २६, भण्डासुरसैन्यवधादि । २७, २८,
ललितानिवासार्थं ललिताचेत्रनिर्माणकथनादि । २९, ३०, ३१, ३२,

उक्तचेवस्य स्थाने स्थाने देवताविशेषस्थापनादि । २६, मन्त्रसाधनप्रकारादि । २४, मन्त्रन्यासप्रकारादि ।

(पुराणानुसारिमङ्गलाचरणं नास्त्यत्रातः किमिदं पुराणं वा न वेति सन्दिह्यते) ।

No. 855. अष्टाध्यायीकाण्डं ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 56. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1219 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Ashṭādhyāyikāṇḍa. The eleventh Book of the S'atapatha Brāhmaṇa. It contains descriptions and legends regarding various Vedic rites. Max Müller's Ancient Sanskrit Literature, p. 354. Weber's Catalogue, p. 44.

Beginning. संवत्सरो वै यज्ञः प्रजापतिः । तस्मैतद् द्वारं यदमावास्या चन्द्रमा एव द्वारपिधानः ॥ १ ॥

End. ततो ह्येव स उत्ससाद कैशिनी त्वेसा अयेनर्हि प्रजा जायते । अथ वै यज्ञे योऽयं पुवने ब्राह्मणं ॥ १५ ॥

Colophon. इति चतुर्थः प्रपाठकः समाप्तः । अष्टाध्यायीसंज्ञं काण्डं समाप्तम् ।

विषयः । १ प्रपाठके, अमावास्याग्रधाधानादि । पौर्णमास्येष्टिकथनादि । अग्निनिमित्तक-
द्वादशकपालपुरोडाशनिर्वपनादि । हिरण्यगर्भाद्युत्पत्तिः । होमविषये देवा-
सुरविवादकथनादि । देवाग्निवास्यादिदृष्टिः । प्राणापानादिवायुविवरणञ्च ।
२, अश्वमेधकथनादि । प्रणीताप्रणयनादि । अनुयाजादिकथनं । अर्द्धसासेष्ट्या-
दि, अग्निहोत्रविचारादि, ब्रह्मचरिर्कर्त्तव्यकथनादि, इडाप्राशनवर्चिस्तरणादि-
फलकथनादि च । ३, दशहविरिष्टिकथनादि । हविर्दोषगुणकथनादि ।
उर्वशीपुरुषोदत्तानकथनादि । अनीकवत्यादीद्योनां मुखादितुलनादि, त्र्य-
हंष्टिकथनादि, अग्निष्टोमकथनादि, पितृयज्ञादिकथनञ्च । ४, स्वाध्यायप्रशं-
सादि, त्रिलोकदृष्टिकथनादि, भृगुवरुणसंवादादि, अग्निहोत्रविषये पुनर्वदेह-
जनकयाज्ञवल्क्यप्रश्नोत्तरकथनादि, जनककृतयज्ञविवरणादि । पशुबन्धकथ-
नादि, लोकधारणोपायकथनादि च ।

No. 856. लग्नचन्द्रिका ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 61. Lines, 9 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1918. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Lagna-chandrikā. An astrological treatise, describing the influence of planetary conjunctions on the destiny of man, and the most auspicious moments for marriages, &c. By Kās'ínātha. The work comprises four chapters.

Beginning. तमिहाजगरग्रले यो जीवयति भूतलं ।

तं वन्दे परमानन्दं सर्वसाक्षिणीश्वरं ॥

तनुं घनञ्च धाता च सुहृत्पुत्ररिपुस्त्रियः ।

मृत्युश्च धर्मकर्मयुव्यया भावाः प्रकीर्तिताः ॥

End. सप्तविंशंशके शुक्रो विंशत्यंशे शनैश्चरः ।

सैद्धिकेयश्च विंशंशे परमोच्चः प्रकीर्तितः ॥ ५९ ॥

Colophon. इति श्रीकाशीनाथकृतौ लग्नचन्द्रिकायां चतुर्थः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । १ परिच्छेदे, तनुघनादिद्वादशभावसञ्ज्ञाकरणदि । षष्ठोदयादिराशिकथनं ।
उच्चनीचस्वर्गद्विप्रहर्षणयः । राजयोगादिकथनं । स्त्रीराजयोगकथनं । लग्ना-
दिद्वादशभावस्थितरव्यादियहशुभाशुभफलं । जन्मनक्षत्रतिथिवारयोगकरण-
गणनासादिशुभाशुभफलं । उच्चनीचादियहशुभाशुभफलं । प्रत्येकरव्यादि-
ग्रहवद्द्वादशभावफलं । स्त्रीजन्मलग्नादिशुभाशुभफलञ्च । २ परिच्छेदे, नव-
ग्रहाणां चक्राणि । जन्मलग्नज्ञानप्रकारः । ऋष्टोत्तरीदशाकथनादि । रव्यादि-
ग्रहदशाशुभाशुभफलानि च । ३, ४, दिव्यादियहयोगफलकथनादि ।

No. 857. योगिनीदशाफलं ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 14. Lines, 9—10 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. In-
correct.

Yoginī-das'ā-phala. The influence of certain fairies, called Yoginis, on the destiny of man. According to Tāntric astrological works there

are eight such fairies, and their names are, Maṅgalá, Piṅgalá, Dhanyá, Bhrámarí, Bhadríká, Ulká, Siddhá, Saṅkaṭá. Their ordinary occupation is to serve as maids of honour to the great goddess Durgá, but they also exercise, by turns, control on the destiny of man, and on certain hours of every day, some of them are malevolent, others benign. Their turns are dependent on the relation of certain Nakshatras to the moon. The work is written in the Tántric style, and quotes the Ádí Yámala Tantra, as its authority. Anonymous.

Beginning. अथ योगिनोदशा लिख्यते,—

अथातः सम्प्रवक्ष्यामि यदुक्तमादियामले ।

कथयिष्याम्यतो देवि ग्रहाणां द्वादशयोगिनीम् ॥ १ ॥

तासां दशाक्रमे चैव फलं प्रत्येकसंस्थिते ।

अन्तर्दशा च सर्वासां सर्वदा परिपूजनं ॥ २ ॥

विशेषेण विरुद्धानां पूजनं तन्मनूनपि ।

नातः परतरा रक्षा कश्चित् विभुवनेष्वपि ॥ ३ ॥

एतासु च विरुद्धानां न ब्रह्मा न च शङ्करः ।

न विष्णुर्न च लोकेशो यद्वा अपि न रत्नकाः ॥ ४ ॥

तासां दशाविशेषेण कर्त्तव्यं परिपूजनं ।

विद्या कीर्त्तिधनारोग्यराज्यसौभाग्यमिच्छता ॥ ५ ॥

मङ्गला पिङ्गला धन्या धामरी भद्रिका तथा ।

योगिन्यष्टौ समाख्याता उक्ता सिद्धा च सङ्कटा ॥ ६ ॥

End. प्रथमे विंशतिः सूर्यस्तृतीये शब्द चन्द्रमाः ।

चतुर्थे चाष्टमौमस्य षष्ठे बुधचतुर्थकम् ॥ २ ॥

सप्तमे शनिदिक्सङ्क्रान्तौ नवमे गुरुदृष्टकम् ।

दशमे विंशती राहुः शेषाः शुक्रदशाः स्मृताः ॥ ३ ॥

Colophon. इति मासदशा समाप्ता । इति त्रयोविंशतिदशाफलं समाप्तम् ।

सूर्यः	चन्द्रमाः	मङ्गल	बुधः	शनिः	गुरुः	राहुः	शुक्रः
२०	५०	२८	५६	२६	५८	४२	७०

विषयः । मङ्गलादियोगिनीदशानयनप्रकारः । मङ्गलादियोगिनीनां भागकालनिरूपणं, तासां दशान्तर्दशामासदशादिशुभाशुभफलकथनञ्च ।

No. 858. केतुदयफलं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14. Lines, 7—8 on a page. Extent, 240 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Ketūdayaphala. The effect of comets on the affairs of the terrestrial globe. Various kinds of comets are described, such as bow-shaped, three-tailed, twenty-five-tailed, pearly-hued, twenty-five-tailed, many-coloured, dark-hued, curved-tailed, annular and watery, mildly brilliant like diamond, three-coloured and having three tails, soothing white-coloured and formed of 84 stars, similarly coloured and formed of 60 stars; one-starred with a slender tail, white-starred of great brilliancy, ditto of a bright red colour, three-tailed and three starred, flaming and many-coloured, a hundred and twenty tailed, blackish red with 77 tails placed amidst a constellation of eight stars; white-coloured with 204 tails and square; bushy like 24 bamboo tufts put together; like a headless trunk and brown coloured; thick and transparent; having three nuclei; like a smoky mass; having a tail of smoke; having 13 tails; having a tail like that of a horse; annular with tails projecting from every side; spike-shaped, &c., &c. The times when these comets appear, their durations, and their effects on the earth are detailed at great length. Anonymous.

Beginning. उदयास्तमनं केतोर्गणिते तत् प्रकाश्यते ।

ज्ञातुं खदिव्यभौमाश्च यतस्ते विविधा मताः ॥ १ ॥

एकोत्तरशतं लेके सत्त्वमयुतं विदुः ।

एकश्च बह्वधा भाति प्राह वै नारदो मुनिः ॥ २ ॥

यावन्त्यहानि दृश्यते तावन्मासैः फलं भवेत् ।

मासाः समाश्च विज्ञेश इत्युचुर्मुनयः किल ॥ ३ ॥

सुस्त्रिंशो बचिरः स्रक् ऋजुः शुक्लः शुभप्रदः ।

विपरीतश्चाशुभः केतुस्त्रिंशेन्द्रधनुःप्रभः ॥ ४ ॥

मुक्ताकनकसङ्काशः सशिखाः पञ्चविंशतिः ।

प्राक् परस्याश्च तद्दृष्टाः सूर्यपुत्रा भयप्रदाः ॥ ५ ॥

बह्वर्णाग्निसङ्काशः पञ्चविंशतिसङ्कुकाः ।

आग्नेय्यां दिशि सन्दृष्टालेग्निपुत्रा भयप्रदाः ॥ ६ ॥

याम्याशामंस्थिताः कृष्णरक्ता वक्रशिखास्तथा ।
 नावन्तो वै मृत्युसुताः प्रजाक्षयकराः स्मृताः ॥ ७ ॥
 दृताकाराश्च विशिखा जलतैलसमप्रभाः ।
 द्वाविंशभूमितनया दुर्भिक्षायेष्टदिग्गताः ॥ ८ ॥
 हिमरस्मिहिरण्माभ्रयस्यन्दसुताः स्मृताः ।
 उत्तरस्यां यदा दृष्टास्तदा शुभफलप्रदाः ॥ ९ ॥
 क्रूरस्निवर्णस्त्रिशिख एको ब्रह्मसुतः स्मृतः ।
 सर्वास्त्राशसु सन्दृष्टो ब्रह्मदण्डक्षयावहः ॥ १० ॥
 विसर्पाख्याः शुक्रसुताः सुस्निग्धाः श्वेततारकाः ।
 चतुरशीतिसङ्ख्याकाः पुरोदृष्टा भयप्रदाः ॥ ११ ॥
 सुस्निग्धाः सुशिखाश्चैव षष्टिर्ष्व कनकाकयाः (१) ।
 शनैश्चरसुता घोरा केतवः श्वेततारकाः ॥ १२ ॥
 एकतारा महासङ्ख्याः श्वेततारा महाप्रभाः ।
 विशिखाश्च गुरोः पुत्राः प्रायशो दक्षिणाश्रयाः ॥ १३ ॥
 नामतोधिकश्च घोराः षष्टिर्यदाधिकाः स्मृताः ।
 सौम्यसुताः स्तारकाख्याः सर्वदिक्प्रभवश्च ते ॥ १४ ॥
 नातिव्यक्ताश्च रक्ताश्च श्वेतरूपा भयप्रदाः ।
 एकाधिकाश्च पञ्चाशत्केतवः परिकीर्त्तिताः ॥ १५ ॥
 यदि कुजात्मजा रक्ताः कौङ्कुमाः सौम्यदिग्गताः ।
 त्रिशिखाश्च त्रिताराश्च महापापफलप्रदाः ॥ १६ ॥
 राहोः पुत्रास्तथस्त्रिंशत् ख्यातास्तमसकीलकाः ।
 चन्द्रार्कसङ्कलस्योस्ते लोकानां कष्टदायकाः ॥ १७ ॥
 नानावर्णाग्निपुत्राश्च किरन्मोग्निं विचूडिनः ।
 विंशेतिरश्वतं विश्वरूपा वक्रिभयप्रदाः ॥ १८ ॥
 अरुणाख्या वायुपुत्रा वर्णतः श्यामलोद्दिताः ।
 विताराश्चामरप्रख्या भयदाः सप्तसप्ततिः ॥ १९ ॥
 प्रजापतिसुतास्याष्टौ तारामण्डलवर्त्तिनः ।
 तारापुञ्जप्रतीकाश्च गणका भयदायिनः ॥ २० ॥
 द्वे शते चैव चलारः सशिखाः श्वेतरश्मयः ।
 चतुरष्टा ब्रह्मपुत्राः + + भयकरा मताः ॥ २१ ॥
 वंशगुल्मसमाः प्रोक्ता द्वाविंशदरुणात्मजाः ।

सश्लिखप्रभास्य काकाख्याः केतवः कष्टदायकाः ॥ १२ ॥
 कालपुत्राः कवन्धाख्या कवन्धसदृशारुणाः ।
 यशवन्तिश्च भयदा हिमरश्मिसमप्रभाः ॥ १३ ॥
 विदिकुपुत्रास्त्वकतारा विदित्वा च समाश्रिताः ।
 नवसङ्ख्याश्च विपुला महाभयनिवेदिनः ॥ १४ ॥
 उत्तरस्यां महास्थूला निर्मलाश्चापरोदयाः ।
 दृष्टः करोति मरणं पश्चाद्भ्रसन्द्विहृतः ॥ १५ ॥
 अस्ति केतुश्च त्रिचिह्नः + कर्कचुङ्गयावहः (?) ।
 दृष्टः प्राच्यां च शस्त्राख्यास्तादृक्स्निग्धश्च पापदाः ॥ १६ ॥
 कपालाख्या धूधश्लिखा दृष्टा मायां (?) जन्तापहः ।
 दृष्टाः प्राच्यां च शस्त्राख्यास्तादृक्स्निग्धश्च पापदाः ॥ १७ ॥
 प्राग्ग्रोमार्द्धविहारी स्यात्तथा क्षुण्णन्द्युकारकः ।
 प्राग्ग्रिमार्गे स्थूलाग्रो दृष्टः स्यादरुणप्रभः ॥ १८ ॥
 व्यामचिभागानी च रौद्रः क्षुब्धयमोदहः ।
 पश्चिमाश्लिखितो यस्तु श्लिखास्याभ्यग्रमंस्थिता ॥ १९ ॥
 यथायथो+दं परा (?) गच्छेत्तथा दैर्घ्यं प्रयाति च ।
 संक्षुण्णत्वमुनो न सङ्गं (?) भुवं चाभिजितं तथा ॥ २० ॥
 व्यामार्द्धमात्रं गत्वा वै याम्येनास्तं प्रयाति च ।
 आप्रयागादवन्तीं च पुष्करारण्यमेव च ॥ २१ ॥
 मध्यदेशमुदग्भागं देविकाख्यानैव च ।
 धवल्लाख्यं निहन्त्याशु केतुर्दुःखभयप्रदः ॥ २२ ॥
 श्लेषेष्वन्येषु दुर्भिक्षं दशमासावधि स्मृतं ।
 धूम्राकारा श्लिखा यस्य कृत्तिकायां समाश्रिता ॥ २३ ॥
 दृश्यते रश्मिकेतुः स्यात् सप्ताहान्यशुभप्रदः ।
 त्रयोदशश्लिखी याम्यां दृष्टो धूमाकृत्यः श्लिखी ॥ २४ ॥
 महाभयकरः प्रेक्ते ज्येष्ठायां वा समाश्रितः ।
 सरामाश्लिखी धौमकेतुः दृष्टो दशवर्षाणि दुःखदः ॥ २५ ॥
 गृहपर्वतदृष्टेषु सेनागोपुष्करेषु च ।
 दिव्यन्तरिक्षभोमाख्या धूमकेतुः प्रदृश्यते ॥ २६ ॥
 यदा तदा विनाशः स्यात् प्राणिनां भवति भुवं ।
 सप्तदशम्येकदृष्टश्च मण्डपव्यः (?) खच्छतारकः ॥ २७ ॥

शिखास्य सूक्ष्मा हज्जी च यदा मासान् सुभिचकत् ।
 जलकेतुर्नहास्त्रिग्वः शिखा यस्यापरोन्नता ॥ ३८ ॥
 दृष्टः करोति शान्तिं च नवमासान् सुभिचकत् ।
 भवकेतोश्च सुस्त्रिग्वः हरिपुच्छोपमा शिखा ॥ ३९ ॥
 सूक्ष्मेकता + प्राग् दृष्टा लोकानां शुभदा मता ।
 पद्मकेतुमृणालाभः पश्चिमस्यां प्रदृश्यते । ४० ॥
 निशामेकान्तदा सप्तवर्षाणि च सुभिचकत् ।
 आवर्तकः सव्यशिखो निशार्द्धे सम्यदृश्यते ॥ ४१ ॥
 यावत् सहतारनं आवर्तकं सक्ताभस्त्रावन्मासान् (?) सुभिचकत् ।
 सन्ध्याकाले पश्चिमायां शूलाकारो-सप्रभः ॥ ४२ ॥
 End. (खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यादिकं नास्ति ।)
 विषयः । उदितधूमकेतोः स्वरूपलक्षणायनुसारेण शुभाशुभफलकथनं ।

No. 859. सारसङ्ग्रहः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 96. Lines, 7 on a page. Extent, 1200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1865. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Sārasaṅgraha. A manual for Vaiṣṇavas, comprising quotations from various Purāṇas, Smritis, &c., on the importance of putting on sectarian marks, of worshipping Viṣṇu, of tasting water with which the feet of Viṣṇu's image have been washed, or of food offered to him, of putting on beads made of tulasī wood, &c. About the end of the work there is a short note on the life of Rāmā-nuja, according to which he was the son of Kes'ava Tripāṭhī and born after a Yajña performed by his father in which a child was prayed. He is said to have had in him a portion of the essence of Viṣṇu, which became incarnate for the salvation of man in this sinful iron age.

Beginning. शुक्ताम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजं ।
 प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ १ ॥
 यस्य द्विरदवक्त्राद्याः पारिषद्याः परं शतं ।

विघ्नं निघ्नन्ति शततं विश्वक्सेनं तमाश्रये ॥ २ ॥
 वकुलाभरणं वन्दे जगदाभरणं मुनिं ।
 यः श्रुतेरुत्तरं भागं चक्रे द्राविडभाषया ॥ ३ ॥
 श्रीरङ्गमङ्गलमहोत्सववर्द्धनाय वेदान्तपाथपरमार्थसमर्थनाय ।
 कैङ्कर्यलक्षणविलक्षणमोक्षभाजो रामानुजो विजयते यतिराजराजः ॥ ४ ॥
 वेदे रामायणे चैव भारते भरतर्षभ ।
 आदौ मध्ये तथा चान्ते हरिः सर्वत्र गीयते ॥ ५ ॥
 श्रुतिस्मृतीतिहासाश्च पुराणं धर्मसंहिता ।
 सर्वतः सारमादाय षट्पदः कुसुमाद्रु यथा ॥ ६ ॥
 वैष्णवं नारदीयञ्च तथा भागवतं शुभम् ।
 गारुडञ्च तथा पाद्मं वाराहं शुभदर्शनम् ॥ ७ ॥
 ब्रह्माण्डं ब्रह्मवैवर्तं मार्कण्डेयं तथैव च ।
 भविष्यं वामनं ब्राह्मणं राजमानि निबोध मे ॥ ८ ॥
 मातृयं कौर्म्यं तथा लैङ्गं शैवं स्कान्दं तथैव च ।
 आग्नेयञ्च षडेतानि तामसानि निबोध मे ॥ ९ ॥
 तथैव स्मृतयः प्रोक्ता ऋषिभिस्त्रिगुणान्विताः ।
 सात्त्विका राजसा चैव तामसाः शुभदर्शने ॥ १० ॥
 वाग्निष्ठञ्चैव हारीतं व्यासं पाराशरं तथा ।
 भारद्वाजं काश्यपञ्च सात्त्विका मोक्षदाः शुभाः ॥ ११ ॥
 वामनं याज्ञवल्क्यञ्च आत्रेयं दाक्षमेव च ।
 कात्यायनं वैष्णवञ्च राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ॥ १२ ॥
 गौतमं वार्हस्पत्यञ्च सार्वर्तञ्च यमस्मृतं ।
 शाल्वं चौशनसं देवि तामसा निरयद्रदाः ॥ १३ ॥
 सात्त्विका मोक्षदाः प्रोक्ता राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ।
 तथैव तामसा देवि निरयप्राप्तिहेतवः ॥ १४ ॥
 सात्त्विकानि पुराणानि तथैव स्मृतिरेव च ।
 वैष्णवानां मुद्दर्याय क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥ १५ ॥
 वैष्णवो नाम, तदुक्तं पादौ ।
 ये कण्ठलग्नतुलसीनलिनान्नमाला ये बाहुमूलपरिविहितशङ्खचक्राः ।
 ये वा ललाटपटले लसद्गुह्यपुण्ड्रास्ते वैष्णवा भुवनमाश्रयविचरन्ति ॥ १६ ॥
 ये जनास्मान् प्रियान् विष्णोः पूजयन्ति स्मरन्त्यपि ।

तत्प्रसादादघं तेषां सर्वं नष्टमभूद्भटाः ॥ २१ ॥

यः पठेच्छृणुयाद्भक्त्या सन्दर्भमिदमुत्तमम् ।

सर्वार्थसिद्धिं सम्प्राप्य लभेदन्ते हरेः पदं ॥ २२ ॥

Colophon. इति श्रीसारसङ्ग्रहः समाप्तः ॥

विषय । १ संस्कारे, वैष्णवलक्षणकथनप्रसङ्गेन शङ्खचक्रादिधारणपरश्रुतिस्मृतिपुराणादि-
वचनप्रमाणकथनं, शङ्खचक्राद्यनङ्कितस्य निन्दाकथनं । २, ऊर्ध्वपुण्ड्रधारणे
श्रुतिस्मृत्यादिवचनप्रमाणतत्त्ववर्णनद्रव्यादिकथनं । ३, वैष्णवानां नामधेय-
स्थापनप्रकारः । ४, वैष्णवमन्त्रोपदेशप्रकारः । ५, वैष्णवाचरणशिक्षादिकथनं ।
६, भगवदाराधनप्रकारतद्द्रव्यादिकथनं । भगवत्यादौदकमाद्यात्म्यं । भगवत्-
प्रसादमाद्यात्म्यदिकथनं । पूजाकाले तुलसीमालाधारणावश्यकतादिकथनं ।
आचमनविधिः । आश्रमधर्मादिकथनं । रामानुजात्यक्तिकथनादि । प्रपन्नभक्त-
लक्षणं । भगवदाराधनमाद्यात्म्यकथनादि च ।

No. 860. मदनविनोदनिघण्टुः ।

Substance, country paper, 10 × 5½ inches. Folia, 54. Lines, 13 on a page. Extent, 1620 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, and smudgy. Verse: Generally incorrect.

Madanavinoda-nighaṇṭu. Indian materia medica, comprising descriptions of various articles of food, drink, and medicines, and their effect on the human system. The work is of considerable repute, and includes the names of almost all medicinal substances, vegetable, animal, and mineral, that are in common use. Among articles of diet, the flesh of horses, elephants, donkeys, sparrows, parrots, &c. are mentioned, and their qualities described. The effect of air on health is also noticed at some length. By Madana Pāla, a King of Kanouj.

Beginning. बीजं श्रुतीनां सुखदं मनीनां जीवं जडानां मूढादिकानां ।

आग्नेयमस्त्रं भयपातकानां किञ्चित्प्रहः श्यामलसाश्रयामि ॥ १ ॥

लब्धा कपोलमधुवारि मधुव्रतालिः कुम्भस्थलीमधुविभूषणलोहिताङ्गी ।

माणिक्यमौलिरिव राजति यस्य मौलौ विघ्नं स धूनयतु विघ्नपतिः सदा नः ॥ २ ॥

योध्वान्त + + + विशालपयोधिमध्याग्निःकासयत्यशरणं भुवनं निमज्जत् ।
 दत्त्वा जगत्त्रयद्वितः खकरावलम्बं वाष्कं स नो दिनकरः सफलिकरोतु ॥ १ ॥
 मिथ्याशनादिद्वितोषत्रयप्रकोपनद्यम्बुवर्द्धित उपद्रवनक्रमीने ॥
 रोगाम्बुधौ भवजनस्य निमज्जतो यः पीतः प्रयच्छतु शुभानि च काशिराजः ॥ ४ ॥
 केचित् सन्ति निघण्टवोऽतिलघवः केचिन्महान्तः परे
 केचिद् दुर्गमनामकाः कतिपये भावस्वभावाहिताः ।
 तस्मान्नातिलघुर्न चातिविपुलः स्थावादिनामा सतां
 प्रीत्यै द्रव्यगुणान्वितोऽयमधुना ग्रन्थो मया लिख्यते ॥ ५ ॥
 सर्वकायन (?) संसाध्यं तस्यायुःस्थितिकारणं ।
 आयुर्वेदोपदेशेन कस्य न स्यात्सुखावहः ॥ ६ ॥
 तत्रापि पूर्वं ज्ञातव्या द्रव्यनामगुणगुणाः ।
 अतस्त एव वक्ष्यन्ते योजनेन हि क्रियाक्रमाः ॥ ७ ॥
 शिवा हरीतकी पथ्या चेतकी विजया जया ।
 प्रमथ्या प्रमथामोवा कायस्था प्राणदाहता ॥ ८ ॥ (इत्यादि)

End.

जयति मदनपालः सर्वविद्याविशालः कृतसरसिजमित्रः कर्मधर्मः पवित्रः ।
 सुजनपिकरसालसुष्टुगोपालबालो रुचिरतररुचिरिचाराचारातुर्यचित्रः ॥
 तेन श्रीमदनेन्द्रेण निघण्टुरयमद्भुतः ।
 कृतः सुकृतिना लोकहिताय महितात्मना ॥
 अथवद्यानि पद्यानि दश द्वादश वा मया ।
 परेषामपि केषाञ्चिज्जिखितानीह कौतुकात् ॥

Colophon.

इति श्रीमदनपालविरचिते मदनविनोदनिघण्टौ प्रशस्तिवर्गस्तुर्दशः ॥

विषयः ।

१ वर्ग, हरीतकादिनामानि तद्गुणाश्च । २, शुण्डादिनामानि तद्गुणाश्च । ३, कर्पूरादिनामानि तद्गुणाश्च । ४, हेमादिधातूनां नामानि गुणाश्च । ५, वट-
 ट्वादिनामानि तद्गुणाश्च । ६, द्राक्षादिनामानि तद्गुणाश्च । ७, शकनामानि
 तद्गुणाश्च । ८, पानीयनामानि तद्गुणाश्च । ९, दुग्धनामानि तद्गुणाश्च । १०,
 दधिनामानि तद्गुणाश्च । ११, घृतनामानि तद्गुणाश्च । विविधतैलगुणाः ।
 नानाप्रकारमद्यगुणाः । श्लेष्मिषमनुष्यादिभूतगुणाः । इक्षुगुणाः । शर्करापण्ड-
 कादिनामानि तद्गुणाश्च । शालिनामानि तद्गुणाश्च । गोधूमयवचणकमाष-
 मसूरतिलसर्षपादिनामानि तद्गुणाश्च । पायसशिशिरिणादिनामानि तद्गुणाश्च ।
 मण्डकौदनदिनामानि तद्गुणाश्च । घृतपक्विविषमव्यनामानि तद्गुणाश्च । भृष्ट-
 द्रव्यगुणाः । १२, हस्तिघोटकादिपशूनां चटककपोतादिपक्षिणाश्च नामानि

तन्मांसगुणश्च । मत्स्यसर्पादिनामानि तन्मांसगुणश्च । १२, पथ्यापथ्यविचारः ।
१४, वायुगुणादिकथनश्च ।

No. 861. अमरकोषटीका, प्रथमकाण्डीया, द्वितीयकाण्डीया खण्डिता ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia, 131. Lines, 9—11 on a page. Extent, 3300 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, decayed, and in some places obliterated. Prose. Incorrect.

Amarakosha Tīkā. A commentary on the Amarakosha, by Rāya-mukūṭa. The MS. is incomplete, and breaks off at the middle of the second book. The following is Professor Wilson's opinion of this work. "The next in the order of antiquity is the work of *Mukūṭa* or *Rāya Mukūṭa Maṇi*, compiled, according to the author's own account, from sixteen older commentaries to which he frequently refers : they seem, however, to be in many cases original compositions, and not merely glosses on the text of Amara. The list includes the work of *Kṣhīra Svāmī*, *Subhūti*, *Haḍḍa Chandra*, *Kaliṅga*, *Konkaṭa*, *Sarvadharma*, *Rājadeva*, *Govardhana*, *Drāviḍa* and *Bhoja Rāja*, and the *Vyākhyāmṛita*, *Tīkāsarvasva*, *Mādhavī*, *Madhu Mādhavī*, *Sarvānanda*, and *Abhinanda*. *Mukūṭa* also cites the names of the principal grammatical writers, and quotes many *Koshas* of which the titles are of frequent and familiar occurrence, amongst which some, as the *Viśva* and *Medinī*, are still in existence. The commentary of Rāya Mukūṭa is full and satisfactory—it is erroneous sometimes in the etymological analysis of grammatical derivatives, but it is in general accurate, and in most of the schools is of high authority. The date of the composition is inferred from dates mentioned by the author, 1352 S'āka or A. D. 1430." Essays II, 203.

Beginning. दिश्याच्छिवं हि शिवयोः सिलकायमानं गोरोचनावचिललाटविलोचनं नः ।

अन्योन्यगाढपरिरम्भनिपीडनेन पिण्डीभवद्वहिरिव स्फुरितोऽनुरागः ॥ १ ॥

अथाप्यपोतमुद्रो योर्थार्थभिरमरकोष एष बुधाः ।

उद्घाटयते यथेच्छं गृह्णीष्वं नामरत्नानि ॥ २ ॥

प्रकृतिप्रत्ययवाक्यैर्व्यस्यसमस्तैर्निबन्धनिगदाभ्यां ।

इति सप्ताष्टपथिभिर्नाम्नां पारायणं कुर्मः ॥ ३ ॥

(द्वितीका० प्रा०) अथ द्वितीयकाण्डे वर्णान् सङ्गृह्णीते । महान्तः, अङ्गैर्मृगादिभिः, उपाङ्गैरखि-
लादिभिः, सह वर्तमानैः श्रुतियादिभिः, सम्पादितवर्गा इह वक्ष्यमाणाः काण्डे
वदितुमारब्धा उदिताः ।

End. अचानुक्तमपि प्रसक्तानुप्रसक्ततया ख + + + + + रिति आदिशब्देन पाता-
लस्य ग्रहणं । पातालं स्यात् खर्गे तु खर्गतुल्यत्वात् । अत एव + + + रकथनं ।

Clophon. इति काण्डप्रस्तावः । इति महत्त्वापीथकविचक्रवर्तिराजपण्डितश्रीरायमुकुट-
छतायां टीकायां प्रथमकाण्डविवरणं समाप्तम् ।

(द्वितीयकाण्डटीकायाः खण्डितत्वाच्चेष्टायादिकं नास्ति ।)

विषयः । अमरसिंहछतामरकोषप्रथमकाण्डव्याख्यानं । द्वितीयकाण्डव्याख्या त्वसम्पूर्णा ।

No. 862. दत्तगीता ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 27. Lines, 89 on a page. Extent, 350 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1857. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some leaves are destroyed by worms. Verse and Prose. Incorrect.

Datta-gītā. An imitation of the Bhagavadgītā, treating of the Vedānta doctrine. By Dattātreyā. The work is similar in character to the Avadhūta-gītā noticed under No. 669.

Beginning. ॐ अस्य श्रीवधूतगीतामालामन्त्रस्य योगेश्वरो ऋषिः श्रीदत्तात्रेयपरमपुरुषो
देवता येनेदं पूरितं सर्वमात्मनैवात्मनोति बीजं ज्ञानाश्रितं समरसं गगनोप-
मोहमिति शक्तिर्गायत्र्यादोनि च्छन्दांसि किमरोदसि (?) मानससर्वसममिति
कीलकं स्वरूपनिर्वाणमनामयोऽहं विधकं (?) योगमोक्षयोः खनिष्ठायाः परि-
पाकमित्यर्थं जपे विनियोगः ।

End. विन्दति विन्दति नहि नहि मन्तो नहि नहि तन्त्रं लक्षणच्छन्दः ।
समरसमग्नौ भावितपूतः प्रलपति चैतत्परमवधूतः ॥ २० ॥

Colophon. इति श्रीदत्तात्रेयविरचिता दत्तगीता समाप्ता । प्रकरणसमष्टम् ।

विषयः । १, २ प्रकरणे, आत्मज्ञानोपदेशः । ३, एतत्प्रकरणोक्तपदार्थैर्ज्ञानस्यास्यतत्त्वप्रति-
पादनं । ४, ५, आत्मनो निर्वाणवत्त्वादिभावप्रतिपादनं । ६, सङ्क्षेपेण वैदा-
निकसारवाक्यकथनं । ७, नित्यानित्यकतिपयपदार्थालोचकवाक्यविन्दूपदेशः ।
८, देहादिमायिकपदार्थेषु हेयत्वासारत्वज्ञानकथनादि ।

No. 863. शाकलसंहिता, प्रत्यध्यायानुक्रमणिकासंहिता ।

Substance, country paper, $8\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 54. Lines, 7 on a page. Extent, 800 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1856. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, modern. Prose. Generally correct.

S'ákala Sañhitá. The hymns of the Rig Veda according to the S'ákala school. The MS. is imperfect and contains only the last five chapters of the seventh book of the work. Every chapter has its Anukramani attached to it.

Beginning. असर्जि कश्यपः परिरुवानः साकमुच्यः पञ्च नोषा अघि यत् कण्डः कनिक्रान्ति
प्रस्तुतः प्रसेनानीयतुर्विशतिर्देवोदासिः प्रतर्दनोस्त्रप्रेषाष्टा पञ्चाशदाद्यं त्वचं
वशिष्ठोऽपश्यदुत्तरान्तव प्रथमशिष्टा इन्द्रप्रमतिर्द्वेषमणो मन्युरपमन्युर्याप्रच्छक्तिः
कर्णश्रुन्मृडीको वसुक्र इति चतुर्दशपराशरोऽन्याः कुत्सोभिनो द्वादशावरीष-
च्छा चानुष्टुभं दृक्ष्युपान्या इर्यतायाद्यौ रेभस्तनुकाश्रपौ दृक्ष्याभोनवं ते
नव ॥ ५१ ॥ हरिः श्वोम् ॥

असर्जि वक्रा रथ्ये यथा जोषिया मुनेता प्रथमो मनीषी ।

End.

अद्वेषे द्यावापृथिवी ऊवेम देवा धृत्त रथिमस्त्रेसु वीर ॥ २९ ॥

Colophon.

इति शाकलसंहितायां सप्तमाष्टके अष्टमोऽध्यायः ॥ इति सप्तमाष्टकः समाप्तः ।

विषयः ।

शाकलसंहितायाः सप्तमाष्टके अष्टावध्यायाः सन्ति, तत्रात्र पुस्तके (प्रथमतोऽध्याय-
चयं नास्ति । चतुर्थीध्यायावधिकोऽष्टमाध्यायसमाप्तिपर्यन्तः पाठोऽस्ति । तत्र)
४ अध्याये २८ दशतयः । ५ ।-२९ दशतयः । ६ ।-२८ दशतयः ।
७ ।-२० दशतयः । ८ ।-२९ दशतयः सन्ति ।

No. 864. सारसमुच्चयः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{4} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 67. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Sára-samuchchaya alias *Yogasára Sañgraha*. A compendium of the Yoga system with details for performing various kinds of Yoga meditation. By Harisevaka Mis'ra. The work was compiled under the

patronage of Hridayarāma Deva, in the (Samvat ?) year 1770. This is different from the *Yoga-sāra-saṅgraha* of Vijñāna Bhikṣhu noticed by Dr. Hall. Contributions, p. 12.

Beginning. सम्यगाराध्यतामोशं पञ्चविंशतिमप्रदम् (?) ।

गुणातीतं विभुं वन्दे चतुर्विंशतितः परम् ॥ १ ॥

श्रीयुक्तभवदेवास्त्रे ग्रन्थे यो योगसङ्ग्रहः ।

तस्य सारं समुद्धृत्य कुर्वे सारसमुच्चयं ॥ १ ॥

श्रीसच (तच) को नाम योगः किं फलं चास्येत्यत आह ।

प्रज्ञासत्यवतीनाम्नि ग्रन्थे या ब्रह्मभावना ।

प्राप्ता सा योगसाध्येति योगोऽत्र परिकीर्त्यते ॥

प्राधान्येन योगो नामात्मःकरणवृत्तिनिरोध एव । तदुक्तं पातञ्जले योगसिद्धि-
वृत्तिनिरोधः । तदा द्रष्टुः स्वरूपेणावस्थानमिति अर्थं भवः

End.

गगनमुनिचिरायुश्चन्द्रयुक्ते शुभेऽब्दे प्रवरसहस्रि मासे कृष्णपक्षे चतुर्थ्यां ।

विबुधहृदयरागैर्दोषितैर्वोक्ष्य सारं रचितमखिलमेतयोगशास्त्रे निबन्धम् ॥ १ ॥

निखिलगुणनिधानो ब्रह्मविद्वाग्भिर्यो गुरुरखिलबुधानां लोकविख्यातकीर्तिः ।

सततनिगममर्माचारसंलग्नबुद्धिर्विबुधहृदयरागो देवपूज्योऽथ वा किम् ॥ १ ॥

तस्याज्ञया श्रीहरिसेवकेन मित्रेण योगस्य समीक्ष्य सारं ।

एकीकृतं तत्प्रविचार्य बुद्ध्या योगोक्तिविज्ञाः प्रतिशोधयन्तु ॥ १ ॥

Colophon. इति योगसारसङ्ग्रहे समाधुपदेशे नाम समाप्तः ।

विषयः ।

नानाप्रमाणद्वारा योगशब्दार्थप्रतिपादनं । योगिलक्षणतत्प्रसंगादि । ज्ञान-
भूमिकासप्तककथनादि । अज्ञानभूमिकासप्तककथनं । चिरञ्जीविलसाधकोपा-
योक्तिः । योगोपयोगिशरीररचादिकथनं । अरायुशरीरोत्पत्तिक्रमः । शरी-
रस्यचक्रकथनं । इडापिङ्गलादिनाडीकथनं । मूर्द्धहृदयादौ अयोध्यामथुरादि-
सप्तपुरीणां भावना । नासाग्रे प्रयागस्य, सुषुम्णायां सरस्वत्याः, अन्यनाडीषु
नर्मदानन्दनदीनाञ्च भावना । मनोबुद्धिचिदादौ चन्द्रचतुर्मुखवासुदेवादौ दे-
वताविशेषभावनादि । लिङ्गमूलस्थसाधिष्ठाननाम्नो नाभिस्थपूरकनाम्नो हृद-
यस्थानाहतनाम्नः कण्ठस्थविशुद्धनाम्नो भ्रूमध्यस्थज्ञानात्मस्रक्स्थ मूर्द्धस्थसहस्र-
दलचक्रस्य च स्वरूपादिवर्णनं । त्रिंशदादिआसाष्टतिविशेषक्रमेण आकाशा-
दित्ज्वात्रयपूर्वकजीवभ्रमणोक्तिः । अहोरात्रश्वाससङ्ख्या । षड्भिः स्वासैरेकः
पलः षष्ट्यधिकशतत्रयश्वासैरेका घटिका, एवं आसाष्टतिविशेषैरहोरात्रादि-
मानकथनं । अष्टप्रकारमनोवृत्तिकथनादि । आकाशादितत्त्वाश्रितजीवावस्था-

विशेषकथनं । निर्विकल्पकसमाधिस्वरूपयोगराज्याष्टाङ्गकथनं । शैवसन्तो-
षादियोगिनियमकथनं । खलिकगोमुखपद्मवीरादिपञ्चदशासनकथनं । प्राणा-
यासप्रकारः । प्राणायामाकृष्टवायुधारणक्रमः । सूर्यभेदनाद्यष्टविधप्राणायाम-
कथनं । योगस्थावस्थाचतुष्टयलक्षणानि । देहशुद्ध्यर्थं घैतोवस्त्रिप्रभृतिषट्-
कर्मकथनं । महामुद्रादिदशमुद्राकथनं । इन्द्रियवृत्तिनिरोधरूपप्रत्याहारकथ-
नादि । ध्यानलक्षणादि । पञ्चप्रकारधारणालक्षणादि । समाधिप्रकारादि-
कथनञ्च ।

No. 865. बौधायनचातुर्मास्यसूत्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 15. Lines, 11—12 on a page. Extent, 375 s'lokas. Character, Nāgara, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, slightly soiled. Prose. Generally correct.

Baudhāyana-Chāturmāsya-sūtra. A portion of the Kalpa Sūtra of Baudhāyana, treating of the quadrimensal fast, beginning from the full-moon of Phālguna, or Chaitra. This fast became the *Wasso* of the Buddhists, and was observed during the four months of the rainy season, beginning with the full-moon in Āshāḍha. In modern Hinduism, a similar fast is enjoined which commences on the eleventh of the waxing moon in Āśāḍha, and terminates on the eleventh of the waxing moon in Kārtika, the period being sacred to Viṣṇu, who is then supposed to be asleep on a fig leaf floating on the great ocean. It is known by the Vedic name of Chāturmāsya.

Beginning. वैश्वदेवहविर्भिर्यज्यमाणे भवति फाल्गुन्यां वा चैत्र्यां पौर्णमास्यां नक्षत्रयोग इत्येक आहुतवदग्नये आपूर्यमासपक्षस्य पुण्याहं प्रयुञ्जीतेति ।

End. तेन शक्यं तेन राध्यामिति पुरस्तादेवायेऽथ दक्षिणतोऽथ पश्चादथोत्तरतो-
ऽथोपरिष्ठित् सन्निष्ठते सुनासीरीया हवीऽथनुवत्सरीणां खस्तिमाशास्त
इत्याशास्ते ।

Colophon. इति बौधायनचातुर्मास्यसूत्रं ।

विषयः । फाल्गुनस्य चैत्रस्य वा पौर्णमासीमारभ्य चतुर्षु मासेषु कर्त्तव्यकतिपयविधेरनु-
क्रमेणोक्तैः ।

No. 866. भावविशोधिनी, कातीयश्रौतसूत्रद्वितीयाध्यायस्य
कर्कभाष्यटीका ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1050 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bhāva-viś'odhīni. A gloss on the commentary of Karka Upādhyāya, on the Kalpa Sūtra of Kātyāyana. By Ātmārāma Bhaṭṭa, son of Jayakrishṇa Bhaṭṭa. The MS. is incomplete and comprises only the third chapter.

Beginning. होत्रासंमित्रं कर्म द्वितीयेऽनुविषायेदानीं तत्संमित्रमनुविधातुं तृतीयमारभते
सूत्रकारः । हो० ह० । ननु होदृषदनशब्दे न गवादिवत् क्वचिद्रूढ इत्यत
आह । होतेति ।

End. श्रीमदाचार्यवर्गाणां वरेण्येन विनिर्मितं ।
सूत्रे कर्केण यद्भाष्यमभाषि न्यायसंयुतम् ॥ १ ॥
तत्रात्मारामसङ्क्षुप्ता टीका भावविशोधिनी ।
तृतीये विदुषा नृश्ला सन्ध्या पक्षपातताम् ॥ २ ॥
पुनर्दूष्यायवा भूष्या यथेच्छं न्यायवर्त्मनि ।
गच्छतो न्यायमार्गेण खलनं नैव दोषदं ॥ ३ ॥
दोष उद्भाष्यतां वात्र दोषो मे नास्ति तत्र तु ।
क्व वा नोद्भाष्यते दोषो रागद्वेषविशारदैः ॥ ४ ॥

Colophon. इति श्रीमद्वज्रयकृष्णात्मजभट्टात्मारामविरचितायां श्रौतकातीयसूत्रकर्कभाष्य-
टीकायां भावविशोधिनीयां तृतीयेऽध्यायः ।

विषयः । कातीयश्रौतसूत्रद्वितीयाध्यायकर्कभाष्यार्थविवरणम् ।

No. 867. द्वैतनिर्णयसिद्धान्तसङ्ग्रहः, विधानमालासहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 123. Lines, 8 on a page. Extent, 2000 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1867. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Prose and verse. Generally correct.

Dvaitanirṇaya-siddhānta-saṅgraha. An epitome founded on the Dvaitanirṇaya, a treatise on various feasts and fasts, by the author's grand-

father. By Bhānu Bhaṭṭa, son of Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa. The feasts and fasts noticed are : Navarātra, or nine nights' fast ; Chaturthī, fourth of the wane ; Panchamī, 5th of the waxing moon ; Janmāśṭamī, birthday of Kṛishṇa ; Ekādasī, fast on the eleventh of the moon ; S'rāvaṇa-s'ukla-chaturdasī, tying of a thread on the arm on the 14th of the waxing moon in S'rāvaṇa ; Nṛsiṅha-chaturdasī, a fast in honor of the man-lion incarnation ; Siva-rātri, fast of S'iva ; S'rāvaṇa-s'ukla-pūrṇimā ; Holi ; Sāvitrī-vrata, a fast in celebration of the constancy of a celebrated female ; Saṅkrānti, or conjunctions of months ; duties during eclipses ; mourning ; impurity to relations caused by birth ; S'rāddhas ; Sapindikarana ; sacred fires at s'rāddhas ; duty on the death of both parents on the same day ; con cremation ; Agnyādhāna ; Nityahoma ; adoption ; pilgrimage ; persons bound to offer the funeral cake ; flesh meat for Brahmans ; gifts ; expiations ; various kinds of weights and measures, &c. Annexed to the work is a short abstract entitled Vidhānamālā, &c.

Beginning. लक्ष्मीनारायणं नत्वा सीतया सहितं रघु ।

गङ्गायुतं नीलकण्ठं गुरोः पादाम्बुजं तथा ॥ १ ॥

पितामहकृतद्वैतनिर्णयार्थस्य सङ्ग्रहः ।

नीलकण्ठात्मजेनेह क्रियते भानुनाथना ॥ २ ॥

तत्रादौ नवरात्रिसिद्धान्तः ।

विधान० प्रा० । अथ द्वादशाब्दानवलोकनविधिर्वक्ष्यते ।

दम्पती पितृपुत्रौ च स्वसराौ भ्रातरौ तथा ।

पितृव्यमातुलादौ च दौहित्रौ भगिनेयकः ॥

पुत्रिका पितरौ चैव भगिनी भ्रातरौ तथा ।

द्वादशाब्दे व्यतीते तु दूरदेशं गते यदि ।

एतेषामेकमेकोपि नान्योन्यमवलोकयेत् ॥

End.

अपरे तु अग्निस्थापनानन्तरमेवाचार्यकुण्डादन्यकुण्डेषु अग्निप्रणयनं कार्यं ततश्च प्रतिकुण्डं पूर्वोत्तराङ्काणां भेदेनानुष्ठानमित्याहुः । अत्र मध्यकुण्डात् प्रणयनं कार्यमिति केचित् । अन्ये तु नैर्ऋतकुण्डादित्याहुः ।

Colophon.

इति श्रीमन्नीलमांसकभट्टनीलकण्ठात्मजभट्टभानुजने द्वैतनिर्णयसिद्धान्तसङ्ग्रहे कोटिलक्षायुतहोमनिर्णयः समाप्तः ।

विधान० स० ।

पूर्वावलोकितानान्तु विधिरेष उदाहृतः ।

न चैवापूर्वदृष्टानामिति प्राङ्मर्नीषिणः ॥

इति विधानमालायां स्वबन्धुजनानां द्वादशान्तरितावलोकनविधिः समाप्तः ।

विषयः ।

१ प्रकरणे, नवरात्रनिर्णयः । २, नवरात्रपारणाप्रकारः । ३, चतुर्थीपञ्चमी-
व्रतकथनादि । ४, जन्माष्टमीनिर्णयः । ५, जन्माष्टमीपारणानिर्णयः । ६, एका-
दशीवैधनिर्णयः । ७, आवणशुक्लचतुर्दशीनिर्णयः । ८, वैशाखशुक्लपक्षीय-
वृत्तसिंहचतुर्दशीनिर्णयः । ९, शिवरात्रिनिर्णयः । १०, सावित्रीव्रतयिर्णयः ।
११, आवणशुक्लपौर्णमासीकर्तव्योपाकर्मसिद्धान्तकथनं । १२, फाल्गुनशुक्लपौर्ण-
मासीकर्तव्यहोलिकोत्सवनिर्णयः । १३, सङ्क्रान्तिनिर्णयः । १४, ग्रहणोपवास-
निर्णयः । १५, १६, १७, वृताशौचविशेषनिर्णयः । १८, दत्तकपुत्रमरणशौच-
निर्णयः । १९, देशान्तरवृताशौचनिर्णयः । २०, अशौचसङ्करनिर्णयः । २१,
जननाशौचनिर्णयः । २२, संसर्गाशौचनिर्णयः । २३, आद्याधिकारिणः । २४,
मासिकादिश्राद्धनिर्णयः । २५, सपिण्डीकरणकालः । २६, सपिण्डीकरणकर्तृ-
निर्णयः । २७, सपिण्डीशौचनिर्णयादि । २८, पितामहपिण्डाशननिर्णयः । २९,
अग्नौ करणेऽग्निनिर्णयः । ३०, मातापित्रोः क्षयाहसन्निपाते निर्णयः । ३१,
सहसृताश्राद्धनिर्णयः । ३२, मातामहश्राद्ध भाद्रशुक्लपौर्णमास्यां कार्यं न वेत्यस्य
निर्णयः । ३३, नान्दीश्राद्धनिर्णयः । ३४, अग्रग्राधाननिर्णयादि । ३५, आधा-
नेधिकारिनिर्णयः । ३६, नित्यहोमविध्यादि । ३७, दत्तकपुत्रग्रहणविधिः ।
३८, तोर्धयात्रानिर्णयः । ३९, सपिण्डीनिर्णयादि । ४०, ब्राह्मणस्य मांस-
भक्षण विचारः । ४१, दत्ताप्रदाननिर्णयादि । ४२, कर्तुः पत्न्यां रजस्रलायां
क्षयाहश्राद्धनिर्णयः । ४३, स्त्रियान्यमहापातके प्रायश्चित्तं । ४४, यवपलमाषादि-
मानद्रव्यनिर्णयः । ४५, कोटिहोमादिनिर्णयश्च ।

No. 868. मुक्तावलीप्रकाशः ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 197. Lines, 11 on a page. Extent, 5900 slokas. Character, Nigara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Muktāvalī-prakāś'a, otherwise called *Siddhānta-muktāvalī-prakāś'a*, *Nyāyamuktāvalī-prakāś'a*, *Muktāvalī-dīpikā*, *Muktāvalī-kiraṇa*, or *Dinakarī*. An exegesis on the *Muktāvalī*, an elementary treatise on the *Nyāya*. By Bālakrishṇa and his son Mahādeva Dinakara. Hall's Contributions, p. 74.

Beginning. लक्ष्मीपादयुग्मं प्रणम्य पितरं श्रीबालकृष्णभूमिं

भारद्वाजकुलाम्बुधौ विधुमिव श्रीगौरवास्याम्बुजात् ।

ज्ञात्वाशेषमतं मितेन वचसाऽसिद्धान्तमुक्तावली-

गूढार्थास्तनुते यथामति मन्त्रादेवः परेषां कृते ॥

भाषापरिच्छेदव्याख्यानं चिकीर्षुः श्रीविश्वनाथपञ्चाननो निर्विघ्नपरिसिद्धये
कृतस्त्वेश्वरनिर्देशरूपमङ्गलस्य शिष्या अप्येवं कुर्युरिति शिष्यशिष्यायै निबन्धं
कुर्वन्नीश्वरं प्रार्थयते । चूडामणीकृतेति ।

End.

भानुं प्रणम्य परिभाष्य च शास्त्रशरं मुक्तावलीकिरण एष पितृप्रदिष्टः ।

सदुक्तिभिर्दिनकरेण करेण सोऽयं नीतः प्रकाशपदवीं सुधियां मुदेऽस्तु ॥ १ ॥

मुक्तावलीप्रकाशो यः स्वाज्ञानतिमिरापहः ।

तेन सन्तोषमायातु नीलकण्ठः सतां प्रियः ॥

Colophon. इति श्रीमद्दिनकरभट्टविरचिता न्यायसिद्धान्तमुक्तावलीदीपिका समाप्ता ॥

विषयः । द्रव्यगुणादिसप्तपदार्थप्रतिपादकस्य भाषापरिच्छेदनाम्नो न्यायग्रन्थस्य विश्वनाथ-
पञ्चाननकृतायाष्टीकाया मुक्तावलीनाम्नो गूढार्थानां विवरणम् ।

No. 869. ध्रुवचरितं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 17 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Dhruvacharita. A poetical life of Dhruva, son of king Uttānapāda, who was deprived of his inheritance by a step-mother. By Jayakrishna.

Beginning. भर्तुं त्रियः प्रवरपद्ममवोऽपि पित्रे तस्मै नमो भगवते भवभीतिहन्ते ।

येनामरेन्द्रपदतोऽपि पदेतिरम्ये सुस्थापितः स्वपदपद्मरतिर्धृतोऽसौ ॥ १ ॥

स्वायम्भुवाभिषमनोस्तनयः किलासीदुत्तानपाद इति तस्य सुतः सुनीत्यां ।

राजा यदासनगतः सुतमुत्तमन्तमङ्गे निधाय मुदमाप तदान्निकस्यं ।

बालं ध्रुवं शिशुतयासनमारुचुं नादातुमैच्छद्वयः क्षणमीक्षितुं वा ॥ २ ॥

अत्रान्तरे सुवचिराह सुतं सपत्न्या रे भूदधिष्णामिदमुत्तममुत्तमस्य ।

तद्गच्छ साधु तपसा तमनाथबन्धुमाराधयामुच्चि ममोदरमिष्टसिद्धौ ॥ ४ ॥

End.

श्रीकृष्णपादपरिचारकबालकृष्णबालेन या विरचिता जयकृष्णनाम्ना ।

सेयं ध्रुवानुचरितेन विचित्रपद्या भूयान्मुदे विरचना सुधियामजस्रं ॥ ८३ ॥

Colophon. श्रीमद्भगवत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णविरचिता श्रीमद्भगवत्प्रसादसमासा-
दितभ्रुवपदभ्रुवचरितरचना सदा सतां मुदे भूयात् ।

विषयः । उत्तानपादाभिधस्य राज्ञः पुत्रस्य भ्रुवस्य तपश्चर्यादिवचरित्रवर्णनं ।

No. 870. प्रह्लादचरित्राष्टप्रकरणं, श्रीकृष्णस्तोत्रसहितं ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 16 on a page. Extent, 180 s/lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Prahlādacharita. A poetical life of Prahlāda, son of Hiranyakas'ipu, who, in early youth, devoted himself to the adoration of Vishṇu against the wishes of his father, on account of which he was subjected to very rigorous treatment, and several times exposed to death; but through the grace of Vishṇu, he always escaped unhurt. By Jayakṛishṇa. At the end of the work there is a short hymn to Kṛishṇa.

Beginning. आविर्बभूव यः सत्त्वादाविष्कृतुं स्वैभवं ।

स जयत्यजितोऽजस्रं प्रह्लादवरदो हरिः ॥ १ ॥

लक्ष्मीद्विसिंहपादाब्जमवमत्य सुखप्रदम् ।

चेतोमिलिन्दमन्दलं किं रे भ्रमसि मन्दिरे ॥ २ ॥

इन्द्रादिकान् किल पुराखिललोकपाला-

न्निर्जित्य यः खलु चकार मताधिकारान् ।

दैत्याधिपोऽतिबलवान् भुवनत्रयेऽपि

नाम्ना हिरण्यकशिपुः स बभूव भूपः ॥ ३ ॥

तस्यात्मजोऽजपदसक्तधियां समाजे

प्रह्लाद इत्यभिधया प्रथितोऽभवच्च ।

बालोऽप्यबालमतिरादरतः सदा यः

श्रीशङ्कृतेरितरविस्मृतिशील आसीत् ॥ ४ ॥

(श्रीकृ० प्रा०) नमस्तुभ्यं रमाकान्त प्रपन्नार्तिहर प्रभो ।

छपालो पाहि बालं मामपराधकुलाकुलं ॥ १ ॥

End. श्रीमद्रमेशपरिचारकबालकृष्णबालेन यद्विरचितं जयकृष्णनाम्ना ।

तच्छ्रीद्विसिंहपदवैभवचावचित्रं प्रह्लादसचरितमात्मवतां मुदेऽस्तु ॥ ६७ ॥

श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णरचितं श्रीमद्भूमिहप्रसादसम्पन्नं ।

श्रीमत्प्रज्ञादसचरितं श्रीमद्भगवत्परायणानां सतां सदा मुदेऽस्तु ॥ ६८ ॥

Colophon. इति श्रीमत्प्रज्ञादचरिचायतप्रकरणं सम्पूर्णम् ।

(श्रीक०परि०) परिचारकवंशजन्मना जयकृष्णेन कृतो हरिस्त्रिवः ।

हरिपादविहारिचेतसां सुजनानां भवतु प्रमोदकृतम् ॥ १३ ॥

इति श्रीजयकृष्णेन विरचितं श्रीकृष्णसोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । हिरण्यकशिपुदैत्यपुत्रस्य प्रज्ञादनाम्नश्चरित्रवर्णनं ।

No. 871. योगशताभिधानं, वा धन्वन्तरिगुणागुणयोगशतं ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{2} \times 7$ inches. Folia, 12. Lines, 7-15 on a page. Extent, 600 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1897. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, slightly soiled. Verse. Incorrect.

Yoga-s'atābhidhāna alias *Dhanvantari-guṇāgūṇa-yogas'ata*. A work on the practice of medicine, treating of various kinds of fevers, dysentery, derangements of wind and blood, worms in the intestines, gonorrhœa, diseases of women, pregnancy, diseases of the mammæ, diarrhœa, asthma, itch, diseases of the eyes and the ears, boils, diseases of children, &c.—Anonymous.

Beginning. प्रणम्य धन्वन्तरिमादिदेवं वरं मुनीनामपि शालिहोत्रम् ।

परोपकाराय सतां हितार्थं करिष्यते योगशताभिधानम् ॥ १ ॥

कृत्स्नस्य तन्त्रस्य गृहीतधाम्ना चिकित्सता विप्रदत्तस्य दूरं ।

विदग्धवैद्यप्रतिपूजितस्य करिष्यते योगशताभिधानं ॥ २ ॥

परीक्ष्य हेलामयलक्षणानि चिकित्सितज्ञेन चिकित्सितेन ।

निरामदेहस्य हि भेषजानि भवन्ति युक्तान्यमृतोपमानि ॥ ३ ॥

शरीरनेत्रब्रणरोषणानि विषाणभूतानि च बालतन्त्रं ।

रसायनं पञ्चविषञ्च कर्म चाष्टाङ्गमायुः कथयन्ति वैद्याः ॥ ४ ॥

End. रसाद्युपांसमेदोऽस्थिमज्जाशुक्राणि घातवः ।

समरूप्यामलामूत्रा(?) सहृत्स्वेदादयोऽपि च ॥

Colophon. इति धन्वन्तरिगुणागुणयोगशतं समाप्तम् ॥

विषयः । वातपैत्तिककफज्वरादीनां लक्षणं चिकित्सा च । अतीसारादिचिकित्सा । वात-
रक्तकमिप्रमेहादि लक्षणचिकित्साकथनं । स्त्रोरोगनिदानचिकित्सादिकथनं ।
पूर्णगर्भिणीलक्षणानि । स्तनरोगवातव्याधिचिकित्साकथनं । उदरामयश्वास-
कासादिचिकित्सा । कण्डूतिनेत्रमुखकर्णरोगादिचिकित्सा । व्रणचिकित्सा, बाल-
कचिकित्सा च ।

No. 872. मुकुन्दविजयः ।

Substance, country paper, $14\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 53. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1150 slokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1909. Sk. 1774. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Verse. Incorrect.

Mukunda-vijaya. An astrological treatise, containing rules for divining success in warfare, for calculating auspicious and inauspicious days for war; starting for employing charms for destroying enemies, &c.—By S'ri Parama, son of Yadumani, and grandson of Prayága. The work was compiled in the Samvat year 1591, for Rájá Mukunda Sena, son of Rudra Sena, grandson of Chandra Sena, and great-grandson of Rúpaná-ráyaṇa.—The name of the Rájá's country is not given.

Beginning. अविद्यातिमिरच्छेदी विद्याकरसहस्रकं ।

जगदानन्दकन्दं वै मुकुन्दमिहिरद्भुतः ॥ १ ॥

कमलकुमुदबन्धू लोचने वारवद्व्या हसितजलधिपैः प्रोक्षितः सलज्जम्(?) ।

हृतवसनसुपोतेतुङ्गवक्षोजमील्य द्युधित इव दिशत्वानन्दवृन्दं मुकुन्दः ॥ २ ॥

विध्वलारिकुलान्धकारनिचयः श्रीरूपनारायणो

दोर्दण्डप्रथितप्रतापविभवो भूमण्डलाखण्डलः ।

शैर्योदार्यगभीरतागुणगणः श्रीखाम्बुराजाम्बुधे-

सन्नादप्यधिकः कलानिधितया श्रीचन्द्रसेनाऽभवत् ॥ ३ ॥

अर्थिभ्यः प्रतिवासरं वितरणादभोनिधेर्यद् यश-

सन्द्याहतभास्कराखिलकरात् पूर्णादयः सर्वदा ।

दुर्गाधोशविमर्दनादिव महाराजाधिराजो गिरेः

क्रुद्धो रुद्रपराक्रमो रणभुवि श्रीरुद्रसेनस्ततः ॥ ४ ॥

नदीयतनयो नयैः शृङ्गुरिवाभवत् पार्थिवः

प्रशस्त्युदयपर्वतावधि घरान्तथा भूधरान् ।

सुरद्रुमनिख्यमं दह + + + + शेषक-

न्मनोरथफलप्रभृदमुकुन्दसेनोऽभवत् (?) ॥ ५ ॥

साक्षान्मुकुन्दो धरणीमवाप्य लोकानशेषान्मुदितान् करोति ।

वाग्देवतायाः कमलालयायाः सीमान् विवादाय वपुर्धेदीयम् ॥

इति वंशवर्णनम् ।

तस्याज्ञयाशेषविशेषबोधः हतश्चतुर्थोदितसङ्गरस्य ।

सताम्बुदे श्रीपरमेण सम्यग् विनिश्चयार्थं क्रियतेऽत्र यतः ॥

ब्रह्मविष्णुशिवयामलागमानाकलय्य गिरिजानुशासनं ।

रच्यते स्वरविदां सुखावहः श्रीमुकुन्दविजयो जयोदयः ॥

चातुरङ्गकतरोऽलु घातकं मूलकं स्वरविधिस्तु पत्रकम् ।

+ + + गमनमुक्तभूमयः सत्फलानि जगदुः पुरातनाः (?) ॥ १८ ॥

श्रीमन्मुकुन्दविजये विजयैकधाम्नि सङ्ग्रामसीमि नृपतेः परमोदितेऽस्मिन् ।

घातोपघातरचनाञ्चितमन्त्रयन्ताध्यायः समाप्तिमगमत् किल सप्तमाख्यः ॥ १ ॥

घार्था गले वल्लिश्चिवावधार्था स्वरौक्तिमुक्तामणिचक्रमाला ।

आचार्यसञ्चारकभट्टिचारसभाचमत्कारकरी प्रकाशा ॥ २ ॥

आसीत् प्रयाग इव पुण्यतनुः प्रयागः सङ्गृह्यतेर्विदित एष स पारदृष्टा ।

विश्वोपकारकरुणानिलयोपयोगः साक्षादधोक्षज इव प्रथितः प्रथिव्याम् ॥ ३ ॥

नस्यात्मजो यदुमणिर्दुर्मणिरूपोभिः ख्यातो यशोभिरधिको विबुधाप्रणी सः ।

कातन्त्रकाव्यगणितागमसंछितानां व्याख्याल्लदेक इह तर्कविशुद्धबुद्धिः ॥ ४ ॥

तत्पुत्रः परमः पवित्रहृदयः पात्रे चरिचीतले

काव्यालङ्कृतिकोषभूषणमणिरत्नैश्चनल्पश्रमः ।

ज्योतिःशालचिकित्तिताजितयशोरापुराणाञ्चितिनी प्रोक्तस- (?)

यज्ञागारविभूषिते सुनिवसन् विद्वद्भिन्नोदोदये ॥

अब्देऽचन्द्रनवाशुगेन्दुगणिते १५९१ श्रीवैक्रमे भूभृतां

भूत्यै श्रीपरमो मुकुन्दविजयं मान्यो न्यबध्नादमुम् ॥ ५ ॥

Colophon. इति श्रीशकद्वीपिकुलावतंसपरमप्रियसेन मुकुन्दविजयः हतः ।

विषयः । अस्मिन् ग्रन्थे नृपतेर्जयपराजयोपायः कथितः । तत्र १ अध्याये, अ ६ उ ए ओ

इति पञ्चस्वरादिचक्रद्वारा शुभाशुभफलकथनं । २, सर्वतोभद्रचक्रादि-

शुभाशुभफलकथनं । ३, युद्धयात्राशुभाशुभविचारार्थं राऊकालानलादि-

चक्रकथनं । ४, चतुरङ्गसैन्यचक्रादिशुभाशुभनिरूपणं । ५, हस्त्यश्वपक्षादि-
बलाबलविचारकथनादि । ६, मन्त्रयन्त्रद्वारा वैरिमारणप्रकारकथनादि ।

No. 873. सर्वानुक्रमणी व्याख्या ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 17 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Sarvānukramanī-vyākhyā. A brief abstract of Kātyāyana's Sarvānukramanī, or General Index to the Vedas. Anonymous.

Beginning. सर्वानुक्रमणी सैषा कात्यायनमुनेः कृतिः ।

अर्क्तं व्याख्यायते भक्त्या जन्मसाफल्यहेतवे ॥ १ ॥

अथ ऋग्वेद इत्यादि तृतीयादिचिष्टबन्तकं ।

इदं शास्त्रमधीयानः प्रणवार्थात्मनामियात् ॥ २ ॥

एकपञ्चाशद्वेदे गायत्र्यः शाकल्येके ।

सहस्रद्वितयं चैव चत्वार्येकशतानि तु ॥ ३ ॥

End.

रात्री । रात्रिः । कुशिकसौभरः ॥ २६ ॥ सूर्या च सावित्री । सत्येन सप्त-
चत्वारिंशत्सावित्री सूर्यात्मदैवतं ॥ २७ ॥ इति ब्रह्मवादिन्यः ॥

Colophon. इति कात्यायनकृते सर्वानुक्रमणी समाप्ता । अग्निमीले वात आवातु षड्-
वर्गाग्निं नरोऽप्ये दृढतपस्त्वर्गाः प्रकृतान्ययंसयस्यायन्तं दे विरूपे निहोता-
यन्तं पशुरिति भुक्ता पठेत् । इत्याश्वलायनस्यानुवाकः । प्राग्भोजनं समाप्तम् ।
ऋचस्तु पञ्चलक्षाः स्युः सैकोनशतपञ्चकं । ५००५९९ । आद्यन्ते पादाईहतमि-
त्यार्धमगसङ्ख्याया ॥

विषयः । ऋग्वेदीयानाम् च गायत्र्यादिऋक्सामानुक्रमणिका ।

No. 874. आरण्यपञ्चकं ।

Substance, country paper, 10½ × 4¾ inches. Folia, 50. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Aranya-pañchaka, alias *Aitareya Aranyaka*. The *Aranyaka* of the Rig Veda. This includes the *Mahánámni* which is generally reckoned as a part of the *Aranyaka Sañhitá*, a section of the Sama Veda. As its name implies, it comprises five *Arányakas* or parts, each of which is divided into two or more chapters.

Beginning of the 1st *Arányaka*. भूमिमुपसृशेदग्ने इडा नमः इडा नमः इत्यादिकः, शान्तिः सुशान्तिर्भवेत्यन्तः सप्तदशपञ्चात्मकः शान्तिपाठः। ततः प्रथमारण्यकारम्भः। ओ३म् । अथ महाव्रतमिन्द्रो वै एव हला महानभवद्यन्महाव्रतमभवत्तन्महाव्रतस्य महाव्रतत्वं—

End of the 1st *Arányaka*. समानोदर्कं समानोदर्कं वाऽ एतद्वरेतस्याङ्गो रूपमङ्गो रूपम् ॥ २ ॥ २२ ॥ इति पञ्चमोऽध्यायः । ओ३म् । इति प्रथमारण्यकं समाप्तम् ॥ It contains 5 chapters.

Beginning of the 2nd ditto. ओ३म् । एष पन्थाऽ एतत्कर्मैतद् ब्रह्मैतत्सत्यं—

End of ditto. स्वर्गे लोके सर्वान् कामानाच्छान्ततः समभवत् समभवत् ॥ २५ ॥

ओ३म् ॥ इत्येकादशोऽध्यायः ॥

ॐ वाङ्मे मनसि प्रतिष्ठिता मनो मे वाचि प्रतिष्ठिताविरावीर्म एधि । वेदस्य म आणीष्व । जुतं मे मा प्रहासीरनेनाधीतेन । अहोरावागन्तव्यमृतं वदिष्यामि सत्यं वदिष्यामि तन्मासवतु तदङ्गारमवलवतु मामवतु वङ्गारमवतु वङ्गारम् ॥ २६ ॥ ओम् । इति द्वादशोऽध्यायः । इति द्वितीयारण्यकं (समाप्तम्) । It contains 7 chapters.

Beginning of the 3rd ditto. ओ३म् । अथातः संहिता वा उपनिषत्पृथिवी पूर्वरूपं यौदत्तरूपं—

End of ditto. स एवाय्यस्ता एताः संहिता नानन्तेवासिने प्रब्रूयान्नासंवत्सरवासिने नाप्रकृता इत्याचार्याः आचार्याः ॥ ६ ॥ २२ ॥ इति चतुर्दशोऽध्यायः । ओ३म् ॥ इति तृतीयारण्यकं समाप्तम् ॥ It contains 2 chapters.

Beginning of the 4th ditto. ओ३म् । विदाम मघवन्विदा मातुमनु शंसिषो दिशः । शिञ्चा शचीनां पते—

End of ditto. एवा हि शक्रो वशी हि शक्रो वशः अनु । आयोमन्याय मन्यवः उपो मन्याय मन्यवे । उप हि विश्वधा । विदा मघवन्विदो३म् ॥ १ ॥ इति पञ्चदशोऽध्यायः । ओ३म् । इति चतुर्थारण्यकं समाप्तम् । It contains 6 chapters.

Beginning of the 5th ditto. ओम् । महाव्रतस्य पञ्चविंशतिसामिधेन्यः एकविंशतौ प्रागुपोत्तमायाः—

End of ditto. नास्मिन्कथां वदेत् । नास्य रात्रौ च न च कीर्तयिष्येत्तदिति वा
 एतस्य महतो भूतस्य नाम भवति । योऽस्यैतदेव नाम वेदं ब्रह्म भवति ब्रह्म
 भवति ॥ २ ॥ १४ ॥ It is divided into 3 chapters.

Colophon. ॐ । इत्यष्टादशोऽध्यायः । इति पञ्चमारण्यकं समाप्तम् ॥

विषयः । १ आरण्यके ५ अध्यायाः । २ । ६, — १२, (७) अध्यायाः । २ । १३, — १४ अध्यायो ।
 ४ । १५, — (१) अध्यायः । ५ । १६, — १८, (२) अध्यायाः । सर्वे एते अध्याया
 मिलित्वा अष्टादश भवन्ति । अत्र खण्डभेदेऽप्यध्यायसङ्ख्यायामस्ति ।

No. 875. सप्तपदार्थी ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a
 page. Extent, 180 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1485. Place of
 deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old and decayed. Prose.
 Generally correct.

Saptapadārthī. A brief summary of the seven categories of the
 Vais'eshika philosophy. The categories are matter, quality, motion,
 generality, specialty, aggregation, and negation. By Śivāditya. There
 are two commentaries extant on this work, one entitled Mitabhashinī by
 Mādhava Sarasvatī, and the other, Saptapadārtha Vyākhyā, by Hari.
 The MS. is 446 years old. Hall's Contributions, p. 74.

Beginning. प्रारभ्यते शास्त्रमनुत्तमञ्च सर्वार्थसम्पत्तिनिदानयुक्तं ।

महेशपादाम्बुजरेणुजुष्टप्रसादपुष्पेन शिवांशुमालिना ।

हेतवे जगतामेव संसारार्णवसेतवे ।

प्रभवे सर्वविद्यानां शम्भवे गुरवे नमः ॥

प्रमितिविषयाः पदार्थाः । ते च द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाख्याः
 सप्तैव ।

End. सप्तद्वीपा घरा यावद्यावत् सप्तधरा घरा ।

तावत् सप्तपदार्थीयमस्तु वस्तुप्रकाशिनी ॥

Colophon. इति शिवादित्यविरचिता सप्तपदार्थी लिखि + +

विषयः । द्रव्यगुणकर्मसमवायाभावादिसप्तपदार्थनिरूपणं ।

No. 876. पवमानहोमविधिः ।

Substance, country paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 7. Lines, 9—10 on a page. Extent, 105 s'lokas. Character, Nágara. Date, S'k. 1713. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Paramána-homa-vidhi. Directions for performing the Pavamána-homa for the expiation of sins. Anonymous.

Beginning. अथ पवमानहोमविधिः । दृष्टदिधानभाष्ये । पवमानमन्त्राणां जपादिना सर्वतपोभ्यः श्रेष्ठं श्रूयते ।

End. एवमशीत्यधिकद्विशतोत्तर एकोनविंशत्युहखाण्डतयः सम्पद्यन्ते ।

Colophon. इति पवमानहोमविधिः ।

विषयः । महापातकोपपातकादिनिरासार्थं कृतस्य पवमानमन्त्रजपस्याङ्गीभूतहोमविधिकथनं ।

No. 877. छन्दोमञ्जरी ।

Substance, country paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folium, 1. Lines, 34. Extent, 50 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Chhandomanjarí. A treatise on Vedic metres. This is entirely different from the elementary treatise on versification of this name by Gangádása, son of the physician Gopáladása, which has been repeatedly printed in Calcutta.

Beginning. अथ छन्दोमञ्जरीप्रारम्भः । अथ अतिजगत्यादिसप्तवर्गे पादविशेषा अनुक्रमण्यनरोक्ता उच्यन्ते ।

End. यवमध्या ८ । ८ । १२ । ८ । ८ । स यश्चिद्यस्य चर्कतिः ॥ २ ॥

Colophon. इति छन्दोमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । गायत्र्यादिवैदिकछन्दसामुदाहरणीभूतानां ऋचां प्रतीककथनं, तेषां नामो-ल्लेखपूर्वकपादाद्वयव्याकथनञ्च ।

No. 878. योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance,. country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 12 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Nigara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Yoges'ī-sahasranāma-stotra. A metrical list of the thousand names of Yoges'ī, a form of Durgā. This is a fragment of the Rudra-yāmala Tantra.

Beginning. या तुरीया परा देवी दोषत्रयविवर्जिता ।

सदानन्दतनुः शान्ता सैवाहमहमेव सा ॥ १ ॥

यस्याः संस्मरणादेव क्षीयन्ते भवभीतयः ।

तां नमामि जगद्धार्त्रीं योगिनीं परयोगिनीम् ॥ २ ॥

End. सत्यं सत्यं पुनः सत्यमुद्धृत्य भुजमुच्यते ।

नानया सहशी विद्या न देवी योगिनीपरा ॥ ७३ ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्मयामलतन्त्रे विष्णुहरसंवादे योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

देवीं भक्तजनत्रियां सुवदनां खड्गं पात्रं तथा

खर्णालङ्कृतलाङ्गलं सुमशालं चतुर्दधानां त्रियं ।

विद्युत्कोटिरिवीन्दुकान्तिममलां दन्तासुरोन्मूलिनीं

ब्रह्मेन्द्रायभिबन्दिताञ्च वरदां योगेश्वरीं तां भजे ॥

विषयः । योगेशीदेवीसहस्रनामकथनं, तत्पाठफलकीर्तनञ्च ।

No. 879. शौनकोक्तवास्तुशान्तिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Extent, 125 ślokas. Character, Nāgara. Date, S'k. 1718. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

S'aunakokta-rāstus'ānti-prayoga. Directions for performing certain rites and ceremonies for the pacification of the nine planets, on the occasion of taking possession of a new dwelling. The directions follow the rules of S'aunaka. Anonymous.

- Beginning. अथ शैनकोक्तवासुशान्तिप्रयोगो लिख्यते । उक्तक्रमेण गृहं निर्माय ज्योतिः-
शास्त्रोक्ते शुभे मुहूर्ते प्रवेशसमयात् प्राक् सपत्नीको यजमानः कृतनित्यक्रियं
इत्यादि ।
- End. ब्राह्मणेः सह पुण्याहं वाचयित्वा ज्योतिषिकं समोष्य ।
- Colophon. इति शैनकोक्तवासुशान्तिः समाप्ता । (असमापिकाक्रियाप्रयोगात् अस्य समाप्ता
सन्देहः)
- विषयः । गृहशान्तिप्रयोगकथनं ।

No. 880. यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्तप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 15 on a page. Extent, 50 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S'k. 1747. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Yajñoparita-nāśa-prāyaś'chitta-prayoga. Rites to be performed for the expiation of the evil resulting from the accidental destruction, breaking, or soiling by contact with impurities, of the Brahmanical thread. Anonymous.

- Beginning. अथ यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्तं । रत्नमालायां । यज्ञोपवीते वृटिते दग्धे नष्टे
कटेरधस्ताद्वते । अभ्यङ्गोदधिस्नानपिष्टमादक्षयाद्यान् विना क्षालनार्थमपि
कण्डादुत्तरिते मूत्रपुरीषोत्सर्गकाले कर्णे यज्ञोपवीताधारणे रत्नक्षेपसुरामांस-
विष्णूत्रादिभिरुपहते तस्य त्यागं कृत्वा प्रायश्चित्तमकृत्वा नूतनयज्ञोपवीतं
धारयेत् ।
- End. खिष्टकृदादिहोमशेषं समाप्य यज्ञोपवीतं समन्तकं धारयेत् ।
- Colophon. इति यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्तप्रयोगः ॥
उपवीतं यज्ञनष्टं गायत्र्याष्टशतं ऊनेत् ।
प्राजापत्यं चरेद् यदा यदा गोदानमिष्यते ॥ इत्येकप्रकारः ।
- विषयः । यज्ञोपवीते नष्टे वृटिते अमेधोपहते तत्र प्रायश्चित्तविधानं ।

No. 881. गायत्रीहृदयं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 17 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Gáyatrī-hṛidaya. Origin, derivation, and meaning of the Gáyatrī, related by Brahmā in reply to a query of Yājñavalkya. This is a Purānic account, different from No. 442.

Beginning. अथ गायत्रीहृदयं । नमस्कृत्य भगवान् याज्ञवल्क्यः स्वयम्भुवं परिप्रच्छति ।
तन्ना ब्रूहि भगवन् गायत्र्युत्पत्तिं तुरीयं त्रैलोक्यमिच्छामि ब्रह्मज्ञानोत्पत्तिं प्रकृतिं
परिप्रच्छामि ।

End. (खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादिकं न प्राप्तं) ।

विषयः । गायत्र्युत्पत्ति-गायत्र्यर्थादिकथनं ।

No. 882. गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines 19. Extent, 42 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S'k. 1747. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Gáyatrya-aṣṭottara-s'ata-divya-nāmāmṛita-stotra. A hymn in praise of the 108 names of the Gáyatrī. This is apparently an extract from a Tantra, and, according to it, Viśvāmitra recites the hymn for the edification of Rāma.

Beginning. अस्य श्रीगायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतमहामन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा ऋषयः
ऋग्यजुःसामाथर्वाणि च्छन्दांसि गायत्रीसावित्रीसरस्वत्यादयो देवता ह्रलो वी-
जानि खराः शक्तयः, अथोक्तयः कीलकं मम गायत्रीप्रसादसिद्ध्यर्थे जपे
विनियोगः ।

End. रोगिणं रोगशमनं सर्वेश्वर्यप्रवर्द्धनं ।

किमत्र बह्वनोक्तेन स्तोत्रं सर्वस्य दर्शनं ॥ २३ ॥

Colophon. इति श्रीविश्वामित्रराघवसंवादे गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्र्या अष्टोत्तरशतनामकथनं ।

No. 883. अस्थिशुद्धिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 18. Extent, 22 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Asthis'uddhi-prayoga. Directions for performing 'a rite for the purification of the bones of a deceased parent, in order that thereby the spirit of the parent may be translated to a higher and happier region. Anonymous.

Beginning. अथास्थिशुद्धिः । पुण्यतियो मम पितुर्मातुश्च मोक्षपदस्वर्गवासमनुभूय विष्णोः
पदसायुज्यपदवीप्राप्त्यर्थमस्थिशुद्धिविधानं करिष्ये ।

End. उदीरतेति मन्त्रेण तिलान्मोक्षद्वारं होमं कुर्यात् । ततो स्नानं कृत्वा दक्षिणं
दद्यात् ।

Colophon. इत्यस्थिशुद्धिप्रयोगः ।

विषयः । मातुः पितुश्चास्थि आदाय पवित्रस्थाने तन्निक्षेपस्य प्रयोगः ।

No. 884. गायत्रीपञ्जरं, गायत्रीवर्णजस्तोत्रसंहितं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 13 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S'k. 1746. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Gáyatrī-panjara. Origin and derivation of the Gáyatri and the merits of repeating it. An extract from the Vas'ishṭha Saṁhitá. Annexed is a hymn in praise of the Gáyatri. Anonymous.

Beginning. अथ गायत्रीपञ्जरप्रारम्भः । भगवन्तं देवदेवं ब्रह्माणं परमेष्ठिनं ।

विष्णुतारं विश्वरूपं पद्मयोगिनं प्रजापतिं ॥ इत्यादि ।

(गायत्रीस्तो० प्रा०) । अथ गायत्रीवर्णप्रारम्भः । ॐकारस्य त्रयं रूपं श्रुतं पीतञ्च लोहितम् ।

End. किमत्र बह्वेकं न शृणु नारद तत्त्वतः ।

यं यं चिन्तयते कामं तं तं प्राप्नोति निश्चितं ॥ ११४ ॥

Colophon. इति श्रीमद्ब्रह्मसंहितायां ब्रह्मनारदसंवादे श्रीमद्गायत्रीपञ्जरं समाप्तम् ॥

(गायत्रीसो० समाप्तिवा०) । गायत्रीवर्णजं स्तोत्रं प्रत्यहं पठते नरः ।

सर्वपापविशुद्धात्मा ब्रह्मलोके महीयते ॥ २७ ॥

इति गायत्रीवर्णजं स्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्रीध्यानादि, गायत्रीवर्णफलं, एतत्पाठफलकथनादि च ।

No. 885. विश्वामित्रकल्पः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 38. Lines, 4 on a page. Extent, 1600 ślokas. Character, Nāgara. Date, S'k. 1746. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Vis'vāmītra-kalpa. A Smṛiti treatise. Contents: meditation of the divine soul immediately on waking from sleep in the morning; meditation of some tutelary divinity; brushing of the teeth and other morning duties; bathing; putting on rosaries of Rudrāksha; purification of the body by mantras; the three Sandhyā prayers; reciting of Vedic mantras; purification of food; offerings to the Vis'vedevās; offerings to cows; rules for eating; proper and improper food; altar for the ceremony of initiation in the Gáyatrī; rules for initiation; purification of one's self by repeating the Gáyatrī; diurnal duties; Gáyatrihoma, &c.—The work professes to be a part of the *Vis'vāmītra-Saṁhitā*, which, however, is a little-known treatise—at least, it has been nowhere quoted.

Beginning. अथ विश्वामित्रकल्पप्रारम्भः । अथ नित्यविधानं ।

प्रातरुत्थाय कर्त्तव्यं यद्द्विजेन दिने दिने ।

तमहं सम्यक्ख्यामि द्विजानामुपकारकम् ॥ १ ॥

End. अङ्गुलीनादिकं कर्म जपो द्विगुण उच्यते ।

तर्पणं मार्जनञ्चैव भोजनञ्च चतुर्गुणं ॥

Colophon. इति विश्वामित्रकल्पे नित्यनैमित्तिकादिगायत्रीपुरश्चरणविधानं समाप्तम् ।

विषयः । प्रातरुत्थायात्मचिन्तनप्रकारः । देवताध्यानप्रकारः । दन्तधावनादिप्रातःकृत्यं । स्नानविधिः । रुद्राक्षधारणविधिः । भूतशुद्ध्यादिप्रकारः । त्रिकालसन्ध्याविधिः । वेदादिमन्त्रपाठरूपब्रह्मयज्ञकथनादि । अन्नशुद्धिप्रकारादि । प्रसु-
ताग्रहोमप्रकारस्वरूपवैश्वदेवकथनादि । गोप्रासादिकथनं । भोजनविधिः । भक्ष्यद्रव्यविधिनियमः । दीक्षार्थं वेदीनिर्माणं । दीक्षाप्रकारः । गायत्रीपुर-
श्चरणविधिः । नित्यकर्त्तव्यकर्मविधिः । गायत्रीमन्त्रेण होमविधेः कथनादि च ।

No. 886. गायत्रीस्तवराजस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 13 on a page. Extent, 65 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S'k. 1745. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gāyatrī-stavarāja-stotra. A hymn in praise of the Gāyatrī, an extract from the Visvāmitra Saṁhitā.

Beginning. अस्म्य श्रीगायत्रीस्तवराजस्तोत्रमन्त्रस्य नूतनसृष्टिकर्ता विश्वामित्र ऋषिर्गायत्री-
च्छन्दा नानाच्छन्दांसि सकलजननी चतुष्पदा गायत्री परमात्मा देवता इत्यादि ।

End. विश्वामित्रसमुद्भूतं हितकरं सर्वार्थसिद्धिप्रदं
स्तोत्राणां परमं प्रभातसमये पारायणं नित्यशः ।
वेदानां विधिवादमन्त्रसकलां सिद्धिप्रदां सम्पदां
सम्प्राप्नोत्यपरं समग्रसुखदा(?) आयुष्यमारोग्यदाम् ॥ २५ ॥

Colophon. इति श्रीविश्वामित्रसंहितायां परमरहस्ये गायत्रीस्तवराजस्तोत्रं सम्पूर्णं ।

विषयः । गायत्र्याः स्तुतिः ।

No. 887. ऋग्वेदसंहिताहोमविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10—11 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S'k. 1744. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, New. Prose and verse. Generally correct.

Rigveda-saṁhitā-homavidhi. Directions for performing Rīg Vedic homas, according to the school of Vāskala.—The first two pages contain some excerpts unconnected with the text. The work begins on the 3rd page.

Beginning. अथ कमलाकरभट्टवचनं । तत्र मन्त्रः ।

ब्राह्मणाः सन्तु वै शान्ताः पापात् पान्तु समाहिताः ।

वेदानाञ्चैव दातारस्त्रातारः सर्वदेहिनाम् ॥ १ ॥

(इत्यादिष्टष्ठत्रयपाठानन्तरं ग्रन्थारम्भः)

नलोभामाधवौ देवौ ब्रह्मणे च खयश्रुवे ।

ऋग्वेदमन्त्रद्वयस्य शौनकादिभ्य एव च ॥ १ ॥

ऋग्विधानादिकं दृष्ट्वा ऋग्वेदे देवताक्रमम् ।

बालकृत्यः श्रोत्रियोऽव वक्ष्ये होमविधानकम् ॥ २ ॥

End. जातवेदाग्निं २ । सूर्यं २ । भाववृत्तं २ । सञ्ज्ञानं ४ । ऋचा २१८ । सूक्ते ४९ ।

Colophon. इत्यष्टमाष्टकः समाप्तः । इति शकलसंहिताया अन्वाधानं समाप्तं ।

विषयः । ऋग्वेदपारायणविधानं । ऋग्वेदपारायणकरणप्रकारदर्शनं । एतन्पारायणाङ्गी-
भूतहोमादिकथनञ्च ।

No. 888. गङ्गास्नानविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 10 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Gaṅgā-snānavidhi. Directions for bathing in the River Ganges. Anonymous.

Beginning. अथ गङ्गास्नानविधिः । यानानि तु परित्यज्य भायं पादचरैर्नरैः ।

लुठित्वा लोटणीञ्चैव कृत्वा कर्पाटिकाकृतम् ॥ इति । साष्टाङ्गं प्रणम्य ।

End. गङ्गास्नानसाङ्गतामिद्वयं गोदानं दत्त्वा दशाधिकान् ब्राह्मणान् भोजयित्वा
तेभ्यो दक्षिणां दत्त्वा आग्निषो ऽष्टहीला विष्णुं स्मरेत् ।

Colophon. इति गङ्गास्नानविधिः ।

विषयः । गङ्गास्नानविधिकथनं ।

No. 889. गकारादिगणपतिसहस्रनामस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 9; line 10 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1713. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gakārādi-gaṇapati-sahasra-nāma-stotra. A hymn in praise of Gaṇeś'a in which a thousand epithets, each beginning with the letter ग, are strung together. Śiva recited the hymn at the request of his consort. The work is alleged to be a section of the Rudrayāmala Tantra.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये सुखासीनं विलोचनं ।

प्रणम्य शिरसा नाथं पार्वती पर्युच्छत ॥ १ ॥

लतः श्रुतं पुरा देव गणेशस्य सदात्मनः ।

नाम्नां सहस्रं तच्चिर्न गकारादिकमिष्टम् ॥ २ ॥

End. इति श्रुत्वा महादेवादेवै विष्णुतमानसा ।

पूजयामास विधिना गणेश्वरपदद्वयम् ॥ ८२ ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्मसंहिताशिवपार्वतीसंवादे गकारादिगणपतिसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । गकारादिशब्दघटितगणपतिसहस्रनामकथनं ।

No. 890. महागणपतिसहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1712. Place of deposit, Calcutta, Bābu Rājendralāla Mitra. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Mahāgaṇapati-sahasra-nāma-stotra. A hymn in praise of Gaṇeś'a in which a thousand epithets are strung together. This hymn is said to have been recited by Gaṇeś'a himself at the request of his father Ś'iva, with a view to ensure success in the battle against Tripurāsura. It professes to be an extract from the Gaṇeś'a Purāṇa.

Beginning. व्यास उवाच । कथं नाम्नां सहस्रं खं गणेश उपदिष्टवान् ।

श्रिवायैतन्माचक्ष्व लोकानुग्रहतत्परः ॥ १ ॥

ब्रह्मोवाच । देव एवं पुरा रातिः पुरचयजयोद्यमे ।

अनर्चनाद्गणेशस्य जातो विघ्नाकुलः किल ॥ २ ॥

मनसा संविनिर्धार्य ततस्तद्विघ्नकारणम् ।

महागणपतिं भक्त्या समभ्यर्च्य यथाविधि ॥ ३ ॥

विघ्नप्रशमनोपायमष्टकद्वयपराजितः ।

सन्तुष्टः पूजया शशोर्महागणपतिः स्वयं ॥ ४ ॥

ततस्तस्मै स्वकं नाम्नां सहस्रमिदमब्रवीत् ।

सर्वविघ्नैकहरणं सर्वकामफलप्रदम् ॥ ५ ॥

End. नमो नमः सुरवरपूजिताङ्गये नमो नमो निरुपमसङ्कलात्मने ।

नमो नमो विपुलदैकमिन्धवे नमो नमः करिकलभाननाय ते ॥ ४३ ॥

Colophon. इति श्रीमद्गणेशपुराणे उपासनाखण्डे महागणपतिसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । त्रिपुरासुरवधसमये विघ्ननिरासार्थं शिवश्चरेण गणपतिना प्रोक्तं स्तुतीयसहस्र-
नामस्तोत्रमिदम् ।

No. 891. सरस्वतीस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 12 x 4½ inches. Folia, 5. Line, 11—13 on a page. Extent, 150 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sarascati-stotra. A hymn in praise of Sarasvatī, being an extract from the *Sularsana Saṁhitā*. The hymn is designed to ensure the instantaneous acquisition of profound knowledge.

Beginning. अस्य श्रीशुक्तासरस्वतीस्तोत्रमन्त्रस्य आञ्जलायन ऋषिः सगंधराब्धः श्रीशुक्ता-
सरस्वती देवता महाशुक्लसरस्वतीप्रीत्यर्थं जपे विनियोगः ।

End. सर्वपापविनिर्मुक्तः सुभगो लोकविश्रुतः ।

वाञ्छितं फलमाप्नोति सर्वलोकं नात्र संशयः ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीसुदर्शनसंहितायां पूर्वभागे उमासहस्रसंवादे सद्योमतिप्रसादसरस्वती-
स्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । सद्योबुद्धिप्रदसरस्वतीस्तोत्रकथनं ।

No. 892. सरस्वतीस्तोत्रं, त्रिपुरसिद्धान्तोयं ।

Substance, country paper, 12 x 4½ inches. Folia, 4. Lines, 11 on a page. Extent, 150 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Vis'vanātha Śāstrī. Appearance, new. Verse. Correct.

Sarascati-stotra. A short hymn in praise of Sarasvatī, said to have been composed by Ās'valāyana. It is preceded by certain directions for reciting it in the way which is likely to prove most effectual.

Beginning. अथ साधारणसरस्वतीमन्त्रविधिः । छतनित्यक्रियः शुक्ताम्बरधरो भूतशुद्ध्या-
दि विधाय देशकालौ सङ्कीर्णं समामुक्तकामनासिद्ध्यर्थं घ्राणासरस्वतीमन्त्र-
जपमहं करिष्ये इति सङ्कल्प्य ।

- End. शरदा शरदाभोजवदाना वदनाम्बुजं ।
 सर्वदा सर्वदास्माकं सन्निधिः सन्निधिः क्रियात् ॥ ११ ॥
- Colophon. इत्याश्वलायनप्रोक्तं सरस्वतीस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।
- विषयः । श्रुतधरसरस्वतीमन्त्रजपादिप्रकारः । महासरस्वतीस्तोत्रञ्च । (अत्र सरस्वती-
 स्तोत्रद्वयं । तत्र महासरस्वतीस्तोत्रस्य आश्वलायनः कर्त्ता ।)

No. 893. अपामार्जनस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 175 slokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1712. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Apīmārjana-stotra. A charm for the cure of fever, dysentery, and other diseases. It is an extract from the Vishnudharma Purāṇa.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि अपामार्जनमुत्तमम् ।

पौलस्त्येन तथा प्रोक्तं दास्यस्य च महात्मनः ॥ १ ॥

भक्तिभावेन सम्पूज्य प्राणिनां हितकाम्यया ।

सर्वरोगविदोषाणां नाशनं मङ्गलप्रदं ॥ २ ॥

योऽन्तः प्रविश्य सम वाचमिमां प्रसृप्तां सञ्जीवयत्यखिलशक्तिधरः स्वधान्ता ।

अन्यांश्च हस्तचरणश्रवणत्वगादीन् प्राणान्नमो भगवते पुरुषाय तुभ्यम् ॥ ३ ॥

End. पठतां प्रष्टताञ्चैव ददन्ति परमां गतिं ।

निरपेक्षैः प्रकर्त्तव्यं नान्यथा सिद्धिदं द्वयोः ॥ १६० ॥

Colophon. इति श्रीविष्णुधर्मोत्तरे दास्यपुलस्त्यसंवादे अपामार्जनस्तोत्रं सम्पूर्णं ।

विषयः । ज्वरातीसारादिरोगशान्तिकरमन्त्रविशेषोक्तिः ।

No. 894. दत्तकपुत्रविधानं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 125 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1714. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Dattakaputra-vidhāna. Ceremonial rites to be observed when adopting a son. By Nṛsiṅha Bhaṭṭa.

Beginning. अथ दत्तकपुत्रविधानं । शानकस्मृतौ । इदानीं सम्प्रवक्ष्यामि पुत्रसङ्गृह्यमुत्तमं ।

बन्धो ऋतञ्जो वापि पुत्रार्थं समुपोष्य च ।

आधाय विधिवद्वक्तिं स्वयच्छात्रेण वर्त्मना ॥ इत्यादि ।

End. गुरवे यथाशक्ति दक्षिणां दत्त्वा अन्येभ्यो ब्राह्मणेभ्यो यथाशक्ति भूयसीं दक्षिणां दत्त्वा यथाशक्ति ब्राह्मणान् भोजयित्वा आशिषो गृह्णीयात् ।

Colophon. इति ऋसिंहभट्टविरचितायां दत्तकपुत्रविधानं समाप्तम् ।

विषयः । दत्तकपुत्रग्रहणविधिः ।

No. 895. वास्तुपूजाविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 150 ślokaś Character, Nāgara. Date, Sk. 1717. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Vāstupūjā-vidhi. Directions for worshipping the presiding divinity of a dwelling when a new house is about to be occupied. The sage Śākala is said to be the author of the work.

Beginning. अथ शकलोल्लासपूजाविधिः । यथा ।

शकलोऽहं प्रवक्ष्यामि वास्तुपूजाविधिं क्रमात् ।

तत्रादौ सम्परिच्छेदे भूमिं सदनसिद्धये ॥

निर्विवादामपामार्गकण्डकादिविवर्जिताम् ।

मध्ये निम्नां प्राक्प्रवर्णां किञ्चित् सर्वत्र उच्छ्रिताम् ।

End. ततस्तस्मिन्नेव दिने शुभे मुहूर्ते प्रवेशः । ततः सोत्पाहः शिष्टैरिष्टैश्च बन्धुभिः सह भुञ्जीतंति सङ्क्षेपो वास्तुशान्तिप्रयोगः ।

Colophon. इति वास्तुशान्तिप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । शकलमतानुयायिवास्तुपूजाविधिकथनं ।

No. 896. वास्तुशान्तिः, आश्वलायनगृह्योक्ता ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 20. Extent, 25 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Vāstus'ānti. Directions for performing certain rites for overcoming the evil effects of adverse planets on a dwelling. The work professes to be founded on the rules of Ās'vālayana as given in his Grihya Sūtra. By Rāmakrishṇa Bhaṭṭa.

Beginning. इदानीं स्वचोक्ता वास्तुशान्तिरभिधीयते । सा च द्विजानां पूर्वोक्ताया रीत्या समुच्यते । पूर्वोक्तायां लक्ष्मैः स्वस्वचोक्तैव कर्त्तव्या ।

End. तैः शिवं वास्तुशिवं वास्तु इत्युक्तम् । सुहृद्युतो मुञ्जोतेति विशेषेण गृहसज्जकरणे ह्येतद्विध्यते, साधारणशान्तिवत् ।

Colophon इति श्रीभट्टरामकृष्णरचिता आश्वलायनगृह्योक्तवास्तुशान्तिः ।

विषयः । आश्वलायनगृह्योक्तसङ्क्षिप्तवास्तुशान्तिविधिकथनं ।

No. 897. मण्डपपूजा ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 10 on a page. Extent, 125 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Maṇḍapapūjā. Worship of the Maṇḍapa, or Hall of Sacrifice, before commencing the Agnyādhāna and other fire sacrifices. The MS. is incomplete.

Beginning. कर्माङ्गत्वेन मण्डपपूजनविधिः । पूर्वस्थां दिशि मण्डपद्वाराद्वहिर्हस्तमात्रेण अश्वत्थतोरणं सुहृदनामकं सुशोभननामकं वा शङ्खचिह्नितं ।

End. (शेषे खण्डितलाञ्छरमवाक्यादिकं न लिखितं ।)

विषयः । अग्न्याधानादिकार्यानुष्ठानार्थं कृतस्य मण्डपाख्यगृहस्य प्रतिष्ठाविधिकथनं । (मण्डपप्रतिष्ठानन्तरमत्र अग्निप्रतिष्ठाप्यन्वर्कमारब्धो दृश्यते, परन्तु शेषखण्डित-लाञ्छनं तद्विषयप्रतिष्ठाः ।)

No. 898. गायत्रीपुरश्चरणविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sk. 1716. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Correct.

Gāyatrī-purus'charaṇa-vidhi. Directions for performing certain ceremonies for acquiring proficiency and mastery over the Gāyatrī. Anonymous.

Beginning. अथ गायत्रीन्यासप्रारम्भः । ॐ ह्रां आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा । ॐ जं परतत्त्वं शोधयामि स्वाहा । ॐ मं ह्रं परात्परतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ।

End. सुरभिज्ञानमूर्ध्नि योनिः कूर्मोऽथ पङ्कजं ।
लिङ्गनिर्वाणमुद्राच्च जपान्तेऽष्टौ च कारयेत् ॥
जपं निवेद्य ईश्वरार्पणं कुर्यात् ।
यदक्षरपदं भट्टं साचाक्षीनञ्च यद्भवेत् ।
तत्सर्वं क्षम्यतां देव प्रसीद परमेश्वर ॥

Colophon. इति पुरश्चरणविधिः समाप्तः ।

विषयः । अङ्गप्रत्यङ्गेषु गायत्र्यक्षरविशेषन्यासकथनं, गायत्रीमानसीपूजा, गायत्रीशाप-
मोचनं, गायत्रीमन्त्रस्य ब्रह्मास्त्राग्नेयास्त्रादिकरणप्रकारः । गायत्रीजपविधिः ।
उत्तरन्यासविधिश्च ।

No. 899. सङ्क्षेपगायत्रीन्यासप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 4; lines, 10 on a page. Extent, 100 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Correct.

Saṅkṣhepagāyatrī-nyāsa-prayoga. A brief manual for the adoration of the Divinity through the Gāyatrī. Anonymous.

Beginning. अथ सङ्क्षेपगायत्रीन्यासः । अथेत्यादि । हतपूर्वसङ्कल्पसिद्धिद्वारा श्रीपरमेश्वर ।
पूर्वसङ्कल्पितचतुर्विंशतिलक्षात्मकगायत्रीपुरश्चरणमध्ये यथाशक्तेन गायत्रीजपमहं
करिष्ये, तदङ्गविहितं शरीरशुद्धिपूर्वकं गायत्रीमन्त्रजपधिकारसिद्ध्यर्थं पव-
नभूतशुद्धिप्राणप्रतिष्ठान्तर्मातृकावर्हिर्मातृकागायत्रीन्यासांश्च करिष्ये ।

End. लं मातः सर्वदेवानां प्रीतिदा शुभदा भव ।
 शुभं कुरुष्व मे भद्रे यशो वीर्यञ्च सर्वदा ॥ २ ॥
 जपं कुर्यात् । जपान्ते षडङ्गं कृत्वा । मुद्राः ।
 सुरभिर्ज्ञानशूर्पञ्च योनिपञ्चवपङ्कजं ।
 लिङ्गनिर्वाणमुद्राञ्च जपान्तेऽष्टौ प्रदर्शयेत् ॥

Colophon. इति सङ्क्षेपगायत्रीन्यासः ।

विषयः । अङ्गप्रत्यङ्गादिषु गायत्रीचरविशेषसङ्क्षिप्तन्यासकथनं, गायत्रीमानसपूजनादि-
 कथनञ्च ।

No. 900. गायत्रीब्रह्मकल्पः ।

Substance, country paper, 12 x 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10—11 on a page. Extent, 275 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Gáyatri-brahmakalpa. This work is similar to the last two, and treats of the same subject. It professes to be founded on the Rīg-vidhāna Brāhmaṇa. Anonymous.

Beginning. अथ ब्रह्मकल्पे गायत्रीकल्पं व्याख्यास्यामः । नारद उवाच ।

गायत्र्याः कीदृशं न्यासं वर्णरूपञ्च कीदृशं ।
 ऋषिश्च देवता च्छन्दो आवाहनविमर्जनं ॥ १ ॥
 हृदयञ्च शिखा गोचं तथा शीर्षञ्च कीदृशं ।
 विनियोगस्तथा कुक्षिं पादौ तु परमेश्वर ॥ २ ॥
 ध्यानं मुखञ्च माहात्म्यं पदन्यासविधिं ततः ।
 तदहं श्रोतुमिच्छामि ब्रूहि मे कमलासन ॥ ३ ॥

End. गायत्र्या न परं जायं गायत्र्या न परं तपः ।
 गायत्रीं जपमानस्य पुनर्जन्म न विद्यते ॥ ४ ॥

Colophon. इति श्रीऋग्विधाने ब्रह्मनारदसंवादे गायत्रीब्रह्मकल्पः समाप्तः ।

विषयः । गायत्रीध्यानविशेषवर्णनं । आसनशुद्ध्यादिकथनं । गायत्रीमन्त्राक्षररङ्गादि-
 न्यासप्राणायामादिकथनं । सुमुखसम्पुटादिचतुर्विंशतिमुद्रानामकथनादि । गा-
 यत्र्यास्तैकालिकध्यानं, गायत्रीपूजनप्रकारः । गायत्रीजपोत्तराङ्गन्यासादिकथनं ।
 सन्ध्याङ्गीभूतगायत्रीतर्पणं । गायत्रीजपाङ्गीभूतहोमप्रकारश्च ।

No. 901. स्मार्त्तप्रायश्चित्तप्रयोगः, स्मार्त्तप्रायश्चित्तोद्धारोपः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 1300 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Smārta-prāyas'chitta-prayoga. A treatise on expiations and purifications. By Divākāra Bhāṭṭa, son of Mahādeva, and grandson of Bhāṭṭa Rames'vara, who had the soubriquet of Kāla.—The author enjoys high reputation as a correct expounder of the Smṛiti, and several standard compilations on law are attributed to him.

Contents: expiations for neglecting certain necessary ablutions and bathing; do. for allowing the proper times for the daily triple prayers to pass without performing the necessary ceremonies for those occasions; do. for the removal of diseases caused by sins; do. for bad dreams; do. for sneezing and yawning; do. for incest; do. for sleeping at the moment of sundown; do. for certain wild birds sitting on the house-top; do. for neglect of the household sacred fire caused by a man's absence from home for more than ten days while earning his livelihood in a foreign country; do. for accidental blowing out of the sacred fire; do. for being called away on a business after commencing a fire sacrifice; do. for irregularities in the performance of Ishti sacrifices; do. for the dropping out of burning embers from the altar and other accidents; defects in offerings; expiations in connexion with the *Piṇḍapitriyajā*; purification of sacrificial vessels.

Beginning. अथ स्मार्त्तप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते । तत्रादावावश्यकविशेषानित्यप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते । तत्रादौ शैचमाह, मनः ।

शैचे यत्नः सदा कार्यः शैचमूलो द्विजः स्मृतः ।

शैचाचारविहीनस्य समस्ता निष्फलाः क्रियाः ॥ इति । तदेतद्विविधं ।

End. कर्मसमाप्तिसमयेऽङ्गलोपे ज्ञानेऽज्ञाने वा प्रायश्चित्तमाह, प्रजापतिः ।

प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्रचयेताध्वरेषु यत् ।

स्मरणादेव तद्विष्णोः सम्पूर्णं स्यादिति श्रुतिः ॥

प्रायश्चित्तान्यशेषाणि ततः कर्मात्मकानि वै ।

यानि शेषाश्शेषाणां (?) लक्षणास्मरणं परं ॥

Colophon. इति श्रीमत्कालोपनामकभट्टरासेश्वरात्मजमहादेवद्विजवर्यस्त्वनुभट्टदिवाकरवि-
रचितस्मार्तप्रायश्चित्तोद्दारे सङ्क्षिप्तप्रयोगरूपेण नित्यनैमित्तिकप्रायश्चित्तानि
कारिकाद्युक्तानि निरूपितानि । (इतः परं पञ्चविंशतिपङ्क्त्यात्मकः पाठोऽस्ति ।
तत्राचमनप्राणायामादिविधिकथनं ।)

विषयः । शौचविधिः, स्नानविधिः, अकरणप्रायश्चित्तं । सन्ध्याकालातिक्रमप्रायश्चित्तं ।
आध्विनाशप्रायश्चित्तं । दुःखप्रशान्तिः । क्षुज्जृम्भादिशान्तिः । अगम्यागमनप्राय-
श्चित्तं । स्नापकाले स्वर्यास्ते सति प्रायश्चित्तं । आमारोपरि आरण्यकपोतविशेषो-
पवेशनप्रायश्चित्तं । घनार्जनार्थं प्रवासं गतो दशदिवसेभ्यः परत आगच्छेत्
चेत्तत्र प्रायश्चित्तं । अग्निनाशप्रायश्चित्तं । अन्वाहिताग्निर्यागात् प्रागनुगते प्राय-
श्चित्तं । इष्टिगतवैगुण्यनिमित्तकप्रायश्चित्तं । आयतनाग्निस्त्रलनादिबहुविधनैमि-
त्तिककर्मप्रायश्चित्तं । हविर्दोषकथनं । पिण्डपिटयज्ञास्यकरणे प्रायश्चित्तं । यज्ञ-
पात्रादिशुद्धिः ।

No. 902. प्रातिशाखं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 22. Lines, 10 on a page. Extent, 660 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sk. 1719. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Prātis'ākhya. Phonology of the Rig Veda. By S'aunaka. The work comprises three chapters (*Adhyāyas*), and 18 sections, (*Paṭalas*.) Contents: (I), 1, letters; 2, combinations and mutations of vowels; 3, accents; 4 to 6, combinations and mutations of consonants; (II) 7 to 10, circumflex accent; 11, elision of nasals, &c.; 12, compound letters; (III) 13, origin of letters; 14, powers of letters; 15, rules for reading the Veda within certain prescribed times; 16 to 18, metres, their feet and presiding divinities. Two editions of the work have already appeared, one with a French translation in the *Journal Asiatique*, and the other with a German version in Max Müller's *Rig Veda, oder die Heiligen Lieder der Brahmanen*. Leipzig, 1856.

Beginning. परावरे ब्रह्मणि यः मदाऊर्वेदात्मानं वेदनिधिं मुनीन्द्राः ।

तं पद्मगर्भः परमं त्वादिदेवं प्रणम्य च लक्षणमाह श्रौतकः ॥

माण्डूकेयः संहितां वायुमाह तथाकाशं चास्य माच्छय एव ।

समानतामनिले चाम्बरे च गलागल्यो विपरिहारं तदेव ॥

- अथात्मकृप्ता शूरवीरः सुताश्च वाङ्मनसयोर्विवदन्थानुवृत्तै ।
 ' End. यश्चन्दसां वेद विशेषमेतं भूतानि च वैद्युभजागतानि ।
 सर्वाणि रूपाणि च भक्तितो यः स्वर्गं जयत्येभिरथास्ततलम् ॥ ३८ ॥
- Colophon. इति प्रातः(ति)शास्त्रेऽष्टादशपटलः । इति तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ।
- विषयः । १ अध्याये ।—१ पटले, वर्णादिनिर्णयः । २, स्वरसन्धिविचारकथनादि । ३, उदात्तादिस्वरविचारकथनादि । ४, ५, ६, हल्सन्धिकथनादि ।
 २ अध्याये ।—७, ८, ९, १० पटलेषु, सोदाहरणश्रुतादिविचारकथनं । ११, नकारादिवर्णलोपविचारः । १२, संयुक्तवर्णविचारः ।
 ३ अध्याये ।—१३, वर्णात्यन्तिप्रकारकथनादि । १४, वर्णगुणकथनादि । १५, पारायणप्रकारकथनादि । १६, गायत्र्यादिचन्दःकथनं । १७, १८, चन्दसां दैवतपादनिर्णयकथनं ।

No. 903. अद्भुतशान्तिः ।

Substance, country paper, 12 X 4½ inches. Folia, 4. Lines, 11 on a page. Extent, 166 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Adbhuta-s'ánti. A fragment of the Adbhuta Bráhmaṇa of the Sáma Veda. The whole of the Adbhuta Bráhmaṇa has been published by Professor Weber in the transactions of the Berlin Academy for 1865.

Beginning. अथ दशाद्भुतशान्तिप्रारम्भः । देवाश्च ह वा असुराश्चैषु लोकेषु लोकेषु स्पृधन्ते
 ते देवाः प्रजापतिमुपाधावन् तेभ्य एतां दैवीं शान्तिं प्रयच्छन्ते । ततः शान्तिका
 असुरानभ्यजयन्तो वै देवा अभवन् परासुराः ।

End. ब्राह्मणान् भोजयित्वा स्वस्त्ययनं वाचयौत ॥ १२ ॥

Colophon. इत्यद्भुतशान्तिः । (इतः परं "सुमुखस्येत्यादिः, आचार्यवरणमहं करिष्ये" इत्यन्तः
 पङ्क्तिचतुष्टयात्मकः पाठोऽस्ति ।)

विषयः । यानकवादेकदेशमङ्गशान्तिः । पञ्चायरिष्टशान्तिः । शूलभादोतिदोषशान्तिः ।
 दुर्दशादिशान्तिः । अकालफलपुष्पादिशान्तिः । बधिरवर्षादिशान्तिः । पञ्च-
 पदपञ्चादिशान्तिः । उल्कापातादिशान्तिः । होनाधिकाङ्गशान्तिः । सकाल-
 गर्भाप्रसवादिशान्तिः । देवतायतनकम्पादिशान्तिः ।

No. 904. शान्तिकल्पदीपिका ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1714. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

S'ántikalpadípiká. Expiations for certain accidents to the sacred household fire. Anonymous. Contents : Expiation for a frog falling into the fire ; do. for a chameleon falling into the fire ; do. for a buffalo calving on a Wednesday when the moon is in the Múla Nakshatra in the month of Mágha ; do. for a mare foaling in the month of Srávapa ; do. for a cow calving in the month of Bhádra ; do. for using abusive language towards respectable people ; do. for bad dreams ; do. for diseases, fever, dysentery, &c., resulting from sin ; do. for suddenly becoming fat or lean ; do. for the appearance of comets ; do. for eclipses ; do. for the union of two months under inauspicious stellar conjunctions ; do. for adverse planets ; do. for epidemics ; do. for boils and epizootics ; do. for blight in corn ; do. for images of gods perspiring ; do. for a sudden breaking down of a tree ; do. for two lotuses growing on a single stalk ; do. for unseasonable rains, &c. ; do. for hot-water rain ; do. for sudden springing of water in rivers, tanks, and wells ; do. for twins born of cows, buffaloes, and ewes ; do. for domestic animals taking their abodes in the wilderness, or wild animals betaking themselves to villages or towns ; do. for white-ants attacking a house ; do. for animals other than tigers, cats, and snakes, destroying their offspring ; do. for cracking or quaking of the earth ; do. for injury to the voice of animals used by man as vehicles ; do. for halos seen round the sun or moon, and for the fall of meteors.

Beginning. अथ मण्डूकाग्निप्रवेशशान्तिप्रयोगः । यजमानः कृतनित्यक्रियः शुद्धासने स-
पलोक उपविश्याचम्य प्राणानायम्य देशकालौ सङ्कीर्त्य अस्माकं सप्तकुटुम्ब ०
मम गृहे पचनाग्नौ मण्डूकप्रवेशजनितसकलारिष्टशान्त्यर्थे सकलपीडापरिहा-
रार्थं शुभफलप्राप्त्यर्थमाचार्यलिङ्गद्वारा मण्डूकाद्भुतशान्तिं करिष्ये ।

End. गोसूक्तजपः शान्तिसूक्तत्रयद्रुतसूक्तशकुनसूक्तजपः ।

Colophon. इति निर्घातादिशान्तिः । इति शान्तिकल्पदीपिका समाप्ता ।

षष्ठयः । पचनाग्नौ मण्डूकपतनजन्यशान्तिः । पञ्जीशरटपतनशान्तिः । माघे बुधवारं वा

मूलनक्षत्रे महिषी प्रसूते चेत् तच्छान्तिः । आवणे वडवा प्रसूते चेत् तच्छान्तिः ।
 सिंहस्थे सूर्ये गाः प्रसूते चेत् तच्छान्तिः । मूलाक्षेपानक्षत्रजातबालकशान्तिः ।
 सुवर्णेनाशशान्तिः । दग्धवल्लशान्तिः । वाक्पाठ्यशान्तिः । दुःखप्रशान्तिः ।
 ज्वरशान्तिः । अतीसारादिशान्तिः । अकस्मात् कृशसूलादिभवनशान्तिः ।
 घूमकेतुशान्तिः । ग्रहणशान्तिः । दुष्टसङ्क्रान्तिशान्तिः । ग्रहयुद्धादिशान्तिः ।
 जनपीडामहाशान्तिः । विस्फोटपशुरोगादिशान्तिः । धान्यादिविकृतिशान्तिः ।
 प्रतिसाखेदोत्पातादिवैकृतिशान्तिः । अकस्मात् तरुभङ्गादिशान्तिः । एकनालो-
 त्यन्नकमलद्वयादिशान्तिः । अकालवृष्ट्यादिशान्तिः । उष्णोदकवृष्ट्यादिशान्तिः ।
 शुष्कनदीक्षुपादैः चठाञ्जलोत्पत्तौशान्तिः । गोक्षीमहिष्यादिषु युग्मादिशवक-
 प्रसवशान्तिः । ग्राम्यारण्यप्राण्यावासविनिमयादिशान्तिः । गृहे वस्त्रीकोत्यन्तगादि-
 शान्तिः । व्याघ्रविडालमर्पादियतिरिक्ताः प्राणिनः परस्परं खबालकं भक्षयन्ति
 चेत् तच्छान्तिः । भूविदारभूकम्पादिशान्तिः । वाहनस्तरादिवैकृत्यशान्तिः ।
 चन्द्रसूर्यमण्डलदर्शननिर्घातोत्कापातादिशान्तिश्च ।

No. 905. अशौचनिर्णयः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 14—15 on a page. Extent 200 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1742. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

As'aucha-nirṇaya. Impurities of the person caused by death or birth in one's family or tribe. By Tryambaka Paṇḍita.

Beginning. गणाधिपं नमस्कृत्य प्रत्युच्चादिपर्वे कविं ।

चाम्बकेणाशुबोधाय क्रियते शौचनिर्णयः ॥ १ ॥

अथातः शब्दतत्त्वेन पौनरुक्त्यं न दुष्यति ।

स्फुटबोधाय बालानां ग्रन्थास्यं रच्यते यतः ॥ २ ॥

End. एतच्च त्रिरात्रं दशाहोर्द्ध्वं संस्कारकरणे ज्ञेयम् । दशाहमध्ये तु शेषदिवसैरेवा-
 शौचसिद्धेरुक्तत्वात् ।

Colophon. इति श्रीयायजूकशिखामणिचाम्बकपण्डितकृताशौचनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । जननमरणशौचव्यवस्थाकथनं ।

No. 906. नकुलेश्वरीमन्त्रविधानं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 14—15 on a page. Extent, 62 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nakulés'vari-mantra-viḍhāna. Mantras for the adoration of a form of the goddess Durgā named Nakules'varī, or the "Mistress of the ichneumon." By Tryambaka. The MS. is incomplete.

Beginning. नकुलीवागीश्वरीमन्त्रविधानप्रारम्भः । सुमुख्येत्यादि । स्पष्टार्थं (?) । नकुली-
वागीश्वरीमन्त्र(स्य) अमुकसङ्ग्रहकजपमहं करिष्ये ।

End. (खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादि न लिखितं ।)

विषयः । नकुलीवागीश्वरीमन्त्रतत्पूरस्मरणदिकथनं ।

No. 907. शाङ्खायनसूत्रम् ।

Substance, country paper, 9½ × 3½ inches. Folia, 70. Lines, 9—12 on a page. Extent, 1500 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'āṅkhāyana Sūtra. The Kalpa Sūtra of Sāṅkhāyana. The MS. is defective both at the beginning and at the end. Vide No. 665.

Beginning. (प्रथमपत्राभावान् द्वितीयपत्रपाठो लिख्यते)

याश्चर्चा वचनादन्यदुच्चैर्यायश्चर्खे(?) वचनादुपांशित्यादिः ।

End. चित्राश्विनाभिरुतिभिः । अवनं ब्रह्मणावसागमन् ॥ २० ॥ विश्वेदेवाः । इत्यन्तः ।

विषयः । १ अध्याये, ऋगुच्चारणे श्रुतादिभेदकथनादि । २, अग्रप्राधानकालनिरूपणादि । ३, पौर्णमास्यादीष्टिकथनं । ४, पिण्डपितृयज्ञादिकथनं । ५, अग्नीषोमयाग-
कथनादि । ६, महारावादै जप्यमन्त्रकथनं । ७, सवनीयेष्टिप्रभृतिकथनादि । ८, आदित्यग्रहेष्टादिकथनञ्च । (अष्टमाध्यायारम्भावधिपञ्चपत्रात्मकः पाठोऽस्ति ।
ततः खण्डितम् ।)

No. 908. **दैवतकाण्डः ।**

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 92. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1400 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1664. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Dairata Kāṇḍa. The second part of Yáskás Nirukta, containing Chapters VII to XIII.

Beginning. अथातो दैवतं तद्यानि नामानि प्राधान्ययुतीनां तदैवमित्याचक्षते ।

End. मन्त्रे भूताय नमो यास्त्राय ब्रह्मशुक्लमपीय ब्रह्मशुक्लमपीय ॥ ७ ॥

Colophon. पञ्चमः पादः ।

विषयः । ऋग्दैवमन्त्रभेदनिर्णयः । (सप्तमाध्यायावधस्य प्रारम्भः अतः प्रारम्भखण्डितमिदं ।)

No. 909. **सौभाग्यतन्त्रं ।**

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1850. Place of deposit, Varáhanagara, 24-Parganás, Bábu S'ambhuchandra Mukhopádhya. Appearance, old; the leaves are worm-eaten. Verse. Incorrect.

Saubhāgya Tantra. A Tántric compilation, containing directions for formal recitation (*Párayāna*) of certain *vīja mantras* under specified conditions. The word *párayāna* is employed to indicate all formal readings, whether of *vīja mantras* or of particular works, within stated times, or under specified restrictions. The practice is said to have originated since the time of Parikshit, the grandson of Arjuna, who heard the Mahábhārata recited in course of seven days. He was cursed by a Bráhmaṇ to be bitten by a serpent in seven days, and, knowing the curse to be infallible, he devoted those days to hearing the mighty deeds of his ancestors as described in the great epic. Portions of the Vedas, the Purápas, and the Rámáyana, are now frequently made the subject of *párayāna*. The time extends from three days to three months. The other conditions are fasting and abstinence of various kinds. In the case of *vīja mantras* the number of times they are to be

repeated within a given time, and in particular postures are the principal conditions. Contents: 1, Time meet for repeating *vīja* mantras. 2, General conditions for repeating mantras. 3, Sixteen primary conditions. 4, Different kinds of *Pārāyaṇa*. 5, *Pārāyaṇa* of the mantras sacred to the *Vidyās* (forms of *Durgā*). 6, *Pārāyaṇa* of the name of a god or goddess. 7, A form of *Pārāyaṇa* called *Tattva*; 8, Ditto called *Haṇsa*. 9, Ditto called *chakra*. 10, Ditto called *Ramā*. 11, Ditto called *Amnāya*. Beginning. अस् + कटसानन्दनिष्पन्दास्तविग्रहां ।

चिन्मात्ररूपिणीं विद्यां वन्दे स्नानन्दसुन्दरीं ॥

अथ वक्ष्ये विस्तरेण पारायणविधिं परं ।

यस्य विज्ञानमात्रेण साक्षात्परश्चिो भवेत् ॥

End. एवं यः कुरुते भक्त्या पारायणक्रमाज्जपः ।

मानुषे वर्त्तमानोपि साक्षात्परश्चिः परः ॥

Colophon. इति श्रीमत्सौभाग्यतन्त्रे पारायणविधौ आम्नायपारायणनिरूपणं नामैकादशः पटलः ।

विषयः । १ पटले, जपकालः ; २, मन्त्रपारायणलक्षणं । ३, षोडशाङ्गविधानोक्त-
वीजतत्त्वकथनादि । ४, पारायणभेदाः । ५, विद्यामन्त्रपारायणकथनादि ।
६, नामपारायणकथनं । ७, तत्त्वपारायणकथनादि । ८, हंसपारायणलक्षण-
कथनादि । ९, चक्रपारायणलक्षणकथनादि । १०, रमापारायणलक्षणकथ-
नादि । ११, आम्नायपारायणलक्षणकथनादि ।

No. 910. रससङ्केतकलिका ।

Substance, country paper, $12\frac{3}{4} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14. Lines, 11 on a page. Extent, 357 ślokas. Character, Nāgara. Date. ? Place of deposit, Varāhanagara, 24-Parganās, Bābu S'ambhuchandra Mukhopādhyāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Rasasāṅketa-kalikā. A treatise on the preparation of metallic medicines. By Chāmunda, a Kāyastha of the Naigeya clan. The MS. is incomplete, some unknown portion of the end being wanting. Contents: 1, Mercury, its purification and oxidation; tests of perfect oxidation, virtues of its various oxides. 2. Oxidation of iron, gold, copper, &c. 3. Medicinal preparations with poisons. 4. Medicinal preparations with mercury.

Beginning. शिवं नत्वा रसाधीशं चण्डः कायस्थकुम्भम् ।

करोति रससङ्केतकलिकाभीष्टसिद्धिदाम् ॥ अथ पारदोत्पत्तिः ।

End. (खण्डितत्वात्परिसमाप्तिवाक्यादिकं नास्ति । ग्रन्थकर्तुर्नामद्वयं प्रारम्भवाक्योक्तं, चण्ड इति, “इति नैगमकायस्थचामुण्डकृतायां रससङ्केतकलिकायां प्रथमोक्तासः, एतद्वाक्योक्तं” चामुण्ड इति । कुत्रचित् नैगमेतिविशेषणं न दृश्यते) ।

विषयः । १ उल्लासे, पारदशोधनभस्मीकरणप्रकारः । पारदभस्मपरीक्षा । पारदभस्मगुण-
कीर्तनादि । २, लौहस्वर्णरौप्यताम्रादिधातुभस्मीकरणविकथनं । ३, विषोष-
धकरणप्रकारादि । ४, रसौषधकरणप्रकारादि ।

No. 911. मन्त्रचन्द्रिका ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches. Folia, 36. Lines, 11 on a page. Extent, 1100 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1855. Place of deposit, Varāhanagara, 24-Parganās, Bābu S'ambhuchandra Mukhopādhyāya. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

Mantra-chandrikā. Vīja-mantras of various gods and goddesses and the ritual appropriate for worshipping them. The work is divided into nine chapters (*prākāśas*), and embraces the names, besides those of the leading gods and goddesses, of the planets, and the demoniac attendants of Śiva and Durgā.

Beginning. आरक्ताभं त्रिनेत्रं शृङ्गधरतरं वेदहस्तान्धधानं

विधाणं मौलिदेशे हिमकरश्चकलं दानधारात्तकुशं ।

ब्रह्मेन्द्राद्यैः समसैरमरपरिवृतैः सेवितं शुभदत्तं

भोगीन्द्राद्यं प्रसन्नं सकलशुभकरं तं भजेहं गजास्थं ॥ १ ॥

आदौ गणपतेर्भन्ताः शिवाद्यासदनन्तरम् ।

ततः कृष्णस्य सूर्यस्य शम्भोद्योक्ता यथाक्रमम् ॥ २ ॥

अथ क्रमेण गणेशादीन् स्मृत्वा तेषां मन्त्रा मन्त्रभेदाश्च लिख्यन्ते ।

End. इति विन्यस्य । ओं अग्रये हूत् । अम्बकाय शिरः । ओं त्रिनेत्राय शिखा ।
ओं वशिष्ठाय कवच । ओं अग्निवीर्याय नेत्र । ओं रुद्रदेवतायास्त्राय
फट् । इति मन्त्रैः षडङ्गं विधाय ।

Colophon. इति मन्त्रचन्द्रिकायां नवमः प्रकाशः । इति शिवप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । १ प्रकाशे, गणेश—वक्रतुण्ड—वीरगणेश—लक्ष्मीगणेश—शक्तिगणेश—हरिद्रागणेश—
मन्त्रादिकथनं । २, वाग्मादिनी—हंसवागीश्वरी—बाला—भैरवी—कामेश्वरी—राज-
जमातङ्गी—मन्त्रादिकथनं । ३, भुवनेश्वरी—दुर्गा—जयदुर्गा—लक्ष्मी—अन्नपूर्णा—
मन्त्रादिकथनं । ४, अश्वारूढा—गौरी—ज्येष्ठलक्ष्मी—वज्रवासिनी—शिवदूती—
चक्रिण्णकी—वमलामुखी—मन्त्रादिकथनं । ५, उग्रतारा—दक्षिणकालिका—धूमा-
वती—भद्रकाली—सहाकाली—उच्छिष्टचाण्डालिनी—धनदयचिणी—मन्त्रादिक-
थनं । ६, वासुदेव—लक्ष्मीवासुदेव—हरिहर—वामन—हयग्रीव—वराह—सुदर्श-
न—पुराणोत्तम—मन्त्रादिकथनं । ७, ऋषिकेश—श्रीधर—नरसिंह—राम—सीता—
लक्ष्मण—हनुमन्—मन्त्रादिकथनं । ८, गोपाल—कामदेव—कार्तवीर्यार्जुन—सूर्य—
चन्द्र—भौम—बुध—बृहस्पति—शुक्र—शनैश्चर—राहु—केतु—वज्र—मन्त्रादिक-
थनं । ९, शिव—दक्षिणामूर्ति—सत्युज्जय—अघोर—नीलकण्ठ—क्षेत्रपाल—वटुक—
न्यम्बक—मन्त्रादिकथनं ।

No. 912. मयशिल्पं वा प्रतिष्ठातन्त्रं ।

Substance, English paper, 8 × 6 inches. Folia, 98. Lines, 19—20 on a page. Extent, 1900 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Bābu Rājendralāla Mitra. Appearance, new. Verse. Incorrect and corrupt.

Maya Mata, alias *Maya Silpa*, alias *Pratishṭhā Tantra*. A treatise on architecture founded on the canons of Maya, a Dānava, who is reputed to have built a palace for Yudhisṭhira. The work is written in the Tāntric style in anusṭup verses; but it is so full of lacunæ, and obscure terms and phrases that it is in many places unintelligible. The author's name is not given; and the last line and the colophon suggest the idea of the work being incomplete. But such as it is it is the most complete treatise on architecture that has yet come to hand, and I feel grateful to Mr. A. C. Burnell for having procured it for me from the Library of the Rājā of Tanjore. It is remarkable in being less devoted to religious ceremonies and astrological disquisitions than the Mānasāra. Contents; 1, Architecture defined. 2—3, Examination and purification of the ground intended to be built upon. 4, Measurement of land. 5, Ascertainment of the points of the compass. 6, Fixing of pegs to demarcate the spots for building. 7, Offerings to gods. 8, Measure of villages and the rules for

laying them out. 9, Ditto of towns. 10, Directions for laying out squares, octagons, &c. 11, Laying the foundation and the ceremonies to be observed on the occasion. 12, Plinth. 13, Base. 14, Pillars. 15, Stone-work. 16, Joining or cementation. 17, Spires or tops of houses. 18, One-storied houses. 19—20, Two-storied houses. 21, Three, four, &c.,-storied houses. 22, Gopuras or gates. 23, Mandapas. 24, Out-offices, barns, treasuries, &c. 25, *Manḍapa sabhās*, or open courts. 26, Linear Measure—of finger-breadths, &c.

Beginning. प्रणम्य शिरसा देवं सर्वज्ञं जगदीश्वरं ।

तं प्रष्टुं ज्ञातुं श्रुत्वा शास्त्रं शास्त्रं यथाक्रमं ॥

तैत्तिलानां मनुष्याणां वस्त्रादीनां सुखोदयम् ।

प्राज्ञो मुनिर्मयः कर्त्ता सर्वेषां वस्तुकर्मणां ॥

आदौ वास्तुप्रकारान् भूपरोक्षापरिग्रहम् ।

मानोपकरणं चैव शङ्कुस्थापनमार्गकं ॥

सुपदं सुरविन्यासं बलिकर्मविधिं तथा ।

ग्रामादीनाञ्च विन्यासं लक्षणं नगरादिषु ॥

भूलक्षस्य विधानं च गर्भविन्यासलक्षणं ।

उपपीठविधानं चाधिष्ठानानां च लक्षणं ॥

स्तम्भानां लक्षणं चैव प्रस्तरस्य च लक्षणं ।

सन्धिकर्मविधानं च शिखराणां तु लक्षणं ॥

एकभूमिविधानं च द्वितलस्य तु लक्षणं ।

वितलस्य विधानं च चतुर्भूम्यादिलक्षणं ॥

सशालपरिवाराणां गोपुराणां तु लक्षणं ।

मण्डपादिविधिं चैव शालानां चैव लक्षणं ॥

ग्रहविन्यासमार्गं च ग्रहवेशनमेव च ।

राजवेशमविधानं च द्वारविन्यासलक्षणं ॥

यानानां शयनानां च लक्षणं लिङ्गलक्षणं ।

धीठस्य लक्षणं सम्यगनुकर्मविधिं तथा ॥

प्रतिमालक्षणं देवदेवीनां मानलक्षणं ।

चतुर्भूमौलनं चैव सङ्क्षिप्याहं यथाक्रमं ॥

अमर्त्याश्चैव मर्त्याश्च यत्र यत्र वसन्ति हि ।

तद्वत्स्थितमनञ्जै(?)सङ्ग्रेहं च वदाम्यहं ॥

भूमिप्रासादञ्चालं च शयनं च चतुर्विधं ।
 भूरव सुख्यवस्तुः स्यात्तत्र जातानि यानि हि ॥
 प्रासादादीनि वस्तूनि वस्तुत्वादसुसंश्रयात् ।
 वस्तून्धेव हि तान्येव प्राक्तान्यस्मिन्पुरातनैः ॥
 वर्णगन्धरसाकारा दिक्च्छब्दस्य शतैरपि ।
 परोक्ष्येव यथायोग्यं गृहीतावधिनिश्चिता ॥
 या सा भूमिरिति ख्याता वर्णानां च विशेषतः ।
 द्विविधं तत्समुद्दिष्टं गौणमङ्गीत्यनुक्रमात् ॥
 ग्रामादित्येव गौणादि भवत्यङ्गी मही मता ।
 सभाशालाप्रपारङ्गमण्डपं मन्दिरं तथा ॥
 प्रासाद इति विख्यात + शिविका + कालयं ।
 स्पन्दनं चैवमानीकं यानमित्युच्यते बुधैः ॥
 पञ्चमं चण्डिकाकालपञ्जरं फलकासनं ।
 पर्यङ्कं बालपर्यङ्कं शयनं चैवमादिकं ॥
 चतुर्णामधिकाराणां भूरेवादौ प्रचक्ष्यते ।

End.

चितालं किन्नराणां तु मत्स्यानां तु द्वितालकं ॥
 अण्डजातं तथैकं स्यात् पिशाचानां तु विंशतिः ।
 अङ्गुल्यः सम्यगाख्याताः प्रासादलक्षणं शृणु ॥
 इति सुप्रभेदे प्रतिष्ठातन्ते क्रियापादेङ्गुलिविधानपटल एकोनविंशः ।

विषयः ।

१ अध्याये, बालुलक्षणं । २, २, भूपरीक्षाभूमिशोधनादि । ४, भस्मानप्रकारः ।
 ५, दिक्साधनादि । ६, शङ्खद्वारा पीठादिस्थाननिर्देशः । ७, देवताबलिः ।
 ८, ग्राममानतत्संस्थापनप्रकारः । ९, नगरमानतत्संस्थापनप्रकारः । १०, अष्टाक्ष-
 चतुरस्रतभूमिकरणप्रकारादि । ११, भूमिमध्यस्थले चतुरस्रगर्तखननजलपूर-
 णादिस्वरूपग्रन्थ्यासविधिकथनं । १२, उपपीठविधानं । १३, अधिष्ठानविधानं ।
 १४, सन्धिपरिमाणं, तन्निर्माणद्रव्यकथनं । १५, प्रस्तरकर्मकथनं । १६, सन्धि-
 कर्मकथनं । १७, शिखरकरणादि । १८, एकभूमिगृहविधानं । १९, २०,
 द्वितलगृहविधानं । २१, चितलचतुस्रालादिविधानं । २२, गोपुरविधानं ।
 २३, मण्डपविधानोपदेशः । २४, प्रासादशालादिविधानोपदेशः । धनधान्या-
 द्यागाराणां स्थानदिङ्निर्णयपरिमाणचणादि च । २५, मण्डपसभाविधानादि ।
 २६, अङ्गुलिमानादिप्रकारः । (अङ्गुल्यः सम्यगाख्याताः प्रासादलक्षणं शृणु,
 इत्युक्तत्वादसम्पूर्णमिदमित्यनुमीयते ।)

No. 913. सभातरङ्गसारः ।

Substance, English paper, 11 × 5½ inches. Folia, 37. Lines, 10—11 on a page. Extent, 310 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1926. SK, 1791. Place of deposit, Varáhanagara, 24-Parganás, Bábu S'ambhu-chandra Mukhpádhyáya. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sabhá-tarangasára. A poetical miscellany. By Jagannátha Mis'ra. Contents: 55 S'lokas in praise of greatness. 3 S. Do. grave men. 48 S. Condemnation of wicked men. 8 S. Praise of merit. 12 S. Do. liberal-mindedness. 22 S. The song of the chátaka. 11 S. The song of the Bhramora (large blackbee). 1 S. Do. silk-cotton-tree 4 S. Do. of the Parrot. 2, Do. the good tree. 8 S. Do. of the Kokila. 5 S. Do. of the crane. 5 S. Do. of the goose. 4 S. Do. of the crow. 9 S. Do. of the elephant. 8 S. Do. of the lion. 5 S. Do. of the deer. 5 S. Do. of the sandal tree. 2 S. Do. of musk. 1 S. Do. gum tree. 8 S. On trees. 7 S. Places unfit for habitation. 8 S. Song of the firefly. 9 S. Song of the moon. 1 S. Song of water. 7 S. Song of the clouds. 4 S. Do. of the lotus. 2 S. Do. of the mountain. 2 S. Disruption of friendship. 3 S. Condemnation of bad poets. 2 S. Do. of flatterers. 8 S. Desire. 2 S. Absence of pride. 2 S. Advantage of one's own place. 3 S. The kind of wife to be divorced. 2 S. Characteristics of a good woman. 4 S. Song of the River. 2 S. Pride condemned. 8 S. Praise of valorous men. 21 S. Advantage of wealth. 22 S. Miserliness condemned. 21 S. Evils of poverty. 6 S. Evils of begging.

Beginning. नत्वा शिवं प्रथमतः प्रणिपत्य चण्डौ वाग्देवतां तदनु तातपदं गुरुं च ।

सङ्गृह्यते किमपि यत् सुजनास्तद्वचं चेत्तो विधातु मुदिताः कृपया मयि स्युः ॥ १ ॥

जगन्नाथेन मिश्रेण तेनैव क्रियतेधुना ।

नाम्ना सभातरङ्गायं सङ्गृह्यः सत्सुखावहः ॥ २ ॥

End.

आज्ञातं परिलीनमुग्रनखरैः क्षुषं स्वयं चर्वितं,

क्षिप्तं यद्वत नीरसलक्षुपितेनेति व्यथां माकथ्याः ।

हे माणिक्य तवैतदेव कुशलं यद्दानरेणायदा-

दन्तःसत्त्वनिरूपणाय सहसा चूर्णीकृतो नाशना ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीसभातरङ्गसारः ।

वीरविक्रमशकस्य वत्सरेः सम्मितीरसद्विनन्दकेवलैः । (१८२६)

शालिवाहनस्य तथैव धीमत एकनन्दगिरिकेवलैर्युते ॥ (१७८९)

दृषराशिरविगे सितपद्मे सर्पस्वामिनि तिथौ रविवारे ।

ख्यातकाशिपुरे सुरमणीये लेखितं शुभपुस्तकमेतत् ॥

विषयः ।

५५ पदैर्महद्युक्तिविशेषाणां प्रशंसा । त्रिभिः पदैर्धैरजनप्रशंसा । ४८ पदै-
र्दुर्जननिन्दा । ८ पदैर्गुणप्रशंसा । १२ पदैर्बदारव्यक्तिप्रशंसा । २२ चातका-
न्योक्तिः । ११ पदैर्धैरान्योक्तिः । १ पद्येन शाल्मल्यन्योक्तिः । ४ पदैः शुक्रान्योक्तिः ।
२ पद्याभ्यां सदृशान्योक्तिः । ८ पदैः कोकिलान्योक्तिः । ५ पदैर्वकान्योक्तिः ।
५ पदैर्हंसान्योक्तिः । ४ पदैः काकान्योक्तिः । ९ पदैर्गजान्योक्तिः । ८ पदै-
सिंहान्योक्तिः । ५ पदैर्मृगान्योक्तिः । ५ पदैश्चन्दनान्योक्तिः । २ पद्याभ्यां कसूर्युक्तिः ।
१ पद्येन बाबुलान्योक्तिः । ८ पदैः सामान्यदृष्टान्योक्तिः । ७ पदैः परित्याज्य-
देशाद्युक्तिः । ८ पदैः खद्योतान्योक्तिः । ९ पदैश्चन्द्रान्योक्तिः । १ पद्येन जला-
न्योक्तिः । ७ पदैर्मेषान्योक्तिः । ४ पदैः कमलान्योक्तिः । २ पद्याभ्यां पर्वतान्यो-
क्तिः । २ पद्याभ्यां मैत्रीभङ्गहेतुकथनं । २ पद्येः कुकविनिन्दा । २ पद्याभ्यां
सवकनिन्दा । ८ पदैस्तृष्णावर्णनं । २ पद्याभ्यां निरदृक्कारितावर्णनं । २ पद्याभ्यां
स्थानप्रधानाधिकतावर्णनं । २ पदैः परित्याज्यस्त्रीलक्षणनिरूपणं । २ पद्याभ्यामु-
त्तमस्त्रीलक्षणोक्तिः । ४ पदैर्नद्यन्योक्तिः । २ पद्याभ्यां गर्वपरिहारः । ८ पदैर्लेज-
सिनां प्रतापवर्णनं । २१ पदैर्धनप्रशंसा । २२ पदैर्धनसञ्चयादिनिषेधः । २१ पदै-
र्दारिद्र्यनिन्दा । ६ पदैर्याचकनिन्दा ।

No. 914. षोडशपिण्डदानप्रयोगः ।

Substance, country paper, $12\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. In- correct.

Shoḍaś'apinḍa-dāna-prayoga. A treatise on the offering of sixteen funeral cakes to the manes at certain times. Anonymous.

Beginning. अथ षोडशपिण्डदानप्रयोगः । तत्र संवत्सरप्रदीपे । अमावास्यानु(?) कन्याकै तीर्थ-
प्राप्तौ तथा नृपः । आद्यं कृत्वा विधानेन दद्यान् षोडशपिण्डकमिति ।

End. मित्राणि सख्यः पशवश्च वृक्षा दृष्टा ह्यदृष्टाश्च कृतोपकाराः ।
जन्मान्तरे ये ममसङ्गताश्च तेभ्यः स्वधापिण्डमहं ददामि ॥
अचोऽनविंशतिपिण्डे षोडशपिण्डकं पारिभाषिकं पञ्चः स्रवत् ।

Colophon. इति षोडशपिण्डदानं ।

विषयः । अमावास्यायां कन्याकं तीर्थे च कर्त्तव्यस्य षोडशपिण्डदानस्य विधिः ।

No. 915. जकारभेदः ।

Substance, country yellow paper, 15 × 3½ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 93 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1661. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Jakārabhedha. A vocabulary of words containing the letter ज, designed to point out what words have the letter ज and what the letter च having the sound of ज. By Purushottama.

Beginning. (प्रथमपत्राभावात् प्रारम्भवाक्यादिकं नास्ति ।)

End. जयन्ती जानकी जय्यो जिज्ञासा जनको विजः ।
पूजटीसुज + खैव तर्जन्यपि च वर्गजः ॥

Colophon. इति पुरुषोत्तमकृते जकारभेदः समाप्तः ।

विषयः । तालव्यमूर्धन्यदन्यसकारवतां मूर्धन्यसकारवतां षर्गीयजकारवतां च कतिपय शब्दानामव सङ्ग्रहः ।

No. 916. पार्थिवलिङ्गपूजनविधिः ।

Substance, country yellow paper, 11½ × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Pārthivaliṅgapūjanavidhi. An extract from one of the Tantras, containing directions for worshipping Ś'iva in the form of a Lingam made of earth. Anonymous.

Beginning. कथयस्व महाबाहो लोकानां प्रीतिवर्द्धिकाम् ।

वृद्धलिङ्गशिवस्यार्चां सूचिता न प्रकाशिता ।

कथयस्वाधुना देव यदि स्नेहोस्ति मां प्रति ।
 End. सहस्रपूजनादेवि लभते वाञ्छितं फलम् ।
 लक्षस्य पूजनादेवि शिवत्वं प्राप्नुयाद् भुवं ॥ समाप्तचेदम् ।
 विषयः । ऋण्यपाशिवलिङ्गपूजनविधिकथनं ।

No. 917. दुर्गात्मविवेकः ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 15. Lines, 6—7 on a page. Extent, 340 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Durgotsava-viveka. A treatise on the propriety of worshipping Durgá, in spring and autumn, or the great national rite of the Durgapujá. By S'ulapáni Bhaṭṭáchárya. The work forms a part of the author's great compendium of modern Hinduism, called the *Viveka*.

Beginning. नलेशानीपदाम्भोजं भ्रमद्भ्रमरशेभितं ।

• दुर्गात्मविवेकस्तु क्रियते शूलपाणिना ॥

End. विशेषतस्त्वन्न बोधनप्रक्रिया नास्ति ।
 बोधिताया बोधनासम्भवादिति प्राग् विद्वतम् ।
 होमादिकन्तु पूर्ववज्ज्ञेयमिति दिक् ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीशूलपाणिभट्टाचार्यविरचितो दुर्गात्मविवेकः समाप्तः ।
 विषयः । शरदि वसन्ते च देवीपूजा कथं कर्तव्येत्यादेर्विचारः ।

No. 918. व्रतकालविवेकः ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 260 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Vratakāla-viveka. Times meet for performing vratas or optional fasts. By S'ulapáni Bhaṭṭáchárya.

Beginning. नानामुनिमतद्वैषजानसंशयकल्लनः ।

व्रतकालविवेकोऽयं क्रियते शूलपाणिना ॥

- End. कालविशेषानियन्त्रितमित्येतदसम्भवाच्च ।
 प्रतिष्ठाविधानञ्च प्रतिष्ठाविवेकेऽनुसन्धेयम् ।
- Colophon. इति साङ्गडियानमहामहोपाध्यायश्रीशूलपाणिविरचितः व्रतकालविवेकः
 समाप्तः ।
- विषयः । व्रतलक्षणकथनादि । व्रतानुष्ठानादिकथनं । व्रतानुष्ठाने विहितकालः ।
 जन्माष्टमीव्रतनिर्णयः । श्रीरामनवमीव्रतनिर्णयः । एकादशीव्रतनिर्णयः । सावि-
 त्रीचतुर्दशीव्रतनिर्णयः । शिवरात्रिव्रतनिर्णयः । सङ्क्रान्तिव्रतनिर्णयः । व्रतप्रति-
 ष्ठाकालनिर्णयश्च ।

No. 919. सङ्क्रान्तिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 170 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new, but soiled. Prose. Generally correct..

Saṅkrānti-nirṇaya. Rules for ascertaining the conjunctions of months, or the time when the sun passes from one sign of the zodiac to another, the characters of those conjunctions, what should be done at such times, and what avoided. Anonymous.

- Beginning. अथ सङ्क्रान्तिव्यवस्थानिर्णयः । आदौ सञ्ज्ञां विनिर्णय्य ततो राशिस्थानिर्णयम् ।
 व्यवस्थानिर्णयं पश्चात् करिष्यामि न संशयः ॥
- End. सङ्क्रान्त्यां पक्षयोरन्ते द्वादशां निशि सन्ध्ययोः ।
 तुलसीं ये विचिन्वन्ति ते च्छिन्दन्ति हरेः शिरः ॥
- Colophon. इति सङ्क्रान्तिनिर्णयः समाप्तः ।
- विषयः । नन्दादिषष्ठसङ्क्रान्तिनामकथनादि । मेषादिराशिष्वद्वादशसङ्क्रान्तिनिर्णयः ।
 सङ्क्रान्तौ निषिद्धानिषिद्धकर्मकथनादि च ।

No. 920. शुद्धितत्त्वकारिका ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1767. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

S'uddhitattvakārikā. Memorial verses embodying the canons of Raghunandana's *S'uddhitattva*, or rules for the observance of mourning, and on personal impurities. By Harinārāyaṇa S'armā.

Beginning. सर्वस्वरूपं श्रीरामं प्रणम्य भक्तवत्सलं ।

कारिकां शुद्धितत्त्वस्य वितनोति यथावति ॥

End. किन्तु एकादश्यादौ चेत् आद्यं क्रियते तदा प्रेतपदोत्प्रेषणेन ।

Colophon. इति श्रीहरिनारायणशर्मकृता शुद्धिकारिका समाप्ता ।

विषयः । जननमरणशौचनिर्णयः ।

No. 921. अशौचमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper, $12\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 6. Lines, 5—6 on a page. Extent, 60 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1770. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

As'auchamañjarī. Rules regarding mourning and the duties to be attended to during the first ten days after the death of a parent, kinsman, or other person for whom mourning has to be observed. Anonymous.

Beginning. प्रणम्य परमात्मानं नत्वा शम्भुं त्रिलोचनं ।

अशौचनिर्णयं वक्ष्ये प्रेतकर्म दशहिकं ॥

End. तैलौषध्यजि(नं)चैव पक्वापक्वस्यंयद्ये ।

पण्डेषु चैव सर्वेषु नाशौचं स्मृतस्मृतके ॥

Colophon. इत्यशौचमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । मरणशौचनिर्णयः ।

No. 922. पदार्थकौमुदी ।

Substance, country yellow paper, $17 \times 3\frac{1}{4}$ inches. Folia, 199. Lines, 8 on a page. Extent, 7920 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1627. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Padārthakaumudī. A commentary on the *Nāma-liṅgānus'ās'ana* of Amara Siṅha. By Nārāyaṇa Chakravartī.

Beginning. नन्दात्मजस्य कृष्णस्य साक्षाद्भगवतो मुदा ।

पदचिन्मकरन्दाय नमः संवृतिशान्तये ॥

अथ मत्तसारनिरूपणं ।

End. किञ्च प्रमाणवादीनां मन्त्राणामपि तत्परत्वमिति श्रीभक्तकुमारवन्ते व्यक्तं, वैखो-
कमङ्गलकवच इति ।

Colophon. इति वस्तुतत्त्वे भगवत्तत्त्वं नाम सप्तमः परिच्छेदः ॥
ब्रह्मग्रीश हिरण्यगर्भ परमात्मन् वासुदेवाद्वय
ज्ञानश्रीलहरे स्मरेति नियतं निर्भेदतो मे नमः ।
संसारार्णवतारणेद्वयमतिः साक्षात् परं कारणं
तस्मात्प्रमत्ति पण्डितः प्रतिदिनं कुर्वीत यत्नं महत् ॥
कृतानि सप्ततत्त्वानि श्रीराधाकान्तशर्मणा ।
कदाचिद्यदि वर्त्तन्ते पण्डितानां समीपतः ॥
तदा निवेदनं वक्तुः शृणुध्वं सद्विवेकिनः ।
पूर्वापरार्थदृष्टौ यदि दोषोऽत्र वर्त्तते ॥
शोधितयः कृपावद्भिः क्षमध्वं वा दयारताः ।
लिखितं पञ्चतत्त्वं वै रामसुन्दरशर्मणा ॥
विद्यावागीशवर्धेण श्रीमता पुण्यशालिना ।
शक्ते सप्तयुगाद्रिचन्द्रगणिते मासे मघौ वासरे
सूर्यस्येह महेशदिव्यनगरे कृष्णे दशम्यां तिथौ ।
ग्रन्थार्थं शुभदः शुभो बङ्गमतः प्रातः समाप्तिं मतः
श्रीरामेश दयानिधान परमानन्दप्रभो पाहि तम् ॥
श्रीकृष्णप्रीतिमुदिश्य रचितो दङ्कयत्नतः ।
अतोऽत्र शब्ददोषेऽपि नैव दोषाय कल्पते ॥

विषयः । (अत्र सप्त परिच्छेदाः । तत्र प्रथमद्वितीयपरिच्छेदौ न स्तः, अतः खण्डितमिदम्)।
१, परिच्छेदे मायामहत्तत्त्वादिपदार्थनिरूपणपूर्वकं सारतत्त्वनिरूपणं । ४, पर-
मात्मतत्त्वनिरूपणं । ५, वासुदेवतत्त्वनिरूपणं । ६, निर्गुणब्रह्मतत्त्वनिरूपणं ।
७, भगवत्तत्त्वनिरूपणं ।

No. 924. तान्त्रिकपूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 10. Lines, 12 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tāntrikapūjā-paddhati. Guide to daily rituals according to the Tantras. Contents : Rules for the threefold Sandhyā worship ; washing of the face on such occasions for Vaishṇavas ; offering of Argha ; certain manipulations called *nyāsa* ; intellectually placing certain letters of the alphabet on fourteen different lotus-like organs of the body ; *nyāsa* in connexion with different members of the body ; intellectually placing certain deities on six different parts of the body ; placing of those divinities on the organic and sensuous functions of the body ; *Prāṇāyāma* ; placing of divinities in their proper places and on their respective seats ; intellectual worship ; arrangement of the instruments of worship ; the worship of the seats of the gods ; worship of the gods.

Beginning. अथ तान्त्रिकसंस्थाप्रयोगः । आचम्य जले गङ्गे चेत्यादिना सूर्यमण्डलातीर्थमावाह्य मूलेन कुशेन भूमौ त्रिवारं जलं क्षिपेत् ।

End. संहारमुद्रया कृत्वा(?) तत्तेजः पुष्पैः सार्द्धं सहृदयमानयेत् । ततः शेषान्यां चतुष्कोणमण्डलं कृत्वा तच्च निर्मात्यशेषं ॐ विश्वक्सेनाय नम इति दद्यात् ।

Colophon. इति पूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । तान्त्रिकसंस्थाविधिः । वैष्णवाचमनविधिः । सामान्यार्घ्यस्थापनादिविधिः । कराङ्गुलीषु हृदयादिषडङ्गेषु च मातृकान्यासः । शरीरान्तस्थचतुर्दलपद्मे वश-षसादिचतुर्वर्णन्यासः । सर्वाङ्गप्रत्याङ्गादिषु मातृकावर्णन्यासः । षडङ्गेषु कोश-वादिकीर्त्यादिदेवताद्वन्द्वन्यासः । पुनस्तत्र प्राणादि-सत्यादितत्त्वन्यासः । प्राणायामः । देवतापीठन्यासः । मानसपूजा । शङ्खस्थापनादिप्रकारः । पीठपूजा । देवतापूजा ।

No. 925. प्राणतोषिणी ।

Substance, country paper, $18\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 304. Lines, 13 on a page. Extent, 19,513 s'lokas. Character, Bengali. Date of printing Sk. 1743. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose and Verse. Correct.

Beginning. हृदि स्थमपि दूरस्थं सर्वमावृत्य तिष्ठति ।

यन्महः परमं बीजं तदानन्दपदं नुमः ॥
 रक्षः शशिश्रिता समं विविधकेलिमातन्वती
 मुञ्जः स्मरमहोत्सवे शिवमुखालचुम्भार्थिनो ।
 दिग्म्बरहृताम्बरा + + + + + मौलेस्थित
 ह्रिया नतमुखी सदा चित्तिधरेन्द्रकन्यावतु ॥
 मङ्गलानन्दबीजानि भक्तानामतिसन्ततम् ।
 गुरुणां चरणालानि पुनः पुनश्चास्महे ॥
 ज्ञात्वा शास्त्रमशेषमादिविदुषामालोक्य नानामतं
 हेरम्बाङ्घ्रिस(रोज) युग्मममलं नत्वानिभक्ता सुधीः ।
 श्रीनारायणपादपद्ममधुलिङ्गारायणः श्रीनिधि-
 र्यलेनामरपञ्चिकां वितनुते सङ्क्षेपतः सत्कविः ॥

End. इह ग्रन्थविस्तरभयाभोक्तोऽतत् शिष्टानां पूर्वाचार्याणां च प्रयोगाज्ज्ञेयम् । यथा, स्त्री-
 पुंसयोः । विप्रचतुष्टयो, विप्रचतुष्टयः । गोघनानि पुंस्यपि नपुंसकेपि । पोटा स्त्री-
 त्याद्युदाहार्यमूच्छम् ।

Colophon. इति पदार्थकौमुद्याममरकोषटीकायां लिङ्गादिसङ्ग्रहवर्गार्थप्रकाशः । समा-
 प्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । अमरकोषकाण्डत्रयार्थविवरणं ।

No. 923. वस्तुतत्त्वं ।

Substance, country paper, 11½ × 6½ inches. Folia, 38. Lines, 14—15 on a page. Extent, 1090 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1747. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally Correct.

Vastutatva. On the philosophy of the Vaishṇava faith, so treated as to establish the divinity of Kṛiṣṇa. By Rāmasundara Vidyāvāgīś'a. The work was composed in the Ś'aka year 1727, and originally comprised seven sections, of which the MS. under notice comprehends the last five. Contents: 3. Māyā, Mahattva and other categories described. 4. The great soul defined. 5. Vāsudeva defined and described. 6. Brahma without attributes described. 7. Bhagavān described.

Pránatoshaní. A summary of the Tántric cult. The work was compiled by Rámatoshana S'armá, under the patronage of Pránakrishna^{*} Vis'vása, a zemindar of Khadadáha in the neighbourhood of Calcutta, and printed for private circulation in the S'aka year 1743. The name of the work is made up of the second word of the author's name, and the first of that of the patron. It comprises large extracts from the authentic Tantras.

Beginning. जङ्घे कायं दात्री द्रुतमुदकविन्दो जलधितां

पयोधौ पायोणुत्वमपि न तु सर्वकवशागा ।

गिरौ धूलौलेशत्वमचलवरत्नं रजसि वा

विचित्रेच्छाखैरं जयति जयतारेत + + + ॥ इत्यादि ।

(खण्डितत्वात्मसाप्तिवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । (विषयस्त्वस्य सूचीपत्रे द्रष्टव्यः ।)

No. 926. लिङ्गादिसङ्ग्रहटीका ।

Substance, country yellow paper, $12\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 17. Lines, 7—11 on a page. Extent, 330 s'lokas. Character Bengali. Date, Sk. 1759. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

Liṅgādisaṅgraha-ṭīkā. A commentary on the Liṅgādisaṅgraha,—a treatise on grammar. By Bharata Mallika.

Beginning. सलिङ्ग इत्यादि । सलिङ्गशस्त्रैः पाणिनिवररचिचन्द्रादिप्रणीतवक्ष्यमाणलिङ्ग-
लक्षणसूत्रसहितैः । इत्यादि ॥

End. इति प्रयोगाच्च लज्जापदार्थाद्यनेन स्त्रोत्रे प्राप्ते पुंस्त्वं । एवमन्यत्रापि ज्ञेयम् । समाप्ता
लिङ्गसङ्ग्रहादिटीका ।

Colophon. इति श्रीभरतमल्लिककृता टीका ।

विषयः । कृतजितान्तादिशब्दानां लिङ्गनिर्द्धारणपरस्य लिङ्गादिसङ्ग्रहस्य वाक्यार्थविवरणं ।

No. 927. शब्दार्थसारमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper, $12\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 525 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1761. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

S'abdārthasāra-manjarī. A treatise on the syntax of the Sanskrit language. By Jayakrishṇa S'armā.

Beginning. हेरम्बचरणद्वन्द्वं विघ्ननाशकरं परं ।

प्रथम्य जयकृष्णेन क्रियते सारमञ्जरी ॥ १ ॥

तत् प्रथमतः कालनिरूपणम् ।

End. आलोक्ष्य विविधग्रन्थान् विचार्य च पुनः पुनः ।

कृतं जयकृष्णे न शब्दार्थसारमञ्जरी ।

Colophon. इति जयकृष्णशर्मविरचितशब्दार्थसारमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । आख्यातार्थनिरूपणं । शब्दबोधप्रकारः । कारकविचारः । समासवादः । एवं-
शब्दविचारादि । सर्वनामपदशक्तिविचारः । एवशब्दविचारः । उपसर्गवि-
चारः । क्तप्रत्ययविचारः । नञर्थकथनं । वैधर्म्यविचारः । पदशक्तिनिरू-
पणं । शक्तिप्रादुर्भावपदार्थनिरूपणं । शब्दविचारः । वाचकत्वस्य लक्षणं । वीप्सा-
विचारः । शब्दबोधप्रकारान्तरं । एकादिपरादपर्यन्तसङ्ख्याशब्दविचारः ।

No. 928. गीतगोविन्दटीका ।

Substance, country yellow paper, 12½ × 3 inches. Folia, 34. Lines, 8—11 on a page. Extent, 134 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Gītagovinda Tīkā. A commentary on the Gītagovinda of Jaya-
deva. Anonymous.

Beginning. टीका । राधासाधवयो रङ्गकेलियो जयन्ति । निश्चतक्रीडा जययुक्ता भवन्तु
इत्यर्थः । कुत्र यमुनाकूले । किम्भूतयोः । इत्थं अनेन प्रकारेण पश्यन्नेव-
लितयोः(?) । नन्दनिदेशमाह । हे राधे तत् तस्मात् त्वमेव इमं श्रीकृष्णं गृहं
प्रापय आनय इत्यर्थः ।

End. किम्भूतं । विरहानलदग्धपुरुषं यो मृतस्य वपुर्देहोऽग्निना दह्यते दग्धस्य मृतस्य
विनाशश्च पुणो भवति इति विनाशः ॥ ५ ॥ (ख०)

विषयः । जयदेवकविरचितगीतगोविन्दमहाकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 929. बालबोधिनीनाम्नी गीतगोविन्दटीका, मूलसहिता ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{4} \times 5\frac{3}{4}$ inches. Folia, 42. Lines, 14—17 on a page. Extent, 2250 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bālabodhinī. A commentary on the Gītagovinda of Jayadeva. Anonymous. Jayadeva is said in this MS. to have been the son of Vāmadeva and grandson of Bhojadeva.

Beginning. टीकाप्रा० । श्रीचैतन्यकृपासीधकणेश्वरमेव केनचित् ।

टीका सङ्गृह्यते गीतगोविन्दस्य समासतः ।

स्वयं बोद्धुमभिप्रायं जयदेवमहामतेः ।

क्रमेणोपक्रमादेशा ग्रथ्यते बालबोधिनीं ॥

मूलप्रा० । मेघैर्मन्दुरमम्बरं वनभुदः श्यामासमालङ्घुमै-
नक्तं भीरुरयं लमेमतदिमं राघे गृहं प्रापय ।

इत्थं नन्दनिदेशतश्चलितयोः प्रत्यध्वकुञ्जद्रुमं

राघामाधवयोर्ययानि यमुनाकूले रहःकेलयः ॥

End.

टीकास० । अतः सर्गीयं सख्यद्विमदाख्यसम्भोगरसानन्दितः पीताम्बरः प्रिया-
धीनत्वेन तद्वर्णवर्णवसनप्रियः श्रीकृष्णो यव स इति ।

इति खण्डितमाहकस्तरणपूर्वकपराशरादिमतज्ञा एवास्याधिकारिण इति तान्
प्रत्याश्रिष्यति भोजेति । भोजदेवनामास्य पिता वामदेवीनाम्नी जननी परा-
दीनां ये प्रियाः तन्मतज्ञास्तेष्वपि ये बन्धवस्तन्मतसारश्रोराघामाधवरहःकेलि-
ज्ञानेन बन्धुत्वं प्राप्तस्तेषामेव कण्ठे भूषणवत् सदा गीतगोविन्दाख्यं कविलमसु ।

मूलस० । यच्चानि यावद्भावं शृङ्गारसारस्वतमिह जयदेवस्य विश्वग्वचांसि ।

इति श्रीजयदेवकृतौ गीतगोविन्दे महाकाव्ये स्वाधीनभर्तृकावर्णने सुप्रीतपीता-
म्बरो नाम द्वादशः सर्गः ।

श्रीभोजदेवप्रभवस्य वामदेव्यात्मजश्रीजयदेवकस्य । पराशरादिप्रियवन्धुकण्ठे
श्रीगीतगोविन्दकविलमसु ॥

विषयः । जयदेवकविविरचितगीतगोविन्दाख्यमहाकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 930. पुराणदानमाहात्म्यं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 6. Lines, 10—11 on a page. Extent, 62 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Purāṇa-dāna-māhātmya. Nature, character, and extent, of the Purāṇas, and the religious merit of presenting them in MS. to Brāhmaṇas. Anonymous. The style of the work is Purāṇic, and, I suspect, it is an extract from the Matsya Purāṇa. It is narrated by Brahmā in reply to the question of a sage named Matsya.

Beginning. मत्स्य उवाच । पुराणं धर्मशास्त्राणां प्रथमं ब्रह्मणा स्मृतं ।

अनन्तरं च वक्त्रेभ्यो वेदास्तस्य विनिर्गताः ॥

पुराणमेकमेवासीत्तदा कल्पान्तरेण च ।

चिवर्गसाधनं पुण्यं शतकोटिप्रविस्रं ॥

निर्दग्धेषु च लोकेषु वाजिरूपेण वै मया ।

अङ्गानि चतुरो वेदा पुराणन्यायविस्रः ॥

मीमांसा धर्मशास्त्रं च परिगृह्यात्मसात्कृतं ।

मत्सरूपेण (हि) पुनः कल्पादावुदकार्षे ॥

अशेषमेतत्कथितमुदकान्तर्गतं च ।

श्रुत्वा जगाद् स मुनीन् प्रतिवेदं चतुर्मुखः ॥

प्रवृत्तिः सर्वशास्त्राणां पुराणस्याभवत्ततः ।

कालेनायच्छं दृष्ट्वा पुराणस्य ततो वप ॥

यासरूपमहं कृत्वा संचरामि युगे युगे ।

चतुर्लक्षप्रमाणेन द्वापरे द्वापरे सदा ॥

तदाष्टशतधा कृत्वा भूर्लोकैस्त्रिन् विभाव्यते ।

End. तद् ब्रह्माण्डपुराणान् ब्रह्मणा समुदाहृतं ।

योदद्यान् व्यतीपाते + + + + संयुतं ।

राजस्वयसहस्रस्य फलमाप्नोति मानवः ॥ १८ ॥

चतुर्लक्षमिति प्राक्तं यासेनाद्भुतकर्मणा ।

मत्पितुर्मम पित्रा च मया तुभ्यं निवेदितम् ॥

Colophon. इति पुराणदानमाहात्म्यम् ।

विषयः । पुराणश्लोकसङ्ग्रहा, पुराणनामव्युत्पत्तिः, पुराणदानविधिश्च ।

No. 931. काव्यकलापः ।

Substance, white and yellow country paper, 17 × 3 inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 214 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍit Purushottama Tarkālaṅkāra. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Kāvya-kalāpa. A romance in prose and verse. By Mahānanda Dhīra. The MS. is a mere fragment and very corrupt.

Beginning. नत्वा श्रीदेवदेवीं त्रिभुवनजननीं श्यामरूपां वरेष्णां

यस्याः क्रोडे निवसति सदा दिव्यरूपं सुरेशम् ।

आद्यं मेघाघनरुचिरतरं पीतवासं तडित्तं (?)

वक्ष्ये काव्यं कलापं कलितप्र+सवं नीलकण्ठस्य वक्त्रात् ॥

End. सा इति वाक्यं कथयित्वा राजपुरतो नयच्छेष्टां छतवतो ।

ततः श्रीकाव्यकलापो महानन्दधीरेण कथितुमारब्धः ॥

विषयः । (अतःपरमस्यहास्यत्वादुर्वाच्यम् । तन्पाठेऽयमसाधुमिति लक्ष्यते ।

चम्पूकाव्यमेतत् । असम्पूर्णदस्य पुस्तकस्य प्रकरणच्छेदोऽज्ञेयः ।)

No. 932. क्रमसङ्ग्रहः ।

Substance, white and yellow country paper, 19½ × 3½ inches. Folia, 23. Lines, 6 on a page. Extent, 638 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍita Purushottama Tarkālaṅkāra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kramasaṅgraha. The law of succession according to the Bengal school. By Śrīkrishṇa Tarkālaṅkāra Bhaṭṭāchārya.

Beginning. जगदम्बापदद्वन्द्वमापदां क्षयसाधनम् ।

विश्वकोटिविनिर्माणस्थितिसंहारकारणम् ॥

निघाय हृदये दायधिकारक्रमसङ्ग्रहः ।

क्रियत पण्डितामोदी श्रीमच्छ्रीकृष्णशर्मणा ॥

अथ दायाधिकारक्रमः—

End.

स्वयमूढायानु दास्यां तथाविधापत्यस्य विभाव्यत्वमेवेति । स्मार्त्तसम्मतमप्यत-
दिति ॥

Colophon.

इति श्रीकृष्णतर्कालङ्कारभट्टाचार्यविरचितो दायाधिकारक्रमसङ्ग्रहः समाप्तः ॥

विषयः ।

अथ दायाधिकारक्रमादिर्वर्णितः ।

No. 933. उत्तरगीता ।

Substance, yellow country paper, 14 × 3½ inches. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 204 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Tarkālaṅkāra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Uttara Gītā. A sequel to the Bhagavat Gītā, treating of theocratic Vedānta philosophy.

Beginning. अर्जुन उवाच । यदेकं निष्कलं ब्रह्म योमातीतं निरञ्जनं ।

अप्रतर्क्यमविज्ञेयं विनाशेत्यतिवर्जितम् ॥ १ ॥

कैवल्यं केवलं शान्तं शुद्धमत्यन्तनिर्मलम् ।

कारणं योगनिर्मुक्तं हेतुसाधनवर्जितम् ॥ २ ॥

हृदयाम्बुजमध्यस्थज्ञानं ज्ञेयस्वरूपकम् ।

तत्तत्तत्तत्तदेव मुचेत यज्ज्ञानाद् ब्रूहि केशव ॥ ३ ॥

श्रीभगवानुवाच । साधुष्टं महाबाहो बुद्धिमानसि पाण्डव ।

यन्मां प्रच्छसि तत्त्वार्थमशेषं तद् ददाम्यहम् ॥ ४ ॥

End.

भूतवस्तून्प्रशक्षित्व पुनर्जन्म न विद्यते ।

Colophon.

इति श्रीमदुत्तरगीताख्यपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवाद वैरा-
ग्योदयो नाम तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः ।

श्रीकृष्णार्जुनयोः कथोपकथनव्याजेन ज्ञानोपदेशोऽध्यायव्यात्मकः । तत्र १ अध्याये
ब्रह्मनिरूपणम् । २, आत्मानुभवः । ३, वैराग्योदयः । (अस्यान्तिमपत्रे हंसमन्त्रः,
तत्साधनप्रयोगादिश्च विद्यते ।)

No. 934. श्यामामन्त्राः ।

Substance, country paper, 18 × 3½ inches. Folia, 13. Lines, 9 on a page. Extent, 432 ślokas. Character, old Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍita Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, very old, with annotations on the margin. Prose and verse. Correct.

S'yāmāmantrāḥ. A collection of *Vijamantras* of the ten great Vidyās, or manifestations of the Goddess Durgā. Anonymous.

Beginning. अथ श्यामामन्त्राः । तत्र काले तत्रे कामचयं वक्रिसंस्थं रतिविन्दुसमन्वितं ।
 कूर्चयुग्मं तथा लज्जायुगलं तदनन्तरम् ॥
 दक्षिणे कालिके चेति पूर्ववोजानि वोचरेत् ।,
 अन्ते वक्रिवधून्मद्याद् विद्या राज्ञी प्रकीर्तिता ॥
 अस्याः पूजाप्रयोगः । प्रातःकृत्यादिकं कृत्वा स्नात्वा मन्त्राचमनं कुर्याद् ।
 तद्यथा ।

End. इति द्विन्नमस्तप्रकरणम् । भैरवतन्त्रे ।
 अथ वक्ष्ये महाविद्याः कालिकायाः सुदुर्लभाः ।
 यासां विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेन्नरः ॥
 नात्र चित्ताविशुद्धिः स्यान् न वा मित्रादिदूषणम् ।
 न वा प्रयासबाहुल्यं समयासमयादिकं ॥
 न वित्तव्ययबाहुल्यं कायक्लेशकरं न च ।
 य एनं चिन्तयेन्नन्ती सर्वकाममष्टदिदाम् ॥
 तस्य हस्ते सदैवास्ति सर्वसिद्धिर्नसंशयः ।
 गद्यपद्यमयी वाणी सभायां तस्य जायते ॥
 तस्य दर्शनमात्रेण वादिनो निष्प्रभां गताः ।
 राजानोऽपि च दासत्वं भजन्ते किं परे जनाः ॥
 वन्द्ये श्रेयं जलस्रग्भं गतिस्रग्भं विवस्वतः ।
 दिवारात्रित्यथयच्च वशीकर्मज्ञसो भवेत् ॥
 अन्ते च लभते देव्या गणत्वं दुर्लभं नरः ।

Colophon. (समाप्तिस्त्वचकं वाक्यं न विद्यते । परं शेषपङ्क्तिलिखनप्रकारे श्रुतात् षोडशतम-
 महाविद्यायाः द्विन्नमस्तकायाः प्रकरणसमाप्तिपूर्वकफलश्रुतिकथनदर्शनेन शेषव-
 क्तव्यस्यापरस्याभावाच्च समाप्तमेवेति गम्यते ।)

विषयः । कालीनाराप्रभृतीनां षोडशानां महाविद्यानां मन्त्राः, सप्रमाणं पूजापद्धत्यादिषु ।
(परिच्छेदशून्यम् ।)

No. 935. पितृपद्धतिः ।

Substance, yellow country paper, 18 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent, 87 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍita Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Pitṛipaddhati. An elementary treatise on Śrāddhas, or rites meet for the dead. By Gopāla Āchārya.

Beginning. अखिलनिगमसुसौर्दिब्यवीणां वहन्ती

स्मितविकसितवक्त्रा ज्ञानदीपप्रसन्ना ।

अनुकुलफलयुक्ता शाखिनी सेवकानां

हृदि लसतु सदा मे भारती सर्वशुक्ला ॥

ध्यात्वा नन्दीश्वरं देवं नत्वा पितृपद्धत्यम् ।

गोपालो बालतोषाय विलिखेत् पितृपद्धतिः ॥

सांवत्सरिकं आहुं सौरं चैव कर्तव्यमिति ऋषयस्तम् ।

End. अतो गोत्रसंगोचयोर्विकल्प इति शूलपाणिः ॥ ० ॥

Colophon. इति गोपालाचार्यविरचितपितृपद्धतौ प्रमाणखण्डो नाम प्रथमपरिच्छेदः ॥
ग्रन्थोऽयं लिखितो यत्नात् हरिनारायणशर्मणा ॥

ॐ गङ्गा ॥ (अत्र समाप्तिवाक्ये प्रथममितिपदयुतेरसमाप्तिदमित्यनुमीयते) ।

विषयः । आहुविषयकप्रमाणादिः ।

No. 936. तन्त्रसारः ।

Substance, red and yellow country paper, 18 × 4½ inches. Folia, 297. Lines, 8—9 on a page. Extent, 13,815 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1773. Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍit Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, soiled. Prose and verse. Correct. Copies have also been found at Navadvīpa in the possession of Yādavachandra Bhaṭṭāchāryā and Yādunātha Śārvabhauma Naiyāyika. Several copies are also available in Calcutta.

Tantrasāra A summary of the Tāntric cult, comprising mantras, diagrams and rituals for the adoration of the different Hindu divinities, both Śākta and Vaiṣṇava. By Kṛishṇānanda Bhaṭṭācārya. The work is held in high estimation, and has been very extensively quoted as a standard authority.

Beginning. नला कृष्णपदद्वन्द्वं ब्रह्मादिसुरवन्दितम् ।

गुरुञ्च ज्ञानदातारं कृष्णानन्देन धीमता ॥

तत्तद्व्यन्धगताद् वाक्यान्नामार्थं प्रतिपद्य च ।

सौकर्यार्थकत् सङ्क्षेपात् तन्त्रसारः प्रतन्यते ॥

End. गमनागमने जाङ्गुकी सा तनुयायो फलानि कुण्डली ।

उदिता कुलकामधेनुरेषा भजतां काङ्क्षितकल्पवज्रवीम् ॥

वेदार्थशाला विपरीतविलोकनेन प्रायेभवद्यजनलोपमवेक्ष्य मातः ।

तद्गूढकूटविशदोकरणेषु जानान् मातः क्षमस्व तव पादयुगेषु याचि ॥

यद् यन्मया नाथ विमूढबुद्ध्या स्पष्टीकृतं गुह्यतमम् तन्त्रे ।

क्षन्त्यमेतत् कर्णानिधान क्रोधो न चार्हः खलु पामरेषु ॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीकृष्णानन्दभट्टाचार्यविरचिते तन्त्रसारे द्वितीयपरिच्छेदः ॥ समाप्तोऽयं तन्त्रसारः ॥

विषयः । ब्रह्मतरन्तादिभ्यः तान्त्रिकदीक्षादिविषयकप्रमाणान्युद्धृत्य यथाक्रमेणेव सङ्गृहीतः । अत्र त्रयः परिच्छेदाः सन्ति । तत्र प्रथमे, प्रथमं लक्षणचक्रादि, ततो व्यवस्था । तद् यथा—गुरुलक्षणम्, शिष्यलक्षणम्, कुलाकुलचक्रम्, राशचक्रम्, नक्षत्रचक्रम्, अक्षयक्षत्रचक्रम्, ऋणिर्धनचक्रम्, अकङ्कमचक्रम्, दीक्षाकालः, वारनियमः, तिथिनियमः, नक्षत्रनियमः, योगनिर्णयः, करणनिर्णयः, लग्ननिर्णयः, निषिद्धमासतिथिनियमः, मालानिर्णयः, मालार्था मणिनियमः, आसनभेदाः, मालासंस्कारः, पुरश्चरणम्, भव्यादिनियमः, वर्ज्यद्रव्याणि, भूतलिपिः, स्त्रीणां होमाधिकारः, अन्यप्रकारपुरश्चरणं, पुरश्चरणप्रयोगः, कूर्मचक्रम्, मन्त्राणां दशमंस्काराः, मातृकायन्त्रम्, ग्रहणपुरश्चरणसङ्कल्पः, कलावतीदीक्षाप्रयोगः, चन्द्रसूर्याग्नीनां कलानां नाम, षोडशाङ्गादिधूपः, पञ्चायतनी दीक्षा, सङ्क्षेपदीक्षा, भवतोभद्रमण्डलम्, नवनाभमण्डलम्, त्रिलोही मुद्रा चेति ।

द्वितीये प्रथमं सामान्यपूजादि. ततो मन्त्राः । तद् यथा—सामान्यपूजा, मन्त्राप्रयोगः, स्नानविधिः, गायत्री, गायत्रीध्यानम्, पूजाप्रयोगः, भुवनेश्वरी-

मन्त्राः, अन्नपूर्णा०, चिपरा०, दुरिता०, वज्रप्रसारिणी०, दुर्गा०, मन्त्रिषमर्दिनी०, जयदुर्गा०, शूलिनी०, वागीश्वरी०, पारिजातसरस्वती०, गणेश०, हेरम्ब०, हरि-
द्रागणेश०, लक्ष्मी०, महालक्ष्मी०, सूर्य०, अजपा०, विष्णु०, श्रीराम०, श्रीकृष्ण०,
बालगोपाल०, वासुदेव०, हयग्रीव०, नृसिंह०, हरिहर०, वराह०, शिव०, सत्यु-
च्छ्रय०, चिन्तामणि०, नीलकण्ठ०, चण्ड०, क्षेपपाल०, वटुक०, विपुरभैरवी०, सम्यत-
प्रदाभैरवी०, कैलेशीभैरवी०, सकलसिद्धिदाभैरवी०, चैतन्यभैरवी०, भयविध्वंसि-
नीभैरवी०, कामेश्वरीभैरवी०, षट्कूटाभैरवी०, नित्यभैरवी०, रुद्रभैरवी०, भुवने-
श्वरीभैरवी०, सकलेश्वरीभैरवी०, विपुरबाला०, नवकुटबाला०, अन्नपूर्णेश्वरीभै-
रवी०, त्रिविद्या०, कामराज०, लोपासुद्रा०, मनूपासिता०, कुबेरोपासिता०,
चन्द्रोपासिता०, द्वितीयलोपासुद्रा०, वैष्णवीषट्कूटा०, नन्दिपूजिता०, सूर्योपा-
सिता०, इन्द्रोपासिता०, शङ्करोपासिता०, दुर्वासोपासिता०, पञ्चमीविद्या०,
पारिभाषिकषोडशी०, महाषोडशी०, बीजावलिषोडशी०, कमलासुन्दरी०, भुवन-
सुन्दरी०, वाक्सुन्दरी०, शक्तिसुन्दरी०, श्री०, प्रचण्डचण्डिका०, श्यामा०, गुह्य-
काली०, भद्रकाली०, श्मशानकाली०, महाकाली०, तारिणी०, एकजटा०, नील-
सरस्वती०, कुजुका०, उग्रतारा०, महानीलसरस्वती०, ताराषोढा०, अष्टतारिणी-
मन्त्राः, रक्षस्यपुरश्चरणम्, वीरसाधनम्, अधिकारिलक्षणम्, चितालक्षणम्,
श्वसाधनम्, विद्याभेदकथनम्, चण्डोपशूलपाणिमन्त्राः, मातङ्गो०, उच्छिष्ट-
चाण्डालिनी०, धूमावती०, भद्रकाली०, धनदा०, श्मशानकाली०, वगलामुखी०,
कर्णपिशाचीमन्त्राः, सिद्धिलक्षणम्, मञ्जुघोषः, तारिणीकल्पः, सारस्वतकल्पः,
कात्यायनीकल्पः, दुर्गामन्त्राः, गौरी०, विशालाक्षी०, राजमुखी०, इन्द्र०, गरुड०,
माला०, विषहराग्नि०, हनुमत्कल्पः, हनुमद्वीरसाधनम्, आर्द्रपटी, श्मशान-
भैरवीमन्त्रः, ज्वालामालिनी०, महाकाली०, तत्प्रयोगः, ज्वालामालिनीप्रयोगः,
निगडमेक्षणम्, चिटिमन्त्रः, त्र्यम्बक०, स्रुतसञ्जीवनी०, आकर्षणम्, विद्वेषणम्,
उच्चाटनम्, सुखप्रसवमन्त्रः, अदर्शनम्, योगिनोसाधनम्, योगिनीसाधन-
कालः, तत्राधिकारिनिर्णयः, पूजाधारः, यन्त्रसंस्कारः, चक्रप्रतिष्ठाप्रयोगश्चेति ।

द्वितीये उपदेशमप्रकारादुपदेशे यन्त्रादिलिखनप्रकारादयश्च । तद्यथा—
प्रकीर्णकम्, पूजायां विहितनिषिद्धम्, पञ्चशुद्धिः, मन्त्रसिद्धेरुपायः, मन्त्रसि-
द्धिलक्षणम्, मन्त्रदोषाः, मन्त्रदोषशान्तिः, होमार्थं कुण्डनिर्णयः, नवकुण्डानि,
कुण्डानां विशेषफलम्, काम्यहोमार्थं कुण्डनिर्णयः, नागशिरादिनिर्णयः,
नवकुण्डयोगिनियमः, नमोऽन्ते नमोदद्यादित्यादिविचारः, नित्यहोमः, सङ्क्षेप-

हामः, वृहद्गोमः, होमद्रव्यप्रमाणम्, षट्कर्मलक्षणम्, आसनम्, ग्रथन-
विदर्भ-समुट-बोधन-योग-पञ्चवर्णयः, षट्कर्ममन्त्रलिखने द्रव्यम्, शान्ति-
कादौ पाचनियमः, भूतानां मण्डलानि, भुवनेश्वर्याः स्तवकवचानि, अन्नपूर्णायाः,
त्रिपुटायाः, दुर्गायाः, महिषमर्दिन्याः, लक्ष्म्याः, सरस्वत्याः, गणेशस्य, हरिद्रा-
गणेशस्य, सूर्यस्य, विष्णोः, श्रीरामस्य, श्रीकृष्णस्य, गोपालस्य, वृषभस्य,
शिवस्य, वटुकस्य, भैरव्याः, श्रीविद्यायाः, मन्त्रात्रिपुरसुन्दर्याः, प्रचण्डचण्डि-
कायाः, काल्याः, तारायाः, वगलामुख्याः, चतुषष्टुपचाराः, अष्टादशोप-
चाराः, षोडशोपचाराः, दशोपचाराः, पञ्चोपचाराः, निर्मात्यकथनम्, त्रिपुर-
सुन्दर्याः षोडशोपचाराः, वद्राक्षमाद्यात्म्यम्, वद्राक्षप्रतिष्ठा, वद्राक्षसंस्कारः,
परिभाषा, विष्णुविषये नैमित्तिकादिकर्मभङ्गप्रायश्चित्तम्,
शिवशक्तिविषये नैमित्तिकादिकर्मभङ्गप्रायश्चित्तम्, पञ्चप्रकार इत्या, वैष्णवानां
द्वादशशुद्धिः, द्वादशतिलकानि, योगाङ्गमनानि, मुद्राः, घटार्गलायन्त्रम्,
त्वरिता, नवदुर्गा, लक्ष्मी, भैरवी, त्रिपुरागायत्री, त्रिपुरा, श्रीविद्या, गणेश,
श्रीराम, वृषभ, गोपाल, कृष्ण, शिव, काली, शान्तिकादौ तारायन्त्रम्,
यन्त्रलिखनद्रव्यम्, शान्त्युदकस्नानम्, सङ्क्षेपतः सर्वदेवानां नित्यपूजाविधिः,
नैमित्तिकविधिः, चरणान्वृतमाद्यात्म्यम्, स्त्रीनपुंसकसन्तापानां लक्षणम्, शुभप्रबो-
धकालः, योगाङ्गमनानि, श्रीविद्यायजनम्, प्रयोगविधिः, भुवनेश्वरी, त्वरिता,
दुर्गा, सरस्वती, लक्ष्मी, गणेश, सूर्य, श्रीराम, कृष्ण, दधिवामन, हयग्रीव,
वृषभ, वराह, सत्यभुज, दक्षिणमूर्ति, भैरवी, सुन्दरी, त्रिपुरा, विद्म-
मस्ता, श्यामा, काम्यतर्पणम्, नियन्त्रादुपायाः, वेतालसिद्धिः, बालकसंस्कारः,
शान्तिमन्तः, जागादिवलिः, कुलाचारः, दूतोपायः, यजनप्रकारः, द्रव्यशुद्धिः,
शक्तिशोधनम्, वीराणां पुरस्करणम्, मन्त्रिणां मन्त्रस्नाननिरूपणम्, सन्ध्या,
अवपूजा, पञ्चमकारयजनप्रकारः, तत्प्रक्रिया, ग्रन्थकृतसङ्क्षेपक्षमापण-
चेति ।

इह वज्रतरयन्त्राणि चित्रितानि सन्ति ॥

No. 937. दुर्गभञ्जनम् ।

Substance, country yellow paper, $19 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 84. Lines, 8 on a page. Extent, 4200 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Durgabhañjana. A treatise on Smṛiti rites, illucidating doubtful points, and solving many moot questions regarding proper times for performing particular ceremonies. By Chandras'ekhara S'armā, a Vārendra Brāhmaṇa of Navadvīpa. The work is divided into four chapters, (lit. forts). The first treats of the age of the moon, and the proper times when particular ceremonies ordained for specific days of the moon, should be performed. The second treats of months, their conjunctions, and the ceremonies appertaining to them. The third is devoted to resolutions to perform ceremonies, persons qualified to perform them, and the details thereof. Prominent mention is made in this chapter of the rules for commencing the Durgā pūjā. The fourth has for its subjects, optional fasts and penances.

Beginning. भजत भजत कृष्णं गोपनारीसदृशं

निखिलभवनवन्द्यं नन्दगोपाभिनयम् ।

सुकृतिहृदयवन्द्यं प्रेमभक्तौकगम्यं

सकलललितगेहं सच्चिदानन्दगेहम् ॥

यान्ता माता मया किं नवदधि विष्टतं भुञ्जते नेति सत्त्वा

दृष्ट्वा तद्वृत्तमाशु प्रियतमतनयाभुङ्क्त्व वक्ष्येत्युवाच ।

लब्ध्वा मातुः प्रसादं सपदि गतभयं स्मेरवक्त्रं वदन्तं

मानदोषो न मेऽयं बलकृतमिति तं नन्दस्त्रुणुं नमामि ॥

सदानन्दमयीं स्मृत्वा चन्द्रशेखरशर्मणा ।

वरेन्द्रान्वयसम्भूतनवद्वीपनिवासिना ॥

श्रीकृष्णप्रीतये गूढशास्त्रार्थस्याभिसन्धितः ।

स्मृतीनां क्रियते दुर्गभञ्जनं बुधरञ्जनम् ॥

अथ तिथेर्दुर्गभञ्जनम् । तत्र, राशिचक्रचलत्स्वर्थावधिकं वाश्रयविकर्षप्रयो-
जकतादृशचन्द्रक्रिया तिथिः । तथाहि—

- End. विद्योगे पारणं कुर्युर्मुनयो ब्रह्मवादिन इति । विद्योगे उभयोर्विच्छेदे तद्योगस्य उपस्थितत्वात् स च एकतरक्षयादपि भवतीति ॥ ० ॥
- Colophon. श्रीहरिनारायणशर्मणः पुस्तकमिदं साचरच्च इति ॥ ० ॥ यथा दृष्टमित्यदि ॥
- विषयः । अत्र चत्वारि परिच्छेदाः । प्रथमं तिथिदुर्गभञ्जनम् । तत्र राशिचक्रस्य देश-
रूपता, असाद्योदुग्धभागेनेत्यादिवचनार्थः, अष्टम्यांश्चेत्तुर्दृष्ट्या इति वचन-
व्याख्या, चन्द्रकलास्वरूपः, देवतानां कलानिर्णयः, तिथिखण्डविशेषनियमश्चेति ।
द्वितीयं मासाद्युल्लेखदुर्गभञ्जनम् । तत्र निमित्तोल्लेखविचारः, दृष्टोत्सर्गादि-
विचारः, मासाद्युल्लेखविचारश्चेति । तदेतत् खण्डद्वयात्मकं प्रथमखण्डम् । सङ्कल्प-
सृष्टिदुर्गभञ्जनाख्यद्वितीयपरिच्छेदारम्भे पृथक्मङ्गलाचरणदर्शनात्; तथाहि—
“सदानन्दमयीं सृष्ट्वा चन्द्रशेखरशर्मणा । सङ्कल्पसृष्टिदुर्गानां भञ्जनं क्रियते-
ऽधुना ॥” इति । तत्र च काम्यकर्मणि सङ्कल्पः, निष्कामानां काम्येऽपि सङ्कल्पा-
भावः, सुगमसङ्कल्पः, अधिकारिलक्षणम्, विशिष्टफलं प्रति कामनाधिकारः,
काम्यकर्मणि राशिणां प्रीतिकामनायां नतुफलप्राप्त्यर्थम्, सङ्कल्पनिरूपणम्,
जन्मतिथिविहिताश्रयत्वादिपूजनफलं, सङ्कल्पवाक्यरचना, सङ्कल्पवाक्ये फल-
भागिन एव नामगोचाद्युल्लेखे न तु प्रतिनिधेः, सङ्कल्पकालः, सप्तम्यादिमहाष्ट-
म्यादिकल्पे षष्ठ्यां बोधनम्, विशेषवाधकाभाव एव प्रकरणाद् वाक्यस्य बलव-
लम्, दिवसाद्यन्मनाङ्गीचतुष्टयस्य सन्ध्यालकीर्तनम्, सायंसन्ध्यायाः प्राशस्त्या-
दिकम्, उपवाससङ्कल्पकालः, गलान्ते पुत्रताभोजनान्तरम्, ग्रहणनिमित्तक-
स्नानादिकार्यम्, नैमित्तिकानि काम्यानि च कर्माणि चेति । चतुर्थं व्रतदुर्ग-
भञ्जनम् । तत्र—अष्टमी, जन्माष्टम्युपवासो नित्यः, जन्माष्टम्युपवासफलम्, व्रतका-
लव्यवस्था, पारणव्यवस्थादिश्चेति ।

No. 938. प्रायश्चित्तव्यवस्थामङ्गलः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 539 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1728. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Prāyaśchitta-vyavasthā-saṅkshēpa. A summary of the laws bearing on expiations. This and the following five works are evidently due to the same author, who attempted to produce a series of manuals like the *Tattvas* of Raghunandana, or the *Vivekas* of Śūlāpaṇi, but his name does not appear in the codices under notice.

Beginning. अथ प्रायश्चित्तव्यवस्थामङ्ग्लेपः । तत्रादौ प्रायश्चित्तलक्षणम् । तथाच द्वातीयः ।
प्रथमत्वाद्वापचित्तमशुभं नाशयतीति प्रायश्चित्तम् ।

End. तथाच पौत्रधत्तादिना क्रियमाणा—(इतः खण्डितम्)

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणार्थः, पातकानि, अतिपातकप्रायश्चित्तम्, महापातकप्रायश्चित्तम्, ब्रह्मबधप्रायश्चित्तम्, सुरापानप्रायश्चित्तम्, खर्णस्त्रेयप्रायश्चित्तम्, गुर्वङ्गना-
गमनप्रायश्चित्तम्, पतितसंसर्गप्रायश्चित्तम्, गोबधप्रायश्चित्तम्, प्रायश्चित्तपूर्वाह-
ृत्यम्, बाह्यादिभेदेन प्रायश्चित्तभेदः, ज्ञानकृतादिनिरूपणम्, ब्राह्मणस्वामिक-
गोबधप्रायश्चित्तम्, एकहायन्यादिगोबधप्रायश्चित्तं, बोधनादिनिमित्तकगोबधप्राय-
श्चित्तम्, अपालननिमित्तकगोबधप्रायश्चित्तम्, गोबधपवादः, चित्र्यादिबधप्रा-
यश्चित्तम्, स्त्रीबधप्रायश्चित्तम्, गर्भबधप्रायश्चित्तम्, मार्जारोदिबधप्रायश्चित्तं,
मत्स्यादिबधप्रायश्चित्तम्, मण्डपोद्यानादिदेवतङ्गादिभेदेन प्रायश्चित्तम्, अग्नि-
चारप्रायश्चित्तञ्चेति ।

No. 939. तिथिव्यवस्थामङ्ग्लेपः ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 51. Lines, 6 on a page. Extent, 1836 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Tithi-vyavasthā-saṅkṣhepa. A summary of the laws regarding the moon's age, with references to the ceremonies to be performed on particular lunar days.

Beginning. प्रायःसङ्कल्पानामेव कर्मणामारम्भकत्वादादौ स एव निरूप्यते ।

End. अत्रामावास्याष्टमीत्यतिरिक्ता द्वादशतिथयः शुक्ला याच्ञाः । एतासु पौर्णमास्य-
न्तमासो याच्ञाः ॥

Colophon. इति तिथिव्यवस्थामङ्ग्लेपः समाप्तः ।

विषयः । सङ्कल्पनिरूपणम्, मलमासो रविसङ्क्रान्तिशून्यः, विधिस्रुतुर्विधः, अथवादः,
निषेधपयुग्दासौ, विकल्पः, जन्मतिथिव्यवस्था, प्रतिपद्-द्वितीया-तृतीया-
चतुर्थी-पञ्चमी-षष्ठी-सप्तमी-छत्तम्, माघसप्तमी, अष्टमी, कृष्णजन्माष्टमी,
पारणकालः, दूर्वाष्टमी, भीष्माष्टमी, अशोकाष्टमी, नवमी, श्रीरामनवमी,
दशमी, दुर्गात्मवः, बलिदानम्, भूपाः, उपचाराः, षोडशोपचाराः, एकादशी,

चातुर्मास्यव्रतारम्भः, आरम्भव्रतत्यागे प्रायश्चित्तं, मत्स्यादित्यागफलम्, हरिश्चय-
नादिव्यवस्था, द्वादशी, श्रवणद्वादशी, चयोदशी, वारुणचयोदशी, चतुर्दशी,
सावित्रीचतुर्दशी, अनन्तव्रतम्, शिवचतुर्दशी, मदनचतुर्दशी, पौर्णमासी,
महाश्वेटी, कोजाग्रतः, रविसङ्क्रान्तिरात्रिसङ्क्रमणव्यवस्था, कार्तिकव्रतम्, ग्रह-
णम्, अमावास्या, अर्द्धादययोगः, युगाद्याः, युगाद्यारहस्यञ्चेति ।

No. 940. उद्वाहव्यवस्थामङ्ग्लेपः ।

Substance, country yellow paper, $18 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 79 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Udvāha-vyavasthā-saṅkshēpa. A summary of the laws regarding marriage.

Beginning. अथोद्वाहव्यवस्थामङ्ग्लेपः । तत्र सापिण्ड्यं निरूप्यते ।

End. वरे मते कन्या देवराय प्रदातव्या । एतच्च कन्यानुमतौ । वाग्दत्ताया अपि
कन्यायाः कुमारीवद् विवाहः ॥ • ॥

Colophon. इत्युद्वाहव्यवस्थामङ्ग्लेपः ॥

विषयः । सापिण्ड्यनिरूपणादिः, पितृबान्धवादिनिर्णयश्चेति ।

No. 941. श्राद्धव्यवस्थामङ्ग्लेपः ।

Substance, country yellow paper, $18 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 37. Lines, 6 on a page. Extent 1207 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Ś'rāddha-vyavasthā-saṅkshēpa. A summary of the laws regarding the various s'rāddhas, or offerings to the manes.

Beginning. अथ श्राद्धव्यवस्थामङ्ग्लेपः । विप्रैर्मयो दद्यादग्नौ जलेपि वेत्यनेन तस्यापि ब्राह्म-
णस्त्रीकारपर्यन्तं, स्त्रीक्रियते तदा पितृ बलिदानेऽनित्याग्निः ।

End. येन सेतुनानेकेषामुपकारः क्षेत्रिणश्चार्द्धपीडा स सेतुः क्षेत्रिणा न निराकरणीयः ।

Colophon. इति आद्यव्यवस्थासङ्क्षेपः ॥

विषयः । आदिलक्षणविचारः, देवतालक्षणम्, यागलक्षणम्, साहित्यलक्षणम्, तन्त्रता-
लक्षणम्, नवान्नआदिकालः, मघावयोदशीआदम्, अश्वयुक्कृष्णपक्षआदम्,
शस्त्रहतचतुर्दशीआदम्, अष्टकाआदम्, आदवेला, मलमासं कर्तव्यम्, मलमास-
निषिद्धकर्माणि, अमावस्याआदवेला, प्रतिमासे पार्वणासमर्थस्य पार्वणव्यवस्था,
निमन्त्रणव्यवस्था, दर्भाः, आदशेषभक्षणे नियमविधिः, आमान्नश्रवस्था, जीवत्-
पिटकआदम्, मासिककालः, मासिकसपिण्डोक्त्योरपकर्षः, पिण्डमिश्रीकर-
णम्, विघ्नपतितमृताद्याविदितयोः आदकालः, मृताद्याज्ञाने आददिनमास-
निर्णयः, एकोदितकालनिर्णयः, अम्बुघटआदम्, सपिण्डोक्त्योरपकर्षः, आदोधिकारि-
निरूपणम्, वृद्धिआद्यव्यवस्था, पूद्रकटंकतर्पणवाक्यम्, वृद्धिनिर्णयः, अकृतवृद्धिः,
अधिविधिः, प्रतिभूः, सामिकविक्रयः, सधूय समुन्मानम्, दत्ताप्रदानिकं, भृतक-
विधिः, भाटकविधिश्चेति ।

No. 942. दायव्यवस्थासङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 456 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvipa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Dāya-vyavasthā-saṅkṣhepa. A summary of the laws regarding succession and inheritance.

Beginning. अथ दायव्यवस्थासङ्क्षेपः । तत्र पितृणामेकैकस्मिन् द्रव्ये एकैकस्य स्वत्वं न तु सर्वेषाम् ।

End. आकालिकं निमित्तकालमारभ्य परदिने तत्कालपर्यन्तं, सञ्च्योतिः दिनमानं रात्रिमानञ्चेत्यर्थः ॥ ॐ गुरुवे नमः ॥

Colophon. (समाप्तिवाक्यमिह न दृश्यते परं लेखभङ्गा समाप्तमेवेति प्रतीयते)

विषयः । पित्रादीनां स्वत्वनिर्णयः, पितृकृतपितामहधनविभागः, पितृकृतस्त्रोपाजितधन-
विभागः, विभागानर्हाः, विभाज्यानि, स्त्रीधननिरूपणम्, दानविक्रयाधिकारः,
स्त्रीधनविभागः, अप्रजास्त्रीधनाधिकारः, विभागानन्तरं आतविभागः, पुत्रिकान-
न्तरजातौरसविभागः, अपुत्रधनविभागः, संसृष्टिविभागः, विभागकालापक्रुति-
विभागः, पितृधनविभागकालः, पितृस्वत्वनिवृत्तौ आतकृतविभागव्यवस्था, पितृ-
कृतपैतामहधनविभागः, समयाशुद्धिनिर्णयश्चेति ।

No. 943. शुद्धिव्यवस्थामङ्ग्लेपः ।

Substance, country yellow paper, $19 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 30. Lines, 7 on a page. Extent, 1155 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Suddhi-vyavasthā-saṅkshepa. A summary of the laws regarding mourning, and the duties appertaining to that state.

Beginning. अथ शुद्धिव्यवस्थामङ्ग्लेपः । तच्चादौ शुद्धिपदार्थे निरूप्यते । तत्र विहितकर्मा-
र्चलप्रयोजको घर्मविशेषः शुद्धिः ।

End. युगादावयने पुण्ये भन्वादा च विशेषतः ।

Colophon. इति शुद्धिव्यवस्था समाप्ता ।

विषयः । शुद्धिलक्षणादिः, सहमरणानुमरणयोर्व्यवस्था, अनयोरशौचशङ्करः, अतिक्रान्ता-
शौचम्, अशौचे विधिनिषेधौ, अशौचशङ्करः, गर्भवावाशौचम्, स्त्रिशौचम्,
बालाद्यशौचम्, विदेशस्थाशौचम्, सपिण्डाद्यशौचम्, मातामहाद्यशौचम्,
मृत्युविशेषाशौचम्, अशौचापवादः, श्वानुगमनाशौचम्, अस्त्रिसङ्घयाङ्गा-
स्पर्शयोः कालः, द्रव्यशुद्धिः, वापीकूपतडागेषु स्नते जलशुद्धिः, गृहमरणे गृहस्थ-
शुद्धिः, स्त्रितिकादिमरणे दाहव्यवस्था, पर्जन्यरदाहव्यवस्था, मुसूर्षुकृत्यम्, प्रे-
तर्पणव्यवस्था, पुत्रस्य वर्षकृत्यम्, पिण्डदानम्, अन्तिमदिनकृत्यम्, अशौचान्त-
द्वितीयदिनकृत्यम्, दृषोत्सर्गकालः, दृषलक्षणम्, अस्त्रैव प्रयोगविशेषः, दान-
व्यवस्था, दानभाषा, दानपरिपाटी, दानप्रयोगः, प्रेतक्रियाधिकारिणः, दत्तक-
करणपरिपाटी, मृतक्रिया विविधा, विपुलगृहदानम्, दृहदामाग्नदानञ्चेति ।

No. 944. उद्वाहव्यवस्था अथवा सम्बन्धव्यवस्थाविकाशः ।

Substance, country yellow paper, $19 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 437 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Udvāha-vyavasthā alias *Sambandha-vyavasthā-vikāś'a.* A treatise on marriage. Anonymous. This is different from the work noticed under No. 649.

Beginning. अथोद्वाहव्यवस्था । तत्र भार्यालभ्यमादकग्रहणं विवाहः । भार्यालभ्यं विवाहजन्य-

कन्यावृत्तिसंस्कारविशेषो वरनिरूपितः, अमुकस्य भार्यात्वमिति प्रतीतेः । अयमेव
चूडादिसंस्कारवत् विवाहसंस्कारोऽपि लाघवात् ।

End. षट्सङ्ख्यासङ्केताङ्कवद् वक्ररेखया स्त्रियं लिखेत् ।

Colophon. इति सम्बन्धव्यवस्थाविकाशः ।

विषयः । विवाहलक्षणादिविचारः । ६४६ अङ्गीययन्यादसौ भिन्नः ।

No. 945. अनुमानदीधितिटिप्पणीपूर्वभागः ।

Substance, country yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 149. In 7 parts. Lines, 9 on a page. Extent, 7375 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1721. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old and decayed. Prose. Correct.

Anumāna-dīdhiti-ṭippaṇī. A gloss on the commentary of Raghunātha Siromaṇi on the first book of Gaṅgeśa Upādhyāya's great Nyāya work the *Chintāmaṇi*. By Jagadīśa Tarkālaṅkāra. This MS. comprises 13 out of the 25 sections of the work. Nos. 507 to 511 are portions of this work. (Ante I, p. 293).

Beginning. सस्मिताननसरोजमङ्गणे रिङ्गमाणमतिशालकुण्डलम् ।

रोचनोज्ज्वलितभालमलु मे कैशवं मनसि शैशवं वपुः ॥

प्राचैरनुचितविविधक्षोदैः कलुषीकृतोऽपि अधुना ।

दीधितियुतमणिरेश श्रीजगदीशप्रकाशितः स्फुरत् ॥

परमात्मने सर्वोत्कृष्टात्मने नमः ।

End. ननु प्रकृतस्थले विशिष्टप्रत्यक्षजनकलमेव नास्तीत्याह विशिष्टसासयीति ।

Colophon. इति श्रीलश्रीजगदीशतर्कालङ्कारभट्टाचार्यविरचिता सामान्यलक्षणा समाप्ता

शके चन्द्रमेन्नागविधुमित आदित्यतनये

नभस्थीये सप्ताहनि च सुरनाथं हृदि वदन् ।

दशम्यां शुक्लायां कुसुरकमलानाथ इमकं

प्रयत्नेनालेखीन्निजपरिपठनायेति पुस्तम् ॥

कदा वाराणस्यामिह सुरधुनीरोधसि वसन्

वसानः कौपीने शिरसि निदधानोऽञ्जलिपुटम् ।

अये गौरीनाथ विपुरहर शम्भो चिनयन्

प्रसीदेत्याक्रोशन् निमिषमिव नेष्टामि निवसान् ॥

विषयः । जगदीशतर्कालङ्कारकृततत्त्वचिन्तामण्याष्टिपण्या द्वितीयखण्डम् “अनुमान-
दीधितिटिप्पनीति” तस्यैषः पूर्वा भागो व्याप्तिकाण्डमिति प्रसिद्धम् । अत्र—१
अनुमितिः, २ व्याप्तिपञ्चकम्, ३ सिंहव्याघ्रौ, ४ पूर्वपक्षः, ५ व्याधिकरणधर्माव-
च्छिन्नाभावः, ६ सिद्धान्तलक्षणम्, ७ अवच्छेदकनिरुक्तिः, ८ विशेषनिरुक्तिः
(अथवा विशेषव्याप्तिः), ९ अतएवचतुष्टयौ, १० व्याप्तिग्रहोपायः, ११ तर्कः, १२
व्याप्तिानुगमः, १३ सामान्यलक्षणेति त्रयोदशपरिच्छेदाः सन्ति । तदत्र पुस्तके
द्वितीयादिपरिच्छेदविकं खण्डितम् । अनुमितिपरिच्छेदेऽपि सप्तमपञ्चतः पर-
स्तात् खण्डितम् ।

No. 946. कातन्त्रवृत्तिपञ्चिका, पराद्धा ।

Substance, country paper, 14 × 2½ inches. Folia, 96. Lines, 9 on a page. Extent, 4644 s'lokas. Character, old Bengali. Date, Sk. 1400. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Kātantra-vṛtti-pañchikā. A gloss on Durgā Sīṅha's commentary on the Sanskrit grammar called *Kātantra*. By Trilochana Dāsa. The MS. contains the only second half of the work. Durgā Sīṅha's work has been noticed under No. 510, ante I, p. 296.

Beginning. प्रारम्भपत्रस्य प्रथमभागश्चिह्नः खण्डितः । ततश्च पङ्क्त्युपरार्द्ध—अथाप्यानन्तर्यार्थं
एव गृह्यते तथाहि प्रश्नः पर्यन्तयोग उच्यते ।

End. आब । अत्रापि हे इत्यनुवर्तते द्विवचनसन्निधानात् उत्तरशब्दार्थं पूर्ववत् ।

Colophon. इति त्रिलोचनदासकृतायां (इतः खण्डितम्) ।

विषयः । कलापव्याख्यानवृत्तिचिन्ताद्वितीयभागस्य व्याख्यानम् ।

No. 947. सर्वतोभद्रमण्डलम् ।

Substance, country paper, 14 × 2½ inches. Folium 1. Lines, 16. Extent, 31 s'lokas. Character, old Bengali. Date, Sk. 1400. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Sarvato-bhadra-maṇḍala. A description of a mystic diagram so called. It is held in high estimation in astrological works for casting nativities, and calculating future events in the life of man.

Beginning. चतुरस्रे चतुःकोष्ठे कर्णसूत्रसमन्विते । चतुर्विंशति च कोष्ठेषु कर्णसूत्रचतुष्टयम् ।

End. तिखो रेखा वह्निः कुर्यात् सितरक्तासितैः क्रमात् । मण्डलं सर्वतोभद्रमेतत् साधारणं स्मृतम् ।

विषयः । सर्वतोभद्रमण्डलप्रणयनप्रयोगः ।

No. 948. एकाक्षरकोषः ।

Substance, country paper, 12 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 34 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Verse. Correct. Copies have been found at Vikramapura, Dhākā, with Paṇḍit Kālikumār Bhaṭṭācārya, and in Calcutta, with the Honorable Rāja Jotindramohan Tagore Bāhādur, and in the Library of the late Rājā Sir Rādhākānta Deva Bahādur.

Ekāksharakosha. A vocabulary of words of one syllable or one Saṅskṛit letter each. By Purushottama Deva. The work is of some repute. Professor Aufrecht in his Bodleian Catalogue gives the following account of this work. "Major numerus earum vocum, quas Purushottama hoc libello collegit, e mystica doctrina delectus videtur, Cf. supra, p. 97. n. 3. In quibusdam exemplis, ut si *ga* esse *gaṇapati* et *gandharva*, *cha* significare *chandramas* et *choara*, *ta* *taskara*, *dha* *dhana*, *ya* *yama*, *va* *vāta* et *veruṇa* esse dicuntur, facile vides lusum hunc esse, ubi nomina prima ipsorum syllaba significantur. Aliae voces radices sunt, quae in compositorum fine adjectivorum locum tenent, ut *ga* (*gita*), *cha* (*cheda*, *chedana*), *da* (*dāna*, *dātri*). Minor pars re vera nomina vel particulæ sunt, et ab optimis quibusque scriptoribus usurpantur, velut *kha*, *bha* (*nakshatra*), *bhā* (*dipti*), *sam* (*kalyāṇa*), etc.

Beginning. कः प्रजापतिरुद्दिष्टो को वायुरिति शब्दितः ।

कश्चैवात्मा समाख्यातः प्रकाशे क उदाहृतः ॥

End. अस्मिन्ति स्यात् परं ब्रह्म अः स्याच्चैव महेश्वरः ।

Colophon. इति पुरुषोत्तमदेवकृत एकाक्षरकोषः सम्पूर्णः ।

विषयः । एकाक्षराणां वक्त्र्यानां शब्दानां परिचयः ।

No. 949. शुद्धिविवेकः ।

Substance, country paper, $13 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 94. Lines, 6 on a page. Extent, 2456 s/lokas. Character, old Bengali. Date, SK. 1533. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhi-viveka. A treatise on purification and mourning. By Aniruddha.

Beginning. प्रणम्य पुण्डरीकाक्षं पूर्वाचार्य-प्रकीर्तिता ।

ब्राह्म्या मन्वादिशास्त्राणां समालोच्य विविच्यते ॥

विशुद्धिरनिरुद्धेन स्वबोधविमवावधि(?) ।

बोधार्थमल्पबुद्धीनां प्रबुद्धानान्तु तुष्टये ॥

End. अनेनाप्यविशुद्धस्य न कार्यमित्युक्तमतः कथमशुद्धस्याप्यात्मघातिनोपि संवसरे परिक्रियते ।

Colophon. सद्योपाध्यायश्रीशुनिरुद्धकृता विशुद्धा * * * * समाप्ता ॥ श्रीः ॥ सुरापगतीर विहार * * के—कृतोनिरुद्धेन—विमवेनेचद्वयशीतभानुना, शकस्य वर्षे—लिलेख

विषयः । जननमरणायशौचनिर्णयः ।

No. 950. शार्ङ्गधरपद्धतिः ।

Substance, country red and yellow paper, $13 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 269. Lines, 8—9 on a page. Extent, 7263 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Correct.

S'ārngadhara Paddhati. A collection of miscellaneous poems, descriptive of various objects. A part of the work is devoted to ornithomancy, chaomancy and other forms of divination; another to bows and arrows—their merits and demerits: the bulk is made up of amatory verses. By S'ārngadhara, son of Dāmodara, and grandson of Rāghava Deva, who was the court poet of Hammira, the Chauhan king of Sambher or Harowti, who flourished in the 12th century, and is repeatedly mentioned in

Chand's history of Prīthvīrāj : he was killed in the year 1192 A. D. S'ārṅgadhara has high reputation as a great poet, and was the author of several works, two of which (one on medicine, and the other on arms and military tactics) have been already noticed (Nos. 360 and 790). The MS. is incomplete.

Beginning. यस्मिन् बुद्धुदसङ्करा इव वज्रवज्राण्डखण्डाः क्वचिद्,

भान्ति कापि च सीकरा इव विरिच्छाद्याः स्फुरन्ति भ्रमात् ।

चिद्रूपा लहरीव विश्वजननी शक्तिः क्वचिद् द्यातते,

खानन्दास्यतनिर्भरं शिवमहापायोनिधिं तं नमः ॥ १ ॥

पुराशाकम्भरीदंशे श्रीमान् हम्भोरभूपतिः ।

चाञ्चवाणान्वये जातः ख्यातः शैथ्यं इवार्जुनः ॥ २ ॥

तस्याभवत् सभ्यजनेषु मुखः परोपकारव्यसनैकनिष्ठः ।

पुरन्दरस्येव गुर्गरीयान् द्विजाग्रणी राघवदेवनामा ॥ ३ ॥

गोपालदामोदरदेवदाससञ्ज्ञा बभूवुस्तनयास्तदीयाः ।

नेत्रावतारा इव चन्द्रमौलिरपाठतध्वान्तगुणस्त्रयोऽपि ॥ ४ ॥

तेषां मध्ये यस्तु दामोदरोऽभूद्व्याधौ चोनात्मजान् वोतरागः ।

भागीरथ्यां शुद्धदेहं विहाय ज्ञानादात्मन्येव निष्ठां जगाम ॥ ५ ॥

ज्येष्ठः शार्ङ्गधरस्तेषां लघुर्लक्ष्मीधरस्तथा ।

कृष्णोऽनुजस्तस्तेषां चयस्तेताग्रितेजसः ॥ ६ ॥

जयति शार्ङ्गधरस्त्रिपुरापदद्वयकुशेशयलुब्धसघ्नव्रतः ।

सरसस्तुतिमुधैषकलानिधिः कविकरीन्द्रकदम्बस्यगाधिपः ॥ ७ ॥

यद्यपि गुणैघनिलयः खलशैलध्वंसने जिष्णुः ।

तदपि विमलहृदयान्तरसज्जनलोकस्य यशोऽसौ ॥ ८ ॥

ते सज्जनाः सुकविशाखिकविलपुष्पाण्यादाय मुष्कितवतः खगुणैर्ममैतत् ।

सन्धारयन्तु कुसुमोज्ज्वलहाररूपं कण्ठे सुभाषितमपास्तसमस्तदोषम् ॥ ९ ॥

न शार्ङ्गधरपदतिः खलजनस्य योग्या भवेत्

सुभाषितरसोर्मयः सुकृतिलोकपेया यतः ।

सुधामदितिनन्दना दिवि पिवन्ति हृष्टान्तरा-

स्तथैव तमसः शिरो भटिति खण्डितं त्र्ययते ॥ १० ॥

आनन्दाय सतां भूयात् सुभाषितमिदं मम ।

पृथक् पद्धतिसम्भिन्नं परिच्छेदैर्मनोरमम् ॥ ११ ॥

आदैर्मद्विहितैः पद्यैः कियद्भिरपररपि ।

युता पद्धतिरेषास्तु सज्जनानन्ददायिनी ॥ १२ ॥

End.

मन्दोऽयं मलयानिलः किशलयं चूतद्रुमाणां वन

साश्रतकोकिलकूजितं विचकिलामोदः पुराणं मधु,

वाणानि धिनोति घरं (?) (इतः परं न लिखितम्, तत एव खण्डितम्,

लेखनाभावे च आदर्शालाभ एव हेतुरिति च गम्यते, शेषाक्षरलिपिभङ्गीदर्श-
नाच्चेद (१)-विह्वलमालङ्कृतलाच) ।

विषयः ।

कविना स्वप्रणीतान् पूर्वकविगणभाषितांश्च श्लोककाव्यानि च यथायथं पद्धत्यनुसा-
रेण यथितं, तदसावुक्तद्वयः काव्यसङ्ग्रहः सम्पन्नः । अत्र—१ कविवंशवर्णनम्,
२ अनुक्रमः, ३ नमस्कृतिः, ४ आशीः, ५ सुभाषितप्रशंसा, ६ काव्यप्रशंसा, ७ सा-
मान्यकविप्रशंसा, ८ विशिष्टकविप्रशंसा, ९ कुकविनिन्दा, १० पण्डितप्रशंसा, ११
कुपण्डितनिन्दा, १२ महतां प्रशंसा, १३ धीरप्रशंसा, १४ सज्जनप्रशंसा, १५
मनसिप्रशंसा, १६ उदारप्रशंसा, १७ तेजसिप्रशंसा, १८ गुणप्रशंसा, १९ सन्तोष-
प्रशंसा, २० संसर्गप्रशंसा, २१ धनप्रशंसा, २२ दुर्जननिन्दा, २३ कृपणनिन्दा,
२४ याचकनिन्दा, २५ दरिद्रनिन्दा, २६ मूर्खनिन्दा, २७ दृष्टान्तिनिन्दा, २८
लोभनिन्दा, २९ दैवाख्यानम्, ३० उद्यमाख्यानम्, ३१ प्रकीर्णकाख्यानम्,
३२ समसाख्यानम्, ३३ प्रहेलिका, ३४ अपकृतिः, ३५ कूटः, ३६ क्रियादि-
गुणचित्राख्यानम्, ३७ प्रश्नोत्तराख्यानम्, ३८ जातिः, ३९ सदाचारः,
४० धर्मनिवृत्तिः, ४१ पातकनिवृत्तिः, ४२ स्वर्यान्योक्तयः, ४३ चन्द्रान्योक्तयः,
४४ मेघान्योक्तयः, ४५ वाय्वन्योक्तिः, ४६ हंसान्योक्तयः, ४७ मधुकरान्योक्तयः,
४८ कोकिलान्योक्तयः, ४९ चातकान्योक्तयः, ५० मयूरान्योक्तयः, ५१ शुका-
न्योक्तिः, ५२ काकान्योक्तिः, ५३ वकान्योक्तिः, ५४ खद्योतान्योक्तिः, ५५
सिंहान्योक्तिः, ५६ गजान्योक्तिः, ५७ खगान्योक्तिः, ५८ करभान्योक्तिः, ५९ वृषभा-
न्योक्तिः, ६० सामान्यवृत्तान्योक्तिः, ६१ कल्पवृक्षः, ६२ पर्वतान्योक्तिः, ६३ अग-
म्यान्योक्तिः, ६४ समुद्रान्योक्तिः, ६५ रत्नान्योक्तिः, ६६ शङ्खान्योक्तिः, ६७
तडागान्योक्तिः, ६८ कमलान्योक्तिः, ६९ कूपान्योक्तिः, ७० मयस्थलान्योक्तिः,
७१ दावानलोक्तिः, ७२ सङ्कीर्णान्योक्तिः, ७३ सामान्यराजप्रशंसा, ७४ विशिष्ट-
राजप्रशंसा, ७५ अरिपलायनम्, ७६ राजनीतिः, ७७ नीतिः, ७८ मिश्रक-
नीतिः, ७९ गजप्रशंसा, ८० भद्रलक्षणम्, ८१ मन्दलक्षणम्, ८२ खललक्षणम्,

८२ मिश्रलक्षणम्, ८४ अश्वप्रशंसा, ८५ खड्गलक्षणम्, ८६ खड्गप्रशंसा, ८७ धनु-
 र्वेदः, ८८ [तत्र—(क) धनुर्दानविधिः, (ख) आचार्यलक्षणम्, (ग) चापप्रमा-
 णम्, (घ) गुणलक्षणम्, (ङ) शरलक्षणम्, (च) फलकलक्षणम्, (इ) नाराच-
 नालीकस्थानम्, (ज) मुष्ट्याकर्षणम्, (झ) गुणमुष्टिः, (ञ) अनथायाः, (ट)
 दृढभेदितादिमुद्गलक्षणम्] गान्धर्वशास्त्रम्। ८९ दृक्शास्त्रम् [तत्र—(क) उपवन-
 विनोदः, (ख) तरुमहिमा, (ग) भूमिभिरूपणम्, (घ) वीजाग्निविधिः, (ङ)
 निषेवणम्, (च) दुमरक्षा, (इ) उपवनक्रिया, (ज) कूपार्थं भूमिपरीक्षणम्।
 ९० शकुनज्ञानम् [तत्र—(क) भूपतिप्रश्नचेष्टा, (ख) वरकन्याप्रश्नः, (ग) वर्षाप्रश्नः,
 (घ) राज्ञो जयप्रश्नः (ङ) राज्ञः सन्तानप्रश्नः, (च) विविधप्रश्नः, (इ) रोगिप्रश्नः,
 (ज) शकुनं, (झ) शिवारुतम्, (ञ) पक्षी, (ट) अङ्गस्फुरणम्, (ठ) सङ्कीर्णशकु-
 नानि, (ड) याचानियमः, (ढ) शुभाशुभविचारः, (ण) उलूकपिङ्गले, (त)
 काकशब्दः, (थ) हंसाचारः, (द) तित्तिरिरावः, (ध) लङ्कारावः, (न) करा-
 यिकारावः, (प) टकरावः, (फ) हरिणारावः, (ब) नकुलारावः, (भ) मित्रशकु-
 नानि, (म) क्षुतम्, जाङ्गिकशकुनं वा, (य) दिशां सम्भावकथनम्, (र) खरो-
 दयः], ९१ पशूनां लक्षणचिकित्से [(क) ज्ञागानाम्, (ख) शुनकानाम् (ग)
 गवाम्, (घ) यूथरक्षा, (ङ) पशुवशीकरणम्] स्थावरजङ्गमविषापहरणम्, ९२
 भूतविद्या, ९३ कल्पस्थानम्, ९४ केशरञ्जनम्, ९५ शृङ्गारनिर्देशः, ९६ स्त्री-
 प्रशंसा, ९७ स्त्रीपुरुषजातिभेदलक्षणानि, ९८ स्त्रीपुरुषसंयोगवृत्तिः, ९९ स्त्री-
 सेवाप्रकारः, १००। सङ्केतस्थानादिविवरणम् [तत्र—(क) सङ्केतस्थानविवरणम्,
 (ख) द्वावादिविवरणम्, (ग) स्त्रीपुरुषवशीकरणम्, (घ) द्रावणम्, (ङ) वीर्य-
 खम्भः, (च) कुसुमजननम्, (इ) गर्भपातरक्षा, (ज) सुखप्रसूतिः, (झ) यौवन-
 रक्षा, (ञ) सुखवासजलवासौ, (ट) अङ्गरागः, (ठ) भूप्रकरणम्]। १०१ बा-
 लावर्णनम्, १०२ शुवतीवर्णनम्, १०३ तरुणीवर्णनम्, १०४, समग्रस्त्रीप्रशंसनम्
 तत्र—(क) ललाटवर्णनम्, (ख) भ्रूवर्णनम्, (ग) नासावर्णनम्, (घ) कपोल-
 वर्णनम्, (ङ) अधरवर्णनम्, (च) दन्तवर्णनम्, (इ) स्मितवर्णनम्, (ज)
 मुखवर्णनम्, (झ) मुखवर्णनम्, (ञ) कण्ठवर्णनम्, (ट) बाहुवर्णनम्, (ठ) कर-
 वर्णनम्, (ड) अङ्गुलीवर्णनम्, (ण) स्तनवर्णनम्, (त) मध्यवर्णनम्, (थ) बलि-
 चयवर्णनम्, (द) नाभिवर्णनम्, (ध) अरुवर्णनम्, (न) जङ्गावर्णनम्, (प)
 चरणयुगलवर्णनम्, (फ) नखश्रेणिवर्णनम्, (ब) गमनवर्णनम्, (भ) कान्ति-
 वर्णनम्, (म) सामग्रीस्वरूपवर्णनम्] १०५। विप्रलम्भकशृङ्गारे—(क) प्रियप्रस्था-

नवर्णनम्, (ख) श्यामावस्थाकथनम्, १०६ (क) नायिकावचनम्, (ख) नाय-
कवचनम्, (ग) नायिकां प्रति मानम्, १०७ विरहिण्यवस्थावर्णनम्, १०८
नायिकान्तिके सखीवचनम्, १०९ वियोगिनीप्रलापाः, ११० नायकं प्रति दूतो-
प्रेषणम्, १११ विद्योग्यवस्थावर्णन-प्रलापाख्याने, ११२ नायकस्याथे द्यूतिः,
११३ नायिकां प्रति द्यूतिः, ११४ दूती-नायिकासंवादः, ११५ षट्कारे परस्पर-
विलोकनम्, ११६ प्रियानित्यादिकम्, ११७ मानिनोमानवर्णनम्, ११८ कल-
होक्त्यादिकथनम्, ११९ मिथुनस्योक्तयस्तथा, १२० प्रियस्य शिक्षानुनयौ, १२१
परस्परं प्रसादः, १२२ सूर्यासौ चक्रदुःखम्, १२३ तमसो वर्णनम्, १२४ अभि-
सारीणां संहारः, १२५ शशाङ्कोदयवर्णनम्, १२६ पानगोष्ठीकथनम्, १२७
(क) चाटुप्रभृतिवर्णनम्, (ख) सूरतप्रशंसा, १२८ नववधूक्रीडायां सखीवाक्यम्,
१२९ सूरतकेलिकथनम्, १३० विपरीतरतिवर्णनम्, १३१ सूरतनिवृत्तिः,
१३२ मध्यरात्रिक्रीडानायिकानुनयाः, १३३ प्रभातसमयोक्तयः, १३४ प्रभात-
वर्णनम्, १३५ (क) प्रभातानिलवर्णनम्, (ख) प्रभातोदयवर्णनम्, १३६ रात्रि-
संयोगचेष्टायाः प्रातः प्रकटनम्, १३७ (क) मिश्रकष्टकारवर्णनम्, (ख) सती-
वर्णनम्, (ग) कुलवधूवर्णनम्, १३८ असतीचरितम्, १३९ वसन्तादेर्वर्णनम्,
१४० ग्रीष्मादेर्वर्णनम्, १४१ वर्षादेर्वर्णनम्, १४२ शरदादेर्वर्णनम्, १४३ हेम-
न्तादेर्वर्णनम्, १४४ शिशिरादेर्वर्णनम्, १४५ सन्निवृत्तिः, १४६ जलकेलिः,
१४७ प्रपत्तिः, १४८ दोलाकेलिः, १४९ भ्रमरिकाक्रीडा, १५० कन्दुकक्रीडनम्,
१५१ नेत्रसम्मिलनम्, १५२ क्रीडा, १५३ सन्निवृत्तयः, १५४ भयानकरसोक्तयः,
१५५ वीभत्सरसोक्तयः, १५६ रौद्ररसोक्तयः, १५७ शान्तरसे-वैराग्यस्य प्रशंस-
नम्, १५८ अनित्यतावर्णनम्, १५९ विषयादिविडम्बनवर्णनम्, १६० पञ्चात्ता-
पवर्णनम्, १६१ कालचरितवर्णनम्, १६२ विवेककथनम्, १६३ उपदेशः,
१६४ कालसङ्ख्या, १६५ शरीरम्, १६६ चतुर्विधयोगे-योगवचनिरूपणम्,
१६७ गोरक्षादिसाधितवृत्तयोगवर्णनम्, १६८ मार्कण्डेयादिसाधितवृत्तयोग-
प्रकरणम्, १६९ मनःस्थैर्यप्रभावः, १७० अष्टसिद्धिवर्णनम्, १७१ योगिचर्या-
कथनम्, १७२ अरिष्टञ्च ज्ञानम्, १७३ विदेहसुक्तिकथनञ्चेति परिच्छेदाः ।
[अत्र तु पुस्तके वसन्तवर्णनस्य कियदंशं यावद् दृश्यते, ततः सार्धचतुस्त्रिंशत्-
परिच्छेदानामभावः ।]

No. 951. प्रायश्चित्ततत्त्वादर्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 8—10 on a page. Extent, 630 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikrampura, Dhākā, Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose. Correct.

Prāyas'chittatattvādars'a. A commentary on Raghunandana's treatise on purification and expiations. By Viṣṇurāma Siddhāntavāgīś'a, son of Jayadeva Vidyāvāgīś'a, and grandson of Kavindra Bhaṭṭāchāryya.

Beginning. प्रणम्य विष्णुरामेण परमात्मानमयं ।

प्रायश्चित्तस्य यत्तत्त्वं तस्य व्याख्या वितन्यते ॥

(तद्व्याख्या परितन्यते वा) ॥

तत्र धन्यारम्भेऽभिमतं देवं नमस्करोति प्रणम्यति ॥

तत्त्वतु विविधमुनिवाक्यार्थावलोकनपूर्वकपञ्चाङ्गाधिकरणाधीनव्यवस्थासङ्ग्रहः ॥

तत्र प्राधान्येन यद्वक्तव्यं तत् सङ्कलयन्नाह, प्रायश्चित्तस्येत्यादि ॥

End. प्रायश्चित्तान्तरन्तु प्रायश्चित्तविवेकादावनुश्लेष्यमिति ॥

Colophon. इति कविचन्द्रभट्टाचार्यात्मजजयदेवविद्यावागीशसुतश्रीविष्णुरामसिद्धान्तविरचितः प्रायश्चित्तोद्देशः समाप्तः ।

विषयः । रघुनन्दनकृतप्रायश्चित्ततत्त्वव्याख्यानं ।

No. 952. श्राद्धतत्त्वादर्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 5—8 on a page. Extent, 370 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikrampura, Dhākā, Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose. Correct.

S'rāddhatattvādars'a. A commentary on the S'rāddhatattva of Raghunandana. By Viṣṇurāma Siddhāntavāgīś'a, the author named in the last preceding notice. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य कमलाकान्तं विष्णुरामेण धीमता ।

व्याख्यानं श्राद्धतत्त्वस्य तन्यते विदुषां मुदे ॥

तत्रादौ ग्रन्थमारभमाणेभिमतदेवतां नमस्करोति, प्रणम्येत्यादि ॥
तत्त्वं विविधमुनिवाक्यादि ॥

End. एतदभिप्रेत्य पूर्वसूततिथिं विहायेत्युक्तं ॥ इत्यतः खण्डितः ॥
विषयः । आदृतत्त्वव्याख्यानं ।

No. 953. सदाचारप्रकरणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6—7 on a page. Extent, 89 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Sadāchāraprakaraṇa. A metrical treatise on the duties of ascetics. By S'aṅkara Achārya. Hall's *Contributions*, p. 142.

Beginning. सच्चिदानन्दकन्दाय जगद्गुरुरहेतवे ।

सदोदिताय पूर्णाय नमोऽनन्ताय विष्णवे ॥ १ ॥

सर्ववेदान्तसिद्धान्तैर्गथितं निर्मलं शिवं ।

सदाचारं प्रवक्ष्यामि योगिनां ज्ञानसिद्धये ॥ २ ॥

End. सदाचारमिमं नित्यं योऽनुसन्दधते बुधः ।

संसारसागराच्छीर्षं मुच्यते नात्र संशयः ॥ ५५ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकार्यश्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं सदाचारप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । योगिसदाचारवर्णनं ।

No. 954. वेदान्तशास्त्रसङ्क्षिप्तप्रक्रियानिरूपणम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 9—10 on a page. Extent, 427 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā. Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Vedānta s'āstra sankshipta-prakriyā-nirupana alias *Prakriyā-nirūpana*. A metrical epitome of the Vedānta doctrine. By S'aṅkara Achārya.

Beginning. चित्सदानन्दरूपाय सर्वधीवृत्तिसाक्षिणे ।

नमो वेदान्तवेद्याय ब्रह्मणेऽनन्तरूपिणे ॥

यदज्ञानादिदं भाति यज्ज्ञानादिनिवर्तते ।

नमस्तस्मै चिदानन्दवपुषे परमात्मने ॥

End. यस्य देवे परा भक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ ।

तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशन्ते महात्मनः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचितं वेदान्तशास्त्रमंडितप्रक्रिया-
निरूपणं समाप्तम् ॥

विषयः । वेदान्तप्रक्रियाकथनं ।

No. 955. ब्रह्मोपनिषत्, अथर्ववेदीया ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 6—7 on a page. Extent, 59 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place, of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālīkrishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Brahma Upanishad. A description of Brahma. This is alleged to be an Upanishad of the Atharva Veda. It does not, however, correspond with the work of this name described under No. XXIII.

Beginning. अथास्य पुरुषस्य च चत्वारि स्थानानि भवन्ति, नाभिहृदयकण्ठमूर्धेति ।

तत्र चतुष्पादं ब्रह्म विभाति, जागरितं स्रग्ं सुषुप्तं तुरीयमिति ॥

End. आत्मविद्यातपोमूलं तद् ब्रह्मोपनिषत् परं ।

सर्वात्मैकत्वरूपेण तद् ब्रह्मोपनिषत् परं,

तद् ब्रह्मोपनिषत् परमिति ॥ २ ॥

Colophon. इति अथर्ववेदीया ब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मनिरूपणं ।

No. 956. ब्रह्मज्ञानं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 20 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālīkrishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Brahmajñāna. A poem on the essence of the Vedānta doctrine. By Ś'aṅkara Āchārya. The title of the poem is doubtful. I believe it is generally known by another name, but what that is I cannot now ascertain.

Beginning. नाहं कर्ता न कारयिता वा न कार्यं

नाहं भोक्ता न भोजयिता न च भोक्ष्यं ।

नाहं दुःखं दुःखयिता वा न च दुःखी

सोऽहं प्रत्यक् चित्सवरूपोऽहमात्मा ॥

End. का बुद्धिः कायवा चानिर्गम चात्मस्वरूपिणः ।

भजते भोगसेवाभिर्नकार्यायोपकल्पते ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचितं ब्रह्मज्ञानं समाप्तम् ॥

विषयः । ब्रह्मज्ञाननिरूपणं ।

No. 957. अद्भुतोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 24 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājā-nagara, Vikramapura, Dhākā, Kālīkrishna Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Adbhuta Upanishad. An Upanishad on the duties of ascetics, treating of various forms of Yoga penance. The MS. does not say to what Veda it is affiliated. Apparently it is apocryphal.

Beginning. यमनियमासनप्राणायामप्रत्याहारधारणाध्यानसमाध्याङ्गयोगः ।

End. निर्वाणपदमात्रित्य योगी कैवल्यमश्नुते, योगी कैवल्यमश्नुते ।

इति च एवं वेद इत्युपनिषत् ॥

Colophon. इत्यद्भुतोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । योगप्रक्रियाकथनं ।

No. 958. मनीषापञ्चदं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 10. Extent, 6 s lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājā-nagara, Vikramapura, Dhākā, Kālīkrishna Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Manishāpañchaka. A discussion between S'aṅkara Āchārya and a Chanḍāla, on caste distinctions and the Vedāntic doctrine. The work is alleged in the text to have been composed by S'aṅkara himself.

Beginning. कदाचित् शङ्कराचार्यः काशीं प्रति पुरीं ययौ ।

तस्य ज्ञानपरीक्षार्थं कश्चिद् देवः समागतः ॥

चण्डालरूपिणं दृष्ट्वा गच्छ गच्छेति चाब्रवीत् ।

यथोक्तवन्माचार्यं स देवः पुनरब्रवीत् ॥

End. यत्साध्याम्बुधिलेश्लेशत इमे शक्तादयो निर्दिता
यच्चित्ते नितरां प्रशान्तिकलने लब्ध्याम्बुधिर्निर्दिताः ।
यस्मिन्नित्यसुखाम्बुधौ गणितधीर्ब्रह्मैव न ब्रह्मविद्
यः कश्चित् स सुरेन्द्रवन्दितपदोऽन्यूनं मनीषा मम ॥ ५ ॥

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्यकृतं मनीषापञ्चकं समाप्तं ।

विषयः । ब्रह्मजातीयब्रह्मविद्याविषयकदेवचण्डालयोः कथोपकथनं ।

No. 959. विवेकचूडामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 31. Lines, 5—7 on a page.
Extent, 868 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Mahārājanagara, Vikramapurā, Dhākā, Kālikrishna Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Viveka chūḍamāṇi. A poetical exposition of the Vedānta doctrine.
By S'aṅkara A'chārya.

Beginning. सर्ववेदान्तसिद्धान्तगोचरं तमगोचरं ।

गोविन्दं परमानन्दं सद्गुरुं प्रणतोऽस्मिहम् ॥ १ ॥
जन्तूनां नरजन्म दुर्लभमतः पुंस्त्वं ततो विप्रता
तस्माद् वैदिककर्म्ममार्गपरता विद्वत्समस्मात् परं ।
आत्मानात्मविवेचनं खनुभवो ब्रह्मात्मना संस्थिति-
र्मुक्तिर्नो भूतजन्मकोटिसुकृतैः पुण्यैर्विना लभ्यते ॥ २ ॥

End. संसारध्वनितापमानुकिरणप्रोद्भूतदाहव्यथा-
खिन्नानां जलकाङ्क्षया मरुभुवि भ्रान्त्या परिभ्राम्यतां ।
अत्यासन्नसुषाम्बुधिं सुखकरं ब्रह्मादयं दर्शय-
न्त्येषा शङ्करभारती विजयते निर्वाणसम्भाविनो ॥ ५८३ ॥

Colophon. इति श्रीमतपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यश्रीशङ्कर-
भगवत्पादकृतो विवेकचूडामणिः समाप्तः ॥

विषयः । ब्रह्मज्ञानप्रशंसा ।

No. 960. शृङ्गाष्टकम्, सटीकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 6—10 on a page
Extent, 330 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrishna Gaṅgopādhyāya. MSS. or
this work are common enough: the codices in the Libraries of the Asiatic
Society, and of the Sanskrit College, of Calcutta are generally correct
Appearance, old. Prose and verse. Correct.

(भा०) हे इन्द्रा वो युष्माकं जम्भे विदारितासे दधामि स्थापयामि ।

Colophon. इति साधनाचार्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे यजुःसंहितायां चतुर्थकाण्डे
पञ्चमप्रपाठके एकादशोऽनुवाकः समाप्तः ।

विषयः । खड्गसहिता ।

No. 962. श्रुतिस्तुतिव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 34. Lines, 4—6 on a page. Extent, 816 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikrampur, Dhākā, Kālikrishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

S'ruti-stuti-vyākhyāna. A gloss, by Raghunātha Chakravartī, on S'aṅkara's commentary on the *S'ruti-stuti* or "praise of the *S'ruti*," of S'rīdhara.

Beginning. बालानामुपकाराय श्रीधरीयश्रुतिस्तुतेः ।

व्याख्या व्याख्यायते कापि रघुनाथेन केन च ॥ १ ॥

सतामिति । सतो हेतुः सत इत्यादिना ।

End. इत्यशेषसमाप्तायेत्येवोपनिषद्भिन्नो वेदभागः समाप्तायः ।

आनन्दवनयेत्यादिप्रम्यान् दृष्ट्वा श्रुतिस्तुतौ ।

रघुनाथः लिखन् व्याख्यां श्रुतेः शङ्करभाषणां ॥ ४२ ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथचक्रवर्तिविरचितं श्रुतिस्तुतिव्याख्यानं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीधरकृतायाः श्रुतिस्तुतेः शङ्कराचार्येण यत् भाष्यं कृतं तदनुगमिनो व्याख्येयं ।

No. 963. प्रायश्चित्तनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia 30. Lines, 3—7 on a page. Extent, 1443 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of deposit, Dhākā Vikrampur, Gaṅgācharaṇa Tarkaratna, Appearance, old. Prose. Correct.

Prāyas'chitta nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to expiations. By Gopāla Nyāyapañchānana. It is one of a series of digests prepared by the author under the title of Nirṇaya. The total number of these digests is not known, but five have been met with. (Nos. 963 to 967). The practice of writing such digests under one general name has been common among Indian jurists, the number of separate works under each name extending from three to twenty-seven. The following list comprises the names of some of those which are most frequently met with.

<i>Common title.</i>	<i>Author's name</i>
Ādars'a,	Āditya S'uri.
Ditto,	Jaydeva Paṇḍita.
Aloka,	Gopāla Pañchānana.
Chandrikā,	Divākara.
Ditto,	Gautama.
Ditto,	Vedaṅga Rāya.
Chintāmaṇi,	Vāchaspati Miś'ra.
Ditto,	Gaṅges'vara.
Didhiti,	Ananta Deva.
Dīpikā,	?
Kamalākara,	Kamalākara Miś'ra.
Kaumudī,	Govindānanda.
Kaustubha,	Anantadeva.
Mayukha,	Nīlakaṇṭha.
Mimāṃsā,	Nanda Paṇḍita,
Nirṇaya,	Nanda Paṇḍita.
Ditto,	Gopāla Nyāyapañchānana.
Ditto,	Bhaṭṭoji Dikshita.
Pārijāta,	Ananta Bhaṭṭa.
Pradīpa,	Nāgadeva.
Prakās'a,	Mitramis'ra Paṇḍita.
Rahasya,	Ramānātha.
Ratna,	Kamalākara.
Ratnākara,	Chandes'vara.
Ditto,	Gopinātha Bhaṭṭa.
Samuchchaya,	?
Sangraha,	Dalapatirāja.
Sāra,	Nāgojī Bhaṭṭa.
Ditto,	Tryambaka.
Ditto,	Dalapatirāja.
Sarvasva,	Halāyudha.
Saukhya,	Anonymous.
Sindhu,	Kāś'īnātha Upādhyāya.
Tattva,	Raghunandana.
Vidhi,	Kamalākara.
Viveka,	S'ūlapāni.
Vyavasthā-saṅkshēpa,	Anonymous.

Beginning. नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं निर्णये भुनिसस्यतः ।

प्रायश्चित्तकदम्बानां गोपालेन वितन्यते ॥

अथ प्रायश्चित्तनिर्णयः । तत्र हारीतः । प्रयतन्नादित्यादि ।

End. + + लक्षणप्रामाण्यापत्तिरिति सर्वं रमणीयमिति ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीगोपालन्यायपञ्चाननभट्टाचार्यविरचितः प्रायश्चित्त-
निर्णयः समाप्तः ।

विषयः । १ प्रायश्चित्तलक्षणं, २ बाल्यादिभेदे प्रायश्चित्तं, ३ विद्वद्द्विप्रस्त्रादीनां मुण्डन-
निषेधः, ४ भवविधपापानि, ५ धेनुमूल्यानिर्णयः, ६ राज्ञापत्यव्रतनिर्णयः, ७ ब्रा-
ह्मणस्वामिकसाक्षादज्ञानकृतचतुर्हायन्यादिगोबधव्रतनिर्णयः, ८ क्षत्रियस्वामिक-
गोबधनिर्णयः, ९ प्रायश्चित्तपूर्वकृत्यं, १० वश्यसम्बन्धिगोबधव्रतनियमः, ११ शुद्ध-
स्वामिकगोबधव्यवस्था, १२ उत्सर्गवाक्यकथनं, १३ गर्भिण्यादिवधप्रायश्चित्तं,
१४ गवां निपातने गर्भनाशप्रायश्चित्तं, १५ यतिब्राह्मणादिवधप्रायश्चित्तं, १६
एकहायन्यादिवधप्रायश्चित्तं, १७ एकप्रयत्नकृतवज्रगोबधप्रायश्चित्तं, १८ वज्रकर्तृ-
कैगोबधप्रायश्चित्तं, १९ तत्र सङ्क्षेपः, २० वाचनिकदक्षिणानिर्णयः, २१
पञ्चविधबोधननिर्णयः, २२ बोधनादिनिमित्तकव्रतं, २३ अस्थिभङ्गादिप्रायश्चित्तं,
२४ उत्तृष्टदण्डादिवधादिप्रायश्चित्तं, २५ अपालननिमित्तिकगोबधप्रायश्चित्तं, २६
असुस्थाने विक्रयादिप्रायश्चित्तं ।

No. 964. तिथिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 5—7 on a page.
Extent, 877 śloka. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of deposit,
Vikrampurá, Dháká Gaṅgácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose.
Correct.

Tithi-nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the
laws relating to the ages of the moon suitable for the performance of
religious ceremonies. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning. श्रीकृष्णचरणाभोजसङ्कज्ञेन सुचेतसा ।

क्रियते निर्णयलिप्या गोपालेन सुधीमता ॥

अथ तिथिनिर्णयः । तिथेस्तु द्वादशभिर्भागैश्चन्द्रक्रियोपलक्षितः कालविशेषः ।

यथा अर्काद् विनिःसृतः प्राचीमित्यादि ।

End. (शेषः स्यष्टं, जीर्णलात् ।)

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीगोपालन्ध्यायपञ्चाननभट्टाचार्यविरचितस्तितिनिर्णयः
समाप्तः ।
विषयः । तिथितत्त्वकथनं ।

No. 965. विवादनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 3—6 on a page. Extent, 420 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gaṅgácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Viváda-nirṇaya. A summary of Raghunandá's digest of the laws relating to Jurisprudence. By Gopála Nyáyapañchánana.

Beginning. श्रीकृष्णचरणभोजं ध्यात्वा गोपालशर्म्मा ।

अष्टादश (शानां) तत्त्वानां निर्णयोऽत्र निगद्यते ॥

अथ विवादनिर्णयः । निर्णयस्तु सद्युक्तिकः करणीयः ।

End. (ग्रन्थशेषे परिसमाप्तौ च विलुप्तं ।)

विषयः । १ व्यवहारलक्षणं, २ अष्टादशविवादपदानि, ३ ऋणादानं, ४ दासादिभ्य उद्धारादिनिषेधः, ५ ऋणादिदानप्रकारप्रभृतयः ।

No. 966. दायनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 6 on a page. Extent, 693 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gaṅgácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Dáya-nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to inheritance. By Gopála Nyáyapañchánana.

Beginning. श्रीकृष्णचरणभोजं ध्यात्वा गोपालशर्म्मा ।

वितन्यते विवादेषु दायभागस्य निर्णयः ॥

अथ दायभागनिर्णयः । दायभागो यावत्सम्बन्धिधनविभागः । मनुना । एष स्त्रीपुंसयो राज्ञा इत्यादि ।

End. शेषे पत्रमेकं विलुप्तं ।

विषयः, दायभागव्यवस्था ।

No. 967. शुद्धिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia 7. Lines, 6 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vikramapura Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna, Appearance, old. Prose. Correct.

S'uddhi-nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to purifications. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning. प्रथमपत्रं विलुप्तं ।

End. शेषपत्रमपि विलुप्तं ।

विषयः । मरणादौ च शुद्धिनिर्णयकथनादिः ।

No. 968. आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 598 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vaṭe's'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Āchāra-nirṇaya. A short summary of the religious duties which a strict Hindu is bound to observe. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning. आचारस्य त्रैयःसाधनत्वमाह ॥ चारीतः—(अस्यष्टे)

End. आपस्तम्बः—-ति—(इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । वर्णाश्रमाचारकथनादिः ।

No. 969. सङ्क्रान्तिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vaṭe's'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Saṅkrānti-nirṇaya. A summary of the rules regarding the calculation of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning. (प्रथमपत्रस्य प्रथमपङ्क्तिर्विलुप्ता ।)

End. अत्र विषुवस्य पुण्यविशेषजनकत्वात् सेवादाविति विषुवसङ्क्रान्तिपुण्यकालपरं ।

अन्यथा कालद्वयकल्पनापत्तेः ।

विषयः । सङ्क्रान्तिगणना ।

No. 970. व्याप्तिग्रहोपायप्रभृतोनां भट्टाचार्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 149. Lines, 5—9 on a page. Extent, 8381 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of Deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Vyáptigrahopáyatiká. A gloss on that portion of Raghunátha's commentary on the Anumána-chintámani of Gaṅges'a which refers to inherent presence. By Gadádharma Bhattachárya. Vide ante I, p. 295. Beginning. उपायःभावप्रयुक्तव्याप्तिनिश्चयाभावेनानुमानप्रासाद्यं न निर्वहतीति चार्वाक-पूर्वपक्षे भूयःसाध्यसाधनसहचारदर्शनं व्याप्तिग्राहकमिति जरद्वैरायिकसिद्धान्त इत्यादि ।

End. अथ तस्याः प्रत्यक्षत्वाभावे युक्त्यन्तरमेव वाऽनुसन्धेयमिति ।

विषयः । अप्रतिशयस्य उपायकथनं ।

No. 971. उपाधिवादटिप्पणी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 6—7 on a page. Extent, 716 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Upádhiváda Tippiṇí. Jagadís'a Tarkálañkára's notes on the Upádhiváda chapter of Raghunátha S'íromani's commentary on the Chintámani of Gaṅges'a. Vide ante I p. 295.

Beginning. स्वीयहेतोर्वाच्यत्वस्येव परकीयहेतोः सोपाधिकत्वस्यापि ज्ञापने वादिनिग्रह-सम्भवाद्विजयलक्षणैककार्यकारित्वसङ्गत्या व्याप्तिज्ञानविरोधज्ञानार्जकत्वरूप-प्रसङ्गसङ्गत्या व्याप्तिन्तरमुपाधिं निरूपयितुमाह उपाधिज्ञानादिति ।

End. कृत एवाह एवमिति पक्षेतरत्वविशिष्टसाध्यसामग्रीसत्त्वादिकमपि अप्रसिद्धानु-माने नोपाधित्वेन उद्भावं कथंकार्दिसम्प्रदायविरोधादिति भावः ।

Colophon. इति उपाधिवादटिप्पणी सम्पूर्णा ।

विषयः । परकीयव्याप्तिविवेकतया उद्भावनीयस्य उपाधेर्निरूपणम् ।

No. 972. प्रश्नोत्तरमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia 2. Lines, 8 on a page. Extent 38 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1762. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Prasnottaramálá. Vedantic catechism. By S'añkara Áchárya.

Beginning. अपारसंसारसमुद्रमध्ये सम्यज्ज्ञतो मे शरणं किमस्ति ।

गुरोः कृपालोः कृपया वदैतद् विश्वेशपादाम्बुजदीपनैका ॥ १ ॥

ब्रह्मो हि को यो विषयानुरक्तः का वा विमुक्तिः विषयाद् विरक्तिः ।

को वास्ति घोरो नरकः खदेहे सृष्ट्याक्षयः स्वर्गपदं किमस्ति ॥ २ ॥

End. कण्ठं गता वा श्रवणं गता वा प्रश्नोत्तराख्या मणिरत्नमाला ।

तनोतु मोदं विदुषां सुरम्या रमेशगौरीशकथेव सदा ॥ २१ ॥

Colophon. इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचिता प्रश्नोत्तरमाला समाप्ता ।

विषयः । प्रश्नोत्तरमुखेन वेदान्तसारवार्ताकथनं ।

No. 973. पाशककेरली ।

Substance, country yellow paper. Folia 8. Lines, 10 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character Bengali. Date, Sm. 1905. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Pás'aka-kerálí. Cleromancy or divination by the cast of the dice. By Garga Rishi.

Beginning. भगवति कुशाण्डि मातङ्गिनि स्वकार्यप्रसाधिनि सर्वकार्यनिमित्तप्रकाशिनि

एच्छेहि सत्वरं वद वद वरदे वरदे लेहि लेहि मातङ्गिनि सत्यं ब्रुहि स्वाहा
महादेवं नमस्तस्य केरलज्ञानभास्करं ।

प्रवक्ष्ये सङ्गुणोद्दिष्टं ज्ञेयं धेयं शुभाशुभम् ॥ १११ ॥

पदं पदं + वीणा + पतिता शोभनं तव ॥

शुभं वा दृश्यते तत्र सर्वारक्षेषु चिन्तितम् ।

सङ्ग्राम सर्वलाभश्च व्यवहारेण सम्पदः ॥

End. यः पुरासीज्जगदन्धो गर्गो नाम महामुनिः ।

तेन स्वयं विनिर्णीता सत्या पाशककेरली ॥

Colophon. इति श्रीगर्गविरचिता पाशककेरली समाप्ता ।

विषयः । निक्षिप्तपाशकाङ्गानुसारेण प्रश्नशुभाशुभफलकथनं ।

No. 974. अनुमितिमानसवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 5—8 on a page. Extent, 502 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Anumiti-mānasa-vādārtha. A treatise on Inference. By Gadādhara Bhaṭṭāchārya. This and the four following are parts of a series of sixty-four special treatises on the Nyāya which the author is reported to have written in addition to his larger works. Hall's Contributions, 41.

Beginning. लिङ्गपरामर्शानन्तरं विलक्षणानुमित्यात्मकप्रतीत्युदयात् तत्करणतया तस्य विलक्षणप्रमाणान्तरता तदेवानुमानमित्यभिधीयते ।

वङ्गिष्यायधूमवान् पर्वत इति परामर्शानन्तरं तदात्मकविशेषदर्शनमूलक-
पर्वतो वङ्गिमानित्याकारकप्रत्यक्षनिर्णयादेव वङ्गादिगोचरप्रवृत्त्युपपत्तेः,
इत्यादि ।

End. अतोऽनुमानं न प्रत्यक्षकरणमिति दिक् ।

Colophon. इति अनुमितिमानसस्य वादार्थः समाप्तः ।

विषयः । अनुमितेः प्रमाणान्तरताविरहविषयो विचारः ।

No. 975. नव्यमतवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 885 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā. Gangācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Navya-mata-vādārtha. A treatise on the new school of Nyāya with reference to Inference. By Gadādhara Bhaṭṭāchārya.

Beginning. अनुमितं प्रति पर्वतीयधूमव्यापको वङ्गिरित्याकारकपरामर्श एव हेतुः । न तु वङ्गिष्यायधूमवान् पर्वत इत्याकारकः ।

End. ज्ञानसामान्यानुत्पादस्यानुभवविशदत्वात् सामर्थ्यसम्बन्धकार्योत्पत्तेर्वा(?)कल्पना-
भावात् छतिसत्त्वं ।

Colophon. इति नव्यमतस्य वादार्थः समाप्तः ।

विषयः । नव्यमतोपरि अनुमितिकारणताविषयो विचारः ।

No. 976. रत्नकोषवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 27. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1290 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Ratna-kosha-vádārtha. On the knowledge of the invisible through Inference. By Gadádharma Bhaṭṭáchárya.

Beginning. परोक्षज्ञानं निश्चय एवेति सिद्धान्तः । रत्नकोषकारस्तु सत्प्रतिपक्षसम्बलन-
द्वयायां संशयात्मिकामनुमितिं स्वीकरोति इत्यादि ।

Colophon. इति न किञ्चिदनुमितेः संशयत्वापत्तेरिति कृत(संज्ञ)मतिर्विस्तरेण इति ।

विषयः । परोक्षज्ञानस्य निश्चयरूपताप्रतिपादको विचारः ।

No 977. व्याप्त्यनुगमवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page. Extent, 270 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Vyáptyanugama-vádārtha. A treatise on the perception of the major term. By Gadádharma Bhaṭṭáchárya.

Beginning. अनुमितित्वावच्छिन्नं प्रति कोट्यन् व्याप्तिविशिष्टपक्षधर्माज्ञानं हेतुः, इत्यादि ।

End. न च भेदेन, वक्रिमान् घूमादित्यादावव्याप्तेर्दुर्वारत्वादित्याशये दीधितिकार-
स्येति सङ्क्षेपः ।

Colophon. इति श्रोन्यायवागीशभट्टाचार्यविरचितो व्याप्त्यनुगमवादार्थः समाप्तः ।

विषयः । अनुमितिकारणाभूतज्ञानविषयोभूतायाव्याप्तेरनुगमप्रकारविषयो विचारः ।

No. 978. कारणतावादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 8 on a page. Extent, 1342 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Kāraṇatā-vādārtha. A treatise on causation. By Gadādhara Bhaṭṭācārya.

Beginning. अथ निखिलेष्वपि वैदिकेषु लौकिकेषु च कर्मसु तत्तत्फलस्य कारणत्वं निश्चय-
वन्तस्तत्रभवन्तः प्रवर्तन्ते न तु तदनाकलयन्तः । तत्र किं नाम कारणत्वं, न
तावत् फलाव्यवहितपूर्ववर्तितं, अतिप्रसङ्गात् इत्यादि ।

End. ननु संयोगजसंयोगं प्रति अवयवसंयोगस्य संयोगात्मावयवसंयोगात्मा (?)——
(इत्यतः खण्डितः ।)

विषयः । कारणाविषयो विचारः ।

No. 979. विरोधिविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 7—8 on a page.
Extent, 1014 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vaṭeśvara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Ap-
pearance, old. Prose. Correct.

Virodhī-vichāra. Fallacies or hindrances to logical sequence,—a
Nyāya dissertation. By Rāmachandra Nyāyavāgīśa.

Beginning. स्वधर्मेतावच्छेदकविशिष्टबुद्धेः समानधर्मेतावच्छेदकग्राह्याभावनिश्चयो वि-
रोधीति तदभावे हेतुः ।

End. अथ उक्तव्यापकसम्बन्धेन क्लृप्तहेतुताकवक्त्रितादिमत्ताभेदस्य सङ्कारितयैवोप-
पत्तेरिति दिक् ।

विषयः । प्रतिबन्धप्रतिबन्धकभावविषयो विचारः ।

No. 980. योग्यताविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 8—9 on a page.
Extent, 196 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vaṭeśvara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Ap-
pearance, old. Prose. Generally correct.

Yogyatāvichāra. A Nyāya treatise on the relation of words to
their meanings. By Rāmachandra Nyāyavāgīśa.

Beginning. अयोग्यतानिर्णयदशायां शब्दबोधानुदयाद् योग्यताज्ञानस्य शब्दबोधहेतुता
कल्प्यते, तत्र यत्संसर्गकयदर्थवच्छिन्नवृत्त्यभावप्रतियोगितानवच्छेदकत्वं यद्-

र्शनिष्ठं तद्वर्मावच्छिन्नविशेषकतत्संसर्गकतद्वर्मावच्छिन्नो वा बाध(P)स्तद्वर्माव-
च्छिन्नस्य योग्यता इति प्राञ्चः ।

End. इत्यपि नाविरलकमेत्यन्नानामुपस्थितानामुपद्रवस्थानासम्भवेन प्रत्यक्षासम्भवात् ।

Colophon. (परिसमाप्तिस्त्वचकवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । शाब्दबोधहेतुभूतयोग्यतानिर्वचनं ।

No. 981. विधिवादविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 5—8 on a page.
Extent, 1342 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vāṭeśvara, Vikramapura, Dháká, Gangācharaṇa Tarkaratana. //

Vidhi-vāda-vichāra. A Nyāya treatise on the nature of Sāstric
injunctions. By Rāmachandra Nyāyavāgīś'a.

Beginning. औदनकासः पचेत्, स्वर्गकामो यजेत्, इत्यादिविधिवाक्यं पाकयागादौ प्रवर्तकं
तस्य च तथात्वं न साक्षात्, अयुत्यग्रानां ततोऽप्रवृत्तेः । किन्त्वर्थज्ञानद्वारेति
तस्य प्रवर्तकज्ञानजनकलोपपत्तये प्रवर्तकज्ञानविषये विधिलिङः शक्तिरिति
सर्वेषामेवानुमतम् ।

End. अथ क्वचित् प्रतियोगिगोचरद्वेषेण सहकृतं स्वधर्मिककृतिसाध्यताज्ञानं स्व-
गोचरचिकीर्षाप्रवृत्तिहेतुः सप्रतियोगित्वञ्च अभावस्यापीति प्राञ्चः ।

Colophon. इति विधिवादविचारः समाप्तः ।

विषयः । स्वर्गकामो यजेतेत्यादिविधिवाक्यार्थविषयो विचारः ।

No. 982. अभिधावादविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9—10 on a page.
Extent, 78 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vāṭeśvara, Vikramapura, Dháká, Gangācharaṇa Tarkaratna.
Appearance, old. Prose. Incorrect.

Abhidhā-vāda-vichāra. A Nyāya treatise on deviation from general
rules. By Rāmachandra Nyāyavāgīś'a.

- Beginning. लिङ्समवेताभिधाभिधं पदाद्योन्नरं लिङ्गर्थः प्रवर्तनात्नेन तज्ज्ञानस्यैव शब्दान-
धानप्रवृत्तौ हेतुः । तथाहि प्रवृत्तिसामान्येनेष्टसाधनताज्ञानस्य हेतुत्वसम्भवः ।
- End. उक्तशब्दबोधानन्तरञ्च स्वर्गकामनावच्छं प्रति विधिधर्म(?)यागे प्रवर्तयति
इति प्रतिशब्दते (?) ततो यागे प्रवर्तत इति वदन्ति ।
- Colophon. इति अभिधावाद्द्विचारः समाप्तः ।
- विषयः । विधिलिङ्गाद्यर्थेभिधाविषयो विचारः ।

No. 983. आसत्तिरहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 5—9 on a page.
Extent, 911 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Ap-
pearance, old. Prose. Incorrect.

Asatti-rahasya. On logical relations. By Rámachandra Nyáya-
vágís'a.

- Beginning. गिरिर्भुक्तमग्निमान् देवदत्तेन इत्यवानासन्नगिरिरग्निमत्यदात्(?) गिर्यग्निमत्यदा-
र्थेयोरित्यादि ।
- End. प्रकारतादीनां तवानुगमे तादृशानुमित्यादीनां बाधात् प्रतिबध्यत्वप्रसङ्गे विशेषे-
ष्यतया प्रकारताया एव तादृशप्रतिबध्यप्रतिबन्धकभाववच्छेदकत्वात् इति दिक् ।
- Colophon. इति आसत्तिरहस्यं समाप्तः ।
- विषयः । शब्दबोधे कारणीयभूतायाः आपत्तेर्निरूपणम् ।

No. 984. शब्दनित्यता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9 on a page.
Extent, 189 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Ap-
pearance, old. Prose. Generally correct.

Śabda-nityatá. On the eternity of sound. By Rámachandra
Nyáyavágís'a.

- Beginning. वर्षात्मकः शब्दे नित्यो न वेतिविप्रतिपत्तिः । अत्र सीमांसाकारा वर्षात्मक-
शब्दानामुत्पत्तिविनाशकल्पने गौरवान्नित्यत्वमेव खोक्तुर्वन्ति इत्यादि ।

End. न च प्रतिकारस्कारादि साधनभाववैकप्रति । स्वकृताकच्यने लाघवमिति
सङ्क्षेपः ।

Colophon. समाप्तस्यायं शब्दनित्यताविचारः ।

विषयः । शब्दस्य नित्यताप्रतिपादनं ।

No. 985. पथ्यविधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines. 7 on a page. Extent, 89 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhaká, Gaṅgácharaṇa Tarkaratpa. Appearance, old. Prose. Correct.

Pathyavidhāna. On Dietetics, pointing out the evil effects likely to arise from certain articles of food, and their antidotes. Anonymous.

Beginning. यो रावणं रणमुखे भुवनैकभारं

हला चकार जगतः परमोपकारं ।

यं ब्रह्म अभिदधिरे परतोऽपि पारं

तं नैमि मेधिलसुताहृदयैकनाथं ॥ १ ॥

नारीकेलफलेषु तण्डुलमथ क्षीरं रमाले हितं

जम्बीरोत्तरसो घृते समुचितः सर्पिस्तु मोचाफले ।

गोधूमेषु च कर्कटी हिततमा मांसाशने काञ्चिकं

नारङ्गे गुडभक्षणे प्रकलितं पिण्डालुकं कोद्रवे ॥ २ ॥

End. कोष्ठाग्नौ पित्तास्रभवे हि (इत्यतः खण्डितं) ।

विषयः । कस्मिन् द्रव्ये किं द्रव्यमुपकारकमित्याद्यत्र विचार्यते ।

No. 986. कृत्यकालविनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 30. Lines, 8 on a page. Extent, 1155 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kṛtyakālarinirṇaya. A disquisition on what times are most appropriate for the performance of particular ceremonies, and a calendar of fasts and feasts. By Ś'rinātha Ś'armā, son of Ś'nikara Āchārya.

Beginning. श्रीगोविन्दपदाभोजद्वन्द्वमद्वन्द्वसाधनम् ।

वन्दे हृन्दारकघुनीमकरन्दमनोहरम् ॥

श्रीकराचार्यपुत्रेण श्रीमच्छ्रीनाथशर्मा ।

प्रीतये विदुषां चक्रे छत्यकालविनिर्णयम् ॥

श्रौते विधौ कालछनो विरोधः प्रायः सदैव प्रथितो बुधानाम् ।

ऋतसदुच्चेदछते मुनीनां विचार्य वाचो विदधाति तत्त्वम् ॥

नानाविदेशिविदुषां मतमाकलय्य क्षोदक्षमं यदभिलिख्य समर्पयामि ।

अङ्गं बुधा विषयगङ्गुलिकाप्रवाहे दूराद् विहाय कुवतादरमत्र गाढम् ॥

इह खलु नित्यनैमित्तिकादियावद् वैदिककर्माणि तत्तत्कालविशेषाङ्गकानि
श्रूयन्ते ।

End.

वैशाखमासस्य तु या तृतीया नवम्यसौ कार्तिकशुक्लपक्षे

नभस्यमासस्य तमिस्रपक्षे त्रयोदशी पञ्चदशी च साधे ।

एता युगाद्याः कथिताः पुराणैरनन्तपुण्यास्त्रिथयश्चतस्रः

पानीयमप्यत्र तिलैर्विमिश्रं दद्यात् पितृभ्यः प्रयतो मनुष्यः ॥

आढं छतं तेन समाः सहस्रं रक्षस्यमेतत् पितरो वदन्ति ।

इति विष्णुपुराणीयवचने पञ्चदशीत्यत्र तमिस्रपदानुषङ्गान्नामसासीयामावस्य—
——(अतः परं खण्डितम्)

विषयः ।

कस्य कार्यस्य कः कालो मुख्यः को वा अमुख्यः, वत्सर-मासर्तु-तित्यः, दीनाश्च कः
स्वरूपः, इत्यादीनां विचारपूर्वकं स्मृत्यादिभ्यः प्रमाणमुद्धृत्य व्यवस्थापनम्,
वैशाखादिषु कस्याश्च तिथौ किं कर्त्तव्यमित्यादिनिरूपणञ्च । (अत्र प्रकरण-
च्छेदो नास्ति) ।

No. 987. अशौचसङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 645 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1732; Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

As'auca-saṅkṣhepa. A summary of the laws relating to impure states of the person resulting from birth, death, and other causes. By Ma-dhusūdana Vāchaspati. The work is of considerable repute, but scarce. Contents:—Impurities resulting from menstruation; do. from miscarriage or abortion; do. from death of infants; do. among Sūdras; do. from

death of wives ; do. from the performance of Sati ; do. from the conjunction of two or more mournings ; do. from death under particular circumstances ; do. from death of Sapindas ; do. from death of persons in a foreign country. Impurity of the person defined. Impurity resulting from following the funeral procession of a stranger. Cremation of an image made of leaves in the case of a person whose corpse has not been burnt according to the rules of the S'ástra ; person who should burn such a figure ; the proper day for such a cremation ; persons not entitled to perform this ceremonial. What should be avoided as causing impurity of the person. Impurity caused by contact ; do. by hemorrhage. Especial impurities. Diet during mourning. The MS. contains several marginal notes.

Beginning. नत्वा सीतापतिं रामं कामदं कण्ठमयम् ।

ब्रवीत्यशौचसङ्क्षेपं चट्टः श्रीमधुसूदनः ॥

तत्रादौ रजस्त्राशौचम् । यथा शङ्खः ।—

“शुद्धा भर्तुस्तुर्थेऽङ्गि अशुद्धा दैवपैत्रयोः ।

देवे कर्मणि पैत्रे च पक्षमेऽहनि शुद्ध्यति” ॥

भर्तुर्लौकिके कर्मणि त्र्यह्नात् परं शुद्धा, भर्तुरित्युपलक्षणम् । दैवे पैत्रे कर्मणि चतुर्थदिनात् परमित्यर्थः । अथ गर्भस्त्राशौचम् ।

End.

अन्यच्च शुद्धितत्त्वादौ अनुसन्धेयम् । अन्यगौरवमिथा न लिखितम् ।

Colophon.

इति महामहोपाध्यायश्रीयुतमधुसूदनवाचस्पतिविरचितोऽशौचसङ्क्षेपः समाप्तः ।

विषयः ।

रजस्त्राशौचम्, गर्भस्त्राशौचम्, बालाशौचम्, शूद्रबालाशौचम्, ज्ञा-
शौचम्, सहमरणाशौचम्, अशौचसङ्ककरः, मृत्युविशेषाशौचम्, सपिण्डा-
शौचम्, विदेशस्थाशौचम्, अक्रास्युत्थलनिर्णयः, परानुगमनाशौचम्, पण-
नरदाहः, तत्कटनिर्णयः, तद्दिननिर्णयः, क्रियानधिकारिणः, वर्ज्यावर्ज्यम्,
सर्शाशौचम्, रक्तपाताशौचम्, अशौचविशेषः, अक्षारलक्षणम् ।

No. 988. आङ्गकल्पः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3 inches. Folia, 23. Lines, 7 on a page. Extent, 1006 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1734. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'rāddha-kalpa. A treatise on Srāddhas appropriate to followers of the Sāma Veda. By S'rīdatta. Contents:—duties to be observed on the day preceding a s'rāddha; do. on the day of the s'rāddha. Explanations of the technicalities of s'rāddha. Rules for the performance of funerals. General rules for performing a s'rāddha. Optional duties. General rules for performing an ashtaka s'rāddha; ritual for do. Special rules with reference to s'rāddhas performed on other than the fixed days. Things and acts forbidden or enjoined at s'rāddhas. Srāddha on the 11th day of the moon. Srāddha on auspicious occasions, as marriage &c. Persons enjoined to perform s'rāddhas. The MS. has a large number of marginal notes by a different author.

Beginning. स्मृतिगृह्यपुराणादिभूयगोपालसम्मतम् ।

सतां वाक्यानि चालोक्य ह्यन्धोगत्रादमुच्यते ॥

श्वः आङ् करिष्यमाणो रजकद्वारा वासः चालयेत्, दन्तवक्त्रशिरोमलान्यपकथ्य स्नात्वा निरामिषमेकवारं भुञ्जीत ।

End. असाध्यां पत्न्यां सत्यां सोदर्यादेरेवाधिकारः, पितृमातृसपिण्डाद्यभावे अपति-
तायास्तस्या अप्यधिकारः, इति सर्वं समञ्जसम् ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीश्रीदत्तविरचितः आङ्कल्पः समाप्तः ।

विषयः । सामवेदीनां आङ्गवस्थापकोऽयं ग्रन्थः । तथा हि तेषां—आङ्गपूर्वदिनकृत्यम्, आङ्गदिनकृत्यम्, आङ्गीयसाधारणकृत्यनियमात्मिका परिभाषा, ब्राह्मणसत्कारादिप्रयोगः, सामान्यतः आङ्गप्रयोगः, काम्यकृत्यानि । अष्टकादित्रयदानां सामान्यविधिः, तत्प्रयोगश्च । अपरपक्षतिथिनिमित्तककाम्यआङ्गवस्थादिः । आङ्गेषु निषिद्धानि, विहितनिषिद्धानि च । एकादशाहैकोद्दिष्टप्रयोगः । नान्दी-मुखादिआङ्गप्रयोगः । अधिकारिनिर्णयश्च ।

No. 989. उद्दीशतन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper, $13\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 496 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Uddis'a Tantra. A Tantra of the Kaula class, treating of sorcery of different kinds. The subjects treated of are :—rites for bringing people

under subjection ; do. making people of unsettled mind ; do. benumbed ; do. enamored ; do. for ensuring peace ; do. for fattening ; do. for destroying vision ; do. for destroying the mind ; do. audition ; do. do. reason ; do. for neglect of duty ; do. producing pains ; do. stoppage of an undertaking ; do. for stopping the course of water ; do. for bringing on blindness ; do. do. mutilation ; do. do. contractions of the body ; do. do. dumbness ; do. do. deafness ; do. do. devilish fevers ; do. for preventing evils of any kind ; do. for destroying curds and honey ; do. for making horses and elephants frantic ; do. for inviting serpents to the domicile of an enemy ; do. for inviting men to do ; do. destroying corn crops ; do. leaves of trees ; do. for bringing on miscarriage, &c. &c. The work is divided into eleven chapters.

Beginning. * * देवाय नमः । उडुशेन समाकीर्षे * * कन्दसमाकुले ।

प्रणम्य शिरसा देवी गौरी प्रच्छन्ति शङ्करम् ॥

End. एकान्ते जप्तव्या अङ्गायुक्तेन ध्यातव्या ॥०॥

Colophon. इत्युडुशे हरमेखलायामेकादशः पटलः ॥०॥ सम्पूर्णं स्यात् ग्रन्थः ।

विषयः । इहैकादशपटलाः सन्ति । तत्र १ पटले, वशीकरणम् । २, उच्चाटनम् । ३, स्तम्भनम् । ४, मोहनम् । ५, शान्तिकम् । ६, पौष्टिकम् । ७, चक्षुर्हानिः । ८, मनोहानिः । ९, अतिहानिः । १०, ज्ञानहानिः । ११, क्रियाहानिः । १२, कीलकम् । १३, कार्यस्तम्भः । १४, जलस्तम्भः । १५, अन्धीकरणम् । १६, लूनीकरणम् । १७, गात्रसङ्कोचनम् । १८, सूकीकरणम् । १९, वधिरुक्करणम् । २०, भूतन्त्रकरणम् । २१, शस्त्रशस्त्रकरणम् । २२, सर्वापद्रुविनाशनम् । २३, दक्षिणधुविनाशनम् । २४, मद्यकरणम् । २५, गजवाजिप्रकोपनम् । २६, भुजङ्गानामाकर्षणम् । २७, मानवानामाकर्षणम् । २८, शस्त्रविनाशनम् । २९, पर्णविनाशनम् । ३०, गर्भकरणम् । ३१, परशुप्रवेशनम् । ३२, निष्पन्दनम्—इत्यादीनाम् मन्त्राः, मन्त्रजपसङ्ख्यादयश्च, अनन्तरं कस्यां त्रिथौ कस्य कर्मणोऽनुष्ठानं कर्तव्यं किं वा कस्य मन्त्रस्य लेखन्यादिकमिति मन्त्रसिद्धिप्रकारः ।

No. 9-0. शत्रुविमोचनं नाम वगलामुखीकवचम् ।

Substance, country yellow paper, 14 × 5 inches. Folium, 1. Lines, 20 Extent, 28 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Written with red ink. Verse. Generally correct.

S'atruvimochana alias Vagalámukhi-kavacha. A hymn in praise of Vagalámukhī, esteemed as a charm for ridding oneself of his enemies. An extract from the Rudra-jámala Tantra.

Beginning. अथ वगलामुखीकवचम् । देव्युवाच ।

वगलाया महादेव्या या या विद्याः प्रकाशिताः ।

श्रुताश्चाधिगताः सर्वाः श्रोतुमिच्छामि साम्प्रतम् ॥

End. देवोत्रीवगलापाठान् सर्वाः सिद्धान्तिं सिद्धयः ॥

Colophon. इति श्रीरुद्रयामले उमामहेश्वरसंवादे वगलामुखीशत्रुमोचनं नाम समाप्तम् ।

विषयः । वगलामुखीमन्त्रैरात्मरक्षा ।

No. 991. कामरत्नम् ।

Substance, country-made reddish yellow paper, 13 × 5 inches. Folia, 35. Lines, 12 on a page. Extent, 892 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Kāma-ratna. A treatise on sorcery and erotics, made up of extracts from the Tantras. The MS. is incomplete.

Beginning. यस्येश्वरस्य विमलं चरणारविन्दं संसेव्यते विबुधमिदमधुव्रतेन ।

निर्वाणसूचकगुणारकवर्गपूर्णं (श्री)शङ्करं सकलदुःखहरं नमामि ॥

कामरत्नमिदं चित्रं नानातन्त्रार्णवान्मया ।

वश्यादियक्षिणोमन्त्रसाधनानां समुद्धृतम् ॥

End. एतन्मन्त्रद्वयेन बालुकाभिः सह श्वेतसर्वधान् सप्तवारामिमन्त्रं चित्र—इत्यतः परं खण्डितम् । दशमप्रकरणवधि ।

विषयः । १ प्रथमोपदेशप्रकरणे—(क) वशीकरणादिकर्मणाम् चतुर्निर्णयः, तिथिनिर्णयः, नक्षत्रनिर्णयः, शुद्धिलिनिर्णयः, साधारणप्रयोगश्च । (ख) वशीकरणप्रयोगः—तत्र सर्वजनवशीकरणम्, राजवशीकरणमित्यादि । २ द्वितीयोपदेशप्रकरणे—सर्वजनाकर्षणाद्याकर्षणप्रयोगाः । ३ तृतीयोपदेशप्रकरणे—युद्धजयादिव्याघ्रनिवारणप्रयोगाः । ४ चतुर्थोपदेशप्रकरणे—शत्रुमुखस्तम्भनादिशुक्रस्तम्भनपर्यन्तानां विविधस्तम्भनकार्याणां प्रयोगाः । ५ पञ्चमोपदेशप्रकरणे—सर्वजनमोहनादि—केशरञ्जनान्—मोहनप्रयोगाः । ६ षष्ठोपदेशप्रकरणे—वाजीकरणप्रयोगः ।

३ सप्तमोद्देशप्रकरणे—गादीकरण-स्त्री-दावण-लिङ्गसूत्रीकरण-द्वितीकरण-स्नान-
 र्दानेत्यान-योनिसंस्कार-लिङ्गसंस्कार-लोमशतनादीनां प्रयोगाः । ८ अष्टमोप-
 देशप्रकरणे—खण्डीकरण-साम्य-भगवन्धन-भगमोचन-नष्टपुष्पापुष्पकरण-गर्भखा-
 वण-वज्ररक्तपातनिवारण-बन्ध्यागर्भधारण-मृतवत्साचिकित्सन-गर्भखावरक्षण-
 शुष्कागर्भनिवारण-सुखप्रसव-पुष्परक्षण-दुर्भगाकरण-कलहकरणानानां प्रयोगाः ।
 ९ नवमोपदेशे—सर्वारिष्टविनाशपूर्वकरत्नादिप्रयोगाः दशमादिप्रकरणस्त्रिलिङ्ग
 सम्भाव्यते परमस्य पुस्तकस्य खण्डितलाग्नोपलभ्यते तत एव तदीयविषयासेदा-
 नीमञ्जेयाः ।

No. 992. यज्ञसूत्रप्रमाणम् ।

Substance, country paper, 12 × 3 inches. Folium, 1. Lines 20.
 Extent, 34 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
 Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. In-
 correct.

Yajñasūtra-pramāṇa. Rules regarding the length and number of
 cords to be used in making sacrificial cords for the three twice-born
 classes. An extract from the *Mātrikā bheda Tantra*.

Beginning. श्रीचण्डिकोवाच । यज्ञसूत्रधारणेन भूपूज्या नात्र संशयः ।

इदानीं यज्ञसूत्रस्य विधानमपि कथ्यताम् ॥ श्रीशङ्कर उवाच ।

End. एतत् सङ्केतमज्ञात्वा यः कुर्यात् सूत्रधारणम् ।

स चण्डालसमो देवि यदि व्याससमो भवेत् ॥

Colophon. इति मातृकाभेदतन्त्रे एकादशः पटलः ।

विषयः । मातृकाभेदतन्त्रस्यैकादशतमपटलात्मकमिदम् । अत्र हि कियत्परिमितदीर्घं
 यज्ञोपवीतं धार्यं, इत्यादेरेव विधिः ।

No. 993. दुर्गानामफलम् ।

Substance, country made yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 2.
 Lines, 7 on a page. Extent, 50 s/lokas. Character, Bengali. Date, ?
 Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old.
 Prose. Correct.

Durgānāma-phala. Merit of reciting the name of *Durgā* a great number of times.

Beginning. अथ दुर्गानामफलम् । तवर्गस्य तृतीये वर्षेः पञ्चमस्वरसंयुतः ।

कवर्गस्य तृतीये यो रेफस्तस्योपरि प्रिये ।

द्वितीयस्वरसंयुक्तं नामेदं परिकीर्तितम् ॥

End. भवानीसन्निधौ यस्तु वाराणस्यां जपं चरेत् ।

दरिद्रोऽपि घनी भूत्वा शिवलोके महीयते ॥

Colophon. इति दुर्गानाममाहात्म्यं समाप्तम् ।

विषयः । दुर्गेतिनामोच्चारणमाहात्म्यवर्णनम् ।

No. 994. स्वरूपाख्यस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 11 × 3½ inches. Folia, 7. Lines, 36 on a page. Extent, 63 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Svarūpākhyā-stotra. A hymn in praise of *Durgā* used as a charm. An extract from the *Phetkārī Tantra*.

Beginning. श्रीकण्ठामरकेशवर्णघटितं चन्द्रार्द्धचूडोज्ज्वलम्,

वीजं यत्परमं गुणत्रयमयं कामप्रदं कर्मदम् ।

मातः शङ्करवक्त्रभे प्रतिदिनं ध्यायन्ति ये ये मुदा,

ते ते यान्ति चिदात्मकं हरिहरब्रह्मादिसाम्यं मुदा ॥ १ ॥

End. इदं स्तोत्रं मातः सुपठति दिवारात्रिमनिशम्,

स सर्वज्ञो योगीश्वरनिकरसन्तर्कमनलम् ।

जडोऽपि लद्रूपं जननि यदि सञ्चिन्त्य मनसा,

लदये भूयोच्चैः क्षितिपतिसमानः क्षितितले ॥ २४ ॥

Colophon. इति फेत्कारिणीये आगमसारे महातन्त्रे ताराखण्डे महाकालविरचितं स्वरूपाख्यस्तोत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । मायावीजोद्धारपुरःसरपूजादिकथनसहिता भगवत्याः स्तुतिः ।

No. 995. बद्धयोनिमहामुद्राकथनम् ।

Substance, English (foolscap) paper, 14 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 150 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Baddhayoni-mahāmudrā-kathana. An extract from the Tōḍala Tantra, giving the ritual for performing a disgustingly obscene religious ceremony.

Beginning. जीदेयुवाच । देवदेव महादेव संसारार्थवतारक ।

बद्धयोनिं महामुद्रां कथयस्व महानिघे ॥

End. इत्येतत् कथितं देवि ! किमन्यच्छेत्तुमिच्छसि ॥

Colophon. इति तोडुलतन्त्रे पार्वतीश्वरसंवादे चतुर्थोऽङ्कात् ।

विषयः । तोडुलतन्त्रस्य तृतीय-चतुर्थपटलात्कोऽयम् । इह प्रथमे तारापूजनोपयोगिन्याः बद्धयोनिनामकमुद्रायाः समुदन्तिरे खलिकप्रवेशनरूपायाः स्वरूपोपदेशः, मन्त्रादिः, तज्जपादिप्रकारश्च । ततस्तारापूजनपद्धतिः ।

No. 996. श्मशानकालीमन्त्रः ।

Substance, foolscap paper, 14 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 119 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, fresh. Notes on the margin. Prose and verse. Correct.

S'mas'ānakālī-mantra. A manual for the worship of the goddess Kālī on a burning-ground at night.

Beginning. अथ श्मशानकालीमन्त्रः । तदुक्तं कालीतन्त्रे ।

वार्त्ती भायां तथा लक्ष्मीं कामवीजमतः परम् ।

कालिके समुत्पलेन चतुष्कं बीजमालिखेत् ॥

End. मुखप्रसन्नसरोरुहाम् ॥

विषयः । श्मशानकाख्या बीजमन्त्र, तस्याः पूजादिपद्धतिः, आनुष्ठिकं वमलामुखोद्यानादिकथनञ्च ।

No. 997. विपरीतप्रत्यङ्गिरा ।

Substance, country yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 192 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Viparita-pratyāṅgirā. A manual for the worship of Kālī, under a peculiar form. Compiled from some of the leading Tantras, by Mahādeva Vedāntavāgīś'a.

Beginning. महेश्वर उवाच । शृणु देवि महाविद्यां सर्वसिद्धिप्रदायिकाम् ।

यस्या विज्ञानमात्रेण शत्रुवर्गा लयं गताः ॥

विपरीता महाकाली सर्वभूतभयङ्करी ।

यस्याः प्रसङ्गमात्रेण कम्पते च जगत्त्रयम् ॥

End. तेषां मन्त्रतन्त्रयन्त्रालोकान् प्राणान् हरन् हारयन् स्वाचारमपनयन् ब्रह्मास्त्रा-
दीनि व्यर्थीकुर्वन् ऊँ फेत् ९ ठर फट् ९ ॐ ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीश्रीमहादेववेदान्तवागीशसङ्कृहीतसप्ततिलक्षसुरतन्त्र-
निर्दिष्टविपरीतप्रत्यङ्गिरा समाप्ता ॥

विषयः । कालिकायाः प्रलयकालीनमूर्त्तेश्चान्ध्यानपूजापद्धत्यादिः ।

No. 998. महाशङ्खमालासंस्कारः ।

Substance, country yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 54 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose, and verse. Generally correct.

Mahās'aṅkhamālā-saṅskāra. Rules for the purification and use of a rosary of shells when engaged in the worship of one of the different forms of Ś'aktī.

Beginning. अथ मालासंस्कारः । सनत्कुमारीये । कार्पाससम्भवं सूत्रं धर्मकार्थमोक्षदम् ।

तच्च विप्रेन्द्रकन्यामिर्निर्मितञ्च सुशोभनम् ॥

शुक्लं रक्तं तथा पीतं कृष्णं वर्णेषु च क्रमात् ।

सर्वेषामेव वर्णानां रक्तं सर्वेप्सितप्रदम् ॥

- End. दक्षिणादिभिर्गुरुं परितोष्यान्निद्रावधारणं कुर्यात् ।
 Colophon. इति महाशङ्कुमालासंस्कारः ।
 विषयः । अक्षिपूजोपकरणशङ्कुमालायाः स्वरूपम्, तस्याः शोधनस्य प्रयोगः, धारणपद्धत्यादिश्च ।

No. 999. पीठनिरूपणम् ।

Substance, country yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 76 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Pīṭhanirūpaṇa. Notice of the fifty-two sacred spots where the body of Sati fell when dismembered by her lord, Śiva, at the feast of Dakṣha. Probably an extract from one of the Tantras.

- Beginning. देयुवाच । शृणु वत्स प्रवक्ष्यामि दयाद्रीं भक्तवत्सलः ।
 यानयान् विना न सिद्ध्यन्ति * * * * * तत् क्रियाः ॥
 पञ्चाशदेकपीठानि चैवं भैरवदेवताः ।
 प्रधानपीठकं तच्च तथा भैरवदेवता ॥

- End. साधकाय कुलीनाय मन्त्री मन्त्रार्थसिद्धये ।
 दद्याच्चैव महादेव चान्यथा पतनं भवेत् ॥

Colophon. इति देवदेवोसंवादे पीठनिरूपणं समाप्तम् ।

- विषयः । सतीतिनाम्ना प्रसिद्धया भगवत्या कदाचित् खदहे त्यक्ते महादेवेन तमेव देहं खण्डखण्डीकृत्य विभिन्नदेशे प्रक्षिप्ताः त एव पीठानि इत्युच्यन्ते तेषामेव निरूपणं, कुत्र कुत्र किं किं नाम्नास्तीति निर्धारणम् ।

No. 1000. कृत्यमहार्णवः, अथवा कृत्यमहार्णवीयवर्षकृत्यतरङ्गः ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 69. Lines, 9 on a page. Extent, 2,939 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Kṛtyamahārṇava alias *Varshakṛityatarāṅga*. A calendar of feasts and fasts on particular days of the moon from the month of Chaitra to Phālguna. By Mahārāja Harinārāyaṇa.

- Beginning. ॐ नमो भगवते । ब्रह्मपराशरामुखारेण श्रद्धादिचैवस्य प्राथम्यादादौ स एव
छत्यद्वारा निरूप्यते । तत्र महामारते ।
- End. अथवा दृष्टकुक्षोपरिस्थग्न्यदृष्टनवनीतपूरितशक्तस्य ब्राह्मणाय दानं कर्तव्य-
मिति ।
मिथिलालयविलोचनश्रीहरिनारायणस्य छतिरेषा ।
प्रकाशिता तु यावद् भवने विष्णोर्विलोचने न + से ॥
- Colophon. इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीहरिनारायणविरचिते छत्यमहार्णवे वर्षछत्यतरङ्गः
समाप्तः ।
- विषयः । चैत्रादिद्वादशमासानां यत्र तिथ्यादौ यत् कार्यं यथा यत्प्रमाणान् कर्तव्यं
तस्य विशदयवस्था ।

No. 1001. हारलता ।

Substance, country yellow paper, $19\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 63. Lines, 8 on a page. Extent, 2,652 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, the first forty pages are old, the remainder new. Prose and verse. Correct.

Hāralatā. A treatise on impurity of the person resulting from a birth or death in one's family, and on duties appertaining to mourning. By Aniruddha Bhaṭṭa. This is a leading authority on the subject it treats of, and is frequently quoted; but good MSS. of it are rare.

Beginning. प्रथम्य पुण्डरीकाक्षं पूर्वार्च्यप्रवर्तिता ।

ब्राह्मण मन्वादिशास्त्राणां समालोच्य विविच्यते ॥

विशुद्धिरनिरुद्धेन स्वबोधविभवावधि ।

बोधार्थमल्पबुद्धीनां प्रबुद्धानाञ्च तुष्टये ॥ मनुः—

End. अतः कथमविशुद्धस्यैवात्मघातिनोऽपि संवत्सरोपरि क्रियते इति ।

मुरापमतीरविहारपाठके निवासिना भट्टकपार्थवेदिना ।

छतानिरुद्धेन सतामुरःस्था विराजतां हारलतेयमर्पिता ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीचनिरुद्धभट्टकना हारलता समाप्ता ॥

विषयः । जननाशौचादिव्यवस्था, सपिण्डादिलक्षणम्, श्रोत्रापनोदनादिकम्, पिण्डो-
दकदानादिकम् ।

No. 1002. शुद्धिविषयसङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 31. Lines, 7 on a page. Extent, 1681 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa. Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhi-ryavasthā-saṅkṣhepa. A digest of the laws relating to mourning, impurities, and purification, similar in many respects to the last preceding work. No. 325 (*Ante* vol. I, p. 184) of this name is a different work.

Beginning. अथ शुद्धिविषयसङ्क्षेपः । तत्रादौ शुद्धिपदार्थो निरूप्यते ।

End. युगादावयवे पुण्ये मन्त्रादौ च विशेषतः ।

Colophon. इति शुद्धिविषयसङ्क्षेपः समाप्तः ।

विषयः । शुद्धिविषयकव्यवस्थासङ्ग्रहः । तथा चात्र—शुद्धिपदार्थनिरूपणम्, सहस्ररक्ष-
नुसरणयोर्यवस्था, अनयोरशौचशङ्करः, अतिक्रान्ताशौचम्, अशौचे विधि-
निषेधौ, अशौचसङ्करः, गर्भसावाशौचम्, स्त्र्यशौचम्, बालाशौचम्, विदे-
शशौचम्, सपिण्डाशौचम्, मातामहाशौचम्, वृत्युविशेषाशौचम्,
अशौचापवादः, श्रवानुगमनाशौचम्, अस्थिसञ्चयाङ्गास्पर्शयोः कालः ; द्रव्य-
शुद्धिः, वापीरूपतङ्गाद्येषु कृते जलशुद्धिः, गृहमरणे गृहस्थ शुद्धिः, कृति-
कादिमरणे दाहव्यवस्था, पश्चिमरदाहव्यवस्था, मुमुर्षुकृत्यम्, प्रेततर्पणव्यवस्था,
पुत्रकर्तृकवर्षकृत्यम्, पिण्डदानम्, अन्तिमदिनकृत्यम्, अशौचान्नद्वितीयदिन-
कृत्यम्, दृषोत्सर्गकालः, दृषलक्षणम्, अस्थौ प्रयोगविशेषः, दानव्यवस्था,
दानाभावाः, दानपरिपाटी, प्रेतक्रियाधिकारिणः, दत्तककरणपरिपाटी, दत्त-
क्रियायाः त्रिविधत्वं, विपुलगृहदानम्, वृहदामात्रदानम् ।

No. 1003. अनुमितिटिप्पणी ।

Substance, country yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 75. Lines, 8 on a page. Extent, 3375 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct. Notes on the margin.

Anumiti Tīppanī. A very complete and correct copy of the first part of Gadādhara's gloss on Raghunātha's commentary on the Anumāna Chintāmani of Gaṅgeś'a. (*Vide ante* vol. I, p. 286).

Beginning. अभिवन्द्य मुञ्जः समादरात् पदपाथोजयुगं पुरद्विषः ।

विदूषेति गदाधरः सुधीरतिदुर्बोधजिरः शिरोमणेः ॥

प्रारोक्षितग्रन्थसमानिपरिपन्थित्युद्ध्वंसपटोयसीं परमेश्वरप्रणतिमादौ निव-
ध्नाति ओमित्यादिसमसैः—

End. प्रसङ्गेन सन्भावनास्यप्रसङ्गेन तद्व्यवस्थापकप्रमाणाभावादिति भावः ।

Colophon. इति गदाधरानुमितिरहस्यं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । श्रीमन्महासहोपाध्यायगङ्गेशोपाध्यायकृत-“चिन्तामणि”-नाम-न्यायग्रन्थस्य प्रत्य-
क्षानुमानोपमानशब्देतिखण्डचतुष्टयात्मकस्य, रघुनाथशिरोमणिकृत-“दोषि-
ति”-नाम-टीकायाः, गदाधरभट्टाचार्यकृतं यद् व्याख्यानं तदेव टीकोपरि-
स्थित्यात् दिप्यनीत्युच्यते; सा तु अनुमानखण्डाया कनविंशप्रकरणालिका, तत्र
चतुर्दशपरिच्छेदैः प्रथमो भागः । तद्यथा—१, अनुमितिः । २, व्याप्ति-
पञ्चकम् । ३, सिद्ध्यर्थो । ४, पूर्वपक्षः । ५, अधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावः ।
६, सिद्धान्तलक्षणम् । ७, अवच्छेदकत्वनिवृत्तिः । ८, सामान्याभावः । ९, विशेष-
व्याप्तिः । १०, व्याप्तिप्रगमः । ११, अतएव चतुष्टयी । १२, व्याप्तिग्रहेपायः ।
१३, तर्कः । १४, सामान्यलक्षणेति । अयमेव भागो व्याप्तिवाद उच्यते ।
तस्यैवेदं—प्रथमप्रकरणम्, अत्र च अनुमितिविचारः कृतो विस्तरात् ॥

No. 1004. आचार्यानुमानपत्रिका ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 73 śloka. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Āchāryānumāna-patrikā. A gloss on the Anumāna-didhiti of Raghunātha. Anonymous.

Beginning. या स्वरूपकज्ञाननिरूपितविषयतावच्छेदकता—

End. तादृशजनकताविशिष्टजनकताशून्यत्वमित्यादिरीत्या इति ध्येयम् ॥०॥

विषयः । अनुमानखण्डोपदेशितग्रन्थाचार्यानुमानप्रकरणस्य, या गदाधरो, तत्र
फक्त्तिकाविचारः ।

No. 1005. आचार्यानमानटिप्पनीपत्रिका ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folium, 1. Lines, 16 on a page. Extent 40 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, Fresh. Prose. Correct.

Ācharyānumāna-tippaṇī-patrikā. A mere fragment of a gloss on Mathurānātha's commentary on the Anumāna Chintāmani of Gaṅgeś'a. Anonymous.

Beginning. विषेयत्वतत्त्वमानकालीनत्वधर्मितावच्छेदकापन्नतदवच्छेदकावच्छिन्नविषयताया-
मेकविषयतानिरूपितत्वमित्यस्य—

End. ज्ञायमानतद्विशेषजन्यापर्यवसितव्याप्तिशरीरस्वसमानकालीनत्वधर्मितावच्छेद-
तावच्छिन्नविषयतापरमिति भावः ॥०॥

विषयः । अनुमानखण्डोद्यदीधितिग्रन्थस्याचार्यानमानप्रकरणस्य या सायुरो, तत्र फल्लि-
काविचारः ।

No. 1006. अनुमानदीधितिटिप्पनी, द्वितीयो भागः ।

Substance, country made white, red and yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 329. Lines, 8—9 on a page. Extent, 15 175 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa Purushottama, Nyáyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Anumāna-didhiti Tippaṇī. Gloss on the Anumāna-didhiti of Raghu-nātha Siromaṇi. By Gadādhara. The MS. contains only the second part of the work, which comprises fifteen chapters.

Beginning. मूले व्याप्तिपक्षधर्मतयोः सङ्गत्यप्रदर्शनन्यूनतां परिजिह्वीर्षुस्योरेककार्यकारित्व-
सङ्गतिं दर्शयन् व्याप्तिप्रान्तरमित्यादिमूलमवतारयति अनुमितोति ।

End. प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नवैयधिकरणनिवेशनमनर्थकं स्यादिति दिक् ॥
गिरीन्द्रदुहितुर्नमत्सुरवरावर्तसीभवत्-
पदाम्बुजरजःकणाकलिततीक्ष्णधौसम्पदा ।
गदाधरविनिर्मिता कठिनदुर्गतर्काटवी-
नवीनपदवीं वदन् वितनुतां सदा धीमताम् ॥

विषयः । श्रीमन्नहामहोपाध्यायगङ्गेशोपाध्यायकृत-“चिन्तामणि”-नाम-न्यायग्रन्थस्य प्रत्येक-
 चानुमानोपमानशब्देतिषष्ठस्तुष्टयात्मकस्य, रघुनाथशिरोमणिकृत-“दीपि-
 ति”-नाम-टीकायाः, गदाधरभट्टाचार्यकृतं यद् व्याख्यानं तदेव टीकोपरि-
 स्थलात् “टिप्पनी” इत्युच्यते । अनुमानसङ्ख्येयायास्तस्या रवार्थं द्वितीयो भागः ।
 अत्र पञ्चदशपरिच्छेदाः सन्ति ।

Substance, country made red and yellow paper, 18 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 426 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Twenty to thirty MSS. of this work are easily obtainable in Calcutta and Nuddea. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyáptipanchaka Ṭippaṇī. This is the title of the first portion of Gadádharma's gloss on the *Anumána-didhiti*. The second is noticed in the last preceding No.

Beginning. ओं शिवम् । सर्वमिदमनुमानप्राप्तमवस्थापकयुक्तिप्रदर्शनं व्याप्तिनिश्चये स-
तीत्यन्वयः ।

End. हेतुतावच्छेदकसम्बन्धान्तरिरुद्धहेतुप्रतियोगिकसम्बन्धान्यविशेषणताविशेषसम्बन्धादिना दृष्टिप्रसिद्धावेव नाभ्याप्तिरिति शेषम् । श्रीहरिः हररत्नम् ॥

विषयः । यत्र यत्र भूमस्तत्र तत्र वक्रिरस्येवेतिन्याप्तेः पञ्चविधलक्षणानि ।
एषोऽनुमानदीर्घनिष्ठिष्यन्याः द्वितीयपरिच्छेदः ।

No. 1008. सिंहव्याघ्रटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, some leaves red, others yellow, 18 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 9 on a page. Extent, 85 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sīṅhavyāghra Tīppanī. This is the third portion of the work above-named.

Beginning. साध्यासामानाधिकरणानधिकरणलक्षणे यदि तदधिकरणादृत्तिलरूपासामानाधिकरणं निवेश्यते तदा द्रव्यं सत्त्वादित्यादावित्यासिः ।

End. अन्यथा घटानधिकरणं साध्याभाववदृत्तिलमित्यादौ । (इतः परं न लिखितम् ।)

विषयः । सिंहव्याघ्रनामकपण्डितद्वयकृतव्याप्तिद्वयलक्षणं केवलान्वयिन्यव्याप्ता दूषितम् । एषोऽनुमानदीधितिटिप्पन्यास्तृतीयः परिच्छेदः ।

No. 1009. सिद्धान्तलक्षणटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, some red, others white, others yellow, 18 × 4½ inches. Folia, 41. Lines, 8—9 on a page. Extent 1775 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Siddhānta-lakṣhaṇa Tīppanī. This is the sixth portion of the work above-named.

Beginning. प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नं यन्न भवति इति यथाश्रुतमूलात् यत्पदार्थे साध्यप्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नान्यत्वं प्रतीयते—

End. तादृशबुद्धेर्द्विलविशिष्टाभावज्ञानविरोधितानुप—(इतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । अनुमितिकारणीभूतज्ञानविषयीभूतव्याप्तेः सिद्धान्तं लक्षणं विचारपूर्वकं निर्णीतम् । तदिदं अनुमानदीधितिटिप्पन्याः षष्ठं प्रकरणम् ।

No. 1010. तर्कटिप्पनी ।

Substance, country-made yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 26. Lines, 8 on a page. Extent, 1092 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Tarka Tīppanī. This is the ninth part of the work above-named.

Beginning. तर्काद् यवानुमित्यौपयिकव्याग्निनिश्चयविरोधिशङ्कानिर्दिष्टिरूपेयते तच्च—

End. शब्दादिनेति । आदिना अनुमानपरिग्रहः । यद्यपि संशयप्रतिबन्धक (इतः खण्डितम्) ।

विषयः । व्याग्निनिश्चयप्रतिबन्धकद्विचारसंशयनिराकरणं ।

No. 1011. व्याप्त्यनुगमटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, some red, others white, others yellow, 18 × 4½ inches. Folia, 17. Lines, 8—9 on a page. Extent 736 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyāptyanugama Tīppanī. This is the tenth portion of the work above-named.

Beginning. लाघवादित्यस्य हेतुं पूरयति प्रतियोगीति ।

End. धर्मव्यापकतावच्छेदकत्वपर्यन्तनिवेशनविरोधादिति ॥

Colophon. इति व्याप्त्यनुगमटिप्पनी समाप्ता ॥

विषयः । अनुमितिकारणतावच्छेदके कीदृशव्याग्निप्रवेशे लाघवमिति विचारः । एष हि अनुमानदीधितिटिप्पण्या दशमः परिच्छेदः ।

No. 1012. सामान्यलक्षणादीधितिटिप्पनी ।

Substance, country-made yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 186. Lines, 7—8 on a page. Extent, 9,300 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Sámānya-lakṣhnádīdhitiānta Tippaṇi. This is the eleventh part of the work above-named.

Beginning. (अनुमिति-व्याप्तिपञ्चक-सिंहव्याघ्री-पूर्वपक्षेतिपरिच्छेदचतुष्टये आदौ खण्डितम्,
ततो अधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावपरिच्छेदमारभ्याद्यन्तमस्ति, तत्प्रथमम्—)
नुन्वीश्वरेच्छारूपस्य वाच्यस्य गुणत्वादिसमवायित्वात् तद्व्याधिकरणो धर्मा न
समवायित्वमित्यत आह—वाच्यत्वमिति ।

End. स्वाश्रयस्य प्रत्यक्षेण अभिचारप्रसङ्गादिति भावः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्याय श्रीयुतजगदीशतर्कालङ्कारभट्टाचार्यकृता सामान्यलक्ष-
णादीधित्यन्तटिप्पणी सम्पूर्णा ॥

विषयः । सामान्यलक्षणान्नानुमानदीधितेः व्याख्यानं ।

No. 1013. शब्दालोकरहस्यम् ।

Substance, country paper, 18 × 3 inches. Folia, 162. Lines, 7—8 on a page. Extent, 9,072 s/lokas. Character, old Bengali. Date, SK. 1608. Place of deposit, Navadvīpa, Ajita Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

S'abdāloka Rahasya. A gloss, by Mathurānātha, on Pakshadhara's commentary entitled *Āloka*, on the fourth part of the Chintamani of Gaṅgeś'a. The MS. is incomplete.

Beginning. कुञ्चिताधरपुटेन पूरयन् वंशिकां प्रचलद्भ्रुलीततिः ।
मोहयन्निखिलवामलोचनां पातु कोऽपि नवनोरदक्षविः ॥
श्रीमता मथुरानाथतर्कवागीशधीमता ।
शब्दमणिपरिच्छेदालोको व्याख्यायते स्फुटम् ॥

End. तत्र नियमस्य स्वरूपयोगलग्नलाभेन अभिचार इति ध्येयम् ॥

Colophon. इति शब्दालोकरहस्येऽपूर्ववादरहस्यम् ॥०॥

विषयः । न्यायशालीयशब्दखण्डचिन्तामणरालोकाख्या या टीका पञ्चधरमिश्रेण कृता,
तस्या एव व्याख्यानमेतत् । अत्र शब्दलक्षणादयो बहवः परिच्छेदाः । इह तु
पुस्तके—शब्दलक्षणवादः, शब्दप्रामाण्यवादः, पूर्वपक्षवादः, अत्याध्याहार-
पूर्वपक्षः, आसत्तिवादः, तात्पर्यवादः, शब्दानित्यतापूर्वपक्षः, शब्दानित्यतावादः
उच्छन्नप्रच्छन्नवादः, विधिवाद-पूर्वपक्षः, विधिवादः, अपूर्ववादश्चेति विद्वन्ते—
(इतः खण्डितम् शक्तिवाद-मुक्तिवादप्रभृतिर्कं)

No. 1014. पदमञ्जरी ।

Substance, country paper, 11 × 3 inches. Folia, 26. Lines, 27 on a page. Extent, 421 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Padamanjurī. Poems in praise of Kṛṣṇa and his amours. By Kṛṣṇa S'armā.

Beginning. मङ्गल्यानां प्रधानं यममयतंससां शारदं शर्वरीशं

पीयूषवाणां निधानं मुनिगणमनसामेकविश्रामधाम ।

संसाराब्धिं तितीर्षास्तरणिमतिधनं नारदादेर्महर्षे-

लक्ष्मीवन्द्यारविन्दं स्मर हरिचरणद्वन्द्वमानन्दकन्दम् ॥

End. अलङ्कारं विनाप्येतं पद्यं नन्दयते चिरं ।

क्षणं हृदयमागत्य मुकुन्दचरणं यथा ॥ २४१ ॥

निर्मितं भुवि यज्जना श्रीलयोद्धृष्टशर्माणा । (इतः पङ्क्त्येकं पङ्क्तिद्वयं वा खण्डितं)

विषयः । भक्तिरसात्मकं काव्यमेतत् । अत्रैकचत्वारिंशदधिकद्विशतसङ्ख्याकानि पद्यानि विद्यन्ते, तत्र च सर्वत्र हरिचरणाविन्दस्यैव वर्णनम् ।

No. 1015. पदाङ्कदूतः ।

Substance, country-made yellow paper, 17 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 5 on a page. Extent, 116 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1641. Place of deposit, Navadvīpa, Ajita Nyāyaratna. Appearance, old. Verse. Correct. Notes on the margin.

Padāṅkadūta. A poem in which a certain shepherdess requests the foot-prints of Kṛṣṇa to carry to him message of her grief at his absence, written in imitation of the Meghaduta of Kālidāsa. By Śrīkṛṣṇa Śārvabhauma. The poem was written in the year 1641, Ś'āka. The work has been more than once printed in Calcutta.

Beginning. गोपीभर्तुर्विरहविधुरा काचिदिन्दीवराक्षी—

End. मूर्खा एव क्षणिकमनिशं विश्वमाज्जनं धीरा

+खेऽस्माकं हरिविरहजः सर्वदैवासि चित्ते ।

नान्यः शब्दो वचनमपि यत् तादृशं तस्य किन्तु
 प्रेमैवास्मत्प्रियतमकृतं तच्च गोपाङ्गनासु ॥ ४५ ॥
 शाके नायकवेदपोङ्गशमिते श्रीकृष्णः शर्मा स्मरन्
 आनन्दप्रदमन्दनपदद्वन्द्वारविन्दं हृदि ।
 चक्रे कृष्णपदाङ्गदूतवचनं विद्वन्मनोरञ्जनं
 श्रीलश्रीयुतरामजीवनमहाराजाधिराजादृतः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायनवद्वीपनिवासिश्रीकृष्णसार्वभौमविरचितः पदाङ्गदूतः
 समाप्तः ॥

विषयः । श्रीकृष्णपदचिह्नं प्रति गोप्युक्तिः ।

No. 1016. स्वत्वव्यवस्थार्णवसेतुबन्धः ।

Substance, country yellow paper, $17\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 155 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Ajita Nyāyaratna. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Svatravyavasthāṇṇava-setubandha. A treatise on inheritance. By Raghunātha Śārvabhauma Bhaṭṭācārya. Contents: I, Partition; II, Inheritance of persons long absent from home; III, Property secreted by some one at the time of partition, but subsequently discovered, how to be partitioned; IV, Women's property; V, Heirs to women's property; VI, Heirs of childless persons.

Beginning. पित्राद्यनन्तरं तद्धने पुत्रादिसम्बन्धाधीनो विभागः ।

End. प्रागुक्तसप्तमपुरुषपर्यन्तानां विभागदानान्तु विभिन्नदेशादागतानामिति न वि-
 रुद्धमिति शिवम् ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथसार्वभौमभट्टाचार्यविरचितस्वत्वव्यवस्थार्णवसेतुबन्धः समाप्तः ॥

विषयः । दायानां सङ्क्षेपतोऽधिकारिनिरूपणम् । अत्र षट्परिच्छेदाः सन्तिः । १, वि-
 भागादिनिरूपणम् । २, चिरप्रोषितविभागव्यवस्था । ३, विभागकाले निष्क्रुता-
 वगतद्रव्यविभागव्यवस्था । ४, स्त्रीधननिरूपणम् । ५, स्त्रीधनाधिकारिणः । ६,
 अपुत्रधनाधिकारिणश्चेति ।

No. 1017. यथार्थमञ्जरी ।

Substance, country-made yellow paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 41. Lines, 12 on a page. Extent 1291 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct. Notes on the margin.

Yathārthamanjarī. Essays on Vaishṇavite philosophy. By Rāmānanda Tīrtha. After the colophon, the author gives a list of forty-seven different works which he had compiled. These are: 1, Tantrasāra, 2, Inānavaibhāvākhyatantra, 3, Kuṇḍatattva prakāś'a, 4, Chakratīkā, 5, Vedamātrītikā, 6, Mohamudgaratīkā, 7, Gītātīkā, 8, Mahimna-stotratīkā, 9, Vedāntasāratīkā, 10, S'āntis'atakatīkā, 11, Inā-nārnavi, 12, Rāmatatvaprakāś'a, 13, Adhmyātmaprakāś'a, 14, Adaita-prakāś'a, 15, Yogāvalī, 16, Bhāgavatās'ya, 17, Adhyātmarāmāyaṇatippaṇī, 18, Saṅgītasiddhānta, 19, Anandatīkā, 20, Adhyatmāvindu, 21, Yati-bhāgavata, 22, Vedānta-sutra-a-ratnākhyatīkā, 23, Sāṅkhya padārtha-gāthā, 24, Anandapuspādvaya, 25, Ātmatattva, 26, S'rīrāmakāvya, 27, Yati-bhushaṇī, 28, S'rīs'aktivādakālikā, 29, S'āstrasāra, 30, Nripa-bhushaṇī, 31, Vālmikarāmāyanakūṭatīkā, 32, Raudrīyatīkā, 33, Sahas-ra-nāmamālā, 34, Gītādisāratīkā, 35, Sandhyāvidhimantrasamuhatīkā, 36, Devīsātīkā, 37, Viṣṇusuktatīkā, 38, Vichārārka Tīkā, 39, Kalā-pas'astrasāṅgraha, 40, Pravodhachandrodaya-saṅgraha, 41, Sāktasarvas-va-lokābhīdhāna, 42, Vās'isṭha guḍhārtha-gadya, 43, Gītāsaya, 44, Srīmtistuti-tippaṇī, 45, Adaitarahasyacharamāmṛata, 46, Manvarthasāra, 47, Yathārthamanjarī, 48, Sattatvavindu.

Beginning. ब्रजेशनन्दनं वन्दे ब्रजे यास्य ब्रजाङ्गनाः ।

ब्रजेन्द्रतनयान् वेणुं यमुनां ब्रजकाननम् ॥

End. रसरूपः स एवात्मा स प्रभुः परमो मतः ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतीर्थकृता यथार्थमञ्जरी समाप्ता ॥०॥

तन्त्रस्य सारो ज्ञानवैभवाख्यतन्त्रं, तथा कुण्डतत्त्वप्रकाशः ।

चक्रस्य टीका तथा वेदमातुर्माह्यमुद्राख्यस्य गोतामहिनोः ॥

वेदान्तसारस्य शान्तोः शतस्य ज्ञानारणो रामतत्त्वप्रकाशः ।

अध्यात्मसारोऽद्वैतप्रकाशो योगावलिभागवताशयोऽपि ॥

अध्यात्मरामायणटिप्पणी च सङ्गीतसिद्धान्त आनन्दटीका ।

अध्यात्मविन्दुर्यतिभागवत्वं वेदान्तसूत्रस्य रत्नाख्यटीका ॥
 पदार्थगाथा च साङ्ख्यस्य काचिदानन्दपुष्पादयमात्मतत्त्वम् ।
 श्रीरामकाव्यं यतिभूषणी च श्रीशक्तिवादः कलिकेति काचित् ॥
 शास्त्रस्य सारो दृष्टभूषणी च वाल्मीकिरामायणकूटटीका ।
 ऐन्द्रीयटीका च सच्चिदानाम-साला च गीतादिसारस्य टीका ॥
 सन्ध्याविधेर्मन्त्रसमूहटीका देव्यास्तथा विष्णुसूक्तस्य टीके ।
 तथा विचारार्कतदीयटीके कलापशास्त्रस्य च सङ्ग्रहोऽपि ॥
 प्रबोधचन्द्रेदयसङ्ग्रहस्य सुशास्त्रसर्वसंलोकामिधाने ।
 बाणभट्टगूढार्थगदः कथानां गीताशयोऽन्तर्यजनाङ्गसञ्ज्ञे ॥
 श्रुतिस्मृत्यष्टिपत्रिका कथाश्चाद्वैतरहस्यं चरमावृतम् ।
 मन्त्रर्थसारस्य यथार्थमञ्जर्याख्यस्य सत्तत्त्वविन्दुः कृता मे ॥ ६० ॥

विषयः ।

रसतत्त्वम्, भक्तितत्त्वम्, सिद्धान्ततत्त्वम्, शैवप्रशंसा, शाक्तप्रशंसा, द्वैतज्ञान-
 प्रशंसा, ज्ञानप्रशंसा, जगन्निध्याकथनम्, द्वैतवेदमिथ्याकथनम्, मुक्तौ द्वैता-
 भावः, जीवत्वस्याभावः, मुक्तिप्रशंसा, मुक्तेः स्वतःसिद्धत्वम्, मुक्तिसरूपम्, मुक्ति-
 कारणं भक्तिः, मुक्तिसरूपकारणम्, अद्वैतमहिमा, तत्र शङ्कराचार्यप्रमाणम्,
 ब्रह्मनिरूपणम्, दृष्टिपूर्वरूपम्, विधेर्नित्यत्वम्, विष्णोर्नित्यत्वम्, तत्र लक्ष्मी-
 तत्त्वम्, शिवस्य नित्यत्वम्, सूर्यस्य नित्यत्वम्, अग्नेर्नित्यत्वम्, गणेशस्य नित्य-
 त्वम्, दुर्गाया नित्यत्वम्, वासुदेवस्य नित्यत्वम्, श्रीरामस्य नित्यत्वम्,
 ब्रह्मण एकत्वम्, ईश्वराणामभेदः, गुणानामभेदः, शिवस्य विशेषतत्त्वम्,
 शिवलिङ्गतत्त्वम्, भक्तप्रशंसा, दुर्गामाहात्म्यम्, शक्तीनामभेदः, तत्र
 विद्याविद्वैक्यम्, श्रीरामतत्त्वम्, सोतातत्त्वम्, सूर्यतत्त्वम्, दुर्गाया
 महाप्रशंसा, मुक्तेरादिगणना, सदागमप्रामाण्यम्, युगावताराः, माया-
 प्रामाण्यञ्चेति ॥

No. 1018. स्वल्पाद्वैतप्रकाशः ।

Substance, country-made yellow paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folium, 1.
 Lines, 30 on a page. Extent, 56 s'lokas. Character, Bengali. Date, ?
 Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, fresh.
 Prose and verse. Correct.

Scalpádvaita-prakás'a. A commentary on the Vedánta aphorisms of Vyása, as explained by Mádva Áchárya and Rámánuja Áchárya. By Tirtha Swámí. The MS. is incomplete, containing only the first part.

Beginning. वन्देऽहं परमात्मानं गोचरागोचरात्मकम् ।

नास्तिकास्तिकभावानामभिन्नं चेतनामयम् ॥

End. सूक्ष्मसङ्ख्या पञ्चशतं षट्पञ्चाशत्समन्वितम् ।

जीवानां भाषकत्वेन भाष्यं शरीरकं मतम् ॥

साध्वरामानुजौ भाष्यकारावपि च भास्करः ।

चतुःसूत्री च वेदान्तः प्रथमः परिकीर्तितः ॥

Colophon. इति तीर्थस्वामिकृतसूक्त्याद्वैतप्रकाशः समाप्तः ॥

विषयः । वेदान्तसूक्ष्माल्पानां ।

No. 1019. अद्वैतरहस्यम् ।

Substance, country-made yellow paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 15 on a page. Extent, 112 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance fresh. Prose and verse. Correct.

Advaita-rahasya. A dissertation on the nondual theory of the Vedánta. By Rámánanda Tirtha. The writer was a celebrated Vedántist of his time, and author of several works, mostly commentaries.

Beginning. अथ कर्मणे ब्रह्मलम् । सन्ध्यापनिषदि परमात्मलक्षणे सर्वकर्मात्मकः सदा ।

End. अष्टावक्रीये च आत्मा त्वं मुक्त एवासि किं विमृष्य करिष्यसि ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतीर्थकृताद्वैतरहस्योत्तरपादः समाप्तः ॥

विषयः । अध्यात्मविषयक उपदेशः ।

CLASSIFICATION.

I.—VEDA ŚA'STRA.

- a. Sañhitā (hymns).
- b. Brāhmaṇa (ceremonials).
- c. Āraṇyaka (do. appropriate for forest life).
- d. Upanishad (theology).
- e. Vaidika (Sūtras, rituals, phonetics, &c.)

II.—ĀITIHA'SIKA ŚA'STRA.

- a. Itihāsa (history).
- b. Purāṇa, (ancient legends).

III.—KĀ'VYA ŚA'STRA.

- a. Kāvya (poems).
- b. Nāṭaka (drama).
- c. Champū (poetico-prose compositions).
- d. Kōsha (miscellaneous poetical collections).
- e. Upākshyaṇa (tales and romances).

IV.—ABHIDHA'NA ŚA'STRA (lexicography).

V.—VYA'KARAṆA ŚA'STRA (grammar).

VI.—CHHANDAS ŚA'STRA (versification).

VII.—ALANKA'RA ŚA'STRA (rhetoric).

VIII.—JYOTISHA ŚA'STRA (astronomy and astrology).

IX.—SMṚITI ŚA'STRA (law, civil and canonical).

X.—SANGI'TA ŚA'STRA (music).

XI.—ŚILPA ŚA'STRA (arts).

XII.—KĀ'MA ŚA'STRA (erotics).

XIII.—DARSA'NA ŚA'STRA (philosophy).

- a. Sāṅkhya (hylotheistic).
- b. Nyāya (dialectic).
- c. Vaiśeṣika (physical).
- d. Mīmāṃsā (ritualistic).
- e. Vedānta (monotheistic).
- f. Yoga (theocratic).
- g. Aparādārsanika (minor systems of philosophy).

XIV.—BHAKTI ŚA'STRA (faith).

XV.—TANTRA ŚA'STRA (mysticism).

XVI.—VAIDYAKA (medical works).

XVII.—JAINA ŚA'STRA (Jain religion).

XVIII.—BAUDDHA ŚA'STRA (Buddhist religion).

XIX.—ANIRDISHṬA (miscellaneous).

CLASSIFIED INDEX.

I.—VEDA S'A'STRA.

1.—a. *Saṅhitá.*

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
S'ákala Saṅhitá,	863,	268
S'atarudriya Saṅhitá,	961,	348

1.—b. *Bráhmaṇa.*

Adbhúta-s'ánti,	903,	299
Aitareya Bráhmaṇa,	768,	174
Ashtádhyáyi-kāṇḍa,	855,	256
Ās'valáyana-panchiká,	768,	174
Naigeya,	796,	201

1.—c. *A'ranyaka.*

Āraṇya-gána,	839,	240
Āraṇya-panchaka,	874,	279

1.—d. *Upanishad.*

Adbhuta Upanishad,	957,	346
Aitareya-bhášhya Tíká,	718,	133
Ātmáshataka-bhášhya Tíká,	718,	133
Brahma Upanishad,	955,	345
Harináma Upanishad,	686,	102
Kali-santarana Upanishad,	686,	102
Kaivalyopanishad Dípiká,	848,	247
Kāṭhavalí-bhášhya-vivarāṇa,	721,	135
Maṇḍala-bráhmaṇa Upanishad,	682,	100
Muṇḍaka-bhášhya-ṭippaṇa,	725,	133
Nirálamva Upanishad,	675,	95
Prakírṇa-mantra Upanishad,	684,	101
Puṇḍaríka Upanishad,	670,	92
Rádhá-tápaní,	673,	93
Vaikhánasíya Upanishad,	671,	92

1.—e. Vaidika.

Adhāna-bidhi-prayoga,	825,	228
Adhānaprayoga <i>alias</i> Adhānabaudhāyana,	833,	235
Agnihotra-homa,	837,	238
Agni-prayoga,	775,	181
Agnishtoma-paddhati,	764,	171
Antyeshti-paddhati,	830,	233
Ās'valāyana-grihya-kārikā,	769,	175
As'vamedha Prayoga,	801,	206
Baudhāyana-chāturmāsya-sūtra,	865,	270
Baudhāyana-charaka-sautrāmaṇi,	774,	180
Baudhāyanāgnyādhāna,	758,	164
Bhāva-vis'odhinī,	866,	271
Bhāshika Sūtra,	663,	87
Chāturmāsya-hotra,	847,	247
Chāturmāsya Prayoga,	802,	207
Chhandoga-mantra-pāṭha,	704,	115
Chhandogāpara-sūtra,	806,	209
Daivata-kāṇḍa,	908,	303
Dars'a-pūrṇamāsa,	754,	160
Dars'a-pūrṇamāsayor-ādhvaryava Prayoga,	805,	209
Gārhya-karma-prayoga,	662,	86
Grihya Sūtra,	658,	84
Hotra-kalpadruma,	844,	244
Hotra-prayoga-vritti,	827,	230
Jyotir-atirātra,	793,	199
Kalpa Sūtra,	654,	81
Kalpa-sutra-bhāshya,	665,	88
Kalpa-sūtra-vyākhyā,	664,	87
Katyāyana-grihya-sūtra-bhāshya,	832,	234
Katyāyana-prayoga-sāra,	756,	162
Kātyāyana-sūtra-paddhati,	666, 780, 88,	185
Kuṇḍārka-marīchimālā,	708,	120
Mahāgni-prayoga,	836,	237
Padagāḍa,	786,	191
Pavamāna-homa-vidhī,	876,	282
Pitṛimedha Sūtra,	660,	85

	No.	Page
Prátisákhyā,	902,	298
Pravargya-pras'na,	661,	86
Prayogaratnāya Charaka-sautrāmaṇi,	774,	180
Rigveda-saṁhitā-homavidhi,	887,	288
Rudra-japa,	843,	243
Rudrānuṣṭhāna Paddhati,	803,	207
Sāmāyāchārika Sūtra,	732,	144
Saṅgrahanyeshṭi,	829,	232
S'āṅkhāyana Sūtra,	907,	302
Sapta-pāka-yajña-s'ēsha,	710,	122
Saptasoma-saṁsthā Paddhati,	804,	208
Sarvāṇukramanī-vyākhyā,	873,	279
S'āvitri-chayana,	834,	236
S'rādha-sūtra Paddhati,	767,	174
S'ulva-sūtra,	655,	82
S'ulva-sūtra-vivarāṇa,	753,	159
S'ulva-sūtra-dīpikā,	656,	83
Sulva-sūtra-bhāshya,	657,	83
S'rauta-sūtra,	659,	85
Upagrantha-sūtra,	777,	182
Vājapeya-paddhati,	752, 808, 159, 211	

II.—ĀITIHA'SIKA S'A'STRA.

2.—a. Itihāsa.

Gaura-gaṇoddes'a dīpikā,	545,	13
Gītābhushaṇa Bhāshya,	674,	94
Gitāsāra,	543,	12
Kuladīpikā,	612,	55
Mahābhārata-tātparya-dīpikā,	527,	5
Rājāvalī,	559,	23
Vaidyakula-tattva,	611,	55

2.—b. Purāṇa.

Ādi Purāṇa,	553,	18
Apāmārjana-stotra,	893,	292
Bhāgavata-prakāś'a,	681,	99

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Bhábārtha-dīpiká,	680,	98
Brahmaṇḍa Purāṇa,	854,	253
Dharmaghāṭa-vrata-kathá,	550,	16
Devímáhátmya Tíká,	645,	15
Harilíla-vivarāṇa-saṅgraha,	794,	200
Jaimini Saṁhitá,	819,	220
Karmavīpaka,	635,	66
Kukkuṭi-vrata-kathá,	628,	64
Mallári-máhátmya,	763,	170
Padatrayi-vyákhyāna,	717,	132
Parásara Upapurāṇa,	822,	225
Pátala-khaṇḍa,	707,	117
Purāṇa-dāna-máhátmya,	930,	321
Purāṇārtha-prakás'aka,	537,	9
Purushottama-mahátmya,	828,	231
Saptas'atí-vyákhyāna,	609,	54
Satyopákhyāna,	714,	129
Srímadbhāgavata-skandhārtha-nirupaṇa,	794,	200
S'rishti-khaṇḍa,	520,	1
Tattva-sāra,	668,	90
Vedastuti Tíká,	693,	108
Vikhyāda Purāṇa,	735,	148

III.—KÁ'VYA S'A'STRA.

3.—a. Kāvya.

Bálabodhiní,	929,	320
Darpaṇa-prakás iká,	765,	172
Dhíraṇajjiká,	751,	158
Gaṅgáshtaka,	653,	80
Gítagovinda Tíká,	928,	319
Kavindra chandrodaya,	815,	216
Kāvya-kámadhenu,	789,	194
Kāvya-kalāpa,	931,	322
Khaṇḍa-prasasti Tíká,	798,	204
Padamañjarí,	1014,	380

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Padāñka-dūta,	1015,	380
Rākshasa-kāvya saṭika,	782,	186
Rāma-guṇākara,	521,	2
Rūpa-chintāmaṇi,	544,	12
Vānarāśhṭaka,	857,	40
Vānaryashṭaka	593,	45
Vrindāvana-yamaka,	541,	11

3.—*b. Nāṭaka.*

3.—*c. Champū.*

3.—*d. Koṣha.*

Amarus 'ataka,	641,	72
Amarus 'ataka Ṭikā,	557,	22
Sabhā-taraṅga-sāra,	913,	309
Sārṅgadhara-paddhati	950,	338

3.—*e. Upākshyāna.*

Ajāmilopākhyāna,	810,	212
Dhruva-charita,	869,	274
Govinda-līlāmṛita,	571,	31
Govarddhana-dhṛita-Krishṇa-charitra,	812,	213
Jānkyānanda-bodhana,	788,	193
Kīchaka-badha,	615,	57
Lakshmī-charitra,	586,	39
Mādhavānala-kathā,	724,	137
Prahlāda-charita,	870,	275
Satyanāthābhhyudaya,	807,	210
Vāmana-chitra-charitra,	811,	213

IV.—ABHIDHA'NA S'A'STRA.

Abhidhāna-tantra,	592,	44
Amara-koṣha-ṭikā,	{ 852,	251
“	{ 861,	266

	No.	Page
Bhúri-prayoga,	530,	6
Budha-manohará Tíká,	846,	246
Ekákshára-kosha,	948,	337
Háravali,	531,	6
Jakára-bheda,	915,	311
Lakshmí-nivásábhidhána,	723,	136
Liṅgádi-saṅgraha,	529,	6
Liṅgádi-saṅgraha Tíká,	926,	318
Liṅga-prakás'a,	574,	32
Anekártha-dhyanī-manjarī,	746,	155
Parábhidhána,	746,	155
S'abda-málá,	532, 748,	7, 157
Sáradá-sundarī,	572,	31
Sárasvatábhidhána,	585,	39
Uṇádi-kosha,	561,	24
Vakára-bheda,	588,	40
Varṇábhidhána,	560,	23
Vyákyá-sudhá,	852,	251

V.—VYÁKARAṆA.

Akhyáta-váda Tíká,	845,	245
Dhátu-rahasya,	737,	150
Kás'iká-vṛitti,	814,	215
Kátantra-vṛitti-panchiká,	946,	336
Kavi-rahasya,	621,	60
Laghu-s'abdendu-s'ekhara,	716,	132
Madhya-manoramá,	820,	224
Padártha-kaumudī,	922,	314
Prákṛita Vyákarana,	551,	16
Praudhamanoramá,	791,	198
S'abdarthasára-manjarī,	927,	318
S'abda-rúpa-prakás'iká,	604,	51
Sukha-lekhana,	563,	29
Vaiyákarana-siddhánta-manjusá,	757,	163
Vaiyákarana-siddhánta-ratnákara,	705,	116
Vyákarana-saṅgraha,	547,	14

VI.—CHHANDAS.

Chhandomañjarí,	877,	282
Vritta-ratnākara-setu,	712.	126

VII.—ALANKA'RA.

Chandrāloka,	605, 772, 177, 52
Guṇālaṅkāra-dosha,	639, 71
Kāvya-chandrikā,	639, 71

VIII.—JYOTISHA.

Bhāsvatī,	785,	189
Bhuvana-dīpaka,	850,	249
Bhuvana-dīpaka Tika,	762,	169
Daivajña-chintāmaṇi,	787,	192
Jagachchandrikā,	759,	165
Ketūdaya-phala,	859,	258
Kos'alāgama,	771,	177
Koṭa-chakra,	534,	8
Kurma-chakra,	533,	7
Laghu-jātaka,	813,	214
Lagna-chandrikā,	856,	257
Mukunda-vijaya,	872,	277
Pras'na-vaishṇava,	784,	189
Pās'aka-keralī,	973,	355
Ratna-dīpaka,	713,	127
S'akunārṇava,	535,	8
Samara-sāra,	799,	204
Saṅhitā-vṛitti,	590,	42
S'āntikatattvāmṛita,	536,	9
Sārvati-bhadra-maṇḍala,	997,	393
S'ishyahitābhidātīkā,	813,	214
Tājika-bhushana,	554,	20
Udbodha-chandrikā,	596,	47
Vishṇu S'iddhānta,	582,	37
Yoginī-ḍas'ā-phala,	857,	257

IX.—SMRITI S'A 'STRA.

Achára-mayúkha,	730,	141
Achárárka,	549,	15
Achára-nirṇaya,	968, 599, 49,	353
Achchhávāka Prayoga,	702,	114
As'aucha-mañjarī,	921,	314
As'aucha-nirṇaya,	905,	301
As'aucha-saṅkshēpa,	987,	362
As'aucha-kāṇḍa,	703,	114
Asthī-suddhi-prayoga,	883,	286
Ahnikā-prakāś'a,	824,	227
Bālabodhaka,	624,	62
Brahma-yajña,	629,	65
Brāhmaṇa-sarvaṣva,	652,	78
Daita-nirṇaya-siddhāntasaṅgraha,	867,	271
Dāna-mayúkha,	761,	163
Das'akarma-dīpikā,	528,	5
Dattaka-nirṇaya,	637,	70
Dattaka-putra-vidhāna,	894,	292
Dāya-vyavasthā-saṅkshēpa,	942,	333
Dāya-nirṇaya,	966,	352
Dharma-dīpikā,	650,	77
Dharma-sindhu-sāra,	773,	178
Durgotsava-viveka,	917,	312
Durga-bhānjana,	937,	329
Dvija-nayana,	633,	66
Gaṅgā-snāna-vidhi,	888,	289
Gaṇapatyādīpūjana-paddhati,	800,	206
Gáyatri-hridaya,	881,	285
Hāralatā,	1001,	372
Karma-lochana,	542,	11
Karma-vipāka,	526,	4
Krama-saṅgraha,	932,	322
Kṛitya-chandrikā,	523,	2
Kṛitya-kaumudī,	695,	109
Kṛitya-kāla-vinirṇaya,	986,	361
Kṛitya-mahārṇava,	1000,	371

	No.	Page
Kṛitya-prakāsa,	722,	136
Laghu-s'aunakī,	842,	242
Laksha-homa-paddhati,	838,	239
Mahā-s 'ānti-paddhati,	825,	236
Maṇḍapa-pujā,	897,	294
Mūrkhahā,	600,	49
Paddhati-saṅgraha,	706,	116
Pitṛi-paddhati,	935,	325
Pratishṭhā-prayoga,	632,	66
Pravara-khaṇḍa,	583,	38
Pravāsa-kṛitya,	701,	113
Prāyas 'chitta-nirṇaya,	963,	349
Prāyas 'chitta-tattvādarsa,	951,	343
Prāyas 'chitta-vyavasthā-saṅkshhepa,	938,	330
Preta-kṛityādi-nirṇaya,	646,	75
Ratha-yātrā Prayoga,	696,	110
Rigvedīya-das 'ākarma-paddhati,	622,	61
Rigvedīyābhyudayaika-s'rāddha,	619,	59
Rishi-Tarpaṇa,	{ 817,	218
	{ 841,	241
Sadāchāra-prakarṇa,	953,	344
Saṅkrānti-nirṇaya,	919, 969, 313,	353
Saṅkshipta Prayoga,	816,	218
Sannyāsa-vidhi,	683,	100
S 'āntikalpa-dīpikā,	904,	300
Sapiṇḍa-prayoga,	627,	64
S'aunakokta-vāstus 'ānti-prayoga,	879,	283
Smārta-prāyas 'chitta-prayoga,	901,	297
Smārta-vyāvasthārnava,	648,	76
Smṛiti-sāra,	647,	76
Shoḍas 'a-piṇḍadāna-prayoga,	914,	310
Srāddha-chandrikā-prakāś 'a,	734,	147
S'rāddha-kalpa,	988,	363
S'rāddha-tattvādars 'a,	952,	343
S'rāddha-vyavasthā-saṅkshhepa,	941,	332
S'ruti-stūti-vyākhyāna,	962,	349
S 'ūdra-dharma-Tattva,	607,	52

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Suddhi-nirṇaya,	967,	353
S'uddhi-tattva-kārika,	920,	313
S'uddhi-viveka,	949,	338
S'uddhi-vyavasthā-saṅkshepa,	943, 1002, 334,	373
Sukṛitya-prakāś'a,	722,	136
Súryādi-pañchāyatana-pratishṭhā Paddhati,	711,	125
Svatva-vyavasthārnava-setu-bandha,	1016,	381
Tattvārta-kaumudī,	625,	63
Tithi-nirṇaya,	964,	351
Tithi-vyavasthā-saṅkshepa,	939,	331
Tristhalī-setu,	797,	202
Tulasī-chandrikā,	546,	13
Udvāha-vyavasthā,	649,	77
Udvāha-vyavasthā,	944,	334
Udvāha-vyavasthā-saṅkshepa,	940,	332
Utsarga-Mayūkha,	778,	182
Vaṇasaṅkara-jātimālā,	548,	15
Vāstúpūjā-vidhi,	895,	293
Vāstú-s'ānti,	896,	294
Vaṭās'atthva-vivāha,	749,	157
Vis'vámitra-kalpa,	885,	287
Vivāda-nirṇaya,	965,	352
Vivāhādi-paddhati,	644,	74
Vivāha-paddhati,	742,	153
Vrata-kāla-viveka,	918,	312
Vratodyāpana-vidhi,	729,	140
Vṛishotsarga-prayoga,	630,	65
Vyavahāra-dīdhiti,	556,	21
Vyavasthā-sāra-saṅgraha,	745,	155
Yajnopavita-nās'a-prāyas'chitta-prayoga,	880,	284
Yajnaprāyas'chitta-vivarāṇa,	783,	187
Yajurvedī-māsika-srāddha-prayoga,	626,	63
Yajurvedī-s'āuvatsarikaikoddishṭa-s'rāddha-prayoga,	631,	66

X.—SANGITA S'A'STRA.

Náda-dípaka,	538,	10
Sárasaṅhitá,	540,	10

XI.—S'ILPA S'A'STRA.

Mayas'ilpa,	912,	306
Vis'vakarma-prakás'a,	552,	17
Vis'vakarmíya s'ilpa,	731,	142

XII.—KA'MA S'A'STRA.

XIII.—DARS'ANA S'A'STRA.

13.—a. *Sāṅkhya*.13.—b. *Nyāya*.

Abhidhá-váda-vichára,	982,	359
Āchāryānumāna-patriká,	1004,	374
Āchāryānumāna-tippañi-patriká,	1005,	375
Adhikaraṇa-kaumudī,	634,	67
Anumāna-dīdhiti-Tippañi,	945, 1006, 335,	375
Anumāna-mañi-dīdhiti-vyākhyá,	781,	185
Anumiti Tippañi,	1003,	373
Anumiti-mánasa-vádārtha,	974,	356
Āsatti-rahasya,	983,	360
Āsatti-vichára,	522,	2
Kāraṇatá-vádārtha,	978,	357
Kevalānvayi-vyākhyāna,	577,	34
Kusumāñjali Kāriká-vyākhyā,	525,	4
Muktávali-prakás'a,	868,	273
Navya-mata-vádārtha,	975,	356
Nyāya-ratna-prakás'iká,	603,	51
Nyāya-ratnávali,	602,	50
Nyāya-sára,	727,	139
Ratna-kosha-vádārtha,	976,	357
Sámānya-lakshana-dīdhityanta Tippañi,	1012,	373
S'abdáloka Rahasya,	1013,	379

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
S'abda-nityatá,	984,	360
Sapta-padārthí,	875,	281
Siddhānta-chandrodaya,	851,	250
Siddhānta-lakṣhaṇā Ṭippaní,	1009,	377
Siñhavyághra Ṭippaní,	1008,	377
S'íromani-purvárdha-vákhyá,	849,	248
Tarka-Ṭippaní,	1010,	378
Tarka-paribhāshá,	840,	240
Upádhiváda Ṭippaní,	971,	354
Upamāna-khaṇḍa,	601,	50
Virodhiváda-vichára,	981,	359
Virodhi-vichára,	979,	458
Vidhi-svarúpa-vichára,	623,	61
Vyápti-grahopáya-ṭiká,	970,	354
Vyáptyánugama-vádārtha,	977,	357
Vyáptyanugama Ṭippaní,	1011,	378
Vyápti-pañchaka Ṭippaní,	1007,	376
Yogyatá-vichára,	980,	358

13.—c. *Vais'eshika.*13.—d. *Mimāṃsá.*

Tantra-ratna,	719,	133
Ṭupa Ṭiká,	719,	133

13.—e. *Vedānta.*

Advaita-brahma-siddhi,	760,	167
Advaita-makarandā,	689,	105
Advaitāmrīta,	700,	112
Advaita-rahasya,	1019,	384
Ajñāna-bodhiní,	678,	97
Anubhava-sára,	795,	200
Ātmánátma-viveka,	620,	60
Avadhúta-gítá,	669,	91
Brahma-jñāna,	956,	345
Datta-gítá,	862,	267
Jñāna-saṅkulí,	564,	26
Manishápañchaka,	958,	346

	No.	Page
Muktá-phala,	597,	47
Pañchapádiká-vivarāṇa,	809,	211
Pañchikarāṇa-mahāvākyārtha-bodha-prakāra,	676,	95
Paramāmṛita,	690,	106
Paramārtha-sāra,	698,	111
Pis'acha-bhāshya,	672,	93
Prasnottaramālā,	972,	255
Rāmagītā Tīkā,	555,	20
Sādhana-panchaka,	667,	90
Samāñjasā-vṛitti,	687,	103
Sārīraka-nyā-ya-rakshāmaṇi,	720,	134
S'ārīraka-sutrārtha-saṅgraha,	697,	110
Siddhānta-sukti-manjarī,	524,	3
Svalpādvaitaparakāś'a,	1018,	383
Svānubhāvādarsa,	677,	96
Sukāshṭāka Saṭika,	960,	347
Tattva-saṅgraha,	688,	104
Tirtha-māhes'vara,	573,	32
Uttara Gītā,	933,	323
Vedānta-s'āstra-saṅkshipta-prakṛiyā-nirupaṇa,	954,	344
Vedānta-vijñāna-naukā,	715,	131
Vindu-sandīpana,	679,	98
Vivarāṇa-tatva-dīpana,	831,	233
Viveka-chudāmaṇi,	959,	347

13.—f. *Yoga.*

Haṭha-dīpikā,	766,	173
Sadāchāra-prakarāṇa,	953,	344
Sāra-samuchchaya,	864,	268
Yogasāra-saṅgraha,	864,	268

13.—g. *Aparādūras'anika.*

XIV.—BHAKTI SĀ'STRA.

Agni-saṅhitā,	595,	46
Bhāgavatāmṛita-kaṇikā,	581,	37
Bhaktāmṛita,	578,	35

	No.	Page
Bhakti-rasámṛita-vindu,	579,	35
Brahma Sañhitá,	691,	106
Braja-bhakti-vilása,	610,	54
Chaitanya-kalpa,	594,	45
Hari-tattva-muktávalí,	853,	252
Mana-dúta,	613,	56
Mukti-chintámaṇi,	584,	38
Nárāyaṇa-prabodhotsava,	728,	139
Premámṛita,	736,	149
Sāra-saṅgraha,	859,	262
Ujjvala-nílamaṇi-kirana-les'a,	580,	36
Vaiṣṇavámṛita,	563,	25
Vastutattva,	923,	315
Yathārtha-manjarí,	1017,	382

XV.—TANTRA ŚA'STRA.

Ānanda-laharí-tattva-dípiká,	750,	158
Baddhayoni-mahámudrá-kathana,	995,	369
Bála Tantra,	818,	219
Bhuvanes'varí-sahasra-náma-stotra,	743,	154
Brahma-siddhánta,	770,	176
Dakṣhiṇa-káliká-sahasra-náma-stotra,	685,	102
Durgánáma-phala,	993,	367
Gakárádi-gaṇapati-sahasranáma-stotra,	889,	289
Gáyatrí-brahmakalpa,	900,	296
Gáyatrí-panjara,	884,	286
Gáyatrí-purus'charaṇa vidhi,	898,	295
Gáyatrí-stavarāja-stotra,	886,	288
Gáyatrí-tantra,	598,	48
Gáyatryashtottara-s'ata-divya-námámṛita-stotra,	882,	285
Gudásthádarsa,	826,	229
Guptasádhana Tantra,	738,	151
Jagaddhātri-pujá-vidhi,	558,	22
Jāti-málá,	739,	151
Kāma-ratna,	991,	366
Kautuhala-vidyá,	614,	56

	No.	Page
Kubjiká Tantra,	694,	108
Kumári-pújá,	636,	69
Mahá-gaṇapati-sahasra-náma-stotra,	890,	290
Mahá-s'aṅkhamálá-saṅskára,	998,	370
Mahátantra-rája,	642,	73
Mantra-chandriká,	611,	305
Mantra-pradípa,	747,	156
Mátsya-s'ukta Tantra,	608,	53
Muṇḍamálá Tantra,	740,	152
Nakules'varí-mantra-vidhána,	906,	302
Nigama-latá,	699,	111
Pallava-dípiká,	692,	107
Párvathalingapújana-vídhi,	916,	311
Piṭha-nirupaṇa,	999,	371
Prāṇa-toshani,	925,	317
Samayáchára Tantra,	755,	161
Saṅkshepa-gáyatrí-nyása-prayoga,	899,	295
Sáradá-tilaka,	733,	145
Sárátsára-susaṅgraha,	589,	41
Satruvimochana-náma Vagálámukhí-kavacha,	990,	365
Saubhágya Tantra,	909,	303
S'iva-púj 'á-paddhati,	821,	225
S'mas'ána-kálí-mantra,	996,	369
Sriṅgárádi-rasa,	606,	52
Svarupákhyá-stotra,	994,	368
S'yámá-mantrah,	934,	324
S'yámá-pújá-paddhatí,	726,	138
S'yámá-rahasya,	591,	43
Tantra-sára,	936,	325
Tántrika-pújá-paddhati,	924,	317
Toshani,	640,	72
Tripurá-súndarí-mantra-námasahara,	744,	154
Uddís'a Tantra,	989,	364
Upáṅga-lalitá-pújana,	709,	121
Utt'ara-kámákhyá Tantra,	575,	33
Viparita-pratyāṅgirá,	997,	370
Yajña-sūtra-pramāṇa,	992,	367

	No.	Page
Yoges'i-sahasranāma-stotra,	878,	283

XVI.—VAIDYAKA SĀ'STRA.

Arka-prakās'a,	565,	27
Ayurvedagamana,	618,	59
Chikitsā-saṅgraha,	638,	70
Dhanvantari-guṇāguṇa-yogas'ata,	871,	276
Jāraṇa-māraṇādi,	569,	30
Kaṅkālī-rasahema,	776,	181
Kūṭa-mudgara-saṭika,	792,	199
Madana-vinoda-nighaṇṭu,	860,	264
Mamohaṇa-vilāsa,	779,	183
Mṛitavatsā-chikitsā,	741,	153
Nighaṇṭu,	823,	226
Paribhāshā,	570,	30
Pathyāpathya,	567,	28
Pathya-vidhāna,	985,	361
Rāja-nirghaṇṭa,	566,	27
Rasa-hema,	776,	181
Rasa-saṅketa-kalikā,	910,	304
S'āra-chandrikā,	617,	58
S'āraṅgadhara-saṅhitā,	790,	195
Sāra-saṅgraha,	651,	78
Savda-chandrikā,	562,	25
Tantroкта-chikitsā,	643,	73
Yoga-s'atābidhāna,	871,	276

XVII.—JAINA S'Ā'STRA.

XVIII.—BAUDHA S'Ā'STRA.

XIX.—ANIRDISHTA.

Nīti-nibandha or Nītibahājana-bhājana,	576,	33
Vārānas'ī-darpaṇa-kās'ikā-prakās'ika,	765,	172

dated 6 June 1958. H. D. 1401.

सिद्धांत

निनिनाएवकवताडुत्यनिरितिः। अपरं च सकलं भाग्यं निर्वाधं तन्मया निशिः।
मन्यया हतिः समानाधिकरणं व्यावर्तकं विद्यावर्णं। एकविन कृतं न पदवायुं न
नाधिकरणं च। अधिकरणमवच्छेदकमुपलक्षणं। निवविन कृतं। एदवायुं न
धिकरणं च। अतिवत्यामतिरधिकरणं च। समस्तमूलं संव्यानि च विच्छेदं विच्छे
द्याः सत्त्वार्थं च। अविद्यामनाया राक्षसाय योः सत्त्वार्थं च। अविद्याः
साधना निधनात्मकं शास्त्रमिति। सद्गदीपाधरायावद्यावमज्ञधराधराः। त
दायायमस्तु वस्तु प्रकाशिनो। दादतिरिवादिना विरचिता सप्तपदाया विरि
मवन् १४॥८ वाचमाद्यं विद्वन् नरसदाभ्यां निजो युग्मदिन। देवकन्यावल्ली पुं
विद्यामाह शमीयाजो विदस्यात्मकं नगराभायां निजक्याय यनाय सप्तपद
निनिनवा॥ क॥ ८॥

Facsimile of a MS of the Madhavanāla-kāthā.

Dated, Kumvat. 1587 = A. D. 1530.

मा च

१

शः॥ ।। जेतमोनागवते श्रीमहाभुद्विज्ञासः॥ ।। गणेशसुतमः॥ ।। कृष्णप्रपन्नयज्ञेन्द्राद्विप्रः
 मांसवधनीतस्याप्यसादृशमासकविद्यानिवद्यानिर्मा॥ पञ्चद्वि॥ निनामय
 विनामकाः सङ्गुच्छः परमाद्यमस्यसमिन्तद्विद्वद्यः कालज्ञानाद्विप्रजाः॥ श्री
 रत्नकलसंसारनिनकचूर्णप्रध्यावनीनामकयदीनत्रयज्ञायादिहवज्ञानावातेस्य
 राज्ञीनाममुशानागिनामांमयेउद्गमहृद्वीपधमद्विषीराक्षीचर्चते॥ याः॥ श्या
 मस्यिवनद्यानिनीमयरावकोनापमगोदद्याकर्ममनयानिनेत्रमा निवजुस
 याराच्यगताविगा॥ रथावत्समरात्मंयरागिर्मतेनकुंजसनी॥ विद्याछायादिह

रा च॥

१

श्रीगणेशायनमः प्रस्थलीलाकशेनेदं लन्मस्थितिनपञ्जनेतरा॥ अमं देकर
संवेदेतुमासहितशिव॥१॥ श्रीनृसिह नमस्कृत्य नमः कव छलं सुल्वस्पष्ट
तिवन्निमाष्य हत्पुनसंरिणी॥१॥ श्रीमाकात्यायनः पवदशशाखासाधारणक
ल्पसूत्रं विरच्य तव कथितवेधादिमानोपयोगितया श्रुत्वा परिशिष्टं विकीर्णः धीतिज्ञा
नीति॥ रुद्रसमासं वक्ष्यामः रुद्रासमस्य ते संहिप्पतेयः प्रदशः सरुद्रसमासः
समासो मासस्याप्युपलक्षकः। वृत्तरश्मिस्तु रश्मिर्निर्जिहीर्षे नित्यादिवक्ष्यमाण
त्वात्। रुद्रासंहिप्पते विस्तार्यते यथा तत्प्रकारं कस्यपि ध्याम इत्यर्थः। यद्वा रुद्रो
समासः सम्पगस्य न लेवानुगुणः। यासां वारणां रुद्रसमासस्तं वक्ष्यामः प्रतिज्ञेयं वा
शेषयोः ग्राहनायात्तानां यज्ञात्संबन्धो ह्येतावत्तत्तदुत्पत्तेः॥ प्राप्तं २
शादौ प्राकृशहः श्रूयते। तथा रुद्रो वसुधरतीत्येवमादावतोऽपी ज्ञानार्थमाह।

Text of the Chaitarmasya Homa
Dated, Samvat 1707 = A.D. 1649.

॥०९ श्रीगणेशाय नमः॥ अथ वातुर्मस्यानां होत्रम्॥ अन्वांस्त्रलीमावैश्वानरयर्जयेहि
र्वा॥ नमः प्रवक्रुः सादि। यंव दूरासामिधेन्य॥ आवाहने प्रकृतं सर्वा॥ अग्निवैश्व
नं रमाश्वाहा॥ यर्जन्यमावहा॥ देवांस्यदि॥ यजामहे स्वाहाग्निं स्वाहा सोमं स्वा
हाग्निं वैश्वानरं स्वाहा यर्जन्यं स्वाहा देवांस्यदि॥ यार्जमावाह्यजागोत्रसा
॥१॥ वानं वाश्वानरमृतरः॥ ज्योतिषस्यति॥ अजस्रं धर्ममीमहो॥ ये यजामहे मृते
श्वानरं वैश्वानरस्य सुमतो स्याम राजा हि कंभुवनानामग्निश्रीः॥ इतो जातो वि
श्वमिदं विचरे वैश्वानरो यतते नूर्येण वी॥ यर्जन्या यजगयत दिवं सुत्रायमी

CATALOGUED.

V. 2
Cat. 24/12/75

CATALOGUED.

Archaeological Library,

Acc. No. 23549

Call No. 091.4112/Mit

Author— Mitra, Rajendralala

Title— Notices of Sanskrit
MSS

Borrower No.

Date of Issue

Date of Return

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY
GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.